Dios Oca Tuti

New Testament in Macuna

Contents

El santo evangelio según San Mateo 1
El santo evangelio según San Marcos 65
El santo evangelio según San Lucas 106
El santo evangelio según San Juan 176
Los Hechos de los apóstoles 223
La carta de San Pablo a los Romanos 283
Primera carta de San Pablo a los Corintios 311
Segunda carta de San Pablo a los Corintios 338
La carta de San Pablo a los Gálatas 357
La carta de San Pablo a los Efesios 369
La carta de San Pablo a los Filipenses 380
La carta de San Pablo a los Colosenses 387
Primera carta de San Pablo a los Tesalonicenses 394
Segunda carta de San Pablo a los Tesalonicenses 400
Primera carta de San Pablo a Timoteo 403
Segunda carta de San Pablo a Timoteo 411
La carta de San Pablo a Tito 417
La carta de San Pablo a Filemón 421
La carta a los Hebreos 423
La carta de Santiago 445
Primera carta de San Pedro 452
Segunda carta de San Pedro 461
Primera carta de San Juan 467
Segunda carta de San Juan 473
Tercera carta de San Juan 474
La carta de San Judas 475
El Apocalipsis 478

Dios Oca Tuti

New Testament in Macuna

Language: Macuna
Provided by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This print-on-demand edition of Scripture is produced and provided at cost by the Digital Bible Society in partnership with the Bible League of Canada, Open Doors International, and other missions and translation agencies. To order additional copies of this or other Bibles, please visit www.dbs.org (USA), www.bibleleague.ca (Canada), and www.opendoors.org (Europe).

Copyright and Permission to Copy

Copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc. Scripture text used by permission.
© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

PDF, ePub, and MOBI Bible covers and design are copyrighted 2017 by the Digital Bible Society (www.dbs.org).

PDF generated on 2019-03-19 from source files dated 2019-03-18.
2581ee54-739f-5595-8d44-83c638ed667b
ISBN: 978-1-5313-0462-1

El santo evangelio según

San Mateo

Jesucristo rujearoto riojʉajʉ gãna

(Lc 3.23-38)

1 Abraham ñayorʉ ito yicõri David ñayorʉ janerãbatia janami ñayijʉ Jesús. Jesús ñicʉsabatia wame mʉare gotigʉ ya yʉ. Ado bajiro wame cʉtiyoyijarã ĩna:

2 Abraham ñayorʉ macʉ ñayijʉ Isaac. Ito bero Isaac macʉ ñayijʉ Jacob. Jacob macʉ ñayijʉ Judá. Ito yicõri gãjerã ĩ ocabaji mesa cʉni ñayijarã. 3 Judá rĩa ñayijarã Fares ito yicõri Zara wame cʉtirã. Ĩna jaco ñayijo Tamar. Ito bero Fares macʉ ñayijʉ Esrom. Esrom macʉ ñayijʉ Aram. 4 Aram macʉ ñayijʉ Aminadab. Aminadab macʉ ñayijʉ Naasón. Naasón macʉ ñayijʉ Salmón. 5 Salmón macʉ ñayijʉ Booz. Ĩ jaco ñayoyijo Rahab. Ito bero Booz macʉ ñayijʉ Obed. Ĩ jaco ñayoyijo Rut. Obed macʉ ñayijʉ Isaí. 6 Isaí macʉ ñayijʉ Ʉjʉ David wame cʉtigʉ. David macʉ ñayijʉ Salomón. Ĩ jaco ñayijo Urías ñayorʉ manojo godogo.

7 Ito bero Salomón macʉ ñayijʉ Roboam. Roboam macʉ ñayijʉ Abías. 8 Abías macʉ ñayijʉ Asa. Asa macʉ ñayijʉ Josafat. Josafat macʉ ñayijʉ Joram. Joram macʉ ñayijʉ Uzías. 9 Uzías macʉ ñayijʉ Jotam. Jotam macʉ ñayijʉ Acaz. Acaz macʉ ñayijʉ Ezequías. 10 Ezequías macʉ ñayijʉ Manasés. Manasés macʉ ñayijʉ Amón. Amón macʉ ñayijʉ Josías. 11 Josías macʉ ñayijʉ Jeconías. Ito yicõri ĩ ocabaji mesa cʉni ñayijarã. Ito bajiro ĩna baji ñarijʉ Babilonia gãna Israel sita gãnare ñia ãmi wacõri ĩnare moari masa cʉtiyijarã ĩna ya cʉtojʉ.

12 Ito bero mʉcana Jeconías macʉ ñayijʉ Salatiel. Salatiel macʉ ñayijʉ Zorobabel. 13 Zorobabel macʉ ñayijʉ Abiud. Abiud macʉ ñayijʉ Eliaquim. Eliaquim macʉ ñayijʉ Azor. 14 Azor macʉ ñayijʉ Sadoc. Sadoc macʉ ñayijʉ Aquim. Aquim macʉ ñayijʉ Eliud. 15 Eliud macʉ ñayijʉ Eleazar. Eleazar macʉ ñayijʉ Matán. Matán macʉ ñayijʉ Jacob. 16 Jacob macʉ ñayijʉ José. Ĩ ñayijʉ María manʉjʉ. Iso ñayijo Dios ĩ cõarʉ Jesucristo jaco.

17 Abraham rĩa janerãbatia David ĩ ñayorajʉna catorce masa ñasʉoyijarã. Abraham macʉ ñayijʉ Isaac. Isaac macʉ ñayijʉ Jacob. Ito bajiro mani cõĩa ruji waja David ĩ ñarajʉna catorce ñarã ñayijarã ĩna. Ito bero mʉcana David macʉ ñayijʉ Salomón. Salomón macʉ ñayijʉ Roboam. Ito bajiro mani cõĩa ruji waja, Babiloniajʉ Israel sita gãnare ĩna ãmi warajʉna mʉcana catorce ñayijarã ĩna. Jeconías macʉ ñayijʉ Salatiel. Salatiel macʉ ñayijʉ Zorobabel. Ito bajiro mani cõĩa ruji waja Cristo ĩ rujearajʉna catorce ñayijarã mʉcana.

Jesucristo ĩ rujeare gaye

(Lc 2.1-7)

18 Jesús ĩ rujeare gaye ado bajiro bajiyijʉ: José manojo ñaroco ñayijo María. José rãca iso ñaroto riojʉajʉ Espíritu Santo ĩ masirisena ĩ queo sãjare macʉ sãñagõ ñayijo iso. 19 José iso manʉjʉ ñarocʉ queno yigʉ ñayijʉ. Ito bajiri masa ĩna tiro riojo bojoro iso tõbʉjaroca yi ãmobisijʉ José. Ito bajiri masa ĩna masibeto, “Mʉre ãmobea yʉ”, yi ãmobojayijʉ José isore. 20 Ito bajiro ĩ tʉoĩa cani waroca, ĩ cãirojʉ Dios ñaro gagʉ ángel goaĩoyijʉ ĩre. Goacõri ado bajiro gotiyijʉ ángel ĩre:

—Tʉoya José David ñayorʉ janami mʉ. Maríare manojo cʉti güibesa mʉ. Espíritu Santo ĩ masirise, ĩ queo sãjare macʉ sãñagõ ñamo iso. 21 Macʉ rʉcogo

yigõji iso. Jesús wame wõgũ yigɯja mɯ
ĩre. Masare ĩna ñeñaro yirise waja yicõri
masogũ yiguĩji ĩ. Ito bajiri Jesús wame
cɯtigɯ yiguĩji ĩ, yiyijɯ ángel Josére.
22 Diore goti ĩsiri masɯ, “Ado bajiro
rẽtaro yiroja”, ĩ yiado bajiroti rẽtayijɯ.
Dios ĩ bɯsire gotigɯ ado bajiro yiyijɯ
Diore goti ĩsiri masɯ:
23 Romio ũmɯgũ rãca ajeĩabeco macɯ
sãñagõ ñagõ yigõji iso. Ito bajiri
macɯ cɯtigo yigõji iso. Emanuel
yirã yirãji masa ĩre, yiyijɯ Diore
goti ĩsiri masɯ.
“Dios ñami mani rãca”, yireoni ña iti
Emanuel yire.
24 Ito bajiri yujigɯti ángel ĩ gotiado
bajiroti yiyijɯ ĩ. Maríare manojo cɯtiyijɯ
ĩ ĩja. 25 Iso macɯ ñasɯogɯ rɯcoroto
riojɯa, manojo macɯ bajiro bajiyijɯ
José maji. Iso rɯcoja bero Jesús wame
yiyijarã ĩna ĩre.

Ñocõare riasotiri masa Jesure ĩna eja tire gaye

2 Judea sitajɯ Belén wame cɯtiri
cɯtojɯ rujeayijɯ Jesús. Iti rodori ĩ
rujearoca iti sita ɯjɯ ñayijɯ Herodes
wame cɯtigɯ. Iti rodori Jerusalénjɯ
ejayijarã ũmacañi joeja wadiro gãna
ñocõare riasotiri masa. 2 Iti cɯto ejacõri
seniĩayijarã ĩna:
—¿No ñati judio masa ɯjɯ ñarocɯ,
rujearɯ? Ũmacañi joeja wadiro ñocõare
ticõri, “Rujeañi ĩ”, yi masimɯ gɯa.
Ito bajiri ĩre rũcɯbɯorona wadia gɯa,
yiyijarã ĩna.
3 Ito bajiro ĩna seniĩa ucuja tɯocõri, ito
gagɯ ɯjɯ Herodes bɯto tɯoĩa güiyijɯ. Ĩre
bajiro riti tɯoĩayijarã iti cɯto Jerusalén
gãna cɯni. 4 Ito bajiro tɯoĩacõri paia
ɯjarã, judio masa rotirise riasori masare
cɯni ji ñucayijɯ Herodes. Ĩna ejaja
ticõri, ado bajiro seniĩayijɯ ĩ: “¿Nojɯ
rujeagɯ yiguĩjida Cristo?” yiyijɯ ĩ ĩnare.
5 Ĩnajɯa ado bajiro yiyijarã ĩre:
—Judea sita Belén wame cɯtiri cɯtojɯ
rujeagɯ yiguĩji, yi ucañi sĩgũ Diore goti
ĩsiri masɯ. Ado bajiro bajia ĩ ucare:
6 “Judea sitajɯ Belén wame cɯtiri
cɯto, jaibiti cɯto ñabojarocati
ñasari cɯto ñaro yiroja iti
cɯto. Iti cɯto gagɯ ɯjɯ ñasagɯ
rujeagɯ yiguĩji. Ĩ ñagũ yiguĩji yɯ
ñarã Israel sita gãna ɯjɯ. Ĩnare
tirũnɯgũ yiguĩji ĩ, yiyijɯ Dios”, yi
ucare ña adi, yiyijarã judio masa
rotirise riasori masa.
7 Ĩna ito yija tɯocõri, mɯcana
ñocõare riasotiri masare yeyoroacã
ji ñucayijɯ Herodes. Ĩna ejaja ticõri,
ado bajiro seniĩayijɯ ĩ: “¿Nocãta ñocõa
goasɯocati?” yi seniĩayijɯ ĩ ĩnare. 8 Ito
yija Belénjɯ ĩnare wa rotiyijɯ ĩ:
—Wasa ĩ macɯacãre ãmatẽña. Mɯa
ĩre ti bɯjaja yɯre gotirã wadiba. Yɯ cɯni
ĩre rũcɯbɯogɯ warocɯ ya, yiyijɯ ĩnare
rɯogɯ.
9 Ĩ ito bajiro rotija tɯocõri, ĩ yiro
bajiroti wayijarã ĩna. Ũmacañi joeja
wadirojɯ ñocõa ĩna tirɯ ĩna riojɯa
wayijɯ mɯcana. Ĩ wajasaroti tuja
rũgũyijɯ macɯacã ĩ ñaro weca.
10 Ñocõagã wacõri ĩ tuja rũgũja ticõri,
bɯto wanɯyijarã ĩna, ñocõare riasotiri
masa. 11 Ñocõagã ĩ ñaro roca ñari wi
sãja wacõri ĩna tija ito ñayijɯ macɯacã
ĩ jaco María rãca. Ĩre ticõri ĩ riojo
rijomunigãna ñini rũjũyijarã ĩna. Ito
yicõri ĩre rũcɯbɯoyijarã ĩna. Ito bajiro
ĩna yija bero ĩna rɯcori jedori janayijarã
ĩna. Janacõri orore, ɯco queno sɯtirise,
ito yicõri mirra wame cɯtirise iti
ãmicõri ĩre ĩsiyijarã ĩna. 12 Ito yija bero
ĩna cãirojɯ, “Herodes tɯ tɯdi wabesa. Ito
ñaguĩji macɯacã”, ĩ yi masime yirona,
yiyijɯ Dios ĩnare. Ito bajiri iti masicõri
Jerusalénjɯ rẽta wa ãmomena gaje majɯ
tɯdi wayijarã ĩna.

Egipto sitaju ĩna ware gaye

13 Ñocõare riasotiri masa ĩna tudija bero ángel goayiju Josére ĩ cãiroju. Ado bajiro yiyiju ĩ ĩre:

—Yujiya, macuacãre, ĩ jacore cuni Egiptoju ãmi rudi wasa mu. Itoju riti ñama maji yu mure gotirocõjuti. Herodes macuacãre sĩarocu ĩre ãmagũ yiguĩji, yiyiju ángel Josére.

14 Ĩ ito yija bero yujiyiju José. Yujicõri macuacãre, ĩ jacore cuni Egiptoju ĩnare ãmi wayiju ĩ. 15 Ito ĩna ñaroca riti godacoayiju Herodes. “Egiptoju yu Macure ji ñucagũ yiguja yu”, ĩre goti ĩsiri masuna suoriti Dios ĩ yija, ĩ gotiado bajiroti bajiyiju.

Herodes wame cutigu rĩacare ĩ sĩa rotire gaye

16 Ñocõare riasotiri masa ĩre goti ãmomena gaje maju ĩna tudi waja tuocõri, buto junisiniyiju Herodes. Ito bajiri junisinigũ Belén gãna rĩaca ũmuare ito yicõri, iti cuto tu gãna rĩacare cuni sĩa roti jeocõyiju Herodes ĩ ya moari masare. Jua rodo tujarãre ĩna bero rujeanare cuni sĩa roti jeocõyiju Herodes. “Jua rodo tuja ñocõa ĩ rujeaja bero”, ñocõare riasotiri masa ĩna yija tuocõri, jua rodo tujarãre ito yicõri ĩna bero rujeanare cuni sĩa roti jeocõyiju Herodes. 17 Ito bajiro Herodes rĩacare ĩ sĩa rotija Diore goti ĩsiri masu Jeremías wame cutigu ĩ ucado robo bajiroti rẽtayiju. Ado bajiro ucañi ĩ:

> 18 Ramá sita gago iso rĩare iso tuoĩa otija ruyuyiju. Ito bajiro oti ñagõti ñayijo iso, Raquel rĩare otigo. Gãjerã ĩna sobojarocati yisi ãmobisijo Raquel iso rĩa godajare, yi ucayiju Jeremías.

19 Egiptoju José ĩ ñaroca godayiju Herodes. Ĩ godaja bero Egiptoju José ĩ ñaroca ĩ cãiroju sĩgũ ángel ĩre goaĩoyiju. Ado bajiro yiyiju ĩ ĩre:

20 —Yujiya, macuacãre ĩ jacore cuni Israel sitaju ãmi tudi wasa. Macuacãre sĩa ãmoana goda jedicoama ĩna, yiyiju ĩ Josére.

21 Ito yija yujicõri, macuacãre ĩ jacore cuni Israel sitaju ãmi wayiju José. 22 Ma wacuju tuoyiju José, “Herodes ñajacu macu Arquelao wame cutigu ĩ jacure wasoagu Judea sitaju ñayiju”, yija tuoyiju José. Iti tuocõri wa ãmobisiju ĩ itoju. Mucana itoju cãiyiju ĩ. Ito bajiro cãicõri, “Galilea sitaju yu waja quena”, yiyiju ĩ. 23 Galilea sitaju ejacõri, Nazaret wame cutiri cutoju ñagũ wayiju ĩ. Diore goti ĩsiri masa, “Nazaret cuto gagu ñagũ yiguĩji Jesús”, ĩna yi ucare ñajare ito bajiroti bajiyiju iti.

Yucu manoju Juan idé guri masu ĩ ña ucure gaye

(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9,15-17; Jn 1.19-28)

3 Iti rodori ito bajija bero Juan masare idé guri masu Judea sitaju yucu manoju wayiju. 2 Itoju ejacõri masare riasogu, ado bajiro yiyiju ĩ:

—Nocõ mejeti ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios. Ito bajiri mua ñeñaro yirise tuoĩa bojori bujacõri jidicãña mua, yiyiju Juan masare.

3 Diore goti ĩsiri masu Isaías wame cutigu ĩ ucado bajiroti yiyiju Juan. “Ado bajiro yigu yiguĩji”, yirocu ucañi Isaías Juanre tuoĩa yugu:

> Sĩgũ yucu manoju muare ado bajiro oca sẽoro gotigu yiguĩji: “Ñeñaro mua yirise jidicãña mani Uju ĩ ejaroto riojua, mua ya usiju ĩ queno ña masitoni. Ñeñaro yirise jidicãcõri quenarisejua tuoĩañaña mua”, yigu yiguĩji sĩgũ, yi ucañi Isaías, Juanre tuoĩa yugu.

4 Juan ĩ sãñaro yutabuju, camello joana suado ñayiju. Waibucu wiro ñayiju ĩ ya wecu wiro. Rujiro ñimia bayiju ĩ. Ito yicõri joa gaye beroa ide idiyiju ĩ. 5 Ĩre tuorã masa jãjarã

ejayijarã. Jerusalén gãna, Judea sita gãna ito yicõri Jordán wame cutirisa gãna cuni ejayijarã ĩre tuorã. 6 Ĩna ñeñaro yirise ĩna goti rẽtobuja, Jordán wame cutirisaju ĩnare idé guyiju Juan.

7 Jãjarã fariseo gaye tuoĩarã, ito yicõri saduceo gaye tuoĩarã cuni ĩna ejaja ticõri, ado bajiro yiyiju Juan:

—Muare yu idé gure ãmoboja mua. Ãña rima juniro bajiro ñeñaro yirã ña mua. Ado bajiro tuoĩaboja mua: “Dios waja ĩ seniri rumu iti ejaroca manire waja senibiquĩji Dios. Ñeñaro yirã mani ñabojarocati manire ti maicõri manire waja senibiquĩji Dios”, yi tuoĩaboja mua. Ñeñaro mua yirise mua jidicãbeja mua tõbujaroca yigu yiguĩji Dios, yiyiju Juan ĩnare.

8 Mucana ado bajiro gotiyiju Juan:

—Ñeñaro mua yirise jidicãcõri quenarise riti tuoĩa ñaña mua. Ito bajiro riti yisotiba, “Quenarisejua tuoĩarã ñama ĩja”, masa muare yi ti masitoni. 9 Ado bajiro yi tuoĩabesa mua: “Abraham ñayoru janerãbatia gua ñare waja guare masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩabesa mua. Ado bajiro bajia. Adi gũtana Abraham janerãbatia robo bajiro ĩ godo weo ãmoja, godo weo masiguĩji Dios, yiyiju Juan ĩnare.

10 Ito yicõri ado bajiro goti masiore ocana gotiyiju Juan:

—Comeana yucure quẽarocu ñacãmi sĩgũ. Ito bajiri yucu queno rica manigũre ti bujacõri quẽagũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri jeana soegu yiguĩji ĩ. Ado bajiro yireoni ña iti: “Masa ĩna ñeñaro yirisere waja senirocu ñacãmi Dios. Ito bajiri ĩna ñeñaro yirise jidicãbeja ticõri, ĩnare ruyuriogu yiguĩji ĩ. Ito yicõri jeame ũjuroju cõagũ yiguĩji Dios ĩnare”, yiyiju Juan masare.

11 Gaje ado bajiro gotiyiju Juan:

—“Ãna ñama ĩna ñeñaro yirise jidicãrã”, yi ĩorocu idenati masare idé gua yu. Yu bero rẽtoro ñasagu ejagu yiguĩji. Yu rẽtoro ñasagu ĩ ñajare ĩre bajiro rẽtoro ñasagu meje ña yu. Ĩama muare Espíritu Santo queo sãgũ yiguĩji ĩja. Ito bajiro muare queo sãcõri queno muare mua tuoĩaroti ejabuagu yiguĩji ĩ, yiyiju Juan masare.

12 Gaje ado bajiro gotiyiju Juan ĩnare:

—Yu bero ejagu trigo besegu bajiro yigu yiguĩji masare. Sĩgũ trigo otegu iti wirori coda batecõri ajeri riti seo masiguĩji ĩ. Ito bajiro ĩ codaja bero iti wirorire jeamegu soeguĩji ĩ. Yatirime meje ñaroja itime jeame. Wirori ĩ soegori ajeriama trigo ĩ seorogu seogu yiguĩji ĩ. Ito bajiro yigu yiguĩji mani ũju adogu ejagu. Trigo beseado bajiroti besegu yiguĩji manire, yi gotiyiju Juan masare.

Jesure idé gure gaye

(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)

13 Iti rumuri Galilea sitana wacõri Jordán wame cutirisa ejayiju Jesús. Juan tuju ejacõri: “Yure idé guya mu”, yiyiju Jesús ĩre. 14 Ito bajiro ĩ yibojarocati ĩre idé gu ãmobisiju Juan. Ito bajiri ado bajiro yiyiju ĩ Jesure:

—Meje, muáma yure mu idé guja quena. Yure idé gu rotibitiruja mu. Yu rẽtoro ñasagu ña mu. Ito bajiri mure idé gu masibea yu, yiyiju Juan Jesure.

15 Ĩ ito yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:

—Yure mu idé gure ãmoa yu. Yure mu idé guja ñajediro Dios ĩ rotiro bajiro cudiana mani, yiyiju Jesús Juanre.

—Bau ãmoa yu, yicõri Jesure idé guyiju Juan ĩja. 16 Jesús ĩ majaroca riti ũmacũju macãrucũro soje janayiju. Ũmacũju Jesús ĩ ti muorocati bujare bajiro bajiguna quedi sãja wadicõri Jesús joe quedi jeayiju Espíritu Santo. 17 Ito bajiro ĩ quedi jeaja bero ado bajiro oca ruyuyiju ũmacũju:

—Ãni yu Macu ñami, yu maigũ. Ĩre buto wanua yu, yi ruyuyiju oca ũmacũju.

Rũmúa uju Jesure ĩ usirio codere gaye

(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

4 Jesús ĩ idé gu rotija bero yucu manoju ĩre ãmi wayiju Espíritu Santo. Itoju Jesús ĩ ejaroca, "¿Diore riti cudigu yiguĩjida Jesús?" yirocu ĩre usirio codeyiju rũmúa uju.

2 Jũarã masacõ rumuri bare babicuti ñayiju Jesús yucu manoju. Itocõ bero ñiocõyiju mucana. 3 Ĩ ito bajijare, ĩre ruogu ejayiju rũmúa uju:

—Riti Dios Macu mu ñaja adi gũtanati naju godo weogu yiguja mu, yiyiju ĩ Jesure.

4 Ito bajiro rũmú ĩre yibojarocati:

—Yibesa. Dios oca ado bajiro gotia: "Najuna riti meje catirã yirãji masa. Jeyaro Dios ocana queno wanu quena ñarã yirãji masa", yi gotia Dios oca, yiyiju Jesús rũmúre.

5 Ĩ ito yiroca riti Jerusalénju Jesure ãmi wayiju rũmúa uju. Ito ejacõri mucana Dios ya wi joeju Jesure ãmi muja wayiju rũmú. 6 Ito ĩre ãmi muja ejacõri ado bajiro yiyiju:

—Tuoya Jesús mu. Ado bajiro gotia Dios oca:

> Ĩ ñaro gãna ángel mesare mure code rotigu yiguĩji Dios. Mu quedi waja gũtagã joeju quedi jeacõri mu ya gubo jeabe yirona mure boca ãmirã yirãji ĩna, yi gotia Dios oca, yiyiju rũmú Jesure.

Gaje ado bajiro yiyiju ĩ:

—Riti Dios Macu mu ñaja adojuna bubu quedi wacu yiguja mu, yi tobuayiju rũmúa uju Jesure.

7 Ĩ ito bajiro yibojarocati ado robojua yiyiju Jesús ĩre:

—Mu ito bajiro yirisere cudibicuja yu. Gaje ado bajiro gotia Dios oca tuti. Tite mu: " 'No bajiro Dios ĩ yija ticuja yu', yirocu ĩre usirio codebesa", yi gotia Dios oca, yiyiju Jesús rũmúre.

8 Ĩ ito yija tuocõri, cogu gũtagũ ũmaricu joeju ãmi wayiju rũmú Jesure. Itoju ãmi ejacõri adi sita gaye quenari cutorire ĩo jeocõyiju rũmú Jesure. 9 Ito yicõri ado bajiro gotiyiju rũmú:

—Yure rũcubuogu mu yu riojo rijomunigãna ñini rũjũja, adi sita ñarocõti ñarise mure ĩsicuja yu, yi ruoyiju rũmúa uju Jesure.

10 Ito bajiro ĩ gotibojarocati:

—Wasa Satanás mu. Ado bajiro gotia Dios oca: "Mani Uju Diore riti rũcubuocõri cudija quena", yi gotia Dios oca, yiyiju Jesús rũmúre.

11 Jesús ito ĩ yija tuocõri, wacoayiju rũmú ĩja. Ito yija bero ángel mesa Jesure ejabuarona ejayijarã ĩja.

Galilea sitaju Jesús ĩ riasosuore gaye

(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

12 "Tubiara wiju ñami Juan", yire oca tuocõri Galilea sitaju tudi wayiju Jesús. 13 Itoju ejacõri ĩ ñaro Nazaret wame cutiri cutoju tujabisiju Jesús. Galilea wame cutirita tunima tu Capernaum wame cutiri cutoju ñarocu wayiju Jesús. Sõju meje ñayiju Zabulón sita ito yicõri Neftalí sita cuni. 14 Iti cutoju Jesús ĩ ñaja Diore goti ĩsiri masu Isaías wame cutigu ĩ ucayore rẽtayiju ĩja. Jesure tuoĩa yugu ado bajiro ucayoñi Isaías:

> 15 Jordán jodeju Galilea wame cutirita ñacu. Itira tunima tu ñacu Zabulón sita ito yicõri Neftalí sita. Iti sitaju ñarã judio masa meje ñarãji ĩna.
> 16 Diore masibiticõri rãitĩaro bajiro ñarãji ĩna. Ito bajicõri sĩgũ queno busugure ti wanurã yirãji ĩna. Diore masimena ñari godanare bajiro bajirãji ĩna. Ito bajiri busugu ĩ ejaja ticõri, wanurã yirãji ĩna. Ĩna tuo masiroca yigu yiguĩji ĩ. Ito bajiri mama

rumu bajiro ejaro yiroja ĩnare, yi ucayoñi Isaías.
Ĩ ucare bajiroti iti sitaju ejayiju Jesús.
17 Iti sitaju ejacõri masare Dios oca riaso ucusuoyiju Jesús. Ado bajiro gotiyiju:
—Yoari mejeti ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios. Ito bajiri mua ñeñaro yirisere jidicãcõri mama usi wasoaya mua, yi masare riaso ucuyiju Jesús.

Wai jori masa juariarãre Jesús ĩ jire gaye

(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

18 Itajura Galilea wame cutirita tunima wa ucugu wayiju Jesús. Ito wacuju tiyiju Jesús, Simón Pedro ito yicõri ĩ ocabaji Andrésre cuni. Wai jori masa ñayijarã ĩna. Yori yucurina wai waya ñayijarã ĩna. 19 Ĩna tu ejacõri ado bajiro yiyiju Jesús:
—Yu rãca waya. Masare jirã yirãji mua, Diore ĩna masitoni, yiyiju Jesús ĩnare.
20 Ĩ ito yirocati yori yucuri cũcõri, ĩ rãca suya wayijarã ĩna.
21 Ito yija ito sõjua busa wa remoyiju Jesús. Jabeto wa remocõri tiyiju Jesús, Santiago, ĩ ocabaji Juanre cuni. Zebedeo rĩa ñayijarã ĩna. Ĩna jacu rãca cumaju yori yucuri sia queno ñayijarã ĩna. Ĩnare ticõri ĩnare jiyiju Jesús. 22 Ĩ ito yija tuocõri, cumajuti ĩna jacure wagoyijarã ĩna. Ito bajiri Zebedeo rĩa Jesús rãca wacoayijarã ĩna ĩja.

Jãjarã masare Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 6.17-19)

23 Galilea sitaju riaso ucu jeoyiju Jesús. Co cuto ruyabeto judio masa minijuara wi sãjacõri oca quenarise, "Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios", yire oca gotiyiju Jesús masare. Ñajediro cõrãre ĩna cõrise bajiroti ĩnare yisioyiju Jesús. 24 Ito bajiro cõrãre Jesús ĩ yisioja Siria sita gãna cuni tuo jediyijarã ĩna. Ito bajiri ñajediro cõrãre ãmi ejayijarã Jesús ĩ yisiotoni. Jeyaro ñarise cutirãre ãmi ejayijarã ĩna. Rũmú sãjagoana, usi jedi quediana, ruduanare cuni ãmi ejayijarã Jesús ĩ yisiotoni. Ĩna cõrise bajiroti ĩnare yisioyiju ĩ. 25 No Jesús ĩ waro jãjarã masa ĩre suya wayijarã. Tite. Galilea sita gãna, Decápolis cuto gãna, Jerusalén cuto gãna, Judea sita gãna ito yicõri Jordán wame cutirisa siduja gãna cuni Jesure suya wayijarã ĩna.

Turia ñacõri masare Jesús ĩ riasore gaye

5 Jãjarã masare ticõri turia maja wayiju Jesús. Itoju maja wacõri rujiyiju Jesús. Ito yija ĩ rãca riasotirã ĩ tu minijuayijarã. 2 Ĩna ejaja ticõri, ado bajiro ĩnare riasoyiju Jesús:

Mani wanu quenaroca yiroti gaye

(Lc 6.20-23)

3 —"Jaje ruya Dios oca queno yu masi jeoroti", mua yi tuoĩaja, wanu quenarã yirãji mua. Ijaju Dios ĩ rotiroju ejacõri ĩ rãca rotirã yirãji mua.
4 'Adocãta tuoĩa riorã mua ñaja, wanu quenarã yirãji mua. Ijaju mua tuoĩa riorise rẽtogũ yiguĩji Dios.
5 "'Gãjerã rẽtoro ñasagu meje ña yu", mua yi tuoĩaja, wanu quenarã yirãji mua. Ijaju Dios ĩ goticãdo bajiroti queno bujarã yirãji mua.
6 'Adocãta Diore cudi jeo ãmorã mua ñaja, wanu quenarã yirãji mua. Muare ejabuagu yiguĩji Dios, ĩre mua cudi jeo masitoni.
7 'Gãjerãre ti maicõri mua queno yija, wanu quenarã yirãji mua. Dios cuni muare ti maicõri muare queno yigu yiguĩji ĩ.
8 'Dios ĩ ãmoro bajiro riti quenarise mua tuoĩaja, wanu quenarã yirãji mua. Ijaju Diore tirã yirãji mua.

9 'Adocãta oca quenori masa mua
ñaja, wanu quenarã yirãji mua. Ijaju,
"Yu rĩa ña mua", yigu yiguĩji Dios.
10 'Diore mua cudire ticõri, gãjerã
mua tõbujaroca ĩna yija, wanu quenarã
yirãji mua. Ijaju Dios ĩ rotiroju ejacõri, ĩ
rãca rotirã yirãji mua.
11 'Yure mua cudire ticõri, gãjerã
muare aja tudija, mua tõbujaroca ĩna
yija, ito yicõri muare ĩna busitubojaja
cuni, wanu quenarã yirãji mua. 12 Diore
goti ĩsiri masare cuni ito bajiroti ñeñaro
yiyijarã masa jane mejeju cuni. Itire
masicõri queno wanu quenaña mua.
Ijaju Dios tu ejacõri ñajediro ĩ seo
ĩsirisere queno bujarã yirãji mua, yiyiju
Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Moa oca quenarise robo bajiro bajirã ña mani, quenarise mani yija, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

13 Mucana ado bajiro gotiyiju Jesús ĩ
rãca riasotirãre:
—Moa ba ãmoama masa. Ito
bajibojarocati iti ocabeja ñe waja ma
moa. Juaji iti ocarise ejabeto yiroja.
Iti ocarise jedija ticõri, itire cõacõrãji
masa. Ito yicõri itire cudarã yirãji ĩna.
Moa bajiro bajirã ña mani cuni. Mani
queno yija ticõri, mani bajiro queno yi
ãmorãji gãjerã cuni. Ito bajibojarocati
mani queno yibeja, "Diore tuorũnuña
mua cuni", mani yi riasobojaja manire
tuo ãmomenaji gãjerã, yiyiju Jesús.
14 Mucana ado bajiro gotiyiju Jesús:
—Ñami buto rãitĩari ñami iti ñaja
sõju jea iti busuja queno ruyuroja. Turia
joe mani cuto menija masa jeyaro tirã
yirãji jea iti busurise. Ito bajiroti mani
queno yija masa jeyaro tirã yirãji ĩna.
15 Sĩabusuorise mani sĩaja sotu rocaju
cũmenaji mani. Sĩabusuorise sĩacõri
ũmacũju cũrã yirãji mani ñajediro
iti wi gãna ĩna titoni. 16 Ito bajiroti
queno yiya mua "Queno yirã ñama
Diore tuorũnurã", yi ti masirã yirãji
masa jeyaro. Mua queno yirise ticõri
mani Jacu ũmacũju gagure wanu
rũcubuorã yirãji masa, yiyiju Jesús ĩ
rãca riasotirãre.

Moisés ñayoru ĩ rotirise Jesús ĩ riasore gaye

17 '"Moisés ñayoru ĩ rotirise ito yicõri
Diore goti ĩsiri masa ĩna riasorisere
cõarocu wadiñi Jesús", yi tuoĩabesa
mua. Itire cõarocu meje wadia yu.
Ĩna riasorisere mua queno tuoĩatoni
wadibu yu. 18 Riti muare gotia yu. Dios
ĩ rotirise ñajediro ñatĩñaro yiroja. Adi
macãrucũro jediroto riojua co wame
godo cutibeto yiroja. Ñajediro Dios ĩ
gotiado bajiroti rẽtaro yiroja. 19 No Dios
rotirisere jabeto cudibicu, "No yibea
mani cudi jeobeja cuni", yi riasogu
quenabeami. Dios rotiroju ejacõri
ñasagu meje bajiro ñagũ yiguĩji ĩocũ. No
Dios rotirise cudicõri, "Jeyaro ĩ rotirise
mani cudi jeoja quena", yi riasogu ĩ
ñami quenagũ. Ito bajiri Dios rotiroju
ejacõri ñasagu ñagũ yiguĩji ĩama. 20 Riti
muare gotia yu. Judio masa rotirise
riasori masa ito yicõri fariseo gaye
tuoĩarã ĩna queno yibojado rẽtoro mua
queno yibeja Dios rotiroju ejamenaji
mua, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Gãjerãre junisini tibesa, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 12.57-59)

21 Mucana gaje ado bajiro gotiyiju
Jesús:
—Jane mejeju gãna ĩna rotigore
tuogoana ña mua. Ado bajiro bajia iti:
"Gãjire sĩabesa. No gãjire sĩagũti ĩre
waja senigũ yiguĩji Dios", yi rotiyiju
Moisés ñayoru. 22 Yuama ado bajiro
muare goti remoa: No gãjire junisini
tigure waja senigũ yiguĩji oca quenori
masu. No gãjire busitugure waja senirã
yirãji oca quenori masa. No, "Rocati

mecuri masu ña mu. Jeame ũjuroju waruja mu", yiguti ĩjuare waja senirocu ĩre cõagũ yiguĩji Dios jeame ũjuroju, ya yu muare.

23 'Itire masicõri, gaje ocare cuni tuoĩaña mua. Diore rũcubuorã ĩna soe ĩsira casaboju ejacõri, "Gãji rãca oca cutia yu", mua yi tuoĩa bujaja Diore rũcubuorona ecarure sĩacõri soebeja maji. 24 Itire cũña maji. Itire cũcõri oca quenorona mua baba tu wasa. Ĩ rãca oca quenocõri Diore soe ĩsirona tudi waja quena, ya yu muare.

25 'Gaje ado bajiro bajia. Gãji muare ĩ seti yija oca quenori masu tuju mua ejaroto riojua oca quenoña mua. Oca quenori masu tu ejamenati mua oca quenobeja ĩ muare poreciare ĩsigũ yiguĩji. Ĩna poreciaju muare tubiarã yirãji. 26 Riti muare gotia yu. Ñeñaro mua yigore mua waja yi jeobeto riojua budimena yirãji mua. Iti robo bajiroti bajia Dios waja seniri rumu ejaroto riojua ĩ rãca mua oca quenobeja, ya yu muare, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Gãji manojore rũcubuoya, yi Jesús ĩ riasore gaye

27 Mucana gaje ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Jane mejeju gãna ĩna rotigore tuogoana ña mua. Ado bajiro bajia: "Gãji manojo rãca ajebesa", yi rotiyiju Moisés ñayoru. 28 Yuama ado bajiro muare goti remoa: No romiore ãmotigu ĩ tuoĩarisena isore ajegu bajiro yami ĩocũ, ya yu muare, yiyiju Jesús.

29 'Mua ya riojocaduja cajeana ticõri ñeñaro mua yi ãmoja iti cajeare ruacõña. Itire ruacõri cõatẽña. Manire co duja cajea manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jua cajea, cajea cutirã ñabojarãti jeame ũjuroju mani waja, rẽto busaro quenabeto yiroja. 30 Mua ya ãmona ñeñarise mua yija, itire jatacõña. Itire jatacõri cõatẽña. Manire co duja ãmo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jua ãmo, ãmo cutirã ñabojarãti jeame ũjuroju mani waja, rẽto busaro quenabeto yiroja. "Mua ñeñaro yirise jidicãña mua", yirocu ito bajiro yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Manojore jidicãbesa, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

31 Mucana ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Gaje ado bajiro gotia jane mejeju yigore: "Ũmugũ ĩ manojore ĩ cõa ãmoja papera ucaruja ĩre: Adio rãca manojo cutibojaguti isore cõagũ ya yu. Yu manojo meje ñamo ĩja, yi ucaruja ĩre", yi gotia jane mejeju yigore. 32 Yuama ado bajiro muare gotia: Sĩgũ ĩ manojo gãji rãca ajebitigoro ñabojarocati isore ĩ cõaja, isore buto ñeñaro yami ĩocũ. Gãji rãca iso manuju cutibojaja ĩre ajego yigõji iso. Ito yicõri no iso rãca manojo cutija isore ajegu yiguĩji ĩ, yi gotiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Riojo mani gotija quena, yi Jesús ĩ riasore gaye

33 Mucana gaje gotiyiju Jesús:

—Jane mejeju gãna ĩna rotigore tuogoana ña mua. Ado bajiro bajia iti: "Riti ado bajiro yicuja yu", Diore mua gotija mua goticãdo bajiroti yiba, yi rotiyiju Moisés ñayoru. 34 Yuama ado bajiro muare gotia: "Ado bajiro yicuja yu", yicõri, riojo yiba. "Yu goticãdo bajiroti yicuja yu", yirocu "Riti gotia yu Dios ĩ ñaro riojo", yibesa itioni. Ĩ ñaro ña ĩ rotiroju. Ito bajiri, "Riojo gotia yu", yibesa iti wame rãca. "Adi macãrucũro riojo cuni, riti gotia yu", yibesa itioni. 35 Adi macãrucũro ña Dios yaro. Ito bajiri, "Riojo gotia yu", yibesa iti wame rãca. "Jerusalén wame cutiri cuto riojo cuni riti gotia yu", yibesa itioni. Mani Uju ñasagu cuto ña Jerusalén. Ito bajiri iti cuto wame rãca "Ado bajiro yicuja

yu”, yibesa. 36 “Yu ya rijoganati riojo gotia yu”, yibesa itioni. Ñirise, botirise mani ya rijoga joa godo weo masibea mani. Dios sĩgũti ñami itioni godo weo masigũ. Ito bajiri iti wame rãca, “Ado bajiro yicuja yu”, yibesa mua. 37 Mani riojo gotija quena. Mani cudibeja cuni riojo gotija quena. “Riti gotia yu”, yirona gaje mani goti remoja rũmúa uju ejabuarisena goti remoa mani, yi gotiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Sĩgũ ñeñaro manire ĩ yija gãmebeja quena, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 6.29-30)

38 Mucana gaje ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Jane mejeju gãna ĩna rotigore tuogoana ña mua. Ado bajiro bajia iti: “Sĩgũ ĩ cajea jioja gãjire cuni cajea jioja quena. Sĩgũ ĩ guji jabejasãja gãjire cuni guji jabejasãja quena”, yiyijarã masa jane mejeju gãna. 39 Yuama ado bajiro muare gotia. Sĩgũ ñeñaro muare ĩ yija ĩre gãmebeja. Ado bajirojua yiba. Sĩgũ rio muare ĩ jaja gaje duja cuni rotiba. 40 Sĩgũ mu ya camisa ĩ ẽma ãmoja, rẽobeja ĩre. Ĩ ãmoro ãmicõto. Ito yicõri ĩre jai busaro ĩsi remoña. 41 Sĩgũ ĩ ya gajeoni coji cõrecõ ĩ ũma rotija juaji cõrecõ ĩre ũma ĩsima. “Ado bajiro yure moa ĩsiña”, gãji muare ĩ rotija, ĩ rotiro rẽto busaro ĩre moa ĩsija quena. 42 Noa muare gajeoni senirãreti ĩsicõaja quena. Sĩgũ muare wasoa ãmoja wasoaja quena. Ito yicõri “Mure ĩsicuju yu”, yija quena, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Mani wajanare cuni mani ti maija quena, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 6.27-28,32-36)

43 ’Jane mejeju gãna ĩna busigore tuogoana ña mua cuni. Ado bajiro bajia iti: “Mua babare queno ti maiña. Ito yicõri mua wajacure ti teya”, yiyijarã masa jane mejeju gãna. 44 Yuama muare ado bajiro gotia: “Mua wajanare ti maiña. Ĩnare queno yiya. Mua tõbujaroca yirãre yiari Diore busi ĩsiña”, ya yu muare. 45 Ito bajiro mua yija mani Jacu ũmacũju gagu rĩa ñarã yirãji mua, ĩ ãmoro bajiro riti mua yisotija. Masa ñajedirore queno ejabuami Dios. Ĩre cudimenare cuni ejabuami ĩ. Ĩ ñami quenarã, ñeñarãre cuni ũmacañi busuroca yigu. Ĩ ñami riojo cudirã, riojo cudimenare cuni ide queo ĩsigũ. 46 Muare ti mairãre riti mua ti maija ñe waja ma iti. Ito bajiro mua yija ticõri, muare waja yibiquĩji Dios. Ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa ĩnare mairãre riti ti mairãji ĩna cuni. Ĩnare bajiro yibesa mua. Muare ti terãre cuni maija quena. 47 Mua ñarãre riti mua seniĩaja, ñe waja ma. Diore masimena cuni ito bajiroti yirãji ĩna cuni. 48 Mani Jacu ũmacũju gagu, coji ñeñaro yiĩabicu ñami ĩ. Ĩre bajiroti yiya mua cuni, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Gãjerãre mani ejabuaja quena, yi Jesús ĩ riasore gaye

6 ’Queno mua yija, “Queno yama ĩna”, yijaro gãjerã yirona meje, queno yiba mua. Masa tiro riojo riti, “Ãni ñami queno Diore cudigu”, mua yi ĩobojaja ñe waja bujamenaji mua, ũmacũju mani Jacu Dios tuju mua ejaja. 2 Ito bajiri bojoro bujarãre mua ejabuaja masa jeyarore goti batobeja. Ito bajiro yama minijuara wiju, mariju cuni, “Yiro robo yirã ña gua”, yibojarãti yiro robo yimena. Bojoro bujarãre ĩna ejabuaja, “Queno yirã ñama”, masa ĩna yitoni yama ĩnaõna. Riti muare gotia yu. Ito bajiro ĩna yirisenati waja bujacãma ĩna. Ñe gaje buja remomenaji Dios tuju. Ĩnare masa rũcubuobojarocati Dioama ĩnare rũcubuobicu yiguĩji. 3 Muama bojoro bujarãre mua ejabuaja, masa ĩna masibeto ito yicõri mua baba ñasagu ĩ masibeto masare ejabuaja quena. 4 Reco

meje masa ĩna tibeto bojoro bʉjarãre ejabʉaba mʉa. Masa ĩna tibeto bojoro bʉjarãre mani queno yija, ti masiguĩji Dios manire. Ito bajiri waja yigʉ yiguĩji manire, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Diore mani seniroti Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 11.2-4)

5 'Diore mʉa bʉsija, "Yiro robo yirã ña gʉa", yibojarãti yiro robo yimena bajiro Diore bʉsibeja mʉa. Ĩnama minijuara wijʉ Diore ĩna bʉsija rʉ̃gõcõri bʉsirãji. Ito yicõri ma tʉnima masa ĩna titoni Diore bʉsirã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yirisenati waja bʉjacãma ĩna. Ñe gaje bʉja remomenaji ĩna Dios tʉjʉ. Ĩnare masa rʉ̃cʉbʉobojarocati Dioama ĩnare rʉ̃cʉbʉobicʉ yiguĩji. 6 Mʉama Diore mʉa bʉsija, mʉa ya sõa sãjacõri soje biaya maji. Ito bajiro yicõri mani Jacʉ rãca riti bʉsiba mʉa. Ito bajiro masa mano mʉa yija ticõri, mani Jacʉ mʉare waja yigʉ yiguĩji, yiyijʉ Jesús ĩnare.

7 'Diore masimena ĩre ĩna bʉsija, coji gayeti bʉsimʉcʉtiama ĩna. "Bʉto mani bʉsimʉcʉtija Dios manire tʉogʉ yiguĩji", yi tʉoĩa bʉsibojarãji ĩna. 8 Ĩnare bajiro yibeja mʉama. Ñe manire rʉyarise mani seniroto riojʉajʉ masicãguĩji Dios. 9 Ito bajiri Diore mʉa bʉsija, ado bajiro bʉsiba:

Gʉa Jacʉ, ũmacʉ̃jʉ gagʉ ña mʉ. Mʉ wame masicõri masa ñajediro rʉ̃cʉbʉojaro ĩna.

10 Masa jeyaro Ujʉ mʉ ñaroti rʉmʉ ejare ãmoa gʉa. Ũmacʉ̃jʉga tuti cʉni mʉ ãmoro bajiroti ñayija. Ito bajiri adi tutijʉ cʉni mʉ ãmoro bajiro riti ñare ãmoa gʉa.

11 Co rʉmʉ rʉyabeto gʉa baroticõti gʉare naju ĩsiña.

12 Gʉa ñeñaro yirisere ãcabojoya. Gʉa cʉni ito bajiroti gʉare ñeñaro yirãre ãcabojoa.

13 ¿No bajiro yʉre cʉdirã yirãjida ĩna? yi tʉoĩabesa gʉare. Gʉa ñeñaro yibititoni gʉare ejabʉaya. Mʉ ña ʉjʉ ñatĩñarocʉ. Mʉ ña bʉto masitĩñare gaye rʉcotĩñarocʉ. Mʉ ña masa jeyaro ĩna rʉ̃cʉbʉotĩñarocʉ. Itocõ ña. Amén. Ito bajiro Diore mʉa bʉsija quena, yiyijʉ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

14 'Mʉare ñeñaro yirãre ĩna ñeñaro yirisere mʉa ãcabojoja, mani Jacʉ ũmacʉ̃jʉ gagʉ mʉa ñeñaro yirise ãcabojogʉ yiguĩji ĩ cʉni. 15 Gãjerã ĩna ñeñaro yirisere mʉa ãcabojobeja mani Jacʉ ũmacʉ̃jʉ gagʉ cʉni mʉa ñeñaro yirisere ãcabojobicʉ yiguĩji, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Bamena riti Diore mani bʉsiroti Jesús ĩ riasore gaye

16 'Diore tʉoĩa ãmorã bamena riti ĩre mʉa bʉsija, masa ĩna tiro riojo bojori bʉjabeja mʉa. "Yiro robo yirã ña gʉa", yibojarãti yiro robo yimena bamena riti Diore ĩna senija, masa ĩna tiro riojo bojori bʉjacã ĩna. Masa ĩna ti masitoni bojori bʉjabojacã ĩna. Riti mʉare gotia yʉ. Itinati waja bʉjacãma ĩna. Ñe gaje bʉja remomenaji ĩna Dios tʉjʉ. Ĩnare masa rʉ̃cʉbʉobojarocati Dioama ĩnare rʉ̃cʉbʉobicʉ yiguĩji. 17 Bamena riti Diore mʉa bʉsija, joa cʉni queno siro, rio cʉni queno coe yiba mʉare masa ti masime yirona. 18 "Bamena riti Diore bʉsirã ñama ĩna", masa yibe yirona wanʉ quenama. Mani Jacʉ mani rãca ñagʉ̃ ĩ sĩgʉ̃ti masitĩñagʉ̃ yiguĩji. Gãjerã masibeto ĩ sĩgʉ̃ti masigʉ̃ yiguĩji. Ito bajiri manire waja yigʉ yiguĩji ĩ, yiyijʉ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Ũmacũjʉ Dios tʉ quenarise mani bʉjaroti gaye

(Lc 12.33-34)

19 'Adi sitajʉ gajeoni jairo mio cũbesa. Adojʉ gajeoni mʉa mio cũbojarisere mʉtarãcã barã yirãji gajeoni bari masa. Gajeoni jogaro yiroja, ito yicõri riniri masa rinirã yirãji. 20 Yʉ tija ũmacũjʉ mani Jacʉ tʉjʉ quenarise miojuja quena. Itojʉ gajeoni bari masa manaji. Gajeoni jogabetoja. Ito yicõri riniri masa cʉni ejamenaji. Ũmacũjʉ manire yiari queno yisotitĩñagũ yiguĩji Dios. Manire ĩ queno yirise jedibetoja. 21 Gajeoni mani rʉcorojʉ mani tʉoĩarise ñaro yiroja manire. Ito bajiri ũmacũjʉ mani Jacʉ tʉjʉ quenarise mani miojuja quena, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Mani ya cajea busurica robo bajiro bajia, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 11.34-36)

22 'Mani ya cajea queno iti ruyuja, mani tʉoĩarise queno sosaroja manire. Ticõri queno mani tʉoĩaja mani ya ʉsi cʉni quenaroja manire. 23 Ito bajibojarocati tibojarãti queno mani tʉoĩabeja, mani ya ʉsi cʉni quenabetoja manire. Rãitĩarojʉ mani rʉgõro robo bajiro bajiroja manire. "Ado bajiro ãmoami Dios", yi masibojarãti Diore mani cʉdibeja, ĩre masirã meje ña mani. Ito bajiri bʉto bʉsa rãitĩarojʉ mani rʉgõro robo bajiro bajiroja manire, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Diore mani rʉcʉbʉoja niyerure bʉto josare ma, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 16.13)

24 'Cocati mani ʉjarã jʉarãre cʉdi masibea mani. Jʉarã ĩna ñaja sĩgʉre queno ti maicõri, gãjire ti tudirã yirãji mani. Sĩgʉre queno cʉdirã yirãji mani. Gãjire queno cʉdimena yirãji mani. Iti robo bajiroti Diore mani cʉdija, niyerujʉare bʉto tʉoĩamenaji mani. Niyerure riti mani bʉto tʉoĩaja Diore queno cʉdisabea mani, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Ĩ rĩa masare tirũnʉgũ yiguĩji Dios, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 12.22-31)

25 'Gaje mʉare ado bajiro gotia yʉ: "¿Ñe bacõri catigʉti yʉ?" ito yicõri, "¿Ñe idicõri catigʉti yʉ?" yi tʉoĩabesa. "¿Ñejʉa sãñacõri ñagʉti yʉ?" yi tʉoĩabesa. Manire rujeorʉ ñacõri mani baroti, mani idiroti cʉni ĩsi masiguĩji Dios. 26 Minia ũmacũjʉ wʉtirãre tʉoĩate mʉa. No õno otemenaji ĩna. Ito yicõri no õno bare miojumenaji ĩna. Ĩna baroti seomenaji ĩna. Ito bajiro ĩna bajibojarocati mani Jacʉ ũmacũjʉ gagʉ ĩnare bare ecaguĩji. "Minoa rẽtoro ñasarã ña mani Dios ĩ tija", ¿yi masibeati mʉa? Minoare ĩ tirũnʉja bʉto bʉsa manire tirũnʉgũ yiguĩji Dios. 27 "Yoa bʉsari cati ãmoa yʉ", yi mʉa oca jaija, ¿yoa bʉsaro catirã yirãjida mʉa? Meje, yoa bʉsari catimenaji mʉa, yiyijʉ Jesús ĩnare.

28 '"¿Ñe sãñagũ yigʉjada yʉa?" yi tʉoĩa oca jaibesa mʉa. Joa gaye gore tʉoĩate mʉa. Iti go moabetoja. Ito yicõri iti sãñaroti suabetoja iti. 29 Ito bajibojarocati gore seyorise iti ñaroca yami Dios. Ʉjʉ Salomón ñayorʉ gajeoni jaigʉ ñabojagʉti go robo sãña jeobitiyoñi ĩ. 30 Gore seyorise iti ñaroca yami Dios. Goama seyorise ñabojaroti yoari mejeti siniaroja ũmacañi jeana. Iti siniaja ticõri, itire soerã yirãji masa. "Manire yutabuju ĩsiguĩji Dios", ¿yi masibeati mʉa? Ĩre queno tʉorũnʉsabea mʉa. 31 Ito bajiri, "¿Ñe barãti mani? ¿Ñe idirãti mani? ¿Ñe sãñarãti mani?" yi tʉoĩabitirʉja manire. 32 Diore masimena itire tʉoĩa oca jaicãbojama ĩna. Manireama mani Jacʉ ũmacũjʉ gagʉ ñacãmi, "Iti rʉya ĩnare", yiri masʉ.

33 “Dios ñami yu Uju. Ĩ yagu ña yu”,
mani yi tuoĩaja quena. Iti ña ñasarise.
“Ĩre bajiro quenarise riti yi ãmoa yu”,
mani yi tuoĩaja quena. Ito bajiro mani
yija, iti jeyaro manire ruyarise boca
ãmirã yirãji mani. 34 “¿Jane busuri
gaye ñe yigu yigujada yu?” yi tuoĩa
oca jaibesa. Co rumu ruyabeto ricati
riti bajiroja. Jane busuri oca ñaja mani
rãca ñagũ yiguĩji Dios. Ito bajiri, “¿ñe
yigu yigujada yu?” yi tuoĩa oca jaibesa,
yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Gãjerãre seti yibesa, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 6.37-38,41-42)

7 ’Gãjerãre seti yibesa, Dios muare ĩ
seti yibe yirona. 2 Gãjerãre mua seti
yiro bajiroti muare cuni seti yigu yiguĩji
Dios. “Itocõ seti ña ĩnare”, gãjerãre
mua yiro bajiroti muare cuni, “Itocõ ña
seti”, yi masigũ yiguĩji Dios. 3 “Ãnire
jabeto seti ña”, yibojarãti, “Guare jai
busaro seti ña”, yi masibea mua. Seti
cutirã ña mua cuni. Ado bajiro bajirã
ña mua. Tuote. Mua babare cajeaju
sũjuriacã iti ñaja ti masia mua. Ito
bajibojarocati mua ya cajeaju sita
jaje iti sãña biaja, ti masibea mua.
4 Mua ya cajeaju sita iti ñabojarocati
mua babare cajeaju sũjuriacã ãmicãto
yiboja mua. Muamasireti bajirisereama
ti masibea mua. 5 “Yiro robo yirã ña
gua”, yirã ñaboja mua. Mua ya cajeaju
sita sãñarisere ãmicãña maji cajero.
Iti sita mua ãmicãja berojua queno ti
masirã yirãji mua. Ito yicõri mua babare
cajeaju sũjuri ñarisere ãmicã masirã
yirãji mua. Ado bajirojua bajia. Buto
ñeñaro yirise mua jidicãja berojua, “Mu
ñeñaro yirise jidicãña mu”, yi masirã
yirãji mua babare, yiyiju Jesús ĩnare.

6 ’Buto quenarise ña Dios oca. Ĩre ti
terãre riaso josabeja. Yaiare quenarise
ĩsibea mani. Ĩnare mani ĩsibojaja,
manire curutirã yirãji ĩna. Mua ya
ñaque perla wame cutirisere yesea
wato cõacũbeja. Mua cõacũja itire cuda
aborã yirãji ĩna. Ito bajiroti Dios oca
quenarise ĩre ti terãre riaso josabeja ĩna
tuo ãmobeja ticõri, yiyiju Jesús ĩnare.

Diore mani senija cudigu yiguĩji, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 11.9-13; 6.31)

7 ’Diore mani senija ĩsigũ yiguĩji. Ĩre
mani ãmaja bujarã yirãji. “Mure busi
ãmoa yu”, mani yija, busi rotigu yiguĩji
manire. 8 No senigũti boca ãmiguĩji. No
ãmagũti bujagu yiguĩji. “Busi ãmoa yu”,
yigureti busi rotigu yiguĩji Dios, yiyiju
Jesús ĩnare.

9 ’“Naju ãmoa yu”, yi mua macu ĩ
senija, ¿gũtagã ĩsirã yirãjida mua? Meje
gũtagã ĩsimenaji mua. 10 “Wai ãmoa
yu”, mua macu ĩ yija, ¿ãña ĩsirãjida
mua? Meje ãña ĩsimenaji mua. 11 Mua
ñeñaro yirã ñabojarãti mua rĩare queno
yirãji mua. Ito bajiri itire masicõri mani
Jacu ũmacũju gagu quenarise mani
senija, “Manire ĩsi masiguĩji ĩ”, yi tuoĩa
mani, yiyiju Jesús ĩnare.

12 ’Gãjerã muare queno yire mua
ãmoja ĩnare cuni queno yiya mua. Ito
bajiroti rotiyiju Moisés ñayoru, ito
yicõri Diore goti ĩsiri masa ĩna ucayore
cuni, yiyiju Jesús masare.

Eyabiti ma ña Dios tu wara ma, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 13.24)

13 ’Dios tuju mani eja ãmoja suari soje
bajiri soje sãjarãji mani. Jeame ũjuroju
wara ma jaja ma ñaroja, ito yicõri soje
sãjaraju eyariju ñaroja. Ito bajiri jãjarã
warãji itijure. 14 Catitĩñarã wara ma
eyabiti ma ñaroja. Ito yicõri iti soje
sãjaraju jaibiti soje ñaroja. Ito bajiri
coriarãti sãjarãji itojure, yiyiju Jesús
ĩnare.

Ricana suori yucugure ti masia mani, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 6.43-44)

15 "Dios oca goti ĩsiri masa ña gua", yibojarãre masiña mua. Ruori masa ñama coriarã. Mua tu ĩna ejaja, oveja guamenare bajiro ejarãji ĩna. Ito bajibojarãti buto yaia guarãre bajiro ñarãji ĩna. 16 Ĩna yirisejᵾ ticõri masirã yirãji mua. Jota yucuriju rica manoja uyé. Jota mariju rica manoja higos wame cutirise. 17 Ito bajiroti yucu quenarise, quenarise rica cutiroja. Ito yicõri yucu quenabitigu quenabiti rica cutiroja. 18 Yucu quenabitigu quenarise rica cutibetoja. Ito yicõri yucu quenaricu ñeñarise rica cutibetoja. 19 Yucugu queno rica manigũre itigure quẽacõri jeamejᵾ soerã yirãji mani. 20 Ito bajiroti masare cuni ĩna yirise ticõri ĩnare ti masirã yirãji mua, yiyijᵾ Jesús ĩnare.

Dios ĩ rotiro ñasarijᵾ eja jedimenaji masa, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 13.25-27)

21 'Jãjarã, "Gua Ujᵾ ña mᵾ", yibojarãti coriarãti ũmacũjᵾ yu Jacu ĩ rotirojᵾ ejarã yirãji ĩna. Yu Jacu ĩ ãmoro robo bajiro yirã riti ejarã yirãji. 22 Iti rumu iti ejaroca jãjarã ado bajiro yibojarã yirãji: "Gua Ujᵾ mᵾ rotire rãca riti Dios oca busisoticu gua. Mᵾ rotire rãca rũmúa sãñarãre bucõacu gua. Ito yicõri mᵾ wame rãca jaje tiyamani ĩocu gua", yibojarã yirãji ĩna yure. 23 Ito bajiro ĩna yibojarocati ado bajiro ĩnare yigu yiguja yu: "Yu ñarã meje ña mua. Muare masibea yu. Yure wa camotadicoasa mua. Ñeñaro yiana ña mua", yigu yiguja yu ĩnare, yiyijᵾ Jesús masare.

Yure queno tuorũnurã sita butirojᵾ wi menirã robo bajiro bajirã ñama, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mr 1.22; Lc 6.47-49)

24 'Yure tuocõri yu rotiro bajiro yigu, ĩocũ ñami queno tuoĩagũ. Ĩ ñami sita butirojᵾ wi menirũõcũ robo bajiguᵾ. 25 Sita butirojᵾ wi ĩ menija bero ide quediyijᵾ. Riari jue jaiyijᵾ. Ito yicõri buto mino wẽayijᵾ. Ito bajibojarocati sita butirojᵾ ñacõri cadabisijᵾ iti wi. 26 Yure tuobojagᵾti yu rotiro bajiro yibicu, tuoĩa masibicu ñami ĩocũ. Ĩ ñami sita jujurojᵾ wi menibojaru robo bajiro bajiguᵾ. 27 Iti wi ĩ menija bero ide quediyijᵾ. Riari jue jaiyijᵾ. Ito yicõri mino wẽayijᵾ. Ito bajiri sita jujurojᵾ ñacõri wi jujayijᵾ, yiyijᵾ Jesús masare.

28 Ito bajiro Jesús masare ĩ busija bero rujᵾ ucayijarã ĩna. 29 Judio masa rotirise riasori masare bajiro meje queno busa riasoyijᵾ Jesús. Dios ĩ cũre rãca ñasarise ĩ riasojare rujᵾ ucayijarã ĩna masa.

Rujᵾ cami jogagure Jesús ĩ yisiore gaye

(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

8 Jesús ĩ turia roja ejaroca jãjarã masa suyayijarã ĩre. 2 Ito ĩ waroca sĩgũ ĩ ya rujᵾ cami jogagᵾ Jesure canamuoyijᵾ. Jesús riojo rijomunigãna ñini rũjũyijᵾ. Ito yicõri ado bajiro yiyijᵾ ĩ Jesure:

—Yu Ujᵾ, yu ya cami mᵾ ya ãmoja, yaguja mᵾ, yiyijᵾ ĩ Jesure.

3 Ĩ ito yija tuocõri, ĩ ya ãmona moa jeoyijᵾ Jesús.

—Ãmoa yu. Mᵾ ya cami yacuja yu, yiyijᵾ Jesús ĩ ya rujᵾ cami jogagure:

Ito bajiro Jesús ĩ yirocati ĩ ya cami yaticoayijᵾ ĩre. 4 Ito yicõri ado bajiro rotiyijᵾ Jesús ĩre:

—Tuoya, gãjerãre goti batobeja. Riojo wacõri paire ĩotẽña. Moisés ĩ rotiyoado bajiroti ecarure sĩacõri Diore

yiari soe ĩsima. Ito mʉ yija ticõri, “Cami yaticoañi”, yirã yirãji masa, yiyijʉ Jesús ĩ ya rujʉ cami jogagogʉre.

Surara ʉjʉ ya moari masʉre Jesús ĩ yisiore gaye

(Lc 7.1-10)

5 Capernaum wame cʉtiri cʉto Jesús ĩ ejaroca sĩgʉ̃ surara ʉjʉ ĩ tʉjʉa wayijʉ. Romano masʉ ñayijʉ ĩ. Jesús tʉ ejacõri ado bajiro ĩre josayijʉ:

6 —Tʉoya yʉ Ʉjʉ mʉ. Yʉ ya wijʉ yʉ ya moari masʉ cõ yosami. Bʉto juni wisi yosami, yiyijʉ ĩ Jesure.

7 Ĩ ito yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiyijʉ Jesús ĩre:

—Ĩre yisiogʉ wacʉ yigʉja yʉ, yiyijʉ Jesús ĩre.

8 Ito bajiro ĩ yiroca ado bajiro cʉdiyijʉ surara ʉjʉ, Jesure:

—Yʉ Ʉjʉ, ñasagʉ meje ña yʉ, yʉ ya wi mʉ sãjabojaja cʉni. Adojʉnati goti ñucaña mʉ. Ito yirocati yʉ ya moari masʉ caticoagʉ yiguĩji. 9 Gãjerã yʉ ʉjarã roca gagʉ ña yʉ. Ĩna rotirise cʉdigʉ ña yʉ. Ito bajiri yʉ roca gãna yʉ ya surara yʉ rotirã ñama yʉre cʉni. Sĩgʉ̃re, “Wasa”, yʉ yija waguĩji ĩ. Gãjire, “Waya”, yʉ yija wadiguĩji ĩ. Ito yicõri yʉre ejabʉari masʉ ĩre yʉ rotija, ĩre yʉ rotiro bajiroti yiguĩji ĩ. Adojʉnati mʉ goti ñucaja yʉ ya moari masʉ caticoagʉ yiguĩji, yiyijʉ ĩ Jesure.

10 Ito bajiro ĩ yija tʉo ʉcacõri, “Yʉre tʉorʉ̃nʉsacõami ãni”, yi ti masiyijʉ Jesús ĩre. Ito bajiri ado bajiro yiyijʉ Jesús ĩ rãca riasotirãre:

—Riti mʉare gotia yʉ. Israel sita gãna wato ĩre bajiro yʉre tʉorʉ̃nʉgʉ̃ tiĩabiticʉ yʉ, yiyijʉ Jesús masare. 11 Riti mʉare gotia yʉ. Jãjarã ũmacañi ĩ quedi sãjaro gãna ĩ joejearo gãna cʉni ũmacʉ̃jʉ Dios ĩ rotirojʉ ejacõri ba rujirã yirãji ĩna. Abraham, Isaac, ito yicõri, Jacob ñayoana rãca ba rujirã yirãji. 12 Israel sita gãna Dios rotirojʉ ejaboanare rãitĩarojʉ ĩnare cõagʉ̃ yiguĩji ĩ. Itojʉ ejacõri ñeñaro tõbʉjarã yirãji. Ito bajiri oticõri bʉto tʉoĩa oca jairã yirãji, yiyijʉ Jesús masare.

13 Ito yija surara ʉjʉre ado bajiro yiyijʉ Jesús:

—Mʉ ya wijʉ tʉdi wasa. Yʉre mʉ tʉorʉ̃nʉro bajiroti mʉre moa ĩsiri masʉ caticoagʉ yiguĩji, yiyijʉ Jesús ĩre.

Ito ĩ yirijʉti surara ʉjʉ ya moari masʉ ĩ ya wijʉ caticoayijʉ ĩ ĩja.

Pedro mañicõre Jesús ĩ yisiore gaye

(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

14 Pedro ya wijʉ wayijʉ Jesús. Iti wi ejacõri, Pedro mañicõre tiyijʉ Jesús. Cama joejʉ iso cõ jesaja tiyijʉ Jesús. Bʉto rujʉ yayijʉ isore. 15 Isore ticõri ãmo ĩ moaĩarocati rujʉ yarise jedicoayijʉ isore. Ito bajiri wʉmʉcõri masare eca bocasʉoyijo iso.

Jãjarã ñarise cʉtirãre Jesús ĩ yisiore gaye

(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

16 Iti rãioroca jãjarã rʉ̃mʉ́ sãñarãre Jesús tʉjʉ ãmi ejayijarã masa. Ito ĩna bajija ticõri, coji ĩ bʉsirisenati rʉ̃mʉ́are bucõacõyijʉ Jesús. Ito yicõri ñarise cʉtirãre yisioyijʉ Jesús. 17 Ito bajiro rẽtayijʉ Isaías Diore goti ĩsiri masʉ ñayorʉ ĩ goticãdo bajiroti. Ado bajiro yiyijʉ Isaías ñayorʉ: “Manire rujʉ gajajuarise ito yicõri mani rujʉ ñarise cʉtirise yisiogʉ yiguĩji”, yiyijʉ Isaías ñayorʉ yʉre tʉoĩa yugʉ, yiyijʉ Jesús masare.

Jesure tʉo sʉya ãmorã

(Lc 9.57-62)

18 Jãjarã masa ĩ tʉjʉ ĩna gãni biaja ticõri, “Gaje dʉjajʉ jẽa wato mani”, yiyijʉ Jesús ĩ rãca riasotirãre. 19 Ĩna waroto riojʉa sĩgʉ̃ Moisés rotirise riasori masʉ, Jesús tʉ ejayijʉ:

—Riasori masu, no mu waroti mure suya ãmoa yu, yiyiju ĩ Jesure.

20 Ado bajiro cudiyiju Jesús ĩre:

—Buyairoare ĩna caniri goje ñacu. Wutirãre cuni ĩna ya jibu ñacu. Ito bajibojarocati Masa Rĩjorureama no cũñaraju ma ĩreama. Ĩti ña yu Masa Rĩjoru. Ito bajiri yure mu suyaja josari ñaroja mure, yiyiju Jesús ĩre.

21 Ito yija gãji Jesús rãca riasotiri masu ado bajiro yiyiju ĩre:

—Yu jacure codegu ña yu maji. Ĩ godaja bero mure suyacuja yu maji, yiyiju ĩ Jesure.

22 —Adocãtati yure suyaja quena. Godarãma godarãmasiti gãmeri yujejaro. Jeyaro mu tuoĩa oca jairisere jidicãcõri yure suyaja quena, yiyiju Jesús ĩre. Yure tuorũnumena godacãnare bajiro bajirã ñama. Ĩnamasiti godarãre yujerã yirãji.

Minore, jacũrisere cuni Jesús ĩ rẽtore gaye

(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

23 Ĩ ito yija bero cumaju ĩ rãca riasotirã rãca sãjayiju Jesús. 24 Itajura gudareco ĩna tujaroca mino buto wẽayiju. Ito bajicõri cumaju jacũsãyiju. Ito iti bajibojarocati canigũ yiyiju Jesús. 25 Ito iti bajija ticõri, ĩ rãca riasotirã ĩre yujioyijarã. Ĩre yujiocõri ado bajiro yiyijarã ĩna ĩre:

—Gua Uju rujarã ya mani. Ito bajiri guare masoña, yiyijarã ĩna Jesure.

26 —¿No yija buto güiati mua? Yure queno tuorũnubea mua, yiyiju ĩ ĩnare. Ito yija wumu rũgũyiju ĩ. Ito yicõri minore, “Wẽabesa”, ito yicõri jacũrise, “Jacũbesa”, yiyiju Jesús.

Ĩ ito yija bero ñe godo manoti tujacoayiju ĩja. 27 Ĩ rãca riasotiri masa itire ticõri ruju ucayijarã:

—¿Ñimuõcũ masu ñatibe ãni? Mino wẽarise, ide jacũrise cuni ĩ rotija tuoa ĩre, yi tuoĩayijarã ĩna.

Gadara gãna rũmúa sãñarã oca

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

28 Itajura gaje dujaju Gadara wame cutiri sita ejayijarã ĩna. Ito ĩna ejaroca jũarã ũmua masari cumaju budi wadiyijarã. Ito yicõri Jesús tu eja rũgũyijarã ĩna. Jũarãjuti rũmúa sãñarã ñayijarã ĩna. Buto guarã ñayijarã ĩna. Ito bajiri ĩna tu rẽta masia mañiju. 29 Jesure ticõri ado bajiro awasãyijarã ĩnare sãñarã rũmúa:

—Jesús, Dios Macu ña mu. ¿No yija gua tu wadiati mu? ¿Adocãta jeame ũjuroju guare cõacõri gua tõbujaroca yigu wadiri mu? yiyijarã ĩna Jesure.

30 Ito sõjua nocõ mejeti jãjarã ecana yesea ãma ba ñayijarã. 31 Yeseare ticõri ado bajiro Jesure josayijarã rũmúa:

—Guare mu bucõaja, õa yeseare guare sãja rotiya, yiyijarã ĩna Jesure.

32 —Muare roticã yu. Wasa, yiyiju Jesús rũmúare.

Ito ĩ yirocati ũmua jũarãjureti rũmúa budicoayijarã ĩja. Ito yicõri yeseajuare sãja wayijarã ĩna mucana. Yeseare ĩna sãjarocati turia ũmaquedi roja wacõri itajuraju quedi roacoayijarã ĩna. Ito bajiri ñarocõti ruja godacoayijarã ĩna ĩja.

33 Yeseare tirũnubojana ito iti bajija ticõri, güirã ũmaquedi wayijarã ĩna. Cutoju ejacõri, “Ado bajiro rẽtamu”, yirona goti jeoyijarã ĩna. Rũmúa sãñabojarãre ĩna rũmúa budigore gaye goti jeoyijarã ĩna iti cuto gãnare. 34 Ĩna ito bajiro gotija tuocõri, Jesús tujuare minijua wayijarã masa, iti cuto gãna. Jesure güirã ĩ ware ãmorã ĩre josayijarã ĩna.

Rudurure Jesús ĩ yisiore gaye

(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

9 Ito yija mucana cumaju sãjayiju Jesús. Ito bajiri itajura gaje duja jẽa wacõri ĩ ya cutoju ejayiju. 2 Ito ĩ

ejaroca rudurure cõrãre ĩna jeorona ĩre ãmi ejayijarã Jesús tu. “Yure queno tuorũnurã ñama ĩna”, yi ti masicõri ado bajiro yiyiju Jesús rudurure:

—Oca sẽoña yu macu. Mu ñeñaro yirise ma mure ĩja, yiyiju Jesús ĩre.

3 Ito ĩ yija tuocõri, ito gãna coriarã judio masa rotirise riasori masa ado bajiro tuoĩayijarã: “Ito bajiro ĩ busija, Diore rũcubuobicu yami ĩ”, yi tuoĩayijarã ĩna. 4 Ito bajiro ĩna tuoĩarise ti masicõri ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—¿No yija ito bajiro ñeñaro tuoĩati mua? 5 ¿Disejua ñati josasabiti mua tija? “Mu ñeñaro yirise coecoaju”, yu yija, ¿quena ñarojada mua tuoĩaja? “Wumuña, wasa”, yu yija, ¿quena ñarojada? ¿Disejua ñati josasabiti mua tija? 6 Yu ña Masa Rĩjoru. Adi sitaju Dios ĩ cũre rãca ña yu. Ito bajiri masa ñeñaro ĩna yirisere ãcabojo masia yu. “Riti Dios ĩ cũru ña mu”, yure mua yi ti masitoni ado bajiro ya yu rudurure:

—Wumuña. Mu ya cama ãmiña. Mu ya wiju tudi wasa, yiyiju Jesús.

7 Ito ĩ yirocati ruduru ñabojaru wumuyiju. Ito yicõri ĩ ya wiju wacoayiju ĩ ĩja. 8 Ĩ ito bajiro bajija ticõri, güiyijarã masa. “Adi sita gagure ĩ masirise jidicãñi Dios”, yi tuoĩacõri, Diore rũcubuoyijarã masa.

Mateore Jesús ĩ jire gaye

(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

9 Itona wacõri yu Mateo ture ejaquĩ Jesús. Cuto ñari masare moa ĩsigũ ĩnare niyeru boca ãmiriju ñacu yu. Yure ti bujacõri ado bajiro yiquĩ Jesús yure:

—Yu rãca waya, yiquĩ Jesús yure.

Jesús yure ito bajiro yija tuocõri, ĩre suya wacu yu ĩja.

10 Yu ya wiju ejacu gua. Ito ejacõri basuocu gua. Niyeru boca ãmi ĩsiri masa, ñeñaro yiri masa ñacã ĩna cuni gua rãca barona. Jesús rãca riasotirã cuni ñacã gua rãca barona. 11 Ito bajiro iti bajija ticõri, fariseo gaye tuoĩarã gua rãca riasotirãre ado bajiro seniĩacã:

—¿No yija muare riasori masu niyeru boca ãmi ĩsiri masa ito yicõri ñeñaro yiri masa rãca bati? yicã ĩna.

12 Ito bajiro ĩna yija tuoquĩ Jesús:

—Ñarise mana, cõmena cuni uco masare ãmomenaji ĩna. Cõrã riti uco masare ãmarãji ĩna. 13 Dios oca tuti gaye ticõri tuoĩaña mua. Ado bajiro gotia iti. “Gãjerãre mua tuo maire ãmoa yu. Gãjerãre tuo maibitibojarãti ecarure sĩacõri yure mua soe ĩsibojaja ñe waja ma iti”, yi gotia Dios oca tuti, yiyiju Jesús ĩnare. Queno yirãre jirocu meje adi sita wadicu yu. Ñeñaro yirãre ñeñaro ĩna yirise jidicãtoni gaje adi sitaju wadicu yu, yiquĩ Jesús ĩnare.

Bamenati Diore rũcubuore gaye

(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

14 Ito ñana Juan idé guri masu rãca riasotirã Jesure seniĩarona ĩ tu ejacã ĩna:

—Gua ito yicõri fariseo gaye tuoĩarã cuni coji ruyabeto Diore rũcubuorã bamenati ĩre rũcubuocu gua. ¿No yija mu rãca riasotirãma bare bamenati ĩre rũcubuobeati ĩna? yicã ĩna Jesure.

15 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro ĩnare goti masioquĩ Jesús:

—¿Sĩgũ ĩ ãmo siari rumu ĩ rãca wanurona ĩ ji ñucana ĩ rãca ñabojarocati bojori bujarã yirãjida ĩna? Bojori bujamenaji. Yu baba mesa cuni bojori bujamenaji ĩna rãca yu ñarocama. Co rumu yure ĩna ñiaroti rumu ejaro yiroja. Yure ĩna ñiaja ticõri, bamenati yure yiari Diore senirã yirãji yu baba mesa, yiquĩ Jesús ĩnare.

16 ’Saya bucuro iti tadija, mamarona sere wõmenaji mani. Mamarona mani sere wõja tũatu wato bucuro tadiroja. Ito bajicõri jaja goje busa tadi waroja ĩja. Mame oca yu riasorise cuni bucurã oca rãca tuoĩa wisabesa. 17 Uyé mame

ide wecu wiro bucu baju jiomenaji mani. Bucu baju mani jiojama wiro cuducoaroja. Ito yicõri idire wiro cuni juajiju godaroja. Ito bajiro uyé mame ide wecu wiro mama bajuna jiore ñaroja. Ito yicõri uyé ide, wecu wiro cuni corocõ ñaro yiroja, yiquĩ Jesús ĩnare.

Jairo macore Jesús ĩ yisiore gaye

(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

18 Ito bajiro Jesús ĩ gotiroca riti sĩgũ judio masa uju ejaquĩ Jesús tu. Jesús riojo ĩre rũcubuogu ñini rũjũquĩ ĩ. Ito yicõri ado bajiro yiquĩ ĩ Jesure:

—Janeti yu maco usi jedicoamo. Iso tu ejacõri isore mu moaĩaja tudi caticoago yigõji iso, yiquĩ ĩ Jesure.

19 Ito ĩ yija tuocõri, ĩre suya waquĩ Jesús. Ito bajiri gua ĩ rãca riasotirã cuni wacu. 20 Ito bajiro gua waroca sĩgõ romio cõgõ Jesús judojua eja rũgũcõ. Iso ñacõ romia ñarise cõgõ. Itire jua gubojeno rodori cõ ñayijo iso. Jesús judojua ejacõri ĩ ya yutabuju gaja moaĩacõ iso. 21 “Ĩ ya yutabuju gaja yu moaĩajati caticoago yigoja yu”, yi tuoĩari seyocõ iso. 22 Ito bajiro iso yija tuo masicõri, juda rũgũquĩ Jesús. Ito yicõri ado bajiro isore gotiquĩ:

—Oca sẽoña yu maco. Yure tuorũnugõ ñacõri caticoaju mu ĩja, yiquĩ Jesús isore.

Ito bajiro ĩ yirocati tujacoacõ iso ĩja.

23 Ito yija bero yoa busari wacõri uju ya wiju ejacu gua. Yujerona basa ĩna menija ticu gua. Ito yicõri ruje masa ĩna oca cutirise ruyucu. 24 Jesús ado bajiro gotiquĩ ĩnare:

—Adijure budigoya mua maji. Adio macoacã cõgõ meje yamo. Canigõ yamo, yiquĩ Jesús ĩnare.

Ĩ ito yija tuocõri, ĩre ajacã ĩna. 25 Masa ĩna budigoja bero macoacã tu sãja wacõri isore ãmo tũa ñiaquĩ Jesús. Ĩ ito yirocati jaja rũjũcõ iso. 26 Ito bajiro Jesús ĩ yija ticõri, iti sita ñarocõti oca batacu.

Jũarã cajea timenare Jesús ĩ yisiore gaye

27 Itoju gua waroca cajea timena jũarã awasã suyacã Jesure:

—Guare ti maiña David ñayoru janerãbatia janami mu, yicã ĩna Jesure.

28 Wiju gua sãja ejaroca ĩna jũarã cajea mana cuni sãja ejacã. Ito bajiri ĩnare ado bajiro seniĩaquĩ Jesús:

—“Gua ya cajea tiroca yigu yiguĩji Jesús”, ¿yi tuoĩati mua? yiquĩ Jesús ĩnare.

—Ito bajiroti tuoĩa yu Uju gua, yicã ĩna Jesure.

29 Ĩna ito yijare, ĩna ya cajeaju moa jeoquĩ Jesús:

—Yure mua tuorũnuro bajiroti mua ya cajea tiroca ya yu, yiquĩ Jesús ĩnare.

30 Ito ĩ yirocati ĩna ya cajeari ticoacã ĩna. Ito yicõri sẽoro ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Queno tuoĩama. Gãjerãre goti batobeja, yiquĩ Jesús ĩnare.

31 Ito bajiro ĩ yibojarocati yoari mejeti wacõri goti batoyijarã ĩna iti sita gãnare Jesús ĩ yigorere.

Busibicure ĩ busiroca Jesús ĩ yire gaye

32 Itijuna ĩna wasuoroca coriarã ejacã masa busibicure ãmi ejarã. Rũmú sãñagũ ñaquĩ ĩ. 33 Jesús rũmúre ĩ bucõaja bero busibicu ñabojaru busisuoquĩ ĩja. Itire ticõri ruju ucacã masa. Ito bajicõri ado bajiro yicã ĩna:

—Israel sitaju ado bajirise tiĩabiticu gua maji, yicã ĩna.

34 Fariseo gaye tuoĩarãma ado bajiro yicã:

—Ãniõcũ rũmúa uju ĩ masirisena rũmúare bucõami ãni, yicã ĩna.

Masare Jesús ĩ tuo maire gaye

35 Co cuto ruyabeto gua ejarocõ curi
cutori, mutari cutori cuni minijuara wiju
masare riasoquĩ Jesús. “Ĩre tuorũnurãre
ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire
gaye masare riasoquĩ Jesús. Masa jeyaro
ĩna ñarise cutirisere yisioquĩ Jesús.
36 Masa ĩna cõja, ĩna bojori bujaja ticõri,
ĩnare ti maiquĩ Jesús. Jesús ĩ tija oveja
uju mana robo bajiro bajirã ñacã ĩna.
37 Ito yija guare ado bajiro yiquĩ Jesús:
—Riti muare gotia yu. Jaje ote bucua.
Ito bajibojarocati coriarãti ñama itire
ãmiri masa. 38 Ito bajiri ote ujure seniña,
moari masare ĩ cõatoni, yiquĩ Jesús
guare. Ito bajiro ĩ gotija ado bajiro
yireoni yiri seyoquĩ Jesús: Jãjarã ñama
maji coji Dios ocare tuoĩa yimena. Ito
bajibojarocati coriarãti ñama ĩnare ĩ oca
gotirona. Ito bajiri Diore seniña jãjarã
busa gotiri masare ĩ cõatoni.

Jua gubojeno apóstol mesare Jesús ĩ besere gaye

(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

10 Ito yicõri gua jua gubojeno
ñarãre jimiojuquĩ Jesús. Ito
bajiro guare jimiojucõri rũmúa sãñarãre
bucõa rotiquĩ ĩ. Ito yicõri masa jeyaro
ĩna ñarise cõrisere guare yisio rotiquĩ
ĩ. Ito bajiro yicõri cõrãre gua yisio
masiroca yiquĩ Jesús.
2 Adocõ ña gua jua gubojeno ñarã
Jesús oca riaso ucutoni ĩ cũana. Tite
mua. Cajero Simón Pedro wame cutigu
ito yicõri ĩ ocabaji Andrés, ito bero
Santiago, ito bero ĩ ocabaji Juan,
Zebedeo rĩa ñama ĩna. 3 Bero Felipe,
bero Bartolomé, bero Tomás, ito bero
yu Mateo ujarãre yiari waja seni
ĩsibojacacu, ito bero Santiago, Alfeo
macu ñami. Ito bero Tadeo. 4 Ito bero
Simón, celote gaye tuoĩagoru ñami ĩ,
ito bero susari Judas Iscariote. Ĩ ñami
Jesure ĩna ñiatoni gotiru.

Dios oca ĩna goti ucutoni ĩ rãca riasotirãre Jesús ĩ cõare gaye

(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

5 Ado bajiro gua jua gubojeno ñarãre
riaso ucu rotiquĩ Jesús:
—Judio masa meje ĩna ñari cutori
riaso ucubeja mua. Samaria sita cutori
cuni wabeja mua. 6 Quenogoroama
Israel sita gãna tu wasa. Ĩna ñama
oveja wisana robo bajiro bajirã. 7 “Yoari
mejeti ĩre tuorũnurãre miojugu yiguĩji
Dios”, yi riaso ucuba mua. 8 Ruju
jogarãre mua ti bujaja ĩnare yisioba
mua. Gãjerã gaje ñarise cutirãre
cuni yisioba mua. Godanare cuni ĩna
catiroca yiba. Rũmúa sãñarãre cuni
ĩnare bucõama mua. Ito bajiro mua yi
masitoni waja manoti muare jidicã yu.
Ito bajiro muare yu jidicãjare mua yirise
waja, waja senibeja mua cuni, yiquĩ
Jesús guare.
9 ’Mua waja niyeru cujiri, oro cujiri,
cobre cujiri ãmi wabeja mua. 10 Ito
yicõri gajeoni sãra bajuri ãmi wabeja
mua. Coro mua sãñaro riti ãmi waja.
Gaje guboco mua wasoaroti ãmi wabeja.
Gajegu turigu ãmi wabeja. Diore moa
ĩsirã mua ñajare mua riasorãjua muare
bare ĩna ecaja quena, yiquĩ Jesús guare.
11 ’Jaja cuto jaibiti cuto cuni mua
ejaja, yiro bajiro tuoĩagũre ãmama.
Ĩocũ mua bujaja ĩ tu canima mua. Iti
cuto gãnare mua riasoja ĩ tu riti ñama
maji, mua waroto riojua. 12 Wiju mua
ejaja, ¿ñati mua? yi seniĩacõri, “Queno
ñaña mua”, yiba. 13 Masa queno muare
ĩna boca ãmija, ito bajiroti, “Queno
ñaña mua”, yi jidicãma ĩnare. Muare
ĩna queno boca ãmibeja, “Queno ñaña
mua”, yi jidicãbeja ĩnare. 14 Muare ĩna
boca ãmi ãmobeja, ito yicõri muare
ĩna tuo ãmobeja, iti wire ñabeja mua.
Ito yicõri iti cutore ñabeja mua. Iti
cutore jidicã warã mua ya gubori sũjuri
wãrisere ja batecãma mua. Ito bajiro

mua yija ticõri, “Ĩnare queno boca ãmibea mani”, yi tuoĩa masirã yirãji ĩna iti cuto gãna. 15 Riti muare gotia yu. Sodoma ito yicõri Gomorra gãna rẽto busaro ñeñaro tõbujarã yirãji ĩna masa ĩna ñeñaro yirise waja Dios ĩ seniri rumu, yiquĩ Jesús guare.

Dios oca mua gotija tuo junisinicõri ñeñaro mua tõbujaroca yirã yirãji, Jesús ĩ yire gaye

16 ’Yu muare riaso ucu rotija, oveja robo bajiro yaia wato guijoroju muare cõa yu. Queno ãñare bajiro ñacãña mua. Ito bajibojarocati bujare bajiro queno yirã ñama mua. Itoju mua waroto riojua, “Ado bajiro mani yija quena”, yirona queno tuoĩama maji. Ito bajiri ito gãna mua ejaroca ñeñaro ĩna yibojarocati queno yiba muama ĩnare. 17 Queno tuoĩama mua. Muare ñiacõri ujarã riojo ãmi warã yirãji ĩna. Ito yicõri minijuara wi cuni muare bajerã yirãji ĩna. 18 Yu ocare mua riasojare gobierno masa ito yicõri cuto gãna ujarã riojo muare ãmi warã yirãji ĩna. Ito bajibojarocati ĩna riojo yu gaye busirã yirãji mua. Ito yicõri judio masa meje ñarãre cuni gotirã yirãji mua. 19 Oca quenori masu riojo muare ĩna ãmi ejaja. “¿No bajiro tuoĩa busigutibe yu, yigu yigujada yu?” yi tuoĩa oca jaibeja mua. Mua busiriju iti ejaja, mua busiroti muare gotigu yiguĩji Dios. 20 Mua busija muario meje busirãji mua. Mani Jacu ĩ ya usi mua rãca ñajare busirã yirãji mua, yiquĩ Jesús guare.

21 ’Guijorise iti rẽtaja tirã yirãji mua. Masa ĩna ñarãreti gãjerã ĩna sĩatoni ñia rotirã yirãji ĩna. Ito yicõri jacu mesa gãjerã ĩna sĩatoni ĩna rĩare ñia rotirã yirãji. Ito yicõri ĩna rĩaju ĩnare ti junisinicõri gãjerãre sĩa rotirã yirãji ĩna. 22 Yu ocare mua goti ucujare, masa jeyaro muare ti tudirã yirãji. Noa yure jidicãmenati jeame ũjuroju ĩna waborere ĩnare, masogũ yiguĩji Dios. 23 Cutoju mua tõbujaroca ĩna yija, gaje cutoju rudi waja. Riti muare gotia yu. Jeyaro Israel sita gãna cutori mua wa ucu jeoroto riojuaju, yu Masa Rĩjoru ejagu yigуja yu, yiquĩ Jesús guare.

24 ’Sĩgũ riasotiri masu ĩre riasoru rẽto busaro masigũ mami. Ito yicõri sĩgũ moari masu ĩ uju rẽtogũ mami. 25 Sĩgũ riasotiri masu ĩre riasorure bajiroti yija quena. Ito yicõri moa ĩsiri masu ĩ ujure bajiroti yija quena. Yu mua ujure Beelzebú ĩna wame yi tudija, yu ñarã mua ñajare buto busa muare busiturã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús guare.

Diore mani güija quena, Jesús ĩ yire gaye

(Lc 12.2-7)

26 ’Ito bajiro ĩna busitubojarocati ĩnare güibeja mua. Ñejua yeyo busire ma Dios ĩ tiro riojo. Ñejua masa ĩna yeyo masirise ma. Jeyaro ti masiguĩji Dios. 27 Masa jeyaro tuobeto yu muare gotirise jeyaro masa ĩna tuotoni goti batoba mua. Muare yu yeyo gotirisere masare jimiojucõri ĩnare gotiba. 28 Mua ya rujure sĩarãre güibeja mua. Mua ya usijure sĩa masimenaji ĩna. Diore mua güija quena. Ĩ ñami mua ya rujure sĩacõri mua ya usire jeame ũjuroju cõa masigũ. Ĩre mua güija quena, yiquĩ Jesús guare.

29 ’Minia jũarãcã waja niyeru cotiacã senirãji ĩna. Waja mana ĩna ñabojarocati ĩna quedi godaja ti masiguĩji mani Jacu. 30 Manire cuni queno tirũnuami Dios. Mani ya rijoga joa co joa ruyabeto cõĩa masiguĩji Dios. 31 Ito bajiri tuoĩa oca jaibitiruja manire. Minia rẽtoro ñasarã ña mani Dios ĩ tija, yiquĩ Jesús guare.

“Jesure masigũ ña yu”, mua yi bojobeja quena, Jesús ĩ yire gaye

(Lc 12.8-9)

32 ’Masa tiro riojo, “Jesure tuorũnurã ña gua”, yirãreama yu cuni yu Jacu ũmacũju gagure, “Ĩna ñama yu ñarã”, yi masigũ yiguja yu. 33 Ito bajibojarocati masa tiro riojo, “Jesure masibea yu”, ĩna yija, yu cuni yu Jacu ũmacũju gagure, “Yu ñarã meje ñama ĩna”, yi masigũ yiguja yu, yiquĩ Jesús guare.

Yure mua tuorũnuja ticõri, muare ti junisinirã yirãji, Jesús ĩ yire gaye

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

34 ’“Sĩgure bajiro tuoĩacõri masa ĩna queno wanu quenatoni wadiñi Jesús”, yi tuoĩabesa mua. Ñeñaro yi ãmorã yu oca tuomenati junisinirã yirãji masa. 35 Sĩgũ yure ĩ tuorũnuja ĩ jacujua ĩre tudigu yiguĩji. Ito yicõri sĩgõ yure iso tuorũnuja iso jacojua isore tudigo yigõji. Ito yicõri sĩgõ yure iso tuorũnuja iso mañicõ isore tudigo yigõji. 36 Ito bajiri sĩgũ yure tuorũnugũ ĩ ñajare, ĩ ñarã ñabojarãti ĩre ti tudirã yirãji ĩna. Ito yicõri ĩna ñarã yirãji ĩ wajana, yiquĩ Jesús guare.

37 ’No ĩ jacore ĩ jacure yure rẽto busaro maigũ, yu yagu ñado mami ĩocũ. No ĩ macore ĩ macure yure rẽto busaro maigũ yu yagu ñado mami ĩocũ. 38 “Jesure yu suyaja yucutẽoju yure jaju sĩarã yirãji”, yi tuoĩa güigu, yu yagu ñado mami ĩocũ. 39 No ĩ catirise maibojagути godagu yiguĩji. Ito bajibojarocati yure tuorũnugũ, yu oca ĩ gotija tuo junisinicõri ĩna sĩagũama catitĩñare gaye bujagu yiguĩji, yiquĩ Jesús guare.

Dios tu waja bujare gaye

(Mr 9.41)

40 ’No muare boca ãmirãti yure cuni boca ãmirã yirãji ĩna. Ito yicõri no yure boca ãmirãti yure cõarure cuni boca ãmirã yirãji ĩna. 41 No, “Diore goti ĩsiri masu ñami”, yi masicõri ĩre boca ãmirã Dios tu ĩ bujado bajiroti waja bujarã yirãji ĩna cuni. No, “Queno yigu ñami”, yi masicõri ĩre boca ãmirã, Dios tu ĩ bujado bajiroti waja bujarã yirãji ĩna cuni. 42 Riti muare gotia yu. No yure suyarãre ñasarã meje ĩna ñabojarocati ĩnare boca ãmicõri ĩnare ĩna ide ioja, waja bujarã yirãji ĩnaõna. “Jesure suyagu ñami”, yi masicõri ĩre ĩna boca ãmija, waja bujarã yirãji ĩnaõna, yiquĩ Jesús guare.

“Jesure titẽña”, Juan idé guri masu ĩ yi ñucare gaye

(Lc 7.18-35)

11 Gua ĩ rãca riasotirã jua gubojeno ñarãre ito bajiro riaso rotiquĩ Jesús. Ito bajiro ĩ goti tĩoja bero iti sita cutori masare riaso ucurã wacu gua, Jesure suyarã.

2 Iti rumu masare idé guri masu Juan tubiara wiju ñañi. Itoju ĩ ñaroca Jesús ĩ masare riaso ucure, ito yicõri tiyamani ĩ ĩore gaye oca ejayiju ĩre. Ito bajiri Jesure ĩna seniĩatoni ĩ rãca riasotirã jũarãre cõañi Juan. 3 Gua tu ejacõri ado bajiro Jesure seniĩacã ĩna:

—¿Muti ñati Cristo Dios ĩ cõaru? Gãji mu ñajama, ¿gãjijuare bocatirãtite gua? yi seniĩacã ĩna Jesure.

4 Ĩna ito yija tuocõri:

—Wasa, Juan tu tudi wasa. Ĩ tu ejacõri mua tigore, mua tuogore cuni gotiba ĩre. 5 Ado bajiro ĩre mua gotire ãmoa yu: “Timena cuni ticoa. Wamena cuni wacoa. Ruju cami jogarã cuni cami yaticoa. Tuomena cuni tuocoama. Godana cuni tudi caticoama. Ito yicõri bojoro bujarã cuni Dios oca quenarise gaye tuo, baji ñañi ĩna Jesús ĩ masirise ĩ ĩojare”, yi gotiba, Juan tu mua ejaja. 6 No yure tuorũnugũ ĩ jidicãbeja wanu quenagũ yiguĩji, yiquĩ Jesús ĩnare.

7 Ĩna waja bero Juan idé guri masu gaye masare gotisuoquĩ Jesús:
—¿Yucu manoju warã ñimure tuoĩa wacati mua? ¿Sĩgũ ũmugũ mino iti waja, ue rũgõgũre tuoĩa wacatite mua?
8 Ĩocũre mua tuoĩa wabeja, ¿ñari masa ya yutabujuri sãñagũre tuoĩa wacatite mua? "Quenarise yutabujuri sãñarã ñacã ĩna ujarã tu ñarã", yi masia mani.
9 ¿Ñimujuare tuoĩa wasacati mua? ¿Diore goti ĩsiri masure tuoĩa wacatite mua? Riti muare gotia yu. Gãjerã Diore goti ĩsiri masa rẽtoro ñagũre tiyija mua.
10 Dios oca tutiju Juan idé guri masu gaye ado bajiro gotia:

Mu riojua oca goti yuri masu cõagũ yigуja yu. Ĩti ñami mu ejaroto riojua queno yuri masu, yi gotia Dios oca tuti.

11 Riti muare gotia yu. Nijua gãji masu, masa jeyaro wato Juan idé guri masure bajiro ñasagu maquĩji. Ito bajibojarocati Dios ĩ rotiroju ñasarã meje ñabojarocati ĩna ejaja Juan rẽto busaro ñasari masa ñarã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús masare.
12 'Cajero Juan ĩ riasosuorocaju, ito yicõri adi rumuriju cuni jãjarã ñama Dios ĩ rotiroju sãja ãmorã. Jãjarã ñabojama ĩna ñeñaro yirise jidicãmenati jore sãja ãmobojarã. 13 Juan ĩ ejaroto riojua, "Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios", yi tuoĩa yurã busiñi Diore goti ĩsiri masa. Dios rotirise ucari masu Moisés ñayoru cuni ito bajiroti busiñi. 14 "Diore goti ĩsiri masu Elías wame cutigu goaĩogũ yiguĩji", yi goti yuyijarã ĩna. "Juana suoriti goaĩoami ĩna tuoĩa yuru", mua yi tuoĩaja quena. 15 "Gãmo goje cutirã tuoya mua", yiquĩ Jesús masare.
16 '¿Ñena cõĩacõri no bajiro bajiatibe adi rumuri gãna masa, yi cõĩagũtibe yu? Rĩaca cuto gudareco ĩna baba rãca aje rujicõri busi rujirãre bajiro bajiama ĩna. 17 "Seru jutia gua. Ito bajibojarocati borobea mua. Bojori bujare basa gua sẽabojaja otibea mua", rĩaca yi ajerã robo bajiro bajirã ñama adi rumuri gãna. 18 Ito bajiro ya mua cuni. Mua ãmoro bajiro gãji ĩ yibeja, junisinia mua. Juan ĩ ejaja ticõri, jeyaro ĩ babeja, uyé ide ĩ idibeja ticõri, "Rũmú sãñaru ñami ãni", yicu mua. 19 Ĩ bero ejacu yu, Masa Rĩjoru. Yu baja, yu idija ticõri, "Jairo bagu ñami ĩ. Ito yicõri idiri masu ñami. Ñeñaro yiri masa baba ñami ãni. Ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa baba ñami ĩ", yicu mua yure. Ito bajiro mua yibojarocati Dios masirise mua tuo masi ãmoja, ĩre masirãre ĩna yigore ticõri tuo masirã yirãji mua, yiquĩ Jesús masare.

Cutori gãna riojo cudimena oca

(Lc 10.13-15)

20 Ito bajiro ĩ yija bero tiyamani ĩ ĩora cutori gãnare tuoĩacõri ĩnare tudisuoquĩ Jesús. Ñeñaro yirisere ĩna jidicãbejare ito bajiro ĩnare tudiquĩ Jesús:
21 —Bujato bujarã yirãji mua Corazín gãna. Bujato bujarã yirãji mua Betsaida gãna cuni. Tiro cuto gãna ito yicõri Sidón cuto gãnare cuni muare tiyamani yu ĩocato bajiro ĩnare yu ĩoja iti rumuju ĩna ñeñaro yirisere tuoĩa bojori bujacõri jidicãboana ĩna. "Gua ñeñaro yirise jidicã gua", yirona yutabuju bojori baju sãñaboana ĩna. Ito yicõri, "Bojori buja gua", yirona ĩna ya rijogaju õja jeoboana ĩna. 22 Riti muare gotia yu. Ñeñaro yirisere mua jidicãbeja, Dios ĩ waja seniri rumu Sidón gãna, Tiro gãna rẽto busaro ñeñaro tõbujarã yirãji mua. 23 Mua Capernaum gãna, "Ũmacũju Dios ĩ ñaroju ejacoana mani", yi tuoĩaboja mua. Ejamenaji mua. Jubeju godana tuju jeame ujuroju ejarã yirãji mua. Sodoma gãnare tiyamani yu muare ĩocato robo bajiro yu ĩnare ĩoja, ĩna ñeñaro yirisere jidicãboana ĩna. Ito bajiri adi rumuriju cuni ñaboadoja ĩna cuto maji. Tiyamani yu muare ĩobojarocati ñeñaro mua yirise jidicã

ãmobea mua. 24 Riti muare gotia yu, Dios ĩ waja seniri rumu Sodoma gãna rẽto busaro ñeñaro tõbujarã yirãji mua, yiquĩ Jesús masare.

Yure mua suyaja tujacãre gaye bujarã yirãji mua, Jesús ĩ yire gaye

(Lc 10.21-22)

25 Iti rumuri Diore ado bajiro busiquĩ Jesús:

—Cuna, ũmacũju gagu Uju ña mu. Adi tuti gagu cuni Uju ña mu. Mure rũcubuoa yu. Yu riasorise ñasari masa, buto tuo masirãre cuni ĩna masibitiroca ya mu. Ito yicõri yu riasorise buto ñasari masa meje, buto tuo masimenare cuni ĩna tuo masiroca ya mu. Ito bajiri mure rũcubuoa yu. 26 Ito bajiro ya Cuna mu, mu ãmoro robo bajiro yigu, yiquĩ Jesús Diore.

27 'Jeyaro yu yirise, yu ĩogorise cuni yu yi masiroca yami yu Jacu. Yu Jacu sĩgũti yure masiami. Gãjerãma yure masibeama. Yu sĩgũti yu Jacure ti masia. Gãjerãma ĩre ti masimenaji. Ĩre masitoni yu gotirã riti yu Jacure masirãji ĩna. 28 Moare bogarã, rũcurise ãmiboja bogarãre bajiro bajirã ña mua yu tija. Ito bajiri yure tuorã waya. Muare tujacã rotigu yiguja yu. Ito yicõri yure mua tuorũnuja mua tuoĩa oca sẽoroca yigu yiguja yu. 29 Yu rotiro robo bajiro cudiya mua. Ito yicõri yu gaye riasoya. Masare ti maigũ ñari sẽoro muare rotibicuja yu. Usirioro yigu meje ña yu. Ito bajiri yu rotiro robo bajiro mua cudija ticõri, mua tujacãroca yigu yiguja yu. Ito yicõri mua ya usiju sajari oca cutiro yiroja muare. 30 Yu muare rotirise josari meje ña. Ito bajiri yu gaye mua cudija bojori bujamenati queno wanu quenarã yirãji mua. Rũcubiti ũmarã bajiro wanu quenarã yirãji mua, yiquĩ Jesús masare.

Jesús rãca riasotirã trigo ajeri beja ãmicõri ĩna bare gaye

(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

12 Iti rumuri tujacãra rumu ñaroca ote wato wacu gua Jesús rãca. Gua ĩ rãca riasotirã ñiocõcu. Ito bajiri trigo ajeri beja ãmicõri bacu gua. 2 Iti gua baja ticõri, fariseo gaye tuoĩarã ado bajiro yicã Jesure:

—Tite. Mu rãca riasotirã tujacãra rumu moare gaye mejeti moama ĩna, yicã ĩna Jesure.

3 Ito bajiro ĩna yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Co rumu David ñayoru ĩ rãca gãna ñiocõ wana ĩna yigore, ¿Dios oca tuti tiĩabiticati mua? 4 Ñiocõ wana ñari Dios ya wiju sãjacõri, ĩre rũcubuorã gãjerã ĩna cũre naju bayijarã ĩna. Paia mesa riti ĩna baroti ñabojayiju iti. David mesa ĩna baroti meje ñabojayiju. 5 "Paia mesa tujacãra rumu Dios ya wiju ĩna tujacãbeja ñeñaro yirã meje yiana ĩna", yi Moisés ñayoru ĩ ucare gaye, ¿tiĩabiticati mua? 6 Riti muare gotia yu. Dios ya wi rẽto busaro ñasagu ña yu. 7 Dios oca tuti gaye queno tuoĩa masibea mua. Ado bajiro gotia iti: "Masa gãjerãre queno ti maija quena yure. No yibea ecaru sĩacõri yure ĩna soe ĩsija", yi gotia Dios oca. Itire mua tuoĩa masija, gãjerãre ti maicõri, "Ĩnare seti ña", yibitiboana mua. 8 Masa Rĩjoru, Dios ĩ cũru ña yu. Ito bajiri tujacãra rumu gaye yu rotiroti cuni cũquĩ Dios yure, yiquĩ Jesús masare.

Ãmo digarure Jesús ĩ yisiore gaye

(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

9 Ito yija bero judio masa minijuari wiju wacõri sãjacu gua Jesús rãca. 10 Iti wiju ñaquĩ sĩgũ co duja ãmo digaru. "Jesure seti ña", yirona fariseo gaye tuoĩarã ado bajiro Jesure seniĩacã ĩna:

—¿Moisés ñayoru rẽobisijari tujacãra rumu cõrãre yisiore gaye? yi seniĩacã ĩna Jesure.

11 Ĩna ito yija tuocõri:

—¿Sĩgũ mua ya ecaru ĩ rujaraju ĩ quedi roaja ãmirã wamenajida mua? Tujacãra rumu ñabojarocati mua ya ecaru ĩ quedi roaja ĩre ãmirã warãji mua. 12 Ecaru rẽto busaro ñasagu ñami masu. Ito bajiri tujacãra rumure cuni gãjire mani ejabuaja quena, yiquĩ Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

13 Ito yija ãmo digagure ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Mu ya ãmo ñujoya ĩja.

Ĩ ñucõarocati jajacoacu ĩja, gaje duja ricare bajiroti. 14 Ito ĩ yija ticõri, budi wacã fariseo gaye tuoĩarã. “¿No bajiro yicõri Jesure sĩarujati mani?” yi tuoĩa busiri seyocã ĩna.

Ado bajiro ñagũ yiguĩji Jesús, yi tuoĩa yure gaye

15 Ito bajiro ĩna tuoĩaja, tuo masicõri gajerojua waquĩ Jesús mucana. Gua cuni ĩ rãca wacu. Jesús ĩ waja ticõri, jãjarã masa suya wacã gua rãca. Ito ĩ warouju ñajediro masa cõrãre yisioquĩ Jesús. 16 Ito yicõri, “Ãniti guare yisioquĩ”, yibeja mua, yiquĩ ĩ ĩnare. 17 Isaías ñayoru Diore goti ĩsiri masu ĩ goticãdo bajiroti rẽtacu iti. Ado bajiro goti ucayoñi Isaías ñayoru:

18 Ãni ñami yure moa ĩsiri masu yure cudigu. Ĩre besecu yu. Ĩre maia yu, ito yicõri ĩre wanua yu. Yu ya usi ĩre queo sãgũ yiguja yu. “Masa ĩna ñeñaro yirise waja senigũ yiguĩji Dios”, yi masare goti batogu yiguĩji ĩ.

19 Masare oca josabicu yiguĩji ĩ. Ito yicõri masare ma gudareco eja rũgũcõri awasã gotibicu yiguĩji ĩ.

20 Yure queno tuorũnusamenare cuni ĩnare cõabicu yiguĩji. Yure queno tuorũnusamenare ĩnare ejabuagu yiguĩji ĩ, yure ĩna queno tuorũnutoni. Ito bajiro ñagũ yiguĩji ĩ, masa jeyarore yu ti beseri rumu iti ejarocaju.

21 “Ĩti ñami masare masorocu Dios ĩ cõaru”, yi tuoĩa wanu yurã yirãji masa jeyaro, yi gotia Dios oca tuti, yiquĩ Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

Rũmúa uju rotirise boca ãmicõri yami Jesús, ĩna yire gaye

(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

22 Ito yija bero sĩgũre Jesús tu ãmi ejacã ĩna. Ĩ ñaquĩ tibicu, busibicu cuni. Rũmú sãñagũ ñari ito bajiro ñabojaquĩ ĩ. Ĩre yisioquĩ Jesús. Ito bajiri tibicu ñabojaru tiquĩ ĩja. Ito yicõri busibicu ñabojaru busicoaquĩ ĩja. 23 Itire ticõri masa jeyaro ucacã:

—¿David ñayoru janerãbatia janamiti ñati ãni? yi tuoĩacã masa.

24 Ito bajiro masa ĩna yija tuocõri, ado bajiro yicã fariseo gaye tuoĩarã:

—Rũmúare ĩ bucõaja rũmúa uju Beelzebú wame cutigu ĩ masirisena rũmúare bucõami ĩ, yicã ĩna.

25 Ito bajiro ĩna yi tuoĩarise ti masicõri ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Cutori gãna ujarã gãmeri ĩna junisinija queno cuto ña rujeabetoja. Co cuto gãna, co wi gãna cuni ĩna gãmeri junisinija, queno ña masimenaji ĩna. 26 Ito bajiroti rũmúa uju rũmúare ĩ bucõaja queno ña masibiquĩji ĩ. Ito bajiro ĩ yija queno roti masibiquĩji ĩja. 27 “Beelzebú wame cutigu ĩ ejabuarisena rũmúare bucõami ĩ”, yiboja mua yure. Ito bajiro mua yure yi tuoĩabojaja, “Rũmú ĩ ejabuarise rãca bucõama gua rãca gãna”, yirãre bajiro ya mua. “Tuoĩa wisarã ya gua”, yi tuoĩarueja muare. 28 Rũmúre yu bucõaja Espíritu Santona suoriti bucõa yu. Ito bajiro yu yija, “Diore tuorũnurãre ĩ miojuri rumu eja

waju ĩja", yi masirã yirãji mua, yiquĩ Jesús ĩnare.

29 'Sĩgũ gãji sẽogũ ya wi sãjacõri ĩre siabicuti gajeoni ẽma masibiquĩji ĩ. Ĩre ĩ siaja berojų gajeoni ẽma masiguĩji ĩ. Rũmúa ujų rẽtoro masigũ ña yų. Ito bajiri rũmúare bucõa yų, yiquĩ Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

30 'Yų robo bajiro tuoĩamena yure tuo terã ñama ĩnaõna. Yure ejabuabicų yure ñeñaro yami ĩocũ, yiquĩ Jesús ĩnare.

31 'Riti muare gotia yų. Masa ĩna ñeñaro yija, ito yicõri ñeñaro ĩna busija cuni, ĩnare ãcabojo masiguĩji Dios. Espíritu Santore ĩna busituja, itireama ĩnare ãcabojo masibiquĩji Dios. 32 Yų ña Masa Rĩjoru. No yure ĩ busituja, ĩocũre ãcabojo masiguĩji Dios. Ito bajibojarocati, no Espíritu Santore ĩ busituja itireama ĩre ãcabojo masibicų yiguĩji Dios. Adi tutire ũmacũjų Dios ĩ ñarojų cuni ãcabojo masibicų yiguĩji Dios, Espíritu Santore masa ĩna busituja, yiquĩ Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

Ricana suoriti yucugure ti masia mani, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 6.43-45)

33 'Yucugų quenaricų iti ñaja, quenarise rica cutiro yiroja. Yucugų ñeñaricų iti ñaja, ñeñarise rica cutiroja. Ricajų ticõri, "Adigų ña quenarise rica cutiricų, adigų ña ñeñarise rica cutiricų", yi ti masia mani. 34 Ñeñaro busirã mua ñajare ãña juniro bajiro bajia mua ya rise. Ñeñaro riti yirã ñari quenarise busi masimenaji mua. Mani ya usi iti tuoĩaro bajiroti busia mani. 35 Sĩgũ queno yigų quenarise busigų yiguĩji, ĩ ya usi iti tuoĩaro bajiroti. Ito yicõri ñeñaro yigų, ĩ ya usi ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti ñeñarise busigų yiguĩji ĩ. 36 Riti muare gotia yų. Dios ĩ waja seniri rumu rocati mani busiado bajiroti manire waja senigũ yiguĩji. 37 Mani busi wado bajiroti waja senigũ yiguĩji Dios. Queno yirã mani ñaja, "Queno yirã ñama ĩna", yigų yiguĩji Dios manire. Ito yicõri ñeñaro yirãreama, "Seti cutirã ñama", yigų yiguĩji Dios, yiquĩ Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

Tiyamani mų ĩore ãmoa gua, yi ĩna senire gaye

(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

38 Ito ĩ yija bero, ado bajiro seniĩacã fariseo gaye tuoĩarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni:

—Riasori masu, tiyamani mų ĩore ãmoa gua, yicã ĩna Jesure.

39 Ito yija ado bajiro ĩnare cudiquĩ Jesús:

—Ñeñaro yirã ito yicõri yure tuorũnumena cuni, tiyamani yų ĩore ãmoama ĩna. Ito ĩna yibojarocati ĩnare ĩoado ma yų. Jonás ñayoru Diore goti ĩsiri masu ĩre rẽtare gaye riti ĩnare goticuja yų. 40 Ado bajiro rẽtayijų Jonásre: Udia rumu, udia ñami wai jaigų totijų ñabojayijų. Ito bajiroti yų cuni Masa Rĩjoru ñami udia ñami ũmua udia rumu ñagũ yiguja yų sita watojų. 41 Nínive cuto ñayoana Dios ĩ waja seniri rumu mucana tudi catirã yirãji. Tudi caticõri, "Muare seti ña", yirã yirãji adi rumuri gãnare. Nínive cuto gãna ñayoana Jonás ñayoru Dios oca ĩ gotija tuocõri, ñeñaro ĩna yirisere jidicãyijarã ĩna. Ito yicõri mama usi wasoayijarã ĩna. Jonás ñayorure ĩna tuorũnujare, tudi caticõri, "Muare seti ña", yirã yirãji ĩna adi rumuri gãnare. Yų ado mua rãca ñagũ Jonás ñayoru rẽto busaro ñasagų ña yų. Ito bajibojarocati yure tuorũnubea mua. 42 Rocajų gago ujo ñayoro Dios ĩ waja seniri rumu mucana tudi caticoago yigõji iso. Mucana tudi caticõri adi rumuri gãnare, "Muare seti ña", yigo yigõji iso. "Salomón queno masigũ ñayijų", yija tuocõri, sõjų gago wadicõri ĩ tu ejayijo iso. Ito bajiri adi rumuri gãnare, "Muare seti ña",

yigo yigõji iso. Yʉ ado mʉa rãca ñagʉ̃ Salomón rẽto bʉsaro ñasagʉ ña yʉ. Ito bajibojarocati yʉre tʉorʉ̃nʉbea mʉa, yiquĩ Jesús fariseo gaye tʉoĩarãre.

Masʉre budigocõri mʉcana tʉdi rʉ̃mʉ́ ĩ sãjare gaye

(Lc 11.24-26)

43 ’Rʉ̃mʉ́ sĩgʉ̃re ĩ budija, ide manojʉ tuja ãmogʉ̃ ãma ucuguĩji. Ĩ bʉjabeja ado bajiro tʉoĩagʉ̃ yiguĩji: 44 “Yʉ budigoadojʉ tʉdi warʉja yʉre”, yi tʉoĩaguĩji. Ĩ budigorʉre mʉcana tʉdi ĩ ejaja, queno wi ʉeri mani wi, queno carari wi robo bajiro ti ejagʉ yiguĩji. 45 Ito bajiro ĩre ti ejacõri jʉa ãmojeno rʉ̃mʉ́a ĩ rẽto bʉsaro ñeñaro yirãre ãmi ejagʉ yiguĩji ĩ. Ito yicõri ĩna ñarocõti ʉ̃mʉgʉ̃re sãjarã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna sãjajare bʉto bʉsa ñeñaro yigʉ ñagʉ̃ yiguĩji ʉ̃mʉgʉ̃ ĩja. Ito bajiroti rẽtaro yiroja adi rʉmʉri gãna ñeñaro yirãre cʉni, yiquĩ Jesús fariseo gaye tʉoĩarãre.

Jesús ĩ ñarã ado bajiro bajiama, yire gaye

(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

46 Jesús masare ĩ bʉsiroca riti ĩ jaco ĩ ocabaji mesa rãca macʉ̃jʉ eja rʉgʉ̃cã ĩna. Jesure bʉsirona ĩre ji bucõabojacã ĩna. 47 Sĩgʉ̃ ĩre jigʉ ado bajiro yiquĩ ĩ Jesure:

—Mʉ jaco, mʉ ocabaji mesa rãca ado macʉ̃jʉ ñama. Mʉ rãca bʉsi ãmoama ĩna, yiquĩ ĩ Jesure.

48 Ito ĩ yijare ado bajiro cʉdiquĩ Jesús:

—¿Ñimo ñati yʉ jaco, ito yicõri noa ñati yʉ ocabajirã? yiquĩ Jesús ĩre.

49 Ito yija gʉa ĩ rãca riasotirãre ticõri:

—Ãna ñama yʉ ñarã, ito yicõri yʉ jacore bajiro bajirã. 50 Noa yʉ Jacʉ ʉ̃macʉ̃jʉ gagʉ ĩ rotiro bajiro yirã, ĩna ñama yʉ ocabajirãre bajiro bajirã, ito yicõri yʉ jacore bajiro bajirã, yiquĩ Jesús ĩre.

Oteri masʉ gaye Jesús ĩ goti masiore oca gaye

(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

13 Iti rʉmʉti wire budi wacõri, itajura tʉnima rujicʉ gʉa Jesús rãca. Ito bajiro yicõri masare riasoquĩ Jesús. 2 Masa jãjarã bʉsa ĩna minijua wadija ticõri, cumajʉ sãjacõri rujiquĩ Jesús. Masa minijuacãna jajʉjʉ riti tujacã ĩna. 3 Ito yija goti masiore ocana masare riasoquĩ Jesús.

Ado bajiro riasoquĩ ĩ:

—Sĩgʉ̃ wesecajʉ ĩ ya ote ajeri otegʉ wayijʉ ĩ. 4 Weseca ejacõri iti ajerire ĩ wẽjabateroca, gaje ajeri majʉ quedi queayijʉ. Ito bajiri minia ejacõri itire ba batecõyijarã. 5–6 Ito yicõri gaje ajeri gʉ̃ta watojʉ quedi queayijʉ. Queno sita mañijʉ. Ito bajiri judiboja, yoari mejeti siniacoayijʉ iti ʉ̃macañi jeana, sita jõrecõri. Ito yicõri ñemari iti manijare siniacoayijʉ iti. 7 Ito yicõri gaje ajeri jota watojʉ quediyijʉ. Ito bajiri jota mari itire dʉrea sĩacõyijʉ. 8 Gaje ajeriama sita quenaro quedi queayijʉ. Iti judi mʉjacõri queno rica cʉtiyijʉ. Coria sarari cien ñari ajeri rica cʉtiyijʉ. Gaje sarari setenta ñaricari, gaje sarari treinta ñaricari rica cʉtiyijʉ. 9 Mʉa gãmo goje cʉtija, yʉ bʉsirisere tʉo masiña mʉa, yiquĩ Jesús masare.

¿No yija goti masiore ocana masare riasoati mʉ? ĩna yi seniĩare gaye

(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

10 Ito bajiro Jesús ĩ yija tʉocõri, ado bajiro seniĩacʉ gʉa ĩ rãca riasotirã:

—¿No yija goti masiore ocana masare riasoati mʉ? yicʉ gʉa ĩre.

11 Ado bajiro gʉare cʉdiquĩ ĩ:

—“Ĩre tʉorʉ̃nʉrãre ĩ rotirojʉ miojugʉ yiguĩji Dios”, yi gãjerã ĩna tʉoĩabitire mʉa masiroca yami ĩ. Gãjerãreama ĩna masiroca yibeami Dios. 12 No ĩre tʉorʉ̃nʉgʉ̃re jai bʉsaro tʉo masire

gaye jidicãgũ yiguĩji Dios ĩre. Ito bajiri jai bũsaro masigũ yiguĩji ĩ. No ĩre tũorũnũbicũre jabetacã ĩ tũoĩabojarisere ẽmacõgũ yiguĩji Dios ĩre. Ito bajiri ñe tũoĩare mano tujagũ yiguĩji ĩ. 13 Ito bajiri masare tũo masire ocana ĩnare riasoa yũ. Tibojarãti timenare bajiro ñama ĩna. Ito yicõri tũobojarãti tũomenare bajiro ñama ĩna. Ito bajiri Dios ocare tũobojarãti, “Ito bajiro yireoni ñaroja iti”, yi tũoĩa masibeama ĩna. 14 Ito bajiro ĩna bajija Diore goti ĩsiri masũ Isaías ñayorũ ĩ gotiado bajiroti rẽta. Dios oca gotigũ ado bajiro ucayoñi Isaías ñayorũ:

Yũre tũobojarãti itire tũo masimena
yirãji mũa. Tibojarãti, “Ito bajia”,
yi masimena yirãji mũa.

15 Adocãta gãna yũ tũoĩaro bajiro ĩna
ya ũsina yũre tũoĩa ãmobeama
ĩna. Tũobojarãti ñeñaro tũo godo
weorãji. Ito yicõri tibojarãti
bibicãna bajiro bajiama ĩna. Yũ
ĩobojarise ti ãmobeama. Ĩna ya
gãmo gojena tũo ãmobeama ĩna.
Ĩna ya ũsina tũo masi ãmobeama
ĩna. Ito yicõri yũre yisio rotirã
ejamena yirãji ĩna, yi gotiami
Dios, yi ucayoñi Isaías ñayorũ,
yiquĩ Jesús gũare.

16 ’Queno wanũrã ña mũa. Yũre ticõri ti masia mũa. Ito yicõri yũre tũocõri tũo masia mũa. 17 Riti mũare gotia yũ. Jãjarã Diore goti ĩsiri masa ñayoana, queno yirã ñagoana cũni mũa tirisere ti ãmobojayijarã ĩna. Ito bajibojarocati tibisijarã ĩna. Mũa tũorise cũni tũo ãmobojayijarã. Ito bajibojarocati itire tũobisijarã ĩna, yiquĩ Jesús gũare.

Ado bajiro bajia oteri masũ ye, yi Jesús ĩ goti quenore gaye

(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

18 ’“Oteri masũ sĩgũ ado bajiro bajiyijũ”, yirocũ mũare gotibũ yũ. Ito bajiri adocãta mũare goti rẽtobugũ ya yũ, mũa queno tũo masitoni. Queno tũoya mũa. 19 “Ĩre tũorũnũrãre ĩ rotirojũ miojugũ yiguĩji Dios”, yire gaye oca tũobojarãti, itire queno tũo masimenaji gãjerã. Ĩna ñama ĩ otegũ waroca majũ quedira ajeri robo bajiro bajirã. Dios oca tũobojarocati ĩna ãcabojaroca yami rũmṹ. 20 Coriarã Dios oca tũocõri queno wanũre rãca boca ãmibojarãti yoari mejeti jidicãrãji ĩnaõna. Ĩna ñama gũta watojũ sita jõreroacã quedira ajeri robo bajiro bajirã. 21 Queno Dios oca tũo ñiabiticõri, yoari mejeti jidicãrã yirãji ĩna. “Dios ocare yũ tũorũnũja ticõri, yũ tõbũjaroca yama gãjerã. ¿No yija Dios ocare tũorũnũatibe yũ?” yi tũoĩa bojori bũjarã yirãji ĩna. Ito bajiri ĩ ocare jidicãrã yirãji ĩna. 22 Gãjerãma Dios oca tũo ñiabojarãti bũto adi sita gaye tũoĩa ũsirioama ĩnaõna. Ĩna ñama jota wato quedira ajeri robo bajiro bajirã. Bũto gajeonire tũoĩa ãmosacõri queno Dios ocare tũo sũyabeama ĩnaõna. Ito bajiri Dios ĩ ãmoro bajiro queno yi masimena yirãji ĩna, ito yicõri ĩre queno moa ĩsimenaji ĩna. 23 Gãjerãma Dios oca tũocõri queno tũo ñiarã yirãji. Ĩna ñama sita quenarisejũ quedira ajeri robo bajiro bajirã. Ito bajiri Dios ĩ ãmoro bajiro yirã yirãji ĩna. Ĩna ñarã yirãji cien rica cũtiri sara robo bajiro bajirã. Ito yicõri gãjerã sesenta rica cũtiri sara robo bajiro bajirã, gãjerãma treinta rica cũtiri sara robo bajiro bajirã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús gũare.

Ote quenarise wato ta widirise judire oca

24 Mũcana gaje goti masiore ocana masare gotiquĩ Jesús:

—“Ĩre tũorũnũmenare ruyuriogũ yiguĩji Dios. Ĩre tũorũnũrãre riti ĩ rotirojũ miojugũ yiguĩji”, yirocũ goti masiore ocana masare gotiquĩ Jesús: “Ĩre tũorũnũrãre ĩ rotirojũ miojugũ yiguĩji Dios”, yire oca masare mani riasoja, ado bajiro bajia iti. Tũote mũa. Sĩgũ ĩ ya

wesecaju ĩ ya ote ajeri quenarise oteyiju.
25 Ĩ oteja bero ĩ caniroca ĩ ya weseca
ejacõri ta widirise oteyiju ĩ wajacu.
Ito yicõri wacoayiju ĩ. 26 Ito bajiri
ote bucua muja wato ta widirise cuni
goayiju. 27 Ito bajija ticõri, ĩ ya moari
masa ĩre gotirã wayijarã. Ĩ tu ejacõri
ado bajiro yiyijarã ĩna: "¿Gua uju ote
quenarise riti otebojacati mu? ¿No yija
ito bajibojarocati ta widirise wusari?"
yiyijarã ĩna ujure. 28 Ito ĩna yijare:
"Sĩgũ yu wajacu oteru", yiyiju ĩ ĩnare.
Ito ĩ yijare: "¿Adocãta ta widirise gua
wãjagore ãmoati mu?" yi seniĩayijarã
ĩna ujure. 29 "Wãjabeja. Mua wãjaja,
ote rãcati wãjarã yirãji mua. 30 Adocãta
ote rãca cocati bucuacõjaro maji. Iti
rica cutiroca muare wãja roticuja yu
maji. Ito yicõri itire soeja quenaroja. Ito
bero rica ãmicõri rica cũadoju muare
seo roticuja yu", yiyiju oteri masu ĩ ya
moari masare, yi riasoquĩ Jesús masare.

Ado bajiro bajia mostaza ajeri, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

31 Mucana gaje goti masiore ocana
ado bajiro masare gotiquĩ Jesús:

—"Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu
yiguĩji Dios", yire oca masare mani
riasoja, ado bajiro bajia iti. Tuote mua.
Sĩgũ ĩ ya weseca mostaza ajeri oteyiju.
32 Gaje ote ajeri rẽtoro mutacã busa
ña iti mostaza ajeri. Ito bajiro mutacã
ñabojaroti bucua wato gaje ote yucuri
rẽto busaro jajocu ñaroja itigu. Jajocu
itigu ñajare itigu rujuriju minia jibu
menirãji ĩna. Itire bajiroti Dios mani
Uju ĩ ñaja, gãjerãre goti ãmorãji mani,
jãjarã busa ĩre masirã ĩna ñatoni, yi
riasoquĩ Jesús masare.

Ado bajiro bajia naju wadarise uco, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 13.20-21)

33 Mucana gaje ado bajiro goti
masiore ocana riasoquĩ Jesús:

—"Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu
yiguĩji Dios", yire oca masare mani
riasoja, ado bajiro bajia iti. Tuote mua.
Romio pan menigõ waco udia coacõ
pan menire gaye ãmiyijo iso. Ito yicõri
wadarise uco wuoyijo iso. Ito bajiri iso
wuoja jairo wadayiju iti. Itire bajiroti
bajiro yiroja, "Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju
miojugu yiguĩji Dios", masare mani yi
riaso ucuja. Ito bajiri jãjarã busa ĩre
tuorũnu warã yirãji ĩja, yi riasoquĩ Jesús
masare.

Goti masiore ocana Jesús ĩ riasore gaye

(Mr 4.33-34)

34 Masare riasogu goti masiore ocana
riti ĩnare riasoquĩ Jesús. 35 Ito bajiro
masare ĩ riasoja Diore goti ĩsiri masu
ĩ goticãdo bajiroti rẽtacu. Ado bajiro
gotiyoñi ĩ:

> Goti masiore ocana riti masare
> gotigu yiguĩji ĩ. Ito yicõri adi
> macãrucũro rujeoroto riojua
> gaye masa ĩna masibitire gotigu
> yiguĩji, yi ucañi Diore goti ĩsiri
> masu ñayoru yure tuoĩa yugu,
> yiquĩ Jesús masare.

Ote quenarise wato ta widirise judire oca, Jesús ĩ goti quenore gaye

36 Ito bajiro masare yi goti tĩocõri,
"Waju", yiquĩ Jesús. Ito bajiro yicõri
wiju maja ejacõri sãja waquĩ Jesús.
Wiju sãja ejacõri ado bajiro seniĩacu
gua ĩ rãca riasotirã:

—Ta widirise gaye mu goti quenore
ãmoa gua, yicu gua Jesure.

37 Ito bajiro gua yija, ado bajiro guare
gotiquĩ Jesús:

—Ote quenarise otegu yuti ña Masa Rĩjoru. 38 Ĩ otero ĩ ya weseca bajiro bajia ado mani ñarojũ. Ote quenarisere bajiro bajirã ñama masa Diore tuorũnurã. Ta ñeñarisere bajiro bajirã ñama masa rũmú ñarã. 39 Ta widirise ote rudiru ĩti ñami rũmú. Ote bucuarijũ ĩna ãmireoniti ña adi macãrucũro iti jedirijũ. Ote bucuaroca miorãõnati ñama ángel mesa. 40 Ta widirise ãmicõri ĩna soeado bajiro bajia macãrucũro iti jedirijũ. 41 Yu ña Masa Rĩjoru. Ángel mesare cõagũ yigũja yu, ñajediro ñeñarisere ĩna besecõatoni. Ñeñaro yirãre cuni besecõarã yirãji ĩna, Dios ĩ rotirojũ ĩna ejabe yirona. 42 Ĩnare besecõri jeame ũjurojũ ĩnare cõarã yirãji ĩna. Ito jeame ũjurojũ ejacõri ñeñaro tõbujarã yirãji. Ito bajiri oticõri buto tuoĩa oca jairã yirãji ĩna. 43 Dios ĩ rotiro bajiro yirã mani Jacu ĩ rotirojũ ejacõri, ũmacañi busuro bajiro busu ñarã yirãji ĩna. Mua gãmo goje cutija, yu busirisere tuo masiña mua, yiquĩ Jesús guare.

Dios ĩ rotirojũ mua eja ãmoja ado bajiro tuoĩaja quena, yi Jesús ĩ riasore gaye

44 "Dios ĩ rotirojũ mua eja ãmoja, ñeñaro yirise jidicãcõri ĩre riti tuorũnurã yirãji mua", yirocu ado bajiro riasoquĩ Jesús guare: Sĩgũ gãji ye buto waja cutirise sita watojũ ĩ yeyobojare bujayijũ. Itire bujacõri mucana itijuti tudi yeyocũ remoyijũ ĩ. Ito bajiri itire wanugũ, ĩ gajeoni cutirise ñarocõti gãjerãre ĩsi jeocõyijũ ĩ niyeru bujarocu. Iti niyeru bujacõri iti sita ujure waja yirocu yiyijũ ĩ. "Sita bujacõri sita wato yeyore cuni bujagu yigũja yu", yirocu iti sita ujure waja yiyijũ ĩ. Dios gaye quenarise mua buja ãmosaja, ĩre riti tuorũnurã yirãji mua, yi riasoquĩ Jesús guare.

Dios ye quenarise mua ãmoja ĩre riti tuorũnu suyaja quena, yi Jesús ĩ riasore gaye

45 "Dios ĩ rotirojũ mua eja ãmoja, ñeñaro yirise jidicãcõri ĩre riti tuorũnurã yirãji mua", yirocu ado bajiro riasoquĩ Jesús guare: Sĩgũ ñaque buto waja cutirisere ãmagũ ñayijũ. Iti ñaque perla wame cutirise ñayijũ. 46 Iti ñaquere buto ãmoyijũ ĩ. Ito bajiri, ĩ gajeoni cutirise ñarocõti ĩsi jeocõyijũ ĩ, gãjerãre niyeru bujarocu. Ito yicõri iti ñaquere ãmosacõri waja yirocu yiyijũ ĩ. Dios gaye quenarise mua buja ãmoja, ĩre riti tuorũnu suyaja quena, yi riasoquĩ Jesús guare.

Wai quenarãre ado bajiro beseama wai jori masa, yi Jesús ĩ gotire gaye

47 "Ado bajiro bajia Dios rotirojũ ĩre tuorũnurãre ĩ miojuri rumu", yirocu guare riasoquĩ Jesús: Gãjerã wai wayari masa yorigu cõacõri wai jeyarore ãmiyijarã ĩna. 48 Jãjarã wai bujacõri jajujũ ĩnare mocũyijarã ĩna. Jajujũ ĩnare mocũcõri ĩnare beseyijarã ĩna. Quenarãre jibujũ miosãyijarã ĩna. Gãjerã ñeñarãreama cõa roacõyijarã ĩna. 49 Ito bajiroti bajiro yiroja macãrucũro iti jediri rumu. Ángel mesa quenarãre beserã yirãji ĩna. 50 Besecõri ñeñarãreama jeame ũjurojũ cõarã yirãji ĩna. Ito jeame ũjurojũ ejacõri ñeñaro tõbujarã yirãji. Ito bajiri buto tuoĩa oticõri oca jairã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús guare.

Bucu oca, mame oca Dios gaye bese masirã ña mua, yi Jesús ĩ riasore gaye

51 Ito yija ado bajiro seniĩaquĩ Jesús guare:

—¿Iti jeyaro muare yu gotirise tuo masicuati mua? yiquĩ Jesús.

—Tuo masia, yicu gua ĩre.

52 Gua ito bajiro yija, ado bajiro cudiquĩ ĩ guare:

—Mua coriarã iti rumuju maji, bucurã oca riasori masa ñayijarã. Adocãtama yu rãca riasotirã ña mua. “Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire oca yu rãca riasoticõri juaji masire gaye ña muare. Dios oca, bucu mua tuogore cuni ña muare. Bucu oca, Dios oca mame cuni masia mua. Ito bajiri gajeoni seoraju bucu gaye mame gaye cuni bese masirã bajiro bajirã ña mua, yiquĩ Jesús guare.

Nazaretju Jesús ĩ ware gaye

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

53 Ito bajiro guare goti masiore ocana ĩ gotija bero Jesús rãca wacu gua mucana. 54 Wacõri ĩ ya sita ejacu gua. Minijuara wiju ejacõri masare riasoquĩ Jesús. Queno ĩ riasoja tuocõri, ucacã masa. Ĩre tuocõri ado bajiro yicã ĩna:

—¿Iti ĩ riasorise noju riasotiyijaribe ãni? ¿Ito yicõri no bajiro tiyamani gaye ĩoati? 55 Adi sita gagu cumu jãi moari masu macu ñami ãni. Ito yicõri María macuti ñami ãni. Santiago, José, Simón, Judas rĩjoruti ñami ãni. 56 Ito yicõri ĩ ñarã romia ado mani wato ñama ĩna. ¿No bajiro iti gaye masiati ãni? yicã ĩna ĩ ya cuto gãna.

57 Ĩna ya sita gaguti ĩ ñajare queno ĩre tuorũnubiticã ĩna. Ado bajiro ĩnare gotiquĩ Jesús:

—Dios oca goti ĩsiri masure rũcubuorã yirãji masa. Ito bajibojarocati ĩ ya sita gãna, ĩ ya wi gãna cuni ĩre rũcubuomena yirãji, yiquĩ Jesús masare.

58 Ĩ ya sita gãna ĩre ĩna queno tuorũnubejare, jaje tiyamani ĩo jeobitiquĩ iti cutore.

Juan idé guri masu ĩ godare gaye

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

14 Iti rumuriti Galilea gagu uju, Herodes wame cutigu Jesús gaye oca tuoyiju. 2 Ĩ rãca ñarãre ado bajiro yiyiju Herodes, Jesure tuoĩa wacu:

—Juan idé guri masuti ñaguĩji mucana. Godabojaguti tudi catiguĩji. Ito bajiri tiyamani gaye ĩoguĩji ĩ, yi tuoĩabojayiju Herodes.

3–4 Ĩ Herodes ĩ ocabaji Felipe manojore ẽmayiju. Iso ñayijo Herodías wame cutigo. Ado bajiro yiyiju Juan Herodesre:

—Isore manojo cutibitiruja mure, yibojayiju Juan Herodesre. Ĩre tuo ãmobisiju ĩ. Ito bajiri Juanre tubia rotiyiju Herodes. Ito yicõri come misina ĩre sia rotiyiju ĩ.

5 Juanre sĩa ãmobojayiju Herodes. “Diore goti ĩsiri masu ñami Juan”, masa ĩna yi rũcubuoja tuocõri, güiyiju ĩ. Ito bajiri Juanre sĩa rotibisiju Herodes. 6 Herodes ĩ joeara rodo gãni bia ejayiju. Ito bajiri masare oca cõayiju ĩ, ĩna basa titoni. Iti rumu rujarumu Herodías maco masa riojo basayijo. Iso basaja ticõri, buto wanuyiju Herodes. 7 Ito bajiri: “No ãmorise mu senija, yiro roboti mure jidicãcuja yu”, yiyiju Herodes isore. 8 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, “¿No bajiro ãmoati cana mu?” yigo wayijo iso jacore. Jaco iso gotija tuocõri, ado bajiro yiyijo iso Herodesre:

—Juan idé guri masu ya rijoga jatacõri somotẽroju jeocõri ĩsiña yure, yiyijo iso Herodesre.

9 Ito bajiro iso yija tuocõri, bojori bujayiju Herodes. Masa ĩna tuoro riojo, “Yiro bajiroti mure ĩsicuja yu”, ĩ yire ñajare, ito bajiroti rotiyiju ĩ ya moari masare. 10 “Tubiara wiju Juanre rijoga jata ãmitẽña”, yiyiju Herodes ĩ ya moari masare. 11 Ĩ ya rijoga jata ãmicõri somotẽroju jeocõri mamore ĩsiyijarã ĩna. Ito yicõri isoju jacore rẽto ĩsiyijo ĩja.

12 Iti oca tuocõri Juan rãca riasotiana masa ejayijarã. Ito yicõri ĩ ya ruju ãmi

wacõri yujeyijarã. Ito bajiro ĩna yija bero Jesure gotirã gua tu ejacã ĩna.

Cinco mil ñarãre Jesús ĩ ecare gaye

(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

13 Juan idé guri masure ĩna sĩare tuocõri bojori bujaquĩ Jesús. Ito bajiri cuma sãjacõri ricati waquĩ ĩ. Ito bajiro Jesús ĩ waja masicã masa. Gãjerã boejuna Jesure suya wacã. 14 Majado ejacõri Jesús ĩ tija masa jãjarã ñayijarã. Ito bajiri ĩnare ti maiyiju ĩ. Cõrãre ĩna ãmi ejaro bajiroti ĩnare yisio ĩsiyiju Jesús. 15 Iti rãioja ticõri, gua ĩ rãca riasotirã ĩ tujua wacu. Ĩ tu ejacõri ado bajiro yicu gua:

—Ñamiju ña ĩja. Queno masa mama adoju. “Wasa”, yiya masare cutoriju bare ĩna waja yi masitoni, yibojacu gua Jesure.

16 —Itoju ware ma ĩnare. Muati bare ecaya ĩnare, yiquĩ Jesús guare.

17 —Bare ma guare. Naju riti co dujamocõacã ña guare. Ito yicõri wai jũarãti ñama guare, yicu gua Jesure.

18 —Adojua yure ãmi waya maji, yiquĩ Jesús guare.

19 Itire boca ãmicõri ta quenarise joe masare ruji rotiquĩ Jesús. Ito yicõri naju co dujamocõ ñarisere ito yicõri wai jũarã ñarãre ãmi rucoquĩ Jesús. Itire rucocõri ũmacũju ti muoquĩ Jesús. Ito ti muocõri, “Queno ya Cuna mu”, yiquĩ ĩ. Itire igajea batocõri guare ĩsiquĩ Jesús. Ito ĩ yija bero guaju masare batocu ĩja. 20 Masa ñarocõti ba jedicã itire. Ito yicõri sĩgũ ruyabeto yaji quenaro riti tujacã ĩna. Ĩna ba ruarise jua gubojeno jiburi dajacu gua. 21 Gua itire bagoana cinco mil ũmua ñacu gua. Romiare ito yicõri rĩacare cuni cõĩabiticu gua.

Ide joe Jesús ĩ ware gaye

(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

22 Cumaju guare sãja rotiquĩ Jesús ĩ riojua gua jẽa watoni. Gua waroca riti masare ware gotiñi Jesús. 23 Masare ware goti tĩogũ turiaju muja wañi Jesús. Itoju sĩgũti muja ejacõri ĩ Jacure busiñi ĩ. Rãio jedija bero itoju ĩ sĩgũti ñañi Jesús maji. 24 Itajura gudareco tujacu gua. Ito gua tujaroca jacũtucu guare, mino buto iti wẽajare. 25 Busu muja wadiroca Jesús gua tu ejaquĩ ide joena wadicõri. 26 Ide joe ĩ wadija ucacu gua. Ito bajija ticõri:

—Wujo cutiro ya, yi awasãcu gua.

27 —Oca sẽoña, güibesa yuti ña, yiquĩ Jesús guare.

28 Ito ĩ yija tuocõri, gua rãca gagu Pedro ado bajiro busiquĩ ĩre:

—Yu Ũju, muti mu ñajama, ide joe yu mu tu waroca yiya yure, yiquĩ Pedro Jesure.

29 Ĩ ito yijare:

—Wadite mu, yiquĩ Jesús ĩre.

Ito ĩ yija tuo, wãgãcõri ide joe wasuoquĩ Pedro Jesús tu ejagu wacu. 30 Buto mino iti wẽaja tuocõri, itire güiquĩ Pedro. Ito bajiri jacũrisena ruja wasuoquĩ Pedro:

—Yu Ũju yure masoña mu, yi awasãquĩ Pedro.

31 Ito ĩ yirocati Pedro ya ãmoju ñiacõri ado bajiro yiquĩ Jesús ĩre:

—Queno yure tuorũnusabea mu. “Ide joe yu waroca yami Jesús”, ¿yi tuoĩa jidicãri mu? yiquĩ Jesús Pedrore.

32 Cumaju Jesús rãca ĩna muja sãjarocati mino wẽata rojocoacu. 33 Gua cumaju ñacãnama Jesús riojo rijomunigãna ñini rũjũcu, ĩre rũcubuorã:

—Riti Dios Macu ña mu, yicu gua Jesure.

Genesaret sita gãnare Jesús ĩ yisiore gaye

(Mr 6.53-56)

34 Ito jẽa wacõri Genesaret wame cutiri sitaju ejacu gua. 35 Iti cuto gãna Jesús ĩ ejaja tuo masicõri, masa jeyarore oca batoñi. Ito bajiri masa ñarise

cutirãre ãmi ejacã Jesús tu. 36 "Mu ya yutabuju tunima guare moaĩa rotiya", yicã masa Jesure. No moaĩarãcõti cati quenarã tujacã mucana.

Ñeñaro tuoĩacõri ñeñarise yama masa, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mr 7.1-23)

15 Ito ĩna yiroca fariseo gaye tuoĩarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni ejacã Jesús tu. Jerusaléna wadiana ñacã ĩna. Jesús tu ejacõri ado bajiro seniĩacã ĩna:

2 —¿No yija bucurã ĩna yisotire bajiro yiro robo cudibeati mu rãca riasotirã? Mu rãca riasotirã ĩna baroto riojua ãmo coebeama ĩna. Bucurã ĩna rotiado bajiro yiro robo yibeama ĩna, yicã ĩna Jesure.

3 Ito bajiro ĩna yijare, ado bajiro ĩnare cudiquĩ Jesús:

—Bucurã masa ĩna rotirejua cudirona Dios ĩ rotirisejuare cudibea mua.

4 Ado bajiro rotia Dios oca: "Mu jacu, mu jacore cuni queno rũcubuoya mu. No ĩ jaco, ĩ jacure cuni ñeñaro busitugu godacoajaro", yi rotia Dios oca. 5 Muama ricati bajiro rotia. Ado bajirojua rotia mua: "No, 'Jeyaro gajeoni yu rucorise Diore yu ĩsiroti riti ña. Ito bajiri yu jacusabatiare ejabua masibea yu', ĩ yija, ĩ jacusabatiare ejabuabeja quena", yi tuoĩa rotiboja mua. 6 Ito bajiro mua yija, bucurã masa ĩna rotirisejua cudirona, Dios ĩ rotirisejuare cudibea mua. Ito bajiro mua yija, "Ñe waja ma Dios oca", yirã bajiro ya mua. Ĩ ocare jidicãrã ña mua. 7 Mua yiro bajiro yirã meje ña mua. Diore goti ĩsiri masu Isaías ñayoru muare tuoĩa wacu queno ucañi ĩ. Ado bajiro ucañi ĩ:

8 Mua ya risena riti yure rũcubuoboja
mua. Ito bajibojarocati mua ya
usina sõju bajiro tuoĩa mua. Yure
rũcubuobea mua.

9 Minijuacõri yure mua
rũcubuobojaja, burãti ya
mua. Mua riasorise masa ĩna
tuoĩa rujeore ña iti. Itireti, "Dios
ĩ rotire ña", yiboja mua. Dios
ĩ gotirise tuoĩa wacu ito bajiro
ucañi Isaías ñayoru, yi gotiquĩ
Jesús.

10 Ito ĩ yija bero masare jicõri ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Yure tuocõri queno tuo masiña mua. 11 Mani ba sãrise meje mani ñeñaro yiroca yiroja iti. Ñeñaro tuoĩacõri mani busirise, iti ña mani ñeñaro yiroca yirise, yiquĩ Jesús masare.

12 Ito yija gua ĩ rãca riasotirã ĩ tu minijuacõri ado bajiro yicu gua ĩre:

—Ito bajiro masare mu gotija tuocõri, fariseo gaye tuoĩarã tuo bujatomenaji ĩna, yicu gua Jesure.

13 Ito bajiro gua yija, ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Dise rocati judire ĩ otere meje iti ñaja, ñe rãcati wãjacõagũ yiguĩji iti ote wese uju. Ito bajiroti yigu yiguĩji yu Jacu cuni. Gaje oca ñasarise mejeti ricati bajiro ĩna riasobojaja iti jedi waroca yigu yiguĩji yu Jacu. 14 Dios ocare riasomena ĩna ñajare, ĩnare tuorũnubeja. Ĩna ñama cajea mana gãjerã cajea manare tũa wabojarã robo bajiro bajirã. Sĩgũ cajea macu gãji cajea macure ĩ tũa wabojaja, goje ñaro ĩna ejaja, jũarãjuti quedi sãjacoarã yirãji, yiquĩ Jesús guare.

15 Ĩ ito yija ado bajiro seniĩaquĩ Pedro Jesure:

—Iti riasore oca gaye queno guare goti rẽtobuya, yiquĩ Pedro Jesure.

16 —¿Tuo masibeati mua cuni?

17 Mani ba sãrise jeragaju waro yiroja iti. Ito bero rẽta budiro yiroja iti. ¿Itire queno tuo masibeati mua? 18 Mani ya usina tuoĩacõri risena busia mani. Iti ña mani ñeñaro yiroca yirise. 19 Ĩna ya usina tuoĩacõri ñeñaro yama masa.

Tite mua. Gãjerãre sïama ïna. Manojo cutirã ñabojarãti gãjerã romiare ajeama. Jeyaro ïna tuoïaro bajiroti romia rãca ñeñaro ajeama ïna. Riniama ïna. Socama ïna. Rocati oca gotiama ïna. Ito bajiro yama masa. 20 Ito bajiro ñeñarise tuoïacõri iti ña masa ïna ñeñaro yiroca yirise. Mani baroto riojua mani ãmo coebeja, bucurã ïna rotiro bajiro mani yibeja iti gaye meje ña mani ñeñaro yiroca yirise. Ñeñaro tuoïacõri ñeñaro ya mani. Iti ña mani ñeñaro yiroca yirise, yiquï Jesús guare.

Gaje maso Jesure iso tuorũnu suyare gaye

(Mr 7.24-30)

21 Ito bajiro ï yija bero itijuna, wacu gua Jesús rãca. Ito wacõri Tiro ito yicõri Sidón wame cutiri cutoriju ejacu gua. 22 Ito gua ejaja bero sïgõ Canaán gago itiju ñaro Jesús tujua awasã wadicõ:

—Yu Uju David ñayoru janami ña mu. Yure ti maiña. Yu maco rũmú sãñagõ ñamo. Ito bajiri buto ñeñaro tõbujamo iso, yi goticõ iso Jesure.

23 Ito bajiro iso yibojarocati isore cudibitiquï Jesús. Ito bajiri ï rãca riasotirã gua ado bajiro roticu Jesure:

—Isore wa rotiya. Usirioro guare awasã suyamo, yibojacu gua Jesure.

24 Ito bajiro gua yija ado bajiro yiquï guare:

—Oveja wisanare bajiro bajirã ñama judio masa. Ito bajiri ïnare yure cũquï Dios, yiquï Jesús.

25 Ito bajiro ï yiroca ï riojo wacõri rijomunigãna ñini rũjũcõ romio:

—Yu Uju yure ejabuaya, yicõ iso Jesure.

26 Ito bajiro iso yibojarocati ado bajiro yiquï Jesús isore:

—Judio masa riojuaju gãjerãre yu ejabuaja, no masia ma yure. Ito bajiro yu yija, rïacare naju ẽmacõri yaiare ecado bajiro bajia, yiquï Jesús isore.

27 —Riti ya yu Uju. Ïna ujarã ba bate queorise bacã yaia. Yu gaje maso ñabojarocati mu ñarã bero yure jabeto mu ejabuaja quena ñaro yiroja yure, yicõ iso Jesure.

28 Ito bajiro iso yija tuocõri, ado bajiro yiquï Jesús isore:

—Mu romio queno yure tuorũnugõ ña mu. Ito bajiri mu ãmoro bajiroti bajiro yiroja iti, yiquï Jesús.

Ito bajiro ï yirocati iso maco tujacoacõ.

Jãjarã ñarise cutirãre Jesús ï yisiore gaye

29 Ito yija bero Galilea wame cutirita tunima wacu gua. Itoju ejacõri turiaju muja wacu gua. Itoju gua joejearoca rujiquï Jesús. 30 Jãjarã masa ejacã Jesús ï rujiroju. Wa masimena, cajea mana, busimena, ruduana, ito yicõri jãjarã cõrãre ãmi ejacã ïna Jesús tuju. Ï tu ïna ãmi ejaroca ïnare yisioquï Jesús. 31 Busimena busicã. Ruduana wacã. Cajea mana ticã. Ruju ñeñarã quenari ruju, ruju cuticã. Ito bajija ticõri, ti ucacã masa. Ito bajiri Diore wanu rũcubuosuocã ïna. “Judio masa ïna rũcubuoru Dios ï ñami quenagũ”, yi rũcubuocã masa.

Cuatro mil ñarãre Jesús ï ecare gaye

(Mr 8.1-10)

32 Ito yija gua ï rãca riasotirãre ado bajiro yiquï ï:

—Ado gãnare ti bujatobea yu. Udia rumu tuja ïja, adocãta yu rãca ïna ñaroca. Ito bajiri queno bare ma ïnare. Ïna babetoti ïna ya wiriju wa roti ãmobea yu. Ïnare yu wa rotija maju boga quedirã yirãji ïna, yiquï Jesús guare.

33 Guaju ado bajiro yicu ïre:

—Ado masa manoju no bajiro masa tïjaro bare buja masia ma, yicu gua Jesure.

34 —¿Nocõ jaje naju rucoati mua?
yiquĩ Jesús guare.
—Jua ãmojeno naju ña guare, ito
yicõri wai jabetacã ña, yicu gua ĩre.
35 Ito yija masare jacaju ruji rotiquĩ
Jesús. 36 Ĩ ya ãmona naju jua ãmojeno
ñarisere ito yicõri wai rãca ãmi rucocõri,
"Queno ya Cuna mu", yiquĩ ĩ Diore. Ito
ĩ yija bero gua ĩ rãca riasotirãre ĩsiquĩ
masare gua batotoni. 37 Masare batocu
gua. Ĩna jeyaro bacã. Ito bajiri sĩgũ
ruyabeto yaji quenaro ñacã ĩna. Ĩna baja
bero jua ãmojeno jiburi gua ba ruarise
dajocu gua. 38 Gua itire bagoana cuatro
mil ũmua ñacu gua. Romiare ito yicõri
rĩacare cuni cõĩabiticu gua. 39 Ito bero
masare ware gotiquĩ Jesús. Ito bajiri
cumana Magadán wame cutiri sitaju
wacu gua.

Tiyamani ĩoña guare, ĩna yire gaye

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

16 Fariseo gaye tuoĩarã ito yicõri
saduceo gaye tuoĩarã cuni Jesure
tirona ejacã ĩna. " 'Riti Dios ĩ cõaru
ña mu', gua yi masitoni ũmacũju gaye
tiyamani ĩoña guare", yi ejabojacã ĩna.
2 Ito ĩna yibojarocati ado bajiro
cudiquĩ Jesús:
—Rãiocũro ũmacũju iti sũaja ticõri,
"Quenari rumu ñari seyoa", ya mua.
3 Busuri jĩju iti sũaja mua tija, waju
bueri rãca iti ñaja. "Adi rumu quenado
ma", ya mua. Ũmacũju ticõri, "Ito bajiro
rẽtaro ya adi rumu", yi masia mua.
Ito bajibojarocati adi rumu rẽtarise
gaye, "Ito bajiro bajiro wado ya", yi
masibea mua. 4 Ñeñaro yirã ña mua
ito yicõri yure tuorũnumena. Tiyamani
ĩore yure seniboja mua. Ito bajiro
mua yibojarocati juaji tiyamani muare
ĩobicuja yu. Jonás ñayorure tiyamani
rẽtare gaye riti muare goticuja yu, yiquĩ
Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

Ito bajiro Jesús ĩ yija bero ĩnare
wagocu gua.

Fariseo gaye tuoĩarã ya naju wadare gaye

(Mr 8.14-21)

5 Itajura gaje dujaju jẽa ejacõri, "Mani
baroti naju ãcabojacoayija mani", yicu
gua. 6 Ito yija Jesús ado bajiro guare
gotiquĩ:
—Fariseo gaye tuoĩarã, saduceo gaye
tuoĩarã ĩna ya naju wadarise uco gaye
queno tuo masiña mua, yiquĩ Jesús
guare.
7 Jesús ito bajiro ĩ yija guamasiti
gãmeri tuoĩa busicu gua:
—Mani naju ãcabojajare ito bajiro
busiami Jesús, yi tuoĩabojacu gua.
8 Ito bajiro gua tuoĩabojaja tuo
masicõri, ado bajiro yiquĩ Jesús guare:
—¿No yija, "Naju ma manire", yati
mua? Queno yure tuorũnubea mua.
9 Queno tuo masibea maji mua. Canu
busati co dujamocõ naju ñarisere co
dujamocõ mil masa ñarãre eca jeocu
yu. Ĩnare yu eca jeoja bero jaje jiburi
dajocu mua. ¿Itire ãcabojati mua? 10 Ito
bero canu busati mucana jua ãmojeno
naju ñarisere juaria mil masa ñarãre
eca jeocu yu. Ĩna masare yu eca jeoja
bero jaje jiburi dajocu mua ruyarise.
¿Itire ãcabojacoati mua? 11 ¿No yija
queno tuoĩa masibeati mua maji? Jĩju,
"Fariseo gaye tuoĩarã, saduceo gaye
tuoĩarã ĩna ya naju wadarise uco gaye
queno tuo masiña", yu yija, naju gayere
meje busibu yu, yiquĩ Jesús guare.
12 Ito ĩ yijare tuo masicu gua. "
'Fariseo gaye tuoĩarã, saduceo gaye
tuoĩarã naju wadarise uco gayere
tuoĩarã ya mua', guare ĩ yija, 'Ĩna
riasorisere queno tuoĩa masiña mua',
yireonire guare gotiyijari Jesús", yi
tuoĩacu gua ĩja.

Cristo Dios ĩ cõaru ña mu, yi Pedro ĩ goti quenore gaye

(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

13 Mucana ito sõjua wacõri, Cesarea Filipo wame cutiri cuto tu ejacu gua Jesús rãca. Itoju ejacõri ado bajiro guare seniĩaquĩ Jesús:

—Yu ña Masa Rĩjoru. ¿Yure masa ĩna busija, no bajiro yati ĩna? yiquĩ Jesús guare.

14 Ado bajiro cudicu gua ĩre:

—Coriarã ĩna busija, “Juan idé guri masu ñami”, yama ĩna mure. Gãjerãma, “Elías ñami”, yama ĩna. Gãjerãma, “Jeremías ñami”, yama ĩna. Gãjerãma, “Diore goti ĩsiri masu ñaguĩji gajea”, yama ĩna mure, yicu gua Jesure.

15 —¿Muama ñimu ñami yati mua yure? yiquĩ Jesús guare.

16 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ Simón Pedro:

—Muti ña Cristo Dios ĩ cõaru. Dios catitĩñagũ Macu ña mu, ya yu mure, yiquĩ Simón Pedro Jesure.

17 —Riti ya Simón, Jonás macu mu. Ito bajiro mu busija wanu quenagũ ña mu. Itire mu busija, masare tuocõri meje busia mu. Itire mu busija, ũmacũju gagu yu Jacure tuocõri busia mu.

18 Ado bajiro mure gotia yu. Iti mu wame ña Pedro, “gũtagã”, yireoni ña iti Pedro. Riti ña mu busirise. Iti oca mu busirise jedibetoja. Gũtagã butirica robo bajiro bajirise ña iti mu busirise. Iti oca tuocõri yure tuorũnurã yirãji mu bero gãna. Ito bajiri yu ñarã, ñarã yirãji ĩna. Yure ĩna tuorũnujare godana uju ĩnare rẽtocũbicu yiguĩji. Godabojarãti mucana tudi catirã yirãji ĩna. 19 Ado bajiro mure gotia Pedro yu. Soje janado rucogure bajiro mure cũgũ yiguja yu. Ito bajiri, “Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire oca masa ĩna tuo masiroca yigu yiguja mu. Ito bajiro mure cũgũ yiguja yu. Adi sitaju mu rẽorise, ũmacũju itoju cuni rẽore ñaro yiroja. Adi sitaju, “Ito bajiroti yiya”, mu yija, ũmacũju cuni ito bajiroti yire ñaro yiroja, yiquĩ Jesús Pedrore.

20 Ito bajiro Pedrore ĩ yija bero ado bajiro yiquĩ Jesús guare: “Ĩti ñami Cristo Dios ĩ cõaru, yi masare goti batobesa mua”, yiquĩ Jesús guare.

Yure sĩarã yirãji, Jesús ĩ yire gaye

(Mr 8.31–9.1; Lc 9.22-27)

21 Ito ĩ yija bero itijunati guare goti rẽtobuquĩ Jesús:

—Jerusalénju ware ña yure. Itoju yu ejaroca bucurã, paia ujarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni quenabeto yu tõbujaroca yirã yirãji ĩna. Itoju yure sĩarã yirãji ĩna. Ito bajibojarocati udia rumu beroti yu catiroca yigu yiguĩji Dios mucana, yiquĩ Jesús guare. 22 Ĩ ito yija tuocõri, ricati busa camotadi rũgũcõri, oca sẽoro ĩre busisuobojaquĩ Pedro:

—Yu Uju ito bajiro mure rẽtare ãmobiquĩji Dios. Ito bajiro mure rẽtabeto yiroja, yiquĩ Pedro Jesure.

23 Ito ĩ yija tuocõri, juda rũgũcõri, ado bajiro busiquĩ Jesús Pedrore:

—Rũmúa uju Satanásre moa ĩsia mu. Yure camotadiya mu. Dios ĩ ãmoro bajiro yu yija, yure camota codea mu. Dios bajiro meje tuoĩa mu. Masa ĩna tuoĩaro bajiro tuoĩa mu cuni, yiquĩ Jesús Pedrore.

24 Ito ĩ yija bero ado bajiro yiquĩ Jesús guare ĩ rãca riasotirãre:

—Sĩgũ yure ĩ suya ãmoja, ĩ ye ñaroti tuoĩabiticõri yujuare tuo mai suyagu yiguĩji. Yucutẽo gajagure bajiro tõbujabojaguti yure riti suyagu yiguĩji ĩ. 25 No ĩ catirise maibojaguti godagu yiguĩji. Ito bajibojarocati yure tuorũnugũ, yu oca ĩ gotija tuo junisinicõri ĩna sĩagũama catitĩñare gaye bujagu yiguĩji. 26 Sĩgũ adi macãrucũroju gajeoni jeyaro ĩ bujabojaja, ĩ ya usi

jeame ũjuroju iti waja, ĩ ya gajeoni ĩ bujabojare ñe waja ma. Ñe mani ya usi rẽto busaro waja cutirise manoja. Catirãjuti Dios rãca mani oca quenobeja, mani godaja bero ĩ rãca oca queno masimenaji ĩja. 27 Yu Masa Rĩjoru ñacõri, yu Jacu Dios ĩ busurisena tudi ejagu yiguja yu. Ito yicõri ĩ tu gãna ángel mesa rãca ejagu yiguja yu. Tudi ejacõri masa ĩna yigoado bajiroti waja senigũ yiguja yu. 28 Riti muare gotia yu. Mua coriarã adiju ñarã mua godaroto riojua, ĩre tuorũnurãre Masa Rĩjoru ĩ mioju ejaroca tirã yirãji mua. Ĩti ña yu Masa Rĩjoru, yiquĩ Jesús guare.

Ĩna tiro riojo Jesús ĩ godo wedire gaye

(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

17 Co ãmojeno ũmuari bero Pedro, Santiago, ĩ ocabaji Juanre cuni ũmari turia joeju ĩnare ãmi waquĩ Jesús. 2 Itoju ĩna ejaroca ĩna riojo Jesús ĩ ya rio gajero bajiro godo wediyiju. Ũmua gagu ũmacañire bajiro yoyiju ĩ ya rio. Ito yicõri ĩ ya yutabuju buto boticõri yoyiju. 3 Ĩna tiroca Moisés ñayoru, Elías ñayoru rãca Jesús tu goaĩoyijarã. Ito bajicõri Jesús rãca ĩna gãmeri busija, tiyijarã ĩna. 4 Ito bajija ticõri, ado bajiro yiyiju Pedro Jesure:

—Yu Uju adoju mani ñaja quenasacõa. Mua ãmoja muare yiari wi meni ĩsiruja gua. Mure co wi, Elíasre co wi, Moisésre co wi meni ĩsiruja gua, yiyiju Pedro Jesure.

5 Ito bajiro Pedro ĩ busibojaroca riti ide bueri buto yorise ĩnare gũma rũgũyiju. Iti ide bueri watonati oca ruyuyiju:

—Ãniti ñami yu Macu, yu maigũ. Ĩre buto wanua yu. Ĩre queno tuoya mua, yire oca ruyuyiju.

6 Iti oca tuocõri buto güiyijarã ĩna. Ito bajiri buto güirã ĩna ya rio sitaju muqueayijarã ĩna. 7 Ito bajiro ĩna bajija ticõri, ĩna tu wacõri ĩnare moaĩayiju Jesús. Ĩnare moaĩacõri ado bajiro yiyiju ĩ:

—Wumuña. Güibesa mua, yiyiju Jesús ĩnare.

8 Ito ĩna ti muoja, gãjerãre tibisijarã ĩna. Jesús sĩgũti ĩ ñaja tiyijarã ĩna ĩja.

9 Iti turia ĩna roja waroca ado bajiro ĩnare gotiyiju Jesús:

—Janeti mua tirise masare goti batobeja maji. Yu ña Masa Rĩjoru. Yure sĩarã yirãji masa. Yure ĩna sĩabojarocati tudi catigu yiguja yu. Yu mucana tudi catiroto riojua, jĩju mua tigorise gãjerãre goti batobeja mua, yiyiju Jesús ĩnare.

10 Ito yija ado bajiro Jesure seniĩayijarã ĩna:

—¿No yija judio masa rotirise riasori masa, “Elíasjua ejasuogu yiguĩji”, yicati ĩna? yi seniĩayijarã ĩna Jesure.

11 Ito yija ado bajiro ĩnare cudiyiju Jesús:

—Riti yiñi judio masa rotirise riasori masa. “Elíasjua ejasuogu yiguĩji. Ejacõri jeyaro quenogũ yiguĩji ĩ”, ĩna yija riti gotiñi. 12 Ito bajiro ĩna gotibojarocati Elías ĩ ejaja ĩre ti masibisĩ masa. Riti muare gotia yu. Elías ejacãñi. Ĩ ejaja ĩre ti masibisĩ masa. Ĩna ãmoro bajiroti yiñi masa ĩre. Ito bajiroti yu Masa Rĩjorure, tõbujaroca yirã yirãji masa yiyiju Jesús ĩnare.

13 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, “Juan idé guri masure busiami ãni”, yi tuo masiyijarã ĩna Pedro mesa.

Rũmú sãñagũre rũmúre Jesús ĩ bucõare gaye

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

14 Roja wadicõri gua tu ejacã ĩna mucana. Jãjarã masa ñacã gua rãca. Jesús ĩ tudi ejaja ticõri, ĩ riojo rijomunigãna ñini rũjũquĩ sĩgũ. Ito yicõri ado bajiro yiquĩ ĩ Jesure.

15 —Yu Uju yu macure ti maiña mu. Ñama cõre cõsotiami ĩ. Ito bajiri

ruje tõbujasotiami ĩ. Biyaro usi jedi quedisotiami yu macu. Coji ruyabeto jeame ũjuroju usi jedi quedisotiami ĩ. Ito yicõri riacaju cuni usi jedi quedisotiami.
16 Mu rãca riasotirã tuju ĩre ãmi ejabojabu yu. Ĩre yisio masibeama ĩna, yiquĩ ĩ Jesure.
17 Ito ĩ yija ado bajiro yiquĩ Jesús masare:
—Queno yure tuorũnubea mua maji. Masa ñeñaro yirãre bajiro bajia mua maji. ¿Nocõ yoari mua rãca ñagũ yigujada yu maji? ¿Nocõ yoari yugu yigujada yu, mua masitoni? Adojua ãmi waya, usi jedi quedisotigure, yiquĩ Jesús guare.
18 Usi jedi quedisotigu ĩ ejaja ticõri, rũmúre budi rotiquĩ Jesús. Rũmú ĩ budirocati, cati quenagũ ñacõaquĩ macuacã mucana.
19 Ito yija bero ricati Jesús rãca busicu gua mucana:
—¿No yija rũmúre bucõa masibiti gua? yicu gua Jesure.
20 —Yure queno tuorũnubiticõri rũmúre bucõa masibea mua maji. Riti muare gotia yu. Jabetacã yure mua tuorũnuja, jaibiti aje mostaza aje robo bajiro yure mua tuorũnuja, mua rotiro bajiroti bajiroja. I turiare, “Gajeroju cuní rũgũña”, mua yija, mua rotiro bajiroti bajiroja iti. Ñejua mua yi masibiti mano yiroja, queno yure mua tuorũnuja. 21 Ito bajiro masare ĩna rũmúa sãñaja, bamena riti Diore mua senija, rũmúare bucõa masirãji mua, yiquĩ Jesús guare.

Yure sĩarã yirãji, mucana Jesús ĩ tudi gotire gaye

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

22 Galilea sitaju coju gua waroca ado bajiro yiquĩ Jesús guare:
—Masa Rĩjoru ña yu. Yure ĩna ñiatoni gotigu yiguĩji sĩgũ. 23 Yure ñiacõri sĩarã yirãji ĩna. Ito bajibojarocati udia rumu beroti yu catiroca yigu yiguĩji Dios, yiquĩ Jesús guare. Ito bajiri iti tuocõri buto bojori bujacu gua.

Dios ya wi ñaroti ĩna waja yire gaye

24 Ito yija bero Capernaum wame cutiri cuto ejacu gua Jesús rãca. Itoju gua ñaroca minijuara wi coderã waja seniri masa Pedrore oca seniĩarona ejayijarã. Ĩ tu ejacõri ado bajiro ĩre seniĩayijarã ĩna:
—¿Mure riasogu Dios ya wi waja yibeati ĩ? yi seniĩayijarã ĩna Pedrore.
25 —Waja yigu yiguĩji, yi cudiyiju Pedro.
Jesure busirocu wiju ĩ sãjaroca, Jesujua ado bajiro ĩre busigoquĩ:
—¿No bajiro tuoĩati Simón mu? ¿Adi sita gãna ujarã noare waja seniati? ¿Ĩna ñarãre seniatite? ¿Gãjerãjuare seniatite? yi seniĩaquĩ Jesús Pedrore.
26 —Gãjerãre waja seniama ĩna, yi cudiquĩ Pedro.
Ĩ ito yija, ado bajiro yiquĩ Jesús:
—Riti ya mu. Dios Macu yu ñajare yure waja seniado mama ĩna. 27 Ito bajibojarocati ñeñaro manire ĩna busitube yirona waja yija quena. Itajuraju wasa. Itoju wai joba. Cajero basuoguti ĩre sĩacõri ĩ ya riseju niyeru cuji bujagu yiguja mu. Iti niyeru cujina manire ĩna waja senija, ñarocõti tĩjacoaro yiroja iti. Iti cuji ãmicõri ĩnare waja yiya, yiquĩ Jesús Pedrore.

¿Ñimu ñati ñasagu ñarocu? ĩna yi seniĩare gaye

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

18 Iti rumuriti, gua Jesús rãca riasotirã ĩre seniĩacu:
—¿Ũmacũju Dios ĩ rotiroju ñimu ñati ñasagu ñarocu? yi seniĩacu gua Jesure.
2 Ito bajiro gua yija tuocõri, sĩgũ macuacãre ãmicõri gua wato cũquĩ.
3 Ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Riti mʉare gotia yʉ. Mʉa ñeñaro yirise mʉa jidicãbeja, ito yicõri bʉcʉrãre rĩaca ĩna tʉorʉ̃nʉro bajiro yʉre mʉa tʉorʉ̃nʉbeja, ũmacʉ̃jʉ Dios ĩ rotirojʉ ejamena yirãji mʉa. 4 Ado bajiro bajigʉ yiguĩji ũmacʉ̃jʉ Dios ĩ rotirojʉ ñasagʉ ñarocʉ. Ãni macʉacãre bajiro, “Ñasagʉ ña yʉ”, yi tʉoĩabicʉ yiguĩji ĩ. 5 Noa yʉre tʉorʉ̃nʉcõri ãni macʉacãre ĩna boca ãmiro bajiro yʉre cʉni boca ãmirã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús gʉare.

Ñeñaro mʉa yi ʉyaja guijorise ña, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

6 Mʉcana ado bajiro gotiquĩ Jesús gʉare:

—No macʉacã yʉre tʉorʉ̃nʉsʉogʉre ñeñaro yiroca gãji ĩ yija, ĩre bʉto waja senigʉ̃ yiguĩji Dios. Quenogoroama ito bajiro yigʉre ĩ ya ãmʉmajʉ gʉ̃tagã jajoca sia yocõri riaca ʉ̃carojʉ rucõaja quenaroja. 7 Bʉjato bʉjarã yirãji adi macãrʉcʉ̃ro gãna ñeñaro yiri masa. Masare ñeñaro ĩna yiroca yirise ito bajiro riti bajitʉ̃ñaro yiroja. Ito bajibojarocati, gãjerã ĩna ñeñaro yiroca ĩnare yigʉre bʉjato bajia ĩre, yiquĩ Jesús gʉare.

8 ’Mʉa ya ãmo, mʉa ya gʉbo, mʉa ñeñaro yiroca mʉare iti yija, itire jatacõri sõjʉ cõacõña. Manire co dʉja ãmo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jʉa ãmo, ãmo cʉtirã ñabojarãti jeame ʉ̃jʉrojʉ manire Dios ĩ cõaja, rẽto bʉsaro quenabeto yiroja. 9 Mʉa ya cajea mʉa ñeñaro yiroca iti yija, ruacõri sõjʉ cõacõña. Manire co dʉja cajea manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jʉa cajea, cajea cʉtirã ñabojarãti jeame ʉ̃jʉrojʉ manire Dios ĩ cõaja, rẽto bʉsaro quenabeto yiroja. Dios ĩ ñarojʉ mani ejaja, bʉto bʉsa wanʉ quenarã yirãji mani. “Mʉa ñeñaro yirise jidicãña”, yirocʉ ito bajiro yiquĩ Jesús gʉare.

Oveja wisarʉre ãmagʉ̃ yiguĩji coderi masʉ, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 15.3-7)

10 Mʉcana ado bajiro gotiquĩ Jesús gʉare:

—Mʉtarã yʉre masisʉorãre sĩgʉ̃jʉare tibo yibesa. Ũmacʉ̃jʉ ángel mesa ñarãji ĩnare tirʉ̃nʉrã. Co rʉmʉ rʉyabeto yʉ jacʉ tʉ ñacãma ĩna. 11 Yʉ ña Masa Rĩjorʉ. Jeame Ʉ̃jʉrojʉ waboanare masorocʉ wadicʉ yʉ, yiquĩ Jesús gʉare.

12 Gʉare riasorocʉ ado bajiro yiquĩ Jesús mʉcana:

—Adocãta yʉ mʉare riasorisere queno tʉoĩaña mʉa. Sĩgʉ̃ ñayijʉ cien oveja rʉcogʉ. Co rʉmʉ gãjerãre wagocõri sĩgʉ̃ wisayijʉ oveja. ¿No bajiro tʉoĩati mʉa? ¿Gãjerã rʉyarã, ta wesejʉ noventa y nueve ñarã wisarʉre ãmagʉ̃ waguĩjida ĩ? 13 Ĩre ãmagʉ̃ wacʉ yiguĩji ĩ. Wisarʉre ĩ bʉjaja, bʉto wanʉgʉ̃ yiguĩji ĩ. Riti ña. Gãjerã wisamena noventa y nueve ñarã rẽtoro wisarʉre ĩ bʉjaja wanʉgʉ̃ yiguĩji ĩ. 14 Mani Jacʉ ũmacʉ̃jʉ gagʉ ito bajiroti bajiami ĩ cʉni. Sĩgʉ̃ yʉre masisʉogʉ ĩ wisare ãmobiquĩji Dios, yiquĩ Jesús gʉare.

Mani yagʉ ĩ ñeñaro yirise mani ãcabojaja quena, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 17.3)

15 Mʉcana gʉare ado bajiro riasoquĩ Jesús:

—Sĩgʉ̃ mʉa yagʉ mʉare ĩ ñeñaro ĩ yija, ĩ rioti oca quenoma, “Riti ya mʉa, mʉare ñeñaro yicʉ yʉ”, ĩ yi masitoni. “Riti ya mʉa”, ĩ yija oca quenocãna ña mʉa. Ito bajiri mʉa yagʉ rãca queno baba cʉtirã yirãji mʉa mʉcana. 16 “Bajibea bʉrãti ya mʉa”, ĩ yija, gãjerã jʉ̃arãre ji ñucama. Ito bajiri mʉa bʉsirise ĩna tʉoja. “Riti bajia iti”, yi masirã yirãji ĩna. 17 Ĩnare riojo ĩ tʉorʉ̃nʉbeja, jãjarã Diore masirã

riojo gotiba mua. Ĩna jãjarãre ĩ tuorũnu ãmobeja, Diore masibicu robo bajiro ĩre mua rucoja quena. Sĩgũ ñeñaro yigu, ujarãre yiari waja seni ĩsiri masure bajiro rucoja quena mua ĩre, yiquĩ Jesús guare.

18 'Riti muare gotia yu. Ũmacũju gagu Dios ĩ cũana ña mua. Adi macãrucũroju mua rẽoja, ũmacũju Dios tuju cuni rẽore ñaro yiroja. Gajere cuni, "Ito bajiroti bajiya mu", mua yiro bajiroti ũmacũju cuni bajiro yiroja, yiquĩ Jesús guare.

19 'Gaje ado bajiro muare gotia yu. Mua jũarã sĩgũre bajiro tuoĩacõri Diore mua seni ãmoja, mua ãmoro bajiroti ĩsigũ yiguĩji yu Jacu ũmacũju gagu.

20 No jũarã udiarã yure tuorũnurã ĩna minijuaja, ĩna rãca ñagũ yiguja yu, yiquĩ Jesús guare.

21 Ito ĩ yija bero Pedro ado bajiro seniĩaquĩ Jesure:

—Yu Uju sĩgũ yu yagu yure ñeñaro ĩ yija, ¿nocõjiri ĩre yu ãcabojoja quenati? ¿Jua ãmojeno ĩre yu ãcabojoja quenati? yiquĩ ĩ Jesure.

22 Ĩ ito yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús ĩre:

—Jua ãmojeno rẽtoro, coji ruyabeto mure ĩ senirocõ ĩre mu ãcabojoja quena, yiquĩ Jesús Pedrore.

Gãji ĩ ñeñaro yirise ãcaboja ãmobicu yire oca

23 Mucana Jesús guare ado bajiro riasoquĩ:

—"¿Dios ũmacũju rotigu no bajiro bajiati ĩ?" mua yi masi ãmoja, sĩgũ ujure tuoĩate mua. Ado bajiro yiyiju ĩ. Ĩ ya moari masare ji ñucacõri, ĩre ĩna waja ruyuriorisere cõĩayiju. 24 Ĩ cõĩasuoroca sĩgũ ĩre jairo niyeru waja ruyuriogure ĩre ãmi ejabojayijarã ĩna. 25 Ĩ ujure waja yi masibisiju ĩ. Ito bajiri, "Gãjerãre yure ĩsi ĩsitẽña", yiyiju uju. Ĩre, ĩ rĩare, ĩ manojore, ĩ ya gajeoni jeyaro gãjerãre yure ĩsi ĩsitẽña. Ĩna waja mua bujarise yure mua ĩsija, ĩ yure waja ruyuriorise tĩjaro yiroja, yiyiju uju ĩre ãmi ejanare.

26 Ito ĩ yija tuocõri, ĩre waja ruyuriogu ĩ riojo rijomunigãna ñini rũjũyiju. Ito yicõri ĩre josayiju ĩ: "Yu uju jabeto yuya maji. Mure yu waja ruyuriorise waja tĩogũ yiguja yu maji", yiyiju ĩ, ĩ ujure.

27 Ito ĩ yija tuocõri, ĩre ti maiyiju ĩ: "Bau, no yibeati", yi ĩre jidicãyiju ĩ, ĩ uju.

28 'Ito bajiro ĩ uju yija tuocõri, budi wayiju ĩ. Budi wacõri ĩ baba ĩre waja ruyuriogure ti bujayiju ĩ cuni. Ito bajiri ĩ babare ĩ ya ãmuma ñia rũgũcõri, "Yure mu waja ruyuriorise cojiti waja tĩoña mu", yiyiju ĩ ĩre.

29 Ito ĩ yija tuocõri, ĩ ya rijomunigãna ñini rũjũyiju ĩ: "Jabeto yure yuya maji. Mure yu waja ruyuriorise mure waja tĩogũ yiguja yu maji", yibojayiju ĩ.

30 Ito ĩ yibojarocati tuobisiju ĩ. Ito bajiri tubiara wiju ãmi wacõri ĩre cũyiju ĩ. "Yure mu waja ruyuriorise mu tĩobeja, budibicu yiguja mu", yiyiju ĩ.

31 Gãjerã moari masa ito bajiro ĩ yija ticõri, bujatobisijarã ĩna. Ito bajiri uju tu wacõri ñarocõti gotiyijarã ĩna.

32 Ito bajiri ĩre ĩna gotija tuocõri, "Ĩre yure ji ĩsitẽña", yiyiju uju. Ĩ ejaja ticõri, ado bajiro ĩre yiyiju ĩ: "Yure moa ĩsiri masu quenabisija mu. 'Yure mu waja ruyuriorisere ito bajicõato mure', yibojacu yu, yure mu josajare.

33 Mure yu ti maicato bajiroti gãji mu babare ti mairujaboyija mu", yiyiju uju ĩre moa ĩsiri masure.

34 Buto junisinicõri ĩre ĩ waja ruyuriorise ĩ waja tĩotoni ĩre tubia rotiyiju ĩ uju: "Yure ĩ waja ruyuriorise ĩ tĩobeja budibicu yiguĩji ĩ", yiyiju uju, yi gotiquĩ Jesús guare, gua tuo masitoni.

35 Bajiroti gaye guare riasoquĩ Jesús. Ado bajiro guare gotisusaquĩ Jesús:

—Ito bajiro riti yigu yiguĩji yu Jacu ũmacũju ñagũ cuni, gãjerã mua ñarãre ñeñaro ĩna yirisere mua ãcabojobeja, yiquĩ Jesús guare.

Manojore jidicãre ma, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mr 10.1-12; Lc 16.18)

19 Ito bajiro Jesús ĩ yija bero Galilea sitana wacõri, Judea sitaju ejacu gua. Jordán wame cutirisa tu ũmacañi ĩ joejea muja wadiri sitaja ñacu iti sita. 2 Jãjarã masa Jesure suya wacã. Cõrã ĩna ñaja ĩnare yisioquĩ Jesús.

3 Itoju gua ñaroca fariseo gaye tuoĩarã ejacã Jesús tu. “Mani seniĩaja, queno cudi masibicu yiguĩji ĩ”, yirona seniĩabojacã ĩna Jesure:

—¿Sĩgũ ĩ manojore ĩ cõaja, ĩ ãmoro bajiroti ĩ manojore ĩ cõaja quenati? yi seniĩacã ĩna.

4 —¿Dios oca tuti tiĩabiticati mua? Ĩ oca gotia, “Cajero rujeoñi ũmugũre ito yicõri romiore cuni”, yi gotia ĩ oca. 5 Gaje ado bajiro gotia ĩ oca: “Ĩ manojo rãca ñarocu ĩ jacure ĩ jacore jidicãgũ yiguĩji ĩ. Manojo cuticõri jũarã ñabojarãti sĩgũre bajiroti bajirã yirãji ĩna”, yi gotia Dios oca. 6 Ito bajiroti bajia iti gaye. Jũarã ñabojarãti sĩgũre bajiro ñarãji ĩna ĩja. Ito bajiri Dios ĩ babocãre ñajare manojore jidicã masia ma, yiquĩ Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

7 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro seniĩacã ĩna:

—Riti mu gotija, ¿no yija ricati rotiyijari Moisés ñayoru? Ado bajiro rotiyoñi ĩ: “Isore mu jidicã ãmoja, jidicãre papera isore ĩsiña”, yiyoñi Moisés ñayoru, yicã ĩna Jesure fariseo gaye tuoĩarã.

8 Ito bajiro ĩna yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Diore ĩna cudi ãmobejare, manojore jidicãre gaye rẽobisĩ Moisés ñayoru. Ito bajibojarocati cajeroama ito bajiro meje bajiyija. 9 Riti muare ado bajiro gotia yu. Sĩgũ ĩ manojore gãjire iso ajebitibojarocati ĩ jidicãja, ñeñaro yigu yami ĩocũ. Isore jidicãcõri gajeore ĩ manojo cutija, ajegu yami ĩocũ. Gãji cõaro rãca ĩ manojo cutija, ajegu yami ĩocũ cuni, yiquĩ Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

10 Ito ĩ yija tuocõri, gua ĩ rãca riasotirã ado bajiro yicu ĩre:

—Riti ito bajiro iti bajijama manojo cutire ma, yicu gua ĩre.

11 Ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Ñarocõgoroama tuo masi jedi yimenaji adire. Ĩna tuo masiroca Dios ĩ yiana riti tuo masirã yirãji. 12 Coriarã ĩna manojo cuti masibeja, ricati riti bajia ĩna ya rujuri. Coriarã ito bajironati rujeana ĩna. Gãjerãma, gãjerã ũmua ĩnare ñeñoja bero manojo cuti masimenaji ĩnaõna. Gãjerãma ũmacũju gagu Diore riti rũcubuorona manojo manaji ĩnaõna. No itioni gaye cudi ãmogũti cudiguĩji, yiquĩ Jesús guare.

Rĩacare queno yijaro Dios, Jesús ĩ yire gaye

(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

13 Ito yija bero gãjerã rĩacare Jesús tu ãmi ejacã. Ĩna joe ãmo jeocõri Diore ĩnare busi ĩsitoni, ĩnare ãmi ejacã ĩna. Ĩna ãmi ejaja ticõri. “Ãmi wadibesa maji. Usirioro ya mua”, yicu gua ĩnare. 14 Ito bajiro gua yibojarocati Jesuama ado bajiro yiquĩ:

—Rĩacare rẽobesa, yu tu wadijaro ĩna. Rĩaca ñama yure queno tuorũnurã. Ĩna robo yure queno tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios, yiquĩ Jesús guare.

15 Ito ĩ yija bero ĩnare yiari Diore busi ĩsirocu ãmo moa jeoquĩ Jesús. Ito ĩ yija bero gajeroja wacu gua Jesús rãca mucana.

Gajeonire buto maisabeja quena, Jesús ĩ yire gaye

(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

16 Co rumu sĩgũ mamu Jesure seniĩagũ ejaquĩ:

—¿Queno riasogu catitĩñare gaye yu bujа ãmoja, no bajiro yigujada yu? ¿Ñe quenarise gaye yigu yigujada yu? yiquĩ ĩ Jesure.

17 —¿No yija quenagũ yure yati mu? Sĩgũ ñami queno yigu. Ĩti ñami Dios. Catitĩñare gaye mu ãmoja, Dios ĩ rotirisere cudija quena, yiquĩ Jesús mamure.

18 —¿Ñe rotire gaye yigujada yu? yiquĩ ĩ Jesure.

—Gãjire sĩabeja. Gãji manojore ajebeja. Romia cuni gajeo manujure ajebeja. Rinibeja. Gãjerãre ruo gotibeja.

19 Mu jacure, mu jacore cuni rũcubuoba. Ito yicõri mu ya rujure mu mairo bajiroti, mu ñarãre cuni maima, yiquĩ Jesús mamure.

20 —Macuacã ñagũjuti itire ito bajiro yisuocu yu. ¿Ñe gaje ruyati yure queno yu yiroti? yiquĩ ĩ Jesure.

21 Ito ĩ yija, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Ñarocõti mu cudi jeo ãmoja, ado bajiro yiya. Jeyaro mu rucorise gãjerãre ĩsi jeocõña. Ito yicõri iti waja bujacõri bojoro bujarãre ĩsima. Ito bajiro mu yija, ũmacũju queno bujagu yigуja mu. Ito bajiro mu yi jeoja bero yu rãca waya, yiquĩ Jesús ĩre.

22 Jesús ito bajiro ĩ yija tuocõri, buto bojori bуja tudi waquĩ ĩ, ĩ ya gajeonire maigũ. Buto gajeoni jaigu ñayiju ĩ.

23 Ito yija bero gua ĩ rãca riasotirãre ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Riti muare ado bajiro gotia yu. Sĩgũ gajeoni jaigu Dios rotiroju ĩ eja ãmoja josari ña. 24 Mucana muare goti quenoa yu. Sĩgũ camello gawa jota susuriju ĩ rẽta budi ãmoja, josari ña. Ito bajiroti buto busa josari ña Dios ĩ rotiroju niyeru jaigu ĩ eja ãmoja, yiquĩ Jesús guare.

25 Ito ĩ yija tuocõri, buto ucacu gua. Ito yicõri guamasiti gãmeri seniĩacu gua:

—¿Ito yija noajua Dios ĩ ñaroju ejagu yiguĩjida? Sĩgũ ejabiquĩji gajea, yi gãmeri busicu gua.

26 Guare ticõri ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Masamasiti yiado ma itire. Dios sĩgũti jeyaro yi masiguĩji. Ñejua josarise manoja ĩre, yiquĩ Jesús guare.

27 Ito ĩ yija tuocõri, Pedro ado bajiro yiquĩ:

—Yu Uju jeyaro gua rucorisere jidicãcu gua. Iti jeyaro jidicãcõri mu rãca suya gua. ¿Ito gua yijama ñe bujarã yirãjida gua? yiquĩ ĩ Jesure.

28 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro gotiquĩ Jesús ĩnare:

—Riti muare gotia yu. Co rumu mucana mame menigũ yiguĩji Dios. Ito bajiro ĩ yiri rumu yu Masa Rĩjoru rotiroju yori cumuroju rujigu yigуja yu. Mua cuni yure suyarã, jua gubojeno ñari cumurori rotiroju rujirã yirãji mua cuni. Israel sita gãna jua gubojeno masa buturi gãnare rotirã yirãji mua. 29 Noa yure cudi ãmorã ĩna ya wiri, ĩna ñarã, ĩna jacusabatia, ĩna manojosãromia, ĩna rĩa, ito yicõri ĩna ya wesecare cuni ĩna cũ waja, ĩna rucobojarise rẽto busaro queno bujarã yirãji ĩna mucana. Ito yicõri catitĩñare bujarã yirãji ĩna.

30 Jãjarã adoju ñasari masa ñarã, itoju ũmacũju ñasarã meje ñarã yirãji. Ito bajicõri adoju ñasamena ñarã, itoju ũmacũju ñasarã ñarã yirãji, yiquĩ Jesús guare.

Moari masa gaye Jesús ĩ goti masiore oca

20 “Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, gua yi masitoni ado bajiro goti masioquĩ Jesús guare:

—Sĩgũ uyé wese co wese rucogu ñayiju. Busuri jĩju ĩre moa ĩsironare ãmagũ wayiju ĩ. 2 Ĩnare bujacõri ĩnare busi quenoyiju ĩ. “Co rumu ũmuasaro yure mua moa ĩsija, coji denario niyeru

cuji mʉare waja yicʉja yʉ”, yiyijʉ ĩ ĩnare. Ĩna cʉdija tʉocõri, “Yʉ ya sita moa ĩsitẽña yʉre”, yiyijʉ ĩ ĩnare. 3 Ito bero yoa bʉsari nueve tʉjaroca, gãjerã moa ãmorã cʉto gʉdareco ĩna rʉ̃gõja ti bʉjayijʉ ĩ. 4 “Wasa, mʉa cʉni. Yʉ ya ote wese moa ĩsitẽña. Yiro robo queno mʉare waja yigʉ yigʉja yʉ”, yiyijʉ ĩ ĩnare. Ito bajiri ĩna cʉni ĩre moa ĩsirã wayijarã. 5 Mʉcana ito bajiroti ʉ̃mʉa gʉdareco ñaroca, tres ñaroca cʉni moari masa bʉjayijʉ ĩ. 6 Mʉcana cinco ñaroca cʉto gʉdareco ejacõri gãjerã moa ãmorã ĩna rʉ̃gõja ti bʉjayijʉ ĩ. Ito yicõri ĩnare ado bajiro yiyijʉ ĩ: “¿No yija adi rʉmʉ moamenati ʉ̃mʉasaro rʉ̃gõ ucuati mʉa?” yiyijʉ ĩ ĩnare. 7 “Ñimʉjʉa gʉare, ‘Moa ĩsiña mʉa’, yibeama. Ito bajiri ñacõa gʉa”, yiyijarã ĩna ĩre. “Wasa mʉa cʉni. Yʉ ya ote wese moa ĩsitẽña. Yiro robo queno mʉare waja yigʉ yigʉja yʉ”, yiyijʉ ĩ ĩnare. 8 Rãiocũro ñaroca ĩ ya moari masare coderi masʉre ji ñucayijʉ ĩ, ĩ ya moari masare ĩ waja yitoni. “Bero moare sãjacãnajʉare waja yisʉoya. Ito yicõri moare sãjasʉocãnajʉare waja yi gajanoaña”, yiyijʉ ĩ, ĩ ya moari masare coderi masʉre. 9 Ito yija bero moare sãjasʉsana ejasʉoyijarã. Ito bajiri ĩna jeyarore coji denario niyeru cuji ĩnare waja yiyijʉ ĩ. 10 Itocõacã ĩna bʉjaja ticõri, cajero moare sãjasʉoana: “Maniama jai bʉsaro bʉjarã yirãji”, yi tʉoĩabojayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna tʉoĩare ñabojarocati. Co cujiti niyeru cuji boca ãmiyijarã ĩna cʉni. 11 Ito bajiri itocõacã bʉjacõri ʉjʉre tudisʉoyijarã ĩna. 12 “Gʉa berojʉ moasʉorã coji cõreti moama ĩna. Ito bajibojarocati ĩnare mʉ waja yirocõacãti gʉare waja yia mʉ. Gʉama ũmacañi asiro bʉjaĩabojabʉ gʉa”, yi tudiyijarã ĩna ʉjʉre. 13 Ito bajiro ĩna yibojarocati sĩgʉ̃re ado bajiro cʉdiyijʉ ʉjʉ: “Yʉ baba mʉre rinibea yʉ. ‘Yicʉja’, yʉ yiado bajiroti ya yʉ. Jĩjʉ oca quenocãmʉ mani. ‘Co rʉmʉ moare waja co cuji niyeru cuji waja cʉtia’, yiari mʉre bʉsicãmʉ yʉ. 14 Mʉ moare waja ãmicõri wasa. Mʉre yʉ waja yiro bajiroti bero moasʉsagʉre cʉni itocõti ĩsi ãmoa yʉ. 15 Yʉ ya niyeru ña. Ito bajiri yʉ ãmoro bajiroti ya yʉ itire. ¿Ĩnare queno yʉ waja yija, itire ti junisiniati mʉ?” yiyijʉ ĩ cajero moare sãjasʉorʉre, yiquĩ Jesús gʉare.

16 Gaje ado bajiro yiquĩ Jesús gʉare:

—Ito bajiroti adojʉ jãjarã ñasarã ñarã, itojʉ ũmacʉ̃jʉ Dios ĩ ñarojʉ ñasamena ñarã yirãji ĩna. Gãjerã adojʉ ñasamena ñarã, itojʉ Dios ĩ ñarojʉ ñasarã ñarã yirãji. Masa jeyarore jibojagʉti coriarãreti bese ãmigʉ̃ yiguĩji Dios, yisʉsaquĩ Jesús gʉare.

Yʉre sĩarã yirãji, Jesús ĩ yi bʉsisʉsare gaye

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

17 Jerusalénjʉ gʉa wasʉoroca, gʉa jʉa gʉbojeno ñarãre bʉsirocʉ ricati ji ñucaquĩ Jesús:

18 —Jerusalénjʉ ejarã warã, mʉja wasʉoa mani. Jerusalénjʉ mani ejaroca Masa Rĩjorʉre ñiarã yirãji masa. Ito yicõri paia ʉjarãre, judio masa rotirise riasori masare cʉni ĩre ĩsirã yirãji ĩna. Ĩnajʉ ĩre sĩa rotirã yirãji. Ĩti ña yʉ Masa Rĩjorʉ. 19 Ito yicõri gaje masa yʉre ĩna aja tuditoni, yʉre ĩna bajetoni, ito yicõri yucʉtẽojʉ yʉre ĩna jaju sĩatoni ĩnare yʉre ĩsirã yirãji ĩna. Yʉre sĩacõri godana wato yʉre yujebojarã yirãji ĩna. Ito ĩna yibojarocati ʉdia rʉmʉ bero yʉ catiroca yigʉ yiguĩji Dios yʉre, yiquĩ Jesús gʉare.

Santiago mesa jaco Jesure iso seniĩa ãmore gaye

(Mr 10.35-45)

20 Ito yija bero Zebedeo rĩa jaco ejacõ Jesús rãca bʉsiroco. Iso rĩa Santiago, Juan rãca ejacõ. “Yʉre queno yiya mʉ”,

yiroco Jesús riojo rijomunigãna ñini rũjũcõ iso. 21 Ito bajiro iso yija ticõri:

—¿No bajiro yʉ yire ãmoati mʉ? yiquĩ Jesús isore.

Ito ĩ yijare ado bajiro cʉdicõ iso:

—Mʉ rotirojʉ mʉ ejaja, yʉ rĩare sĩgʉ̃ mʉ ya riojocadʉja, gãjire mʉ ya gãcodʉja rojoba ĩnare, yicõ iso Jesure.

22 Ito bajiri iso rĩare ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Mʉa yʉre senibojarisere queno tʉo masibea mʉa. Quenabeto yʉ tʉoĩaroca yirã yirãji masa yʉre. ¿Yʉre bajiroti quenabeto tʉoĩa ñemecʉti masirã yirãjida mʉa cʉni? yiquĩ Jesús ĩnare.

—Ñemecʉticõrãji gʉa, yicã ĩna Jesure.

23 Ĩna ito yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiquĩ Jesús:

—Riti mʉare gotia yʉ. Mʉa cʉni yʉre bajiroti tõbʉjarã yirãji. Ito bajibojarocati yʉ ya riojocadʉja, yʉ ya gãcodʉja mʉare rojo masibea yʉ. “Ãna yʉ Macʉ tʉ rujirã yirãji”, yʉ Jacʉ ĩ yicãdo bajiroti, ĩnare rojogʉ yiguĩji, yiquĩ Jesús ĩnare.

24 Gʉa Jesús rãca riasotirã jʉa dʉjamocõ ñarã, “Ito bajiro ãmoa gʉa”, ĩna yija tʉocõri, tʉo junisinicʉ gʉa. 25 Ito bajiro gʉa bajija ti masicõri, ado bajiro yiquĩ Jesús gʉare:

—Sita ʉjarã ñasari masa ĩna roca gãnare rotirã yirãji. Ito yicõri mʉcana ĩnare moa ĩsiri masa, ĩna roca gãnare bʉto bʉsa sẽoro rotirã yirãji ĩna. “Ito bajiro yicã masa”, yi tʉo masia mʉa. 26 Mʉama ito bajiro bajimena yirãji. Gajero bajirojʉa bajia. No ñasagʉ ña ãmogʉ̃, gãjerãre ejabʉagʉ yiguĩji. 27 Ito yicõri cajero gagʉ ñasʉo ãmogʉ̃, gãjerãre moa ĩsigʉ̃ yiguĩji. 28 Yʉ cʉni ito bajiroti ya. Gãjerã yʉre moa ĩsijaro yigʉ meje wadicʉ yʉ. Ĩnajʉare ejabʉagʉ wadicʉ yʉ. Jãjarãre masorocʉ wadicʉ yʉ. Ĩna ñeñaro yirisere waja yi ĩsirocʉ goda ĩsigʉ̃ wadicʉ yʉ, yiquĩ Jesús gʉare.

Jʉ̃arã cajea manare Jesús ĩ yisiore gaye

(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

29 Jericó wame cʉtiri cʉto gʉa budi waroca, jãjarã masa sʉyacã, Jesure ti ãmorã. 30 Itojʉ gʉa waroca jʉ̃arã cajea timena rujicã ma tʉjʉ. Jesús ĩ rẽtaja tʉocõri, ado bajiro ĩre ji awasãcã ĩna:

—Gʉa ʉjʉ, David ñayorʉ janerãbatia janamiti ña mʉ. Gʉare ti maiña mʉ, yi awasãcã ĩna.

31 Ito bajiro ĩna yibojarocati, “Awasãbesa maji”, yicã masa. Ito bajiro ĩna yibojaroca riti, bʉto bʉsa awasãcã ĩna mʉcana:

—Gʉa ʉjʉ, David ñayorʉ janerãbatia janami ña mʉ. Gʉare ti maiña, yi awasãcã ĩna bʉto bʉsa.

32 Ito ĩna yija tʉocõri, tuja rʉ̃gʉ̃quĩ Jesús. Ito yicõri cajea manare ji ñucaquĩ ĩ:

—¿No bajiro yʉ yire ãmoati mʉa? yiquĩ ĩ ĩnare.

33 —Gʉa Ʉjʉ, cajea ti ãmoa gʉa, yicã ĩna Jesure.

34 Ito ĩna yija tʉocõri, ĩnare ti maiquĩ Jesús. Ito yicõri ĩna ya cajeari moaĩaquĩ ĩ. Ito bajiro ĩ yirocati timena ñabojana ticoacã ĩna ĩja. Ito ĩ yija bero ĩna cʉni Jesure sʉyacã.

Jerusalénjʉ Jesús ĩ ejare gaye

(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

21 Jerusalén cõña warã Betfagé wame cʉtiri cʉto ejacʉ gʉa. Jabeto cõñasʉocʉ Jerusalén ĩja. Olivos wame cʉtiri tʉria jʉdo ñacʉ iti cʉto. Jʉ̃arã gʉa rãca gãnare ĩ rãca riasotirãre, 2 ado bajiro rotiquĩ Jesús:

—Mani waroto riojo ñari cʉtore wasa maji. Itojʉ ejacõri burro sia rʉ̃gõrʉre bʉjarã yirãji mʉa. Ito yicõri ĩ macʉ cʉni ñagʉ̃ yiguĩji ĩ rãca. Ĩnare õjacõri ãmi wadi ĩsima yʉre. 3 Sĩgʉ̃ mʉare ĩ bʉsija. “Mani Ʉjʉ ĩnare ãmoami”, yiba. “Yoari

mejeti mucana mure judacõarã yirãji gua", yiba. Ito bajiro mua yija tuocõri, "Bau wasa", yigu yiguĩji muare, yiquĩ Jesús ĩnare.

4 Ito bajiro yiquĩ Jesús, sĩgũ Diore goti ĩsiri masu ĩ ucado bajiroti yigu. Ado bajiro ucayoñi Diore goti ĩsiri masu:

5 Jerusalén gãnare ado bajiro yiba:

> "Tiya mua. Mua Uju wadiami. 'Ñasagu ña yu', yirocu meje ejami ĩ. Burro gajeoni ũmari masu macu ĩ joe jesacõri wadiami ĩ", yiba, yi ucañi Diore goti ĩsiri masu ñayoru.

6 Jesús ĩ rotija tuocõri, ĩ rotiro bajiroti yicã ĩna. 7 Burro ĩ macu rãcati ãmi wadiñi ĩna. Ĩna ya yutabujurire ruacõri burro joere jeocã ĩna. Ito ĩna yija bero muja jeaquĩ Jesús ĩja. 8 Ito iti bajiroca masa jãjarã ñacã. Ĩna ya yutabujuri ruacõri mare eyocũ yucã ĩna. "Gua Uju ña mu", yirona ito bajiro yiyijarã masa Jesure rũcubuorã. Gãjerã yucuguri jatacõri mare cũ yucã ĩna. 9 Ĩ riojua gãna, ĩ berojua gãna cuni ĩre wanurã ado bajiro awasã wacã ĩna:

—Mu ña David ñayoru janerãbatia janami. Mu ña gua Uju. Rẽtoro masigũ ña mu. Dios ĩ cõaru ña mu. Queno yijaro Dios mure. Quenasacõa Dios ĩ ito bajiro ĩ cõaja, yi awasã wacã masa.

10 Ito bajiro Jesús masa rãca ĩ ejaja, tuo batocõri tuoĩa oca jaicã masa. Jãjarã ĩnamasi gãmeri seniĩacã ĩna:

—¿Ñimuõcũ ñati ãni? yicã ĩna.

11 Gãjerã ado bajiro yicã:

—Ĩti ñami Jesús Diore goti ĩsiri masu. Galilea sita Nazaret wame cutiri cuto gagu ñami ĩ, yicã masa.

Dios ya wiju niyeru wasoari masare Jesús ĩ bucõare gaye

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

12 Ito ĩ yija bero Dios ya wi minijuara wiju sãja wacu gua Jesús rãca. Iti wiju waja gãme ñari masare ticõri ĩnare bucõaquĩ Jesús. Masare ĩna niyeru wasoa ñari casabore tujuda queoquĩ Jesús. Ito yicõri bujare ĩna ĩsi rujiri cumurori tujuda cõaquĩ. 13 Ado bajiro gotia Dios oca tuti yiquĩ Jesús:

—Yu ya wiama yure rũcubuorona ĩna minijuara wi ñaro yiroja. Ito bajibojarocati muama riniri masa ĩna rudiri wi robo bajiro meniyija muama, yi gotia Dios oca tuti, yiquĩ Jesús ĩnare.

14 Iti wiju minijuara wiju gua ñaroca, cajea mana ito yicõri wa masimena ejacã Jesús tu. Ĩna ejaja ticõri, ĩnare yisioquĩ Jesús. 15 Ito bajiro Jesús tiyamani ĩ ĩoja ticõri, paia ujarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni Jesure tuo junisinicã ĩna. "Rẽtoro masigũ ña mu. David uju ñayoru janerãbatia janamiti ña mu", minijuara wiju rĩaca ĩna awasãja tuocõri, Jesure tuo junisinicã ĩna. 16 Ito bajiri Jesure ado bajiro yicã ĩna:

—¿Ito bajiro ĩna busija tuocuati mu? yicã ĩna Jesure.

—Tuoa yu ĩnare. Dios oca tutiju ito bajiro iti gotija. ¿Tiĩabeati mua? Ado bajiro gotia iti:

> Rĩaca ito yicõri ũjurãcã cuni mure ĩna wanu rũcubuoroca ya mu, yi gotia Dios oca, yiquĩ Jesús ĩnare.

17 Ito yija bero ĩnare wagocu gua. Ĩnare wagocõri Betania wame cutiri cutoju ejacu gua. Itoju canicu gua.

Higuera rica manigũre Jesús ĩ rojare gaye

(Mr 11.12-14,20-26)

18 Mucana busuri Jerusalénju tudi wacu gua. Ma gudareco gua tujaroca, "Ñiocõa yu", yiquĩ Jesús. 19 Ma tu higuera wame cutiricu ñacu. Itigu ricare ba ãmogũ ojabojaquĩ Jesús. Rica manicu itigujuama. Jũgoti ñacu. Ito bajiri itigure ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Juaji rica cutibitiatoja mugo, yiquĩ Jesús itigure.

Ito bajiro ĩ yirocati sinia godacoacu itigu. 20 Ito bajiro iti rẽtaja ticõri, ucacu gua Jesús rãca riasotirã:

—¿No bajijare yoari mejeti sinia godati itigu? yicu gua Jesure.

21 Ado bajiro guare cudiquĩ ĩ:

—Riti muare gotia yu. Yure tuorũnucõri, “Yure ejabuabiquĩji Jesús”, mua yi tuoĩabeja, janeti higueragure yu yiro bajiro meje riti yi masirãji mua. Gaje sẽo busarise yi masirãji mua. I turiare, “Cuní rũgõcõri riaca jajosaju quedi roaya”, mua yija, ito bajiroti rẽtaro yiroja. 22 Diore busirã mua senija, ĩre mua tuorũnujama mua seniro bajiroti bajiro yiroja, yiquĩ Jesús guare.

“¿Ñimu ĩ rotijare ito bajiro yati mu?” yi Jesure ĩna seniĩare gaye

(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

23 Ito rẽta wacõri Jerusalénju ejacu gua mucana. Ito yicõri minijuara wiju sãjacu gua Jesús rãca. Ito gua ñaroca riti paia ujarã, ito yicõri judio masa bucurã ejacã Jesure seniĩarona:

—¿Ñimu ĩ rotijare ito bajiro yati mu? ¿Ñimu mure, “Ito bajiro yiba”, yicati? yicã ĩna Jesure.

24–25 Ito bajiro ĩna yija tuocõri:

—Yu cuni muare ado bajiro seniĩagũ ya. Yure mua cudija berojua, “Ĩ rotirena ya yu”, muare yicuja maji. ¿Ñimu cõayijari Juanre masare ĩ idé gutoni? ¿Dios cõayijarite? ¿Masajua cõayijarite? yi seniĩaquĩ Jesús ĩnare.

Ito ĩ yija tuocõri, ĩnamasiti gãmeri tuoĩa busicã ĩna: “ ‘Dioti Juanre idé gu rotiñi’, mani yija, mucana manire seniĩagũ yiguĩji Jesús: ‘¿No yija ĩre tuorũnubiticati mua?’ yi seniĩagũ yiguĩji Jesús manire. 26 ‘Masati Juanre idé gu rotiñi’, mani yijama, masa buto ti tudirã yirãji manire. ‘Diore goti ĩsiri masu ñami Juan’, yi tuoĩarãji masa”, yi gãmeri tuoĩa busicã ĩna. 27 Ito bajiro tuoĩacõri:

—“Ĩti Juanre idé gu rotiñi”, yi masibea gua, yicã ĩna Jesure.

Ito ĩna yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús ĩnare:

—Ito bajijama ĩ rotirenati adi jeyaro tiyamani ya yu, yi masibea yu cuni muare, yiquĩ Jesús ĩnare.

Sĩgũ ĩ rĩa jũarãre moa rotire Jesús ĩ riasore gaye

28 Mucana judio masa bucurãre ado bajiro seniĩaquĩ Jesús:

—Muare oca gotigu ya yu. ¿Itire no bajiro tuoĩarã yirãjida mua? Sĩgũ ñayiju jũarã rĩa cutigu. Ĩ macu ñasuogure ado bajiro yiyiju ĩ: “Macu jane yu ya ote uyére moagũ wacu ya mu”, yiyiju ĩ, ĩ macure. 29 “Ãmobea yu, wabicuja yu”, yiyiju ĩ ĩre. Ito bero gaje tuoĩa quenocõri moagũ wayiju ĩ ĩja. 30 Ito yija ĩ macu gãjire cuni ito bajiroti moa rotiyiju. “Bau, moagũ wacuja cuna yu”, yiyiju ĩ ĩja ĩ jacure. Ito yibojaguti moagũ wabisiju ĩ. 31 Mua tuoĩaja, ¿ñimujua ñayijari ĩ jacu ãmoro bajiro yigu? yi seniĩaquĩ Jesús ĩnare.

Ito ĩ yija tuocõri:

—Cajero ĩ moa rotisuoru quenañi, yicã ĩna Jesure.

Ito ĩna yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Riti muare gotia yu. Ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa ito yicõri wedi masa romia mua riojuaju Dios ĩ rotiroju ejarã yirãji ĩna. 32 Juan idé guri masu, “Ado bajirojua mua ñaja quena”, yi muare ĩ riasobojaja, ĩre tuorũnubisija mua. Ito bajibojarocati ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa, ito yicõri wedi masa romia cuni ĩre tuorũnuñi ĩna. Ĩna ito bajiro Juan idé guri masure ĩna tuorũnuja, tibojarãti mua ñeñaro yirise jidicã ãmobisija mua. Ito yicõri Juan idé guri masure tuorũnubisija mua, yiquĩ Jesús ĩnare.

Queno moare rujeo masimena Jesús ĩ yire gaye

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

33 'Gaje goti masiore ocana mʉare gotigʉ ya yʉ: Sĩgʉ̃ weseca cʉtigʉ ĩ ya wesejʉ ʉyé oteyijʉ. Iti wesere ote tĩocõri iti wesere camotayijʉ ĩ. Ito yicõri ʉyé ide bijerotijʉ cojʉ meniyijʉ ĩ. Iti wese ñacõri tirʉ̃nʉrocʉ ʉ̃macʉ̃jʉ casabo meniyijʉ ĩ. Ito yija bero co rʉmʉ gãjerãre tirʉ̃nʉ wasoa rotiyijʉ. Ito yicõri gajerojʉ wacoayijʉ ĩ. 34 Ito bajiri co rʉmʉ ʉyé iti rica cʉtiroca, "Yʉ ye ñaroti jabeto ʉyé ãmitẽña", yirocʉ ĩ ya moari masare cõayijʉ ĩ. 35 Iti wesejʉ ĩna ejaja ticõri, ito coderi masa ĩnare ñiayijarã. Sĩgʉ̃re jayijarã, ito yicõri gãjire sĩayijarã, ito yicõri gãjire gʉ̃tana reayijarã. 36 Iti oca tʉocõri jãjarã bʉsa ĩ ya moari masa cõayijʉ ĩ, ĩ ya wesecajʉ ĩ ye ñaroti ĩna ãmitoni. Iti wesejʉ ĩna ejaroca, iti wese code ñana ito riojʉa ejanare ĩna yiado bajiroti yiyijarã mʉcana.

37 'Ito bajiro ĩna yija tʉocõri, "Yʉ macʉjʉare rʉ̃cʉbʉorãji", yi tʉoĩacõri ĩ macʉre wa rotiyijʉ ĩ. 38 Ĩ macʉ ejaja ticõri, ado bajiro tʉoĩa bʉsiyijarã ĩna: "Adi sita ʉjʉ godagoja ãni macʉti ñami wasoarocʉ, ito bajiri ĩre mani sĩaja, mani ya sita ñaro yiroja ĩja", yi gãmeri tʉoĩa bʉsiyijarã ĩna. 39 Ĩna tʉoĩado bajiroti ĩre sõjʉ ñia ãmi wacõri sĩayijarã ĩna, yiquĩ Jesús ĩnare.

40 Ito bero mʉcana ado bajiro ĩnare seniĩaquĩ Jesús:

—¿Ĩ tʉdi ejaja no bajiro yigʉ yiguĩjida ĩnare, iti wese codeanare? yi seniĩaquĩ Jesús ĩnare.

41 Ito ĩ yija tʉocõri, ado bajiro cʉdicã ĩna Jesure:

—Ĩnare ti maiari meje ĩnare sĩagʉ̃ yiguĩji ĩ iti sita ʉjʉ. Ito ĩ yija bero gãjerãre tirʉ̃nʉ wasoa rotigʉ yiguĩji ĩ. Ʉyé iti bʉcʉaroca iti wese ʉjʉre ĩsironare ĩnare wasoagʉ yiguĩji ĩ, yicã ĩna Jesure.

42 Jesujʉa ado bajiro yiquĩ ĩnare:

—¿Dios oca tuti tiĩabeati mʉa? Ado bajiro gotia iti tuti:

> Gʉ̃ta wi meniri masa coga gʉ̃tagãre cõayijarã ĩna. Ito bajibojarocati gaje gʉ̃ta rẽtoro quenarica ñayijʉ itiga ĩna cõabojaraga. Itiga gʉ̃tagãna sʉoriti quenari wi menigʉ̃ yiguĩji Dios. Itiga gʉ̃tagã manija, menire ma. Ito bajiro ãmoñi Dios mani Ʉjʉ. Ito bajiri itire masicõri bʉto tʉoĩa wanʉa mani, yi gotia Dios oca.

Ito bajiro yiñi Dios, yʉre rẽtaroti tʉoĩa yugʉ. 43 Ito bajiri mʉare ado bajiro gotia yʉ: "Ĩre tʉorʉ̃nʉrãre ĩ rotirojʉ miojugʉ yiguĩji Dios", mʉare gãjerã gotibojarocati tʉorʉ̃nʉbisija mʉa. Ito mʉa yija ticõri, gãjerã masa ĩ oca ĩna masiroca yiñi Dios. Ito bajiri ĩre ĩna queno cʉdija ticõri, ĩnareama miojugʉ yiguĩji Dios, ĩ rotirojʉ. Mʉa judio masare ĩ rotirojʉ mʉare cũ yubojañi Dios. Mʉare yubojacõri gãjerãre cũgʉ̃ yiguĩji Dios ĩ rotirojʉ. Ĩ ya weseca ejabʉa ãmorãre bajiro bajirã cũgʉ̃ yiguĩji Dios ĩ rotirojʉ. 44 Jĩjʉ gʉ̃ta gaye mʉare yʉ bʉsirise ado bajiro bajia: No gʉ̃tagã joe quedi jeagʉre ĩ ya gõari jearo yiroja ĩre. Ito yicõri itiga gʉ̃tagã sĩgʉ̃re iti quedi jeaja, mano abocõro yiroja. No yʉre tʉorʉ̃nʉbicʉ, catitĩñabicʉ yiguĩji. Ito yicõri noa jeame ʉ̃jʉrojʉ cõa ãmorãre yʉ cõaja, ruyuriorocʉ cõagʉ̃ yigʉja yʉ, yiquĩ Jesús ĩnare.

45 Goti masiore oca Jesús ĩnare gotija tʉocõri, "Manireti bʉsiami", yire masiri seyocã fariseo gaye tʉoĩarã, paia ʉjarã cʉni. 46 Ito bajiri Jesure ñia ãmori seyobojacã ĩna. Ito bajiro tʉoĩabojarãti masare güirã Jesure ñiabiticã ĩna. "Diore goti ĩsiri masʉ ñami Jesús", masa ĩna yi tʉoĩajare, masare tʉo güicã ĩna.

Ãmo siare gaye Jesús ĩ riasore oca

(Lc 14.15-24)

22 Mucana masare goti masiore
ocana gotisuoquĩ Jesús:
2 —“Ado bajiro bajia, ĩre tuorũnurãre
ĩ rotiroju Dios ĩ miojuri rumu”, yirocu
ado bajiro gotiquĩ Jesús: Sĩgũ uju ĩ
macu ãmo siare basa meniyiju. 3 “Ti
ejabuaronare jitẽña”, yirocu ĩ ya moari
masare cõayiju uju. Ito ĩ yija tuocõri,
jirã wabojayijarã ĩna. Ĩna jibojarocati
wadi ãmobisijarã ĩna. 4 Ito bajija ticõri,
gãjerã ĩ ya moari masare cõayiju uju.
“Gua uju muare bocatimi. Ĩ ya wecua
ri cutirãre sĩa rotimi ĩ. Muare bocati
ñami ĩ. Ito bajiri ĩ macu ãmo siari
rumu tirã waya mua cuni, yiba ĩnare”,
yi oca cõayiju uju. 5 Ito yija tuocõri,
jirã wabojayijarã ĩna mucana. Ito
bajibojarocati ĩre cudi ãmobisijarã ĩ oca
cõana. Ito bajiri ĩna gotibojaroca riti,
gãjiama ĩ ya wesecaju wayiju. Gãji ĩ
gajeoni ĩ ĩsiroju wayiju. 6 Gãjerãma uju
ĩ cõanare boca ñiayijarã. Ito yicõri ĩnare
jayijarã. Ito yirã riti ĩnare sĩacõyijarã
ĩna. 7 Itire tuocõri buto junisiniyiju uju.
Ito bajiri ĩ ya surarare ĩnare sĩa rotiyiju,
ito yicõri ĩna ya wirire soe rotiyiju
ĩ. 8 Ito yija bero gãjerã ĩre moa ĩsiri
masare ado bajiro yiyiju ĩ: “Yu macu
ĩ ãmo siaroti gaye ñajediro ñacã. Jĩju
yu oca cõabojanama wadire ma ĩnare.
9 Cuto gudareco wasa. Itoju mari mua ti
bujaro bajiroti baba cutiba”, yiyiju uju
ĩre moa ĩsiri masare. 10 Ĩ rotiro bajiroti
masa miojuyijarã ĩna mariju. Quenarã,
ñeñarã, ĩna bujaro bajiroti miojuyijarã
ĩna. Ito bajiri uju ya wi dajacoayiju.
11 ’Ito yija ĩ oca cõanare tigu sãjayiju
uju. Sĩgũ ĩ ãmo siara rumu sãñare gaye
yutabuju ĩ sãñabeja tiyiju ĩ. 12 Ito bajiri
ado bajiro yiyiju ĩ ĩre: “Yu baba, ¿no
yija ãmo siare gaye yutabuju sãñabeati
mu?” yiyiju ĩ ĩre. Ito ĩ yija cudibisiju
yutabuju sãñabicu. 13 Ito yija bare jeori
masare ado bajiro yiyiju uju. “Ĩ ya
gubori, ĩ ya ãmori rãca siaya ãnire.
Ito yicõri rãitĩarojo cõaña ĩre. Itoju
ejacõri ñeñaro tõbujagu yiguĩji. Ito
bajiri oticõri buto tuoĩa oca jaigu yiguĩji
ĩ”, yiyiju uju ĩ ya bare jeori masare. Ito
bajiroti bajiroja ũmacũju Dios ĩ rotiroju
cuni. 14 Jãjarãre jibojami Dios, ĩ ñaroju
ĩna ejatoni. Ito bajibojarocati coriarãti ĩ
beseana goti ejarã yirãji ĩ ñaroju, yiquĩ
Jesús ĩnare.

Ujarãre mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena, Jesús ĩ yire gaye

(Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

15 Ito ĩ yija tuocõri, fariseo gaye
tuoĩarã wacoacã. Sĩgũre bajiro
tuoĩacõri, “Josari oca ĩre mani seniĩaja,
cudi masibicu yiguĩji ĩ. Ito bajiro ĩ cudi
masibeja tuocõri, ‘Ĩre seti ña’, yirã yirãji
mani”, yi tuoĩari seyobojacã ĩna. 16 Ito
bajiro tuoĩacõri ĩna ñarãre ito yicõri
Herodes ñarã rãca, “Ado bajiro Jesure
seniĩatẽña mua”, yi ñucayijarã ĩna.
Ĩna cõana Jesús tu ejacõri ado bajiro
seniĩacã ĩna Jesure:
—Tuoya riasori masu mu. “Riojo
gotigu ña mu”, yi masia gua. “Ado
bajiro ãmoami Dios”, yi riasogu ñaro
bajiroti masare riasoa mu. Masa busirise
tuorũnubicuti quenarise riasogu ña mu.
Gãjerã ñasari masa gajero bajiro ĩna
riasobojarocati, ĩnare tuorũnubicuti,
ñasarise riasoa mu. 17 Ito bajiro mu yija,
no bajiro mu tuoĩare gaye tuo ãmoa
gua. ¿Roma cuto gagu uju guare ĩ waja
senija, waja yirãjida gua, waja yibeatite
gajerea? yi seniĩabojacã ĩna Jesure.
18 “Yu wisatoni ito bajiro yure
seniĩama ĩna”, yi masiri seyoquĩ Jesús.
Ito bajiri ado bajiro yiquĩ ĩ ĩnare:
—“Queno yirã ña guama”, yirã
ñabojarãti queno yirã meje ña mua.
¿No yija yu tuo wisatoni ito bajiro
seniĩati mua? 19 “Sita waja, waja yiroti

cuji niyeru cuji yure ĩoña", yiquĩ Jesús ĩnare.

Ito yija niyeru cuji ĩre ĩocã ĩna. 20 Iti cuji niyeru cuji ticõri, ado bajiro ĩnare seniĩaquĩ Jesús:

—¿Ñimu ya rio ñati adi rio? ¿Ñimu wame, wame cutiati iti? yiquĩ Jesús ĩnare.

21 —Gobierno masa uju César wame cutigu ya rio ña. Ito yicõri ĩ wameti ña iti, yicã ĩna Jesure.

—Gobierno masare mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena. Ito bajiroti manire Dios ĩ rotija ñaro bajiroti ĩre cudija quena, yiquĩ Jesús ĩnare.

22 Ĩ queno cudi masija tuocõri, ruju ucacã ĩna. Ito bajiri mucana tudi seniĩa uyabiticã ĩna ĩja. Seniĩamenati wacoacã ĩja.

¿Godacõri tudi caticoarã yirãjida masa? yi Jesure ĩna seniĩare gaye

(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

23 Iti rumuti saduceo gaye tuoĩarã Jesure tirã ejacã. "Masa ĩna godaja bero mucana tudi catire ma", yirã ñama saduceo gaye tuoĩarã. Ito bajiro tuoĩarã ñari, Jesure seniĩarã ejacã ĩna:

24 —Tuoya riasori masu mu. Moisés ñayoru ĩ yire gaye mure seniĩarã wadibu gua. Ado bajiro yiñi Moisés ñayoru: "Sĩgũ manojo cutigu rĩa macuti ĩ godagoja, ĩ bero gagu ĩ rĩjoru manojo godore manojo cutija quena. Ito bajiri iso rãca ñacõri, rĩjoru ñajacure wasoagu rĩa cuti wasoagu yiguĩji ĩ", yi ucañi Moisés ñayoru. 25 Gua wato sĩgũ rĩa jua ãmojeno ñabojañi. Sĩgõreti manojo cutibojañi ĩna. Ñasuogu isore manojo cutisuobojañi. Rĩa macuti godañi ĩ. Ĩ godaja bero gãji ĩ ocabaji wasoabojañi. Rĩa macuti godañi ĩ cuni. 26 Ĩ bero gãna cuni ito bajiroti manojo cutibojañi. Rĩa manati godañi ĩna cuni. Ito bero susagu cuni ito bajiroti bajiyiju. 27 Iso manujusabatia ĩna goda jedija bero iso cuni godacoañi ĩja. 28 Godabojarãti mucana tudi ĩna catija bero, ¿ñimujua ñaguĩjida iso manuju ñasarocu ĩna ñarocõti isore ĩna manojo cutija bero? yi seniĩacã ĩna Jesure.

29 Ito ĩna yija, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Dios oca tuti gaye queno tuoĩa masimena ña mua. Dios ĩ masirise masirã meje ña mua. Ito bajiro yure mua seniĩabojaja, queno tuoĩacõri meje seniĩa mua. 30 Ado robojua bajia. Godana mucana tudi caticõri manojo cutire ma. Ito yicõri ĩna rĩa romiare manuju cuti rotimenaji ĩna. Ũmacũju ángel mesa robo bajiro bajirã ñarã yirãji ĩna. 31 ¿Masa ĩna godaja bero mucana tudi catirã yirãjida ĩna mucana? yija, Dios oca tuti tiya. Dios oca tuti gaye ti jeorã meje ña mua. Ĩmasiti ado bajiro gotiami ĩ oca tutina: 32 "Abraham, Isaac, Jacob ñayoana Ujuti ñasotia yu", yi gotiami Dios ĩ ocana. Ito bajiri godana uju meje ñami Dios, catirã Ujujua ñami, yi tuoĩa mani, yiquĩ Jesús ĩnare.

33 Ito bajiro Jesús ĩ riasore gaye ĩ gotija tuocõri, ucacã masa.

Dios ĩ rotirise ñasarise gaye

(Mr 12.28-34)

34 Ito bajiro saduceo gaye tuoĩarã Jesús ĩ oca taja tuoyijarã fariseo gaye tuoĩarã. Ito bajiri iti tuocõri minijuayijarã fariseo gaye tuoĩarã. 35 Sĩgũ ĩna wato judio masa rotirise riasori masu ñañi. "No bajiro Jesús yure ĩ cudija tuocuja", yirocu ado bajiro Jesure seniĩagũ ejaquĩ ĩ.

36 —Riasogu, ¿dise ñati Dios ĩ rotirise ñasarise mu tija? yi seniĩaquĩ ĩ Jesure.

37 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Mani Uju Diore buto maija quena. Mani tuoĩarisena, ito yicõri mani ya usina Diore mani maija quena. Ĩ sĩgũreti

tuorũnucõri, buto ĩre mani maija quena. 38 Iti ña ñasarise Dios ĩ rotire. 39 Iti bero rotire gaye itire bajiro bajiriseti ña. Ado bajiro bajia iti: "Mu ya rujure mu mairo bajiroti gãjerã mu ñarãre maija quena", yi rotiami Dios. 40 Iti juajiti ña Dios ĩ rotirise ñasarise. Iti juaji gaye Dios ĩ rotire gaye mua cudija, Moisés ñayoru ĩ rotire gaye, Diore goti ĩsiri masa ĩna riasorise gaye cuni yiro bajiro cudirã ñarã yirãji mua, yiquĩ Jesús ĩnare.

¿Ñimu janami ñayijari Cristo mua tija? yi Jesús ĩ seniĩare gaye

(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

41 Fariseo gaye tuoĩarã gua tuti ĩna minijuaroca maji, 42 ado bajiro seniĩaquĩ Jesús ĩnare:

—¿Ñimu ñati Cristo, Dios ĩ cõaru mua tija? Ito yicõri, ¿ñimu janami ñati ĩ? yiquĩ Jesús ĩnare.

—David ñayoru janerãbatia janamiti ñami ĩ, yicã ĩna Jesure.

43 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Riti mua tuoĩaja, ¿no yija David ñayoru ĩre tuoĩagũ, "Yu Uju", yiyijari? Tite mua. Ado bajiro ucañi David ñayoru. Espíritu Santo ĩ rãca ĩ ñajare ado bajiro ucañi ĩ:

44 Yu Ujure ado bajiro yiñi Dios:
"Yu ya riojocaduja rujiya, mu wajanare mu rotiroca yigu yiguja yu", yiñi Dios yu Ujure, yi ucayoñi David.

45 David ñayoru janerãbatia janami ĩ ñaja, "Yu Uju", yibitiboru David ñayoru, yiquĩ Jesús ĩnare.

46 Ito bajiro ĩ gotija tuocõri, sĩgũjua cudi masibiticã Jesús ĩ gotirisere. "Masi yucãguĩji ĩ", yi tuoĩacõri itocõti ĩre seniĩa jidicãcã ĩna ĩja.

"Seti ña muare", fariseo gaye tuoĩarãre Jesús ĩ yire gaye

(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

23 Ito yija bero ado bajiro yiquĩ Jesús masare, gua ĩ rãca riasotirãre cuni:

2 —"Moisés ñayoru ĩ rotire gaye tuo masirã ñama fariseo gaye tuoĩarã, judio masa rotirise riasori masa cuni", yama masa. 3 Ito bajiri ĩna rotiro bajiroti cudiba. Jeyaro ĩna rotiro bajiroti cudiba. Ito bajibojarocati ñeñaro ĩna yirisere yibeja itireama. "Ado bajiro ya gua", yibojarãti ricati yama ĩna. 4 "Cudi masia mani", masare rotiama ĩna. Ito bajibojarocati ito bajiro riti ĩnare roti uyama ĩna. "Ito bajiro yiya mua", yibojarãti ĩnamasiti ito bajiro yibeama ĩna. 5 Jeyaro ĩna yirise, "Queno yirã ñama ĩna", masa ĩna yi tijaro yirona ito bajiro yibojama ĩna. Masa ĩna tiro riojo ĩna ya rioweca, ĩna ya ricajudori cuni Dios oca jũ wõbojama ĩna, "Gãjerã guare ti seyojaro", yirona ito bajiro yibojama ĩna. Ito yicõri yutabujuri yoarise gãjerã rẽto busaro rore gaye sãñabojama ĩna. "Gãjerã guare ti seyojaro", yirona ito bajirise sãñabojama ĩna. 6 Ĩna ba ruji ãmoja, quenari cumuro ba ruji ãmoama ĩna. Minijuara wirijũ ĩna ruji ãmoja, rũcubuorajũ riti ruji ãmoama ĩna. 7 Marijũ masare ĩna bocaja, queno rũcubuore rãca seniĩare ãmoama ĩna. Ito yicõri, "Yure riasogu", masa ĩna yire ãmoama ĩna, yiquĩ Jesús guare.

8 'Muama ricati yija quena. "Yure riasogu", masa ĩna muare yiroca yibeja. Mani jeyaro sĩgũ rĩare bajiro bajirã ña mani. Yu Cristo, Dios ĩ cõaru yu sĩgũti ña muare riasori masu. 9 Sĩgũti ñami mani Jacu. Ĩti ñami Dios ũmacũju gagu. Ito bajiri adi sita gãnare, gãjerã ũmuare, "Cuna", yibeja mua. 10 "Yu uju", yi rotibeja gãjerãre. Yu Cristo, Dios ĩ cõaru sĩgũti ña mua Uju. 11 Sĩgũ mua rãca

gagu muare ĩ ejabuaja, ĩ ñagũ yiguĩji ñasagu. 12 No gãjerã riojua gagu ña ãmobojaguti ñabicu yiguĩji ĩ. Ito bajiri berojua gagu tujagu yiguĩji ĩ. Sĩgũ, “Gãjerã rẽtoro ñasagu ña yu”, yibicu ĩ ñagũ yiguĩji ñasagu, yiquĩ Jesús guare.

13 Fariseo gaye tuoĩarãre, judio masa rotirise riasori masare cuni busigu ado bajiro busiquĩ Jesús:

—Bujato bujarã wãna ya mua. “Queno yirã ña gua”, yibojarãti mua yiro bajiro yirã meje ña mua. Dios ĩ rotiroju gãjerã ĩna sãjabititoni itire camota mua. Gãjerã ĩna sãja ãmobojarocati ĩnare camota mua. Ito bajiri mua cuni sãjamena yirãji, yiquĩ Jesús ĩnare.

14 ’Bujato bujarã wãna ya mua fariseo gaye tuoĩarã, judio masa rotirise riasori masa mua cuni. “Queno yirã ña gua”, yibojarãti mua yiro robo yirã meje ña mua. Manuju godagoana romiare ruocõri jairoguti ĩnare waja senia mua. Ito bajiro yicõri ĩna rucobojarisere ñarocõti ẽma jeoa mua. Queno yimena ñabojarãti masa muare tuo wanutoni yoari ĩna tiro riojo Diore busitobuaboja mua. Ito bajiri buto busa muare waja senigũ yiguĩji Dios. Ito bajiri gãjerã rẽtoro tõbujarã yirãji mua, yiquĩ Jesús ĩnare.

15 ’Bujato bujarã wãna ya mua fariseo gaye tuoĩarã, judio masa rotirise riasori masa mua cuni. “Queno yirã ña gua”, yibojarãti mua yiro robo yirã meje ña mua. “Mani robo gãji ĩ tuoĩaja quena”, yi tuoĩabojacõri jeyaro masare riaso ucua mua. Sĩgũ muare bajiro tuoĩaroca mua yigure buto busa ñeñaro ĩ tuoĩaroca ya mua. Ito bajiri mua rẽto busaro ñeñaro yicõri jeame ũjuroju warujami ĩ cuni, yiquĩ Jesús ĩnare.

16 ’Bujato bujarã wãna ya mua. Cajea mana gãjerã cajea manare tũa wabojarãre bajiro bajirã ña mua. Ado bajiro gãjerãre yiboja mua: “ ‘Dios ya wi wamenati ado bajiro yicuja yu’, yibojarãti mua yiro robo yibeja cuni no yibea iti. ‘Dios ya wiju oro wamena ado bajiro yicuja yu’, mua yija, yiro bajiroti yiba itireama”, yiboja mua gãjerãre. 17 Tuo masimena, cajea manare bajiro bajirã ña mua. ¿Disejua ñati ñasarise mua tija? ¿Orojua ñasatite mua tija? ¿Dios ya wiju oro cuji ñariju masa ĩna rũcubuoriju ñatite ñasariju? yiquĩ Jesús ĩnare. 18 Gaje ado bajiro masare yiboja mua: “ ‘Diore ĩna soe ĩsisotira casabo wamena ado bajiro yicuja yu’, yibojarãti mua yiro robo yibeja cuni, no yibea iti. ‘Diore ĩna soe ĩsisotira casaboju ĩre ĩsiroti wame rãca ado bajiro yicuja yu’, mua yija, mua yiro bajiroti mua yija quena itireama”, yiboja mua masare. 19 Tuo masimena, cajea manare bajiro bajirã ña mua. ¿Mua tija disejua ñati ñasarise? ¿Diore ĩsiroti iti ñati ñasarise, gaje Diore ĩna soe ĩsisotira casaboju ĩre ĩsiroti ñarijujua ñasatite? yiquĩ Jesús ĩnare.

20 ’Ado bajiro bajia. Tuote mua. No, “Diore ĩna soe ĩsisotira casabo wamena ado bajiro yicuja yu”, yigu iti casabo wamena meje riti, “Ado bajiro yicuja yu”, yiguĩji. Diore soe ĩsira casaboju jesarise rãca, “Ado bajiro yicuja yu”, yigure bajiro bajiami ĩocũ. 21 No, “Dios ya wi wame rãca, ado bajiro yicuja yu”, yigu iti wi wame rãca riti meje yiguĩji. Dios iti wi uju wame rãca, “Ado bajiro yicuja yu”, yigure bajiro yiguĩji ĩocũ. 22 “Ũmacũju Dios ĩ ñaro wame rãca ado bajiro yicuja”, yigu Dios itoju rotigu wame rãcati yigure bajiro yami ĩocũ, yiquĩ Jesús ĩnare.

23 ’Bujato bujarã wãna ya mua fariseo gaye tuoĩarã, judio masa rotirise riasori masa mua cuni. “Queno yirã ña gua”, yibojarãti mua yiro robo yirã meje ña mua. Jũ queno sutirise, anís, menta, comino waja rũcubiti gaye mua rucoja, Moisés ñayoru ĩ rotiado bajiroti Diore jabeto ĩsia mua. Ito bajibojarocati rotire

ñasarisere tuorũnubea mua. Ado bajiro bajia ñasarise, queno yire, gãjerãre ti maire, Diore tuorũnure, itocõti ña ñasarise. Iti gaye yitĩñama mua, Diore jabeto ĩsire gaye cuni jidicãbeja mua.
24 Cajea mana gãjerã cajea manare tũa wabojarã bajiro bajirã ña mua. Ado bajiro bajirã ña mua. Ide wato mutarãcã ñarãre ĩna idiroto riojua queno besecãbojacõri camello jaigu bucure idi yucõarã bajiro bajirã ña mua. Rotire ñasabiti gayeama queno tirũnua mua. Ito bajibojarocati ñasarisereama queno tirũnubea mua, yiquĩ Jesús ĩnare.
25 'Bujato bujarã wãna ya mua fariseo gaye tuoĩarã, judio masa rotirise riasori masa mua cuni. "Queno yirã ña gua", yibojarãti mua yiro robo yirã meje ña mua. Somotẽro idira tẽrori cuni joejua riti coea mua. Totijuama ñarocõti ueri cutia maji. Mua guaja, joe rujũ riti coea mua. Jubejuama ñeñaro tuoĩa maji. Gãjerã ĩna rucorise ti uorã ĩnare ruoa mua. Ito bajiri bujato bujarã wãna ya mua.
26 Mua fariseo gaye tuoĩarã cajea manare bajiro bajirã ña mua. Somotẽro, idira tẽro cuni totijua mu coesuoja joejua cuni ueri mano yiroja. Ito bajiroti ñeñaro mua tuoĩarise cuni mua jidicãja, jeyaro queno yirã ñarã yirãji mua, yiquĩ Jesús ĩnare.
27 'Mua fariseo gaye tuoĩarã, judio masa rotirise riasori masa cuni bujato bujarã wãna ya mua. "Queno yirã ña gua", yibojarãti mua yiro robo yirã meje ña mua. Masari cuma bajiro bajirã ña mua. Ado bajiro bajia masari cuma, joeti mani tija queno boti quena. Ito bajibojarocati jubejuama gõarigoti ñaroja, ito yicõri jogare buorise ñaroja.
28 Ito bajiro bajirã ña mua. Masa ĩna tija, queno yirã bajiro bajia mua. Ito bajibojarãti jubejuama ñeñaro tuoĩarã ña mua. "Queno yirã ña gua", yibojarãti ñeñaro yirã ña mua, yiquĩ Jesús ĩnare.
29 'Mua fariseo gaye tuoĩarã, judio masa rotirise riasori masa cuni bujato bujarã wãna ya mua. "Queno yirã ña gua", yibojarãti mua yiro robo yirã meje ña mua. Diore goti ĩsiri masa ĩna godaja bero masari cuma menia mua. Queno yirãre masari cuma queno tirũnua mua, ito yicõri tija seyorise iti joere jeoa mua.
30 Ito yicõri ado bajiro ya mua: "Gua ñicusabatia ĩna catijama, Diore goti ĩsiri masare ĩna sĩaroca ĩnare ejabuabitiboana gua", yi tuoĩa mua.
31 Ito bajiro mua yija, "Diore goti ĩsiri masare sĩayoana janerãbatia ña gua", yi tuoĩa mua.
32 Mua ñicusabatia ĩna yiyore bajiroti ya mua cuni adi rumuri gãna, yiquĩ Jesús ĩnare.
33 'Ãña bajiro bajicõri ĩ robo junirã ña mua. Jeame ũjuroju mua tõbujaroti rẽtare ma muare.
34 Queno tuo masijaro ĩna yirocu, Diore goti ĩsiri masa, riasori masa gãjerã queno tuoĩarãre cuni cõabojagu yigija yu mua tu. Ĩnare cudi ãmomena ĩnare sĩarã yirãji mua. Gãjerãreama yucutẽoju jaju sĩarã yirãji mua. Gãjerãre minijuara wiju ĩnare jarã yirãji mua. Ĩnare ñeñaro yirona co cuto ruyabeto ĩnare suyarã yirãji mua.
35 Abel queno yigu ñayorure sĩasuoyijarã mua ñicusabatia ito yicõri Berequiás macu Zacaríasjure sĩasusayijarã. Dios ya wiju Diore ĩna soe ĩsisotira casabo tu Zacaríasre sĩayija mua. Mua ñicusabatiare bajiroti ya mua cuni. Ito bajiri queno yirãre ĩna sĩagore ñajare seti ña muare cuni.
36 Riti muare gotia yu. Mua adi rumu gãnare ititi seti ña ejaro yiroja muare, yiquĩ Jesús ĩnare.

Jerusalén gãnare tuoĩa maigũ Jesús ĩ otire gaye

(Lc 13.34-35)

37 'Jerusalén gãna muare cõañi Dios ĩre goti ĩsiri masa, ito yicõri ĩ oca riasori masare. Ĩre goti ĩsiri masa, ĩ oca riasori masa cuni muare gotirona cõañi Dios.

Ito bajibojarocati ĩnare sĩayija mʉa. Coji meje mʉare mioju ãmobojacʉ yʉ. Cara iso rĩare caero rocajʉ iso miojuro robo bajiro, mʉare yi ãmobojacʉ yʉ. Ito bajiro yʉ yi ãmobojarocati ãmobiticʉ mʉa. 38 Queno tʉoĩaña mʉa. Mʉa wiri wagora wiri bajiro tujaro yiroja. Ito yicõri mʉare jidicãgʉ̃ yiguĩji Dios. 39 Riti ado bajiro mʉare gotia yʉ: “Gʉare yiari Dios ĩ cõarʉ ña mʉ. Mʉre queno yiñi Dios”, mʉa yiroto riojʉa mʉcana jʉaji yʉre timena yirãji mʉa, ya yʉ mʉare, yiquĩ Jesús masare.

Dios ya wi õjea bate godaro yiroja, Jesús ĩ yire gaye

(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

24 Ito bajiro ĩ yija bero, Dios ya wi budi wasʉoquĩ Jesús. Ĩre sʉacõri ado bajiro yibojacʉ gʉa ĩre: “Adi wiri ti ucuto mani”, yibojacʉ gʉa ĩre. 2 Ito bajiro gʉa yibojarocati ado bajiro yiquĩ Jesús gʉare:

—¿Adi wirire tiati mʉa? Riti mʉare gotia yʉ. Adi wiri ñarocõti õjea bate quedicoaro yiroja. Ito bajiri adi wi gaye gʉ̃tagã gajega joe jesabeto yiroja. Ñarocõti godacoaro yiroja, yiquĩ Jesús gʉare.

Adi ʉ̃mʉari jediroto riojʉa ado bajiro rẽtaro yiroja, Jesús ĩ yire gaye

(Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

3 Ito yija bero Olivos wame cʉtiri tʉria joejʉ wacʉ gʉa ĩja. Ito ejacõri Jesuama eja rũjũquĩ. Ito ĩ rujiroca gãjerã ĩna manija ticõri, ado bajiro ĩre seniĩacʉ gʉa:

—“Iti rʉmʉ wi quediro yiroja”, mʉ yi gotire ãmoa gʉa. ¿No bajiro iti bajija ticõri, “Jesús ejagʉ wagʉ yami”, yi masirã yirãjida gʉa? ¿Ito yicõri no bajija ticõri, “Adi macãrʉcʉ̃ro jediro ya”, yi masirã yirãjida gʉa? yicʉ gʉa Jesure.

4 Ito bajiro gʉa yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiquĩ Jesús gʉare:

—Queno masima mʉa gãjerã mʉare rʉobe yirona. 5 Jãjarã rʉori masa ejarã yirãji. “Yʉti ña Cristo, Dios ĩ cõarʉ”, yirã masa ejarã yirãji. Jãjarãre rʉorã yirãji ĩna. “Diore bʉsi ĩsirã ña gʉa”, ĩna yija jãjarã masa tʉobojarã yirãji ĩnare. 6 “Masa gãmeri sĩarã yiyijarã”, yire oca tʉorã yirãji mʉa. “Gaje cʉto gãna jane gãmeri sĩasʉoyijarã”, yire gaye guijorise oca tʉorã yirãji mʉa. Iti ocare mʉa tʉoja güibeja mʉa. Ito bajiroti bajiro yiroja bajirea. Ito bajibojarocati jabeto rʉya adi macãrʉcʉ̃ro iti jediroto. 7 Co masa gaje masa rãca gãmeri sĩarã yirãji. Ito yicõri co sita gãna gaje sita gãna rãca gãmeri sĩarã yirãji. Jaje cʉtori ñio ñaro yiroja. Ito yicõri jaje ñarise ñaro yiroja. Ito yicõri jaje cʉtorire sita ʉero yiroja. 8 Jeyaro iti rẽtaja bero bʉto bʉsa tõbʉjare gaye ñaro wado yiroja.

9 ’Mʉare ñiacõri gãjerã mʉare ja ajetoni mʉare ĩsirã yirãji ĩna. Aje tĩocõri mʉare sĩarã yirãji ĩna. Yʉ ñarã mʉa ñajare mʉare ti tudirã yirãji adi sita gãna jeyaro. 10 Iti rʉmʉ jãjarã yʉre tʉorʉ̃nʉbojana tʉoĩa jidicãrã yirãji ĩna. Gãmeri ti junisinirã yirãji ĩna. Gãmeri oca menicõri gãjerãre ñiaroca yirã yirãji ĩna. 11 Jãjarã rʉori masa ñarã yirãji. “Diore bʉsi ĩsirã ña gʉa”, ĩna yija jãjarã masa tʉobojarã yirãji. 12 Jeyaro ñeñarise yirã yirãji masa. Ito bajicõri gãmeri ĩna ti mairisere gãmeri jidicãrã yirãji ĩna. 13 No yʉre tʉorʉ̃nʉgʉ̃ ĩ jidicãbeja adi macãrʉcʉ̃ro jedi wari rʉmʉ ĩre masogʉ̃ yiguĩji Dios. 14 “Ĩre tʉorʉ̃nʉrãre ĩ rotiroja miojugʉ yiguĩji Dios”, yire oca adi sita ñarocõreti ejaro yiroja. Ito bajiri masa jeyaro iti oca masirã yirãji. Ĩna masi jediroca adi macãrʉcʉ̃ro jediro yiroja.

15 ’Diore goti ĩsiri masʉ Daniel ñayorʉ ado bajiro ucañi: “Adi macãrʉcʉ̃ro jedi wari rʉmʉri sĩgʉ̃ masare ñeñaro ĩna yiroca yigʉ goagʉ yiguĩji. Ĩ ñami masare ruyuriogʉ wadirʉ. Dios ya wi

rũcubuorajụ ĩ rũgõja tirã yirãji muạ", yi ucañi Daniel ñayorụ. Muạ adi papera ticõri, itire queno tuoĩaña. "Jabeto ruya adi macãrucũro iti jediroto", yi masiña muạ. 16 Ito bajiro bajiri rumụ no Judea sitajụ ñarã gũtagũjụ rudi warujarãji ĩna. 17 No ĩ ya wi queno jesagụ ĩ ya wi totijụ gajeoni ñarisere rujicõri ãmibitirujaguĩji ĩ. 18 No ĩ ya wesecajụ moagũ tudi wacõri ĩ ya yutabujuri ãmibitirujaguĩji ĩ. 19 Ito bajiro bajiri rumụ romia macụ sãñarã, gãjerã rucorã cuni quenabeto tõbujarã yirãji ĩna. 20 Buto usari rumụ, tujacãra rumụ cuni iti ito bajija, rudi ãmomena Diore senima muạ. 21 Ito bajiro bajiri rumuri buto tõbujarã yirãji masa. Adi macãrucũro ñasuora rumuri masa ĩna tõbujaĩabiti rẽto busaro tõbujarã yirãji ĩna. Iti ĩna tõbujaja bero mucana iti robo bajiro bajirise tõbujamena yirãji masa. 22 Yoari masa tõbujaroca Dios ĩ yiro bajija sĩgũ cati ruyagụ maniborụ. Ĩ beseanare ti maicõri yoari mejeti iti jediroca yigụ yiguĩji Dios.

23 'Iti rumuri, "Tiya ado ñami Cristo", ito yicõri "Titẽña õ ñami Cristo", sĩgũ muare ĩ yija, ĩre tuorũnubeja muạ. 24 Jãjarã ruori masa, "Yụ ña Cristo", yi ejarã yirãji ĩna. "Diore busi ĩsiri masa ña guạ", yi ruo ejarã yirãji gãjerã. Tiyamani jaje ĩorã yirãji ĩna masare ruorona. Dios ĩ beseanare cuni ruo ãmobojarã yirãji ĩna. 25 Tuoya muạ. Jeyaro iti rẽtaroto riojụa muare goticã yụ. 26 Ito bajiri, "Yucụ manojụ ñami Cristo", muare ĩna yi ruoja, tirã wamenaji muạ. Ito yicõri, "Ruyubetojụ ñami Cristo", ĩna yi ruoja ĩnare tuorũnubeja muạ. 27 Bujo ĩ borea borea yirise usitutujụ ĩ borea yirise cojisiti iti sojejụ quedituaja tia mani. Itire bajiroti ejagụ yigụja yụ cuni. Yụ ña Masa Rĩjorụ. 28 No rujụ jogarise ñaro itojụ barã rujirã yirãji yuca. Itire bajiro masa ĩna buto ñeñaro yiroca waja senigũ ejagụ yiguĩji Dios, yiquĩ Jesús guare.

Yụ Masa Rĩjorụ tudi ejagụ yigụja, Jesús ĩ yire gaye

(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30,34-36)

29 'Ito bajiro masa ĩna tõbujari rumụ iti jedija bero ũmacañi ũmuạ gagụ rãitĩacoagụ yiguĩji. Ñami gagụ cuni busubicụ yiguĩji. Ñocõa cuni quedi jedicoarã yirãji. Ũmacũjụ macãrucũro cuni uero yiroja. 30 Ito bajiro ũmacũjụ macãrucũrojụ iti bajija ticõri, "Masa Rĩjorụ ejagụ wagụ yami", yirã yirãji masa. Yụ ña Masa Rĩjorụ. Yụ ruji wadija ticõri, adi sita gãna otirã yirãji ĩna. Masirise rãca, yorise rãca, ide bueri rãca yụ ruji wadija tirã yirãji ĩna. 31 Ũmacũjụ trompeta jutiado bajiro oca sẽoro oca ruyuro yiroja. Yụ beseanare minijuatoni ángel mesare mioju rotigụ yigụja yụ. Juaria sojeri gãna yụ beseana ñarocõreti miojurã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús guare.

32 'Goti masiore ocana muare gotigụ ya yụ. Higuera wame cutiricure tuoĩate muạ. Higueragụ iti ñasãtuja, ito yicõri iti jũ wasoaja, "Jabeto ruya cuma iti ejaroto", yi masia mani. 33 Iti bajiroti muare yụ gotire iti rẽtaja ticõri, "Jabeto ruya ũmuari iti jediroto", yi masirã yirãji muạ. 34 Riti mure gotia yụ. Adi rumuri gãna ĩna goda jediroto riojụajụ ito bajiro rẽtaro yiroja iti. 35 Adi macãrucũro ñarocõti jediro yiroja. Ito bajibojarocati yụ ya ocama yụ yiro bajiroti rẽtaro yiroja.

36 '"Iti rumụ itocõ tujaroca ejagụ yiguĩji Jesús", yirã mama. Ángel mesa cuni masimenaji ĩna. Dios Macụ ñabojagụti, "Itocõ ejagụ yigụja yụ", yi masibea yụ cuni. Yụ Jacụ Dios ĩ sĩgũti masiguĩji, yiquĩ Jesús guare.

37 'Noé ñayorụ ĩ catiroca Diore rũcubuobitiyoñi masa. Ito bajiroti bajirã yirãji masa, yụ tudi ejari rumụ. Yụ ña Masa Rĩjorụ. 38 Jane mejejụ adi sita iti rujaroto riojụa ñacõayijarã masa maji.

Idi mecurãtibe, ba yajirãtibe, manojo cutirãtibe, ito yicõri ĩna rĩa romiare ĩsirãtibe yi ñayijarã masa. Ito bajiro ĩna baji ñabojaroca riti cuma bucuaju sãjayiju Noé ñayoru. 39 "Ito bajiro wado ya", yi masibisijarã masa. Ito bajiri ñajasaroti ĩnare rubatecãcõyiju. Iti bajiado robo bajiroti ejagu yiguja yu cuni. Masa Rĩjoru ñari, "Itocõ ejagu yiguĩji", masa ĩna yi masibeto tudi ejagu yiguja yu. 40 Yu ejari rumu jũarã ũmua ĩna ya wesecaju moa ñarã yirãji. Sĩgũ ãmi wa ecogu yiguĩji. Gãji ãmi wa ecobicu yiguĩji. 41 Romia jũarã quĩbo tuabo ñarã yirãji. Sĩgõ ãmi wa ecogo yigõji. Gajeo ãmi wa ecobeco yigõji.

42 'Bocatiari ñacãña mua. Yu mua Uju yu tudi ejaroti rumu masibea mua. 43 Sĩgũ wi uju. "Adi ñami riniri masu ejagu yiguĩji", ĩ yi masija, ña yucãgũ yiguĩji iti wi uju. Riniri masu ĩ sãjare ãmobicu camotagu yiguĩji ĩ. 44 Ito bajiri yu ejaroto riojua ña yucãña mua. "Itocõ ejagu yiguĩji Masa Rĩjoru", yi mua tuoĩabeto ejagu yiguja yu, yiquĩ Jesús guare.

¿No bajiro bajiguĩjida queno tuoĩagũ? yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 12.41-48)

45 'Mua tuoĩaja, ¿no bajiro bajiguĩjida queno cudicõri queno tuoĩagũ? Ado bajiro bajiguĩji ĩocũ. Gãjerã ĩ ya moari masare tirũnutoni ito yicõri ĩnare ĩ ecatoni cũgũ yiguĩji ĩ uju ĩre. 46 Sĩgũ ĩ rotiro bajiroti ĩ moa yuroca ĩ uju ĩ tudi ejaja wanu quenagũ yiguĩji ĩ. 47 Riti muare gotia yu. Ito bajiro yiro robo ĩ yigu ñaja ticõri, ĩ rucorise ñaroti ĩ ya masare cuni tirũnu rotigu yiguĩji ĩre. 48 Ĩ uju ĩre ĩ tirũnu rotija bero ricati ĩ tuoĩaja, queno moa ĩsigũ meje ñaguĩji ĩocũ. "Coji ejabiquĩji yu uju", yi tuoĩagũ yiguĩji. 49 Ito bajiro tuoĩacõri, gãjerã moari masare ñeñaro yisuogu yiguĩji ĩ. Ito yicõri mecuri masa rãca baba cuticõri ĩna rãca idigu yiguĩji ĩ cuni. 50 Ito bajiro ĩ yi ñaroca ĩ masia mani ĩ uju tudi ejagu yiguĩji. "Janere ejabicu yiguĩji yu uju", yi ĩ tuoĩari rumuti ejagu yiguĩji. 51 Ito ĩ yija ticõri, buto busa ñeñaro ĩ tõbujaroca yigu yiguĩji ĩ uju. "Queno yirã ña gua", yibojarãti ĩna tõbujaro bajiroti ĩ tõbujaroca yigu yiguĩji ĩ uju ĩre. Ito bajiri ñeñaro tõbujacõri otigu yiguĩji. Ito yicõri buto tuoĩa oca jaigu yiguĩji ĩ ĩja, yi oca gotiquĩ Jesús guare.

Jua dujamocõ ñarã romia ado bajiro yiyijarã, yi Jesús ĩ riosore gaye

25 "Ado bajiro bajia, ĩre tuorũnurãre ĩ rotirojo Dios ĩ miojuri rumu", yirocu ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Jua dujamocõ mamarã romia ñayijarã. Ãmo siare basare tirã wayijarã ĩna. Mame manojo cutirocure bocarã wayijarã ĩna. Ito bajiri ito warã ĩna ya sĩabusuore ãmi wayijarã. 2 Ĩna co dujamocõ ñarã ñayijarã queno tuoĩarã. Gãjerã ĩna rãca gãna co dujamocõ ñarã queno tuoĩamena ñayijarã. 3 Queno tuoĩamena ĩna ya sĩabusuoragari ãmibojarãti jio wasoarona úye ãmibisijarã. 4 Gãjerã queno tuoĩarãma ĩna ya sĩabusuore jio wasoaroti úye ãmi wayijarã. 5 Manojo cutirocu yoari ĩ sejaja, wujo jujayijarã ĩna. Ito bajiri canicoayijarã ĩja. 6 Ñami gudarecocõ oca ruyuyiju ĩja. "Manojo cutirocu wadicoami ĩja. Ĩre bocarã waya", sẽoro oca ruyuyiju. 7 Ĩna jua dujamocõ romia ñarã yujicõri ĩna ya sĩabusuoragari sĩayijarã. 8 Co dujamocõ ñarã queno tuoĩamena ado bajiro yiyijarã queno tuoĩarãjuare: "Gua ya sĩabusuoraga úye jedicoaju guare. Ito bajiri mua ya úye jabeto ĩsiña guare", yibojayijarã ĩna. 9 Ito bajiro ĩna yibojarocati ado bajiro cudiyijarã queno tuoĩarã: "Ĩsibea muare. Gua ĩsija ñejua tujabetoja guare cuni.

Mцare cцni, gцare cцni tĩjado ma iti. Mцamasiti úye ĩna ĩsirojц wacõri waja yitẽña mцa", yiyijarã queno tцoĩarã romia queno tцoĩamenajцare. 10 Ito bajiro ĩna yija tцocõri, úye waja yirã wayijarã queno tцoĩamena. Ĩna wagoja bero manojo cцtirocц ejayijц. Queno ña yucãna romiama ĩ ejarocati ĩ rãcati sãjacoayijarã ĩna. Ãmo siare basa tirã warã sãjayijarã ĩna. Ito yicõri soje biacõyijц manojo cцtirocц. 11 Soje ĩ bia sãja waja berojц ejabojayijarã gãjerã romia. Manojo cцtirocцre ado bajiro yibojayijarã ĩna: "Gцa цjц soje jãnaña maji", yibojayijarã ĩna. 12 "Yц ñarã meje ña mцa, ito bajiri mцare masibea yц", yiyijц manojo cцtirocц ĩnare, yiquĩ Jesús gцare.

13 'Ito bajiri ña yucãña mцa. "Jane busuri itocõ ñaroca ejagц yiguĩji Jesús", yi masibea mцa, yiquĩ Jesús gцare.

Moa ĩsiri masa gaye Jesús ĩ goti masiore oca

(Lc 19.11-27)

14 "Ado bajiro bajia, ĩre tцorũnцrãre ĩ rotirojц Dios ĩ miojuri rцmц", yirocц ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Sĩgũ ñayijц gaje sitajц warocц. Ito bajiri ĩ waroto riojца ĩ ya moari masare ji ñucayijц ĩ. "Yц ya niyeruna moacõri jai bцsaro bцjarã yirãji", yi tцoĩa wacц ĩ ya niyerure tirũnц rotiyijц ĩ ĩnare.

15 'Sĩgũre co dцjamocõ mil niyeru cujiri ĩsiyijц. Gãjire jцaji mil ĩsiyijц. Gãjire mil ñari cujiriacã ĩsiyijц. "Ado bajiroti moari seyoama ĩna", yi tцoĩa wacц ito bajiro ĩnare batoyijц ĩ. Ito bajiro yicõri wacoayijц. 16 Co dцjamocõ mil niyeru cujiri boca ãmirц mцcana itina moacõri gaje co dцjamocõ mil ñariseti bцja remoyijц. 17 Gãji jцaji mil boca ãmirц mцcana itina moacõri jца mil bцja remoyijц ĩ cцni. 18 Coji mil boca ãmirцama ĩ цjц ya niyeru gojejц yujecõyijц.

19 'Yoari ĩna цjц tцdi ejayijц mцcana. "¿No bajiro yцre moa ĩsiati ĩna?" yirocц ĩnare ji ñucayijц ĩ mцcana. 20 Cajero co dцjamocõ mil boca ãmirц ejasцoyijц. Ejacõri ĩre co dцjamocõ mil niyeru ĩ ĩsire jцdacõayijц mцcana, ito yicõri gaje itocõ ĩ bцja remore rãcati ĩre ĩsiyijц. "Co dцjamocõ mil yцre ĩsicц mц. Ito bajiri itina moacõri mцcana co dцjamocõ milti mцre bцja remo ĩsimц yц", yiyijц ĩ цjцre. 21 "Yцre queno moa ĩsiyija mц. Yiro robo yцre cцdigц ña mц. Jabetacã yц wasoarena mцcana itocõti mц remore ñajare, jai bцsaro mц moatoni jai bцsaro mцre cũcцja yц. Sãjaña, queno wanцña yц rãca", yiyijц цjц ĩ ya moari masцre. 22 Ito yija bero gãji jцaji mil boca ãmirц ejayijц. "Yц цjц jцaji mil yцre ĩsicц mц. Itina moacõri mцcana jцaji milti mцre bцja remo ĩsimц yц", yiyijц ĩ, ĩ цjцre. 23 "Yцre queno moa ĩsiyija mц. Yiro robo yцre cцdigц ña mц. Jabetacãna moacõri mцcana itocõti mц yцre bцja ĩsire ñajare jai bцsaro mцcana moaroti cũcцja yц. Sãjaña, queno wanцña yц rãca", yiyijц ĩ, ĩ ya moari masцre.

24 'Ito yija bero gãji mil cujiri boca ãmirц ejayijц. Ĩ цjцre ado bajiro yiyijц ĩ: "Yц цjц sẽoro rotigц ñaquĩ ĩ. Ĩ otebeto cцni, ĩ biabeto cцni bare bцja quena ñaquĩ ĩ, yi tцoĩa wacц, güicц yц. 25 Ito bajiri mц ya niyerure yuje cũcц yц. Adi ña ñarocõti yцre mц ĩsicati", yiyijц ĩ, ĩ цjцre. 26 Ito bajiro ĩ yibojarocati ado bajiro cцdiyijц ĩ цjц ĩre: "Moa ĩsiri masц quenabicц, rojogц ña mц. Ĩ otebeto cцni, ĩ biabeto cцni bare bцja quena ñaquĩ ĩ, yi masibojagцti yцre queno moa ĩsibisija mц. 27 Ĩna niyeru cũri wijц mц niyeru cũja, mцcana jai bцsaro bцjaboyija mц", yiyijц ĩ цjц ĩre. 28 Ito yija gãjerãre ado bajiro rotiyijц цjц: "Coji mil ñarise niyeru tiri ĩre ẽmacõña, ito yicõri gãji jца dцjamocõ mil rцcogцjцare ĩsiña", yiyijц ĩna цjц.

29 “No queno yure moa ĩsigũreama
jai busaro ĩre ĩsi remogũ yigija yu.
Ito bajiri ñejua ruyabeto yiroja ĩre.
No queno yure moa ĩsibicureama ĩ
rucoriseacãti ñarocõti ẽma jeocõcuja
yu. Ĩre ẽmacõri gãji yure queno moa
ĩsigũre ĩsigũ yigija yu. 30 Ãni yure moa
ĩsiri masu ñe waja macure rãitĩaroju
cõaña mua. Itoju ñeñaro tõbujacõri buto
otigu yiguĩji. Ito yicõri buto tuoĩa oca
jaigu yiguĩji ĩ”, yiyiju uju, yi oca gotiquĩ
Jesús guare.

Masa ñeñarãre, quenarãre cuni besegu yigija yu, Jesús ĩ yire gaye

31 ’Yu ña Masa Rĩjoru. Uju yu ñari
rumu, tudi ejagu yigija yu mucana.
Ũmacũju gãna ángel mesa rãca gãni bia
ejagu yigija yu. Uju ĩ rotiri cumuro yori
cumuroju rujigu yigija yu. 32 Jeyaro
gãna masa yu riojua minijuarã yirãji
ĩna. Ĩnare besecõri ricati cũgũ yigija
yu. Oveja coderi masu ovejare ricati,
cabrare ricati ĩ cũado bajiro yigu yigija
yu. 33 Queno yirãre yu ya riojocaduja
cũgũ yigija yu. Queno yimenare yu
ya gãcoduja cũgũ yigija yu. 34 Ito
bajiri yu riojocaduja gãnare ado bajiro
yigu yigija yu: “Yu Jacu queno yirocu
muare beseñi ĩ rotiroju mua ejatoni.
Ĩre tuorũnurãre tuoĩa yugu ĩ rotiroju
quenocãñi Dios adi macãrucũro meni
wacujuti. Ito bajiri itoju ñarã yirãji mua
ĩja. 35 Yu ñiocõja yure bare ecacu mua.
Yu idi ãmoja yure iocu mua. Yu wa
ucuroju caniraju buja ĩsicu mua. 36 Yure
yutabuju manija yure ĩsicu mua. Yu cõja
cuni yure tirã ejasoticu mua. Tubiara
wi yu ñaroca yure tirã ejasoticu mua”,
yigu yigija yu Dios ĩ beseanare. 37 Ito
bajiro yu yija tuocõri, ado bajiro yure
seniĩarã yirãji ĩna: “Gua Uju, ¿nocãta
mu ñiocõja ticõri, mure bare ecacati
gua? ¿Nocãta mu idi ãmoroca mure
iocati gua? 38 ¿Nocãta mu wa ucuroju
caniraju mure buja ĩsicati gua? Ito
yicõri, ¿noju mu yutabuju maniroca
mure yutabuju buja ĩsicati gua? 39 Ito
yicõri, ¿nocãta mu tubia ecoroca, mu
cõja cuni, nocãta mure tirã ejacati gua?”
yi yure seniĩarã yirãji ĩna. 40 Ado bajiro
ĩnare cudigu yigija yu: “Riti muare
gotia yu. Yu ñarã ñasamenare queno
mua yija, yure queno yirãti yicu mua”,
yigu yigija yu Dios ĩ beseanare.

41 ’Ito yicõri yu ya gãcoduja ñarãre
ado bajiro yigu yigija yu: “Yure
camotadiya mua. Dios ĩ beseana meje
ña mua. Jeame yatibitimeju wasa mua.
Iti jeamere rũmúre yiari rioñi Dios, ito
yicõri ĩ ñarãre yiari cuni. 42 Yu ñiocõja
yure ecabiticu mua. Yu idi ãmoja
iobiticu mua yure. 43 Yu wa ucuroju
yure caniraju buja ĩsibiticu mua. Yure
yutabuju manija yure ĩsibiticu mua. Yu
cõroca cuni, tubiara wi yu ñaroca cuni
yure tirã ejabiticu mua”, yigu yigija yu
queno yimenare. 44 Ito yija ado bajiro
yure seniĩarã yirãji ĩna: “¿Nocãta mu
ñiocõroca mure ecabiticati gua? Ito
yicõri, ¿nocãta mu idi ãmoja, mu cani
ãmoja, mure yutabuju manija, mu cõja
cuni, tubiara wi mu ñaja cuni, mure
ejabuabiticati gua?” yi yure seniĩarã
yirãji ĩna. 45 Ito bajiro ĩna yija tuocõri,
ado bajiro ĩnare cudigu yigija yu: “Riti
muare gotia yu. Yu ñarã ñasamenare
queno mua yibeja, yure cuni ito bajiroti
queno yibiticu mua”, yigu yigija yu
ĩnare. 46 Ito bajiri tõbujare susabetoju
ĩnare cõagũ yigija yu. Dios ĩ beseanama
catitĩñadoju warã yirãji, yiquĩ Jesús
guare.

Jesure ñia ãmorã ĩna cuníre gaye

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

26 Ito bajiro ĩ goti jeoja bero gua ĩ
rãca riasotirãre ado bajiro yiquĩ
Jesús:

2 —Mua masia jua rumu beroti ñaro
wado ya Pascua basa. Ito bajiro basa
ĩna meniri rumu Masa Rĩjorure ñiatoni

ĩ wajanare gotigu yiguĩji sĩgũ. Ito bajiri ĩre ñiacõri yucutẽoju jaju sĩarã yirãji ĩna. Ĩti ña yu Masa Rĩjoru, yiquĩ Jesús guare.

3 Iti rumuri paia mesa uju Caifás wame cutigu ya wiju minijuacõri tuoĩa ñayijarã paia ujarã, ito yicõri judio masa bucurã cuni. 4 "¿No bajiro ruocõri Jesure sĩarã yirãjida mani?" yi gãmeri busi ñayijarã ĩna. 5 Ado bajiro busiyijarã ĩna:

—Basa rujarumu Jesure sĩamenaji mani. Rujarumu mani sĩaja, buto manire masa oca jaicõri gãmeri oca menirã yirãji ĩna, yi gãmeri busiyijarã ĩna.

Romio Jesús ya rijogaju sutirise iso jiojeore gaye

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

6 Betaniaju Simón cami jogagoru ya wiju ñacu gua Jesús rãca. 7 Iti cuto gua ñaroca sĩgõ gũtagã toti cutiricaju sutirise jiocõri ãmi ejacõ. Sutirise iso jioraga alabastro wame cuticu. Buto waja cutirise ñacu iti sutirise. Jesús ĩ ba rujiroca ĩ ya rijogaju sutirise jiojeocõ iso. 8 Ito bajiro iso yija ticõri, bujatobiticu gua ĩ rãca riasotirã. Ado bajiro gãmeri busicu gua:

—¿No yija rocati itire ruyurioati? 9 Iti sutirise ĩsicõri jairo niyeru bujacõri bojoro bujarãre ejabuaroti ñabojayija iti, yi gãmeri tuoĩa busicu gua.

10 Ito bajiro gua tuoĩa busija tuocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Adiore usirio code yibesa mua. Iti yure iso jiojeoja, queno yure yigo yamo iso. 11 Mua rãca riti ñatĩñarã yirãji bojoro bujarã. Ito bajiri ĩnare ejabuatĩñarã yirãji mua. Yuama mua rãca ñatĩñabicu yiguja. Ito bajiri mua rãca yu ñaroca maji yujuare ejabuaja quena. 12 Adio yure iso sutirise jiojeoja yure ĩna yujeroto riojua jiojeo yugo yamo iso. 13 Riti muare gotia yu. Adiore ãcabojamena yirãji masa. Ito bajiro sutirise yure iso jiojeoja bero masa jeyaro tuorã yirãji iti gaye. "Masare masogũ yiguĩji Dios", yire oca ĩna gotiroti iso oca cuni tuorã yirãji masa, yiquĩ Jesús guare.

Jesure ĩna ñiatoni Judas ĩ oca menire gaye

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

14 Ito yija bero gua Jesús rãca riasotirã jua gubojeno ñarã gua rãca gagu Judas Iscariote wame cutigu paia ujarãre busigu waquĩ. 15 Ito bajiri ado bajiro gotiyiju ĩ ĩnare:

—Jesure mua ñia masitoni muare yu gotija, ¿nocõ jairo yure waja yirãjida mua? yi busiñi Judas ĩnare.

Ito ĩ yija tuocõri, sĩgũ masucõ gãji ye jua dujamocõ ñarise niyeru tiri ĩsiyijarã ĩna. 16 Iti niyeru boca ãmicõri: "¿No bajiro yicõri Jesure ruorujatibe yu ĩre ĩna ñiatoni?" yi tuoĩa ñayiju Judas iti rumure.

Jesús ĩ basusare gaye

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

17 Ito yija naju wadarise uco wuoya mani bara rumu cõña wacu guare. Gua Jesús rãca riasotirã ado bajiro ĩre seniĩacu:

—Pascua basa ñaroca baroti gaye, ¿noju menirujati muca? yi seniĩacu gua ĩre.

18 —Cutoju wasa mua. Ito mua ejaja sĩgũre bujarã yirãji mua. Ado bajiro ĩre yiba: "Ado bajiro roti ñucami gua uju guare. Jabetoti ruya yu wẽjoroto. Ĩ ya wiju Pascua basa meniana mani, yi ñucami guare riasogu", yiba mua, yiquĩ Jesús guare.

19 "Ito bajiro yiba mua", Jesús ĩ guare yicato bajiroti yicu gua. Ito bajiroti Pascua basa ĩre meni ĩsisuocu gua.

20 Iti ñami gua ĩ rãca riasotirã jua
gubojeno ñarã ba rujicu ĩ rãca. 21 Gua
baroca ado bajiro yiquĩ Jesús guare:
—Riti muare gotia yu. Sĩgũ mua
rãca gagu yure ñiatoni gãjerãre gotigu
yiguĩji, yiquĩ Jesús guare.
22 Ito ĩ yija tuocõri, buto bojori bujacu
gua. Ito bajiri sĩgũ ruyabeto Jesure
seniĩacu gua:
—¿Yu Uju yuti ñabeati yu mure oca
menirocu? yi seniĩacu gua Jesure.
23 Ado bajiro cudiquĩ Jesús guare:
—Yu bari tẽro ba ijagu ĩ ñagũ
yiguĩji yure ñiatoni gãjerãre gotirocu.
24 Dios oca iti gotiro bajiroti rẽtaro
yiroja yure. Yu ña Masa Rĩjoru. Yure
sĩarã yirãji masa. Bujato yiguĩji yure
ñiatoni gãjerãre gotirocu. Rujeabiticõ
rujabojañi ĩama, yiquĩ Jesús guare.
25 Ito yija bero Judas Jesure ñiatoni
gãjerãre gotirocu busiquĩ. Ado bajiro
yiquĩ ĩ:
—Yure riasogu, ¿yuti ñati mure
ñiatoni gãjerãre gotirocu mu tija? yiquĩ
ĩ Jesure:
—Muti ña, yiquĩ Jesús ĩre.
26 Ito yija bero gua ba rujiroca ĩ ya
ãmoju naju ãmi rucoquĩ Jesús. “Queno
ya Dios mu”, yicõri gua ĩ rãca riasotirãre
batoquĩ.
—Baya, iti ña yu ya ruju robo bajiro
bajirise, yiquĩ Jesús guare.
27 Iti gua ba tĩoroca rujatẽro ãmi
rucocõri, “Queno ya yu Dios mu”, yiquĩ
Jesús. Ito yicõri guare io batoquĩ.
—Mua jeyaro itire idiya. 28 Iti ña yu
ya rí robo bajiro bajirise. Jãjarã ĩna
ñeñaro yirise ĩna waja yi ĩsitoni, yu ya
rí budiro yiroja. Itire ticõri, “Oca mame
Dios ĩ goticãdo bajiroti bajia”, yi tuoĩa
masirã yirãji mua. 29 Riti muare gotia
yu. Adi sitaju mucana juaji mua rãca
uyé ide idibicu yiguja yu. Ũmacũju yu
Jacu ĩ rotiroju mucana tudi mua rãca
idigu yiguja yu, yiquĩ Jesús guare.

“ ‘Jesure masibea yu’, yigu yiguja mu”, Pedrore Jesús ĩ yire gaye

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

30 Ito ĩ yija bero Diore basacu gua.
Basa tĩocõri Olivos wame cutiri turiaju
wacu gua. 31 Ito gua waroca ado bajiro
yiquĩ Jesús guare:
—Adi ñamiti yure jidicãcõri wagorã
yirãji mua ñarocõti. Yure mua wagoja
cuni, Dios oca tutiju iti gotiado bajiroti
rẽtaro yiroja. Ado bajiro gotia iti. Tuote
mua: “Oveja coderi masure sĩagũ yiguja
yu. Ito bajiri ĩ ya oveja rudi batecoarã
yirãji”, yi gotiami Dios ĩ oca tutina.
32 Yure ĩna ñiaja ticõri, rudi batecoarã
yirãji mua. Ito bajibojarocati yure ĩna
sĩaja bero mucana tudi catigu yiguja yu.
Tudi caticõri mua riojua busa Galilea
sitaju wacu yiguja yu, yiquĩ Jesús guare.
33 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ
Pedro ĩre:
—Ĩnama mure wagobojarocati yuama
wagobicu yiguja yu, yiquĩ ĩ Jesure.
34 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ
Jesús ĩre:
—Riti mure gotia yu. Adi ñamiti
busurijua cara ĩ yujiroto riojua udiaji,
“Jesure masigũ meje ña yu”, yigu yiguja
mu, yiquĩ ĩ Pedrore.
35 —Yure ĩna sĩa ãmoja cuni, “Jesure
masibea yu”, yibicu yiguja yu, yiquĩ
Pedro Jesure.
Ito bajiro Pedro ĩ yija tuocõri, gua
Jesús rãca riasotirã ito bajiro riti yi
jedicu gua cuni ĩja.

Getsemaní wame cutiri wesejo Jesús ĩ Diore rũcubuore gaye

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

36 Warãju Getsemaní wame cutiri
wesejo ejacu gua Jesús rãca. Itoju
ejacõri ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:
—Õ Diore busigu yu waroca riti, ado
rujiya maji, yiquĩ Jesús guare.

37 Pedrore, Zebedeo rĩa jũarãre ji
waquĩ Jesús. Wacuti buto tuoĩa bojori
bujaquĩ Jesús. 38 Ito yija ado bajiro
yiyiju Jesús ĩ rãca wacãnare:
—Yu ya usiju buto tuoĩa bojori buja
yu. Ito bajiro yu bojori bujaja, usi jediri
guijoro bajia yure. Ado yure yu ñaña
maji. Canibeja. Yu rãcati tiba maji,
yiyiju Jesús ĩnare.
39 Ito yicõri ito sõjua busa wa
remoyiju Jesús. Sitaju ĩ ya rio cũoro
muqueacõri Diore busiyiju ĩ:
—Cuna ñejua mu yi masibiti manoja.
Yu tõbujaroti gaye mu camota ãmoja,
camota masigũja mu. Ito bajibojarocati
yu ãmoro bajiro meje yiguja mu. Mu
ãmoro bajiro mu yija quena, yi busiyiju
Jesús Diore. Itocõ ĩ busi tujarocati
canigocõcu guama ĩja.
40 Ito ĩ yija bero Pedro mesa tu tudi
ejayiju ĩna caniroca. Ado bajiro busiyiju
Jesús Pedro mesare:
—¿Coji cõrecõ canimenati yu rãca ti
sẽobeati mua? 41 Canibesa mua maji.
Yu rãcati tiya. Rũmúre cudibe yirona
Diore seniña mua maji. Riti muare
masia yu. Mua ya usijuama queno
tuoĩarã ñabojarãti mua ya rujuna queno
yi masibea mua. Yure queno cudi
ãmobojarãti queno cudimenaji mua,
yiyiju Jesús Pedro mesare.
42 Ito yicõri mucana tudi wacuju ado
bajiro Diore busiyiju Jesús:
—Yu Jacu yu tõbujarotire mu camota
ãmobeja quena ñaroja. Mu ãmoro
bajiroti bajijaro, yiyiju Jesús Diore
busigu. Ito bajiro Jesús ĩ Diore busiroca
canicoayijarã Pedro mesa mucana.
43 Tudi wacu ĩna caniroca tudi ejayiju
Jesús mucana. Buto wujo ĩnare jeobuaja
caniyijarã ĩna. 44 Ito bajiro ĩnare
busicãriti mucana Diore busigu wayiju
Jesús. Ito yicõri Diore ĩ busiado bajiroti
tudi busiyiju mucana. 45 Ito yija bero
gua tu ejacõri guare yujioquĩ Jesús:
—¿Tujacã canirã yati mua maji?
Itocõti eja waju Masa Rĩjorure ñiacõri
ñeñaro yirãre ĩna ĩsirotiju eja waju ĩja.
Ĩti ña yu Masa Rĩjoru. 46 Ito bajiri yujiya
mua. Wato. Yure ĩna ñiatoni gotiri masu
wadicoami ĩja, yiquĩ Jesús guare.

Jesure ĩna ñiare gaye

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

47 Ito bajiro Jesús guare ĩ busi ñaroca
riti, jua gubojeno ñagũ Judas ejaquĩ.
Jãjarã ĩ rãca wadicã sarera jãiri rucorã,
gãjerã yucu rucorã. Paia ujarã, judio
masa bucurã ĩna cõajare wadiñi ĩna.
48 "Ado bajiro muare goticuja yu", yi
ĩnare busi wadicãri seyoñi Judas:
—Recoti yu usugu ĩti ñagũ yiguĩji
Jesús. Ĩre ñiama mua, yi ĩnare busi
wadiri seyoñi ĩ.
49 Gua tu ejacõri ado bajiro yiquĩ
Judas Jesure:
—¿Ñati yure Riasogu mu? yi ejaquĩ
ĩre.
Ito yiguti wayugaju muwãcõri Jesure
usuquĩ ĩ.
50 —¿No yigu wadiri yu baba mu?
yiquĩ Jesús ĩre.
Ito ĩ yiroca ĩre ñiacã Judas rãca
wadiana.
51 Ito bajiro Jesure ĩna ñiaja ticõri,
sĩgũ gua rãca gagu ĩ ya sarera jãi
ãmiquĩ, ito yicõri paia uju ya moari
masure gãmoro jataquĩ. 52 Ito ĩ yija
ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩre:
—Mu ya sarera jãi mucana iti wiroju
ñusacõña. Sarera jãina gãmeri jarã
itinati godarã yirãji. 53 Adocãta yu
Jacure yu seni ñucaja, ángel mesa
jãjarãguti jua gubojeno masa buturi
cõagũ yiguĩji ĩ. ¿Itire masibeati mua?
54 Ito bajibojarocati ĩre senibicu yiguja
yu. Yure ĩna ñiajare ito bajiro gotia Dios
oca. "Ito bajiroti rẽtaro yiroja", Dios ĩ
yicãre ñari, ito bajiroti bajiro ya yure,
yiquĩ Jesús guare.

55 Ito yicõri ĩre ñiarã ejarãre ado
bajiro yiquĩ Jesús:
—¿Riniri masure ñiarona bajiro
sarera jãiri rãca, yucu rãca yure ñiarã
wadiri mua? Co rumu ruyabeto mua
wato riaso rujisotibojacu yu minijuara
wiju. Ito bajibojarocati yure ñiabiticu
mua maji. 56 Jeyaro yure rẽtaroti Diore
goti ĩsiri masa ĩna ucado bajiroti rẽtaro
ya, yiquĩ Jesús ĩre ñiacãnare.
Jesure ĩna ñiaja ticõri, rudicoacu gua.
Jesús sĩgũti ĩna rãca tujaquĩ.

Ujarã ñasarã, "Seti ña mure", Jesure ĩna yire gaye

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24)

57 Jesure ñiacõri paia uju Caifás wame
cutigu tu ĩre ãmi wayijarã. Itoju minijua
ñayijarã judio masa rotirise riasori masa
ito yicõri ĩna masa bucurã cuni minijua
ñayijarã ĩna. 58 Jesure ĩna ãmi waroca
sõbusa yeyo ti suya wayiju Pedro. Paia
uju ya wi soje riojo sãjacõri rujiyiju
Pedro. Iti wi coderi masa rãca rujiyiju ĩ.
"No bajiro Jesure ĩna yi gajanoaja ticuja
yu", yirocu ito bocati rujiyiju Pedro.
59 Paia ujarã, ujarã ñasari masa cuni
Jesure sĩa ãmoyijarã ĩna. Ito bajiri,
"Ado bajiro ñeñaro yiquĩ Jesús", yi ruo
gotironare ãmabojayijarã ĩna. 60 Jãjarã
socari masa ĩna oca menibojarocati,
"Riti bajia ĩna gotirise", yi masibisijarã
ĩna. Susari jũarã ruo gotiri masa
ejayijarã ĩna. 61 Ado bajiro gotiyijarã:
—"Dios ya wi minijuara wi iti wire yu
ruyuriocõja, udia rumu beroti mucana
iti wire jõrojocõgũja yu", yiquĩ ãni,
yiyijarã ĩna.
62 Ito ĩna yija tuocõri, paia uju wumu
rũgũcõri ado bajiro yiyiju Jesure:
—¿Cudibicuti yati mu? Ito bajiro
mure ĩna busituja, ¿no yireoni yirã yati
ĩna? yibojayiju ĩ Jesure.

63 Ito ĩ yibojarocati Jesuama cudibisiju
ĩre. Ĩ cudibeja ticõri, ado bajiro yiyiju
paia uju Jesure mucana:
—Dios catigu ĩ tiro riojo riojo gotiya
mu. ¿Muti ñati Cristo Dios ĩ cõaru? ¿Ĩ
macuti ñati mu? Guare gotiya maji,
yiyiju ĩ Jesure.
64 —Mu seniĩaro bajiroti, ĩti ña yu.
Gaje ado bajiro muare gotia yu: Dios
jeyaro masigũ ya riojocaduja Masa
Rĩjoru ĩ rujija tirã yirãji mua. Ito yicõri
ũmacũju ide buerina ĩ ruji wadija tirã
yirãji mua. Ĩti ña yu Masa Rĩjoru, yiyiju
Jesús paia ujure.
65 Ito bajiro Jesús ĩ yija tuocõri, buto
junisinigũ ĩ ya yutabuju tũa ñigãyiju:
—Ãni ũmugũ ñeñaro Diore busituami.
Gãjerã, "Ĩre seti ña", yironare ãmare ma
ĩja. Mua cuni Diore ĩ busituja tuoa mua.
66 ¿No bajiati muaca? ¿No bajiro ĩre
yirujati mani? yiyiju paia uju masare.
—Seti ñasacõa ĩre. Sĩarujami, yi
cudiyijarã masa.
67 Ito yija Jesús ya riore go ide eobate
guyijarã ĩna. Ito yicõri ĩre jayijarã.
Gãjerã ĩ ya rioju jayijarã. 68 Ĩ ya cajea
moabiacõri, ĩre jayijarã ĩna. Ito yicõri
ado bajiro ĩre seniĩa tudiyijarã:
—Riti Cristo Dios Macu mu ñaja, "Ĩ
yure jami", yi masigũja mu, yi tudiyijarã
ĩna Jesure.

Jesure masibea yu, Pedro ĩ yire gaye

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-27)

69 Wi totiju ito bajiro rẽtaroca, macũju
soje riojo rujicõayiju Pedro. Sĩgõ moa
ĩsiri maso Pedro tu ejacõri ado bajiro
yiyijo ĩre:
—Jesús Galilea sita gagu rãca wa
ucuyiju mu cuni, yiyijo iso ĩre.
70 Ito bajiro iso yija tuocõri, masa
jeyaro ĩna tuoro riojo ado bajiro yiyiju
Pedro:
—"Riti ya mu", yi masibea yu mure,
yi ruoyiju Pedro isore.

71 Sãjasuora soje tu Pedro ĩ ejagu wagu yiroca tiyijo gajeo mucana:
—Jesús Nazaret cuto gagu rãca wa ucuñi ĩ cuni, yiyijo gãjerãre gotigo.
72 —“Dios ĩ tiro riojo ĩre masibea yu”, ya yu, yiyiju Pedro.
73 Ito bero yoa busari Pedrore ado bajiro yiyijarã gãjerã:
—Riti ña. Jesús rãca wa ucugu ña mu cuni. Ĩnare bajiroti busia mu cuni, yiyijarã ĩna Pedrore.
74 —Ito bajiro mua busigure tiĩabea yu. Ruore oca yu gotija, Dios yure sĩajaro, yi oca sẽoro busiyiju Pedro.
Ito bajiro ĩ yiroca riti cara yujicoayiju ĩja. 75 Cara ĩ yujija tuocõri, Jesús ĩre busigorere tuoĩa bujayiju Pedro: “Cara ĩ yujiroto riojua udiaji, ‘Jesure masibea yu’, yigu yiguja mu”, Jesús ĩ yire tuoĩa bujayiju Pedro. Ito budi wacõri buto otiyiju ĩja.

Pilato tuju Jesure ĩna ãmi ejare gaye

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

27 Busuri gaje rumu paia ujarã, judio masa bucurã minijua ñayijarã. Sĩgure bajiro riti tuoĩacõri, “Ado bajiro Jesure sĩaruja mani”, yi tuoĩa ñayijarã ĩna. 2 Ito bajiro ĩna yija bero Jesure ãmoju siacõri ãmi wayijarã ĩna. Ito yicõri ĩre ãmi wacõri Pilatore ĩsiyijarã ĩna. Romano masa uju ñayiju Pilato.

Judas ĩ godare gaye

3 Judas Jesure ĩna ñiatoni gotiru, “Jesure sĩarã go yiru ãna”, yi tuoĩayiju Judas. Iti tuoĩacõri, “Queno yibiticu yu”, yi tuoĩa bojori bujayiju Judas. Ito bajiri paia ujarãre, judio masa bucurãre cuni ĩna tu wacõri niyeru treinta tiri ĩ bujabojare judacõayiju ĩnare. 4 Ado bajiro ĩnare yiyiju ĩ:
—Queno yibiticu yu. Ñe seti macureti muare oca menibojacu yu, ĩre mua ñiatoni, yiyiju ĩ paia ujarãre.
Ito bajiro ĩ yibojarocati ado bajiro ĩre cudiyijarã ĩna:
—Ito bajiro mu guare yibojaja, no yibea guare. Mureti seti ñaroja, yiyijarã ĩna Judasre.
5 Ito ĩna yija tuocõri, Dios ya wiju niyeru cujiri rea bateyiju Judas. Ito yi, budicoayiju. Budi wacõri yucuguju mujayiju. Mujacõri ĩmasiti ĩ ya ãmumaju jũgubo cano yicõri quedi yoja godayiju.
6 Dios ya wiju niyeru cujiri ĩ rea batere mioyijarã paia ujarã. Itire ãmicõri ado bajiro yiyijarã:
—Adi niyeru mani sĩarocure ĩ goticati waja ñacãre ñacu adiama. Sĩare waja mani waja yire ña. Ito bajiri Diore yiari masa ĩna niyeru sãri jedoju sãdo ma, yiyijarã ĩna.
7 Sĩgure bajiro tuoĩacõri, “Riri goje ñari sitaju waja yiana mani”, yi tuoĩayijarã ĩna. “Iti sita ñaro yiroja gaje masare mani yujeroti sita”, yi tuoĩayijarã ĩna. 8 Ito bajiri adi sita adi rumuri cuni, sĩare wajana ĩna waja yira sita wame cutia maji. 9–10 Ito bajiro ĩna yija jane mejeju Diore goti ĩsiri masu Jeremías ñayoru ĩ ucare ado bajiro bajiadoja: “Treinta niyeru cujiri ñarise ãmicõri riri goje ñari sita waja yiyijarã ĩna, Dios ĩ ãmocãdo bajiroti. ‘Itocõti waja cutiami sĩgũ ũmugũ’, yi tuoĩayijarã Israel sita gãna”, yi ucañi Jeremías ñayoru. Ĩ ucado bajiroti rẽta adi.

Pilato Jesure ĩ seniĩare gaye

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

11 Jesure ãmi wacõri Romano masa uju Pilato wame cutigu tu ãmi ejayijarã ĩna. Ito bajiri ĩ riojo rũgõyiju Jesús. Ĩ Jesure ado bajiro seniĩayiju:
—¿Muti ñati judio masa uju? yiyiju ĩ Jesure.
—Mu yiro bajiroti bajia, yiyiju Jesús ĩre.
12 Ito ĩ yija tuocõri, paia ujarã, judio masa bucurã cuni, “Ĩti ñami ñeñaro

yigu. Queno yigu meje ñami ĩ", ĩna yibojaja, ĩnare cudi ñuca yibisiju Jesús.
13 Ito bajiro Jesure ĩna busituja tuocõri, ado bajiro seniĩayiju Pilato Jesure:
—Ito bajiro mure ĩna seti yija, ¿tuobeati mu? yiyiju ĩ Jesure.
14 Ito ĩ yibojarocati cudibisiju Jesús ĩre. Ĩ cudibeja tuocõri, tuoĩa oca jai rũgõyiju Pilato. Ito bajicõri ñe tuoĩare mañiju ĩre.

Jesure sĩarуja mani, ĩna yire gaye

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38–19.16)

15 Pascua basa ñari rumure ado bajiro yisotiyiju romano masa uju. Tubiara wiju ñarãre "Ĩre bure ãmoa gua", ĩna yi besegure bucõasotiyiju ĩ, basa ñari rumu. 16 Iti rumuri tubiara wiju ñayiju sĩgũ, masa jeyaro ĩna masi jedigu Barrabás wame cutigu. 17 Masa ĩna minijua ñaroca ado bajiro seniĩayiju Pilato:
—¿Ñimujuare yu bucõare ãmoati mua? ¿Barrabásre, Jesucristo mua yigure bucõagũtite? yi seniĩayiju Pilato.
18 "Jesure tuo junisinicõri yure ĩsicã no cuni", yi tuoĩa wacu ito bajiro yiyiju Pilato.
19 Gãjerã ujarã rãca Pilato ĩ rujiroca ĩ manojo ĩre oca cõayijo: "Ñeñaro yibesa ĩre. Ñe seti macu ñami. Guijoro cãimu yu ĩ gaye. Ito bajiri buto oca jaia yu", yi oca cõayijo iso, iso manujure.
20 Paia ujarã, judio masa bucurã cuni, "Barrabásjuare bucõa rotiya mua", yiyijarã ĩna masare. "Ito yicõri Jesure sĩa rotiya mua", yiyijarã ĩna masare. Ito bajiro ĩna yijare ito bajiroti tuoĩayijarã masa cuni. 21 Ito ĩna yija bero masare mucana ado bajiro seniĩayiju uju Pilato:
—¿Nijuare yu bucõare ãmoati mua? yi seniĩayiju Pilato ĩnare:
—Barrabásjuare mu bucõare ãmoa gua, yiyijarã ĩna Pilatore.
22 Ito ĩna yija tuocõri, ado bajiro ĩnare seniĩayiju ĩ:
—¿No bajiro yiguti yu Jesure, Cristo mua yigureama? yi seniĩayiju ĩ masare.
Ito ĩ yija ĩna ñarocõti ado bajiro ĩre awasã cudiyijarã:
—Yucutẽoju ĩre jaju sĩacõña mu, yiyijarã ĩna.
23 Ito ĩna yija tuocõri:
—¿Ñeonire ñeñaro yicati ãni? yiyiju Pilato ĩnare.
Ito ĩ yibojarocati mucana tudi awasãyijarã ĩna:
—Yucutẽoju jaju sĩacõña ĩre, yiyijarã ĩna Pilatore.
24 Ito ĩna yija tuocõri, "No robojua yi masibicuja yu", yi tuoĩayiju Pilato. "Ĩna ãmoro bajiro yu yibeja, ĩnamasiti gãmeri birarã yirãji", yi tuoĩayiju Pilato. Ito bajiro tuoĩacõri ide ãmi rotiyiju ĩ. Ito yicõri masa ĩna tiro riojo ãmo coecõri ado bajiro gotiyiju ĩ masare:
—Ãni ñeñaro yibicure mua sĩaja, yure seti ma. Muareti seti ña, yiyiju ĩ masare.
25 Ito ĩ yija tuocõri, masa ñajediro ado bajiro ĩre cudi jediyijarã:
—Gua, gua rĩare cuni seti ñaro yiroja ĩre gua sĩaja, yiyijarã ĩna Pilatore.
26 Ito yija bero Barrabásre bucõayiju Pilato. Ĩre bucõacõri ĩ ya surarare ĩsiyiju Pilato Jesure ĩna bajetoni, ito yicõri yucutẽoju ĩna jaju sĩatoni.
27 Jesure ãmi wacõri uju ya wiju ãmi ejayijarã ĩna. Surara jeyaro Jesure gãni bia rũgũyijarã. 28 Ĩ sãñarise yutabuju ruacõri, uju ĩ sãñarise sũari buju ĩre sãyijarã. 29 Ito yicõri jota bedo ĩna menira bedo Jesure rijogaju jeoyijarã ĩna. Ito yicõri riojocaduja ãmo jota jãi ĩsiyijarã. Uju ĩ rucori jãi bajiri jãi ĩre ĩsiyijarã ĩna. Iti ĩre ĩsi tĩocõri ĩ riojo rijomunigãna ñini rũjũyijarã ĩna. Gaje ado bajiro ĩre aja tudiyijarã:
—Judio masa uju yoari catiba mu, yiyijarã ĩna Jesure.

30 Ito yicõri go ide ĩre eobate guyijarã ĩna. Ĩ rucori jãi ẽmacõri ĩ ya rijogaju jayijarã ĩna. 31 Ito bajiro ĩre ja tudi tĩocõri ĩ ya yutabuju sũaro ruayijarã ĩna mucana. Ito yicõri ĩ yaro ñasuoadojuare sãyijarã. Yutabuju sã tĩocõri yucutẽoju jaju sĩarona ĩre ãmi wayijarã ĩna.

Yucutẽoju Jesure ĩna jaju sĩare gaye

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

32 Cuto sõjua ĩre ãmi warãju sĩgũ Cirene gagu Simón wame cutigure bocayijarã ĩna. Ĩre bocacõri Jesús gajari tẽo gaja rotiyijarã ĩna ĩre.

33 Ito baji warãju Gólgota wame cutirijũ ejayijarã ĩna. “Rijoga gõa iti ñarijũ”, yireoni ña Gólgota yire. 34 Ito ejacõri Jesure uyé ide jiarise wuocõri ioyijarã ĩna. Itire idiĩacõri itocõ idi jidicãyijũ Jesús.

35 Jesure yucutẽoju ĩna jaju tĩoja bero, “Ñimujua ĩ ya yutabuju bujaja tiana mani”, yirona gũta ajerina rea ajeyijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yija Diore goti ĩsiri masu ñayoru ĩ ucado bajiroti rẽtayijũ. Ado bajiro ucayoñi ĩ. Tuote: “Yu ya yutabujure ĩnamasi gãmeri batorona gũta ajerina gãmeri rea ajecã ĩna”, yi ucayoñi Diore goti ĩsiri masu. 36 Ito bajiro aje tĩocõri ĩre code rujiyijarã surara. 37 Jesús ya rijoga weca rujajãi uca wõyijarã ĩna. “Adi seti ña ĩre”, yira jãi uca wõyijarã ĩna. “Ãniti ñami Jesús judio masa uju”, yi wãñayiju iti jãiju.

38 Jesús rãca jũarã riniri masa jaju ecoyijarã. Sĩgũre ĩ ya riojocaduja, gãjire ĩ ya gãcoduja jaju rũgõyijarã ĩna. 39 Masa ĩna rẽtaja, rijogari yureyure yi rẽtayijarã ĩna Jesure busiturã. 40 Ado bajiro yi aja tudiyijarã ĩna Jesure:

—“Dios ya wire jore batecãcõri mucana udia rumu beroti menicõgũ yiguja yu”, mu yigu ñaja mumasiti mu ya rujure masogũ yiguja mu. “Riti Dios Macu ña yu”, mu yijama, mumasiti yucutẽore rujigogu yiguja mu, yi aja tudiyijarã ĩna Jesure.

41 Paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa, ĩna masa bucurã cuni ito bajiroti Jesure aja tudi ñayijarã ĩna.

42 —Gãjerãreama masobojañi. Ĩ ito bajibojaguti ĩ ya rujureama maso masibeami ĩ. Judio masa uju mu ñaja yucutẽore rujigogu yiguja mu. Ito bajiro mu yija ticõri, mure tuorũnurã yirãji gua. 43 “Dios Macu ña yu. Ĩre tuorũnua yu”, yicu mu. Ito bajiri mure ĩ maija ĩmasiti mure masogũ yiguĩji, yi aja tudiyijarã ĩna.

44 Jũarã ĩ rãca yucutẽoju jaju ecoana rãcati busituyijarã Jesure.

Jesús ĩ usi jedire gaye

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

45 Ito yija ũmacañi riojo ñabojarocati rãitĩacoayiju ĩja. Udiaji cõrecõ rãitĩa ñayiju. 46 Ito yija ñamica tres ñaroca sẽoro ado bajiro awasãyiju Jesús:

—Elí Elí, ¿lama sabactani? yiyiju Jesús. “Dios yu Jacu, ¿no yija yure jidicãti mu?” yireoni ñayiju iti ĩ awasãrise.

47 Coriarã itiju ñana ĩ awasãja tuocõri, ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Diore goti ĩsiri masu Elías ñayorure jigu yiru ĩ, yiyijarã ĩna.

48 Sĩgũ ĩre aja tudigu ũmaquedi wacõri ide udi ãmirisena uyé ide jiare weoyiju. Yucuna sia wõcõri Jesús ya rise tu ñutubojayiju. Idibisiju Jesús. 49 Ito bajiro ĩ yibojarocati ado bajiro yiyijarã gãjerã:

—Yibesa mu ito bajicõato. Elías ñayoru ĩre masogũ ejaja tiana mani, yiyijarã ĩna.

50 Mucana susari oca sẽoro awasãcõri usi jediyiju Jesús. 51 Itiju Dios ya wi yobiado saya webutiro ũmacũjuana ñigã ruji wadicõri jacaju ñigã ruji ejacoayiju. Ito yicõri sita ueyiju. Gũtagãri cuni wadicoayiju. 52 Masari cumari cuni

janacoayiju. Ito bajicõri jãjarã Diore tuorũnurã tudi catiyijarã. 53 Ito bajiri masari cumaju ñana budiyijarã ĩna. Budicõri Jesús ĩ tudi catija bero Jerusalénju Dios ĩ mairi cutoju wa ucuyijarã ĩna. Masa jãjarã tiyijarã ĩnare, ĩna wa ucuja.

54 Jesús yucutẽo ĩ yosaroca maji, surara ĩna uju cuni code ñayijarã maji. Sita iti ueja, ito yicõri gaje iti rẽtaja ticõri, buto güiyijarã ĩna. Ito bajiri ado bajiro yiyijarã:

—Riti bajia, Dios Macuti ñabojañi ãni, yiyijarã ĩna.

55 Jãjarã romia cuni sõju ti rũgõyijarã. Galilea sita Jesús ĩ ñaroca maji ĩre suyasuoyijarã ĩna. Ito yicõri ĩre ejabuasotiyijarã. 56 Ĩna wato ñayijo María Magdalena, ito yicõri María Santiago, José jaco. Zebedeo rĩa jaco cuni ñayijo.

Jesure ĩna yujere gaye

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

57 Iti rãio wadiroca sĩgũ José wame cutigu Arimatea gagu ejayiju. Niyeru jaigu ñayiju ĩ, ito yicõri Jesús rãca riasotigoru ñayiju. 58 Jesure yujerocu Pilatore senigũ wayiju José. Pilato tu ĩ ejaja ĩ seni ejaro bajiroti rotiyiju ĩ. 59 Ito ĩ yija tuocõri, Jesús ya rujure rujiogu wayiju ĩ. Ĩre rujiocõri saya ueri manona ĩre gũmayiju. 60 Ito yicõri masari cuma mamaju gũta toti ĩ menirajauju ĩre cũyiju. Ito yicõri masari cuma soje gũtagã jajocana biacũ, wacoayiju. 61 Ito bajiro ĩ yiroca masari cuma riojo María Magdalena, ito yicõri gajeo María ruji codeyijarã ĩna.

Jesús ya masari cuma ĩna codere gaye

62 Gaje rumuti ñayiju tujacãra rumu. Iti rumuti paia ujarã, fariseo gaye tuoĩarã cuni Pilatore busirã wayijarã. 63 Ado bajiro ĩre gotiyijarã ĩna:

—Gua uju tuoya: Jesús socari masu ĩ yicati gaye masi bujabu gua. "Udia rumu bero mucana tudi caticuja yu", yiquĩ ĩ godaroto riojua. 64 Ito bajiri ĩ ya masari cuma soje tu surara code roticõaña ĩ rãca riasotigoana ñami ĩ ya ruju rinime yirocu. Ĩ ya rujure ĩna ãmija, "Godaru ñabojaguti mucana tudi caticoami", yirã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija cajero ruocato rẽto busaro socarã yirãji ĩna, yiyijarã ĩna Pilatore.

65 Ito ĩna yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Pilato:

—Muare cuni coderi masa ñacãma. Ĩnareti tirũnu rotiba. Queno ĩna tirũnuja quena ñaro yiroja, yiyiju Pilato fariseo gaye tuoĩarãre.

66 Ito ĩ yija tuocõri, Jesús ya masari cumare, coderi masare code roti cũyijarã ĩna. Ito yicõri, "Adi masari cumare jana yibesa mua", yire gaye wame wõyijarã ĩna masari cumaju.

Jesús ĩ tudi catire gaye

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

28 Tujacãra rumu iti jediroca mucana moasuora rumu iti busu muja wadiroca María Magdalena ito yicõri gajeo María, Jesús ya masari cumaju tirã wayijarã ĩna. 2 Ito ĩna waroca ñajasaroti sita ueyiju. Sĩgũ ángel ruji ejayiju. Ruji ejacõri masari cuma gũta ĩna biabojaragare janayiju ĩ, ito yicõri itiga joere rujiyiju. 3 Bujo ĩ borea yirisere bajiro yogu ñayiju ĩ, ito yicõri ĩ ya yutabuju cuni buto botirise ñayiju. 4 Ĩre ticõri güirã ĩna ya rujuri nuruoyijarã coderi masa. Godacãna robo bajiro ñayijarã ĩna. 5 Ito yija ángel ado bajiro yiyiju romiare:

—Güibesa mua Jesús yucutẽoju ĩna jaju sĩarure ãmarã ya mua, yu tija. 6 Mami ado. Ĩ goticãdo bajiroti tudi caticoañi. Ĩre cũgoraju tirã wadite mua. 7 Coji wasa ĩ rãca riasotigoanare gotitẽña. "Ĩ gotiado bajiroti mucana

tudi caticoañi", yiba. "Mani riojʉ busa Galilejʉ warocʉ ñayijʉ ĩ. Itojʉ ĩre tirã yirãji mani", yi gotiba mʉa Jesús rãca riasotigoanare, ya yʉ mʉare, yiyijʉ ángel.

8 Ito ĩ yija tʉocõri, masari cuma budicõri güi ũmaquedi wayijarã ĩna. Güibojarãti bʉto wanʉre rãca Jesús rãca riasotigoanare gotirã wayijarã romia. 9 Ĩna wabojaroca riti ĩnare seniĩa ejayijʉ Jesús. "¿Ñati mʉa?" ĩ yija tʉocõri, bʉto wanʉyijarã ĩna. Ito bajiri ĩre rũcʉbʉorã ĩ ya gʉbo wana cʉníyijarã ĩna. 10 Ado bajiro yiyijʉ ĩ ĩnare:

—Güibesa mʉa. Yʉ rãca riasoticãnare oca gotitẽña. "Galilejʉ wajaro. Itojʉ ĩre tirã yirãji mani", yiba ĩnare, yiyijʉ Jesús romiare.

Ado bajiro bajiyija, yi surara ĩna gotire gaye

11 Romia ĩna wagoja bero masari cuma code ñana cʉtojʉ ejacõri paia ʉjarãre gotiyijarã iti rẽtado bajiroti. 12 Iti oca tʉocõri judio masa bʉcʉrã rãca bʉsirã wayijarã paia ʉjarã. Sĩgũre bajiro tʉoĩacõri coderi masa rʉori oca ĩna gotitoni ĩnare jairo niyeru ĩsiyijarã ĩna. 13 Ado bajiro ĩnare rʉo rotiyijarã ĩna:

—"Ñami gʉa canigoja bero Jesús rãca riasotigoana ĩ ya rujʉre ãmirã ejañi ĩna", yi goti batoba mʉa masa jeyarore, yiyijarã paia ʉjarã ito yicõri judio masa bʉcʉrã cʉni. 14 Mʉa rʉo gotirise ʉjʉ ĩ tʉo masija gʉamasiti mʉare bʉsi queno ĩsirã warã yirãji, yiyijarã ĩna coderi masare.

15 Iti niyeru boca ãmi tĩocõri, ĩnare ĩna rotiro bajiroti rʉo goti ucurã wayijarã ĩna. Ito bajiri adi rʉmʉri cʉni, "Tʉdi catigʉ meje yiñi Jesús. Ĩ rãca riasotiri masa rinirã yiñi ĩna", yire gaye bʉsiama judio masa adi rʉmʉri cʉni.

Ado bajiro yʉ oca masare riasoba mʉa, yi Jesús ĩ rotire gaye

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

16 Jesús tʉdi catire, romia ĩna gotija tʉocõri, Galilejʉ wacʉ gʉa. "Ito gũtagũ joejʉ bocatiba mʉa", gʉare ĩ yiadojʉ wacʉ gʉa. 17 Itojʉ ejacõri Jesure ticʉ gʉa. Ito bajiri ĩre rũcʉbʉorã wanʉcʉ gʉa. Coriarã, "Ĩ meje ñaguĩji", yi tʉoĩacã ĩna. 18 Ito yija ado bajiro gʉare yiquĩ Jesús:

—Ũmacũjʉ adi tutijʉ cʉni yʉ rotire gaye jeyaro jidicãmi yʉ Jacʉ Dios yʉre. 19 Masa jeyarore oca goti ucurã, oca goti ucutẽña mʉa. Yʉ ya oca tʉorũnʉroca yiba ĩnare. Yʉre ĩna tʉorũnʉja ticõri, yʉ Jacʉ wame, Espíritu Santo wame, yʉ wame rãca ĩnare idé guba mʉa. 20 Jeyaro yʉ rotirise ñarocõti ĩna cʉditoni ĩnare riasoba. "Co rʉmʉ rʉyabeto mani rãca ñasotigʉ yiguĩji Jesús. Adi macãrʉcũro iti jediroto riojʉajʉ mani rãca ñasotigʉ yiguĩji ĩ", yi tʉoĩama mʉa, yiquĩ Jesús gʉare. Itocõ ña.

El santo evangelio según

San Marcos

Yucu manoju Juan idé guri masu ĩ ña ucure gaye

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9,15-17; Jn 1.19-28)

1 Jesucristo oca muare gotigu ya yu. Ĩti ñami Dios Macu. Ito yicõri ado bajiro ñasuoa ĩ oca quenarise gotire gaye. 2 Jane mejeju sĩgũ Diore goti ĩsiri masu ñayiju. Isaías wame cutiyiju ĩ. Dios ĩ Macure ĩ busigore ucañi Isaías ñayoru. Ado bajiro ucayoñi ĩ:

Tuoya yu Macu mu. Mu riojua gãjire
cõagũ yiguja yu. Juan wame
cutigu yiguĩji ĩ, yu oca gotiri
masu. Mu ejaroto riojua masare
gotigu yiguĩji, mu ejaroti gaye ĩna
bocatitoni, yiyiju Dios ĩ Macure.

3 Yucu manoju masare jigu yiguĩji
Juan. Ito yicõri sẽoro ado bajiro
ĩnare gotigu yiguĩji: "Ña yucãña
mua. Nocõ mejeti mani Uju
ejagu yiguĩji. Ñeñarise yimenati
quenarise riti tuoĩaña mua", yigu
yiguĩji Juan, yiyiju Dios ĩ Macure,
yi ucañi Isaías ñayoru.

4–6 Ado bajiroti rẽtayiju ĩ ucare. Yoari ĩ ucaja bero yucu manoju ñasotiyiju Juan. Ĩ sãñari buju camello joa ñayiju. Ito yicõri ĩ wẽñuri wiro wecu wiro ñayiju. Rujiro ñimia ñayijarã ĩ bana. Ito yicõri searã beroa ide ñayiju ĩ ya bare. Ĩre tuorã wadiyijarã masa Judea sita gãna. Jerusalén wame cutiri cuto gãna cuni ĩre tuorã wadiyijarã ĩna yucu manojure: "Mua ñeñaro yirise jidicãcõri mucana tudi uyabesa. Tudi tuoĩa uya yibesa. Mua ito yija ticõri, ñeñaro mua yirise ãcabojogu yiguĩji Dios. Ito mua yija bero idé gu rotiba mua", yiyiju Juan masare.

Ito yija masa ñeñaro ĩna yirise Diore ĩna gotija bero Jordán wame cutirisaju ĩnare idé guyiju Juan. 7 Ito yicõri ado bajiro masare riaso busiyiju ĩ:

—Yu bero gãji wadigu yiguĩji. Yu rẽto busaro masigũ ñami ĩ. Ĩre bajiro bajigu meje ña yuama. Yu rẽtoro quenagũ ĩ ñajare ĩ rãca corocõ ñado ma yu. Ito bajiro quenagũ meje ñacõri ĩ ya guboco õja masibea yu. 8 Diore mua tuorũnuja ticõri, idena muare gubu yu. Yu bero ejagu ĩama Dios ya usi muare queo sãgũ yiguĩji, yiyiju Juan masare.

Jesure idé gure gaye

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

9 Iti rumuriti Galilea sita Nazaret wame cutiri cutore wacoayiju Jesús. Wacõri Juan tu ejayiju Jesús. Ĩ ejaroca Jordán wame cutirisaju ĩre idé guyiju Juan. 10 Jesús riaca maja rũgũcõri ĩ ti muoja, macãrucũro soje janayiju. Ũmacũju ĩ ti muorocati bujare bajiro bajiguna quedi sãja wadicõri, Jesús joe quedi jeayiju Espíritu Santo. 11 Ito bajija bero macãrucũroju oca ruyuyiju. Ado bajiro gotiyiju iti:

—Yu Macu ña mu, yu maigũ. Buto wanua yu mure, yi ruyuyiju oca.

Rũmúa uju Jesure ĩ usirio codere gaye

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

12 Itijuti yucu manoju Jesure ãmi wayiju Espíritu Santo. 13 Itoju ñayiju Jesús jũarã masacõ rumuri. Itoju Jesús ĩ ñaroca, "¿Diore riti cudigu yiguĩjida Jesús?" yirocu ĩre usirio codegu ejayiju Satanás wame cutigu. Ito ĩ yibojarocati Diore cudibiticõ yibisiju Jesús. Gãjerona jeyaro wato ñayiju Jesús. Ito yicõri Dios ñaro gãna ángel mesa ĩre codeyijarã.

Galilea sitaju Jesús ĩ riasosuore gaye

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

14 Iti rumuri Juanre ĩna tubiaja bero Galileaju wacoayiju Jesús. Galileaju

ejacõri masare Dios oca quenarise riasoyiju Jesús. 15 Ado bajiro yiyiju Jesús masare:

—Itocõ ña waju ĩja. Jabeto ruya ĩre tuorũnurãre Dios ĩ miojuroto. Ito bajiri ñeñaro mua yirisere tuoĩa bojori bujacõri itire jidicãña mua. Dios oca quenarisejua riti tuorũnuña mua, yi riasoyiju Jesús ĩnare.

Wai jori masa juariarãre Jesús ĩ jire gaye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

16 Itajura Galilea wame cutirita tunima rũja wayiju Jesús. Ito rũja wacuju Simón ito yicõri ĩ ocabaji Andrésre cuni ti bujayiju Jesús. Wai jori masa ñayijarã ĩna. Yori yucurina wai waya ñayijarã ĩna. 17 Ito yija ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—Yu rãca waya. Masare jirã yirãji mua, Diore ĩna masitoni, yiyiju Jesús ĩnare.

18 Ito ĩ yirocati yori yucuri cũcõri ĩ rãca suya wayijarã ĩna.

19 Ito yija ito sõjua busa wa remoyiju Jesús. Jabeto wa remocõri Santiago, ĩ ocabaji Juanre cuni ti bujayiju Jesús. Zebedeo rĩa ñayijarã ĩna. Cumaju ĩna ya yori yucuri sia queno sãñayijarã ĩna. 20 Ĩnare ticõri ĩnare jiyiju Jesús. Cumajuti ĩna jacu Zebedeore cũ wayijarã ĩre ejabuari masare cuni. Ito bajiri Zebedeo rĩa Jesús rãca wacoayijarã ĩja.

Rũmú sãñagũre rũmúre Jesús ĩ bucõare gaye

(Lc 4.31-37)

21 Wacõri Capernaum cutoju ejayijarã ĩna. Co rumu judio masa ĩna tujacãri rumu minijuara wiju sãjayiju Jesús. Ito sãjacõri masare riasosuoyiju Jesús. 22 Uju ñasagu robo bajiro masare riasoyiju Jesús. Judio masa rotirise riasori masare bajiro meje riasoyiju Jesús. Ĩna rẽto busaro queno riaso masiyiju ĩ. Ito bajiri Jesús ĩ riasorise tuocõri ucayijarã ĩna. 23 Minijuara wiju ũmugũ sĩgũ ñayiju ĩ ya usiju rũmú sãñagũ. Ado bajiro awasãyiju ĩ:

24 —Mure ti masia gua. Jesús ña mu, Nazaret wame cutiri cuto gagu ña mu, yiyiju rũmú sãja ecoru. ¿No yigu yigujada mu guare? ¿Guare bucõarocu ejari mu? Mure ti masia gua. Dios queno ĩ cõaru ña mu. Dios ĩ maigũ ña mu, yi awasãyiju rũmú sãja ecoru Jesure.

25 Ito yija Jesús rũmúre busi rotibisiju:

—Busibesa mu, ito yicõri budigoya mu ĩ ũmugũre, yi tudiyiju Jesús rũmúre.

26 Ũmugũre usi jedi quedicõri ĩ tunuroca yiyiju rũmú. Ito yicõri rũmú buto awasãcõri masure budigoyiju ĩja. 27 Ito bajija ticõri, masa ñarocõti ucayijarã. Ito yicõri ĩnamasiti gãmeri seniĩayijarã:

—¿Ñe ñatibeti? yiyijarã ĩna. ¿Ñe ñatibeti mame ĩ riasorise? Ãni ũmugũ rũmúare bucõare buto masiami. Ito bajiri yiro robo cudiama rũmúa ĩre, yiyijarã masa.

28 Nocõ mejeti Jesús ito ĩ yija bero Galilea sita gãna ñarocõti masi jedicoayijarã.

Pedro mañicõre Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

29 Ito yija Jesús budi wayiju minijuara wiju. Santiago ĩ ocabaji Juan rãca cuni wayiju Jesús. Minijuara wiju budi wacõri Simón ya wiju ejayijarã ĩna. Ĩ ocabaji Andrés rãca ĩna juarã ya wi ñayiju iti wi. 30 Wiju ĩna sãja ejaroca Jesure gotiyijarã ĩna: “Simón mañicõ cõgõ yamo. Ruju yarise cõ yosamo iso”, yiyijarã ĩna. 31 Ito yija Jesús iso tu eja rũgũcõri ĩ ya ãmona tũa jõrojoyiju. Ito ĩ yirijuti iso ruju yarise jedicoayiju. Ito bajiri iti jediroca masare eca bocasuoyijo iso.

Jãjarã ñarise cutirãre Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

32 Iti ñamica rãiocũroti cõrãre, ĩna ya usiju rũmú sãñarãre cuni Jesús tu ãmi ejayijarã ĩna. 33 Iti cuto gãna ñarocõti soje tu minijuayijarã. 34 Jeyaro ñarise cõrãre yisioyiju Jesús. Ito yicõri ĩna ya usiju rũmú sãñarãre rũmúa bucõayiju Jesús. Rũmúa ĩre ĩna ti masija ticõri, ĩnare busi rotibisiju Jesús.

Minijuara wiju Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 4.42-44)

35 Busucũro iti rãitĩaroca riti masa manojua wayiju Jesús. Ĩ Jacu Dios rãca busirocu wayiju ĩ. 36 Ito yija Simón ĩ baba mesa rãca Jesús manija ticõri, ĩre ãmarã wayijarã. 37 Ĩre ti bujacõri ĩre busiyijarã ĩna:

—Masa jeyaro mure ãmama, yiyijarã ĩna Jesure.

38 Ito ĩna yibojarocati ado bajiro cudiyiju Jesús ĩnare:

—Ita, gaje cutoju wato mani. Itoju Dios oca quenarise gotito mani. Itire yiari wadicu yu, yiyiju Jesús ĩnare.

39 Ito bajiri Galilea sitaju wayiju Jesús. Galilea sitaju ejacõri Galilea sita ñari cutoriju minijuara wiriju riaso ucuyiju Jesús. Ito yicõri ĩna ya usiju rũmúa sãjanare rũmúare bucõayiju Jesús.

Juju cami jogagure Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

40 Juju cami jogagu ejayiju Jesús tuju. Ĩ tuju ejacõri ĩ ya rijomunigãna Jesús riojo ñini rũjũyiju. Ito bajiro rujicõri ado bajiro josayiju Jesure:

—Mu yure yisio ãmojama, yure yisiogu ya mu, yiyiju juju cami jogagu Jesure.

41 Ito ĩ yija tuocõri, ĩre ti maiyiju Jesús. Ito bajiri ĩre moaĩacõri ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:

—Ãmoa yu. Ito bajiri mure yisiogu ya yu, yiyiju Jesús cami jogagure.

42 Ito ĩ yirocati ĩ ya juju cami jogarise yati jedicoayiju ĩja. Quenari juju, juju cuticoayiju ĩja. 43 Iti yatija ticõri, buto ĩre goticõri wa rotiyiju Jesús cami jogagure:

44 —Tuoya mu. Yu mure yisiorisere goti batobesa gãjerãre. Coji wasa. Mu ya rujure ĩoña paire. Ĩo tĩocõri Moisés ñayoru rotiado bajiroti waja yiya. Ito bajiro mu yija ticõri, "Ĩ ya juju cami jogarise yati jedicoaju", yi masirã yirãji masa mure, yiyiju Jesús ĩre.

45 Ito bajiro, "Goti batobeja", ĩ yibojarocati jeyaro masare goti batoyiju ĩ: "Yu ya juju cami jogarisere yisioquĩ Jesús", yiyiju. Ito bajiro ĩ yija tuocõri, Jesús tu jãjarã masa minijuayijarã, ĩre ti ãmorã. Ito bajiri reco wa ucubisiju Jesús masa ĩna tiro riojo. Masa manoju ña ucuyiju Jesús ĩja. Ito ĩ yibojarocati jãjarã masa ejayijarã mucana ĩ tu, ĩre tuo ãmorã.

Rudurure Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

2 Yoa busariju Capernaumju tudi ejayiju Jesús mucana. "Wiju ñaguĩji Jesús", masa ĩna yija tuocõri, ĩ tu jãjarã masa minijuayijarã. 2 Ito bajiri wi daja rẽtacoayiju. Diju rũgõrajau mañiju. Soje cuni daja rẽtacoayiju. Dios oca masare riasoyiju Jesús. 3 Ito bajiro masare ĩ riasoroca ũmua juariarã ejayijarã rudurure ãmi ejarã. 4 Masa jãjarã ñaroju rudurure ãmi ejabojayijarã ĩna Jesús tuju. Ito bajiri wi tutu joeju ĩre ãmi muja wayijarã ĩna. Ito yi, Jesús rũgõro weca soje cudayijarã ĩna. Ito yicõri rudurure ĩ ya camana jidi rujioyijarã ĩna Jesús tuju. 5 "Yure queno tuorũnuama

ĩna", yi ti masiyiju Jesús ĩnare. Ito bajiri rudurure ado bajiro yiyiju Jesús:

—Macu, mu ñeñaro yirise coecoaju mure, yiyiju Jesús rudurure.

6 Ito ĩ yirocati, judio masa rotirise riasori masa tuoĩa rujiyijarã. Ĩnamasijua ado bajiro tuoĩayijarã: 7 "¿No yija ito bajiro busiati ãni ũmugũ? Diore ñeñaro busiami. Gãjerã ñeñaro yirisere coe masimenaji. Dios sĩgũti ñaguĩji itioni ñeñaro yirisere coe masigũ", yi tuoĩayijarã ĩna. 8 Ito ĩna tuoĩaroca Jesumasiti ĩnare tuoĩa masicõyiju. Ito bajiri ado bajiro ĩnare seniĩayiju ĩ:

—¿No yirã ito bajiro mua ya usiju tuoĩati mua? 9 ¿No bajiro rudurure yu yija quenati muare? "Mu ñeñaro yirise coecoaju", ¿yu yija quena ñarojada mua tuoĩaja? "Wumuña. Mu ya cama ãmi wasa", ¿yu yija quena ñarojada? ¿Disejua ñati josasabiti mua tija? 10 Masa Rĩjoru ña yu. Yu masirise muare ĩogũ ya yu. "Adi sitaju masa ĩna ñeñaro yirisere coe masigũ ñami Masa Rĩjoru", mua yi masitoni, yu masirise muare ĩogũ ya yu, yiyiju Jesús ĩnare.

Ito yicõri ado bajiro rudurure yiyiju Jesús:

11 —Wumuña. Mu ya cama ãmiña. Mu ya wiju tudi wasa, yibu yu mure, yiyiju Jesús rudurure.

12 Ito bajicõri ruduru wumuyiju ĩ ya cama ãmigũ. Masa jãjarã tiro riojo wumu rũgũ, budi wayiju macũju. Ito bajiri masa ñajediro tuo ucayijarã ĩja. Ito bajiri Diore rũcubuorã ado bajiro busiyijarã masa:

—Quenagũguti ñami Dios ĩja. Ado bajirisere tiĩabiticu mani, yiyijarã masa.

Levíre Jesús ĩ jire gaye

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

13 Mucana tudi wayiju Jesús itajura tunimaju. Jãjarã masa minijuayijarã ĩ tu. Ĩna ejaja ticõri, Dios oca ĩnare riasoyiju Jesús. 14 Ito rẽta wacuju Leví wame cutigure ti bujayiju Jesús. Alfeo macu ñayiju ĩ. Romano masa ujarã ye niyeru seniriju rujiyiju Leví. Ĩnare yiari waja seni ĩsigũ yiyiju Leví. Ĩre ti bujacõri ado bajiro busiyiju Jesús ĩre:

—Yu rãca waya mu, yiyiju Jesús ĩre.

Ito ĩ yija tuocõri, wumu rũgũyiju Leví. Ito yicõri Jesure suya wayiju ĩ.

15 Baraju ejaroca Leví ya wiju bayiju Jesús. Gãjerã jãjarã Jesús rãca rujiyijarã. Ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa, ñeñaro yiri masa cuni, ito yicõri Jesús rãca riasotirã jãjarã rujiyijarã ĩna. 16 Jesús gãjerã rãca ĩ ba rujiroca fariseo gaye tuoĩarã, judio masa rotirise riasori masa cuni ĩnare tiyijarã. Judio masa ñayijarã ĩna. Ñeñaro yirã rãca Jesús ĩ ba rujija ticõri, Jesús rãca riasotirãre ado bajiro seniĩayijarã fariseo gaye tuoĩarã:

—¿No yija ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa rãca, ñeñaro yirã rãca bati muare riasogu? yiyijarã ĩna ĩnare.

17 Ĩna ito bajiro busija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús ĩnare:

—Queno cati quenarãma uco masure ãmado ma. Cõri masaju ñama uco masure ãmorã. Queno ñari masare jigu meje wadibu yu. Ñeñaro yirãre jigu wadibu yu, yiyiju Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

Bamenati Diore rũcubuore gaye

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

18 Co rumu Juan idé guri masu rãca riasotirã, fariseo gaye tuoĩarã cuni Diore tuoĩa ãmorã babisijarã ĩna. Ito bajiro ĩna babeja ticõri, ado bajiro Jesure seniĩayijarã gãjerã:

—Juan rãca suyarã Diore tuoĩa ãmorã babeama ĩna. Fariseo gaye tuoĩarã rãca suyarã cuni babeama ĩna. ¿No yija mu rãca riasotirãma batĩñati ĩna? yiyijarã ĩna Jesure tudirã.

19 Ĩna ito yijare cudiyiju Jesús:

—Queno tuo masibea mua. Queno tuo masiña mua itire. Ado bajiro bajia

iti. Ãmo siare gaye tijaro yirona ĩna ji ñucana manojo cutirocu ĩ ñajare ĩ rãca barã yirãji maji. 20 Co rumu ejaro yiroja ĩre ĩna ñia wari rumu. Iti rumu ñaro yiroja ĩja ĩna babiti rumu, yiyiju Jesús ĩnare.

21 'Saya bucuro iti tadija, mamarona sere wõmenaji mani. Mamarona mani sere wõja tũatu wato bucuro tadiroja. Ito bajicõri jaja goje busa tadi waroja ĩja. Mame oca yu riasorise cuni bucurã oca rãca tuoĩa wisabesa, yiyiju Jesús ĩnare.

22 Mucana ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Uyé mame ide wecu wiro baju bucu baju jiomenaji mani. Bucu baju mani jiojama wiro cuducoaro yiroja. Ito yicõri idire, wiro cuni juajiju godaroja. Ito bajiro uyé mame ide wecu wiro mama bajuna jiore ñaroja. Ito yicõri uyé ide, wecu wiro cuni corocõ ñaro yiroja, yiyiju Jesús ĩnare.

Jesús rãca riasotirã trigo ajeri beja ãmicõri ĩna bare gaye

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

23 Judio masa ya tujacãra rumu wesecaju wayiju Jesús ĩre suyarã rãca. Ito ĩna waroca riti Jesús rãca suyarã weseca gaye ote beja ãmiyijarã. Itire wirori sĩguẽ batecõri bayijarã ĩna. 24 Ito ĩna yija ticõri, fariseo gaye tuoĩarã ado bajiro seniĩayijarã Jesure:

—Tujacãra rumu moare ma. Tite mu. Mu rãca riasotirã weseca gaye ote ĩna beja baja, moado bajiro yama ĩna. Ito bajiro ĩna yija bucurã oca tuorũnubeama ĩna, yiyijarã fariseo gaye tuoĩarã.

25 Ito bajiro ĩna yibojarocati ado bajiro cudiyiju Jesús:

—Co rumu David ñayoru ĩ rãca gãna ñiocõ wana ĩna yigore, ¿Dios oca tuti tiĩabiticati mua? Ado bajiro bajiyiju iti oca: 26 David Dios ya wi wayiju, paia uju Abiatar wame cutigu ĩ ñaroca. Ñiocõcõri Dios ya wi sãjacõri naju ñasarise bayiju David. Diore naju cũ ĩsire ñayiju iti. Ito yija Diore ĩsiado bajiro bajiyiju iti. Paia ujarã riti ĩna barise ñayiju iti naju. David itire bacõri ĩ rãca gãnare cuni ecayiju, yiyiju Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

27 Ito yicõri gaje ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Dios cũyiju tujacãra rumu masa yeroti yiari. Masare ĩ rujeoroto riojua tujacãra rumu menibisiju Dios. Masa rujeoja berojuare tujacãra rumu meniyiju Dios. 28 Ito bajiri yu ña tujacãra rumu roti masigũ. Yu ña Masa Rĩjoru. Ito yicõri tujacãra rumu tirũnugũ ña yu, yiyiju Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

Ãmo digarure Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

3 Mucana minijuara wiju sãjayiju Jesús. Itoju ñayiju ũmugũ ĩ ya ãmo digaru. 2 Fariseo gaye tuoĩarã ado bajiro Jesure ti tuoĩayijarã ĩna: "Jane tujacãra rumu ñabojarocati, ¿ãni ãmo digarure yisiogu yiguĩjida Jesús?" yi tiyijarã ĩna. "Ito bajiro ĩ yija, 'Seti ña ĩre. Ñeñaro yami', yirã yirãji mani", yi tuoĩa rujiyijarã ĩna. 3 Ito bajiro ĩna tuoĩa rujirocati ado bajiro yiyiju Jesús ãmo digarure:

—Wumuña. Yu tu eja rũgũña, yiyiju Jesús ĩre.

4 Ito yicõri ito tu ñarãre ado bajiro seniĩayiju Jesús:

—¿No bajiro manire cũyijari Dios tujacãra rumu mani yiroti? ¿Quenarise, ñeñarise ito yicõri cõrãre mani yisioroti, gaje mani yisiobeja, disejua quenati? yiyiju Jesús ĩnare.

Ito ĩ yija cudire meje tuoyijarã ĩna. 5 Ito bajiri ãmo digarure ĩna ti maibeja ticõri, ĩnare junisini bujatobiti tiyiju Jesús. Ito yija ãmo digarure ado bajiro busiyiju Jesús:

—Mʉ ya ãmo ñu joya mʉ, yiyijʉ Jesús ĩre.

Ito ĩ yija tʉocõri, ĩ ya ãmo ñu joyijʉ ĩ. Ito yijare ĩ ya ãmo quenacoayijʉ mʉcana. 6 Ito yija fariseo gaye tʉoĩarã budi wayijarã Herodes ĩ ñarã rãca bʉsirona. “¿No bajiro Jesure sĩarʉjati?” yi gãmeri bʉsiyijarã ĩna.

Itajura tʉnimajʉ masa jãjarã ĩna ejare gaye

7 Ito yija bero Jesuama wacoayijʉ ĩ rãca riasotirã rãca itajura tʉnimajʉ. Galilea gãna masa jãjarã sʉya wayijarã ĩre. 8 “Tiyamani jaje ĩoami Jesús”, masa ĩna yija tʉocõri, jãjarã masa Jesús tʉ ejayijarã. Ĩna ñayijarã Judea gãna, Jerusalén gãna, Idumea gãna, Jordán sidʉja gãna, Tiro gãna ito yicõri Sidón gãna. Ĩre tirona ejayijarã ĩna. 9–10 Jãjarã cõrãre Jesús ĩ yisioja tʉocõri, masa jeyaro ĩre moaĩa ãmoyijarã ĩna. Ito bajiri ĩ rãca riasotirãre ado bajiro rotiyijʉ Jesús: “Cuma rʉco yucãma mʉa. Masa jãjarã yʉre ĩna gãni biaja, cumajʉ sãjarocʉ ya yʉ”, yiyijʉ Jesús ĩnare.

11 Ĩna ya ʉsijʉ rʉ̃mʉ́ sãñarã Jesure ticõri ĩ riojo rijomunigãna ñini rũjũcõri awasãyijarã ĩna:

—Mʉti ña Dios Macʉ, yiyijarã ĩna Jesure.

12 Ito bajiro ĩna yija tʉocõri: “Ito bajiro masare goti batobesa mʉa”, yiyijʉ Jesús ĩna ya ʉsijʉ rʉ̃mʉ́ sãñarãre.

Jʉa gʉbojeno apóstol mesare Jesús ĩ besere gaye

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

13 Ito bero tʉriajʉ maja wacõri, ĩ ãmorãre bese jiyijʉ Jesús. Ito bajiri ĩ tʉ ejayijarã ĩna. 14 Jʉa gʉbojeno ñarãre riti jiyijʉ ĩ. Ĩ rãca ñaronare riti jiyijʉ ĩ. Ado bajiro ĩnare gotiyijʉ Jesús: “Yʉ ya oca goti ucurã ñarã yirãji mʉa. Ito yicõri masare riaso ucurã ñarã yirãji mʉa”, yiyijʉ Jesús ĩnare. 15 “Yʉ masirise mʉare ĩsigʉ̃ ya yʉ, rʉ̃mʉ́a sãñanare rʉ̃mʉ́are mʉa bucõatoni”, yiyijʉ Jesús ĩnare. 16 Ãna ñama jʉa gʉbojeno ñarã Jesús ĩ beseana: Simón wame cʉtigʉre gaje wame wõyijʉ Jesús. Ito bajiri Simón Pedro wame cʉtiyijʉ ĩ. 17 Gãjerã ñayijarã Santiago, ĩ ocabaji Juan, Zebedeo rĩa ñayijarã ĩna. Ĩna jʉ̃arãre Boanerges wame yiyijʉ Jesús. Ĩna ocana yijama, “Bʉjo Rĩa”, yireoni ñayijʉ. 18 Gãjerã ñayijarã: Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Santiago, Alfeo macʉ ñayijʉ ĩ Santiago, ito yicõri ñayijarã Tadeo, Simón celote gaye tʉoĩagorʉ cʉni. 19 Ito yicõri gãji Judas Iscariote ñayijʉ. Gãjerã Jesure ĩna ñiatoni gotiri masʉ ñayijʉ ĩ. Itocõ ñayijarã ĩ oca goti ucujaro yirocʉ Jesús ĩ cũana.

Rʉ̃mʉ́a ʉjʉ rotirise boca ãmicõri yami Jesús, ĩna yire gaye

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

20 Ĩnare bese tĩocõri, ĩ rãca riasotirã rãca wijʉ tʉdi wayijʉ Jesús. Mʉcana masa jãjarã minijuayijarã ĩna tʉ. Ito bajiri ba masia mano yiyijarã ĩna. 21 Ado bajiro yiyijarã masa Jesure: “Jesús queno tʉoĩabeami ĩja. Mecʉri masʉ ñami ĩja”, yiyijarã ĩna. Itire tʉocõri Jesús ñarã ĩre jirã ejayijarã.

22 Judio masa rotirise riasori masa Jerusalén gãna ado bajiro yiyijarã ĩna cʉni:

—Ĩ ya ʉsijʉ Beelzebú rʉ̃mʉ́a ʉjʉ sãñagʉ̃ ñami ĩ. Ito bajiri Beelzebú ĩ masirisena rʉ̃mʉ́a sãñanare rʉ̃mʉ́are bucõami Jesús, yiyijarã ĩna.

23 Ito ĩna yija tʉocõri, ĩnare jiyijʉ Jesús. Goti masiore ocana ĩnare gotirocʉ jiyijʉ:

—Gãji ya ʉsijʉ rʉ̃mʉ́ ĩ sãñaja, ¿no bajiro ĩmasiti ĩre budigoguĩjida? Budigobiquĩji ĩ, yiyijʉ Jesús ĩnare.

24 ’Co cʉto gãna masa ĩna gãmeri jaja, yoari ñamenaji ĩna. 25 Masa co wi

gãna, sĩgũre bajiro ĩna tuoĩabeja, yoari ñamenaji ĩna. 26 Rũmúa uju Satanás wame cutigu ricati ĩ gotija, ito yicõri ĩmasiti ricati ĩ tuoĩaja ña masibiquĩji, yiyiju Jesús ĩnare.

27 'Ñimujua guamu ya wi sãjacõri ĩ ya gajeoni ẽmabiquĩji. Cajero ĩre siacõri, ito berojua ĩ ya gajeoni ẽmaroja, yiyiju Jesús ĩnare.

28 Gaje ado bajiro yiyiju Jesús:

—Riti muare gotia yu. Masare ñeñaro ĩna yirise, ñeñarise ĩna busija cuni, ãcabojo masiami Dios. 29 Ito bajibojarocati Espíritu Santore masa ĩna busituja, iti ñeñaro ĩna yirise ãcabojobiquĩji Dios. Iti seti susabetoja ĩnare, yiyiju Jesús.

30 "Ĩ ya usiju rũmú sãñagũ ñami", ĩre ĩna yijare, ito bajiro yiyiju Jesús.

Jesús ĩ ñarã ado bajiro bajiama, yire gaye

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

31 Ito yija ejayijo Jesús jaco, ĩ ocabajirã rãca. Ejabojarãti macũju tujayijarã ĩna. Macũju ñacõri Jesure ji ñucayijarã ĩna. 32 Jesús tu ruji gãnirã ĩre gotiyijarã, "Mu jaco ejamo", yirona:

—Mu jaco, mu ocabajirã cuni macũju ñama ĩna. Mure ti ãmoama ĩna, yiyijarã ĩna.

33 Ito ĩna yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—¿Ñimo ñati yu jaco? ¿Noa ñati yu ocabajirã? yiyiju Jesús ĩ tu rujirãre.

34 Ĩ tu rujirãre ticõri ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Muati ña yu ocabajirã. Ito yicõri muati ña yu jaco, yiyiju Jesús ĩnare. 35 No Dios rotirise cudigu ĩ ñami yu ocabaji, yu ocabajio, ito yicõri yu jaco cuni, yiyiju Jesús ĩnare.

Oteri masu gaye Jesús ĩ goti masiore oca

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

4 Mucana tudi riasoyiju Jesús itajura tunimaju. Masa jãjarã ejayijarã ĩna itoju Jesús tujure. Masa jãjarã ñajare cumaju sãjacõri itoju rujiyiju Jesús. Masama ñarocõti tujayijarã jajuju. 2 Ito yija goti masiore ocana ĩnare riasoyiju Jesús. Ĩnare riasogu ado bajiro gotiyiju Jesús:

3 —Tuoya mua adire: Sĩgũ weseca ĩ ya ote ajeri otegu wayiju ĩ. 4 Wesecaju ejacõri iti ajerire ĩ wẽjabateroca gaje ajeri maju quedi queayiju. Ito yija wadiyijarã minia. Wadicõri itire bacõyijarã ĩna. 5 Gaje ajeri gũta wato quedi queayiju. Queno sita mañiju ito. Iti ajeri nocõ mejeti judibojayiju, sita iti queno manijare. 6 Ũmacañi muja wadigu itire asi sĩacõyiju. Ñe mari manicõri siniacoayiju iti. 7 Gaje ajeri jota watoju quedi queayiju. Ito bajiri jota mari itire durea sĩacõyiju. Ito bajiri queno bucua masibisiju iti. Ito yicõri queno rica mañiju. 8 Gaje ajeriama sita quenaro quedi queayiju. Ito yicõri judiyiju iti. Queno wanuyiju iti. Ito bajicõri queno rica cutiyiju. Coria sarari treinta ñari ajeri rica cutiyiju. Gaje sarari sesenta ñaricari, gaje sarari cien ñaricari rica cutiyiju, yi gotiyiju Jesús ĩnare.

9 Ito yija ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—Itocõ ña. Gãmo goje cutirã mua ñaja, tuoya, yiyiju Jesús ĩnare.

¿No yija goti masiore ocana masare riasoati mu? ĩna yi seniĩare gaye

(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

10 Ito bero Jesús sĩgũti ĩ ñaroca ĩ tu ñarã ĩ rãca riasotirã rãca minijuacõri ado bajiro ĩre seniĩayijarã ĩna: "¿No yireoni ñati? 'Sĩgũ oteri masu ñayiju',

mu yirise", yiyijarã ĩna ĩre. 11 Ito ĩna yija tuocõri, cudiyiju Jesús:

—"Ado bajiro ĩre tuorũnurãre miojugu yiguĩji Dios", yi gãjerã ĩna masibitire muajua masiroca yami ĩ. Gãjerãma Diore tuorũnumena goti masiore oca tuobojarãti tuo masimenaji ĩna. 12 Ĩna tibojaja bero timenare bajiro bajirã yirãji ĩna. Ito yicõri ĩna tuobojaja cuni tuomenare bajiro bajirã yirãji ĩna. Ito bajiri tuo masibiticõri Diore tuorũnu suyamenaji ĩna. Ito yicõri ñeñaro ĩna yirise Diore ĩna goti rẽtobubeja ñeñaro ĩna yirisere coebiquĩji Dios, yiyiju Jesús ĩnare.

Ado bajiro bajia oteri masu ye, yi Jesús ĩ goti quenore gaye

(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

13 Mucana tudi busiyiju Jesús ĩnare:

—"Oteri masu sĩgũ ado bajiro bajiyiju", yirocu jĩju muare yu gotija, ¿tuo masibeati mua? Iti oca gotire mua tuo masibeja, gaje yu gotiroti cuni tuo masimena yirãji mua, yiyiju Jesús ĩnare.

14 Gaje ado bajiro ĩnare goti rẽtobuyiju Jesús:

—Oteri masu Dios oca goti ucuri masu robo bajiru ñami. 15 Coriarã masa ñama, ma gudareco ote ajeri quediana robo bajirã. Dios oca tuorãji ĩna tuorea. Ito bajibojarocati ĩna tuoja bero rũmú ejacõri ĩna ãcabojaroca yigu yiguĩji ĩnare. Ĩna ya usiju ĩna tuo ãmisãre ĩna ãcabojaroca yigu yiguĩji rũmú. 16 Gãjerã masa ñama, gũta wato ote ajeri quediana robo bajirã. Dios oca tuocõri wanu quenaro boca ãmiyijarã ĩna. 17 Ito bajibojarocati Dios oca queno quedi sãjabea ĩnare, queno ñe mari manore bajiro. Ito bajiri ĩnare oca ñaja, gãjerã ĩna ti teja, nocõ mejeti Dios oca ĩna tuobojare ãcabojarãji ĩna. 18 Gãjerã masa ñama jota wato ote ajeri quediana robo bajirã. Dios oca tuorãji ĩna tuorea. 19 Itire tuocõri ruje tuoĩarã yirãji ĩna. Adi sita gaye, adi macãrucũro gaye ruje gajeoni tuoĩarãji ĩna. Ito bajicõri gajeoni jai busaro ãmorã yirãji ĩna. Gajeonijuare buto tuoĩacõri Dios ocare ãcabojarã yirãji ĩna. 20 Gãjerãma Dios oca tuocõri, queno tuo suyarãji ĩna. Ĩna ñama sita quenariju quediana robo bajirã. Rica jairo rica cutiricu robo bajiro bajirã ñama ĩna. Corocõ meje ñarãji ĩna. Coriarã Dios oca tuocõri Dios ĩ ãmorise jabetoti yirãji. Gãjerã Dios ĩ ãmorise jai busaro yirãji. Gãjerã Dios ĩ ãmorise buto tuoĩarãji ĩna. Ito bajiri queno ĩre moa ĩsirã yirãji ĩna. Ĩnaõna ñarãji jairo rica cutiricu robo bajiro bajirã, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Ado bajiro bajia sĩabusuoraga, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 8.16-18)

21 Mucana gaje oca goti remoyiju Jesús ĩnare:

—Mujura jãi mani sĩasuaja, sotu rocaju sĩasuamenaji mani. Ito yicõri canira casabo rocajuare mujura jãi sĩasuamenaji mani. Mujura jãi mani sĩasuaja ũmacũju sĩasuarã yirãji mani, jeyaro iti busutoni. 22 Yeyo cũre ñabojaroti, co rumu goaro yiroja. Ĩna yeyo gotibojarise cuni yoari yeyomenaji ĩna. Co rumu masa tuo buja jedirã yirãji ĩna. 23 Queno tuoya mua gãmo goje cutirãma, yiyiju Jesús.

24 Mucana tudi goti quenoyiju Jesús ĩnare:

—No ĩre tuorũnugũre jai busaro tuo masire gaye jidicãgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri jai busaro masigũ yiguĩji ĩ. No ĩre tuorũnubicure jabetacã ĩ tuoĩabojarisere ẽmacõgũ yiguĩji Dios ĩre. Ito bajiri ñe tuoĩare mano tujagu yiguĩji ĩ. 25 Tuo masigũ buto busa tuo masigũ yiguĩji. Tuo masibicuama ãcabojagu yiguĩji ĩ tuobojare, yiyiju Jesús ĩnare.

Ado bajiro bajia ote gaye, yi Jesús ĩ riasore gaye

26 Mucana gaje goti masiore ocana masare riasoyiju Jesús:

—“Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire oca ado bajiro bajia iti. Oteri masu ote ajeri ĩ oteado bajiroti bajia iti. Tuote mua. 27 Co ñami ruyabeto canigũ yiguĩji oteri masu. Ito yicõri co ũmua ruyabeto yujiguĩji ĩ. Ito yicõri ote ajeri judiroja. Judicõri bucuaroja. Iti bucua mujarisere, ¿no bajiro bucuati iti? yi masibiquĩji oteri masu. 28 Sitareti judiroja iti ajeri. Cajero judiroja rujagu, jaibitiguacã. Ito bero bucua mujacõri jũ cutiroja. Ito bajicõri rica cutiroja. 29 Iti ote botija ticõri, “Ãmiruja yu”, yi tuoĩacõri itire ãmigũ wacu yiguĩji ĩ. Ĩre tuorũnurãre Dios ĩ miojuja ito bajiroti bajia. “Yure queno tuorũnuama ĩna”, yi tuoĩacõri ĩre tuorũnurãre miojugu yiguĩji Dios, yiyiju Jesús ĩnare.

Ado bajiro bajia mostaza ajeri, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

30 Mucana ado bajiro gotiyiju Jesús:

—¿No bajiro bajiati, “Ĩre tuorũnurãre miojugu yiguĩji Dios”, yire oca? ¿Ñe gaje ocana itire cõĩarãjida mani? 31 Mostaza ajeri sitaju oteado bajiro bajia, “Ĩre tuorũnurãre miojugu yiguĩji Dios”, yire oca. Rica jeyaro ajeri ruja busarise ña mostaza ajeri. 32 Ito bajibojarocati iti aje judi bucuacõri gaje ote gaye rẽto busaro ũmaricu ña. Rujuri yoarise ña itigure. Ito bajicõri jesarãji minia ũmacañi ĩ asirise rudirã, yiyiju Jesús ĩnare.

Goti masiore ocana Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 13.34-35)

33 Masare Dios oca riasogu, goti masiore ocana riasoyiju Jesús. “Queno tuo masibeama”, yi masicõri itocõ goti tarojoyiju Jesús ĩnare. 34 Goti masiore ocana riti masare riasoyiju Jesús. Ĩ sĩgũti ĩ rãca riasotirã rãca ñagũ, goti masiore oca gaye queno goti rẽtobuyiju Jesús ĩnare.

Minore, jacũrisere cuni Jesús ĩ rẽtore gaye

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

35 Iti rumuti rãiocũro ñaroca ado bajiro yiyiju Jesús:

—Siduja jẽa wato mani, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

36 Ito ĩ yija tuocõri: “Waju”, masare yicõri, Jesús ĩ sãñari cumaju eja sãjayijarã ĩna. Ito bajiri itiganati Jesure ãmi wayijarã ĩna. Gaje cumari gãna cuni ĩnare baba cuti wayijarã. 37 Ito ĩna jẽa waroca mino buto wẽayiju. Jacũrise cuni buto jacũ sãjayiju cumaju. Ito bajiri ide dajacoayiju cuma ĩja. 38 Ito bajibojarocati Jesús ĩ ya rijoga jeoadona cani sãñayiju, cuma usi tutuju. Ito bajiro ĩ canija ticõri, ĩre yujioyijarã ĩ rãca riasotirã:

—Tuoya guare Riasogu mu. Rujarã ya mani. ¿Guare mai codebeati mu? yiyijarã ĩna Jesure.

39 Ito ĩna yija tuocõri, yujiyiju Jesús ĩja. Yujicõri ado bajiro yiyiju ĩ:

—Wẽabesa, yiyiju Jesús minore. Jacũ jidicãña, yiyiju Jesús ide jacũrisere.

Ito ĩ yirocati mino rẽtacoayiju ĩja. Ide cuni jacũbiticoayiju ĩja. Quenaro tujacoayiju ĩja. 40 Ito bajirocati:

—¿No yirã güiati mua? Güibesa. ¿Yure tuorũnubeati mua? ¿Yu masirisere tuoĩabeati mua? yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

41 Ito bajiro ĩ yibojarocati buto tuo ucayijarã ĩna:

—¿Ñimu ñati ãniama? Minore rẽta rotiami. Mino cuni, ide cuni ĩre tuoa, yiyijarã Jesús rãca riasotirã.

Gerasa gagu rũmú sãñagũ oca

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

5 Jesús ĩre suyarã rãca siduja Gerasa
sitaju jẽa ejayijarã ĩna. 2 Jesús eja ĩ
maja waroca ĩre bocayiju gãji. Ĩ ya usiju
rũmú sãja ecoru ñayiju. Masa yujeadoju
ñacõri Jesús tu ejayiju ĩ. 3 Masa godana
ĩna yujeadoju ñayiju ĩ ñaro. Ĩre sia
sẽobisijarã gãjerã come mana. 4 Ĩ ya
gubo tĩgã ĩ ya ãmore cuni siabojayijarã
ĩna. Ĩre ĩna siabojarocati coji meje tunu
ruacõsotiyiju ĩ. Ĩre tua yi masibisijarã
masa. 5 Ũmua, ñami cuni wa ucuyiju
ĩ. Turia joeju cuni, masa yujeadoju
cuni wa ucuyiju ĩ. Ĩ wa ucuroju buto
awasã ucuyiju ĩ. Ito yigu gũtana yijeyiju
ĩmasiti. 6 Ito ĩ bajiroca Jesure ti ñucacõri
ũmaquedi wayiju ĩ Jesús tuju. Jesús
tu ejacõri ĩ riojo rijomunigãna ñini
rũjũyiju ĩ, ĩre rũcubuogu. 7–8 Ĩ ejaja
ticõri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Tuoya rũmú mu. Ãnire ĩ ya usiju
ñagũ budiya mu, yiyiju Jesús rũmúre.

Ito ĩ yijare:

—Jesús, Dios Macu ña muáma. ¿Yure
no bajiro yigu yigujada mu? Dios yure
tiro riojo busia yu. Yure juniro yibesa
mu, yi josayiju ĩ Jesure.

9 Ito ĩ yiroca ado bajiro yiyiju Jesús
ĩre:

—¿Ñe wame cutiati mu? yiyiju Jesús.

Ito ĩ yija:

—Jãjarã wame cutia yu, jãjarã rũmúa
gua ñajare.

10 “Adi sita sõjua wasa”, guare yibesa
mu, yi josayiju rũmú Jesure. 11 Ito
bajiroca turiaju jãjarã ba rũgõ ucuyijarã
ecana yesea. 12 Ĩnare ticõri ado bajiro
yiyijarã rũmúa Jesure:

—“Ecana yesea ĩna ya usiju sãjaña
mua”, guare yiya mu, yi josayijarã ĩna
Jesure, yeseare sãja ãmorã.

13 Ito ĩna yija ticõri: “Itoju wasa mua”,
yiyiju Jesús ĩnare. Ito ĩ yija ũmugũre
sãñabojana rũmúa budicoayijarã ĩja,
yesea ya usiju sãja ãmorã. Ecana yesea
dos milcõ ñayijarã ĩna. Ito ĩna ya usiju
rũmúa sãja ecocõri buto ũmaquedi
wayijarã yesea. Gũtagãri joeju muja
wacõri quedi sãja wayijarã rujaraju. Ito
bajiri ĩna ñarocõti ruja jedicoayijarã
ĩna.

14 Ito bajiri yeseare codebojarã
ũmaquedi wacoayijarã ĩna. Iti bajirisere
gotiyijarã ĩna gãjerãre. Jaja cuto cuni,
jaibiti cuto cuni masare itire gotiyijarã
ĩna. Ito bajiri, “¿Ñe rẽtati?” yirona
tirã wayijarã masa. 15 Jesús tu ejacõri,
rũmúa sãja ecobojarure tiyijarã ĩna.
“Jãjarã rũmúa sãñaru ñabojaguti, ĩ
ya usiju rũmúa budigoru ñami ĩja”,
yi ti masiyijarã masa. Jesús tu rujigu
yutabuju ĩ sãñarocaju tiyijarã ĩna.
Rũmúa ĩna sãñaja tuo masigũ meje
ñayiju maji. Quenari usi, usi cutigu ĩ
tuoĩarise queno tuo masigũ ñayiju ĩja.
Ito ĩ bajija ticõri, buto güiyijarã masa.
16 Ito bajiro iti rẽtaja ticõri, rũmúa
budigoru ĩ bajirise, ecana yesea ĩna
bajirise cuni gãjerãre gotiyijarã ito
gãna. 17 Ito bajiri Jesure güicõri ĩna
cutore ĩ budigotoni ĩre josayijarã ĩna.

18 Ito Jesús cumaju ĩ sãñaroca rũmúa
budigoru ado bajiro yiyiju ĩre: “Mu rãca
wa ãmoa yu cuni”, yi josayiju ĩ Jesure, ĩ
rãca warocu. 19 Ito bajiro ĩ yibojarocati
ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:

—Yu rãca wabesa. Mu ya wiju tudi
wasa. “Yure ti maicõri, yure queno yimi
Dios”, yi gotiba mu ñarãre, yiyiju Jesús
ĩ ya usiju rũmúa budigorure.

20 Ito Jesús ĩ yiroca rũmúa budigoru
tudicoayiju. Jua dujamocõ cutoriju goti
ucuyiju ĩ. Rũmúa ĩ ya usiju sãñanare
Jesús ĩ bucõare gaye goti ucuyiju ĩ.
Ito bajiri iti bajirisere tuocõri uca
jedicoayijarã masa.

Jairo macore Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

21 Ito yija bero Jesús tudi jẽa wayiju cuma jajocana. Itajura tunima Jesús ĩ rũgõroju jãjarã masa minijuayijarã ĩ tu. 22 Ito bajirocati minijuara wi uju ejayiju Jesús tu. Jairo wame cutiyiju ĩ. Jesure ticõri ĩ riojo rijomunigãna ñini rũjũyiju Jairo. 23 Ito bajiro rujicõri ado bajiro Jesure josayiju ĩ:

—Yu maco cõgõ yamo. Iso catire ãmoa yu. Ito bajiri isore moaĩagu waya mu, yiyiju ĩ Jesure.

24 Ito bajiro Jairo ĩ yija tuocõri, ĩ rãca wayiju Jesús. Jãjarã masa ĩre suya wacõri bidiro ñayijarã ĩna. 25 Ĩna wato romio ñayijo. Iso ñayijo romia ñarise cõgõ. Jua gubojeno rodori tujayiju iso cõroca riti. 26 Jãjarã uco masa uco yibojayijarã isore. Uco waja niyeru iso rucorise ĩsi jeocõyijo uco masare. Ĩna uco yibojarocati buto busa cõ wayijo iso ĩja. 27 Gãjerãre Jesús ĩ yisiore gaye tuo bujayijo iso. Ito bajiri jãjarã masa rãca ñayijo iso Jesús judojua. 28 "Jesús ya yutabujure yu moaĩajama catigoja yu", yi tuoĩayijo isomasijuama. Ito bajiri ĩ ya yutabujure moaĩayijo iso. 29 Ĩ ya yutabujure iso moaĩarocati rí tadicoayiju isore ĩja. Iso ruju ñarise iti rẽtaja tuoĩa masiyijo. 30 Jesure iso moaĩaja bero, "Yu masirisena yisicoaju isore", yi tuoĩayiju Jesús. Ito bajiri juda ticõri ado bajiro masare seniĩayiju ĩ:

—¿Ñimo yu ya yutabujure moaĩari? yiyiju Jesús ĩnare.

31 Ito ĩ yija ĩ rãca riasotirã ado bajiro yiyijarã:

—Mu tuju jãjarã ñama mure moaĩarã. ¿No yigu seniĩati mu? "Ñimo yu ya yutabujure moaĩari", ¿yi seniĩati mu? yiyijarã ĩna Jesure.

32 Ito ĩna yibojarocati ĩre moaĩagõre ti ãmayiju Jesús. 33 "Yu ña ĩre moaĩagoro", yiroco buto nurуoyijo iso Jesure güigo. Güibojagoti rijomunigãna ñini rũjũyijo iso Jesús riojo. Ito bajicõri ñajediro bajirisere gotiyijo iso Jesure. 34 Iso ito yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Maco, tuoya mu. Yure mu tuorũnujare mure yisiobu yu. "Jesure yu moaĩajama catigo yigoja yu", mu yi tuoĩajare mure yisiobu yu. Ito bajiri mure rí tadicoaju. Wanu quenagõ, cati quenagõ wasa mu, yiyiju Jesús isore.

35 Ito bajiro isore ĩ yirocati minijuara wi uju Jairo wame cutigu ya wi gãna ejayijarã. Ado bajiro Jairore gotiyijarã ĩna:

—Mu maco godacoamo. "Yu macore yisiogu waya", yi josabesa Riasori masure ĩja, yiyijarã ĩna Jairore.

36 Ito ĩna yibojarocati:

—Güibesa. Itoti yu masirisere tuoĩaña, yiyiju Jesús ĩre.

37 Gãjerãre suya rotibisiju Jesús. Pedro, Santiago, Juan cuni Santiago ocabaji, ĩna udiarãreti suya rotiyiju Jesús. 38 Minijuara wi uju, ya wi tu ejacõri, buto ĩna otija tuoyiju Jesús. 39 Ito bajiri wi sãjacõri ado bajiro yiyiju ĩ:

—¿No yirã otiati mua? Macoacã cõgõ meje yamo iso. Canigõ yamo, yiyiju Jesús otirãre.

40 "Usi jedicoañi iso", yi masicõri Jesure ajayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yija ticõri, budi rotiyiju Jesús ĩnare. Ito yicõri macoacã ya sõa sãjayiju Jesús. Iso jacusabatia rãca, ĩre suyarã udiarã rãca sãjayiju Jesús. Ĩna rãca sãjacõri macoacãre busiyiju Jesús. 41 Iso ya ãmore ñia tũa wumuocõri ado bajiro yiyiju Jesús:

—Talita cumi, yiyiju Jesús isore. Masa oca yireoni bajiro: " 'Macoacã, wumuña', mure yibu yu", yireoni ña iti.

42 Ito ĩ yirocati wumu wayijo iso. Jua gubojeno rodoricõ tujago ñayijo iso. Tudi iso catija ticõri, buto ucayijarã masa. 43 Ito bajiri ado bajiro ĩnare

rotiyiju ĩ: “Gãjerãre iti bajirisere gotibesa. Isore ecaya mua”, yi rotiyiju Jesús ĩnare.

Nazaretju Jesús ĩ ware gaye

(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

6 Iti cutore budi wayiju Jesús. Budi wacõri ĩ ya cuto ñasariju ejayiju Nazaret wame cutiroju. Ĩ rãca riasotirã cuni wayijarã ĩ rãca. 2 Ito bajiri tujacãra rumu ñaroca masare riasosuoyiju Jesús minijuara wiju. Ĩre tuocõri, “Buto masigũ ñami ĩ”, yirona ucayijarã ĩna. Ito bajiri ado bajiro yiyijarã masa Jesure tuocõri:

—¿No bajicõri buto tuo masiati ãni? ¿Ñimu ĩre riasoyijari? ¿No bajicõri ĩ buto tuo masirise ñati ĩre? Ĩmasiti guijoro bajiami. Cõrãre ĩ moaĩarocati ñarise rẽtacoaju, yiyijarã ĩna Jesús ya cuto gãna. 3 Gaje ado bajiro yiyijarã ĩna: Ĩti ñami adoju yucu yijeri masu. María macu ñami ĩ. Ito yicõri Santiago, José, Judas, Simón mesa rĩjoru ñami ĩ. Ĩ ocabajirã romia cuni ado gãna ñama ĩna, yiyijarã Jesús ya cuto gãna.

Ito bajiro ĩna yija tuocõri, Jesure boca ãmibisijarã ĩna. 4 Ito ĩna yibojarocati ĩnare busiyiju Jesús:

—Diore goti ĩsiri masure rũcubuorã yirãji masa jeyaro. Ito bajibojarocati ĩ ya cuto gãna, ĩ ñarã, ĩ ya wi gãna cuni rũcubuomenaji ĩna. Ĩ ñarã ĩre tuomenaji ĩna, yiyiju Jesús.

5 Ito bajiri Jesure ĩna tuobejare tiyamani yi ĩoado mañiju Jesús. Ito bajibojarocati coriarãre ãmo moa jeocõri ĩna ñarise rẽtoyiju Jesús, jãjarãre meje. 6 Ĩ ñarã ĩre ĩna tuorũnubeja ticõri, “Ayu, ¿no yirã tuorũnubeati ĩna?” yi tuoĩayiju Jesús. Ito yija gaje cutoriju wayiju Jesús masare riaso ucugu wacu.

Dios oca ĩna goti ucutoni ĩ rãca riasotirãre Jesús ĩ cõare gaye

(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

7 Ĩ rãca riasotirãre ji wayiju Jesús. Jua gubojeno ũmua ñayijarã ĩna. Gãjerãre riasojaro yirocu, ĩnare cõayiju Jesús. Co cuto ruyabeto jũarã riti cõayiju Jesús ĩnare. Ito yicõri ĩ masirise jidicãyiju Jesús ĩnare, “Rũmúare bucõama mua cuni”, yirocu. 8 Ito yicõri ĩ rãca riasotirãre ado bajiro rotiyiju Jesús: “Mua goti ucurã waja mua ya gajeoni ãmi wa yibesa. Najuro, tura baju, niyerure cuni ãmi wa yibesa. Tueragu riti ãmi wasa, mua bogaja itigũna tue waja. 9 Guboco sãñacõri, yutabuju co bujuti sãña wasa. Mua sãñarise riti ãmi wasa”, yi rotiyiju Jesús ĩnare. 10 Gaje ado bajiro ĩnare rotiyiju Jesús:

—Cutori mua goti ucurã waja, mua ejari wi co witi ñacõama. Gaje wi, gaje wi wabeja. Gaje cutoju warã riti warã yirãji mua. 11 Gaje cutori mua waja, masa muare cudibeja, Dios oca ĩna tuo ãmobeja, itocõti ĩnare jidicãma. Ĩnare jidicãcõri ado bajiro yiba. Mua ya guboju sita wãrisere ja bateba ĩna ñarijure warã. Ito bajiro mua yija ticõri: “Bujato ya mani ĩnare. Queno yibea mani ĩnare”, yi tuoĩarã yirãji ĩna, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

12 Jesús ĩ gotirere tuocõri masare gotirona wayijarã ĩna: “Ñeñaro mua yirise jidicãcõri Diore tuorũnuña”, yiyijarã ĩna masare. 13 Masare ĩna ya usiju rũmúa sãñanare, rũmúare bucõayijarã ĩna. Ñarise cõrã jãjarãre úye jio guyijarã ĩna. Ito bajiro yicõri ĩna ñarisere rẽtoyijarã ĩna.

Juan idé guri masu ĩ godare gaye

(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

14 Masa jeyaro busiyijarã Jesús ĩ masiro robo ĩ yire gaye. Masa ĩna busire tuocõri iti cuto gagu uju Herodes cuni,

masiyiju Jesús ĩ masiro robo ĩ yire gaye. Itire oca tuocõri ado bajiro busiyiju Herodes:

—Juan masare idé guri masu ñaguĩji mucana, yiyiju ĩ. Mucana tujacõri ĩ masiro robo ĩ yirisere yiguĩji, yiyiju Herodes.

15 Gãjerãma ado bajiro yiyijarã:

—Diore goti ĩsiri masu Elías ñayoru ñaguĩji mucana, yiyijarã ĩna.

Ito ĩna yibojarocati gãjerã ado bajiro yiyijarã mucana:

—Diore goti ĩsiri masu jane mejeju ñayoru ñaguĩji gajea, yiyijarã ĩna.

16 Ito bajiro masa ĩna busija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Herodes:

—Juan ñaguĩji gajea. "Iti rumuju ĩ ya rijoga jatatẽña ĩre", yicu yu. Iti rumu yu sĩa rotija bero mucana tudi tujacõaguĩji gajea, yiyiju Herodes.

17–18 Juan ĩ sĩa ecoroto riojua, ado bajiro Herodesre busi tudiyiju ĩ:

—Mu ocabaji Felipe manojore rucobesa mu. Ito bajiro yibitiruja mu, yiyiju Juan Herodesre.

Felipe manojo ñabojaro Herodías wame cutiyijo iso. Herodes buto ãmoyiju isore. Ito bajiri Juan ito bajiro ĩ yija tuocõri, ĩre ñia rotiyiju Herodes ĩ ya surarare, ĩre ĩna tubiatoni.

19 Ito bajiro Juan ĩ busija tuocõri, Herodías buto tuo tudiyijo ĩre. Ĩre sĩa ãmobojayijo iso. No bajiro ĩre sĩa masia mañiju isore. 20 Quenarise riti tuoĩagũ ñayiju Juan. Ito yicõri queno usi cutigu ñayiju ĩ, Dios ĩ tija. Itire ticõri Juanre queno rũcubuoyiju Herodes. Ito bajiri Juanre camotayiju ĩ, Herodías sĩame yirocu. Juan ĩ busirisere tuo oca jaibojaguti ĩre buto tuo wanuyiju Herodes. 21 Co rumu ĩ ñara rodo gãni biajare basa meni rotiyiju Herodes. Ĩ ya moari masa ujarã rãca, ito yicõri surara ujarã rãca, Galilea ñari masa rãca cuni ĩna rãca basa meniyiju Herodes. Ĩna basa wijari rumu Juanre sĩaroco tuoĩacõyijo Herodías. 22 Iso maco ĩnare basa ĩoyijo ĩna wanutoni. "Quenoguti yure basa ĩoamo iso", yi tuoĩayiju Herodes. Ito bajiri ado bajiro yiyiju isore:

—¿Ñe mure ĩsigũti yu mu basare waja? Mu ãmorise yure seniña.

23 Mu senija yu gajeoni rucorise gudarecona mure ĩsicuja yu. Adi cuto gagu uju ñacõri, mu senija gudarecona ĩsicuja yu. Bugu meje ya yu adire. Ri ya yu, yiyiju Herodes Herodías macore. 24 Ito ĩ yija tuocõri, iso jacore seniĩagõ wayijo iso:

—¿Ñe gajeoni ĩre senigõti yu, cana? yiyijo iso.

Ito yija:

—"Juan masare idé guri masu ya rijogare ãmoa yu", yiba Herodesre, yiyijo Herodías iso macore.

25 Ito bajiro jaco gotija tuocõri, usirio wayijo iso uju Herodes tuju. Ĩre ado bajiro gotiyijo iso:

—Adocãtati Juan ya rijoga ãmoa yu. Somotẽrona jeocõri yure ĩsiña, yiyijo iso ĩre.

26 Ito yija Herodes buto bojori bujayiju itire tuocõri. Juanre sĩa ãmobitibojayiju ĩ. Ito yicõri isore maño ãmobisiju ĩ. Masa ĩna tiro riojo, "Mu ãmoriseti mure ĩsicuja", ĩ yicãre ñajare, iso seniro bajiroti ĩsiyiju ĩ isore. 27 Ito bajiri Juanre sĩa ãmobitibojaguti, ejori oca ĩ ya moari masure Juanre rijoga jata rotiyiju Herodes. Ito bajiro ĩ rotija tuocõri, tubiara wi wayiju Juan ya rijoga jatagu wacu. 28 Ito ejacõri Juan ya rijoga jata, somotẽroju jeocõri ãmi wayiju ĩ. Ãmi wacõri basari masore ĩsiyiju ĩ. Isoju ĩja iso jacore ĩsiyijo.

29 Juanre sĩare gaye tuocõri, ĩ rãca riasotiana ĩ ya rujure ãmirã ejayijarã. Ito yicõri ĩre yujeyijarã ĩna ĩja.

Cinco mil ñarãre Jesús ĩ ecare gaye

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

30 Mucana tudi ejacõri Jesús rãca
minijuayijarã ĩ oca goti ucurã ejana.
Ito bajiri ĩna riaso ucure gotiyijarã ĩna
Jesure. Ĩna tiado bajiroti ñarocõti goti
jeoyijarã ĩna Jesure. 31 Jãjarã masa
warãtibe, tudi warãtibe, yi ñayijarã
masa. Ito bajiri Jesús ĩre suyarã cuni
ba ãmobojayijarã. Diju barajau mañiju
ĩnare. Ado bajiro yiyiju Jesús ĩ cũanare:

—Ita, wato. Õ, masa ĩna manoju
tujacãto mani, yiyiju Jesús ĩnare. 32 Ito
yija jajocana wayiju Jesús masa manoju.
Ĩ cũana cuni wayijarã ĩ rãca. 33 Masa
jãjarã tiyijarã ĩna waja. Jesús, ĩ cũanare
cuni ti masiyijarã masa. Ito bajiri ĩna
wagoja ticõri, boeju ũmaquedi wayijarã
masa. Jesús ĩ cũana rãca ĩna ejaroto
riojuaju ejayijarã masa, buto wacõri.
34 Cumana ejacõri maja wacuti jãjarã
masare ti bujayiju Jesús. Oveja codegu
mano bajiro bajiyijarã masa ĩ tija. Ito
bajiri ĩnare ti maiyiju ĩ. Ito bajiri masare
ti maicõri ĩnare riasosuoyiju Jesús.
35 Ñamicaju ñaroca Jesure busirona ĩ
tu ejayijarã ĩ rãca riasotirã. Ado bajiro
yiyijarã ĩna:

—Ñamicaju ñacoaju ĩja. Queno masa
mama adore. 36 Ito bajiri masa ĩna
cutoju tudi wajaro. Õju ĩna ñaroju bare
gãme barã wajaro. Bare ma ado. Ito
ñaroja, naju gãme baraju, yiyijarã ĩna
Jesure.

37 Ito yija ado bajiro yiyiju Jesús
ĩnare:

—Masare ecaya mua, yiyiju ĩ.

Ito yija ĩja, ĩ rãca riasotirã ado bajiro
ĩre seniĩayijarã ĩna:

—¿Gua bare gãmerã warãjida, jairo
waja rũcurisere? Masa jaijare najuro
waja tĩjabea, yiyijarã ĩna Jesure.

38 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro ĩnare
seniĩayiju Jesús:

—¿Nocõ naju rucoati mua? Titẽña
maji, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Itire ticõri ĩre gotiyijarã:

—Co dujamocõ ña iti naju. Ito yicõri
wai cuni jũarã ñama, yiyijarã Jesure.

39 Ito yija ado bajiro masare yiyiju
Jesús: “Rujaria buri ruji wasa ta
quenarise joeju”, yiyiju Jesús masare.
40 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, rujaria buri
ruji wayijarã masa. Co bure ñayijarã
cincuenta ñarã, gãjerã cien ñarã rujisosa
wayijarã masa. 41 Ito yija naju co
dujamocõ ñarisere, wai jũarãre cuni ãmi
rucoyiju Jesús ĩ ya ãmona. Iti rucocõri
macãrucũroju ti muoyiju ĩ: “Queno ya
Cuna mu”, yiyiju Jesús Diore. Ito yicõri
najuro wẽ jea batoyiju ĩja. Ito yicõri ĩ
rãca riasotirãre ĩsiyiju Jesús. “Masare
batoya”, yirocu ĩsiyiju Jesús. Wai
jũarãre batoyiju Jesús masa ñarocõti
ĩna batoni. 42 Ito bajiri masa jeyaro
bayijarã. Yaji quenaro ñayijarã masa
ĩja iti bacõri. 43 Ĩna yaji rẽtarisere jua
gubojeno jiburiju miosã dajoyijarã ĩna
ba ruarisere. 44 Jãjarã ñayijarã masa,
najuro waire cuni barã. Cinco milcõ
ñayijarã ĩna ũmua.

Ide joe Jesús ĩ ware gaye

(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

45 Ito yija ĩ rãca riasotirãre ado bajiro
yiyiju Jesús:

—Cuma sãjacõri siduja jẽa wasa. Itoju
Betsaidaju yure yuba, yiyiju Jesús ĩnare.
Ĩna jẽa waroca masare ware goti ñayiju
Jesús. 46 Ĩnare ware goticõri turiaju
maja wayiju Jesús, Diore busirocu.
47 Rãiocũro itajura gudarecoti tujayiju
cuma maji. Ito bajiri Jesuama itajura
tunima rũgõcõri ti ñucayiju ĩnare.
48 Jesús ĩ tija buto weabojayijarã ĩna.
Mino buto iti wẽa tuojare josari wea
wabojayijarã ĩna. Ito bajiri busucũro ide
joena wacõri ĩna tu eja wayiju Jesús.
Ito bajibojarocati ĩnare rẽta wacu bajiro
eja wayiju ĩ. 49–50 Ide joe ĩ waja ticõri,

bʉto awasãyijarã ĩna ʉcarã. “Masʉ wʉjo ñaguĩĩi”, yi tʉoĩayijarã ĩna. Ĩna ʉcaja ticõri, ado bajiro yiyijʉ Jesús:

—Oca sẽoña mʉa. Güibesa mʉa. Yʉti ña, yiyijʉ Jesús ĩnare.

51 Itocõti ĩna rãca cumajʉ sãja ejacoayijʉ Jesús ĩja. Ĩ sãjarocati mino rẽtacoayijʉ. Ito bajiri bʉto ti ʉcayijarã ĩna itire. 52 Bare jabetacãna jãjarã masare Jesús ĩ ecaja tibojarãti, “Dioti ñami ĩ”, yi masibisijarã ĩna maji. “Tiyamani ĩo masigʉ̃ ñami Jesús”, yi ãmobisijarã ĩna. Queno tʉo masibisijarã maji.

Genesaret sita gãnare Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 14.34-36)

53 Itajura jẽacõri Genesaret wame cʉtiri sitajʉ ejayijarã ĩna. Itojʉ cumare sia cũyijarã ĩna. 54 Cuma ĩna sia majaroca Jesure ti masiyijarã masa itijʉ gãna. 55 Jesure ticõri ʉsirio wayijarã gãjerãre gotirona. Ito yija cõrãre ĩna ya camana ãmi wayijarã Jesús tʉjʉa. 56 No ĩ waro bajiroti jaibiti cʉto, jaja cʉtojʉ, wi manojʉ, majʉ cʉni cõrãre cũ yuyijarã ĩna, Jesús ĩ yisiotoni. Ĩ ya yutabuju gaja moaĩa ãmorã, ĩre josayijarã ĩna. Jesús ya yutabuju gaja moaĩanare riti ĩna ñarise cʉtirise rẽtacoayijʉ ĩja.

Ñeñaro tʉoĩacõri ñeñarise yama masa, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 15.1-20)

7 Ito yija fariseo gaye tʉoĩarã, judio masa rotirise riasori masa rãca Jesús tʉ eja rʉgʉ̃yijarã ĩna. Jerusaléna wadiana ñayijarã ĩna. 2 Jesús tʉ ejacõri ĩ rãca riasotirã coriarã ãmo coemenati ĩna baja tiyijarã ĩna. Ito bajiri bʉcʉrã ĩna rotiado bajiro ĩna yibeja ticõri, ĩnare bʉsituyijarã ĩna. 3 Judio masa ñajediro, fariseo gaye tʉoĩarã cʉni bʉcʉrã ocare queno tʉo sʉyayijarã ĩna. Bʉcʉrã ĩna rotiado bajiroti ruje ãmo coesotiyijarã ĩna baroto riojʉa. 4 Bare waja yiadojʉ bare gãme tʉdi ejacõri bʉcʉrã ĩna rotirise ĩna cʉdiroto riojʉa babisijarã ĩna. Bʉcʉrã ĩna rotiado bajiroti idira coa, ide gõnaradʉ, ito yicõri come sotʉ cʉni coecõyijarã ĩna. Bʉcʉrã rotirise cʉdirona ĩna ya caniado cʉni queno coecõyijarã fariseo gaye tʉoĩarã, judio masa rotirise riasori masa cʉni. 5 Ito bajiri Jesús rãca riasotirã ĩna ãmo coemenati baja ticõri, ado bajiro ĩre seniĩayijarã ĩna:

—¿No yija mʉ rãca riasotirã bʉcʉrã oca tʉorʉ̃nʉbeati? yiyijarã ĩna. Tite. Coji rʉyabeto ãmo coemenati bama ĩna, yiyijarã fariseo gaye tʉoĩarã.

6 Ito ĩna yijare cʉdiyijʉ Jesús ĩnare:

—“Queno yirã ña gʉa”, yibojarãti mʉa tʉoĩaro bajiro yibea mʉa. Jane mejejʉ mʉare tʉoĩa yugʉ ado bajiro ucañi Diore goti ĩsiri masʉ Isaías ñayorʉ:

“Diore bʉto rʉ̃cʉbʉoa gʉa”, yirã
ñabojarãti mʉa ya ʉsijʉama
queno ĩre rʉ̃cʉbʉobea mʉa.
7 Minijuacõri, “Diore queno rʉ̃cʉbʉoa
gʉa”, yirã ñabojarãti rocati ya
mʉa. Ito yicõri rocati oca bʉsi
ajea mʉa itire. Mʉa gotijama,
“Bʉcʉrã oca, Dios oca bajiroti
bajia”, yi gotiboja mʉa, yi ucañi
Isaías ñayorʉ mʉare tʉoĩa yugʉ,
yiyijʉ Jesús ĩnare.

8 Dios ĩ rotirisejʉa queno tʉorʉ̃nʉbiticõri, bʉcʉrã ocajʉare queno tʉorʉ̃nʉa mʉa, yiyijʉ Jesús ĩnare.

9 Mʉcana gaje ado bajiro ĩnare goti remoyijʉ Jesús:

—Bʉcʉrã ocajʉare tʉo sʉyarona Dios ĩ rotirisereama cʉdibea mʉa. 10 Ado bajiro gotiyijʉ Moisés ñayorʉ: “Mʉ jacʉre, mʉ jacore cʉni rʉ̃cʉbʉoya”, yiyijʉ ĩ. “No ĩ jacʉre bʉsitugʉ, ĩ jacore cʉni bʉsitugʉ sĩacõrʉja ĩocʉ̃re”, yi ucañi Moisés ñayorʉ. 11 Mʉama ricati bajiro rotia. Ado bajirojʉa rotia mʉa:

“Yu jacusabatiare ejabuado ma yu. Ñarocõti yu gajeoni cutirise Dios ye riti ña. Ĩ sĩgũreti ejabuacuja yu”, sĩgũ ĩ yija, “Queno yami”, ya mua. 12 “Ito bajiro ĩ tuoĩaja, no yibea ĩ jacusabatiare ĩ ejabuabeja”, ya mua, yiyiju Jesús ĩnare.

13 ’Ito bajiro mua busija, bucurã ocajua tuorũnucõri, “Dios oca waja ma”, yi tuoĩado bajiro ya mua. Iti oca mua tuorũnurise gãjire, gãjire goti muja waju mua. Gaje jaje ñaroja mua ito yirise. Dios ocare tuorũnurã meje ña mua, yiyiju Jesús fariseo gaye tuoĩarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masare cuni.

14 Ito bero masare jicõri ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Mua ñarocõti tuoya yure. Ito yicõri tuo masiña mua. 15 Mani ba sãrise meje ñaroja ñeñaro mani yiroca yirise. Mani ya usiju iti ñeñaro tuoĩajare itina suoriti ñeñaro ya mani. 16 Mua gãmo goje cutijama tuoya, yiyiju Jesús masare.

17 Ito yicõri masare ware goticõri wiju sãjayiju Jesús. Wiju ĩ sãjaroca ĩre seniĩayijarã ĩ rãca riasotirã:

—Jĩju mu masare riasorise gayere queno gotiya guare cuni, yiyijarã ĩna Jesure. 18 Ito ĩna yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—¿Yu riasorise gaye queno tuobiti mua cuni? “Masa ĩna ba sãrise meje ñaroja ñeñaro ĩna yiroca yirise”, yu yija, ¿tuo masibeati mua? yiyiju Jesús ĩnare. 19 Masa ĩna ba sãrise jeragaju riti waroja. Ĩna ya usiju meje waroja iti. Ito yicõri ĩna ba sãrise rẽta budicoaro yiroja, yiyiju Jesús ĩnare.

“Bare jeyaro quenarise riti ña”, yirocu yiyiju Jesús. 20 Mucana tudi goti quenoyiju Jesús ĩnare:

—Masa ĩna ya usiju iti ñeñaro tuoĩajare itina suoriti ñeñaro yama ĩna. 21 Ĩna ya usiju ñeñaro tuoĩacõri ado bajiro ñeñarise yama masa. Manuju macore rocati yama ĩna. Riniama. Sĩama. 22 Manojo cutirã ñabojarãti rocati yama ĩna. Gãjire gajeoni uoama. Ñeñarise ñajediro yama ĩna. Ruoama. Dios ĩ rotirisere cudibeama ĩna. Gãjerãre ti tudiama. Gãjerãre busituama ĩna. Ĩna gajeoni rãca, “No yiya mana ña gua”, yama ĩna. “Gãjerã rẽtoro masirã ña gua”, yama ĩna. Ito yicõri queno tuoĩabiticõri rocati yama ĩnaõna. 23 Adi ñeñarise ñajediro yama ĩna, ĩna ya usiju ñeñaro iti tuoĩajare, yiyiju Jesús ĩnare.

Gaje maso Jesure iso tuorũnu suyare gaye

(Mt 15.21-28)

24 Itijuna wacõri Tiro wame cutiri cuto tu ejayiju Jesús. Ito ejacõri wi sãjayiju ĩ. Masa ĩna masibeto eja ãmoyiju Jesús. Ito bajibojarocati masicõyijarã ĩna. 25 Ito bajiri sĩgõ Jesús ĩ ejare gaye masiyijo. Iso ñayijo rũmú sãñagõ jaco. Ito bajiri Jesús tu wadicõri iso ya rijomunigãna ñini rũjũyijo iso, Jesús riojo. 26 Judio masagõ meje ñayijo iso. Sirofenicia gago ñayijo iso. Jesús tu ejacõri ĩre josayijo: “Yu maco iso ya usiju rũmú sãñagõ ñamo. Ito bajiri iso ya usiju rũmú sãñagũre bucõaña mu”, yiyijo iso Jesure. 27 Ito yija ado bajiro gotiyiju Jesús isore:

—Cajero judio masare ejabuasuocuja yu, yiyiju Jesús. Gua masa riojuaju yu mure ejabuaja, rĩacare najuro ẽmacõri yaire ecado bajiro bajia, yiyiju Jesús isore.

28 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyijo iso:

—Ri ya, yu Ũju mu. Ito bajibojarocati yaia bare jeoado roca ñarã boca barã yirãji rĩaca ĩna queorisere, yiyijo iso.

29 Ito iso yija ado bajiro cudiyiju Jesús isore:

—Queno tuoĩa mu. Ito bajiri mu ya wiju tudi wasa. Rũmú budigocõami mu macore ĩja, yiyiju Jesús isore.

30 Iso ya wi tudi ejacõri caniado joeju maso iso jesaroca tiyijo iso. Rũmú budigoroju ñayijo iso ĩja.

Tuobiti busibiti yigure Jesús ĩ yisiore gaye

31 Tiro cutona wayiju Jesús. Ito wa rẽtayiju Sidón wame cutiri cuto. Ito rẽta wacuti Decápolis wame cutiri cutori cuni rẽtayiju. Ito rẽta wacu ejayiju Galilea wame cutiritaju. 32 Ito ĩ ñaroca tuobiti busibiti yigure ãmi ejayijarã masa. Ĩre ãmi ejacõri Jesure seniyijarã ĩna, tuobicure ĩ ya ãmo moa jeotoni. 33 Ito bajiri tuobicure gajerojua ãmi wayiju Jesús. Ito yicõri tuobicu ya gãmo gojeriju ãmo wãsoa sõcõayiju Jesús. Ito yicõri ãmona ĩ ya go ide ãmicõri ĩ ya ñemeroju moaĩayiju busibicure. 34 Ito yicõri macãrucũroju ti muocõri usi ãmiyiju Jesús. Ito yicõri ado bajiro yiyiju ĩre:

—Efata, yiyiju Jesús. “Gãmoro tuoya ĩja”, yireoni ñayiju iti griego ocana.

35 Ito ĩ yirocati tuobicu ñabojaruti tuocoayiju ĩja. Ito yicõri ĩ ya ñemero cuni quenacoayiju ĩre ĩja. Ito bajiri busicoayiju ĩ busibicu ñabojaru. 36 Ito yija ado bajiro masare gotiyiju Jesús: “Gãjerãre goti bato yibesa mua”, yiyiju Jesús ĩnare. Ito ĩ yibojarocati masa jãjarãre goti batoyijarã Jesús ĩ masiro robo ĩ yirisere. “Gotibesa”, ĩ yibojarocati buto busa masare goti bato wayijarã ĩna. 37 Ito bajiro Jesús ĩ yija ti wanucõri, ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Jeyaro ĩ yirise quenasacõa, yiyijarã masa. Tuomenare cuni ĩna tuoroca, busimenare cuni ĩna busiroca yami Jesús, yiyijarã masa.

Cuatro mil ñarãre Jesús ĩ ecare gaye

(Mt 15.32-39)

8 Iti rumuri mucana tudi jãjarã masa minijuayijarã Jesús tuju. Jesús tu ĩna ñaroca riti bare jedicoayiju ĩnare. Ito bajiri ĩ rãca riasotirãre jicõri ado bajiro yiyiju Jesús:

2 —Ãna masare ti maia yu. Udia rumu tuja yu rãca ĩna ñaroca. Ito bajiri bare ma ĩnare. 3 “Bamenati wasa”, ĩnare yu yija, ma gudarecoti boga quedirãji ĩna. Coriarã sõju wadiana ñarãji, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

4 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyijarã ĩ rãca riasotirã:

—Masa ñaro meje ñajare no bajiro masare bare eca masiado ma, yiyijarã ĩna Jesure.

5 Ito ĩna yija seniĩayiju Jesús ĩnare:

—¿Nocõ jaje naju rucoati mua? yiyiju Jesús ĩnare.

—Jua ãmojeno najurori ña, yiyijarã ĩna.

6 Ito yija jacaju masare ruji rotiyiju Jesús. Ito yicõri jua ãmojeno naju ñarisere ãmi rucoyiju Jesús. Itire rucocõri ado bajiro yiyiju Jesús: “Queno ya mu”, yiyiju Jesús Diore. Ito yicõri naju igata batocõri ĩ rãca riasotirãre ĩsiyiju Jesús. Ĩnajua masa jeyarore batoyijarã ĩja. 7 Ito yicõri wai cuni jabeto rucoyijarã ĩna. Waire rucocõri, “Queno ya Dios mu”, yiyiju Jesús mucana. Ito yicõri ĩ rãca riasotirãre bato rotiyiju Jesús. 8 Masa ñarocõti ba jediyijarã. Sĩgũ ruyabeto yaji quenaro ñayijarã ĩna. Ĩna ba ruarise ãmicõri jua ãmojeno jiburi dajoyijarã ĩna. 9 Itiju Jesús rãca bana cuatro milcõ ñayijarã masa. Ĩna ba tĩoja bero ĩnare ware gotiyiju Jesús. 10 Ito bero cumaju sãjayiju Jesús ĩ rãca riasotirã rãca. Cuma sãjacõri Dalmanuta sitaju wayijarã ĩna.

“Tiyamani ĩoña guare”, ĩna yire gaye

(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

11 Ito Jesús ĩ ejaja tuocõri, ĩ rãca busirona ĩ tu ejayijarã fariseo gaye tuoĩarã. Ĩ wisajaro yirona ĩre seniĩayijarã ĩna. “ ‘Dios cõaru ñami ĩ’, gua yitoni, tiyamani mu ĩore ãmoa gua”, yiyijarã

ĩna Jesure. 12 Ito bajiro ĩna yija tʉocõri, bʉto ʉsi ãmiyiju Jesús. “Teoro yama yʉre”, yirocʉ ito bajiro ʉsi ãmiyiju ĩ:

—¿No yija ãna masa tiyamani yi ĩo rotiati ĩna yʉre? yiyiju Jesús. Riti mʉare gotia yʉ. Tiyamani yi ĩobicʉja yʉ masare, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

13 Ito yicõri masare cũ wayiju Jesús. Mʉcana tʉdi cumaju sãjacõri, itajura gaje dʉjajʉa jẽa wayijarã ĩna.

Fariseo gaye tʉoĩarã ya naju wadare gaye

(Mt 16.5-12)

14 Jesús rãca riasotirã bare ãmi ware ãcabojayijarã. Ito bajiri ĩna ya cumaju naju jabetacã ñayiju. 15 Ito yija ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Fariseo gaye tʉoĩarã ya naju wadarise ʉco gaye queno tʉo masiña mʉa. Herodes ĩ gaye cʉni queno tʉo masiña, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

16 Ito bajiro Jesús ĩ yija tʉocõri, ĩnamasi gãmeri bʉsiyijarã:

—Mani naju rʉcobejare ito bajiro bʉsiami Jesús, yiyijarã ĩna.

17 Ĩna bʉsirise masicõyiju Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiyiju ĩ ĩnare:

—¿No yija, “Naju ma”, yati mʉa? yiyiju Jesús ĩnare. ¿Yʉre masibeati mʉa maji? ¿Mʉa ya ʉsiju tʉo masimena ña mʉa? yiyiju Jesús ĩnare. 18 Mʉare cajea ñabojarocati ti masibea mʉa. Ito yicõri gãmoro ñabojarocati tʉo masibea mʉa. ¿Yʉ masiro robo yʉ yirisere masibeati mʉa? yiyiju Jesús ĩnare. 19 ¿Co dʉjamocõ najurori cinco mil masa ñarãre yʉ bare ecaja bero rʉyarise nocõ jibʉri dajocati mʉa? yiyiju Jesús ĩnare.

Ito ĩ yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiyijarã ĩna:

—Doce jibʉri dajocʉ gʉa, yiyijarã ĩna.

20 —Siete najurori cuatro mil masa ñarãre yʉ batoja, ĩna ba rʉare, ¿nocõ jibʉri dajocati mʉa? yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

—Siete jibʉri dajocʉ gʉa, yiyijarã ĩna.

21 Ito yija ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—¿Tʉo masibeati mʉa maji? yiyiju Jesús.

Betsaida gagʉ cajea macʉre Jesús ĩ yisiore gaye

22 Ito bero Jesús ĩre sʉyarã rãca Betsaidaju ejayiju. Ito ĩna ejaroca cajea macʉre ãmi ejayijarã masa Jesús tʉ. Ĩre josayijarã ĩna cajea macʉre ĩ moaĩatoni. 23 Ito yija cajea macʉ ya ãmo ñiacõri ĩre tʉa wayiju Jesús iti cʉto sõjʉa bʉsacã. Ito yicõri ĩ ya go idena cajea macʉre ĩ ya cajea moaĩayiju Jesús. Ito yicõri ado bajiro ĩre seniĩayiju: “¿Ruyuati jabeto?” yiyiju Jesús cajea macʉre. 24 Ito bajiro ĩ yija cajea tibicʉ tisʉoyiju jabeto. Ito bajiri ado bajiro cʉdiyiju ĩ:

—Tia yʉ jabeto. Ito bajibojarocati masare yʉ tija, yucʉ wãrero bajiro bajia, yiyiju ĩ.

25 Ito yija Jesús mʉcana tʉdi moaĩa quenoyiju ĩ ya cajeare. Ito ĩ yija bero queno ticoayiju ĩja. Ñajediro queno ruyuyiju ĩre ĩja. 26 Ito yija Jesús ado bajiro gotiyiju ĩre:

—Mʉ ya wiju tʉdi wasa. Cʉtoju cʉni sãja wa yibeja. Ito yicõri gãjerãre cʉni goti bato yibeja, yiyiju Jesús ĩre.

Dios ĩ cõarʉ ñami Cristo, yi Pedro ĩ goti quenore gaye

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

27 Ito ĩ yija bero ĩ rãca riasotirã rãca wayiju Jesús, Cesarea Filipo wame cʉtiri cʉto tʉ. Ma ĩna waroju ĩ rãca riasotirãre ado bajiro seniĩayiju Jesús:

—¿No bajiro yati masa yʉre ĩna tija? “¿Ñimʉ ñati ĩ?” ĩna seniĩaja, ¿no bajiro cʉdiati gãjerã? yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

28 Ito ĩ yija:

—Ado bajiro yama masa mure: “Juan masare idé guri masu ñami”, yima. Gãjerã ĩna yijama, “Elías ñami”, yima ĩna. Gãjerã ĩna yijama, “Diore goti ĩsiri masu ñami”, yima ĩna, yiyijarã ĩna Jesure. Ito yija ado bajiro ĩnare seniĩayiju Jesús:

29 —¿Muama, ñimu ñami, yati mua yure? yiyiju Jesús.

Ito ĩ yija ado bajiro cudiyiju Pedro ĩre:

—Muti ña Cristo, Dios ĩ cõaru, yiyiju ĩ Jesure.

30 Ito bajiro ĩ yija tuocõri:

—Gãjerãre goti batobesa mua, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Yure sĩarã yirãji, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

31 Ito yija Jesús ado bajiro ĩnare riasosuoyiju:

—Yuti ña Masa Rĩjoru. Bujato tõbujagu yiguja yu. Paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa, ito yicõri bucurã cuni, “Dios Macu meje ña mu”, yirã yirãji ĩna yure. Ito yicõri yure sĩarã yirãji. Ĩna sĩaja, godacoagu yiguja yu maji. Godabojaguti udia rumu bero mucana tudi catigu yiguja yu, yiyiju Jesús ĩnare. 32 Ito bajiro ĩnare gotigu quenaro gotiyiju Jesús. Itire ĩ busija tuocõri, ricati ãmi wayiju Pedro Jesure. Ito yicõri, “Yibesa mu itire”, yi tudiyiju Pedro Jesure. 33 Ito ĩ yija tuocõri, juda rũgũyiju Jesús. Ito bajiro yicõri ĩ rãca riasotirãre tiyiju Jesús. Ito yicõri ado bajiro oca sẽorise rãca gotiyiju Jesús Pedrore:

—Rũmúa uju Satanás wame cutigu bajiro busia mu, yiyiju Jesús ĩre. Yu rãca ñabesa mu. Wasa mu. Dios ĩ tuoĩaro bajiro meje tuoĩa mu. Masa ĩna tuoĩabojaro bajirojua tuoĩa mu, yiyiju Jesús Pedrore.

34 Ito yija ĩ rãca riasotirã, gãjerãre cuni jimioyiju Jesús. Ito yicõri ado bajiro gotiyiju ĩ:

—Sĩgũ yure ĩ suya ãmoja, ĩ ye ñaroti tuoĩabiticõri yujuare tuo mai suyagu yiguĩji. Yucu gajagu robo bajiro tõbujabojaguti yure riti suyagu yiguĩji ĩ. 35 No ĩ catirise maibojaguti godagu yiguĩji. Ito bajibojarocati yure tuorũnugũ, yu oca ĩ gotija tuo junisinicõri ĩna sĩagũama catitĩñare gaye bujagu yiguĩji. 36 Sĩgũ adi macãrucũroju gajeoni jeyaro ĩ bujabojaja, ĩ ya usi jeame ũjuroju iti waja, ĩ ya gajeoni ĩ bujabojare ñe waja ma. 37 Ñe mani ya usi rẽto busaro waja cutirise manoja. Catirãti Dios rãca mani oca quenoja quena. Mani godaja bero ĩ rãca oca quenore manoja ĩja. 38 Adi rumuri gãna ñeñaro yiri masa ñama. Ito yicõri Diore tuorũnurã meje ñama ĩna. Ito bajiri, “Jesure rũcubuogu ña yu”, yi tuoĩa bojobesa ĩna tiro riojo. Ito yicõri ñe bojore mano yu oca gotija quena. No yure masigũ ñabojaguti yure ĩ bojoja, ito yicõri yu oca masibojaguti ĩ bojoja, yu tudi ejari rumu ito bajiroti ĩre bojogu yiguja yu cuni. Yu Masa Rĩjoru ñacõri yu Jacu Dios ĩ busurisena tudi ejagu yiguja yu. Ito yicõri ĩ ñaro gãna ángel mesa rãca ejagu yiguja yu, yiyiju Jesús.

9 Ito yija gaje goti remoyiju Jesús ĩnare:

—Ĩre tuorũnurãre Dios ĩ miojuja, ĩ masirisena miojugu yiguĩji. Riti muare gotia yu. Mua coriarã adiju ñarã mua godaroto riojua ito bajiro ĩ yisuoja tirã yirãji mua, yiyiju Jesús ĩnare.

Ĩna tiro riojo Jesús ĩ godo wedire gaye

(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

2 Co ãmojeno ũmuari bero Pedro, Santiago ito yicõri Juanre cuni ãmi wayiju Jesús ũmari turia joeju. Itoju ĩna ejaroca ĩna tiro riojo Jesús ĩ ya rio gajero bajiro godo wediyiju. 3 Ĩ ya yutabuju buto busa botiyiju. Ito yicõri yoyiju ĩ ya yutabuju. Ũmua bueri botiro bajiro botiyiju. Saya coere rẽto busaro

botiyiju ĩ ya yutabuju. 4 Ito ĩna tiroca
Elías ñayoru, ito yicõri Moisés ñayoru
cuni goaĩoyijarã Jesús tu. Ito bajiri
Jesús rãca ĩna busija tiyijarã ĩna.
5–6 Itire ticõri buto güiyijarã Pedro
mesa. Buto güicõri queno tuoĩa
masibisiju Pedro. Ito bajiri ado bajiro
yiyiju ĩ:
—Tuoya yu Uju mu. Gua adoju ñaja
quenasacõa. Muare wi meni ĩsiruja gua.
Mure co wi, Moisésre gaje wi, ito yicõri
Elíasre gaje wi meni ĩsiruja gua, yiyiju
Pedro Jesure, queno tuoĩabiticõri. 7 Ito
yija ide buere ruji ejacõri Jesús, Moisés
ito yicõri Elíasre cuni gũmayiju. Ito
yicõri bueri watoju oca ruyuyiju:
—Ãni, yu Macuti ñami. Ĩre maisacõa
yu. Ĩre queno tuoya mua, yi ruyuyiju
oca.
8 Ñajasaroti, ti batocõri Jesure riti
tiyijarã ĩna. Gãjerãma ruyubisijarã ĩja.
Jesús sĩgũti ñayiju ĩna rãca.
9 Ito yija turia joe ñana roja wayijarã
ĩna udiarãti Jesús rãca. Ĩna roja waroca
ado bajiro rotiyiju Jesús ĩnare:
—Jĩju mua tigore gãjerãre gotibeja.
Yu ña Masa Rĩjoru. Godacõri mucana
tudi catigu yiguja yu. Yu tudi catiroto
riojua mua tigore gãjerãre gotibeja
maji, yiyiju Jesús ĩnare. 10 Ĩre queno
tuocõri gãjerãre gotibisijarã ĩna.
Ito bajibojarocati ĩnamasiti gãmeri
seniĩayijarã:
—¿Ñe yireoni ñati? “Godacõri
mucana tudi catigu yiguja yu”,
yire, yiyijarã ĩna. 11 Ito bajiri Jesure
seniĩayijarã ĩna:
—¿No yija, “Cristo ejaroto riojua
ejagu yiguĩji Elías”, yati judio masa
rotirise riasori masa? yiyijarã ĩna
Jesure.
12 Ito ĩna yija tuocõri:
—Riti ña. Elías ñayoru robo
bajigu cajero ejasuogu yiguĩji.
Jeyaro quenorocu ejagu yiguĩji ĩ. Ito
bajibojarocati yu Masa Rĩjoru ñagũ
quenabeto junirise bujagu yiguja. Ito
yicõri masa yure rũcubuomenaji. Dios
oca tuti ucagore bajiroti yure rẽtaro
yiroja. 13 Riti muare gotia yu. Elías
ñayoru robo bajigu iti rumuti ejacoaquĩ
ĩja. Ito bajibojarocati masa ĩna ãmoro
bajiroti ñeñarise yicã ĩna ĩre. Dios oca
tutiju ucagore bajiroti rẽtacu Elías robo
bajigure, yiyiju Jesús ĩnare.

Rũmú sãñagũre rũmúre Jesús ĩ bucõare gaye

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

14 Ito yija gãjerã ĩ rãca riasotiri masa
tu tudi ejayiju Jesús. Itoju ejacõri ĩ rãca
riasotirã tu masa jãjarã ĩna ñaja tiyiju
Jesús. Ito yicõri judio masa rotirise
riasori masa ĩ rãca riasotiri masa rãca
ĩna gãmeri busija ti ejayiju Jesús.
15 Jesús ĩ ejaja ticõri, buto wanuyijarã
ĩna. Ito bajiri ĩ tu ũmaquedi wayijarã
senirã warã. 16 Ĩ tu ĩna ejarocati
seniĩayiju Jesús ĩnare:
—¿Ĩna rãca ñeonire gãmeri busiri
mua? yiyiju Jesús ĩnare.
17 Ito ĩ yija tuocõri, masa watoju sĩgũ
ado bajiro cudiyiju Jesure:
—Tuoya riasogu mu. Yu macu ĩ ya
usiju rũmú sãñagũ ñami ĩ. Ito yicõri
busibicu ñami ĩ yu macu. Ito bajiri ĩre
mu tuju ãmi wadibu yu. 18 Yu macu ya
usiju sãjacõri ĩ quedi quearoca yami
rũmú. Ito yicõri yu macu ya risere somo
jairo budia. Guji cuni canamuocõri
ruju cuni tutua jedicoami ĩ. Nocõ
mejeti rũmú ĩ ejajare ito bajiroti baji
ñami yu macu. “Yu macu ya usiju
rũmú sãñagũre bucõaña”, yibojabu yu
mu rãca riasotirãre. Rũmúre bucõa
masibeama ĩna, yiyiju ĩ Jesure.
19 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju
Jesús:
—Yure tuorũnumena ña mua
maji. Yoari mua rãca ñaboja yu. Ito
bajibojarocati yure tuobea mua maji,

yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre. Yu tu ãmi waya macuacãre, yiyiju Jesús.

20 Ito ĩ yija tuocõri, Jesús tuju ãmi wayijarã ĩre. Jesure ticõri macuacã ĩ cõ quediroca yiyiju rũmú. Ito bajiri jacaju quedi queacõri tunu cũñayiju macuacã. Ito yicõri ĩ ya rise somo budiyiju ĩre. 21 Ito yija Jesús seniĩayiju macuacã jacure:

—¿Nocõ rodori tujati mu macu ito ĩ bajiroca? yiyiju Jesús ĩre.

Jesús ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju ĩ:

—Jaibicuacã ñagũjuti ito bajisuoquĩ yu macu. 22 Coji meje jeameju ĩre queo tĩayiju rũmú. Ito yicõri ide ñariju cuni ĩre queo roayiju rũmú yu macure sĩarocu. Mu guare ejabua ãmojama, guare ti maicõri guare ejabuaya mu, yiyiju ĩ Jesure.

23 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:

—Mu yure tuojama, ñejua buto josarise manoja, yiyiju Jesús ĩre.

24 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju ĩ:

—"Yu macure yisio masiguĩji Jesús", yi tuoĩa yu. Ito bajiri buto busa yu tuotoni, yure ejabuaya mu, yi busiyiju ĩ awasãre rãca Jesure.

25 Ĩ awasãja tuocõri, jãjarã busa minijuayijarã masa Jesús tuju. Ito bajija ticõri, ado bajiro rũmúre oca sẽoro busiyiju Jesús:

—Tuoya rũmú mu. Masa ĩna busibitiroca, ĩna tuobitiroca cuni ya mu. Ito bajiri macuacã ya usire budigo rotia yu muare. Ito yicõri mucana tudi ĩre sãjabesa mu, yiyiju Jesús rũmúre.

26 Ito ĩ yiroca rũmú awasãcõri macuacã ĩ cõ quediroca yiyiju ĩ. Ito yicõri ĩ ya usiju sãñabojaru budigocoayiju ĩja. Ĩ budigorocati cõgũ bajiro bajicoayiju macuacã. Ito bajija ticõri: "Cõcoami", yiyijarã masa. 27 Ito ĩna yibojarocati Jesús macuacã ya ãmona tũa wumuoyiju ĩre. Ito ĩ yirocati rũgõcoayiju ĩja.

28 Ito yija bero wi sãjayiju Jesús. Ito ĩ sãja waroca ĩre seniĩayijarã ĩna ĩ rãca riasotiri masa:

—¿No yija bucõa masibiti gua rũmúre? yiyijarã ĩna Jesure.

29 Ado bajiro ĩnare cudiyiju Jesús:

—Bamena riti Diore senicõri, ãni rũmú robo bajigure bucõa masirãji mua, yiyiju Jesús ĩnare.

Yure sĩarã yirãji, mucana Jesús ĩ tudi gotire gaye

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

30–31 Itijuna wayijarã ĩna Jesús ito yicõri ĩ rãca riasotirã cuni. Galilea sita ĩna wa rẽtaroca ĩ rãca riasotirãre riasoyiju Jesús. Ito bajiro ĩnare ĩ riaso ñariju masa ĩna masire ãmobisiju Jesús.

—Yu ña Masa Rĩjoru. Yure ñiacõri sĩarã yirãji masa. Godacoagu yiguja yu. Ito bajibojaguti udia rumu bero tudi catigu yiguja yu mucana, yiyiju Jesús ĩnare.

32 Ĩ gotirisere queno tuo masibisijarã ĩna. Ito yicõri buto Jesure seniĩa güiyijarã ĩna.

¿Ñimu ñati ñasagu ñarocu? ĩna yi seniĩare gaye

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

33 Itijuna wana Capernaumju ejayijarã ĩna. Itoju ejacõri wi sãjayijarã ĩna. Iti wiju sãjacõri, ado bajiro ĩnare seniĩayiju Jesús:

—¿Ma wadirã ñeonire gãmeri busiri mua? yiyiju Jesús ĩnare.

34 Jesús ĩ seniĩaja tuobojarãti cudibisijarã ĩna. "¿Ñimu ñaguĩjida ñasagu mani wato?" yi gãmeri busiyijarã ĩna maju wadirã. Ito bajiri Jesús ĩ seniĩaja cudibisijarã ĩna ĩja. 35 Ĩna cudibejare rujiyiju Jesús. Ito bajiro yicõri ĩ rãca riasotirãre jimio jeocõyiju Jesús:

—Sĩgũ ñasagu ĩ ña ãmoja, “Ñasabicu ña yu”, yi tuoĩagũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri masa jeyarore moa ĩsigũ yiguĩji, yiyiju Jesús ĩnare.

36 Ito yija ĩna watoju macuacãre cũyiju Jesús. Ito yicõri macuacãre ãmi jeoyiju Jesús. Ito bajiro yicõri ĩnare ado bajiro gotiyiju:

37 —No yure rũcubuogu ãni macuacãre boca ãmigũti, yure boca ãmigũre bajiro yami ĩ. No yure boca ãmigũti yu sĩgũre meje boca ãmiguĩji. Yure cõarure cuni boca ãmiami, yiyiju Jesús.

Manire tuo tudibicu ĩ ñaguĩji mani baba, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

38 Ito yija ado bajiro gotiyiju Juan Jesure:

—Guare riasogu, tuoya mu. Mu wamena suoriti rũmúre bucõagũre ticu gua. Ĩ mani rãca ñagũ meje ñajare, “Yibesa”, yicu gua ĩre, yiyiju Juan Jesure.

39 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—Queno yami ĩ. Ito bajiri ĩre rẽobesa, yiyiju Jesús. Sĩgũ yure rũcubuocõri tiyamani ĩ yi ĩoja bero ñeñarise busitubiquĩji yure. 40 Ito bajiri manire tuo tudibicu ĩ ñaguĩji mani baba. 41 Riti muare gotia yu. Dios ĩ cõaru Cristo ña yu. Ito bajiri yu ñarã mua ñajare gãji muare ide ĩ ioja ticõri, wanugũ yiguĩji Dios. Ito bajiri muare queno ĩ yijare ĩre waja yigu yiguĩji Dios, yiyiju Jesús ĩnare.

Ñeñaro mua yi uyaja guijorise ña, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

42 Ito yija ĩ rãca riasotirãre ado bajiro gotiyiju Jesús:

—No macuacã yure tuorũnusuogure ñeñaro yiroca gãji ĩ yija, ĩre buto waja senigũ yiguĩji Dios. Quenogorama ito bajiro yigure ĩ ya ãmumaju gũtagã jajoca sia yocõri riaca ũcaroju rucõaja quenaroja, yiyiju Jesús ĩnare. 43 “Mua ñeñaro yirise jidicãña mua”, yirocu ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare: Mua ya ãmona ñeñarise mua yija itire jatacõña. Manire co duja ãmo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jua ãmo, ãmo cutirã ñabojarãti jeame ũjuroju mani waja rẽto busaro quenabeto yiroja. 44 Itoju jeame yatirime meje ñaro yiroja. Ito yicõri co rumu ruyabeto rujure barã yirãji becoa. 45 Mua ya gubona ñeñarise mua yija itire cuni jatacõña. Manire co duja gubo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jua gubo, gubo cutirã ñabojarãti jeame ũjuroju mani waja rẽto busaro quenabeto yiroja. 46 Itoju jeame yatirime meje ñaro yiroja. Ito yicõri co rumu ruyabeto rujure barã yirãji becoa. 47 Mua ya cajeana ñeñarise mua yija itire ruacõña. Manire co duja cajea manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jua cajea, cajea cutirã ñabojarãti jeame ũjuroju mani waja rẽto busaro quenabeto yiroja manire. 48 Itoju jeame yatirime meje ñaro yiroja. Ito yicõri co rumu ruyabeto rujure barã yirãji becoa, yiyiju Jesús ĩnare.

49 ’Mani jea uaja, iti juniro bajiro tõbujarã yirãji Diore tuorũnumena. 50 Quenarise ña moa. Ito bajibojarocati moa ocarise iti jedija mucana tudi ocabetoja ĩja. Ito bajiri waja mano bajiroti ñaroja moa ĩja. Ito bajiri moa queno ocarise bajiro bajirã ñaña mua. Ñe oca manoti ñaña mua. Ito yicõri sĩgũ robo bajiro tuoĩa ñaña mua, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Manojore jidicãre ma, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

10 Capernaumju ñacõri Judea sitaju wayiju Jesús. Ito ejacõri Jordán

wame cutirisa boejuaju wayiju Jesús. Itoju masa jãjarã minijuayijarã mucana Jesús rãca. Ĩna ejaja ticõri, ĩnare riasoyiju Jesús ĩ yisotiro bajiroti. 2 Jesús masare ĩ riaso ñaroca ĩ tu ejayijarã fariseo gaye tuoĩarã. Jesús ĩ tuo wisajaro yirona ado bajiro ĩre seniĩayijarã ĩna:

—¿Ũmugũ ĩ manojore cõaja, ñeñarise ñati iti? yiyijarã ĩna Jesure. 3 Ito ĩna yija ado bajiro cudiyiju Jesús:

—¿No bajiro muare rotiyijari Moisés ñayoru? yiyiju Jesús ĩnare.

4 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyijarã ĩna:

—Ado bajiro gotiyiju Moisés ñayoru: “Sĩgũ manojore ĩ cõa ãmoja papera ucaruja. ‘Yu manojo te ñamo. Ito bajiri isore cõagũ ya yu’, yire papera uca tĩocõri, isore cõagũ yiguĩji ĩ”, yiyiju Moisés ñayoru, yiyijarã fariseo gaye tuoĩarã Jesure.

5 Ito ĩna yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Mua ya usiju tuo terã mua ñajare manojore cõare gaye rẽobisiju Moisés. 6 Jane mejeju cajero masare rujeosuogu ũmugũ ito yicõri romiore cuni rujeoyiju Dios. 7 Ito bajiri manojo bujacõri ricati ñagũ yiguĩji ũmugũ ĩ manojo rãca. Ito bajiri jacusabatia tu butogoroama ñasabiquĩji ĩ ĩja. 8 Ito yicõri manojo rãca jũarã ñabojarãti sĩgũre bajiroti ñarãji ĩna. Ito bajiri jũarã meje ñarãji. Sĩgũ bajiroti ñacõrãji ĩna ĩja. 9 Manojore ãmo siaja bero sĩgũre bajiroti ñama ĩna, Dios ĩ tiro riojo. Ito bajiri manojore cõare ma ĩja, yiyiju Jesús ĩnare.

10 Wiju sãja wacõri Jesure ĩ gotirisere seniĩayijarã ĩna ĩ rãca riasotiri masa. 11 Ito ĩna yijare ado bajiro cudiyiju Jesús:

—No manojore cõagũ quenabeami. Ito yicõri gajeo ĩ manojo cutija rocati yigu bajiro yami ĩ. Cajero ĩ manojo cutisuogore ñeñaro yigu yami ĩocũ. 12 Ito bajiroti romio cuni, iso manujure cõagõ quenabeamo. Ito yicõri gãji iso manuju cutija rocati ajego bajiro yamo iso. Cajero iso manuju cutisuogure ñeñaro yigo yamo iso, yiyiju Jesús ĩnare.

Rĩacare queno yijaro Dios, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

13 Rĩacare tũa wadiyijarã masa Jesús tujua. Rĩacare ĩ moaĩare ãmoyijarã masa. Ito bajiro ĩna yija ticõri, ado bajiro yiyijarã Jesús rãca riasotiri masa:

—Jesure usirioro yibesa mua, yiyijarã ĩna masare. 14 Itire ticõri junisiniyiju Jesús. Ito bajiri ĩ rãca riasotirãre ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Rĩacare rẽobesa, yu tu wadijaro ĩna. Rĩaca ñama yure queno tuorũnurã. Ĩna robo yure queno tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios. 15 Riti muare gotia yu. Rĩaca queno cudi ãmoama Dios ĩ rotirisere. No rĩaca ĩna cudiro bajiro cudibicu Dios ĩ rotiroju ejabiquĩji, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

16 Ito yicõri rĩacare ãmi jeoyiju Jesús. Ito bajiro yicõri ĩ ya ãmona ĩnare moa jeoyiju. Ito yicõri: “Queno yijaro Dios muare”, yiyiju Jesús rĩacare.

Gajeonire buto maisabeja quena, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

17 Itijuna Jesús ĩ wasuorocati ĩ tuju ũmaquedi ejayiju ũmugũ. Jesús riojo ejacõri rijomunigãna ñini rũjũyiju ĩ:

—Tuoya Riasogu mu. Quenagũ ña mu. Dios rãca catitĩña ãmoa yu. ¿No bajiro yiguti yu Dios rãca catitĩñarocu? yiyiju ĩ Jesure.

18 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—¿No yija, “Quenagũ ña mu”, yati mu yure? Dios sĩgũti ñami quenagũ. 19 Dios ĩ rotirisere masia mu. Ado bajiro gotia iti: “Masare sĩabesa. Manojo

cutigu gajeo rãca ajebesa. Rinibesa. Gãjire busitubesa. Gãjerãre ruobesa. Mu jacu, mu jacore cuni queno rũcubuoya", yi gotia Dios oca. Itire masia mu, yiyiju Jesús ĩre.

20 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyiju:

—Tuoya Riasogu mu. Dios ĩ rotirisere masicõri mamu ñagũjuti queno cudicu yu, yiyiju ĩ Jesure.

21 Ito ĩ yija tuocõri, ĩre ti maiyiju Jesús:

—Coji gaye mu yiroti ruya maji. Mu ya gajeoni gãjerãre ĩsi jeocõña. Iti waja bujacõri bojoro bujarãre ĩsiña. Mu ito yija ũmacũju Dios tu ejacõri jairo waja bujagu yiguja mu. Ito bajiri yu gotirisere cudiya. Ito yicõri yu rãca waya, yiyiju Jesús ĩre.

22 Ito bajiro Jesús busija tuocõri, bojori bujayiju ĩ. Gajeoni jaigu ñacõri itire buto maiyiju ĩ. Ito bajiri Jesús busire tuocõri bojori bujaguti wayiju ĩ.

23 Ito yija Jesús ĩ rãca riasotirãre ti batocõri ado bajiro busiyiju:

—Gajeoni jairãre josari ñaro yiroja Dios ĩ rotiroju ĩna ejaroto, yiyiju Jesús ĩnare.

24 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ucayijarã ĩ rãca riasotiri masa. Ito bajiri mucana ĩnare goti remoyiju Jesús:

—Tuoya yu rĩa mua. Gajeonire riti tuoĩarãre josari ñaroja ĩnare Dios ĩ rotiroju ĩna ejaroto. 25 Gawa jota gojere camello ĩ rẽta wa ãmobojaja josari ñaroja ĩre. Ito bajibojarocati gajeoni jaigu Dios ĩ rotiroju ĩ wa ãmobojaja josari busa ñaroja ĩre, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

26 Ito bajiro ĩ busija tuocõri, buto oca jaiyijarã ĩna. Ito bajiri ĩnamasiti gãmeri seniĩasuoyijarã:

—Riti ĩ yijama, sĩgũ Dios tu ejabiquĩji, yiyijarã ĩna.

27 Ito yija Jesús ĩnare ti maicõri, ado bajiro ĩnare gotiyiju:

—Masa eja masiado manoja. Josari ñaroja ĩnare. Dios sĩgũti jeyaro masigũ ñami. Ñejua josarise manoja ĩre, yiyiju Jesús ĩnare.

28 Jesús ito yija tuocõri, Pedro cudiyiju ĩre:

—Queno tuoya mu. Gua ya gajeonire jidicãcõri mure suya gua, yiyiju Pedro Jesure.

29–30 Ito ĩ yija ado bajiro cudiyiju Jesús:

—Riti muare gotia yu. Gãjerãre Dios oca gotirona yure suyacõri ĩna ñarãre cũ warã yirãji coriarã. Ĩna ocabajirã, ĩna jacu, ĩna jaco, ĩna rĩa ito yicõri ĩna ya wesecare cuni cũ warã yirãji ĩna yure suyarona. Ito bajiro yirãji ĩna gãjerãre Dios oca goti ãmorã. No yure suya ãmocõri ĩ ñarãre cũ wacure, queno yigu yiguĩji Dios ĩre. Jaje wiri, wesecari, ocabajirã, jacosaromia ito yicõri rĩa jãjarã ĩsigũ yiguĩji Dios ĩre. Ito bajibojarocati yure suyacõri quenabeto tõbujagu yiguĩji ĩ. Ito bajicõri ija catitĩñare ĩsigũ yiguĩji Dios ĩre. 31 Coriarã adocãta ñasari masa ñabojarãti, ija Dios tu ejacõri ñasari masa meje ñarã yirãji ĩna. Gãjerãma adocãta ñasarã meje ñabojarãti ija Dios tu ejacõri ñasari masa ñarã yirãji ĩna, yiyiju Jesús ĩnare.

Yure sĩarã yirãji, Jesús ĩ yi busisusare gaye

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

32 Jerusalénju wara mana wayijarã ĩna. Ĩ rãca riasotirã riojua wayiju Jesús. Ito ĩre ĩna suya waroca tuoĩa oca jaiyijarã ĩna. "¿No yija Jerusalénju ĩ waja güibeati Jesús?" yi tuoĩayijarã ĩna. Ĩna bero suyarãma buto güiyijarã. Masa ĩna güija ticõri, ricati ĩ rãca riasotirãre goti remosusayiju Jesús ĩ godaroti gaye:

33 —Queno tuoya mua. Jerusalénju warã ya mani. Itoju Masa Rĩjoru yu ñajare yure ñiarã yirãji masa. Paia ujarã

ito yicõri judio masa rotirise riasori masare cuni ĩsirona yure ñiarã yirãji ĩna. Ito bajiri yure boca ãmicõri sĩa rotirã yirãji ĩna. “Ĩmo ĩre sĩaña”, yirã yirãji ĩna gawa masare. 34 Ito yicõri yure aja tudirã yirãji ĩna. Yure go ide eobate gurã yirãji ĩna. Yure bajerã yirãji ĩna. Ito yicõri yure sĩarã yirãji ĩna. Ito bajibojarocati udia rumu bero tudi catigu yigуja yu mucana, yiyiju Jesús ĩnare.

Santiago mesa Jesure ĩna seniĩa ãmore gaye

(Mt 20.20-28)

35 Ito yija Zebedeo rĩa Juan, Santiago cuni eja rũgũyijarã ĩna Jesús tu:

—Tuoya Riasogu mu. “Ado bajiro guare queno yiya”, mure gua senija mu cudire ãmoa gua, yiyijarã ĩna Jesure.

36 Ito ĩna yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—¿No bajiro yu yire ãmoati mua? yiyiju Jesús ĩnare.

37 —Mu rotiroju gua ejaroca mu rãca guare ruji rotiba mu. Sĩgũre mu riojocadujaju ito yicõri gãjire mu gãcodujaju mu ruji rotire ãmoa gua, yiyijarã ĩna Jesure.

38 Ito ĩna yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—Mua yure senibojarisere queno tuo masibea mua. Quenabeto yu tuoĩaroca yirã yirãji masa yure. ¿Yure bajiroti quenabeto tuoĩa ñemecuti masirã yirãjida mua cuni? yiyiju Jesús ĩnare.

39 —Ñemecuticõrãji gua, yiyijarã ĩna Jesure.

Ito ĩna yija ado bajiro yiyiju Jesús:

—Riti muare gotia yu. Quenabeto yu tuoĩaro bajiroti quenabeto tuoĩarã yirãji mua cuni. 40 Ito bajibojarocati yu rãca muare ruji roti masibea yu. Yu riojocaduja, gãcoduja cuni Dios sĩgũti yu tu rujironare rotigu yiguĩji. Itoju rujiado ĩnare queno ĩsigũ yiguĩji Dios, yiyiju Jesús ĩnare.

41 Ito bajiro ĩna busija, gãjerã Jesús rãca riasotirã juа dujamocõ ñarã tuoyijarã. Ito bajiri ĩnare tuocõri Juan, Santiagore cuni junisini tiyijarã ĩna. 42 Ito bajija ticõri, ĩnare jimioyiju Jesús:

—Wi uju sĩgũ ĩ ñaja iti wi gãnare roti masiguĩji. Ito bajiroti masa uju sĩgũ ĩ ñaja wi ujarãre roti masiguĩji ĩ. 43 Ĩnare bajiro bajibitiruja muare. Ado robojua bajia. Mua wato no uju ña ãmogũti gãjerãre moa ĩsija quena. 44 No ñasagu ña ãmogũti gãjerãre ejabuaja quena. Ĩnare moa ĩsiri masu robo bajiroti ĩ moa ĩsija quena. 45 Yu ña Masa Rĩjoru. Masa yure moa ĩsijaro yirocu meje wadicu yu adi sitaju. Masare ejabuarocu wadicu yu. Masare goda ĩsirocu wadicu yu. Ito yicõri ĩna ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsirocu wadicu yu, yiyiju Jesús ĩnare.

Cajea macure Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

46 Mucana wacõri Jericó wame cutiri cutoju ejayiju Jesús ĩre suyarã rãca. Iti cutoju Jesús ĩ budiroca ĩ rãca riasotirã rãca, masa gãjerã suyayijarã ĩre. Ĩna wari ma tu rujiyiju tibicu, Bartimeo wame cutigu. Timeo macu ñayiju ĩ. Gajeoni macu ñari gãjerã ĩre queno yitoni buto josayiju Bartimeo. 47 Jesús Nazaret gagu ĩ rẽta waja tuocõri, buto awasãre rãca ĩre jiyiju tibicu:

—Tuoya Jesús mu. David ñayoru janerãbatia janami ña mu. Yure ti maiña mu, yiyiju tibicu Jesure.

48 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, jãjarã ĩre tudiyijarã tibicure: “Busibesa mu”, yiyijarã masa ĩre. Ito bajiro ĩna yibojarocati buto busa awasãyiju mucana:

—Tuoya David janami mu. Yure ti maiña mu, yiyiju tibicu Jesure.

49 Ito bajiro tibicu ĩ yija tuocõri, tuja rũgũcoayiju Jesús ĩja.

—Ĩre jiya mʉa, yiyijʉ Jesús masare.

Ito ĩ yija tibicʉre jiyijarã ĩna:

—Wanʉ oca sẽoña. Ito yicõri wʉmʉ rʉgʉña. Jesús mʉre jiami, yiyijarã masa tibicʉre.

50 Ito bajiro ĩna yija tʉocõri, Jesús tʉjʉ warocʉ yutabuju joegadore ruacõri bubu quedi rʉgʉ wayijʉ ĩ. 51 Ĩ ejaja ticõri, ado bajiro yiyijʉ Jesús ĩre:

—¿No bajiro yʉ yire ãmoati mʉ? yiyijʉ Jesús ĩre.

—Tʉoya Riasogʉ mʉ. Yʉ ya cajea ruyubea yʉre. Ti ãmoa yʉ, yiyijʉ tibicʉ Jesure.

52 Ito yija ado bajiro ĩre cʉdiyijʉ Jesús:

—Wasa mʉ. “Jesús yʉre yisiocõgʉ yiguĩji”, mʉ yi tʉoĩajare mʉre yisioa yʉ, yiyijʉ Jesús tibicʉre.

Ito bajiro Jesús ĩ yirocati ticoayijʉ tibitibojarʉ ĩja. Ito bajiri Jesure sʉya wayijʉ ĩ tibitija bero ticõri.

Jerusalénjʉ Jesús ĩ ejare gaye

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

11 Jerusalén sõjʉa bʉsa Olivos wame cʉtiri tʉria tʉ ejayijarã. Itojʉ jʉa cʉto ñayijʉ. Betfagé, Betania wame cʉtiri cʉtori ñayijʉ iti tʉria tʉ. Ito tʉ bʉsa ejacõri ĩ rãca riasotiri masa jʉarãre cõayijʉ Jesús. 2 Ado bajiro gotiyijʉ Jesús ĩnare:

—Mani riojo ñari cʉtojʉ wasa. Itojʉ burro macʉ sia rʉgõrʉre bʉjarã yirãji mʉa. Noa masa mʉja jeaĩa yiya macʉ ñaguĩji maji. Ĩre õjama. Ito yicõri ĩre ãmi wadiba. 3 Gãjerã mʉare seniĩaja: “¿No yirã ĩre ãmi wati mʉa?” ĩna yija, ado bajiro cʉdiba mʉa: “Mani Ʉjʉ ãmoami ĩre. Ito bajiri ãmi wajʉ gʉa. Nocõ mejeti jʉda cõagʉ yiguĩji mʉcana”, yi gotiba, yiyijʉ Jesús ĩna jʉarãre.

4 Ito ĩ yija tʉocõri, wayijarã ĩna. Ito ejacõri majʉ ĩna sia rʉgõrʉre ti bʉjayijarã ĩna. Soje tʉti rʉgõyijʉ ĩ. Ĩre bʉjacõri õjayijarã ĩna.

5 Itojʉ ñarã ĩnare ado bajiro seniĩayijarã:

—¿No yirona yati mʉa? ¿No yija burro macʉre õjati mʉa? yiyijarã ĩna.

6 Ito ĩna yija tʉocõri, Jesús ĩ rotiado bajiroti cʉdiyijarã ĩna. Ito bajiri itijʉ gãna Jesús rãca riasotirãre wa rotiyijarã. 7 Ito yija burro macʉre ãmi wayijarã Jesús tʉjʉ. Ito yicõri ĩna ya yutabujuri burro macʉ joejʉ jeoyijarã. Ĩ tʉ ĩna ãmi ejarocati burro joejʉ mʉja jeayijʉ Jesús. 8 Jãjarã masa ĩna ya yutabujuri ruacõri ĩ riojʉa yutabujuri eyocũ yuyijarã ĩna. “Gʉa Ʉjʉ ña mʉ”, yirona ito bajiro yiyijarã masa Jesure rʉcʉbʉorã. Gãjerã mimi caeri jatacõri jidicũ yuyijarã ĩ cʉdatoni.

9 Jesús riojʉa ũmatʉarã cʉni ĩ berojʉa sʉyarã cʉni ruje awasãyijarã masa wanʉ quenarã:

—Dios sĩgʉti ñami quena bʉsagʉ. Dios Macʉ ĩ cõarʉ Ʉjʉ quenagʉ ñami ĩ. 10 Mani ñicʉ David ñayorʉ ĩ rotija quena ñayijʉ. Ito bajiroti quenari rodo ñaro yiroja mʉcana. Dios sĩgʉti ñami quena bʉsagʉ, yiyijarã ĩna wanʉ quenarã.

11 Ito bajiro ĩna yiroca riti Jerusalénjʉ ejayijʉ Jesús. Ito ejacõri Dios ya wi sãjayijʉ ĩ. Jeyaro ti batoyijʉ Jesús. Ito bero iti rãioja ticõri, Betaniajʉ tʉdi wayijʉ Jesús ĩ rãca riasotirã rãca. Jʉa gʉbojeno ñayijarã ĩna, ĩ rãca riasotirã.

Higuera rica manigʉre Jesús ĩ rojare gaye

(Mt 21.18-19)

12 Gaje rʉmʉ Betaniana wayijarã ĩna. Ĩna waroca Jesús ñiocõyijʉ. 13 Sõjʉna higuera wame cʉtiricʉ tiyijʉ Jesús. Rãjagʉ robo bajiricʉ ñacʉ higuera wame cʉtiricʉ. Queno jũ cʉtiyijʉ. Ito bajiri tigʉ wayijʉ Jesús higueragʉ ricare barocʉ. Ito bajibojarocati higueragʉ tʉ ejacõri jũ riti bʉjayijʉ Jesús. Rica mañijʉ cʉma meje ñajare. 14 Itigʉ rica

manija ticõri, ado bajiro yiyiju Jesús itigure:

—Mu ya ricare tudi bamenaji masa. Rica mano yiroja ĩja, yiyiju Jesús itigure.

Ito bajiro ĩ busija tuoyijarã ĩ rãca riasotirã.

Dios ya wiju niyeru wasoari masare Jesús ĩ bucõare gaye

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

15 Jerusalén tudi ejacõri Dios ya wi sãjayiju Jesús ĩ rãca riasotirã cuni. Ito sãja ejacõri ito waja gãme ñarãre bucõayiju Jesús. Niyeru wasoarãre ĩna ya niyeru jeoado tujuda queoyiju Jesús. Ito yicõri buja waja gãmerã ye ĩna ya cumurori tujuda cõayiju Jesús. 16 Ito bajiri Dios ya wiju gajeoni ãmi wa rotibisiju ĩnare. 17 Ito yicõri ado bajiro masare riasoyiju:

—Ĩ oca tutina ado bajiro gotiami Dios: "Yure rũcubuora wi ñaro yiroja yu ya wi. Masa jeyaro yure busirã yirãji iti wiju sãjacõri", yi gotia Dios oca. Ito bajiro mua yija riniri masa ĩna rudiri wi bajiro godo weoa mua Dios ya wire, yiyiju Jesús.

18 Ito bajiro Jesús ĩ yija tuocõri, "¿No bajiro ĩre sĩarujati mani?" yi tuoĩayijarã paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa cuni. Masa jeyaro ĩre riti ĩna tuorũnujare, ito bajiro tuoĩayijarã ĩna, Jesure güirã. 19 Rãiocũro ñaroca iti cutore wayiju Jesús ĩ rãca riasotirã rãca.

Higuera rica manigũ iti siniare gaye

(Mt 21.20-22)

20 Gaje rumu busuri jĩju mucana mana warã higuera wame cutiricu tu ejayijarã ĩna. Ito ejacõri higueragu iti siniaja tiyijarã ĩna. Ñe mari cuni siniacoayiju itigu ĩja. 21 Itocõti Jesús ĩ busigore tuoĩa bujayiju Pedro:

—Tiya guare Riasogu mu. Itigure mu rojaja bero sinicoayija itigu ĩja, yiyiju Pedro Jesure.

22 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro gotiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre:

—Diore mua tuorũnuja quena. "Diore gua senija cudigu yiguĩji", mua yi tuoĩaja quena, yiyiju Jesús ĩnare. 23 Riti muare gotia yu. Diore tuorũnucõri, i turiare, "Cuní rũgũcõri riaca jajosaju quedi roaya", mua yija ito bajiroti rẽtaro yiroja. Diore senicõri, "Yu senirise cudibiquĩji Dios", yi tuoĩabesa mua. Diore senicõri, "Yu senirise cudigu yiguĩji Dios", yi tuoĩaña mua. Mua ito yijati ito bajiroti rẽtaro yiroja. 24 Ito bajiri Diore senicõri: "Yure cudicãñi ĩ", yi tuoĩaña mua ya usina. Mua ito yijati muare cudigu yiguĩji Dios. Ito yicõri mua ãmorise muare ĩsigũ yiguĩji ĩ. 25 Diore busirãti, gãjerã ñeñaro ĩna yirise ãcabojoja quena. Ito bajiro mua yijati, mani Jacu ũmacũju gagu mua ñeñaro yirisere ãcabojogu yiguĩji ĩ cuni. 26 Ito bajibojarocati muare gãjerã ĩna ñeñaro yirisere mua ãcabojobeja, mani Jacu ũmacũju gagu mua ñeñaro yirise ãcabojobiquĩji ĩ cuni, yiyiju Jesús ĩnare.

¿Ñimu ĩ rotijare ito bajiro yati mu? yi Jesure ĩna seniĩare gaye

(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

27 Ito yija bero Jerusalénju tudi wayiju Jesús ĩ rãca riasotirã rãca. Itoju ejacõri Dios ya wi wayiju Jesús. Ito ĩ ña ucurocati ĩ tu eja rũgũyijarã paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa ito yicõri judio masa bucurã cuni. 28 Ito ejacõri ado bajiro Jesure seniĩayijarã ĩna:

—¿Dios ya wiju masare mu bucõaja, ñimu roticati mure? ¿Ito yicõri ñimu ĩ rotirise rãca ito bajiro yicati mu? yiyijarã ĩna Jesure.

29 Ito ĩna yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—Yu cuni coji gaye muare seniĩa ãmoa. Mua yure cudija tuocõri, yure rotigu wame gotigu yiguja yu muare. Ado bajiro muare seniĩa yu: 30 ¿Juan masare idé gutoni, ñimu rotiyijari ĩre? ¿Dios rotiyijarite ĩre? ¿Masaju rotiyijarite? Yure cudiya mua, yiyiju Jesús ĩnare.

31 Ito ĩ yija tuocõri, ĩnamasiti gãmeri tuoĩa busiyijarã:

—¿No bajiro ĩre cudirãti mani? “Juan masare idé gutoni cõayiju Dios”, mani yija, “¿No yija Juanre tuobiticati mua?” manire yigu yiguĩji Jesús. 32 Ito bajibojarocati, “Masa rotiyijarã Juanre”, mani yija, manire junisinirã yirãji masa. “Juanre cõayiju Dios”, masa ĩna yi tuoĩajama, ¿no bajiro Jesure cudirã yirãjida mani? yi tuoĩayijarã paia ujarã. 33 Ito bajiri:

—Masibea gua, yiyijarã ĩna Jesure.

Ito ĩna yijare:

—Bau, yure rotiru wame gotibicuja yu cuni muare, yiyiju Jesús ĩnare.

Queno moare rujeo masimena Jesús ĩ yire gaye

(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

12 Goti masiore ocana ado bajiro masare riasoyiju Jesús:

—Sĩgũ uyé wese oteyiju ĩ. Ito yicõri masa ĩna rinime yirocu camotayiju ĩ wesecare. Ito yicõri uyére wañiaroti goje meniyiju uyé idere ñurocu. Ito yicõri ũmari wi meniyiju ĩ ya wesecare, tirũnucuja, yiroca. Ito yija bero gãjerãre ado bajiro gotiyiju ĩ: “Yu ya wesecare mua codeja muare waja yigu yiguja yu”, yiyiju ĩ ĩnare. Ito yicõri wa ucugu wacoayiju ĩja. 2 Yoa busariju uyé rica bucuaroca ĩ ya moari masure cõayiju uyé ĩre ãmi ĩsitoni. 3 Uyé weseju ĩ ejaroca ĩre ñiacõri jayijarã weseca coderi masa. Ĩre uyé ĩsimenati, “Wasa”, yiyijarã ĩna. Ito bajiri ñe manoti tudi ejayiju ĩre roti ñucaru tu. 4 Uyé ĩ ãmibeja ticõri, gãji moari masure cõayiju weseca uju, uyé ĩre ãmi ĩsitoni. Uyé weseju ĩ ejaja ticõri, ĩre cuni jayijarã ĩna. Ito bajiri ĩ ya rijogaju cami cutiyiju ĩ. Ito bajiro ĩre yicõri ñeñaro busiyijarã ĩna. 5 Ito bajiro ĩre ĩna yija ticõri, mucana gãjire cõayiju iti wese uju. Ĩ ejaja ticõri, ĩre sĩayijarã weseca coderi masa. Ito bajiri jãjarã busa cõayiju iti wese uju ĩja. Ĩnare cuni ito bajiroti yiyijarã weseca coderi masa. Coriarãre buto jayijarã. Gãjerãre sĩayijarã ĩna.

6 ’Sĩgũ macu cutiyiju iti wese uju. Ĩre buto maiyiju ĩ. “Yu macure rũcubuorã ĩre tuorã yirãji ĩna”, yi tuoĩayiju ĩ. Ito bajiri ĩ macure cuni cõasusayiju ĩ ĩja. 7 Ito bajiri weseca uju macu ĩ ejaja ticõri, ado bajiro gãmeri busiyijarã weseca coderi masa: “Adi wese uju macu ñami ãni. Ĩ jacu godaja bero adi wese ĩ ya wese ñaro yiroja. Ĩre sĩato mani adi wese ujarã ñarona. Ito bajiri mani ĩre sĩaja bero mani ya wese ñaro yiroja ĩja”, yiyijarã ĩna. 8 Ito bajiri ĩre ñiacõri sĩayijarã ĩna. Ito yicõri ĩ ya rujure weseca tunimaju cõayijarã ĩna. Itocõti ña adi oca, yiyiju Jesús ĩnare.

9 Ito bajiro ĩnare goti tĩocõri, ado bajiro seniĩayiju Jesús masare:

—¿No yigu yiguĩjida weseca uju ĩnare? Ado bajiro yigu yiguĩji ĩ. Weseca coderãre sĩagũ wacu yiguĩji ĩ. Ito yicõri gãjerãre weseca code rotigu yiguĩji ĩ, yiyiju Jesús ĩnare.

10 Gaje ado bajiro gotiyiju Jesús:

—¿Dios oca tutire tiĩabeati mua? Tuoya mua ado bajiro gotia:

> Gũta wi meniri masa coga gũtagã cõayijarã ĩna. Ito bajibojarocati gaje gũta rẽto busaro quenarica ñayiju ĩna cõabojaraga. Itiga gũtagãna suoriti quenari wi menigũ yiguĩji Dios. Itiga gũtagã manija, ñe menire manoja ĩja.

11 Ito bajiro ãmoñi Dios mani Uju. Ito
bajiri itire masicõri buto tuoĩa
wanua mani, yi gotia Dios oca.
Ito bajiro yiñi Dios yure rẽtaroti tuoĩa
yugu, yiyiju Jesús ĩnare.
12 Ito bajiro Jesús ĩ yija tuocõri, ĩre
ñia ãmobojayijarã iti cuto ñari masa. “
‘Ito bajirã ñama ĩna’, manire yirocu iti
ocare gotimi Jesús”, yi tuoĩayijarã ĩna.
Ito bajibojarocati masare güirã Jesure
ñiabisijarã ĩna. Ito bajicõri itijuna
wacoayijarã ĩna ĩja.

Ujarãre mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

13 Fariseo gaye tuoĩarã, Herodes ĩ
baba mesa cuni ejayijarã ĩna Jesús
tuju. Ĩna ujarã rotija tuocõri, Jesús tu
wayijarã ĩna. “Jesús ĩ cudi masibeja,
ĩre oca meni masirã yirãji mani”, yi
tuoĩacõri ĩ tu ejayijarã ĩna. 14 Ĩ tu ejacõri
ado bajiro yiyijarã ĩna:
—Tuoya Riasogu mu. Riojo gotigu
ña mu. Masa mure busituja guijobea
mure. “Masa jeyaro coro bajiroti ñama”,
yi tuoĩa mu. Dios ĩ gotirisere riojo
riasogu ña mu. Riojo gotigu mu ñajare
mure seniĩa gua: “¿Roma cuto gagu
ujure ĩ rotiado bajiroti ĩre gua waja
yija quenati? ¿Ĩre gua waja yibeja cuni
quenatite?” yi seniĩayijarã ĩna Jesure.
15 Ĩna tuoĩarise masiyiju Jesús. Ito
bajiri ado bajiro ĩnare cudiyiju ĩ:
—¿No yija yure ruo ãmoati mua?
Niyeru cuji yure ãmi ĩsitẽña. Tirocu ya
yu, yiyiju Jesús ĩnare.
16 Ito ĩ yija tuocõri, niyeru cuji ĩre ãmi
ĩsiyijarã ĩna. Iti cujire ticõri ado bajiro
ĩnare seniĩayiju Jesús:
—¿Ñimu ya rio ñati mua tija? Ito
yicõri, ¿ñimu wame ucare wãñati ado?
yiyiju Jesús ĩnare.
Ito yija ado bajiro Jesure cudiyijarã
ĩna:
—Ujua César ya rio bajiro bajia,
yiyijarã ĩna Jesure.
17 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro
cudiyiju Jesús:
—César ye iti ñajama ĩre ĩsija quena.
Ito yicõri Dios ye iti ñaja cuni ĩre ĩsija
quena, yiyiju Jesús ĩnare. Ito bajiro
Jesús ĩ yija tuo ucayijarã ĩna.

¿Godacõri tudi caticoarã yirãjida masa? yi Jesure ĩna seniĩare gaye

(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

18 Ito yija saduceo gaye tuoĩarã
coriarã Jesure tirona ejayijarã ĩna.
“Masa ĩna godaja tudi catire ma”, yi
tuoĩarã ñayijarã saduceo gaye tuoĩarã.
Ito bajiri Jesure seniĩarona ejayijarã ĩna
ĩ tu:
19 —Tuoya Riasogu mu. Ado bajiro
manire ucañi Moisés ñayoru: “Rĩjoru
ñasuogu rĩa macuti ĩ manojore ĩ
godagoja ĩ ocabaji manojo cuti wasoaja
quena. Ito bajiro yiguti ĩ rĩjoru
ñabojarure rĩa cuti ĩsigũ yiguĩji”, yi
ucañi Moisés ñayoru, yiyijarã ĩna
Jesure. 20 Ito bajiri mucana gaje oca
goti remoyijarã ĩna Jesure:
—Jane mejeju sĩgũ ñayiju. Co
ãmojeno ñarã ocabajirã cutiyiju ĩ.
Cajero manojo cutisuoyiju ñasuogu.
Rĩa macuti ĩ manojore godagocoayiju ĩ.
21 Ito bajiri manuju godagorore manojo
cutiyiju ĩ bero gagu mucana. Ito yicõri
ĩ cuni rĩa macuti cõcoayiju. Ito bajiri
ĩ bero gagu iso rãcati manojo cutiyiju
mucana. 22 Ito bajiroti ñasuogu ñajacu
ĩ ocabaji mesa ĩna jeyaro isore manojo
cutibojayijarã ĩna. Iso rãca rĩa cutimena
riti goda jedicoayijarã ĩna. Ĩna goda
jedija beroju godayijo ĩna manojo
ñabojaro ĩja. 23 “Masa ĩna godaja
mucana tudi catirã yirãji”, ya mu. Riti
mu gotija, ¿ñimu rãca manuju cutigo
yigõjida iso mucana tudi caticõri? Ĩna
jeyaro manojo ñañi iso, yiyijarã saduceo
gaye tuoĩarã Jesure.

24 Ito ĩna yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:
—Dios oca tutire masibea mua. Ĩ masirisere cuni masibea mua. Ito bajiri masibiticõri, wisa mua. 25 Tudi catirã yirãji masa Dios tu cati ñarona. Itoju manojo cutimenaji masa. Ũmacũju Dios ñaro gãna ángel mesa robo bajirã ñarã yirãji masa, yiyiju Jesús ĩnare.
26 Ito yija gaje goti remoyiju Jesús ĩnare: “Godabojarãti mucana tudi catirã yirãji masa. ¿Moisés ñayoru ĩ ucare tiĩabeati mua? Yucu ũjuricu watoju Dios ĩ busire ruyuyiju Moisésre. Ado bajiro Moisésre busiyiju Dios: ‘Abraham ñayoru yure rũcubuogu yami. Isaac ñayoru ito yicõri Jacob ñayoru cuni yure rũcubuorã yama ĩna’, yiyiju Dios Moisés ñayorure. 27 ‘Ĩna udiarã yure rũcubuorã yama’, Dios ĩ yija, catiri seyoama ĩna. Dios tuju ñarãji ĩna. Godarã meje ñama ĩna. Buto tuoĩa wisa mua”, yiyiju Jesús saduceo gaye tuoĩarãre.

Dios ĩ rotirise ñasarise gaye

(Mt 22.34-40)

28 Judio masa rotirise riasori masu Jesús rãca ĩna busiroca tuo ñayiju ĩ. Ito bajiri, “Queno cudiami Jesús”, yi tuo ñayiju ĩ. Ito bajiri Jesús tujua wayiju ĩ ĩja ĩre seniĩarocu:
—¿Disejua ñati Dios rotirise ñasarise? yi seniĩayiju ĩ Jesure.
29 Ito yija ado bajiro cudiyiju Jesús ĩre:
—Dios ĩ rotirise ñasarise ado bajiro gotia: “Tuoya Israel sita gãna mua. Dios sĩgũti ñami mani Uju. 30 Dios mani Ujure buto mani maija quena. Mani ya usijuna, mani tuoĩarisena, ito yicõri mani sẽorisena cuni Diore buto mani maija quena”, yi gotia Dios ĩ rotirise ñasarise. 31 Iti bero gaye ito bajiroti gotia: “Manimasiti mani mairo bajiroti gãjerãre cuni maija quena”. Disejua gaje Dios ĩ rotirise rẽtoro ñasarise manoja, yiyiju Jesús judio masa rotirise riasori masure.
32 Ito yija ado bajiro yiyiju judio masa rotirise riasori masu Jesure:
—Queno ya riasogu mu. Ri ya mu. Dios sĩgũti ñami. Nijua gãji mami. Ito mu yirise riti ña. 33 Mani Diore maija quena. Mani ya usijuna, mani tuoĩarisena ito yicõri mani sẽorisena cuni Diore maija quena. Manimasiti mani mairo bajiroti gãjerãre cuni maija quena. Diore mani maija, masare cuni mani maija, iti ña ñasarise. Diore waibucurã soe ĩsiado rẽto busaro quena ñaroja Diore ito yicõri masare cuni mani maija, yiyiju judio masa rotirise riasori masu Jesure.
34 Ĩ queno cudija tuocõri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:
—Yu tija jabeto ruya, “Yu Uju ñami Dios”, mu yi tuoĩaroto, yiyiju Jesús ĩre.
Ito bajiro Jesús ĩ yija tuocõri, sĩgũjua seniĩa remo yibisijarã ĩja. “Mani rẽtoro masigũ ñaguĩji Jesús”, yi tuoĩayijarã ĩna. Ito bajiri ĩre seniĩa remobisijarã ĩja.

¿Ñimu janami ñayijari Cristo mua tija? yi Jesús ĩ seniĩare gaye

(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

35 Co rumu Dios ya wiju masare riaso ñagũ ado bajiro seniĩayiju Jesús ĩnare:
—“David ñayoru janerãbatia janami ñaguĩji Cristo”, yicã Dios ĩ rotirise riasori masa. ¿No yija itire yicati ĩna? 36 Jane mejeju Espíritu Santo ĩ ejabuarisena ado bajiro ucañi David ñayoru:

> Cristo, Dios cõaru yu Uju ñami ĩ. Ĩ ñicuju yu ñabojarocati yu Uju ñami Cristo, yi ucañi David ñayoru. Gaje uca remoñi David: Yu Uju Cristore ado bajiro gotiñi Dios: “Yu ya riojocaduja rujiya. Mu wajanare mu rotiroca yigu

yigᵾja yᵾ", yiñi Dios yᵾ Ujᵾre, yi ucayoñi David.
37 ¿No yija, "Yᵾ Ujᵾ ñami Cristo", yiyijari David ñayorᵾ? Cristo David janerãbatia janami ñacõri, ¿no bajiro David ᵾjᵾ bajiyijari Cristo? David ñayorᵾ janerãbatia janami ĩ ñaja, "Yᵾ Ujᵾ", yibitiborᵾ David, yiyijᵾ Jesús ĩnare.

Jesús queno bᵾsija tᵾocõri, wanᵾ quenayijarã masa.

"Seti ña mᵾare", fariseo gaye tᵾoĩarãre Jesús ĩ yire gaye

(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

38 Masare ado bajiro riasoyijᵾ Jesús:

—Judio masa rotirise riasori masa robo mᵾa yibe yirona queno tᵾoĩaña mᵾa. Tite. Ado bajiro yama ĩna. Yutabujuri quenarise yoarise sãñacõri masa ĩna tiro riojo wa ucu ãmorãji ĩna. Ito yicõri cᵾto gᵾdareco gãjire ĩna canamᵾoja, rᵾ̃cᵾbᵾore rãca seniĩare ãmorãji ĩna. 39 Minijuara wijᵾ sãjacõri rᵾ̃cᵾbᵾora cumuro riti ruji ãmorãji ĩna. Ito yicõri basari rᵾmᵾ cᵾni ñasari masa tᵾ riti ba ruji ãmorãji ĩna. 40 Manᵾjᵾ godagoana romiare cᵾni ĩna ya wiri ẽmarãji ĩna. Ito yicõri masa ĩna tiro riojo yoari Diore bᵾsirãji ĩna. "Queno yirã ñama ĩna", masa yi tᵾoĩajaro yirona yoari Diore bᵾsirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija quenabetoja. Ito bajiri ñeñaro ĩna yirise waja, waja yirã bᵾto bᵾsa quenabeto tõbᵾjarã yirãji ĩna. Ĩna robo mᵾa yibe yirona queno tᵾoĩaña mᵾa, yiyijᵾ Jesús masare.

Wajeago bojoro bᵾjago Diore niyeru iso ĩsire gaye

(Lc 21.1-4)

41 Co rᵾmᵾ Dios ya wi sãjacõri niyeru cũra jedo tᵾ rujiyijᵾ Jesús. Iti jedojᵾ masa ĩna niyeru Diore cũ ĩsija tiyijᵾ Jesús. Gajeoni jairã jaje niyeru Diore cũ ĩsiyijarã iti jedojᵾ. 42 Ito yija bojoro bᵾjago ejayijo. Manᵾjᵾ godagoro ñayijo iso. Jᵾa cuji niyeru cujiri sãyijo iso. Cobre ñayijᵾ iti cujiri. Jabetacã waja cᵾtirise ñayijᵾ iso sãrise. 43 Ito yija ĩ rãca riasotiri masare jimioyijᵾ Jesús:

—Riti mᵾare gotia yᵾ. Adio bojoro bᵾjago ñabojagoti queno Diore ĩsimo iso. Gajeoni jairã rẽto bᵾsaro ĩsimo iso. 44 Gajeoni jairãre jaje ña niyeru. Ĩna ĩsibojarocati jairo rᵾya ĩnare maji. Isoama bojoro bᵾjago ñabojagoti ĩsi jeomo iso. Iso bare waja yiroti Diore ĩsi jeocõmo iso, yiyijᵾ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Dios ya wi õjea bate godaro yiroja, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

13 Dios ya wijᵾ ñarᵾ Jesús ĩ budirocati ado bajiro yiyijᵾ ĩ rãca riasotigᵾ:

—Tiya Riasogᵾ mᵾ. Quenari wi ña iti wi. Gᵾ̃ta quenarisena queno wi meniñi ĩna, yiyijᵾ ĩ Jesure.

2 Ito ĩ yija tᵾocõri, ado bajiro cᵾdiyijᵾ Jesús ĩre:

—Iti wire queno tiya mᵾ. Jana batecõrã yirãji masa iti wire. Ito yicõri ñajediro gᵾ̃tagãrire rea baterã yirãji masa. Ito bajiri adi wi gaye gᵾ̃tagã gajega joe jesabeto yiroja. Ñarocõti godacoaro yiroja, yiyijᵾ Jesús ĩre.

Adi ᵾ̃mᵾari jediroto riojᵾa ado bajiro rẽtaro yiroja, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24)

3 Ito yija bero Olivos wame cᵾtiri tᵾria majacõri rujiyijᵾ Jesús. Iti tᵾria riojo sõjᵾ bᵾsa ñayijᵾ Dios ya wi. Jesure ricati oca seniĩarona ĩ tᵾ eja rᵾgᵾ̃yijarã Pedro, Santiago, Juan, ito yicõri Andrés cᵾni:

4 —¿Nocãta rẽtaro yirojada mᵾ yirise? ¿No bajiro ti masirã yirãjida gᵾa? Mᵾ yirise rẽtaroto riojᵾa, ¿ñere tisᵾorã yirãjida gᵾa? yiyijarã ĩna Jesure.

5 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro
gotiyiju Jesús ĩnare:
—Queno tuoĩaña gãjerã muare ruobe
yirona. 6 "Dios ĩ cũana ña gua", yi
ruorã yirãji ĩna muare. Ito bajiroti masa
jãjarãre ruorã yirãji ĩna.
7 'Masa gãmeri jarise ocare mua tuoja,
güibeja. Ito yicõri masa gãmeri sĩarise
ocare mua tuoja cuni, güibeja. Ito
bajiroti rẽtaro yiroja. Ito bajibojarocati
susari rumu meje ñaroja maji. Jaje
ñeñarise rẽtaro yiroja susari rumu
ejaroto riojua. 8 Co butu gãna gãmeri
sĩarã yirãji gaje butu gãna rãca. Ito
yicõri co sita gãna gãmeri sĩarã yirãji
gaje sita gãna rãca. Co cuto ruyabeto
sita uero yiroja. Ito yicõri bare jediro
yiroja. Ito bajiri ñiocõrã yirãji masa.
Quenabeto tõbujasuorã yirãji ĩna. Ito
bajibojarocati buto busa rẽtaro yiroja
maji.
9 'Queno masima gãjerã muare ñiame
yirona. Muare ñiacõri ñasari masa tu
ãmi warã yirãji ĩna. Ito yicõri minijuara
wiju muare bajerã yirãji ĩna. Yure
tuorũnurã mua ñajare ujarã riojo
muare jidi rũgõrã yirãji. Ĩna tiro riojo,
"Jesure tuorũnurã ña gua", yirã yirãji
mua. 10 Susari rumu riojua Dios oca
quenarisere masa jeyaro masi jedirã
yirãji ĩja. 11 Muare ñiacõri ujarã riojo
muare ãmi cũrã yirãji ĩna. Ito bajiro
muare ĩna yibojarocati güibeja. Ujarãre
mua cudiroti buto tuoĩa oca jaibeja.
Ĩnare mua queno cuditoni gotigu yiguĩji
Espíritu Santo. Mua meje busirã yirãji.
Espíritu Santo muare quedi sãjacõri
busigu yiguĩji ĩ, yiyiju Jesús ĩ rãca
riasotirãre.
12 Mucana ĩnare gaje goti remoyiju
Jesús:
—Sĩgũ rĩa ñabojarãti ĩna ñarãre sĩa
rotirã yirãji. Ito yicõri ĩna jacu ĩ rĩare
sĩa rotigu yiguĩji ĩ. Ĩ rĩa cuni ito bajiroti
ĩna jacure sĩa rotirã yirãji. 13 Yure mua
tuorũnuja ticõri, buto junisirã yirãji ĩna.
Ito bajibojarocati no yure tuorũnugũreti
masogũ yiguĩji Dios. Ĩre catitĩñare ĩsigũ
yiguĩji Dios, yiyiju Jesús ĩnare.
14 'Diore goti ĩsiri masu ñayoru ĩ
ucagore ticõri queno tuoĩaña mua: "Co
rumu, rũmú buto buogu cũrã yirãji
masa Dios ya wiju. Quenabetoja iti",
yi ucañi Diore goti ĩsiri masu. Ĩre mua
tija ejori rudi waja. Judea sitaju mua
ñajama, gũtagũju rudi waja. 15 Mua ya
wi rijogodoju mua ñaja, gajeoni ãmirã
ruji wabeja. Mua ruji waboriju manoja
muare. 16 Weseca moarã mua ñaja cuni,
yutabujure ãmirã wiju tudi wabeja. Mua
tudi waboriju manoja muare. 17 Romia
rĩa sãñarã ĩna ñaja buto guijoro yiroja
susari rumuri. Ũjurã rucorãre cuni ito
bajiroti guijoro yiroja. 18 Susari rumu
juebucu ñaroca iti rẽtame yirona Diore
seniña mua. 19 Susari rumuri riojua
ñeñaro tõbujarã yirãji masa. Dios adi
macãrucũro ĩ rujeoja bero ĩna tõbujado
rẽto busaro tõbujarã yirãji masa ĩja.
Ito bajiro mucana tudi rẽtabeto yiroja
ĩja. 20 Yoari quenabiti rumuri iti ñaja
sĩgũ ruyabeto goda jedirã yirãji masa.
Ito bajibojarocati ĩ ñarã ĩ beseanare
maicõri, yoari meje busati cũgũ yiguĩji
quenabiti rumuri.
21 'Sĩgũ ĩ muare gotija: "Tiya adoju
ñami Cristo", ĩ yija, tuobeja ĩre. Gãji
muare ĩ gotija, "Titẽña õju ñami, Dios
ĩ cõaru", ĩ yija, cudibeja ĩre cuni.
22 Ruori masa jãjarã wadirã yirãji. "Yuti
ña Cristo", "Yuti ña Diore goti ĩsiri
masu", yirã yirãji ĩna. Ito yicõri masare
ruo ãmorã ĩna masiro bajiro guijoro
tiyamani ĩnare ĩorã yirãji ĩna. Dios ĩ
beseanare cuni ruo ãmobojarã yirãji ĩna.
23 Queno tuoĩa masiña mua. Iti rẽtaroto
riojua muare goticã yu. Ito bajiri queno
bajiya mua, yiyiju Jesús ĩnare.

Yu Masa Rĩjoru tudi ejagu yiguja, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 24.29-35,42,44; Lc 21.25-36)

24 'Quenabeto masa ĩna tõbujari rumuri bero ũmacañi ĩ busurise jediro
yiroja. Ñami gagu ito bajiroti bajigu
yiguĩji. Ito bajiri busumenaji ĩna ĩja.
25 Ñocõa cuni nurugorã yirãji. Ito yicõri
quedirã yirãji ĩna. 26 Ito baji ñaroca yu
Masa Rĩjoru ñajare yure tirã yirãji masa.
Ide bueri watoju buto masirise rãca
wadigu yiguja yu. Ito yicõri busurise
rucogu wadigu yiguja yu. 27 Ũmacũju
Dios ĩ ñaro gãna ángel mesare cõagũ
yiguja yu masare ĩna ãmitoni. Ito bajiri
macãrucũro ñarocõti bata warã yirãji
ĩna, Dios ĩ beseanare miojurona.
28 'Higuera wame cutiricu ocare
tuo masiña muare yu gotija. Ito bajiri
itigu jũ buja ticõri, "Jabeto ruya
cuma ejaroto", yi masia mani. 29 Ito
bajiroti yu gotiado bajiroti iti rẽtasuoja
ticõri, "Jabeto ruya Masa Rĩjoru ĩ tudi
wadiroto", yi masirã yirãji mua. Sõju
meje ñagũ yiguja yu. 30 Riti muare gotia
yu. Adi rumuri gãna ĩna goda jediroto
riojua, yu busiro bajiroti rẽtaro yiroja.
31 Adi sita, macãrucũro cuni jedicoaro
yiroja. Ito bajibojarocati yu ocama
jedibetoja. Yu gotiado bajiroti rẽtaro
yiroja.
32 'No yicõri yu tudi wadiri rumu
masire ma masare. Ũmacũju gãna ángel
mesa cuni masimenaji. Yu Dios Macu
ñabojaguti masibea yu cuni. Mani Jacu
Dios sĩgũti masiami yu tudi wadiroti
rumu.
33 'Ito bajiri queno tirũnuma mua.
Yu wadiri rumu mua masibeja queno
tirũnuma mua. 34 Muare oca gotia
yu. Queno tuoya. Wi uju ñayiju sĩgũ.
Wa ucugu warocu ĩ ya moari masare
wi code rotiyiju ĩ. Ĩ waroto riojuaju
ĩna moaroti gotiyiju ĩnare. Ito yicõri
soje coderi masure tirũnu rotiyiju wi
uju. 35 Ĩ robo bajiro wacu yiguja yu
cuni. Ito bajiri queno tirũnuña mua.
Yu wadiroti masibea mua. Rãiocũro,
ñami gudareco, cara yujirocati, busuri
yu wadiroti masibea mua. 36 Itocõti
yu ejaja canibeja. Masimena bajiro
bajibeja. 37 Muare yu gotirise masa
jeyarore goti jeocõa yu. Queno tirũnuña
mua, yiyiju Jesús ĩnare.

Jesure ñia ãmorã ĩna cuníre gaye

(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

14 Jua rumu ruyayiju basa ĩna
meniroto. Naju wadarise uco
wuoya mani bare basa ñayiju. Iti
wame ñayiju Pascua. Iti rumuri Jesure
sĩa ãmoyijarã paia ujarã, judio masa
rotirise riasori masa cuni. Jesure ñia
ãmorã, "¿No bajiro ĩre oca menirujati
mani?" yi tuoĩayijarã ĩna. 2 Ado bajiro
yiyijarã coriarã:
—Pascua basa ñaroca Jesure mani
ñiaja, masa junisinirã yirãji manire. Ito
bajiri ĩre ñiabitiruja mani Pascua basa
iti ñaroca maji, yiyijarã ĩna.

Romio Jesús ya rijogaju sutirise iso jiojeore gaye

(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

3 Betaniaju Jesús ĩ ña ucurocati Simón
ruju cami cutigoru ya wiju ñayiju ĩ.
Ito ĩna ba rujirocati romio ejayijo ĩna
tu. Gũta alabastro wame cutirisena ĩna
meniraga rucoyijo iso. Itigaju nardo
úye jiocõri ãmi ejayijo iso. Queno suti
quenarise ñayiju iti. Godana rujure
turoti ñayiju nardo úye. Iti ñayiju buto
waja rũcurise. Itiga ãmumare wẽjeacõri
Jesús ya rijoga joeju úye jio guyijo iso.
4 Ito bajiro iso yija ticõri, itiju ñarã
coriarã junisiniyijarã:
—¿No yija úyere rocati cõati iso?
5 Iti úye trescientos waja cutibojabu. Iti
waja niyeru bujacõri bojoro bujarãre
ĩsiruja boyija isore, yiyijarã coriarã
ĩnamasiti tuoĩa busirã.

Ito bajiro tʉoĩacõri isore tudiyijarã ĩna.

6 Ito ĩna yija tʉocõri, ado bajiro yiyijʉ Jesús ĩnare:

—Isore tudibesa mʉa. ¿No yija isore rʉ̃cʉbʉobeati mʉa? Iso yirise quenasacõa yʉre. 7 Mʉa rãca riti ñatĩñarã yirãji bojoro bʉjarã. Ito bajiri ĩnare ejabʉatĩñarã yirãji mʉa. Yʉama mʉa rãca ñatĩñabicʉ yigʉja. Ito bajiri mʉa rãca yʉ ñaroca maji yʉjʉare ejabʉaja quena. 8 Adio iso tʉoĩaro bajiro queno yʉre yimo iso. Yʉ godaroto riojʉa yʉ ya rujʉre ʉ́ye queno sʉti quenarise tumo iso. 9 Riti mʉare gotia yʉ. Dijʉ Dios oca quenarise ĩna riasoja yʉre queno iso yigore gaye tʉorã yirãji masa. Ito bajiri iso queno yirise tʉoĩacõri, isore ãcabojamenaji ĩna, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Jesure ĩna ñiatoni Judas ĩ oca menire gaye

(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

10 Ito yija paia ʉjarã rãca bʉsirocʉ wayijʉ Judas Iscariote. Jesús rãca riasotirã jʉa gʉbojeno ñagʉ̃ ñayijʉ ĩ. Jesure ñiatoni paia ʉjarãre gotiyijʉ ĩ. 11 Ĩ gotija tʉocõri, wanʉyijarã ĩna:

—Niyeru mʉre ĩsiana gʉa, yiyijarã ĩna Judasre.

Ito bajiri, “Jesure ĩna ñia masitoni, ¿no bajiro ĩnare ĩorʉjati yʉ?” yi tʉoĩasʉoyijʉ Judas.

Jesús ĩ basʉsare gaye

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

12 Naju wadarise ʉco wʉoya mani bare basa ejayijʉ, Pascua basa ñasʉori rʉmʉ. Oveja macʉ Diore soe ĩsiri rʉmʉ ñayijʉ iti rʉmʉ. Iti rʉmʉti Jesús rãca riasotiri masa ado bajiro seniĩayijarã ĩre:

—¿Nojʉ gʉa ware ãmoati mʉ, bare meni yurã Pascua basa baroti? yiyijarã ĩna Jesure.

13 Ito yija jʉ̃arã ĩ rãca riasotirãre goti ñucayijʉ Jesús:

—Cʉto wasa. Itojʉ ʉ̃mʉgʉ̃ ide gõnaradʉna ide gõnagʉ̃re ti bʉjarã yirãji mʉa. Ĩre Sʉya waja. 14 Sʉya sãjacõri wi ʉjʉre seniĩama: “Manire riasogʉ ado bajiro yimi: ‘¿Nojʉ ñati yʉ rãca riasotirã rãca Pascua basa menirã gʉa baroti sõa?’ yimi mani Ʉjʉ gʉare”, yiba mʉa, yiyijʉ Jesús ĩnare. 15 Ito bajiro mʉa yija tʉocõri, co sãnimʉ weca ñari sõa jajo sõa mʉare gotigʉ yiguĩji. Ĩna quenocãra sõa ñaroja. Ito bajiri iti sõajʉ bare menima mani baroti, yiyijʉ Jesús ĩna jʉ̃arãre.

16 Ito ĩ yija tʉocõri, ĩna jʉ̃arã wayijarã. Wacõri cʉtojʉ ejayijarã. Itojʉ Jesús ĩ gotiado bajiroti ti ejayijarã ĩna. Itojʉ Pascua bare meniyijarã ĩna ĩja.

17 Iti rãiosʉorijʉ ejayijʉ Jesús ĩ rãca riasotirã rãca. Jʉa gʉbojeno ñayijarã ĩna. 18 Ĩna baroca ado bajiro gotiyijʉ Jesús ĩnare:

—Riti mʉare gotia yʉ. Mani wato sĩgʉ̃ ñami yʉ rãca bagʉ. Yʉre ñiajaro yirocʉ gãjerãre gotigʉ yiguĩji ĩ, yiyijʉ Jesús ĩnare.

19 Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, bʉto bojori bʉjayijarã ĩna. Ito yicõri ĩnacõti Jesure ado bajiro seniĩasʉoyijarã:

—¿Yʉjʉa ñati? yi jedi wayijarã ĩna.

20 Ito yija Jesús cʉdiyijʉ ĩnare:

—Jʉa gʉbojeno ñagʉ̃ yʉ ya tẽroti yʉ rãca najuro weo bagʉ ñami ĩ. 21 Dios oca tuti iti gotiro bajiroti rẽtaro yiroja yʉre. Yʉ ña Masa Rĩjorʉ. Yʉre ñiacõri sĩarã yirãji masa. Ãni, gãjerã yʉre ñiajaro yirocʉ gotigʉ, bʉjato bʉjagʉ yiguĩji. Ito bajiri ĩ rujeabeja quenaboyija ĩre, yiyijʉ Jesús ĩnare.

22 Ĩna baroca riti ĩ ya ãmojʉ najuro ãmi rʉcoyijʉ Jesús. “Queno ya Dios mʉ”, yiyijʉ Jesús. Najuro igata batocõri

ĩsiyiju ĩnare. Ito yicõri ado bajiro ĩnare gotiyiju Jesús:

—Ĩmo baya. Adi ña yu ya ruju robo bajiro bajirise.

23 Ito yija Jesús ĩ ya ãmona rujatẽro ãmiyiju. Iti tẽro rucocõri, “Queno ya Dios mu”, yiyiju ĩ. Ito bajiro yicõri ĩnare ĩsi ñucayiju Jesús. Ito bajiri ĩna ñarocõti idi jediyijarã. 24 Ito yicõri ado bajiro ĩnare gotiyiju Jesús:

—Adi ña yu ya rí robo bajiro bajirise. Yu ya rí iti budija jãjarã masa ñeñaro ĩna yirisere coero yiroja. Yu ya rí yure iti budija ticõri, “Dios ĩ gotiado bajiroti yami ĩ”, yi masirã yirãji masa. 25 Riti muare gotia yu, juaji uyé ide idibicuja yu maji. Dios ĩ rotiroju ejacõri gajero bajirise idigu yiguja yu mucana, yiyiju Jesús ĩnare.

“ ‘Jesure masibea yu’, yigu yiguja mu”, Pedrore Jesús ĩ yire gaye

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

26 Ito yija Diore basa tĩocõri Olivos wame cutiri turiaju wayijarã ĩna. 27 Ito ĩna waroca ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—Yure tuorũnurã ñabojarãti tuoĩa jidicãrã yirãji mua. Ito bajiri yure jidicãcõri wagorã yirãji mua ñarocõti, yiyiju Jesús. Ito bajiroti gotia Dios oca tuti cuni. Tite mua: “Oveja coderi masure sĩagũ yiguja yu. Ito bajiri ĩ ya oveja rudi batecoarã yirãji”, yi gotiami Dios ĩ oca tutina. 28 Yure ĩna ñiaja ticõri, rudi batecoarã yirãji mua. Ito bajibojarocati yure ĩna sĩaja bero mucana tudi catigu yiguja yu. Tudi caticõri mua riojua busa Galilea sitaju wacu yiguja yu, yiyiju Jesús ĩnare.

29 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Pedro:

—Ĩnama mure jidicãrã yirãji. Yuama bajibicuja, yiyiju Pedro Jesure.

30 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús ĩre:

—Riti mure gotia yu. Adi ñamiti cara juaji yujiroto riojua udiaji, “Jesure masibea yu”, yigu yiguja mu, yiyiju Jesús Pedrore.

31 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Pedro:

—Meje, “Jesure masibea yu”, yibicuja yu. Yure ĩna sĩa ãmoja cuni, “Jesure masibea yu”, yibicuja yu, yiyiju Pedro Jesure.

Pedro ĩ yiro bajiro riti yi jediyijarã ĩna.

Getsemaní wame cutiri weseju Jesús ĩ Diore rũcubuore gaye

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

32 Ito yija Getsemaní wame cutiri weseju wayijarã ĩna. Itoju ejacõri ĩ rãca riasotirãre ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Õ Diore busigu yu waroca riti, ado rujiya maji, yiyiju Jesús ĩnare.

33 Ito bajiri udiarãre ãmi wayiju Jesús. Pedro, Santiago ito yicõri Juanre cuni ãmi wayiju ĩ. Ĩna waroca riti buto tuoĩa bojori bujasuoyiju ĩ. 34 Ito bajiri ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—Yu ya usiju buto tuoĩa bojori buja yu. Ito bajiri goda wacu ya yu yiado bajia yure yu ya usiju. Ado tujaya mua maji. Canimenati yure bocati ñama mua, yiyiju Jesús ĩna udiarãre.

35 Ito yicõri ĩna riojua sõjua busacã wayiju Jesús. Ito wacõri ĩ ya rio sitaju muqueacõri Diore busi ñayiju ĩ. Quenabeto junirise ĩre rẽtabititoni Diore seniyiju Jesús. 36 Diore busigu ado bajiro yiyiju Jesús:

—Cuna, ñejua mu yi masibiti manoja. Ito bajiri yu tõbujabe yirocu, mu yure ejabuare ãmoa yu. Ito bajibojarocati yu ãmoro bajiro meje mu yija quena. Mu ãmoro bajirojua mu yija quena, yiyiju Jesús Diore.

37 Diore busi tĩocõri tudi wayiju Jesús ĩna udiarã tuju. Ĩna caniroca ejayiju

Jesús. Ito ĩna bajija ticõri, ado bajiro yiyiju Jesús Pedrore:

—Simón, ¿canigũ yati mu? Coji cõrecõ, ¿tirũnu sẽobeati mua? 38 Canibesa. Queno ti ñaña mua. Ito yicõri Diore seniña, mua ñeñaro yibe yirona. Mua ya usijuama queno tuoĩarã ñabojarãti, mua ya rujuna queno yi masibea mua, yiyiju Jesús Pedro mesare.

39 Ito yija Diore busirocu wayiju Jesús mucana. Ĩ senisuoado bajiroti gotiyiju Jesús Diore mucana. 40 Diore busi tĩocõri tudi wayiju Jesús ĩna tuju mucana. Ĩnare wujo buto jeobuajare canicoayijarã ĩna. Ito bajiri ĩna caniroca ti bujayiju Jesús ĩnare. Yujicõri buto Jesure bojo tiyijarã ĩna. Ito bajiri ĩre cudi masibisijarã ĩna. 41 Juaji Diore busicõri mucana Diore busigu wayiju Jesús. Ito yija bero tudi wayiju ĩna tu mucana:

—¿Cani tujarã yati mua maji? Itocõ caniña mua. Yure ĩna ñiaroti rumu ejacoaju ĩja. Yu ña Masa Rĩjoru. Ñeñara masa yure ñiajaro yirocu gotiri masu ejacoami ĩja. 42 Ita. Wumuña. Wato. Gãjerã yure ñiatoni gotiri masu ejacoami, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Jesure ĩna ñiare gaye

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

43 Jesús ĩ busiroca riti ejayiju Judas. Jesús rãca riasotigu ñayiju Judas, jua gubojeno ñagũ. Judas rãca masa jãjarã wadiyijarã. Sarera jãi rucocõri, yucu rucocõri wadiyijarã ĩna. Ĩnare cõayijarã paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa, ito yicõri bucurã cuni. 44 Judas Jesure ĩna ñiarotire gotiyiju ĩnare:

—Ado bajiro Jesure ĩogũ yiguja yu muare. Recoti yu usugu ĩ ñagũ yiguĩji. Ĩre yu ĩoja bero queno ñiama mua, muare ĩ rudibe yirona, yiyiju Judas.

45 Ito ejacõri Jesús tu eja rũgũyiju Judas. Ito yicõri Jesure ado bajiro yiyiju ĩ:

—¿Ñati yure Riasogu mu? yi ejayiju Judas.

Ito yicõri Jesure usuyiju ĩ. 46 Ito ĩ yija ticõri, ĩna ya ãmona Jesure ãmi wayijarã ĩna, ĩ rudibe yirona.

47 Ito tu rũgõgũ ĩ ya sarera jãi tũawea ãmiyiju. Ito yicõri paia ujure moa ĩsiri masure ĩ ya gãmoro jatayiju ĩ. 48 Ito bajiro ĩ yija ticõri, ado bajiro yiyiju Jesús masare:

—¿Sarera jãi rucocõri, yucu rucocõri yure ñiarã wadiri mua? ¿Yu riniri masu meje ñabojarocati, “Riniri masu ñaguĩji”, yirona yure ñiarã wadiri mua? 49 Co rumu ruyabeto Dios ya wiju mua wato ñasotibu yu, muare riasogu. Ito yu ñabojarocati yure ñiabiticu mua maji. Mua yure ñiaja, Dios oca tuti gotiado bajiro rẽta yure, yiyiju Jesús ĩnare.

50 Ito yija Jesure ĩna ñiaja ticõri, ĩ rãca riasotiri masa ñarocõti rudi batecoayijarã ĩna ĩja.

51 Sĩgũ mamu ĩna Jesure ãmi warocati suya wayiju ĩnare. Saya jãina riti gũmayiju ĩ. Ito ĩ ñaroca ĩre ñiabojayijarã itiju ñarã. 52 Ito bajibojarocati saya jidi queocõri ñe macuti ũmaquedi wayiju ĩ.

Ujarã ñasarã, “Seti ña mure”, Jesure ĩna yire gaye

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24)

53 Ito yija paia uju ñasagu ya wiju Jesure ãmi wayijarã ĩna. Ito bajiro yicõri minijuayijarã paia ujarã ñarocõti. Judio masa rotirise riasori masa, bucurã cuni minijuayijarã ĩna. 54 Pedro sõju busaju suyayiju ĩnare güigu. Paia uju ñasagu ya wi ñari tũcũro ejayiju ĩ. Itoju ejacõri tujacoayiju Pedro ĩja Dios ya wi coderi masa rãca. Ito yicõri ĩna rãca jea sumayiju ĩ.

55 Ito bero paia ujarã ito yicõri ujarã
ñasarã cuni Jesure sĩa ãmoyijarã ĩna. Ito
bajiri, “Ado bajiro ñeñaro yami Jesús”,
yi ruo gotironare ãmabojayijarã ĩna.
No yi buja masibisijarã ĩna. 56 “Adi seti
ña Jesure”, jãjarã ĩna yi ruobojarocati
sĩgũ tuoĩaro bajiro meje tuoĩa busiyijarã
ĩna. 57 Coriarã wumu rũgõcõri busi
tudiyijarã Jesure:
58 —Ĩ busija tuobu gua: “Dios ya wi
masa menira wi jana batecõcuja yu. Ito
bajibojarocati udia rumu beroti mucana
iti wire jõrojocuja yu, masa menire gaye
meje”, yimi Jesús, yiyijarã ĩna.
59 Ito bajibojarãti sĩgũre bajiro meje
tuoĩayijarã ĩna.
60 Ito yija paia uju wumu rũgũyiju ĩna
wato. Ito yicõri Jesure seniĩayiju ĩ:
—¿Cudibeati mu? ¿Ñeonire mure
busituati ĩna? yiyiju paia uju Jesure.
61 Ito bajiro ĩ yibojarocati itire
cudibisiju Jesús. Cudibicuti tujayiju ĩ.
Ito bajiri mucana tudi seniĩayiju paia
uju ĩre:
—¿Muti ñati Cristo, Dios Macu? yiyiju
ĩ Jesure.
62 Ito ĩ yija tuocõri, ĩre cudiyiju Jesús
ĩja:
—Au, ĩti ña yu, yiyiju Jesús. Yu
ña Masa Rĩjoru. Ija Dios rãca ĩ ya
riojocaduja yu rujija tirã yirãji mua. Yu
Jacu Dios rãca ũmacũju ide bueri rãca
gua ruji wadija tirã yirãji mua, yiyiju
Jesús ĩnare.
63 Jesús ito ĩ yija tuocõri, ĩmasiti
ĩ ya yutabuju ñigãyiju paia uju. Ĩ
junisinirisere ĩorocu ito bajiro yiyiju ĩ.
Ito yicõri ado bajiro yiyiju ĩ:
—Gãjerã Jesure tore tuo ãmobea
yu ĩja. 64 Mua cuni tuobu Diore Jesús
ñeñaro ĩ yirise. Ito bajiri, ¿no bajiro
ãmoati mua? yiyiju paia uju masare.
Ito bajiro ĩ yija tuocõri: “Ĩre sĩaruja
mani”, yi jediyijarã masa.
65 Ito yija coriarã Jesure go ide eobate
guyijarã ĩna. Ito yicõri Jesús ya cajea
moabiacõri ĩre jayijarã ĩna. Ĩre jacõri
ado bajiro seniĩayijarã ĩna:
—¿Ñimu mure jari? Recoti mu tuo
masijama, “Ĩ yure jami”, yigu yiguja
mu, yi ajeyijarã ĩna Jesure.
Dios ya wi coderi masa cuni ĩ ya riju
jayijarã ĩna.

Jesure masibea yu, Pedro ĩ yire gaye

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62;
Jn 18.15-18,25-29)

66 Ito ĩna yiroca iti wi tu ñari tũcũroju
ñayiju Pedro. Ito ĩ ñaroca paia ujure
moa ĩsiri maso ejayijo ĩ tu. 67 Pedro
jeame tu ĩ rujija ticõri, ĩre ti rũgõcoayijo
iso. Ito bajiri ado bajiro yiyijo iso ĩre:
—Mu cuni Jesús Nazaret gagu rãca
wa ucuyija mu, yiyijo iso Pedrore.
68 Iso ito yija tuocõri, ado bajiro
cudiyiju ĩ:
—Jesús rãca wa ucubiticu yu. Ĩre
masibea yu. Mu busirisere tuo masibea
yu, yiyiju Pedro isore.
Ito yicõri sãjasuora soje tujua budi
wayiju ĩ. Ito ĩ bajiroca riti cara yujiyiju.
69 Paia ujure moa ĩsiri maso mucana
Pedrore ti bujacõri ado bajiro yiyijo
itiju ñarãre:
—Ãni ñami Jesús rãca riasotiri masu,
yiyiju iso.
70 Iso ito yija tuocõri: “Ĩre masibea
yu”, yiyiju Pedro mucana. Ito yija itiju
ñari masa ado bajiro yiyijarã Pedrore:
—Muti ña ĩna rãca gagu. Mu ña
Galilea gagu. Ĩna bajiroti busia mu cuni,
yiyijarã ĩna ĩre.
71 Ito yija ado bajiro cudiyiju Pedro:
—Jesure masibesacõa yu. Bugu ti yu
yija yu ñeñaro tõburoca yijaro Dios,
yiyiju ĩ. Ito mua busigure masibea yu,
yiyiju Pedro.
72 Ito ĩ yirocati mucana tudi yujiyiju
cara. Ĩ yujija tuocõri, Jesús ĩ gotire tuoĩa
bujayiju Pedro: “Cara juaji ĩ yujiroto
riojua udiaji, ‘Jesure masibea yu’, yigu

yigüja mü", Jesús ĩ gotire tüoĩacõri büto otiyiju Pedro.

Pilato tüju Jesure ĩna ãmi ejare gaye

(Mt 27.1-2,11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

15 Iti bususüoroca paia üjarã, bücürã cüni minijuayijarã. Ito yicõri judio masa rotirise riasori masa, üjarã ñasarã cüni ñajediro minijuayijarã. Minijuacõri Jesure ãmo siacõri ĩre ãmi wayijarã Pilato tüju. [2] Ĩ tü Jesure ĩna ãmi ejaroca ado bajiro seniĩayiju Pilato ĩre:

—¿Müti ñati judio masa üju? yiyiju Pilato Jesure.

Ito ĩ yija tüocõri, ado bajiro cüdiyiju Jesús ĩre:

—Mü yiro roboti ña, yiyiju Jesús ĩre.

[3] Ito yija paia üjarã jaje oca meniyijarã Jesure. [4] Ito bajiri mücana tüdi seniĩayiju Pilato Jesure:

—¿Cüdibesacõati mü? ¿Masibeati mü, jeyaro müre oca menirã yama ĩna? yiyiju Pilato ĩre.

[5] Ĩ ito yibojarocati ĩre cüdibisiju Jesús. Ĩ cüdibeja ticõri, büto tüoĩa ücayiju Pilato.

Jesure sĩarüja mani, ĩna yire gaye

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38–19.16)

[6] Masa ĩna basa ñaroca riti ado bajiro yisotiyiju Pilato. Sĩgũ tubiara wiju ñagũre masa ĩna bucõa rotija, ĩre bucõayiju Pilato. [7] Ito bajiro ĩna yi ñari rümü tubiara wiju sĩgũ ñayiju Barrabás wame cütigü. Masa sĩagoana rãca tubiara wiju ñayiju Barrabás. Oca riawüsacõri masa sĩana ñayijarã Barrabás mesa. [8] Ito yija judio masa ejacõri Pilatore ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Mü yisotiro bajiro, sĩgũre mü bucõare ãmoa güa, yiyijarã ĩna ĩre.

[9] Ito yija Pilato cüdiyiju ĩnare:

—¿Ñimüre yü bucõare ãmoati müa? ¿Judio masa üjüre yü bucõare ãmoati müa? yiyiju Pilato.

[10] Jesure riti masa jãjarã ĩna tüo süyaja ticõri, büto junisiniyijarã paia üjarã. "Güajüare riti ĩna tüo süyaja quena", yirona büto junisiniyijarã ĩna Jesure. Ito bajiri ĩre ti terã Pilatore ĩsiyijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yija tüo masicõyiju Pilato. [11] Paia üjarã oca sẽoro masare büsiyijarã. Ito yicõri ado bajiro ĩnare gotiyijarã: "Pilatore seniteña, Barrabásre ĩ bucõatoni", yiyijarã ĩna. [12] Ito yija Pilato seniĩayiju masare:

—¿Ñe yü yire ãmoati müa, "Judio masa üju ñami", müa yigüre? yiyiju Pilato masare.

[13] Ito ĩ yija tüocõri, awasã cüdiyijarã ĩna:

—Yucütẽoju ĩre jaju sĩaña, yiyijarã ĩna.

[14] Ĩna ito yija tüocõri:

—¿Ñe ñeñarise yicati ãni? yiyiju Pilato masare.

Ito bajiro ĩ yija tüocõri, mücana tüdi awasã cüdiyijarã masa:

—Yucütẽoju ĩre jaju sĩaña, yiyijarã ĩna.

[15] Ito yija masa rãca queno ña ãmogũ Barrabásre bucõacõyiju Pilato ĩja. Ito yicõri, "Jesure bajeya müa", yi rotiyiju ĩ ya moari masare. Ĩna baje tĩoroca masare ĩsiyiju Pilato, Jesure ĩna jaju sĩatoni.

[16] Ito bajiri surara ãmi wayijarã Jesure iti sita gagü üju ya wi totiju. Ito yicõri surara üjarã ñarocõti minijuayijarã iti wiju. [17] Iti wi totiju ñacõri Jesure saya sũa ñiro sãyijarã ĩna, üju ĩ sãñaro bajiro. Ito yicõri jota bedo seara bedo ĩre jeoyijarã ĩre. [18] Ito yicõri ado bajiro Jesure tudi ajeyijarã ĩna:

—Judio masa üju ña mü. Güa bero catiba, yiyijarã ĩna Jesure.

19 Ito yicõri ĩ ya rijogaju yucuna ĩre
jayijarã. Ito yicõri ĩre go ide eobate
guyijarã. Ĩ riojo rijomunigãna ñini
rũjũcõri ado bajiro ĩre aja tudiyijarã ĩna:
“Mu ña uju ñasagu”, yi aja tudiyijarã
ĩna Jesure. 20 Ĩre aja tudi tĩocõri ĩ ya
yutabuju sũaro ruayijarã ĩna. Ruagocõri
mucana ĩ sãñasuoadoti tudi sãyijarã ĩna
mucana. Ito yicõri Jesure yucutẽoju jaju
sĩarona ĩre tũa wayijarã ĩna ĩja.

Yucutẽoju Jesure ĩna jaju sĩare gaye

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

21 Jesure ĩna tũa waroca ĩna tu ejayiju
Simón wame cutigu. Cirene cuto gagu
ñayiju ĩ. Alejandro, ito yicõri Rufo jacu
ñayiju ĩ. Jesús tu Simón ĩ rẽta waroca ĩ
ya yucutẽore gaja rotiyijarã surara ĩre.
22 Ito yija Jesure ãmi wayijarã
Gólgota wame cutiri turiaju. “Rijoga
gõa”, yireoni ña iti Gólgota yire. 23 Itoju
ejacõri Jesure uyé ide, mirra uco wusaro
ĩre iobojayijarã ĩna. Itire idibisiju Jesús.
24 Ito yija Jesure yucutẽoju jaju wõyijarã
ĩna. Ĩ ya ãmo ito yicõri ĩ ya gubore
cuni jajuyijarã come wacana. Jesús ya
yutabujure ãmorã ado bajiro yiyijarã
ĩna: “Ñimujua Jesús ya yutabuju ĩ bujaja
tiana mani”, yirona gũta ajerina rea
ajeyijarã surara. Ito bajiro yi ajecõri, ĩ
ya yutabujuri gãmeri batoyijarã ĩna ĩja.
25 Busuri busa nueve tujarocacõ
Jesure jajuyijarã ĩna. 26 Jesús ya rijoga
weca cumu jãi ucara jãi wõyijarã ĩna.
“Ãni ñami judio masa uju”, yi ucare
ñayiju iti jãiju. “Iti waja seti ña ĩre”,
yireoni ñayiju ito uca wõre. 27 Jesús rãca
cocati jũarã riniri masare jajuyijarã ĩna.
Sĩgũ Jesús ya riojocaduja ñayiju, gãji
ĩ ya gãcodujaju a. 28 Ito iti bajija Dios
oca tuti iti gotiro bajiroti rẽtacoayiju:
“Ñeñaro yirã rãca ñacõri, ĩ cuni ñeñaro
yigu ñaguũji”, yirã yirãji masa, yi ucare
ñayiju Dios oca tutiju.
29 Itiju gãna Jesús tu rẽta warãti ĩre
aja tudiyijarã ĩna:
—“Dios ya wire jana batecõcuja
yu. Ito yicõri udia rumu bero mucana
jõrojocuja yu”, yibojacu mu, yiyijarã
masa Jesure. 30 Mumasiti masoña. Ito
yicõri yucutẽoju wãñagũ ruji waya mu,
yiyijarã ĩna Jesure, ĩre aja tudirã.
31 Paia ujarã, judio masa rotirise
riasori masa cuni ito bajiroti aja
tudiyijarã ĩna Jesure:
—Gãjerãre masobojagu ĩmasiti maso
masibeami ĩ, yiyijarã ĩna. 32 Cristo,
Israel sita gãna uju mu ñaja, ruji masigũ
yiguja mu. Yucutẽoju mu rujija ti ãmoa
gua. Mu rujija ticõri, “Cristo ña mu”,
yiana gua, yiyijarã ĩna Jesure.
Jesús rãca cocati yucutẽoju jaju
ecoana cuni aja tudiyijarã ĩre.

Jesús ĩ usi jedire gaye

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

33 Ũmua gudareco ñaroca macãrucũro
ñarocõti rãitĩacoayiju ĩja. Yoari
rãitĩayiju iti. Ñamicaju a busa tres
ñaroca itocõ busuyiju mucana. 34 Itocõ
tujarocati buto awasãyiju Jesús ĩ ocana:
—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? yiyiju
Jesús. “Dios yu Jacu, ¿no yija yure
wagoati mu?” yireoni ñayiju iti ĩ ocana.
35 Coriarã ito ña coderã ĩ awasãja
tuocõri, ado bajiro yiyijarã ĩna:
—Tuoya mua. Diore goti ĩsiri masu
Elías wame cutigure jigu yiru ĩ, yiyijarã
ĩna.
36 Ito yija sĩgũ ito ñagũ ũmaquedi
wayiju Jesús tujua. Ito yicõri ide udi
ãmirisena uyé ide jiare weoyiju. Ito
yicõri ĩre itoju ñutubojayiju yucuguna,
Jesús ya rise tuju ĩ mimitoni. Idibisiju
Jesús. Ito yija Jesure ado bajiro yiyiju ĩ:
—Yuya maji. Diore goti ĩsiri masu
Elías mure ĩ rujioja tiana gua, yiyiju ĩ
Jesure.
37 Ito ĩ yija bero oca sẽoro awasãyiju
Jesús. Ito awasãcõri usi jedicoayiju
ĩ ĩja. 38 Ĩ usi jedirocati Dios ya wi
saya webutiro, wi gudareco yobiado

ũmacũjuana ñigã ruji wadicõri jacaju ñigã ruji ejacoayiju. 39 Co dujamocõ masacõ surara uju Jesús riojo ñagũ ĩ usi jedija ticõri, ado bajiro yiyiju ĩ:

—Dios Macuguti ñabojañi ãni, yiyiju surara uju.

40 Sõju busa ti ñayijarã romia cuni, Jesús ĩ godaja. Ĩna wato ñayijarã María Magdalena, María Santiago mesa jaco, ito yicõri Salomé wame cutigo cuni. Sõju busa ti ñayijarã ĩna. 41 Galilea wame cutiri cutoju Jesús ĩ ña ucuroca ĩre ejabuagoana ñayijarã ĩna. Gãjerã romia Jerusalénju Jesure suya ejagoana ĩ godaja ti ñayijarã ĩna cuni.

Jesure ĩna yujere gaye

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

42 Ito yija judio masa moasusari rumu rãiocoayiju. Iti rumu ñayiju tujacãra rumu riojua ĩna queno yuri rumu. 43 Ito yiroca ejayiju José Arimatea gagu. Ĩ José ñayiju ñasarã rãca ñagũ. Diore tuorũnurãre ĩ miojuroti rumu bocati ñayiju ĩ cuni. Ito yija oca sẽoro sãja wacõri Pilatore Jesús ya rujure seniyiju ĩ. 44 Ito ĩ yija tuocõri, “Agu, ¿no yija yoari mejeti usi jediati ĩ?” yi tuoĩayiju Pilato. Ito bajiri surara ujure jiyiju Pilato: “¿Riti bajiati?” yirocu. 45 “Riti ña”, surara uju ĩ yija tuocõri, Jesús ya rujure ãmi rotiyiju ĩ Josére. 46 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, Jesús ya rujure gũmarocu saya coro waja yiyiju José. Ito yicõri Jesús ya rujure rujiogu wayiju ĩja. Ĩre rujio tĩocõri ĩre gũmayiju José. Ito yicõri gũta totiju masari cumaju Jesús ya rujure yujeyiju José. Ito yicõri gũta jãi jaja jãina tubiayiju masari cuma sojere. 47 María Magdalena, María José jaco cuni tiyijarã Jesure ĩna yujeraju.

Jesús ĩ tudi catire gaye

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

16 Tujacãra rumu rãiocũro ñaroca María Magdalena, María Santiago jaco ito yicõri Salomé wame cutigo cuni ĩna udiarã sutirise queno suti quenarise waja gãmeyijarã ĩna Jesús ya rujure turona. 2 Tujacãra rumu busuri jĩju wayijarã ĩna Jesús ya masari cumaju. Ũmacañi joejeariju ejayijarã ĩna. 3 Ito yicõri ĩnamasiti busiyijarã:

—Jesús ya masiri cuma gũtagã tubiado, ¿Ñimu manire ãmigo ĩsigũ yiguĩjida? yi busi wayijarã ĩna.

4 Ito ejacõri ĩna tija gũtagã jajoca ĩna biabojaraga mañiju ĩja. Iti ñaraju meje ñayiju itiga ĩja. 5 Gũtagã manija ticõri, sãjayijarã ĩna. Ito sãja wacõri ĩna ti ñucaja riojocaduja sĩgũ mamu yutabuju botiro sãñacõri rujiyiju. Ĩre ticõri ucayijarã ĩna romia. 6 Ĩna ucaja ticõri, ado bajiro ĩnare gotiyiju ĩ:

—Ucabesa mua. Jesús Nazaret gagu mua ãmagũ yucutẽoju ĩna jajuru mami. Ĩ godaja bero tudi caticoami. Ito bajiri mami ado. Tiya mua ado ĩre ĩna cũgoraju, yiyiju ĩ ĩnare. 7 Wasa. Ĩ rãca riasotigoanare gotitẽña. Pedrore cuni gotiba, yiyiju ĩ. Ado bajiro mua gotija quena: “Jesús mua riojuaju Galileaju ejagu yiguĩji. Itoju ĩre tirã yirãji mua. Ĩ gotiado bajiroti itoju ĩre ti bujarã yirãji mua”, yi gotiba mua ĩnare, yiyiju ĩ.

8 Ito ĩ yija tuocõri, rudi budi wayijarã romia. Queno budi yire mejeti, nuruo budi wayijarã ĩna, ucarã. Ito bajija ticõri, güirã gãjerãre goti bato yibisijarã ĩna.

María Magdalenare Jesús ĩ goaĩore gaye

(Jn 20.11-18)

9 Semana gaye ñasuori rumu busuri jĩju mucana tudi caticõri María Magdalenare cajero goaĩoyiju Jesús. Jua ãmojeno rũmúa budigoro ñayiju iso. 10 Jesús ĩ tudi catija ticõri, ĩ rãca riasotigoanare gotigo wayijo iso, ĩna oti bojori bujabe yiroco. 11 Ĩna tu ejacõri ado bajiro yiyijo iso: “Mucana catiami

Jesús. Ĩre tibʉ yʉ", yibojayijo iso ĩnare. Iso gotija tʉobojarãti, "Riti gotiamo", yi tʉorʉ̃nʉbisijarã ĩna.

Jʉ̃arã ĩ rãca riasotigoanare Jesús ĩ goaĩore gaye

(Lc 24.13-35)

12 Ito yija bero weseca ĩna wa ucuroca ĩ rãca riasotigoana jʉ̃arãre goaĩoyijʉ Jesús. Gajero bajigʉ ñacõri, ĩnare goaĩoyijʉ Jesús. Ito bajiri cajero ĩre ti masibisijarã ĩna maji. 13 Yoa bʉsari, "Ĩti ñami Jesús", yi ti masicõri, tʉdi wayijarã ĩna gãjerã Jesús rãca riasotigoanare gotirã warã. Ĩna gotibojarocati ĩnare tʉorʉ̃nʉbisijarã ĩna cʉni.

Ado bajiro yʉ oca masare riasoba mʉa, yi Jesús ĩ rotire gaye

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

14 Ito yija bero co rʉmʉ ĩ rãca riasotigoana once ñarã ĩna ba rujiroca ĩnare goaĩayijʉ Jesús: "¿No yija gãjerã yʉre tigoanare tʉobeati mʉa? Mʉa ya ʉsijʉ tʉo ãmobea mʉa", yi tudiyijʉ Jesús ĩnare.

15 —Wasa, masa jeyarore Dios oca goti ucuba. "Ĩre tʉorʉ̃nʉrãre masogʉ̃ yiguĩji Dios", yire gaye riaso ucuba mʉa.

16 No Diore tʉorʉ̃nʉcõri, idé gu ecorʉti godabiquĩji. Catitĩñagʉ̃ yiguĩji. Ito bajibojarocati no yʉre tʉorʉ̃nʉbicʉama ĩ ñeñaro yirise waja ñaro ya ĩre. Ito bajiri jeame ʉ̃jʉrojʉ ĩre cõagʉ̃ yiguĩji Dios, yiyijʉ Jesús. 17 Yʉre tʉorʉ̃nʉrãre ti masirã yirãji mʉa. Ado bajiro yirã yirãji ĩna. Yʉre tʉorʉ̃nʉcõri yʉ masirisena sʉoriti rʉ̃mʉ́are bucõarã yirãji ĩna. Ĩna masibiti oca ñabojareti bʉsirã yirãji ĩna. 18 Ãñare ĩna ñiabojaja, ito yicõri ide junirisere ĩna idibojaja cʉni ĩnare junibetoja. Diore bʉsicõri cõrãre ãmo moa jeorã yirãji. Ito ĩna yirocati tujarã yirãji masa, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Macãrʉcʉ̃rojʉ Jesús ĩ mʉja ware gaye

(Lc 24.50-53)

19 Iti ĩ bʉsija bero macãrʉcʉ̃rojʉ mani Ʉjʉ Jesure ãmi mʉja wayijʉ Dios. Ito bajiri Dios ĩ riojocadʉjajʉ rujiyijʉ Jesús. 20 Ito ĩ mʉjaja bero masa ñajedirore Dios oca goti ucurã wayijarã ĩna ĩja. Ito bajiro ĩna goti ucuja ticõri, Jesumasiti ĩnare ejabʉayijʉ ĩ. Masa ĩnare queno tʉorʉ̃nʉjaro yirocʉ, ĩ rãca riasotigoanare ejabʉayijʉ Jesús. Ito bajiri ĩ ejabʉarisena tiyamani masare ĩoyijarã ĩna cʉni. Itocõti ña.

El santo evangelio según

San Lucas

San Lucas ĩ gotisʉore gaye

1 Ñati mʉ yʉ baba Teófilo. Adi mʉre papera cõa yʉ. Adi rʉmʉri Jesure rẽtagore oca ucari masa jãjarã ñama ĩna ĩja. 2 Mani robo bajiroti cajero Jesús rãca riasotigoana ĩna gotija, tʉogoanati ñama ĩna cʉni. Ito bajiri ĩna ucarise ticõri, “Jesús rãca riasotigoana ĩna gotiro bajiroti ucama ĩna cʉni”, yi tʉoĩa mani. 3 Ito bajiro yi masibojagʉti jeyaro Jesure rẽtare oca queno riasoticõri, “Yʉ baba Teófilore yiari, yʉmasiti itire ucacʉja yʉ”, yi tʉoĩacʉ yʉ. 4 Ito bajiro tʉoĩacõri, “Jeyaro yʉ tʉogore bajiroti bajiyija Jesure cʉni”, mʉ yi tʉo masitoni adi mʉre uca yʉ.

Juan ĩ rujearoto riojʉa ángel ĩ goti yure gaye

5 Herodes, Judea sita ʉjʉ ĩ ñaroca, sĩgʉ̃ ñayijʉ pai Zacarías wame cʉtigʉ. Pai Abías gãna rãca gagʉ ñayijʉ Zacarías. Ĩ manojo Elisabet wame cʉtigo ñayijo iso. Pai Aarón ñajacʉ janeño ñayijo iso. 6 Dios ĩ tija queno yirã ñayijarã ĩna jʉ̃arã, Zacarías ĩ manojo rãca. Ito yicõri Dios ĩ rotirise queno cʉdirã ñayijarã ĩna. Ito bajiri, “Ĩnare seti ña”, yi masibisijarã gãjerã. 7 Ito bajibojarocati rĩa mañijarã ĩna. No yicõri rĩa cʉti masibisijo Elisabet. Ĩna jʉ̃arã bʉcʉrã riti ñayijarã ĩja.

8–9 Co rʉmʉ Zacarías rãca gãnare pai ye moare ñayijʉ Dios ya wijʉ. Paia ĩna yisotire yicõri Zacaríasre bese masiyijarã gãjerã paia. “Mʉti ña Dios ya sõa sãjarocʉ, Diore queno sʉtirise soe ĩsirocʉ”, yi ti masiyijarã ĩna Zacaríasre. 10 Ito ĩna yija tʉocõri, Diore queno sʉti quenarise soe ĩsirocʉ, Dios ya sõa sãjayijʉ Zacarías. Ito ĩ soe ñaroca riti macʉ̃jʉa Diore bʉsi ñayijarã masa jeyaro. 11 Iti ĩ soeroca riti Dios ñaro gagʉ ángel goaĩoyijʉ Zacaríasre. Diore soe ĩsirajʉ riojocadʉjajʉa goa rʉ̃gʉ̃yijʉ ĩ. 12 Ángelre ti bʉjacõri, no yi masibisijʉ Zacarías. Bʉto güiyijʉ ĩ. 13 Ito bajiro ĩ güija ticõri, ado bajiro ĩre gotiyijʉ ángel:

—Güibesa Zacarías mʉ. Mʉ bʉsirisere tʉoami Dios. Ito bajiri mʉ manojo Elisabet macʉ cʉtigo yigõji. Ito yicõri Juan ĩre wame wõgʉ̃ yigʉja mʉ. 14–15 Mʉ macʉ Dios ĩ tiro riojo queno yigʉ ñagʉ̃ yiguĩji ĩ. Ito bajiri queno wanʉgʉ̃ yigʉja mʉ. Ito yicõri ĩ rujeaja tʉocõri, masa jãjarã wanʉrã yirãji ĩna. Mʉ macʉ ʉyé ide idibiquĩji, sibiore cʉni. Ito yicõri ĩ rujearoto riojʉa Espíritu Santo quedi sãjagʉ̃ yiguĩji ĩre. 16 Mʉ macʉ ĩ riasorise tʉocõri Israel sita gãna jãjarã mani Ʉjʉ Dios rãca tʉdi ʉsi cʉtirã yirãji ĩna. 17 Jane mejejʉ Elías wame cʉtigʉ, Diore goti ĩsiri masʉ ñayijʉ. Ĩre bajiro queno oca sẽoro masare riasogʉ yiguĩji mʉ macʉ. Dios ĩ cõarʉ Cristo ĩ ejaroto riojʉa, Dios oca queno masare riasogʉ yiguĩji mʉ macʉ. Ito bajiri Espíritu Santo ĩ ejabʉarisena jacʉsabatia ĩna rĩa rãca corocõ ʉsi cʉtiroca yigʉ yiguĩji ĩ. Ito yicõri Diore cʉdimena ĩna cʉdiroca yigʉ yiguĩji ĩ. Ito bajiro yigʉ, Cristore masa ĩna boca ãmi ñacãroca yigʉ yiguĩji mʉ macʉ, yiyijʉ ángel Zacaríasre.

18 Ito ĩ yija tʉocõri, ado bajiro ĩre seniĩayijʉ Zacarías:

—¿Mʉ yirise rẽtaro yiroja, no bajiro yi tʉoĩa ñagʉ̃ yigʉjada yʉ? Bʉcʉgʉ ña yʉ. Ito yicõri yʉ manojo cʉni bʉco ñamo, yiyijʉ Zacarías.

19 Ito ĩ yija ĩre cʉdiyijʉ ángel:

—Gabriel ña yʉ. Ito yicõri Diore moa ĩsigʉ̃ ña yʉ. Mʉre iti oca quenarise yʉ gotitoni yʉre cõami Dios. 20 Ito bajibojarocati yʉ bʉsirise

mu tuorũnubejare busi masibiticõri, busibicu ñagũ yiguja mu. Ito bajiri mu macu ĩ rujearoto riojua busibicu riti ñagũ yiguja mu maji. Ito bajiroti rẽtaro yiroja, Dios ĩ ãmori rumuju, yiyiju ángel Zacaríasre.

21 Ito ĩ yiroca macũju ñarã ruje tuoĩayijarã masa Zacaríasre yurã. ¿No yija Dios ya wiju yoari sejati Zacarías? yi tuoĩayijarã ĩna. 22 Ĩ budija bero no yi busi masia mañiju Zacaríasre. Ĩ ito bajija ticõri, "Dios ya sõaju ñasarise tiñi ĩ", yiyijarã masa. Ĩjua busibicu ñacõri no bajiro yi busi masibisiju ĩnare. Ito bajiri busiguõcũti ĩ ya ãmona sõju quesoĩayiju ĩ.

23 Dios ya wiju ĩ moa tĩoja bero ĩ ya wiju tudi wayiju Zacarías. 24 Ĩ ya wiju ĩ tudi ejaja bero ĩ manojo Elisabet macu sãñagõ ñayijo iso ĩja. Ito yicõri wiju ñagõ, budibisijo iso co dujamocõ ũmacañicõ. 25 Ado bajiro tuoĩayijo iso. "Ito bajiro yu macu sãñaroca yiñi Dios yure. Gãjerã yure ĩna ti tudibe yigu, ito bajiro queno yiñi Dios yure", yi tuoĩayijo iso.

Jesús ĩ rujearoto riojua ángel ĩ goti yure gaye

26 Co ãmojeno ũmacañi macu sãña tujago Elisabet iso ñaroca, Dios ñaro gagu ángel Gabriel wame cutigure cõayiju Dios, Nazaret wame cutiri cutoju. Galilea sitaju ñayiju iti cuto. 27 Itoju sĩgõ María wame cutigore oca gotirocure cõayiju Dios Gabrielre. Manuju maco ũmugũ rãca ajeĩabeco ñayijo iso. Ito yicõri José manojo ñaroco ñayijo iso. Masa uju ñayoru janami macu ñayiju José. Ĩ ñicuju David wame cutiyoyiju, jane mejeju masa uju ñayoru. 28 María tuju ejacõri ado bajiro isore gotiyiju ángel:

—¿Ñati mu? Mure oca gotigu wadibu yu. Dios ĩ tija, queno usi cutigo ñayiju mu. Ito bajiri mu rãca ñami Dios. Gãjerã romia rẽto busaro queno yiñi Dios mure, yiyiju ángel Maríare.

29 Ito ĩ yija tuocõri, buto tuoĩa jaiyijo iso ĩja. "¿No yija ito bajiro yure seniĩati ĩ?" yi tuoĩayijo iso. 30 Ito yija mucana isore busiyiju ángel:

—Güibesa María mu. Mure wanuami Dios. Ito bajiri mure queno yiñi ĩ. 31 Macu sãñagõ ñasuogo yigoja mu, ito yicõri macu cutigo yigoja mu. Ĩre macu cuticõri, Jesús wame yigo yigoja mu, mu macure. 32 Masa rẽtoro masi rẽtocũgũ ñagũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri, "Dios Macu", wame cutigu yiguĩji ĩ. Dios ũmacũju gagu Macu ñari ito bajiro wame cutigu yiguĩji ĩ. Ĩ ñicuju David ñayoru robo bajiro Uju ñagũ yiguĩji ĩ cuni. Ito bajiro ĩ ñaroca yigu yiguĩji Dios. 33 Israel sita gãna jeyaro uju ñagũ yiguĩji mu macu. Ito yicõri ĩ rotirise susabeto yiroja ĩja, yiyiju ángel Maríare.

34 Ito ĩ yija tuocõri, ĩre seniĩayijo María:

—¿Ũmugũ rãca yu ñabitibojarocati yure macu rujeagu yiguĩjida? yiyijo iso ĩre.

35 Iso ito yija tuocõri, ado bajiro isore cudiyiju ĩ:

—Ĩ ya usiti mure queo sãgũ yiguĩji Dios. Ito yicõri ĩ masirise mu rãca ñaro yiroja. Ito bajiro Dios ĩ yija ĩ ya usiti mu macu sãñarise bajiro yiroja mure. Ito bajiri macuacã mu rucorocu Dios ĩ ãmorise riti yigu yiguĩji ĩ. "Dios Macu ñami ĩ", yirã yirãji masa. Gaje ado bajiro mure gotia yu. 36 Mu gajego Elisabet buco ñabojagoti macu cutigo yigõji iso. "Rĩa cutiado mamo iso", yibojacã masa. Ito ĩna yibojarocati co ãmojeno ũmacañi tuja iso macu sãñaja bero. 37 "Diore disejua buto josarise manoja", yiyiju ĩ Maríare.

38 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyijo iso:

—Dios ĩ rotirise moa ĩsiri maso ña yʉ. Ito bajiri mʉ yiro bajiroti yire ãmoa yʉ, yiyijo María.

Iso ito yija tʉocõri, ũmacʉ̃jʉ tʉdi mʉjacoayijʉ ángel mʉcana.

Elisabetre María iso tigo ware gaye

39 Ito bajiro ĩ yira rʉmʉri bero ʉsirio wayijo María, Judea sitajʉ gʉ̃ta yucʉri ñari cʉtojʉ Elisabetre tigo waco. 40 Ito ejacõri Zacarías ya wijʉ sãjayijo iso. Ito sãja ejacõri, “¿Ñati mʉ?” yi seniĩayijo iso Elisabetre. 41 María iso seniĩaja tʉocõri, Elisabet jeraga totijʉ macʉ sãñagʉ̃ wãreyijʉ. Ito yicõri Espíritu Santo isore quedi sãjayijʉ. 42 Ito bajicõri oca sẽoro ado bajiro yi gotiyijo Elisabet Maríare:

—Gãjerã romia rẽtoro queno yiñi Dios mʉre. Ito yicõri mʉ macʉ rʉcorocʉre cʉni queno yiñi Dios. 43 ¿Ñasari maso meje yʉ ñabojarocati yʉ Ʉjʉ jaco ñaroco yʉre tigo wadiri mʉ? 44 Yʉre mʉ seniĩaja tʉocõri, yʉ ya jeraga totijʉ sãñagʉ̃, yʉ macʉ wanʉgʉ̃ wãremi ĩ. 45 “Dios ĩ bʉsiado bajiroti itire yicõgʉ̃ yiguĩji”, yiroco bʉto wanʉa mʉ, yiyijo Elisabet Maríare.

46 Ito yija ado bajiro yiyijo María:

Yʉ ya ʉsina mani Ʉjʉre bʉto rʉ̃cʉbʉoa yʉ. Ito bajiri, “Queno ya mʉ”, ya yʉ ĩre.

47 Dios ñami yʉre masorʉ. Ito bajiri ĩre queno wanʉa yʉ.

48 Ĩre moa ĩsiri maso ñasago meje yʉ ñabojarocati yʉre ãcabojabiticõri queno yiquĩ Dios yʉre. Ito bajiri ĩre bʉto wanʉa yʉ. Ado bajiro bʉsirã yirãji yʉ bero gãna. “Isore queno yiñi Dios”, yirã yirãji ĩna.

49 Ito bajiro tʉoĩarã yirãji ĩna, rẽtoro masigʉ̃ Dios yʉre queno ĩ yija ticõri. Queno yigʉ ñami Dios. Ñeñarise yiĩabicʉ ñami ĩ.

50 Ĩre rʉ̃cʉbʉorãre ĩnare ti maitĩñagʉ̃ yiguĩji Dios.

51 Bʉto sẽogʉ̃ ñami Dios. Ito bajiri jaje tiyamani ĩocãyijʉ ĩ. Ito yicõri, “Rẽtoro masirã ña gʉa”, yi tʉoĩabojarãre, rẽtocũyijʉ Dios.

52 Ʉjarã ñasabojarã ĩna ñasabitiroca yiyijʉ Dios. Ito yicõri, “Gãjerã rẽtoro masigʉ̃ ña yʉ”, yi tʉoĩamenare ĩna ñasarã ñaroca yiyijʉ Dios.

53 Ñio jogarãre quenarise ecayijʉ Dios. Ito yicõri gajeoni jairã ñabojarãre cʉni ñe manoti ĩnare bucõayijʉ Dios.

54–55 Mani ñicʉsabatia Abraham ñayorʉ mesare ado bajiro gotiyijʉ Dios. “Mʉare cʉni, mʉa janerãbatiare cʉni ti maicõri queno yi ñacʉja yʉ”, yiyijʉ Dios. Itire ãcabojabeami Dios. Ito bajiri ĩ gotiado bajiroti, mani Israel sita gãna ĩ rĩa mani ñajare, queno yi ñami Dios manire. Ito bajiri ĩ Macʉ yʉ rʉcoroca yigʉ yiguĩji Dios, yiyijo María Elisabetre.

56 Ito yi, Elisabet ya wijʉ ʉdiarã ũmacañi ñacõayijo María ĩja. Ito iso ñaja bero tʉdi wayijo mʉcana iso ya wijʉa ĩja.

Juan idé guri masʉ ĩ rujeare gaye

57 Elisabet iso macʉ rʉcori rʉmʉ ejaroca macʉ rʉcoyijo iso ĩja. 58 Dios isore queno yija, tʉoyijarã iso ñarã ito yicõri iso tʉ ñarã cʉni. Ito bajiri isore wanʉrã ejayijarã ĩna, iso tʉjʉ. 59 Macʉacã ĩ joeaja bero ʉdia ãmojeno rʉmʉri tʉjaroca ejayijarã ĩna mʉcana. Macʉacãre ĩna yisotire bajiro ĩre wiro tarona ejayijarã ĩna. Ito yicõri ĩ jacʉ Zacarías wamere wõ ãmobojayijarã ĩna. 60 Ito yibojarocati ĩ jaco ãmobisijo:

—Juan wame cʉtigʉ yiguĩji, yiyijo iso.

61 Iso ito yija tʉocõri, ado bajiro seniĩayijarã ĩna isore:

—¿No yija ito bajiro ĩre wame wõ ãmoati mʉ? Mani ñarã sĩgʉ̃ ito bajiro wame cʉtirã mama, yiyijarã ĩna isore.
62 Ito yicõri macʉacã jacʉre seniĩarona ãmona ĩre sõju quesoĩayijarã ĩna, “¿Dise wame ãmoati mʉ?” yirona. 63 Ito bajiro ĩna yija ticõri, macʉacã wame uca wõrocʉ ucara jãi ĩnare seniyijʉ Zacarías. Ito yija, “Juan wame cʉtigʉ yiguĩji”, yi uca wõyijʉ ĩ. Ito bajiro ĩ yija ticõri, “¿Ito bajiro wame ãmoati ĩ?” yirã, ruje tʉoĩayijarã ĩna. 64 Ito bajiro ĩna yiroca riti bʉsi masibitirʉ ñabojagʉti bʉsisʉoyijʉ Zacarías mʉcana. “Queno ya Dios mʉ. Rẽtoro quenagʉ̃ ña mʉ”, yi bʉsisʉoyijʉ Zacarías Diore rʉ̃cʉbʉogʉ. 65 Ito ĩ yija tʉocõri, ĩ tʉjʉ ñarã ti ʉcayijarã ĩna. Ito Judea sitajʉ, gʉ̃ta yucʉrijʉ ñarã cʉni iti oca rẽtagore tʉoyijarã ĩna. Ito bajiri iti oca goti batoyijarã ĩna. 66 Masa iti oca tʉocõri ruje tʉoĩayijarã ĩna. Ito yicõri gãmeri seniĩayijarã ĩna: “¿Ñimʉ ñasagʉ yiguĩjida ĩ bʉcʉaja? Mani Ʉjʉ Dios queno yiyijʉ ĩre”, yi masi jediyijarã ĩna ĩja.

Zacarías Diore ĩ basare gaye

67 Ito bajiro ĩna yi ñaroca Espíritu Santo quedi sãjayijʉ macʉacã jacʉ, Zacaríasre. Ĩre Espíritu Santo quedi sãjaja ticõri, ado bajiro Dios oca gotiyijʉ Zacarías:

68 Mani Israel gãna, mani Ʉjʉ Diore rʉ̃cʉbʉorʉja manire. Ĩti ñami rẽtoro masigʉ̃. Ito yicõri ĩ ñarã ña mani. Mani ñari tutijʉ ejacõri manire masorʉ ñami Dios.
69 Manire masorocʉ, sĩgʉ̃ rẽtoro masigʉ̃re cõagʉ̃ yiguĩji Dios. Mani ñicʉ David ñayorʉ Diore queno cʉdigʉ janami ñagʉ̃ yiguĩji ĩ.
70 Jane mejejʉ ĩre goti ĩsiri masana sʉoriti ado bajiro goticãñi Dios manire:
71 “Mʉa wajanare rẽtocũcʉja yʉ. Ito yicõri mʉare ti terãre cʉni camotacʉja yʉ.
72 Mʉare ti maicõri yʉ goticato bajiroti yicʉja yʉ”, yiñi Dios, yi gotiyijʉ Zacarías masare.
73 Mani ñicʉ Abraham ñayorʉre ado bajiro goticãyijʉ Dios:
74 “Mʉare masocʉja yʉ, mʉa wajana ĩna mʉare ruyuriobe yirocʉ. Ito bajiro yicʉja yʉ, güimenati yʉre mʉa cʉditoni.
75 Mʉa catirocõ mʉa queno yi ñatoni, ito yicõri yiro robo yʉre mʉa cʉdi ñatoni, ito bajiro mʉare masocʉja yʉ”, yiñi Dios, mani ñicʉ Abraham ñayorʉre, yi gotiyijʉ Zacarías masare.
76–77 Ito ĩ yija bero ado bajiro yiyijʉ Zacarías macʉacãre gotigʉ: “Cristo, Dios ĩ cõarʉre masa ĩre boca ãmi ñacãtoni Dios oca ĩnare gotigʉ yigʉja mʉ. ‘Mʉa ñeñaro yirise mʉa jidicãja bero, itire ãcabojocõri mʉare masogʉ̃ yiguĩji Dios’, yi gotigʉ yigʉja mʉ masare. Ito bajiro mʉ gotija tʉocõri, ‘Dios ũmacʉ̃jʉ gagʉre goti ĩsiri masʉ ñami’, yirã yirãji masa mʉre”, yiyijʉ Zacarías, ĩ macʉacãre gotigʉ.
78 Manire ti maicõri sẽoro yibeami Dios. Ito bajiri manire masorocʉ, Cristore cõagʉ̃ yiguĩji Dios mani ñari sitajʉ.
79 Ado ejacõri Diore masimenare ĩ oca gotigʉ yiguĩji jeame ʉ̃jʉrojʉ ĩna wabe yirocʉ. Ito yicõri ĩ rãca mani queno ʉsi cʉtitoni, Cristore cõagʉ̃ yiguĩji Dios, yiyijʉ Zacarías masare gotigʉ.
80 Bʉcʉa mʉja wacʉti bʉto Diore tʉorʉ̃nʉ mʉja wayijʉ Zacarías macʉ, Juan wame cʉtigʉ. Dios gayere queno tʉoĩacõri ĩre bajiro ʉsi cʉtigʉ ñayijʉ Juan. Jai tujacõri yucʉ manojʉ ña

ucuyijʉ ĩ. Israel sita gãnare Dios oca ĩ goti ucuroto riojʉa, itojʉ riti ña ucuyijʉ Juan maji.

Jesucristo ĩ rujeare gaye

(Mt 1.18-25)

2 Iti rʉmʉriti masa ʉjʉ Augusto wame cʉtigʉ, “Adocõ ñama yʉ ya masa”, yirocʉ ĩna wame wõ jeo ãmoyijʉ ĩ. Ito bajiri masa jeyarore wadi rotiyijʉ ĩ. 2 Siria sitajʉ Cirenio ĩ ʉjʉ ñaroca ito bajiro bajiyijʉ iti cajero masare cõĩare gaye. 3 Ito bajicõri masa jeyaro ĩna rujeara cʉtojʉ wame ucarona wayijarã ĩna. 4 Ito bajiri iti oca tʉocõri wayijʉ José cʉni. Galilea sita Nazaret wame cʉtiri cʉtojʉ ñacõri Judea sita Belén wame cʉtiri cʉtojʉ wayijʉ José ĩ wame wõrocʉ. Jane mejejʉ Belénjʉ rujeayijʉ David, masa ʉjʉ ñayorʉ. David ñayorʉ janerãbatia macʉ ñari Belénjʉ wayijʉ José. 5 Itojʉ wayijʉ José ĩ manojo ñaroco María rãca. Ĩ rãca ajebitibojagoti macʉ sãñagõ ñayijo iso. 6 Belénjʉ ĩna ejaja bero macʉ iso rʉcoroti rʉmʉ ejayijʉ isore. 7 Ito bajiri iso macʉ ñasʉogʉ rʉcoyijo iso ĩja. Ĩre saya werorina gũmacõri ecana ĩna baricorojʉ ĩre sãyijo iso. Canira wiri daja rẽtajare ecana wijʉ ñayijarã ĩna.

Oveja coderi masare ángel ĩ gotire gaye

8 Belén tʉ bʉsa ñayijarã oveja coderi masa. Ta wesejʉ ñami rẽta wayijarã oveja coderã. 9 Ñajasaroti Dios ñaro gagʉ ángel goayijʉ ĩnare. Ito yicõri Dios ĩ sĩatirise busuĩoyijʉ ĩna wato. Itire ticõri bʉto güiyijarã ĩna. 10 Ĩna güija ticõri, ado bajiro yiyijʉ ĩ:

—Güibesa mʉa. Oca quenarise mʉare gotigʉ wadibʉ yʉ. Iti oca tʉocõri masa jeyaro wanʉrã yirãji ĩna. 11 Adi ñamiti David ñayorʉ ya cʉtojʉ rujeami mʉare masorocʉ. Ĩ ñami mani Ʉjʉ ñarocʉ Cristo, Dios ĩ cõarʉ. 12 Ĩre mʉa ti bʉjaja ado bajiro bajigʉ bʉjarã yirãji mʉa. Saya werorina gũmarʉre bʉjarã yirãji mʉa macʉacãre. Ito yicõri ecana ĩna baricorojʉ cani sãñagʉ̃ yiguĩji ĩ, yiyijʉ ángel oveja coderi masare.

13 Ito bajiro ĩ yija beroti ĩre bajiro bajirã ángel mesa jãjarã goayijarã. Ito yicõri ado bajiro bʉsiyijarã ĩna, Diore rʉ̃cʉbʉorã:

14 Rẽtoro masigʉ̃ ñami Dios ũmacʉ̃jʉ gagʉ. Adi sita gãna, Dios rãca queno ʉsi cʉtirã queno wanʉ quena ñajaro ĩna, yiyijarã ángel mesa.

15 Ito yicõri tʉdi mʉjacoayijarã ĩna. Ito ĩna mʉjagoja bero oveja coderi masa gãmeri bʉsiyijarã ĩja:

—Ita, Belénjʉ wato mani. Iti rẽtagore tiĩato mani. Ito yicõri mani Ʉjʉ Dios ĩ gotirise tito mani, yiyijarã ĩna.

16 Ito yicõri ʉsirio wayijarã ĩna. Belénjʉ ejacõri María, Josére cʉni ti bʉjayijarã ĩna. Ito yicõri macʉacãre ecana ĩna baricorojʉ sãñagʉ̃re ti bʉjayijarã ĩja. 17 Ĩre ti bʉjacõri, “Ado bajiro bajigʉ macʉacãre ti bʉjarã yirãji mʉa”, yi ángel ĩ gotigorere goti jeoyijarã ĩna, itijʉ ñarãre. 18 Itire tʉo wanʉcõri, “¿No yireoni ñati iti?” yi tʉoĩa jediyijarã itijʉ ñarã. 19 Ito bajibojarocati Maríajʉama iti oca tʉocõri iso ya ʉsijʉ tʉoĩa wanʉ ñayijo iso. 20 Ito bajiro iso tʉoĩa ñaroca ĩna cʉtojʉ tʉdi wayijarã oveja coderi masa. Warãti Diore rʉ̃cʉbʉorã ĩre wanʉ quenare oca bʉsiyijarã ĩna. Ángel ĩ gotigore ñaro bajiroti iti rẽtaja ticõri, Diore rʉ̃cʉbʉorã wanʉ quenare oca bʉsiyijarã ĩna.

Dios ya wijʉ Jesure ĩna ãmi ejare gaye

21 Ʉdia ãmojeno rʉmʉri Jesús ĩ tʉjaroca judio masa ĩna yisotiado robo bajiro ĩre wiro tayijarã ĩna. Macʉacãre wiro ĩna taja bero Jesús ĩre wame wõyijarã ĩna. “Ito bajiro wame wõma”,

yiyiju ángel, María iso macu sãñaroto riojua.
22–24 Jane mejeju ado bajiro rotiyiju
Moisés ñayoru: “Romio iso rucoja bero
jũarã masacõ rumuri bero iso ñarise
cutirise coerona Diore oveja macu
soe ĩsima. Oveja ĩ manija, buja robo
bajirã jũarã ĩre soe ĩsima. Ito yicõri
buja rĩa cuni quena ñarãji”, yi rotiyiju
Moisés ñayoru. Ito bajiri ĩ rotigore
cudirona Dios ya wi Jerusalénju Jesure
ãmi wayijarã ĩ jacusabatia. Gaje ucare
ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Macu
ñasuogu Dios yagu ñagũ yiguĩji. Ito
yicõri ĩre moa ĩsigũ yiguĩji ĩ”, yi gotia
Dios oca. Ito bajiri, “Ãni macuacã mure
riti ĩ moa ĩsitoni mure ĩsia gua”, yi
Diore busirona Jerusalénju Jesure ãmi
wayijarã ĩ jacusabatia.
25 Iti rumuri Simeón wame cutigu
Jerusalénju ñayiju. Queno Diore cudigu
ñayiju ĩ. Israel sita gãnare masorocure
bocati ñayiju Simeón. Ito yicõri Espíritu
Santo quedi sãjacãru ñayiju ĩ. 26 Espíritu
Santo ado bajiro goticãyiju Simeónre:
“Cristo, Dios ĩ cõarure tigu yiguja mu,
mu godaroto riojua”, yiyiju Espíritu
Santo Simeónre. 27–28 José, María rãca
ĩna wari rumuti Simeónre cuni Dios
ya wiju wa rotiyiju Espíritu Santo.
Judio masa ĩna yisotiado bajiro yirona
Dios ya wiju Jesure ãmi sãja wayijarã
ĩna. Ĩna iti wiju sãjaroca ĩna tu eja
rũgũyiju Simeón. “Dios Macu ñaguĩji”,
yi tuoĩacõri Jesure ãmi gajayiju ĩ. Jesure
ãmi gajacõri, “Queno ya mu”, yiyiju
Simeón Diore wanugũ. Ado bajiro yiyiju
Simeón, Diore:

29 Yu Uju mu goticato bajiroti yure
iti rẽtaja tia yu. Cristore ti buja
yu, mu cõarure. Ito bajiri wanu
quenare rãca godagu yiguja yu.
30–31 Yumasiti tia yu, masa ĩna ñeñaro
yirise coerocure. Jesús guare
cõayija mu masa jeyaro ñeñaro
ĩna yirise coerocure.
32 Mu cõaru ñami, Israel sita gãna
mejere cuni ĩna tuo masiroca
yirocu. Ito yicõri mu ñarã Israel
sita gãnare rũcubuorã yirãji masa
jeyaro, yi wanuyiju Simeón,
Diore queno cudigu ñari.
33 Ĩna macu jaibecuacãre ĩ ito bajiro
busija tuo ucayijarã ĩna José, María
cuni. 34 Ito yija ĩnare yiari Diore busiyiju
Simeón ĩna queno ñatoni. Ado bajiro yi
gotiyiju Simeón, ĩnare. “Quenaro ñarã
yirãji mua”, yiyiju Simeón, Maríare,
Josére cuni. Ito yicõri Jesús jaco Maríare
ado bajiro gotiyiju ĩ:

—Ãni macuacã Dios ĩ beseru ñami.
Ĩ bucuacõri Israel sita gãna jãjarã
Dios oca cudimenare ruyuriogu yiguĩji
ĩ. Ĩre cudirãre ñeñaro ĩna yirisere
ãcabojogu yiguĩji. “Dios ĩ cõaru
ñaguĩji”, yi masibojarãti jãjarã ĩre
busiturã yirãji. 35 Masa jeyaro ĩna ya
usiju ĩna tuoĩabojarisere ti masicõgũ
yiguĩji ĩ. Ito bajibojarocati mu macure
ĩna rũcubuobeja ticõri, bojori bujago
yigoja mu, mu ya usiju, yiyiju Simeón
macuacã jaco Maríare.
36–37 Ito bajiro ĩna busi ñaroca,
sĩgõ Ana wame cutigo Dios ya wiju
ñayijo iso cuni. Iso ñayijo Diore goti
ĩsiri maso. Ito yicõri Fanuel maco
ñari, Aser masa butu gago ñayijo iso.
Buco ñayijo iso ĩja wajeago. Ochenta
y cuatro rodori tujayiju iso manuju
ĩ godagoja bero. Ado bajiro bajiyiju.
Ĩna ãmo siaja bero jua ãmojeno rodori
ñabojayiju iso manuju maji. Ito bero
godacoayiju ĩ ĩja. Ito bajiri ĩ godagoja
bero Dios ya wiju riti ñasotiyijo iso.
Iti wiju ñagõ ũmua cuni, ñami cuni
Diore moa ĩsisotiyijo iso. Gajereama ba
yujibecoti Diore rũcubuosago babeco
riti ĩre busiyijo iso. 38 Jesús jacusabatia
rãca Simeón ĩ busi rũgõroca, Ana cuni
Diore busiroco eja rũgũyijo iso. Ito
bajiro Simeón ĩ busija tuocõri, “Queno
ya Dios mu”, yiyijo iso. Ito bajiro Diore,

“Queno ya mu”, yi tïocõri, ado bajiro yi gotiyijo iso Jerusalén gãnare: “Ãni ñami mani bocaticacu ñeñaro mani yirisere coerocu”, yiyijo iso masare.

Nazaretju ïna tudi ware gaye

39 José, María rãca Dios rotirise ñarocõti cudirã ejagoana, Galilea sitaju tudi wayijarã ïna mucana, ïna cuto Nazaretju warã. 40 Ito bajicõri ïna cutoju macuacã Jesús sẽoro bucua mujayiju. Queno tuoïare rãca bucuayiju ï. Dios ï Jacu queno ejabuayiju ïre.

Dios ya wiju Jesús ï tujare gaye

41 Co rodo ruyabeto Jerusalénju Pascua basa ïna menija tirã wasotiyijarã ï jacusabatia. 42 Jesús jua gubojeno rodori ï tujaroca Jerusalénju Pascua basa tirã wayijarã ïna. Co rodo ruyabeto basa rumu ïna tisotiado bajiro iti Pascua basa tirã wayijarã ïna mucana. 43 Ito ejacõri, iti basare tiyijarã ïna. Ito bajiri iti jedija ticõri, tudi wayijarã ïna mucana. Ito bajiro ïna tudi waroca Jesuama tujacoayiju Dios ya wiju ïja. Ĩ jacusabatia, “Tujacoaguĩji”, yi tuoïabisijarã ïna. 44 “Ado mani rãca warã wato ñaguĩji”, yi tuoïayijarã ïna. Ito bajiro tuoïa warã riti, co rumu ũmuasaro wayijarã ïna. Ito bajiro ïna wajasaroti ïre ãmabojayijarã ïna, ïja. “Mani rãca warã wato ñaguĩji”, yirona ãmabojayijarã ïna. 45 Ito bajibojarocati ïre bujabisijarã ïna. Ito bajiri ïre bujarona Jerusalénju ïre ãmarã wayijarã ïna mucana.

46 Udia rumu bero Jesure bujayijarã ïna, Dios ya wiju ï ñaroca. Judio masa rotirise riasori masa wato ïre bujayijarã ïna. Riasori masa ïna busirisere tuocõri ïnare seniĩayiju Jesús. Ĩnajua cuni seniĩayijarã ïre. 47 Queno masigũ ñari, queno ï cudi masija ticõri, tuo ucayijarã ïna jeyaro. 48 Ito bajiroca ï jacusabatia ïre ti bujacõri, tuo ucayijarã, ito ï yija tuocõri. Ito bajiri ï jaco ado bajiro yiyijo ïre:

—¿No yija gua waroca guare gotibicuti, tujacati macu mu? Mu manija ticõri, buto tuoïa oca jaicu yu, mu jacu cuni, yiyijo ï jaco ïre.

49 Iso ito bajiro yija tuocõri, ado bajiro isore cudiyiju Jesús:

—¿No yija yure ãmacati mua? “Ĩ Jacu ya wiju ñaguĩji”, ¿yi masibiticati mua? yi cudiyiju Jesús, ï jacusabatiare.

50 Ito bajiro ï yibojarocati ï busirisere queno tuo masibisijarã ï jacusabatia.

51 Ito ïna yija bero ïna rãca tudicoayiju ï ïja, Nazaretju. Nazaretju tudi ejacõri ï jacusabatia rotiro bajiroti cudisotiyiju ï. Ito yicõri iso macu Jerusalénju ï yigorere tuoïa ñasotiyijo Jesús jaco. 52 Ĩ tuoïarise rãcati bucua muja wayiju Jesús. Dios cuni, masa cuni ïre ti mai rũcubuoyijarã ïna ïja.

Yucu manoju Juan idé guri masu ï ña ucure gaye

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

3 Tiberio wame cutigu uju ï sãjaja bero, quince rodori ï ña tujaroca Poncio Pilato wame cutigu Judea sita uju ñayiju ï. Gãji Galilea sita gagu uju ñayiju Herodes wame cutigu. Ito yicõri ï ocabaji Felipe wame cutigu jua sita uju ñayiju. Iti ï sita rucorise wame cutiyiju Iturea, ito yicõri Traconite. Ito bero gãji Lisanias wame cutigu Abilinia sita uju ñayiju ï. 2 Masa ito bajiro sita ïna ruco ñaroca Anás ito yicõri Caifás wame cutirã, ïna ñayijarã paia ujarã. Ito bajiro ujarã ïna ñaroca, Zacarías macu Juan wame cutigu yucu manoju ña ucuyiju. Ito ï ñaroca oca goti rotiyiju Dios ïre. 3 Ito bajiro Dios ï gotija tuocõri, riaca Jordán wame cutirisa tuju Dios oca goti ucugu wayiju Juan. Ado bajiro yi goti ucuyiju ï:

—Mua ñeñaro yirise jidicãcõri quenarise mua ya usiju tuoïa wasoaya

ĩja. Ito bajiro mʉa tʉoĩaja, mʉa ñeñaro yirise ãcabojagʉ yiguĩji Dios. Dios oca yʉ gotirise mʉa tʉorʉ̃nʉja, idé gu roti masirãji mʉa, yiyijʉ Juan masare gotigʉ.

4 Sĩgʉ̃ Diore goti ĩsiri masʉ Isaías wame cʉtigʉ ĩ ucado bajiroti yiyijʉ Juan. “Ado bajiro yigʉ yiguĩji”, yirocʉ uca yuyijʉ Isaías, Juanre tʉoĩa yugʉ:

Sĩgʉ̃ yucʉ manojʉ ado bajiro yi sẽria gotigʉ yiguĩji: “Mʉa ya ʉsijʉ queno tʉoĩa ñaña mʉa, mani Ʉjʉ ĩ ejaroto riojʉa, mʉa ya ʉsijʉ ĩ queno ña masitoni.

5 Mʉare ñeñaro tʉoĩare gaye ñaja itire jidicãña. Mʉa ñeñaro yirise iti rʉyaja, itire jidicãcõri, quenarisejʉare tʉoĩaña. Mʉa tʉoĩarise rocati iti wisaja quenarisejʉare tʉoĩa ñaña. Ito yicõri jeyaro mʉa ñeñaro tʉoĩarisere jidicãña.

6 Ito bajiro mʉa yija bero masare masorocʉ, Dios ĩ cõarʉre ti jedirã yirãji masa jeyaro”, yigʉ yiguĩji sĩgʉ̃ yucʉ manojʉ, yi ucayijʉ Isaías, Juanre tʉoĩa yugʉ.

7 Jãjarã masa Juanre ĩna idé gu rotirã ejaja, ado bajiro yiyijʉ Juan ĩnare:

—Ãña rima iti juniro bajiro ñeñaro yirã ña mʉa. Ado bajiro tʉoĩaboja mʉa: “Dios ĩ waja seniri rʉmʉ iti ejaroca manire waja senibiquĩji Dios. Mani ñeñaro yirã ñabojarocati manire ti maicõri manire waja senibiquĩji ĩ”, yi tʉoĩaboja mʉa, yiyijʉ Juan masare.

8 ’Ñeñaro mʉa yirise jidicãcõri quenarise riti tʉoĩa ñaña mʉa. Ito bajiro riti yisotiba, “Quenarisejʉa tʉoĩarã ñama ĩja”, masa mʉare yi ti masitoni. Ado bajiro yi tʉoĩabesa mʉa. “Abraham ñayorʉ janerãbatia ña gʉama. Ito bajiri Dios ĩ beseana ña gʉa cʉni”, yi tʉoĩabesa mʉa. Ado bajiro bajia. Adi gʉ̃tana Abraham janerãbatia robo bajiro ĩ godo weo ãmoja, godo weo masiguĩji Dios, yiyijʉ Juan ĩnare.

9 Ito yicõri ado bajiro goti masiore ocana gotiyijʉ Juan:

—Comeana yucʉre quẽarocʉ ñacãmi Dios. Ito bajiri yucʉ queno rica manigʉ̃re ti bʉjacõri quẽagʉ̃ yiguĩji Dios. Ito yicõri jeana soegʉ yiguĩji ĩ. Ado bajiro yireoni ña iti. Masa ĩna ñeñaro yirise waja senirocʉ ñacãmi Dios. Ito bajiri ĩna ñeñaro yirisere jidicãbeja ticõri ĩnare ruyuriogʉ yiguĩji Dios. Ito yicõri jeame ʉ̃jʉrojʉ cõagʉ̃ yiguĩji Dios ĩnare, yiyijʉ Juan masare.

10 Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, masajʉa ĩre ado bajiro seniĩayijarã:

—¿No bajiro gʉa yire ãmoati Dios? yi seniĩayijarã ĩna Juanre.

11 Ĩna ito bajiro yija cʉdiyijʉ Juan:

—No camisa jʉaro rʉcogʉ, gãji rʉcobicʉre coro ĩsija quena. Ito yicõri no bare rʉcogʉ, bojoro bʉjarãre ĩsija quena, yiyijʉ Juan ĩnare.

12 Ʉjarãre yiari waja seni ĩsiri masa cʉni, Juanre idé gu rotirã ejayijarã. Ĩre ado bajiro seniĩayijarã ĩna:

—Gʉare riasogʉ, ¿no bajiro gʉa yire ãmoati Dios? yi seniĩayijarã ĩna Juanre.

13 —Bagʉ, ʉjarã mʉare niyeru ãmi rotirocõti ãmiña. Ito yicõri, ʉjarã ĩna rotiro rẽto bʉsaro ãmibesa, yiyijʉ Juan ĩnare.

14 Surara cʉni ado bajiro ĩre seniĩayijarã:

—¿No bajiro gʉa yire ãmoguĩjida Dios? yiyijarã ĩna Juanre. Ĩna ito yija:

—Bagʉ, masare ĩna rʉcorise ẽmabesa. Ĩnare rʉocõri ĩna rʉcorisere jeyaro ẽmabesa. Ĩnare sẽoro yicõri ĩna rʉcorisere ẽmabesa. Ito yicõri, mʉa moare waja, ʉjarã mʉare ĩna waja yirocõti boca ãmiña. Mʉcana tʉdi ĩnare seni ʉyabesa, yiyijʉ Juan ĩnare.

15 Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, ado bajiro tʉoĩa ʉsirioyijarã ĩna: “Cristo, ¿Dios ĩ cõarʉti ñati ãni?” yi tʉoĩayijarã ĩna.

16 Ito bajiro ĩna yibojarocati ado bajiro
yiyiju Juan ĩnare:
—Cristo meje ña yu. Idenati masare
idé gua yuama. Yu bero rẽtoro ñasagu
ejagu yiguĩji. Yu rẽtoro ñasagu ĩ ñajare
ĩre bajiro rẽtoro ñasagu meje ña yu. Ĩre
mua tuorũnujama Espíritu Santo muare
queo sãgũ yiguĩji ĩja. Ito bajiro muare
Espíritu Santo queo sãcõri queno muare
mua tuoĩaroti ejabuagu yiguĩji ĩ, yiyiju
Juan ĩnare.
17 Ito yicõri gaje ado bajiro gotiyiju
Juan ĩnare:
—Yu bero ejagu trigo ajeri besegu
bajiro yigu yiguĩji masare. Sĩgũ trigo
otegu iti wirori coda batecõri ajeri riti
seo masiguĩji ĩ. Ito bajiro ĩ codaja bero
iti wirorire jeameju soeguĩji ĩ. Jedirime
meje ñaroja itime jeame. Wirori ĩ
soegori ajeriama ĩ cũroju seo cũgũ
yiguĩji ĩ. Ito bajiro yigu yiguĩji mani Uju
adoju ejagu. Trigo ajeri beseado bajiroti
besegu yiguĩji manire, yi gotiyiju Juan
masare.
18 Ito bajiro ĩ gotiro watoti Dios
oca quenarise masare gotiyiju Juan,
Diore ĩna cuditoni. 19 Gajerea, Herodes
ujure goti tudiyiju Juan. Ĩ ocabaji
Felipe manojo Herodías wame cutigore
Herodes ĩ manojo cutija, ito bajiro
ĩre goti tudiyiju Juan. Gaje ĩ ñeñaro
yirise masicõri ĩre goti tudiyiju Juan.
20 Ito bajiro ĩ busija tuobojaguti ĩre
tuorũnubisiju Herodes. Ito yicõri buto
busa ñeñaro yi uyagu Juanre tubia
rotiyiju ĩ.

Jesure idé gure gaye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

21–22 Co rumu tubiara wiju ĩre ĩna
tubiaroto riojua, jãjarã masare idé
guyiju Juan. Ito yicõri Jesure cuni
idé guyiju Juan. Ĩ idé guja bero Diore
busiyiju Jesús. Ito bajiro ĩ busi rũgõroca
ũmacũju macãrucũroju janayiju. Ito
yicõri bujare bajiguna quedi sãja
wadicõri Jesús joe quedi jeayiju Espíritu
Santo. Ito bajiro ĩ quedi jeaja bero ado
bajiro oca ruyuyiju ũmacũju:
—Yu macu ña mu, yu maigũ. Mure
buto wanua yu, yi busiyiju Dios, Jesure
busigu.

Jesucristo rujearoto riojuaju gãna

(Mt 1.1-17)

23 Sĩgũ masucõ gãji ye jua dujamocõ
rodori tujagu, masare riasosuoyiju
Jesús. “José macu ñami Jesús”, yi
tuoĩayijarã masa. Iti riojua ado bajiro
wame cutirã ñasuoyijarã masa. José
jacu ñayiju Elí. 24 Elí jacu ñayiju Matat.
Matat jacu ñayiju Leví. Leví jacu ñayiju
Melqui. Melqui jacu ñayiju Jana. Jana
jacu ñayiju José. 25 José jacu ñayiju
Matatías. Matatías jacu ñayiju Amós.
Amós jacu ñayiju Nahúm. Nahúm jacu
ñayiju Esli. Esli jacu ñayiju Nagai.
26 Nagai jacu ñayiju Maat. Maat jacu
ñayiju Matatías. Matatías jacu ñayiju
Semei. Semei jacu ñayiju Josec. Josec
jacu ñayiju Judá. 27 Judá jacu ñayiju
Joanán. Joanán jacu ñayiju Resa. Resa
jacu ñayiju Zorobabel. Zorobabel jacu
ñayiju Salatiel. Salatiel jacu ñayiju Neri.
28 Neri jacu ñayiju Melqui. Melqui jacu
ñayiju Adi. Adi jacu ñayiju Cosam.
Cosam jacu ñayiju Elmadam. Elmadam
jacu ñayiju Er. 29 Er jacu ñayiju Josué.
Josué jacu ñayiju Eliezer. Eliezer jacu
ñayiju Jorim. Jorim jacu ñayiju Matat.
30 Matat jacu ñayiju Leví. Leví jacu
ñayiju Simeón. Simeón jacu ñayiju Judá.
Judá jacu ñayiju José. José jacu ñayiju
Jonam. Jonam jacu ñayiju Eliaquim.
31 Eliaquim jacu ñayiju Melea. Melea
jacu ñayiju Mena. Mena jacu ñayiju
Matata. Matata jacu ñayiju Natán.
32 Natán jacu ñayiju David. David jacu
ñayiju Isaí. Isaí jacu ñayiju Obed. Obed
jacu ñayiju Booz. Booz jacu ñayiju
Salmón. Salmón jacu ñayiju Naasón.
33 Naasón jacu ñayiju Aminadab.

Aminadab jacu ñayiju Admin. Admin jacu ñayiju Arni. Arni jacu ñayiju Esrom. Esrom jacu ñayiju Fares. Fares jacu ñayiju Judá. 34 Judá jacu ñayiju Jacob. Jacob jacu ñayiju Isaac. Isaac jacu ñayiju Abraham. Abraham jacu ñayiju Taré. Taré jacu ñayiju Nacor. 35 Nacor jacu ñayiju Serug. Serug jacu ñayiju Ragau. Ragau jacu ñayiju Peleg. Peleg jacu ñayiju Heber. Heber jacu ñayiju Sala. 36 Sala jacu ñayiju Cainán. Cainán jacu ñayiju Arfaxad. Arfaxad jacu ñayiju Sem. Sem jacu ñayiju Noé. Noé jacu ñayiju Lamec. 37 Lamec jacu ñayiju Matusalén. Matusalén jacu ñayiju Enoc. Enoc jacu ñayiju Jared. Jared jacu ñayiju Mahalaleel. Mahalaleel jacu ñayiju Cainán. 38 Cainán jacu ñayiju Enós. Enós jacu ñayiju Set. Set jacu ñayiju Adán. Adánti ñayiju ĩja Dios rujeoru. Ito bajiri Dios macu ñayiju Adán.

Rũmúa uju Jesure ĩ usirio codere gaye

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

4 Jesús ĩ idé gu ecoja bero Espíritu Santo ĩ rãca buto ñayiju. Ito yicõri riaca Jordán wame cutirisa tu ĩ ñaroca, yucu manoju ĩre ãmi wayiju Espíritu Santo. 2 Yucu manoju ejacõri jũarã masacõ rumuri ñayiju Jesús itoju. Itoju ĩ ñari rumuri cõti, bare babicuti ñayiju Jesús. Itocõ bero ñiocõyiju mucana. Ĩ ito bajiro ñiocõ ñaroca, ñeñaro ĩ yitoni usirioro yi codeyiju rũmúa uju Jesure. 3 Ado bajiro ruoyiju rũmú ĩre:

—Riti Dios Macu mu ñaja, adi gũtanati naju godo weogu yiguja mu, yiyiju rũmú Jesure.

4 Ito bajiro rũmú ĩre yibojarocati:

—Yibea. Dios oca tuti ado bajiro gotia: “Najuna riti meje catirã yirãji masa. Jeyaro Dios ocana suoriti queno wanu quena ñarã yirãji masa”, yi gotia Dios oca tuti, yiyiju Jesús rũmúre.

5 Ito bero cogu gũtagũ ũmaricu joeju ãmi wayiju rũmú Jesure. Itoju ãmi ejacõri yoari mejeti adi macãrucũro ñajediro ñari cutorire ĩo jeocõyiju rũmú Jesure. 6–7 Ado bajiro goti ruoyiju rũmú itigu gũtagũ joeju ñacõri:

—Yure rũcubuogu yu riojo rijomunigãna mu ñini rũjũja adocõ mure ĩsicuja yu. Adi macãrucũro jeyaro ñarise, ito yicõri adi macãrucũro ñarã masa ñarocõti mure ĩsicuja yu. Ito yicõri adi macãrucũro ñajediro uju ñagũ yiguja mu, yure mu rũcubuoja, yiyiju rũmú Jesure ruogu.

8 Ito bajiro ĩ gotibojarocati:

—Wasa Satanás mu, yiyiju Jesús rũmúre. Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Mani Uju Diore riti rũcubuocõri cudija quena”, yi gotia Dios oca tuti, yiyiju Jesús rũmúre.

9–11 Ĩ ito yibojaroca riti Jerusalénju Jesure ãmi wayiju rũmú mucana. Ito ejacõri mucana Dios ya wi joejua ãmi muja wayiju rũmú. Ito ĩre ãmi muja ejacõri ado bajiro yiyiju:

—Tuoya Jesús. Ado bajiro gotia Dios oca tuti:

> Ángel mesare mure code rotigu yiguĩji Dios. Mu quedi waja gũtagã joeju quedi jeacõri mu ya gubo jeabe yirona mure boca ãmirã yirãji, yi gotia Dios oca tuti.

Riti Dios Macu mu ñaja adojuna bubu quedi wacu yiguja mu, yi ruoyiju rũmú Jesure.

12 Ito bajiro ĩ yibojarocati ado bajirojua yiyiju Jesús ĩre:

—Mu ito bajiro yirisere cudibicuja yu. Gaje ado bajiro gotia Dios oca. Tite mu: “ ‘No bajiro Dios ĩ yija ticuja yu’, yirocu ĩre usirio codebesa”, yi gotia Dios oca tuti, yiyiju Jesús rũmúre.

13 Ito ĩ yija bero usirioro yire oca bujabisiju rũmú ĩja. Ito bajiri Jesure jabeto cunígoyiju rũmú.

Galilea sitaju Jesús ĩ riasosuore gaye

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

14 Galileaju tudi wayiju Jesús mucana,
yucu manoju ña ucugoru. Ito yicõri
Espíritu Santo Jesús rãca ĩ ñajare buto ĩ
tuoĩa masirise ñayiju Jesure ĩja. Galilea
ĩ tudi ejaroca masa jeyaro ĩ rẽtagorere
busiyijarã ĩna. 15 Ito bajiro wa ucu ĩ
tudi ejaja bero judio masa ĩna minijuari
wirijure riaso ucuyiju Jesús. Ito bajiro ĩ
goti ucuja tuocõri, “Queno gotiami ãni”,
yi rũcubuoyijarã masa jeyaro.

Nazaretju Jesús ĩ ware gaye

(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

16–17 Ito yicõri ĩ bucuara cuto Nazaret
wame cutiri cutoju wayiju Jesús. Ito
ejacõri judio masa ĩna tujacãri rumu
ñaroca ĩna minijuari wiriju sãja ucuyiju
Jesús, ĩ yisotiado bajiroti. Ito ĩ sãja
ejaroca Isaías ĩ ucagora jũ ĩsiyijarã
gãjerã ĩre, ĩ ti gotitoni. Iti jũ boca
ãmicõri ĩ gotiroti ãmayiju Jesús. Ito
bajiro ãmacõri bujayiju. Ado bajiro
gotiyiju iti:

18 Espíritu Santo yu rãca ñami.
Bojoro bujarãre oca quenarise yu
gotitoni yure cũñi Espíritu Santo.
Ito yicõri ĩna ya usiju bojori
bujarãre ĩna wanu quenaroca yu
yitoni yure cũñi ĩ. Tubia ecoanare
yu bucõatoni yure cũñi Espíritu
Santo. Ñeñaro yirise jidicãjaro
ĩna yirocu, yure cũñi Espíritu
Santo. Ito bajiri cajea timenare
cuni mucana ĩna tudi tiroca
yirocure yure cũñi Espíritu Santo.
Ito yicõri gãjerã ñeñaro yi ecoana
ĩna jidicãroca yirocure yure cũñi
Espíritu Santo.

19 Ito yicõri, “No ĩre tuorũnugũre
queno yirocu ñacãmi Dios”, yu yi
gotitoni yure cũñi Espíritu Santo,
yi gotia iti oca, yi gotiyiju Jesús
ĩna minijuari wiju.

20 Ito bajiro goti tĩocõri papera tutire
biayiju ĩ. Ito yicõri iti wi ejabuari
masure iti tutire judacõayiju Jesús. Ito
yicõri eja rũjũyiju. Ito bajiro ĩ yirise
ticõri buto tiju wa rũjũcoayijarã ĩna.
21 Ito bajiro ĩna ti rujiroca mucana ado
bajiro busiyiju Jesús:

—Jane mejeju Isaías ĩ yure uca yure,
adi rumu mua tiro riojo rẽta yure, yiyiju
Jesús ĩnare.

22 Ito bajiro Jesús oca quenarise ĩ
gotija tuocõri, tuo ucayijarã ĩna. Ito
yicõri masa jeyaro quenarise oca ĩre
busiyijarã ĩna. Ito bajiri ĩnamasiti ado
bajiro gãmeri seniĩayijarã ĩna:

—¿José macu meje ñati ãni? yi
gãmeri seniĩayijarã ĩna.

23 Ito bajiro ĩna yija tuo masicõri ado
bajiro yi cudiyiju Jesús:

—Masa oca gotire robo bajiro yure
yirã yirãji mua: “Sĩgũ uco masu ĩ ñaja,
ĩmasiti yisio masiguĩji”, yirã yirãji mua
yure. Ito yicõri gaje ado bajiro yure yirã
yirãji mua: “ ‘Capernaumju tiyamani
ĩoyiju Jesús’, yire oca tuocu gua. Ito
bajiri ado mu cutoju cuni ito bajiroti
mu ĩore ti ãmoa gua”, yure yirã yirãji
mua, yiyiju Jesús ĩnare.

24 Ito bajiro yicõri ado bajirojua yiyiju
mucana:

—Riti muare gotia yu. Sĩgũ Diore
goti ĩsiri masu ĩ cutoti ĩ gotija ĩ ñarã
ĩre queno tuorũnumenaji ĩna. Ito
bajiri adi cuto gagu yu ñajare yure
queno tuorũnumenaji mua, yiyiju
Jesús ĩnare. 25–26 Jane mejeju gãna
Diore ĩna tuorũnubitiado bajiroti
queno tuorũnubea mua cuni. Tite.
Sĩgũ Elías wame cutigu Diore goti ĩsiri
masu ĩ ñaroca udia rodo gaje rodo
gudarecocõ ide quedibisiju. Ito bajiri iti
cutoriju bare mañiju. Ito bajicõri buto
ñiojogayijarã masa. Ito bajiro iti baji
ñaroca Israel sitaju manuju godagoana
romia jãjarã ñayijarã. Ito bajibojarocati
Diore masa ĩna tuorũnubitire waja,

ĩnare ejabuatoni wa rotibisiju Dios Elíasre. Ado bajirojua yiyiju Dios. Sidón wame cutiri cuto tu Sarepta gago ĩre tuorũnugõre ejabuatoni wa rotiyiju Dios Elíasre, yiyiju Jesús. 27 Ito bero Eliseo wame cutigu Diore goti ĩsiri masu ĩ ñaroca Israel sita gãna jãjarã cami jogarã ñayijarã. Ito bajibojarocati Diore masa ĩna tuorũnubitire waja, ĩnare yisio rotibisiju Dios Eliseore. Ado bajirojua yiyiju Dios. Sĩgũ Siria sita gagu Naamán wame cutigure, yisio rotiyiju Dios, Eliseore, yi gotiyiju Jesús iti wi minijua ñarãre.

28 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, iti wi minijua ñarã buto junisiniyijarã ĩna. 29 Turia gudareco ñayiju iti cuto. Ito bajiro ĩre junisinicõri turia joeju Jesure ãmi wayijarã ĩna. Ito ejacõri ĩre tumicã queorona yibojayijarã ĩna. 30 Ito yibojaroca riti ĩna wato ñabojagu ti wa godacoayiju ĩ.

Rũmú sãñagũre rũmúre Jesús ĩ bucõare gaye

(Mr 1.21-28)

31 Ito bajiro ĩnare rudigocõri Capernaumju wayiju Jesús. Galilea sitaju ñayiju Capernaum wame cutiri cuto. Itoju ejacõri tujacãra rumu ñaroca masa ĩna minijuari wiju sãjayiju Jesús. Ito sãjacõri masare riasoyiju ĩ. 32 Dios cũru ñari, queno masare riaso masiyiju Jesús. Ito bajiri ĩ busija tuocõri, tuo ucayijarã masa.

33 Ito bajiro ĩ busi ñaroca, iti wiju sĩgũ ĩ ya usiju rũmú sãja ecoru ñayiju. Ado bajiro Jesure sẽoro sẽria busiyiju ĩ:

34 —Wasa, Jesús Nazaret gagu mu. ¿No yija guare usirioro eja mu, yiyiju rũmú sãja ecoru Jesure. Mure ti masia yu. Dios Macu quenagũguti ñacõa mu, yiyiju ĩ Jesure.

35 Ito ĩ yija ado bajiro yi tudiyiju Jesús ĩre:

—Busibesa ĩja, yiyiju Jesús ĩre. Ito yicõri, Ãni ya usiju sãñagũ, budiya mu, yiyiju Jesús rũmúre.

Ito bajiro ĩ yirocati, masa jãjarã tiro riojo ĩre tumicãcũ, budicoayiju rũmú ĩja. Ĩ ito bajiro budigoja bero queno cati quenagũ tujayiju masu ĩja. 36 Jesús ĩ ito bajiro rũmúre ĩ budi rotija ticõri, mano ti ucayijarã ito ñarã. Iti ticõri ĩnamasiti gãmeri busiyijarã ĩna ĩja:

—¿Ñe gaye ñarojada ĩ ito bajiro busija? Buto ĩ tuo masirisena rũmúre budi rotiami ãni. Rũmúare ĩ budi rotija cojisiti budicoama, yi gãmeri busiyijarã ĩna.

37 Ito bajiro Jesús ĩ yirere tuocõri iti cuto tu ñarã ĩna ñarocõti itire gãmeri busiyijarã ĩna.

Pedro mañicõre Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

38 Jesús judio masa ĩna minijuari wiju ñaru budi wayiju ĩ. Ito yicõri Simón Pedro wame cutigu ya wiju wayiju. Ĩ ya wi sãja ejacõri Simón mañicõ ruju yarise iso cõja tiyiju Jesús. Iso ito bajija ticõri, ito gãna isore yisioroti ãmorã josayijarã Jesure. 39 Iso tuju eja rũgũcõri ruju yarise rẽta rotiyiju Jesús. Ito ĩ yirocati ruju yarise rẽtacoayiju isore ĩja. Ito bajiro iti rẽtarocati masare eca bocasuoyijo iso.

Jãjarã ñarise cutirãre Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

40 Ito bajiro ĩ rẽtaja tuocõri, ũmacañi ĩ quedi sãgũ wagu yiroca cõrãre ãmi minijuayijarã ĩna Jesús tuju ĩnare ĩ yisiotoni. Ricati riti cõrã ñayijarã ĩna. Ĩna ito bajija ticõri, ĩ ya ãmona moa jeoyiju Jesús. Ito bajiro ĩ yirocati rẽtacoayiju. 41 Ito yicõri jãjarã rũmúa sãja ecoanare cuni rũmúare budi rotiyiju Jesús. Ito bajiro ĩ yirocati budirãti awasãyijarã rũmúa ĩja.

—Dios Macuguti ña mu, yi awasãyijarã rũmúa, budi warã. “Cristo Dios ĩ cõaru ñami”, ĩna yija ti masicõri, “Busibesa”, yi tudiyiju Jesús rũmúare.

Minijuara wiju Jesús ĩ riasore gaye

(Mr 1.35-39)

42 Gaje rumu busuri cuto tunima sõjuaju wayiju Jesús. Ito bajiro ĩ wagoja bero ĩre ãmayijarã masa ĩja. Ito bajiro ĩre ãmarã riti ĩ ñaroju ĩre bujacõyijarã ĩna. Ĩre bujacõri gaje cutoju ĩre wa rotibitibojayijarã ĩna. 43 Ito bajiro ĩna wa rotibitibojarocati ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—Gaje cutori gãnare cuni, “Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire oca goti ucuruja yure. Ito bajiro yu goti ucutoni yure cũñi Dios, yiyiju Jesús ĩnare.

44 Ito ĩ yija bero Galilea sitaju judio masa ĩna minijuari wiriju Dios oca goti ucuyiju Jesús ĩja.

Wai jãjarã ĩna sĩaroca Jesús ĩ yire gaye

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

5 Co rumu Genesaret wame cutirita tunima Jesús ĩ ñaroca jãjarã masa ejayijarã. Dios oca ĩ gotija buto tuo ãmocõri ĩ tuju ejayijarã ĩna. Jãjarã ñacõri buto bidiro ñayijarã. Ito bajiri rũgõraju mañiju Jesure. 2 Ito bajiro ĩre rũgõraju maniroca itajura tunima juaga cuma iti jayaja tiyiju Jesús. Iti cuma ujarã wai jori masa ñayijarã. Ito tu ĩna ya yori yucuri coerã yiyijarã ĩna. 3 Iti cuma jayaja ticõri, itiga cumaju sãjayiju Jesús. Ito yicõri ñuro rotiyiju Jesús itiga cumare. Itiga cuma Simón yaga ñayiju. Iti cumaju rujicõri masare Dios oca riasoyiju Jesús. 4 Riaso tĩocõri ado bajiro gotiyiju Jesús Simónre:

—Ũcaroju wija wato mani. Itoju mua ya yori yucurina wai ñuma mua, yiyiju Jesús Simónre.

5 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju ĩ:

—Guare riasogu, ñamiasaro wai jobojabu gua, sĩabiju. Ito bajibojarocati mu rotiro bajiroti, yorigu ñucuja yu, yiyiju Simón Jesure.

6 Ito yicõri ĩna yorigu ñuroca, jãjarã wai sãjayijarã ĩja. Ito bajiri ĩna ya yorigu cudusuoyiju ĩja. 7 Ito bajiro ĩna wai ñaja ticõri, gaje cuma ĩna baba mesa ñari cumare ãmo buye ñucayijarã, ĩna ejabuatoni. Ito bajiro ĩna jija ticõri, ejayijarã ĩna. Ito ejacõri jãjarã wai bujayijarã ĩna. Iti cuma jua cumari curisere dajocõyijarã. Jabeto ruyabojayiju iti rujaroto. 8 Ito bajiro wai jãjarã bujacõri Jesús riojo rijomunigãna ñini rũjũyiju Simón Pedro. Ito yicõri ado bajiro yiyiju:

—Yu Ũju buto ñeñaro yi jaigu ña yu. Queno yigu ña muáma. Ito bajiri yu tu mu ñaja quenbetoja, yiyiju Simón Jesure.

9 Simón ito yicõri ĩ rãca gãna cuni wai jãjarã ĩna ñaja ticõri, ti ucayijarã ĩna. 10 Gaje cuma ñarã cuni ti ucacoayijarã ĩna. Ĩna ñayijarã Zebedeo rĩa. Santiago, Juan wame cutirã ñayijarã ĩna. Ĩna ti ucaja ticõri, Simónre ado bajiro yiyiju Jesús:

—Güibesa. Wai joreti ña mua ya moare. Ito bajibojarocati jane gaje muare moare cũa yu. Masa Diore ĩna masitoni oca riaso ucuri masa muare cũa yu adocãta, yiyiju Jesús, Simón mesare.

11 Ito ĩ yija bero tunimaju jãja wayijarã mucana. Ito yicõri jeyaro ĩna moabojarisere jidicãcõri Jesús rãca wayijarã ĩna ĩja.

Ruju cami jogagure Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

12 Co rumu Jesús gaje cuto ĩ ña ucuroca sĩgũ ĩ ya ruju cami jogagu

ñayiju. Jesure ti bujacõri ĩ riojo ñini rũjũcõri ĩre josayiju:

—Yu Uju, yure mu yisio ãmoja, yisoguja mu, yiyiju cami jogagu Jesure.

13 Ito ĩ yija tuocõri, ĩ ya ãmona moa jeoyiju Jesús ĩre. Ito yicõri ado bajiro yiyiju ĩre:

—Ãmoa yu. Mure yisioa yu, yiyiju Jesús.

Ito ĩ yirocati ĩ ya cami yaticoayiju ĩja. 14 Ito bajiro ĩre yisiocõri, gãjerãre goti bato rotibisiju Jesús. Ito yicõri ado bajiro yiyiju ĩre:

—Riojoti pai tuju wasa mu. Ĩ tuju ejacõri mu ya ruju cami yatirise gaye ĩoma. Ito yicõri Moisés ñayoru ĩ rotiado bajiroti Diore waibucu soe ĩsi rotiba. Ito mu yija ticõri, "Ĩ ya cami yati jedicoaju ĩja", yi masirã yirãji masa mure, yiyiju Jesús ĩre.

15 Ito bajiro, "Goti batobeja", ĩ yibojarocati cojisiti oca tĩjacoayiju cami jogagure Jesús ĩ yisiore gaye. Ito bajija tuocõri, jãjarã Jesús tuju minijuayijarã, ĩ busija tuo ãmorã. Ito yicõri ĩna cõrisere yisio roti ãmorã ejayijarã ĩna. 16 Masa jãjarã ĩna ñajare coji meje masa manoju ĩ Jacu Diore busirocu wayiju Jesús.

Rudurure Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

17 Co rumu Jesús ĩ riasoroca fariseo gaye tuoĩarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni tuo rujiyijarã ĩna. Ado bajiro wame cutiri cutori wadiana ñayijarã ĩna. Galilea sita gãna, Judea sita gãna ito yicõri Jerusalén wame cutiri cuto gãna wadiana ñayijarã ĩna. Masa tiro riojo cõrãre Jesús ĩ yisiotoni ĩ masirise jidicãyiju Dios. 18 Ito bajiro ĩ yi ñaroca juariarã ũmua rudurure ãmi ejayijarã ĩna, ĩ ya camana. Ito ejacõri Jesús tuju sãja wacõri ĩre cũ ãmobojayijarã ĩna. 19 Ito bajibojarocati masa jãjarã ĩna ñajare no bajiro sãja masia mañiju ĩnare. Ito bajija ticõri, wi tutu joeju rudurure ãmi muja wayijarã ĩna. Ãmi muja ejacõri Jesús rũgõro weca soje cudayijarã ĩna. Ito yicõri rudurure ĩ ya camana jidi rujioyijarã ĩna Jesús tu. 20 Ito bajiro ĩna yija ticõri, ado bajiro tuoĩayiju Jesús: "Yure tuorũnusacõama ĩna", yi tuoĩayiju Jesús. Ito bajiro tuoĩacõri:

—Mu ñeñaro yirisere ãcabojocõa yu, yiyiju Jesús rudurure.

21 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, fariseo gaye tuoĩarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni ado bajiro tuoĩayijarã ĩna: "Ãni ito bajiro ĩ busija, Diore ñeñaro yigu yami ĩ. Dios meje ñami ĩ. Dios sĩgũti ñami masa ĩna ñeñaro yirisere ãcaboja masigũ", yi tuoĩayijarã ĩna.

22 Ito bajiro ĩna tuoĩarisere ĩmasiti tuoĩa masicõyiju Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiyiju ĩ ĩnare:

—¿No yija ito bajiro tuoĩati mua? yiyiju Jesús ĩnare. 23 Mua tija, ¿No bajiro rudurure yu yija quenati? Ito yicõri, ¿disejua ñati josasabiti mua tija? "Mu ñeñaro yirisere coecoaju", ¿yu yija quena ñarojada? "Wumuña, wasa", ¿yu yija quena ñarojada, mua tuoĩaja? ¿Disejua ñati josasabiti, mua tija? 24 Masa Rĩjoru, Dios ĩ cõaru ña yu. Ito bajiri, "Masa ĩna ñeñaro yirise coe masiami Jesús", mua yi masitoni mua tiro riojo ãnire yisiogu ya yu, yiyiju ĩ ĩnare.

Ito yicõri rudurujuare ado bajiro yiyiju:

—Wumuña, ya yu mure. Mu ya cama ãmiña, ito yicõri mu ya wiju tudi wasa, yiyiju Jesús rudurure.

25 Ito bajiro ĩ yirocati masa jãjarã ĩna tiro riojo wumuyiju ruduru. Ito yi, ĩ ya cama ãmi, budi wayiju ĩ. Ito yicõri Diore rũcubuo busi wayiju ĩ, ĩ ya wiju tudi wacu. 26 Ito ĩ yija ticõri, ti ucayijarã masa. Ito bajiri Diore rũcubuo

bʉsiyijarã ĩna. Güire rãca ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Adi rʉmʉ tiyamani tia mani, yiyijarã ĩna.

Levíre Jesús ĩ jire gaye

(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

27 Ito bajiro masare ĩ yi ĩo ñaja bero budiyijʉ Jesús mʉcana. Ito bajiro budi wacõri ʉjarãre yiari waja seni ĩsiri masʉre tiyijʉ Jesús. Ĩ ñayijʉ Leví wame cʉtigʉ. Waja ĩ seni ñarijʉ rujiyijʉ ĩ. Ĩre ti bʉjacõri:

—Yʉ rãca waya, yiyijʉ Jesús ĩre.

28 Ito ĩ yija tʉocõri, ĩ moabojarisere jidicãyijʉ Leví, Jesús rãca wa ãmogʉ.

29 Ito bero ĩ rãca wa, Leví ya wi ejayijarã ĩna. Itojʉ ejacõri Jesure basa jeo bʉarocʉ basa meniyijʉ Leví. Ito bajiro ĩna basa meni ñaroca jãjarã ʉjarãre yiari waja seni ĩsiri masa ñayijarã ĩna. Ito yicõri gãjerã cʉni, jãjarã ĩna rãca ba rujiyijarã ĩna. 30 Ito bajiro ĩna ba rujija ticõri, judio masa rotirise riasori masa ito yicõri fariseo gaye tʉoĩarã cʉni, Jesús rãca riasotirãre ado bajiro busituyijarã:

—¿No yija ʉjarãre yiari waja seni ĩsiri masa rãca, ito yicõri ñeñaro yi jairã rãca baba cʉti bati mʉa? yi bʉsituyijarã ĩna Jesús rãca riasotirãre.

31 Ito bajiro ĩna yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiyijʉ Jesús:

—Ado bajirojʉa bajia. Queno cati quenarã, cõmena ʉco yiri masʉre jimenaji. Ito yicõri bʉto cõrãjʉa ʉco yiri masʉre jirãji. 32 Queno yirãre yiari meje wadibʉ yʉ. Ñeñaro yi jairãjʉare yiari wadibʉ yʉ. Ito yicõri quenarise ĩna tʉoĩa wasoatoni wadibʉ yʉ, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Bamenati Diore rʉ̃cʉbʉore gaye

(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

33 Ito ĩ yija ado bajiro seniĩayijarã ĩna Jesure:

—Juan rãca riasotirã coji meje bamena riti Diore rʉ̃cʉbʉorã ĩre senisotiama ĩna. Ito bajiroti bajiama fariseo gaye tʉoĩarã rãca riasotirã cʉni. Mʉ rãca riasotirãma ĩnare bajiro yibeama ĩna. Bʉcʉrã rotire queno cʉdibeama ĩna. Ito yicõri, “Diore bʉsiana”, yirona bare jidicãbeama ĩna, yi tudiyijarã ĩna Jesure.

34 Ĩna ito yija tʉocõri, ĩnare ado bajiro cʉdiyijʉ Jesús:

—Sĩgʉ̃, ĩ ãmo siari rʉmʉ ĩ baba mesa ĩ rãca ĩna wanʉ baroca, “Babesa”, yi masimenaji gãjerã. 35 Ito bajibojarocati co rʉmʉ gãjerã ĩre ñiagoja ticõri, bojori bʉjarã yirãji ĩ baba mesa. Ito bajiri ĩre tʉoĩarã bamenaji ĩna, yiyijʉ Jesús masare.

36 Ito yicõri gaje ado bajiro goti masiore ocana ĩnare gotiyijʉ Jesús:

—Sĩgõ saya bʉcʉro sere wõroco mamarore tabecõji. Ito bajiro mamaro tagoja mamaro cʉni ñeñacoaroja. Ito yicõri bʉcʉrore mamaro iso sere wõbojaja bʉcʉro bajiro corocõ ejabetoja. 37 Ʉyé ide mani menija mama bajujʉ jiosãrã yirãji mani. Bʉcʉ baju mani jiosãjama, ñigãcoaro yiroja. Ito yicõri iti baju cʉni goda, ʉyé ide cʉni goda bajiro yiroja. 38 Ito bajiri ʉyé ide menicõri mama bajuri jiosãrã yirãji mani. Ito yicõri iti baju cʉni, ʉyé ide cʉni godabetoja. 39 Mani ʉyé ide bʉcʉ idiĩacõri mame idi ãmomenaji mani. “Bʉcʉjʉa queno sʉti quena”, yicõri mamere idi ãmomenaji mani. Ito bajiroti bajia mame oca yʉ riasoja cʉni. Bʉcʉrã oca tʉorʉ̃nʉrã ñacõri mame oca yʉ riasoja tʉo ãmobea mʉa, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Jesús rãca riasotirã trigo ajeri beja ãmicõri ĩna bare gaye

(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

6 Co rʉmʉ tujacãra rʉmʉ ñaroca, ĩ rãca riasotirã rãca trigo wesejʉ eja

wayiju Jesús. Itoju ejacõri itire beja ãmiyijarã ĩ rãca riasotirã. Ito yicõri wirorire sĩguẽ bategocõri bayijarã ĩna.
2 Ito bajiro ĩna baja tiyijarã fariseo gaye tuoĩarã coriarã. Ito bajiro ĩna baja ticõri, ĩnare seniĩayijarã fariseo gaye tuoĩarã:

—¿No yija tujacãra rumu ñabojarocati moati mua? Tujacãra rumu moare ma, yiyijarã ĩna.

3 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—Co rumu David ñayoru ĩ baba mesa rãca ñiojogacõri ĩna yigore, ¿Dios oca tutiju tibiticati mua? 4 Ado bajiro yiyiju David ñayoru. Dios ya wiju sãjacõri, Diore paia naju ĩna cũ ĩsirere ãmicõri bayiju David. Ito yicõri ĩ baba mesare cuni ecayiju ĩ. Paia riti ĩna baroti ñabojayiju iti naju. Ito bajibojarocati buto ñiojogacõri bayiju David ĩ baba mesa rãca. Itire ĩna baja tibojaguti, "Ñeñaro yama ĩna", yibisiju Dios ĩnare, yiyiju Jesús ĩnare.

5 Gaje ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Masa Rĩjoru, Dios ĩ cũru ña yu. Ito bajiri tujacãra rumu gaye yu rotiroti cuni cũquĩ Dios yure, yiyiju Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

Ãmo digarure Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

6 Gaje tujacãra rumu ñaroca judio masa ĩna minijuari wiju sãjayiju Jesús. Ito yicõri ĩnare riasoyiju ĩ. Ito bajiro ĩ riaso ñaroca sĩgũ ĩ ya ãmo riojocaduja digaru ñayiju. 7 Ito yicõri fariseo gaye tuoĩarã, judio masa rotirise riasori masa cuni ti rujiyijarã ĩna. Jesure ticõri ado bajiro tuoĩa rujiyijarã ĩna: "Jane tujacãra rumu ñabojarocati, ¿ãni ãmo digarure yisiogu yiguĩjida Jesús?" yi ti rujiyijarã ĩna. "Ito bajiro ĩ yija, 'Seti ña ĩre. Ñeñaro yami', yirã yirãji mani", yi tuoĩa rujiyijarã ĩna. 8 Ito bajiro ĩnamasi ĩna tuoĩabojarocati tuoĩa masicõyiju Jesús, ĩ masirisena. Ito yicõri ãmo digarure ado bajiro yiyiju Jesús:

—Wumuña, waya ado yu tuju, yiyiju Jesús ãmo digarure.

Ĩ ito yija ãmo digaru Jesús tuju wacõri eja rũguyiju. 9 Ito bajiro ĩ eja rũgũroca ado bajiro yiyiju Jesús, ito ñarãre:

—Muare seniĩagũ ya yu. ¿No bajiro manire cũyijari Dios tujacãra rumu mani yiroti? ¿Quenarise, ñeñarise ito yicõri cõrãre mani yisioroti, gaje mani yisiobeja, disejua quenati? yiyiju Jesús ĩnare.

10 Ito bajiro busi tĩogũ iti wi ñarãre ti jeocõyiju Jesús. Ito yicõri ãmo digarure ado bajiro yiyiju ĩ:

—Mu ya ãmo ñu joya, yiyiju Jesús ĩre.

Ito bajiro Jesús ĩ yirocati, ĩ ya ãmo ñu joyiju ĩ. Ito bajiro ĩ yirocati ĩ ya ãmo quenacoayiju ĩja. 11 Ito bajiro ĩ yija ticõri, fariseo gaye tuoĩarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni buto ti junisiniyijarã ĩna Jesure. Ito yicõri ĩnamasiti gãmeri seniĩayijarã: "¿No bajiro yirujati mani Jesure?" yiyijarã ĩna.

Jua gubojeno apóstol mesare Jesús ĩ besere gaye

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

12 Iti rumuriti turia joeju maja wayiju Jesús, Diore busirocu. Itoju ñacõri ñamiasaro Diore busisotiyiju Jesús.
13 Ito yicõri ũmacañi joejea muja wadiroca ĩ rãca riasotirãre jiyiju Jesús. Ito yicõri ĩna ejaroca jua gubojeno ñarã ũmuare beseyiju ĩ. Ito yicõri ĩ oca ĩna goti ucutoni ĩnare cũyiju Jesús.
14 Ado bajiro wame cutirã ñayijarã ĩna: Sĩgũ ñayiju jua wame, wame cutigu, Simón Pedro. Ĩ ocabaji ñayiju Andrés wame cutigu. Ito yicõri gãjerã ñayijarã Santiago, Juan, Felipe, Bartolomé,
15 Mateo, Tomás, Alfeo macu Santiago gãji ñayiju Simón celote gaye tuoĩagoru.

16 Ito yicõri Santiago macu ñayiju Judas
wame cutigu. Gãji Judas Iscariote wame
cutigu ñayiju. Ĩ ñayiju Jesure gãjerã ĩna
ñiatoni gotirocu. Ito bajiro wame cutirã
ñayijarã ĩna, Jesús ĩ oca ĩna goti ucutoni
ĩ cũana.

Jãjarã masare Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 4.23-25)

17 Ito bajiro ĩnare bese tĩocõri ĩna
rãca roja wayiju Jesús. Roja wa, turia
judoju tujayijarã ĩna. Itoju jãjarã
ñayijarã Judea sita gãna, Jerusalén
gãna, ito yicõri itajura tu ñari cutori
Tiro, Sidón wame cutiri cutori gãna
cuni ñayijarã. Iti cutori gãna ejayijarã
Jesure tuo ãmorã. Ito yicõri jãjarã cõrã
yisio roti ãmorã ejayijarã ĩna. 18 Rũmúa
sãja ecoanare cuni rũmúare budi
rotiyiju Jesús, ito bajiro ĩna ejaja ticõri.
19 Cõrãre cuni ĩ masirisena rẽtoyiju
Jesús. Ito bajiro masare ĩ rẽtoja ticõri,
masa jeyaro ĩre moaĩa ãmoyijarã, ĩna
cõrise rẽtatoni.

Mani wanu quenaroca yiroti gaye

(Mt 5.1-12)

20 Ito ĩna yi ñaroca, ĩ rãca riasotirãre
busi ãmogũ ĩnare tiyiju Jesús:

—Adocãta bojoro bujarã ña mua
maji. Bojoro bujarã ñabojarãti, ija Dios
ĩ rotiroju ejacõri, ĩ rucorise bujarã yirãji
mua. Ito yicõri wanu quenarã yirãji
mua.

21 'Adocãta ñiojogarã ña mua maji.
Ñiojogarã ñabojarãti ija queno yaji
quenaro wanu ñarã yirãji mua.

'Adocãta bojori buja, oti ñarã ya mua.
Ito bajibojarocati ija queno wanucõri
aja quenarã ñarã yirãji mua.

22 'Yu Masa Rĩjorure, mua queno
cudija ticõri, gãjerã muare ti tudirã
yirãji ĩna. Ito yicõri muare cõa ãmorã
yirãji ĩna. "Ñeñaro yirã ñama", yirã
yirãji muare busiturã. Ito bajiro muare
ĩna busitubojarocati, ija wanu quenarã
yirãji mua. 23 Jane mejeju cuni ĩna
ñicusabatiaju cuni ito bajiroti Diore
goti ĩsiri masare ñeñaro yiyijarã ĩna. Ito
bajiro muare ĩna ñeñaro yibojarocati
queno wanu quenaña mua. Ija ũmacũju
ejacõri Dios tuju quenarise bujarã
yirãji mua. Ĩre turũnu jidicãbitiana
mua ñajare, ito bajiro yigu yiguĩji Dios
muare.

24 'Mua gajeoni jairã, ado mua ñajama
queno wanu quena ñaboja mua. Diore
tuorũnumena ñari ija bojoro bujarã
yirãji mua.

25 'Mua queno yaji quenarã, ñaja
wanu quenare rãca ñaboja mua. Diore
tuorũnumena ñari ija ñiojogarã yirãji
mua.

'Mua ajare jairã, adocãta mua ajaja
queno wanu quenaboja mua. Diore
tuorũnumena ñari ija buto tuoĩa bojori
bujacõri, otirã yirãji mua.

26 'Adocãta "Queno yirã ña mua",
yi masa muare ĩna rũcubuoja tuocõri,
queno wanu quenaboja mua. Ito bajiroti
jane mejeju cuni ruore oca riasori
masare queno rũcubuo busibojayijarã
ĩna. Diore tuorũnumena ñari ija buto
tuoĩa bojori bujarã yirãji mua, yiyiju
Jesús ĩnare.

Mani wajanare cuni ti maija quena, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 5.38-48; 7.12)

27 Ito yicõri mucana ĩnare busi
remoyiju Jesús:

—Mua yure tuorũnurãreama, ado
bajiro gotia yu: Mua wajanare queno
ti maiña. Ito yicõri muare ti tudirãre
queno yiya. 28 Muare busiturãre cuni,
quenaro busiya mua. Ito yicõri muare
ñeñaro yirãre yiari Diore seni ĩsisotiya.
29 Sĩgũ riojocaduja wayugaju ĩ jaja,
mucana gaje duja ĩ ja ãmoja rẽobeja. Ito
yicõri gãji camisa juaro mua sãñaroca,
joegadore ĩ ruaja, ito roca gadore ĩ rua
ãmoja, cuni rẽobeja. Ĩ seniro rẽto busaro

ĩsija quena. 30 Ito yicõri no mʉa rʉcorise
ĩna senija, ĩna seniro bajiroti ĩsima. Ito
yicõri sĩgʉ̃ mʉa rʉcorise ĩ ẽmaja, “Itire
jʉdacõaña”, yi josabeja. 31 Gãjerã mʉare
queno yire mʉa ãmoja, ito bajiroti ĩnare
queno yiba mʉa cʉni.
32 ’Manire mairãre riti mani maija,
mani rãca queno wanʉbiquĩji Dios.
Ñeñaro yirã cʉni ito bajiroti ĩnare
mairãre mairãji. Manire maimena
ñabojarocati maniama ĩnare maija
quena. 33 Manire queno yirãre riti
mani queno yija, mani rãca queno
wanʉbiquĩji Dios. Ñeñaro yirã cʉni
ito bajiroti ĩnare queno yirãre queno
yirã yirãji. Manire queno yimena
ñabojarocati maniama ĩnare queno
yija quena. 34 Gãjire wasoagʉ, “Ija
mʉcana jai bʉsaro bʉjagʉ yigʉja yʉ”,
mani yi tʉoĩaja, mani rãca queno
wanʉbiquĩji Dios. Ñeñaro yirã cʉni ito
bajiro tʉoĩacõri wasoarã yirãji. Manire
wasoamena ñabojarocati maniama ĩnare
wasoaja quena. 35 Ito bajibojarocati
mʉama, mʉa wajanare mairʉja. Ito
yicõri ĩnare queno yiya. Ito yicõri gãjire
wasoagʉ, “Ija jai bʉsaro bʉjagʉ yigʉja
yʉ”, yi tʉoĩabicʉti wasoaja quena. Ito
bajiro mʉa queno yija, Dios tʉjʉ mʉa
ejaroca mʉare queno waja yigʉ yiguĩji.
Ito bajiro mʉa queno yirã ñaja, Dios rĩa
ña mʉa. Dios cʉni masa jeyarore queno
yigʉ ñami. “Queno ya mʉ”, yimenare
cʉni, ñeñaro yi jairãre cʉni queno yigʉ
ñami Dios. 36 Mani Jacʉ masare ĩ ti
mairo bajiroti mʉa cʉni masare ti maija
quena, yiyijʉ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Gãjerãre seti yibesa, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 7.1-5)

37 Gaje ado bajiro gotiyijʉ Jesús ĩnare:
—Gãjerãre, “Ĩna ñama ñeñarise yi
jairã”, mʉa yibeja mʉare cʉni, “Ĩna
ñama ñeñarise yi jairã”, yibiquĩji Dios
mʉare. Ito yicõri gãjerãre, “Ĩnare seti
ña. Ito bajiri ĩnare ruyuriogʉ yiguĩji
Dios”, mʉa yibeja mʉare cʉni, “Ĩnare
seti ña. Ĩnare ruyuriocʉja yʉ”, yibiquĩji
Dios mʉare. Gãjerã ñeñaro yirise mʉa
ãcabojoja, mʉa ñeñaro yirisere cʉni
ãcabojogʉ yiguĩji Dios. 38 Gãjerãre
mʉa ĩsija, mʉare cʉni queno ĩsigʉ̃
yiguĩji Dios. Gãjerãre mʉa ĩsiro bajiroti,
mʉare cʉni ĩsigʉ̃ yiguĩji Dios. Ito yicõri
gãjerãre mʉa ĩsiro bajiroti rẽto bʉsaro
mʉa boca ãmi masirocõ ĩsigʉ̃ yiguĩji
Dios, yiyijʉ Jesús ĩnare.
39 Ito yicõri ado bajiro goti masiore
ocana gotiyijʉ Jesús:
—¿Sĩgʉ̃ cajea macʉre ito yicõri gãji
cajea macʉ mʉcana, cajea macʉre tʉ̃a
wa masiguĩjida? Meje, ito bajirojʉa
meje bajia. Cajea tibicʉ ñari ĩre tʉ̃a
wabojagʉ rãcati gojejʉ quedi sãjacõarãji
ĩna. Dios oca riojo ñasarisere mani tʉo
sʉyabeja cajea mana robo bajiro bajirãji
mani, yiyijʉ Jesús ĩnare.
40 ’Ĩnare riasori masʉ rẽto bʉsaro
masirã meje ñama ĩ riasorã. Ito
bajibojarocati ĩna queno riasoti jeocõja,
ĩnare riasori masʉ bajiroti masirãji ĩna
cʉni, yiyijʉ Jesús.
41 Iti oca goti tĩocõri mʉcana ado
bajiro gaje oca gotiyijʉ Jesús:
—Mʉa babare cajeajʉ sũjuriacã
iti ñaja, ti bʉja masia mʉa. Ito
bajibojarocati mʉa ya cajeajʉ sita jaje
iti sãña biaja ti bʉja masibea mʉa.
42 Ado bajiro mʉa babare yiboja mʉa:
“Yʉ baba mʉ ya cajeajʉ sita aje ña.
Yʉ iti ajere ãmicãcʉja yʉ”, yibojarãti
mʉa ya cajeajʉ sita jaje iti sãñajama,
ãmicã masibea mʉa. “Queno yirã ña
gʉama”, yirã ñabojarãti, ñeñaro yirã ña
mʉa cʉni. Mʉa ya cajeajʉ sãñarisere
ãmicãña. Itire ãmicãcõri queno ti
masirã yirãji mʉa. Ito yicõri mʉa babare
cajeajʉ sita ajere ãmicã masirã yirãji
mʉa, yiyijʉ Jesús.
’Iti yireoni ña, mani baba ĩ ñeñaro
yija ti masibojarãti, manimasiti ñeñaro

yirisereama ti masibea mani, yiyiju Jesús.

Ricana suori yucugure ti masia mani, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 7.17-20; 12.34-35)

43 Ito yicõri mucana ĩnare goti masiore ocana gotiyiju Jesús:

—Yucugu queno wanuricu, ñeñarise rica cutibetoja. Ito yicõri yucugu ñeñaricu, quenarise rica cutibetoja. 44 Iti yucu ricare ticõri, "Itigu rica ña adi", yi ti masia mani. Jotaguju higos rica mani ãmaja bujamenaji mani. Ito yicõri yusigure uyé mani ãmabojaja, bujamenaji mani. 45 Ito bajiro queno usi cutigu, gãjerãre cuni queno yiguĩji ĩ. Ito yicõri ñeñaro usi cutigu, gãjerãre cuni ñeñaro yigu yiguĩji ĩ. Mani ya usiju mani tuoĩaro bajiroti busibua mani, yiyiju Jesús ĩnare.

Yure queno tuorũnurã sita butiroju wi menirã bajiro bajirã ñama, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 7.24-27)

46 Gaje ado bajiro yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre: —"Gua Uju ña mu", yibojarãti, yu rotirisere cudibea mua. 47–48 No yu tuju ejarã yu rotirisere ĩna cudija, sĩgũ queno butiroju wi menigũ bajiro bajirã ñama ĩna. Tite. Sĩgũ butiroju jubeju ĩ botari juja, jue iti buto sẽoro ejaja jujabetoja iti wi. Ito bajiro bajirã ñama yure queno cudirã. Gãjerã ĩnare ñeñaro yi josabojarocati yure tuorũnu jidicãmenaji ĩna. 49 Ito bajibojarocati, no yu rotirise queno cudimena, ĩnare bajiro bajibeama ĩna. Sĩgũ sita jidiroju wi menigũ bajiro bajirã ñama ĩnama. Tite. Sĩgũ sita jidiroju ĩ botari juja, jue iti buto sẽoro ejaja iti wi jujacoaro yiroja. Ito bajiri tudi ruyubetoja ĩ ya wi ĩja. Ito bajiro bajirã ñama yure queno cudimena. Gãjerã ĩnare ñeñaro yija ticõri, yure jidicãrã yirãji, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Surara uju ya moari masure Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 8.5-13)

7 Masare ĩ riaso ãmorise riaso tĩocõri Capernaumju wayiju Jesús. 2 Iti cuto ñayiju surara uju. Ĩre moa ĩsiri masu buto cõyiju. Ito bajiri usi jedi waruti ñayiju ĩ. Ito ĩ bajija ticõri, buto ĩre ti maiyiju surara uju. 3 Ito bajiri Jesús cõrãre ĩ yisiore gaye tuocõri, judio masa bucurãre, Jesure ji rotiyiju ĩ. Ĩ ya moari masure Jesús ĩ yisiore ãmoyiju ĩ. 4 Ito ĩ yija tuocõri, Jesure jirã wayijarã ĩna. Jesús tuju ejacõri ado bajiro ĩre seniĩa josayijarã:

—"Ĩre jitẽña", guare yi ñucagũ, queno yigu ñami ĩ. Ito bajiri ĩre ejabuaruja mu. 5 Romano masu ñabojaguti mani ñarãre queno rũcubuoami ĩ. Ito yicõri minijuara wi gua meni masitoni guare niyeru ĩsiquĩ ĩ. Ito bajiri ĩre ejabuaruja mu, yi josayijarã ĩna Jesure.

6 Ĩna ito yija tuocõri, ĩna rãca suya wayiju Jesús. Ito wi ejarã wana ĩna yiroca surara uju ĩ baba mesare Jesure oca goti boca rotiyiju. "Ado bajiro Jesure gotiba", yi roticõayiju ĩ:

—Yu Uju mure usirioro yi remo ãmobea yu. Rẽtoro quenagũ ña mu. Yujua quenagũ meje ña. Ito bajiri, yu ñeñaro yirisere bojogu, "Yu ya wiju sãja waya, yi masibea yu mure", yi gotiba ĩre, yi roticõayiju surara uju.

7 Gaje ado bajiro yi roticõayiju ĩ:

—Ñeñaro yigu ñari, mu tuju wa masibea yu. Mu masirisena mu yisio ñucaja, yu ya moari masu caticoagu yiguĩji mucana. 8 Gãji uju bero gagu ña yu. Ito yicõri yu berojua ñama gãjerã surara. Ĩnare roti masia yu. Ito bajiri sĩgũre, "Wasa", yu yija, wami. Ito yicõri gãjire, "Waya", yu yija, wadiami. Ito yicõri yure moa ĩsiri masure yu

moa rotija, moami. Ito bajiri rẽtoro queno roti masigũ mu ñajare, “Mu yisio ñucaja, yu ya moari masu tujacoagu yiguĩji mucana”, yi tuoĩa yu, yi gotiba Jesure, yi roticõayiju surara uju.

9 Ito ĩ yi ñucare tuocõri, tuo ucayiju Jesús. Ito yicõri juda rũgũcõri ĩre suyarãre ado bajiro yiyiju Jesús:

—Ĩ surara uju yure queno tuorũnuñi. Mani masa wato ĩre bajiro tuorũnurã mama, yi gotiyiju Jesús ĩnare.

10 Ito ĩ yija tuocõri, tudi wasuoyijarã oca goti bocari masa. Tudi ejacõri ĩna tija ñarise cõbojaru tujaru ñayiju ĩ ĩja.

Wajeago macure Jesús ĩ masore gaye

11 Ito bajiro ĩ yija bero Naín wame cutiri cutoju wayiju Jesús, ĩ rãca riasotirã rãca. Ito yicõri masa jãjarã wayijarã ĩ rãca. 12 Iti cutoju ĩna ejaroca sĩgũ godarure ĩna yujerã waja tiyiju Jesús. Wajeago macu ñayiju ĩ, ĩna yujerocu. Ito yicõri ĩ sĩgũti ñabojayiju iso macu. Jãjarã iti cuto gãna ĩre yujerona wayijarã ĩna. 13 Wajeago iso bojori bujaja ticõri, buto ti maiyiju Jesús isore. Ito bajiro ti maicõri ado bajiro yiyiju Jesús isore:

—Otibesa, yiyiju ĩ.

14 Ito bajiro ĩ yija bero ĩ ya masari cumaju moaĩayiju Jesús. Ito bajiro ĩ yija ticõri, ĩre yujerã wabojarã tuja rũgũcoayijarã ĩna ĩja. Ito bajiro ĩna tuja rũgũroca godarure ado bajiro yiyiju Jesús:

—Wumuña mamu mu, yiyiju Jesús godarure.

15 Ito bajiro ĩ yirocati, jãja rũjũyiju godaru ñabojagũti. Ito bajiro bajiru ñabojagũti busiyiju mucana. Ito ĩ bajija ticõri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩ jacore: “Ĩmo, ãni ñami mu macu”, yiyiju Jesús isore. 16 Ito bajiro ĩ yi masoja ticõri, ti güiyijarã ĩna, ito ñarã. Ito yicõri ado bajiro Diore rũcubuo busiyijarã ĩna:

—Sĩgũ Diore goti ĩsiri masu mani tujju ejami ĩja, yiyijarã ĩna.

Gaje ado bajiro busiyijarã ĩna:

—Dios ñarã mani ñajare manire ejabuarocu ejami adoju, yi wanurã rũcubuoyijarã ĩna Diore.

17 Ito yicõri Jesús godarure ĩ masore gaye tuo jedicoayijarã Judea sita gãna. Ito yicõri iti sita tu gãna cuni tuo jedicoayijarã ĩna.

“Jesure titẽña”, Juan idé guri masu ĩ yi ñucare gaye

(Mt 11.2-19)

18 Juan rãca riasotiri masa, Jesús ĩ yigore ticõri goti jeocõyijarã ĩna Juanre. Ĩna ito yija tuocõri, jũarãre jiyiju Juan. 19 Ito bajiri ĩna jũarãre, “Ado bajiro Jesure seniĩama mua”, yi ñucayiju Juan ĩnare: “¿Riti Dios ĩ cõaru, Cristo ñati mu? Ĩ meje mu ñajama, ¿gãjire bocatirã yirãjida gua maji? yiba”, yi roti ñucayiju Juan ĩna jũarãre. 20 Ito ĩ yija tuocõri, wayijarã ĩna. Jesús tujju ejacõri ado bajiro ĩre yi gotiyijarã ĩna:

—Juan, masare idé guri masu, guare seniĩa roti ñucami mure. ¿Riti, Dios ĩ cõaru, Cristo ñati mu? Ĩ meje mu ñajama, ¿gãjire bocatirã yirãjida gua maji? yiyijarã ĩna Jesure.

21 Ito bajiro ĩna seniĩa ñaroca, jãjarã masa cõrãre yisioyiju Jesús. Ito yicõri ĩna ya usiju rũmúa sãja ecoana, cajea mana, ito yicõri gãjerã jeyaro ñarise cõrãre cuni masoyiju Jesús. Ito bajiro ĩ yija Juan oca ĩ seniĩa roti ñucana cuni tiyijarã ĩna. 22 Ito yicõri ado bajiro Juan ĩ cõanare gotiyiju Jesús:

—Wasa. Mua tirise ito yicõri mua tuogorise cuni Juanre gotiba. Cajea mana ĩna tiroca yu yirise, ruduana ĩna waroca yu yirise, wiro joganare yu yisiorise gaye, gãmo goje tuomena ĩna tuoroca yu yirise, godana ñabojarocati ĩna catiroca yu yirise, ito yicõri bojoro bujarãre Dios ĩ masoroti oca yu goti

masiorisere cuni, gotiba Juanre. 23 Ito yicõri, no yure tuorũnusotiguti, queno wanugũ yiguĩji ĩ, yiyiju Jesús, Juan ĩ oca seniĩa roti ñucanare.

24 Ito ĩ yija tuocõri, tudi wayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna tudi waja bero, Juan ĩ bajigore gaye masare gotiyiju Jesús:

—¿Yucu manoju warã, ñimure tuoĩa wacati mua? ¿Sĩgũ ũmugũ mino iti waja, ue rũgõgũre tuoĩa wacatite mua? yi seniĩayiju Jesús masare. Yucugu cogu mino wẽaja wãrericu bajiro meje ñami Juan. Queno tuoĩagũ ñami ĩ. 25 ¿Ĩre mua ti bujaja yutabuju quenarise sãñagũ ñacati ĩ? Yutabuju quenarise sãñarã bajiro bajigu meje ñami ĩ. Yutabuju quenarise sãñarã ujarã ya wiju ñarãona ñarãji ĩna. Ĩna robo bajigu meje ñaguĩji Juan. 26 Yucu manoju warã, ¿Diore goti ĩsiri masure tirã wasotiri mua? Itoju ejacõri, “Diore goti ĩsiri masu ñami”, yi masiyija mua. Riti ña, gãjerã Diore goti ĩsiri masa rẽtoro ñasagu ñami Juan. 27 Jane mejeju Juanre ado bajiro yi goti yucãyiju Dios oca:

> Mu waroto riojua sĩgũ masu cõa yu. Masa mure bocati ñaroca, yirocure cõa yu, yi gotia Dios oca tuti, yiyiju Jesús.

28 ’Sĩgũ adi tutiju, Juan masare idé guri masu rẽtoro ñasagu mami. Ito bajibojarocati Dios ĩ rotirojũ ñarã Juan ĩ ñasado bajiro rẽto busaro ñasarã yirãji ĩna, yiyiju Jesús ĩnare.

29 Juan Dios oca ĩ gotija tuogoana, “Riti, Dios rotirise quenarise ña. Itire cudi ãmoa gua”, yicõri, Juanre idé gu rotiyijarã ĩna. Ito yicõri ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa cuni, ito bajiroti yiyijarã ĩna. 30 Ito bajibojarocati fariseo gaye tuoĩarãma ito yicõri judio masa rotirise riasori masama, Dios rotirisere te ñayijarã. Ito bajiri Juanre idé gu rotibisijarã ĩna.

31–32 Gaje ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Adi rumuri gãna Juanre teama, ito yicõri yure cuni teama ĩna. Rĩaca minijuacõri ĩna awasã aje cũñaro bajiro bajirã ñama ĩnaõna. Tite. Ado bajiro awasã ajeama rĩaca: “Gua seru juti ajeroca, muama juti ãmobiju. Ito yicõri masa godaroca ĩna otirise gua oti queso aje ãmoja, muama gua rãca oti queso aje ãmobiju”, yi awasã ajeama rĩaca. Ito bajiro bajiama Juanre terã ito yicõri yure terã cuni. Tite. 33 Babicuti Diore rũcubuogu seniquĩ Juan. Ito yicõri uyé ide idibitiquĩ ĩ. Ito bajiro ĩ yija ticõri, “Rũmú sãja ecoru ñami”, yicu mua ĩre. 34 Ĩ bero yu, Masa Rĩjoru, ejacu. Ba, idi yigu ña yuama. Yu ito bajiro yija ticõri, ado bajiro ya mua yure: “Jairo bagu ña mu. Idire cugu ña mu. Ñeñaro yi jairã rãca baba cutigu ña mu. Ito yicõri ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa rãca baba cutigu ña mu”, ya mua yure. 35 Sĩgũ Dios robo bajiro queno tuoĩare cutigu ĩ ñaja, jeyaro ĩ yirisere ticõri, “Ĩ ñami Dios robo bajiro tuoĩare cutigu”, yi tuoĩa mani. Ito bajiri yu yirise ticõri, “Dios robo bajiro tuoĩare cutigu ñami”, yi masi ñarã yirãji mua yure, yiyiju Jesús ĩnare.

Simón fariseo gaye tuoĩagũ ya wiju Jesús ĩ ñare gaye

36 Ito ĩ yija bero sĩgũ fariseo gaye tuoĩagũ Jesure jiyiju ĩ ya wiju, bagu watoni. Ito ĩ yija tuocõri, ĩ ya wiju wayiju Jesús. Iti wiju sãjacõri bara mesa tuju eja rũjũyiju Jesús. 37 Ito bajiro ĩ bagu waja tuocõri, iti cuto gago sĩgõ wedi maso ĩ tuju wayijo iso. Itoju waco queno sutirise úye, coga dajaro ãmi wayijo iso. Itiga ñayiju gũta alabastro wame cutirisena ĩna meniraga. 38 Ito Jesús tuju sãja ejacõri ĩ ya gubo tuju eja rũjũyijo iso. Ito yicõri iso ya yago idena Jesús ya gubore coesuoyijo iso. Ĩ ya gubore coe tĩocõri iso ya joanati Jesús ya gubore weja caroyijo iso. Ito yicõri

ĩre wanʉgõ ĩ ya gʉbore usuyijo iso. Gajanoa ito bero ʉ́ye queno sʉtirise ĩ ya gʉbojʉ tuyijo iso. 39 Iso ito yija ticõri, Jesure jigorʉ fariseo gaye tʉoĩagʉ̃ ado bajiro tʉoĩayijʉ: “Riti Diore goti ĩsiri masʉ ĩ ñajama, adio ĩ ya gʉbo coegore ti masiborʉ. Ito yicõri, ‘Wedi maso ñamo’, yi masiborʉ ĩ”, yi tʉoĩayijʉ fariseo gaye tʉoĩagʉ̃ Jesure jirʉ. 40 Fariseo gaye tʉoĩagʉ̃ ĩ tʉoĩarisere tʉo masicõri, ado bajiro yiyijʉ Jesús ĩre:

—Simón, mʉre jabeto goti ãmoa yʉ, yiyijʉ Jesús ĩre.

—Baʉ, gotiya yʉre riasogʉ mʉ, yiyijʉ Simón Jesure.

41 Ito ĩ yija tʉocõri, ado bajiro goti masiore ocana gotiyijʉ Jesús ĩre:

—Jʉ̃arã ʉ̃mʉa ñayijarã, niyeru wasoari masʉre waja ruyuriorã. Sĩgʉ̃ quinientos niyeru cujiri waja ruyurioyijʉ. Ito yicõri gãji cincuenta niyeru cujiri waja ruyurioyijʉ. 42 Ito bajibojarocati ĩna waja ruyuriogʉre waja yi masibisijarã ĩna. Ito bajiro ĩna waja ruyuriobojarocati ĩnare niyeru wasoagorʉ tʉdi seni ʉyabisijʉ ĩja, yi gotiyijʉ Jesús Simónre.

Gaje ado bajiro Simónre seniĩayijʉ Jesús:

—¿Nijʉa bʉto bʉsa ĩnare niyeru wasoagorʉre mairãjida ĩna? yi seniĩayijʉ Jesús Simónre.

43 Ito bajiro ĩ seniĩaja, tʉocõri:

—Yʉ tija, jai bʉsaro waja ruyuriogʉjʉa ĩre bʉto maiguĩji, yiyijʉ Simón.

Ito ĩ yija tʉocõri:

—Riti ya mʉ, yiyijʉ Jesús ĩre.

44 Ito yicõri ĩre gʉbo coegojʉare ticõri, bʉsiyijʉ Jesús Simónre:

—Adiore tiya. Mʉ ya wijʉ yʉ sãjaroca yʉre ide ĩsibijʉ mʉ, yʉ ya gʉbo coeroti. Ito bajibojarocati adiojʉama iso ya yago idenati yʉ ya gʉbore coemo iso. Ito yicõri iso ya joanati yʉre weja caromo iso. 45 Yʉre wanʉgʉ̃, yʉre usubijʉ mʉ. Ito bajibojarocati adioama, yʉre wanʉgõ queno gʉbojʉ usumo iso.

46 Ito yicõri yʉ ya rijogajʉ ʉ́ye tubijʉ mʉ. Ito bajibojarocati adioama ʉ́ye queno sʉtirise yʉ ya gʉbojʉ tumo iso. 47 Ito bajiri ado bajiro mʉre gotia Simón yʉ: Ñeñaro yi jaigo ñabojarocati, yʉre bʉto iso maija ticõri, iso ñeñaro yirisere ãcabojoa yʉ. Sĩgʉ̃ jabetacã bʉsa ñeñaro yigʉre, ĩre yʉ ãcabojaja, jabetacã bʉsa yʉre maigʉ̃ yiguĩji ĩ. Ito yicõri bʉto ñeñaro yigʉre yʉ ĩ ñeñaro yirisere ãcabojaja bʉto bʉsa yʉre ti maigʉ̃ yiguĩji ĩ. Iti tʉo masiña, yiyijʉ Jesús Simónre.

48 Ito yicõri romiore ado bajiro yiyijʉ Jesús:

—Mʉ ñeñaro yirisere ãcabojacõa yʉ, yiyijʉ Jesús isore.

49 Ito ĩ yija tʉocõri, gãjerã iti wijʉ ĩna rãca bari masa, ĩnamasiti gãmeri seniĩayijarã ĩna:

—¿Ñimʉ ñati ãni, masa ĩna ñeñaro yirisere ãcabojagʉ? yi gãmeri seniĩayijarã ĩna.

50 Ito bajiro ĩna yiroca, romiore ado bajiro gotiyijʉ Jesús:

—Yʉre queno tʉorʉ̃nʉa mʉ. Ito bajiri mʉre masorocʉ mʉ ñeñaro yirisere ãcabojocõa yʉ. Ʉsirioro yibecoti wasa mʉ, yiyijʉ Jesús isore.

Jesure romia ĩna ejabʉare gaye

8 Ito yija bero gaje cʉtorijʉ Dios oca goti ucugʉ wayijʉ Jesús. “Ĩre tʉorʉ̃nʉrãre ĩ rotirojʉ miojugʉ yiguĩji Dios”, yire gaye goti ucugʉ wayijʉ ĩ. Ito yicõri ĩ rãca riasotirã, jʉa gʉbojeno ñarã rãca wayijʉ ĩ. 2 Romia cʉni ĩna rãca wayijarã. Ĩna ñayijarã ĩna ya ʉsijʉ rʉ̃mʉ́a sãja ecoanare Jesús ĩ bucõagoana. Ito yicõri ñarise cõana ĩ masogoana cʉni wayijarã ĩna rãca. Sĩgõ María Magdalena wame cʉtigo ĩna rãca wayijo. Iso ñayijo jʉa ãmojeno rʉ̃mʉ́a ñarãre Jesús ĩ bucõagoro. 3 Ito yicõri

gajeo Juana wame cutigo ñayijo. Iso ñayijo Cuza manojo. Herodes ya moari masa ujuñayijuCuza. Ito yicõri gajeo Susana wame cutigo ñayijo. Ito yicõri gãjerã cuni jãjarã Jesús rãca romia wayijarã ĩna. Ĩna ejabua masiro bajiro ejabuayijarã ĩna.

Oteri masu gaye Jesús ĩ goti masiore oca

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

4 Ito bajiro Jesús ĩ wa ucuroca co cuto gãna meje ĩ tu minijuayijarã, ĩre ti ãmorã. Ito bajiro ĩna ejaja ticõri, goti masiore ocana gotiyiju Jesús ĩnare:

5 —Sĩgũ weseca ĩ ya ote ajeri otegu wayiju ĩ. Wesecaju ejacõri, iti ajerire ĩ wẽjabateroca gaje ajeri maju quedi queayiju. Ito bajiro quedi quearisere gãjerã itire cudabia rojocõyijarã. Ito yicõri minia cuni bayijarã, iti ajerire. 6 Gaje ajeri gũta watoju quedi queayiju. Iti gũta wato quedi queara ajeri nocõ mejeti judibojayiju. Ito bajibojarocati yoari mejeti siniacoayiju sita iti ide manijare. 7 Gaje ajeri jota watoju quedi sãja wayiju. Ito quedi sãjacõri, iti judi muja waroca jota mari durea sĩacõyiju itire. 8 Ito yicõri gaje ajeri sita quenarise joeju quedi queayiju. Ito bajiri iti ajeri judi bucuacõri quenarise rica cutiyiju. Ito yicõri coria sarari cien ñari ajeri rica cutiyiju, yiyiju Jesús ĩnare.

Ito bajiro iti goti tĩocõri mucana ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—No gãmo goje cutirã tuoya, yiyiju Jesús oca sẽoro ĩnare.

¿No yija goti masiore ocana riasoati mu? ĩna yi seniĩare gaye

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

9 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro ĩre seniĩayijarã ĩ rãca riasotiri masa:

—¿Ñe yireoni ñati iti goti masiore oca? yiyijarã ĩna.

10 Ĩna ito yija:

—“No ĩre tuorũnurã ĩ rotirojumiojugu yiguĩji Dios”, yi gãjerã ĩna tuo masibiti gaye mua tuo masiroca yami Dios muareama. Gãjerãma iti oca tuobojarãti queno tuo masimenaji ĩna. Ito bajiroti yi gotiyijarã Diore goti ĩsiri masa. Tite mua. “Tuobojarãti, tuo masimenaji ĩna. Ito yicõri tibojarãti, ti masimenaji ĩna”, yi goticãyijarã jane mejeju, yiyiju Jesús ĩnare.

Ado bajiro bajia oteri masu ye, yi Jesús ĩ goti quenore gaye

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

11 Ito yicõri mucana tudi riasoyiju Jesús ĩnare:

—“Oteri masu sĩgũ ado bajiro bajiyiju”, yirocu muare gotibu yu. Ito bajiri adocãta muare goti rẽtobugu ya yu, mua queno tuo masitoni. Oteri masu, Dios oca goti ucuri masu robo bajigu ñami ĩ. Ito yicõri ĩ oteri ajerioniti ña Dios oca mani tuorise. Tite mua. Ado bajirojua bajia iti oca. 12 Coriarã masa Dios ocare tuorãji tuorea. Ito bajibojarocati ĩna ãcabojaroca yigu yiguĩji rũmũ. Ito bajiri Diore tuorũnumenaji ĩna. Ito bajiri ĩre ĩna tuorũnubejare ĩnare masobiquĩji Dios. Dios ocare ĩna ãcabojaja, maju ote ajeri quedi queado bajiro bajirã yirãji ĩnaõna. 13 Gãjerãma Dios ocare tuocõri queno wanu quenare rãca boca ãmirãji ĩna. Ito bajibojarocati ĩnare oca ñaja, ito yicõri gãjerã ĩnare ti teja, Diore tuorũnumenaji ĩna. Ito yicõri nocõ mejeti ĩ oca ĩna tuobojarere jidicãrã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija, gũta wato quedi queara ajeri bajiro queno ñe mari mana robo bajirã yirãji ĩnaõna. 14 Gãjerãma Dios ocare tuobojarãti adi macãrucũro gayere buto tuoĩarã yirãji ĩna. Ito bajiro tuoĩacõri adi macãrucũro ñeñarise gajeonire cuni jidicã ãmomenaji ĩna. Ito bajiro ĩna jidicã ãmobeja jota mari wato ote ajeri quedi queado bajiro bajirã yirãji ĩnaõna.

Ĩna ñama Diore queno moa ĩsimena.
15 Gãjerãma Dios oca tʉocõri, ĩre queno tʉorʉ̃nʉrã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩre queno tʉorʉ̃nʉrã ñari ĩre jidicãmenaji ĩna. Ito yicõri ĩ ãmoro bajiro yirã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija sita quenarise joejʉ ote ajeri quedi queado bajiro bajirã yirãji ĩnaõna. Ĩna ñama Diore queno moa ĩsirã, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Ado bajiro bajia sĩabusuoraga, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mr 4.21-25)

16 Mʉcana tʉdi goti masiore ocana gotiyijʉ Jesús:

—Mujura jãi sĩacõri riri sotʉ rocajʉ mucũmenaji mani. Ito yicõri gaje mujura jãi sĩacõri canira casabo rocajʉare sĩa cũmenaji mani. Ado bajirojʉa yirãji mani. Mujura jãi sĩasuara tutujʉ sĩasuarã yirãji mani. Ito bajiro mani sĩasuaja, masa sãja wadirã ti masirã yirãji ĩna. 17 Ado bajirojʉa bajia iti yireoni. Masa ĩna tʉo masibitire ija tʉo masicoarã yirãji ĩna. Ito yicõri yeyoro masa ĩna tʉoĩabojarisere masa jeyaro masicõrã yirãji ĩna, yiyijʉ Jesús.

18 'Queno tʉoya mʉa, yʉ gotirisere. Sĩgʉ̃ Diore queno tʉorʉ̃nʉgʉ̃re bʉto bʉsa Dios oca ĩ tʉo masiroca yigʉ yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati gãjiama Diore queno tʉorʉ̃nʉbicʉ ĩ ñajare Dios oca ĩ masibojarisere ĩ ãcabojaroca yigʉ yiguĩji Dios, yiyijʉ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Jesús ĩ ñarã ado bajiro bajiama, yire gaye

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

19 Ito ĩ yija bero ĩ jaco, ĩ ocabajirã ĩre ti ãmorã ejabojayijarã ĩna. Jãjarã masa ĩna ñajare ĩ tʉjʉ eja masia mañijʉ ĩnare.
20 Ito bajiro ĩna bajija ticõri, sĩgʉ̃ ado bajiro Jesure gotiyijʉ:

—Mʉ jaco, mʉ ocabajirã mʉre tirã wadiana macʉ̃jʉ ñama, yi gotiyijʉ ĩ Jesure.

21 Ito ĩ yija tʉocõri, ado bajiro ĩre cʉdiyijʉ Jesús:

—No Dios oca tʉorãti, ito yicõri itire cʉdirãti, ĩna ñama yʉ jaco robo, yʉ ocabajirã robo bajiro bajirã, yiyijʉ Jesús.

Minore, jacũrisere cʉni Jesús ĩ rẽtore gaye

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

22 Co rʉmʉ Jesús ĩ rãca riasotirã rãca cumajʉ sãjayijʉ. Ito yicõri ado bajiro yiyijʉ:

—Ita, sidʉjajʉ wea jẽa wato, yiyijʉ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Ito ĩ yija tʉocõri, gaje dʉjajʉ jẽa wayijarã ĩna. 23 Ito bajiro jẽa wacʉjʉ, canicoayijʉ Jesús. Ĩ canigoja bero bʉto mino wẽayijʉ. Ito yicõri itira itajura bʉto jacũyijʉ. Iti jacũrise cumajʉ jairo ruja sãjayijʉ. Ito bajiri jabeto rʉyabojayijʉ cuma iti rujaroto.
24 Ito bajija ticõri, bʉto güiyijarã ĩ rãca riasotiri masa. Ito bajiri Jesure yujioyijarã ĩna. Ado bajiro yi yujioyijarã ĩna Jesure:

—Jesús, gʉare riasogʉ, yujiya mʉ. Canibesa. Rujarã ya mani, yiyijarã ĩna Jesure.

Ĩna ito yija tʉocõri, yujiyijʉ Jesús. Ito yicõri jacũrisere ado bajiro yiyijʉ Jesús: "Itocõti jacũña. Mino cʉni itocõti wẽaña", ĩ yirocati, rẽtacoayijʉ ĩja.
25 Mino iti rẽtaja bero ado bajiro ĩnare seniĩayijʉ ĩ ĩja:

—¿Ñe rẽtati, yʉre tʉorʉ̃nʉbeati mʉa? yiyijʉ Jesús ĩnare.

Ito bajiro iti rẽtaja, mano ti ʉcayijarã ĩna, ĩ rãca riasotiri masa. Ito yicõri ĩnamasiti ado bajiro gãmeri bʉsiyijarã ĩna:

—¿Ñimʉõcʉ̃ ñati ãni? Ĩ bʉsirocati mino cʉni rẽtacoajʉ. Jacũrise cʉni tʉjacoajʉ, yi gãmeri bʉsiyijarã ĩna.

Gerasa gagu rũmú sãñagũ oca

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

26 Gaje duja Galilea wame cutiri dujaju ñana jẽa wa, Gerasa wame cutiri sitaju ejayijarã ĩna. 27–29 Cumana jẽa waru jẽa ejacõri maja wayiju Jesús. Ito bajiro waroca sĩgũ iti cuto gagu rũmúa sãja ecoru bocayiju Jesure. Ĩ ũmugũ yoari yutabuju sãñare mejeti ña ucuyiju ĩ. Ito yicõri wiju ña masibisiju ĩ. Ito bajiri gũta gojeriju ñayiju ĩ ñaro. Iti gũta gojeri ñayiju masa ĩna yujerise. Itoju ñasotiyiju rũmúa sãja ecoru, ĩ ñaro.

Ito ĩ ñaroca coji meje rũmúa sãjayijarã ĩre. Ito yicõri gãjerã ito gãna coji meje ĩ ya ãmori ĩ ya gubori cuni come mana ĩre siasotibojayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna siabojarocati, buto tunu ruacõsotiyiju ĩ. Ito yicõri ĩ ya usiju ñarã rũmúa yucu manoju wa rotiyijarã ĩre. Ito bajiro yucu manoju waca yiguju Jesure bocayiju ĩ. Ĩre bocacõri Jesús riojo ñini rũjũyiju rũmúa sãja ecoru. Ito yicõri buto awasãyiju ĩ. Ito bajiro ĩ yija ticõri, ĩ ya usiju ñarã rũmúare budi rotiyiju Jesús. Ĩ budi rotija tuocõri, ado bajiro Jesure seniĩayijarã ĩna rũmúa:

—¿Mu ũmacũju gagu Dios Macu, guare no bajiro yigu yigujada mu? Buto ñeñaro gua tõbujaroca yibesa, yiyijarã rũmúa Jesure.

30 Ĩna ito bajiro josaja tuocõri, ado bajiro seniĩayiju Jesús ĩnare:

—¿Ñimu wame cutiati mu? yiyiju Jesús.

Ito bajiro ĩ seniĩaja tuocõri:

—Legión wame cutigu ña yu, yiyiju rũmú.

Jãjarã yireoni ña Legión. Ito bajiri ito bajiro wame cutiyiju ĩ rũmú. Jãjarã rũmúa ñayijarã ĩ ũmugũre.

31 Ĩna rũmúa Jesure ado bajiro yi seniyijarã:

—"Sõju wasa", yibesa guare, yiyijarã rũmúa Jesure.

32 Ito yiroca turia joeju jãjarã ecana yesea ba rũgõ ucuyijarã. Ito bajiro bajija ticõri, Jesure buto seni josayijarã ĩna:

—Yeseare gua sãjatoni guare sãja rotiya mu, yiyijarã rũmúa Jesure.

Ĩna ito yija tuocõri:

—Bau, yeseare sãjaña mua, yiyiju Jesús ĩnare. 33 Ito ĩ yija tuocõri, masu ya usiju sãñabojana budi jedicoayijarã, yeseare sãjarona. Ito yicõri yesea rũmúa sãja ecocõri buto sẽoro ũmaquedi wayijarã ĩna. Ito bajiro buto ũmaquedi jati wacõri, turia joejuna bubu jati waca yirãju, itajuraju quedi roa goda jedicoayijarã yesea.

34 Iti ito bajiro rẽtaja ticõri, yeseare coderi masa ũmaquedi wayijarã cutoriju goti ucurona. Iti ito bajiro rẽtagorere jaibiti cuto cuni, jaja cuto cuni goti ucuyijarã ĩna. 35 Ito bajiro ĩna gotija tuocõri, "Ita mani cuni. Tito", yiyijarã gãjerã. Ito yicõri Jesús tuju ejacõri rũmúa sãja ecogorure ti bujayijarã ĩna. Queno usi cutigu rujiyiju ĩ ĩja, Jesús tuju. Ito yicõri yutabuju sãñaru ñayiju ĩ ĩja. Ito bajiro ĩ bajija ticõri, ti ucacoayijarã ĩna. 36 Ĩ ito bajija ticõri:

—Rũmúa sãja ecoru ñabojaru rũmúare budi rotiñi Jesús, yiyijarã ĩna. 37 Itire tuocõri Gerasa gãna, ito yicõri ito tu gãna cuni buto güicõri Jesure wa rotiyijarã ĩna. Ĩna ito yija tuocõri, cumaju sãjayiju Jesús. 38 Ito bajiro cumaju ĩ sãjaroca rũmúa ĩ bucõagoru, ado bajiro seni josayiju Jesure:

—Yu cuni mu rãca wa ãmoa yu, yi seniyiju ĩ. Ito bajiro ĩ yija tuocõri:

39 —Mu ya wiju tudi wasa. Ito yicõri ado bajiro yi gotiba, "Jesús yu ya usiju rũmúa sãñabojanare bucõacõquĩ", yi gotiba mu, yiyiju Jesús rũmúa ĩ bucõagorure.

Ito ĩ yija tuocõri, cutoriju wayiju rũmúa budigoru. Ito yicõri jeyaro ĩre rẽtagorere goti ucuyiju, Jesús ĩ rotiado bajiroti.

Jairo macore Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

40 Ito bajiro ĩ yi ucuja bero, tudi jẽa
wayiju Jesús mucana. Ito bajiro ĩ jẽa
ejaroca wanu quenare rãca ĩre boca
ãmiyijarã masa. 41–42 Ito bajiro ĩ jẽa
ejaroca, ĩna masa jãjarã wato sĩgũ judio
masa ĩna minijuari wi uju Jairo wame
cutigu wadiyiju. Wadicõri Jesús riojo
rijomunigãna ñini rũjũyiju Ĩ. Ĩ maco juа
gubojeno rodori tujago ñayijo iso. Sĩgõti
ñayijo ĩ maco, ito yicõri buto cõyijo iso.
Goda waroti ñayijo iso. Ito bajija ticõri,
Jesure ĩ ya wiju ĩ watoni ĩre jigu ejayiju
Jairo. Ito bajiro ĩ senija tuocõri, Jairo
ya wiju wayiju Jesús.

Ito Jairo ya wi ĩ waroca masa jãjarã
ñayijarã. Ito bajiri masa jãjarã gãni bia
wayijarã ĩre.

43 Ito yicõri ĩna masa rãca sĩgõ
romia ñarise cõgõ ñayijo. Juа gubojeno
rodori cõ tujayijo iso. Ito yicõri isore
uco yigoanare iso rucorise ñarocõti
waja yi jeocõyijo iso. Ĩna ito bajiro
uco yibojarocati rẽta masibisiju isore.
44 Ito bajiro masa jãjarã wato Jesús ya
yutabuju gaja moaĩayijo iso. Iso ito
bajiro ĩ ya yutabujure moaĩarocati iso
ñarise cutibojarise rẽtacoayiju isore ĩja.
45 Ito bajiro ĩ ya yutabujure iso moaĩaja
tuo masicõri ado bajiro seniĩayiju Jesús:

—¿Noa yu ya yutabujure moaĩari? yi
seniĩayiju ĩ.

Ito bajiro ĩ seniĩaja tuocõri:
“Moaĩabiju gua cuni”, yiyijarã ĩna
ñarocõti Jesure. Ito bajiro ĩnare ĩ
seniĩaja bero, ado bajiro cudiyiju Pedro:

—Guare riasogu, mu tuju masa jãjarã
ñama. Jãjarã mure gãni bia wama. Ito
yicõri jãjarã mu ya yutabujure cũoama.
No yigu ito yiri mu, “¿Ñimo yu ya
yutabujure moaĩari?” yibu mu, yiyiju
Pedro Jesure.

46 Ito yija Jesús ado bajiro yiyiju
ĩnare:

—Sĩgõ yure moaĩamo. Ito bajiro iso
moaĩaja, yu masirise rãca isore ñarise
rẽtomu yu, yiyiju Jesús.

47 Ĩre yutabuju moaĩare ĩ masija
tuocõri, buto güiyijo iso. Ito yicõri
iso ya ruju nurugõti Jesús riojo iso
ya rijomunigãna ñini rũjũyijo iso. Ito
yicõri masa jãjarã ĩna tuoroca Jesure
iso moaĩagorere gotiyijo iso: “ ‘Ĩ ya
yutabujure yu moaĩajama, yu cõrise
rẽtacoaro yiroja’, yi tuoĩacõri, mu ya
yutabujure moaĩamu yu. Ito yicõri yu
moaĩarocati yu ruju ñarise rẽtacoaju
ĩja”, yi gotiyijo iso, masa ĩna tuoro riojo.
48 Iso ito yija tuocõri:

—Maco, tuoya mu. Yure mu
tuorũnurise mure yisiocõa. Ito bajiri
wanu quenagõ, cati quenagõ wasa mu,
yiyiju Jesús isore.

49 Ito bajiro isore ĩ goti ñaroca Jairo
ya wi ñarã ejayijarã Jairore gotirã:

—Mu maco godacoamo. Ito bajiri
mucana tudi usirioro yibesa ãni
riasogure, yiyijarã ĩna Jairore.

50 Ĩna ito yija tuocõri, Jairore ado
bajiro yiyiju Jesús:

—Güibesa. Diore mu rũcubuoja, mu
maco mucana tujacoago yigõji iso,
yiyiju Jesús ĩre. Ito yicõri Jairo ya wiju
wayijarã ĩna.

51 Ĩ ya wiju ejacõri Pedro, Santiago ito
yicõri Juanre cuni sãja rotiyiju Jesús.
Ito yicõri cõgõ jacusabatiare cuni sãja
rotiyiju ĩ. Gãjerãre sãja rotibisiju Jesús.
52 Iti wi ñarã masa, macoacã iso godaja
ticõri, buto otiyijarã ĩna. Ĩna ito bajiro
otija ticõri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—Otibesa, Adio macoacã cõgõ meje
yamo iso. Canigõ yamo, yiyiju Jesús.

53 Ito ĩ yija, ito oti ñarã buto ĩre aja
tudiyijarã ĩna. “Godasacoamo iso”,
yi tuoĩayijarã ĩna. 54 Ito bajiro ĩna
yibojarocati godaro iso ñari sãnimuju
sãjacõri iso ya ãmore ñiayiju Jesús. Ito
yicõri ado bajiro yiyiju Jesús isore:

—Macoacã, wumu rũgũña, yiyiju Jesús isore.
55 Ito ĩ yirocati cojisiti tujacoayijo iso,
godaro ñabojagoti. Ito yicõri godaro
ñabojagoti wumu rũgũyijo iso. Ito iso
bajija ticõri, “Bare ecaya isore”, yiyiju
Jesús. 56 Ito bajiro iso tujaja ticõri,
ti ucacoayijarã iso jacusabatia. Ito
bajibojarocati iso jacusabatiare oca goti
bato rotibisiju Jesús, iso tujarise gayere.

Dios oca ĩna goti ucutoni ĩ rãca riasotirãre Jesús ĩ cõare gaye

(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

9 Co rumu ĩ rãca riasotirã, jua
gubojeno ñarãre miojuyiju Jesús.
Ito bajiro ĩna minijuaja ticõri, ĩ masirise
ĩsiyiju Jesús ĩnare, rũmúa sãja ecoanare
rũmúare ĩna bucõa masitoni. Ito yicõri
cõrãre cuni ĩna maso masitoni, ĩ
masirise ĩsiyiju Jesús ĩnare. 2 Ito yicõri,
“Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu
yiguĩji Dios”, yire oca goti ucu rotiyiju
Jesús ĩnare. Ito yicõri, “Cõrãre cuni
yisiorã yirãji mua”, yi roti ñucayiju
Jesús ĩnare. 3 Gaje ado bajiro ĩnare
gotiyiju Jesús:

—Iti mua oca goti ucurã waja gajeoni
ãmimenati waja. Ito yicõri mua ya
turigu cuni ãmi wabeja. Ito yicõri tura
baju, naju, niyeru cuni ãmi wabeja. Ito
yicõri yutabuju mua sãñarise rãca riti
waja. Wasoa sãñado ãmimenati waja,
yiyiju Jesús. 4 Ito yicõri cuto mua ejaja
mua sãja ejari witi ñacõama. Iti wi
ñarãti mucana gaje cutoju warã yirãji
mua. 5 Gaje cutoju mua ejaroca iti cuto
gãna muare ĩna boca ãmibeja riojoti
rẽtacoaja. Ito yicõri iti cuto rẽta warãti
mua ya guboju sita wãrisere ja bateba.
Ito bajiro mua yija ticõri, “Ĩnare queno
boca ãmibiju mani”, yi tuoĩarã yirãji iti
cuto gãna, yiyiju Jesús ĩnare.
6 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, jeyaro
cutoriju Dios oca goti ucurã wayijarã
ĩna. Ito yicõri cõrãre cuni maso ucurã
wayijarã ĩna.

Herodes ĩ tuoĩa oca jaire gaye

(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

7 Ito bajiro ĩna yi ucuroca, Herodes
Galilea sita uju, jeyaro Jesús ĩ yigore
tuoyiju ĩ. Gãjerã Herodesre ado bajiro
yi gotiyijarã ĩna: “Godaru ñabojagu-
ti mucana catiami Juan”, yiyijarã gãjerã
ĩre. Ĩna ito yija tuocõri, no bajiro yi
tuoĩa masibisiju Herodes. 8 Gãjerãma,
Herodesre ado bajiro yiyijarã ĩna: “Elías
goaĩoru”, yiyijarã gãjerã. Ito yicõri
gãjerãma, “Jane mejeju Diore goti ĩsiri
masu godacõri mucana catiru”, yiyijarã
ĩna. 9 Ĩna ito bajiro gotirise tuocõri, ado
bajiro yiyiju Herodes:

—Yumasiti Juanre ĩna rijoga jatatoni
roti ñucacu yu. ¿Ñimuõcũ ñati ito bajiro
jaje oca ruyugu? yiyiju Herodes.

Ito bajiro iti buto oca ruyuja tuocõri,
buto ti ãmoyiju Herodes Jesure.

Cinco mil ñarãre Jesús ĩ ecare gaye

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

10 Jesús ĩ oca ĩna goti ucutoni ĩ cũana
tudi ejarã ĩnare rẽtagore Jesure goti
jeocõyijarã ĩna. Ito bajiro ĩna gotija
bero ricati busa Betsaida wame cutiri
cuto tuju ĩnare ãmi wayiju Jesús.
11 Ito bajibojarocati “Ito warãji ĩna”,
yi masicõri ĩnare suya wayijarã masa
jãjarã. Ito bajiro ĩna suya ejaja ticõri,
wanure rãca ĩnare boca ãmiyiju Jesús.
Ito yicõri, “Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju
miojugu yiguĩji Dios”, yire oca gotiyiju
Jesús ĩnare. Ito yicõri cõrãre cuni
masoyiju ĩ.
12 Rãiocũro ña wadiroca ĩ oca goti
ucutoni ĩ cũana ĩ tuju minijuacõri ado
bajiro yiyijarã ĩna ĩre:

—Buto cuto meje ña ado. Ito bajiri
queno bare buja masiña ma ado. Ito
bajiri masare cutoju wa rotiya, bare

ĩna bʉja masitoni, ito yicõri ĩna cani masitoni, yiyijarã ĩna Jesure.

13 Ito ĩna bajiro yibojarocati:

—Mʉati ĩnare bare ecaya, yiyijʉ Jesús.

Ito ĩ yija tʉocõri, ado bajiro yiyijarã ĩna Jesure:

—Najuro co dʉjamocõ, ito yicõri wai jʉ̃arãti ñama gʉare. ¿Ĩna ñarocõti masa ĩna barotire gʉa waja yirã ware ãmoati mʉ? yiyijarã ĩna Jesure.

14 Cinco milcõ ñayijarã ĩna ʉ̃mʉa. Romia ito yicõri rĩaca cʉni ñayijarã ĩna wato. Ito bajiro jãjarã ĩna ñaja ticõri, ĩ rãca riasotirãre ado bajiro yiyijʉ Jesús:

—Rujariaburi ruji rotiya masare. Cobu rujirãre jʉ̃arã masacõ gãji ye jʉa dʉjamocõ ruji rotiya, yiyijʉ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

15 Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, ito bajiro masare ruji rotiyijarã ĩna. 16 Ito bajiro ĩna rujija ticõri, co dʉjamocõ naju ñarisere, wai jʉ̃arãre cʉni ãmi rʉcoyijʉ ĩ ya ãmona. Ito yicõri macãrʉcʉ̃rojʉ ti mʉocõri Diore, “Queno ya mʉ”, yiyijʉ Jesús. Ito yicõri iti najurore igata batoyijʉ, waire cʉni. Ito yicõri ĩ rãca riasotirãre ĩsiyijʉ, masare ĩna batotoni. 17 Ito bajiro ĩna batoja boca ãmicõri masa ñarocõti jediyijarã ĩna. Ito yicõri yaji quenaro ñayijarã ĩna. Ito bero ĩna yaji rẽtagore jʉa gʉbojeno jibʉri miosã dajoyijarã ĩna.

Cristore “Dios ĩ cõarʉ ña mʉ”, yi Pedro ĩ goti quenore gaye

(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

18 Co rʉmʉ Diore bʉsirocʉ gajejʉ bʉsa wayijʉ Jesús. Ito ĩ Jacʉre bʉsi ñaroca, ĩ rãca riasotirã ejayijarã ĩna. Ĩna ejaja ticõri, ado bajiro ĩnare seniĩayijʉ Jesús:

—¿No bajiro yi bʉsiri masa yʉre? yiyijʉ Jesús.

19 Ito ĩ yija ado bajiro cʉdiyijarã ĩna:

—Gãjerãma mʉre, “Masare idé guri masʉ, Juanti ñami”, yama ĩna mʉre. Gãjerãma, “Elías ñami”, yama ĩna mʉre. Ito yicõri gãjerãma, “Jane mejejʉ Diore goti ĩsiri masʉ godacõri mʉcana catirʉ ñami”, yama ĩna mʉre, yiyijarã ĩna Jesure.

20 Ĩna ito yija tʉocõri, ado bajiro seniĩayijʉ Jesús:

—Mʉama, “Ñimʉ ñaguĩji”, ¿yi tʉoĩati yʉre? yiyijʉ Jesús.

Ito ĩ yija ado bajiro cʉdiyijʉ Pedro:

—Cristo Dios ĩ cõarʉ ña mʉ, ya yʉ mʉre, yiyijʉ Pedro Jesure.

Yʉre sĩarã yirãji, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 16.20-28; Mr 8.30–9.1)

21 Ito ĩ yija tʉocõri, gãjerãre goti bato yibesa, yiyijʉ Jesús Pedrore. 22 Ito yicõri ĩnare ado bajiro yiyijʉ Jesús:

—Yʉ Masa Rĩjorʉ ñeñaro tõbʉjagʉ yigʉja yʉ. Ito bajiri judio masa bʉcʉrã, paia ʉjarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cʉni yʉre ti tudirã yirãji ĩna. Ito bajiri yʉre sĩarã yirãji masa. Ito bajiro yʉre ĩna yibojarocati yʉ godaja bero, ʉdia rʉmʉ bero mʉcana tʉdi yʉ catiroca yigʉ yiguĩji Dios, yiyijʉ Jesús ĩnare.

23 Ito bero ĩna ñajedirore ado bajiro gotiyijʉ Jesús:

—Sĩgʉ̃ yʉre ĩ sʉya ãmoja, ĩ ye ñaroti tʉoĩabiticõri yʉjʉare tʉo mai sʉyagʉ yiguĩji. Yucʉtẽo gajagʉ robo bajiro tõbʉjabojagʉti yʉre riti sʉyagʉ yiguĩji ĩ. 24 No ĩ catirise maibojagʉti godagʉ yiguĩji. Ito bajibojarocati yʉre tʉorʉ̃nugʉ̃, yʉ oca ĩ gotija tʉo junisinicõri ĩna sĩagʉ̃ama catitĩñare gaye bʉjagʉ yiguĩji. 25 Sĩgʉ̃ adi macãrʉcʉ̃ro gaye gajeoni jeyaro ĩ bʉjabojarocati ĩ godari rʉmʉ, catitĩñare ĩ bʉjabeja, ito yicõri Dios ĩre ruyurioja ñejʉa waja mano yiroja ĩre. 26 Yʉ Masa Rĩjorʉ ʉjʉ ñacõri tʉdi ejagʉ yigʉja yʉ mʉcana. Rẽtoro ñasarise yʉ Jacʉ yʉre ĩ ĩsijare ito yicõri ángel mesa ĩna ñasaro bajiro yʉre ĩ jidicãjare, co rʉmʉ ñasari masʉ ʉjʉ

tudi ejagu yigüja yu. No yure masigü ñabojaguti, yure ĩ bojoja ito yicõri yu oca masibojaguti ĩ bojoja yu tudi ejari rumu ito bajiroti ĩre bojogu yigüja yu cuni. 27 Riti ya yu muare. Mua wato coriarã, ado ñarã ĩna godaroto riojua, "Ĩre tuorũnurãre miojusuogu yami Dios", yi ti masirã yirãji ĩna, yiyiju Jesús ĩnare.

Ĩna tiro riojo Jesús ĩ godo wedire gaye

(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

28 Ito bajiro ĩ yija bero, udia ãmojeno rumuri berocõ, gütagüju muja wayiju Jesús ĩ Jacu Diore busirocu. Ito yicõri Pedro, Santiago, Juanre cuni ãmi wayiju ĩ. 29 Gütagü joeju ejacõri Diore busiyiju Jesús. Ito bajiro Diore ĩ busiroca ĩ ya rio gajero bajiro godo wediyiju. Ito yicõri ĩ ya yutabuju cuni buto boticõri yoro ñayiju. 30 Ito ĩ yi ñaroca, ũmua jũarã ĩ rãca busirã goaĩoyijarã. Ĩna jũarã ñayijarã Elías, Moisés ñayoana. 31 Ito bajicõri Dios ĩ yorise watoju ñayijarã ĩna. Ito bajiro Jesure busirã, Jerusalénju ñeñaro tõbujacõri ĩ godaroti gayere ĩre busiyijarã ĩna. 32 Ito bajiro ĩna yiroca, Pedro mesa buto canibojarãti, ito bajijare yujiyijarã. Yujicõri Jesús ĩ yorise, ito yicõri ĩ rãca ñarã yorisere tiyijarã ĩna. 33 Ĩna jũarã Jesús rãca busiana, ĩna ĩre wagoja ticõri, ado bajiro yiyiju Pedro:

—Guare riasogu, iti rẽtaroca gua ti ñaja quena ña guare. Muare yiari udia wi meni ĩsiruja gua. Mure co wi, Moisésre gaje wi, ito yicõri Elíasre gaje wi, yiyiju Pedro Jesure.

Ito bajiro busibojaguti, ĩ busirisere tuo masibisiju Pedro. 34 Ito bajiro ĩ busiroca, ide bueri ruji wadiyiju. Ide bueri ĩnare quedi jea biajare güiyijarã ĩna. 35 Ito yicõri ide bueri wato ado bajiro oca ruyuyiju ĩnare:

—Ãni ñami yu Macu yu maigũ. Ĩre queno tuorũnuña mua, yi ruyuyiju oca ĩnare.

36 Ito bajiro oca ĩna tuoja bero Jesús sĩgũti ĩ ñaja tiyijarã ĩna. Iti rẽtaja ticõri, ito bajia yibisijarã ĩna. Ito yicõri gãjerãre cuni goti bato yibisijarã.

Rũmú sãñagũre rũmúre Jesús ĩ bucõare gaye

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

37 Ito bajiri gaje rumu gũtagũ joeju ñana ruji wayijarã ĩna. Ĩna ruji ejaja ticõri, masa jãjarã Jesure bocatiyijarã. 38 Masa jãjarã wato sĩgũ oca seoro Jesure busiyiju:

—Yure riasogu mure josa yu, yu macure mu ti maitoni. Ĩ sĩgũti ñami yu macu. 39 Biyaro rũmú ĩre sãjacõri, ĩ usi jediroca yami. Ĩ awasãroca ito yicõri ĩ ya rise somo budiroca yami. Ito bajiro ñeñaro ĩre yicõri ĩre budigo ãmobeami rũmú. 40 Mu rãca riasotirãre rũmú bucõa rotibojacu yu. Ito yu yibojarocati, rũmúre bucõa masibiticã ĩna, yiyiju ĩ Jesure.

41 Ito ĩ yija tuocõri, Jesús ado bajiro cudiyiju:

—Ba, ya yua. Queno yure tuorũnurã meje ña mua. Ito yicõri yure rũcubuorã meje ña mua. Yoari muare yu riasobojarocati yure tuorũnubea mua maji, yiyiju Jesús ĩnare.

Ito yi tĩocõri rũmú sãja ecoru jacure:

—Adojua mu macure ãmi wadite maji mu, yiyiju ĩ.

42 Ito bajiro macuacãre ĩ ãmi waroca mucana tudi rũmú quedi sãjayiju ĩre. Ito yicõri jacaju ĩ quedi quearoca yicõri ĩ usi jediroca yiyiju rũmú ĩre. Ito bajiro ĩ yija ticõri, rũmúre budi rotiyiju Jesús. Rũmúre Jesús ĩ bucõaja bero queno cati quenayiju macuacã mucana. Ito yicõri macuacãre ĩ jacure judacõayiju Jesús mucana. 43 Dios ĩ masirisena ito bajiro

Jesús ĩ yija ticõri, ito ñana ti ʉcayijarã masa.

Yʉre sĩarã yirãji, yi mʉcana Jesús ĩ tʉdi gotire gaye

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Ito bajiro ĩ yirise masa ĩna ti wanʉroca, ado bajiro yiyijʉ Jesús ĩ rãca riasotirãre:

44 —Ado yʉ gotirise queno tʉoya mʉa. Ito yicõri ãcabojabeja. Yʉ ña Masa Rĩjorʉ Dios ĩ cõarʉ. Yʉre ñiacõri gãjerãre ĩsirã yirãji ĩna, yʉre ĩna sĩatoni, yiyijʉ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

45 Ito bajiro ĩ yibojarocati, ĩnare tʉo masi rotibisijʉ Dios maji. Ito bajiro ĩ yijare Jesús ĩ gotirisere tʉo masibisijarã ĩna. “Mʉ gotirisere mʉcana gʉare goti quenoña”, yi güi ñayijarã ĩna.

¿Ñimʉ ñati ñasagʉ ñarocʉ? ĩna yi seniĩare gaye

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

46 Ito bajiro ĩna baji ñaroca:

—¿Ñimʉjʉa ñagʉ̃ yiguĩjida ñasagʉ? yi gãmeri bʉsiyijarã ĩna Jesús rãca riasotiri masa.

47 Ito bajiro ĩna gãmeri bʉsirisere, tʉo masicõyijʉ Jesús. Ito yicõri sĩgʉ̃ macʉacãre ĩ tʉ tʉ̃ami rʉ̃gõyijʉ Jesús.

48 Ito yicõri ĩ rãca riasotirãre ado bajiro yiyijʉ Jesús:

—No yʉre rʉ̃cʉbʉocõri ãni macʉacãre boca ãmiro bajiro, yʉre cʉni boca ãmigʉ̃ ñami ĩocʉ̃. Ito yicõri yʉre boca ãmigʉ̃, yʉre cõarʉre boca ãmigʉ̃ ñami ĩ. No mʉa rãca gagʉ, “Gãjerã rẽto bʉsaro tʉoĩagʉ̃ ña yʉ”, yibicʉ ĩ ñagʉ̃ yiguĩji ñasagʉ, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Manire tʉo tudibicʉ ĩ ñaguĩji mani baba, Jesús ĩ yire gaye

(Mr 9.38-40)

49 Ito ĩ yija bero ado bajiro yiyijʉ Juan ĩre:

—Gʉare riasogʉ, sĩgʉ̃ mʉ wamena rʉ̃mʉ́are bucõagʉ̃ ticʉ gʉa. Gʉa rãca gagʉ meje ĩ ñajare rẽocʉ gʉa ĩre, yiyijʉ Juan Jesure.

50 Ito ĩ yija tʉocõri:

—Rẽobeja mʉa. No manire tʉo tudibicʉ ĩ ñaguĩji mani baba, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Santiago, Juanre cʉni Jesús ĩ goti quenore gaye

51 Ũmacʉ̃jʉ Jesús ĩ waroto iti cõñajare, “Yʉre ĩna sĩa ãmobojarocati Jerusalénjʉa wasagʉ yigʉja yʉ”, yi oca sẽoyijʉ Jesús. 52 Ito bajiro tʉoĩacõri ĩ riojʉa queno yuronare cõayijʉ Jesús. Samaria sita cʉtojʉ canirajʉri ãmarã wayijarã ĩna. 53 Jerusalénjʉ warã yama yi ti masicõri, boca ãmi ãmobisijarã Samaria sita gãna ĩnare. 54 Ito bajiro ĩna yija ticõri, Jesús rãca riasotirã Santiago, Juan ado bajiro yiyijarã Jesure:

—¿Gʉa ĩnare ruyuriorona Diore jea queo rotire ãmoati mʉ? yiyijarã ĩna Jesure.

55 Ĩna ito yija tʉocõri, oca sẽoro ĩnare ticõri ado bajiro ĩnare tudiyijʉ Jesús:

—Ito bajiro mʉa tʉoĩaja, rʉ̃mʉ́ bajiro tʉoĩarã ña mʉa. 56 Yʉ ña Masa Rĩjorʉ. Masare ruyuriorocʉ meje wadicʉ yʉ. Ĩnare masorocʉ wadicʉ yʉ, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Ĩ ito yija bero gaje cʉtojʉ wayijarã ĩna mʉcana.

Jesure tʉo sʉya ãmorã

(Mt 8.19-22)

57 Ito ma ĩna waroca sĩgʉ̃ ʉ̃mʉgʉ̃ ado bajiro yiyijʉ Jesure:

—Yʉ Ʉjʉ, no mʉ waroti mʉ rãca wa ãmoa yʉ, yiyijʉ ĩ Jesure. 58 Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiyijʉ Jesús ĩre:

—Buyairo mesa totijʉ canicã ĩna. Ito yicõri minia ĩna ya jibʉrijʉ canicã ĩna. Ito bajibojarocati yʉ Masa Rĩjorʉ, dijʉ

yu canirijuma yure. Ito bajiri yure mu suyaja josari ñaroja mure, yiyiju Jesús ĩre.

59 Ito yicõri gãjire ado bajiro yiyiju Jesús:

—Yu rãca waya, yiyiju Jesús.

Ito ĩ yijare:

—Yu Ujuma, yu jacu rãca ñagũ ya maji. Ĩ godaja bero mu rãca wacuja yu, yiyiju ĩ Jesure.

60 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—Yure masimena moajaro itirea. Muáma, "Ĩre tuorũnurãre miojugu yiguĩji Dios", yire oca goti ucuya muáma, yiyiju Jesús ĩre.

61 Ito yija ado bajiro yiyiju gãji Jesure:

—Yu Ujuma, mu rãcati wa ãmoa yu. Cajero maji yu ya wi gãnare ware gotigu wacu ya yu maji, yiyiju ĩ Jesure.

62 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—Sĩgũ yu rãca wasuogu, iti rumuju ĩ yigore mucana tudi ĩ tuoĩaja, Dios masa jeyaro ujure queno moa ĩsi masibeami ĩocũ, yiyiju Jesús ĩre.

Setenta y dos ñarãre Jesús ĩ cõare gaye

10 Ito ĩ yija bero setenta y dos ñarã beseyiju mucana. Ito yicõri ĩ waroti cutoricõti jũarã, jũarã, jũarã ĩ riojua wa yu rotiyiju.

2 Ĩnare wa yu rotigu ado bajiro yiyiju ĩ ĩnare:

—Riti ya yu. Ote jaje iti bucuabojarocati moari masajua jaibeama. Ito bajiri ote ujure ĩ ya moari masare ote ãmi rotija quena. Riti ya yu. Jãjarã ñama yu oca masimena. Ito bajibojarocati coriarã ñama yu oca ĩnare goti ucurona. Ito bajiri Diore seniña ĩ oca goti ucuronare ĩ cõatoni.

3 Wasa mua. Guijoroju muare cõa yu. Ito bajiri queno tuoĩaña. Oveja yaia tu ĩna ejarã waro bajiro muare cõa yu.

4 Gajeoni sãra buju ãmi wabeja. Niyeru sãra buju cuni ãmibesa. Ito yicõri gaje guboco mua wasoaroti ãmi wabeja. Ma masa mua bocaja yoari busi rũgõ yibeja mua.

5 Cuto ejacõri co wi mua sãjaja, iti wi gãnare ado bajiro yiba: "Dios queno yijaro muare ito yicõri queno ñaña mua", yiba mua.

6 Ĩna muare queno ĩna cudija, quena ñaro yiroja ĩnare. Ito bajibojarocati queno muare ĩna cudibeja quenabeto yiroja ĩnare.

7 Ĩna cudija ticõri, iti wi tujacõri, ĩna ecaro bajiroti baba mua. Diore moa ĩsirã mua ñajare mua riasorãjua muare bare ecarã yirãji ĩna. Gaje wi, gaje wi, sãja ucu yibeja mua.

8 Cuto mua ejaja ĩna muare boca ãmija ĩna ecaro bajiroti baba.

9 Ito gãna cõrã ĩna ñaja, ĩnare yisioba. Ito yicõri ado bajiro ĩnare gotiba: "Yoari mejeti ĩre tuorũnurãre ĩ rotirojumiojugu yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩre mani tuorũnuja quena", yi gotiba.

10 Gaje cuto muare ĩna boca ãmibeja, maju wija rũgũcõri ado bajiro ĩnare gotiba:

11 "Mu ya cuto gaye sita gua ya guboco wãrisere jacãcõa gua mua guare boca ãmibejare. Masiña mua. 'Ĩre tuorũnurãre miojugu yiguĩji Dios', yire gaye muare gotirona ejaboja gua", yiba ĩnare, yiyiju Jesús.

12 'Gaje ado bajiro muare gotia yu. Iti cuto gãna muare boca ãmimena, Sodoma cuto gãna rẽto busaro ñeñaro tõbujarã, yirãji ĩna, Dios ĩ waja seniri rumu, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Cutori gãna riojo cudimena oca

(Mt 11.20-24)

13 Gaje ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Bujato bajia ĩnare. Buto ñeñaro tõbujarã yirãji Corazín gãna, ito yicõri Betsaida gãna cuni. Ito bajiroti tõbujarã yirãji. Jaje tiyamani ĩnare ĩobojacu yu. Ito yu yibojarocati ĩna ñeñaro yirise jidicã ãmobiticã ĩna. Ĩnare yu ĩocato bajiroti Sidón, ito yicõri Tiro gãna

yu ĩoja, ĩna ñeñaro yirise iti rumujũ jidicãboana. Ito yicõri ĩna ñeñaro yirise tuoĩa bojori bujarã, saya wanure gaye meje sãñaboana ĩna. Ito yicõri "Buto bojori buja gua", yirona õja tuboana ĩna ya riojũ. 14 Dios ĩ waja seniri rumu Tiro, Sidón gãna rẽtoro ñeñaro tõbujarã yirãji Betsaida gãna, Corazín gãna cuni. 15 Ito yicõri, "Ũmacũjũ Dios tujũ ejarã yirãji mani", yi tuoĩabojarãji Capernaum gãna. Ito bajiro tuoĩabojarãti jeame ũjuroju warã yirãji ĩna, yiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

16 'No muare tuoguti, yure cuni tuogu ñami. No muare ãmobea yirã, yure cuni ãmorã meje ñama ĩna. No yure ãmobea yigu, yure cõarure cuni ãmogũ meje ñami ĩocũ, yiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Setenta y dos ñarã ĩna tudi ejare gaye

17 Mucana ĩ tu tudi ejarã buto wanu tudi ejayijarã Jesús ĩ cũana setenta y dos ñarã. Ito yicõri Jesure ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Gua Ujũ, rũmúa sãja ecoana rũmúare gua budi rotija, ñaro bajiroti guare cudicã ĩna, yiyijarã ĩna Jesure.

18 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro yiyijũ Jesús ĩnare:

—Rũmúa ujũ Satanás rẽtoro masigũ ña yu. Ũmacũjũ bujo ĩ jarise robo bajiro Satanás ĩ quedi wadija ticu yu. 19 Cotiwãja, ãñare cuni cudabojarãti mua cuni ecobe yirocu, yu masirise muare jidicãcu yu. Ito yicõri mua wajacure rẽtocũma yirocu, cũcu yu muare. Yu masirise muare yu jidicãjare ñejua muare junibetoja. 20 "Rũmúre gua budi rotija ñaro bajiroti cudiquĩ guare", yi masibojarãti buto wanu quenasaroti meje ña itiama. "Ũmacũjũ yu warotoju yu wame wõre ñacãroja", mua yi masija, iti ña buto wanu quenare gaye, yiyijũ Jesús ĩnare.

Jesús ĩ wanure gaye

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

21 Ito ĩ yirocati Jesús ĩ wanu quenaroca yiyijũ Espíritu Santo. Ito bajiri ado bajiro yiyijũ Jesús Diore:

—Cuna mure buto rũcubuoa yu. Mu ña adi tuti gagu Ujũ, macãrucũro jeyaro Ujũ. Ado gãna buto riasotiana, ito yicõri buto masirã, mu oca ĩna tuo masibitire oca, ñasari masa mejejuare mu oca ĩna tuo masiroca yicu mu. Mu ãmoro bajiroti bajicu. Iti ya yu Cuna mure, yiyijũ Jesús Diore.

22 'Jeyaro ujũ yu ñatoni yure cũquĩ yu Jacu. Yu Jacu sĩgũti queno yure masiguĩji. Ito yicõri yu sĩgũti yu Jacure queno masia. Gãjerã cuni yu Jacure masiroca, yu yi ãmoja, yu jacure masirã yirãji ĩna cuni, yiyijũ Jesús masare.

23 Ito yicõri ĩ rãca riasotirãre riti ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Yu ĩorise ticõri buto wanu quenare ña muare. 24 Ado bajiro muare ya yu. Jane meje gãna Dios oca goti ĩsiri masa, ito yicõri ujarã masa cuni adocãta mua tirise buto ti ãmobojayijarã ĩna. Ito bajibojarãti itire ti bujabisijarã ĩna. Ito yicõri adocãta mua tuorise buto tuo ãmobojayijarã. Ito bajibojarãti itire tuobisijarã ĩna, yiyijũ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Samaria sita gagu gãjire ĩ queno yire gaye

25 Ito bajiro yi ñaroca sĩgũ judio masa rotirise riasori masu, wadiyijũ Jesús rãca busirocu: "Riti masiati Jesús", yi tuoĩacõri seniĩagũ ejayijũ ĩ. Ado bajiro ĩre seniĩayijũ:

—¿Yu Ujũ, catitĩñare gaye yu buja ãmoja no bajiro yigujada yu? yiyijũ ĩ Jesure.

26 Ito ĩ yija tuocõri:

—¿No bajiro wãñati ucare, Dios ĩ rotire gaye? Ito yicõri, ¿itire mʉ tija no bajiro tʉoĩati mʉ? yiyijʉ Jesús ĩre.

27 Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiyijʉ judio masa rotirise riasori masʉ:

—“Mani Ʉjʉ Diore bʉto maija quena. Mani tʉoĩa oca sẽorisena, ito yicõri mani ya ʉsina cʉni bʉto Diore mani maija quena. Ito yicõri manimasi mani mairo bajiroti mani ñarãre cʉni mani maija quena”, yi gotia Dios oca, yiyijʉ ĩ Jesure.

28 Ito ĩ yija tʉocõri:

—Ñaro bajiroti cʉdia mʉ. Ito bajiroti ya Dios oca. Ito bajiro mʉ yija, catitĩñagʉ yigʉja mʉ, yiyijʉ Jesús judio masa rotirise riasori masʉre.

29 —“Yʉ ñarãre queno yigʉ meje ña yʉ”, yi tʉo masicõri, “¿Noajʉa ñati yʉ ñarã?” yi seniĩayijʉ ĩ Jesure.

30 Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, ado bajiro gotiyijʉ Jesús ĩre:

—Sĩgʉ Jerusalénjʉ ñagʉ Jericójʉ roja wayijʉ. Ma ĩ waroca riniri masa ĩre ñiacõri jeyaro ĩ gajeoni cʉtirise ĩre ẽmayijarã. Ĩ ya yutabujuri cʉni ĩre ẽma jeocõyijarã ĩna. Ito yicõri ĩre bʉto janugã cũcõri, ĩre wagoyijarã ĩna. 31 Ito ĩ baji cũñaroca pai cʉni iti mati wayijʉ. Ĩre ti bʉjabojagʉti riojoti rẽtacoayijʉ ĩ. 32 Ĩ bero gãji Levita masʉ ejayijʉ ĩ tʉ. Ĩre ti bʉja wacʉti riojo rẽtacoayijʉ ĩ cʉni. 33 Ito bajiro ĩre ĩna ti rẽtaja bero sĩgʉ Samaria sita gagʉ iti ma wacʉjʉ ti bʉjayijʉ ĩre. Ito yicõri ĩre ti maiyijʉ. 34 Ito bajiri ĩ tʉ ejacõri ĩre cami ʉco yiyijʉ ĩ. Iti cami ʉco yigʉ ʉyena ito yicõri ʉyé idena ʉco yiyijʉ ĩre. Ito yicõri ĩ ya camire wõbiayijʉ. Ito bajiro ĩre yicõri ĩ ya burro joejʉ ĩre mʉojeoyijʉ. Ito yi tĩogʉ, canira wijʉ ĩre ãmi wacõri ñamiasaro ĩre tirũnʉyijʉ. 35 Samaria sita gagʉ busuri wacʉ canira wi ʉjʉre jʉati niyeruti ĩsiyijʉ. Iti ĩsi wacʉ ado bajiro yiyijʉ ĩ ĩre: “Ãni cõgʉre tirũnʉña. Jairo waja mʉre iti godaja, tʉdi ejagʉ mʉre wa yicʉja yʉ mʉcana”, yiyijʉ ĩ canira wi ʉjʉre, yi oca gotiyijʉ Jesús judio masa rotirise riasori masʉre. Iti oca goti tĩogʉ ado bajiro ĩre seniĩayijʉ mʉcana Jesús: 36 “¿Ĩna ʉdiarã wato ñimʉjʉa ñarʉda riniri masa ĩna jasĩa cũrʉre, ti mairʉ?” Yi seniĩayijʉ Jesús judio masa rotirise riasori masʉre.

37 Ito ĩ yija tʉocõri:

—Samaria sita gagʉ ĩre ti mairʉ. Ĩ ñarʉ ĩ yagʉ, yiyijʉ ĩ Jesure.

Ito bajiro ĩ yija ado bajiro yiyijʉ Jesús ĩre:

—Wasa, ĩ yiado bajiroti yiba mʉ cʉni, yiyijʉ Jesús ĩre.

Marta mesa ya wijʉ Jesús ĩ ejare gaye

38 Ito ma wacʉjʉ cʉto ejayijʉ Jesús. Iti cʉto ejacõri Marta wame cʉtigo, ya wi wayijʉ ĩ. Ĩ ejaja ticõri, queno boca ãmiyijo iso ĩre. 39 Iso ocabajio María wame cʉtigo ñayijo. Iso Jesús ya gʉbo tʉ rujicõri, ĩ gotirisere tʉo rujiyijo. 40 Martama iso moarise gaye tʉoĩagõ ʉsirioro tõbʉjayijo. Ito bajiri Jesús tʉ eja rũgʉcõri, ado bajiro bʉsiyijo iso:

—¿Yʉ Ʉjʉ, no yibeati mʉre yʉ ocabajio yʉre ejabʉabecoti mʉ tʉ iso rujija? “Mʉ rĩjorore ejabʉaya maji”, yiya isore, yiyijo Marta Jesure.

41 Ito bajiro Marta iso yibojarocati ado bajiro cʉdiyijʉ Jesús isore:

—Marta mʉ moare cʉtirise ʉsirioro bajia mʉre. Ito bajiri ʉsirioro tõbʉja mʉ. 42 Bʉto ñasarise gaye cojiti ña. Yʉ bʉsirise tʉocõri, mʉ ocabajio María, ñasarisere bʉjamo. Nijʉa iso tʉo ãmisãrise isore ãmicãbiquĩji yiyijʉ Jesús Martare.

Diore mani seniroti Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

11 Co rumu Diore busiyiju Jesús. Ĩ busi tĩoroca ĩ rãca riasotigu sĩgũ ado bajiro busiyiju:

—Yu Uju, Juan rãca riasotiana ĩ riasoado bajiro guare cuni riasoya, Diore gua busi masitoni, yiyiju ĩ Jesure.

2 Ito ĩ yija tuocõri:

—Diore mu busija ado bajiro yiba:

Gua Jacu, ũmacũju gagu ña mu.
Mu wame masicõri masa jeyaro rũcubuojaro ĩna. Masa jeyaro Uju mu ñaroti rumu ejare ãmoa gua. Ũmacũjuga tuti cuni mu ãmoro bajiroti ñayija. Ito bajiri adi sitaju cuni mu ãmoro bajiro riti ñare ãmoa gua.

3 Co rumu ruyabeto gua baroticõti guare naju ĩsiña.

4 Gua ñeñaro yirisere ãcabojoya.
Gua cuni guare ñeñaro yirãre ãcabojoa. “¿No bajiro yure cudirã yirãjida ĩna?” yi tuoĩabesa guare. Gua ñeñaro yibititoni guare ejabuaya. Itocõ ña. Amén, yiba. Ito bajiro Diore mua busija quena, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

5–7 Gaje ado bajiro ĩnare gotiyiju Jesús:

—Sĩgũ mua baba ñami gudareco mua ya wi ejacõri ado bajiro ĩ yija, “Yu baba, gãji yu baba wa ucuri masu yu ya wiju ejami. Ñe ecare ma yure. Ito bajiri yure naju wasoaya mu”, ĩ yija, mua wi toti ado bajiro cudirã yirãji mua: “Usirioro yibesa yure. Soje cuni biado ña. Ito yicõri yu rĩa rãca canigũ ya yu. Ito bajiri ñejua ĩsirocu wagãdo ma yu”, yi cudirã yirãji mua. 8 Ito bajiro mua babare mua ĩsi ãmobitibojaja cuni, ĩre ĩsirã yirãji mua, mucana ĩ usirioro seni uyabe yirona. Ito yicõri ĩ ãmorocõ ĩsirã yirãji mua, ya yu muare. 9 Ado bajiroti yire ña Diore mani senija. Mani Diore senija manire ĩsigũ yiguĩji. Ĩre mani ãmaja bujarã yirãji mani. “Mure busi ãmoa yu”, mani yija, busi rotigu yiguĩji manire. 10 No senigũti boca ãmiguĩji. No ãmagũti bujagu yiguĩji. “Busi ãmoa yu”, yigureti busi rotigu yiguĩji Dios.

11 ’Adocãta mua rĩa ĩna naju senija, ¿Gũtagã ĩsire ñarojada muaca? Ito yicõri wai ĩna senija, ¿Ãña ĩsire ñarojada muaca? 12 Ito yicõri cara ria ĩna senija, ¿cotiwãja ĩsire ñarojada muaca? Ĩsimenaji mua, yi tuoĩa yu. 13 Ñeñaro yirã ñabojarãti, mua rĩa ĩna senija quenarise yirã yirãji mua. Mani rĩare quenarise riti mani ĩsija, Dioama mani Jacu ũmacũju gagu, ĩre mani senija, yiro bajiroti Espíritu Santo manire queo sãguĩji, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Rũmúa uju rotirise boca ãmicõri yami Jesús, ĩna yire gaye

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

14 Sĩgũre rũmú quedi sãjacõri, ĩ busibeto yiyiju. Ito ĩ baji ñaroca rũmúre bucõayiju Jesús. Rũmúre ĩ bucõaja beroti busicoayiju ĩ busibicu ñabojaru. Ito bajiro iti rẽtaja ticõri, ucayijarã masa. 15 Ito bajibojarocati coriarã ado bajiro tuoĩayijarã:

—Ãni ũmugũ rũmúare ĩ bucõarise, rũmúa uju Beelzebú wame cutigu masirisenati bucõami, yi tuoĩayijarã coriarã.

16 Gãjerãma, “Dios cõaru ñami ĩ”, gua yi tuoĩatoni, ũmacũju gaye tiyamani guare ĩogũ yiguĩji ĩ, yi tuoĩayijarã ĩna. 17 Ito bajiro ĩna tuoĩarisere masicõyiju Jesús. Ito bajiri ado bajiro gotiyiju ĩ ĩnare:

—Co sita gãna ñabojarãti ricati riti ĩna tuoĩaja, ito yicõri ĩna gãmeri jaja, queno ña masimenaji ĩna. Co wi gãna ñabojarãti ricati riti ĩna tuoĩaja queno corocõ ña masimenaji ĩna. 18 Ito bajiroti rũmúa uju Satanás, ĩ ñarãre ricati

riti tuoĩaroca ĩ yija, ĩna uju queno ña masibiquũji. Ado bajiro muare gotia yu. “Rũmúa uju Beelzebú ĩ masirisena rũmúare bucõami”, yiboja mua yure. 19 Rũmúa uju masirisena yu rũmúare bucõaja, ¿mua rãca gãnama ñimu masirisena rũmúare bucõati ĩna? “Gua rãca gãnama rũmú masirise gayena meje rũmúare bucõama ĩna”, yi tuoĩa mua. Ito bajiri itire ti masicõri, “Rũmú masirisena meje rũmúare bucõami ĩ cuni”, yi tuoĩa masia mua yure cuni. 20 Ado robojua bajia. Dios ĩ masirisena rũmúare bucõa yu. Ito bajiro yu yija ticõri, “Mani wato ñacãguũji Dios. Ĩre tuorũnurãre miojusuogu yami Dios”, yi masiruja muare.

21 ’Ũmugũ sẽogũ, ito yicõri queno bisu cutigu, ĩ ya wiju ĩ tirũnuja, iti wiju gaye quenoti ñacõaroja. 22 Ito yibojarocati gãji ĩ rẽto busaro sẽocõri rẽtocũgũ yiguĩji ĩre. “Adi yu bisu cutija ñimujua yure rẽtocũbiquĩji”, yi ĩ tuoĩabojarocati ĩre rẽtocũgũ yiguĩji. Ito yicõri ĩ gajeoni cutibojarise ĩre ẽmagũ yiguĩji. Rũmúa uju rẽtoro masigũ ña yu. Ito bajiri rũmúare bucõa masia yu, yi oca gotiyiju Jesús ĩnare.

23 ’No yu rãcajua ñabicu, yu rãca gagu meje ñami ĩocũ. No yure ejabuabicu, gãjerãre Diore masiroca yu yi ãmobojarocati yure ñeñaro yi codegu ñami ĩ, yiyiju Jesús ĩnare.

Masure budigocõri mucana tudi rũmú ĩ sãjare gaye

(Mt 12.43-45)

24 ’Sĩgũ masure rũmú ĩ budigoja, yucu manoju wa ucuguũji tujaraju ãma ucugu. Ĩ bujabeja ado bajiro tuoĩagũ yiguĩji ĩ: “Yu budigorure mucana tudi sãjacuja yu”, yi tuoĩagũ yiguĩji ĩ. 25 Mucana tudi ejagu ĩ budigorure quenora wi, ueri mani wi robo bajiro, ti ejagu yiguĩji ĩ. 26 Ito bajiro ti ejacõri gãjerã rũmúa jua ãmojeno ñarã ĩ rẽtoro ñeña busarã jigu yiguĩji ĩ, ĩ rãca ñatoni. Ito yicõri ĩna ñarocõti ĩ ũmugũre sãjarã yirãji. Ito bajicõri ĩ ũmugũ, cajero ĩ bajiado rẽto busaro bajigu yiguĩji. Ito bajiri, rũmú mucana tudi sãjame yirocu, Diore ĩ tuorũnu suyaja quena, yiyiju Jesús ĩnare.

Dios oca mani tuorũnuja wanu quenarã yirãji mani, Jesús ĩ yire gaye

27 Ito bajiro Jesús ĩ busiro toto ĩre tuorã wato sĩgõ oca sẽoro ado bajiro busiyijo:

—Mu jaco mure rucocõri, mure ũjugõ buto wanuyijo iso, yiyijo iso Jesure.

28 Ito bajiro iso yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Jesús isore:

—Yu jaco rẽtoro wanurã yirãji, Dios rotirise tuocõri ĩna cudija, yiyiju Jesús isore.

Tiyamani mu ĩore ãmoa gua, yi ĩna senire gaye

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

29 Ito bajiro Jesús ĩ busiroca jãjarã busa masa ĩ tu minijua wayijarã. Ito yicõri ado bajiro ĩnare gotiyiju ĩ:

—Adi rumuri gãna ñeñaro yi jairã ña mua. Ado bajiro ya mua yure: “Tiyamani mu ĩoja ticõri, ‘Dios ĩ cõaruti ñami ãni’, yiana gua”, ya mua yure. Ito mua yibojarocati tudi muare ĩobicuja yu. Diore goti ĩsiri masu, Jonás ñayoru, ĩre rẽtagore riti muare goticuja yu. 30 Jonásre rẽtare ticõri, “Ãniti ñami Dios ĩ cõaru”, yiyijarã Nínive cuto gãna. Yure cuni ito bajiroti yirã yirãji mua. Yu ña Masa Rĩjoru. Yure rẽtare masicõri, “Ĩ ñami Dios ĩ cõaru”, yirã yirãji mua cuni yure. 31 Dios masare ñeñaro ĩna yirise waja ĩ waja seniri rumu ado bajiro rẽtaro yiroja. Sheba cuto gago ujo ñayoro, mua adi rumuri gãnare, “Muare seti ña”, yigo yigõji iso. Jane mejeju sõju wayoyijo iso, queno tuoĩagũ rãca Salomón wame

cutigu rãca riasotiroco. Adocãta sïgü mua rãca ñami Salomón ñajacu rẽtoro tuo masigü. Ito ï bajibojarocati queno ïre tuorünubea mua. 32 Nínive cuto gãna cuni ado bajiro yirã yirãji muare Dios ï waja seniri rumu: “Jaje seti ña muare”, yirã yirãji ïna. Jane mejeju Nínive cuto gãnare Dios oca gotiyoyiju Jonás ñayoru. Jonás ï gotija tuocõri, ñeñaro ïna yirise jidicãñi ïna. Ito bajiri quenarise riti tuoïañi ïna. Adocãta sïgü ñami mua rãca Jonás ñayoru rẽtoro ñasagu. Ito ï bajibojarocati queno ïre tuorünubea mua, yiyiju Jesús ïnare.

Mani ya cajea busurica robo bajiro bajia, yi Jesús ï riasore gaye

(Mt 5.15; 6.22-23)

33 ’Noaju sïabusuoraga sïayocõri ruyubetoju, jacaju cuni cümenaji mani. Ito yicõri rujajedo totiju cuni cümenaji mani. Ruyubeto cürãonati gueje tutuju jeobusuorãji mani, ejari masa queno tijaro yirona. 34 Rãitïarise iti godaroca ya busurica. Mani ya cajea cuni busurica robo bajiro bajia. Ito bajiri cajeana suoriti mani ya usi queno tuo masiro yiroja. Tite mua. Quenarise mani tija queno tuoïarã yirãji mani, mani ya usiju. Ito bajibojarocati ñeñarise mani tija ñeñaro tuoïarã yirãji mani, mani ya usiju. Ito bajiro mani yija busuroju meje ñarã yirãji mani. Rãitïaroju ñarã bajiro ñarã yirãji mani ñeñarise mani tuoïa uyaja. 35 Ito bajiri quenarise riti tuoïarueja manire, ñeñarise riti mani tuoïa uyabe yirona. 36 Mare sïaticõri, “Adi majua ña quenari ma. Adi majua ña ñeñari ma”, yi ti masia mani. Ito bajiroti bajia mani ya usiju cuni. Mani ya usiju quenarise riti mani tuoïa ñaja, “Iti ña quenarise. Iti ña ñeñarise”, yi ti masia mani, yiyiju Jesús ï rãca riasotirãre.

Mua fariseo gaye tuoïarãre seti ña, Jesús ï yire gaye

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

37 Jesús ï busi tïoroca sïgü fariseo gaye tuoïagü, “Yu ya wiju bato mani”, yirocu Jesure baba cutiyiju. Ito ï yija tuocõri, ï ya wiju sãja wacõri badoju eja rũjũyiju Jesús. 38 Ïna baroto riojua judio masa ïna ãmo coesotiro bajiro Jesús ï ãmo coebeja ticõri, ti ucayiju fariseo gaye tuoïagü. 39 Ï ti ucaja ticõri, ado bajiro yiyiju mani Uju Jesús ïre:

—Mua fariseo gaye tuoïarã, joeti coeboja mua. Somotẽro idira tẽrori cuni joejua riti coea mua. Totijuama ñarocõti ueri cuticõa. Mua guaja cuni, joe ruju riti coea mua. Jubejuama ñeñaro tuoïa mua maji. Ito bajiri gãjerã ïna rucorise ti uorã ïnare ruoa mua. 40 Queno tuoïarã meje ña mua. Dios mua ya ruju rujeoru, mua ya usi cuni meniñi. ¿Itire masibeati mua? 41 Mua ya usiju queno tuoïacõri bojoro bujarãre ejabuarueja muare. Ito bajiro mua yija queno usi cuti ñarã yirãji mua.

42 ’Bujato bujarã yirãji mua, fariseo gaye tuoïarã. Dios ï rotiado bajiroti jeyaro mua bujarise ïre jabeto judacõa mua. Ito bajiro mua yiriseama quena ña. Ito bajiro queno yirã ñabojarãti gãjerãre queno yibea mua. Ito yicõri Diore maibea. Ito bajiro yibitirueja muare.

43 ’Bujato bujarã yirãji mua, fariseo gaye tuoïarã. Minijuara wiju sãja wacõri rücubuoraju riti ruji ãmoboja mua. Ma warã cuni gãjire mua bocaja, rücubuore rãca ï seniïare ãmoa mua. Mua ñaroti gaye riti tuoïa mua.

44 ’Bujato bujarã yirãji mua. Gãjerã ïna tiro riojo queno yirã ña mua. Ito bajibojarocati ïna tibetoju ñeñaro yirã ña. Ito bajiro mua yija ticõri, “Queno yirã ñama ïna”, yibojama gãjerã. Ito bajiro ïna tuoïabojarocati queno yirã meje ña mua, yiyiju Jesús ïnare.

45 Ito bajiro ĩ bʉsija tʉocõri, sĩgʉ̃ judio masa rotirise riasori masʉ ado bajiro cʉdiyijʉ ĩre:

—Yʉre riasogʉ, ito bajiro mʉ bʉsija queno ejabea gʉare, yiyijʉ ĩ Jesure.

46 Ito ĩ yija tʉocõri, Jesujʉa ado bajiro yiyijʉ ĩre:

—Bʉjato bʉjarã yirãji mʉa judio masa rotirise riasori masa cʉni. Gãjerãre jaje ũma rotia mʉa. Ñimʉjʉa mʉo yiado ma itire. Ito bajiro yicõri ĩnare ũma ejabʉa ãmobea mʉa. Jaje rotia mʉa. Jaje mʉa rotibojaja ñimʉjʉa mʉare cʉdi masibiquĩji. Ito bajiro rotirã ñabojarãti mʉa rotiro bajiroti yibea mʉa cʉni.

47 'Bʉjato bʉjarã yirãji mʉa. Mʉa ñicʉsabatia Diore goti ĩsiri masare sĩañi. Ĩnare bajiroti bajia mʉa cʉni. 48 Ito bajiro mʉa bajija ti masicõri, "Ĩna ñicʉsabatia robo bajiro tʉoĩarã ñama ĩna cʉni", yi tʉoĩama masa mʉare.

49 'Ito bajiro ĩna yiroto riojʉa masi yucãyijʉ Dios. Jane mejejʉ queno tʉoĩagʉ̃ ñari, ado bajiro yiyijʉ Dios mʉare tʉoĩa yugʉ: "Yʉre goti ĩsiri masa, ito yicõri yʉ oca goti ucuri masare cʉni, ĩna tʉ yʉ cõaja, coriarãre sĩarã yirãji ĩna. Ito yicõri gãjerãre ĩna tõbʉjaroca yirã yirãji ĩna", yi gotiyijʉ Dios jane mejejʉ. 50–51 Jane mejejʉ adi macãrʉcʉ̃ro ĩ rujeoja bero ĩre goti ĩsiri masare sĩasʉoñi mʉa ñicʉsabatia. Tite mʉa. Abel ñayorʉre sĩañi ĩna. Ĩ bero gãnare cʉni jãjarãre sĩañi ĩna. Ito yicõri Zacarías wame cʉtigʉre Dios ya wi gʉdareco rʉ̃gõgʉ̃re ĩre sĩasʉsañi mʉa ñicʉsabatia. Ito bajiri ĩna sĩare waja, waja senigʉ̃ yiguĩji Dios, ya yʉ mʉare adi rʉmʉri gãnare cʉni, yiyijʉ Jesús.

52 'Bʉjato bʉjarã yirãji mʉa judio masa rotirise riasori masa. Dios oca riasotirã ñabojarãti, ĩ ocare queno tʉorʉ̃nʉbea mʉa. Ito yicõri Dios ocare gãjerã ĩna tʉorʉ̃nʉ ãmobojarocati rẽoa mʉa ĩnare, yiyijʉ Jesús ĩnare.

53 Ito bajiro Jesús ĩ bʉsi waja tʉocõri, judio masa rotirise riasori masa, ito yicõri fariseo gaye tʉoĩarã bʉto junisiniyijarã ĩna Jesure. Ito bajiro junisinicõri ʉsirioro ĩre jeyaro seniĩayijarã ĩna. 54 Ito bajiro ʉsirioro seniĩa codeyijarã ĩna, ĩ queno cʉdi masibeja ticõri, "Ĩre seti ña", yirona.

"Queno yirã ña gʉa", yibojarãti ñeñarise yija quenabea, yi Jesús ĩ riasore gaye

12 Ito baji ñaroca jãjarã bʉsa masa minijuarã, bidi warã gãmeri cʉdayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna baji ñaroca ĩ rãca riasotirãre ado bajiro gotisʉoyijʉ Jesús:

—Fariseo gaye tʉoĩarãre queno tʉoĩa masima. Mʉa tiro riojo queno yirãji ĩna. Ito bajibojarãti mʉa tibetojʉ ñeñaro yirãji ĩna. "Queno yirã ña gʉa", yirã ñabojarãti ñeñaro yama ĩna. 2 Jeyaro mani yeyo bʉsibojarise gayere masi jeorã yirãji masa. Ito yicõri no mani yeyobojarise cʉni bʉjacõrã yirãji ĩna. 3 Mʉa yeyo bʉsibojarisere masa jeyaro tʉorã yirãji ĩna. Ito yicõri sojere biatucõri mʉa yeyo bʉsibojarisere cʉni masa jeyaro ĩna tʉo jeditoni ũmacʉ̃jʉ oca ruyuro yiroja, yiyijʉ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Diore mani güija quena, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 10.26-31)

4 Mʉcana ado bajiro gotiyijʉ Jesús ĩnare:

—Yʉ baba mesa ado bajiro mʉare gotia yʉ. Rujʉre sĩarãre güibitirʉja manire. Ĩna sĩaja bero ñejʉa gaje ñeñaro manire yi masimenaji ĩna ĩja. 5 "¿Ñimʉjʉare mani güija quenati?" yirocʉ mʉare gotigʉ ya yʉ. Diore mani güija quena. Dios ĩ sĩaja bero jeame ʉ̃jʉrojʉ mani ya ʉsire ĩ cõa ãmoja,

cõagũ yiguĩji ĩ. Ito bajiri ĩjuare mani güija quena.
6 'Co dujamocõ minia mani ĩsija niyeru juatiacã senirã yirãji mani. Queno waja mama ĩnaõna. Queno waja mana ĩna ñabojarocati sĩgũ ĩnare ãcaboja yibiquĩji Dios. Ĩnare queno tirũnugũ yiguĩji Dios. 7 Manire cuni queno tirũnuami Dios. Mani ya joare cuni, "Itocõ joa cutiami ĩ", yi masiami manire. Ito bajiri tuoĩa oca jaibitiruja manire. Minia rẽtoro ñasarã ña mani, Dios ĩ tija, yiyiju Jesús ĩnare.

"Jesure masigũ ña yu", mua yi bojobeja quena, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

8 'Ado bajiro muare gotia yu: No masa riojo, "Jesure masia yu, ito yicõri ĩre rũcubuoa yu", yigure, yu Masa Rĩjoru cuni, "Masia yu ĩre", yigu yiguja yu ángel mesa ĩna tiro riojo. 9 No "Jesure masibea yu", ĩ yija, "Masibea yu cuni ĩre", yigu yiguja yu ángel mesa tiro riojo.
10 'No yu Masa Rĩjorure, busitugu ñabojaguti, "Ñeñaro yu yirise yure ãcabojoya", ĩ yija tuocõri, ĩre ãcabojogu yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati no Espíritu Santore busitugureama ĩ ñeñaro yirisere ãcabojo masibiquĩji Dios.
11 'Minijuara wiju muare ãmi warã yirãji, ujarã riojo, "Ãnare seti ña", yirona. Ito bajiro ĩna yibojarocati, "Ado bajiro cudicuja yu", yi tuoĩa usirio yibeja. 12 Mua busiroti iti eja waja, Espíritu Santo muare ejabuagu yiguĩji mua queno busi masitoni, yiyiju Jesús ĩnare.

Gajeonire mani seobeja quena, Jesús ĩ yire gaye

13 Ito bajiro ĩna baji ñaroca masa wato gagu sĩgũ ado bajiro yiyiju Jesure:
—Yure riasogu, gua jacu ĩ rucogore gudarecona jidicãjaro yu rĩjoru yure, ĩre gotiya yiyiju ĩ Jesure.
14 Ito bajiro ĩ yija Jesujuama ado bajiro cudiyiju ĩre:
—Ito bajiro yirocure meje ado yure cũñi yu jacu, yiyiju Jesús ĩre.
15 Ito yicõri gaje ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:
—Queno tuoĩaña mua gãjerã ya gajeoni uobe yirona. Gajeoni jairo mani rucoja, jabetacã mani rucoja cuni no yibea. Buto ñasarise meje ña gajeoni, yiyiju Jesús ĩnare.
16 Ito bajiro ĩnare goticõri ado bajiro ĩnare oca goti masioyiju Jesús:
—Sĩgũ gajeoni jaigu ñayiju. Ĩ ñari sita gaye ote queno rica cutiyiju. 17 Ito bajiro ĩ ya ote rica cutija ticõri, ado bajiro tuoĩayiju ĩ: "¿Yu ya ote jaje bucuarisere no bajiro cũgũ yigujada yu?" yi tuoĩayiju ĩ. 18 Gajereama ado bajiro tuoĩayiju ĩ: "Mutari wiri seora wiri jana batecuja yu. Ito yicõri curi wiri menicuja. Ito bajiro curi wiri menicõri yu ya ote seocuja yu, ito yicõri yu gajeoni cutirise cuni. 19 Iti gajeoni yu seorise jaje rodori ñagũ yiguja yu itina. Ito yicõri queno ñacõagũ yiguja yu ĩja. Yumasiti queno bacuja yu. Idicuja yu", yi tuoĩayiju ĩ. 20 Ito bajiro yi ĩ tuoĩabojarocati, ado bajiro yiyiju Dios ĩre: "Queno tuoĩabicu ña mu. Adi ñamiti godagu ya mu. Ito bajiri jeyaro mu seobojarise gãji ye ñaro yiroja", yiyiju Dios ĩre, yi gotiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre. 21 Ito bajiro rẽtaro yiroja sĩgũ ĩ gajeoni cutirise ĩ seomucutija. Ito bajiro ĩ yija Dios tuju ñe bujabiquĩji ĩocũ. Dios ĩ tija waja mami, yiyiju Jesús ĩnare.

Ĩ rĩa masare tirũnugũ yiguĩji Dios, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 6.25-34)

22 Mucana tudi ado bajiro yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre:

—"¿Mani catirã baroti, no bajiro bujarãti mani?" yi tuoĩa usirio yibesa. Ito yicõri, "¿No mani sãñaroti bujarãti mani?" yi tuoĩa usiriobesa. 23 Bare rẽto busaro ñasarise ña mani catirise. Ito yicõri yutabujuri rẽto busaro ñasarise ña mani ya ruju. Ito bajiri manire rujeoru ñari mani ña masitoni bare, yutabujuri cuni ĩsigũ yiguĩji Dios. 24 Ãiriare tuoĩate mua. Weseca menicõri ote otecõri babiticã ĩna. Ito yicõri ote rica bujacõri ĩna seoroto manoja ĩnare. Ito bajibojarocati Dioama queno ecaguĩji ĩnare. Dios ĩ tija wutirã rẽto busaro ñasarã ña mani. 25 "Yoari cati ãmoa yu", yi mani tuoĩabojaja cuni, "Itocõ catigu yiguja yu", yi masibea mani. 26 "Itocõ catigu yiguja yu", mani yi masibeja gaje gaye cuni tuoĩa usiriobiticõruja manire, yiyiju Jesús ĩnare.

27 'Gaje, go iti judi mujarise tuoĩate mua. Judi mujacõri moabetoja iti. Ito yicõri iti sãñaroti cuni ãmabetoja. Ito bajibojarocati uju Salomón ñayoru seyorise ĩ sãñare rẽtoro seyorise ña go. 28 Nocõ mejeti ñacu go. Gaje rumuti ũmacañi ĩ asirisenati siniacoacu. Ito bajibojarocati seyorise cũñi Dios itire. Go rẽtoro ñasarã ña mani. Ito bajiri ĩre queno tuorũnurã meje ñabojarocati queno tirũnugũ ñari mua sãñarotire muare jidicãgũ yiguĩji Dios. 29 Ito bajiri, "¿Gua sãñaroti, gua baroti no bajiro bujarujati?" yi tuoĩa usiriobiticõruja muare. 30 Ito bajiro tuoĩa usirio ñama adi macãrucũro gãna. Manireama mani jacu sĩgũti ñami. "Adi ma ĩnare. Adire ãmoama ĩna", yi masiguĩji ĩ. 31 "Dios masa jeyaro Uju ĩ rotiro bajiro yicuja yu", mani yija, iti ña ñasarise gaye. Ito bajiro mani yija mani ãmorise ĩsigũ yiguĩji Dios manire.

Ũmacũju Dios tu quenarise mani bujaroti gaye

(Mt 6.19-21)

32 'Güibesa yu coderã mua. Coriarãti ña mua. Ito bajibojarocati ĩ rotiroju mua ejare buto ãmoami ĩ mani Jacu. 33 Mua rucorise gãjerãre ĩsima. Iti waja bujacõri bojoro bujarãre ĩsima mua. Ito bajiro mua yija jai busaro Dios tu bujarã yirãji mua. Itoju mua bujaroti jogarise meje ñaroja. Ito yicõri itoju mua bujarise ñimujua rinibiquĩji. Ito yicõri mua bujarisere butua bamenaji. 34 No mani gajeoni cutiroju iti tu ñarona buto tuoĩarã yirãji mani, yiyiju Jesús ĩnare.

Quenaro ña yucãña mua, Jesús ĩ yire gaye

35 'Quenaro ña yucãña mua, jeyaro mua rẽtaroti gaye yiari. 36 Ĩna uju ãmo siare basa ti tĩo, budi wadicõri ĩna bocati ñado robo bajiro ña yucaña mua. Soje tu ĩ ejaroca jana yucãdo bajiro ñacãña mua. 37 Queno ña yucõri ĩna uju ĩ ejaja ticõri, queno wanurã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna bajija ticõri, "Rujiya muare ecagu ya yu", yigu yiguĩji ĩ, ĩnare wanugũ. 38 Ñami gudareco, busurijua cuni, ĩ ejaroto riojua ĩna ña yucãja wanurã yirãji ĩna. 39 Adi yu gotirisere ãcabojabeja mua. Sĩgũ wi gagu, "Itocõ tujaroca ejagu yiguĩji riniri masu", ĩ yi masija, ña yucãboru ĩocũ, riniri masu sãjacõri rinime yirocu. 40 Itioni bajiroti queno ña yucaña mua cuni. "Adocõ ejagu yiguĩji Masa Rĩjoru", mua yi masibiti rumu ejagu yiguĩji. Ĩti ña yu Masa Rĩjoru, yiyiju Jesús ĩnare.

¿No bajiro bajiguĩjida queno tʉoĩagʉ̃? yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 24.45-51)

41 Ito ĩ yija tʉocõri, Pedro ado bajiro
ĩre seniĩayijʉ:
—Yʉ Ʉjʉ, ¿ito bajiro oca mʉ goti
masiorise, gʉa ye riti ñati? ¿Masa jeyaro
ye ñatite? yiyijʉ ĩ Jesure.
42–44 Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, ado
bajiro cʉdiyijʉ mani ʉjʉ ĩre:
—¿No bajigʉ ñati tʉo masicõri ĩ
ʉjʉre queno moa ĩsigʉ̃? Tite mʉ. Ado
bajirojʉa bajiami ĩocʉ̃. Ĩ ʉjʉ ĩre wijʉ
cũgʉ̃ yiguĩji ĩ codetoni, ito yicõri gãjerã
ĩre moa ĩsiri masare bare ĩ ecatoni.
Sĩgʉ̃ moa ĩsiri masʉ, ĩ rotiado bajiroti
ĩ moagore ti ejacõri wanʉgʉ̃ yiguĩji
Ʉjʉ ĩre. Ʉjʉ ĩ rotiado bajiroti ĩ moaja
ticõri, jeyaro tirʉ̃nʉri masʉ cũgʉ̃ yiguĩji
ĩ ito bero. 45 Ito bajibojarocati, “Coji
ejabiquĩji yʉ ʉjʉ maji”, yi tʉoĩacõri
ĩre queno moa ĩsibiquĩji. Ado bajiro
yigʉ yiguĩji. Gãjerã ĩ rãca moari masare
sẽoro ĩnare rotigʉ yiguĩji. Ʉ̃mʉare
romiare cʉni, ito bajiro yigʉ yiguĩji ĩ.
Ito yicõri bare ba, idi mecʉ yigʉ yiguĩji.
46 Ito bajiri, “Jane ejagʉ yiguĩji yʉ
ʉjʉ”, ĩ yibiti rʉmʉ ĩre ejabiagʉ yiguĩji
ĩ ʉjʉ. Ĩ ito yire waja bʉto waja senigʉ̃
yiguĩji ĩre. Ito yicõri queno cʉdimenare
ĩ moa rotiado bajiro ĩre cʉni moa rotigʉ
yiguĩji ĩ.
47 ’Ĩ ʉjʉ rotirise yiro robo yi
masibojagʉti ĩ ña yucãbeja, ito yicõri
yiro robo ĩ yibeja ĩ ʉjʉ bʉto bajegʉ
yiguĩji ĩre. 48 “Ado bajiro ãmoami
yʉ ʉjʉ”, yi masibicʉ ñari, ĩ ʉjʉre
queno ĩ cʉdi masibeja, ito yicõri yiro
robo ĩ yibeja bʉto bajebiquĩji ĩ ʉjʉ
ĩre. No Diore ĩ cʉdiroca yigʉ bʉto
bʉsa ĩ cʉdire ãmogʉ̃ yiguĩji Dios. No
ĩre tʉorʉ̃nʉroca ĩ yigʉ bʉto bʉsa ĩ
tʉorʉ̃nʉre ãmogʉ̃ yiguĩji Dios, yiyijʉ
Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Yʉre mʉa tʉorʉ̃nʉja ticõri, mʉare ti junisinirã yirãji, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 10.34-36)

49 ’Masa yʉre ĩna tʉorʉ̃nʉtoni
adi macãrʉcʉ̃rojʉ wadirʉ ña yʉ.
Coriarã yʉre tʉorʉ̃nʉrã yirãji. Gãjerã
tʉorʉ̃nʉmena yirãji. Sĩgʉ̃re bajiro
tʉoĩamena ñarã yirãji ĩna. Yʉre rẽtaroti
ñabojarocati iti rẽtaja quena yʉre.
50 Jaje quenabeto tõbʉjagʉ yigʉja yʉ.
Iti rẽtaroto riojʉa bʉto tʉoĩa ʉsirioa
yʉ. 51 “Masa jeyaro, sĩgʉ̃ rʉyabeto
oca mano ĩna ñatoni wadirʉ ñami ĩ”,
yi tʉoĩaboja mʉa yʉre. Bajibea. Yʉ
oca tʉocõri sĩgʉ̃re bajiro tʉoĩamena
yirãji masa. 52 Jane adi rʉmʉna ado
bajirojʉa ñarã yirãji masa. Co dʉjamocõ
ñarã ʉdiarã yʉre tʉorʉ̃nʉrã yirãji.
Gãjerã tʉorʉ̃nʉmena yirãji. Yibeja,
ʉdiarã yʉre tʉorʉ̃nʉbiticõri jʉ̃arã yʉre
tʉorʉ̃nʉrã yirãji gajea. 53 Jacʉ yʉre ĩ
tʉorʉ̃nʉja, macʉ tʉorʉ̃nʉbicʉ yiguĩji.
Macʉ ĩ tʉorʉ̃nʉja, jacʉ tʉorʉ̃nʉbicʉ
yiguĩji. Jaco iso tʉorʉ̃nʉja, maco
tʉorʉ̃nʉbeco yigõji. Maco iso tʉorʉ̃nʉja
jaco tʉorʉ̃nʉbeco yigõji. Mañicõ iso
tʉorʉ̃nʉja, jẽjo tʉorʉ̃nʉbeco yigõji. Jẽjo
iso tʉorʉ̃nʉja, mañicõ tʉorʉ̃nʉbeco
yigõji. Yʉ oca tʉocõri sĩgʉ̃re bajiro
tʉoĩamena yirãji masa, yiyijʉ Jesús ĩ
rãca riasotirãre.

“Queno yirã ña gʉa”, yibojarãti mʉa tʉoĩaro bajiro yibea mʉa, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

54 Gaje ado bajiro goti remoyijʉ Jesús
masare:
—Ʉ̃macañi ruji waro ide bueri
iti mʉja wadija ticõri, “Ide quediro
wadia”, yi masia mʉa. Mʉa yiro bajiroti
quedia iti. 55 Wesicajʉare mino iti wẽa
mʉocõaja ticõri, “Asiro wado ya”, yi
masia mʉa. Mʉa yiro bajiroti bajia iti.
56 Macãrʉcʉ̃ro gaye ticõri, “Ado bajiro

rẽtaro yiroja", yi masia mua. ¿No yija ito bajiro ti masirã ñabojarãti, "Gua ñeñaro yirise gua jidicãbeja quenabeto tõbujarã yirãji gua", yi masibeati mua? "Queno yirã ña gua", yibojarãti mua tuoĩaro bajiro yibea mua, yiyiju Jesús ĩnare.

Gãji rãca mua oca josaja, oca quenoja quena, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 5.25-26)

57 "Ado bajiro yija quena manire", yi tuoĩa mua. Ito bajibojarocati "Quenarise riti yiruja mani", yibea mua. 58 Gãji muare ĩ seti yija, oca quenori masu tuju mua waroto riojua oca quenoña. Oca quenori masu tu ejamenati mua oca queno masibeja porecia tu muare ãmi wacu yiguĩji. Ĩna poreciaju muare tubiarã yirãji. 59 Ñeñaro mua yigore mua waja yibeja, budimena yirãji mua. Ito bajiroti bajia. Ito bajiri Dios ĩ waja seniri rumu ejaroto riojua ĩ rãca oca quenoña. Mua quenobeja ĩ waja seniri rumu muare jeame ũjurojᵾ cõagũ yiguĩji. Ito yicõri ĩ cõaja bero mucana tudi budire ma, ya yu muare, yi gotiyiju Jesús ĩnare.

Diore mani tuorũnuja iti ña ñasarise, Jesús ĩ yire gaye

13 Iti rumuriti ado bajiro Jesure gotirã ejayijarã masa:

—Galilea gãna Diore rũcubuorona waibucurã sĩacã ĩna. Ito bajiro waibucurãre ĩna sĩaja bero Pilatojuama ĩnareti sĩa rotiquĩ ĩ ĩja. Ito bajiro yicõri waibucurã ya rí rãca ĩna ya ríre wuoquĩ ĩ ija, yi goti ejayijarã ĩna Jesure.

2 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—¿No bajiro tuoĩati mua? "Gãjerã Galilea gãna rẽtoro ñeñaro yirã ñacã ĩna. Ito bajiri goda jediyijarã ĩna", ¿yire masiati mua? 3 Meje ito bajiro meje bajia. Ado bajiro ya yu muare: Muare cuni mua ñeñaro mua yirise mua jidicãbeja, ito bajiroti godarã yirãji mua cuni. 4 "Jerusalénju ũmari wi Siloé wame cutiri wi dieciocho ñarã ĩna juja quedi godaja, gãjerã Jerusalén gãna rẽtoro seti ñadoja ĩnare", ¿yi tuoĩati mua? 5 Meje, ito bajiro meje ya yu. Mua ñeñaro yirise mua jidicãbeja, ito bajiro rẽtaro yiroja muare cuni, yiyiju Jesús masare.

Higueragu rica manigũ gaye Jesús ĩ gotire

6 Ito bero masare goti masiore ocana ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Sĩgũ higuera wame cutiricu ĩ oteragu tigu wayiju, "¿Rica cuticuati?" yirocu. Rica manigũti ti ejayiju ĩ itigure. 7 Ito bajija ticõri, ĩ ya wese coderi masure ado bajiro yiyiju: "Tite. Udia rodoju coji ruyabeto rica ãmigũ ejasotiboja yu. Rica ma itigu. Quẽacãcõña. Rica cutia yiro meje ña ajea itigu", yiyiju ĩ, ĩ ya wese coderi masure. 8 Ito bajiro ĩ yija tuocõri: "Yu uju, ito ñacõato maji. Sita seacũgũ ya maji. Ito yicõri quenarise itigure tucuja yu. 9 Ito yija rica cutiro yiroja gajea. Iti rica manija, quẽacõre ñaro yiroja", yiyiju ĩ, ĩ ujure. Ito bajiroti bajia. Sĩgũ, "Diore tuorũnugũ ña yu", yibojaguti ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicãbeja ticõri, ĩre waja senigũ yiguĩji Dios, yi gotiyiju Jesús ĩnare.

Tujacãra rumu cõgõre Jesús ĩ yisiore gaye

10 Co rumu tujacãra rumu judio masa ĩna minijuasotiri wiju riaso ñayiju Jesús. 11 Ito ĩ yiroca sĩgõ ñayijo dieciocho rodori cõ tujago. Ito bajiri isore ruja mutĩgũ ñaroca yiyiju rũmú. Ito bajicõri riojo rũgõ masibisijo iso. 12 Isore ticõri isore busirocu ji ñucayiju Jesús:

—Romio mure quenoa yu. Mu ñarise cutirise ma mure ĩja, yiyiju Jesús isore.

13 Ito yicõri isore ãmo moa jeoyiju Jesús. Ito ĩ yirocati riojo rũgũcoayijo iso ĩja. Ito bajiri Diore rũcubuogo wanure ocana ĩre busisuoyijo iso. 14 Tujacãra rumu Jesús isore yisioja ticõri, iti wi minijuara wi uju Jesure junisiniyiju. Ito bajiri ado bajiro yiyiju ĩ masare:

—Co ãmojeno rumuri ña moaroti rumuri. Mua yisio roti ãmoja iti rumuri wadija quena, tujacãra rumu meje, yiyiju ĩ masare.

15 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju mani Uju ĩre:

—"Tujacãra rumu moare ma", yi bojarãti moarãji mua. Tite. Tujacãra rumu ñabojarocati mua ya wecu mua ya burro ide iditoni õja mua. 16 Adio ñamo mani ñicu Abraham janerãbatia janeño. Dieciocho rodori iso cõ ñaroca yiñi rũmúa uju Satanás. ¿Tujacãra rumu ñabojarocati isore yu yisioja quenabetojada? yiyiju Jesús ĩre.

17 Ito bajiro Jesús ĩ busija tuocõri, ĩ wajana ĩre bojo tiyijarã ĩna. Masama jeyaro tiyamani Jesús ĩ ĩoja ticõri, buto wanu quenayijarã ĩna.

Ado bajiro bajia mostaza ajeri, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

18 Ito yija mucana ado bajiro gotiyiju Jesús masare:

—Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju Dios ĩ miojuja, ¿no bajirojada? ¿Ñe goti masiore ocana muare goti rẽtobugujada yu? Bau, ado bajirojua muare goticuja yu. 19 Mostaza ajerire tuoĩate mua. Sĩgũ ĩ ya weseca mostaza ajeri oteyiju. Gaje ote ajeri rẽtoro mutacã busa ña iti mostaza ajeri. Ito bajiro mutacã ñabojaroti bucua wato gaje ote yucuri rẽto busaro jajocu ñaroja itigu. Jajocu itigu ñajare itigu rujuriju minia jibu menirãji ĩna. Itire bajiroti Dios mani Uju ĩ ñaja, gãjerãre goti ãmorãji mani, jãjarã busa ĩre masirã ĩna ñatoni, yiyiju Jesús ĩnare.

Ado bajiro bajia naju wadarise uco, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 13.33)

20 Gajereama ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju Dios ĩ miojuja, ¿no bajirojada? Ado bajiro goti masiorena muare gotia yu. 21 Romio pan menigõ waco udia coacõ pan menire gaye ãmiyijo iso. Ito yicõri wadarise uco wuoyijo iso. Ito bajiri iso wuoja jairo wadayiju iti. Itire bajiroti bajiro yiroja, "Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios", masare mani yi riaso ucuja. Ito bajiri jãjarã busa ĩre tuorũnu warã yirãji ĩja, yi riasoyiju Jesús masare.

Eyabiti soje ña Dios tu sãjara soje, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 7.13-14,21-23)

22 Ito yija Jesús Jerusalénju wasuoyiju mucana mana. Wacu riti cutori ĩ ejaja masare riaso rẽta wayiju ĩ. 23 Ito bajiro ĩ riaso rẽta waroca sĩgũ ĩre seniĩayiju:

—Yu Uju, ¿coriarãreti, masogũ yiguĩjida Dios? yiyiju ĩ Jesure.

Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

24 —Masa jeyaro meje Dios ĩ ñaroju sãjarã yirãji ĩna. Ito bajiri ñeñaro mua yirise jidicãña mua, "Dios ñaroju sãjana gua", yirona. Jãjarã sãja ãmobojarã yirãji ĩna. Ito bajibojarocati coriarãti sãjarã yirãji. 25 Ado robojua bajia. Dios ĩ ñaroju ĩ biaja, macũjuju mua ñaja, sãja masimena yirãji mua. "Gua Uju, guare soje jana ĩsiña", yibojarã yirãji mua. "Meje yu ñarã meje ña mua. Muare masibea yu", yigu yiguĩji Dios. 26 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudibojarã yirãji mua: "Mu rãca bacu gua. Mu rãca ñacu gua. Ito yicõri gua

ya cutorijʉ masare riaso ucucu mʉ”, yibojarã yirãji mʉa. 27 Ito bajiro mʉa yibojarocati ado bajiro mʉare cudigu yiguĩji ĩ: “Mʉare masibea yʉ. Yu tu ñabesa mʉa. Ñeñaro yi jairã ña mʉa”, yigu yiguĩji ĩ, ya yu mʉare. 28 Dios ĩ rotirojʉ sãja masimena yirãji mʉa. Abraham, Isaac, Jacob, ito yicõri Diore goti ĩsiri masa ñayoana ĩ tu ĩna ñaja tibojarã yirãji mʉa. Ito bajibojarocati ĩna tujʉ eja masimena yirãji mʉa. Mʉare cõacõgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri sãja masibiticõri ruje otirã yirãji mʉa. Ito yicõri buto tõbujarã ñari mʉa ya guji cuni canamʉorã yirãji. 29 Co sita gãna ruyabeto Dios ĩ rotirojʉ ejacõri minijua barã yirãji. Ĩna rãca sãja masibiticõri ti bujatomena yirãji mʉa. 30 Adojʉ coriarã ñasari masa ñarã, itojʉ ñasari masa meje ñarã yirãji ĩna. Ito yicõri adojʉ coriarã ñasari masa meje ñarã itojʉ ñasari masa ñarã yirãji ĩna, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Jerusalén gãnare tuoĩa maigũ Jesús ĩ otire gaye

(Mt 23.37-39)

31 Iti rumuti Jesure oca gotirã ejayijarã fariseo gaye tuoĩarã:

—Rudi wasa adijure. Herodes mure sĩa ãmoami, yiyijarã ĩna Jesure.

32 Ĩna ito bajiro yija tuocõri:

—Ĩ ñeñaro yi jaigure ado bajiro gotitẽña mʉa: “Tuoya jane, jane busuri cuni cõrãre yisiocuja yʉ. Rũmú sãñarãre cuni rũmúare bucõacuja yʉ. Ito yicõri, ija sõjʉa moa tĩogũ yigʉja yʉ, yimi”, yi gotitẽña mʉa Herodesre, yiyijʉ Jesús fariseo gaye tuoĩarãre. 33 Jane, jane busuri, gaje rumu cuni Jerusalénjʉ ware ña yure. Jerusalénjʉ godagʉ yigʉja, jãjarã Diore goti ĩsiri masa ĩna godado bajiroti, yiyijʉ Jesús ĩnare.

34 Jerusalén gãnare tuoĩagũ, ado bajiro busiyijʉ Jesús:

—Diore goti ĩsiri masare sĩayija mʉa. Mʉare oca gotitoni Dios ĩ cõanare cuni gũta reayija mʉa. Coji meje mʉare mioju ãmobojacu yʉ. Cara iso rĩare caero rocajʉ iso miojuro bajiro, mʉare yi ãmobojacu yʉ. Ito bajiro yʉ yi ãmobojarocati ãmobitic mʉa. 35 Queno tuoĩaña mʉa. Mʉa wiri wagora wiri bajiro tujaro yiroja. Ito yicõri mʉare jidicãgũ yiguĩji Dios. Riti ado bajiro mʉare gotia yʉ. “Guare yiari Dios ĩ cõaru ña mʉ. Mure queno yiñi Dios”, mʉa yiroto riojʉa mucana jʉaji yure timena yirãji mʉa, ya yu mʉare, yiyijʉ Jesús masare.

Rujuri mijigũre Jesús ĩ yisiore gaye

14 Co rumu tujacãra rumu fariseo gaye tuoĩarã ujʉ tu bagʉ wayijʉ Jesús. Gãjerã fariseo gaye tuoĩarã, “¿No bajiro yigʉ yiguĩjida Jesús?” yi tuoĩayijarã ĩna. 2 Ito bajiro Jesús ĩ baji ñaroca, sĩgũ rujuri mijigũ ejayijʉ ĩ tu. 3 Ĩ ejaja ticõri, judio masa rotirise riasori masa, ito yicõri fariseo gaye tuoĩarãre ado bajiro seniĩayijʉ Jesús ĩnare:

—¿Cõgũre tujacãra rumu ñaroca mani yisioja quenati? yiyijʉ Jesús ĩnare.

4 Ĩnama cudibisijarã. Ĩna cudibeja ticõri, cõgũre moaĩacõri ĩre yisioyijʉ. Ito yicõri, “Wasa mʉ”, yiyijʉ ĩ ĩre. 5 Ito yicõri fariseo gaye tuoĩarãre, ado bajiro yiyijʉ Jesús:

—“Tujacãra rumu moare ma”, yibojarãti moarãji mʉa. Tite. Sĩgũ mʉa macu, ito yicõri ecaru wecu ide gojejʉ ĩ quedi sãjaja, yoari mejeti ãmimorãji mʉa ĩre, tujacãra rumu ñabojarocati, yiyijʉ Jesús ĩnare.

6 Ito ĩ yija tuocõri, no bajiro cudi masibisijarã ĩna.

Ado bajiro bajiama ãmo siare basa tiri masa, yi Jesús ĩ riasore gaye

7 Barã ejari masa cumurori rũcubuorajʉ riti ĩna ruji ãmoja

ticõri, ado bajiro goti masioyijʉ Jesús ĩnare:

8–9 —Sĩgʉ̃ ãmo siare basa titoni ĩ jija, bʉto rʉ̃cʉbʉorajʉ meje rujiba mʉa. Bʉto rʉ̃cʉorajʉ mʉa rujija, gãji mʉa bero ñasari masʉ ĩ ejaja ticõri, mʉare oca cõari masʉ, ado bajiro yigʉ yiguĩji: “Baʉ wʉmʉña, ãnijʉa ñami ñasari masʉ, ĩjʉa mʉa godo rujijaro”, yigʉ yiguĩji. Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, masa tiro riojo bojo bʉjarã yirãji mʉa, ĩ ito yija. Ito yicõri sʉsari cumurojʉ rʉ̃cʉbʉorajʉ meje masa tʉ rujirã yirãji mʉa. 10 Ado bajirojʉa mʉa yija quena. Gãji mʉare oca cõaja bʉto rʉ̃cʉbʉorajʉ meje rujiba. Ito bajiro mʉa yija mʉare oca cõari masʉ, ado bajiro yigʉ yiguĩji: “Yʉ baba rʉ̃cʉbʉorajʉ bʉsa rujiya mʉ”, yigʉ yiguĩji ĩ mʉare. Ito bajiro mʉare ĩ yija, mʉa rãca gãna ti rʉ̃cʉbʉorã yirãji ĩna mʉare. 11 “Masa rẽtoro ñasagʉ ña yʉ”, yigʉ, ñasari masʉ meje ĩ ñaroca yigʉ yiguĩji Dios ĩre. Gãjiama, “Gãjerã rẽtoro ñasagʉ ña yʉa”, yibicʉ, Ĩ ñasari masʉ ñaroca yigʉ yiguĩji Dios ĩre. Ito bajiri, “Gãjerã rẽtoro ñasagʉ ña yʉ”, yi tʉoĩabitirʉja manire, yiyijʉ Jesús ĩnare.

12 Ito yicõri ado bajiro yiyijʉ Jesús ĩre oca cõarʉre:

—Gãjerãre mʉ ba roti ãmoja, mʉ baba mesa, mʉ ocabajirã, mʉ tʉ gãna, ito yicõri gajeoni jairãre, “Barã waya”, yibeja. Ĩnare riti mʉ jija, “Yʉre cʉni bare eca gãmejaro ĩna”, yigʉ bajiro ya mʉ. 13 Ito bajiri ito bajiro tʉoĩabesa itire. Ado bajirojʉa mʉ yija quena. Gãjerãre, “Barã waya mʉa”, mʉ yi ãmoja bojoro bʉjarãjʉare mʉ jija quena. Ruduana, queno wa masimena, ito yicõri cajea timenare cʉni mʉ jija quena. 14 Ito bajiro ĩnare yicõri queno wanʉ quenagʉ̃ yigʉja mʉ, “Yʉre waja yiado mama ĩna”, yirocʉ. “Diojʉa yʉre waja yigʉ yiguĩji ĩre tʉorʉ̃nʉrã tʉdi catiroca ĩ yiri rʉmʉ”, yi tʉoĩacõri wanʉgʉ̃ yigʉja mʉ, yiyijʉ Jesús ĩre.

Basa bʉcʉ gaye Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 22.1-10)

15 Iti tʉocõri sĩgʉ̃ Jesús rãca ba rujigʉ, ado bajiro yiyijʉ:

—No Dios rotirojʉ ba ejagʉ, wanʉ quenagʉ̃ yiguĩji, yiyijʉ ĩ Jesure.

16 Mʉcana gaje goti masiore ocana ado bajiro gotiyijʉ Jesús ĩnare:

—Co rʉmʉ sĩgʉ̃ basa bʉcʉ menigʉ̃ jãjarã masare, ji ñucayijʉ. 17 Basa ñasʉoroca ĩre moa ĩsiri masʉre, “Masare jitẽña. Itocõ ña wajʉ ĩja”, yiyijʉ ĩ, ĩ ya moari masʉre. 18 Ĩnare ĩ gotibojarocati, “Bʉjato bajia no masia ma gʉare. Wado ma gʉare, moare jaje ña”, yiyijarã ĩna. Sĩgʉ̃ ado bajiro yiyijʉ: “Canʉti sita cojʉ waja yibʉ yʉ. Ito bajiri itire tigʉ wacʉ ya yʉ”, yiyijʉ sĩgʉ̃ ĩre. 19 Gãji ado bajiro yiyijʉ: “Co dʉjamocõ babari wecʉa waja yibʉ yʉ. Ito bajiri ĩnana moaĩasʉogʉ wacʉ ya yʉ. Ito bajiri josabesa yʉre. Wado ma yʉ”, yiyijʉ ĩ. 20 Gãjiama ado bajiro yiyijʉ: “Canʉti manojo bʉjabʉ yʉ. Ito bajiri wa masia ma yʉre”, yiyijʉ ĩ, ĩnare jigʉ ejabojarʉre. 21 Ito bajiro ĩna yija tʉo tʉdi wacõri, ĩ ʉjʉre ñarocõti gotiyijʉ ĩ. Ito ĩ yija tʉocõri, ĩ ʉjʉ junisiniyijʉ. Ito bajiri gãjerãjʉare ji roti ñucayijʉ ĩ mʉcana ĩre. “Coji wasa cʉtojʉ, cʉri mari mʉtari mari cʉni warã mʉ ti bʉjaro bajiroti ãmi wadiba. Bojoro bʉjarã, ruduana, cajea mana, wa masimenare cʉni ãmi wadiba mʉ”, yiyijʉ ĩ ĩre moa ĩsiri masʉre. 22 Ĩ ʉjʉ rotiro bajiroti yiyijʉ ĩ. Ito yi, ĩnare ãmi tʉdi ejacõri ĩ ʉjʉre gotiyijʉ: “Yʉ ʉjʉ mʉ rotiado bajiroti ya yʉ. Ito bajibojarocati mʉ ya wi masa dajabea maji”, yiyijʉ ĩ, ĩ ʉjʉre. 23 Ito yija ĩ ʉjʉ ado bajiro gotiyijʉ ĩre: “Cʉto tʉnima gãnare, masa mʉ bocaja bʉto adojʉ wadi rotiba, yʉ ya wi iti dajatoni. 24 Cajero yʉ oca cõabojana, yʉ ya wi sãjacõri bamena yirãji ĩna, ya yʉ mʉre”, yiyijʉ ĩ ya moari masʉre. Ito bajiri Dios ñarojʉ mʉa eja ãmoja, mʉa

ñaroti gaye riti tuoĩabiticõri Diore riti mua tuorũnu suyaja quena, yi oca goti masioyiju Jesús ĩnare.

Yure mua tuorũnu suya ãmoja josari ñaro yiroja muare, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 10.37-38)

25 Co rumu jãjarã masa Jesure sua wayijarã. Ito bajiro ĩna baji ñaroca ĩnare juda ticõri, ado bajiro yiyiju ĩnare:

26 —Sĩgũ yu rãca ĩ riasoti ãmoja, ĩ jacusabatia, ĩ manojo, ĩ ria, ĩ ñarã rẽto busaro maigũ yiguĩji yure. Ĩ queno catija, ĩ cõja cuni yure maigũ yiguĩji ĩ. 27 Ñeñaro tõbujagu yure ĩ tuorũnubeja yu rãca riasotigu ñabiquĩji ĩ. 28 Ado bajirojua bajia. Ũmari wi mua meni ãmoja, mua meniroto riojua, "¿Waja tĩjacuri seyoati?" yirona cõĩarã yirãji mua. 29 Ito bajiro mua yibeja menisuobojarãti mua tĩobeja, gãjerã muare ticõri ajarã yirãji. 30 Ado bajiro yi ajarã yirãji ĩna muare: "Ãni ũmugũ ũmari wi menisuobojagu tĩo masibeami", yi ajarã yirãji ĩna muare. 31 Sĩgũ sita uju, gaje sita gagu rãca ĩ gãmeri sĩa ãmoja, ĩna gãmeri cana muoroto riojua, ado bajiro tuoĩagũ yiguĩji ĩ: "¿Yu ya surara diez mil ñarã, ĩ ñarã veinte mil ñarãre rẽtocũrã yirãjida ĩna?" yi tuoĩagũ yiguĩji. 32 "Ĩnare rẽtocũado ma yu", ĩ yija, gaje sita gagu sõju ĩ tujaroca oca quenori masa cõagũ yiguĩji ĩ. 33 Iti bajiroti, mua rucorise maicõri mua jidicã ãmobeja yu rãca riasoti masimenaji mua. Ito bajiri yure mua suyaroto riojua mua queno tuoĩaja quena, yiyiju Jesús ĩnare.

Moa iti ocabeja ñe waja ma, yire gaye

(Mt 5.13; Mr 9.50)

34 'Moa iti ocaja quenarise ña.
Iti ocabeja ñe waja manoja iti.
35 Ocabitireama ñe yiya manoja. Ito bajiri itire cõacõrã yirãji masa, iti ocabejare. Ñe waja manoja itioni. Mua gãmo goje cutirã tuo masiña. Yu sĩgũre mua tuorũnubeja moa ocabiti waja mani robo bajiro ñarã yirãji mua. Ito bajiri yure mua suya ãmoja yure riti tuorũnuja quena, yiyiju Jesús ĩnare.

Oveja wisarure ãmagũ yiguĩji coderi masu, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 18.10-14)

15 Jãjarã ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa, ito yicõri ñeñaro yi jairã cuni, Jesús tu minijua wayijarã ĩ busija tuorona. 2 Ĩna rãca Jesús ĩ baba cutija ticõri, fariseo gaye tuoĩarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni Jesure busituyijarã ĩna:

—Ãni Jesús ñeñaro yirãre boca ãmiami. Ito yicõri ĩna rãca bami ĩ, yi busituyijarã ĩna ĩre.

3 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro oca goti masioyiju Jesús: 4 —Mua wato sĩgũ cien oveja rucogu, sĩgũ ĩ wisaja, gãjerã noventa y nueve ñarãre wago cũgũ yiguĩji ĩ, gãji wisarure ãmagũ wacu. Ĩre ãma bujacõriju susagu yiguĩji ĩ. 5 Ĩre bujacõri wanugũ, gãcojoeju gajagu yiguĩji ĩre. 6 Ĩre buja tudi ejacõri ĩ baba mesare jicõri, ado bajiro yigu yiguĩji ĩ ĩnare: "Yu rãca wanuña mua. Oveja godarure bujacõmu yu", yigu yiguĩji ĩ ĩnare. 7 Sĩgũ ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicãja ticõri, buto busa wanurã yirãji ángel mesa. Jãjarã queno yirãre wanurã ñabojarãti sĩgũ ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicãja ticõri, buto busa wanurã yirãji ĩna, yiyiju Jesús ĩnare.

Romio niyeru cuji ruyuriocõri tudi iso bujare gaye

8 Gaje ado bajiro ĩnare goti masioyiju Jesús:

—Sĩgõ jua dujamocõ niyeru tiri rucocõri coti iso ruyurioja, sĩabusuoragu sĩagõ yigõji. Roariti iso ya wi tucãgõ yigõji. Iti cuji bujacõriju ãmasusago yigõji iso. 9 Iti cuji bujacõri iso baba

mesare jigo yigõji iso. Ito yicõri ado bajiro yigo yigõji: “Yu rãca wanuña. Niyeruti godarati bujacõmu yu”, yigo yigõji iso ĩnare. 10 Ito bajiroti ángel mesa cuni buto wanurã yirãji, sĩgũ ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicãja ticõri, yiyiju Jesús ĩnare.

Ĩ macu tudi ejaja ticõri, ĩ ñeñaro yigore jacu ĩ ãcabojare gaye

11 Mucana ado bajiro ĩnare goti masioyiju Jesús:

—Sĩgũ ñayiju jũarã rĩa cutigu. 12 Ĩ macu, bero gagu ado bajiro yiyiju ĩ jacure: “Cuna ija yu rucoroti gaye adocãtati ĩsiña yure”, yiyiju ĩ. Ito ĩ yija tuocõri, ĩ rĩare, ĩna rucorotire ĩnare batoyiju ĩ. 13 Ĩ batoja bero co rumu ĩ macu, bero gagu ĩ ya gajeoni miojuyiju. Ito yicõri sõju gaje sitaju wayiju. Itoju ejacõri ñeñaro yicõri ĩ ya niyerure jeoyiju ĩ. 14 Ito ĩ baji ñaroca iti sitaju bare queno mañiju. Ito bajijare ruje ñiocõsotiyiju ĩ. 15 Ito bajiri sĩgũ iti sita gagu tu moare ãmagũ wayiju. Moare ĩ bujaja bero, iti sita gagu ĩ ya yeseare code rotiyiju. 16 Ñiocõ wacu ĩna cõareti yesea ĩna bariseti ba ãmobojayiju. Ito ĩ bajibojarocati sĩgũjuama ecabisijarã ĩre. 17 Ito baji ñagũju tuoĩayiju ĩ ĩja: “Yu jacu ya moari masa jãjarã ñabojarocati ĩna ba ruarise ruyaroja ĩnare. Ito ĩna bajiroca yujuama adoju ñiojoga godagu ya yu. 18 Yu jacu tuju tudi wacu yiguja yu. Ĩ tu ejacõri, ado bajiro ĩre yicuja yu: ‘Cuna ñeñaro mure yicu yu. Ito yicõri Dios ĩ tiro riojo cuni ñeñaro yicu yu. 19 Ito bajiri, “yu macu”, mu yiguõcũ meje ña yu. Mure moa ĩsiri masu bajiroti ñacuja yu’, yigu yiguja yu, yu jacure”, yi tuoĩayiju ĩ. 20 Ito bajiro tuoĩacõri ĩ jacu tu tudi wasuoyiju ĩ.

’Sõju ĩ tujaroca ĩ jacu ĩre ti bujacõri ĩre ti maiyiju. Ito bajiri ũmaquedi wacõri ĩre jababayiju ĩ. Ito yicõri ĩre wanugũ usuyiju. 21 Ĩ ito yijare ĩ macu ado bajiro yiyiju ĩre: “Cuna ñeñaro mure yicu yu. Ito yicõri Dios ĩ tiro riojo cuni ñeñaro yicu yu. Mu macu bajiro meje bajia yu ĩja”, yiyiju ĩ, ĩ jacure. 22 Ito ĩ yibojarocati ĩre moa ĩsiri masare ji ñucacõri ado bajiro yiyiju ĩ: “Yutabuju quenarise ãmi wadicõri, sãña mua ĩre. Ito yicõri ãmo sãñara bedo, sãña. Ito yicõri guboco cuni ĩre sãña. 23 Wecu macu ri jaigure sĩaña mua. Ĩre bacõri basa meni, wanu quena yiana mani. 24 Ãni yu macure ‘Godacoaguĩji’, yibojacu yu. Catiñi maji. ‘Wisa godacoañi’, yibojacu mani. Ĩre bujacõa mani”, yiyiju ĩ ĩre moa ĩsiri masare. Ito bajiro ĩ rotija tuo wanucõri, basa gaye menisuoyijarã ĩna.

25 ’Ito bajiro iti baji ñaroca wesecaju moagũ yiyiju ĩ macu ñasuogu. Tudi wacu wi tu ĩna basaja tuoyiju ĩ. 26 Ito bajiro ĩna basa ñaja tuocõri, sĩgũ moa ĩsiri masure ji ñucayiju, “¿No bajiati?” yirocu. 27 Ĩ seniĩajare ado bajiro gotiyiju ĩ: “Mu ocabaji tudi ejacoami queno cati quenagũ. Ĩ tudi ejajare wecu macu ri jaigure sĩa rotimi mu jacu”, yiyiju ĩ ĩre. 28 Ito bajiro ĩ gotija tuocõri, junisiniyiju ĩ. Ĩ sãja ãmobeja ticõri, “Sãjaña mu”, yirocu ĩre jigu budi wayiju jacu. 29 Ito bajiro jacu ĩ josaja ticõri, ado bajiro yiyiju ĩ, ĩ jacure: “Mu masia co rodo meje queno cudicõri moa ĩsibojacu yu. Ito yu yibojarocati sĩgũ cabra macu yure ĩsibiticu mu, yu baba mesa rãca basa yu menitoni. 30 Ãni mu macu romia rãca niyeru aje baterureama ĩ ejaja ticõri, wecu macu jaigu sĩayija mua”, yiyiju ĩ, ĩ jacure.

31 Ito ĩ yija tuocõri, ĩ jacu ado bajiro yiyiju: “Yu macu, yu rãca riti ñacu mu. Ito bajiri yu rucorise jeyaro mu ye riti ña. 32 Adi rumuri mu ocabaji ĩ tudi ejaja ticõri, basa meniruja manire. Ito yicõri wanuruja manire. ‘Godacoañi’, yi tuoĩabojacu yu. Ito yu yibojarocati catiñi ĩ. Ito yicõri, ‘Wisa godacoañi’, yi tuoĩabojacu mani. Ito

mani yibojarureti bujacõa mani", yiyiju ĩ, ĩ macu ñasuorure. Ito bajiroti manire cuni boca ãmigũ yiguĩji Dios. Sĩgũ ĩ ñeñaro yirise jidicãja ticõri, buto wanure rãca ĩre boca ãmigũ yiguĩji Dios, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Ujure roti ĩsiri masu ĩ rotiado bajiro ĩ yibitire gaye

16 Mucana ĩ rãca riasotirãre ado bajiro yiyiju Jesús:
—Sĩgũ ñayiju niyeru jaigu. Ito bajiri sĩgũre ĩ ya niyeru, ito yicõri ĩ ya moari masare cuni tirũnu rotiyiju. Co rumu, "Mu ya niyeru mu tirũnu rotibojaru mu ya niyeru aje bategu yami", yire gaye oca ejayiju ĩ ujure. [2] Ito bajiri, "¿Riti bajiati iti oca?" yirocu, ji ñucayiju ĩ uju ĩre. Ĩ ejaja ticõri, ado bajiro yiyiju ĩre: "Mu moagore, 'Ado bajiro moacu yu', yiari gotiya mu yure. Ito bero yu rãca moabicu yiguja mu ĩja. Ito bajiri yu rucorisere tirũnubicu yiguja mu ĩja", yiyiju ĩ uju ĩre. [3] Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro tuoĩayiju ĩ, ĩre roti ĩsiri masu: "Yu uju yure ĩ bucõaja, ¿no yicuja yua? Weseri moare queno sẽobea yu. Gãjerãre bare yu seni ruji ucurotire bojo ña yu", yi tuoĩayiju ĩ. [4] "Yu uju yure ĩ bucõaja, ado bajiro yu yijare ãmirã yirãji gãjerã yure", yi tuoĩayiju ĩ. [5] Ito bajiro tuoĩacõri ĩ ujure waja ruyuriorãre jiyiju ĩ. Ĩna ejaja ticõri, ĩnare seniĩayiju: "¿Nocõ yu ujure waja ruyurioati mua?" yiyiju ĩ. [6] "Cien úyegari roa bare gaye waja ruyurioa yu ĩre", yi cudiyiju sĩgũ. Ito ĩ yija tuocõri, ĩna ujure roti ĩsiri masure ado bajiro yiyiju: "Adocãta yoari mejeti cincuenta úyegari mure waja yigu ya yu", yi wõña mu, yi rotiyiju ĩ ĩre. [7] Gãji ĩ ujure waja ruyuriogure, "¿Nocõ waja ruyurioati mu?" yi seniĩayiju. "Cien jiburi trigo ajeri ĩre waja ruyurioa yu", yiyiju ĩ. "Yoari mejeti ochenta jiburi mure waja yicuja yu", yi wõña, yi rotiyiju ĩ ĩre. [8] Ito bajiro ĩ yija tuocõri, "Queno yigu meje ñabojaguti tuoĩa masigũ ñami ĩ", yi tuoĩayiju ĩ uju ĩre, yi oca gotiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre. Ito bajiro tuoĩama adi macãrucũro gaye buto tuoĩarã. Adi macãrucũro gaye buto tuoĩarã, masare ruocõri waja buja masiama ĩnaõna. Yure tuorũnurãma ito bajiro yibeama ĩna. "Waja buja masiana mani", yi tuoĩacõri buto ruo masirã ñama adi macãrucũro gaye tuoĩarã, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

[9] 'Ado bajirojua mua yija quena yu tija. Adi macãrucũro gaye mua rucorisena gãjerãre ejabuaya, queno muare ĩna baba cutitoni. Ito bajiro ĩnare mua yija, ũmacũju catitĩñadoju mua ejaroca muare boca ãmirã yirãji ĩna, yiyiju Jesús ĩnare.

[10] 'No jabetacã rucogu yiro robo ĩ yija, jairo ĩ rucobojaja cuni ito bajiroti queno yigu ñatĩñagũ yiguĩji ĩocũ. No jabetacã rucogu yiro robo yibicu, ĩ jairo rucobojaja cuni, yiro robo yigu meje ñagũ yiguĩji ĩocũama. [11] Adi macãrucũro gaye gajeoni jaje rucobojarãti yiro robo mua yibeja, ũmacũju gaye quenarise Dios ĩ cõarise cuni boca ãmimena yirãji mua. [12] Gãjerã ye gajeoni queno mua tirũnubeja mua ye ñarotire cuni queno tirũnumena yirãji mua. Ito bajiri queno muare ĩsibicu yiguĩji Dios, yiyiju Jesús ĩnare.

[13] 'Cocati mani ujarã jũarãre cudi masibea mani. Jũarã ĩna ñaja sĩgũre queno ti maicõri, gãjire ti tudirã yirãji mani. Sĩgũre queno cudirã yirãji mani. Gãjire queno cudimena yirãji mani. Iti robo bajiroti Diore mani cudija, niyerujuare buto tuoĩamenaji mani. Niyerure riti mani buto tuoĩaja Diore queno cudisabea mani, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

[14] Ito bajiro Jesús ĩ busija, fariseo gaye tuoĩarã tuo rujiyijarã. Ĩna ñayijarã niyerure buto mairã. Ito bajiri Jesure

aja tudiyijarã ĩna. 15 Ito bajiro ĩna aja
tudi rujija ticõri, ado bajiro yiyiju Jesús
ĩnare:
—Masa ĩna tiro riojo riti, “Queno yirã
ña gua”, yiboja mua. Ito bajiro mua
tuoĩabojarise masicõguĩji Diojuama.
“Ñasarise ña”, masa ĩna yi tuoĩabojarise,
ñasarise meje ña, Dios ĩ tija, yiyiju Jesús
ĩnare.

Dios ĩ rotirise ñatĩñaroti ña, Jesús ĩ yire gaye

16 ’Juan masare ĩ riasoroto riojua, Dios
ĩ rotirise, ito yicõri ĩre goti ĩsiri masa
ĩna ucare gaye riti ñayiju maji masa ĩna
tuoroti. Ito bero adi rumuriama, “No ĩre
tuorũnurãreti ĩ rotiroju miojugu yiguĩji
Dios”, yi riasore gaye ña ĩja. Jãjarã
ado bajiro tuoĩabojarãji mua: “Yurioti
ado bajiro yu yija Dios ĩ rotiroju ejagu
yiguja yu”, yi tuoĩabojarã jãjarã ñama,
yiyiju Jesús ĩnare.
17 ’Adi tuti adi macãrucũro cuni coji
jedibetoja. Ito yicõri Dios ĩ rotirise cuni
jedibeto yiroja. Ñatĩñaroti ña Dios ĩ
rotirise, yiyiju Jesús ĩnare.

Manojore jidicãre ma, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

18 ’Sĩgũ ĩ manojo ñasuogo rãca isore
jidicãcõri gajeo rãca ĩ manojo cutibojaja
isore ajegu yiguĩji ĩocũ. Ito yicõri ĩ
cõarore gãji ĩ manojo cutija, iso rãca
ajegu yiguĩji ĩocũ cuni, yiyiju Jesús ĩ
rãca riasotirãre.

Niyeru jaigu ñabojaru jeame ũjuroju ñeñaro ĩ tõbujare gaye

19 Mucana gaje ado bajiro gotiyiju
Jesús ĩnare:
—Sĩgũ niyeru jaigu quenarise
yutabujuri sãñagũ ñayiju. Co rumu
ruyabeto ĩ ãmoro bajiro ĩ ya niyerure
aje batesotiyiju ĩ. 20 Ito ĩ baji ñaroca
sĩgũ Lázaro wame cutigu ñayiju bojoro
bujagu. Buto rujuri cami cutigu ñayiju
ĩ. Ito bajicõri niyeru jaigu ya, soje
tu macũju rujiyiju. 21 Niyeru jaigu
ĩ bagorise barocu, ito rujibojayiju
Lázaro. Ito ĩ rujiroca yaia ejacõri, ĩ ya
camire weroyijarã. 22 Co rumu bojoro
bujagu godayiju. Ĩ godarocati, ángel
mesa ãmi wayijarã ĩre Abraham tu
Diore tuorũnurã ĩna ñaroju. Ito bero
niyeru jaigu cuni godacoayiju ĩja. Ito
bajiri ĩre yujeyijarã masa. 23 Diore
tuorũnubicu ñari ñeñaro yigoana ĩna
ñaroju ejacõri buto tõbujayiju niyeru
jaigu ñabojaru. Ito bajiro tõbuja ñagũ
sõju Abraham ñayorure ti bujayiju
ĩ. Ito bajiri Lázaro ĩ rãcaju ĩ ñaja ti
bujayiju. 24 Ito bajiri ado bajiro oca
sẽoro busibojayiju ĩ: “Ñicu Abraham
yure ti maiña mu. Adoju jeame ũjuroju
ñeñaro tõbuja yu. Ito bajiri Lázarore
cõaña, ĩ ya ãmo wãsoa ide yicõri yu
ya ñemero ide weogu wadijaro. Ito
yija jabeto tujari seyoa yu”, yibojayiju
ĩ Abrahamre. 25 Ito ĩ yibojarocati ado
bajiro cudiyiju Abraham ĩre: “Tuoya
yu janami mu. Catigu queno ñacãcu
muáma. Lázaroreama ĩ catibojaja queno
ejabiticu. Ito bajiri adoju queno ñagũ
yami ĩ. Muáma ñeñaro tõbujagu ya
mu itoju. 26 Mani watojoe ũmari goje
eyari goje ña. Ito bajiri no yi masia
ma manire”, yiyiju ĩ, niyeru jaigu
ñabojarure. 27 Ito bajiro ĩ yija tuocõri,
ado bajiro cudiyiju ĩ: “Tuoya yu ñicu
mu. Lázaro ado ĩ eja masibeja, cuna
tuju wajaro. 28 Itoju ñarãji yu ñarã,
yu ocabaji mesa. Co dujamocõ ñarãji
ĩna. Ĩnare gotigu wajaro ĩ, ado ñeñaro
tõbujarajuju ĩna ejabe yirocu”, yiyiju
ĩ Abrahamre. 29 Ito ĩ yija tuocõri, ado
bajiro yiyiju Abraham: “Moisés ñayoru ĩ
ucayore, ito yicõri Diore goti ĩsiri masa
ĩna ucare ñacã ĩnare. Itiju tuorũnuruja
ĩnare”, yiyiju Abraham ĩre. 30 “Meje
ñicu, sĩgũ godana wato gagu wacõri ĩ
gotija tuocõri, ñeñaro ĩna yirise jidicãrã

yirãji ĩna", yiyiju ĩ. 31 Ito ĩ yija tuocõri: "Moisés ñayoru ĩ gotire gaye ito yicõri Diore goti ĩsiri masa ĩna ucare gaye ĩna tuorũnubeja, godarã wato ñagũ mucana caticõri ĩ gotibojaja, tuorũnumena yirãji ĩna ĩre cuni", yiyiju Abraham niyeru jaigu ñabojarure. Ito bajiri Dios ñaro mua eja ãmoja catirãti ñeñaro mua yirise jidicãcõri Diore tuorũnuña, yi gotiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Ñeñaro mua yi uyaja guijorise ña, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mt 18.6-7,21-22; Mr 9.42)

17 Mucana tudi busigu ado bajiro yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre:

—Co rumu ruyabeto mani ñeñaro yitoni usirioro yi codeami rũmú. Mani ñeñaro yitoni usirioro yigu ñeñaro tõbujagu yiguĩji. 2 Jane yure tuorũnusuorã ñeñaro ĩna yiroca yigu, ñeñaro tõbujagu yiguĩji ĩ. Ito bajiri ĩ ya ãmumaju gũtagã rũcuricã sia yocõri riaca jajosaju rucõaja quena ĩre. 3 Itire queno tuoĩa masiña mua.

'Sĩgũ mua yagu ñeñaro ĩ yija, "Dios tiro riojo queno yibea mu", yiba ĩre. Ito bajiro mua yija tuocõri, ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicãja, "Mu ñeñaro yirisere ãcabojoa gua", yiba ĩre. 4 Co rumure jua ãmojenocõ muare ñeñaro sĩgũ ĩ yija, "Muare ñeñaro yibu yu", ĩ yija tuocõri, "Mu ñeñaro yirisere ãcabojoa gua", yiba ĩre, yiyiju Jesús.

Yure mua tuorũnuja mua ãmoro bajiro rẽtaro yiroja, yi Jesús ĩ riasore gaye

5 Co rumu ado bajiro yiyijarã Jesús rãca riasotirã ĩre:

—Mure tuorũnua gua. Ito bajibojarocati buto busa gua mure tuorũnuroca yiya, yiyijarã ĩna Jesure.

6 Ĩna ito yija:

—Jabetacã yure mua tuorũnuja, jaibiti aje mostaza aje robo bajiro yure mua tuorũnuja, mua rotiro bajiroti bajiroja. Ito bajiri, yucugu Sicómoro wame cutiricure ado bajiro roti masirãji mua: "Mumasiti rudu wacõri itajura gudarecoju rũgõña", yi rotirãji mua. Ito bajiro mua rotiro bajiroti yiroja itigu yucugu, yure mua tuorũnuja, yiyiju Jesús ĩnare.

Ĩ uju rotiro bajiroti moari masu ĩ cudija quena, Jesús ĩ yire gaye

7–9 Gaje ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Sĩgũ muare moa ĩsiri masu ovejare tirũnucõri ĩ tudi ejaja, mua riojuaja basuobiquĩji. Ado bajiro ĩre rotirã yirãji mua: "Bare meni ĩsiña guare. Ito yicõri gua ba rujiroca guare codeya mu. Gua ba tĩoja berojua mu baja quena", yi rotirã yirãji mua. "Iti ña yu ya moare", yi tuoĩacõri mua rotiro bajiroti yigu yiguĩji. Ito bajibojarocati biyaro goroama, "Queno ya mu", yimena yirãji mua ĩre. 10 Ito bajiroti mua cuni Dios ĩ rotirisere cudibojarãti, "Ñasarã meje ña mani. Mani uju ĩ ñaja cudiruja manire. Ititi ña, mani ya moare", yiruja mua, yiyiju Jesús ĩnare.

Jua dujamocõ ruju cami jogarãre Jesús ĩ yisiore gaye

11 Jerusalénju wacu Galilea sita rẽtacõri, Samaria sitaju ejayiju Jesús. 12 Iti sita, cuto ĩ ejaroca jua dujamocõ ũmua wadicõri sõ busaju tujayijarã. Ruju cami jogarã ñayijarã ĩna. 13 Ado bajiro yi awasãyijarã ĩna Jesure:

—Jesús gua Uju, guare ti maiña, yi awasãyijarã ĩna.

14 Ĩnare ticõri ado bajiro yiyiju Jesús:

—Wasa paiare, mua ya rujuri ĩotẽña, yiyiju ĩ ĩnare.

Ito ĩ yijare wayijarã ĩna. Ĩna wasuorocati ĩna ya cami yaticoayiju. 15 Sĩgũ ĩna rãca gagu ĩ ya cami yatija ticõri: "Yure queno yami Dios. Rẽtoro

masigũ ñami Dios", yi tudi wayiju ĩ Jesús tujuare. 16 Jesús tu ejacõri rijomunigãna ñini rũjũyiju ĩ. Ito yicõri ĩ ya rio sitaju muquea ruji wayiju, "Queno ya mu", yirocu. Judio masu meje ñayiju ĩ. Samaria sita gagujua ñayiju. 17 Ĩ ejaja ticõri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:

—Jua dujamocõ cami cutirãre yisiobu yu. ¿Noju ñati gãjerã mu rãca gãna? 18 ¿Mu Samaria sita gagu sĩgũti, "Queno yami Dios", yirocu gotigu wadiri mu? yiyiju Jesús ĩre.

19 Ito yicõri gaje ado bajiro yiyiju ĩ:

—Wumuña, wasa. "Jesús yure yisiogu yiguĩji", yi mu tuoĩajare, mu ya cami yaticoaju, yiyiju Jesús ĩre.

¿Nocãta masare Dios ĩ miojuri rumu ejaro yirojada? yi Jesure ĩna seniĩare gaye

(Mt 24.23-28,36-41)

20 Co rumu fariseo gaye tuoĩarã, ado bajiro yi seniĩayijarã Jesure:

—Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju Dios ĩ miojuri rumu, ¿nocãta ejaro yirojada? yi seniĩayijarã ĩna Jesure.

Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—Ĩre tuorũnurãre Dios ĩ miojuja, masa jeyaro recoti mani tiriseoni meje ñaroja. 21 Diore tuorũnurã mua ñaja, mua ya usiju ñacãguĩji ĩja. Ito bajiri, "Recoti ado ña. Õju ña ĩ rotiro", yi masiña ma, mani ya usiju ĩ ñajare, yiyiju Jesús fariseo gaye tuoĩarãre.

22 Ĩnare ĩ busija bero ĩ rãca riasotirãre, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Yu ña Dios Macu, Masa Rĩjoru. Co rumu yure ti ãmobojarã yirãji mua. Ito bajibojarãti yure ti bujamena yirãji mua. 23 "Ado ñami Jesús", ĩna yija, "Õ ñaguĩji gajea Jesús", yibojarã yirãji masa muare. Ito bajiro ĩna yija ĩna rãca suya wabeja. Macu yigu yu itoju. 24 Ũmacũju gaye bujo borea yirise iti busu bataja masa jeyaro tirã yirãji. Ito bajiroti bajiro yiroja Masa Rĩjoru ñacõri, yu tudi ejari rumu. Masa jeyaro tirã yirãji ĩna, yu ito bajija. 25 Iti riojua adoju ñagũ, buto ñeñaro tõbujagu yigu yu. Iti rumuri masa tirã yirãji yure. 26 Noé ñayoru ĩ catiroca masa Diore rũcubuobitiyoñi. Ito bajiro bajirã yirãji masa, yu Masa Rĩjoru yu tudi ejari rumu. 27 Noé ñayoru ĩ ñaroca masa idirãtibe, barãtibe, manojo cutirãtibe ito yicõri ĩna rĩa romiare manuju bosarãtibe yi ñayijarã ĩna. "Manire ruyuriobiquĩji Dios", yi tuoĩa ñayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna baji ñabojaroca riti, cumaju sãjayiju Noé ñayoru. Cumaju ĩ sãjaja bero rujayiju. Ito bajiri ñarocõti goda jedicoayijarã ĩna. 28 Ito bajiroti rẽtayiju Lot ñayoru ĩ ñaroca cuni. Ĩ ñajacu ĩ ñaroca ado bajiro bajiyijarã ĩna. Barã, idirã, waja gãmerã, gãjerãre ĩsirã, ito yicõri wiri meni ñacõayijarã ĩna. "Manire ruyuriobiquĩji Dios", yi tuoĩa ñayijarã ĩna. 29 Ito bajiro ĩna baji ñaroca ĩna ñari cuto Sodoma wame cutiri cutore budigoyiju Lot. Lot iti cuto ĩ budigoja bero ũmacũju gaye jea azufre wame cutirise queoyiju Dios. Ito yicõri gũta ũjurise cuni queoyiju. Ito bajiri ñarocõti ua jedicoayijarã ĩna ĩja. 30 Ito bajiroti bajiro yiroja, yu Masa Rĩjoru yu goaĩori rumu cuni. Ito bajiro yu goaĩori rumu Diore rũcubuorã meje ñarã yirãji masa, yiyiju Jesús ĩnare.

31 'Yu tudi ejari rumu sĩgũ wi rijogodo ĩ bua ñaja, ĩ ya gajeoni ãmigũ ruji wabitirujaguĩji ĩ. Ito yicõri sĩgũ ĩ ya weseca ĩ moaroca yu tudi ejaja, ĩ ya gajeoni ãmigũ wacu tudi wabitirujaguĩji ĩ cuni. 32 Lot manojo ñayorore bajire gaye tuoĩaña mua. Iso ya gajeonire tuoĩa jidicã ãmobisijo iso. Ito bajiri godayijo iso. 33 No ĩ catirise maibojagu godagu yiguĩji. Ito bajibojarocati yure tuorũnugũ, yu oca ĩ gotija tuo

junisinicõri, ĩna sĩagũama catitĩñare gaye bujagu yiguĩji.
34 'Co rumu yu ejari rumu jũarã ĩna caniroca ejagu yiguja yu. Jũarã ĩna canibojarocati sĩgũre ãmigũ yiguĩji Dios. Ito yicõri gãjire ruacõgũ yiguĩji.
35 Romia jũarã coro tu oe rujirã yirãji. Ĩna ito bajibojarocati sĩgõre ãmigũ yiguĩji Dios. Ito yicõri gajeore ruacõgũ yiguĩji. 36 Jũarã ũmua wesecaju moa ñarã yirãji. Ito bajibojarocati sĩgũre ãmigũ yiguĩji Dios. Gãjire ruacõgũ yiguĩji, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.
37 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro ĩre seniĩayijarã ĩna:
—¿Noju rẽtaro yirojada iti? yi seniĩayijarã ĩna mani Ujure.
Ado bajiro goti masiore ocana cudiyiju Jesús ĩnare:
—Ruju jogarise iti ñaro itoju minijuarã yirãji yuca. No masa ĩna ñeñaro yiroju, ito bajiro rẽtaro yiroja, yiyiju Jesús ĩnare.

Oca quenori masu tu wajeago iso ejasotire gaye

18 Diore busi jidicãmenati buto busa oca sẽojaro yirocu, ado bajiro goti masiore ocana gotiyiju Jesús ĩnare:
2 —Cutoju ñayiju sĩgũ oca quenori masu. Diore güibisiju, ito yicõri masare cuni rũcubuobisiju ĩ. 3 Iti cutoju sĩgõ ñayijo manuju godagoro. Coji meje oca quenori masu tu ejasotibojayijo iso, "Mu rãca oca cutigujuare seti ña", ĩ yitoni.
4–5 Biyaro iso ejasotibojarocati, isore boca ãmibisiju oca quenori masu. Biyaro iso ejaja ticõri, ado bajiro tuoĩayiju ĩ. "Yu isore tirũnubeja biyaro ejasotigo yigõji iso. Ito yicõri bogagu yiguja yu. Ito bajiri Diore güibitibojaguti, masare cuni rũcubuobitibojaguti isore ejabuacuja yu, yure iso usirioro yi rẽtocũme yirocu", yi tuoĩayiju oca quenori masu, yi oca gotiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.
6 Ito yicõri mucana mani Uju ado bajiro gotiyiju:
—Ñeñaro yigu ñabojaguti isore bogagu ejabuayiju oca quenori masu.
7 ¿Dios ñarãre ũmua, ñami cuni ĩna josaja, ĩnare tirũnubiquĩjida? ¿Ito yicõri yoari ĩnare ejabuabiquĩjida? 8 Ado bajirojua muare ya yu. Yoari mejeti ĩnare ejabuagu yiguĩji. Yu Masa Rĩjoru adi sitaju tudi ejagu yiguja mucana. ¿Adoju yu tudi ejaroca yure tuorũnurã ñarã yirãjida maji? yiyiju Jesús ĩnare.

"Ñasarã ña gua", yibojarãre ñasamena ĩna ñaroca yigu yiguĩji Dios, Jesús ĩ yire gaye

9 "Gãjerã rẽtoro queno yirã ña gua", yi tuoĩacõri, gãjerãre ti tudirãre ado bajiro oca goti masioyiju Jesús ĩnare:
10 —Co rumu ũmua jũarã Dios ya wiju Diore busirã wayijarã. Sĩgũ ĩ rãca gagu fariseo gaye tuoĩagũ ñayiju. Gãji ujarãre yiari waja seni ĩsisotiri masu ñayiju. 11 Fariseo gaye tuoĩagũ rũgõcõri, ado bajiro Diore busiyiju: "Gãjerã bajiro bajigu meje ña yu. Riniri masu meje ña yu. Ñeñaro yiri masu meje ña yu. Gãji manojo rãca ajegu meje ña yu. Ito yicõri ãni bajiro bajigu meje ña yu. Ĩ ñami ujarãre yiari waja seni ĩsiri masu. Ĩre bajiro bajigu meje ñacõri, 'Queno ya Dios mu', ya yu. 12 Co semana ruyabeto jua rumu mure rũcubuogu babicu riti busisotia yu mure. Ito yicõri jeyaro yu bujarise jabeto mure ĩsisotia yu", yi busiyiju ĩ Diore. 13 Ito bajiro ĩ yiroca ujarãre yiari waja seni ĩsiri masuama bojori bujagu jacaju riti ti wa rũgũcoayiju. Buto bojori bujacõri soje tuju tujayiju ĩ. Diore ado bajiro busiyiju ĩ: "Dios yure ti maiña. Ñeñaro yi jaigu ña yu", yiyiju ĩ, yi gotiyiju Jesús ĩnare.

14 'Ado bajiro mʉare gotia yʉ.
Ʉjarãre yiari waja seni ĩsiri masʉ, ito
bajiro Diore ĩ bʉsija, ñeñaro ĩ yirisere
ãcabojoyijʉ Dios. Ito bajibojarocati
fariseo gaye tʉoĩagʉ̃reama ĩ ñeñaro
yirise ãcabojobisijʉ Dios. No, "Gãjerã
rẽtoro ñasarã ña gʉa", yibojarãre ĩna
ñasamena ñaroca yigʉ yiguĩji Dios.
Ito yicõri, "Ñasarã meje ña gʉa",
yirãreama, ñasarã ĩna ñaroca yigʉ
yiguĩji Dios, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Rĩacare queno yijaro Dios, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

15 Ĩna rĩare Jesús ĩ moaĩatoni ãmi
ejayijarã masa ĩ tʉjʉ. Ito bajiro rĩacare
ĩna ãmi ejaja ticõri, "Ãmi wadibesa",
yiyijarã Jesús rãca riasotirã. 16 Ito bajiro
ĩna yija tʉocõri, ado bajiro yiyijʉ Jesús:

—Rĩacare rẽobesa, yʉ tʉ wadijaro
ĩna. Rĩaca ñama yʉre queno tʉorʉ̃nʉrã.
Ĩna robo yʉre queno tʉorʉ̃nʉrãre riti
ĩ rotirojʉ miojugʉ yiguĩji Dios. 17 Riti
mʉare gotia yʉ. Rĩaca queno cʉdi
ãmoama Dios ĩ rotirisere. No rĩaca ĩna
cʉdiro bajiro cʉdi ãmobicʉti Dios ĩ
rotirojʉ ejabiquĩji, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Gajeonire bʉto maisabeja quena, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

18 Sĩgʉ̃ judio masa ʉjʉ Jesure ado
bajiro seniĩayijʉ:

—Yʉ Ʉjʉ queno yigʉ, ¿no bajiro
yicõri catitĩñare gayere bʉjagʉ yigʉjada
yʉ? yiyijʉ ĩ Jesure.

19 Ito bajiro ĩ yija tʉocõri:

—¿No yija queno yigʉ yati mʉ yʉre?
Sĩgʉ̃ ñami queno yigʉ. Ĩti ñami Dios.
20 Dios ĩ rotirise masigʉ̃ ña mʉ: "Gãji
manojo rãca ajebitirʉja mʉ. Gãjire
sĩabitirʉja mʉ, rinibitirʉja, gãjerãre rʉo
gotibitirʉja, ito yicõri mʉ jacʉsabatiare
rʉ̃cʉbʉorʉja mʉ", yiyijʉ Jesús ĩre.

21 Ito bajiro ĩ yija ado bajiro cʉdiyijʉ
ĩ Jesure:

—Ñarocõti itire macʉacã ñagʉ̃jʉ
cʉdisʉocʉ yʉ, yiyijʉ ĩ Jesure.

22 Ito ĩ yija ado bajiro cʉdiyijʉ Jesús:

—Jabeto rʉya maji queno Diore mʉ
cʉdi jeoroti. Ñarocõti mʉ cʉdi jeo
ãmoja, ado bajiro yiya. Jeyaro mʉ
rʉcorise gãjerãre ĩsi jeocõña. Ito yicõri
iti waja bʉjacõri bojoro bʉjarãre ĩsiña.
Ito bajiro mʉ yija, ũmacʉ̃jʉ queno
bʉjagʉ yigʉja mʉ. Ito bajiri yʉ gotirise
cʉdiya. Ito yicõri yʉ rãca waya, yiyijʉ
Jesús ĩre.

23 Ito bajiro Jesús bʉsija tʉocõri, bʉto
bojori bʉjayijʉ ĩ. Gajeoni jaigʉ ñacõri
itire bʉto maiyijʉ. Ito bajiri Jesús bʉsire
tʉocõri bojori bʉjagʉti wayijʉ ĩ. 24 Ĩ
bojori bʉjaja ticõri, ado bajiro yiyijʉ
Jesús ĩ rãca riasotirãre:

—Niyeru jairã Dios ĩ rotirojʉ josari
bero ejarã yirãji ĩna. 25 Gawa jotaga
yuta jiosõrajʉre, camello queno sãja
masibiquĩji. Iti robo bajiroti Dios ĩ
rotirojʉ queno eja masisabiquĩji niyeru
jaigʉ, yiyijʉ Jesús ĩnare.

26 Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, ado bajiro
yiyijarã ĩna:

—¿Ito yija noajʉa Dios ĩ ñarojʉ ejarã
yirãjida? Riti mʉ yijama sĩgʉ̃ ejabiquĩji
gajea, yiyijarã ĩna Jesure.

27 Ĩna ito yija tʉocõri, ado bajiro
yiyijʉ Jesús mʉcana:

—Masamasiti yiado ma itire. Dios
sĩgʉ̃ti jeyaro yi masiguĩji. Ñejʉa josarise
manoja ĩre, yiyijʉ Jesús ĩnare.

28 Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, ado bajiro
yiyijʉ Pedro Jesure:

—Gʉa Ʉjʉ, mʉ rãca warona jeyaro
gʉa rʉcorisere jidicãcʉ gʉa, yiyijʉ ĩ
Jesure.

29–30 Ito yija Jesujʉama ado bajiro
cʉdiyijʉ:

—Riti ya yʉ mʉare. "Dios ñami
mani Ʉjʉ", yi goti ucurona, ĩna ya wi,
ĩna jacʉsabatia, ĩna manojosãromia,

ito yicõri ĩna rĩare cuni ĩna cũ waja, queno waja bujarã yirãji ĩna. Ito yicõri ũmacũju Dios tuju catitĩñarã yirãji ĩna, yiyiju Jesús ĩre.

Yure sĩarã yirãji, Jesús ĩ yi busisusare gaye

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

31 Ito ĩ yija bero jua gubojeno ñarã, ĩ rãca riasotirãre ricati busa ji wayiju Jesús ĩnare busirocu. Ito yicõri ado bajiro yiyiju ĩ ĩnare:

—Adocãta Jerusalénju warã ya mani. Itoju mani ejaroca jane mejeju Diore goti ĩsiri masa ĩna ucado bajiroti rẽtaro yiroja Masa Rĩjorure. 32 Gaje masa ĩre ĩna ñiatoni, mani masati ĩre oca menirã yirãji. Ĩre ñiacõri aja tudirã yirãji ĩna. Ito yicõri ĩre tiborã yirãji ĩna. Ĩre go ide eobate gurã yirãji ĩna. 33 Ĩre jarã yirãji ĩna. Ito yicõri ĩre sĩarã yirãji. Ĩre ĩna sĩabojarocati udia rumu bero godana wato ñabojaguti mucana tudi catigu yiguĩji ĩ, yiyiju Jesús ĩnare, ĩre rẽtaroti gaye tuoĩa yugu.

34 Ito bajiro ĩ gotibojarocati tuo masibisijarã ĩna. “Iti gayere busiguĩji”, yi masibisijarã ĩna. Ito bajiri ĩ busirise queno tuo masibisijarã ĩna.

Cajea macure Jesús ĩ yisiore gaye

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

35 Jericó ejagu wagu ĩ yiroca ma tu sĩgũ cajea macu rujiyiju. Ito ma tu rujicõri masa ĩre ti maitoni masare josayiju. 36 Jãjarã masa ĩna rẽtaja tuocõri, “¿No bajiati?” yirocu seniĩayiju ĩ.

37 Ito ĩ yija:

—Jesús Nazaret gagu rẽtagũ wagu yami, yiyijarã ĩna.

38 Ĩna ito yija tuocõri, awasãyiju ĩ:

—Jesús, David ñayoru janerãbatia janami, yure ti maiña mu, yi awasãyiju.

39 Ĩre rẽtasuorã, “Awasãbesa mu”, yibojayijarã ĩna ĩre. Ito yibojarocati buto busa awasãyiju ĩ:

—David ñayoru janerãbatia janami yure ti maiña mu, yi awasãyiju ĩ.

40 Iti tuocõri tuja rũgũyiju Jesús. Ito yicõri, cajea tibicure ãmitẽña”, yi ñucayiju. Ĩ tu ĩ ejagu wagu yiroca, ado bajiro seniĩayiju Jesús cajea macure.

41 —¿No bajiro mure yu yire ãmoati mu? yiyiju ĩ ĩre.

—Yu Uju mucana tudi cajea ti ãmoa yu, yiyiju ĩ Jesure.

42 Ito ĩ yija tuocõri:

—Mucana tiya mu. “Jesús yure yisiogu yiguĩji”, mu yi tuoĩajare, tudi mu cajea tiroca ya yu, yiyiju Jesús ĩre.

43 Ito ĩ yirocati cajea macu ñabojaru ticoayiju ĩja. Ito yicõri Jesús rãca wacu, “Buto rẽtoro masigũ ñami Dios”, yi wanu quena wayiju ĩ. Jãjarã masa ito bajiro iti rẽtaja ticõri, “Queno yigu ñami Dios”, yi wanu quena wayijarã ĩna cuni.

Jesure Zaqueo ĩ ti ãmore gaye

19 Ito yija bero Jericóju ejayiju Jesús ĩja. Ito yicõri iti cutoju wa ucuyiju Jesús. 2 Iti cuto gagu sĩgũ niyeru jaigu ñayiju, Zaqueo wame cutigu. Ujarãre yiari waja seni ĩsiri masa uju ñayiju ĩ. 3 Ĩ Zaqueo Jesure buto ti ãmoyiju. Ito bajibojarocati ũmabicu ñari, masa ĩna jãjarã ñajare Jesure ti bujabisiju ĩ. 4 Ito bajiri masa riojua ũmaquedi wacõri, ma tu rũgõricure Sicómoro wame cutiricure muja jeayiju Zaqueo Jesús ĩ rẽtaja tirocu. 5 Ito rẽta wacu ti muocõri ado bajiro yiyiju Jesús Zaqueore:

—Zaqueo coji ruji waya mu. Jane mu ya wi tuja ãmoa yu, yiyiju Jesús ĩre.

6 Jesús ito bajiro ĩ yija tuocõri, ejoriti ruji wayiju ĩ. Ito yicõri wanure rãca Jesure boca ãmicõri, ĩ ya wiju ãmi wayiju. 7 Zaqueo rãca Jesús ĩ waja ticõri, ĩre busituyijarã masa. “Ñeñaro

yi jaigu ya wi tujagu wami", yirona busiyijarã ĩna. 8 Ĩ ya wiju Jesús ĩ ñaroca, ado bajiro yiyiju Zaqueo Jesure:

—Yu Uju, tite mu. Bojoro bujarãre gudarecona yu rucorisere ĩnare ĩsi batogu yiguja yu. Yu ruo ãmigoanare juariajiricõ ĩnare judacõagũ yiguja yu, yiyiju ĩ Jesure.

9 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Mu ñeñaro yirise mu jidicãja ticõri, mu ñarãre, mure cuni masogũ yiguĩji Dios, ya yu mure. Ñeñaro yigu ñari mu ñicu Abraham ñayoru Diore ĩ rũcubuoado bajiro yibiticu mu maji. 10 Mure bajiro jeame ũjuroju waboanare masori masu wadia yu. Yu ña Masa Rĩjoru, yiyiju Jesús ĩre.

Moa ĩsiri masa gaye Jesús ĩ goti masiore oca

(Mt 25.14-30)

11 Ito bajiro Jesús ĩ yi ñaroca ĩ busirise tuo ñayijarã masa. "Yoari mejeti Jerusalénju mani ejaja beroti, ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojusuogu yiguĩji Dios", yi ĩna tuoĩabojarisere masicõyiju Jesús. 12 Ito bajiri goti masiore ocana ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—Sĩgũ ñasari masa rãca gagu ñayiju. Sõju gaje sitaju wayiju ĩ, "Mu ya sita uju ñama mu", gãji ĩre yitoni. 13 Ĩ waroto riojua jua dujamocõ ĩre moa ĩsiri masare jiyiju ĩ. Sĩgũ ruyabeto ĩnare niyeru tiri buto waja cutirise ĩsiyiju ĩ. Ito yicõri ado bajiro rotiyiju ĩ ĩnare: "Ito yu waroca riti adi niyeruna moacõri jai busaro niyeru buja ĩsiña mua yure", yiyiju ĩ ĩnare. 14 Ĩ ya sita gãna ti teyijarã ĩre. Ito bajiri ĩ beroti masa cõayijarã ĩna. "Ãni gua uju ñare ãmobea gua", ĩna yi gotitoni ĩnare cõayijarã ĩna. 15 Ito bajiro ĩna yibojarocati gaje sita gagu uju ĩre wame yiyiju. "Mu ya sita uju ñama", ĩ yija bero, ĩ ya sitaju tudi wayiju ĩ mucana. Itoju tudi ejacõri, ĩ ya moari masare jiyiju ĩ. "¿Yu niyeru cũ warena, nocõ jairo niyeru buja remoyijari ĩna?" yirocu, ĩnare jiyiju ĩ. 16 Ĩna ejaja ticõri, cajero gagure seniĩasuoyiju ĩ: "¿Nocõ jairo niyeru buja remori mu?" yiyiju ĩ ĩre. Ito ĩ yija tuocõri: "Yu uju mu ya niyeruna jua dujamocõti mucana tudi buja remomu yu", yiyiju ĩ. 17 Ito yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju ĩ uju ĩre: "Queno yiyija mu. Queno yure moa ĩsigũ ña mu. Jabetacã yu mure rotija, ñaro bajiroti yure cudiyija mu. Ito bajiri jua dujamocõ cutori tirũnurocure cũa yu mure", yiyiju ĩ ĩre. 18 Ĩ bero gãji ado bajiro yiyiju ĩ ujure: "Yu uju, mu ya niyeruna co dujamocõti buja remomu yu", yiyiju ĩ ĩre. 19 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyiju ĩ uju: "Mu yure queno cudire waja co dujamocõ cutori tirũnugũ ya mu", yiyiju ĩ ĩre. 20 Ĩ bero gãji mucana ĩ tu ejayiju. "Yu uju, ado ña mu ya niyeru. Resurona gũmacõri seocu yu itire. 21 Mure tuo güicu yu. Oca sẽogũ ña mu. Gãjerã ĩna otebojareti ẽmagũ ña mu. Ito yicõri gãjerã ĩna bujaboreti ẽmagũ ña mu. Ito bajiri mure masicõri mure tuo güicu yu", yiyiju ĩ, ĩ ujure. 22 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyiju ĩ uju: "Yure queno moa ĩsigũ meje ña mu. Janeti yure mu busigorisenati, mure sẽoro yigu ya yu. 'Sẽoro yigu ña mu. Ito yicõri gãjerã ya otere ẽmagũ ña mu. Ito yicõri gãjerã ye ñaboreti ẽmagũ ña mu', yiyija mugo yure. 23 Ito bajiro yi masibojaguti, ¿no yija yu ya niyerure jai busaro buja remora wiju cũbiticati mu? Mucana yu ya wiju tudi ejacõri jai busaro niyeru ti tudi eja ãmobojacu yu", yiyiju ĩ uju ĩre. 24 Ito yicõri gãjerã itiju ñanare ado bajiro rotiyiju ĩ: "Ĩ rucoriti niyerutire ẽmaña mua. Ito yicõri jua dujamocõ rucogure ĩsiña mua", yiyiju ĩ ĩnare. 25 Ĩ ito yija tuocõri: "Tite gua uju. Jua dujamocõ niyeru ñacã ĩre", yiyijarã ĩna ĩre. 26 Ito yija

ĩna ʉjʉ ado bajiro cʉdiyijʉ: “Tite. Ado bajiro mʉare gotia yʉ. No yʉre queno moa ĩsigʉ̃re jai bʉsaro ĩre ĩsi remogʉ̃ yigʉja yʉ. Ito bajibojarocati no queno yʉre moa ĩsibicʉreama ĩ rʉcoriseacãti ẽma jeocõcʉja yʉ. Ĩre ẽmacõri gãji yʉre queno moa ĩsigʉ̃re ĩsigʉ̃ yigʉja yʉ.
27 Ito yicõri ʉjʉ yʉ ñare ãmobitianare, adojʉa ãmi waya ĩnare. Ito yicõri, yʉ tiro riojo ĩnare sĩaña”, yiyijʉ ʉjʉ ĩ ya moari masare. Ito bajiri iti oca tʉocõri Diore mani queno moa ĩsija quena, yi oca goti masioyijʉ Jesús masare.

Jerusalénjʉ Jesús ĩ ejare gaye

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

28 Ito ĩ yija bero, Jerusalénjʉ wayijʉ Jesús mʉcana. 29 Ĩ waro riojo Olivos wame cʉtiri tʉria ñayijʉ. Iti tʉria jʉdo jʉa cʉto ñayijʉ. Betfagé, ito yicõri Betania wame cʉtiri cʉtori ñayijʉ iti. Ĩ ejaroto riojʉa jʉ̃arã ĩ rãca riasotirãre cõayijʉ ĩ. 30 Ado bajiro yiyijʉ ĩ ĩnare:

—I cʉtojʉ wasa. Ito ejacõri burro, ĩna sia rʉ̃gõgʉ̃re bʉjarã yirãji mʉa. Sĩgʉ̃ masʉ mʉja jeaĩaña macʉ ñaguĩji maji. Ĩre õjacõri ãmi wadiba. 31 Sĩgʉ̃ mʉare ĩ seniĩaja: “¿No yirã ĩre õjati mʉa?” ĩ yija, ado bajiro gotiba ĩre: “Mani Ʉjʉ ĩre ãmoami”, yiba ĩre, yiyijʉ Jesús ĩ rãca riasotirãre.

32 Ito ĩ yija tʉocõri, wayijarã ĩna. Ito ejacõri Jesús ĩ gotiado bajiroti bʉjayijarã ĩna ĩja. 33 Burrore ti bʉjacõri õjayijarã ĩna. Ĩre ĩna õjaroca ado bajiro seniĩayijarã ĩ ʉjarã:

—¿No yija ĩre õjati mʉa? yiyijarã ĩna.

34 Ĩna ito yija tʉocõri:

—Mani Ʉjʉ ĩre ãmoami. Ito bajiri ĩre õja gʉa, yiyijarã ĩna.

35 Ito yicõri Jesús tʉjʉ ĩre ãmi wayijarã ĩna ĩja. Jesús tʉ ejacõri ĩna ya yutabuju ruacõri burro joe jidi jeoyijarã ĩna. Ito yicõri Jesús ĩ mʉja jeatoni ĩre ejabʉayijarã ĩna. 36 Ĩ joe jesa wayijʉ Jesús ĩja. Ito bajiro ĩ jesa waroca jãjarã ĩna ya yutabujuri ruacõri ĩ waro riojo eyocũ yuyijarã ĩna. “Gʉa Ʉjʉ ña mʉ”, yirona ito bajiro yiyijarã masa, ĩre rʉ̃cʉbʉorã. 37 Ito bajiro wacʉjʉ tʉria jʉdo ejayijʉ, Jerusalén roja wara majʉ. Ito ĩ ejaroca ĩre rʉ̃cʉbʉorã ado bajiro yi awasã wanʉyijarã masa: “Rẽtoro quenagʉ̃ ñami Dios. Jaje tiyamani manire ĩoami”, yi awasã wanʉyijarã ĩna, Diore rʉ̃cʉbʉorã:

38 —Quenarise ñajaro mani Ʉjʉre. Ĩ ñami Dios ĩ cũrʉ. Ũmacʉ̃jʉ gãna cʉni wanʉ quenare rãca ñajaro ĩna. Masa jeyaro Diore queno rʉ̃cʉbʉojaro, yiyijarã ĩna Jesure wanʉrã.

39 Jesure sʉyarã ĩna rãca ñabojayijarã fariseo gaye tʉoĩarã cʉni. Masa ĩna ito bajiro wanʉ bʉsija tʉocõri, Jesure ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Gʉare riasogʉ, ito bajiro mʉre bʉsi sʉyarãre, “Bʉsibesa mʉa”, yiya, yiyijarã fariseo gaye tʉoĩarã Jesure.

40 Ito bajiro ĩna yibojarocati:

—Riti ado bajiro mʉare gotia yʉ. Yʉre ĩna awasã wanʉbeja, masa ĩna awasã wanʉro bajiro gʉ̃ta cʉni awasã wanʉro yiroja, yiyijʉ Jesús ĩnare.

41 Ito bajiro wacʉti Jerusalénjʉ ticõyijʉ ĩ. Iti cʉto gãnare tʉoĩacõri otiyijʉ Jesús. 42 Tʉoĩa oticõri ado bajiro yiyijʉ Jesús:

—Wanʉ quenatĩñare bʉja masibojarãti ãmobisijarã ĩna. Ito bajiri adocãta bʉja masiña ma ĩnare.
43 Quenabiti rʉmʉri ejaro yiroja ĩnare. Ito bajiri ĩna wajana rujabedo ĩnare camotarã yirãji. Ito yicõri cojʉ rʉyabeto camotarã yirãji ĩnare sĩarona. 44 Ito bajiro yicõri ĩnare ruyurio jeorã yirãji. Ito yicõri ĩnare sĩarã yirãji. Ĩnare sĩacõri ĩna cʉto Jerusalénre dara baterã yirãji ĩna. Ito bajiri ĩna camotabojare gʉ̃ta ñarocõti quedicoaro yiroja. Ito bajiro rẽtaro yiroja, ĩnare Dios boca ãmi ãmobojarocati ĩna ãmobitire waja, yiyijʉ Jesús.

Dios ya wijʉ niyeru wasoari masare Jesús ĩ bucõare gaye

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

45 Ito bajiro Jerusalénjʉ ejacõayijʉ Jesús ĩja. Ito bajiro ejacõri Dios ya wijʉ sãjayijʉ ĩ. Ito sãjacõri waja gãmeri masare ti bʉjayijʉ Jesús. Ĩnare ti bʉjacõri ĩnare bucõayijʉ ĩ. 46 Ito yicõri ado bajiro yiyijʉ ĩ:

—Dios oca tuti ado bajiro gotia: “Yʉre rʉ̃cʉbʉorona yʉ ya wi sãjarã yirãji masa”, yi gotia Dios oca tuti. Mʉa ito bajiro niyeru gãmeri waja yija, riniri masa ĩna rudirijʉ robo bajiro ya mʉa, yi tudiyijʉ Jesús waja gãmeri masare.

47 Jerusalén ñagʉ̃ co rʉmʉ rʉyabeto Dios ya wijʉ masare riasosotiyijʉ Jesús. Ito bajibojarocati paia ʉjarã, judio masa rotirise riasori masa, ito yicõri cʉto ʉjarã cʉni ti tujabisijarã ĩna. Ito bajiri ado bajiro yi tʉoĩayijarã ĩna: “ ‘Ĩre seti ña’, mani yija, ĩre sĩarã yirãji mani”, yi tʉoĩayijarã ĩna. 48 Ito bajibojarocati masama Jesure wanʉcõri bʉto bʉsa ĩre tʉorʉ̃nʉyijarã ĩnama. Ito bajiri, “Seti ña ĩre”, yi masibisijarã ʉjarã mesa.

¿Ñimʉ ĩ rotijare ito bajiro yati mʉ? yi Jesure ĩna seniĩare gaye

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

20 Co rʉmʉ Dios ya wijʉ masare riaso ñayijʉ Jesús. Masare Dios ĩ masore gayere ĩnare riaso ñayijʉ Jesús. Ito bajiro ĩ riaso ñaroca paia ʉjarã ejayijarã. Ito yicõri judio masa rotirise riasori masa, judio masa bʉcʉrã cʉni ejayijarã. 2 Jesús tʉ ejacõri ado bajiro seniĩayijarã ĩna:

—¿Waja gãmeri masare mʉ bucõaja ñimʉ rotirisena ĩnare bucõati mʉ? Ito yicõri, ¿ñimʉ mʉre cũcati ito bajiro mʉ yitoni? yi seniĩayijarã ĩna Jesure.

3 Ĩna ito yija tʉocõri:

—Yʉ cʉni mʉare ado bajiro seniĩa yʉ. Cʉdiya mʉa cʉni yʉre. 4 ¿Ñimʉ masare Juan ĩ idé gutoni cõayijari? ¿Dios ĩre cõayijarite? ¿Masa ĩre cõayijarite? yi seniĩayijʉ Jesús ĩnare.

5 Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, ĩnamasiti gãmeri tʉoĩa bʉsiyijarã ĩna:

—¿No bajiro ĩre cʉdirʉjati mani? “Dios cõayijʉ ĩre”, mani yija, “¿No yija ito bajibojarocati ĩre tʉorʉ̃nʉbiticati mʉa?” yigʉ yigʉ̃ĩji ĩ manire, yi tʉoĩayijarã ĩna. 6 “ ‘Masa cõarʉ ñami Juan’, mani yija, masa manire junisinicõri gʉ̃tagãna manire rea sĩarã yirãji. ‘Diore yiari bʉsiñi Juan’, yi tʉoĩacõri gʉ̃tagãna rea sĩarã yirãji ĩna manire”, yi tʉoĩa gãmeri bʉsiyijarã ĩna. 7 Ito bajiro tʉoĩacõri ado bajiro cʉdiyijarã ĩna Jesure:

—“Ĩ ñañi masare idé gutoni cõarʉ”, yi masibea gʉa, yiyijarã ĩna Jesure.

8 Ĩna ito yija tʉocõri:

—“Ĩ rotirisena ya yʉ”, yi gotibicʉja yʉ cʉni, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Queno moare rujeo masimena Jesús ĩ yire gaye

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

9 Ito yicõri masare bʉsisʉoyijʉ Jesús mʉcana. Ado bajiro goti masiore ocana gotiyijʉ Jesús ĩnare:

—Sĩgʉ̃ ñayijʉ ʉyé wese, rʉcogʉ. Gaje sita yoari warocʉ ĩ ya ʉyé wesere gãjerã moari masare wasoayijʉ ĩ. Ito yicõri yoari gaje sitajʉ ñayijʉ ĩ. 10 Ʉyé iti rica cʉtiroca sĩgʉ̃ ĩ ya moari masʉre cõayijʉ ĩ, ĩ ya ote ãmitoni. Iti ote coderi masa ĩ wadija ticõri, ĩre jaĩosãcõyijarã ĩna. Ito bajiri ñe macʉti tʉdi wayijʉ ĩ. 11 Ito bajiro ñe macʉti ĩ ejaja ticõri, gãji ĩre moa ĩsiri masʉre cõayijʉ ĩ. Iti ote coderi masa ĩ ejaja ticõri, ĩre tiboyijarã ĩna. Ito yicõri jaĩosãcõyijarã ĩna. Ito bajiri ĩ cʉni ñe macʉti tʉdi wayijʉ. 12 Ĩ ito bajija ticõri, gãjire cõayijʉ mʉcana. Ĩ ejaja ticõri, ito bajiroti ĩre cʉni jaĩosãcõyijarã ĩna mʉcana.

13 'Iti jeyaro bajija ticõri, ado bajiro
tuoĩayiju iti sita uju: "¿No bajiro yirujati
yu? Ado bajiro yicuja yu. Yu macu,
yu maigũre cõagũ ya yu. Ĩre ĩna tija
rũcubuorã yirãji gajea", yi tuoĩabojayiju
ĩ. 14 Ĩ macu ejaja ticõri, ado bajiro
ĩnamasi gãmeri tuoĩa busiyijarã ĩna,
ote coderi masa: "Ãni ñami adi sita
uju ĩ godaja bero boca ãmirocu. Ĩre
sĩacãcõruja, manijua bujana yirona", yi
tuoĩa gãmeri busiyijarã ĩna. 15 Ito bajiri
ĩre tucõa wacõri sĩayijarã ĩna, yi oca
goti masioyiju Jesús masare. Ito yicõri
ado bajiro ĩnare seniĩayiju Jesús:

—Ĩna ito bajiro yija, ¿no bajiro yigu
yiguĩjida iti sita uju? 16 Ado bajirojua
yigu yiguĩji. Ote coderi masa tu ejacõri
ĩnare sĩagũ yiguĩji. Ito yicõri ĩ ya sita
gãjerãre wasoagu yiguĩji. Dios cuni ito
bajiroti yigu yiguĩji. No ĩ cõarure boca
ãmimenareti ruyuriogu yiguĩji Dios,
yiyiju Jesús ĩnare.

Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro
yiyijarã ĩna:

—Iti ito bajiro rẽtame yirocu
camotajaro Dios, yiyijarã ĩna.

17 Ĩnajuare ticõri ado bajiro yiyiju
Jesús:

—¿Ñe yireoni ñati adi Dios oca tuti
gaye mua tuoĩaja?

Gũta wi meniri masa coga gũtagã
cõayijarã ĩna. Ito bajibojarocati
gaje gũta rẽto busaro quenarica
ñayiju itiga ĩna cõabojaraga.
Itiga gũtagãna suoriti quenari wi
menigũ yiguĩji Dios. Itiga gũtagã
manija, ñe menire manoja ĩja, yi
gotia Dios oca tuti.

18 No gũtagã joe quedi jeagure ĩ ya
gõari jearo yiroja. Ito yicõri itiga gũtagã
sĩgũre iti quedi jeaja mano abocõro
yiroja. Ado bajiro bajia iti oca. No Dios ĩ
cõarure tuorũnubicu catitĩñabicu yiguĩji
ĩocũ. Ito yicõri jeame ũjuroju ĩ cõa
ãmorãre ruyuriorocu cõagũ yiguĩji ĩ, yi
gotiyiju Jesús masare.

19 Ito bajiro Jesús ĩ oca goti masioja
tuocõri, "Manireti busiami", yi tuo
masiyijarã paia ujarã, judio masa rotirise
riasori masa cuni. Ito bajiri Jesure ñia
ãmoyijarã ĩna. Ito bajibojarocati masare
güirã ñia masibisijarã ĩna maji.

Ujarãre mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

20 Ĩre ñia masibiticõri coriarã Jesús
rãca baba cuti ruoronare cõayijarã ĩna:
"Titẽña. Sita ujarãre ĩ busituja tuoba. Ĩ
busituja tuocõri, 'Ĩre seti ña', yirã yirãji
mani. Ito yicõri adi sita uju tuju ĩre ãmi
warã yirãji mani", yiyijarã ĩna. 21 Jesús
rãca baba cuti ruoana ĩ tu ejacõri, ado
bajiro ĩre gotiyijarã ĩna:

—Guare riasogu, jeyaro mu riasorise,
mu busirise riti ñasarise ña, yi tuoĩa
gua. Masa ñasari masa, ñasamenare
cuni corocõti ti maia mu. Dios ĩ ãmoro
bajiro masa ĩna yitoni, queno riasoa
mu. 22 Ito bajiri ado bajiro mure seniĩa
gua: "¿Roma cuto gagu ujure ĩ rotiado
bajiroti ĩre gua waja yija quenati? ¿Ĩre
gua waja yibeja cuni quenatite?" yi
seniĩayijarã ĩna Jesure.

23 Ito bajiro ĩna yibojarocati ĩna
ñeñaro tuoĩarisere tuo masicõyiju Jesús.
Ito bajiri ado bajiro yiyiju ĩ ĩnare:

24 —Adi sita gaye niyeru cuji ĩsiña
yure, yiyiju Jesús.

Iti cuji niyeru cuji boca ãmicõri ado
bajiro seniĩayiju Jesús ĩnare:

—¿Ñimu ya rio ito yicõri ñimu wame
wãñati adi cujiju? yi seniĩayiju Jesús
ĩnare.

Ito ĩ yija tuocõri:

—Adi sita uju rioti ña, ito yicõri ĩ
wame cuni, yiyijarã ĩna Jesure.

25 Ĩna ito yija ado bajiro cudiyiju
Jesús ĩnare:

—Sita ujʉ gaye iti ñajama ĩreti ĩsija quena. Ito yicõri Dios ye iti ñaja Diore ĩsija quena, yiyijʉ ĩ ĩnare.

26 Ito bajiro queno Jesús ĩ cʉdija tʉocõri, masa tʉoro riojo oca meni masibisijarã ĩna. Ĩ queno cʉdi masija ticõri, mano ʉcayijarã ĩna. Ito bajiri ĩre oca meni ãmobojarãti bʉsibisijarã ĩna ĩja.

¿Godacõri tʉdi caticoarã yirãjida masa? yi Jesure ĩna seniĩare gaye

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

27 Ito ĩ baji ñaroca coriarã saduceo gaye tʉoĩarã, Jesure ti ãmorã ejayijarã. Saduceo gaye tʉoĩarã, “Godabojarãti mʉcana tʉdi catire manoja”, yi tʉoĩarã ñayijarã ĩna. Ito bajiri ado bajiro Jesure seniĩayijarã ĩna:

28 —Gʉare riasogʉ, Moisés ñayorʉ ado bajiro ucayoñi: “Rĩjorʉ ñasʉogʉ rĩa macʉti manojore ĩ godagoja ĩ ocabaji manojo cʉti wasoaja quena. Ito bajiro yigʉti ĩ rĩjorʉ ñabojarʉre rĩa cʉti ĩsigʉ̃ yiguĩji”, yi ucañi Moisés ñayorʉ, yiyijarã ĩna Jesure.

29 Gaje ado bajiro gotiyijarã ĩna Jesure:

—Mʉre oca gotia gʉa. Sĩgʉ̃ rĩa ado bajiro rẽtayijarã. Jʉa ãmojeno ñayijarã ĩna. Ñasʉogʉ manojo cʉtibojagʉti rĩa macʉti godagoyijʉ. 30 Ĩ bero gagʉ manʉjʉ godagoro rãca manojo cʉtibojayijʉ. Ĩ cʉni rĩa macʉti godagoyijʉ. 31 Ito yicõri ĩna bero gagʉ cʉni manʉjʉ godagoro rãca manojo cʉtibojayijʉ. Ĩ cʉni rĩa macʉti godacoayijʉ. Ĩ bero gãna cʉni isore manojo cʉticõri, rĩa manati goda jediyijarã ĩna. 32 Ĩna goda jedija berojʉ goda sʉyayijo ĩna manojo ñabojaro cʉni. 33 ¿Ũmacʉ̃jʉ mʉcana tʉdi ĩna catija ñimʉ manojojʉa ñasagõjida ĩna jeyaro manojo iso ñaja bero? yi seniĩayijarã ĩna Jesure.

34 Ito yija Jesús ado bajiro cʉdiyijʉ ĩnare:

—Adi tutijʉ masa ĩna ñaja, manojo cʉti, manʉjʉ cʉti yama ĩna. 35 Adi tutijʉ ito bajiro ĩna yi ñabojarocati mʉcana tʉdi caticõri, Dios tʉjʉ ĩna ejaja manojo cʉtire manoja itojʉama. Ito yicõri ĩna rĩa romiare manojo cʉti rotimenaji ĩna. 36 Dios rĩa ñari mʉcana tʉdi catirã yirãji ĩna. Ito yicõri jʉaji godamenaji ĩna. Ángel mesa robo bajiro bajirã yirãji ĩna ĩja. 37 Gaje Moisés ñayorʉ ĩ ucare ticõri, “Godana mʉcana tʉdi catirã yirãji”, yi tʉoĩa mani. Yucʉ tutu ʉ̃jʉrise wato Dios oca ruyurisere ucayoyijʉ Moisés. Ado bajiro gotiyijʉ Dios Moisésre: “Yʉ ña Abraham ujʉ, Isaac ujʉ, ito yicõri Jacob ujʉ cʉni”, yiquĩ Dios yʉre, yi ucayijʉ Moisés ñayorʉ. 38 Iti oca tʉocõri, “Godana Ujʉ meje ñami Dios. Catirã Ujʉjʉa ñami”, yi tʉoĩa mani. Godana ñabojarãti Dios ĩ tija catirã riti ñarãji masa, yiyijʉ Jesús ĩnare.

39 Ito ĩ yija tʉocõri, judio masa rotirise riasori masa, ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Queno ñaro bajiroti tʉo masia, gʉa Ujʉ mʉ, yiyijarã ĩna Jesure.

40 Ito yicõri queno masigʉ̃ ĩ ñajare ñejʉa gaje seniĩa ʉya masibisijarã ĩna.

¿Ñimʉ janami ñayijari Cristo mʉa tija? yi Jesús ĩ seniĩare gaye

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

41 Ito bero ado bajiro ĩnare seniĩayijʉ Jesús:

—¿No yija, “David ñayorʉ janerãbatia janami ñami Cristo”, yati masa?

42 David ñayorʉ ĩmasiti, Salmos wame cʉtiri tutijʉ ucagʉ ado bajiro yiñi:

Yʉ Ujʉre ado bajiro yiñi Dios: “Yʉ ya riojocadʉja rʉ̃cubʉorajʉ, rujiya mʉ.

43 Mʉ wajanare mʉ rẽtocũroca yigʉ yigʉja yʉ”, yiñi Dios yʉ Ujʉre, yi ucayoñi David.

44 ¿No yija, “Yu Uju ñami Cristo”,
yiyijari David ñayoru? Cristo David
janerãbatia janami ñacõri, ¿no bajiro
David uju bajiyijari Cristo? Ĩ janerãbatia
janami ĩ ñaja, “Yu Uju”, yibitiboru
David ñayoru, yiyiju Jesús ĩnare.

“Seti ña muare”, judio masa rotirise riasori masare, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

45 Ĩ rãca riasotirãre, Jesús ĩ busi
ñaroca jãjarã masa tuo ñayijarã. Ado
bajiro yiyiju Jesús ĩnare:
46 —Judio masa rotirise riasori
masa bajiro mua yibe yirona queno
tuoĩaña mua. Tite. Ado bajiro yama ĩna.
Yutabujuri quenarise yoarise sãñacõri
masa ĩna tiro riojo wa ucu ãmorãji
ĩna. Ito yicõri cuto gudareco gãjire ĩna
canamuoja, rũcubuore rãca seniĩare
ãmorãji ĩna. Minijuara wiju sãjacõri
rũcubuora cumuro ruji ãmorãji ĩna. Ito
yicõri basari rumu cuni ñasari masa
tu riti ba ruji ãmorãji ĩna. 47 Manuju
godagoana romiare cuni ĩna ya wiri
ẽmarãji ĩna. Ito yicõri masa ĩna tiro
riojo yoari Diore busirãji ĩna. “Queno
yirã ñama ĩna”, masa yi tuoĩajaro yirona
yoari Diore busirãji ĩna. Ito bajiro ĩna
yija quenabetoja. Ito bajiri ñeñaro
ĩna yirise waja, waja yirã buto busa
quenabeto tõbujarã yirãji ĩna. Ĩnare
bajiro mua yibe yirona queno tuoĩaña
mua, yiyiju Jesús masare.

Wajeago bojoro bujago Diore niyeru iso ĩsire gaye

(Mr 12.41-44)

21 Dios ya wiju Jesús ĩ ñaroca masa
Diore yiari niyeru ĩna sãri jedore
ĩna niyeru sãja ti codeyiju ĩ. Ito bajiri
niyeru jairãre cuni ĩna sãja tiyiju ĩ. 2 Ito
yicõri manuju godagoro bojoro bujago
ñabojagoti juati niyeruti waja mani iso
sãja tiyiju Jesús. Cobre ñayiju iso sãrise.
3 Ito bajiro iso yija ticõri, ado bajiro
yiyiju Jesús:
—Riti muare gotia yu. Niyeru jairã
rẽto busaro ĩsiamo adio bojoro bujago.
4 Ĩna niyeru jairã jaje rucocõri rẽtarisere
ĩsiama ĩna. Iso bojoro bujagoama
ñarocõti, iso rucobojariseti ĩsiamo,
yiyiju Jesús ĩnare.

Dios ya wi õjea bate godaro yiroja, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

5 Ado bajiro busiyijarã coriarã, Dios
ya wire ti tuoĩacõri:
—Queno seyo quenari wi ña adi wi.
Adi wi gũta quenarisena ĩna menira
wi ña. Ito yicõri jãjarã Diore yiari iti
wire rũcubuorã, iti wi ñarotire ĩsiñi ĩna,
yiyijarã ĩna.
Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro yiyiju
Jesús:
6 —Co rumu ado jeyaro mua ti
ñabojarise gãjerã ruyuriorã yirãji. Ito
bajiri adi wi gaye gũtagã gajega joe
jesabeto yiroja, yiyiju Jesús ĩnare.

Adi ũmuari jediroto riojua ado bajiro rẽtaro yiroja, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

7 Ito ĩ yija ado bajiro seniĩayijarã ĩna
ĩre:
—Guare riasogu, ¿nocãta rẽtaro
yirojada iti guare mu busirise? ¿no
bajiro ti masicõri, “Ito bajiro rẽtaro
ya”, yi masirã yirãjida gua? yiyijarã ĩna
Jesure.
8 Ito bajiri Jesús ado bajiro yiyiju:
—Queno tuoĩaña mua, gãjerã ĩna
muare ruobe yirona. Jãjarã muare
ruorona ejarã yirãji ĩna. “Yuti ña
Cristo”, yirã yirãji ĩna. Ito yicõri, “Adi
rumuriti ña, susari rumuri”, yi ruorã
yirãji ĩna. Ito bajiri ĩnare tuorũnubeja
mua. 9 Masa ĩna gãmeri sĩarise gaye
mua tuoja, ito yicõri ujarãre, masa ĩna
queno tuo ãmobeja, ĩna oca meni ãmoja

cuni güibeja mua. Ito bajiro rẽtaro yiroja cajero susari rumu iti ejaroto riojua, yiyiju Jesús ĩnare.

10 Ito yicõri mucana ado bajiro goti remoyiju:

—Co masa ñabojarãti gãmeri sĩarã yirãji ĩna. Ito yicõri co sita gãna gaje sita gãna rãca gãmeri sĩarã yirãji. 11 Co cuto meje sita buto uero yiroja. Ñiocõrã yirãji masa. Ñarise ñaro yiroja. Ito yicõri ũmacũju gaye guijorise tiyamani goaĩoro yiroja.

12 'Iti jeyaro rẽtaroto riojua, yure tuorũnurã mua ñajare muare ñiarã yirãji. Ito yicõri mua tõbujaroca yirã yirãji ĩna. Minijuara wiju ujarã riojo, "Ãnare seti ña", yirona muare ãmi warã yirãji ĩna. Yure tuorũnurã mua ñajare tubiara wiju muare cũrã yirãji ĩna. Masa ujarã, sita ujarã riojo cuni, "Ĩnare seti ña", yirona ãmi warã yirãji ĩna muare. 13 Ito bajiro muare ĩna yija, "Jesure rũcubuorã ña gua", yi gotirã yirãji mua. 14 "Muare seti ña", ĩna yija, "Ado bajiro cudiana mani", yi tuoĩa usiriobeja. 15 Mua queno cudi masitoni tuo masire gaye muare jidicãgũ yigуja yu. Ito bajiri queno mua busi masijare, mua wajana sĩgũjua muare busi rẽtocũ yimena yirãji. 16 Mua jacusabatia, mua baba mesa, mua ñarã, ito yicõri mua co masi, muare gãjerã ñiatoni gotirã yirãji. Ito yicõri mua coriarãre sĩarã yirãji ĩna. 17 Ito yicõri yure tuorũnurã mua ñajare masa jeyaro muare ti tudirã yirãji. 18 Queno muare tirũnugũ yigуja yu. Ito bajiri cora joara godabeto yiroja muare. 19 Yure mua tuorũnurise mua jidicãbeja catitĩñarã yirãji mua, yiyiju Jesús ĩnare.

20 Mucana ado bajiro goti remoyiju Jesús:

—Jerusalénju surara ĩna gãni biaja tuocõri, "Nocõ mejeti adi cutore ruyuriorã wana yama", yi tuoĩarã yirãji mua. 21 Ito bajiri Judea sita gãna, gũta yucuriju rudirujarãji ĩna. Ito yicõri Jerusalén cutoju ñarã, iti cutore budigorujarãji ĩna. Ito yicõri joaju ñarã cutojuare wija wadibitirujarãji ĩna. 22 Iti rumuri buto ñeñaro tõbujarã yirãji masa. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti, rẽtaro yiroja. 23 Bujato bujarã yirãji iti rumuri macu sãñarã ñarã. Ito yicõri macuacãre ũjurã cuni bujato bujarã yirãji. Iti rumuri iti sitare ñarise jaje ñaro yiroja. Ito yicõri ñeñaro tõbujarã yirãji ĩna. 24 Masa jãjarã godarã yirãji ĩna gãmeri sĩaroca. Ito yicõri gãjerãre ñiacõri jaje cutoriju tubiarã yirãji ĩna. Ito yicõri gaje sita gãna gãjerã ñabojarãti Jerusalén cutoju ejacõri ñarã yirãji ĩna. Dios ĩ ãmorocõti iti sitare ñarã yirãji ĩna, yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre.

Yu Masa Rĩjoru tudi ejagu yiguja, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 24.29-35,42-44; Mr 13.24-37)

25 Mucana ado bajiro goti remoyiju Jesús:

—Susari rumuri ejaroto riojua ũmacañi ũmua gagu, ñami gagu, ito yicõri ñocõare cuni, tiyamani jaje goaro yiroja. Ito yicõri adi tutiju ñarã, sĩgũ bajiro riti tuoĩacõri ña masimena yirãji ĩna. Ide jacũrise buto iti ruyuja tuocõri, buto tuoĩa oca jairã yirãji ĩna. 26 Adi macãrucũro gaye rẽtaroti tuoĩa güirã, usi jedirã yirãji masa. Ñocõa cuni quedicoarã yirãji. 27 Ito yicõri yu Masa Rĩjorure tirã yirãji masa. Ide buerina wadigu yiguja yu. Dios ĩ rotirisena queno ruyugu yiguja yu, masa ĩna tija. 28 Iti ito bajiro rẽtaro wado yiroca wanu oca sẽocõri ti muorã yirãji mua. Yoari mejeti masogũ yiguĩji Dios muare, yiyiju Jesús masare.

29 Gaje goti masiore ocana ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Higueragure tuoĩate mua. 30 Itigu jũ buja ticõri, "Jabeto ruya cuma ejaroto", yi ti masia mua. 31 Iti bajiroti, jĩju yu

gotirise bajiro iti rẽtaja ticõri, “Jabeto rɯya ĩre tɯorũnɯrãre Dios ĩ miojuroto”, yi masirã yirãji mɯa, yiyijɯ Jesús ĩnare.
32 ’Riti mɯare gotia yɯ. Adi macãrɯcũro gãna ĩna goda jediroto riojɯa, yɯ bɯsiro bajiroti rẽtaro yiroja.
33 Adi sita macãrɯcũro cɯni jedicoaro yiroja. Ito bajibojarocati yɯ ya ocama jedibeto yiroja. Yɯ gotiado bajiroti rẽtaro yiroja, yiyijɯ Jesús ĩnare.
34 ’Queno tɯoĩaña mɯa. Basa gaye riti tɯoĩa rẽtocũ yibeja. Ito yicõri mecɯbeja. Ito yicõri adi macãrɯcũro gaye riti tɯoĩabeja. Iti gaye riti mɯa tɯoĩaja, yɯ tɯdi ejari rɯmɯ mano ɯcarã yirãji mɯa. Ñacãmena yirãji mɯa.
35 Adi macãrɯcũro gãna jeyaro yɯ tɯdi ejari rɯmɯ mano ɯcarã yirãji. Yɯ tɯdi ejari rɯmɯ yɯre bocati ñamena yirãji ĩna. Ito bajiri mano ɯcarã yirãji ĩna.
36 Ĩnare bajiro bajibeja mɯama. Queno ña yucãña mɯa, yɯ ejaroto riojɯa. Ija iti rẽtaroti gayere mɯare rẽtame yirona Diore bɯsitĩñasotiba mɯa. Ito yicõri yɯ Masa Rĩjorɯ riojo mɯa ña masitoni Diore bɯsitĩñasotiba mɯa, yiyijɯ Jesús ĩnare.
37 Co rɯmɯ rɯyabeto minijuara wijɯ masare Dios oca gotisotiyijɯ Jesús. Ito yicõri ñamijɯa Olivos wame cɯtiri tɯriajɯ canigũ wasotiyijɯ ĩ.
38 Co rɯmɯ rɯyabeto busuri jĩjɯ ejasotiyijarã masa ĩ bɯsirisere tɯorona.

¿No yicõri Jesure ñiarɯjati mani? ĩna yi tɯoĩare gaye

(Mt 26.1-5,14-16; Mr 14.1-2,10-11; Jn 11.45-53)

22 Iti rɯmɯriti cõña wayijɯ naju wadarise ɯco wɯoya mani bare basa. Gaje Pascua wame cɯtiyijɯ iti basa.
2 Jesure siarona, ¿no bajiro yicõri sĩarɯjati mani? yi tɯoĩayijarã paia ɯjarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masa. Ĩre sĩa ãmobojarãti masajɯare tɯo güiyijarã ĩna.
3 Iti rɯmɯriti Judas Iscariotere rũmɯ́a ɯjɯ Satanás wame cɯtigɯ quedi sãjayijɯ. Judas ñayijɯ jɯa gɯbojeno ñagũ Jesús rãca riasotigɯ.
4 Paia ɯjarã ito yicõri minijuara wi ɯjarãre cɯni bɯsigɯ wayijɯ ĩ. ¿No bajiro mɯare Jesure gotigɯti yɯ? yirocɯ, ĩnare bɯsigɯ wayijɯ ĩ.
5 Ito ĩ yija tɯocõri, wanɯyijarã ĩna. Ito bajiri, “Mɯre niyeru ĩsiana gɯa”, yiyijarã ĩna Judasre.
6 Ĩna ito yija tɯocõri, ñaro bajiroti cɯdiyijɯ ĩ. “¿Nocãta masa mano ĩnare ĩogũ yigɯjada yɯ?” yi tɯoĩa ñayijɯ ĩ.

Jesús ĩ basɯsare gaye

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

7 Ito yija naju wadarise ɯco wɯoya mani bare basa ejayijɯ. Iti rɯmɯ Pascua ñaroca Diore rũcɯbɯorã oveja macɯ sĩacõri ĩna soera rɯmɯ ñayijɯ.
8 Ito bajiri Pedro, Juanre ado bajiro gotiyijɯ Jesús ĩnare:
—Mani Pascua basa mani baroti quenotẽña, yiyijɯ Jesús ĩnare.
9 Ito ĩ yija tɯocõri, ĩre seniĩayijarã ĩna:
—¿Nojɯ gɯa quenore ãmoati mɯ? yiyijarã ĩna.
10 Ado bajiro ĩnare cɯdiyijɯ Jesús:
—Cɯtojɯ mɯa ejaja ide gõna wacɯre ti bɯjarã yirãji mɯa. Ito bajiri ĩre sɯya warã yirãji mɯa. Ĩ bero wacõri ĩ sãjari wijɯ ejaba mɯa.
11 Iti wi ɯjɯre ado bajiro gotiba mɯa. “¿Di sõa ñati yɯ riasorã rãca Pascua basa baroti sõa?” yimi mani Ʉjɯ, yi gotiba ĩre.
12 Ito bajiro mɯa yija tɯocõri, co tuti weca ñari sõa, jaja sõa, quenocãra sõa mɯare gotigɯ yiguĩji. Mɯare ĩ gotija bero iti sõajɯ bare menima mɯa, yiyijɯ Jesús ĩnare.
13 Ito ĩ yija tɯocõri, wayijarã ĩna. Itojɯ ejacõri ĩ gotiado bajiroti bɯjayijarã ĩna. Ito yicõri bare meniyijarã Pascua basa ñaroca ĩna baroti.

14 Bare tĩjaroca Jesús ĩ rãca riasotirã
rãca bare jeoado tu rujiyijarã ĩna. 15 Ito
yija ado bajiro ĩnare gotiyiju Jesús:
—Yure ĩna sĩaroto riojua adi Pascua
basa mua rãca basusarocu ruje tuoĩacu
yu. 16 Itire mucana tudi mua rãca babicu
yiguja yu, Dios rotiroju ĩre tuorũnurãre
ĩ miojuroto riojua, yiyiju Jesús ĩnare.
17 Ĩ ito yija bero rujatẽro ãmi rucocõri,
“Queno ya Dios mu”, yiyiju ĩ. Ito yicõri
ĩnare ado bajiro yiyiju Jesús:
—Ĩmo adi muamasiti bato idiya.
18 Dios rotiroju ĩre tuorũnurãre ĩ
miojuroto riojua, mua rãca juaji uyé ide
idibicuja yu, yiyiju Jesús ĩnare.
19 Ito bero ĩ ya ãmona naju ãmi
rucocõri, “Queno ya Dios mu”, yiyiju.
Ito bero igata batocõri ado bajiro yiyiju
ĩnare:
—Adi ña yu ya ruju robo bajiro
bajirise. Muare yiari goda ĩsigũ yiguja
yu. Ito bajiri iti bacõri yure tuoĩama
mua, yiyiju ĩ ĩnare.
20 Ĩna baja bero ito bajiroti yiyiju uyé
ide tẽrona. Ado bajiro yiyiju ĩnare:
—Yu ya rí muare yiari iti budija
ticõri, “Riti ña Dios ĩ gotire. Bucu oca
jidicãcõri mame oca wasoañi Dios”, yirã
yirãji mua, yiyiju Jesús ĩnare.
21 Mucana busigu ado bajiro yiyiju
Jesús:
—Gãjerã yure ĩna ñiatoni gotirocu
ado mani rãca ñaguĩji. 22 Yu ña Masa
Rĩjoru. Dios ĩ ãmoro bajiroti rẽtaro
yiroja yure. Ito bajibojarocati masa yure
ñiatoni gotirocu bujato bujagu yiguĩji,
yiyiju Jesús ĩnare.
23 Ito ĩ yija tuocõri, ĩnamasiti gãmeri
seniĩayijarã ĩna:
—¿Ñimu ñaguĩjida ñiatoni gotirocu?
yiyijarã ĩna.

¿Ñimu ñaguĩjida ñasagu ñarocu? yi Jesure ĩna seniĩare gaye

24 Ito yija ado bajiro gãmeri tuoĩa
busiyijarã ĩna:
—¿Ñimu ñaguĩjida mani wato rẽtoro
ñasagu ñarocu? yi tuoĩayijarã ĩna.
25 Ito bajiro ĩna tuoĩaja ticõri, ado
bajiro yiyiju Jesús ĩnare:
—Adi macãrucũro gãna ujarã ñasarã
ĩna ya moari masare rotirãji. Ito bajiri
ĩna moa ĩsiri masajua ñe gaje yire
manijare, riojoti “Bau, quena ña”,
yicõrãji ĩna. 26 Muama ito bajiro meje
bajiruja. Ñasari masa mua ña ãmoja,
“Ñasarã meje ña gua”, yi tuoĩarã
yirãji mua. Ito yicõri no rotiri masu
ña ãmogũ, muare ĩ moa ĩsija quena.
27 Mua tija ¿ñimujua ñati ñasari masu
ba rujigujua, ecari masujua? Yu tuoĩaja,
ba rujigujua ñami ñasagu. Ito bajiri
mua Uju ñabojaguti, muare moa ĩsiri
masu robo bajiro ado mua watoju ña
yu, yiyiju Jesús ĩnare.
28 ’Coji ruyabeto yu tõbujaja yu
rãca ñatĩñacu mua. Gãjerã yure ti
tudibojarocati muama yure jidicãbiticu.
29 Yu rotirotoju yure cũgũ yiguĩji Dios.
Ito bajiri mua cuni yu rotiroju yu rãca
ñarã yirãji mua. 30 Yu rãca barã yirãji
mua. Itoju yu rãca ñarã ujarã ĩna rujiri
cumuroju rujirã yirãji mua cuni. Ito
yicõri Israel sita gãna jua gubojeno
masa buturi gãnare yu rãca beserã yirãji
mua, yiyiju Jesús ĩnare.

“Jesure masibea yu”, yigu yiguja mu, Pedrore Jesús ĩ yire gaye

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

31 Gaje ado bajiro gotiyiju mani Uju:
—Simón tuoya mu. Trigo ajeri ĩna
sĩguẽ bateado bajiro muare yi ãmoami
rũmúa uju. Mure rucocõri mu uju
ña ãmoguĩji Satanás wame cutigu.
32 Ito ĩ yi ãmobojarocati mure yiari
Diore busisotia yu, Diore mu tuoĩa
jidicãbititoni. Mucana yure mu tuorũnu
quenoja mu ñarã yure ĩna tuorũnu oca
sẽotoni ĩnare ejabuaba, yiyiju Jesús
Simón Pedrore.

33 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Simón Pedro:
—Yu Uju mure ĩna tubiaja, mure ĩna sĩaja cuni mu rãca warocu ñacã yu. Mure jidicãbicuja yu, yiyiju ĩ Jesure.
34 Jesuju ado bajiro yiyiju Pedrore:
—Riti mure gotia yu. Adi ñamiti busurijua cara ĩ yujiroto riojua udiaji, "Jesure masibea yu", yigu yiguja mu, yiyiju Jesús Simón Pedrore.

Jesure ĩna sĩaroti cõña ware gaye

35 Ito ĩ yija bero ado bajiro yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre:
—Yu oca goti ucurona cõacu yu muare. "Niyeru sãra buju, guboco cuni ãmima", yibiticu yu muare. Ito bajiro yu yibojarocati disejua muare ruyabiticu, yiyiju Jesús ĩnare:
—Ri ya mu, ruyabitibojacu guare, yiyijarã ĩna Jesure.
36 Ĩna ito yija ado bajiro cudiyiju Jesús ĩnare:
—Adocãtamuri ĩja muare rotia yu. No niyeru rucogu, niyeru sãra buju rucogu cuni ãmi waja quena. Sarera jãi rucobicu ĩ ya camisa ĩsicõri wasoa ãmija quena. 37 "Ñeñaro yirãre ĩna sĩado bajiro sĩarã yirãji ĩre", yi gotia Dios oca yure rẽtaroti gaye. Ito bajiroti rẽtaro yiroja iti, yiyiju Jesús ĩnare.
38 Ito ĩ yija tuocõri:
—Gua Uju ado ña jua jãi sarera jãiri, yiyijarã ĩre.
—Itocõ ñajaro maji, yiyiju Jesús ĩnare.

Getsemaní wame cutiri wesejᵘ Jesús ĩ Diore rũcubuore gaye

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

39 Ito ĩ yija bero ĩ yisotiro bajiro yigu Olivos wame cutiri turiaju wayiju ĩ. Ito bajiri ĩ rãca riasotirã ĩre suya wayijarã.
40 Diore ĩ busisotiroju ejacõri ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:
—Diore seniña mua ñeñaro yibe yirona, yiyiju Jesús ĩnare.
41 Ito yicõri ĩnare cũcõri gũtagã rea ñucaja quedirocõ wayiju Jesús. Ito yicõri ñini rũjũcõri Diore busiyiju Jesús.
42 Ado bajiro yiyiju ĩ Diore:
—Cuna mu ãmoja ija yu tõbujaroti gaye camotaya. Ito bajibojarocati yu ãmoro bajiro meje mu yija quena. Mu ãmoro bajirojua mu yija quena, yiyiju Jesús Diore.
43 Ito ĩ yija bero sĩgũ ángel ĩre goaĩocõri ĩ oca sẽoroca yiyiju.
44 Buto tuoĩa oca jaicõri tõbujayiju ĩ. Ito yicõri buto oca sẽocõri Diore busiyiju. Buto oca sẽocõri ĩ busiroca riti asi budirise bajiro rí budiyiju ĩre.
45 Diore busi tĩogũ wumu rũgũcõri mucana ĩ rãca riasotirã tu wayiju ĩ. Ĩna tu ejacõri tiyiju ĩ. Buto tuoĩa oca jaicõri caniana ñayijarã ĩna.
46 Ito yija ado bajiro yiyiju ĩ:
—¿No yija caniati mua? Diore seniña mua ñeñaro yibe yirona, yiyiju Jesús ĩnare.

Jesure ĩna ñiare gaye

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

47 Jesús ĩ busiroca riti, masa jãjarã ejayijarã. Ĩnare ũmatã wacu Jesús tu eja rũgũyiju Judas wame cutigu. Ĩ ñayiju Jesús rãca riasotigoru jua gubojeno ñarã rãca ñagoru. Jesús tu ejacõri wayugaju muwãcõri usuyiju ĩre.
48 Ĩ ito yija ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:
—Judas, yu ña Masa Rĩjoru. ¿Gãjerã yure ñiatoni yure usu ĩoati mu? yiyiju Jesús ĩre.
49 Ito gãna Jesús rãca ñarã, iti ito bajija ticõri, ado bajiro seniĩayijarã Jesure:
—¿Gua Uju sarera jãina ĩnare gãmeri jarujabeati mani? yiyijarã ĩna.
50 Ĩna rãca gagu sĩgũ paia ujure moa ĩsiri masure riojocaduja gãmoro

jatayiju. 51 Ito bajiro ĩ yija ticõri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Ito mua yirise itocõ jidicãña, yiyiju Jesús.

Ito bajiri gãmoro moaĩacõri ĩre yisioyiju Jesús. 52 Ito yicõri ĩre ãmi warona paia ujarã, minijuara wi ujarã ito yicõri judio masa bucurãre cuni, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Riniri masu meje ña yu. ¿No yirã yure ãmirona sarera jãiri rucocõri, yucu rucocõri ejati mua? 53 Co rumu ruyabeto minijuara wiju yu ñaja yure ñiabiticu mua. Adocãta rũmúa uju ĩ ãmoro bajiro, bajiro yiroja. Ito bajiri ĩre cudirã mua ãmoro bajiro ya mua, yiyiju Jesús ĩnare.

Jesure masibea yu, Pedro ĩ yire gaye

(Mt 26.57-58,69-75; Mr 14.53-54,66-72; Jn 18.12-18,25-27)

54 Ito ĩ yija bero paia uju ya wiju ĩre ãmi wayijarã ĩna. Pedro sõ busaju suyayiju. 55 Paia uju ya wi soje riojo jea riocõri sũma rujiyijarã ito gãna. Pedro ĩna tu ejacõri ĩna wato jea sũma rujiyiju ĩ cuni. 56 Sĩgõ iti wi moari maso ĩ sũma rujija ticõri, ĩre riti tiyijo. Ito yicõri ado bajiro yiyijo iso:

—Ãni cuni Jesús rãca gagu ñami, yiyijo iso.

57 Ito bajiro iso yija tuocõri, goti ãmobisiju Pedro.

—Ĩre masibea yu, yiyiju ĩ isore.

58 Ito bero yoa busari gãji ĩre ticõri ado bajiro yiyiju:

—Jesús rãca gaguti ña mu cuni yiyiju ĩ Pedrore.

Ito ĩ yija tuocõri:

—Buguti ya mu. Meje ña yuama, yiyiju Pedro.

59 Coji cõre berocõ gãji, ado bajiro ĩre yisayiju:

—Riti ya yu, Jesús rãca gaguti ñami ãni. Galilea gaguti ñami ĩ. Ito bajiroti busiami, yiyiju ĩ gãjerãre.

60 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Pedro:

—Mu busirisere masibea yu, yiyiju Pedro.

Ito bajiro ĩ busiroca riti cara yujicoayiju ĩja. 61 Ito ĩ bajiroca riti mani Uju juda tiyiju Pedrore. Ito ĩ yija ticõri, mani Uju ĩ gotire tuoĩa bujayiju Pedro. Cara ĩ yujiroto riojua udiaji, “Jesure masibea yu”, yigu yiguja mu, Jesús ĩ yire gaye tuoĩa bujayiju Pedro. 62 Ito bajiri gajero busa wacõri buto tuoĩa otiyiju Pedro.

Jesure ĩna aja tudire gaye

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

63 Jesure ñiacõri ĩre coderi masa aja tudiyijarã. Ito yicõri ĩre jayijarã. 64 Ĩ ya cajea moabiacõri ĩ ya rioju jayijarã ĩna. Ito yicõri ado bajiro seniĩayijarã ĩna ĩre.

—Queno tuoĩagũ mu ñaja, “Ĩ yure jami”, yi masigũja mu, yiyijarã ĩna ĩre.

65 Gaje jaje ĩre aja tudiyijarã ĩna.

Ujarã ñasarã, “Seti ña mure”, Jesure ĩna yire gaye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

66 Gaje rumu busuri, judio masa bucurã, paia ujarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni, minijuayijarã. Minijuacõri Jesure ujarã ñasarã riojo ãmi wayijarã ĩna. Ito ejacõri ĩre seniĩayijarã ĩna:

67 —¿Muti ñati Cristo Dios ĩ cõaru? yiyijarã ĩna Jesure.

—“Ĩti ña yu”, yu yibojaja cuni tuomena yirãji mua yure. 68 Muare yu seniĩabojaja cuni cudimena yirãji mua. Ito yicõri yure jidicãmena yirãji mua. 69 Jane adi rumuna rẽtoro masigũ Dios ya riojocadu rũcubuoraju rujigu yiguja yu. Yu ña Masa Rĩjoru, yiyiju Jesús ĩnare.

70 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro seniĩa jediyijarã ĩna:

—¿Dios Macu mu ñarise riti ñati? yiyijarã.

—Ĩti ña yu. Mua yiro bajiroti bajia, yiyiju Jesús ĩnare.

71 Ito bajiro ĩ yija tuocõri:

—"Ĩti ñami ñeñaro busigu", gãjerã ĩna yire ãmobea ĩja. Manimasiti ĩ busija tuoa mani, yiyijarã ĩna.

Pilato tuju Jesure ĩna ãmi ejare gaye

(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

23 Ito yija Pilato riojo Jesure ãmi wa jediyijarã ĩna. 2 Uju riojo ãmi ejacõri, "Ãni ñami seti cutigu", yirona busisuoyijarã ĩna:

—Ãni ñami gua masa ricati riti tuoĩaroca yigu. Ito bajiri ado bajiro yiquĩ ĩ gua masare. "Roma gagu ujure ĩ rotiro bajiro niyeru ĩsibitiruja muare", yiquĩ ãni. Ito yicõri, "Yuti ña Cristo Dios ĩ cõaru mua uju", yiquĩ ĩ, yiyijarã ĩna Pilatore gotirã.

3 Ĩna ito yijare ado bajiro seniĩayiju Pilato Jesure:

—¿Judio masa uju ñati mu? yiyiju ĩ Jesure.

—Au ĩti ña yu. Mu yiro bajiroti bajia, yiyiju Jesús.

4 Ito ĩ yija tuocõri, paia ujarã, masare cuni ado bajiro yiyiju Pilato.

—Yu tija ñejua seti ma ãnire, yiyiju Pilato ĩnare.

5 Ito ĩ yibojarocati ĩre seti ñasameti, yi busiyijarã ĩna:

—Ĩ riasorise tuocõri, sĩgu bajiro meje tuoĩama Judea sita gãna ĩja. Galilejau cajero riasosuoñi ĩ. Ito bajiro riaso wadicõri adoju ejami ĩ, yiyijarã ĩna.

Herodes tuju Jesure ĩna ãmi ejare gaye

6 Ĩna ito yija tuocõri:

—¿Galilea gagu ñati ãni? yi seniĩayiju Pilato ĩnare. 7 —Galilea gaguti ñami ĩ, yiyijarã ĩna.

Ĩna ito yija tuocõri:

—Adi rumuriti ejami Galilea gagu uju Herodes wame cutigu. Ito bajiri ĩ tu ãmi wasa mua, yiyiju Pilato ĩnare. 8 Jesús rãca ĩna ejaja ticõri, buto wanuyiju Herodes. Yoari ĩ oca tuocõri ruje ĩre ti ãmoyiju Herodes. Tiyamani Jesús ĩ yija ti ãmoyiju Herodes. 9 Jesure ticõri jaje ĩre seniĩabojayiju ĩ. Ito bajibojarocati Jesús coji cudibisiju ĩre. 10 Paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa cuni ito ñayijarã. "Seti ñasacõa ĩre", yiyijarã ĩna. 11 Ito yija bero, Herodes ĩ ya surara rãca Jesure aja tudiyijarã ĩna. Ĩre tudisarã ñarã ujarã mesa ĩna sãñarise ĩre sãyijarã ĩna, ĩre aja tudirã. Ito bajiro ĩna yija bero mucana tudi Jesure Pilato tuju cõayiju Herodes. 12 Ito bajiro ĩna yira rumuti Herodes Pilato rãca queno gãmeri baba cutiyijarã ĩna ĩja. Ito bajiro ĩna bajiroto riojua buto gãmeri ti tudirã ñayijarã ĩna maji.

Jesure sĩaruja mani, ĩna yire gaye

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39–19.16)

13 Mucana Jesure ĩna ãmi ejaja ticõri, paia ujarã ñasarã ujarã, ito yicõri masare cuni miojuyiju Pilato. 14 Ado bajiro yiyiju ĩ:

—"Gua masare sĩgure bajiro gua tuoĩaroca yibeami ãni", yirona yure ãmi ejacu mua. Ãnire, "¿Riti mure seti ñati?" yirocu seniĩabojacu yu, mua tiro riojo. Ito bajibojarocati, "Ĩre seti ña", mua yibojarocati disejua seti ma ĩre yu tija. 15 Ito yicõri, Herodes cuni, "Iti seti ña ĩre", yi masibisĩ ĩ cuni. Ito bajiri, "Iti seti ña ĩre", yi masibiti wacu guajuare judacõañi ĩ. "Ito bajiro seti cutiami ãni", yi masibea mani. Ito bajiri ĩre sĩado ma mani. 16 Ĩre baje rotigu ya yu. Ito yicõri ĩre bucõacuja yu, yiyiju Pilato.

17 Pascua basa ñaroca, "Ãnire mu bucõare ãmoa gua", masa ĩna yigureti bucõasotiyiju Pilato. Ito bajiri ado

bajiro ĩnare seniĩayiju ĩ: 18 "¿Ñimujuare yu bucõare ãmoati mua?" ĩ yiroca masaju ado bajiro awasã busiyijarã:

—Sĩacõña ãni ũmugũre. Ito yicõri, Barrabás wame cutigure jidicãña, yi awasãyijarã ĩna.

19 Cuto gãnare oca menicõri sĩari masu ĩ ñajare ĩna tubiaru ñayiju Barrabás. 20 Jesujuare jidicã ãmobojayiju Pilato. Ito bajiri mucana masare busibojayiju. 21 Ito bajiro ĩ busibojarocati buto busa awasãyijarã ĩna:

—Sĩacõruja ĩre. Sĩacõruja ĩre, yiyijarã ĩna.

22 Mucana tudi udiaji busigu ado bajiro yiyiju Pilato ĩnare:

—¿Ñeoni ñeñaro yicati ãni? Yu tija, "Itina godarujami ĩ", yi masibea yu ĩre. Ito bajiri ĩre bajecõri jidicãcuja yu, yibojayiju ĩ masare.

23 Buto awasã busirã, "Yucutẽoju ĩre jaju sĩaña", yiyijarã ĩna. Buto masa ĩna awasãja, paia ujarã ĩna awasãja tuocõri, "Ĩna ãmoro bajiroti yijaro no cuni", yi tuoĩayiju Pilato. 24 Ito bajiri, "Ĩna ãmoro bajiroti yicuja no cuni", yi tuoĩayiju Pilato ĩja. 25 Ito bajiro tuoĩacõri, masare oca menicõri sĩari masure bucõayiju Pilato. Ito yicõri Jesure ĩnare ĩsiyiju Pilato, ĩna ãmoro bajiro ĩna yitoni.

Yucutẽoju Jesure ĩna jaju sĩare gaye

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

26 Ito bajiri Jesure yucutẽoju jaju sĩarona ĩre ãmi wayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna waroca Cirene gagu Simón wame cutigu joaju wadicõri ejayiju. Ĩre ti bujacõri yucutẽo ĩre gaja rotiyijarã surara. Ito bajiri Jesús bero yucutẽo gaja suyayiju ĩ.

27 Masa jãjarã ĩ bero suya wayijarã. Ito yicõri romia jãjarã awasã otiyijarã ĩre tuo mairã. 28 Ito bajiro ĩna otiroca ĩnare juda ticõri ado bajiro yiyiju Jesús:

—Jerusalén gãna romia yure otibesa mua. Muamasiti, ito yicõri mua rĩare rẽtarotire tuoĩa otiya mua. 29 Ado bajiro yirã yirãji masa buto ĩna tõbujari rumu: "Romia rĩa mana queno wanu quenama ĩna. Ito yicõri rĩa rucomena, ũjumena cuni wanuama ĩna", yirã yirãji masa.

30 Guare Dios tibe yirona ado bajiro yirã yirãji masa: "Gua joe juja biaya", yirã yirãji masa gũta yucurire. Ito yicõri, "Guare õjea biaya", yirã yirãji turiare. 31 Yujuare tõbujaroca ĩna yija, yu rẽto busaro mua tõbujaroca yirã yirãji ĩna, yiyiju Jesús romiare juda ticõri.

32 Ñeñaro yi jairã jũarãre ãmi wayijarã Jesús rãcati ĩnare jaju sĩarona. 33 Calavera wame cutiriju ejacõri Jesure jajuyijarã ĩna. Ito yicõri ĩ rãca gãna jũarãre cuni, sĩgũ Jesús ya riojocaduja, ito yicõri gãji ĩ ya gãcodujare jajuyijarã ĩna cõtoni. 34 Ĩre ĩna jajuroca ado bajiro yiyiju Jesús Diore:

—Cuna, yure ĩna ñeñaro yirisere ĩnare ãcabojoya, "Buto ñeñaro ya mani", yi masibeama surara, yiyiju Jesús Diore.

"¿Jesús ĩ sãñagorere ñimujua bujagu yiguĩjida?" yirona gũta ajeri rea ajeyijarã surara. 35 Ito bajiro yi ajecõri ĩ ya yutabujuri gãmeri batoyijarã ĩna ĩja. Ĩ godaroca jãjarã masa ti ñayijarã ĩre. Ito ñarã ujarã Jesure aja tudiyijarã. Ado bajiro aja tudiyijarã ĩna:

—Gãjerãreama masoñi ĩ. Riti Cristo Dios cõaru ĩ ñaja ĩmasiti masogũ yiguĩji, yi aja tudiyijarã ĩna.

36 Surara cuni ito ñarã, ito bajiroti ĩre aja tudiyijarã. Ĩ tu eja rũgũcõri uyé ide sũerise ĩre iobojayijarã ĩna. 37 Ito yicõri ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Riti judio masa uju mu ñaja, mumasiti masogũ yiguja mu, yiyijarã ĩna.

38 Jesús ya rijoga weca udiaji gaye oca ucare wãñayiju. Griego, Latín, Hebreo ocana cuni ucare ado bajiro ñayiju: "Ãni ñami judio masa uju", yi busiyiju iti ĩna ucare.

39 Sĩgũ ñeñaro yi jaigu ĩ rãca godarocu ado bajiro yiyiju:

—Riti Cristo mu ñaja mumasiti masoña. Ito yicõri gуare cuni masoña mu, yi aja tudiyiju ĩre.

40 Gãji gaje duja gagu Jesús rãca godarocu, ado bajiro yiyiju Jesure aja tudigujuare:

—¿Diore güire mati mure? Mani ñeñaro yirise waja godarã ya mani. 41 Ñeñaro yicu mani. Ito bajiri iti waja quenabeto tõbujarã ya mani. Mani ñeñaro yiado bajiroti itire waja yirã ya mani. Ito bajibojarocati ãniama ñeñaro yibicu ñabojaguti mani rãca godagu yiguĩji, yiyiju ĩ Jesure aja tudigure.

42 Ito yija Jesure ado bajiro yiyiju ĩ:

—Mu rotiroju ejacõri mure tuorũnurãre mu miojusuoja yure ãcabojabeja, yiyiju ĩ Jesure.

43 Ito bajiro ĩ yija tuocõri:

—Jane adi rumuti ñe ñeñarise manoju yu rãca ñagũ yiguja mu, ado yu yirise riti mure gotia yu, yiyiju Jesús ĩre.

Jesús ĩ usi jedire gaye

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

44 Ito bajiro iti baji ñaroca ũmua gudarecocõ tujayiju. Ito yija bero macãrucũro ñarocõti rãiocoayiju. Yucu weca ũmacañi tujarocacõ rãitĩayiju. 45 Ũmacañi ũmua gagu cuni busubisiju. Ito yicõri minijuara wi yobiado saya webutiro gudarecona ñigãyiju. 46 Ito bajiroca Jesús ado bajiro awasãyiju:

—Cuna, yu ya Usi ãmiña mu ĩja, yiyiju Jesús Diore.

Ito yi tĩogũti usi jedicoayiju.

47 Surara uju Roma gagu ito bajiro iti rẽtaja ticõri, Diore rũcubuo busiyiju:

—Riti seti manibojañi ãni, yiyiju surara uju.

48 Masa ito ti ñana ito bajiro iti rẽtaja ticõri, bojori bujarã ĩna ya usi riojo jatu wayijarã. 49 Jesús rãca baba cutigoana Galilea gãna romia ĩre suya wana cuni sõ busaju ti rũgõyijarã ĩna, ito iti bajijare.

Jesure ĩna yujere gaye

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

50 Sĩgũ ñayiju ĩ yiro bajiroti queno yigu. José wame cutigu ñayiju ĩ. Judea sitaju Arimatea wame cutiri cutoju gagu ñayiju ĩ. Judio masa ujarã ñasari masa rãca gagu ñayiju ĩ. 51 "Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios", yi tuoĩa yugu ñayiju ĩ. Ito bajiri ujarã ñasarã ĩna yirisere queno ĩna robo tuoĩabisiju ĩ. 52 Ito bajiri Pilatore busirocu wayiju ĩ. Itoju ejacõri Jesús ya rujure seniyiju ĩ. 53 "Bau", ĩ yija tuocõri, Jesús ya rujure yucutẽoju ñagũre rujiogu wayiju ĩ. Ĩre rujiocõri saya botirona ĩre gũmayiju. Ito yicõri gũta turiaju ĩna goje meniadoju Jesús ya rujure cũyiju ĩ. Yujeĩaña mani goje ñayiju iti goje. 54 Tujacãra rumu riojua ĩna queno yuri rumu ñayiju José Jesure ĩ yujera rumu. Ito bajiri jabetoti ruyayiju tujacãra rumu iti busuroto.

55 Cajero Galilea gãna romia Jesure sуya wadiana gũta gojeju ĩre ĩna cũja, "¿Ado bajiro cũati ĩna?" yi tiyijarã ĩna. 56 Ĩna cũja bero wiju tudi wayijarã ĩna. Wiju tudi ejacõri queno sutirise, ito yicõri ruju ture gaye quenoyijarã ĩna. Ito yija judio masa ĩna rotiado bajiroti tujacãra rumu ñacõayijarã ĩna.

Jesús ĩ tudi catire gaye

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

24 Tujacãra rumu bero busuri jĩju tudi tirã wayijarã ĩna. Sutirise ruju ĩna turotire ĩna moa quenorere ãmi wayijarã ĩna. Gãjerã romia cuni ĩna rãca wayijarã. 2 Itoju ejacõri ĩna tija gũta goje biado gajeroju iti cũ ñaja tiyijarã ĩna. 3 Ito bajija ticõri, sãjayijarã ĩna. Sãjacõri mani Uju ya rujure ti bujabisijarã ĩna. 4 Ito bajija ticõri, ucayijarã ĩna. Ito yicõri, "Ito yiruja manire", yi masibisijarã ĩna. Ito bajiro

ĩna baji ñaroca ũmua jũarã ĩna tu rũgõja tiyijarã. Saya yorise sãñarã ñayijarã ĩna. 5 Ĩnare güirã jacaju muqueayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna güija ticõri, ado bajiro yiyijarã ĩna ũmua:

—¿No yija ĩ catibojaroti godanare ĩna yujeroju ãmati mua? 6 Mami ĩ adoju. Catigu ñami ĩ. Mucana tudi catiru ñami ĩ. Galilea ñagũ muare ĩ busire tuoĩate mua. Ado bajiro muare gotiñi ĩ: 7 "Yu Masa Rĩjorure ñeñaro yirã yure ñiacõri yu tõbujaroca yirã yirãji ĩna. Ito yicõri yure yucutẽoju sĩarã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yibojarocati mucana udia rumu bero catigu yiguja yu", yi gotiñi Jesús muare, yiyijarã ĩna romiare.

8 Ito bajiro ĩna yija tuocõri, Jesús ĩ busire gaye tuoĩa bujayijarã ĩna. 9 Ito yija bero iti tuo tudi wacõri Jesús rãca riasotigoana coga gubojeno ñarã, ito yicõri ito ñarãre cuni jeyaro ĩna tigorere gotiyijarã ĩna. 10 Ĩna romia Jesús rãca riasotigoanare oca ãmi wana ñayijarã María Magdalena, Juana, María Santiago jaco cuni. Ito yicõri gãjerã romia cuni ñayijarã iti oca gotiana. 11 Ito bajiro romia gotija tuocõri, "Burãti yama", yi tuoĩayijarã Jesús rãca riasotigoana. Ito bajiri ĩnare tuorũnubisijarã ĩna.

12 Ito bajibojarocati Pedroama ũmaquedi wacõri masari cuma tigu wayiju. Ito totiju ĩ tija gũmado riti gajeroju iti cũ ñaja tiyiju ĩ. Ito bajija ti ucacõri ĩ ya wiju tudi wayiju ĩ.

Jũarã ĩ rãca riasotigoanare Jesús ĩ goaĩore gaye

(Mr 16.12-13)

13 Iti rumu riti jũarã Jesús rãca riasotigoana Emaús wame cutiri cutoju wasuoyijarã. Jerusalén sõjua once kilómetrocõ ñayiju Emaús cuto. 14 Jeyaro ĩna tigore gaye warãti busi wayijarã ĩna. 15 Ito bajiro ĩna tuoĩa busi waroca Jesuti mucana ĩna tu ejacõri ĩna rãca wayiju. 16 Ĩre tigoana ñabojarãti "Jesuti ñami ĩ", yi masibisijarã ĩna. 17 Ito bajiro ĩna waroca Jesús ado bajiro ĩnare seniĩayiju:

—¿Ma warã ñe gaye tuoĩa busiati mua? Ito yicõri, ¿no yija bojori bujati mua? yiyiju Jesús ĩnare.

18 Ito ĩ yija tuocõri, Cleofas wame cutigu, ado bajiro cudiyiju:

—Masa jeyaro Jerusalénju rẽtare gayere masiama ĩna. ¿No yija Jerusalénju ñaru ñabojagu ti itire masibeati mu? yiyiju ĩ Jesure.

19 Ito bajiro ĩ yija tuocõri:

—¿Ñe rẽtacati? yiyiju Jesús.

Ito ĩ yija ado bajiro yiyijarã ĩna Jesure:

—¿Jesús Nazaret gagure rẽtare masibeati mu? Ado bajiro bajia iti. Diore goti ĩsiri masu ñaquĩ ĩ. Jaje tiyamani yiquĩ ĩ. Ito yicõri Dios ĩ masirisena masare riasoquĩ ĩ. Dios cuni ĩre rũcubuoñi. 20 Paia ujarã, gua ujarã cuni ĩre sĩa rotirã gãjerãre ĩsicã ĩna. Ito yicõri yucutẽoju ĩre sĩa roticã ĩna. 21 "Ĩ ñagũ yiguĩji gua masa Israel gãna uju. Guare masorocu ñaguĩji ĩ", yi tuoĩabojacu gua. Ito bajibojarocati udia rumu tuja ĩre ĩna sĩaja bero. 22 Jĩju gua rãca gãna romia masari cuma tirã wabojana. Ñe manoti ti ejayijarã ĩna. Ito bajiri guare ĩna goti tudi ejajare ucabu gua. 23 Gua tu ejacõri ado bajiro goticã ĩna: "Dios ñaro gãna ángel mesare jũarã tibu gua. 'Mami Jesús. Catigu ñami', yi gotima ĩna guare", yi goti tudi ejacã guare romia. 24 Gua rãca gãna coriarã wacõri masari cuma tirã ejañi. Ito bajiri romia ĩna gotiado bajiroti ti ejayijarã ĩna. Itoju Jesure ti bujabisijarã ĩna cuni, yiyijarã ĩna Jesure.

25 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—Queno tuoĩa masimena ña mua maji. Ito bajicõri, Diore goti ĩsiri masa ĩna gotija tuorã ñabojarãti ĩ ocare

tuorũnu jeobea mua maji. 26 Yure tuoĩa
yurã ado bajiro yi ucayoñi Diore goti
ĩsiri masa: “Dios ĩ ñaroju ĩ ejaroto riojua
tõbujagu yiguĩji Cristo Dios ĩ cõaru”,
yi ucayoñi Diore goti ĩsiri masa, yiyiju
Jesús ĩnare.
27 Ito ĩ yija bero Dios oca tuti ĩ oca
gaye iti busija ĩnare goti rẽtobuyiju
Jesús. Cajero Moisés ĩ ucara tuti gaye
ĩnare goti rẽtobuyiju ĩ. Ito yicõri Diore
goti ĩsiri masa ĩna ucare cuni goti
rẽtobuyiju Jesús ĩnare.
28 Ĩna wara cutoju ejacõri gaje maju
riojoti rẽta wacu bajiro yiyiju Jesús. 29 Ĩ
rẽta wabe yirona ado bajiro yiyijarã ĩna:
—Ado gua rãca tujaya mu. Ũmacañi
quedi sãjacoami. Rãio wato ya ĩja,
yiyijarã ĩna Jesure.
Ĩna ito yija tuocõri, ĩna rãca wiju
sãjayiju Jesús ito canirocu. 30 Bara
casabo tu ĩna rujiroca naju ãmi rucoyiju
Jesús. Ito yicõri, “Queno ya Dios mu”,
yiyiju ĩ. Ito ĩ yija bero igata batocõri
ĩnare ĩsiyiju ĩ. 31 Ito bajiro ĩ yirocati ĩna
ya cajeari titãcãdo robo bajiro ejayiju
ĩnare. Ito bajiri Jesure ti masiyijarã
ĩna ĩja. “Jesuti ñami ãni”, ĩna yirijuti
godacoayiju Jesús mucana. 32 Ĩna jũarã
ado bajiro gãmeri busiyijarã ĩna:
—Ma manire ĩ busi wadija queno usi
quedi sãjamu manire. Ito yicõri Dios oca
tuti gaye manire ĩ goti rẽtobuja queno
usi quedi sãjamu manire, yi gãmeri
busiyijarã ĩna.
33 Ito bajija bero yumenati riojoti
Jerusalénju tudicoayijarã ĩna ĩja.
Jerusalénju ĩna ejaroca coga gubojeno
Jesús rãca riasotigoana, ito yicõri ĩna
rãca gãna cuni minijua ñayijarã ĩna.
34 Ĩna jũarã tudi ejaja ticõri, ado bajiro
goti bocayijarã ĩna.
—Riti mucana mani Uju caticoañi.
Simón ĩmasiti ĩre tiñi, yi goti bocayijarã
ĩna.
35 Ito yija ĩnajua cuni ĩna ma waroca
ĩnare bajire gayere gotiyijarã ĩnajua
cuni mucana: “Ma gua waroca sĩgũ
suaquĩ guare. Wiju ejacõri naju ĩ bato
ĩsija ticõri, ‘Jesuti ñami ãni’, yi ti masicu
gua cuni”, yi gotiyijarã ĩna, ito minijua
ñanare.

Ĩ rãca riasotigoanare Jesús ĩ goaĩore gaye

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

36 Ito bajiro ĩna busi ñarocati ĩna wato
goaĩoyiju Jesús mucana.
—Ñati mua. Ñe mano queno ñaña
mua, yi ejayiju Jesús ĩnare.
37 Ito bajija ti ucacõri güiyijarã ĩna,
“Wujo ñaroja”, yirona. 38 Ĩna güijare
ado bajiro yiyiju Jesús:
—¿No yija ti ucati mua? ¿No yija,
“Jesuti ñami. Jesuti ñaguĩji gajea”, yi
tuoĩati mua? 39 Yu ya ãmo tiya mua. Ito
yicõri yu ya gubori cuni tiya mua. Yuti
ña yu. Yure queno ticõri moaĩaña mua.
Wujo ñajama yu robo bajiro gõa cuti,
ri cuti yibetoja, mua tija, yiyiju Jesús
ĩnare.
40 Ito yicõri ĩ ya ãmori ĩ ya gubori
cuni ĩnare ĩoyiju ĩ. 41 Wanubojarãti,
“Ĩ meje ñaguĩji”, yirona ucayijarã ĩna.
Ito bajija ticõri, ado bajiro yiyiju Jesús
ĩnare:
—¿Bareoni jabeto ñacuati muare?
yiyiju Jesús ĩnare.
42 Ito yija wai jũora cuji co cuji ĩre
ĩsiyijarã ĩna. 43 Itire boca ãmicõri ĩna
tiro riojo bayiju ĩ. 44 Iti bacõri ado bajiro
yiyiju Jesús ĩnare:
—Canuti yure rẽtacati gayere mua
rãca ñagũju, “Ado bajiro rẽtaro yiroja
yure”, yi goticãcu yu muare. Ado bajiro
muare yicu yu: Moisés ĩ ucare, Diore
goti ĩsiri masa ĩna ucare, David ñayoru ĩ
ucarena cuni, “Ado bajiro rẽtaro yiroja
Dios ĩ cõarure”, yi ucañi ĩna. “Ĩna ucado
bajiroti yure rẽtaro yiroja”, yi muare
goticãcu yu, yiyiju Jesús ĩnare.

45 Ito ĩ yija bero Dios oca tuti gaye
ĩna tʉo masitoni ĩnare goti rẽtobuyijʉ ĩ.
46 Ado bajiro yiyijʉ ĩ ĩnare:
—Cristo Dios ĩ cõarʉ quenabeto
tõbʉjacõri godagʉ yiguĩji. Ito yicõri
mʉcana godana wato ñabojacõri tʉdi
catigʉ yiguĩji mʉcana. 47 Iti oca masa
jeyarore goti ucure ñaro wado yiroja.
“Mʉa ñeñaro yirisere jidicãña. Ito yicõri
Jesucristore tʉorũnʉña ñeñaro mʉa
yirise Dios ĩ ãcabojotoni”, yi goti ucure
ñaro wado yiroja. Jerusalén gãnare goti
tĩocõri masa jeyarore goti ucure ñaro
wado yiroja, yi gotia Dios oca. 48 Ito
bajiro iti rẽtaja tigoana ña mʉa. 49 Yʉ
Jacʉ ĩ rotiado bajiroti mʉare Espíritu
Santo queo sãgʉ yigʉja yʉ. Espíritu
Santona sʉoriti Dios ĩ masirise mʉare
ĩ queo sãroto riojʉa ado Jerusalénjʉti
ñacõaña maji, yiyijʉ Jesús ĩnare.

Macãrʉcʉ̃rojʉ Jesús ĩ mʉja ware gaye

(Mr 16.19-20)

50 Ito bajiro ĩ yija bero Betaniajʉ ĩnare
ãmi wayijʉ. Ĩ ya ãmori ñu mʉocõri,
“Mʉare queno yijaro Dios”, yiyijʉ ĩ.
51 Ito bajiro ĩnare ĩ yija bero ũmacʉ̃jʉ
ãmi wayijʉ Dios ĩre. 52 Bʉto ĩre rʉ̃cʉbʉo
wanʉ quenacõri Jerusalénjʉ tʉdi
wayijarã ĩna. 53 Ito yicõri co rʉmʉ
rʉyabeto rʉ̃cʉbʉorã Dios ya wijʉ
minijuasotiyijarã ĩna. Itocõ ña.

El santo evangelio según

San Juan

Dios oca gotirocu masa rãca Cristo ĩ ñare gaye

1 Cajero ñe manirajuti Cristo, Dios oca goti rẽtoburocu ñacãyiju. Ĩ Dios rãcati ñayiju. Ito yicõri ĩti ñayiju Dios. 2 Adi macãrucũro ĩ rujeoroto riojuaju Dios rãca ñacãyiju Cristo. 3 Ĩna suoriti macãrucũro gaye jeyaro rujeoyiju Dios. Ñejua gaje Cristo manoti rujeobisiju Dios. 4 Ĩti ñami catitĩñare rucogu. Ito yicõri ĩti ñami busurise rucogu. Ito bajigu ñari masa ĩna tuo masiroca yi masiami ĩ. 5 Rãitĩarogu masa ĩna ñeñaro yibojaja cuni busu masiguĩji Cristo. "Ñeñaro yirã ña mani", ĩna yi masiroca, yigu yiguĩji Cristo. Ito bajiri ĩre rẽtocũ masibicu yiguĩji rãitĩaro ñagũ rũmúa uju.

6 Sĩgũ ũmugũ ñaquĩ gua masare ĩ riasotoni Dios ĩ cũru. Ĩ wame cutiquĩ Juan idé guri masu. 7 "Cristo ñami busurise rucogu", masare yi riasorocu wadiñi Juan idé guri masu. Cristore masa ĩna tuorũnutoni Dios ocare gotigu wadiñi Juan idé guri masu. 8 Ĩ meje ñañi busurise rucogu. Cristo, busurise rucogure busi ĩsigũ wadiru ñañi Juan. 9 Busurise rucosagu ĩ ñaquĩ Cristo. Jeyaro masa ĩna tuo masitoni wadiru ñaquĩ Cristo. Ito bajigu ñari ñajediro masa ĩna tuo masitoni wadiñi ĩ.

10 Adi macãrucũro rujearoto riojuaju ñacãyiju ĩ Dios oca gotiri masu. Ĩna suoriti adi macãrucũroju Dios ĩ menire ñabojarocati adi macãrucũro gãna masa ĩre ti masibisijarã maji. 11 Adi macãrucũro ĩ rujeore ñabojarocati ĩ ñarãjua ĩre boca ãmibisijarã. 12 Gãjerã coriarãma ĩre queno boca ãmiyijarã. Ito yicõri ĩre tuorũnuyijarã ĩna. Ito bajiri ĩre ĩna tuorũnujare Dios rĩa ĩna ñaroca yiyiju Cristo. "Yure masogũ yiguĩji Cristo", yi tuorũnurãre Dios rĩa ĩna ñaroca yiyiju Cristo. 13 Ito bajiri Dios rĩati ñama ĩna ĩja. Ĩre boca ãmicõri ĩ rĩa ñama ĩja. Masa ĩna rĩa cutirona ĩna yiro bajiro meje ña. Dios rĩati ĩna ñaroca Cristo ĩ yiana ñama ĩna. Ito bajiri Dios rĩati ñama ĩna ĩja. Ito yicõri Dioti ñami ĩna Jacu.

14 Dios oca gotiri masu manire bajiroti ruju cuticõri, mani wato ña ucuquĩ. Ĩti ñami masare ti maigũ, ito yicõri riojo gotigu. Ĩ, Dios Macu sĩgũ ñagũre ticõri, "Ĩti ñami busurise rucogu. Ĩ Jacure bajiroti rẽtoro ñasagu ñami ĩ cuni", yi tuoĩa mani. 15 Juan idé guri masu, Cristore busi ĩsigũ ado bajiro masare gotiquĩ ĩ ejaroca:

—Ãni gaye gotisuogu, ado bajiro muare goticu yu. "Yu berojua sĩgũ ejagu yiguĩji. Yu berojua ejagu ñabojaguti, yu rẽtoro ñasagu ñagũ yiguĩji ĩ. Yu riojuaju ñacãñi ĩ", yi goticu yu, yiquĩ Juan idé guri masu, masare gotigu.

16 Mani jeyaro queno ĩ yirise boca ãmisotia mani. Manire ĩ queno yiado bajiroti manire queno yitĩñami maji. 17 Moisés ñayorına suoriti bucurã ĩna rotire gaye manire ejayija. Dios manire ĩ ti mairise gayeama, ĩ oca riojo ñasarise cuni, Cristona suoriti manire ejayija. 18 Sĩgũjua Diore tigu maquĩji. Ĩ Macu sĩgũti ĩre tiguĩji. Ĩ ñaguĩji ĩ Jacu robo bajiroti corocõ tuoĩagũ. "Ito bajiro bajigu ñami Dios", mani yi masitoni, manire riasogu ñami Cristo.

Jesucristore Juan ĩ busi ĩsire gaye

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

19 Paia mesare ito yicõri levita masare cuni cõañi judio masa Jerusalén gãna. "¿Ñimu ñati mu?" Juan idé guri masure ĩna yi seniĩatoni ĩnare cõañi ĩna. 20 Ito bajiro ĩre ĩna seniĩaja tuocõri, riojo ĩnare cudiquĩ Juan idé guri masu:

—Yʉ, Cristo Dios ĩ cõarʉ meje ña yʉ, yiquĩ Juan ĩnare.

21 Mʉcana tʉdi ĩre seniĩa quenocã ĩna:

—¿Ito yijama ñimʉjʉa ñasati mʉ? ¿Elías, Diore goti ĩsiri masʉjʉa ñatite mʉ? yi seniĩacã ĩna ĩre.

—Ĩ meje ña yʉ, yiquĩ ĩ ĩnare.

Ito yija mʉcana tʉdi ĩre seniĩacã ĩna:

—¿Mʉti ñati Diore goti ĩsiri masʉ, “Ejagʉ yiguĩji”, ĩna yicacʉ? yi seniĩacã ĩna Juan idé guri masʉre.

—Ĩ meje ña yʉ, yiquĩ ĩ.

22 Ito ĩ yija tʉocõri, ado bajiro yicã ĩna:

—¿Ñimʉjʉa ñasati mʉ? yicã ĩna. Gʉare roticõarãre oca ãmi tʉdi wa ãmoa gʉa. Mʉmasiti mʉ gaye, ¿no bajiro gʉare gotiati mʉ? yi seniĩacã ĩna Juan idé guri masʉre.

23 Ĩna ito yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiquĩ ĩ ĩnare:

—Yʉti ña, yucʉ manojʉ masare oca sẽoro goti ucugʉ: “Mani Ʉjʉ ĩ ejaroto riojʉa, mʉa ñeñaro yirise jidicãcõri ĩre ña yucãña”, yi goti yuri masʉ ña yʉ. Isaías ñayorʉ, Diore goti ĩsiri masʉ, ĩ yiado bajiroti yi gotia yʉ cʉni, yiquĩ Juan idé guri masʉ ĩre oca seniĩacãnare.

24 Juan idé guri masʉ tʉ oca seniĩarã ejacãna, ĩna ñañi fariseo gaye tʉoĩarã ĩna cõana. 25 Mʉcana tʉdi ĩre seniĩacã ĩna:

—Ito yija, Cristo meje ñabojagʉti, Elías meje ñabojagʉti, Diore goti ĩsiri masʉ meje ñabojagʉti, ¿no yija masare idé guati mʉ? yi seniĩacã ĩna Juan idé guri masʉre.

26 Ĩna ito yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiquĩ ĩ:

—Yʉ masare idé guja, idenagoti idé gua yʉ. Sĩgʉ̃ ñami ado mani wato mʉa masibicʉ. 27 Yʉ rẽtoro ñasagʉ ñami ĩ. Yʉ bero ejarʉ ñabojagʉti, yʉ rẽtoro ñasagʉ ñami ĩ. Ĩre bajiro bajigʉ meje ña yʉama. Yʉ rẽtoro quenagʉ̃ ĩ ñajare ĩ rãca corocõ ñado ma yʉ. Ito bajiro quenagʉ̃ meje ñacõri ĩ ya gʉboco õja masibea yʉ, yiquĩ Juan idé guri masʉ ĩre seniĩacãnare.

28 Jordán wame cʉtirisa tʉjʉ masare Juan idé guroca ito bajiro rẽtacʉ. Betania wame cʉtirijʉ ñacʉ itijʉ, Jordán tʉnima.

Oveja Macʉ robo bajigʉ ñami Jesús, yire gaye

29 Ito bero gaje rʉmʉ, Jesús gʉa tʉjʉ ĩ wadija tiquĩ Juan idé guri masʉ. Ito bajiri masare ado bajiro gotiquĩ ĩ:

—Tiya mʉa, ãniti ñami Dios yagʉ, Oveja Macʉ robo bajigʉ. Masa ĩna ñeñaro yirise waja yi ĩsirocʉ ñari Oveja Macʉ robo bajiro bajigʉ ñami ĩ. Ĩti ñami adi macãrʉcʉ̃ro gãnare ĩna ñeñaro yirisere waja yi ĩsiri masʉ. 30 Ĩ gaye gotisʉogʉ, ado bajiro mʉare goticʉ yʉ: “Yʉ berojʉa sĩgʉ̃ ejagʉ yiguĩji. Yʉ berojʉa ejagʉ ñabojagʉti yʉ rẽtoro ñasagʉ ñagʉ̃ yiguĩji ĩ. Yʉ riojʉajʉ ñacãñi ĩ”, yi goticʉ yʉ mʉare. 31 Yʉ cʉni, “Ĩ ñaguĩji”, yi masibiticʉ maji. Ado ña yʉ masare idé gugʉ. “Ãni ñami Dios ĩ cõarʉ”, mani ñarã cʉni ĩna yi masitoni, yi gotia yʉ, yiquĩ Juan idé guri masʉ Israel sita gãnare.

32 Gaje ado bajiro masare gotiquĩ ĩ:

—Espíritu Santo bujare bajigʉ ruji wadicõri, ĩ joejʉre ĩ quedi jeaja ticʉ yʉ. 33 Ĩre tibojagʉti, “Ĩti ñaguĩji Cristo”, yi masibiticʉ yʉ maji. Yʉre masare idé gu roticacʉ, yʉre ĩ gotigore tʉoĩa bʉjacõri, “Ãniti ñami Cristo”, yi masicʉ yʉ ĩja. Ado bajiro yʉre gotiquĩ ĩ yʉre idé gu roticacʉ: “Sĩgʉ̃re Espíritu Santo ĩ quedi jeaja, mʉ tija, Ĩti ñami masare Espíritu Santo queo sãgʉ̃”, yiquĩ yʉre idé gu roticacʉ. 34 Ĩre tigorʉ ña yʉ. Ito bajiri, “Dios Macʉ ñami ĩ”, yi masia yʉ, yi gotiquĩ Juan idé guri masʉ, masare gotigʉ.

Jesús rãca riasotisuoana gaye

35 Ito bero gaje rumu ito ñacu gua mucana. Jũarã ñacu gua Juan idé guri masu rãca riasotirã. 36 Jesús ĩ rẽta waja ticõri, ado bajiro guare gotiquĩ Juan idé guri masu:

—Tiya, ãniti ñami Dios yagu Oveja Macu robo bajiro bajigu, mani ñeñaro yirise waja yi ĩsiri masu, yiquĩ Juan guare.

37 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, Jesure suya wacu gua ĩja. 38 Ito bajiro gua ĩre suya waja juda ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—¿Ñere ãmarã yati mua? yiquĩ Jesús guare.

—Riasori masu, ¿noju ñati mu ñaro? yi seniĩacu gua Jesure.

39 —Adoju tirã waya maji, yi cudiquĩ Jesús guare.

Ito ĩ yijare ĩre suya wacõri, ĩ ñaroju ticu gua ĩja. Ito bajiri iti rumu ĩ rãcati ñarã rãiocoacu gua. Yucu wecacõ tujaquĩ ũmacañi.

40 Juan idé guri masure tuocõri, yu rãca Jesure suya wacu ñaquĩ Andrés. Ĩ ñaquĩ Simón Pedro ocabaji. 41 Jesure ti masicõri, ĩ rĩjoru Simónre gotirocu ãmagũ waquĩ ĩ. Ĩ rĩjoru tu ejacõri, ado bajiro gotiyiju Andrés:

—Dios ĩ cõaru Cristore bujacõa yu, yi ejayiju ĩ.

42 Ito yija, Simónre gua tuju ãmi wadiquĩ Andrés. Simónre ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Mu ña Simón, Jonás macu. Ito bajibojarocati Pedro wame cutigu yiguja mu ĩja. Gũtagã yireoni ña iti, yiquĩ Jesús Simónre.

Natanael, Felipere cuni Jesús ĩ jire gaye

43 Ito bero gaje rumu, Galilea wame cutirita tuju waquĩ Jesús. Itoju ejacõri, Felipe wame cutigure bujaquĩ. Ito yicõri ado bajiro ĩre yiquĩ Jesús:

—Yu rãca waya, yiquĩ Jesús ĩre.

44 Betsaida wame cutiri cuto gagu ñaquĩ Felipe. Pedro ocabaji Andrés cuni ĩna ñaro ñacu ito. 45 Jesure tuocõri, Natanaelre ãmagũ waquĩ Felipe. Ĩre bujacõri, ado bajiro ĩre gotiyiju ĩ:

—Moisés ñayoru Dios ĩ rotire ucagu, ĩ uca gotirure bujacõmu yu ĩja. Diore goti ĩsiri masa ĩna ucarure bujacõmu yu ĩja. Ĩ ñami Jesús, Nazaret gagu, José wame cutigu ĩ masoru, yiyiju ĩ Natanaelre gotigu.

46 Ĩ ito yija tuocõri, ado bajiro seniĩayiju Natanael:

—¿Nazaret gagu ĩ ñaja quenagũ ñaguĩjida muca? yi seniĩayiju ĩ Felipere.

—Waya tito, yiyiju Felipe Natanaelre. Ito bajiro yicõri gua tuju ejacã ĩna ĩja.

47 Natanael ĩ ejaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Sĩgũ Israel sita gagugoro ejaquĩ ado. Ĩre ruore ma, yiquĩ Jesús, Natanaelre ticõri.

48 Ito ĩ yijare:

—¿No bajiro yure ti masiati mu? yi seniĩaquĩ ĩ Jesure.

—Felipe mure ĩ jiroto riojua, higuera wame cutiricu roca mu rũgõroca tibu yu mure, yiquĩ Jesús ĩre.

49 Ito ĩ yija tuocõri:

—Yure Riasogu, muti ña Dios Macu, ito yicõri gua Israel sita gãna Uju ña mu, yiquĩ Natanael Jesure.

50 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús ĩre:

—Higuera wame cutiricu roca mu rũgõroca mure tibu yu, ¿mure yu yija, yure tuorũnuati mu? Gaje iti rẽto busaro bajirise tigu yiguja mu, yiquĩ Jesús ĩre.

51 Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Riti muare gotia yu. Macãrucũro soje iti janaroca, Yu Masa Rĩjoru tuju, ángel mesa yu tuju ĩna rujija, ĩna mujaja cuni tirã yirãji mua, yiquĩ Jesús guare.

Caná wame cutiri cutoju ĩna ãmo siare gaye

2 Jua rumu bero Galilea sita Caná wame cutiri cutoju ãmo siare ñaro wado yicu. Jesús jaco cuni ñacõ itoju. 2 Gua Jesús rãca riasotirãre cuni basa guare goticã ĩna. Ito bajiri gua cuni Jesús rãca ñacu itoju. 3 Ito bajiro gua idi ñaroca, uyé ide jedicoacu. Ito bajija ticõri, Jesús jaco ado bajiro yicõ ĩre:

—Uyé ide jedicoaju ĩja, yicõ iso Jesure.

4 Iso ito yija tuocõri:

—¿Cana, no yija yure iti gotiati mu? Tiyamani yu ĩoroti ejabea maji, yiquĩ Jesús isore.

5 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, iori masare ado bajiro yicõ iso:

—Jeyaro ĩ rotiro bajiroti cudiya, yicõ iso ĩnare.

6 Itoju ñacu ide gõnaraduri, gũtana ĩna menira soturi. Coga ãmojeno soturi ñacu. Ide gõnacõri bucurã ĩna rotiado robo bajiro ĩna coesotiri soturi ñacu iti soturi. Cincuenta, setenta cuni ide coari dajarise ñacu iti soturi. 7 Iori masare ado bajiro rotiquĩ Jesús:

—Adi soturire ide jio dajoya, yiquĩ Jesús ĩnare.

Ito ĩ yija tuocõri, iti soturi ñarocõti jio dajocã ĩna. 8 Ĩna cudija ticõri, ado bajiro rotiquĩ Jesús ĩnare:

—Jabeto gõnacõri, basa ujure ĩsitẽña mua, yiquĩ ĩ ĩnare.

Ĩ rotiro bajiroti yicã ĩna. Basa ujure ide iocã ĩna. 9 Iti ide ĩ boca idija, uyé ideti ñacoacu iti ĩja. “Ito gaye ñaroja”, yi masibitiquĩ ĩ. Iori masa riti masicã ĩna ãmiadore. Iti idicõri, mame manojo cutigure ji ñucaquĩ basa uju. 10 Ĩ ejaroca ado bajiro ĩre yiquĩ ĩ:

—Gãjerãma, basa ĩna menisuoja, quenarise iosuocã. Jairo masa ĩna idija bero quenasabiti ide iocã ĩna. Muáma gaje idire rẽtoro quenarise seoyija mu. Adocãta mu iorise quenarise ña, yiquĩ basa uju mame manojo cutigure.

11 Iti ñacu tiyamani Jesús ĩ ĩosuore Galilea sita, Caná wame cutiri cutoju. Iti ticõri, rẽtoro ĩ masirise ĩ ĩoja, ticu gua, ĩ rãca riasotirã. Ito bajiri ĩre tuorũnucu gua ĩja.

12 Iti basa rẽtaja bero Capernaum wame cutiri cutoju wacu gua Jesús rãca. Ĩ jaco, gua ĩ rãca riasotirã, ĩ ñarã cuni ĩ rãca wacu gua. Itoju yoa busari ña ucucu gua.

Niyeru wasoari masare Jesús ĩ bucõare gaye

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

13 Judio masa pascua basa ĩna meniroti rumu riojuaca rumu Jerusalénju wacu gua Jesús rãca. 14 Itoju Dios ya wi ejacõri, ta wecua, oveja, buja ĩsiri masare ti bujaquĩ Jesús. Ito yicõri niyeru wasoari masa ĩna rujiadoju, ĩna rujija ti bujaquĩ ĩ. 15 Ito bajiro ĩna yi ñaja ticõri, bajera ma meniquĩ Jesús. Ito bajiro yicõri, ĩna ya wecua rãca, ĩna ya oveja rãca Dios ya wi ñarãre bucõaquĩ Jesús. Niyeru wasoari masa ya niyeru cujirire ware batecõquĩ ĩ. Ĩna ya casabori gaye tujuda queoquĩ Jesús. 16 Ito yicõri, buja ĩsiri masare ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Ãna mua ĩsironare ãmi budi wasa mua. Yu Jacu ya wire gajeoni ĩsira wi godo weobesa mua, yiquĩ Jesús ĩnare.

17 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, Dios oca tuti gotire tuoĩa bujacu gua ĩ rãca riasotirã: “Buto mu ya wire tuoĩa rũcubuoa yu”, yi Dios oca tuti gotire gaye tuoĩa bujacu gua.

18 Ito yija ito ñarã judio masa Jesure seniĩacã:

—¿No bajiro ĩogũ yigujada mu, “Dios ĩ rotirena waibucurã ĩsiri masare bucõa mu”, gua yitoni? yi seniĩacã ĩna Jesure.

19 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús ĩnare:

—Adi Dios ya wire mua ruyurioja, udia ruma beroti mucana tudi iti wire jõrojoga yiguja ya, yiquĩ Jesús ĩnare.
20 Ito ĩ yija tuocõri:
—Cuarenta y seis rodori sejayijarã ĩna adi wi menirã. Muáma, “Udia ruma beroti jõrojoguja”, ¿yire masiati ma? yicã ĩna Jesure.
21 Ito bajiro Dios ya wire Jesús ĩ tuoĩa busija, ĩ ya ruja gayere busiga yiñi Jesús. 22 Iti Jesús ĩ busigore mucana tudi Jesús ĩ catirocaja, ĩ busigore tuoĩa bujaca gua, ĩ rãca riasotigoana. Ito bajiri Dios oca ĩ busigore cuni tuorũnuca gua ĩja.

Mani tuoĩarise masi jeoga ñami Jesús, yire gaye

23 Jerusalén ñacõri, pascua basa ĩna meniroca jaje tiyamani masare ĩoquĩ Jesús. Ito bajiro ĩ yijare, jãjarã masa ĩre tuorũnucã ĩna ĩja. 24 “Masa jeyaro ñeñaro yirã ñama”, yi ti masicõri, ĩnare queno tuorũnusabitiquĩ Jesús. 25 Masa jeyaro ĩna ya usija ĩna tuoĩarise ti masigũ ñaquĩ Jesús. “Ito bajiro bajirã ñama masa”, yi tuoĩa masicãñi Jesús.

Nicodemo Jesús tu ĩ ejare gaye

3 Sĩgũ fariseo gaye tuoĩagũ, Nicodemo wame cutigu ñayija. Judio masa rãca ñasagu ñayija ĩ. 2 Ĩ Nicodemo, ñamija Jesure tigu ejayija. Ĩ tu ejacõri, ado bajiro yiyija ĩ Jesure:
—Riasori masu, “Guare riasotoni mure cõañi Dios”, yi tuoĩa gua mure. Mu rãca Dios ĩ ñajare tiyamani ĩo masia mu. Ñimujua gãji tiyamani mu ĩoro bajiro yibiquĩji, Dios ĩ rãca ñabeja, yiyija ĩ Jesure.
3 —Riti mure ado bajiro gotia yu. No mucana tudi rujea quenobicu Dios ĩ rotiroja tibiquĩji, yiyija Jesús Nicodemore.
4 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro Jesure seniĩayija Nicodemo:
—¿No bajiro ũmugũ jaigu ñacãbojaguti mucana tudi rujea quenoguĩjida? ¿Jacore sãjacõri, mucana tudi rujea quenoguĩjida? yi seniĩayija ĩ Jesure.
5 —Riti mure gotia yu. Masa jeyaro jacona rujearãji. Ito bajibojarocati Espíritu Santona rujeabicu Dios ĩ rotiroju ejabiquĩji. 6 Masana rujeana, masati ñarãji. Espíritu Santona rujeana ĩ ya usina catitĩñarã yirãji ĩna. 7 “No Dios tuju eja ãmoja, mucana tudi rujea quenoja quena”, ya yu mure. Ito bajiro yu yija, tuo ucabesa mu. 8 Mino iti ãmoro bajiroti wẽa ñucaro yiroja. Mino iti udija tuoa mani. Ito bajibojarocati, “Ito gaye wadiroja, ito waroja”, yi masibea mani. Ito bajiroti bajigu ñami Espíritu Santo cuni. “Ñimujuare itocõ rujea quenogũ yiguĩji Espíritu Santo”, yi masibea mani, yiyiju Jesús Nicodemore.
9 Ito yija mucana tudi seniĩa quenoyiju Nicodemo:
—¿No bajiro bajirojada iti? yi seniĩayiju ĩ Jesure.
10 Ado bajiro ĩre cudiyiju Jesús:
—Israel sita gãnare riasori masu ñasagu ña mu. ¿Ito bajibojaguti adi gayeama masibeati mu? 11 Riti mure gotia yu. Yu masirisere busia yu. Ito yicõri yu tigore mure gotia yu. Ito bajibojarocati yu gotirisere queno tuorũnubea mu. 12 Adi sitaju gaye yu busirise mu tuorũnubeja, Dios ĩ ñaroju gaye yu busija cuni, tuorũnubicu yiguja mu, yiyiju Jesús ĩre.
13 Gaje ado bajiro gotiyiju Jesús:
—Sĩgũ ũmacũju mujagoru maquĩji. Yu sĩgũti ña ũmacũjuna ruji wadicõri mucana tudi itoju muja warocu. Yu ña Masa Rĩjoru. Yuti ña itoju muja warocu. 14 Jane mejeju Moisés ñayoru yucu manoju ĩna ña ucuroca yucu joe ãñare jeoyiju, masa ĩna ti muotoni. Ãñare ti muocõri ãña cuni ecoana ñabojarãti godabisijarã ĩna. Ito bajiroti

yu cuni Masa Rĩjoru, yucuna muo ecogu yiguja. 15 No yure tuorũnugũti godabicu yiguĩji catitĩñagũ yiguĩji, yiyiju Jesús Nicodemore gotigu.

Ñajediro masare Dios ĩ maire gaye

16 'Ñajediro masare buto maiyiju Dios. Ito bajiri ĩ Macu sĩgũ ñagũre cõayiju, masare ĩ goda ĩsitoni. No Jesure tuorũnugũti godabiquĩji, catitĩñagũ yiguĩji. 17 Adi macãrucũro gãnare ĩ ruyuriotoni meje ĩ Macure cõayiju Dios. Ado robojua bajiyiju. Masare masojaro yirocu ĩ Macure cõayiju Dios.

18 'No ĩ Macure tuorũnugũre waja senibicu yiguĩji Dios. No Dios Macu sĩgũ ñagũre tuorũnubicu, ĩ tuorũnubitire waja ĩre ruyuriogu yiguĩji Dios. 19 "Yu Macure tuorũnumenare ĩnare ruyuriogu yiguja yu", yicãñi Dios. Ado bajiro bajia: Busurise rucogu ñari masa ĩna tuo masiroca yi masiami Jesús. Ito bajiri adi tuti ejacõri, "Ñeñaro yirã ña mani", masa ĩna yi masiroca yiñi Jesús. Buto ñeñaro yi jairã ñari busurise rẽtoro rãitĩarisere ãmoyijarã ĩna. Quenarise yi ãmobiticõri ñeñarisejuare riti buto yi ãmoyijarã ĩna. Ito bajiri Jesure ĩna tuorũnubitire waja jeame ũjuroju ĩnare cõagũ yiguĩji Dios. 20 Ñeñaro yirã ñarocõti busurise ti teama ĩna. Ito bajiri busurise rucogu yu ñajare, yure boca ãmimenaji ĩna. Ĩna ñeñaro yirise goabe yirona yure boca ãmimenaji ĩna. 21 Oca riojo gotire cudirãma, yu busurise rucogure boca ãmirã yirãji ĩnama. Ito bajiri ĩna queno cudija ticõri, "Ĩna queno yiroca yami Dios", yi ti masirã yirãji gãjerã, yiyiju Jesús Nicodemore.

Juan idé guri masu Jesús gayere ĩ gotire gaye

22 Ito yija bero, gua Jesús rãca riasotirã ĩ rãca Judea sitaju wacu. Itoju yoa busari ĩ rãca masare idé gu ñacu gua. 23 Juan idé guri masu cuni Salim cuto sõjua Enón wame cutiri cutoju masare idé gu ñayiju ĩ cuni. Itoju ide jairo iti ñajare, masa jãjarã idé gu rotirã ejayijarã. Ito bajiri ĩnare idé guyiju Juan. 24 Ito bajiro rẽtayiju, Juan idé guri masure ĩna tubiaroto riojua.

25 Ito baji ñaroca coriarã Juan idé guri masu rãca riasotirã, sĩgũ judio masu rãca gãmeri busi ñayijarã ĩna. "Bucurã ĩna rotiado bajiro mani cudija ticõri, mani ñeñaro yirisere coegu yiguĩji Dios", yi gãmeri busi ñayijarã ĩna. 26 Ĩna gãmeri busija bero Juan tu ejacõri ado bajiro seniĩayijarã ĩna:

—Guare riasogu, ¿Jordán wame cutirisa siduja mu tigorure masiati mu? Ĩ gayere guare busibu mu. Adi rumuri buto masare idé guguĩji. Ito bajiri masa ĩre riti suyarãji ĩna, yi gotiyijarã ĩna Juan idé guri masure.

27 Ĩna ito yija tuocõri:

—Ñe manoti ñarãji masa, Dios ĩ ĩsibeja. Dioti ñami masa ĩna moaroti cũri masu. 28 "Yu meje ña Cristo. Ĩ ejaroto riojua Dios ĩ cõa yuru ña yu", yiari muare goticãcu yu. "Ito bajiro gotiquĩ Juan guare", yi masirã ña mua, yiyiju Juan ĩ rãca riasotirãre. 29 Goti masiore ocana ado bajiro gotiyiju Juan: "Ãmo siari rumu isore ñiagũ, iso manuju ñarocu ñaguĩji ĩ. Ĩ, ãmo siagu baba, ĩ ãmo siare gaye ĩ tuoja buto wanu quenagũ yiguĩji ĩ. 'Masare idé gugu yiguĩji', mua yija tuocõri, itire bajiroti wanu quena yu cuni. 30 Yu rẽtoro ñasagu ĩ ñare ãmoa yu. Yure ĩna rũcubuoro rẽto busaro masa ĩre rũcubuore ãmoa yu", yiyiju Juan ĩ rãca riasotirãre.

Ũmacũju wadiru ñami Cristo, yire gaye

31 Ũmacũju gagu wadiru, ĩ ñami ñasagu. Ñimu gãji ĩ rẽtoro ñasagu maquĩji. Adi macãrucũroju rujearu ĩ ñami adi macãrucũro gagu. Ito

bajiri adi macãrucũro gaye busiami ĩ. Ũmacũju gagu wadiruama ĩ ñami ñasagu. 32 Ĩ tigore, ĩ tuogore cuni busiami ĩocũ. Ito bajibojarocati, noajua queno tuorũnubeama ĩ busirisere. 33 No ĩre tuorũnugũti, “Queno riojo yigu ñami Dios”, yi masiguĩji ĩocũ. 34 Dios ĩ cõaruama Dios ocareti gotiguĩji. Jabetacã meje ĩ ya usi queo sãgũ yiguĩji Dios ĩre. 35 Ĩ Macure maigũ, “Jeyaro rotijaro ĩ”, yirocu Cristore cũñi mani Jacu Dios. 36 No Dios Macure tuorũnugũti catitĩñagũ yiguĩji. Ĩ Macure tuorũnubicuama catitĩñare bujabicu yiguĩji. Ĩocũreama buto ñeñaro ĩ tõbujaroca yigu yiguĩji Dios.

Samaria sita gago rãca Jesús ĩ busire gaye

4 “Juan rẽto busaro masare idé guami Jesús, ito yicõri ĩre jãjarã busa suyama ĩna”, yire gaye masiñi fariseo gaye tuoĩarã. 2 Quenogoroama Jesús meje masare idé guquĩ. Gua Jesús rãca riasotirãju masare idé gucu gua. 3 Fariseo gaye tuoĩarã ĩna masija tuocõri, Judea sitare wacoacu gua Jesús rãca. Ito yicõri Galilea sitaju wacu gua mucana.

4 Ito warã riti Samaria sitaju ejacu gua. 5 Ito rẽta wacõri, Sicar wame cutiri cutoju ejacu gua. Iti cuto Jacob ñayoru ĩ macu Josére ĩsira sita tu ñacu iti cuto. 6 Itoju ñacu Jacob ñayoru ya ide goje. Boga wadiru ñari iti goje tu eja rũjũquĩ Jesús. Ũmua gudareco ejarecõro ñacu. 7–8 Guama ĩ rãca riasotirã cutoju wacu bare waja yirã warã. Itoju Jesús ĩ rujiroca, sĩgõ Samaria sita gago ide gõnagõ ejayijo. Iso ejaja ticõri, isore ado bajiro ide seniyiju Jesús:

—Ide ioya yure, yiyiju ĩ isore.

9 Ide ĩ senija tuocõri, ado bajiro yiyijo Samaria sita gago:

—¿Mu no yija judio masu ñabojagu ti, yu Samaria sita gagore ide seniati mu?

yiyijo iso Jesure. Samaria sita gãna rãca judio masa rãca queno baba cutibiticõri, ito bajiro yiyijo iso.

10 Iso ito bajiro yija tuocõri:

—Dios ĩ ĩsiroti mu masija, ito yicõri, “Ĩ ñami yure ide senigũ”, mu yi masija, yujuare ide seniboroja mu. Ito bajiro mu yija, ide catitĩñare gaye mure ĩsiboruja yu, yiyiju Jesús isore.

11 Ito ĩ yijare:

—Ñena ide gõnare ma mure. Jubeju ña ide goje. ¿Noju gaye yure ide catitĩñare gaye ĩsigũ yigujada mu? 12 Mani riojua gagu Jacob ñayoru adi goje ide gojere cũñi ĩ. Ĩ cuni idiñi iti goje gaye. Ĩ rĩa cuni idiñi. Ĩ ya ecana cuni idiñi. ¿Ĩ rẽto busaro ñasagu ñati mu? yiyijo iso Jesure.

13 Ito bajiro iso yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús isore:

—No adi goje gaye ide idibojarãti, mucana tudi idi ãmocoarã yirãji. 14 No ide catitĩñare gaye yu ioana, mucana tudi idi ãmomena yirãji. Yu ĩnare ide iorise ide ũmaburi goje robo bajiro ũmabato ñaro yiroja, ĩna catitĩñatoni, yiyiju Jesús isore.

15 Ito ĩ yija tuocõri:

—Yu Ujų, iti gaye ide ãmoa yu cuni, mucana tudi ide yu idibe yiroco. Ito yicõri mucana tudi adi goje gõnagõ wadibe yiroco, yiyijo iso Jesure.

16 Ito yija, ado bajiro yiyiju Jesús isore:

—Wasa, mu manujure jitẽña, ito yicõri adoju waya, yiyiju Jesús isore.

17 Ito ĩ yija ado bajiro cudiyijo iso:

—Manuju maco ña yu, yi cudiyijo iso.

—“Manuju maco ña yu”, mu yirise riti ya mu. 18 Co dujamocõ ũmua rãca ñagoro ña mu. Ito bajicõri adocãta mu rãca ñagũ, mu manuju meje ñami ĩ. Ito bajiri, “Manuju maco ña yu”, mu yiriseama riti ya mu, yiyiju Jesús isore.

19 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyijo iso ĩre:

—Yu Uju, jeyaro masigüocü ña mu. “Diore goti ïsiri masu ñami ãni”, ya yu mure. 20 Gua Samaria sita gãna ñicusabatia, adi burouju Diore rücubuoñi. Mua judio masama, “Jerusalénju Diore rücubuoja quena”, ya muáma, yiyijo iso Jesure.

21 Iso ito yijare:

—Yure tuorünuña romio mu. Co rumu Diore mua rücubuoroti rumu ejaro yiroja. Adi buro meje, ito yicõri Jerusalénju wamenati Diore rücubuo ñarã yirãji mua. 22 Mua Samaria sita gãna, mua rücubuorocure queno masibea mua maji. Guama, gua rücubuorocure queno masia. Gua judio masana suoriti masare masogü yiguĩji Dios. 23 Ija ñaro yiroja, ito yicõri adocãta cuni ña, riojo Diore masa ïna rücubuo ãmosaja, ïna ya usiju ïre rücubuorã yirãji ïna. Ito bajiro ïre rücubuore ãmoami mani Jacu. 24 Ruju meje ñami Dios. Usiti ñami ĩ. Ito bajiri Dios ĩ ãmoro bajiro riti Espíritu Santo ĩ ejabuarisena Diore mani rücubuoja quena, yiyiju Jesús isore.

25 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyijo iso:

—Dios ĩ cõaru, Mesías ejagu yiguĩji, yi tuoïa yu. Ĩ ñaguĩji Cristo ïna yigu. Ĩ ejaguju, guare queno goti rẽtobugu yiguĩji, yiyijo iso Jesure.

26 Iso ito yija:

—Yu adocãta mure busigu, ĩti ña, yiyiju Jesús isore.

27 Ito bajiro ĩ yi ñaroca, tudi ejacu gua ĩ rãca riasotirã. Romio rãca ĩ busija ticõri, jabeto ti ucacu gua. Ito bajibojarocati, “¿Ñe gaye ïre ãmoati mu? ¿Ñe gaye isore seniïati mu?” yi seniïabiticu gua. 28 Ito yirocati ide gõnaradu jidi rojocõri cutoju wacõ iso. Cutoju ejacõri, masare ado bajiro gotiyijo iso:

29 —Jeyaro yu yigore, “Ado bajiro yicu mu”, yi gotigure tirã waya mua cuni. ¿Cristo meje ñaguĩjida muaca? yiyijo iso masare.

30 Ito bajiro iso yija tuocõri, Jesure ti ãmorã gua tu ejacã iti cuto gãna. 31 Ito bajiroca riti:

—Guare riasogu, jabeto baya maji, yi josa ñacu gua.

32 Ito gua yibojarocati, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Mua masibiti, yu baroti ñacã yure, yiquĩ Jesús guare.

33 Ito bajiro ĩ yija tuocõri:

—¿Sĩgü ïre bare cũgü ejaruda? yi gãmeri seniïasuocu guamasiti.

34 Ito bajiro gua gãmeri busija tuo masicõri, ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Yure cõaru ĩ ãmoro bajiro yu yija, ito yicõri iti moare yu gajanoaja, iti ña yu ya bare bajiro bajirise. Masama bare ba wanusotiama. Yuama yure cõaru ĩ ãmoro bajiro yicõri wanua yu. 35 “Juariarã ũmacañi ruya maji, ote iti bucuaroto”, ote wese uju ĩ yiado bajiro yi tuoïabesa mua. “Masare Dios oca mani riasoriju ejabea maji”, yi tuoïabesa mua. Yuama ado bajiro ya: Ote bucuacoaju ïja, adocãta ãmija quena. Tiya, masa jãjarã yure tuorünurona ñacãma ïja. Adocãta ïnare riasoja quena. 36 No ote miojuguti, waja boca ãmigü yiguĩji. Itire bajiroti, no yure masa ïna tuorünuroca yigure ïre queno waja yigu yiguja yu. Ĩ ñami catitĩñare gaye masa ïna buja masiroca yigu. Ito bajiri yu oca masare riasogu cuni, yure masa ïna tuorünuroca yigu cuni corocõti wanurã yirãji ïna. 37 Riti bajia bucurã ïna busigore: “Sĩgü ñaguĩji otegu. Gãji ñaguĩji itire miojugu”, yiyijarã bucurã. Riti bajia iti. Tuote. Coriarã ñama yu oca masare riasorã. Gãjerã ñama yure masa ïna tuorünuroca yirã. 38 Ote wese uju ricare mioju rotigu yiguĩji ĩ ya moari masare, otegoana meje ïna ñabojarocati. Yu cuni ito bajiroti muare cõa, yure masa ïna

tuorũnuroca mua yi masitoni. Yu oca ĩnare riasosuoana meje ñabojarocati muare cõa yu. Mua riojua gãjerã ĩnare riasosuoñi. Ito bajiri josari mejeti yure ĩna tuorũnuroca yi masirã yirãji mua, yiquĩ Jesús guare.

39 "Jeyaro yu yigore yure gotiquĩ ĩ", romio iso yi gotija tuocõri, jãjarã iti cuto gãna Samaria sita gãna Jesure tuorũnucã ĩna ĩja. 40 Ito bajiri iti cuto gãna Jesure ti wanucõri guare tuja roticã ĩna. Ito bajiri ĩna rãca jua rumu ñacu gua. 41 Jesumasiti ĩ riasoja tuocõri, jãjarã busa ĩre tuorũnucã ĩna. 42 Jesure tuorũnucõri, ado bajiro busicã ĩna romiore:

—Mure gua tuogore gaye riti meje, ĩre tuorũnua gua. Adocãta guamasiti ĩre tuocõri, tuorũnua gua ĩja. "Ĩti ñami Cristo, adi macãrucũro gãnare masorocu", yi ti masia gua ĩja, yicã iti cuto gãna romiore.

Ñasagu macure Jesús ĩ yisiore gaye

43 Ito yija bero, jua rumu beroti Samaria sitana ñacõri, Galilea sitaju wasuocu gua mucana Jesús rãca. 44 Riti bajia Jesús ĩ busigore: "Diore goti ĩsiri masure ĩ ya sita gãna ĩre queno rũcubuomenaji", yi gotiquĩ Jesús guare. 45 Galilea sitaju Jesús rãca gua ejaroca, queno boca ãmicã ito gãna. Ĩna cuni Jerusalénju pascua basa ti tudi ejana ñañi. Ito yicõri iti basa rumuri jeyaro Jesús ĩ yigore tiana ñari seyoñi ĩna cuni.

46 Ito yija bero, Galilea sitaju Caná wame cutiri cutoju tudi wacu gua Jesús rãca. Ito ñacu idena uyé ide ĩ godo weogoraju. Itoju ñaquĩ sĩgũ ujure moa ĩsiri masu ñasagu. Ĩ macu Capernaum wame cutiri cutoju cõ ñañi. 47 "Judea sitana wacõri, Galilea sitaju ejayiju Jesús", yija tuocõri, ĩre tigu ejaquĩ uju ya moari masu ñasagu. Jesús tu ejacõri ado bajiro josaquĩ ĩ ĩre:

—Yu ya wiju waya. Yu macu cõ wacu yiguĩji. Yu macure yisiogu waya, yiquĩ ĩ Jesure.

48 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Tiyamani mua tibeja, yure queno tuorũnubea mua, yiquĩ Jesús ĩre.

49 Ito bajiro ĩ yibojarocati:

—Yu Uju coji waya, yu macu ĩ godare ãmobea yu, yiquĩ moa ĩsiri masu ñasagu Jesure.

50 Ito ĩ yija tuocõri:

—Mu ya wiju tudi wasa. Mu macu catiguĩji, yiquĩ Jesús ĩre.

Ito bajiro Jesús ĩ yija tuocõri, "Riti gotiami Jesús", yi tuorũnuquĩ ĩ. Ito bajiri ĩ ya wiju tudi wasuoquĩ ĩ ĩja. 51 Ĩ ya wiju ejagu wagu ĩ yiroca ĩre ejabuari masa ado bajiro ĩre goti bocayijarã ĩna:

—Mu macu caticoami ĩja, yiyijarã ĩna.

52 Ĩna ito yija tuocõri:

—¿Nocãta catisuori yu macu? yi seniĩayiju ĩ ĩnare.

—Ñamica, ũmacañi ĩ juja rũgũriju, ĩre ñiotarojobu, yiyijarã ĩna, ĩna ujure.

53 Ito bajiro ĩna yija tuocõri, tuoĩa bujayiju ĩ. "Itocõ ũmacañi ĩ juja rũgũrijuti, 'Mu macu catiguĩji', yi gotimida Jesús yure", yi tuoĩa bujayiju ĩ. Ito bajiri ĩ, ĩ ñarã cuni Jesure tuorũnuyijarã ĩna ĩja.

54 Iti ñacu bero gaye tiyamani Jesús ĩ ĩore, Judea sitana, Galileaju tudi ejacõri, ĩ ĩore gaye.

Cõ ñarure Jesús ĩ yisiore gaye

5 Ito bajija bero mucana tudi basa menicã judio masa. Ito bajiri itire tigu waquĩ Jesús mucana Jerusalénju. Ĩ rãca wacu gua cuni. 2 Iti cuto Oveja wame cutiri soje tu ñacu masa ĩna guarita. Hebreo ocana Betzata wame cuticu itira. Itira tu co dujamocõ juri ñacu ide ñura juri. 3 Iti roca cõrã jãjarã jacaju cũñacã. Cajea mana, queno wa

masimena cuni, ito yicõri ruduana cuni ñacã itoju. "¿Nocãta iti jacũja tiana?" yirona bocati cũñacã ĩna. 4 Co rumurea ángel ruji ejacõri, ide jacũroca yiñi. Ito ĩ yija bero, no itira cajero quedi roasuogureti ĩ ñarise cutirise rẽtacoayiju ĩja. 5 Itoju cõrã wato sĩgũ ñaquĩ treinta y ocho rodori cõ ñaru. 6 Ĩ cũñaja ticõri, "Yoariguti cõri seyoñi ãni", yi tiquĩ Jesús ĩre. Ito bajiri ado bajiro ĩre seniĩaquĩ Jesús:

—¿Mucana tudi cati quenagũ ña ãmoati mu? yiquĩ Jesús ĩre.

7 Ito bajiro ĩ yija tuocõri:

—Yu Uju, sĩgũjua yure ideju queo roagu mami, iti jacũroca. Coji ruyabeto yu ide cũo ãmobojarocati, gãjerã riti yu riojua ide cũosotiama, yiquĩ ĩ Jesure.

8 Ito ĩ yija:

—Wumuña, mu ya cama ãmi wasa, yiquĩ Jesús ĩre.

9 Ito ĩ yirocariti, queno cati quenagũ ñacõaquĩ ĩ mucana. Ĩ ya cama ãmicõri, wasuoquĩ ĩ. Iti rumuti gua judio masa ya tujacãra rumu ñacu. 10 Ito bajiri ĩ ya camare ĩ gajaja ticõri, ado bajiro yicã judio masa ĩre:

—Jane tujacãra rumu ña. Ito bajiri mu ya camare gajare ma mure, yicã judio masa.

11 Ado bajiro cudiquĩ ĩ cõgoru:

—Mucana tudi cati quenaroca yure yigu, ado bajiro yimi yure: "Mu ya camare ãmi wasa", yimi ĩ yure, yiquĩ ĩ judio masare.

12 Ito ĩ yija tuocõri:

—¿Ñimu ñari, "Mu ya camare ãmi wasa", mure yigu? yi seniĩacã ĩna ĩre.

13 Ito bajiro ĩna seniĩabojarocati, "Ĩ ñami", yi masibitiquĩ ĩ. Itoju masa jãjarã ñacã. Ito bajicõri Jesuama masa jãjarã watoju wa godacoaquĩ ĩ. 14 Mucana ito bero Dios ya wiju gua ñaroca, ti bujaquĩ Jesús mucana ĩ yisiorure. Ĩre ti bujacõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩre:

—Tuoya, queno tudi mucana catia mu. Mucana tudi ñeñaro yibeja, buto busa mu tõbujabe, yiquĩ Jesús ĩre.

15 Ito ĩ yibojarocati mucana tudi judio masa tu wacõri, "Jesuti ñami, mucana tudi yu cati quenaroca yigu", yi judio masare gotiñi ĩ. 16 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, Jesure sĩa ãmorã usirio codecã ĩna. Tujacãra rumu ñabojarocati cõgũre ĩ yisioja ticõri, ĩre sĩa ãmocã ĩna. 17 Gua tuju ĩna ejaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Moatĩñagũ ñami yu Jacu. Ito bajiri yu cuni moatĩña, yiquĩ Jesús ĩnare.

18 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, buto busa ĩre sĩa ãmocã ĩna. Tujacãra rumu ñaroca cõgũre ĩ yisiorena suori meje, ĩre junisinicã ĩna. "Dios ñami yu Jacu", Jesús ĩ yija tuocõri, "Dios robo bajiro ñasagu ña yu", yirocu yami ĩ, yi tuoĩacã ĩna. Ito bajiri buto busa ĩre sĩa ãmocã ĩna ĩja.

Dios Macu ñari ĩ rotirisena suori Jesús ĩ ñare gaye

19 Ito bajiro ĩna tuoĩaja ti masicõri, ado bajiro yiquĩ Jesús, ĩnare:

—Riti muare gotia yu. Yu, Dios Macu, yu ãmoro bajiro riti meje ya yu. Yu Jacu ĩ yirise ticõri, ito bajiro ya yu. Jeyaro yu Jacu ĩ yiro bajiroti yu ĩ Macu cuni ito bajiroti ya. 20 Yu Jacu yure maicõri, jeyaro ĩ yirise yure ĩoami ĩ. Ito yicõri buto busa ñasarise yure ĩogũ yiguĩji maji. Ito bajiro yure ĩ ĩoja ticõri, ti ucarã yirãji mua. 21 Godarãre mucana ĩna tudi catiroca yami yu Jacu. Ito bajiri yu, ĩ Macu cuni ĩna catiroca yu yi ãmoja, ĩna catiroca yigu yiguja yu. 22 Masa ĩna ñeñaro yirise cõĩagũ meje ñami yu Jacu. Yujuare cũñi ĩ, masa ĩna ñeñaro yirise yu cõĩatoni. 23 Ito bajiro yiñi yu Jacu, ĩre ĩna rũcubuoro bajiroti yure cuni ĩna rũcubuotoni. Yure rũcubuobicu, yu Jacu, yure cõarure cuni rũcubuobiquĩji, yiquĩ Jesús judio masare.

24 Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús:
—Riti mʉare gotia yʉ. No yʉ bʉsirisere tʉorũnʉgũ, yʉre cõarʉre cʉni tʉorũnʉgũti catitĩñagũ yiguĩji ĩ. Ĩocũre ruyuriobicʉ yiguĩji Dios. Godabojagʉti catitĩñagũ yiguĩji ĩocũ. Ito bajiri catitĩñagũ yiguĩji ĩ ĩja. 25 Riti mʉare gotia yʉ. Yʉre tʉorũnʉmena godacãna robo bajiro bajirã ñama ĩna. Ija ñaro yiroja, adocãta cʉni ña, yʉ Dios Macʉ bʉsirisere tʉorã yirãji ĩna. Yʉre ĩna tʉorũnʉja, catitĩñarã yirãji. 26 Catitĩñare gaye rʉcogʉ ñami yʉ Jacʉ. Ito bajiri masa ĩna catiroca yi masiami ĩ. Masa ĩna catitĩñaroca yʉ yitoni, yʉre cũquĩ Cʉna. 27 Masa Rĩjorʉ, yʉ ñajare masare ĩna ñeñaro yirise yʉ waja senitoni, yʉre cũquĩ Cʉna, ya yʉ mʉare. 28 Ito bajiro yʉ yija tʉocõri, tʉo ʉcabesa mʉa. Ija yʉ bʉsirise godana jeyaro tʉo jedirã yirãji. 29 Yʉ oca tʉocõri, masari cuma ñana budirã yirãji ĩna. Queno yigoana, tʉdi caticõri, Dios rãca catitĩñarã yirãji ĩna. Ñeñaro yigoanama, tʉdi ĩna catiroca ĩnare waja senigũ yiguĩji Dios. Ito yicõri jeame ʉ̃jʉrojʉ ĩnare cõagũ yiguĩji ĩ, yiquĩ Jesús judio masare.

Ĩ rotirise yʉre cũñi Dios, Jesús ĩ yire gaye

30 Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús ĩnare:
—Yʉ ãmoro bajiro riti yirocʉ meje wadicʉ yʉ. Masare ĩna ñeñaro yirise waja yʉ senija, Dios ĩ rotiro bajiroti ya yʉ. Masare ĩna ñeñaro yirise yʉ waja senija, ñeñaro ĩna yiadocõti senia yʉ. Yʉ ãmoro bajiro meje ya yʉ. Yʉre cõarʉ ĩ ãmoro bajirojʉa ya yʉ. 31 “Yʉti ña Dios ĩ cõarʉ”, yʉ yibojaja, “Ĩti ñami”, yi masimenaji gãjerã. 32 “Ĩti ñami Dios ĩ cõarʉ”, yʉre yi ĩsigũ ñami gãji. Yʉre ĩ bʉsi ĩsirise, oca riojo ñasarise ña. Ito bajiri ĩre tʉorã yirãji masa. 33 “¿Ĩti ñati Dios ĩ cõarʉ?” yi Juan idé guri masʉre seniĩa rotiyija mʉa. Mʉare ĩ cʉdire, riti ña. 34 “Riti, Dios ĩ cõarʉ ñami Jesús”, Juan idé guri masʉ yʉre ĩ bʉsi ĩsija, ĩ bʉsi ĩsibeja cʉni no yibea, Dios ĩ cõarʉti ña yʉ. Juan idé guri masʉ gaye mʉare gotia yʉ, Dios ĩ masoana mʉa ñatoni. 35 Mʉa tʉo masijaro yirocʉ, busurica yocõri yigʉre bajiro yiñi Juan. Ito bajiri ĩre tʉocõri, wanʉyija mʉa. 36 Juan yʉre ĩ bʉsi ĩsigore rẽto bʉsaro ñasarise ña yʉre. Tiyamani yʉ ĩorise, iti ña yʉ Jacʉ ĩ rotire. Itire ticõri, “Riti Dios ĩ cõarʉ ñami”, yi masirãji mʉa yʉre. 37 Yʉ Jacʉ yʉre cõarʉ cʉni, “Riti ãni ñami yʉ cõarʉ”, yi yʉre bʉsi ĩsiquĩ. Ĩreama tʉogoana meje, tigoana meje ña mʉa. 38 Ĩ ocare tʉo ãmorã meje ña mʉa. Yʉre ĩ cõarʉre cʉni tʉorũnʉbea mʉa. Ito bajiri mʉa ya ʉsijʉ ĩ ocare queno tʉo masibea mʉa. 39 Dios oca tutire queno ticõri rẽoariti riasotia mʉa. Catitĩñare gaye bʉja ãmorã, itire riasotia mʉa. Yʉ gayereti gotia Dios oca. 40 Ito bajibojarocati yʉre boca ãmi ãmobea mʉa. Yʉre mʉa boca ãmija, catitĩñare gaye bʉjarã yirãji mʉa.

41 ’Masa yʉre ĩna rũcʉbʉotoni meje wadicʉ yʉ. 42 Mʉare ti masia yʉ. Ito bajiri, “Diore mairã meje ña mʉa”, yi ti masia yʉ mʉare. 43 Yʉ Jacʉ ĩ rotirisena wadirʉ ña yʉ. Ito bajibojarocati yʉre boca ãmibea mʉa. Sĩgũ ĩ ãmoro bajiro ĩ wadija, ĩreama boca ãmirã yirãji mʉa. 44 Mʉamasi gãmeri rũcʉbʉorejʉa ãmoboja mʉa. Dios sĩgũti ñami mani Ʉjʉ. Ito bajibojarocati ĩre cʉdibiticõri mʉare ĩ wanʉroca yibea mʉa. Ito bajiro bajirã ñari yʉre cʉni tʉorũnʉbea mʉa. 45 Yʉ Jacʉ riojo, “Ĩnare seti ña”, yibicʉja yʉ mʉare. Moisés ñayorʉti ñaguĩji, “Mʉare seti ña”, yigʉ. Moisés ñayorʉ ĩ rotirisena sʉoriti, “Dios tʉ ejarã ya mani”, yi tʉoĩaboja mʉa. 46 Yʉ gaye ucayoñi Moisés ñayorʉ. Ĩ ucarisere mʉa tʉorũnʉja, yʉre cʉni tʉorũnʉboana mʉa. 47 Ĩ ucagore gaye mʉa tʉorũnʉbeja, yʉre cʉni

tuorũnumena yirãji mua, yiquĩ Jesús judio masare.

Cinco mil ñarãre Jesús ĩ ecare gaye

(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

6 Ito bajiro ĩ yija bero, itajura Galilea wame cutirita siduja jẽa wacu gua Jesús rãca. Tiberias wame cuticu gaje itira wame. 2 Cõrãre Jesús ĩ yisioja ticõri, ito yicõri tiyamani ĩ ĩoja ticõri, jãjarã masa suyacã guare. 3 Gaje dujaju ejacõri, gaje buro maja wacu gua Jesús rãca. Itoju Jesús rãca rujicu gua ĩ rãca riasotirã. 4 Pascua basa judio masa ĩna meniroti nocõ mejeti ruyacu. 5 Jãjarã masa Jesure ĩna suyaja ticõri, ado bajiro yiquĩ ĩ Felipere:

—Ãna masa jeyarore yiari, ¿no bare waja yirã yirãjida mani? yiquĩ Jesús Felipere.

6 "Ado bajiro yigu yiguja yu", yi masibojaguti, "No bajiro Felipe ĩ cudija, tuocuja", yirocu seniĩari seyoquĩ Jesús. 7 Ito yijare Felipe ado bajiro cudiquĩ:

—Doscientos niyeru cujirina naju yu waja yibojaja cuni, masa jeyarore tĩjabetoja, yiquĩ ĩ Jesure.

8 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ gua rãca gagu, Andrés wame cudigu. Ĩ cuni Jesús rãca riasotiguti ñaquĩ. Ĩti ñaquĩ Simón Pedro ocabaji. Ado bajiro yiquĩ ĩ:

9 —Ado ñami sĩgũ macuacã, co dujamocõ cebada wame cutirise naju rucogu ito yicõri wai jũarã rucogu. Masa jãjarã ĩna ñajare tĩjado ma adi, yiquĩ Andrés.

10 Ito ĩ yija:

—Masa jeyarore ruji rotiya, yiquĩ Jesús.

Ta quenarise jaje ñacu itoju. Ito bajiri cinco milcõ ũmua rujicã ĩna. 11 Ĩna rujija ticõri, ĩ ya ãmona naju ãmiquĩ Jesús. "Queno ya Dios mu", yicõri, gua ĩ rãca riasotirãre ĩsiquĩ ĩ. Guajua ito rujirãre batocu ĩja. Waire cuni ito bajiroti batocu gua. Masa ĩna ãmorocõti ĩsicu gua. 12 Masa ĩna yajija ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Ruyarise miojuya, iti godabe yirona, yiquĩ Jesús guare.

13 Cebada wame cutirise naju ruyarise jua gubojeno jiburi dajacu, gua bato ruarise. 14 Ito bajiro tiyamani Jesús ĩ ĩoja ticõri, ado bajiro yicã masa:

—Riti, Diore busi ĩsiri masu ñami ãni, adi macãrucũrojure mani bocatiru, yicã masa.

15 "Yu ãmobitibojarocati yure ãmi wacõri, cuto uju yure cũ ãmoama ãna", yi tuoĩacõri, sĩgũti turia joeju maja waquĩ Jesús.

Ide joe Jesús ĩ ware gaye

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

16 Iti rãioja ticõri, gua Jesús rãca riasotirã itajuraju roja wacu. 17 Iti rãitĩaja tibojaguti gua tu tudi ejabitiquĩ Jesús maji. Ito bajiri cumaju sãjacõri jẽa wasuocu gua, Capernaum wame cutiri cutoju ejarã warã. 18 Ito bajiro gua jẽa waroca buto mino wẽasuocu. Ito yicõri jacũrise bucu, curise jacũcu. 19 Cinco, seis kilómetrocõ gua wa tujaroca, ide joe cuda wadicõri cuma tuju Jesús ĩ wadija ticu gua. Ito bajijare ti ucacu gua ĩja. 20 Gua ti ucaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yuti ña. Güibesa, yiquĩ Jesús guare.

21 Ito ĩ yija tuocõri, wanure rãca boca ãmicu gua ĩre ĩja. Ito yija bero yoari mejeti gaje duja jẽa ejacu gua, gua tuoĩa waroju.

Jesure masa ĩna ãmare gaye

22 Ito bero gaje rumu itajura gaje duja tujana, "Ñari cumanati wañi ĩna. Ito bajibojarocati Jesuama wabisĩ ĩna rãca", yicã ĩna. 23 Ito bajiro ĩna baji ñaroca Tiberias cuto gãna gaje cumarina ejayijarã ĩna tu. "Queno ya Dios mu", yi Jesús ĩ gotiraju tu, ito yicõri masa ĩna

bagoraju tu ejayijarã ĩna. 24 Itiju Jesús ĩ manija ticõri, gua ĩ rãca riasotirã gua manija ticõri, iti cumarina Capernaumju ĩre ãmarã wayijarã ĩna.

Jesuti ñami catitĩñare gaye rucogu, yire oca

25 Itajura sidujaju ejacõri guare ti bujacã ĩna ĩja. Jesure ti bujacõri ado bajiro ĩre seniĩacã ĩna:

—Guare riasogu, ¿nocãta ado ejari mu? yi seniĩacã ĩna Jesure.

26 Ito bajiro ĩna yija tuocõri:

—Riti muare gotia yu. Yaji quenaro babu mua, ito bajiri yure ãma mua. Tiyamani yu ĩorise gaye ti masicõri meje yure ãma mua. 27 Bare jedirise gaye bujarona meje moaña mua. Bare jogarise gaye meje, catitĩñare gaye bujarona moaña mua. Yu ña Masa Rĩjoru, bare jogabiti gaye muare ĩsirocu. "Ito bajiro ĩ yitoni ĩre cũñi Dios", yure mua yi masiroca yami Dios, yiquĩ Jesús masare.

28 Ito ĩ yija ĩre seniĩacã ĩna:

—¿No bajiro Dios ĩ ãmoro bajiro yirãjida gua? yicã ĩna Jesure.

29 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Dios ĩ cõarure mua tuorũnure ãmoami Dios, yiquĩ Jesús masare.

30 Ito ĩ yijare:

—¿Ñe tiyamani guare ĩogũ yigujada mu, itire ticõri mure gua tuorũnutoni? ¿Ñe gaye guare ĩogũ yigujada mu? 31 Mani ñicusabatia ñayoana yucu manoju ña ucurã, maná wame cutirise bayijarã ĩna maji. Itire gotia Dios oca cuni. Tuote: "Ũmacũju gaye naju ĩnare ecarocu queoñi Dios", yi gotia Dios oca, yicã masa Jesure.

32 Ĩna ito yija tuocõri, cudiquĩ Jesús:

—Riti muare gotia yu. Moisés ñayoru meje ũmacũju gaye naju ĩnare ecañi. Yu Jacuti ñañi ũmacũju gaye naju ñasarise ĩnare ecaru. 33 Naju ũmacũju gaye ñasarise rucogu ñaguĩji Dios ĩ cõaru. Naju ñasarise rucocõri, masare catitĩñare ĩsigũ yiguĩji ĩ, yiquĩ Jesús masare.

34 Ito ĩ yija:

—Gua Uju, iti naju catitĩñare gaye riti guare ecasotiya, yicã ĩna Jesure.

35 Ito ĩna yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Yuti ña naju ñasarise rucogu, ito yicõri catitĩñare ĩsigũ. No yure boca ãmigũti juaji ñiocõbicu yiguĩji ĩ. Najuro babojarãti mucana tudi ñiocõrã yirãji mua. Ide idibojarãti mucana tudi idi ãmorã yirãji mua. No yure boca ãmigũti ñe gaje ãmobicu yiguĩji. No yure tuorũnugũti ñe gaje ãmobiticõri queno wanu quenagũ yiguĩji. 36 "Yure tibojarãti, yure tuorũnubea mua", yiari muare goticu yu. 37 No yure boca ãmirãti, ĩna ñama yu Jacu yure ĩ ĩsiana. No yure boca ãmi ãmogũre, ĩre rẽobicuja yu. "Yure boca ãmibesa mu", yibicuja yu. 38 Ũmacũjuna wadicõri, yu ãmoro bajiro yigu meje wadicu yu. Yure cõaru ĩ ãmoro bajiro yirocu wadicu yu. 39 Ado bajiro ãmoami yu Jacu yure cõaru. Yure ĩ ĩsiana, sĩgũ ĩ godare ãmobeami ĩ. Susari rumu ĩna tudi catiroca yu yire ãmoami ĩ. 40 No yure boca ãmicõri, yure tuorũnugũ ĩ catitĩñare ãmoami yu Jacu Dios. Ito bajiri yure tuorũnurãre ĩna tudi catiroca yigu yiguja yu susari rumu, yiquĩ Jesús masare.

41 Ito ĩ yija bero, ĩre busitusuocã judio masa. "Yu ña naju ñasarise rucocõri, ũmacũjuna wadiru", Jesús ĩ yija tuocõri, ĩre busitusuocã ĩna. 42 Ito yicõri, ado bajiro gãmeri busicã ĩna:

—¿Ãni Jesús, José macu meje ñati? Ĩ jacure, ĩ jacore cuni ticu mani. ¿No yija ito bajibojaguti, "Ũmacũju gagu wadiru ña yu", yati ĩ? yicã ĩna.

43 Ito bajiro ĩna yija masicõri:

—Itocõ bʉsitu jidicãña mʉa. 44 Noa yʉre boca ãmimenaji, Yʉ Jacʉ yʉre cõarʉ yʉre ĩna boca ãmiroca ĩ yibeja. No yʉre boca ãmirãre sʉsari rʉmʉ ĩna tʉdi catiroca yigʉ yigʉja yʉ. 45 Diore goti ĩsiri masa ĩna ucare ado bajiro gotia: “Masa jeyarore riasogʉ yiguĩji Dios”, yi gotia iti. Ito bajiri no yʉ Jacʉ riasorise gaye tʉorũnʉrã, yʉre cʉni boca ãmirã yirãji, yiquĩ Jesús judio masare.

46 Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—No yʉ Jacʉre tigʉ maquĩji. Yʉ sĩgʉ̃ti ĩ tʉ wadirʉ ñari, ĩre tigorʉ ña yʉ. 47 Riti mʉare gotia yʉ. No yʉre tʉorũnʉgʉ̃ti catitĩñagʉ̃ yiguĩji. 48 Yʉ ña naju ñasarise rʉcogʉ, ito yicõri catitĩñare gaye rʉcogʉ. 49 Mani ñicʉsabatia yucʉ manojʉ maná wame cʉtirise naju babojarãti goda jediñi ĩna. 50 Mʉare yʉ bʉsiriseama, naju ũmacʉ̃jʉ gaye ruji wadirise gaye, mʉare bʉsia yʉ. Yʉ rʉcorise najure bacõri, godamena yirãji. 51 Yʉti ña, naju catitĩñare gaye rʉcocõri, ũmacʉ̃jʉna ruji wadirʉ. No iti gaye naju bagʉ catitĩñagʉ̃ yiguĩji. Mʉare yʉ naju ĩsirise, yʉ ya rujʉti ña. Masa jeyarore yiari yʉ ya rujʉ ĩsigʉ̃ yigʉja yʉ, yiquĩ Jesús judio masare.

52 Ito ĩ yija tʉocõri, ĩnamasiti gãmeri bʉsisʉocã judio masa:

—¿No bajiro ĩ ya rujʉre manire ecagʉ yiguĩjida ĩ? yicã ĩna.

53 Ado bajiro cʉdiquĩ Jesús ĩnare:

—Riti mʉare gotia yʉ. Yʉ Masa Rĩjorʉre yʉ ya rujʉ mʉa babeja, ito yicõri yʉ ya rí mʉa idibeja, catimena yirãji mʉa. 54 No yʉ ya rujʉre bacõri, ito yicõri yʉ ya ríre idigʉ catitĩñagʉ̃ yiguĩji. Sʉsari rʉmʉ tʉdi ĩ catiroca yigʉ yigʉja yʉ. 55 Yʉ ya rujʉ iti ña bare ñasarise. Ito yicõri yʉ ya rí iti ña idire ñasarise. 56 Yʉ ya rujʉre bagʉ, ito yicõri yʉ ya ríre idigʉ, ĩ ya ʉsijʉre ñagʉ̃ yigʉja yʉ. Ito bajiri yʉre bajiroti ʉsi cʉtigʉ yiguĩji ĩ. 57 Yʉ Jacʉ yʉre cõarʉ, catire rʉcogʉ ñami ĩ. Ito bajiri ĺna sʉoriti catia yʉ. Ito bajiroti, no yʉre boca ãmigʉ̃, yʉna sʉoriti catigʉ yiguĩji ĩ. 58 Ũmacʉ̃jʉ gaye naju wadire gaye bʉsia yʉ. Iti gaye naju maná wame cʉtirise robo bajirise meje ña. Mani ñicʉsabatia maná wame cʉtirisere babojarãti goda jediñi ĩna. No naju ñasarisere bagʉama catitĩñagʉ̃ yiguĩji ĩocʉ̃, yiquĩ Jesús judio masare.

59 Capernaum wame cʉtiri cʉto minijuara wijʉ ito bajiro riasoquĩ Jesús masare.

Jesús ocare mani tʉorũnʉja catitĩñarã yirãji mani, yire gaye

60 Ito bajiro riasore gaye Jesús ĩ bʉsija tʉocõri, jãjarã ĩre sʉyarã ado bajiro gãmeri bʉsicã ĩna:

—Ito bajiro ĩ riasorise josari ña. Itire queno tʉo masibea mani. Sĩgʉ̃jʉa itire boca ãmigʉ̃ mami, yicã ĩna.

61 “Yʉ riasorise tʉocõri, tʉoĩa bʉjatobeama ĩna”, yi masiri seyoquĩ Jesús. Ito bajiri ado bajiro ĩnare yiquĩ ĩ:

—¿Ito bajiro mʉare yʉ riasorise tʉoĩa bʉjatobeati mʉa? yiquĩ Jesús ĩnare. 62 Yʉ Masa Rĩjorʉ, ũmacʉ̃jʉ yʉ ñagoado mʉcana yʉ tʉdi mʉja waja, ¿no bajiro tʉoĩarã yirãjida mʉa? 63 Espíritu Santo ñami masa ĩna catitĩñaroca yigʉ. Masama gãjerã ĩna catitĩñaroca yi masimenaji ĩna. Jĩjʉ mʉare yʉ gotirise Espíritu Santo riojo ĩ goticãrise ña. Itire mʉa tʉorũnʉja, mʉa catitĩñaroca yigʉ yiguĩji ĩ. 64 Mʉa coriarã, yʉre tʉorũnʉmena ñarãji maji, yiquĩ Jesús ĩnare.

Cajerojʉti, “Ĩna ñarã yirãji yʉre tʉorũnʉmena. Ito yicõri ĩ ñagʉ̃ yiguĩji, yʉ wajanare yʉre ĩna ñiatoni gotiri masʉ”, yi masi yucãri seyoñi Jesús cajerojʉti.

65 Ado bajiro masare goti quenoquĩ Jesús:

—Espíritu Santo ñami masa ĩna catitĩñaroca yigʉ. Itire masicõri jĩjʉ ado bajiro mʉare gotibʉ yʉ: Noa yʉre

boca ãmimenaji, yu Jacu yure ĩna boca ãmiroca ĩ yibeja, yibu yu, yiquĩ Jesús masare.

66 Ito ĩ yija tuocõri, jãjarã ĩre suyabojarã ĩre jidicãcã ĩna. Ito bajiri gua rãca wa ucubiticã ĩna ĩja. 67 Ito bajiro ĩna bajija ticõri, gua ĩ rãca riasotirã jua gubojeno ñarãre seniĩaquĩ Jesús:

—¿Mua cuni yure jidicã ãmoati? yiquĩ Jesús guare.

68 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Simón Pedro:

—Gua Uju, mure gua jidicãja, ¿ñimu tu warã yirãjida gua? Mu ya oca ña catitĩñare oca. 69 Mure tuorũnucãcu gua. “Mu ña Cristo, Dios catitĩñagũ Macu”, yi masia gua mure, yiquĩ Simón Pedro Jesure.

70 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Mua jua gubojeno ñarãre besecãcu yu. Ito bajibojarocati mua wato sĩgũ ñami rũmú yagu, yiquĩ Jesús, guare.

71 Ito bajiro ĩ busija, Judas Iscariote Simón macure, yi tuoĩa busiquĩ Jesús. Jesús rãca riasotigu ñabojaguti Judas ñaquĩ Jesús wajana ĩre ñiatoni gotiri masu. Gua jua gubojeno ñarã rãca gagu ñabojaquĩ Judas.

Jesús ocabajirã ĩre ĩna tuorũnubitire gaye

7 Ito yija bero mucana Galilea sitaju wa ucucu gua Jesús rãca. Judea sitaju ña ãmobitiquĩ Jesús, iti sita gãna judio masa ĩre ĩna sĩa ãmojare. 2 Chozas basa, judio masa ĩna meniroti jabeto ruyacu. 3 Ito bajiri Jesús ocabaji mesa ado bajiro yicã ĩre:

—Judea sitaju mure suyarã jãjarã busa ñarãji. Ito bajiri ado tujabesa. Itoju wasa. Itoju tiyamani gaye mu ĩoja, tirã yirãji ĩna cuni. 4 No masa ĩre ti masire ĩ ãmoja, yeyoroju tiyamani yi ĩobiquĩji ĩ. Masa tiro riojo ĩogũ yiguĩji ĩ. Tiyamani gaye mu yiado bajiroti masa jeyaro tiro riojo ĩoja quena, yicã Jesús ocabaji mesa ĩre.

5 Ĩ ocabaji mesa cuni queno ĩre tuorũnubiticã ĩna. 6 Ito bajiri ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Judea sitaju yu waroto ejabea yure maji. Adocãta cuni mua waja quenacõa muareama. 7 Adi macãrucũro gãna muare ti tudimenaji. Yureama ti tudirã yirãji. “Ñeñaro yirã ña mua”, yu yijare, yure ti terã yirãji ĩna. 8 Basa titẽña muama. Yureama yu waroto ejabea maji, yiquĩ Jesús ĩ ocabajirãre.

9 Ito bajiro Jesús ĩ yija bero Galilea sitaju jabeto tujacu gua ĩ rãca maji.

Ĩna basaroca Jesús ĩ riasore gaye

10 Ĩ ocabajirã waja bero Jesús cuni basa tigu waquĩ. Ĩre baba cuti wacu gua cuni. Buto masa ĩna tiro riojo meje ña ucuquĩ Jesús, basa tigu. 11 Basa rumu ñaroca Jesure ãmabojacã judio masa. Ado bajiro yicã ĩna:

—¿Noju ñaguĩjida ĩ? yi busicã ĩna.

12 Basa rumu ñaroca, jãjarã masa Jesús gaye busicã ĩna. Coriarã ado bajiro yicã: “Queno yigu ñaguĩji ĩ”, yicã coriarã. Gãjerãma ado bajiro yicã: “Queno yigu meje ñaguĩji ĩ. Masare ruogu ñaguĩji ĩ”, yicã gãjerã.

13 Judio masa ujarãre güirã, recoti ĩ gaye busi joeobiticã ĩna.

14 Basa gudareco iti tujaroca Dios ya wi sãjacu gua Jesús rãca. Iti wiju sãjacõri, masare riasosuoquĩ Jesús. 15 Ĩ riasoja tuo ucacõri, ado bajiro yicã judio masa ujarã:

—Riasotibitigoru ñabojaguti, ¿no yija queno masiati ãni? yicã ĩna.

16 Ito bajiro ĩna tuoĩaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Yu riasorise yu ye meje ña. Yure cõaru gaye ña iti. 17 Dios ĩ ãmoro bajiro mua yi ãmoja, “Dios gaye riasoami ĩ, ĩ gayeti riasoami ĩ”, yi masirã yirãji mua yure. 18 No ĩ gayeti ĩ busija, masa ĩna

ĩre rũcubuore ãmoguĩji. No ĩre cõaru gaye ĩ busija, ĩre cõarujuare masa ĩna rũcubuore ãmoguĩji ĩ. Ĩ busirise riti ñaroja. Ñejua ruore oca manoja ĩre, yiquĩ Jesús masare.

19 "Moisés ñayoru ĩ rotire gaye muare cũñi. Ito bajibojarocati mua sĩgũjua iti rotire gaye cudi jeobea mua. ¿No yija yure sĩa ãmoati mua?" yiquĩ Jesús masare.

20 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudicã masa ĩre:

—Rũmú sãñagũ ña mu. Ñimujua mure sĩa ãmogũ maquĩji, yicã ĩna Jesure.

21 Ĩna ito yijare:

—Tujacãra rumu ñaroca sĩgũ cõgũre yu yisioja ticõri, itire ti ucabu mua. 22 Moisés ñayoru rĩacare wiro tare gaye muare rotiñi ĩ. Ĩna suori meje iti rotire ñasuoyija. Ĩ riojua gãna cuni ito bajiroti yiyijarã ĩna. Iti rotire muare ñajare, tujacãra rumu ñabojarocati rĩacare wiro ta mua. 23 Moisés ñayoru ĩ rotirise cudirona tujacãra rumu ñabojarocati rĩacare wiro ta mua. Ito bajiri tujacãra rumu ñabojarocati sĩgũ cõgũre yu yisioja, ¿no yija yure junisiniati mua? 24 Rocati queno tuoĩa jeobitibojarãti, "Ĩre seti ña", yibesa mua. "Ĩre seti ña", mua yi ãmoja, cajero queno tuoĩa jeocõri, "Ĩre seti ña", yija quena, yiquĩ Jesús masare.

Dios ĩ cõaru ña yu, Jesús ĩ yire gaye

25 Ito ĩ yija tuocõri, Jerusalén gãna ĩnamasiti gãmeri seniĩasuocã:

—¿Ãni meje ñati sĩarona ĩna ãmagũ? 26 Ado mani jeyaro tiro riojo busi ñami ĩ. Ito bajibojarocati sĩgũ ĩre rẽogũ mami. Ado gãna ujarã mesa, "Cristo Dios ĩ cõaru ñaguĩji ãni", ¿yi tuoĩarãjida ĩna? 27 "Iti cuto gagu wadiñi ĩ", yi masia mani. Cristoreama, ĩ ejaja, "Ito gagu wadiñi ĩ", yi masimena yirãji mani.

28 Ĩna ito yija tuocõri, Dios ya wiju riaso ñabojaru, oca sẽoro ado bajiro busiquĩ Jesús:

—¿Yure ti masiati mua? "Ito gagu wadiru ñami ĩ", ¿yure yi masiati mua? Yumasi meje wadicu. Dios yure ĩ cõajare wadicu yu. Riojo gotigu ñami yure cõaru. Ĩre ti masirã meje ña mua maji. 29 Yuama, ĩre masia. Ĩ cõaru ña yu. Ito yicõri, ĩ tu wadiru ña yu, yiquĩ Jesús ĩnare.

30 Ito ĩ yija tuocõri, ĩre buto ñia ãmocã judio masa ujarã. Ito bajibojarocati sĩgũ ĩre ñiagũ maniquĩ. Dios ĩ ñiarotiraju ejabiticu maji. Ito bajiri ñia masibiticã ĩna maji. 31 Gãjerãma jãjarã ĩre tuorũnucã ĩna. Ito bajiri ado bajiro yicã ĩna:

—Cristo Dios ĩ cõaru ñaguĩji ãni. Ĩ rẽtoro tiyamani yigu maquĩji, yicã ĩna ĩre tuorũnurã.

Fariseo gaye tuoĩarã Jesure ĩna ñia ãmore gaye

32 Jesús gaye masa ĩna busija, tuoñi fariseo gaye tuoĩarã. Ito bajiri porecia masare, Jesure ñia rotiñi fariseo gaye tuoĩarã, ito yicõri paia ujarã cuni. 33 Ĩna ejaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yure cõaru tu tudi wacu yiguja yu. Ito bajiri yoari mejeti masa tu ñagũ yiguja yu maji. 34 Yure ãmabojarãti tudi yure bujamena yirãji mua. Yu ñaroju wa masimena yirãji mua, yiquĩ Jesús masare.

35 Jesús ito ĩ yija tuocõri, judio masa ĩnamasiti gãmeri seniĩacã ĩna:

—¿Noju wacu yiguĩjida ãni, ĩre mani ti bujabetoju? Mani masa sõju wacõri griego masa rãca wusarã tu, wacu yiguĩji gajea. Ito yicõri, ĩnare riasogu wacu yiguĩji gajea. 36 "Yure ãmabojarãti yure bujamena yirãji mua. Ito yicõri yu ñaroju wa masimena yirãji mua", ito bajiro ĩ yija, ¿no yireoni ñati iti? yi gãmeri busicã ĩna.

No yure senirãti catitĩñare bujarã yirãji, yi Jesús ĩ riasore gaye

37 Basa ñasusari rumu, iti rumu ñacu ñasari rumu. Iti rumu wumu rũgũcõri, oca sẽoro busiquĩ Jesús:

—Sĩgũ ĩ idi ãmoja, ide senigũ yiguĩji. Iti bajiroti, no catitĩñare gaye ĩ buja ãmoja, yu tu wadicõri seni ejagu yiguĩji. 38 Ado bajiro gotia Dios oca. Tuote mua: "Sĩgũ yure ĩ tuorũnuja, ĩ ya usiju ide catitĩñare gaye ide goje robo bajiro ĩ ya usiju ũmabato ñaro yiroja", yi gotia Dios oca, yi gotiquĩ Jesús masare.

39 Iti gaye Jesús ĩ busija, "Yure tuorũnurãre ĩna ya usiju, Espíritu Santo quedi sãjagũ yiguĩji ĩnare", yigu yiquĩ Jesús, ito bajiro ĩ busija. Jesús ũmacũju rũcubuoraju ĩ tudi ejabeja, Espíritu Santore adi sitaju cõabisĩ Dios maji.

Ricati riti masa ĩna tuoĩare gaye

40 Jesús ĩ busija tuocõri, ado bajiro yicã coriarã:

—Riti Diore goti ĩsiri masu wadiru ñami ãni, yicã coriarã.

41 Gãjerãma ado bajiro yicã ĩna:

—Cristo Dios ĩ cõaru ñami ãni, yicã ĩna.

Gãjerãma ado bajiro yicã:

—¿Galilea gagu Cristo no bajiro ñaguĩjida? 42 Dios oca iti gotija, "David uju ñayoru, janerãbatia janami, ñagũ yiguĩji Cristo. Ito yicõri David ñayoru robo bajiro Belén gaguti ñagũ yiguĩji ĩ cuni", yi gotia Dios oca, yicã ĩna.

43 Ito bajiro Jesús gaye ĩna busija tuocõri, ricati riti tuoĩacã masa. 44 Coriarã ĩre ñia ãmobojacã. Ito bajibojarocati sĩgũ ĩre ñiagũ maniquĩ.

Ujarã Jesure ĩna tuorũnubitire gaye

45 Jesure ñia masibiticõri, fariseo gaye tuoĩarã ito yicõri paia ujarã tu cuni tudi wacã porecia. Ñe manati ĩna ejaja ticõri, ado bajiro ĩnare seniĩayijarã ĩna:

—¿No yija ĩre ãmi wadibiti mua? yiyijarã ĩna.

46 Ado bajiro cudiyijarã porecia:

—Sĩgũjua ĩ robo bajiro busirã masa manicã, yiyijarã ĩna.

47 Ito yijare, fariseo gaye tuoĩarã ado bajiro yiyijarã:

—¿Ĩ ruorisere ĩre tuori mua? 48 Mua ujarã ña gua. Guama sĩgũ ĩre tuorũnugũ ma. 49 Ado gãna masa Moisés ñayoru ĩ rotire gaye masibiticõri Jesure tuorũnurãji ĩnaõna. Ito bajiro ĩna bajijare ĩnare ruyuriogu yiguĩji Dios, yiyijarã fariseo gaye tuoĩarã.

50 Nicodemo ñamiju Jesure tigu ejaru, fariseo gaye tuoĩagũ ñayiju ĩ cuni. Ĩ baba mesare ado bajiro yiyiju ĩ:

51 —Ado bajiro bajia mani rotirise: Cajero seti cutigure mani seniĩa tuobeja, "Ĩre seti ña", yi masibea mani, yi gotia mani rotirise, yiyiju Nicodemo ĩ baba mesare.

52 Ito ĩ yijare:

—¿Galilea sita gagu ñati mu cuni? Dios oca tutire riasotiĩate mu. Itire mu riasotija bero, "Diore goti ĩsiri masu Galilea wadiru macu yiguĩji", yire gaye masigũ yigu ja mu cuni, yiyijarã ĩna, Nicodemore tudirã.

53 Ito yija bero batacõri ĩna ya wiriju wasosayijarã ĩna.

Romio gajeo manujũ rãca ajegore gaye

8 Cutoju gua tujaroca Jesuama Olivos wame cutiri buroju maja waquĩ. 2 Gaje rumu busuri, Dios ya wiju gua ñaroca tudi ejaquĩ Jesús mucana. Ĩ ejaja ticõri, jãjarã masa ĩ tu minijuacã. Ĩna minijuaja ticõri, eja rũjũquĩ ĩ ĩnare riasorocu. 3 Ito bajiro ĩ yiroca fariseo gaye tuoĩarã, bucurã rotirise riasori masa cuni ejacã. Sĩgõ romio gajeo manujũ rãca ajegorore ĩna bujarore ãmi ejacã ĩna. Isore ãmi ejacõri, gua riojo

isore rojocã ĩna. 4 Ito yicõri, ado bajiro
Jesure yicã ĩna:
—Riasogu, adio romiore gajeo
manuju rãca iso ajeroca ti bujabu gua.
5 Moisés ñayoru ĩ rotire, ado bajiro
rotia: Ito bajiro yigore gũtana rea sĩaña,
ya iti. ¿Muáma no bajiro tuoĩati? yicã
ĩna Jesure.
6 "No bajiro manire ĩ cudija tuona"
yirona ito bajiro seniĩari seyocã ĩna.
"Manire ĩ cudi masibeja, ĩre seti ña",
yi masirã yirãji mani, yi tuoĩari seyocã
ĩna. Ĩna ito yija masicõri, jacaju ñini
rũjũcõri, ĩ ya ãmo wãsoana ucasuoquĩ
Jesús. 7 Ĩre ĩna seniĩa uyamucutija
tuocõri, wumu rũgũquĩ Jesús ĩja. Ito
yicõri ado bajiro ĩnare yiquĩ:
—Mua sĩgũ ñeñaro yiĩamena ñajama,
isore cajero gũtana reaja quena, yiquĩ
Jesús ĩnare.
8 Ito bajiro yi tĩogũ ñini rũjũquĩ Jesús
mucana. Ito yicõri, mucana jacaju
ucaquĩ ĩ. 9 Ito ĩ yija tuocõri, "Mani sĩgũ
ruyabeto ñeñaro yirã riti ña mani", yi
tuoĩa masicã ĩna. Ito bajiri bucurã budi
wasuocã ĩna. Ito yicõri, ĩna ñarocõti
budi jedicoacã ĩna ĩja. Ĩna budi jedija
bero, romio riti ito tujacõ Jesús tu.
10 Ito yija Jesús wumu rũgũquĩ mucana.
Romio sĩgõreti ticõri, ado bajiro yiquĩ
Jesús isore:
—Nomi, ¿noju ñati, "Isore seti ña",
mure yirã? ¿Sĩgũja, "Mure seti ña",
yigu mati? yiquĩ ĩ isore.
11 Ito ĩ yija bero cudicõ iso:
—Yu Uju, sĩgũ mami, "Mure seti ña",
yure yigu, yicõ iso Jesure.
Iso ito yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ
Jesús:
—Yu cuni, "Mure seti ña", yibea.
Wasa, mucana tudi ñeñaro yibeja ĩja,
yiquĩ Jesús isore.

Yuti ña adi macãrucũrore busurise rucogu, Jesús ĩ yire gaye

12 Mucana masare gotigu, ado bajiro
busiquĩ Jesús:
—Yu ña busurise rucogu, ito yicõri,
adi macãrucũrore busugu. Busurise
rucogu ñari adi macãrucũro gãna
ĩna tuo masiroca ya yu. No yure
suyaguti rãitĩaroju wa ucubicu yiguĩji.
Ĩre sĩatitĩñagũ yiguja yu, ĩ queno tuo
masitoni. Ito bajiri yure boca ãmicõri
catitĩñagũ yiguĩji ĩ, yiquĩ Jesús.
13 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro
yicã fariseo gaye tuoĩarã:
—"Riti gotia yu", ya mu, masa mure
ĩna rũcubuotoni. Ito bajiro mu yibojaja,
ñe waja ma iti. Ruogu ya mu, yicã ĩna
Jesure.
14 Ĩna ito yijare ado bajiro cudiquĩ
Jesús:
—Yumasiti yu gotirise ñabojarocati,
riti ña yu gotirise. Iti ña oca riojo
ñasarise. Yu masia yu wadigoadoju. Ito
yicõri yu warotoju masia yu. Muama
yu wadigoadoju masibea. Ito yicõri, yu
warotoju cuni masibea mua. 15 "Mure
seti ña", yure mua yija, adi macãrucũro
gãna ĩna tuoĩado robo bajiro ya mua.
Yuama, "Muare seti ña", yibea yu.
16 "Muare seti ña", yu yija, riojo muare
gotiboguja yu. Masare ĩna ñeñaro yirise
yu waja senija, yu sĩgũ meje senia yu.
Yu Jacu yure seni rotigu, yu rãcati
senigũ yiguĩji ĩ. 17 Mua bucurã rotirise
ado bajiro ucare ña: "Ĩre seti ña", jũarã
ĩna yija, ĩnare tuorũnuja quena, ya mua
bucurã rotirise. 18 "Riti gotia yu", ya yu
yumasi cuni. Yu Jacu yure cõaru cuni,
"Riti gotiami ãni", yi goti ejabuami ĩ
yure yiari, yiquĩ Jesús ĩnare.
19 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro ĩre
seniĩacã ĩna:
—¿Noju ñati mu Jacu? yicã ĩna
Jesure.
Ito yijare cudiquĩ Jesús:

—Yʉre ti masibea mʉa. Ito yicõri yʉ Jacʉre cʉni ti masibea mʉa. Yʉre mʉa ti masija, yʉ Jacʉre cʉni ti masiboana mʉa, yiquĩ Jesús ĩnare.

20 Dios ya wijʉ ñacõri ito bajiro masare riasoquĩ Jesús. Masa ĩna niyeru sãra jedori tʉjʉ rʉ̃gõcõri ito bajiro masare riasoquĩ Jesús. Ĩre ĩna ñiarotijʉ ejabiticʉ maji, ito bajiri sĩgʉ̃jʉa ĩre ñiagʉ̃ maniquĩ.

Yʉ warotojʉ wa masimenaji mʉa, Jesús ĩ yire gaye

21 Mʉcana masare gotigʉ, ado bajiro bʉsiquĩ Jesús:

—Wacʉ ya yʉ. Yʉre ãmabojarã yirãji mʉa. Mʉa ñeñaro yirise jidicãmenati godarã yirãji mʉama. Ito bajiri yʉ warojʉ wa masimena yirãji mʉa, yiquĩ Jesús ĩnare.

22 Ito ĩ yija tʉocõri, ado bajiro yicã judio masa:

—¿Ĩmasiti sĩa godagʉ yati ãni? Ito bajiri, “Yʉ warotojʉ wamena yirãji mʉa”, yami ĩ, yi gãmeri seniĩari seyocã ĩna.

23 Ĩna ito yija tʉocõri:

—Mʉa ado jaca gãna ña. Yʉama ʉ̃macʉ̃jʉ gagʉ ña. Adi sita gãna ña mʉa. Yʉama adi sita gagʉ meje ña. 24 Ito bajiri, “Mʉa ñeñaro yirise jidicãmenati godarã yirãji mʉa”, yibʉ yʉ mʉare. “Ĩti ña yʉ”, yʉ yiro bajiro yʉre mʉa tʉorʉ̃nʉbeja, mʉa ñeñaro yirise jidicãmenati godarã yirãji mʉa, yiquĩ Jesús ĩnare.

25 Ito ĩ yija tʉocõri, ado bajiro ĩre seniĩacã ĩna:

—Ito yijama, ¿ñimʉjʉa ñasati mʉ? yicã ĩna Jesure.

Ĩna ito yija:

—“Ĩti ña yʉ”, yiari mʉare goticãbojabʉ yʉ. 26 Jaje mʉare gotiroti ñaboja yʉre. Ito yicõri, “Mʉare seti ña”, yʉ yi ãmoja, jaje gotiroti ñaboja yʉre. Yʉre cõarʉ ĩti ñami riojo gotigʉ. Adi sita gãna masare yʉ gotirise, ĩre tʉocõri gotia yʉ, yiquĩ Jesús ĩnare.

27 Ito bajiro ĩnare ĩ bʉsibojarocati, “Mani Jacʉ Dios gaye bʉsiami ĩ”, yi masibiticã ĩna. 28 Ito bajiri ado bajiro ĩnare gotiquĩ ĩ:

—Yʉ ña Masa Rĩjorʉ. Yucʉtẽona yʉre mʉa mʉoja, “Dios Macʉ ña yʉ”, yʉ yiado bajiroti yʉre ti masirã yirãji mʉa. “Ĩmasirio tʉoĩacõri meje bʉsiñi. Ĩ Jacʉ ĩ riasoado bajiro riti bʉsiñi”, yi masirã yirãji mʉa yʉre. 29 Yʉre cõarʉ yʉ rãcati ñami. Yʉ Jacʉ ĩ wanʉrise gaye riti ya yʉ. Ito bajiri yʉre wagobitisotiami ĩ, yiquĩ Jesús masare.

30 Ito bajiro Jesús ĩ yija tʉocõri, jãjarã masa ĩre tʉorʉ̃nʉcã.

Dios rĩa meje ñama ñeñaro yirã, yire gaye

31 Ito bajiri, ado bajiro gotiquĩ Jesús, judio masare ĩre tʉorʉ̃nʉrãre:

—Yʉ bʉsirise mʉa jidicãbeja, riti yʉ rãca riasotirã ñarã yirãji mʉa. 32 Ito bajiro yicõri, oca riojo ñasarise masirã yirãji mʉa. Oca riojo ñasarise tʉocõri, mʉa ñeñaro yirisere jidicãrã yirãji mʉa. Ito bajiri rʉ̃mʉ́re moa ĩsiri masa meje ñarã yirãji mʉa ĩja, yiquĩ Jesús.

33 Ito ĩ yija tʉocõri:

—Abraham ñayorʉ janerãbatia ña gʉa. Rʉ̃mʉ́re moa ĩsiri masa ñabiti wadicʉ gʉa. ¿No yija, “Rʉ̃mʉ́re moa ĩsiri masa meje ñarã yirãji mʉa”, yati mʉ gʉare? yicã ĩna Jesure.

34 Ĩna ito yija tʉocõri:

—Riti mʉare gotia yʉ. No ñeñaro yirã rʉ̃mʉ́a ʉjʉre moa ĩsiri masa ñama ĩnaõna. 35 Sĩgʉ̃ macʉcacã ĩ jacʉsabatia rãca ñaguĩji. Sĩgʉ̃ ĩre moa ĩsiri masʉama, ĩ rĩa rãca ñagʉ̃ meje ñaguĩji. Sĩgʉ̃ macʉ ĩ jacʉ robo bajiro roti masigʉ̃ yiguĩji. 36 Dios Macʉ ñari roti masigʉ̃ ña yʉ. Ito bajiri rʉ̃mʉ́a ʉjʉre moa ĩsiri masa ñabitiroca mʉare yʉ yija, riti ĩre moa ĩsiri masa meje ñarã yirãji mʉa.

37 “Abraham ñayoru janerãbatia ña mua”, yi masia yu muare. Ĩ janerãbatia ñabojarãti yu busirise tuorũnubiticõri, yure sĩa ãmoa mua. 38 Cuna yure ĩ ĩogore muare busia yu. Mua jacu ĩ rotiado bajiro riti ya muama, yiquĩ Jesús ĩnare.

39 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudicã ĩna:

—Gua ñicusabatia ñicu ñayoñi Abraham, yicã ĩna, Jesure.

Ĩna ito yija:

—Riti Abraham janerãbatia mua ñajama, ĩ yiado bajiro yiboana mua. 40 Oca riojo ñasarise, Dios yure ĩ riasoado bajiroti muare yu riasobojarocati, yure sĩa ãmoa mua. Abraham ñayoruama ito bajiro yibitiyoñi. 41 Yure mua sĩa ãmoja, mua jacu ĩ rotiado bajiroti ya mua, yiquĩ Jesús ĩnare.

Ito ĩ yija tuocõri:

—Jacu manoti gua jacosaromia bujana meje ña gua. Sĩgũ ñami gua jacu. Ĩ ñami Dios, yicã ĩna Jesure.

42 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Dios tu wadicõri ado ña yu. Riti mua jacu Dios ĩ ñaja, yure maiboana mua. Yumasi meje wadicu yu. Dios yure ĩ cõajare wadicu yu. 43 ¿No yija yu busirise tuo masibeati mua? Yu busirise tuo ãmobea mua. Ito bajiri itire tuo masibea mua. 44 Mua jacu rũmúa uju ñami ĩ. Ito yicõri ĩ rĩa ña mua. Ito bajiri ĩ ãmoro bajiroti yi ãmoa mua. Cajerojuti masare sĩari masu ñañi rũmú. Oca riojo gotire wanugũ meje ñami ĩ. Ito yicõri, cojirea riojo gotigu meje ñami ĩ. Ruore oca ĩ gotija socagu ñari, ito bajiroti ruo gotiguĩji ĩ. Ĩ ñami ruore jaigu, ito yicõri ruore jacu. 45 Mua jacu ĩ ñajare, oca riojo ñasarise yu muare gotibojaja, yure tuorũnubea mua. 46 “Ado bajiro ñeñaro yicu mu”, yure yigu sĩgũ mami mua rãca. Oca riojo ñasarise muare yu gotibojaja, ¿no yija yure tuorũnubeati mua? 47 Dios ñarã mua ñaja, recoti Dios ocare tuorũnurã yirãji mua. Dios ñarã meje ñari, yure tuo ãmobea mua, yiquĩ Jesús ĩnare.

Abraham ñayoru riojuajuti Cristo ĩ ñacãre gaye

48 Ito yija ado bajiro cudicã judio masa:

—“Samaria sita gagu, rũmú sãñagũ ña mu”, mure gua yija, riti ya gua, yicã judio masa Jesure.

49 Ĩna ito yija tuocõri:

—Ñejua rũmú sãñagũ meje ña yu. Yu Jacu Diore rũcubuoa yu. Muama yure rũcubuobea. 50 Masa ĩna yure rũcubuotoni wadiru meje ña yu. Sĩgũ ñami masa ĩna yure rũcubuore ãmogũ. Ĩ ñami yure rũcubuomenare ti masigũ, ito yicõri ĩna ñeñaro yirise waja senigũ. 51 Riti muare gotia yu. No yu busirise tuorũnugũ godabicu yiguĩji. Dios rãca catitĩñagũ yiguĩji, yiquĩ Jesús.

52 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yicã judio masa:

—Iti mure gua tuoja, “Riti rũmú sãñagũ ñami”, yi masia gua, mure ĩja. Abraham ñayoru, Diore goti ĩsiri masa ñayoana cuni goda jediñi ĩna. “Yure tuorũnurã godamenaji”, yiboja mu. 53 ¿Gua ñicusabatia ñicu, Abraham ñayoru rẽtoro ñasagu ñati mu? Ĩ cuni, Diore goti ĩsiri masa cuni goda jedicoañi ĩna. ¿Ñimu ña yu yati muáma? yicã ĩna Jesure.

54 Ĩna ito yija tuocõri:

—Yumasiti, “Masa ĩna rũcubuogu ña yu”, yu yibojaja, ñe waja ma iti. Yu Jacu ñami yure rũcubuogu, “Ĩti ñami gua yagu Dios”, mua yibojagu. 55 Ĩre queno masibea mua. Yuama ĩre queno masia. “Ĩre masibea yu”, yu yibojaja, mua robo bajiroti socagu ñaboruja yu cuni. Yuama, queno masisacõa ĩre. Ĩ yiro bajiroti cudia yu. 56 Mua ñicusabatia

ñicu Abraham ñayoru, “Co rumu ejagu yiguĩji Cristo”, yirocu wanu yuñi. Adi sitaju yu ejaja ticõri, wanusacõquĩ ĩ, yiquĩ Jesús judio masare.

57 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yicã ĩna Jesure:

—Bucugu meje ña mu maji. Cincuenta rodori tujabea mu maji. Ito bajibojarocati, ¿no yija, “Abraham ñayorure ticu yu”, yati mu? yicã ĩna.

58 Ĩna ito yijare:

—Riti muare gotia yu. Abraham ñayoru ĩ ñaroto riojuaju, ñacãcu yu, yiquĩ Jesús ĩnare.

59 Ito ĩ yija tuocõri, gũta ãmicã ĩre rearona. Ĩna ito yijare, “Ito bajia”, yi masia manoti ĩna watoti budicoaquĩ Jesús, Dios ya wire budigo wacu.

Cajea macu rujearure Jesús ĩ yisiore gaye

9 Ito yija bero busa Jesús rãca gua rũgõ ucuroca sĩgũ cajea macu rujearure ti bujaquĩ Jesús. 2 Gua Jesús rãca riasotirã ado bajiro seniĩacu Jesure:

—Guare riasogu, ¿no yija cajea macu rujeayijari ãni? ¿Ĩ jacusabatia ĩna ñeñaro yire waja ito bajiro rujeayijari ĩ? ¿Ĩmasi ñeñaro yire wajati bajiyijarite? yicu gua Jesure.

3 Ito bajiro gua yijare:

—Ĩmasi ñeñaro yire waja meje, ito yicõri ĩ jacusabatia ĩna ñeñaro yire waja meje ito bajiro rujeañi ãni. Dios ĩ masirise masa ĩna titoni, ito bajiro rujeañi ãni. 4 Ũmua ña maji. Ito bajiri yure cõaru ĩ rotiado bajiroti moagũ ya yu. Yoari mejeti rãioro yiroja. Noajua moa masimena yirãji itocõ. 5 Busurise rucogu ña yu. Ito bajiri adi macãrucũro yu ñaroca, masa ĩna tuo masiroca ya yu maji, yiquĩ Jesús.

6 Ito bajiro yi tĩocõri, jacaju go eocũquĩ ĩ. Sitare jabeto ide yiquĩ ĩ itina. Ito yicõri, cajea macure itina tuquĩ ĩ, ĩ ya cajeare. 7 Ito bajiro yi tĩocõri, ado bajiro rotiquĩ cajea macure:

—Siloé wame cutirita masa ĩna guaritaju wasa. Itoju ejacõri, mu ya cajeare gõna coeba, yiquĩ Jesús cajea macure. “Cõaru”, yireoni ña Siloé wame.

Jesús ĩ gotija tuocõri, ĩ gotiro bajiroti coegu waquĩ cajea macu. Ĩ coe tĩoja bero tudi ejagu ticoaquĩ ĩ ĩja. 8 Ĩ ñarã, ĩre tigoana cuni ado bajiro yicã ĩna:

—“Yure ti maicõri, yure jabeto ĩsiña”, ¿yi rujicacu meje ñati ãni? yicã ĩna.

9 —Ĩti ñami, yicã coriarã.

—Ĩ meje ñami. Ĩ robo bajiguti ñami ñarea, yicã gãjerã.

Ĩna ito yija tuocõri, ĩmasiti ado bajiro yiquĩ:

—Ĩti ña yu, yiquĩ ĩ.

10 Ito ĩ yijare, ado bajiro ĩre seniĩacã masa:

—¿No bajiro yicõri, cajea tiati mu? yicã ĩna ĩre.

11 Ĩna ito yijare:

—Sĩgũ Jesús wame cutigu ĩ ya go idena sita ide yicõri, yure cajea tumi ĩ. Iti tucõri, ado bajiro rotimi yure: “Siloé wame cutirita wacõri, coeba”, yimi yure. Itira ejacõri yu ya cajea gõna coebu yu. Ito bajiro yu yirocati ruyucoaju yure, yiquĩ ĩ.

12 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro ĩre seniĩacã masa:

—¿Noju ñaguĩjida mure ito bajiro yiru? yicã ĩna.

Ĩna ito yija tuocõri:

—Ba, masibea yu, yiquĩ cajea macu ñagoru.

Cajea macure ĩna seniĩa josare gaye

13 Ito ĩ yija tuocõri, fariseo gaye tuoĩarã ture cajea macu ñabojarure ãmi wacã ĩna. 14 Ĩ ya go idena cajea macure Jesús ĩ yisiora rumu, tujacãra rumu ñacu. 15 Cajea macu ñabojarure ĩna ãmi

ejaja ticõri, ado bajiro ĩre seniĩayijarã fariseo gaye tuoĩarã:

—¿No yicõri cajea tiati mu mucana? yiyijarã fariseo gaye tuoĩarã.

Ito bajiro ĩna seniĩaja tuocõri:

—Go idena sitare ide yicõri, yu ya cajeare tuquĩ ĩ. Iti yu coeja bero tia yu ĩja, yiyiju ĩ.

16 Ito ĩ yija:

—Mure ito bajiro yiru, Dios yagu meje ñañi. Tujacãra rumure rũcubuobisĩ ĩ, yiyijarã ĩna.

Gãjerãma ado bajiro yiyijarã:

—Ñeñaro yigu ĩ ñaja, tiyamani yibitiboru ĩ, yiyijarã gãjerã.

Ito bajiri ricati riti tuoĩayijarã ĩna fariseo gaye tuoĩarã. 17 Ito yijare mucana tudi seniĩayijarã ĩna, cajea macu ñagorure:

—¿Muáma no bajiro tuoĩati, mu cajea tiroca yirure? yiyijarã ĩna.

Ĩna ito yija tuocõri:

—Diore goti ĩsiri masu ñaguĩji, ya yuama, yiyiju ĩ.

18 "Cajea macu rujearu mucana tudi cajea tiru ñami", yi ãmobisijarã ĩna judio masa ujarã. Ito bajiri cajea macu jacusabatiare ji ñucayijarã ĩna. 19 Ĩna ejaja ticõri, ado bajiro ĩnare seniĩayijarã ĩna:

—¿Mu macuti ñati ãni, cajea macu rujearu? ¿No yija cajea macu ñabojaruti adocãta tiati? yiyijarã ĩna, ĩ jacusabatiare.

20 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro cudiyijarã ĩna:

—Gua macu, cajea macu rujearuti ñami ãni. 21 Ito bajiro ĩ tija, ito yicõri ĩre cajea tiroca yirure masibea gua. Ĩre seniĩaite mua. Bucugu ñami ija, ĩmasiti gotiguõcũ ñami, yiyijarã ĩ jacusabatia.

22 Judio masa ujarãre güirã, ito bajiro yiyijarã ĩ jacusabatia. "Jesús ñami Cristo, Dios ĩ cõaru", yirãre rẽorã ya mani mucana minijuara wiju ĩna sãjame yirona, yi tuoĩa yucãyijarã judio masa. 23 Ito bajiri ĩnare güirã, "Bucugu ñami, muamasiti ĩre seniĩaña", yiyijarã cajea macu ñabojaru jacusabatia.

24 Ĩna ito yija tuocõri, cajea macu ñabojarure ji ñucayijarã judio masa ujarã mucana:

—Dios ĩ tiro riojo, riojo guare gotiya. "Mure yisioru, ñeñaro yi jaigu ñañi", yi masia gua, yiyijarã ĩna.

25 Ĩna ito yija tuocõri:

—"Ñeñaro yigu, ñeñaro yigu meje ñaguĩji", yi masibea yu. Adi riti masia yu, cajea macu ñacu yu maji. Adocãtama yu cajea tia ĩja, yiyiju ĩ.

26 Ito ĩ yija tuobojarãti mucana tudi seniĩayijarã ĩna:

—¿No bajiro mure yicati ĩ, mu titoni? yiyijarã ĩna ĩre.

27 Ĩna ito yijare:

—Muare goticãbojabu yu. Yure tuorũnubea mua. ¿No yija mucana tudi gotire ãmoati mua? ¿Mua cuni ĩre oca tuo suya ãmoati? yiyiju ĩ judio masa ujarãre.

28 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ĩre busi tudiyijarã ĩna:

—Ĩre oca suyagu ya mu. Moisés ñayoru ocare suya guama. 29 "Moisés ñayorure busiñi Dios", yi tuoĩa gua. Mure yisiorureama masibea gua. "Ito gagu ñaguĩji ĩ", yi masibea gua ĩreama, yiyijarã ĩna.

30 Ĩna ito yija tuocõri, cudiyiju ĩ:

—Yu ya cajea ĩ yisiore ñabojarocati, "Ito wadiru ñaguĩji ĩ", yi masibea mua. Mua ĩre ti masibeja bujatobea yu. ¿No yija ĩre ti masibeati mua? Mua ĩre ti masibeja queno tuo masire ma yure. 31 "Ñeñaro yirãre tuobiquĩji Dios. Ĩre rũcubuocõri, ĩ ãmoro bajiro yirãre riti tuogu yiguĩji Dios", yi tuoĩa mani. 32 "Cajea macu rujearure ĩ tiroca yiñi sĩgũ", yire gaye tuoya manicu. 33 Ãni yure yisioru, Dios tu wadiru meje ĩ ñaja, yure no yibitiboru, yiyiju ĩ.

34 Ito ĩ yijare:

—Ñeñaro yi jaigu rujearu ña mu. “Ĩnare riasocuja yu”, ¿yi tuoĩati mu, guare? yiyijarã ĩna cajea macu ñabojarure.

Ito yicõri, ĩre bucõayijarã ĩna, ĩna minijuari wiju ñagũre.

“Dios oca tuorũnumena cajea mana robo bajirã ñama”, yire gaye

35 Cajea macu ñabojarure ĩna bucõare gaye tuo bujacu gua Jesús rãca. Ito bajiri ĩre ti bujacõri, ado bajiro ĩre yiquĩ Jesús:

—¿Dios Macure tuorũnuati mu? yiquĩ Jesús ĩre.

36 Ito ĩ yija:

—Yu Uju, yure gotiya. “Ĩ ñami”, yiya yure, ĩre tuorũnurocu ya, yiquĩ ĩ Jesure.

37 Ito ĩ yija, ado bajiro ĩre cudiquĩ Jesús:

—Ĩre ticãcu mu. Adocãta mu rãca busigu, ĩti ña yu, yiquĩ Jesús ĩre.

38 Ito ĩ yija tuocõri, Jesús riojo rijomunigãna ñini rũjũquĩ ĩ, ĩre rũcubuogu. Ito bajiro yicõri:

—Mure tuorũnua yu Uju yu, yiquĩ ĩ.

39 Ito yija bero, ado bajiro yiquĩ Jesús masare:

—“Ãna ñama yure cudirã. Ãna ñama yure cudimena”, yi busirocu wadiru ña yu. Cajea mana robo bajirã ñama Dios oca tuo masimena. Ito bajiri ĩnare ĩna tuo masiroca yigu yiguja yu. “Queno masirã ña gua”, yibojarãreama, ĩna tuo masibitiroca yigu yiguja yu. Ito bajiri tuo masibiticõri, cajea manare bajiro bajirã ñarã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús ĩnare.

40 Ito ĩ yija tuocõri, ito ñarã coriarã fariseo gaye tuoĩarã seniĩacã ĩna Jesure:

—“Tuo masibiticõri, cajea manare bajiro bajirã ña mua”, ¿yati mu guare? yicã ĩna Jesure.

41 Ĩna ito yija:

—Tuo masimena mua ñaja, seti cutirã meje ñaboana mua. “Queno masirã ña gua”, mua yire waja, seti cutirã ña mua, yiquĩ Jesús ĩnare.

Ovejare coderi masa oca

10 Mucana masare riasosuogu ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Riti muare gotia yu. No oveja ĩna ñari sãnimu ĩna ya soje sãjabicu, gaje duja jore sãjagũ ruocõri rinigũ ñami ĩocũ. 2 Ĩna ya soje sãjagũama, ĩnare tirũnucõri codegu ñami. 3 Ovejare tirũnuri masu ĩ sãjatoni ĩre soje jana ĩsigũ yiguĩji soje coderi masu. Ĩ sãjaroca ĩ ya ocare tuo masirã yirãji ĩ ya oveja. Ĩ ya ovejajuare ti masicõri, wamena ĩnare ji bucõagũ yiguĩji ĩ. 4 Ĩnare bucõa jeocõri, ĩna riojua ĩnare tũa ũmatãgũ yiguĩji ĩ. Ĩ ya ocare tuo masicõri, ĩre suyarã yirãji ĩna. 5 Ĩ oca ĩna tuo godo weobejama ĩre suyamena yirãji ĩna. Ĩ ya ocare tuo masibiticõri, ĩre rudirã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús masare.

6 Riasore oca ĩnare goti masioquĩ Jesús. Ito bajibojarocati itire tuo masibiticã ĩna.

Buto masare codegu ñami Jesús, yire gaye

7 Ito yija mucana tudi gotiquĩ Jesús ĩnare:

—Riti muare gotia yu. Yu ña soje, oveja ĩna sãjari soje bajiro bajigu. 8 Yu riojua wadiana ñarocõti, ruori masa ito yicõri riniri masa cuni ñañi ĩna. Ito bajiri yu ya oveja mesare tuorũnubisijarã. 9 Yu ña soje bajiro bajigu. No yuna suoriti sãjagũ, ĩre masogũ yiguja yu. Ado bajiro bajigu yiguĩji ĩocũ: Oveja ĩna ñari sãnimuju sãjacõri, mucana tudi, budi, yi ñagũ, ñagũ yiguĩji ĩocũ. Queno wanu quenagũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri, quenari wese ĩ baroti bujagu yiguĩji ĩ. Ito bajiro bajirã ñarã yirãji yure boca ãmirã. Ĩnare tirũnugũ yiguja yu.

10 ’Riniri masu ĩ ejaja, rinicõri sĩagũti ejagu yiguĩji ĩ. Ito yicõri, ruyuriogu ejagu yiguĩji ĩocũ. Yuama masa ĩna

catitĩñaroca yigu wadiru ña yu. Ito yicõri, ñe ruyabeto queno ĩna ñaroca yigu wadiru ña yu. 11 Yu ña ovejare queno coderi masu. Yure tuorũnurãma yu ya oveja bajiro bajirã ñarã yirãji. Yu ya oveja bajiro bajirãre goda ĩsirocu ñacã yu. 12 Sĩgũ waja bujarocu ĩ moaja, queno oveja coderi masu meje ñaguĩji ĩocu. Buyairo ĩ ejaja ticõri, ovejare wagogu yiguĩji ĩ. Ĩ ya oveja meje ĩna ñajare, ĩnare wagogu yiguĩji ĩ. Ito bajiri buyairo ejacõri, ovejare ñiagũ yiguĩji, ito yicõri ĩnare ĩo bategu yiguĩji ĩ. 13 Waja bujarocu riti sĩgũ ĩ moaja, ovejare wagogu yiguĩji ĩ, ĩ ñarã meje ĩna ñajare. Ĩnare maigũ meje ñari ĩnare ĩ wagoja no yimenaji ĩre, yi riasoquĩ Jesús masare.

14–15 'Yu ña ovejare queno coderi masu. Yu Jacu yure ĩ masiro bajiroti, yu cuni ito bajiroti ĩre masia. Ito bajiroti yu ya ovejare ti masia yu. Ĩnajua cuni ito bajiroti yure ti masiama ĩna. Yu ya ovejare goda ĩsirocu ñacã yu. 16 Adi sãnimu gãna meje ñama gãjerã yu ya oveja. Ĩna ñama gãjerã masa. Ĩnare cuni ãmigũ yigua yu. Ĩna cuni yure cudirã ñama ĩna. Co rumu co sãnimuti ñarã yirãji ĩna. Ito yicõri, yu sĩgũti ñagũ yigua ĩnare coderi masu, yiquĩ Jesús masare.

17 'Godagu yigua yu, mucana tudi catirocu. Ito bajiro yu yijare yu ñarã catitĩñarã yirãji Dios rãca. Ito bajiri yu Jacu buto yure maiami. 18 Masama yure sĩamena yirãji. Yumasiti yu ãmoro bajiroti masare yiari goda ĩsigũ yigua yu. Masare yiari yu goda ĩsi ãmoja, iti ña yu ãmoro bajiro yu yiroti. Ito yicõri, mucana tudi yu cati ãmoja cati masigũ ña yu. Ito bajiro yu yi masitoni yure cũquĩ yu Jacu, yiquĩ Jesús masare.

19 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, judio masa ujarã ricati riti tuoĩacã ĩna ĩja. 20 Coriarã jãjarã ado bajiro yicã:

—Rũmú sãñagũ, mecuri masu ĩ ñabojarocati, ¿no yija masa ĩre tuorũnuati? yicã ĩna.

21 Gãjerãma ado bajiro yicã ĩna:

—Rũmú sãñagũ ĩ ñaja, ito bajiro busibitiboru ĩ. Ito yicõri, rũmú sãñagũ ĩ ñaja, cajea mana ĩna tiroca yibitiboru, yicã ĩna.

Jesure judio masa ĩna ãmobitire gaye

22 Iti rumuri juebucu ñacu. Jerusalénju Dios ya wi cajero ĩna cudabiare basa, mucana tudi tuoĩarã basa menicã ĩna. 23 Ide ñuraju roca, Salomón wame cutiri dujajuare Dios ya wiju sãja wacu gua Jesús rãca. 24 Ito bajiro gua baji ñaroca Jesure gãni biacõri, ĩre seniĩacã judio masa:

—¿Nocãta, "Ĩ meje ñami ĩ. Ĩti ñami", mure yi masirã yirãjida gua? Cristo Dios ĩ cõaru mu ñaja, adocãtati riojo guare gotiya, yicã ĩna Jesure.

25 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Muare goticãbojacu yu. Ito bajibojarocati yure tuorũnubiticu mua. Yu Jacu ĩ rotirisena jaje muare ĩobojacu yu. Itire ticõri, "Ĩti ñami", yi masirujabojacu muare. 26 Yu ya oveja meje ñari, yure tuorũnubea mua. Canu muare yu goticato bajiroti bajia. Yu ñarã meje ñari, yure tuorũnubea mua, ya yu muare. 27 Oveja ĩna uju ocare ĩna tuo masiro robo bajiro, yu ñarã yure tuo masiama ĩna. Yu cuni ĩnare ti masia. Ito yicõri yure suyarã yirãji ĩna. 28 Ĩna catitĩñaroca ya yu. Ito bajiri coji godacoa yimenaji ĩna. Sĩgũjua yu rucorãre ẽmabicu yiguĩji. 29 Ĩnare yu rucotoni yure cũquĩ Cuna. Nijua ĩ rẽtoro sẽogũ maquĩji. Ito bajiri sĩgũjua yu rucorãre ẽma masigũ maquĩji ĩja. 30 Yu, ito yicõri yu Jacu rãca riti ña gua, yiquĩ Jesús judio masare.

31 Ito yija mucana ĩre rearona gũta
ãmicã ĩna. 32 Ĩna ito yija ticõri, ado
bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:
—Yu Jacu ĩ masirisena suoriti jaje
mua tiro riojo quenarise yibojacu yu.
¿Disejua queno yu yire waja yure gũta
rearã yirãjida mua? yiquĩ Jesús ĩnare.
33 Ĩ ito yijare ado bajiro cudicã judio
masa:
—Mu queno yire wajare meje mure
gũta rearã yirãji gua. Mu ya ocana Diore
mu busiture waja mure rearã yirãji gua.
Gua robo ũmugũ ñabojaguti, “Dios ña
yu”, yiboja mu, yicã ĩna Jesure.
34 Ĩna ito yijare Jesús ado bajiro yiquĩ:
—“Yu bajiroti bajirã ña mua cuni”,
yiñi Dios, yi ucare ña mua ñicusabatia
ĩna rotire. 35 “Dios oca riojo ñasarise
ña”, yi tuoĩa mani. Ĩ oca tuorũnuanare,
“Yu bajiroti bajirã ña mua cuni”, yiñi
Dios ĩ oca tutina. 36 Yure besecõri adi
sitaju yure cõaquĩ Dios. Ito bajiri, “Dios
Macu ña yu”, yu yijare, ¿no yija, “Diore
busitua mu”, yati mua yure? 37 Yu Jacu
ĩ yiro bajiro yu yibeja, yure tuobesa.
38 Yu Jacu ĩ yiro bajiro yu yija, yure
tuorũnubitibojarãti, yu yigore ticõri,
“Riti gotiami”, yi tuoĩaruja muare. Ito
bajiri, “Yure bajiroti usi cutigu ñami yu
Jacu. Yu cuni ĩre bajiroti usi cutia”, yu
yija, “Riti gotiami”, yi masiruja muare
coji busati, yiquĩ Jesús ĩnare.
39 Ito ĩ yija tuocõri, mucana ĩre ñia
ãmobojacã ĩna. Jesujuama rudicoaquĩ.
40 Rudi wacõri, Jordán wame cutirisa
siduja waquĩ Jesús mucana. Ĩre baba
cuti wacu gua cuni. Itoju ejacõri, Juan ĩ
idé gu ñacatiju tujaquĩ Jesús. 41 Jãjarã
masa ĩre tirã ejacã. Ĩre ticõri, ado bajiro
yicã ĩna:
—Tiyamani ĩobitibojaguti, ãni gaye ĩ
gotire gaye, riti gotiñi Juan, yicã masa.
42 Itoju Jesús ñaroca jãjarã ĩre
tuorũnucã masa.

Lázaro ĩ godare gaye

11 Sĩgũ ñañi ñarise cõgũ. Ĩ wame
cutiquĩ Lázaro. Ĩ ñarã romia ñacã
María, gajeo Marta. Ĩna ñacã Betania
gãna. 2 Iso María ñacõ Jesús ya gubore
queno suti quenarise jio gugoro. Jiocõri
iso ya joana weja carogoro ñacõ iso,
Lázaro ocabajio. 3 Lázaro ĩ cõja ticõri, ĩ
ñarã romia Jesure oca cõañi ĩna:
—Gua Ujų, mu baba Lázaro cõ ñami,
yi oca cõañi ĩna Jesure.
4 Iti oca tuocõri ado bajiro yiquĩ Jesús
guare:
—Adi ñarise ĩre ruyuriobetoja.
Godarocu meje cõ ñaguĩji ĩ. Ado robojua
bajia. “Rẽtoro ñasagu ñami Dios, ito
bajiroti rẽtoro ñasagu ñami Dios Macu
cuni”, masa ĩna yi rũcubuotoni, cõ
ñaguĩji Lázaro, yiquĩ Jesús.
5 Lázaro, ĩ ocabajirã romia María,
Martare cuni tuo maiñi Jesús. 6 “Cõ
ñami Lázaro”, yire oca tuobojaguti
wabitiquĩ Jesús maji. Gua ñarija jua
rumu ñacõacu gua Jesús rãca maji.
7 Jua rumu bero gua ĩ rãca riasotirãre
ado bajiro yiquĩ Jesús:
—Ita mucana Judea sitaju. Lázaro ĩ
ñaroju wato mani, yiquĩ Jesús guare.
8 Ito ĩ yija tuocõri:
—Canu busati itoju gãna judio masa
mure gũtana rea sĩa ãmobojañi ĩna.
¿Itoju tudi ware tuoĩati, guare riasogu
mu? yi seniĩacu gua Jesure.
9 “Yure ĩna sĩarotiju ejabea maji”,
yirocu ado bajiro cudiquĩ Jesús guare:
—Ũmua co ũmua doce hora busurise
ña. Ito bajiri sĩgũ ĩ wa ucuja juatabiquĩji
iti busujare. Macãrucũro busurise iti
ñajare ti masigũ yiguĩji. Ito bajiri
juatabiquĩji ĩ ũmua ñajare. 10 Ñami ĩ
wa ucuja juatagu yiguĩji, busurise iti
manijare, yiquĩ Jesús guare.
11 Itire goticõri mucana gaje gotiquĩ
Jesús guare:

—Mani baba Lázaro canicoaguĩji. Ito bajiri ĩre yujiogu waju yu, yiquĩ Jesús.
12 Ito ĩ yija tuocõri:
—Gua Uju, ĩ canija quena ña ĩre. Tujacoagu yiguĩji ĩ, yicu gua Jesure.
13 "Canigũ yiguĩji", Jesús ĩ yija, "Wujore, yiguĩji Jesús", yire masicu gua. Ito bajiro gua tuoĩabojarocati, Jesuama, "Godacoami", yireoni yigu yiñi ĩ. 14 "Yure queno tuo masibeama ĩna", yi tuoĩacõri, riojo guare gotiquĩ Jesús ĩja:
—Lázaro godacoami ĩja. 15 Queno yiguti ĩ tuju ñabisija yu. Ito bajicõri yure tuorũnurã yirãji mua. "Riti Dios Macu ña mu", yure yi rũcubuorã yirãji mua. Ĩ tu ita ĩja, yiquĩ Jesús guare.
16 Sĩgũ Jesús rãca riasotigu, gua rãca gagu Tomás wame cutiquĩ. "Sũrũaru", yicu gua ĩre. Ado bajiro yiquĩ ĩ, guajuare:
—Ita mani cuni. Jesús rãcati godana mani cuni, yiquĩ Tomás gua ĩ baba mesare.

Yu ña masa tudi catiroca yigu, Jesús ĩ yire gaye

17 Betaniaju gua ejaroca, "Juaria rumuri tuja Lázarore ĩna yujeja bero", yicã masa, guare gotirã. 18 Jerusalén rocajua busa ñacu Betania. Coji cõre gudarecocõ ñacu Betania. 19 Ito bajiri jãjarã Jerusalén gãna judio masa ejacã Lázaro ĩ godaja otirã. "Bujato bajia, mua rĩjoru ĩ godaja", yi María, Martare cuni guañagõ otirã ejacã ĩna. 20 "Wadiami Jesús", yire oca tuocõri, ĩre bocago ejacõ Marta. Maríama ejabiticõ. Wiju ñacõañi iso. 21 Jesús tuju ejacõri ado bajiro yicõ Marta:
—Yu Uju, mu iti rumu busa ado mu ñajama, bai godabitiboru ĩ. 22 "Ĩ godaja bero ñabojarocati, no Diore mu senija, ito bajiroti mure ĩsigũ yiguĩji Dios", yi tuoĩa yu, yicõ Marta Jesure.
23 Iso ito yija tuocõri:
—Mu rĩjoru tudi catigu yiguĩji, yiquĩ Jesús isore.
24 Ito ĩ yija:
—Riti gotia mu. Susari rumu masare tudi ĩna catiroca Dios ĩ yiri rumu, tudi catigu yiguĩji bai, yi tuoĩa yu, yicõ Marta Jesure.
25 Iso ito yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:
—Yu ña tudi masa ĩna catiroca yigu. Ito yicõri yuti ña catitĩñare rucogu. No yure tuorũnugũti catitĩñagũ yiguĩji. Godabojaguti tudi catigu yiguĩji ĩocũ ĩja, yiquĩ Jesús isore. 26 Mucana tudi yu ejari rumu, yure tuorũnu ña yucãrã catitĩñarã yirãji ĩna. Godamenaji ĩna. ¿Itire tuorũnuati mu cuni? yi seniĩaquĩ Jesús Martare.
27 Ito ĩ yija tuocõri:
—Yu Uju, mu yiro bajiroti bajia. Muti ña Cristo, Dios ĩ cõaru. Muti ña Dios Macu, adi macãrucũroju wadiru. Itire tuorũnua yu, yicõ iso Jesure.

Lázaro ya masari cuma tu Jesús ĩ otire gaye

28 Iso ito yija bero iso rĩjoro Maríare jigo wacõ Marta. Iso tu ejacõri, ado bajiro Maríare goti rudiyijo iso:
—Manire riasori masu ito ñami. "Wadijaro", yimi mure, yiyijo Marta iso rĩjorore.
29 Iso ito yiroca riti wumucõri, Jesure tigo wadiñi María. 30 Cutoju ejabiticu gua Jesús rãca maji. Marta iso bocacatojuti ñacu gua maji. 31 María rãca ñañi judio masa, iso yagu godajare otirã. Ejori iso wumu waja ticõri, isore suya wadiñi ĩna cuni. "Masari cumaju otigo wagõji", yi tuoĩari seyoñi ĩna.
32 Gua tu ejacõri Jesús riojo rijomunigãna ñini rũjũcõ María. Ito yicõri ado bajiro ĩre busicõ iso:
—Yu Uju, mu iti rumu busa mu ado ñajama, bai godabitiboru, yicõ iso Jesure.

33 María iso otija ticõri, iso rãca
wadiana judio masa ĩna otija ticõri,
bojori bujaquĩ Jesús cuni. Ito bajiri ĩ
ya usiju buto bojori buja ñaquĩ Jesús.
34 Ado bajiro ĩnare seniĩaquĩ Jesús:
—¿Noju ĩre yujeri mua? yi seniĩaquĩ
Jesús.
Ito ĩ yija tuocõri:
—Adoju tigu waya mu, yicã ĩna
Jesure.
35 Ĩna ito yija tuocõri, otiquĩ Jesús ĩja.
36 Jesús ĩ otija ticõri, ado bajiro yicã
judio masa:
—Tite mua. Lázarore buto tuo mairi
seyoami ĩ, yicã ĩna.
37 Gãjerã coriarãma ado bajiro yicã
ĩna:
—Cajea tibicure yisiogu ñabojaguti,
¿no yija Lázaro ĩ godabitiroca yibisijari
ĩ? yicã ĩna coriarã.

Lázarore tudi ĩ catiroca Jesús ĩ yire gaye

38 Mucana Jesús bojori bujaguti
eja rũgũquĩ, masari cuma tuju. Gũta
toti ñacu godarure ĩna cũraju. Iti soje
gũtana biare cuticu. 39 Ito yija ado
bajiro rotiquĩ Jesús:
—Itiga gũtagã ãmigoya, yiquĩ Jesús.
Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yicõ
Marta, godaru ocabajio:
—Juaria rumuri tuja ĩ godaja bero.
Buoro ũniguĩji ĩja, yicõ iso Jesure.
40 Iso ito yibojarocati:
—Yure mu tuorũnuja, rẽtoro ñasarise
Dios gaye tigo yigoja mu, mure gotibu
yu, yiquĩ Jesús isore.
41 “Gũtagã ãmicãña”, Jesús ĩ yija
tuocõri, gũtagãre ãmigocã masa. Ito yija
macãrucürojuare ti muocõri, ado bajiro
yiquĩ Jesús:
—Cuna, queno ya mu. Yure tuoa mu.
42 Yu masia, coji ruyabeto yure tuosotia
mu. Ito bajibojarocati adi sita gãna
mure ĩna tuorũnutoni, ĩna tiro riojo
mu rãca busia yu. “Dios ĩ cõaru ñami
ãni”, ĩna yitoni, mu rãca busia yu, yiquĩ
Jesús, Diore busigu.
43 Iti goti tĩogũti awasãquĩ Jesús ĩja:
—Lázaro, budi waya adoju, yiquĩ
Jesús.
44 Ĩna yujebojaruti budiquĩ Lázaro
ĩja. Ĩ ya ricari, ito yicõri ĩ ya rujure
cuni sayana durea biaru ñaquĩ ĩ. Gubori
cuni, ĩ ya rijoga cuni saya werona biaru
ñaquĩ. Ruyubicu ñaquĩ ĩ. Ito bajiri ado
bajiro masare rotiquĩ Jesús:
—Ĩre õjaña, ĩ watoni, yiquĩ Jesús.

Jesure ñiarona ĩna cuníre gaye

(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

45 Ito bajiro Jesús ĩ yija ticõri, jãjarã
judio masa Maríare baba cutiana
Jesure tuorũnucã ĩna ĩja. “Riti Dios ĩ
cõaru ñami ãni”, yi tuorũnucã ĩna ĩja.
46 Gãjerãma fariseo gaye tuoĩarãre tirã
wacã ĩna. Ĩna tuju ejacõri, Jesús ĩ ĩogore
ĩnare gotiyijarã ĩna. 47 Ĩna ito yijare,
fariseo gaye tuoĩarã, paia ujarã rãca,
ujarã ñasarã rãca minijuayijarã. Ito
yicõri ado bajiro busiyijarã ĩna:
—¿No bajiro yirujati mani? Jaje
tiyamani ĩogũ ñami ãni. 48 Ĩre mani
camotabeja, masa jeyaro ĩre tuorũnurã
yirãji. Ĩna ito yija ticõri, mani ya
minijuara wire ruyuriorã wadirã yirãji
romano masa. Ito yicõri manire cuni
ruyuriorã wadirã yirãji ĩna, yi gãmeri
busiyijarã ĩna.
49 Iti rodore paia uju Caifás wame
cutigu ñaquĩ. Ĩnare ado bajiro gotiyiju ĩ:
—Masirã meje ña mua. 50 Sĩgũ mani
jeyarore yiari ĩ goda ĩsija quena. Mani
jeyarore ĩna ruyurioja quenabetoja,
yiyiju Caifás.
51 Paia uju ñari, ĩmasirio tuoĩacõri
meje yiyiju Caifás. Ĩ masia mani ito
bajiro ĩ busiroca yiyiju Dios ĩre. Ito
bajiro ĩ busija, ijaju bajiroti gaye
busiyiju ĩ. “Judio masa ñajedirore goda
ĩsigũ yiguĩji Jesús. 52 Ĩnare riti meje
goda ĩsigũ yiguĩji ĩ. Dios ĩ beseana di

sita gãna ruyabeto manire goda ĩsigũ yiguĩji ĩ. Sĩgũ rĩare bajiro mani ñatoni manire goda ĩsigũ yiguĩji Jesús", yigu bajiro yiyiju ĩ Caifás. 53 Iti rumurinati, "¿No bajiro Jesure sĩarujati mani?" yi busi ñayijarã judio masa ujarã.

54 Ito bajiri masa ĩna tiro riojo wa ucubitiquĩ Jesús ĩja. Judea sita Jesús ĩ wagoja, ĩre suya wacu gua cuni. Efraín wame cutiri cuto wacu gua. Yucu mano tuju ñacu iti cuto. Itoju tujacu gua Jesús rãca.

55 Yu ñarã judio masa pascua basa ĩna meniroto jabeto ruyayiju. Ito bajiri masa jãjarã wayijarã Jerusalénju. Pascua basa riojua ĩna ñeñaro yirise coe rotirã ejayijarã ĩna. 56 Itoju ejacõri, Jesure ãmabojayijarã ĩna. Dios ya wiju ejacõri ado bajiro gãmeri seniĩayijarã ĩna:

—¿No bajiro tuoĩati mua? ¿Basa tigu ejagu yiguĩjida muaca? Ejabicu yiguĩji gajea, yi gãmeri busiyijarã ĩna.

57 Fariseo gaye tuoĩarã, paia ujarã cuni, "Jesure mua ti bujaja, guare gotiba. Ĩre ñiarona ya gua", yi gotiyijarã ĩna masare.

Jesús ya gubore sutirise María iso jio gure gaye

(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

12 Coga ãmojeno rumuri pascua basa ĩna meniroto riojua Betania wame cutiri cutoju wacu gua Jesús rãca. Iti cuto ñacu Lázaro ĩ ñaro. Ito ñacu Lázarore mucana tudi ĩ catiroca Jesús ĩ yiraju. 2 Jesús ĩ ejaja ticõri, ĩre rũcubuorã ĩre bare meni ĩsicã Lázaro ĩ ocabajirã romia. Marta ñacõ guare bare jeogo. Lázaro cuni gua rãca ba rujiquĩ ĩ. 3 Gua baroca úye queno suti quenarise nardo wame cutirise ãmi ejacõ María. Co coacõ ñacu iti. Buto waja cutirise ñacu. Itina Jesús ya gubore jio gucõ iso. Ito yicõri iso ya joana weja carocõ iso. Wi dajaroti suti dajacoacu iti sutirise. 4 Itoju ñaquĩ Judas Iscariote. Ĩ cuni guare bajiroti Jesús rãca riasotigu ñabojaquĩ. Ĩ ñaquĩ Jesús wajana ĩre ñiatoni gotiri masu. Jesús ya gubore iso jio guja ticõri, ado bajiro yiquĩ Judas:

5 —Iti úye queno suti quenarise ĩsicõri, trescientos niyeru cujiri ãmirujaboyija mu. Iti waja bujacõri bojoro bujarãre ejabuarujaboyija mu, yiquĩ Judas.

6 Bojoro bujarãre tuo maigũ meje yiquĩ ĩ, ito ĩ yirise. Riniri masu ñari ito bajiro yiquĩ ĩ. Ĩ ñaquĩ gua ya niyeru awiruca seori masu. Iti awiruca gua sãrisere ãmisotiñi ĩ. 7 Ito yija ado bajiro yiquĩ Jesús ĩre:

—Usirio codebesa isore. Yure ĩna yujerotire tuoĩa yugo ito bajiro yamo iso. 8 Mua rãca riti ñatĩñarã yirãji bojoro bujarã. Ito bajiri ĩnare ejabuatĩñarã yirãji mua. Yuama mua rãca ñatĩñabicu yigu ja. Ito bajiri mua rãca yu ñaroca maji yujuare ejabuaja quena, yiquĩ Jesús ĩre.

Lázarore sĩa ãmorã ĩna cuníre gaye

9 "Betaniaju ñaguĩji Jesús", yire oca, jãjarã tuoñi judio masa. Jesure riti tirã meje ejacã ĩna. Lázarore tudi ĩ catiroca Jesús ĩ yirure tirã rãcati wadiñi ĩna. 10 Ito bajiro masa ĩna yija ticõri, Lázarore cuni sĩare cunícã paia ujarã. 11 Lázaro ĩ tudi catija ticõri, paia ujarãre jidicã wacã masa. Ito yicõri Jesure tuorũnucã ĩna ĩja. Ito bajijare Lázarore cuni sĩa ãmoñi paia ujarã.

Jerusalénju Jesús ĩ ejare gaye

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

12 Ito bero gaje rumu, "Ado ejagu yiguĩji Jesús", yire oca tuo jedicã masa. Ĩna ñacã Jerusalénju pascua basa tirã ejana. 13 Ito bajiri Jesure boca ãmirona rujaño caeri ãmicã ĩna. Ito yicõri ado bajiro awasãcã ĩna, ĩre wanurã:

—Rẽtoro ñasagu ñami Dios. Ĩ cõarure queno yijaro Dios. Gua Israel gãna Uju ñarocure queno yijaro Dios, yi awasãcã ĩna, ĩre wanurã.
14 Burro wame cutigure bujacõri,
muja jeaquĩ Jesús. Ito bajiroti yi gotia
Dios oca cuni. Tuote mua:
15 Mua Sión cuto gãna, güibesa.
Mua Uju ñarocu burro joe jesa
wadiami, yi gotia Dios oca.
16 Cajero queno tuo masibiticu gua
Jesús rãca riasotirã maji. Ũmacũju
Jesure rũcubuoraju ĩ mujaja bero,
“Riti gotia Dios oca. Jeyaro iti gotiado
bajiroti rẽtacu”, yi masicu gua ĩja.
17 Masa jãjarã ticã masari cumaju
ñagũ Lázarore tudi ĩ catiroca Jesús ĩ
yija. Ĩ catija tigoana ñari masa jeyarore
goti batoñi ĩna. 18 Ito bajiri, “Tiyamani
gaye, ĩoami Jesús”, yire oca tuocõri,
Jesure tirã masa jãjarã ejacã. 19 Ito
bajiro masa ĩna yija ticõri, fariseo gaye
tuoĩarã ĩnamasiti gãmeri busiyijarã:
—Tiya, masa jeyaro ĩ ocare tuo suya
wama ĩja. No yiado ma manire, yiyijarã
fariseo gaye tuoĩarã.

Griego masa Jesure ĩna ãmare gaye

20 Basa ñaroca Jerusalénju Diore
rũcubuorã wana rãca wusayijarã coriarã
griego masa. 21 Felipere oca seniĩarã
wayijarã ĩna. Galilea sita Betsaida
wame cutiri cuto gagu ñaquĩ Felipe.
Ado bajiro Felipere yiyijarã ĩna:
—Jesure ti ãmosacõa gua, yi
josayijarã ĩna Felipere.
22 Ĩna ito yija tuocõri, Andrésre gotigu
wayiju Felipe. Ito bajiri ĩna jũarã Jesure
gotirã ejacã gua tuju. 23 Ĩna oca gotija
tuocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:
—Yu ña Masa Rĩjoru. Ũmacũju
rũcubuoraju yu tudi mujarotiju ejacoaju
ĩja. Yure ĩna sĩarotiju ejacoaju ĩja.
24 Riti muare gotia yu. Trigo aje queno
carabetoti jacaju iti quedija, judibetoja.
Queno caracõri iti quedija, jaje judiro
yiroja mucana. Godacõri mucana tudi
catiado bajiro bajia iti. 25 No ĩ catirise
maibojaguti godagu yiguĩji. Ito yicõri
Dios tu ejabiquĩji ĩ. No adi macãrucũroju
ĩ ñarise maibicuama godabicu yiguĩji.
Catitĩñare gaye bujagu yiguĩji ĩocũama.
26 No yure moa ĩsi ãmogũ, yure suyaja
quena. No yu ñaroti, ito ñagũ yiguĩji
yure moa ĩsigũ cuni. No yure moa
ĩsigũre rũcubuogu yiguĩji yu Jacu, yiquĩ
Jesús ĩnare.

Yure sĩarã yirãji, Jesús ĩ yi gotire gaye

27 Ĩ Jacure busigu ado bajiro yiquĩ
Jesús:
—Buto tuoĩa oca jaia yu. “Cuna
adocãta yure rẽtaroti gaye, iti yure
rẽtame yirocu yure masoña”, ¿yirujati
yu? Meje ito bajiro yibicuja yu. Itire
tõbujarocu wadiru ña yu. 28 Cuna, mu
ãmoro bajiroti rẽtajaro, masa mure ĩna
rũcubuotoni, yiquĩ Jesús, Diore busigu.
Ito ĩ yirocati, ũmacũju oca ruyucu:
—Masa yure ĩna rũcubuoroca yicãcu
yu. Mucana tudi ĩna rũcubuoroca yigu
ya yu, yire oca ruyucu ũmacũju.
29 Gua iti oca tuocõri:
—Bujo ñaru, yicu gua coriarã.
Gãjerãma:
—Ángel busiru, yicã ĩna.
30 Ito bajiro masa ĩna yija tuocõri, ado
bajiro yiquĩ Jesús:
—Yure yiari meje oca ruyubu.
Muare yiari, mua tuotoni oca ruyubu.
31 Adocãta adi macãrucũro gãnare Dios
ĩ beserotiju ejacoaju ĩja. Ito yicõri, adi
macãrucũro gãnare ñeñaro yi rotigure,
ĩre bucõagũ yiguĩji Dios. 32 Masa
yucutẽoju yure ĩna muo rũgõja, jãjarã
yure ĩna boca ãmiroca yigu yiguja yu,
yiquĩ Jesús masare.
33 “Ito bajiro godagu yiguĩji”, masa
ĩna yi tuo masitoni, ito bajiro gotiquĩ
Jesús ĩnare. 34 Ito ĩ yijare, ado bajiro
cudicã masa:

—Gua masa bucurã papera tuti iti gotija, “Catitĩñagũ yiguĩji Cristo”, yi gotia iti. ¿No yija, “Masa Rĩjorure muorã yirãji ĩna”, yati mu? ¿Ñimu ñati Masa Rĩjoru? yicã ĩna Jesure.

35 Ĩna ito yijare ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Yu ña busurise rucogu, mua tuo masiroca, mua ti masiroca cuni yigu. Yoari mejeti muare wagogu yiguja yu. Yu waroto riojua muare riasogu ya yu maji. Ito bajiri mua rãca yu ñaroca riti queno riasotiya mua. Ito bajiro mua yija queno tuo masirã yirãji mua. Ito yicõri ñeñaro yimenaji mua. No rãitĩaroju wacu, “Ito wagu̱ja yu”, yi masibicu yiguĩji. Ito bajiro yibojama ñeñaro yirã. 36 Yu ña busurise rucogu. Yure tuorũnuña mua, mua rãca yu ñaroca riti maji. Yure mua tuorũnuja, queno tuo masirã yirãji. Ito yicõri yu ñarã ñatĩñarã yirãji, yiquĩ Jesús masare.

Ito bajiro masare ĩ gotija bero, gua masibetoju wa godacoaquĩ Jesús ĩja.

Judio masa Jesure ĩna tuorũnubitire gaye

37 Jaje tiyamani masa ĩna tiro riojo ĩ ĩobojarocati, ĩre tuorũnubiticã masa. 38 Ĩna Jesure tuorũnubeja, Isaías ñayoru ĩ ucado bajiroti rẽtacu. Ado bajiro ucayoñi ĩ:

Gua Uju, gua gotirise sĩgũ tuorũnugũ
mami. Ito yicõri, mu ĩorisere sĩgũ
tuorũnugũ mami, yi ucañi Isaías
ñayoru.

39 “Dios ĩ cõarure tuorũnumena yirãji masa”, yirocu ado bajiro ucañi Isaías ñayoru:

40 Ĩna tibitiroca yigu yiguĩji Dios.
Ito yicõri ĩna ya usiju ĩna tuo
masibitiroca yigu yiguĩji Dios. Ito
bajiri ĩna ya cajeana ti masimena
yirãji ĩna. Ĩna ya usina queno tuo
masimena yirãji ĩna. Ito yicõri,
Dios ĩ cõarure tudi yisio rotimena
yirãji ĩna, yi ucañi Isaías ñayoru.

41 Isaías ĩ cãirouju, buto Cristo ĩ ñasarise tiyiju ĩ. Ito bajiri iti gaye ucayoñi ĩ.

42 “Ito bajiro bajirã yirãji”, Isaías ĩ yire ñabojarocati jãjarã judio masa Jesure tuorũnucã. Ĩna ujarã cuni coriarã Jesure tuorũnucã. Masa ĩna tuoro riojo, “Jesure tuorũnugũ ña yu cuni”, yibiticã ĩna. “Fariseo gaye tuoĩarã manire bucõarã yirãji ĩna”, yirona gotibiticã ĩna. 43 Dios gaye rẽto busaro, masa gaye rũcubuore ãmocã ĩna.

Yu ocare tuorũnubitianare ruyuriogu yiguĩji Dios, Jesús ĩ yire gaye

44 Gua tu tudi ejacõri, ado bajiro masare oca sẽoro busiquĩ Jesús:

—Yure tuorũnurã, yure riti meje tuorũnurã yirãji. Yu Jacu yure cõarure cuni tuorũnurã yirãji. 45 Yure mua tija, yure cõarure cuni tia mua. 46 Yu ña busurise rucogu. Yure tuorũnurã rãitĩaroju ĩna ñame yirocu, adi macãrucũrojure wadicu yu. 47 Yu ocare tuobojaguti, yure ĩ tuorũnubeja, yu meje ña ĩre ruyuriorocu. Adi macãrucũro gãnare ruyuriorocu meje wadicu yu. Masare masorocuja wadicu yu. 48 Yure rũcubuobiticõri, yu ocare tuorũnubicure, ruyuriorocu sĩgũ ñacãguĩji. Yu ocare ĩ tuorũnubiti waja susari rumu ĩre ruyuriogu yiguĩji Dios. 49 Yumasirio meje busia yu. Yu Jacu yure cõaru, yu busiroti, yu riasoroti cuni yure cũcãquĩ ĩ. 50 “Yu Jacu ĩ rotirise gaye ĩna tuorũnuja, catitĩñarã yirãji ĩna”, yi tuoĩa yu. Yu busija, yu Jacu ĩ rotiado bajiroti busia yu, yiquĩ Jesús masare.

Ĩ rãca riasotirã ya gubori Jesús ĩ coere gaye

13 Pascua basa ñaroto riojua, “Yu adi macãrucũrore wagocõri yu Jacu tu yu waroto ejacoaju ĩja”, yi

tuoĩari seyoñi Jesús. Adi macãrucũro gãnare ĩ ñarãre maisotiquĩ Jesús. “Riti muare buto maisacõa yu”, yi ĩorocu, goda ĩsirocu ñacãñi Jesús.

2 Gua basusaroca Judas Iscariote Simón macure ĩ ya usiju ñacãri seyoñi rũmú. Judas ya usiju ñacõri, “Jesús wajana ĩre ĩna ñiatoni gotiba”, yi ñari seyoñi rũmú Judasre. 3 Ado bajiro yi tuoĩari seyoñi Jesús, “Dios yagu wadiru ña yu, ito yicõri ĩ tu tudi wacu yiguja yu. Yu roti masitoni yu Jacu ĩ cũru ña yu”, yi tuoĩari seyoñi Jesús. 4 Gua basusa ñaroca bare jeoado tu rujigu wumu rũgũquĩ Jesús. Joegado ĩ sãñaro ruacõri, toallana ĩ ya jeragaju wẽo taquĩ. 5 Ito yicõri rujatẽroju ide jioquĩ. Ito yicõri gua ya gubori coesuoquĩ Jesús. Coe tĩocõri toalla ĩ wẽo tarona gua ya gubori caroquĩ ĩ.

6 Simón Pedrore gubo ĩ coegu wagu yiroca ado bajiro yiquĩ Simón Pedro ĩre:

—¿Yu Uju, yu ya gubore coegu yati mu? yiquĩ Pedro.

7 Ito ĩ yijare cudiquĩ Jesús:

—Adocãta mua ya gubori yu coerise queno tuo masibea mua maji. Ija co rumu masirã yirãji mua itire, yiquĩ Jesús.

8 Ito ĩ yibojarocati:

—Yu ya gubore coebicu yiguja mu, yiquĩ Pedro Jesure.

Ito ĩ yijare:

—Mu ya gubori yu coebeja yu rãca gagu meje ñagũ yiguja mu, yiquĩ Jesús Pedrore.

9 Ito ĩ yija tuocõri, cudiquĩ Pedro:

—Mu ito yija, yu ya gubori riti meje coeya. Yu ya ãmo cuni, yu ya rijoga cuni coeya, yiquĩ Pedro Jesure.

10 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Gua tĩocãrure jeyaro rujuri coere ma. Gubori riti coeja quena. Ueri mana bajiro bajirã ña mua. Ito bajibojarocati sĩgũ ñami mua rãca gagu ueri jaigu bajiro bajigu, yiquĩ Jesús guare.

11 “Ĩ ñami yure ĩna ñiatoni gotiri masu”, yi masicõri, “Mua jeyaro meje ueri mana ña mua”, yiquĩ Jesús guare.

12 Gua ya gubori coe tĩogũ joe ĩ sãñaro sãñaquĩ Jesús mucana. Bare jeoado tu rujicõri ado bajiro yiquĩ ĩ mucana guare:

—¿Muare gubori yu coerise tuo masiati mua? 13 “Guare riasogu, gua Uju”, ya mua yure. Ĩti ña yu. Ito bajiro yure mua yija quena ña. Riojo ya mua. 14 Yu mua Uju, muare riasogu ñabojaguti mua ya gubori yu coeja, muamasi cuni gãmeri gubori coeja quena. 15 Yu yiro bajiro mua yitoni muare ĩocãmu yu. 16 Riti muare gotia yu. Sĩgũ moa ĩsiri masu ĩ uju rẽtoro ñasabiquĩji ĩ. Sĩgũ gãji cõaru ĩ ñaja ĩre cõaru rẽtoro ñasabiquĩji ĩ. 17 Iti yu busirise tuocõri, ito yicõri itire mua queno cudija, wanu quenarã yirãji mua, yiquĩ Jesús, guare.

18 Mucana gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Mua jeyarore tuoĩagũ meje busia yu. “Ĩna ñama yu beseana”, yi masia yu. Dios ĩ busigore rẽtaro ya. Ado bajiro gotia iti ĩ oca tutina: “Yu rãca bagu ñabojaguti yure jidicãgũ yiguĩji”, yi gotia Dios oca. 19 Iti rẽtaroto riojua muare gotia yu. Ito bajiri iti rẽtaja ticõri, “Dios cõaru ña yu”, yu yiro bajiroti yure tuorũnurã yirãji mua. 20 Riti muare gotia yu, Yu cõanare boca ãmirã yure cuni boca ãmirã yirãji. Noa yure boca ãmirã yure cõarure cuni boca ãmirã ñama ĩnaõna, yiquĩ Jesús guare.

Yure ĩna ñiatoni yu wajanare gotigu yiguĩji Judas, Jesús ĩ yire gaye

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

21 Ito bajiro ĩ yija bero, ĩ ya usiju buto tuoĩa bojori bujaquĩ Jesús. Queno riojo guare gotigu ado bajiro yiquĩ ĩ:

—Riti mure gotia yu. Yure ĩna ñiatoni yu wajanare gotigu yiguĩji mua rãca gagu, yiquĩ Jesús guare.

22 Ito ĩ yija tuocõri, gua ĩ rãca riasotirã guamasiti gãmeri ticu. “Ĩre busiguĩji”, yi masiticu gua. 23 Yu ĩ rãca riasotigure buto maiquĩ Jesús. Ito bajiri gua basusacati rumu ĩ tu ba rujicu yu. 24 ¿Ñimure tuoĩagũ busiati mu? yi Jesure yu seniĩatoni yure ti ñucaquĩ Simón Pedro. 25 Ito ĩ yija ticõri, Jesús tu busa eja rũjũcõri, ĩre seniĩacu yu:

—Yu Uju, ¿ñimujua ñati mure oca menirocu? yicu yu Jesure.

26 Ado bajiro cudiquĩ Jesús yure:

—Najuro yosecõri, yu ĩsigũ, ĩ ñagũ yiguĩji, yiquĩ Jesús yure.

Ito bajiro ĩ yija bero, Judas Iscariote Simón macure ĩsiquĩ ĩ. 27 Iti naju ĩ boca ãmirocati rũmúa uju Satanás sãjacoari seyoquĩ Judas ya usiju. Ito bajijare ado bajiro yiquĩ Jesús ĩre:

—Yure mu oca meni ãmorise cojisiti wacõri oca meniña, yiquĩ Jesús Judasre.

28 Ĩ rãca ba rujicãna gua sĩgũjua ito bajiro ĩ busirisere tuo masiticu gua. 29 Gua ya niyeru awirucare tirũnugũ ñaquĩ Judas. Ito bajiri, “Basa rumu ñaroca mani baroti waja yitẽña”, yiguĩji Jesús, yire masicu gua. “Bojoro bujarãre niyeru ĩsitẽña”, yiguĩji gajea, yire masicu gua.

30 Naju Jesús ĩ ĩsirise boca bacõri, wacoaquĩ ĩ ĩja. Ito bajiro ĩ yiroca ñamiju ñacoacu ĩja.

Mame rotire gaye

31 Judas ĩ wagoja bero ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Ũmacũju, yu Masa Rĩjoru, yure rũcubuoroju ware ejacoaju ĩja. Yure rẽtaroti gaye ticõri, Diore rũcubuorã yirãji masa. 32 Diore masa ĩna rũcubuoroca yu yija, yure cuni ĩna rũcubuoroca yigu yiguĩji Dios. Yoari mejeti ito bajiro yigu yiguĩji Dios. 33 Yu rĩa robo bajirã ña mua. Mua rãca yoari ñabicuja yu ĩja. Yure ãmabojarã yirãji mua. Canu gãjerã judio masare yu goticato bajiroti adocãta muare cuni gotia yu. “Yu waroto wa masimenaji mua”, ya yu muare cuni. 34 Adocãta mame rotire gaye muare gotigu ya yu. Ado bajiro bajia iti. Gãmeri ti maima mua. Muare yu ti mairo bajiroti mua cuni gãmeri ti maija quena. 35 Mua gãmeri ti maija ticõri, “Jesús rãca riasotirã ñama ĩna”, yirã yirãji masa jeyaro.

“Jesure masibea yu”, yigu yiguja mu, Pedrore Jesús ĩ yire gaye

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

36 Ito ĩ yija tuocõri, Jesure seniĩaquĩ Simón Pedro:

—Yu Uju, ¿noju wacu yati mu? yiquĩ Pedro ĩre.

Ito bajiro ĩ yijare:

—Adocãta yu warotoju wa masibicuja muáma maji. Ija yure suyagu yiguja mucana, yiquĩ Jesús Pedrore.

37 Ito ĩ yija tuocõri:

—Yu Uju, ¿no yija adocãta mu rãca wa masibicujada yu? Gãjerã yure ĩna sĩabojarocati mure jidicãbicuja yu. Mure goda ĩsirocu ñacã yu, yiquĩ Pedro Jesure.

38 Ito ĩ yijare cudiquĩ Jesús:

—¿Riti yure goda ĩsirocu ñacãti mu? Riti mure gotia yu. Cara ĩ yujiroto riojua udiaji, “Jesure masibea yu”, yigu yiguja mu, yiquĩ Jesús Pedrore.

Yuna suoriti mani Jacu tu ejarã yirãji mua, Jesús ĩ yire gaye

14 Mucana gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Buto tuoĩa usirio yibeja mua. Diore tuorũnucõri, yure cuni tuorũnuña. 2 Cuna ya wi mua ñarotijuri jaje ñaroja. Ito bajiro iti bajibeja muare gotibitiboa yu. Itoju mua ñarotiju queno yugu waju

yu. 3 Ito wacõri mua ñarotijuri queno tĩogũ mucana tudi wadigu yigija yu. Ito yicõri yu ñaroju mua ñatoni muare ãmigũ ejagu yigija yu. 4 Yu warotiju masia mua. Ito yicõri itoju wara mare masia mua, yiquĩ Jesús guare.

5 Ito ĩ yibojarocati ado bajiro yiquĩ Tomás:

—Gua Uju, mu warotore masibea gua. ¿No bajiro ito wara mare masirã yirãjida gua? yiquĩ Tomás Jesure.

6 Ito ĩ yijare ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Yu ña ito wara ma bajiro bajigu. Yuti ña riojo gotigu. Yuti ña catitĩñare rucogu. Yu sĩgũna suoriti yu Jacu tu ejare ñaro yiroja. 7 Yure mua ti masija yu Jacure cuni ti masirã yirãji mua. Yure ticõri ĩre ticã mua. Ito bajiri ĩre ti masirã ña mua ĩja, yiquĩ Jesús guare.

8 Ito ĩ yijare ado bajiro yiquĩ Felipe ĩre:

—Gua Uju, mu Jacure gua tiroca yiya. Ito bajiro mu yija quena ñaroja guare. “Riti gotia mu”, yi masirã yirãji gua ĩja, yiquĩ Felipe Jesure.

9 Ito ĩ yijare:

—Iti rumuju mua rãca ñasuocu Felipe yu. ¿No yija ito bajibojarocati yure ti masibeati mu maji? Noa yure tigoana yu Jacure cuni tirã ñama. Ito bajiri, ¿no yija ĩre tigoana ñabojarãti, “Mu Jacure gua tiroca yiya”, yati mua yure? 10 “Yu Jacu rãca ña yu. Ĩ cuni yu rãca ñami”, yu yija, ¿yure tuorũnubeati mua? Yu muare busirise yumasi tuoĩa rujeocõri meje busia yu. Yu Jacu yu rãca ñagũ, yuna suoriti ĩ moarise yami ĩ. 11 “Yu Jacu rãca ña yu. Ĩ cuni yu rãca ñami”, yu yija yure tuorũnuña. Yu busirise mua tuorũnu ãmobeja, tiyamani yu ĩorise ticõri, yure tuorũnuña. 12 Riti muare gotia yu. No yure tuorũnugũ, yu yiro bajiroti yigu yiguĩji. Yu Jacu tu wacu ya yu. Dios tu yu tudi wajare, tiyamani yu ĩogore rẽto busaro tiyamani ĩorãji mua cuni. 13 Yure mua tuorũnuja, no mua seniro bajiroti muare ĩsigũ yigija yu. Ito bajiro yu yijare, yu Jacure rũcubuorã yirãji masa. 14 Yure mua tuorũnuja, no mua seniro bajiroti cudigu yigija yu, yiquĩ Jesús guare.

Espíritu Santore cõagũ yiguĩji Dios, Jesús ĩ yire gaye

15 ’Yure mua maija yu rotirisere cudirã yirãji mua. 16 Ito bajiro mua yija yu Jacure senigũ yigija yu, yure wasoarocu ĩ cõatoni. Ĩ cõarocu ĩ ñagũ yiguĩji Espíritu Santo riojo gotigu. Mua rãca ñatĩñagũ yiguĩji muare ejabuarocu. Ito yicõri mua bojori bujaja muare baba cutigu yiguĩji. 17 Adi macãrucũro gãna ĩre ti masibeama ĩna. Ito bajiri ĩre boca ãmi masimenaji ĩna. Mua rãca ĩ ñajare, ĩre masirã ña muama. Mua ya usiju ñatĩñagũ yiguĩji ĩ. 18 Muare jidicãbicu yigija yu. Mucana mua rãca ñarocu ejagu yigija yu. 19 Yoari mejeti wacu ya yu ĩja. Ito bajiri yure tuorũnumenama yure timenaji ĩja. Muama tudi yure tirã yirãji. Tudi catigu yigija yu. Ito bajiri mua cuni catirã yirãji. 20 “Yu Jacu rãca ña yu. Ito yicõri mua rãca ña yu, muajua cuni yu rãca ña”, yu yicato bajiro, tudi yu catiri rumu, “Riti gotiñi Jesús”, yi tuoĩarã yirãji mua. 21 Yu rotirise masicõri cudigu ĩocũti ñami yure maigũ. Yure maigũre maigũ yiguĩji yu Jacu cuni. Yu cuni ĩre maigũ yigija. Ito yicõri yure ĩ ti masiroca yigu yigija yu, yiquĩ Jesús guare.

22 Ito ĩ yija tuocõri, Judas Iscariote meje, gãji Judas wame cutigu ado bajiro ĩre cudiquĩ:

—Gua Uju, ¿no yija adi macãrucũro gãnare ĩobicuti, guare riti goaĩogũ yigujada mu? yi seniĩaquĩ ĩ Jesure.

23 Ito ĩ yijare:

—No yure mairã, yu busirise tuorũnurã yirãji. Ito bajiri yu Jacu ĩnare maigũ yiguĩji. Ito bajiri yu cuni yu Jacu rãca ĩna tu ñarã wadirã yirãji

gua. 24 No yure ti maibicu yu busirise tuorũnubiquĩji. Yu busija mua tuorise yumasi tuoĩa rujeocõri busire meje ña.
25 'Mua rãca yu ñarijugoti itire muare gotia yu. 26 Yure wasoarocure Espíritu Santo cõagũ yiguĩji yu Jacu. Muare ejabuagu yiguĩji ĩ. Ito yicõri mua bojori bujaja muare baba cutigu yiguĩji ĩ. Jeyaro muare riasogu yiguĩji ĩ. Jeyaro muare yu gotirise mua tuoĩa bujaroca yigu yiguĩji ĩ, yiquĩ Jesús guare.
27 Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:
—Muare ware gotigu, "Ñe oca mano queno ñama mua", ya yu muare. Mua queno ñaroca ya yu. Adi macărucũro gãnama queno mua ñaroca yi masimenaji. Yu ña mua tuoĩa usiriobeto ñaroca yigu. Ito bajiri tuoĩa usirio yibesa. Ito yicõri güibesa. 28 "Wacu ya yu, ito bajibojarocati mua rãca ñagũ ejagu yigуja mucana", yu yija tuobu mua. Riti yure mua maija, "Yu Jacu tu wacu ya yu", yu yija, queno wanu quenaboa mua. Ĩ ñami yu rẽto busaro ñagũ. 29 Jeyaro iti rẽtaroto riojua iti muare gotia yu. Ito bajiri iti rẽtaja ticõri, yure tuorũnurã yirãji mua.
30 'Yoari mejeti muare busigu ya yu. Adi macărucũro gãnare ñeñaro yi rotigu wadicõaguĩji rũmúa uju. Yure roti masigũ meje ñami ĩ. 31 Yu Jacu ĩ rotiado bajiroti ya yu. Ito bajiro yu yija ticõri, "Ĩ Jacure maigũ ñami ĩ", yi yirãji adi macărucũro gãna, yiquĩ Jesús guare. Ito bajiro ĩ yija bero:
—Ita, adijure wagoto mani, yiquĩ Jesús guare.

Uyégu ñasaricu robo bajigu ña yu, Jesús ĩ yire gaye

15 Mucana gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:
—Uyégu ñasaricu robo bajigu ña yu. Uyégure tirũnugũ robo bajiro bajigu ñami yu Jacu. 2 Yu ya rujuri iti rica manija jatagu yiguĩji ĩ. Yu ya rujuri iti rica cutija, queno tirũnugũ yiguĩji, jai busaro iti rica cutitoni. Yu ya rujuri gaja iti siniaja itire bejagu yiguĩji ĩ. Ito yicõri gajeoni iti judija itire ãmicãgũ yiguĩji, jai busaro iti rica cutitoni. 3 Yu riasorise tuorũnucõri queno ña mua. Ueri mana bajiro bajia mua. 4 Yure bajiroti usi cutisotiya mua cuni. Ito bajiro mua yija, mua rãca ñatĩñagũ yigуja yu. Yucu rujuru rujagure iti wãñabeja rica mano yiroja. Iti bajiroti yure mua tuorũnubeja yure queno moa ĩsimenaji mua. Yure moa ĩsibiticõri, uyégu rica manigũ bajiro bajirã yirãji mua, yiquĩ Jesús guare.
5 Gaje guare ado bajiro riasoquĩ ĩ:
—Yu ña rujagu robo bajigu. Yu ya rujuri robo bajirã ña mua. No yure bajiro usi cutirã ĩna rãca yu ñajare, yure queno moa ĩsirã yirãji ĩna. Ito yicõri rica cutirã bajiro bajirã yirãji ĩna. Yu manija no yi masimenaji ĩna. 6 No yu rãca sĩgũre bajiro usi cutibicure ĩre cõagũ yiguĩji yu Jacu. Siniara rujurire ãmicõri, jeamejo soeado bajiro yigu yiguĩji yu Jacu ĩocũre.
7 'Yure bajiro usi cutisoticõri yu riasorise ãcabojabiticõri mua ãmoro bajiro mua senija, mua ãmoro bajiroti cudigu yigуja yu. 8 Yure mua queno moa ĩsija ticõri, yu Jacure queno rũcubuorã yirãji masa. Ito yicõri, "Riti Jesús rãca queno riasotiana ñama ãna", yi masirã yirãji masa muare. 9 Yu Jacu yure ĩ mairo bajiroti muare maia yu. Yu mairã ña mua. Ito bajiri ito bajiroti ñaña mua. 10 Yu rotirise mua cudi ñasotija, yu mairã ñatĩñarã yirãji mua. Ito bajiroti yu Jacu ĩ rotirise cudisotia yu cuni. Ito bajiri yure maisotiami Cuna.
11 'Yu rãca mua wanu quenatoni itire muare gotia yu. Ito yicõri mua ya usiju queno mua wanu quenatoni, itire muare gotia yu. 12 Ado bajiro bajia yu rotirise: Yu muare mairo bajiroti, mua gãmeri ti maija quena. 13 Sĩgũ ĩ baba mesare maigũ, ĩnare ĩ goda ĩsija iti ña

bʉto maire gaye. 14 Yʉ rotiro bajiroti mʉa cʉdija, yʉ baba mesa ñarã yirãji mʉa. 15 Ito bajiri, “Yʉre moa ĩsirã ña mʉa”, yibea yʉ ĩja mʉare. Moa ĩsiri masama ĩna ʉjʉ yirisere masimenaji ĩna. “Yʉ baba mesa ña mʉa”, ya yʉ mʉare adocãta. Jeyaro yʉ Jacʉ yʉre ĩ gotire mʉa masiroca yicãcʉ yʉ. Ito bajiri yʉ baba mesa ña mʉa. 16 Mʉa meje ña yʉre beseana. Yʉjʉa mʉare besecʉ. Mʉare cũa yʉ, yʉ ocare gãjerãre mʉa riasotoni. Ito bajiro mʉa yija coriarã queno yʉre tʉorũnʉsotirã yirãji ĩna. Iti ña rica jogabiti robo bajirise. Ito bajiro masare mʉa riasoja ticõri, yʉre mʉa seniro bajiroti ĩsigʉ̃ yiguĩji yʉ Jacʉ. 17 Ado robojʉa ña mʉare yʉ rotirise: “Gãmeri ti maiña mʉa”, yi rotia yʉ mʉare, yiquĩ Jesús gʉare.

Adi macãrʉcʉ̃ro gãna manire ti tudirã yirãji, Jesús ĩ yire gaye

18 Gaje gʉare ado bajiro riasoquĩ Jesús:

—Adi macãrʉcʉ̃ro gãna mʉare ĩna ti tudija, “Manire ĩna ti tudiroto riojʉa Jesure ti tudisʉoñi ĩna”, yi tʉoĩarã yirãji mʉa. 19 Adi macãrʉcʉ̃ro gãna ĩna ñarãre mairãji. Adi macãrʉcʉ̃ro gãna ĩna tʉoĩaro bajiro mʉa tʉoĩaja, mʉare cʉni maiboana ĩna. Adi macãrʉcʉ̃ro gãna wato ñarãre mʉare besecʉ yʉ. Adocãta ĩna bajiro tʉoĩarã meje ña mʉa. Ito bajiri mʉare ti tudiama ĩna. 20 Yʉ bʉsirise tʉote mʉa: “Moa ĩsiri masa ĩna ʉjʉ rẽto bʉsaro ñasarã meje ñama ĩna”, yiari mʉare gotibʉ yʉ. Adi macãrʉcʉ̃ro gãna yʉre ʉsirio codeama. Ito bajiri mʉare cʉni ʉsirio coderã yirãji ĩna. Yʉ riasorisere cʉdibiticã ĩna. Ito bajiri mʉare cʉni cʉdimena yirãji ĩna. 21 Yʉre cõarʉre masibeama adi macãrʉcʉ̃ro gãna. Ito bajiri yʉ ñarã mʉa ñajare, mʉare ʉsirio coderã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús gʉare.

22 Gaje gʉare ado bajiro riasoquĩ Jesús:

—Adi macãrʉcʉ̃ro gãnare bʉsirocʉ yʉ wadibeja ĩnare seti maniboadoja. Yʉ ĩnare gotija bero ñajare, “Gʉare seti ma”, yi masibeama ĩna ĩja. 23 No yʉre ti tudirã yʉ Jacʉre cʉni ti tudirã ñama ĩna. 24 Ĩna tiro riojo tiyamani yʉ ĩobeja seti maniboadoja ĩnare. Tiyamani yʉ ĩoja tigoana ñama ĩna. Tigoana ñabojarãti yʉre ti tudiama ĩna. Ito yicõri yʉ Jacʉre cʉni ti tudiama ĩna. 25 Ĩna ya papera tuti ucare gaye iti gotiado bajiroti rẽta adocãta. Ado bajiro gotia iti: “Ñe manoti yʉre ti tudiama ĩna”, yi gotia iti oca.

26 ’Espíritu Santo riojo gotigʉre mʉa tʉ cõagʉ̃ yigʉja yʉ. Mʉare ejabʉagʉ yiguĩji ĩ. Ito yicõri mʉa bojori bʉjaja mʉare baba cʉtigʉ yiguĩji. Yʉ Jacʉ tʉ wadirʉ ñagʉ̃ yiguĩji ĩ. Yʉ gaye mʉare gotigʉ yiguĩji ĩ. 27 Cajerojʉti yʉ riasosʉorocajʉti yʉ rãca ñasʉocʉ mʉa. Ito bajiri masare mʉa riasoja mʉa cʉni yʉ gaye bʉsirã yirãji mʉa, yiquĩ Jesús gʉare.

16 Gaje gʉare ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Adi oca mʉare gotia yʉ, ija iti rẽtaroca yʉre mʉa jidicãme yirocʉ. 2 Ija ĩna ya minijuara wijʉ mʉa ñaroca mʉare bucõarã yirãji ĩna. Ito yicõri mʉare ĩna sĩaja, “Diore cʉdirã sĩa mani”, yi tʉoĩabojarã yirãji ĩna. 3 Ito bajiro yirã yirãji ĩna, yʉre cʉni yʉ Jacʉre cʉni masimena ñari. 4 Iti oca mʉare gotia yʉ. Ija ito bajiro iti rẽtaroca, “Ito bajirogo yiquĩda Jesús”, yi mʉa tʉoĩa bʉjatoni, mʉare gotia yʉ.

Espíritu Santo ĩ moarise

’Cajero mʉare riasogʉ iti oca gotibiticʉ yʉ maji. “Ĩna rãca ñagʉ̃ yigʉja yʉ maji”, yi tʉoĩagʉ̃ iti oca mʉare gotibiticʉ yʉ maji. 5 Yʉre cõarʉ tʉ ñagʉ̃ wacʉ ya yʉ adocãta. Ito bajibojarocati,

“¿No wati mu?” yi seniĩabea mua yure.
6 Iti oca muare yu gotijare mua ya usiju bojori buja mua.
7 Riti muare gotia yu. Yu waja quena ñaro yiroja muare. Yu wabeja, muare ejabuarocu, mua bojori bujaja muare baba cutirocu mua rãca ñagũ wadibiquĩji Espíritu Santo. Yu wajama ĩre cõagũ yigуja yu.
8 Ĩ wadija, “Ñeñaro yirã ña mani”, adi macãrucũro gãna yi ĩna tuoĩaroca yigu yiguĩji ĩ. “Quenarise mani yija, Diore cudirãji mani”, ĩna yi masiroca yigu yiguĩji Espíritu Santo. “Diore mani cudibeja manire waja senigũ yiguĩji”, ĩna yi masiroca yigu yiguĩji Espíritu Santo.
9 Adi macãrucũro gãna yure tuorũnubitiana ñari seti cutirã ñama ĩna ĩja.
10 Yu Jacu ĩ ñaroju yu wajare, “Quenarise mani yija, Diore cudirãji mani”, yi masirã yirãji masa. Yu Jacu tu yu wajare, yure timena yirãji mua.
11 Adi macãrucũro gãnare ñeñaro yi rotigu Satanásre ruyuriogu yiguĩji Dios. Ito bajiri, “Diore mani tuorũnuja ĩ yiro bajiroti jeame ũjuroju cõabicu yiguĩji Dios, manire”, masa ĩna yi masiroca yigu yiguĩji Espíritu Santo.
12 ’Jaje gotiroti ñaboja yure maji. Ito bajibojarocati adocãta yu goti jeoja itire tuo masimenaji mua maji.
13 Espíritu Santo riojo gotigu ĩ ejaroca riojo oca ñasarise muare riasogu yiguĩji ĩ. Ĩmasirio meje busigu yiguĩji. Ĩ tuogore muare gotigu yiguĩji. Ija rẽtaroti gaye mua masiroca yigu yiguĩji ĩ.
14 Yu riasorise gaye boca ãmicõri mua masiroca yigu yiguĩji Espíritu Santo. Ito bajiro yicõri masa yure ĩna rũcubuoroca yigu yiguĩji Espíritu Santo.
15 Ñarocõti yu Jacu ĩ gotiro bajiroti gotia yu cuni. Ito bajiri, “Yu riasorise boca ãmicõri, mua masiroca yigu yiguĩji Espíritu Santo”, yibu yu muare, yiquĩ Jesús guare.
16 Gaje guare ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Yu Jacu tu wacu ya yu. Ito bajiri nocõ mejeti yure timena wana ya mua. Ito bajibojarocati mucana yoari mejeti tudi yure tirã yirãji mua, yiquĩ Jesús gua ĩ rãca riasotirãre.

Bojori bujabojana tudi wanu quenarã yirãji mua mucana, Jesús ĩ yire gaye

17 Ito ĩ yija tuocõri, gua coriarã ado bajiro gãmeri seniĩacu gua:

—¿No yireoni ñati iti? yicu gua. “Yu Jacu tu wacu ya yu, ito bajiri yure timena wana ya mua. Ito bajibojarocati mucana yoari mejeti yure tirã wana ya mua”, yami manire. ¿No yireoni ñati iti? yicu gua.
18 “Yoari mejeti”, manire ĩ yija, ¿no yireoni ñarojada? “Iti gaye busiguĩji, yi masibea mani”, yi gãmeri busicu gua Jesús rãca riasotirã.
19 “Yure seniĩa ãmoama ãna”, yi tuoĩari seyoquĩ Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiquĩ ĩ guare:

—Yoari mejeti yure timena wana ya mua. Ito bajibojarocati mucana nocõ mejeti yure tirã wana ya mua, yibu yu muare. Ito bajiro yu yirise, ¿muamasiti gãmeri seniĩati mua?
20 Riti muare gotia yu. Oticõri, buto bojori bujarã yirãji mua. Adi macãrucũro gãnama wanurã yirãji ĩna. Bojori bujarã ñabojarãti yoari mejeti mucana tudi wanurã yirãji mua.
21 Ado bajiro bajia: Sĩgõ romio macu rucogo wago iso yija, tuoĩa oca jaigo yigõji, “Yure juniro yiroja”, yiroco. Iso macu rucoja bero junirise gaye tudi tuoĩabeco yigõji iso. Adi macãrucũrojure macuacã ĩ rujeajare buto wanu quenagõ yigõji iso.
22 Ito bajiroti mua cuni adocãta tuoĩa oca jaia. Mucana muare tigu ejagu yigуja yu. Yure mua tija mua ya usiju buto wanurã yirãji mua. Ito bajiro mua wanuja, ñimujua muare camota masibiquĩji.
23 ’Iti rumu iti ejaja ñejua yure senimena yirãji mua. Riti muare gotia yu. Yure tuorũnucõri, yu wamena yu

Jacure mua senija, mua seniro bajiroti
ĩsigũ yiguĩji ĩ. 24 Adi riojua yu wamena
senibiticu mua maji. Adi rumuna yu
wamena senisuorã ya mua. Ito bajiri
queno mua wanu quenatoni mua boca
ãmiroca yigu yiguĩji Dios, yiquĩ Jesús
guare.

Adi macãrucũro ñeñaro yirã ujure rẽtocũcu yu, Jesús ĩ yire gaye

25 Gaje guare ado bajiro gotiquĩ Jesús:
—Iti muare yu gotirise goti masiore
ocana gotibu yu. Ija ñaro yiroja goti
masiore ocana meje muare yu busiri
rumu. Recoti mua tuoro riojo yu
Jacu gaye muare busigu yiguja yu.
26 Iti rumuri yu wamena yu Jacure
senirã yirãji mua. Ito bajiri muare
yiari yu Jacure busi ĩsire mano yiroja.
Muamasiti busirã yirãji ĩja. 27 Muare
yiari yu Jacure busi ĩsibicuja yu ĩja.
Yu Jacumasiti muare maicãmi. Yure
mua maijare yu Jacu muare maicãmi.
"Dios yagu wadiru ñami Jesús", mua
yijare muare maicãmi ĩ. 28 Yu Jacu tu
wadicõri, adi macãrucũroju ejacu yu.
Adi macãrucũro gãnare wagocõri, yu
Jacu tu wacu ya yu mucana, yiquĩ Jesús
gua ĩ rãca riasotirãre.

29 Ito ĩ yija tuocõri, cudicu gua:
—Goti masiore ocana meje, queno
riojo gotia mu adocãta. 30 "Jeyaro
masigũ ña mu", yi ti masia gua ĩja.
"¿Riti gotiati mu?" yi seniĩare ma ĩja.
"Dios tu wadiru ña mu", yi tuorũnua
gua mure ĩja, yicu gua Jesure.

31 Gua ito yijare, ado bajiro cudiquĩ
Jesús:
—¿Riti adocãta yure tuorũnuati
mua? 32 Batacõri, yure mua wagoroto
ejacoaju. Riti gotia yu. Yure mua
wagoroto ejacoaju ĩja. Ito bajibojarocati
sĩgũ meje ña yu. Yu Jacu yu rãcati
ñami. 33 Iti jeyaro muare gotia yu,
yure tuorũnucõri, mua ya usiju usiriore
mano mua ñatoni. Adi macãrucũroju
mua ñaja, jeyaro tõbujarã yirãji mua.
Oca sẽoña mua, adi macãrucũro gãnare
ñeñaro yi rotigure rẽtocũcu yu, yiquĩ
Jesús gua ĩ rãca riasotirãre.

Ĩ rãca riasotirãre yiari Jesús Diore ĩ seni ĩsire gaye

17 Ito bajiro ĩ yija bero
macãrucũroju ti muocõri,
ado bajiro yiquĩ Jesús:
—Cuna mu tu yu tudi ejaroti ejacoaju
ĩja. Yu ña mu Macu. Masa yure ĩna
rũcubuoroca yiya. Ito bajiroti yu cuni
mure ĩna rũcubuoroca yigu yiguja. 2 Yu
ña mu Macu. Masare yu roti masitoni
yure cũyija mu. Yure mu ĩsiana ĩna
catitĩñaroca yu yi masitoni yure cũyija
mu. 3 Ado bajiro bajia catitĩñare gaye:
Mu sĩgũti riojo oca ñasarise gotigure
masicõri, ito yicõri yu Jesucristo mu
cõarure tuorũnucõri, catitĩñarã yirãji
masa. Ito bajiro bajia catitĩñare gaye.

4 'Adi macãrucũro yu ñaja mure masa
ĩna rũcubuoroca yicu yu. Yure mu roti
ñucacato bajiroti itire gajanoa yu. 5 Adi
macãrucũro iti ñaroto riojuaju mu rãca
rũcubuogu ñacu yu. Cuna, ito bajiroti
adocãta mu tiro riojo masa yure ĩna
rũcubuoroca yiya.

6 'Yu rãca riasotirã adi macãrucũro
gãna wato mu beseana ñama. Ĩnare
besecõri, yure ĩsiyija mu. Mure ĩna
masiroca yicu yu. Mu ñarã ñañi
ĩna. Ĩnare yure ĩsiyija mu. Mu ocare
cudisotirã ñama ĩna. 7 No yure mu
ĩsirise, "Dios ye wadire ña", yi tuo
masiama ĩna. 8 Mu ocare yure mu
goticato bajiroti ĩnare goticu yu. Iti
ocare tuocõri, boca ãmicã ĩna. "Dios tu
wadiru ñami ãni", yi masiama ĩna, yure
ĩja. "Dios ĩ cõaru ñami ãni", yi yure
tuorũnuama ĩna ĩja.

9 'Ĩnare yiari mure busia yu. Adi
macãrucũro gãnare yiari meje mure
busia yu. Yure mu ĩsiana, mu ñarã ĩna
ñajare, ĩnare yiari busia yu. 10 Yu ñarã

jeyaro mu ñarãti ñama ĩna. Ito yicõri mu ñarã yu ñarãti ñama ĩna. Yu rãca riasotirã mu ñarã ñama. Ĩna queno yirise ticõri, yure rũcubuorã yirãji masa.
11 'Mu rãca ñagũ wacu ya yu. Ito bajiri adi macãrucũrore wagogu ya yu ĩja. Yu rãca riasotirãma adi macãrucũroju tujarã yama. Cuna, ñeñarise yiĩabicu ña mu. Ãna yure mu ĩsianare mu masirisena ĩnare tirũnuma. Mani sĩgũre bajiro tuoĩarã ña. Manire bajiroti ĩna cuni sĩgũre bajiro ĩna tuoĩatoni ĩnare tirũnuña. 12 Adi macãrucũroju yure mu ĩsiana rãca yu ñaroca mu masirisena queno ĩnare tirũnucu yu. Sĩgũ yure godagobe yirocu queno ĩnare tirũnucu yu. Ito bajibojarocati sĩgũ ñaquĩ yure godagocacu. Ĩ ñaquĩ jeame ũjuroju warocu. Mu oca iti gotiro bajiroti iti rẽtatoni yure godagoquĩ ĩ.
13 'Adocãta mu tu wacu ya yu. Adi macãrucũroju ñagũ maji adi oca ĩnare gotia yu. Yu wanuro bajiroti ĩna cuni wanu quena jeditoni iti oca ĩnare gotia yu. 14 Mu ocare ĩnare goticu yu. Adi macãrucũro gãna bajiro meje tuoĩa yu. Yu rãca riasotirã cuni adi macãrucũro gãna bajiro tuoĩarã meje ñama ĩna. Ito bajiri adi macãrucũro gãna ĩnare ti tudiama. 15 Adi macãrucũrojure ĩnare mure ãmigo rotibea yu. Ado bajirojua mure senia yu: "Ĩnare camotaya rũmú usirioro ĩnare yibe yirocu", ya yu mure. 16 Adi macãrucũro gãna bajiro tuoĩagũ meje ña yu. Ito bajiri yu rãca riasotirã cuni adi macãrucũro gãna bajiro tuoĩarã meje ñama ĩna. 17 Mu oca ña oca riojo ñasarise. Mu ñarã queno yirã riti ĩna ñatĩñatoni mu oca ñasarisere ĩna masiroca yiya. 18 Adi macãrucũro gãna wato yure cõayija mu. Yu cuni ito bajiroti adi macãrucũro gãna wato yu rãca riasotirãre cõa yu. 19 Ĩnare yiari, mure riti cudigu yiguja yu. Ito yicõri mu yagu riti ñagũ yiguja yu. Ito bajiro yu yija ticõri, mu oca riojo ñasarise cudicõri, mu ñarã riti ñarã yirãji ĩna cuni, yiquĩ Jesús Diore busigu.
20 Gaje Diore ado bajiro gotiquĩ Jesús:
—Ĩnare riti yiari meje mure busia yu. Ĩna riasorise tuocõri, yure tuorũnurã yirãji gãjerã. Ĩnare yiari cuni mure busia yu. 21 Ĩna jeyaro sĩgũre bajiro ĩna usi cutitoni mure busia yu. Manire bajiroti ĩna usi cutire ãmoa yu. Cuna yure bajiroti usi cutigu ña mu. Yu cuni mure bajiro usi cutia. Ito bajiro manire bajiro sĩgũ bajiro riti ĩna usi cutire ãmoa yu. Ito bajiro ĩna bajija ticõri, "Riti Dios ĩ cõaru ñañi Jesús", yirã yirãji adi macãrucũro gãna. 22 Yure masa ĩna rũcubuoroca mu yiado bajiroti ĩnare masa rũcubuoroca yicu yu cuni. Sĩgũre bajiro usi cutirã ĩna ñatoni ito bajiro ĩnare yicu yu. Mani cuni ito bajiroti sĩgũre bajiro bajia mani. 23 Yu bajiroti usi cutirã ñama ĩna. Yu cuni mu bajiroti usi cutigu ña yu. Ito bajiri sĩgũ bajiro riti tuoĩa jedirã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna bajija ticõri, "Dios ĩ cõaruti ñañi Jesús", yi masirã yirãji adi macãrucũro gãna. "Ĩ Macure ĩ mairo bajiroti ĩnare cuni maiami Dios", yi masirã yirãji adi macãrucũro gãna.
24 'Cuna, yu rãca riasotirã yure mu ĩsiana ñama ĩna. No yu ñaroju yu rãca ĩna ñare ãmoa yu. Ito bajicõri, masa ĩna yure rũcubuoroca mu yire ti masirã yirãji ĩna. Ito yicõri, "Adi macãrucũro iti ñaroto riojuaju Jesure maiñi Dios", ĩna yi masire ãmoa yu. 25 Cuna ñeñarise macu ña mu. Adi macãrucũro gãna mure ti masibeama ĩna. Yuama mure ti masia. Ãna yu rãca riasotirã, "Dios ĩ cõaru ña mu", yi masiama ĩna, yure. 26 Mure ĩna ti masiroca yicu yu. Ito bajicõri, mure ĩna masitĩñaroca yigu yiguja yu. Ito bajiro yigu yiguja yu, yure mu mairo bajiro ĩna gãmeri maitoni. Ito yicõri ĩna rãca ñatĩñagũ yiguja yu, yiquĩ Jesús Diore busigu.

Jesure ĩna ñiare gaye

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

18 Ito bajiro Jesús ĩ bʉsija bero Cedrón wame cʉtiri jaribʉ sidʉjajʉ wacʉ gʉa ĩ rãca. Ito wacõri ote wese wijacʉ gʉa, Jesús rãca. 2 Coji meje iti ote wesejʉ minijuasoticʉ gʉa. Ito bajiri Judas, Jesure oca menirocʉ cʉni tisotiquĩ iti wesere. 3 Ito bajiri iti wesere masicõri, surarare, porecia masare cʉni ãmi ejaquĩ Judas. Paia ʉjarã, fariseo gaye tʉoĩarã cʉni ĩna cõana ñañi ĩna. Sarera jãirina bisu cʉticã ĩna. Sĩabusuoragari, ito yicõri mujura jãiri cʉni rʉcocã ĩna. 4 "Ado bajiro yʉre rẽtaro yiroja", yigʉ ĩnare boca ãmigʉ waquĩ Jesús. Ĩnare boca ãmicõri, ado bajiro ĩnare seniĩaquĩ ĩ:

—¿Ñimʉre ãmati mʉa? yiquĩ Jesús ĩnare.

5 Ito ĩ yijare:

—Jesús Nazaret gagʉre ãma gʉa, yicã ĩna.

Ĩna ito yija tʉocõri:

—Ĩti ña yʉ, yi cʉdiquĩ Jesús.

Ĩna rãca ñaquĩ Judas, Jesure oca menirʉ cʉni. 6 "Ĩti ña yʉ", Jesús ĩ yirocati jʉdojʉana juja quedicoacã ĩna. 7 Ito yi mʉcana tʉdi ĩnare seniĩaquĩ Jesús:

—¿Ñimʉre ãmasati mʉa? yiquĩ ĩ ĩnare.

Ito ĩ yija tʉocõri:

—Jesús Nazaret gagʉre ãma gʉa, yicã ĩna.

8 Ĩna ito yija tʉocõri:

—"Ĩti ña yʉ", yicãmʉ yʉ, mʉare. Yʉre riti mʉa ãmajama, yʉ rãca gãnama wacoajaro, yiquĩ Jesús ĩnare.

9 Ito bajiro yiquĩ Jesús, iti rʉmʉjʉ ĩ gotigoado bajiro iti rẽtatoni. Iti rʉmʉjʉ ado bajiro gotiquĩ ĩ: "Yʉ Jacʉ yʉre ĩ ĩsicãna sĩgʉjʉa yʉre godabiticã", yiquĩ Jesús iti rʉmʉjʉ. 10 Ito bajiro Jesure ĩna ñia ãmoja ticõri, ĩ ya sarera jãi ãmiquĩ Simón Pedro. Iti jãina paia ʉjʉre moa ĩsiri masʉ, Malco wame cʉtigʉre ĩ ya gãmoro riojocadʉjare jataquĩ Pedro. 11 Ito ĩ yijare:

—Mʉ ya sarera jãire seoya mʉcana. Yʉ tõbʉjaroti Dios ĩ ãmoja, camotabicʉja yʉ. "Itire camotagʉ yiguĩji", ¿yire masiati mʉ? yiquĩ Jesús Pedrore.

Anás tʉ Jesure ĩna ãmi ejare gaye

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

12 Ito yija surara ĩna ʉjʉ rãca, judio masa porecia cʉni Jesure ñiacã ĩna. Ĩre ñiacõri, ĩ ya ãmori siacã ĩna. 13 Ito yicõri Anás ya wijʉ ãmicoacã ĩna, ĩre ĩja. Caifás mañicʉ ñayijʉ Anás. Iti rodori paia ʉjʉ ñayijʉ Caifás. 14 Ĩ Caifás ñayijʉ, "Mani ñarocõti godaja quenabetoja. Manire yiari sĩgʉ ĩ goda ĩsija quena", yi ĩ ñarã judio masare gotigorʉ ñayijʉ ĩ.

Jesure masibea yʉ, Pedro ĩ yire gaye

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

15 Simón Pedro, gãji gʉa rãca gagʉ, Jesure ĩna ãmi waja sʉya wacã ĩna. Simón Pedro rãca wacacʉ paia ʉjʉre baba cʉtigʉ ñasotiyijʉ ĩ. Ito bajiri josari mejeti paia ʉjʉ ya wi sabiara cʉní rẽta sãjacoayijʉ ĩ. 16 Pedroama sabiara cʉní jʉdojʉa sãjabicʉti tujacoayijʉ. Ito bajiri gãji Jesús rãca riasotirʉ paia ʉjʉ baba sabiara cʉní coderi maso rãca bʉsigʉ wayijʉ. Ito yicõri Pedrore jisõyijʉ ĩ baba. 17 Iti cʉní coderi maso ado bajiro seniĩayijo Pedrore:

—¿Jesús rãca riasotigorʉ meje ñati mʉ cʉni? yiyijo iso Pedrore.

Iso ito yijare:

—Meje ña yʉ, yiyijʉ Pedro.

18 Iti ʉsajare moa ĩsiri masa, porecia masa cʉni jea riocõri, suma ñayijarã ĩna. Pedro cʉni ĩna rãca suma ñayijʉ.

Paia ujʉ Jesure ĩ seniĩare gaye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

19 Jesure ĩna ãmi ejaja ticõri, paia ujʉ Anás wame cʉtigʉ Jesure ado bajiro seniĩasʉoyijʉ:

—¿Noa ñati mʉ rãca riasotiana? Ito yicõri, ¿ñe gaye ĩnare riasocati mʉ? yiyijʉ ĩ Jesure. 20 Ito ĩ yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiyijʉ Jesús:

—Masa jeyaro tiro riojo bʉsisoticʉ yʉ. Dios ya wijʉ, mani masa judio masa minijuara wijʉ cʉni masare riasocʉ yʉ. Ito bajiri yʉ goti rudire ma. 21 ¿No yija yʉre itire seniĩati mʉ? Yʉre tʉogoanare seniĩate mʉ. Yʉ bʉsigore gaye mʉre gotirã yirãji ĩna. Yʉ bʉsigore masirãji ĩna, yiquĩ Jesús paia ujʉre.

22 Jesús ito bajiro ĩ yija tʉocõri, sĩgʉ porecia masʉ, Jesús ya riojʉ jayijʉ.

—¿Paia ujʉre, no yija ito bajiro cʉdiati mʉ? yiyijʉ ĩ Jesure.

23 Ito ĩ yija cʉdiyijʉ Jesús:

—Riojo meje yʉ gotija, “Ado bajiro rʉo gotia mʉ”, yiya yʉre. Yʉ gotirise riojo gotia yʉ. Ito yibojarocati, ¿no yija yʉre jati mʉ? yiyijʉ Jesús ĩre.

24 Ito ĩ yija bero paia ujʉ Caifás wame cʉtigʉ tʉ Jesure siarʉreti cõayijʉ Anás maji.

Jesure masibea yʉ, mʉcana Pedro ĩ yire gaye

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

25 Ito baji ñaroca jea suma ñayijʉ Pedro maji. Ĩ rãca jea suma ñarã ado bajiro ĩre seniĩayijarã:

—¿Ĩ rãca riasotigorʉ meje ñati mʉ cʉni? yiyijarã ĩna Pedrore.

Ĩna ito yijare:

—Meje, ĩ rãca riasotigorʉ meje ña yʉ, yiyijʉ Pedro.

26 Ito ĩ yija, sĩgʉ paia ujʉ moa ĩsiri masʉ ado bajiro seniĩayijʉ Pedrore:

—Ote wese ĩ rãca mʉ ñaroca, ¿tibiticati yʉ mʉre? yiyijʉ ĩ Pedrore. Pedro gãmoro ĩ jatarʉ oca bʉsigʉ ñayijʉ ĩ.

27 Ito bajiro ĩ seniĩaja tʉocõri: “Jesure masibea yʉ”, yiyijʉ Pedro mʉcana. Ito bajiro ĩ yirocati, cara yujicoayijʉ ĩja.

Pilato tʉjʉ Jesure ĩna ãmi ejare gaye

(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

28 Ito yija bero Caifás ya wina romano masa ujʉ ya wijʉ Jesure ãmi wayijarã ĩre ñiana. Ito ĩna yiroca riti busu mʉja wadicoayijʉ ĩja. Ĩna judio masa romano masa ujʉ ya wijʉ sãjabisijarã ĩna. “Gaje masa ya wi mani sãjaja pascua basa bare bamenaji mani”, yi tʉoĩarã sãjabisijarã ĩna. 29 Ito bajiri Pilato ĩmasiti ĩnare bʉsirocʉ budi wayijʉ:

—¿Ñe seti cʉtiati ãni, mʉa tija? yiyijʉ Pilato judio masare.

30 Ito ĩ yijare cʉdiyijarã ĩna:

—Ĩ seti macʉ ñaja, mʉ tʉ ĩre ãmi ejabitiboana gʉa, yiyijarã ĩna Pilatore.

31 Ĩna ito yijare:

—Ĩre ãmi wasa mʉa. Mʉa masa bʉcʉrã rotirena, “Ado bajiro seti cʉtia mʉ”, yiba mʉa ĩre, yiyijʉ Pilato judio masare.

Ito ĩ yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiyijarã ĩna:

—Ĩre sĩa ãmoboja gʉa. Ito bajibojarocati gʉa judio masa bʉcʉrã rotirena ĩre sĩa masibea gʉa, yiyijarã ĩna Pilatore.

32 “Yucʉtẽojʉ yʉre jaju sĩarã yirãji masa”, Jesús ĩ yicãdo bajiroti rẽtayijʉ ito bajiro ĩna yija. 33 Mʉcana ĩ ya wi tʉdi sãjacõri, ado bajiro Jesure seniĩayijʉ Pilato:

—¿Judio masa ujʉ ñati mʉ? yiyijʉ Pilato Jesure.

34 Ito ĩ yijare, ado bajiro cʉdiyijʉ Jesús:

—¿Mʉmasi tʉoĩacõri, ito bajiro yi seniĩati mʉ? ¿Gãjerã mʉre ĩna gotijare ito bajiro yʉre seniĩati mʉ? yiyijʉ Jesús Pilatore.

35 Ito ĩ yijare:
—¿Judio masu ñati yu, mu tija? Mu ñarãti, paia ujarã cuni yu tu ãmi ejama ĩna mure. ¿No bajiro yicati mu? yiyiju Pilato Jesure.
36 Ito ĩ yija cudiyiju Jesús:
—Adi macãrucũro uju meje ña yu. Adi macãrucũro uju yu ñaja yure suyari masa gãmeri jaboana judio masa yure ñiame yirona. Adi macãrucũro uju meje ña yu. Adi macãrucũroju meje ña yu rotiroto, yiyiju Jesús Pilatore.
37 Ito ĩ yijare:
—¿Ito yicõri, uju ñati mu? yiyiju Pilato.
Ito ĩ yija cudiyiju Jesús:
—Mu yiro bajiroti uju ña yu cuni. Adi macãrucũroju wadicõri, rujeacu yu, riojo oca ñasarise gotirocu. Riojo oca ñasarise cudirã ĩna ñama yure tuorũnurã, yiyiju Jesús Pilatore.
38 Ito ĩ yija:
—¿Ñe ñati oca riojo ñasarise? yiyiju Pilato Jesure.

Jesure sĩaruja mani, ĩna yire gaye

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Ito bajiro Jesure seniĩacõri, ĩ ya wi budi wacõri, judio masare busigu wayiju Pilato mucana:
—Yu tija ñe seti macu ñami ãni. 39 Co rodo ruyabeto pascua basa mua menija sĩgũ tubiarure bucõasotia yu muare yiari. ¿Mua judio masa ujure yu bucõare ãmoati mua? yiyiju Pilato judio masare.
40 Ito ĩ yijare, ado bajiro awasã cudiyijarã ĩna:
—Ĩre meje bucõaña mu. Barrabásjuare bucõaña, yiyijarã ĩna Pilatore.
Riniri masu ñayiju Barrabás.

19 Ĩna ito yija tuocõri, Jesure baje rotiyiju Pilato ĩja. 2 Jesús ya rijoga joe jota bedo seara bedo jeoyijarã surara. Ito yicõri ujarã ĩna sãñaro bajiro sũaro sãyijarã ĩna Jesure. 3 Ito yija bero ĩ tu busa eja rũgũcõri, ado bajiro yiyijarã ĩna:
—Judio masa uju catijaro, yi aja tudiyijarã ĩna Jesure.
Ito yicõri rioju ĩre jayijarã ĩna.
4 Mucana budi wacõri, judio masare gotigu ejayiju Pilato:
—Tiya mua. Ĩ seti manijare ĩre bucõagũ ya yu, yiyiju Pilato judio masare.
5 Ito ĩ yija, jota bedo jesaru, sũaro sãñaru budiyiju Jesús. Ito yija ado bajiro yiyiju Pilato masare:
—Tiya, ãni ñami ũmugũ, yiyiju Pilato.
6 Jesús ĩ budija ticõri, ado bajiro awasãsuoyijarã paia ujarã, porecia cuni:
—Yucutẽoju ĩre jaju sĩaña, ĩre sĩaña, yi awasãyijarã ĩna.
Ĩna ito yija tuocõri:
—Muamasi ĩre ãmi wacõri, yucutẽoju jaju sĩatẽña mua. Yu tijama, ñe seti ma ĩre, yiyiju Pilato judio masare.
7 Ito ĩ yijare ado bajiro cudiyijarã judio masa:
—Gua bucurã masa ĩna rotirena ĩ godaja quena. “Dios Macu ña yu”, ĩ yire waja ĩ godaja quena, yiyijarã ĩna Pilatore.
8 Ito bajiro ĩna yija tuocõri, buto busa güiyiju Pilato. 9 Tudi wi toti Jesure ãmi sãcõri, ado bajiro seniĩayiju Pilato ĩre:
—¿Noju gagu ñati mu? yiyiju Pilato ĩre.
Ito bajiro ĩ yibojarocati ĩre cudibisiju Jesús.
10 Mucana tudi ĩre seniĩayiju Pilato:
—¿Yure cudibeati mu? Gãjerã mure yucutẽoju yu jaju roti ãmoja jaju roti masia yu. Mure yu bucõa ãmoja, bucõa masia yu. ¿Itire masibeati mu? yiyiju Pilato Jesure.
11 Ito ĩ yijare:
—Mu rotiroca Dios ĩ mure yibeja, yure roti masibitiboa mu. Mu rẽto busaro seti cutigu ñami yure ĩna ñiatoni gotiru, yiyiju Jesús Pilatore.

12 Ito ĩ yija tʉocõri, “¿No bajiro yicõri
Jesure bucõarʉjati yʉ?” yi tʉoĩayijʉ
Pilato. Ito bajiro ĩ tʉoĩabojarocati judio
masa ado bajiro awasãyijarã:
—Ĩre mʉ bucõaja mʉa romano masa
ʉjʉ ñasagʉ baba meje ñagʉ yigʉja mʉ.
No, “Ʉjʉ ñagʉ yigʉja yʉ”, yigʉ, ĩ ñami
masa ʉjʉ wajacʉ, yiyijarã ĩna Pilatore.
13 Ĩna ito yija tʉocõri, Jesure ãmi
rotiyijʉ Pilato ĩja. Ito yicõri ʉjarã ĩna
rujirijʉ rujiyijʉ Pilato ĩja. Itijʉ Gabata
wame cʉtiyijʉ hebreo ocana. “Gʉ̃tana
bʉorajʉ”, yireoni ñayijʉ itijʉ. 14 Pascua
basa riojʉa ʉ̃mʉa gʉdareco ñayijʉ iti
rʉmʉ. Ito yija Pilato ado bajiro yiyijʉ
judio masare:
—Ãni ñami mʉa ʉjʉ, yiyijʉ Pilato.
15 Ito bajiro ĩ yibojarocati bʉto
awasãyijarã ĩna:
—Sĩacõrʉja ĩre. Sĩacõrʉja ĩre.
Yucʉtẽojʉ ĩre jaju sĩaña, yiyijarã ĩna
Pilatore.
Ĩna ito yijare:
—¿Mʉa ʉjʉre jaju sĩagʉ yigʉjada yʉ?
yiyijʉ Pilato ĩnare.
Ito ĩ yijare, ado bajiro cʉdiyijarã paia
ʉjarã:
—Romano masa ʉjʉ riti ñami gʉa
ʉjʉ. Ñimʉjʉa gãji mami, yiyijarã ĩna
Pilatore.
16 Ito bajiro ĩna yija tʉocõri, yucʉtẽojʉ
Jesure ĩna jaju sĩatoni ĩnare ĩsiyijʉ
Pilato. Ito bajiri Jesure ãmicoayijarã ĩna
ĩja.

Yucʉtẽojʉ Jesure ĩna jaju sĩare gaye

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

17 Ĩre ĩna ãmi waja, sʉya wacʉ gʉa
cʉni. Ĩre ãmi wacõri, yucʉtẽo ĩre gaja
roticã ĩna. Hebreo ocana Gólgota wame
cʉtiri burojʉ ĩre ãmi wacã ĩna. “Rijoga
gõari ñaro”, yireoni ñacʉ itijʉ. 18 Itojʉ
ãmi ejacõri, Jesure yucʉtẽojʉ jajucã ĩna.
Gãjerã jʉ̃arã jʉa dʉja gãna yucʉtẽojʉ
yosacã ĩna. Ĩna gʉdareco ñaquĩ Jesús.
19 Jesús ĩ wãñaritẽojʉ ĩ ya rijoga weca
wame wõ rotiquĩ Pilato. Ado bajiro
goticʉ iti: “Jesús Nazaret gagʉ, judio
masa ʉjʉ”, yi wãñacʉ iti. 20 Judio masa
jãjarã ticã iti ucarere. Jesure yucʉtẽojʉ
ĩna jajucati cʉto tʉti ñacʉ. Ĩ ya rijoga
weca wame wãñarise griego oca, hebreo
oca, latín oca cʉni ñacʉ iti. 21 Ito bajiri
judio masa paia ʉjarã ado bajiro yicã
Pilatore:
—“Judio masa ʉjʉ ñami”, yi ucabesa.
“Judio masa ʉjʉ ña yʉ”, yibojarʉ, yi
ucaja quena, yicã ĩna Pilatore.
22 Ito bajiro ĩna yibojarocati ado
bajiro cʉdiquĩ Pilato:
—Yʉ ucare ito bajiroti tujaro ya, yiquĩ
Pilato ĩnare.
23 Surara yucʉtẽojʉ Jesure jaju tĩorã ĩ
ya yutabujurire ãmicã ĩna. Itire ãmicõri,
jʉariarori batocã ĩna. Ito yicõri ĩnacõti
gãji coro, gãji coro ãmicã ĩna. Jesús ĩ
sãñado joegadoama jioya mano ñacʉ.
Riojoti sua mʉja, gajanoado ñacʉ. 24 Ito
bajiri ado bajiro yicã surara:
—Itore ñigãmena mani. Ñimʉjʉa
itore ĩ bʉjaja tiana yirona, gʉ̃tana rea
ajecã ĩna.
Ito bajiro ĩna yija Dios oca tuti iti
gotiado bajiroti rẽtacʉ. Ado bajiro gotia
ĩ oca: “Yʉ ya yutabujurire batocã ĩna.
Ñimʉjʉa adore ĩ bʉjaja tiana yirona,
gʉ̃ta ajerã yirãji”, yi gotia Dios oca. Ito
bajiroti yicã surara.
25 Jesús ĩ yucʉtẽojʉ wãñaro roca
adocõ jãjarã ñacʉ gʉa. Ĩ jaco, Cleofas
manojo María, María Magdalena, ito
yicõri yʉ cʉni ñacʉ ĩna rãca. 26 Jesús
ĩ jacore, ito yicõri yʉ ĩ maigʉ̃re ticõri,
ado bajiro yiquĩ Jesús ĩ jacore:
—Cana ĩ ñagʉ̃ yiguĩji mʉ macʉ, yiquĩ
Jesús ĩ jacore.
27 Ito yicõri yʉjʉare ado bajiro yiquĩ:
—Iso ñagõ yigõji mʉ jaco, yiquĩ Jesús
yʉre.
Ito ĩ yija bero isore boca ãmicõri, yʉ
ya wijʉ isore codecʉ yʉ ĩja.

Jesús ĩ ʉsi jedire gaye

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

28 Ito ĩ yija bero, “Dios ĩ ãmoro
bajiroti yʉre rẽta jedicoajʉ ĩja”, yi
tʉoĩaquĩ Jesús. Dios oca tuti iti gotiro
bajiroti iti rẽtatoni:
—Idi ãmoa yʉ, yiquĩ Jesús.
29 Ito ñacʉ ʉyé ide jiaradʉ. Ide udi
ãmirisena itire udi ãmicã ĩna surara. Ito
yicõri hisopo wame cʉtiricʉ rʉjʉ gaja
siacã ĩna itire. Ito yicõri Jesús ya rise tʉ
ñutucã ĩna. 30 Ʉyé ide jiare weroĩacõri,
ado bajiro yiquĩ Jesús:
—Dios ĩ goticãdo bajiroti rẽta
jedicoajʉ ĩja. Itocõ ña, yiquĩ Jesús.
Ito yija ĩ ya rijoga queo yocõri, ʉsi
jedicoaquĩ Jesús ĩja.

Jesús ya warubʉ surara ĩ sare cudare gaye

31 Iti rʉmʉ pascua basa riojʉa ñacʉ.
Busuri gʉa judio masa ya tujacãra
rʉmʉ ñaro yicʉ. Ito bajiri yucʉtẽojʉ
godana ya rujʉ wãñare ãmobiticã ĩna
tujacãri rʉmʉ ñajare. Tujacãra rʉmʉ
guijori rʉmʉ ñacʉ gʉa judio masare.
Ito bajiri Pilatore ado bajiro senicã
ĩna: “Yucʉtẽojʉ wãñarãre sagaro gõare
jajea rotiya. Ito yicõri ĩna ya rujʉri
rujio rotiya”, yicã ĩna Pilatore. 32 Pilato
ĩ rotija tʉocõri, ĩ ya surara wacõri,
yucʉtẽojʉ wãñarãre ĩna ya sagaro
gõarire jajeacã ĩna. Jesús tʉ jʉ̃arã
yucʉtẽojʉ wãñarãre ĩna ya gõarire
jajeacã ĩna. 33 Jesús tʉjʉ eja rʉ̃gʉ̃cõri,
“Ʉsi jedicoañi ãni”, yi ti masicã ĩna. Ito
bajiri ĩ ya sagaro gõare jajeabiticã ĩna.
34 Ito bajibojarocati Jesús ya warubʉ
sare cudaquĩ sĩgʉ̃ surara masʉ. Ito ĩ
yirocati rí ide wʉsarise budicʉ. 35 Yʉ
itire gotigʉ, itire tigorʉ ña yʉ. “Riti
gotia yʉ itire”, ya yʉ. Mʉa cʉni itire
tʉorʉ̃nʉtoni, riojo itire gotia yʉ. 36 Iti
jeyaro rẽtacʉ Dios oca tuti iti goticato
bajiroti. Tʉote. Ado bajiro gotia Dios
oca: “Ĩre co gõa jajeamena yirãji ĩna”,
yi gotia Dios oca. 37 Gajejʉ Dios oca
iti gotija ado bajiro gotia: “Sare cuda
ecorʉre tirã yirãji masa”, yi gotia Dios
oca.

Jesure ĩna yujere gaye

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

38 Ito bajija bero José Arimatea gagʉ
Jesús ya rujʉre ãmirocʉ Pilatore seniyijʉ
ĩ. Jesús ocare tʉo sʉyagorʉ ñayijʉ ĩ,
ito bajibojagʉti gãjerãre goti batobisijʉ
ĩ, judio masare güigʉ. “Ãmiña”, Pilato
ĩ yija tʉocõri, Jesús ya rujʉre rujiogʉ
wayijʉ José. 39 Nicodemo ñamijʉ Jesús
rãca bʉsigʉ ejagorʉ cʉni ejayijʉ. Treinta
kilos rʉ̃cʉrisecõ queno sʉti quenarise
ãmi ejayijʉ ĩ. Mirra wame cʉtirise, áloes
wame cʉtirise wʉore ñayijʉ iti sʉtirise.
40 Ito bajiri José, Nicodemo rãca Jesús
ya rujʉ ãmicõri saya botirona sʉtirise
tucõri, ĩre gũmayijarã ĩna. Judio masa,
masa yujerã ĩna yisotirise ñayijʉ iti.
41 Jesure yucʉtẽojʉ ĩna jaju sĩarajʉ ote
wese tʉ ñayijʉ. Iti wesejʉ masari cuma
mama goje ñayijʉ. Gãjerãre yujeĩaña
mani goje ñayijʉ iti goje. 42 Jabeto
rʉyayijʉ tujacãra rʉmʉ iti busuroto. Ito
bajiri iti gojejʉ Jesús ya rujʉre sãyijarã
ĩna, sõjʉ meje iti goje ñajare.

Jesús ĩ tʉdi catire gaye

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

20 Gʉa masa ya moasʉora rʉmʉ
busuri jĩjʉ rãitĩa bʉsaroca wayijo
María Magdalena. Jesús ya masari cuma
tʉ ejacõri, iso tija gʉ̃ta biaraga mañijʉ.
2 Ito iti bajija ticõri, ũmaquedi wacõri,
gʉa tʉ ejacõ iso. Simón Pedro, ito yicõri
yʉ Juan Jesús ĩ bʉto maicana ñacʉ gʉa.
Gʉa tʉ ejacõri, ado bajiro yicõ iso:
—Mani Ʉjʉ ya rujʉre ãmicoañi ĩna.
“Itojʉ ĩ ya rujʉre cũana ĩna”, yi masibea
yʉ, yicõ iso gʉare.
3 Iso ito yija tʉocõri, yʉ Pedro rãca
masari cumajʉ tirã wacʉ gʉa. 4 Gʉa

jũarã cocati ũmaquedi wacu. Pedro rẽto busaro ũmaquedicu yu. Ito bajiri yujua cajero masari cuma ejasuocu.
5 Muqueacõri, ito tisõcu yu. Ĩre ĩna gũmagore riti ticu yu. Itoju sãjabiticu yu maji. 6 Yu bero ejaquĩ Simón Pedro. Ĩama masari cumaju sãjacoaquĩ ĩja. Ĩ cuni Jesure ĩna gũmagore riti tiquĩ.
7 Jesús ya rijoga gũmado gajeroju iti jesaja tiquĩ. Dureare rujajucu gajeroju iti jesaja tiquĩ ĩ. 8 Ito yija yu cajero ejacacu cuni sãjacoacu. Iti rẽtare ticõri, "Tudi caticoañi Jesús", yi tuoĩacu yu ĩja.
9 Iti riojua, "Godabojaguti tudi catigu yiguĩji Jesús", Dios oca iti yire gaye tuo masibiticu gua maji. 10 Ito yija bero gua ya wiju tudi wacu gua.

María Magdalenare Jesús ĩ goaĩore gaye

(Mr 16.9-11)

11 María Magdalenama masari cuma tu oti tujacõ. Otigoti masari cumaju tisõyijo iso. 12 Ito iso tisõja jũarã ángel mesa botirise sãñarã rujiyijarã. Sĩgũ Jesús ya rijoga ñagoadojua rujiyiju. Gãji ĩ ya gubori ñagoadojua rujiyiju. 13 Ito yija ado bajiro seniĩayijarã ĩna María Magdalenare:

—¿No yija otiati mu? yiyijarã ángel mesa isore.

Ĩna ito yija:

—Yu Ujua ya rujure ãmicoañi ĩna. "Itoju ĩ ya rujure cũana ĩna", yi masibea yu, yiyijo iso ángel mesare.

14 Ito bajiro yigoti, Jesure juda ti bujayijo iso. Ito bajibojarocati, "Jesuti ñami ãni", yi masibisijo iso. 15 Ito yija ado bajiro seniĩayiju ĩjua isore:

—¿No yija otiati romio mu? ¿Ñimure ãmati mu? yiyiju Jesús isore.

"Adi wese coderi masu ñaguĩji", yire masiyijo iso. Ito bajiri ado bajiro ĩre yiyijo iso:

—Ĩ ya rujure mu cũja, "Ito cũmu yu", yiya yure. Ãmigõ waroco ya yu, yiyijo ĩre.

16 Iso ito bajiro yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Jesús isore:

—María, yiyiju Jesús isore.

Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyijo iso hebreo ocana:

—Rabuni, yiyijo iso. "Yure riasogu", yireoni ñayiju iti.

17 Ito yija ado bajiro cudiyiju Jesús:

—Yure moaĩabesa maji. Yu Jacu tu mujabea yu maji. Wasa yu ñarãre ado bajiro gotitẽña: "Dios sĩgũti ñami mani Jacu. Ito yicõri ĩ sĩgũti ñami mani Ujua. Ĩ ñaroju wacu wagu ya yu", yi gotitẽña, yimi Jesús yure, yi rotiyiju Jesús María Magdalenare.

18 Ito yija guare gotigo ejacõ iso. "Mani Ujure tibu yu", yicõ iso. Ito yicõri Jesús ĩ gotiado bajiro guare goticõ iso.

Ĩ rãca riasotigoanare Jesús ĩ goaĩore gaye

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

19 Gua masa ya moasuora rumu ñacu iti rumu. Iti ñami gua Jesús rãca riasotigoana wiju minijua ñacu. Gua ñarã judio masare güirã soje biacõri, ñacu gua. Ñajasaroti gua wato goa rũgũquĩ Jesús.

—Ñati mua, ñe oca mano queno ñaña mua, yiquĩ Jesús guare.

20 Ito ĩ yija bero ĩ ya ãmori, ito yicõri ĩ ya warubu ĩoquĩ guare. Gua ĩ rãca riasotigoana gua Ujure ticõri, buto wanucu gua. 21 Mucana tudi ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Ñe oca manoti queno ñaña mua. Yu Jacu yure ĩ cõado bajiroti yu cuni muare cõa yu ĩja, yiquĩ Jesús guare.

22 Ito yija guare juti jeocõri, ado bajiro yiquĩ ĩ:

—Mua ya usiju Espíritu Santo ĩ quedi sãjaroca ya yu. 23 Ĩre boca ãmicõri, gãjerã ĩna ñeñaro yirise mua ãcabojaja,

ĩnare seti mano yiroja. Ĩna ñeñaro yirise mʉa ãcabojabeja, seti cʉtirãti ñarã yirãji ĩnaõna, yiquĩ Jesús gʉare.

Tʉdi Jesús ĩ catija bero Tomás ĩ tire gaye

24 Ito bajiro gʉare Jesús ĩ goaĩoroca Tomás gʉa rãca gagʉ maniquĩ. Ĩ ñaquĩ "Sʉ̃rʉ̃arʉ", gʉa yicacʉ. 25 Tomásre ti bʉjacõri:

—Mani Ʉjʉre tibʉ gʉa, yibojacʉ gʉa ĩre.

Ito bajiro gʉa yibojarocati Tomás ado bajiro yiquĩ:

—Ĩ ya ãmo ĩna ja cudarajʉ yʉ tibeja, ito yicõri ĩre ĩna ja cudarajʉ yʉ ya ãmo wãsoana yʉ ñusõĩabeja, ito yicõri ĩ ya warubʉ ĩre ĩna sare cudadojʉ yʉ ya ãmona yʉ moaĩabeja, "Ĩti ñami", yi masibicʉja yʉ, yiquĩ Tomás gʉare.

26 Ʉdia ãmojeno rʉmʉri bero mʉcana tʉdi minijuacʉ gʉa. Iti rʉmʉ gʉa minijuacati rʉmʉ Tomás cʉni ñaquĩ ĩja. Soje biado ñabojarocati gʉa wato goa rʉ̃gʉ̃quĩ Jesús.

—Ñati mʉa, ñe oca mano queno ñaña mʉa, yiquĩ Jesús gʉare.

27 Ito yicõri Tomásre ado bajiro yiquĩ ĩ:

—Yʉ ya ãmore ticõri, mʉ ya ãmo wãsoana yʉre ñusõĩaña. Mʉ ya ãmona yʉ ya warubʉ susuro yʉre moaĩaña. "Ĩ meje ñaguĩji", yibeja ĩja. "Ĩti ñami", yi masiña mʉ ĩja, yiquĩ Jesús ĩre.

28 Ito ĩ yijare:

—Yʉ Ʉjʉ, Dioti ña mʉ, yiquĩ Tomás Jesure.

29 Ito ĩ yijare Jesús cʉdiquĩ:

—Tomás yʉre ticõri, yʉre tʉorʉ̃nʉa mʉ. Gãjerãma yʉre tibitibojarãti yʉre ĩna tʉorʉ̃nʉja, queno wanʉ quenarã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús Tomásre.

Cristore tʉorʉ̃nʉña mʉa cʉni, yirocʉ adi uca yʉ, San Juan ĩ gotire gaye

30 Gaje jaje tiyamani ĩoquĩ Jesús gʉa ĩ rãca riasotirã tiro riojo. Iti ñarocõti ña jedibea adi papera tutijʉ. 31 Adi yʉ ucarise, "Jesuti ñañi Cristo, ito yicõri Dios Macʉ ñañi", yi mʉa tʉorʉ̃nʉtoni uca yʉ. Ĩre tʉorʉ̃nʉcõri, catitĩñare mʉa bʉjatoni itire uca yʉ.

Jʉa ãmojeno ĩ rãca riasotigoanare Jesús ĩ goaĩore gaye

21 Ito bajija bero mʉcana tʉdi goaĩoquĩ Jesús, gʉare ĩ rãca riasotigoanare. Tiberias wame cʉtirita tʉnimajʉ gʉare goaĩoquĩ Jesús. Ado bajiro bajicʉ ĩ goaĩoja. 2 Adocõ jãjarã ñacʉ gʉa minijuacana, Simón Pedro, Tomás "Sʉ̃rʉ̃arʉ", gʉa yigʉ, Natanael Galilea sita Caná wame cʉtiri cʉto gagʉ, gʉa Zebedeo rĩa, ito yicõri gãjerã jʉ̃arã Jesús rãca riasotigoana ñacʉ gʉa. 3 Gʉa ito baji ñaroca ado bajiro yiquĩ Simón Pedro:

—Wai jogʉ wacʉ ya yʉ, yiquĩ Pedro.

Ito ĩ yijare:

—Gʉa cʉni mʉ rãca wajʉ, yicʉ gʉa.

Ito yicõri wacʉ ĩja. Cumajʉ sãjacõri, ñamiasaro wai jobojacʉ gʉa. 4 Iti busu mʉja wadiroca itajura tʉnima gʉare goaĩoquĩ Jesús. Ito bajibojarocati, "Ĩti ñaguĩji", yi masibiticʉ gʉa. 5 Ado bajiro gʉare yi ruyuquĩ ĩ:

—¿Wai sĩabeati mʉa? yiquĩ Jesús gʉare.

Ito ĩ yijare:

—Sĩabea, joboja gʉa, yicʉ gʉa ĩre.

6 Gʉa ito yijare:

—Cuma riojocadʉjare yorigʉ cõa roaya mʉa. Ito bajiro mʉa yija wai sĩarã yirãji mʉa, yiquĩ Jesús gʉare.

Ĩ roticato bajiroti yicʉ gʉa. Wai jãjarã ĩna ñajare, yorigʉre mosã masibiticʉ gʉa, wai jãjarã ĩna ñajare. 7 Ito baji

ñaroca, yu Jesús ĩ maigũ ado bajiro yicu yu Pedrore:

—Mani Ujuti ñami ĩ, yicu yu Pedrore.

“Mani Uju ñami”, yu yija tuocõri, wasoro yosagu ñari joegado sãñaquĩ ĩ. Ito yicõri itajuraju quedi roacoaquĩ ĩ. Ito yicõri Jesús tuju bati waquĩ. 8 Cien metrocõ tunima sõjua jayacu gua. Ito warãti jaju tunima ejacu gua. Wai yorigu rãca weja jãjã ejacu gua. 9 Cuma majacõri, jeame weca wai jũoana ti ejacu gua. Ito yicõri naju cuni iti ñaja ti ejacu gua. 10 Gua ejaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús, guare:

—Wai jane mua sĩana udiarãcõ ãmi waya, yiquĩ Jesús guare.

11 Ito ĩ yija tuocõri, cumaju muja sãjaquĩ Simón Pedro, ito yicõri wai curã yorigujũ ñarã jajujũ waire weja mocũquĩ ĩ. Ciento cincuenta y tres ñarã ñacã wai jeyaro. Jãjarã ĩna ñabojarocati cudubiticu yorigu. 12 Ito yija Jesús ado bajiro yiquĩ guare:

—Ba yujirã waya maji, yiquĩ Jesús guare.

“¿Ñimu ñati mu?” yi seniĩabiticu gua, “Mani Ujuti ñami”, yi masicõri. 13 Ito yicõri gua tuju eja rũgũcõri, naju guare batoquĩ ĩ. Waire cuni ito bajiroti yiquĩ.

14 Itina udiaji goaĩoquĩ Jesús guare, godacõri tudi ĩ catija bero.

Simón Pedro rãca Jesús ĩ busire gaye

15 Gua ba yuji tĩoja bero ado bajiro seniĩaquĩ Jesús Simón Pedrore:

—¿Mu rãca gãna rẽtoro yure maiati Simón, Jonás macu mu? yiquĩ Jesús Simón Pedrore.

Ito ĩ yijare:

—Mure maia yu Uju yu. “Yure maiami”, yi masia mu, yiquĩ Pedro Jesure.

Ito ĩ yijare:

—Oveja rĩare ĩna ecasotiado bajiro yure yiari yu ñarãre riaso ĩsima mu, yiquĩ Jesús ĩre.

16 Mucana tudi juaji seniĩaquĩ Jesús Simón Pedrore:

—¿Yure maiati Simón, Jonás macu mu? yiquĩ Jesús Pedrore.

—Mure maia yu Uju yu. “Yure maiami”, yi masia mu yiquĩ Pedro Jesure.

Ito ĩ yijare:

—Ovejare ĩna codeado bajiro yure yiari yu ñarãre code ĩsima mu, yiquĩ Jesús Pedrore.

17 Ito yija mucana tudi udiaji seniĩa quenoquĩ Jesús ĩre:

—¿Yure maiati Simón, Jonás macu mu? yiquĩ Jesús Pedrore.

Udiajiju, “¿Yure maiati mu?” Jesús ĩ yija tuocõri, bojori bujaquĩ Pedro. Ito bajiri ado bajiro yiquĩ ĩ Jesure:

—Jeyaro masigũ ña, yu Uju mu. Yu mure mairise masia mu, yiquĩ Pedro Jesure.

Ito ĩ yijare:

—Ovejare ĩna ecasotiado bajiro yure yiari yu ñarãre riaso ĩsima mu. 18 Riti mure gotia yu. Iti rumuju mamu mu ñaja yutabuju sãñacõri, mu ãmoro bajiroti wa ucusotiyija mu maji. Mu bucugu ñaja mu ya ãmo siacõri, mu wa ãmobetoju mure ãmi warã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús Pedrore.

19 “Ito bajiro mu godaja ticõri, Diore rũcubuorã yirãji masa”, yirocu ito bajiro gotiquĩ Jesús Pedrore. Ito ĩ yija bero:

—Waya yu rãca. Yu oca tuo suyagu waya, yiquĩ Jesús ĩre.

Yu Juan ĩ rãca riasotigorure Jesús ĩ buto maire gaye

20 Juda ticõri, ĩnare yu suyaja tiquĩ Pedro. Yu ña Jesús rãca riasotigoru buto ĩ maicacu. Yu ña Jesús rãca basusacati rumu ĩ tu rujicacu. Yu ña Jesure seniĩacacu, “¿Ñimu ñati mure ĩna ñiatoni gotiri masu?” yi seniĩacacu ña yu. 21 Yure ticõri, ado bajiro Jesure seniĩaquĩ Pedro:

—Yu Uju, ¿ãniama no bajiro godagu yiguĩjida? yiquĩ Pedro Jesure.

22 Ito ĩ yija ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Mucana tudi yu ejarijuju ĩ catire yu ãmoja, catigu yiguĩji maji. Iti mu masibeja, no yibea mure. Muáma yure suyaba, yiquĩ Jesús Pedrore.

23 Ito ĩ yija tuocõri: “Juan godabicu yiguĩji”, yire masicã ĩna. Jesuama, “Godabicu yiguĩji”, yibitiquĩ. Ado bajirojua yiquĩ ĩ: “Yu tudi ejarijuju ĩ catire yu ãmoja, catigu yiguĩji maji. Iti mu masibeja, no yibea mure”, yigu yiquĩ Jesús. Iti oca queno tuo masibiticõri, “Godabicu yiguĩji Juan”, yire oca batobojañi ĩna.

24 Yu ña Juan, Jesús rãca riasotigoru. Yuti ña adi paperare ucaru. “Riojo gotiami”, yi masia mua yure.

25 Gaje jaje ña Jesús ĩ yigore. Jeyaro Jesús ĩ yigore mani uca jeobojaja cuni, adi macãrucũrore daja rẽtacoabodoja papera tutiri. Itocõ ña.

Los Hechos

de los apóstoles

Espíritu Santo mᵾare queo sãgᵾ yiguĩji Dios, Jesús ĩ yire gaye

1 Yᵾ baba Teófilo, ñati mᵾ. Iti rᵾmᵾjᵾ mᵾre papera yᵾ cõasᵾocati Jesús ĩ yigore, ito yicõri ĩ riasore gaye mᵾre papera cõacᵾ yᵾ. [2] Ñajediro ĩ yigore mᵾre gotigᵾ macãrᵾcᵾro ĩ mᵾja warajᵾna ucasᵾsacᵾ yᵾ. Ũmacᵾjᵾ ĩ mᵾjaroto riojᵾa ĩ oca goti ucuronare beseyijᵾ Jesús. Apóstoles wame cᵾtiyijarã ĩna. Espíritu Santore tᵾocõri, “Adi ña mᵾa moaroti”, yiyijᵾ Jesús ĩnare. [3] Jesús ĩ godaja bero mᵾcana tᵾdi caticõri ĩ oca goti ucutoni ĩ cũanare goaĩoyijᵾ Jesús. Jᵾarã masacõ rᵾmᵾri goa ñayijᵾ Jesús, coji meje. Ĩ tᵾdi catire gaye queno ĩna masisatoni biyaro goaĩoyijᵾ Jesús, ĩ cũanare. Ĩnare goaĩocõri, “No ĩre tᵾorᵾnᵾrãreti ĩ rotirojᵾ miojugᵾ yiguĩji Dios”, yire oca riasoyijᵾ Jesús ĩnare.

[4] Ĩna rãca ñagᵾjᵾ, ado bajiro gotiyijᵾ Jesús ĩnare maji:

—Ado Jerusalénre wagobeja mᵾa. Mani Jacᵾ Dios ĩ gotiado bajiroti Espíritu Santo ĩ ejarotire bocatiya mᵾa, yiyijᵾ Jesús ĩnare. Ito yicõri, coji meje mᵾare goticᵾ yᵾ itire, yiyijᵾ Jesús ĩnare. [5] Iti rᵾmᵾjᵾ ñeñaro mᵾa yirise jidicãja bero mᵾare idé guñi Juan. Ito bajiri nocõ mejeti Espíritu Santo queo sãgᵾ yiguĩji Dios mᵾare, yiyijᵾ Jesús ĩ cũanare.

Macãrᵾcᵾrojᵾ Jesús ĩ mᵾja ware gaye

[6] Jesús rãca minijuacõri ado bajiro seniĩayijarã ĩna ĩre:

—Jane mejejᵾ romano masa gᵾa ya sita ẽmacõri gᵾare moa rotiyoñi ĩna. ¿Adocãta ĩnare bucõagᵾ yigᵾjada mᵾ? Ito yicõri, ¿ado gᵾa rotigorajᵾ mᵾcana gᵾare jᵾdacõa rotigᵾ yigᵾjada mᵾ? yiyijarã ĩna Jesure.

[7] Ĩna ito yija tᵾocõri, ado bajiro cᵾdiyijᵾ Jesús ĩnare:

—No yicõri masire ma mᵾare. Mani Jacᵾ Dios, ĩ masirisena ĩ yirotire, ĩ sĩgᵾti masiami itire. Masibea mᵾa. Di rᵾmᵾ, di rodo, di ᵾmᵾa, yi masibea mᵾa. Dios sĩgᵾti masiami ĩ yirotire. [8] Adijᵾa ña mᵾa masiriseoni. Espíritu Santo ĩ wadiroca, oca sẽorise ejaro yiroja mᵾare. Ito yicõri gãjerã cᵾtorijᵾ wacõri, ĩnare yᵾre bᵾsirã yirãji mᵾa. Jerusalénjᵾ, Judea sitajᵾ cᵾni, Samaria sitajᵾ cᵾni, macãrᵾcᵾro ñarocõjᵾti, yᵾre bᵾsirã yirãji mᵾa, yiyijᵾ Jesús apóstol mesare.

[9] Iti ĩnare goti tĩocõri, ĩre ĩna tibojaroca riti ũmacᵾjᵾ mᵾja wasᵾoyijᵾ Jesús. Ito bero ide bueri iti ejarocati, ruyubiticoayijᵾ Jesús ĩja. Ito bajiri tᵾdi tibisijarã ĩna Jesure. [10] Ĩ mᵾjagorajᵾ macãrᵾcᵾrojᵾ ti mᵾo ñayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna ti mᵾo ñaroca ñajasaroti Dios ñaro gãna jᵾarã ángel mesa goa rᵾgᵾyijarã ĩna tᵾ. Yutabuju bᵾto yorise sãñarã ñayijarã ĩna. [11] Ado bajiro gotiyijarã ĩna:

—Mᵾa Galilea gãna, macãrᵾcᵾrojᵾ ti mᵾo rᵾgõbesa. Ãni Jesuti, macãrᵾcᵾrojᵾ mᵾja wacᵾ, mᵾcana ĩ mᵾja waja, mᵾa tiado bajiroti mᵾcana tᵾdi ejagᵾ yiguĩji ĩja, yiyijarã ángel mesa Jesús ĩ cũanare.

Judas ñajacᵾre wasoarona Matíasre ĩna besere gaye

[12] Olivos wame cᵾtiri tᵾriajᵾ ñayijarã Jesús ĩ cũana. Ito bero Jerusalénjᵾ tᵾdicoayijarã ĩna ĩja. Sõjᵾ meje ñayijᵾ iti cᵾto. Coji cõrecõ ñayijᵾ iti cᵾto. [13] Cᵾtojᵾ ejacõri ĩna ñari wijᵾ mᵾja wacõri, co sãnimᵾ weca sãjayijarã ĩna. Ĩna ñayijarã ado bajiro wame cᵾtirã: Pedro, Juan, Santiago, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, ito

yicõri Alfeo macu Santiago. Ito bero gãjerã ñayijarã Simón celote gaye tuoĩagoru, ito yicõri Santiago macu Judas. Itocõ ñayijarã ĩna. 14 Sĩgure bajiro usi cuticõri minijuasotiyijarã ĩna Diore busirona. Jesús ocabajirã, ito yicõri Jesús jaco María, gãjerã romia cuni cojuti minijuacõri Diore busiyijarã ĩna.

15 Iti rumuriti Jesure masirã minijuayijarã. Co ãmojeno masa ñayijarã ĩna. Ĩna wato wumu rũgũcõri, ado bajiro gotiyiju Pedro ĩnare:

16 —Tuoya yu ñarã mua. Jane mejeju mani ñicu David ñayoru, Espíritu Santo ĩ rotija ucayoñi, Judas ĩ ñarotire. "Jesure ĩna ñiatoni gotigu yiguĩji Judas wame cutigu", yi tuoĩa yugu ito bajiro ucañi David ñayoru. Iti ĩ ucayore bajiroti rẽtacu. Ado bajiro rujeayiju Dios ĩ busire. Tuote mua, yiyiju Pedro ĩnare.

17 'Judas cuni mani rãca cocati Jesús rãca riasotiquĩ. Ito yicõri mani rãca moaquĩ. 18 Mani rãca moacacu ñabojaguti Jesure ĩna ñiatoni oca meniñi ĩ. Ito bajiro ñeñaro ĩ yija bero yucugu ũmacũju muja wacõri ĩ ya ãmumaju jũgubo siayiju. Ito bajiro yicõri bubu quedi yojayiju. Ito bajicõri godacoayiju ĩja. Ito bero ũmacũju wada yojacõri ĩ ya jeraga joto watoju ĩ ya gudamisi budi yojayiju. Ĩ ñajacu ñeñaro yire wajana suori ĩ ñajacu ya niyeru ãmicõri coju sita waja yiyijarã gãjerã. 19 Jerusalén gãna itire tuobujacõri, "Acéldama", wame yiyijarã iti sitare. Ĩna ocanama, "Sĩare waja ĩna waja yira sita ña", yireoni ñayiju. 20 Jane mejeju David ñayoru ado bajiro ucañi:

> Wagoado ñaro yiroja ĩ ya wi. Masa ñamenaji ĩ ya wire. Ito yicõri gãji moa wasoagu yiguĩji ĩ ya moare, yi ucañi David ñayoru, yiyiju Pedro ĩnare.

21–22 'Ito bajiri Judasre wasoato mani. "Jesús ĩ godaja bero mucana tudi catiami", yi masigũre mani beseja quena. Ito yicõri Juan Jesure ĩ idé guroca tiru, ito yicõri Jesús ĩ mujaja tigorure mani beseja quena. Gãjire beseruja manire, mani rãca ñacacure. Ito yicõri Jesús ĩ wa ucuroca wa ucurure beserujarãji mani. Ito bajigure ãmarujarãji mani, yiyiju Pedro ĩnare.

23 Pedro ĩ busija bero, ito ñarã jũarã ũmuare beseyijarã ĩna. "José Justo Barsabás wame cutigu quenami", yiyijarã ĩna. "Matías ĩ cuni quenami", yiyijarã ĩna. 24 Ito bajiro yicõri, Diore ado bajiro seniyijarã ĩna:

—Dios gua Uju, mu masia masa jeyaro ĩna tuoĩarise gaye. Ito bajiri guare ĩoña mu beserure. 25 Judasre wasoarocu ito yicõri gua rãca riasotirocure ĩoña guare. Judas guare wagoquĩ ñeñaro yi ãmogũ. Ito bajiri adocãta ñeñaro yirise waja, waja yiadoju ñaguĩji ĩ, yiyijarã ĩna Diore senirã.

26 Ito yija José Justo wame gũtagãju uca wõyijarã ĩna, ito yicõri Matías wame gajegaju. Itigari gũtagãri queocõri, "Tito maji, ñimu ñati Dios ĩ beseru", yiyijarã ĩna. Gũtagã iti quedija ticõri, "Matías ñami Dios ĩ beseru", yi masiyijarã ĩna. Ito bajiro bajicõri ĩna rãca ñasuoyiju Matías coga gubojeno ñarã tu. Jua gubojeno ñarocu ñayiju ĩ.

Espíritu Santo ĩ quedi sãjare gaye

2 Pentecostés ñari rumu ejaroca Diore masirã ñarocõti cojuti minijua ñayijarã. 2 Ñajasaroti oca sẽoro ruyuyiju ũmacũju. Buto mino iti wẽaro bajiro bajiyiju. Ĩna ñari wiju sãjacõri buto busiyiju iti. 3 Ito yicõri jea ũju mujarise bajirise goayiju. Ito yicõri sĩgũ ruyabeto quedi jeayiju iti. 4 Ito yija, Diore riti tuorũnujaro ĩna yirocu, Espíritu Santo quedi sãjayiju ĩnare. Itijunati ricati riti ĩna masibiti oca ñabojareti

bʉsisʉoyijarã ĩna, Espíritu Santo ĩ rotiro bajiroti.

5 Iti rʉmʉriti Jerusalénjʉ judio masa gaje cʉtori gãna wadiana ñayijarã ĩna. Diore rʉ̃cʉbʉorona wadiana ñayijarã ĩna. 6 Ĩna bʉsirise iti ruyuja tʉocõri, minijuayijarã masa. Sĩgʉ̃ rʉyabeto ĩnarioti ĩna oca tʉoyijarã ĩna. Ito bajiri, no yi masia mañijʉ ĩnare. 7 Ito bajicõri mano ʉcayijarã ĩna. Ito yicõri ado bajiro ĩnamasiti gãmeri bʉsiyijarã ĩna:

—¿Galilea sita gãna meje ñati, mʉa tija? 8 Jeyaro ricati ĩna bʉsija, ¿no yija mʉa oca, yʉ oca cʉni jeyaro oca ĩna bʉsija tʉoati mani? Gaje cʉtori gãna ña mani. 9 Jeyaro gãna ña mani. Tite mʉa. Ado ñama Partia gãna, Media gãna, Elam gãna, Mesopotamia gãna, Judea gãna, Capadocia gãna, Ponto gãna, Asia gãna, 10 Frigia gãna, Panfilia gãna, Egipto gãna, ito yicõri Cirene cʉto sõjʉa Africa gãna, ito yicõri adijʉ gãna Roma gãna. Adijʉ rujeanati ñama judio masa coriarã. Gãjerãma judio masa ĩna tʉoĩare gayere boca ãmigoana ñama ĩna. 11 Ito yicõri Creta gãna, ito yicõri Arabia gãna, adocõ jãjarã ña mani. ¿No yija mani jeyaro gãna ñabojarãti, Dios ĩ queno yirise ĩna bʉsija tʉoati mani? yiyijarã ĩna.

12 Mano ĩna rujʉ ʉcaja, no yi masia mañijʉ ĩnare. Ĩnamasiti gãmeri seniĩayijarã:

—¿No yireoni ñati adi? yiyijarã ĩna.

13 Coriarã ado bajiro bʉsiyijarã:

—Mecʉrã yama, yi aja tudiyijarã ĩna, Espíritu Santo sãjagoanare.

Masare Pedro ĩ gotire gaye

14 Ĩna aja tudija tʉocõri, ĩ baba mesa apóstol mesa rãca wʉmʉ rʉ̃gʉ̃yijʉ Pedro. Ĩna ito yija ticõri, oca sẽoro bʉsiyijʉ Pedro, minijua ñarã jeyaro ĩna tʉotoni:

—Queno tʉoya yʉ ñarã mʉa, yʉ bʉsirise. Adijʉ Jerusalén gãna mʉa, queno tʉoya mʉa cʉni. 15 “Mecʉrã ya mʉa”, yibojarãji mʉa gʉare. Mecʉrã meje ya gʉa. Busuri jĩjʉ ña maji. Mecʉrajʉ meje ña maji. 16 Ado robojʉa bajia. Gʉare mʉa tirise, “Ito bajiro rẽtaro yiroja”, yiyijʉ Dios oca goti ĩsiri masʉ, Joel wame cʉtigʉ. Jane mejejʉ ado bajiro ucayoñi Joel, Diore yiari:

17 Sʉsari rʉmʉri Espíritu Santo masa jãjarãre queo sãgʉ̃ yigʉja yʉ. Yʉ yerioti bʉsirã yirãji mʉa rĩa masa. Yʉ ye gaye tireti goaro yiroja mamarãre cʉni. Bʉcʉrãreama cãirijʉ ĩnare bʉsicʉja yʉ.

18 Sʉsari rʉmʉri Espíritu Santo sãcʉja yʉ, yʉre ejabʉari masare. Ito bajiri yʉ yerio bʉsirã yirãji ĩna.

19 Ũmacʉ̃jʉ macãrʉcʉ̃rojʉ tiyamani mʉare ĩogʉ̃ yigʉja yʉ. Mʉa ñari tuti, adi sita cʉni, tiyamani ĩogʉ̃ yigʉja yʉ. Rí ñaro yiroja, ito yicõri jea ʉ̃jʉrise, ito yicõri bueri bue dajaro yiroja.

20 Ũmacañi cʉni yaticoagʉ yiguĩji. Ũmacañi ñami gagʉ cʉni, rí robo bajiro sũagʉ̃ yiguĩji. Iti jeyaro baji jediroca, Jesús ñeñaro yiri masare waja seniri rʉmʉ ejaro yiroja. Ñasari rʉmʉ ñaro yiroja Jesús ĩ ito bajiro ĩ ĩori rʉmʉ. Guijori rʉmʉ ñaro yiroja.

21 “Yʉ Ʉjʉ, ñeñaro yigʉ ña yʉ. Yʉ ñeñaro yirisere ãcabojoya mʉ”, yʉre yirãreama jeame ʉ̃jʉrojʉ ĩna wabore ñaroca ĩnare masogʉ̃ yigʉja yʉ, yiyijʉ Dios, Joelre gotigʉ, yiyijʉ Pedro masare.

22 Ito yija mʉcana tʉdi bʉsi remoyijʉ ĩ:

—Tʉoya yʉ ñarã ado yʉ gotiroti. Nazaret gagʉ Jesús ĩ masiro robo yicõri mʉare ĩoñi. “Dios ĩ rotiro bajiroti yiñi Jesús”, yi masiarãji mʉa itire tigoana ñari. 23 Ito bajibojarocati, Jesure ñiacõri, masa quenamenare ĩsiyija mʉa yucʉtẽojʉ ĩna jajutoni. Iti

mua yiroto riojuaju masi yucãru Dios. Ito bajibojarocati muare camotabitiru Dios. Jesure sĩatoni gãjerãre mua ĩsire waja muareti seti ña. 24 Dioama Jesús ĩ godaja bero mucana tudi ĩ catiroca yicõñi. Ito bajiri godagoana uju Satanás, Jesure ñiacũ masibisiju. Ito bajiri mucana tudi caticoañi ĩ. 25 Jane mejeju mani ñicu David ñayoru Jesús ĩ Jacure ĩ busigore ucañi. Tite mua. Ado bajiro busiyiju Jesús Diore:

Cuna yu rãcati ña mu. Ito bajiri ñejua güire ma yure.

26 Yu tuoĩaja queno sosa yure. Ito bajiri buto wanucõri mure busia yu. Ito bajiri yu ya ruju godaja bujatobiti yibicuja yu.

27 Cuna yu masia godarã watoju yure wagobicuja mu. Mu Macu ña yu. Mure rũcubuoa yu. Ito bajiri yu ya ruju jogaroca yibicuja mu.

28 Ito bajiri mucana tudi yu catiroca yigu yiguja mu. Buto wanu quenagũ yiguja yu, mu rãca yu ñaja mucana, yiyiju Jesús Diore, yi ucañi David ñayoru, yiyiju Pedro masare.

29 'Ito yicõri gaje ña. Tuoya yu ñarã mua. Mani ñicu David ñayoru ĩ cõja adoti yuje ecoñi. "Ado ña ĩre yujeado", ya mani. Ito bajiri ĩ tuoĩarise gaye meje busiyoru ĩ. 30 David catiguju, ija bajirotire goti yuri masu ñayoyiju. "Ija yu janerãbatia Dios ĩ cõaru sĩgũ ñagũ yiguĩji. Yu robo Uju ñagũ yiguĩji ĩ", yi tuoĩayiju David, Dios ĩ gotija tuocõri. Tite mua. 31 Ado bajiro ucañi David: "Cristo mucana tudi catigu yiguĩji. Ito yicõri ĩ ya ruju godana watoju jogabeto yiroja", yiñi David. Ito ĩ yirisere, ija bajirotire gotigu yiñi ĩ, yiyiju Pedro.

32 Mucana tudi busi remoyiju Pedro:

—Jesús ĩ godaja bero, mucana tudi ticu gua. Ito bajiri, "Ĩre tudi catioñi Dios", ya gua. 33 Dios ũmacũjuna ñacõri Jesure jiyiju. Dios tu ejacõri ĩ ya riojocaduja, rũcubuoraju, rujiguĩji Jesús. Dios ĩ goticãdo bajiroti Jesure cũñi, Espíritu Santore guare ĩ queo sãtoni. Jĩju mua tirise, ito yicõri mua tuorise, Espíritu Santo ĩ ejaja ito bajiro rẽtamu. Ititi ña ĩ wadire gaye. 34 David ñayoru ĩmasire rẽtaroti meje ucayoñi ĩ. Jesús ĩ mujado bajirogoroama, ĩ ya ruju rãca ñarocõti ũmacũju mujabitiyoyiju David. Ito bajiri ado bajiro ucayoñi David:

Mani Uju Cristore ado bajiro yiñi Dios: "Yu tu riojocaduja rujiya, rũcubuoraju.

35 Mu wajana queno mure ĩna cudiroca yigu yiguja yu", yiyiju Dios mani Ujure. Ito bajiro ucayoñi David, yiyiju Pedro.

36 'Yu ñarã, ito bajiri ĩja, "Riti ña", yi masitoni muare busia yu. Cristore, yucutẽoju mua sĩarureti, mani Uju ñarocure, manire masorocure cũñi Dios. Ĩti ñami mucana, yiyiju Pedro masare.

37 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, buto tuoĩa usi bata bujatobisijarã ĩna. Ito bajiri Pedro mesare seniĩayijarã ĩna:

—¿No yirujati gua ĩja? yiyijarã ĩna.

38 Ĩna ito yija tuocõri, Pedro ado bajiro cudiyiju ĩnare:

—Ñeñaro mua yirise jidicãña, mua ñeñaro yirisere Dios ĩ ãcabojotoni. Ito yicõri, "Jesucristore masirã ñama", gãjerã ĩna yi masitoni, idé gu rotiya mua. Ito yija Espíritu Santo queo sãgũ yiguĩji Dios muare. 39 Dios, Espíritu Santo sã ãmoguĩji muare, ito yicõri mua rĩare, mua janerãbatiare, ito yicõri sõju gãnare cuni. Ĩ beserã ñajedirore Espíritu Santo sã ãmoguĩji Dios, yiyiju Pedro.

40 Iti riti busigu meje yiyiju Pedro. Ito yicõri masare riaso busiyiju ĩ. Gaje ado bajiro ĩnare riaso busiyiju Pedro:

—Masa ñeñarã rãca wusabesa mua. Camotadiya mua, ĩna rãca jeame ujuroju mua wabe yirona, yiyiju Pedro.

41 Ito bajiro Pedro ĩ gotija tʉo
wanʉcõri, ʉdiaji mil masa ñarã Jesure
boca ãmiyijarã. Ito yicõri yoari mejeti
idé gu rotiyijarã ĩna. 42 Ito bajiro yicõri
apóstol mesa rãca ĩna riasorise tʉorona
ĩna tʉ minijuasotiyijarã. Ĩna riasorisere
tʉo ñiacõri itire tʉorũnʉ jidicãbisijarã
ĩna. Ito bajiri sĩgũ bajiro riti ʉsi
cʉtiyijarã ĩna ĩja. Ito bajiro tʉoĩacõri ĩna
rʉcorisere maimenati bojoro bʉjarãre
ĩsiyijarã ĩna. Coji rʉyabeto minijuacõri
Diore bʉsiyijarã ĩna. Ito yicõri, “Iti ña
Jesús ya rujʉ robo bajirise”, yi tʉoĩacõri
naju bato bayijarã ĩna. Manire yiari
Jesús ĩ goda ĩsire tʉoĩarã ĩ rotiro bajiro
najure bato bayijarã.

Cajero Jesure tʉorũnʉsʉoana ĩna ñare gaye

43 Apóstol mesa jaje tiyamani ĩoyijarã,
Dios ĩna rãca ĩ ñajare. Itire ticõri mano
ʉcayijarã masa ito gãna. 44–45 Sĩgũ
rʉyabeto Jesure masirãma sĩgũ bajiro
riti ʉsi cʉtiyijarã ĩna. Gãjerã bojoro
bʉjaja ticõri, ĩna ya gajeoni ĩsicõri waja
ãmiyijarã ĩna, bojoro bʉjarãre niyeru
ĩsirona. 46–47 Co rʉmʉ rʉyabeto, sĩgũ
bajiro riti tʉoĩarã ñari, Dios ya wijʉ
minijuasotiyijarã ĩna Diore bʉsirona.
“Ñasagʉ ña Dios mʉ”, yi bʉsiyijarã ĩna,
Diore rũcʉbʉorã. Ito yi tʉdi wacõri ĩna
ya wirijʉ naju bato bayijarã ĩna. Bʉto
wanʉ quenayijarã ĩna, ĩna baba mesa
rãca bare bato barona. “Gãjerã rẽtoro
tʉoĩa masirã ña mani”, yi tʉoĩabisijarã
ĩna. Queno ĩna yirise ti masicõri,
“Queno yirã ñama”, yiyijarã cʉto gãna.
Co rʉmʉ rʉyabeto iti cʉto gãna coriarã
Jesure boca ãmiyijarã. Jesure boca
ãmicõri Jesure masirã tʉ minijuayijarã
ĩna. Ito bajiri jãjarã bʉsa Jesure masirã
bʉjʉ wayijarã ĩna.

Rudurʉre yisiore gaye

3 Co rʉmʉ rʉyabeto tres ñaroca
riti Diore bʉsisotiyijarã ĩna. Ito
bajiri itocõ tʉjaroca Dios ya wijʉ mʉja
wayijarã ĩna, Pedro, Juan rãca jʉ̃arã,
Diore bʉsirona. 2 Soje tʉ sĩgũ masʉ
rujiyijʉ. Cajerojʉti wa masibicʉ rujearʉ
ñayijʉ ĩ. Ito bajiri wa masibisijʉ ĩ. Co
rʉmʉ rʉyabeto ĩ baba mesa ĩre ãmi
wasotiyijarã. Ito yicõri soje tʉ ĩre jidi
rojosotiyijarã ĩna. Iti soje ado bajiro
wame cʉtiyijʉ. Seyori soje ñayijʉ iti
soje. Iti soje tʉ rujicõri ito ejarãre,
“Yʉre ti maiñame, jabeto niyeru yʉre
ĩsiña mʉa”, yi rujiyijʉ ĩ. 3 Pedro mesare
sãjarã wana yiroca:

—Yʉre jabeto ti maiñame mʉa, yiyijʉ
rudurʉ.

4 Ito ĩ yija tʉocõri, queno tisayijarã
ĩna ĩre. Ado bajiro yiyijʉ Pedro ĩre:

—Adojʉa tiya mʉ, yiyijʉ ĩre.

5 “Yʉre jabeto ĩsirã yirãji”, yirocʉ
queno tʉoĩabojayijʉ ĩ. 6 Ito yija Pedro
ado bajiro yiyijʉ ĩre:

—Niyeru ma yʉre, manirea. Gaje
ñasarisejʉa mʉre ejabʉacʉja yʉ.
Jesucristo Nazaret gagʉre tʉorũnʉcõri,
“Wʉmʉña mʉ, wasa”, ya yʉ mʉre yiyijʉ
Pedro rudurʉre.

7 Ito bajiro yicõri ĩ ya riojocadʉja
ñiacõri tʉ̃a wʉmʉo rũgõyijʉ Pedro. Ito
ĩ yirocati, ĩ ya ñicʉri sẽocoayijʉ ĩre,
rudurʉ ñabojarʉre. 8 Ito bajiri bubu
quedi rũgũcõri, wasʉoyijʉ ĩ. Pedro
mesa rãca sãja wayijʉ rudurʉ ĩja, Dios
ya wijʉre. “Dios queno yami yʉre. Yʉ
ñarise cʉtirise yʉre yisioami ĩ”, yi wanʉ
quena wayijʉ ĩ. 9 Iti wijʉ Dios ya wijʉ
ñarã ĩ waja tiyijarã ĩna. “Queno yami
Dios yʉre”, ĩ yi bʉsija tʉoyijarã ĩna.
10 Ito bajiri ĩre ti masicõri ʉcayijarã
ĩna. “Soje tʉ rujigʉ, rudurʉ, niyeru seni
rujigʉ, ¿meje ñati ĩ?” yiyijarã ĩna ʉcare
rãca.

Pórtico de Salomón wame cʉtirijʉ masare Pedro ĩ gotire gaye

11 Rudurʉ ñabojarʉ, Pedro mesa
watoje ñayijʉ ĩ. Ĩnare jidicãbisijʉ ĩ. Dios

ya wi tʉ, Pórtico de Salomón wame cʉtiriju rʉgõyijarã ĩna Pedro mesa. Iti ito bajiro rẽtaja ti ʉcacõri, masa jãjarã ũma minijuayijarã ĩna. 12 Masa ĩna minijuaja ticõri, ado bajiro bʉsiyiju Pedro ĩnare:

—¿No yija ti ʉcati, yʉ ñarã mʉa? Sõco bʉsa tiya gʉare. Ãni rudurʉre gʉamasiti yisiobiju. Gʉa masiro robo yija meje, Diore queno gʉa cʉdija meje wami ãni rudurʉ. 13 Ado robojʉa bajia. Jesús ũmacʉ̃ju gagʉ ĩre yisioñi. Mani ñicʉsabatia Abraham, Isaac, ito yicõri Jacob cʉni Diore riti rʉ̃cʉbʉoyijarã ĩna. Dios ĩna rʉ̃cʉbʉorʉ mʉcana ĩti ñami ĩja. Godarʉre tʉdi catiocõri, masa ĩna rʉ̃cʉbʉoroti gayere jidicãyiju Dios ĩ Macʉ Jesure. Ĩ Jesureti ñiacõri ĩsiyija mʉa, ñari masa ʉjarãre, ĩre ĩna sĩatoni. Ʉju Pilato, Jesure ĩ bucõa ãmobojarocati, mʉajʉa bucõare ãmobisija. 14 Pilatore, Jesús quenagʉ̃re bucõa rotiado õno yirã, sĩari masʉre bucõa rotiyija mʉa Pilatore. 15 Ito yirã riti masare catire gaye ĩsigʉ̃re sĩa rotiyija mʉa. Ito bajibojarocati, Dioama godarʉre tʉdi catiocõñi. Ĩre ticõri, “Mʉcana tʉdi catiami”, yi masia gʉa, yiyiju Pedro.

16 Ito yicõri mʉcana ado bajiro bʉsi remoyiju Pedro:

—Ãni rudurʉ ñabojacacʉre ti masia mʉa. “Jesús yʉre yisio masiami”, ĩ yi tʉoĩajare, yoari mejeti ĩ ya ñicʉri sẽocoayiju ĩre. Ñaro bajiroti ĩre yisioñi Jesús. Itire ti masia mani, yiyiju Pedro.

17 ’Masia yʉ ñarã yʉ ĩja. Mani ʉjarã rãca Jesure sĩa rotiyija mʉa. “Bʉto ñeñaro ya gʉa”, yi tʉoĩa masibitibojarãti ito bajiro yiyijari yʉ ñarã, ya yʉ mʉare. 18 Jesure mʉa sĩacatiju, “Ito bajiro yiroja”, Dios ĩ yire ñaro bajiroti bajicʉ iti. Dios ĩ oca gotiri masa ĩre yiari ado bajiro gotiyijarã jane mejeju: “Cristo quenabeto tõbʉjacõri, godagʉ yiguĩji”, yiyijarã Dios oca gotiri masa. 19 Ito bajiri iti oca tʉocõri ñeñaro mʉa yirisere jidicãña mʉa. Ito yicõri Dios ĩ ʉsi cʉtiro bajiro tʉoĩaña mʉa, ñeñaro mʉa yirise ĩ ãcabojotoni. Ito yija Dios mʉa ya ʉsiju ʉsirioya mani mʉare jidicãguĩji. 20 Ito yija mʉcana tʉdi cõagʉ̃ yiguĩji Dios, Cristore. Jane mejeju besecãñi Dios, Cristore mani Ʉju ñarocʉre. 21 Adocãta ũmacʉ̃ju ñaguĩji Cristo. Co rʉmʉ adi macãrʉcʉ̃rore mʉcana quenogʉ̃ yiguĩji Dios, ĩ goticãdo bajiroti. Dios ĩ queno tĩori rʉmʉ bocatigʉ yiguĩji Jesucristo. Adi ña Dios oca goti ĩsiri masa, Diore rʉ̃cʉbʉorã ĩna ucare. 22 Sĩgʉ̃ Dios oca goti ĩsiri masʉ, Moisés wame cʉtigʉ, ado bajiro gotiyoñi mani ñicʉsabatiare: “Dios mani Ʉju yʉre ĩ cõado bajiroti, gãji ĩ oca gotirocʉ cõagʉ̃ yiguĩji. Dios ĩ cõarocʉ mani comasiti ñagʉ̃ yiguĩji. 23 Jeyaro ĩ yirise yiro bajiroti cʉdiba mʉa. Yiro robo cʉdimenare, mani Israel gãnare gajeroju ãmicõa ruyuriocõgʉ̃ yiguĩji”, yiyiju Moisés ñayorʉ. Adi ña mani ñicʉsabatiare, ĩ gotire, yiyiju Pedro masare.

24 Mʉcana tʉdi bʉsi remoyiju Pedro:

—Samuel bero gãna cʉni Dios oca goti ĩsiri masa, adi rʉmʉri bajiroti gayere, ñaro bajiroti gotiyoyijarã ĩna cʉni. 25 Jane mejeju, mani ñicʉsabatiajʉare Dios ĩ goticãrere gotiyijarã ĩna Dios oca gotiri masa. Dios mani ñicʉsabatiajʉare, ĩ goticãre ñajare quenarise ejaro yiroja manire. Ado bajiro mani ñicʉ Abraham ñayorʉre goticãyiju Dios: “Queno masa jeyaro wanʉ quenare gaye ejaro yiroja, mʉ rĩa janerãbatiana sʉoriti ĩ rujeajare”, yiyiju Dios mani ñicʉ ñayorʉre gotigʉ. 26 Ĩ Macʉre tʉdi catiocõri, cajero mani rãca ñarocʉre ĩre cõañi Dios, mani queno wanʉ quenatoni. Ito yicõri mani ñeñaro yirisere jidicãtoni, ĩ Macʉre cõañi Dios, yiyiju Pedro masare gotigʉ.

Ujarã ñasarã riojo Pedro mesa ĩna busire gaye

4 Pedro, Juan rãca jũarã masare ĩna
riaso ñaroca paia ejayijarã, saduceo
gaye tuoĩarã, ito yicõri Dios ya wi coderi
masa ujũ cuni. 2 Pedro ito bajiro masare
ĩ riasoja tuocõri, buto junisini ejayijarã
ĩna. Ado bajiro riasoyijũ Pedro ĩnare:
“Jesús ĩ godaja bero mucana tudi catiñi.
Ito bajiri mani cuni tudi catirã yirãji,
yi tuoĩa mani”, yiyijarã Pedro mesa
masare. 3–4 Coriarã jãjarã Jesús oca tuo
ãmisãcõri Jesure boca ãmiyijarã ĩna. Ito
bajirã riti jãjarã ũmua co dujamocõ mil
masacõ ñarã, bujũ wayijarã ĩna, Jesure
masirã. Ito bajiri paia, saduceo gaye
tuoĩarã, Dios ya wi coderi masa ujũ cuni
buto junisiniyijarã iti tuocõri. Ito bajiri
Pedro mesare ãmi wacõri tubiayijarã
ĩna, ñamicajũ iti ñajare.

5 Busuri itijũ, Jerusalénti, mucana
minijuayijarã judio masa ujarã, gãjerã
bucurã, ito yicõri bucurã rotirise riasori
masa cuni minijuayijarã ĩna. 6 Paia ujũ
Anás wame cutigũ cuni ito ñayijũ. Ito
yicõri Caifás, Juan, Alejandro, gãjerã
paia ujarã ñajediro minijua ñayijarã
itojũ. 7 Ito bero Pedro mesa tubiara
wijũ ñarãre, ãmi wadi rotiyijũ Anás.
Pedro mesa ĩ tu ĩna ejaroca, ado bajiro
seniĩayijũ Anás:

—¿Ñimu muare masare riaso roticati?
Ito yicõri, ¿ñimu ĩ rotija rudurure
yisiocati mua? yiyijũ Anás Pedro
mesare.

8 Ĩ seniĩaja tuocõri, ado bajiro cudiyijũ
Pedro, Espíritu Santo ĩ masirisena:

9 —Tuoya mua. Rudurure gua queno
yire, ito yicõri ĩre gua yisiore, ¿itire
guare tuo tudiati mua? yiyijũ Pedro,
masa ujarãre ito yicõri bucurãre cuni.
10 Mua queno masitoni, ito yicõri
Israel sita gãna ñarocõti ĩna masitoni,
muare ñasarise gotia yu. Ãni ruduru
ñabojaru mua riojo rũgõgũre yisioñi
Jesús Nazaret gagu. Jesús, yucutẽojũ
mua sĩaruti, Dios tudi catioruti, ĩti
rudurure yisioñi. 11 Jane mejejũ David
ñayoru ado bajiro ucayoñi: “Mua wi
meniri masa gũtagãre cõabojayija
mua. Ito bajibojarocati mua cõaraga
ñasarica ñaroja gũtagã”, yi ucañi
David ñayoru, Jesure tuoĩa yugu.
Ado bajiro bajia yireoni ña adi. Mua
judio masa ujarã, Jesure ãmomena
yirãji. Ito bajibojarocati ñasagu ñagũ
yiguĩji ĩ. 12 Jesucristo sĩgũti ñami adi
macãrucũrojũ masare masorocu Dios
ĩ cõaru. Jesús sĩgũti manire maso
masiguĩji. Ñimujua gãji ĩ robo bajigu
maquĩji, yiyijũ Pedro ujarãre.

13 Pedro, Juan rãca ĩna oca sẽoro
busija tuocõri, buto tuoĩa oca jaiyijarã
ujarã. “Buto papera riasotibitiana
ñabojarãti queno busiama ĩna. Jesús
rãca ñagoanati ñari seyoama ãna.
Ito bajiri ĩre bajiroti riasoama”, yi
tuoĩayijarã ujarã. 14 Ruduru ñabojaru,
Pedro mesa rãca ĩ ñajare, “Rudurure
yisiobisija mua”, yi masibisijarã ujarã
ĩnare. 15 Ito bajiri macũjũ budi wa
rotiyijarã ujarã, Pedro mesare. Ito yicõri
ĩnamasiti gãmeri busi ñayijarã ĩna ĩja:

16 —¿No yiana mania Pedrore, Juanre
cuni? Jerusalén gãna ñarocõti masiama
rudurure ĩna yisiore. Ito bajiri, “Burãti
yama ĩna”, yi masia ma. 17 Ado bajiro
ĩnare gotiruja mani: “Jesús gaye tudi
mua busi remoja, quenabeto tõbujarã
wana ya mua. Ito bajiro mani ĩnare
gotija, gãjerãre Jesús oca gotimena
yirãji ĩna”, yi tuoĩayijarã ĩna.

18 Ito yija mucana tudi jisõyijarã ĩna
Pedro mesare. Ĩna sãja ejaroca, “Masare
riasobesa mua, ito yicõri Jesús gayere
busi uyabesa mua”, yibojayijarã ujarã
Pedro mesare. 19 Ito bajiro ujarã ĩna
busija tuocõri, ado bajiro cudiyijarã
Pedro mesa:

—Muare gua cudijama, Diore
cudimena robo bajiro bajia gua. Diore

cudiado õno yirã, ¿muare cudirujati gua? yiyijarã ĩna. Dios ĩ tiro riojo, ¿no bajiro quenaroja, yire masiati mua? Diore cudirã yirãji, ya gua muare.
20 Jesure gua tuogore, gua tigore cuni, itire busi jidicãdo ma gua, yiyijarã Pedro mesa.
21 Itire tuocõri:
—Tudi busi uyabesa Jesús gayere. Jesús gayere mua riasoja, quenabeto tõbujarã yirãji mua, yiyijarã ujarã mucana.
Rudur ñabojar ĩ waja ticõri, Diore rũcubuoyijarã masa. "Quenoguti yigu ñami Dios", yiyijarã masa. Ito ĩna yija masicõri, masare buto güiyijarã ujarã. Ito bajiri Pedro mesare quenabeto tõbujaroca yibisijarã ĩna. Ito bajiri riojoti bucõacõyijarã ujarã Pedro mesare. 22 Rudur ñabojar, ĩna yisior, jũarã masacõ rẽto busaro rodori tujag ñayij ĩ.

Gua oca sẽoroca yiya, yi Diore ĩna senire gaye

23 Budi warãjuama ĩna baba mesa tujı wacoayijarã Pedro mesa. Ĩna baba mesa tu ejacõri jeyaro ujarã ĩna busigore gotiyijarã ĩna. 24 Itire tuocõri sĩgũ bajiro riti usi cutirã ñari Diore busiyijarã ĩna:
—Dios gua Jacu, mu sĩgũti ña buto masigũ. Macãrucũrore meniyija mu, sita cuni, ito yicõri riari. Macãrucũro gaye jeyaro meniyija mu. Ito yicõri adi macãrucũro jeyaro ñarotire rujeoyija mu. 25 Jane mejeju, Espíritu Santore cõayija mu gua ñicu David ñayoru, mu oca ĩ busitoni. Ado bajiro ucayoñi David, mure queno moa ĩsigũ ñari:

> ¿No yija Cristore junisiniati judio masa meje ñarã cuni? ¿No yija judio masa rocati ñasarise meje tuoĩati?
> 26 Adi macãrucũro gãna ujarã minijuacõri ña yucãma, mure ñeñaro yirona, ito yicõri Cristore cuni ñeñaro yirona, yi ucañi David ñayoru.

27 'Riti yiñi David. Ĩ gotiado bajiroti bajicu gua ya cuto. Uju Herodes, ito yicõri Poncio Pilato, judio masa meje cuni, ito yicõri Israel sita gãna cuni cojuti minijua ñañi ĩna. Mu Macu, ñeñarise yibicure ñeñaro yirona minijuañi ĩna, masare masotoni mu cõarure. 28 Mu Macure sĩañi ĩna. Jane mejeju, ado bajiro rẽtaro yiroja, yiyija mu, mu masirisena. 29 Dios gua Jacu, guare tuoya. "Quenabeto tõbujarã yirãji mua", guare ĩna yirise ãcabojabesa mu. Guare ejabuaya mu. Ñaro bajiroti mure cudi ãmoa gua. Ñe guijobeto, Jesús oca quenarise gua busitoni guare ejabuaya mu. 30 Mu masirisena masa cõrãre masoña mu. Ito yicõri tiyamani cuni yiya mu, "Jesuna suoriti bajia adi", masa ĩna yitoni, yiyijarã ĩna Diore busirã.
31 Diore ĩna busi tĩoroca, ĩna minijua ñariju sita ueyiju. Sita ueriju tototi, Espíritu Santo quedi sãjayiju ĩnare. Espíritu Santore queno cudicõri, ñe güire mejeti Dios oca masare gotisuoyijarã ĩna.

"Yu sĩgũ ye ña gajeoni", yimena ñari gãjerãre batore gaye

32 Jesure masirã sĩgũ bajiro riti tuoĩa ñayijarã ĩna. Ĩna rucorise, "Yu sĩgũ ye ña", yibisijarã ĩna. Ĩna baba mesare sĩgũ ruyabeto batoyijarã ĩna. 33–35 Sita rucorã, ito yicõri wiri rucorã, gãjerãre ĩsiyijarã ĩna. Iti ĩsicõri niyeru bujayijarã ĩna. Niyeru bujacõri apóstol mesare ĩsiyijarã ĩna, bojoro bujarãre ĩna ĩsitoni. Ito bajiri ĩna rãca gãna sĩgũjua bojoro bujarã mañijarã ĩja. Jesús oca quenarise riaso jidicãbisijarã apóstol mesa. "Jesús ĩ godaja bero, mucana tudi caticõri, ñami mucana", yi queno sẽo quenaro gotiyijarã ĩna masare. Ito bajiroca Jesure masirã ñarocõreti queno

ĩna wanu quenatoni, ĩnare ejabuayiju Dios. 36 Jesure masirã wato ñayiju sĩgũ levita masu. José wame cutigu ñayiju ĩ. Chipre wame cutiri yogaju rujearu ñayiju ĩ. Apóstol mesa, Josére gaje wame wõyijarã, Bernabé. Griego ocama, “Wanu quenare gaye riasogu”, yireoni ñayiju iti wame. 37 Josére sita ñayiju. Itire gãjire ĩsiyiju ĩ. Iti waja niyeru bujacõri apóstol mesare ĩsiyiju, bojoro bujarãre ĩna batotoni. Queno yigu ñayiju José.

Ananías ĩ manojo Safira rãca ĩna ñeñaro yire gaye

5 Gãjijuama, Ananías wame cutigu ĩ manojo Safira rãca, queno yirã meje ñayijarã ĩna. Ananías ĩ manojo rãca ĩna ya weseca gãjerãre ĩsiyijarã. Ito yicõri niyeru bujayijarã ĩna. 2 Ananías ĩ manojo rãca coro bajiro tuoĩayijarã ĩna. Ito bajiri niyeru jabeto yeyoyijarã ĩna. Ito yicõri apóstol mesare ĩsigũ wayiju ruyarise. Ĩnare ĩsi wacu, “Adi riti bujabu yu”, yiyiju Ananías ĩnare. 3 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro busiyiju Pedro ĩre:

—Ananías, ¿no yija rũmúa ujure cudiati mu? Mu ya usiju rũmúa uju sãjañi mure. “Adi riti bujabu yu”, mu yija, Espíritu Santore ruo ãmogũ ya mu. 4 Weseca mu ya weseti ñabojadoja, mu ĩsi ãmoja, mu ĩsi ãmobeja cuni. Mu ãmoro bajiro yirujaboyija mure. Weseca waja mu bujarise cuni mu yeti ñabojadoja. Mu ĩsirotocõti, “Adocõti ĩsicuja yu”, yirujabojayija mure. ¿No yija ñeñaro tuoĩacõri ruori mu? Mu ruobojaja cuni, guare riti meje ruogu ya mu. Diore cuni ruogu ya mu, yiyiju Pedro Ananíasre.

5 Ito bajiro ĩ yiroca cojisiti cõ quedicoayiju Ananías. Ito bajija tuocõri, ito gãna ruje güiyijarã. 6 Ito yija coriarã mamarã Ananías ya rujure gũmacõri ĩre yujerã wayijarã ĩna.

7 Ito bero udiaji cõrecõ ejayijo Ananías ñabojaru manojo. “Ito bajiroja”, yibisijo iso.

8 —¿Adi ñarocõti ñati weseca waja, mua bujare? yiyiju Pedro isore.

—Ñarocõti ña, yi ruoyija iso.

9 Ito iso yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Pedro isore:

—¿No yija mu manujuju rãca sĩgũre bajiro usi cuticõri, Espíritu Santore ruo ãmori mua? Macũju tujama mu manujure yujerã ejana. Mucana mure ãmi warã yirãji, mure yujerona, yiyiju Pedro isore.

10 Ito ĩ yirijuti, cojisiti cõ quedicoayijo iso cuni. Sãja wacõri cõrore ti bujayijarã mamarã. Ito bajiri isore ãmi budi wacõri manujuju ñabojaru tuju yujeyijarã ĩna mucana. 11 Jesure masirã ñarocõti, ito yicõri masa jeyaro, “Ito bajiyiju”, yija tuocõri, buto güiyijarã ĩna.

Jaje tiyamani ĩna ĩore gaye

12 Iti rumuri Jesure masirã sĩgũ ruyabeto sĩgũ bajiro riti usi cuticõri, Dios ya wi tu, Pórtico de Salomón wame cutiriju minijuasotiyijarã ĩna. Jerusalén gãna ĩna tiro riojo Dios ĩ masiro bajiro ĩ ejabuarisena jaje tiyamani ĩoyijarã apóstol mesa. 13 Jesure masirãre queno rũcubuoyijarã Jerusalén gãna. Ito bajibojarocati Jesure masirã tu ware güiyijarã ĩna. 14 Coriarã buto güiyijarã, ito bajibojarocati jãjarã Jesús oca tuo ãmisãyijarã. Romia cuni, ũmua cuni Jesús oca tuo ãmisãyijarã ĩna. Ito bajiri jãjarã busa buju wayijarã Jesure masirã. 15 Tiyamani Pedro ĩ ĩogore tuocõri, cõrãre ma tu ĩna cani jesari cumuro rãcati cũyijarã masa. Pedro ĩ rẽtaja tiana yirona, bocatiyijarã cõrã. Manire moaĩajaro yirona, bocatiyijarã ĩna ĩre. Manire ĩ moaĩabeja cuni, ĩ rũmúgoti mani joe rẽtajaro yirona, bocatiyijarã. Tudi cati ãmorã ĩre bocatiyijarã ĩna. 16 Jãjarã masa, Jerusalén tu gãna wija

wayijarã Jerusalénju cõrãre ãmi warã. Ĩna ya usiju rũmúa sãñarãre cuni ãmi wayijarã. Cõbojana ñajediro tuja jedicoayijarã ĩna. Ito yicõri rũmúa sãñabojana cuni rũmúa budicoayijarã ĩja.

Apóstol mesare ĩna usirio codere gaye

17 Iti tuocõri paia uju ito yicõri ĩ baba mesa saduceo gaye tuoĩarã buto ti tudiyijarã apóstol mesare. 18 Ito bajiri ñia roticõri Jerusalén ga wiju, tubiara wiju tubia rotiyijarã ĩna, apóstol mesare. 19 Tubia ecoana ĩna ñabojarocati iti ñamiti iti wiju ángel goayiju ĩnare. Ito bajiri sojeri janacõri ĩnare tũa ãmi wayiju ĩ:

20 —Dios ya wiju wasa mua. Ito ejacõri masare gotiba, ĩna cuni catitĩñare gaye ĩna bujatoni, yiyiju ángel ĩnare.

21 Ito bajiri busuri jĩju, Dios ya wi sãjacõri masare riasoyijarã ĩja.

Ito bajiro ĩna riasoroca ricati paia uju ĩ baba mesa rãca Israel sita gãna ujarãre jiyijarã, minijuatoni. Ito yicõri, "Tubiara wiju ñarãji", yirona apóstol mesare ĩna ãmitoni surarare cõayijarã ĩna. 22 Tubiara wiju ĩna ejaja, mañijarã ĩna. Ito tiboja, tudi wacõri, ujarãre gotirã wayijarã surara:

23 —Tubiara wi queno soje biara wi ñaroca ejabojabu gua. Coderi masa cuni itoti ñabojama. Ito bajibojarocati soje janacõri, gua tija, apóstol mesa mama, yiyijarã ĩna.

24 Iti oca tuocõri, paia uju ito yicõri Dios ya wi coderi masa uju, no yimena bujayijarã ĩna. Iti tuocõri, "¿No bajiro yirojada ĩja?" yiyijarã ĩna. 25 Ĩna bujatobiti ñaroca sĩgũ ejayiju ĩna tu. Ado bajiro gotiyiju ĩ ĩnare:

—Tubiara wiju mua bia cũbojana, Dios ya wiju masare riasorã yama ĩna, yiyiju ĩ ĩnare.

26 Ito yija Dios ya wi coderi masa uju, ito yicõri ĩ ya moari masa rãca apóstol mesare ãmirã wayijarã ĩna. Buto sẽoro yimenati ãmi wayijarã ĩnare. "Masa jãjarã gũta reaborãji manire, mani sẽoro yija", yi tuo güirã sẽoro yibisijarã ĩna. 27 Ĩnare ãmi wacõri, ujarã riojo ĩnare jidi rũgõyijarã ĩna. Ito yija paia uju ĩnare ticõri ado bajiro yiyiju ĩnare:

28 —Jesús gayere mua riasorisere, muare rẽobojacu gua. Ito yibojarocati Jerusalén gãna ñarocõreti masare riaso ucuyija mua. Ito bajiri sĩgũ ruyabeto masiama mua riaso ucurisere. "Jesús ĩ godare gaye ĩnare seti ña", yiyija mua guare, yiyiju paia uju apóstol mesare.

29 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro ĩre cudiyijarã apóstol mesa.

—Diojuare cudisuoruja mani, masare mani cudiroto riojua. Dios rotirisejua ñasa masa rotirise rẽtoro, yiyiju Pedro ĩ baba mesa rãca. 30 Jesús yucutẽoju mua sĩa rotirureti, Dios mucana tudi ĩ catiroca yiñi. Ĩ Dioti ñami, jane mejeju mani ñicusabatia ĩna rũcubuogoru. 31 Dios ũmacũjuna ñacõri, Jesure jiñi. Ito bajiri ĩ ya riojocaduja, rũcubuoraju rujiguĩji Jesús adocãta. Jesús mani Uju ñarocu, ito yicõri ñeñaro mani yirise waja yi ĩsirocure cũñi Dios. Mani Israel gãna ñeñaro mani yirise jidicãtoni, ito yicõri, "Jesús ñeñaro yu yirise itire ãcabojoya", mani yi senitoni cũñi Dios Jesure. 32 Espíritu Santo sãñagoana gua ñajare, ína suoriti Dios ĩ jeyaro yigorere gotia gua. No Dios ĩ yiro bajiro cudigu, Espíritu Santo ĩre sãgũ yiguĩji Dios, yiyiju Pedro ujarãre.

33 Pedro ito ĩ yija tuocõri, buto junisiniyijarã ĩna. Ito yicõri Pedro mesare sĩa ãmoyijarã ĩna. 34 Ujarã rãca sĩgũ fariseo gaye tuoĩagũ ñayiju ĩ. Gamaliel wame cutigu, judio masa ĩna rotirise riasori masu ñayiju ĩ. Masa ruje rũcubuoyijarã ĩre. Gãjerã ujarã rãca busirocu wumu rũgũcõri, Pedro mesare

bucõa rotiyiju Gamaliel. 35 Ito yija ado bajiro busiyiju ĩ baba mesa ujarãre:

—Queno tuoya yu ñarã mua. Ãna masare mua yi ãmorisere, queno tuoĩaña mua. 36 ¿Teudas ĩ yigorere ãcabojati mua? Nocõ rodori mejeti rẽta, "Ñasagu ña yu", ĩ yija bero. Iti oca tuocõri, "Riti bajiroja", yirona cuatro cientocõ ũmua suyabojayijarã Teudas ñabojarure. Ito bero yoa busari gãjerã ĩre sĩacõyijarã. Ito bajiri ĩre suyabojana ĩna ãmoroti batacoayijarã. Ĩ riasobojare cuni jedicoayiju. 37 Ito bero mucana masare ĩna cõĩari rumuri Galilea gagu, Judas wame cutigu ñayiju. Ĩre cuni ĩ busirise tuocõri masa jãjarã suyabojayijarã. Ito bero ĩre sĩacõyijarã gãjerã. Ito yija ĩre suyabojana ĩna ãmoroti batacoayijarã ĩna. 38 Ito bajiri muare gotia yu. Usirioro yibesa ãnare. Ĩna ãmoro wacõato. Ĩna riasorise gaye masa ye iti ñaja jedicoaro yiroja. 39 Dios ye ĩna riasojama, no yicõri camota masimenaji mua. Queno tuoĩaña mua Dios rãca mua ñeñame yirona, yiyiju Gamaliel, ĩ baba mesa ujarãre. Ito bajiro ĩ yija tuocõri, "Ri ya mu", yiyijarã ĩna.

40 Ito yija Pedro mesare jisõyijarã ĩna mucana. Ito yicõri ĩnare baje rotiyijarã ĩna. Ito yicõri Jesús gaye busirere ĩnare rẽoyijarã ĩna. Ito yija ĩnare jidicãyijarã. 41 Godoti wanu budiyijarã Pedro mesa ujarã tu ñabojana. "Jesús oca gotitoni Dios ĩ manire cũja quenasacõa, quenabeto mani tõbujabojarocati", yiyijarã Pedro mesa. 42 Ujarã ĩna Jesús gaye ĩna rẽobojarocati masare riaso jidicãbisijarã ĩna Pedro mesa. Dios ya wiju Jesucristo gaye masare riasoyijarã ĩna. Ito yicõri masa ya wiriju cuni riasoyijarã ĩna.

Jua ãmojeno ejabuari masare ĩna cũre gaye

6 Iti rodoriti Jesure masirã jãjarã busa buju wayijarã. Griego oca busirãjua, Hebreo oca busirãre busitusuoyijarã. Griego oca busirãjua, ado bajiro busituyijarã Hebreo oca busirãre: "Co rumu ruyabeto mua bare batobojaja, corocõ batobea mua. Mua rãca gãna wajeagoana romiare riti jairo ĩsia mua. Gua rãca gãna wajeagoanareama queno ĩsibea mua", yiyijarã ĩna. 2 Ito bajiro ĩna gãmeri busituja tuocõri, Jesure masirã ñarocõreti miojuyijarã apóstol mesa:

—Dios oca gua riasorise jidicã masibea gua. Guareama gua riasorisejua ña, naju batore gaye rẽtoro ñasarise. 3 Ito bajiri jua ãmojeno masa cũrujarãji mua guare ejabuarona. Ado bajirãre ũmuare beserujarãji mua. Queno tuoĩarã, queno rũcubuoana, ito yicõri Espíritu Santore queno cudirã, mua beseja quena. Ito bajirãre guare ejabuarona cũrujarãji mua. 4 Guama ado bajiro yisotirã yirãji. Diore riti busisotirã yirãji, ito yicõri masare riasorã yirãji guama, yiyijarã apóstol mesa ito ñarãre.

5 Ito bajiro apóstol mesa ĩna busija tuocõri, sĩgũ bajiro riti tuoĩa jediyijarã ĩna, Jesure masirã. Ito yicõri sĩgũre beseyijarã ĩna. "Esteban ĩ ñami Jesure queno tuorũnucõri Espíritu Santore queno cudigu", yi tuoĩacõri ĩre beseyijarã ĩna. Ito yicõri Esteban bajiro tuoĩarãre cuni beseyijarã ĩna. Adocõ ñayijarã ĩna Esteban baba mesa: Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, ito yicõri Antioquía gagu Nicolás. Judio masu meje ñabojaguti ĩna queti ocare rũcubuogu ñayiju ĩ. Itocõ ñayijarã bare batotoni ĩna cũana. 6 Ito bajiro ĩnare bese tĩocõri, "Ãna ñama iti masa, gua cũrona", yiyijarã Jesure masirã, apóstol mesare. Ito yicõri ĩna joe ãmo moa jeocõri Diore busiyijarã apóstol mesa, quenaro Dios ĩnare ejabuatoni.

7 Masa jãjarã busa tuo wayijarã Dios ocare. Ito yiroca riti Jerusalénju Jesure masirã jãjarã busa buju wayijarã. Ito

yija Paia masa cuni jãjarã Jesús ocare queno tuorũnuyijarã.

Estebanre ĩna ñiare gaye

8 Estebanre queno yiyiju Dios. Ito yicõri ĩ masirisere Estebanre jidicãyiju. Ito bajiri Esteban tiyamani ruje ĩoyiju masa tiro riojo. 9 Ito yija co rumu Esteban rãca gãmeri tuoĩa busiyijarã coriarã. Minijuara wiju wasotirã ñayijarã ĩna. Moa ĩsiri masa ñagoana ya wi wame cutiyiju iti wi. Moa ĩsiri masa ñagoana co cuto gãna meje ñayijarã ĩna. Cirene gãna, Alejandría gãna, ito yicõri Cilicia sita gãna, ito yicõri Asia sita gãna ñayijarã ĩna. Ĩna ruje tuoĩa busiyijarã Esteban rãca. 10 Ito bajibojarocati Estebanjuama queno busi masiyiju, Espíritu Santo queno ĩre ĩ ejabuajare. Ito bajiri busi rẽtocũ masibisijarã ĩna, ĩre busibojana. 11 Ito bajiri busi masibiticõri, gãjerãre niyeru ĩsiyijarã ĩna, Estebanre ĩna oca menitoni. “Diore cuni, Moisésre cuni quenabeto busituami Esteban”, yi ruo gotiyijarã ĩna gãjerãre, niyeru boca ãmianajua. 12 Ĩna ruore ocare tuorũnucõri, cuto gãna Estebanre ruje junisiniyijarã. Iti tuo junisinicõri bucurã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni Estebanre ñiayijarã, uju tu ãmi warona. 13 Estebanre uju tu ĩna ãmi ejaroca niyeru boca ãmigoana ado bajiro ruo gotiyijarã:

—Coji meje Esteban Dios ya wire ĩ busituja, ito yicõri Moisés ĩ rotirisere ĩ busituja tuocu gua, yiyijarã ĩna. 14 Ito yicõri Esteban ado bajiro ĩ busija tuocu gua. “Jesús Nazaret gagu Dios ya wire jana batecõgũ yiguĩji, ito yicõri Moisés ĩ rotire mani usi cutibojarise, itire cuni cõacõgũ yiguĩji”, ito bajiro Esteban ĩ yija tuocu gua, yi ruo gotiyijarã ĩna.

15 Ito yija ujarã tisayijarã Estebanre. Ĩre ĩna tija, rio yori rio ñayiju. Dios ñaro gagu ángel rio robo bajiro bajiyiju.

Seti ma yure, Esteban ĩ yire gaye

7 Ito yija paia uju ado bajiro seniĩayiju Estebanre:

—¿Riti ñati mu ito yire? yiyiju Estebanre.

2 Ito ĩ yija tuocõri, cudiyiju Esteban:

—Yu ñarã tuoya mua. Jane mejeju Dios oca goayiju mani ñicu Abraham ñayorure. Mesopotamia ĩ ñarocaju rẽtoro masigũ Dios oca ruyuyiju, Haránju ĩ waroto riojuaju. 3 Ado bajiro ruyuyiju Dios oca: “Mu ya sitare wagoya, ito yicõri mu ñarãre cuni wagoya, gaje sitaju yu mure cũrotoju”, yiyiju Dios mani ñicu ñayorure. 4 Ito yija, Dios ito bajiro ĩ yija tuocõri, Caldea sitare wagoyiju ĩ. Ito yicõri Haránju ñagũ wayiju. Itoju Haránju ĩna ñaroca mani ñicu jacu ñayoru itoju godagoyiju ĩre. Ito bero adoju mani ya sitaju Abraham ĩ ñatoni ĩre cõañi Dios. 5 “Adi sitaju ñaña”, yibojaguti, “Jabeto adi ña mu ya sita”, yibisĩ Dios ĩre. Ito bajiri, “Adi ña yu ya sita”, yi masibisiju Abraham. Cojisiti ado robo, bajiro yiroja yiari goticãñi Dios Abrahamre. “Iti sita mure ĩsicuja yu. Mu godagoja bero mu janerãbatia ya sita ñaro yiroja iti”, yiyiju Dios Abrahamre, rĩa macu ĩ ñarocaju maji. 6 Iti wato gaje gotiyiju Dios Abrahamre. “Ija co rumu adi sitare wagorã yirãji mu janerãbatia. Ito bajiri adi sitare wagocõri gãjerã ya sitaju ñabojarã yirãji mu janerãbatia. Gãjerãre moa ĩsiri masa ñarã yirãji ĩna. Gãjerã quenabeto ĩna tõbujaroca yirã yirãji. Yoari sĩgũ masucõ masacõ rodori itire tuoĩarã yirãji ĩna. 7 Ito bajibojarocati mu janerãbatiare ñeñaro yirãre quenabeto ĩna tõbujaroca yigu yiguja yu cuni. Iti cutore wagocõri adi sitaju tudi ejarã yirãji mucana. Adoju ñacõri yure rũcubuorã yirãji”, yiyiju Dios, mani ñicu Abraham ñayorure. 8 Ado bajiro rotiyiju Dios Abrahamre: “Yu mure

gotire mu tuo masija, ‘Dios yagu ñagũ yiguĩji ãni’, yirocu mu macu ñarocure pĩ gaja wiro tagu yiguja mu”, yiyiju Dios Abrahamre. Ito bajiri ĩ macu Isaac ĩ rujearoca udia ãmojeno rumuri bero ĩre wiro tayiju. Ito bajiri Isaac, Jacobre ĩ macu cutija wiro tayiju. Jacob cuni ito bajiroti yiyiju ĩ rĩare mani ñicusabatia ñayoanare. Jua dujamocõ jua gubojeno ñarã ñayijarã ĩna. Ado bajiro yiñi mani ñicusabatia ñayoana, yiyiju Esteban ujarãre.

9 ’Mani ñicusabatia ñayoana, Jacob rĩa rãca José wame cutigu ñayiju. Josére ruje ti tudiyijarã ĩ rĩjoru mesa. Ito bajiri ĩna ocabaji ñabojarureti gãjerã masare ĩsicõri waja seniyijarã ĩna. Ito bero ĩre bujacõri, Egiptoju ĩre ãmi wayijarã ĩna. Ito ĩna yibojarocati Dios queno tirũnuyiju ĩre. 10 José quenabeto ĩ tõbujabojarocati Dios queno ejabuayiju ĩre. Egipto gagu uju, Faraón wame cutigu Josére jiyiju. Uju Faraón ĩ tiro riojo queno tuoĩare gaye jidicãyiju Dios Josére. Faraón Josére ĩ baba bujatoni queno ejabuayiju Dios. Ito bajiri Faraón ado bajiro gotiyiju Josére: “Yure ejabuari masu ñasagu ñagũ ya mu. Egipto gãna ñarocõreti mu rotire ãmoa yu. Ito yicõri yu ya wi gãnare cuni mu rotire ãmoa yu”, yiyiju Faraón Josére.

11 ’Iti rodoriti Egipto sitaju bare jedicoayiju. Ito yicõri Canaán sita cuni jedicoayiju. Masa ruje ñio jogayijarã. Ito yicõri quenabeto tõbujayijarã ĩna. Mani ñicusabatia no õno bare buja masibisĩ ĩna. 12 Ito bajiri mani ñicu ñayoru Jacob, “Egiptoju bare seore ñayiju”, yija tuocõri, ĩ rĩare cõayiju ĩna bare waja yirã watoni. 13 Egiptoju bare ãmirã ejayijarã ĩna maji. Bare iti jedija itojuti mucana ãmirã wayijarã ĩna. Mucana tudi ĩna ejaroca ado bajiro gotiyiju José ĩnare: “Yure ti masibea mua. Mua ocabajiti ña yu”, yiyiju José ĩnare. Ito bajiro José ĩ yija tuocõri, gãjerã ĩ ñarã ñare gayere tuo bujayiju Faraón. 14 Ito yija José ĩ ñarã ñarocõreti ito yicõri ĩ jacure cuni ji rotiyiju Egiptoju ĩna ñatoni. Udiarã masacõ gãji ye co duja gubocõ ñarã ñayijarã ĩna, ĩ ñarã. 15 Ito bajiro bajijare Egiptoju ñagũ wayiju Jacob. Egiptoju yoari ñacõri itoju godacoayiju Jacob. Ito yicõri ĩ rĩa ñana, mani ñicusabatia ñayoana godañi itojuti. 16 Egiptoju ĩna cõbojarocati ito gãna Siquemju yujerã wayijarã. Siquemju ãmi ejacõri, mani ñicu Abraham ñayoru, Hamor rĩare masari cuma goje ĩ gãmecarajure yujeyijarã ĩna.

17 ’Mani ñicusabatia ñayoana, Egipto sitaju jãjarã masa bujuri cuti ñayijarã. Ito ĩna baji ñaroca riti jabeto ruyayiju ĩnare Dios Canaán wame cutiri sita ĩsiroto, “Mu janerãbatiare sita ĩsigũ yiguja yu”, yi Abraham ñayorure Dios ĩ goticãdo bajiroti. 18 Iti rodoriti gãji uju Egiptoju rotisuoyiju. José mesa mani ñicusabatia ñayoanare rũcubuogu meje ñayiju ĩ. 19 Ĩ ujuti mani ñicusabatia ñayoanare ruoñi. Ito yicõri quenabeto yiyiju. Mame joearã rĩacare cõa rotiyiju ĩ. 20 Iti rodoti rujeayiju Moisés cuni. Dios ĩ tija quenagũ ñayiju ĩ macuacã. Iti sita uju ĩ rotire masibojagoti Moisés jaco udiarã ũmacañicõti ruco ñayijo ĩre. 21 Macuacãre yeyo masibiti wacoti, iso macure maibojagoti, uju ĩ rotiado bajiroti ĩre cõabojayijo iso. Ito iso yija bero uju Egipto gagu maco ĩre ti bujacõri, ĩre masoyijo iso macu robo bajiro. 22 Ito bajiri uju maco rãca ñagũ riti Egipto gãna ĩna masirisere queno riasotiyiju ĩ, Moisés. Ĩ busija, tuo masire rãca busiyiju ĩ. Ito yicõri ñasarisere moa quenoyiju.

23 ’Moisés jũarã masacõ rodori tujagu, “Ado bajiro bajicuja yu”, yi tuoĩayiju ĩ. “Yu ñarãre tigu wacuja yu, no bajiro ĩna ñaja”, yi tuoĩayiju. 24 Ĩna tu ĩ ejaroca,

mani yagure, Egipto gagu ĩ bajeja tiyiju, Moisés ñayoru. Ito bajija ticõri, ĩre gãme ĩsiyiju. Ito yicõri ĩre sĩa ruyuriocõyiju Moisésjua. 25 "Egipto sitaju guare bucõa ejabuarocu cũyijari Dios, yure yi masirãji yu ñarã", yi tuoĩabojayiju Moisés. Ito bajiro ĩ tuoĩabojarocati, ĩre bajiro meje tuoĩayijarã ĩna. 26 Gaje rumu mucana mani ñarãre ti quenogũ wayiju Moisés. Ito ejacõri ĩna comasiti ĩna gãmeri jaroca ejayiju ĩ. Ĩnare oca queno ãmoyiju ĩ. Ito bajiri ado bajiro ĩnare busibojayiju ĩ maji: "Adojua tuoya. ¿No yija comasi ñabojarãti gãmeri jati mua?" yiyiju Moisés ĩnare. 27 Sĩgũ ĩ babare jagu, ito bajiro Moisés ĩ busija tuocõri, junisinigũ Moisésre tucõayiju. "¿Ñimu gua uju ñarocure cũcati mure? 28 ¿Ñamica mu Egipto gagure mu sĩado bajiro yure sĩarocu yati mu?" yiyiju ĩ Moisésre. 29 Iti tuo ucacõri, güigu rudi wayiju Moisés. "Yu sĩare gaye Egipto gãnare gotirã yirãji", yi tuoĩayiju Moisés. Ito bajiri Madián wame cutiri sitaju rudi wayiju ĩ, gaje masa ya sitaju. Itoju manojo bujacõri jũarã rĩa cutiyiju ĩ.

30 'Jũarã masacõ rodori bero, co rumu wa ucugu wayiju Moisés. Sinaí wame cutiricu gũtagũ judoju, yucu manoju wa ucugu wayiju Moisés. Ito yija ĩ tu rujatutu jea ũju rũgõri tutu robo bajiro wato Dios ñaro gagu ángel goayiju ĩre. 31 Itire ticõri ucayiju Moisés. Queno tisarocu ito tu ĩ waroca Dios oca ruyuyiju: 32 "Yu ña Dios. Mu ñicusabatia Abraham, Isaac, Jacob cuni yure rũcubuocã", yiyiju Dios Moisésre. Iti oca tuocõri güigu nuruoyiju Moisés. Ito bajiri iti tuture ti queotu ãmobisiju ĩ. 33 Ito yija mucana tudi busi remoyiju Dios: "Ado jacajuti ña yu. Mu tuti ña yu. Ito bajiri mu ya guboco ruacõña mu. Ito bajiro yicõri yure rũcubuogu yiguja mu. 34 Yu ya masa Egiptoju quenabeto ĩna tõbujaja ticu yu. Ito yicõri ĩna awasãja tuocu yu. Ito bajiri Egipto gãnare ĩna camotaditoni ĩnare ejabuagu wadibu yu. Wasa Egiptoju, yu mure tudi wa rotia yu", yiñi Dios Moisésre gotigu, yiyiju Esteban ujarãre.

35 'Ĩ Moisésti ñami, mani ñicusabatia ĩna tuo ãmobitiru. "¿Ñimu gua uju ñarocure cũcati mure?" yiyijarã mani ñicusabatia Moisésre. Ito bajibojarocati Dioti ĩre judacõañi ĩna masa tuju ĩna uju robo bajiro ñarocure. Mani ñicusabatia Egiptojure ĩna budigotoni ejabuarocure cũñi Dios Moisésre. Ángelna suoriti ito bajiro gotiyiju Dios Moisésre, rujatutujuna ĩre goaĩocõri. 36 Moisésti mani ñicusabatia ñayoanare Egipto sitaju ĩnare ũmatã wayiju ĩ. Egiptoju tiyamani yi ĩoyiju Moisés, ito yicõri riaca jajosa Ide Sũarise wame cutirisa tunimaju cuni ĩoyiju ĩ. Ito bajiri yucu manoju ñagũ cuni, jũarã masacõ rodori ñagũ tiyamani ĩoyiju Moisés. 37 Moisésti ñami mani ñicusabatia ñayoanare gotiru: "Mani Jacu Dios yure ĩ cõado bajiroti, gãji ĩ oca gotirocure cõagũ yiguĩji. Dios ĩ cõarocu mani comasiti ñagũ yiguĩji. Yiro bajiroti cudiba mua ĩre", yiyiju Moisés mani ñicusabatia ñayoanare. 38 Ĩ Moisésti mani ñarã rãca gũtagũ judoju Sinaí wame cutiricu judoju minijuañi yucu manoju. Ito yija ĩ sĩgũti gũtagũju muja wayiju. Itoju ĩ muja ejaroca Dios ñaro gagu, ángel ĩre busiyiju. Ito yicõri Moisés mani ñicusabatia ñayoanare oca jedibitirotire gotiyiju. Ito bajiri ĩ gotiado bajiroti ejayija manire cuni.

39 'Mani ñicusabatia ñayoana, Moisésre ñaro bajiroti cudibitiyoñi. Ĩre tujamena Egiptoju tudi wa ãmoyijarã ĩna. 40 Ito yicõri Moisés gũtagũ joeju ĩ ñaroca riti, ĩ rĩjoru Aarón wame cutigure ado bajiro gotiyijarã ĩna: "¿Noju ñati mu ocabaji? Egipto sitaju gua ñaroca guare bubojacacure mu ocabajire masibea gua ĩja. Ito bajiri guare gua uju ñaroti, gua

rũcuburoti guare meni ĩsiña. Iti gua rucoja, gua wa ãmoro riojo ĩo waroja iti", yiyijarã ĩna Aarón ñayorure. 41 Ito yija wecu macuacã robo bajigu meni rujeoyijarã ĩna. Ito yicõri waibucurã sĩa ĩsiyijarã ĩna, ĩna meni rujeorure yiari. Ito yicõri basa meni jeobuayijarã ĩna, ĩna meniru wecu macu bajigure rũcubuorã. 42 Ito bajiro ĩna yija ticõri, ĩnare jidicãcõyiju Dios. Ĩna ãmoro robo ĩna yi ãmojare ĩnare camotabisiju Dios. Ito bajiri ñocõa, ũmacañi, ñami gagure cuni rũcubuoyijarã ĩna. Diore goti ĩsiri masu Amós ñayoru ĩ ucare ado bajiro gotia:

Israel sita gãna tuoya mua. Mua waibucurã, mua sĩare yure rũcubuorã meje sĩacu mua, jũarã masacõ rodori yucu manoju mua ñare.

43 Yure rũcubuomenati mua ya ãmonati mua meni rujeorureti rũcubuocu mua. Jaibiti wiacã menicõri, iti wi totiju Moloc wame cutigu sãcõri gajasoticu mua. Ito yicõri ñocõa robo bajigu mua meni rujeorure, Refán wame cutigure rũcubuocu mua. "Ãna ñama mani rũcubuorã ito yicõri mani ujarã", yibojacu mua. "Ito bajiri Babilonia sõjuaju muare cõagũ ya yu", yiyiju Dios ĩnare. Ado bajiro bajiatoja iti, Dios ĩ yirere ucañi Amós ñayoru, yiyiju Esteban ujarãre gotigu.

44 Mucana tudi busi remoyiju Esteban ujarãre:

—Mani ñicusabatia yucu manoju ĩna waja Dios ya wire menirotire saya webutirise ãmi wayijarã ĩna. Iti wiju Dios ĩ rotirise ucaraga gũtagãri seoyijarã ĩna. Moisésna suoriti wiri rujeayiju iti. Moisés ĩ cãiroju Dios ĩ gotiado bajiroti, iti wire moa rujeoyijarã ĩna. No ĩna waroju iti wire ãmi wayijarã ĩna. 45 Moisés ĩ godaja bero Josué wame cutigu ĩre wasoayiju. Iti wire ãmicõri Canaán wame cutiri sitaju wayijarã ĩna. Canaán wame cutiri sitaju gaje masa ñayijarã. Ito bajiri Dios ejabuayiju mani ñicusabatiare. Iti cuto ñanare bucõa jeocõyiju Dios. Mani ñicu ñayoru David, ĩ catija ñayiju iti wi maji, saya webutirisena ĩna menira wi. 46 Queno yiyiju Dios, mani ñicusabatia uju David ñayorure. Ĩre buto wanuyiju Dios. Ito bajiri ado bajiro yiyiju David ñayoru Diore: "Yu ñicu Jacob ñayoru queno mure rũcubuoñi. Yu cuni queno mure rũcubuoa. Ito bajiri wi queno buti quenari wi meni ĩsi ãmoa yu. Yure meni rotiya mu", yiyiju David, Diore busigu. Ito ĩ yibojarocati wi meni rotibisiju Dios ĩre. 47 "David ĩ macu Salomónjua Diore wi meni ĩsiyiju ĩja", yiyiju Esteban, ujarãre gotigu. 48 Ito bajibojarocati rẽtoro ñasagu Dios, masa ĩna menira wi meje ñaguĩji Dios. Jane mejeju sĩgũ Diore goti ĩsiri masu, Dios oca tuocõri ado bajiro ucañi:

49 Ũmacũju ñabojaguti macãrucũro jeyaro uju ña yu. Wi mua meni ĩsibojaja ña masibicuja yu. Wi ñagũ meje ña yu.

50 Yuti ña jeyaro rujeocacu. Ito bajiro gotiñi Dios, yiyiju Esteban ujarãre gotigu.

51 'Dios oca queno cudibea mua. Dios oca tuo ãmobea mua. Jesure masimena robo bajiro usi cutia mua. Mani ñicusabatia bajiroti Espíritu Santore cudi ãmobea mua cuni. 52 Mani ñicusabatia ñayoana queno yibisĩ Diore goti ĩsiri masare. Ito yicõri Cristo ñeñaro yibicu, ĩ ejaroti gayere gotirãre sĩayoñi mani ñicusabatia. Ito yija canu busati ĩ ejaroca ĩre ĩna sĩatoni gãjerãre ĩsiyija mua. 53 Dios ĩ rotirise queno cudibea mua, ángel mesa queno cudire gaye muare ĩna jidicãbojarocati, yiyiju Esteban ujarãre.

Estebanre ĩna sĩare gaye

54 Iti tuocõri, yaire bajiro guji ĩoyijarã
ĩna, Estebanre buto junisinirã ñari.
55 Ito bajiro ĩna yibojarocati Espíritu
Santo ñayiju Esteban rãca. Esteban ĩ ti
muoja Dios ĩ yorise ruyuyiju. Dios ya
riojocaduja rũcubuoraju, Jesús ĩ rũgõja
tiyiju Esteban. 56 Ito yija ado bajiro
busiyiju Esteban ujarãre:
—Tite mua cuni. Macãrucũro soje
janacoaju. Masa Rĩjoru, Dios ya
riojocaduja ñami, yiyiju Esteban.
57 Mucana tudi ĩ busija, tuo ãmomena
ĩna ya gãmo gojeri biayijarã ĩna. Ĩna
ñarocõti buto awasãcõri ĩre quedi
wãyijarã ĩna. 58 Ito yicõri cuto sõjuaju
ãmi wacõri, ĩre gũta reasuoyijarã ĩna.
Ito yicõri ĩna ya yutabujuri ruacũcõri,
Saulo wame cutigu ĩ tirũnuroca riti,
Estebanre reayijarã ĩna. 59 Ĩna gũta
rearotototi, Jesure ado bajiro busiyiju
Esteban:
—Jesús, yu Uju yu ya usire boca
ãmiña mu, yiyiju Esteban.
60 Ito bero rijomunigãna ñini rũjũcõri,
buto awasãyiju Esteban:
—Yure ĩna ñeñaro yirisere waja
senibesa ĩnare, yiyiju Esteban Jesure.
Ito bajiro busi tĩocõri usi jedicoayiju
Esteban ĩja.

Jesure masirãre Saulo ĩ ñeñaro yi ãmore gaye

8 1–3 Saulo ĩna ya yutabujuri coderu,
"queno Estebanre sĩajaro", yi
tuoĩayiju ĩ cuni.
Coriarã judio masa Diore queno
rũcubuorã Estebanre yujeyijarã ĩna. Ito
yicõri ruje otiyijarã ĩna Estebanre. Iti
rumuriti Jesure masirãre Jerusalénju
ñeñaro yisuoyijarã iti cuto gãna.
Gãjerã rẽto busaro ñeñaro yiyiju Saulo,
Jesure masirãre. Co wi ruyabeto ĩnare
ãma wayiju ĩ. Ĩ bujaro bajiroti ũmua,
romiare cuni ĩnare ñia ãmi budi wacõri
tubiayiju ĩ. Ito bajiri ñarocõti Jesure
masirã apóstol mesa rãca ñabojarã rudi
wayijarã Judea sitaju, ito yicõri Samaria
sitaju cuni. Apóstol mesama Jerusalénti
ñacõayijarã ĩna.

Samaria sita gãnare Jesús oca ĩna gotire gaye

4 Jerusalén gãna rudi wana ñabojarãti
gajeroju ejacõri Jesús oca quenarise
gaye riasoyijarã ĩna. 5 Sĩgũ Jerusalén
gagu rudi waru Felipe wame cutiyiju. Ĩ
Samaria sita cutoju wayiju. Ito ejacõri:
"Jesús ñami Cristo Dios ĩ cõaru",
yiyiju Felipe masare. 6 Masa jãjarã
minijuayijarã Felipe tuju ĩre tuorona.
Ito yicõri, tiyamani ĩ ĩoja tiyijarã ĩna. Ito
bajiri ĩ busirisere queno tuoyijarã ĩna.
7 Jãjarãre ĩna ya usiju rũmúa sãñarãre
bucõayiju Felipe. Ĩ ito yija masa usiju
rũmúa sãñabojarã awasã budiyijarã ĩna.
Jãjarã ruduanare yisioyiju ĩ. Ito yicõri
rujayuriri warãre cuni quenoyiju ĩ. 8 Ito
bajiri iti cuto gãna masa queno wanu
quena ñayijarã ĩna.
9–11 Iti cutoju sĩgũ Simón wame cutigu
ñayiju. Co rodo meje ĩ masirise ĩoyiju ĩ
cumu ñari. Tiyamani ĩ ĩojare ti ucayijarã
iti cuto gãna. "Yu ña ũmugũ ñasagu",
yiyiju ĩ ĩnare. Masa sĩgũ ruyabeto ĩre
tuorũnuyijarã. Bucurã, rĩaca cuni queno
tuorũnuyijarã ĩre:
—Dios robo bajiroti masiami ãni. Dios
ĩ cõaru ñaguĩji ãni, yiyijarã masa. 12 Ito
ĩna yibojarocati Felipeama Jesucristo
oca quenarise gaye masare gotiyiju.
"Masa jeyaro Uju ñami Dios", yire
oca masare gotiyiju Felipe. Ito bajiro
ĩ gotija tuorũnucõri, idé gu rotiyijarã
ũmua, romia cuni. 13 Simón cuni,
cumu ñabojagu ti, Jesús oca quenarise
gayere tuorũnuyiju. Ito yicõri idé gu
rotiyiju ĩ cuni. Ito yija Felipe rãca baba
cutisuoyiju ĩ. Ito yicõri Felipe ĩ tiyamani
ĩ ĩojare ti ucayiju Simón.

14 Apóstol mesa Jerusalénju ñacõri,
"Samaria sita gãna jãjarã Dios
oca tuorũnuyijarã ĩna", yire gaye
tuoyijarã ĩna. Ito bajiri Samariaju jũarã
cõayijarã ĩna, Pedro ito yicõri Juanre.
15 Samariaju ejacõri Diore busiyijarã
ĩna, mame Jesure boca ãmirãre Espíritu
Santo ĩ quedi sãjatoni. 16 Idé guana
ñabojarocati ĩna ya usiju Espíritu
Santo mañiju maji. Ito bajiri, ĩnare
Espíritu Santo queo sãjaro yirona, Diore
busiyijarã ĩna. 17 Ito yicõri mame Jesure
masirãre Pedro mesa ĩna ya ãmona moa
jeoyijarã Diore busirã. Ĩna ito yirocajuti
Espíritu Santo quedi sãjayiju ĩnare.
18 Pedro mesa Jesure masirãre ĩna ya
ãmo moa jeorocati Espíritu Santo quedi
sãjaja tiyiju Simón, cumu ñagoru. Ito
bajiri iti ticõri ĩnare niyeru ĩsi ãmogũ,
19 ado bajiro yiyiju Simón:
—Ĩmo. Gãjerãre yu moa jeoroca
Espíritu Santo sãjare ãmoa yu cuni,
yiyiju Simón, Pedro mesare.
20 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju
Pedro ĩre:
—Dios ĩ waja mano ĩsirisere, waja
gãmere ñaroja, ¿yire masiati mu? Ito
bajiro mu tuoĩare waja, mu ya niyeru
rãca godacoagu yigуja mu, yiyiju Pedro
Simónre. 21 Dios ĩ tiro riojo queno
tuoĩagũ meje ña mu. Ito bajiri gua rãca
mu moariseoni meje ña iti. 22–23 Mu
tuoĩarisere ti masia yu. Buto uoa mu,
yu tija. Ñeñaro yi jaigu ña mu. Ito bajiri
mu ñeñaro yirisere jidicã masibea mu.
Ñeñaro mu tuoĩarisere, itocõ jidicãña
mu. Ito yicõri mani Ujure seniña mu
ñeñaro tuoĩarisere ĩ ãcabojotoni, yiyiju
Pedro Simónre.
24 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju
Simón:
—Mani Ujure busiya mua yure yiari.
"Ito bajiro bajigu yigуja mu", mu yirise
yure rẽtare ãmobea yu, yiyiju Simón,
Pedro mesare.

25 Ito yija bero Pedro mesa Jesure ĩna
tigore gaye iti cuto gãnare gotiyijarã. Ito
yicõri Jesús oca quenarise riasoyijarã
ĩna. Masare riaso tĩocõri, "Jerusalénju
tudi wana mani", yi tuoĩayijarã ĩna.
Tudi warã, Samaria sita cutori gãnare
Jesús oca quenarise riaso rẽta wayijarã
ĩna.

Etiopía gagure Felipe ĩ idé gure gaye

26 Felipereama ado bajiro gotiyiju
Dios ñaro gagu ángel:
—Jerusalénju wasa. Ito ejacõri Gaza
wame cutiri cuto ña wari ma roja
waja mu. Yucu mano rẽtari ma ña
iti ma, yiyiju Felipere. 27 Ito bajiri
Felipe josari mejeti wacoayiju, ángel
ĩ gotiado bajiroti. Ma wacuju Etiopía
gago ujore ejabuari masu ñasagure ti
bujayiju Felipe. Ĩ ujo ya niyeru coderi
masu ñayiju ĩ, Etiopía gagu. Iti ñayiju
ĩ moarise. Jerusalénju Diore rũcubuo
tĩocõri tudi wacu ito tujayiju ĩ, Etiopía
gagu. 28 Cabaru ĩ tũa waroca ĩ ya
tunuricoroju Dios ocare ti sãñayiju ĩ.
Diore goti ĩsiri masu, Isaías ñayoru ĩ
ucara tutire ti sãñayiju ĩ. 29 Ito yija ĩre
ti bujaroca ado bajiro gotiyiju Espíritu
Santo Felipere:
—Ĩre suacõri, mua corocõ wasa mua,
yiyiju Espíritu Santo Felipere.
30 Ito bajiri Felipe ũmaquedi wacõri
Etiopía gagure suayiju. Suacõri, Isaías
Diore goti ĩsiri masu ĩ ucare ĩ ti busija,
tuoyiju Felipe:
—¿Ito mu ti busirisere tuo masiati
mu? yiyiju Felipe Etiopía gagure.
31 —Sĩgũ yure gotigu manija, ¿no
bajiro tuo masigũjada yu? yiyiju ĩ
Felipere. Ito yija, yu tu muja wadicõri,
ado rujigu waya mu, yiyiju Etiopía
gagu. 32 Dios oca ĩ tiriju ado bajiro
bajiyiju:

Ovejare sĩarona ĩna ãmi waro bajiro
ãmi warãji ĩna sĩgũ ũmugũre.
Ovejare joa suaroca ĩ oca mano

robo bajiro oca maquĩji ĩ cuni ĩre
ĩna ja ajebojarocati.
33 Masa jãjarã riojo quenabeto
bojorise tõbujaguĩji ĩ. Ñeñaro
ĩ yibitibojarocati ĩre yiari busi
ĩsirocu maquĩji. Ĩ ñarã ĩnamasiti
ĩre ĩna sĩaja, "Ĩna ñama ĩ
janerãbatia", yi masia manoja, yi
wãñayiju Etiopía gagu ĩ tira tuti.
34 Ito yija ĩ tu muja sãjacõri rujiyiju
Felipe.
—Isaías ĩ ucare gaye yure ti gotiya
mu. ¿Ĩmasi gayeti ucayijari ĩ? ¿Gãji
gayere tuoĩagũ ito bajiro ucayijarite ĩ?
yiyiju Etiopía gagu Felipere.
35 Ito yija iti tuti Isaías ĩ ucare
gayere ĩre ti gotiyiju Felipe. "Jesús oca
quenarise ña", yirocu Jesús ocare goti
jeoyiju Felipe Etiopía gagure. 36 Warã
riti ma tu itajura ñaroju ejayijarã ĩna:
—Tite, ado ña ide. ¿Adocãta yu mure
idé gu rotija quena ñati? yiyiju Etiopía
gagu Felipere.
37 —Dios Macu ñami Jesús, mu yi
tuoĩaja mure idé gucuja yu, yiyiju Felipe
ĩre.
—Dios Macuti ñami Jesucristo, ya yu,
yiyiju Etiopía gagu.
38 Ito yija tunuricoro tuja quea
roticõri, itajuraju roja rũgũyijarã
ĩna. Ito yicõri idé guyiju Felipe
Etiopía gagure. 39 Itajuraju ĩna maja
rũgũ waroca, ñajasaroti Espíritu
Santo ãmicoayiju Felipere. Ito bajiri
juaji tibisiju Etiopía gagu ĩre. Ito
bajibojarocati queno wanu quena
wayiju Etiopía gagu ĩ waroju. 40 Felipere
ãmicõri Azoto wame cutiri cutoju ĩ
goaroca yiyiju Espíritu Santo. "¿Azotoju
ñati yu?" yi tuoĩayiju Felipe. Azotoju
ñacõri wayiju ĩ. Co cuto ruyabeto Jesús
oca quenarise masare riaso ucuyiju ĩ.
Susari ĩja Cesarea wame cutiri cutoju
ejayiju Felipe.

Jesure Saulo ĩ tuorũnusuore gaye

(Hch 22.6-16; 26.12-18)

9 Jesure masirãre sĩa ãmogũju ĩnare
buto junisini tiyiju Saulo. Ito bajiri
paia ujure busigu wayiju ĩ. 2 Damasco
cutoju minijuara wiriju Jesure masirãre
ãmagũ sãjarocu papera seniyiju Saulo
paia ujure: "Ĩnare yu ti bujaro bajiroti
ũmua, romiare cuni ĩnare Jerusalénju
tubiarocu ãmi wacuja yu", yiyiju Saulo,
ujure. 3 Ma ĩ waroca riti Damasco
cutoju ĩ ejagu wagu yiroca, ñajasaroti
macãrucũro gaye busurise sĩatiyiju ĩre.
4 Ĩre ito bajiro sĩatirocati jacaju quedi
queacoayiju Saulo. Ito yicõri ado bajiro
oca ruyuyiju ĩre:
—Saulo, Saulo, ¿no yija yure ñeñaro
yi ãmoati mu? yi oca ruyuyiju ũmacũju.
5 Iti oca tuocõri ado bajiro seniĩayiju
Saulo:
—¿Noju gagu yure busiati mu? yiyiju
Saulo.
—Yuti ña Jesús, yure ñeñaro yirocu
mu suyaguti. Ito mu yirise mumasi ñeña
bajiguti ya mu. Adocãta mumasiti jota
mu jajuja, juniroja mure. Iti gaye bajiro
ya mu yure ñeñaro mu yi ãmoja, yiyiju
Jesús ĩre.
6 Ito yija Saulo ĩ ya ruju nurugũti:
—¿Ñe yu yire ãmoati mu? yiyiju ĩ
Jesure.
—Wasa Damascoju. Ito mu ejaroca
sĩgũ mure: "Adi ña mu moaroti", yigu
yiguĩji mure, yiyiju Jesús Saulore.
7 Saulo rãca wana oca iti
ruyubojarocati rujure tibiticõri
mano ucayijarã ĩna. 8 Ito bero yoa
busari wumu rũgũcõri tirocu yibojayiju
Saulo. Itocõti cajea macu ñacoayiju ĩ.
Ito bajigure ĩ baba mesa Damascoju ĩre
tũa wayijarã ĩna. 9 Damascoju ejacõri
udia rumucõ ñayiju Saulo cajea tire
meje, bare meje, ito yicõri idire mejeti.

10 Damasco wame cutiri cutoju Jesure
masigũ sĩgũ ñayiju, Ananías wame
cutigu. Ĩ cãiroju ejacõri:
—¿Ñati Ananías mu? yiyiju Jesús ĩre.
—Ado ña yu, yiyiju Ananías.
11 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyiju
mani Uju:
—Coji wasa riojo wame cutiri maju.
Itoju Judas wame cutigu ya wi ejagu
yiguja mu. ¿Ado ñati Saulo, Tarso gagu?
yiba mu ĩre. Adocãta yure busigu yami
ĩ. 12 Ĩ cãiroju mu ya rio ĩomu yu ĩre.
Ito bajiri ĩ tu sãja ejacõri ĩre moaĩagũ
yiguja mu, mucana tudi ĩ cajea titoni.
Ito bajirotire ĩ cãiroju ĩomu yu Saulore.
Ito bajiri coji ĩ tu wasa mu, yiyiju Jesús
Ananíasre ĩ cãiroju.
13 Iti tuocõri ado bajiro yiyiju
Ananías, Jesure busigu:
—Jaje oca tuoa yu ĩ ye. Mure
masiarãre, Jerusalénju ñeñaro ĩ yigore,
jaje oca ña ĩre. 14 Ito yicõri paia ujarã
ĩna roti ñucaja ado ejañi Saulo. Ito
bajiri mure rũcubuorã gua ñajare,
guare tubiarocu ado ejañi Saulo, yiyiju
Ananías Jesure.
15 Ito yija Jesuju ado bajiro gotiyiju
Ananíasre:
—Yu oca masare riasorocure ĩre
cũmu yu. Ujarã, judio masa, ito yicõri
judio masa meje ñarãre cuni riasogu
yiguĩji Saulo. 16 Yure cudigu ñari jaje
ĩ tõbujaroca yirã yirãji gãjerã. Ĩ tu coji
wasa mu, yiyiju Jesús Ananíasre.
17 Ito ĩ yija tuocõri, wayiju ĩ ĩja, Saulo
tu wacu. Wiju sãja ejacõri ĩ ya ãmona
moaĩayiju Ananías Saulore:
—Yure tuoya yu ocabaji mu. Mu
wadiroca mure goaĩoruti yure cõami.
Jesús mani Uju, ĩti cõami yure, mucana
tudi mu cajea titoni, ito yicõri Espíritu
Santo mu ya usiju ĩ sãjatoni, yiyiju
Ananías Saulore.
18 Ito ĩ yirocati, wai rũtũ robo bajirise
ĩ ya cajeaju codo quediyiju Saulore.
Ito bajijare mucana tudi tiyiju Saulo.
Ito bajija ticõri, “Yure idé guya mu”,
yiyiju Saulo Ananíasre. 19 Ito yija beroju
bayiju Saulo mucana. Ito bajicõriju
sẽoyiju ĩ mucana. Ito bajiri Damascoju
yoa busari ñayiju Saulo, Jesure masirã
rãca.

Damasco cuto gãnare Dios oca Saulo ĩ gotisuore gaye

20 Judio masa ĩna minijuari wiju sãja
wacõri, Jesús oca ĩnare riasoyiju Saulo.
“Dios Macu ñami Jesús”, yiyiju Saulo.
21 Ito ĩ yija tuocõri, tuo ucayijarã masa:
—¿Ãni Saulo Jerusalénju, Jesure
masirãre sĩari masu meje ñati ãni? Ito
yicõri, ¿Jesure masirãre ñiarocu meje
adoju wadiyijari ĩ? ¿Ĩnare ñiacõri paia
ujarãre ĩsibiquĩjida ĩ? yiyijarã masa.
22 Ito bajiro ĩna tuoĩabojarocati buto
oca sẽocõri, Dios oca gotiyiju Saulo.
“Riti ya yu, Cristo ĩti ñami Dios ĩ cõaru”,
yiyiju Saulo. Queno tuo masire rãca ĩ
gotija, no bajiro cudi masibisijarã ĩna,
judio masa Damasco gãna.

Judio masare Saulo ĩ rudire gaye

23 Damascoju, Saulo ĩ ñaroca riti, “Ĩre
sĩaruja mani”, yi tuoĩayijarã judio masa.
24 Ito bajiro ĩna sĩa ãmorã ĩna cuníja,
itire masicõyiju Saulo. Ñamiri cuni,
ũmuari cuni codeyijarã ĩna cuto sojeri
budirajuri. Judio masa sojeri codeyijarã
Saulore sĩarona. 25 Ito bajiri Jesure
tuorũnurã ĩre ejabuayijarã ĩna, ĩ rudi
watoni. Cuto camotara cuní rijogodona
jaja jibuna ĩre sãcõri iti cuní gaje dujaju
ĩre rujiocõayijarã ĩna. Ñami ito bajiro
ĩna yi sẽoja rudiyiju ĩ ĩja.

Jerusalénju Saulo ĩ ñare gaye

26 Ito bajijare Jerusalénju rudi wayiju
ĩ. Jerusalénju ejacõri, Jesure masirã
rãca minijua ãmobojayiju ĩ. “Jesure
masigũ meje ñaguĩji Saulo”, yi tuoĩarã
ĩre güiyijarã ĩna. 27 Ito bajibojarocati,
sĩgũ Bernabé wame cutigu, Saulore

ejabuayiju. “Waya, apóstol mesare busito mani”, yiyiju Bernabé Saulore. Ĩna tu ejacõri ado bajiro busiyiju Bernabé: “Ãni Saulore ĩ ma waroca Jesús goaĩoyiju ĩre. Ito yicõri ĩre busiyiju Jesús. Damascoju masare güiari meje Jesús oca riasoñi Saulo”, yiyiju Bernabé apóstol mesare. 28 Ito ĩ yija tuocõri, Saulore boca ãmiyijarã ĩna. Ito yija Jerusalénju tujacõri ĩna rãca wa ucuyiju Saulo. Güiari mejeti Jerusalén gãnare Jesús oca gotiyiju ĩ. 29 Judio masa ñabojarãti griego oca busirãre ĩna rãca tuoĩa busiyiju Saulo. Ito ĩ yibojarocati Saulore ruje sĩare cuníyijarã ĩna. 30 Iti oca tuocõri, Jesure tuorũnurã Cesareaju Saulore ãmi wayijarã. Itijuna, “Mu cutoju Tarsoju tudi wasa mu”, mure ĩna sĩame yirocu, yiyijarã ĩna Saulore.

31 Iti rodoriti Judea sitaju, Samaria sitaju, ito yicõri Galilea sitaju cuni ñeñarise tõbujabisijarã Jesure tuorũnurã. Ĩnare ñeñaro yibisijarã gãjerã. Ito bajiri Jesús oca riasocõri buto busa oca sẽoyijarã ĩna, Jesure tuorũnurã. Ĩre rũcubuorã Diore queno cudiyijarã ĩna. Ito bajiri Espíritu Santo ĩnare ejabuaja jãjarã busa buju wayijarã ĩna, Jesure tuorũnurã.

Eneasre yisiore gaye

32 Sĩgũ Pedro wame cutigu, Jesure tuorũnurãre co cuto ruyabeto ti ucuyiju. Co rumu Lida wame cutiri cutoju, Jesure tuorũnurãre ti ucugu wayiju Pedro. 33 Itoju ejacõri sĩgũ ruduru Eneas wame cutigure ti bujayiju ĩ. Ruduru ñari udia ãmojeno rodori ĩ ya camaju jesasotiyiju Eneas. 34 Ĩre ticõri ado bajiro yiyiju Pedro:

—Tuoya Eneas mu. Mure quenocõami Jesucristo. Ito bajiri wumuña. Ito yicõri mu ya cama ãmi wasa mu, yiyiju Pedro ĩre.

Ito bajiro ĩ busirocati, ruduru ñabojaru wumuyiju Eneas ĩja. 35 Ĩ waja tiyijarã Lida gãna, Sarón gãna cuni. Itire ticõri bucurã oca ĩna tuoĩarise jidicãcõri, Jesure boca ãmiyijarã ĩna.

Dorcas iso tudi catire gaye

36 Sĩgõ Jope wame cutiri cuto gago, Tabita wame cutigo Jesure tuorũnugõ ñayijo iso. Griego ocanama, Dorcas wame cutigo ñayijo iso. Queno yigo ñayijo iso. Ito yicõri bojoro bujarãre queno ejabuasotiyijo iso. 37 Lidaju Pedro ĩ ñaroca riti, Jope cuto gago cõcoayijo iso. Iso ñarã iso cõja ticõri, godarãre ĩna yisotiado bajiro iso ya rujure coeyijarã ĩna. Ito yicõri co tuti weca, co sãnimu ricati isore cũyijarã ĩna. 38 Lida cuto tuti ñayiju Jope cuto. Ito bajiri Lida cutoju Pedro ĩ ñaja tuocõri, jũarãre Pedrore ĩna jirã watoni cõayijarã Jesure tuorũnurã. Pedro tu ejacõri:

—Gua rãca coji waya, yiyijarã Jope gãna.

39 Ito ĩna yija tuocõri, ĩna rãca wayiju Pedro Jopeju. Itoju ejacõri Dorcas ñajaco ya ruju ñaroju ĩre ãmi wayijarã ĩna. Jãjarã manuju godagoana romia oti ñayijarã iso tu. Pedro ĩ ejaja ticõri, ĩ tu gãni bia rũgũyijarã manuju godagoana romia, ĩre busirona. “Tite mu. Dorcas ñajaco iso godaroto riojua saya jaje jio ĩsicõ guare”, yiyijarã ĩna romia Pedrore. 40 Ito bajijare, “Macüju budi wasa maji”, yiyiju Pedro ĩna romiare. Ito yicõri rijomunigãna ñini rũjũcõri Diore busiyiju Pedro. Diore busi tĩogũ, cõrore juda tiyiju:

—Tabita wumuña mu, yiyiju Pedro isore.

Ito ĩ yirocati, cajea titãcãyijo iso. Pedrore ticõri jãja rũjũyijo iso. 41 Ito yija iso ya ãmo ñiacõri tũa wumuoyiju Pedro. Ito yicõri macüju ñarãre jisõyiju Pedro. “Mucana tudi iso catija tirã waya mua”, yiyiju Pedro, wajearã romiare, gãjerã Jesure tuorũnurãre cuni. 42 Mucana tudi iso catire tuoyijarã

Jope gãna. Ito bajiri jãjarã Jesure boca ãmiyijarã ĩna. 43 Yoari Jopejʉ ña ucuyijʉ Pedro. Itojʉ waibʉcurã wirori quenori masʉ, Simón wame cʉtigʉ tʉ yoari ñayijʉ Pedro.

Pedrore Cornelio ĩ oca cõare gaye

10 Cesarea wame cʉtiri cʉtojʉ, sĩgʉ̃ Cornelio wame cʉtigʉ ñayijʉ. Italia gãna, co dʉjamocõ masacõ surara ʉjʉ ñayijʉ Cornelio. Judio masʉ meje ñayijʉ ĩ. 2 Judio masʉ meje ñabojagʉti Diore rʉ̃cʉbʉoyijʉ ĩ. Ito yicõri ĩ ya wi gãna cʉni Diore rʉ̃cʉbʉoyijarã. Judio masa bojoro bʉjarãre ejabʉarocʉ jaje niyeru ĩsiyijʉ Cornelio. Ito yicõri co rʉmʉ rʉyabeto Diore bʉsisotiyijʉ ĩ. 3 Co rʉmʉ ñamicajʉ, tres iti tʉjaroca, Dios ñaro gagʉ ángel goaĩoyijʉ Corneliore. Queno tisacõyijʉ Cornelio ĩre. Cornelio tʉ sãja ejacõri ado bajiro yiyijʉ ángel:

—Cornelio, ¿ñati mʉ? yiyijʉ ángel ĩre.

4 Ito ĩ yija tʉocõri, ĩre ti ʉcayijʉ Cornelio:

—¿Ñe ãmoati mʉ? yiyijʉ Cornelio ĩre.

Ito ĩ yija tʉocõri:

—Diore mʉ bʉsija tʉoami. Ito yicõri bojoro bʉjarãre mʉ ejabʉaja tiami. Ito bajiri mʉre tʉoĩa ti ñami Dios, yiyijʉ ángel Corneliore. 5 Jope cʉtojʉ sĩgʉ̃ ñaguĩji Simón Pedro wame cʉtigʉ. Ĩre jirona ʉ̃mʉa jʉ̃arã cõaña mʉ. 6 Gãji Simón waibʉcurã wi quenori masʉ ĩ ya wijʉ ñaguĩji, riaca jajosa tʉ. Iti wijʉ Simón Pedrore bʉjarã yirãji mʉ cõana, yiyijʉ ángel Corneliore.

7 Ito bajiro yi tĩocõri wacoayijʉ ángel. Ito bajija bero ĩ ya moari masa jʉ̃arã jiyijʉ Cornelio. Ito yicõri surara masʉ sĩgʉ̃ ĩre ejabʉari masʉ jiyijʉ ĩ. Ĩ surara masʉ bʉto Diore rʉ̃cʉbʉogʉ ñayijʉ. 8 Ĩna ejaja ticõri, ángel ĩ bʉsigore gotiyijʉ Cornelio. Ito yicõri Jope cʉtojʉ ĩnare wa rotiyijʉ ĩ.

9 Ito ĩ yija tʉocõri, wacoayijarã ĩna. Gaje rʉmʉ, busuri ũmacañi riojo ñaroca Jope cʉto tʉjʉ ñayijarã ĩna. Ĩna ejaroto riojʉa wi rijogodo mʉja wacõri Diore bʉsi ñayijʉ Pedro. Rujatutu ñayijʉ iti wi. 10 Bʉto ñiocõcõri ba ãmoyijʉ Pedro. Gãjerã ĩre bare meni ĩsiroca ado bajiro goayijʉ Pedrore. 11 Ũmacʉ̃jʉ macãrʉcʉ̃rojʉ soje janayijʉ. Saya jajoto bʉcʉro jʉa dʉja gaja ñiacõri queoyoado bajiro ruji wadicõri ĩ tʉ ejayijʉ. 12 Ito totijʉ waibʉcurã jeyaro sãñayijarã. Jenirã, wʉtirã, ito yicõri ãña cʉni sãñayijarã. 13 Ito ũmacʉ̃jʉ oca ruyuyijʉ Pedrore. Ado bajiro gotiyijʉ iti ĩre:

—Pedro wʉmʉña mʉ. Ĩnare sĩa baya mʉ, yiyijʉ oca Pedrore.

14 Iti oca tʉocõri ado bajiro cʉdiyijʉ Pedro:

—Meje babicʉja yʉ. Rẽore gaye baĩabiticʉ yʉ, yiyijʉ Pedro.

15 Ito yija mʉcana oca ruyuyijʉ ũmacʉ̃jʉ:

—Rẽore ña, yibesa, “Baya”, yʉ yiriseama, quenarise ña, yi ruyuyijʉ oca ũmacʉ̃jʉ gaye.

16 Ʉdiajijʉ oca ruyuyijʉ Pedrore. Ʉdiaji ĩ bʉsija bero saya totijʉ wadiana waibʉcurã, wʉtirã jeyaro tʉdi ãmi mʉocõyijʉ Dios mʉcana. 17 Itire ticõri ruje tʉoĩayijʉ Pedro. “¿No yireoni yʉre bajiatibeti?” yi tʉoĩayijʉ Pedro. Ito ĩ yirocati, Cornelio ĩ cõana ejayijarã Pedro ĩ ñari wi soje tʉ. 18 Itojʉ ejacõri ado bajiro seniĩayijarã ĩna:

—¿Adi wijʉ Simón Pedro wame cʉtigʉ ñati? yiyijarã ĩna, Cornelio ĩ cõana.

19 Ĩ tigore ĩ tʉoĩaroca riti Espíritu Santo bʉsiyijʉ Pedrore:

—Tʉote. Ʉdiarã ʉ̃mʉa mʉre ãmarã ejama. 20 Coji ĩna rãca wasa mʉ. Ñe ʉsiriobicʉti wacoasa, yʉ cõarã ĩna ñajare, yiyijʉ Espíritu Santo Pedrore.

21 Ito ĩ yija tʉocõri, Cornelio ĩ cõana tʉ ʉdiarã tʉ ruji wayijʉ Pedro:

—Yuti ña mua ãmagũ. ¿No yirã wadiri mua? yiyiju Pedro ĩnare.
22 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyijarã ĩna: —Gua uju Cornelio cõami guare. Queno yigu ñami ĩ. Ito yicõri Diore rũcubuogu ñami Cornelio. Judio masa jeyaro rũcubuocã Corneliore. Ado bajiro gua ujure busiñi Dios ñaro gagu ángel: "Cornelio tuoya mu. Simón Pedrore jitẽña mu. Ito yicõri ĩ busirisere queno tuoba mu", yiñi ángel gua ujure, yiyijarã Cornelio ĩ cõana Simón Pedrore.
23 —Ado sãja waya maji, ũmua jedicoaju. Yu tu caniña maji, yiyiju Pedro ĩnare. Gaje rumu ĩna rãca wayiju Pedro ĩja. Coriarã Jope gãna Jesure tuorũnurã, Pedro mesa rãca baba cuti wayijarã ĩna.
24 Busuri gaje rumuju, Cesareaju ejayijarã ĩna. Ĩna ejaroto riojuaju, ĩ ñarãre ĩ baba mesa rãca minijua ñayiju Cornelio. Ito bajiri ĩna ñarocõti minijua ñacõri Pedro mesare bocati ñayijarã ĩna. 25 Wi tu ĩna ejaroca Pedrore boca ãmirocu budi wayiju Cornelio. Ito yicõri rijomunigãna ñini rũjũcõri Pedrore rũcubuoyiju Cornelio. 26 Ito ĩ yibojarocati:
—Wumuña. Mu roboti masu ña yu cuni. Dios meje ña yu, yiyiju Pedro Corneliore.
27 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, wumucoayiju Cornelio ĩja. Ito bajiri gãmeri busirã riti wiju sãjacoayijarã ĩna ĩja. Ito sãja wacõri masa jãjarã minijuanare tiyiju Pedro. 28 Ito yija ticõri, ado bajiro ĩnare gotiyiju Pedro:
—Gua judio masa gãjerã masa rãca gua wusaja, ito yicõri gãjerã masa ya wi sãjaja, rẽore gaye ña guare. Itire tuo masia mua. Ito bajibojarocati Dioama ado bajiro gotiquĩ yure: "Quena ña, yu yiriseama quenarise ña. Rẽore ña, yibesa mu", yiquĩ Dios yure. Ito bajiri, "Yu judio masu ñabojagu gãjerã masa rãca yu wusaja rẽore meje ña", yi masia yu. 29 Ito bajiri mu ya oca tuocõri ñe usiriobicuti wadibu yu. Ito bajiri, "¿No yirocu yure oca cõacati mu?" yiyiju Pedro Corneliore.
30 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro ĩre cudiyiju Cornelio:
—Juaria rumuri tuja yucu weca ũmacañi ĩ tujaroca, babicu riti Diore yu busija bero. Ado Diore yu busirocati sĩgũ ángel yutabujuri yorise sãñagũ yure goaĩoquĩ. 31 Ado bajiro yure gotiquĩ ĩ: "Diore mu busire tuoami ĩ. Ito yicõri bojoro bujarãre mu ejabuare gaye itire cuni masiami Dios. 32 Ito bajiri Jope cutoju Simón Pedro wame cutigure jitẽña. Gãji Simón waibucurã wi quenori masu ya wi ñaguĩji Pedro. Riaca jajosa tunima ñaroja iti wi ĩ ñaro", yiquĩ ángel yure. 33 Ito bajiro yure ĩ gotija tuocõri, ejori mure oca cõacu yu, yiyiju Cornelio Pedrore. Queno wadiyija mu. Ado mu ejaja quena guare. Adoju Dios ĩ tiro riojo minijuabu gua ĩ oca tuorona. Ñarocõti Dios ĩ gotire gayere tuo ãmoa gua, yiyiju Cornelio Pedrore.

Cornelio ya wiju Pedro ĩ riasore gaye

34 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, busisuoyiju Pedro ĩja:
—Tuo masia yu ĩja. "Judio masare riti maia yu", yibeami Dios. Mani jeyarore corocõ ti maiami Dios. 35 Gua masare, ito yicõri mua masare cuni corocõti ti maiami Dios. Diore mani rũcubuoja, ito yicõri ñeñarise mani yibeja, manire boca ãmigũ yiguĩji Dios. 36 Jane mejeju oca quenarise Israel sita gãnare Dios ĩ goticãre gaye masirã ña mua: "Yu cõarure mua tuorũnuja, yu rãca queno usi cutirã yirãji mua", yiyiju Dios Israel sita gãnare. Dios ĩ cõaru Jesucristo mani jeyaro Uju ñami ĩja. Itire masia mua. 37 Israel sitaju Jesús quenarise ĩ yigorere masia mua. Ito yicõri Galilieaju Jesure Juan ĩ idé guraju bero ñasarise yisuoñi

Jesús. 38 Jesús Nazaret gagure Espíritu
Santo ĩ quedi sãjaroca yiyiju Dios. Ito
yicõri ĩ masirise jidicãñi Dios Jesure. No
ĩ waro bajiro masare queno yiñi Jesús.
Rũmúa sãñarãre ĩ ti bujaja, rũmúare
bucõañi Jesús. “Ito bajiro yiñi Jesús,
Dios ĩ rãca ñaja”, yi tuoĩa mua. 39 Gua
apóstol mesa, judio masa sitaju jeyaro
Jesús ĩ yicatire ticu gua. Ito yicõri
Jerusalénju yucutẽoju ĩre ĩna sĩaja, ticu
gua. 40 Udia rumu bero, Dioama Jesure
ĩ catiroca yiñi. Jesús guare goaĩaroca
yiñi Dios. 41 Masa jeyarore meje goaĩoñi
Jesús. Dios guare cajerojuti Jesús
oca gotirona ĩ cũcãna ñajare, guare
riti goaĩoquĩ Jesús. “Mucana tudi
catiami Jesús”, gua yi masitoni, guare
ĩ goaĩaroca yiñi Dios. Mucana Jesús ĩ
catija bero ĩ rãca bacu gua. 42 Guare ĩ
oca masare goti rotiquĩ Jesús. Catirãre
ito yicõri godanare cuni, ĩna ñeñaro
yirise waja senitoni cũñi Dios Jesure.
Itire guare goti rotiquĩ Jesús. 43 No
Jesure tuorũnugũti, ĩ ñeñaro yirisere
ãcabojogu yiguĩji Dios. Ito bajiroti ucañi
Diore goti ĩsiri masa sĩgũ ruyabeto,
yiyiju Pedro masare.

Judio masa mejere cuni Espíritu Santo ĩ quedi sãjare gaye

44 Ito ĩ yirocati Espíritu Santo quedi
sãjayiju Pedro ĩ busirãre. 45–46 Ito bajiri
ricati riti ĩna masibiti oca ñabojareti
busisuoyijarã ĩna. Ito yicõri Diore
rũcubuoyijarã ĩna. Itire ticõri ruje
tuoĩayijarã Pedro rãca ejana judio
masa. “Aba, judio masa meje ñabojarãre
cuni Espíritu Santo quedi sãjacoami”,
yiyijarã ĩna Jesure masirã, Pedro rãca
gãna. 47 Ito yicõri ĩ rãca gãnare busiyiju
Pedro mucana:

—Tuoya yu ñarã mua. Manire bajiroti
Espíritu Santo quedi sãjami ĩnare cuni.
Sĩgũ, “Ĩnare idé gubitiruja mani”, yirã
wusati mani, yiyiju Pedro ĩnare. “Ĩnare
idé gubesa”, yigu mañiju.

48 Ito bajiri, “ ‘Jesure tuorũnurã ña
gua cuni’, mua yi masija, ĩ wamena idé
gu rotija quena”, yiyiju Pedro ĩnare.

Ĩna idé gu ecoja bero ado bajiro
yiyijarã ĩna Pedrore:

—Wabesa maji. Ado gua rãca jabeto
ñaña maji, yiyijarã ĩna Pedrore.

Jerusalén gãnare Jesure masirãre Pedro ĩ gotire gaye

11 Nocõ mejeti oca tuoyijarã
apóstol mesa, Judea gãna Jesure
tuorũnurã cuni. “Judio masa meje
ñabojarãti, Jesure boca ãmiyijarã”,
yire gaye oca tuocõri junisiniyijarã
coriarã. 2 Ito bajiri Pedro Jerusalénju ĩ
muja ejaroca, judio masa Jesure boca
ãmisuoana Pedrore busituyijarã ĩna.
3 Ado bajiro ĩre seniĩayijarã ĩna:

—¿No yija judio masa ya wi meje
ñabojarocati, sãjari mu? Ito yicõri,
¿no yija ĩna rãca bari mu? yiyijarã ĩna
Pedrore.

4 Ito yija Pedro gotiyiju ĩnare, “Ado
bajiro rẽtacu”, yirocu gotiyiju ĩ ĩnare:

5 —Jope cutoju ñacõri, Diore busicu
yu. Diore yu busiroca, ado bajiro goacu
yure. Ũmacũju saya jajoto bucuro
jua duja gaja ñiacõri, ñiado bajiro
ruji wadicõri, yu tu ejacu. 6 “¿Ñe ñati
totiju?” yirocu, queno ticu yu. Itoju
waibucurã jeyaro ĩna sãñaja ticu yu.
Gãjerona, jenirã ito yicõri wutirãre cuni
ticu yu. 7 Ito bero ado bajiro oca goti
ruyucu yure: “Pedro, wumuña mu. Ĩnare
sĩa baya mu”, yi ruyucu yure. 8 “Meje,
babicuja yu. Rẽore gaye baĩabiticu
yu”, yicu yu. 9 Mucana ũmacũju gaye
oca ruyucu yure. Ado bajiro ruyucu: “
‘Baya’, yu yiriseama, ‘Rẽore ña’, yibesa.
Quenarise ña”, yi ruyucu ũmacũju gaye
Dios oca. 10 Udiajiju ito bajiro ruyucu
Dios oca. Udiaji ĩ busija bero, saya
totiju wadiana, waibucurã rãcati jeyaro
tudi ãmi muocõquĩ Dios mucana. 11 Ito
yiroca riti ũmua udiarã ejacã yu ñari

wiju. Cesarea gagu Cornelio wame cutigu ĩnare cõañi, yure ĩna ãmatoni.
12 "Ñe usiriobicuti wasa mu", Espíritu
Santo ĩ yijare wacu yu. Ito yicõri coga
ãmojeno Jesure masirã yure baba cuti
wacã ĩna. Yu rãca wacana ñarocõti
Cornelio ya wiju sãjacu gua. 13 Ĩ tu gua
sãja ejaroca, ado bajiro guare busiquĩ
Cornelio:

—Dios ñaro gagu ángel yu ya wi ĩ rũgõja ticu yu. Ĩ ado bajiro busiquĩ yure: "Jope cutoju ũmua cõaña mu, Simón Pedrore jirona. 14 Simón Pedro mu tu ejacõri, 'Jeame ũjuroju mu wabore ñaroca ado bajiro mure masogũ yiguĩji Dios', yire gaye mure gotigu yiguĩji. Mu ya wi gãnare cuni ito bajiroti yigu yiguĩji Pedro", yiquĩ Cornelio guare, ángel ĩ busire guare gotigu. 15 Cornelio ĩ busi tĩoroca, ito gãnare busicu yu. Ĩnare yu busisuorocati, Espíritu Santo sãjaquĩ ĩnare, manire ĩ sãjacato bajiroti.
16 Ito bajiro iti bajija ticõri, mani Uju ĩ goticatire, tuoĩa bujacu yu. Ado bajiro bajia ĩ goticati: "Idena muare idé guquĩ Juan. Dioama muare Espíritu Santo queo sãgũ yiguĩji, 'Dios ñarã ñama ĩna', gãjerã ĩna yitoni". Ito bajiro cajeroju gotiquĩ Jesús manire. 17 Dios, Espíritu Santo sãjaroca yiquĩ ĩnare, judio masa meje ĩna ñabojarocati, mani Jesure boca ãmiroca ĩ quedi sãjacato bajiroti. Ito bajiri Diore rẽo masiado manicu yu, yiyiju Pedro ĩnare.

18 Iti tuocõri Pedrore busitu jidicãyijarã ĩna:

—Queno yigu ñami Dios. Judio masa meje ĩna ñabojarocati, ñeñaro ĩna yirisere jidicãja, catitĩñare gaye ĩna bujatoni ĩnare cũñi Dios, yiyijarã judio masa Jesure boca ãmigoana.

Antioquía gãna Jesure masirã gaye

19 Iti rumuri riojua busa Estebanre sĩayijarã Diore masimena. Ĩre sĩacõri Jesure tuorũnurãre usirioro yi codesuoyijarã ĩna. Ito bajiri coriarã Jesure tuorũnurã Feniciaju, Chipreju, ito yicõri Antioquíaju cuni rudi wayijarã ĩna. Iti cutoriju ejacõri, judio masare riti Dios oca gotiyijarã ĩna. 20 Gãjerãma, Chipre gãna, Cirene gãna wacõri Antioquíaju ejayijarã. Itoju ejacõri judio masa meje ñarãre cuni Jesús oca quenarise gotiyijarã ĩna. 21 Queno ĩna busitoni ĩnare ejabuayiju Dios. Ito bajiri Dios oca tuocõri jãjarã masa, bucurã usi ĩna tuoĩarise jidicãyijarã ĩna. Ito yicõri Jesure boca ãmiyijarã ĩna.

22 Jerusalén gãna Jesure tuorũnurã, "Antioquíaju jãjarã Jesure boca ãmiyijarã", yija tuoyijarã ĩna. Ito bajiri "Titẽña, riti bajiati", yirona Bernabére cõayijarã ĩna. 23 Ito ejacõri, Dios ĩ queno yirere ti ejayiju Bernabé. Ito bajiri buto wanu quenayiju ĩ. Ado bajiro ĩnare riaso busiyiju ĩ:

—Sĩgũ ruyabeto, Jesure queno tuorũnuña mua. Ito yicõri ĩre jidicãbeja, yiyiju Bernabé ĩnare.

24 Quenarise tuoĩagũ ñayiju Bernabé. Espíritu Santo ĩ sãñajare, Diore riti tuoĩayiju ĩ. Ito bajiri masa jãjarã ĩ busija tuocõri, Jesure boca ãmiyijarã ĩna.

25 Ito bero Tarso wame cutiri cutoju wayiju Bernabé, Saulore ãmagũ. 26 Ĩre bujacõri, "Antioquíaju wato mani", yiyiju ĩre. Ito bajiri ĩna jũarãti wayijarã Antioquíaju. Itoju co rodo ñayijarã ĩna, Jesure tuorũnurã rãca. Jãjarã masare Dios oca riasoyijarã ĩna. Iti cutoju cajero, "Cristiano masa ñama ĩna", yire gayere yisuoyijarã ĩna Jesucristore masirãre. "Cristore masirã ñama", yireoni ñayiju iti.

27 Iti rumuriti Jerusalén gãna, Diore goti ĩsiri masa ejayijarã itoju Antioquíaju. Jesure tuorũnurã ĩna minijua ñaroca, ejayijarã ĩna. 28–30 Sĩgũ Agabo wame cutigu ĩna wato ejacõri wumu rũgũyiju. Espíritu Santore tuocõri ado bajiro busiyiju ĩ: "Judea

sita ñarocõti, ñiojuniro yiroja. Bare jedicoaro yiroja iti sita", yiyiju Agabo. Ito ĩ yija tuocõri: "Judea gãnare ñiojogarã yirãji ĩna. Ĩnare niyeru cõana mani", yi tuoĩa busiyijarã Antioquía gãna Jesure tuorũnurã. Ito bajiri no ĩna rucorocõ ĩsiyijarã ĩna. Ito bajiro yicõri Bernabé, Saulo ĩna jũarãre niyeru Judeaju cũ rotiyijarã ĩna. "Jesure tuorũnurãre ũmatã ñari masare ĩsitẽña", yi rotiyijarã ĩna. Jane mejeju Claudio uju ĩ ñaraju ito bajiro rẽtayiju.

Pedrore Herodes ĩ tubia rotire gaye

12 Iti rumuriti uju Herodes, Jesure tuorũnurãre cunísuoyiju. 2 Ito yicõri, Juan ocabaji Santiagore sĩa rotiyiju ĩ sarera jãina. 3 Itire buto wanuyijarã judio masa. Ĩna wanuja ticõri, Pedrore cuni ñiacõri tubia rotiyiju ĩ. Ito bajiro rẽtacu, naju wadarise uco wuoya mani bare basa ĩna menicati rumuri. 4 Pedro rudibe yirocu, code wasoaronare surara cũyiju Herodes. Co gubocõ coga gubojeno ñayijarã ĩna jeyaro. "Pascua basa busuaqueari rumu, masa riojo Pedrore sĩa roticuja yu", yi tuoĩayiju Herodes. 5 Ito bajiri Pedro quenoguti code ecocõyiju. Ito bajija tuocõri, Jesure tuorũnurã ruje Diore busiyijarã Pedrore yiari.

Tubiara wiju ñagũre Pedrore Dios ĩ bucõare gaye

6 Tubiara wiju surara jũarã watoje cani cũñayiju Pedro. Busuriti ñabojayiju Herodes ĩre sĩa rotira rumu. Jua ma come mana Pedro ya ãmori siayijarã ĩna. Gãjerã surara soje tu code rũgõyijarã ĩna. 7 Ñajasaroti, ángel goayiju. Ito yicõri tubiara wi busu dajacoayiju. Ito yija ángel Pedrore moaĩayiju ĩ yujitoni. Pedro ĩ yujiroca, ado bajiro gotiyiju ángel:

—Coji wumuña mu, yiyiju Pedrore.

Ito yirocati Pedrore siabojara mari, come mari quedicoayiju.

8 —Mu ya yutabuju sãñaña mu, ito yicõri mu ya guboco sãñaña, yiyiju ángel Pedrore.

Ĩ guboco sãñaroca riti:

—Mu ya cubija gũmaña. Waya, yure suya waya mu, yiyiju ángel Pedrore.

9 Ito ĩ yija tuocõri, ĩ bero suya wayiju Pedro. Ito bajia, yi masia mañiju Pedrore. "Riti bajiati iti. Buroti bajiroja gajea", yi tuoĩayiju Pedro. 10 Warã riti jua soje surara ĩna coderi sojeri rẽtayijarã ĩna. Susari soje come soje ñayiju. Iti soje tu ĩna ejaroca itimasiti janayiju iti soje. Ito bajiri budi wacõri ma ĩna warocati ito bajia yi masia manoti godacoayiju ángel. Ito bajiri Pedro sĩgũti tujayiju ĩja. 11 Ito bajija ticõri, "Riti bajia. Herodes yure sĩame yirocu, ¿Ángel yure ĩ bucõatoni, cõayijari Dios?" yi tuoĩayiju Pedro. "Ito bajiri judio masa yure ĩna ñeñaro, ĩna yi ãmorise rẽtabetoja ĩja", yi tuoĩayiju Pedro.

12 Iti tuoĩagũ riti, Juan Marcos jaco, María ya wiju ejayiju ĩ. Iti wiju minijuacõri masa jãjarã ñayijarã, Diore busirã. 13 Soje tu ejacõri, "¿Ñati mua?" yiyiju Pedro. Ito ĩ yija tuocõri, sĩgõ ejabuari maso, Rode wame cutigo, soje tu eja rũgũcõri, tuo rũgõyijo, "¿Ñimu ñati?" yiroco. 14 Ito yicõri iso janaroto riojua, Pedro oca tuo masiyijo iso. Ĩ oca tuo masicõri buto wanu quenacõri soje janabecoti wiju ñarãre gotigo wayijo iso:

—Macũju ñaru Pedro, yiyijo iso ĩnare.

15 Ito bajiro iso yija tuocõri:

—Mecugõ ya mu, yiyijarã ĩna.

Ĩna ito yijare:

—Ri ya yu, yiyijo iso.

Iso ito yijare:

—Dios ñaro gagu ángel ñaguĩji.

Pedrore sĩacõana ĩna, yiyijarã ĩna isore.

16 Ito ĩna yiroca riti, “¿Ñati mʉa, ñati mʉa?” yi rʉgõyijʉ Pedro, macʉjʉ. Soje janacõri, Pedrore ti ʉcayijarã ĩna. 17 Ĩna ʉcaja ticõri, ĩnare oca tayijʉ Pedro, “Yʉti ña”, yirocʉ:

—Ado bajiro bucõami mani Ʉjʉ yʉre, tubiara wijʉ yʉ ñaroca, yi gotiyijʉ ĩnare. Santiagore gotiya adi. Ito yicõri mani ñarãre cʉni gotiya mʉa, yiyijʉ Pedro ĩnare.

Ito yi budi wacõri gajerojʉ wayijʉ Pedro.

18 Iti busuja bero tubiara wi codebojana surara, Pedro ĩ manija ticõri, ruje bʉjatobisijarã ĩna. “¿No bajiyijari Pedro? ¿No wayijari?” yiyijarã ĩna. 19 Ĩ manija ticõri, Pedrore ãma rotibojayijʉ Herodes. Ĩre bʉjabisijarã ĩna. Surarare tubiara wijʉ codebojanare seniĩayijʉ Herodes. No bajiro cʉdi masia mañijʉ ĩnare. Ito bajiri ito codebojanareti, sĩa rotiyijʉ Herodes ĩja. Ito bero Judeajʉ ñabojarʉ wacoayijʉ Herodes, Cesareajʉ ñagʉ wacʉ.

Herodes ĩ godare gaye

20 Tiro gãna ito yicõri Sidón gãnare cʉni ruje junisiniyijʉ Herodes. Sidón gãna, Tiro gãna cʉni canamʉocõri, Herodesre oca quenorã wayijarã ĩna. Ĩ rãca ruje oca queno ãmoyijarã ĩna. Herodes ĩ ñari sita riti bare bʉjasoticõri, “Ĩ junisinija manire bare ecabitiboguĩji”, yirona Herodes ʉjʉ tʉjʉ oca quenorã wayijarã ĩna. Herodesre ĩna bʉsiroto riojʉa, ĩre ejabʉari masʉ ñasagʉ, Blasto wame cʉtigʉre bʉsiyijarã ĩna. Ĩnare jabeto ti maicõri ĩnare bʉsi ĩsiyijʉ Blasto. Ĩ bʉsija tʉocõri, ado bajiro yiyijʉ Herodes:

—Co rʉmʉ ĩnare bʉsicʉja yʉ, yiyijʉ Herodes. 21 Ĩnare ĩ bʉsiroti rʉmʉ ejaroca, ʉjʉ ñagʉ ĩ sãñarise yutabujuri quenarise sãñayijʉ Herodes. Ito yicõri ʉjʉ ya cumuro ñasari cumuro eja rʉjʉcõri, masare oca gotiyijʉ ĩ.

22 Herodes ĩ bʉsija tʉocõri:

—Masʉ meje ñami ãni. Dioti ñami ãni, yiyijarã masa ĩre rʉcʉbʉorã.

23 Ito bajiro ĩna bʉsiroca riti, Dios ñaro gagʉ, ángel Herodes ĩ cõroca yiyijʉ. Ito bero yoa bʉsari becoati ba sĩayijarã ĩ ñajacʉre. “Bʉsibesa mʉa. Jidicãña mʉa. Dios meje ña yʉ. Diore riti rʉcʉbʉoya mʉa”, ĩ yibitire waja, ito bajiro bajiyijʉ ĩ ñajacʉre.

24 Iti rodoti masa jãjarã tʉoyijarã Dios ocare. Ito yicõri jãjarã Jesure boca ãmiyijarã.

25 Bernabé, Saulo rãca Jerusalén gãnare ĩna ãmi ejarise niyeru ĩsicõri, Antioquíajʉ tʉdi wayijarã ĩna. Juan Marcos wame cʉtigʉ ĩna rãca wayijʉ.

Bernabé, Saulo Dios oca ĩna goti ucusʉore gaye

13 Antioquíajʉ Jesure tʉorʉ̃nʉrã rãca ñayijarã Diore goti ĩsiri masa ito yicõri ĩ oca riasori masa cʉni. Ĩna ado bajiro wame cʉtiyijarã: Bernabé, Simón Ñigʉ̃, Lucio Cirene gagʉ, Manaén Galilea gagʉ ʉjʉ Herodes rãca bʉcʉarʉ, ito yicõri Saulo. Itocõ ñayijarã ĩna. 2 Mani Ʉjʉre rʉ̃cʉbʉorona minijuara wijʉ minijua ñayijarã ĩna. Ito bajiri Diore tʉoĩa ãmorã bamena riti ĩre bʉsi ñayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna bajiroca Espíritu Santo ado bajiro ĩnare gotiyijʉ:

—Bernabé, Saulore cʉni ñasarise yʉre ĩna moa ĩsitoni besecʉ yʉ. Ito bajiri ĩnare wa rotiba gãjerãre yʉ oca ĩna riasotoni, yiyijʉ Espíritu Santo.

3 Iti oca tʉocõri bamena riti Diore bʉsiyijarã ĩna maji. Ito yi, Diore bʉsirãjʉ Bernabé, Saulore cʉni ãmo jidi jeoyijarã ĩna, ĩnare Dios ĩ ejabʉatoni. Ito bajiro yicõri ĩnare wa rotiyijarã ĩna. “Wasa, quenajaro”, yiyijarã ĩna.

Chipre wame cutiri yogaju apóstol mesa ĩna ware gaye

4 Ito bajiri Espíritu Santo ĩ wa rotiado bajiroti Seleuciaju wayiju Saulo, Bernabé rãca. Ito ejacõri cumaju sãjayijarã ĩna, Chipre wame cutiri yogaju warona. 5 Ito majado Salamina wame cutiri cuto ejayijarã ĩna. Ito ñacõri judio masa ĩna minijuasotiri wiriju Dios oca riasoyijarã ĩna. Juan Marcos wame cutigu ĩna rãca judayiju. Ĩnare ejabuari masu ñayiju ĩ. 6 Iti yoga ñari cutori jeyaro riaso ucurã wayijarã ĩna. Ito bajirã riti Pafos wame cutiri cuto ejayijarã ĩna. Ito sĩgũ judio masu Barjesús wame cutigure ti bujayijarã ĩna. Cumu ñayiju ĩ. "Diore yiari busigu ña yu", yi ruoyiju ĩ masare. 7 Ĩ cumu iti yoga uju Sergio Pablo wame cutigu rãca baba cutiyiju ĩ. Queno tuoĩagũ ñayiju Sergio Pabloama. Ito bajiri Dios oca tuo ãmogũ Bernabé, Saulore cuni ji rotiyiju ĩ. 8 Cumuama Bernabé, Saulo ĩna tuoĩaro bajiro meje tuoĩayiju. Ĩ cumu griego ocana Elimas wame cutigu ñayiju ĩ. Ito gagu uju ĩna busirise tuore ãmobisiju cumu. Ito bajiri, "Ĩna busirisere tuorũnubesa mu", yiyiju cumu iti cuto gagu ujure. 9 Ito yija Espíritu Santo ejabuarena cumure oca sẽoro tijuyiju Saulo. Sĩgũ ñabojagu ti juaji wame cutiyiju Saulo. Gaje ĩ wame Pablo ñayiju. 10 Cumure riti ticõri ado bajiro busiyiju ĩ:

—Ruori masu ña mu. Ñeñaro yi jaigu ña mu. Rũmú macu ña mu. Ito yicõri jeyaro quenarisere tegu ña mu. Mani Uju Diore tegu ña mu. "Ñasarise ña", Dios ĩ yija, "Ñasarise meje ña", ya mu, yiyiju Pablo cumure. 11 Adocãta iti waja ñeñaro mu tuoĩaroca yigu yiguĩji Dios mure. Cajea tibicu ñagũ ya mu. Ito yicõri yoa busari ũmacañi ĩ asirise tibicu yiguja mu, yiyiju Pablo cumure.

Ito ĩ yirocati ĩ ya cajea rãitĩa godacoayiju cumure. Ito bajiri cajea tibicu ñari, ĩre tũa watoni gãjire ãmabojayiju ĩ. 12 Ito ĩ bajija ti ucacõri Jesure tuorũnusuoyiju iti yoga gagu uju. "Riti ña ĩna gotirise", yi tuoĩa rũcubuoyiju ĩ.

Antioquíaju Pablo mesa ĩna ñare gaye

13 Iti rumuriti Pablo ĩ baba mesa rãca Pafos roja ejacõri cumana Panfilia sita, Perge wame cutiri cuto wayijarã ĩna. Itoju ejacõri ĩnare cũ tudiyiju Juan, Jerusalénju tudi wacu mucana. 14 Ito bajibojarocati Pablo, Bernabé cuni Perge ñacõri Antioquía cutoju wayijarã, Pisidia sita tu ñari cutoju. Itona ñacõri tujacãra rumu iti ñaroca, judio masa ĩna minijuari wiju sãja wacõri rujiyijarã ĩna. 15 Itona rujicõri Dios ĩ rotirise ito yicõri Diore goti ĩsiri masa ĩna ucare busi gotija tuoyijarã ĩna. Sĩgũ ĩ busi gotija bero, minijuara wi gãna ujarã Bernabé, Pablore ado bajiro yiyijarã:

—Yu ñarã, oca gotire gaye muare ñaja, gotiya adocãta, yiyijarã ujarã ĩnare.

16 Ito ĩna yija tuocõri, busirocu wumu rũgũyiju Pablo. "Busimenati tuoya mua", yirocu ĩ ya ãmo wuamocõri "busibesa mua", yiyiju ĩ. Ito yicõri ado bajiro yiyiju ĩ ĩnare:

—Yu ñarã Israel sita gãna, queno tuoya mua. Gaje masa ñabojarãti Diore rũcubuorã ñari queno tuoya mua cuni. 17 Dios mani rũcubuogu, mani Israel sita gãna ñicusabatiare beseñi. Ĩnare besecõri queno ĩnare yiñi Dios. Egipto sita gãnare moa ĩsirã ĩna ñabojarocati jãjarã ĩna bujuroca yiñi Dios. Ĩ masirisena Egipto sita gãnare ĩna rudi masitoni ĩnare ĩna ñaroca yiñi Dios. 18 Yucu manoju jũarã masacõ rodori ñayijarã ĩna. Itona ñacõri ñeñaro ĩna yibojarocati, ti usirio yibisiju Dios. Quenoti ñacõayiju. 19 Canaán wame

cutiri sita gãna jua ãmojeno butu gãnare ruyurioyiju Dios, mani ñicusabatia ĩna ya sita ñabojare ĩna rucotoni. 20 Ito bajiri mani ñicusabatia cuatrocientos cincuenta rodori ñayijarã itoju, yiyiju Pablo masare.

'Samuel, Dios oca goti ĩsiri masu ĩ ñaroto riojua ĩna tirũnuronare cũyiju Dios. 21 Samuel Dios oca goti ĩsiri masu ĩ ñaroca: "Sĩgũ gua uju ãmoa gua", yiyijarã mani ñicusabatia Diore. Ito bajiro ĩna yija tuocõri, Saúl, Cis macure ĩna uju ñarocu cũyiju Dios jũarã masacõ rodoricõ. Benjamín ñayoru janerãbatia janamiti ñayiju Saúl. 22 Jũarã masacõ rodori bero mucana uju wasoayiju Dios. Ito bajiri Saúlre bucõacõri Davidjuare uju cũyiju Dios mucana. Davidre tuoĩa busigu, ado bajiro busiyiju Dios: "Yu tija David, Isaí macu, yu robo bajiro usi cutigu ñami ĩ. Ito bajiri yu ãmoro bajiro yigu yiguĩji ĩ", yiyiju Dios, Davidre tuoĩa busigu. 23 Ĩ David ñayoru janerãbatia janamiti ñañi Jesús. Jane mejeju Dios ĩ gotiado bajiroti mani Israel sita gãnare masotoni cõañi Dios Jesure. 24 Jesús riojua ĩ yagu Juan mani ñarã Israel sita gãnare Dios oca riasoyiju ĩ. Ado bajiro gotiyiju Juan ĩna jeyarore: "Mua ñeñaro yirisere jidicãcõri idé gu rotiana ñaruja muare", yiyiju Juan mani ñarã Israel sita gãnare. 25 Ito yicõri ĩ godaroto riojua busa bajiroti ado bajiro yiyiju Juan: "Ĩti ñaguĩji Dios ĩ cõaru, ¿yire masiati mua yure? Meje ña yuama. Nocõ mejeti ejagu yiguĩji mani yagu. Ĩ ñagũ yiguĩji ñasagu. Yuama meje ña. Mua robo bajiguti ña yuama. Ĩ ñagũ yiguĩji ñasari masu", yiyiju Juan mani ñarãre, yiyiju Pablo, masare gotigu.

26 'Yu ñarã, Abraham janerãbatia ña mani. Queno tuoya mua. Gaje masa ñabojarãti Diore rũcubuorã ñari queno tuoya mua cuni. "No Jesure tuorũnugũre masogũ yiguĩji Dios", yire oca manire cõañi Dios. 27 Ito bajibojarocati Jerusalén gãna ito yicõri ĩna ujarã cuni, "Ĩ ñami Dios Macu manire masoru", yi masibisijarã ĩna. Ito yicõri co rumu tujacãra rumu ruyabeto Dios oca goti ĩsiri masa ĩna ucare gãjerã ĩna ti gotibojarocati tuo masibisijarã ĩna. Ito bajiri Jesús ĩ ejaja, "Dios ĩ cõaru ñami ĩ", yi masibisijarã ĩna. Ito bajiri Jesure ĩna sĩa rotija, Dios oca goti ĩsiri masa ĩna ucado bajiroti rẽtayiju ĩja. 28 "Seti ña ĩre", yi masimena ñabojarãti, "Sĩa rotiya ĩre", yirona Pilatore josayijarã ĩna. 29 Jesure ĩna sĩaja, Diore goti ĩsiri masa ĩna tuoĩa uca yuado bajiroti rẽtayiju. Jesure ĩna sĩaja bero yucutẽoju ñagũre rujioyijarã gãjerã. Ito yicõri gũta gojeju ĩre yujeyijarã. 30 Ito bajibojarocati Dioama mucana tudi Jesús ĩ catiroca yiñi. 31 Galileana wacõri Jerusalénju ĩre baba cutigoanare co rumu meje goaĩoyiju Jesús. Ito bajiri ĩnati ñama adocãta, "Riti bajia. Tudi caticoami Jesús", yi masare gotirã.

32 'Ito bajiri yu, Bernabé rãca oca quenarise muare goti eja gua. "Masare queno yicuja yu", yi mani ñicusabatiare Dios ĩ gotiado bajiroti gotia gua muare. 33 Mani ñicusabatiare ĩ gotiado bajiroti manire queno yiñi Dios. Ito bajiri mucana tudi Jesús ĩ catiroca yiñi ĩ. Itire gotigu ado bajiro ucañi David ñayoru, Dios oca gotigu: "Mu ña yu Macu. Adi rumu godaru mu ñabojarocati mu catiroca ya yu", yiyiju Dios, yi ucañi David, Salmos wame cutiri tuti ucasuogu. 34 "Jesús ĩ godaja bero mucana tudi ĩ catiroca yigu yiguja yu. Ito bajiri tudi godabiquĩji", Dios ĩ yire gaye ado bajiro gotia ĩ oca tutiju: "Davidre yu goticãdo bajiroti, queno mure yigu yiguja yu ĩja", yiyiju Dios yi ucare ña papera tutiju. 35 Gaje tutiju cuni ito bajiroti gotia. Tuote: "Queno yigu ñami mu Macu. Ito bajiri ĩ ya ruju jogabe yirocu, mucana tudi catiroca

yigu yiguja mu", yi ucañi David ñayoru.
36 Ĩmasi gaye tuoĩagũ meje ito bajiro
ucañi David. Catiguju Dios ĩ ãmoro
bajiro riti yiyiju David. Ito yicõri ĩ
ñarãre queno ejabuayiju. Ito bero co
rodo meje ñacõri godañi David. Ito
bajiri ĩ ñicusabatia tu ĩre yujeyijarã
ĩna. Itoju ĩ ya ruju jogadoja. 37 Jesús
ya rujuama jogabisija, mucana Dios ĩ
catiroca yijare. 38 Yu ñarã tuoya mua.
Jesuna suoriti mani ñeñaro yirisere
ãcabojore ña. Iti gayere muare gotia
gua. 39 No Jesure tuorũnugũreti ĩ ñeñaro
yirise ãcabojoguĩji Dios. Moisés ĩ rotirise
riti mani tuorũnujama, mani ñeñaro
yirise ãcabojobiquĩji Dios. 40 Queno
tuoĩaña mua, jane mejeju Dios oca goti
ĩsiri masa, ĩna gotiado bajiroti muare
rẽtame. Ado bajiro ucañi ĩna Dios oca
gotirã:

41 Queno tuoya yure aja tudirã mua.
Yure tuorũnubiticõri jeame
ũjuroju warã yirãji mua. Yu
ña Dios. Mua tiroca tiyamani
ĩogũ yiguja yu. Gãjerã muare
ĩna goti rẽtobubojarocati tuo
masimena yirãji mua. Ito bajiri
mua tuorũnubitirena suori,
godarã yirãji mua, yiyiju Dios,
yi ucañi ĩre goti ĩsiri masu, yi
riasoyiju Pablo Antioquía gãna
masare.

42 Ito bajiro busi tĩocõri budi wayijarã
Pablo mesa, judio masa ĩna minijuari
wire. Ĩna budi waroca iti wi minijua
ñarã:

—Gaje tujacãre mucana tuo remo
ãmoa gua, yiyijarã ĩna.

43 Ĩna minijua jidicãja bero jãjarã
judio masa Pablo, Bernabére cuni
suyayijarã. Ito yicõri jãjarã judio masa
ĩna yire tuoĩa rũcubuobojana cuni Pablo
mesare suyayijarã ĩna. Ito yija ado
bajiro gotiyijarã Pablo mesa ĩnare:

—Dios queno ĩ yirisere rũcubuo
jidicãbesa mua. Ito yicõri Dios bajiro
sĩgũ robo usi cutiya mua, yiyijarã Pablo
mesa ĩnare.

44 Ito bero gaye tujacãre, iti cuto
gãna jãjarã busa minijuayijarã Dios
oca tuorona. 45 Ito bajiro jãjarã masa
Dios oca tuo ãmorã ĩna ejaja ti teyijarã
judio masa. Ito yicõri Pablo ĩ gotibojaja,
gajero bajiro riti cudiyijarã ĩna. Ito
yicõri ĩre aja tudiyijarã ĩna. 46 Ito ĩna
yija ticõri, buto oca sẽorena busiyijarã
Pablo mesa:

—Dios ĩ rotiro bajiro cajero ĩ oca
muare riasosuobu yu. Ito bajibojarocati
iti ocare queno tuorũnubea mua. Ito
bajiro mua yija, "Dios rãca catitĩña
ãmobea gua", yiado bajiro bajicu.
Ito bajiri adi rumuri judio masa meje
ñarãre Dios oca gotia gua. 47 Ito bajiro
rotiñi Dios ĩ oca tutina. Ado bajiro gotia
iti:

Judio masa meje ñarãre muare
cũcu yu, yu oca mua gotitoni.
"No Jesucristore tuorũnugũreti
masogũ yiguĩji Dios", yi masa
ñajedirore mua goti batotoni
muare cũcu yu, yi gotia Dios oca.
Ito bajiro cũñi Dios guare, yiyiju
Pablo, masare gotigu.

48 Iti tuocõri judio masa meje ñarã
buto wanu quenayijarã. "Dios oca
quenariseguti ña", yiyijarã ĩna. Ito
yicõri ĩ rãca catitĩñarona ĩ beseana ĩre
tuorũnuyijarã ĩna. 49 Ito bajiri Dios
oca tuorũnucõri ĩ oca quenarise masa
jeyarore goti batoyijarã ĩna. 50 Ito
bajibojarocati judio masama Pablo,
Bernabé rãca ĩna tuoĩaro bajiro meje
tuoĩa codeyijarã. Ito bajiri oca meni
ãmorã, iti cuto gãna ñasarãre ito yicõri
Diore rũcubuorã romia ñasarãre cuni
gotiyijarã. Bernabé Pablore masa ĩna
usirio coderoca yiyijarã judio masa. Ito
bajiri judio masare tuorũnucõri Pablo
mesare bucõayijarã iti cuto gãna. 51 Iti
cutore budi warã ĩna ya guboju sita
wãrisere ja batecãyijarã ĩna. "Mua adi

cuto gãna ñeñaro yirã ña, ito yicõri seti ña muare", yireoni ñayiju iti. Ito bajiro yicõri, Iconio wame cutiri cutoju wacoayijarã ĩna. 52 Ito ĩna budigoadoju Jesure tuorũnurã queno usi cuti quenaro ñayijarã ĩna. Ito yicõri Espíritu Santo quedi sãja ecoana ñayijarã ĩna.

Iconio wame cutiri cutoju Pablo mesa ĩna ña ucure gaye

14 Icononioju ejacõri judio masa ĩna minijuasotiri wiju sãja wayijarã Pablo mesa. Ito bajicõri Jesús ocare gotiyijarã ĩna. Iti oca tuocõri jãjarã Jesure tuorũnuyijarã. Judio masa ito yicõri judio masa meje ñarã cuni Jesure tuorũnuyijarã ĩna. 2 Ito bajibojarocati coriarã judio masa ñarã Jesure tuorũnumena, judio masa meje ñarãre Pablo mesare ĩna junisinitoni oca meni codeyijarã ĩna. Ito bajiri Pablo mesare, "Queno yirã meje ñama ĩna", yi tuoĩayijarã ĩna. 3 Ito bajiro ĩna yi codebojarocati Iconioju yoari ña ucuyijarã Pablo mesa. Itoju ña ucurã buto oca sẽocõri, "Masare ti maicõri queno yiñi Cristo", yire oca goti ucuyijarã ĩna. "Riti ña iti oca. Riojo Jesús oca gotiama ĩna", masa ĩna yitoni, tiyamani Pablo mesa ĩna ĩoroca yiyiju Dios. 4 Iti cuto gãna ricati riti tuoĩayijarã. Coriarã judio masa robo bajiro tuoĩayijarã. Gãjerã Pablo mesa robo bajiro tuoĩarã ñayijarã. 5 Ito yicõri judio masa, judio masa meje cuni, ujarã robo bajiro tuoĩacõri Pablo mesare oca menicõri, "Ĩnare gũtana rea sĩaruja mani", yiyijarã ĩna. 6–7 Ito bajiro ĩnare busija tuo masicõri, Licaonia sitaju rudi wayijarã Pablo mesa. Iti sitaju ejacõri Dios oca quenarise goti ucuyijarã ĩna. Listra wame cutiri cuto ito yicõri Derbe wame cutiri cutoju cuni goti ucuyijarã ĩna. Ito yicõri iti cutori tu gãnare cuni Dios oca goti ucuyijarã Pablo mesa.

Listra gãna Pablore gũta ĩna reare gaye

8 Listraju sĩgũ ruduru ñayiju. Ito bajiro wabicu rujearu ñayiju ĩ. 9 Ito Pablo masare ĩ busija tuo rujiyiju ruduru. Rudururure tijucõri, "Yure yisioguĩji Dios", yi tuoĩa masigũ ñami, yi tuoĩayiju Pablo. 10 Ito bajiri ado bajiro oca sẽoro gotiyiju ĩ ruduruure:

—Wumuña. Riojo rũgõña mu, yiyiju Pablo ruduruure.

Ito ĩ yirocati wumu rũgũ wayiju ruduru ñabojaru. 11 Ito bajiro bajija ticõri, ito gãna ĩna ocana:

—Aba, mani rũcubuorã masa ruju robo bajiro ruju cuticõri ejama mani tu, yi awasã busiyijarã ĩna.

12 Bernabére Zeus wame yiyijarã ĩna. "Mu ña gua rũcubuogu, jeyaro masigũ", yireoni ñayiju, "Zeus", yire. Ito yicõri Pablo queno goti masigũ ñajare Hermes wame yiyijarã ĩna. "Gua rũcubuogu, rẽtoro queno goti masigũ ña mu", yireoni ñayiju, "Hermes", yire. 13 Iti cuto tunimaju Zeusre rũcubuora wi ñayiju. Iti wi gãna ĩnare riasori masu rãca Bernabé, Pablore rũcubuo ãmoyijarã ĩna. Ta wecuare go bedori jeocõri ĩnare tũa wayijarã. Cuto sãjara soje tu ejacõri wecuare sĩa ãmobojayijarã, Pablo mesare rũcubuorona. 14 Ito bajiro ĩna yi ãmoja ti masicõri, ĩna ya yutabuju tũa ñigãyijarã Pablo mesa. "Ñeñaro yi ãmoa mua", yirona ito bajiro yiyijarã ĩna. Ito bajiro yi ĩocõri, masa wato oca sẽoro ũmajudayijarã ĩna busirona:

15 —¿No yija ito bajiro yi ãmoati mua? Mua robo bajirã, masati ña gua cuni. Dios robo bajirã meje ña gua. Muare Dios oca quenarise gotirã wadibu gua. Mua meni rujeoanare rũcubuorã yiboja mua. Ito bajiri itire jidicãcõri, Dios catigujuare tuorũnuña mua. Ĩ ñami adi sita, macãrucũro, ũmuari,

riari cuni meniru. Ito yicõri mani tirise, mani tibiti cuni jeyaro rujeoru ñami. 16 Jane mejeju gãna bucurã ĩna yisotiado bajiroti ĩna yi ãmoja, ĩnare ti tujabitibojaguti, jidicã rotibisiju Dios. 17 Diore ĩna rũcubuobitibojarocati ĩnare queno yiyiju Dios, “Ito bajiro queno yigu ñami Dios”, ĩna yi masitoni. “Ñaguũji Dios”, mani yi masitoni manire ĩ queno yirise ĩoami Dios. Tite mua. Ide queoami. Queno rica mani bujaroca yami. Mani yaji quenaroca yami. Ito yicõri mani ya usiju queno mani wanu quenaroca yami Dios, yiyijarã Pablo mesa ĩnare.

18 Ito bajiro ĩna yibojaroca riti, wecuare sĩa ãmobojayijarã masa Pablo mesare rũcubuorona. Ito bajiro ĩna yija ticõri, “Guare rũcubuorona wecuare sĩabesa mua”, josari yi camotayiju Pablo masare.

19 Iti rumuri judio masa Antioquía gãna ito yicõri Iconio gãna ejayijarã. Ito ejacõri iti cuto gãna Pablore ti junisinijaro yirona, ĩnare oca meni ejayijarã ĩna. Ito bajiri Pablore gũta reayijarã masa ĩre sĩa ãmorã. “Usi jedicoami ĩja”, yi tuoĩacõri cuto sõjuaju ĩre weja wayijarã ĩna. 20 Ito bajiro ĩna yibojarocati ĩ tu Jesure masirã ĩna minijuaroca tujacoayiju Pablo. Tujacõri ĩna rãca cutoju tudi wayiju ĩ. Gaje rumu Derbe wame cutiri cutoju wayiju Bernabé rãca.

21 Ito ejacõri Dios oca quenarise masare riasoyijarã ĩna. Ĩna ito bajiro gotija tuocõri, jãjarã Jesure tuorũnuyijarã. Ito yija bero Listraju, Antioquíaju, Icontoju tudi wayijarã ĩna. 22 Iti cutori ejacõri Jesure tuorũnurãre busiyijarã ĩna. Ito bajiro ĩna busija tuocõri, buto busa Jesure tuoĩa oca sẽoyijarã ĩna iti cutori gãna: “Diore tuorũnu jidicãbesa mua. Ũmacũju ĩ rotiroju mani ejaroto riojua jaje tõbuja bujatobitirã yirãji mani. Ĩ rotiroju mani eja ãmoja, ito bajiro rẽtare ñaroja manire”, yi goti ucuyijarã ĩna. 23 Coju minijuara wi ruyabeto Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarona bese cũyijarã ĩna. Diore rũcubuorã bamena riti Diore busiyijarã ĩna. “Ado gãna ñama mure tuorũnurã. Ĩnare ejabua masia mu”, yiyijarã Pablo mesa Diore.

Antioquíaju Pablo mesa ĩna tudi ware gaye

24 Ito bajiro ĩna yija bero Pisidia wame cutiri sita rẽta wacõri Panfilia sitaju ejayijarã ĩna. 25 Perge wame cutiri cuto Dios oca goti tĩocõri, Atalia wame cutiri cutoju wayijarã ĩna. Riaca jajosa tunima ñayiju iti cuto. 26 Ito cumana jẽa wacõri Siria sitaju Antioquía wame cutiri cutoju wayijarã ĩna. Antioquía ñayiju cajero ĩna wasuoado. Itiguti Dios oca ĩna goti ucuroto riojua, “Mu ĩnare moare cũado bajiro riti ĩna moa masitoni ĩnare ejabuaya”, yiyijarã Jesure tuorũnurã Diore. Ito bajiri ĩna rotiado bajiroti moa ucu tĩorã Antioquíaju tudi ejayijarã ĩna mucana Pablo mesa. 27 Itoju Antioquíaju tudi ejacõri Jesure tuorũnurãre miojuyijarã ĩna mucana. Ito yicõri jeyaro Dios ĩ ejabuare gaye gotiyijarã ĩna:

—Queno ejabuaquĩ Dios guare.

Ito bajiri judio masa meje ñarã cuni Dios oca quenarise tuocõri, Jesure tuorũnuama ĩna, yi gotiyijarã ĩna. 28 Itoju Jesure tuorũnurã rãca yoari ñayijarã Pablo mesa.

Jerusalénju ĩna minijuare gaye

15 Iti rodoriti Antioquíaju ejayijarã Judea sita gãna. Ito ejacõri Jesure tuorũnurãre judio masa ĩna yisotirere riasoyijarã ĩna:

—Jane mejeju Moisés ñayoru ĩ rotiado bajiro wiro mua tabeja, muare masobiquĩji Dios, yiyijarã ĩna. 2 Ĩna ito yija tuo tujabiticõri ruje gãmeri busi

tuoĩayijarã Pablo mesa ĩna rãca. Ito bajiri, “¿Riti ñati?” yirona Pablo mesare Jerusalénju cõayijarã Jesure tuorũnurã:

—Itoju ejacõri Jesús ĩ cũana rãca ito yicõri Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarã rãca cuni busiba mua. Riti iti ñaja, tuoba. Wasa. Quenajaro, yiyijarã itiju gãna Jesure tuorũnurã.

3 Ito ĩna yija tuocõri, Jerusalénju wasuoyijarã Pablo mesa. Jerusalénju warã Fenicia sita, Samaria sita cuni Dios oca riaso rẽta wayijarã ĩna, iti cutori gãna. “Gua riasoja, judio masa meje ñarã, ñeñaro ĩna yirise jidicãcõri Diore tuorũnucã ĩna. Manire bajiroti Diore tuorũnucã ĩna cuni”, yiyijarã Pablo mesa ĩnare. Ito bajiro ĩna yija tuocõri, buto wanu quenayijarã Jesure tuorũnurã.

4 Jerusalénju ĩna ejaroca queno wanu quenare rãca ĩnare boca ãmiyijarã Jesús ĩ cũana, Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarã ito yicõri Jesure tuorũnurã ñarocõti. Masa ĩna seniĩaja bero, “Judio masa, judio masa meje ñarãre cuni gua riasoja, guare queno ejabuañi Dios”, yi gotiyijarã Pablo mesa. 5 Ito bajiro ĩna yija tuocõri, coriarã fariseo gaye tuoĩagoana Jesure tuorũnurã busirona wumu rũgũyijarã:

—Mani masa meje ñarã Jesure ĩna tuorũnuja, mani yisotiro bajiro ĩna yire ãmoa gua. Moisés ĩ rotire gaye cudirujama ĩna, ito yicõri wiro tarujama ĩna, yiyijarã fariseo gaye tuoĩagoana ito gãnare.

6 Ito yija Jesús ĩ cũana, Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarã cuni minijuayijarã iti oca bajirisere tuoĩa busirona. 7 Yoari ĩna gãmeri busija bero busirocu wumu rũgũyiju Pedro:

—Yu ñarã queno tuoya mua. Mua rãca ñagũre yure beseñi Dios, judio masa mejere cuni ĩ masore oca yu gotitoni. Ito bajiro beseñi Dios yure, Jesure ĩna tuorũnutoni. Iti gayere queno masia mua. 8 Dios ñami masa ĩna tuoĩarisere masigũ. Judio masa meje ñarã ĩna ñama yu ñarã, yirocu ĩnare Espíritu Santo queno sãñi Dios, manire ĩ queo sãdo bajiroti. 9 Manire ĩ ti mairo bajiroti ĩnare cuni ti maiami Dios. Jesure ĩna tuorũnuja ĩna ñeñaro yirisere ãcabojoñi Dios ĩnare, manire ĩ ãcabojoado bajiroti. 10 Dios ĩ gotirisere queno tuorũnubea mua. Ito bajiri Moisés ñayoru ĩ rotirisejuare cudijaro ĩna yirona, Jesure masisuorãre buto josa mua. Moisés ĩ rotirisere ñarocõti yiro robo bajiro cudi jeobisĩ mani ñicusabatia cuni. Ito bajiri mani cuni jeyaro ĩ rotigore cudi jeoado ma. “Mani ñicusabatia bajiro gãjerã ĩna cudibeja, Jesure masirã meje ñama ĩna”, yi tuoĩaboja mua. 11 Ado bajirojua bajia: Manire ti maicõri manire goda ĩsiñi Jesucristo. Ito bajiri ĩre mani tuorũnuja ticõri, manire masoñi Dios. Ito bajiroti Jesure ĩna tuorũnuja ticõri judio masa meje ñarãre cuni masoñi Dios, yiyiju Pedro ĩnare.

12 Ito ĩ yija tuocõri, busimenati Pablo, Bernabé ĩna busija queno tuoyijarã ĩna ĩja: “Dios ĩ ejabuarisena judio masa meje ñarãre jaje tiyamani ĩocu gua”, yiyijarã Pablo mesa. 13 Ĩna busi tĩoja bero Santiago wame cutigu ado bajiro yiyiju:

—Yu busirisere queno tuoya yu ñarã mua. 14 Jĩju ado bajiro gotimi Simón Pedro manire: “Judio masa meje ñarãre cuni queno yiñi Dios. Ito bajiri ĩnare besecõri ĩ ñarã ñaroca yiñi Dios”, yi gotimi Pedro manire. 15 Ito bajiroti yi ucayijarã Diore goti ĩsiri masa jane mejeju. Iti oca ado bajiro gotia:

16–18 Jane mejeju David ñayoru bero gãna masa ujarã ĩna ñarise susayiju. Ito bajiri ija Davidre yu goticãdo bajiroti yicuja yu. Sĩgũ ĩ janerãbatia macure uju ñarocu cũgũ yiguja yu. Ito bajiro yu

cũja bero judio masa meje ñarã cuni yure rũcubuorã yirãji ĩna. Yu ñarã ñaroca yigu yiguja yu ĩnare, yi gotiami mani Uju Dios, yi ucañi Diore goti ĩsiri masa, yi gotiyiju Santiago ĩnare.

19 'Ito bajiri ado bajiro tuoĩa yu, yiyiju ĩ mucana: Mani masa meje ñarã Diore ĩna tuorũnuja, usirioro ĩnare yi codebitiruja mani. Ito yicõri jaje rotire gaye rotibitiruja manire. 20 Ado bajiro paperana mani goti ucaja quena ĩnare: "Ĩna meni rujeoru ruju robo bajiro meni rujeocõri ĩna ecabojarisere babitiruja mua. Muamasiti mua ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti ñeñaro yibesa. Ãmuma wãñiatanare babesa. Baroto riojua rí cõaja quena. Ito yicõri rí idibeja quena", yi mani goti ucaja quena. 21 Ito bajiro riti coji tujacãre ruyabeto Moisés ñayoru ĩ rotire gaye riasore ña, mani masa minijuari wiju. Ito bajiro riasotiyijarã ĩna jane mejeju co cuto ruyabeto, yiyiju Santiago.

Judio masa meje ñarãre ĩna papera cõare gaye

22 Ito ĩ yija tuocõri, Jesús ĩ cũana, Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarã, ito yicõri Jesure tuorũnurã jeyaro ado bajiro yiyijarã: "Santiago ĩ yiro bajiroti yiana mani. Ito bajiri coriarã mani rãca gãna beseruja mani, Pablo mesa rãca adi papera ĩna ãmi watoni", yiyijarã ĩna. Ito bajiri Judas Barsabás wame cutigu ito yicõri Silas wame cutigure beseyijarã ĩna Antioquíaju Pablo mesare baba cuti warona. "Ĩna ñama rũcubuoana", yi tuoĩacõri ĩnare beseyijarã ĩna. 23 Ito bajiro besecõri Antioquíaju ãmi warotire ĩnare papera ĩsiyijarã ĩna. Ado bajiro yi gotiyiju iti papera:

"Gua Jesús ĩ cũana, Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarã, ito yicõri Jesure tuorũnurã jeyaro adi papera cõa gua. ¿Ñati mua Antioquía gãna, Siria sita gãna ito yicõri Cilicia sita gãna ñati mua cuni? Jesure tuorũnurã mua ñajare, judio masa meje mua ñabojarocati, sĩgũ rĩare bajiro bajirã ña mani. 24 Ado bajiro oca tuocu gua. Coriarã ado gãna mua tu ejacõri usirioro yiñi ĩna. Ĩnare cõabiticu gua. Riojo gotimenati mua tuoĩarise wisaroca yiñi ĩna. 'Ũmugũre mua wiro tabeja, ito yicõri Moisés ñayoru ĩ rotire gaye mua cudi jeobeja, Jesure tuorũnurã meje ña mua', yi ruoñi ĩna muare. Ito bajiro ĩna gotibojarocati, 'Itire gotitẽña mua', yi cõabiticu gua mua tuju ĩnare. 25 Ito bajiri sĩgũre bajiro tuoĩacõri busironare besecõri cõamu gua mua tu. Gua mairã Pablo, Bernabé rãca baba cuti wa rotibu gua ĩnare. 26 Mani Uju Jesure cudirona ĩ ocare goti ucuyijarã ĩna. Gãjerã ĩna sĩa ãmobojarocati Jesús ocare goti tarojobisijarã ĩna. 27 Ito bajiri muare gotironare Judas, Silasre cuni muare cõa gua. Ĩnamasiti gua ucarisere goti jeorã yirãji ĩna muare. 28 Espíritu Santo bajiro tuoĩacõri jaje roti masibea gua muare. Ito bajiri adi gua ucaro bajiro riti muare rotia gua. 29 Ĩna meni rujeorure ĩna ecabojarisere babesa mua. Ríre cuni idibesa. Ãmuma wãñiatanare babesa. Baroto riojua rí cõaja quena. Ito yicõri muamasiti mua ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti ñeñaro yibesa. Gua rotiro robo mua cudija, ñaro bajiro cudirã yirãji mua. Itocõ oca goti uca gua muare. Queno ñaña mua", yi ucañi ĩna.

30 Ito yi ucaja bero iti papera ãmi wa rotiyijarã ĩna. Ãmi wacõri Antioquíaju ejacõri Jesure masirãre miojuyijarã ĩna. Ito yicõri ĩna minijuaja bero papera ĩnare ĩsiyijarã ĩna. 31 Iti papera ticõri buto wanu quenayijarã ĩna ito gãna. Oca riojo gotire gaye iti ñaja wanu quenayijarã ĩna. 32 Ito yija Judas, Silas cuni Dios oca goti ĩsiri masa ñari ito gãna Jesure tuorũnurãre jaje Dios oca

goti masioyijarã ĩna. Iti oca tuocõri buto busa Diore tuo oca sẽoyijarã ĩna. 33 Udia rumu berocõti Jesure tuorũnurã rãca ñacõri ware tuoĩayijarã ĩna. “Guare cõacãna tuju tudi warã ya gua mucana”, yiyijarã ĩna. “Queno waja mua. Quenajaro muare cõana”, yiyijarã ĩna ito gãna Jesure tuorũnurã. 34 Ito ĩna yibojarocati, “Ado tujacuja yuama”, yi tuoĩayiju Silas. 35 Pablo mesa cuni, Antioquíaju tujayijarã. Ito gãnare riasoyijarã ĩna, gãjerã Jesure tuorũnurã rãca. Dios oca goti tarojobisijarã ĩna.

Tudi mucana Pablo Dios oca ĩ goti ucure gaye

36 Ito yija co rumu ado bajiro yiyiju Pablo Bernabére:

—Dios oca mani goti ucura cutoriju mucana tudi ti ucuruja mani. Jesure tuorũnurã no bajiro ĩna bajija tito mani, yiyiju Pablo Bernabére.

37 Ĩna rãca warocu Juan Marcosre ji ãmobojayiju Bernabé. 38 Ito bajiro ĩ yibojarocati, Pablojuama ãmobisiju. Panfiliaju ĩna ñaroca Dios oca goti tarojoyiju Juan Marcos. Ito yicõri Jerusalénju tudi wayiju ĩ. Ito bajiri mucana ĩre ji ãmobisiju Pablo. 39 Yoari itire tuoĩa gãmeri busiyijarã ĩna. Ito bajibojarocati sĩgũre bajiro tuoĩa masibisijarã ĩna. Ito bajiri batacõri ricati riti wayijarã ĩna. Ito bajiri Juan Marcosre ãmi wayiju Bernabé. Cuma sãjacõri, Chipre wame cutiri yogaju jẽa wayijarã ĩna. 40 Pablojuama Silasre baba cutiyiju ĩ rãca warocu. Itoju ĩna waroto riojua Dios ĩna rãca ñatoni Diore seniyijarã Jesure tuorũnurã itoju gãna. Ito yija bero ware goticõri wasuoyijarã Pablo mesa. 41 Ito warãju Siria sita, Cilicia sitaju cuni Dios oca goti rẽta wayijarã ĩna. Ito bajiri Jesure tuorũnurã rãca busicõri buto busa Jesure ĩna tuorũnu oca sẽoroca yiyijarã Pablo mesa.

Pablo mesare Timoteo ĩ baba cuti ware gaye

16 Itona wacõri Pablo mesa Derbe, Listra wame cutiri cutoriju ejayijarã ĩna. Itoju ejacõri Jesure tuorũnugũre bujayijarã ĩna. Timoteo wame cutiyiju ĩ. Ĩ jaco judio maso ñayijo Jesure tuorũnugõ. Ito yicõri ĩ jacu griego masu ñayiju. 2 Listra gãna, ito yicõri Iconio gãna Jesure tuorũnurã queno tuoĩa busiyijarã ĩna Timoteore. 3 Iti masicõri Timoteo ĩna rãca ware ãmoyiju Pablo. Ito bajiri Timoteore wiro tayiju Pablo. Ĩ wiro tabeja judio masare tegu robo bajiro bajiguĩji yirocu, tayiju Pablo Timoteore. “Griego masu ñami ĩ. Ito bajiri wiro taya macu ñami ĩ”, yi masiyijarã judio masa Timoteore. “Manire tegu wiro taya macu ñami”, judio masa ĩna yibe yirocu, Timoteore wiro tayiju Pablo. 4 Listraju ĩna ñaja bero gaje cutoriju wayijarã ĩna. Ito yicõri Timoteo ĩna rãca baba cuti wayiju. Iti cutoriju Dios oca goti rẽta wayijarã ĩna Jesure tuorũnurã ĩna cuditoni. Jerusalén gãna apóstol mesa ito yicõri Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarã, “Gotiba”, ĩna yiado bajiroti co cuto ruyabeto riaso rẽta wayijarã ĩna. 5 Ĩna ito yija tuocõri, Jesure tuorũnurã buto busa Jesure tuorũnu oca sẽoyijarã, ito yicõri Jesure tuorũnu jidicãbisijarã ĩna. Ito beroca rumuri Jesure masirã jãjarã busa ña wayijarã ĩna.

Cãiriju Pablo Macedonia gagure ĩ tire gaye

6 “Asiaju mani goti ucure ãmobeami Espíritu Santo”, yi masicõri itoju wabisijarã ĩna. Ito bajiri Frigia, Galacia sitaju rẽta wayijarã Pablo mesa. 7 Ito rẽta wacõri Misia sita susariju ejayijarã ĩna. Itijuna Bitinia sitaju ware tuoĩabojayijarã ĩna. Ito bajibojarocati Espíritu Santo itoju cõabisiju ĩnare.

8 Misia sita rẽta wacõri Troas wame cutiri cutore roja ejayijarã ĩna. 9 Iti cuto ejacõri iti ñami cãitiyiju Pablo. Ado bajiro cãitiyiju ĩ: Sĩgũ Macedonia gagu ĩ tu rũgõja tiyiju ĩ. “Adoju Macedoniaju waya. Guare ejabuagu waya”, yiyiju ĩ Macedonia gagu Pablore. 10 “Ito bajiro cãitibu yu”, Pablo ĩ yija tuocõri, “Macedoniaju ĩ oca riasore ãmoami Dios”, yicu gua. Ito bajiri warona gua ye seocu gua. Yu adi papera tuti ucari masu, wacu ĩna rãca.

Filipos cutoju Pablo mesa ĩna ña ucure gaye

11 Troasna cumana wacu gua. Riojoti Samotracia wame cutiri yogaju wacu gua. Gaje rumu Neápolis ejacu gua. 12 Itiuna Filiposju wacu gua. Romano masa meni rujeocõri ĩna ñari cuto ñayiju iti cuto. Macedonia sitaju ñasari cuto ñayiju iti cuto. Yoari ñacu gua jabeto iti cutore. 13 Co rumu tujacãra rumu ñaroca cuto sõjua riacaju ejacu gua. “Iti cuto gãna Diore ĩna busisotiriju ñaroja”, yire masicu gua. Ito ejacõri rujicu gua. Ito rujicõri romia ito minijua ñarãre Jesús oca goticu gua. 14 Sĩgõ ĩna rãca gago Lidia wame cutigo ñacõ. Tiatira wame cutiri cuto gago ñacõ iso. Iso ñacõ saya quenarise sũa ñirise ĩsiri maso. Iso romio Diore maigõ tuo rujicõ Pablo ĩ busija. Pablo ĩ busirisere iso queno tuo masitoni isore ejabuañi Dios. Ito bajiri Pablo ĩ busirise queno tuo ñiacõ iso. 15 Jesure iso tuorũnuja ticõri, isore idé gucu gua ito yicõri iso ñarãre cuni. Ito yija bero ado bajiro guare busicõ iso:

—“Riti Jesure tuorũnugõ ñamo”, mua yija, yu ya wiju waya, yicõ iso guare.

Iso ito bajiro yija, iso ya wiju tujarã wacu gua.

16 Co rumu Diore masa ĩna busisotiriju wacu gua. Itoju warã mamore ti bujacu gua. Rũmú sãñagõ ñañi iso. Ito bajiro rũmú sãñagõ ñari ijariju bajirotire goti masiyijo iso. Ito bajiri iso ujarã niyeru jairo bujayijarã, ija gaye bajirotire iso goti masigõ iso ñajare. 17 Iso romio guare ũma suyacõri ado bajiro awasãcõ iso:

—Ãna ũmua Dios ũmacũju gagure cudirã ñama. Jesure mua tuorũnuja, masoana ñarã yirãji, yi gotiama ĩna muare, yi awasãcõ iso masa jeyarore.

18 Co rumu meje guare awasã suyacõ iso. Ito bajiro usirioro iso yija tuocõri, quenabisiju Pablore. Ito bajiri juda rũgũcõri isore rũmú sãñagũre ado bajiro yiquĩ Pablo:

—Jesucristo masirisena isore mure budigo rotia yu, yiquĩ Pablo rũmúre.

Ito ĩ yirocati rũmú budigocoaquĩ isore.

19 Isore rũmú budigoja bero, ijariju bajirotire goti masibiticõ iso ĩja. Iso ito bajija ticõri, “Juaji niyeru bujado ma mani”, yi tuoĩacã iso ujarã. Ito bajiri Pablo, Silasre junisinicã ĩna. Ito bajiri ĩnare ñiacõri cuto gudareco ñasariju ujarã riojo ãmi wacã ĩna. 20 Ujarã riojo ãmi ejacõri ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Ãna judio masa mani cuto gãnare oca riawuso ucurã yama ĩna. 21 Ĩna riasorise mani romano masa mani yisotirise bajiro meje bajia ĩnare. Ito bajiri ĩna riasorise ĩna yiro bajiro yibitiruja mani, yicã ĩna, ĩna ujarãre.

22 Ito ĩna yija tuocõri, Pablo mesare buto junisinicã masa cuni. Ito bajiri ĩnare yutabujuri ruacã roticã iti cuto ujarã. Ito yicõri ĩnare baje roticã. 23 Ito bero buto ĩnare bajecõri, tubiara wiju cũ roticã ĩna. Ito yicõri tubiara wi coderi masure cõacã ĩna. “Queno ĩnare tirũnuña”, yicã. 24 Ito bajiro ujarã ĩna yija tuocõri, ĩna tubiasotiriju sõjua busa ñari sõa budi masia maniju ĩnare cũyiju ĩ. Ito yicõri ĩna ya gubori yucu jãina siatu cũyiju ĩ.

25 Ito ĩ yibojarocati Pablo, Silas rãca Diore busicõri ñami gudareco

basayijarã. Gãjerã ito tubiara wiju ñarã
ĩna basaja tuo ñayijarã. 26 Ñajasaroti
sita uerise ejayiju. Ito yicõri tubiara wi
cadayiju. Iti ito bajiroca riti sojeri jana
jedicoayiju. Ito bajicõri tubiara wiju
ñarãre come mari õjo jedicoayiju. 27 Ito
bajijare tubiara wi coderi masu yujiyiju.
Iti sojeri susu jedija ticõri, "Tubiara wi
ñarã wa jedicoana", yire masiyiju ĩ.
Ito bajiri ĩ ya sarera jãi ruayiju ĩmasi
sĩa godarocu yibojayiju ĩ. 28 Ito bajiro ĩ
yirocati Pablo ado bajiro yiyiju ĩre:

—Mumasiti sĩa godabesa. Ado
ñajedicõa gua, yiyiju Pablo ĩre.

29 Ito yija busurise seniyiju tubiara wi
coderi masu. Ito yicõri Pablo mesa tu
ũmaquedi sãja wayiju ĩ. Buto nuruoyiju
ĩ güigu. Ito yicõri ĩna riojo rijomunigãna
ñini rũjũyiju ĩ. 30 Ito yija bero ĩnare
wiocoacõri, ado bajiro ĩnare seniĩayiju
ĩ:

—¿No bajiro yirujati yu, Dios yure ĩ
masotoni? yiyiju ĩ Pablo mesare.

31 Ito bajiro ĩ yija, ado bajiro
cudiyijarã ĩnajua:

—Mani Uju Jesucristore mu
tuorũnuja, mure masogũ yiguĩji Dios,
ito yicõri mu ñarãre cuni masogũ yiguĩji
ĩ, yiyijarã ĩna tubiara wi coderi masure.

32 Ito yicõri mani Ujo Jesucristo oca
busiyijarã ĩna ĩre. Ĩ ya wi gãnare cuni
goti jeoyijarã ĩna. 33 Iti ñami ñaroca riti
maji, ĩna bajere camire coeyiju tubiara
wi coderi masu Pablo mesare. Ĩnare
ito bajiro ĩ yija bero ĩmasi ito yicõri ĩ
ñarãre idé gu rotiyiju ĩ Pablo mesare.
Ito bajiri Jesure ĩna tuorũnuja ticõri,
ĩnare idé guyijarã Pablo mesa ĩja. 34 Ito
yija bero ĩ ya wiju Pablo mesare ãmi
wayiju ĩ. Ito yicõri ĩnare bare ecayiju ĩ.
"Diore tuorũnugũ ña yu ĩja", yi masicõri
ĩ ñarã rãca buto wanu quenayiju ĩ.

35 Busuri iti cuto gãna ujarã, poreciare
cõayijarã, tubiara wi coderi masure,
"Ĩnare bucõaña mu", yirona. 36 Ito yija
tubiara wi coderi masu ado bajiro yiyiju
Pablore:

—Ujarã ĩna rotiro bajiroti muare
bucõare ña yure. Ito bajiri ñe godo
manoti budi wasa mua.

37 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, Pablo ado
bajiro gotiyiju porecia mesare:

—Ñe guare seti manibojarocati
adi cuto gãna ujarã mesa riojo guare
bajecã ĩna. Ito yicõri adi wi tubiara
wi guare cũcã ĩna. Roma gãna gua
ñabojarocati guare tubiacã ĩna. Ito bajiri
adocãta masa ĩna masibetoti guare
bucõa ãmobojama ĩna. Ito bajiro meje
bajiro yiroja. Ĩnamasiti guare bucõarã
wadijaro, yiyiju Pablo porecia mesare.

38 Ito ĩ yija tuocõri, ujarãre gotirã
wayijarã porecia mesa. Ito bajiro
porecia ĩna gotija tuocõri, roma gãnati
Pablo mesa ĩna ñaja, tuo masicõri tuo
güiyijarã ujarã. 39 Ito bajiri Pablo mesa
tuju oca quenorã wayijarã ujarã. Ĩna ito
yija bero, ĩnare ãmi bucõayijarã ĩna.
Gaje cutoju ĩna watoni ĩnare gotiyijarã
ĩna. 40 Tubiara wire budigocõri Lidia
ya wiju wayijarã ĩna Pablo mesa. Ito
ejacõri Jesure tuorũnurãre miojuyijarã
ĩna, Jesús oca gotirona. Iti oca tuocõri
buto busa Jesure tuorũnu oca sẽoroca
yiyijarã ĩna. Ĩna ito yija bero gaje cuto
wayijarã ĩna ĩja.

Tesalónica cutoju oca rujeare gaye

17 Filiposjure budi wagocõri,
Anfípolis ito yicõri Apolonia
rẽta wayijarã ĩna Pablo mesa. Ito bero
Tesalónica wame cutiri cutoju ejayijarã
ĩna. Iti cutoju judio masa ĩna minijuari
wi ñayiju. 2 Pablo ĩ yisotiro bajiro yigu
ĩna minijuara wiju wayiju. Ito yicõri
udiaji tujacãre ĩnare Dios oca gotiyiju
ito minijua ñarãre. Diore goti ĩsiri masa
ado bajiro yi ucañi ĩna, yi gotiyiju Pablo
masare:

3 —Cristo Dios ĩ cõaru ñeñaro
tõbujagu yiguĩji. Ito yicõri godagu

yiguĩji. Godabojagɯti mɯcana tɯdi catigɯ yiguĩji ĩ, yi ucañi Diore goti ĩsiri masa. Ĩna tɯoĩa ucarɯ, ĩti ñami Jesucristo Dios ĩ cõarɯ, yiyijɯ Pablo ĩnare.

4 Ito ĩ yija tɯocõri, coriarã judio masa Jesure tɯorũnɯyijarã ĩja. Ito bajiri Pablo, Silas bajiroti sĩgũ bajiro riti tɯoĩayijarã ĩna ĩja. Jãjarã griego masa Diore rũcɯbɯorã ĩ gotija tɯocõri, Jesure tɯorũnɯyijarã ĩna ĩja. Iti cɯto gãna romia ñasari masa Jesure tɯorũnɯyijarã ĩna cɯni. 5 Pablo mesare jãjarã masa ĩna cɯdija ti masicõri, judio masa Jesure tɯorũnɯmena Pablo mesare ti teyijarã. Ito bajiri iti cɯto gãna rojorã, ñeñaro yirãre cɯni miojuyijarã ĩna. “Adi cɯto gãnare oca meniña mɯa, Pablo mesare ĩna junisinitoni”, yiyijarã judio masa ĩnare. Ito bajiro yicõri Jasón ya wijɯ Pablo mesare ãmarã wayijarã ĩna. Ĩnare bucõacõri masare ĩsi ãmobojayijarã ĩna. 6 Ĩnare bɯjabiti warã iti wi gagɯ Jasónre ito yicõri Jesure tɯorũnɯrãre ɯjarã tɯjɯ ãmi wayijarã ĩna. Ado bajiro ɯjarãre awasã gotiyijarã ĩna:

—Ãna ũmɯa gaje cɯtorijɯ oca riawɯso ucuana ñama. Mɯcana mani ya cɯtore oca riawɯsorona ejama ĩna. 7 Ãni Jasón ĩ ya wijɯ ĩnare boca ãmiñi. Mani ɯjɯ César, ĩ rotirise cɯdirã meje ñama ĩna. Sĩgũ Jesús wame cɯtigɯre, “Ĩ ñami Ɯjɯ ñasagɯ”, yama ãna, yiyijarã rojorã ñeñaro yiri masa ɯjarãre.

8 Iti oca tɯocõri iti cɯto gãna ɯjarã ito yicõri iti cɯto ñari masa jeyaro junisini awasãyijarã. 9 “Gɯa mɯare bucõare ãmoja, gɯare waja yiya mɯ”, yiyijarã ĩna Jasón mesare. Ito bajiri Jasón mesa ɯjarãre waja yiyijarã budirona.

Pablo mesa Bereajɯ ĩna ña ucure gaye

10 Iti rãiorocati ito gãna Jesure tɯorũnɯrã Pablo mesare Berea wame cɯtiri cɯtojɯ wa rotiyijarã ĩna. Ito ejacõri judio masa ĩna minijuari wijɯ wayijarã Pablo mesa. 11 Ito Berea gãna Tesalónica gãna masa rẽto bɯsaro Pablo mesare queno yiyijarã. Pablo Dios oca ĩ gotija queno wanɯ quenaro tɯoyijarã ĩna. Ito bajiri, “¿Dios oca riti gotiati Pablo?” yirona Dios oca tisotiyijarã ĩna. 12 “Riti gotiami”, yi masicõri jãjarã Jesure tɯorũnɯyijarã ĩna. Jãjarã griego masa Jesure tɯorũnɯyijarã. Ĩna rãca gãna romia ñasarã cɯni queno Jesure tɯorũnɯyijarã. 13 “Bereajɯ Dios oca gotigɯ yiguĩji Pablo”, yire oca tɯoyijarã Tesalónica gãna judio masa. Itire tɯocõri junisiniyijarã ĩna. Ito bajiri itojɯ wacõri masare oca riawɯsoyijarã ĩna. 14 Ĩna ito yija ticõri, Pablore baba cɯti warona rãca, “Wasa”, yiyijarã ito gãna Jesure tɯorũnɯrã. “Coji riaca jajosa roja ejadojɯ wasa mɯa”, yiyijarã. Silas, Timoteo rãca tujayijarã. Ĩna rãca ito wabisijarã. 15 Riaca jajosa roja ejacõri cumana ãmi wayijarã ĩna Pablore. Atenas wame cɯtiri cɯtojɯ ĩre ãmi wayijarã ĩna. Itojɯ ĩre cũ tĩocõri Bereajɯ tɯdi wayijarã ĩna mɯcana. Ĩnanati oca cõayijɯ Pablo, “Silas, Timoteo ejori bɯsati wadijaro”, yirocɯ.

Atenasjɯ Pablo ĩ ña ucure gaye

16 Atenasjɯ Silas, Timoteore yu ñagũjɯ iti cɯtore ti ucugɯ wayijɯ ĩ. Iti cɯtori gãna meni rujeocõri ĩna rũcɯbɯorisere jaje ticõri bɯjatobisijɯ Pablo. 17 Ito bajiri minijuara wijɯ judio masare bɯsiyijɯ Pablo, ito yicõri judio masa robo bajiro tɯoĩarãre cɯni bɯsiyijɯ ĩ. Ito bajiri co rɯmɯ rɯyabeto cɯto gɯdareco wa ucurãre Dios oca gotiyijɯ Pablo. 18 Ito gãna epicúreos oca riasotiri masa ito yicõri estoicos oca riasotiri masa cɯni ruje Pablo rãca bɯsiyijarã. Ĩnare Jesús oca gotiyijɯ Pablo. Ito yicõri Jesús godabojagɯti mɯcana tɯdi ĩ catire gayere cɯni gotiyijɯ. Ito bajiri coriarã ado bajiro yiyijarã:

—¿Ñe gaye gotirocu ito bajiro busimucutiati ãni? yiyijarã ĩna.

Gãjerãma:

—Gaje cuto gãna ĩna rũcubuorisere busiguĩji gajea, yiyijarã ĩna. 19 Ito yija, "Areópago wame cutirijų ita busito", yi wayijarã ĩna Pablore. Itijų minijua ñarã ųjarã ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Oca mame mų gotire tuo ãmoa gua, yiyijarã Pablore. 20 Gua tuoĩabiti oca riasoa mų. Ito bajiri mų gotire tuo ãmoa gua. ¿No bajiro yireoni riasoati mų? Gotiya maji guare, yiyijarã ĩna ĩre.

21 Atenas gãna ito yicõri iti cuto ña ijari masa oca gaje mame riti tuoĩa busiyijarã ĩna. Ito bajiri Pablo mame oca ĩ gotija tuo ãmoyijarã ĩna.

22 Ito bajiri ĩna wato wumu rũgũcõri Areópago wame cutirijų ado bajiro gotiyijų Pablo ĩnare:

—Tuoya Atenas gãna ñari masa mua. Meni rujeocõri mua rũcubuorisere queno mua rũcubuoja tia yu. 23 Rũcubuorã mua minijuasotirijuri ito ti ucugujų ado bajiro ucare cojų ti bujacu yu, "Ado ña Dios tiya macure rũcubuorãjų", yicu itijų. Ãni Dios masibitibojarãti mua rũcubuogure ĩti ñami Dios muare yu busigu, yi gotiyijų Pablo ĩnare.

24 'Dios adi sita, adi macãrucũro jeyaro ñarotire rujeoru, ĩti ñami adi sita, adi macãrucũro jeyaro rucogu. Ito bajiri rũcubuorona masa ĩna meniru meje ñami ĩ. 25 Ñejua ruyabea ĩre. Mani ĩre meni ĩsi ãmobojarise ñacãroja ĩre. Ñe ruyabetoja. Ĩ ñami mani catirise jeyaro ĩsigũ.

26 'Cajerojų ũmugũ sĩgũreti menisuoyijų Dios. Ĩna suoriti jãjarã masa buturi gãna meniñi Dios. Adi macãrucũro ĩna ña batatoni jeyaro batoyijų Dios. Ĩ ñami, "Itocõ rujearã yirãji, adi sita gãna ñarã yirãji, ito yicõri itocõ catirã yirãji ĩna", yiri masu. 27 Jeyaro meniñi Dios, itire ticõri mani ĩre rũcubuotoni. Riojo gotisajama, sõjų mejeti ñami Dios. Mani rãcati ñami. 28 Mua ñarã papera menirã ado bajiro yi ucañi: "Diona suoriti catirã moa masia mani. Ĩ manija ñamenaji mani cuni. Ĩ rĩa ña mani", yi ucañi mua ñarã. 29 "Ĩti ñami Dios", yi tuoĩarã, gũtana, orona, plata wame cutirisena cuni ĩna rũcubuorocure meni rujeorã yirãji masa. Maniama Dios rĩa ñacõri, "Ito bajiro bajiguti ñami Dios", yi tuoĩabitirųja manire. 30 "Ado bajiro ãmoami Dios", masa ĩna yi masiroto riojujų ĩnare waja senibisijų Dios maji. Bajibea adi rumuri. Ito bajiri adocãta jeyaro ñeñaro mani yirise jidicã rotiami Dios manire. 31 Ija masa ĩna ñeñaro yirise waja ĩ senirotire masicãmi Dios. Queno yigu ñari ĩna yigorecõti waja senigũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri, ĩ beseruna suoriti masare waja senigũ yiguĩji Dios. "Cristo ñami Dios ĩ beseru", mani yitoni ĩ godaja bero mucana tudi ĩ catiroca yiñi Dios, yiyijų Pablo ĩnare.

32 Mucana tudi catire gaye tuocõri coriarã Pablore aja tudiyijarã. Ito bajibojarocati gãjerãjuama ado bajiro yiyijarã:

—Mucana tudi mų itire busija, tuo ãmoa gua, yiyijarã ĩna Pablore.

33 Ito yicõri ĩna minijua ñarijų budigoyijų Pablo. 34 Coriarã ĩre bajiro tuoĩacõri Jesure tuorũnuyijarã ĩna. Ĩna rãca gagu sĩgũ Dionisio wame cutigu ñayijų. Ĩ Areópagojų minijuasotirã rãca gagu ñayijų. Sĩgõ Dámaris wame cutigo cuni Jesure tuorũnuyijo. Ito yicõri gãjerã cuni Jesure tuorũnuyijarã.

Corintojų Pablo ĩ ña ucure gaye

18 Ito ĩ bajija bero Atenas wame cutiri cutore wacoayijų Pablo ĩja, Corinto wame cutiri cutojų wacu. 2 Ito ejacõri sĩgũ judio masure Aquila, Ponto gagure ti bujayijų Pablo. Aquila ĩ manojo Priscila rãca Italia sitana

wacõri Pablo riojʉa Corintojʉ ejayijarã ĩna. Roma gagʉ ʉjʉ Claudio wame cʉtigʉ Italia sitajʉ judio masa ĩna ñare ãmobicʉ, ĩnare bucõayijʉ. Ito bajiri Corintojʉ ñarã wayijarã ĩna Aquila ĩ manojo rãca. Ito ĩna ñaroca riti Pablo ejayijʉ ĩnare tigʉ. 3 Pablo bajiroti saya webʉtirise gayere wiri meniyijʉ Aquila ĩ manojo rãca. Ito bajiri ĩna rãca cojʉti moarocʉ tujayijʉ Pablo. 4 Coji tujacãre rʉyabeto minijuara wijʉ Dios oca gotigʉ wasotiyijʉ Pablo. Judio masa ito yicõri judio masa meje ñarãre cʉni Dios oca ĩna tʉore ãmogʉ̃ ĩnare gotiyijʉ Pablo.

5 Ito yija, ito bero Macedoniajʉ wadiana Silas Timoteo, Corintojʉ Pablo tʉjʉ ejayijarã. Ĩna ejaroca ĩ moare cʉtirise jidicãcõri Dios oca riti goti ñayijʉ Pablo. Ado bajiro judio masare riaso bʉsiyijʉ ĩ:

—Dios ĩ cõarʉ Cristo mani bocatigʉ ĩti ñami Jesús, yiyijʉ Pablo ĩnare.

6 Ito bajiro ĩ gotibojarocati gãjerã ricati tʉoĩacõri ĩre ʉsirioro yi codeyijarã ĩna. Ito yicõri ĩre bʉsituyijarã ĩna. Ĩna ito yija ticõri, ĩ ya yutabuju jacãyijʉ. “Yʉre queno boca ãmibea mʉa”, yi tʉoĩagʉ̃, ito bajiro yiyijʉ ĩ. Ito yicõri ado bajiro yiyijʉ ĩ:

—Dios yʉre ĩ rotiado bajiroti ĩ oca mʉre gotibojabʉ yʉ. Ito bajiri mʉa godari rʉmʉ jeame ʉ̃jʉrojʉ mʉa waja yʉre seti mano yiroja. Ĩ oca mʉa tʉorʉ̃nʉbitijare mʉareama seti ñaro yiroja. Ito bajiri mʉa tʉo ãmobeja ticõri, adi rʉmʉna judio masa meje ñarãre Dios oca gotisʉogʉ ya yʉ, yiyijʉ Pablo.

7 Itona budi wacõri Ticio Justo ya wijʉ wayijʉ Pablo. Diore rʉ̃cʉbʉogʉ ñayijʉ Ticio Justo. Ĩ ya wi tʉ ñayijʉ minijuara wi. 8 Crispo wame cʉtigʉ ñayijʉ minijuara wi ʉjʉ. Crispo ito yicõri ĩ ñarã queno Jesure tʉorʉ̃nʉrã ñayijarã ĩna. Ito Corinto cʉto gãna Dios oca tʉocõri, jãjarã Jesure tʉorʉ̃nʉyijarã. Ito yicõri idé gu rotiyijarã ĩna. 9–10 Co ñami ĩ cãirojʉ Jesús ĩ bʉsija tʉoyijʉ Pablo:

—Mʉ rãcati ña yʉ. Ito yicõri yʉre tʉorʉ̃nʉrã jãjarã ñama adi cʉtore. Ito bajiri güibesa. Gãjerã ñeñaro mʉre yi masimenaji. Oca sẽocõri yʉ oca masare gotitĩñaña. Ito yicõri itire goti jidicãbesa, yiyijʉ Jesús Pablore ĩ cãirojʉ.

11 Ito bajiri Corintojʉ co rodo gaje rodo gʉdareco masare Dios oca goti ñayijʉ ĩ.

12 Ito bero Galión wame cʉtigʉ Acaya sitajʉ ʉjʉ sãjayijʉ. Ito bajiro ʉjʉ ĩ ñaroca sĩgʉ̃ bajiro riti tʉoĩacõri Pablore ñiayijarã judio masa. Ito yicõri ʉjarã riojo ĩre ãmi wayijarã ĩna. 13 Ito yicõri ʉjʉre ado bajiro gotiyijarã ĩna:

—Gʉa masa ĩna rotiado bajiro meje, Diore rʉ̃cʉbʉotoni rotiami ãni, yiyijarã judio masa Galiónre.

14 Pablo bʉsigʉ wagʉ yirocati Galión ado bajiro yiyijʉ judio masare:

—Ñeñaro yigʉ ĩ ñajama, ito yicõri gʉa rotirise ĩ cʉdibitija beroti bajijama, mʉa gotirisere tʉobogʉja yʉ. 15 Mʉa masa ocati oca rotire iti ñaja, mʉamasiti oca quenoña. Yʉama iti oca quenori masʉ meje ña ãmoa yʉ, yiyijʉ Galión judio masare.

16 Ito yicõri judio masare bucõayijʉ Galión, iti sõajʉ. 17 Ito yija minijuara wi ʉjʉ Sóstenesre ñiayijarã. Ito yicõri ʉjʉ Galión riojo ĩre jayijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yibojarocati, “¿No yija ĩre jati mʉa?” yibisijʉ Galión. “No yibeati”, yi tʉoĩacõyijʉ ĩ.

Antioquíajʉ tʉdi ejacõri mʉcana Pablo Dios oca ĩ goti ucure gaye

18 Corintojʉ yoa bʉsari ñayijʉ Pablo maji. Ito bero ito ñabojacõri, Jesure tʉorʉ̃nʉrãre ware gotiyijʉ ĩ. Ito yicõri Aquila ĩ manojo Priscila rãca Siria sitajʉ warona Cencrea cʉtojʉ roja wayijarã ĩna. Cencrea cʉto ñana ĩna waroto riojʉa, “Mʉ tiro riojo ado bajiro

yicuja yu", yiyiju Pablo Diore. "Yu gotiado bajiroti yicuja", yirocu joa sua batecã rotiyiju ĩ. 19 Itona cumana wacõri Efeso cuto jetaca ejayijarã ĩna. Ito ejacõri Aquila ĩ manojo Priscila rãca ito ĩna ñaroca riti maja wacõri minijuara wiju judio masa rãca busigu wayiju Pablo. 20 Yoa busari ĩna rãca ĩ tujare ãmobojayijarã judio masa. Ito yibojarocati Pabloama ãmobisiju. 21 Ito bajiri ado bajiro ĩnare ware gotiyiju ĩ:

—Jerusalénju Diore basa ĩna meni ĩsija, ĩna rãca ña ãmoa yu. Ito bajiri co rumu Dios ĩ ãmoja, mucana muare tigu ejagu yiguja yu, yiyiju Pablo judio masare.

Ito yicõri Efesona cumana wayijarã ĩna. 22 Cesarea jetaca ejacõri Jerusalén gãnare Jesure tuorũnurãre maja tigu ejayiju Pablo. Ĩnare ti rẽta wacõri Antioquíaju wayiju Pablo mucana. 23 Itiju yoari ñacõri mucana tudi wasuoyiju. Ito wacuju Galacia sita, Frigia sita cuni rẽta wayiju ĩ. Iti sita gãna Jesure tuorũnurãre Dios oca goti ucuyiju Pablo. Ito bajiro Dios oca ĩ gotija tuocõri, tuoĩa oca sẽo jediyijarã ĩna.

Efesoju Dios oca Apolos ĩ riasore gaye

24 Iti rodori sĩgũ judio masu Apolos wame cutigu Efesoju ejayiju. Alejandría cuto gagu ñayiju ĩ. Masa tiro riojo queno busi masigũ ñayiju ĩ. Ito yicõri Dios oca tuti queno ti masiyiju ĩ. 25 Gãjerã Jesús oca ĩna riasoja, queno tuogoru ñayiju ĩ. Juan masare ĩ idé gure gaye masiyiju ĩ. Ito bajibojarocati Jesús gayere jeyaro rẽtare gaye masi jeobisiju ĩ maji. Queno oca sẽo wanu quenaro masare busiyiju ĩ. Jeyaro Jesús ocare masibitibojaguti queno Jesús ocare riasoyiju ĩ. 26 Co rumu minijuara wiju, ñe tuo güibicuti queno masare busiyiju ĩ. Aquila ĩ manojo Priscila rãca ĩ busija tuo ñayijarã ĩna. Ĩ busija bero ricati ĩre busirona ĩre gajero busa ãmi wayijarã ĩna. Dios gaye ĩ queno tuoĩabitire queno ĩre goti rẽtobuyijarã ĩna. 27 Ito yija bero yoari Acayaju Dios oca gotigu wa ãmoyiju ĩ. "Quena ña. Wasa mu", yiyijarã Efeso gãna Jesure tuorũnurã. Ito bajiri, "Apolosre queno boca ãmiña mua", yirona papera meniyijarã Acaya gãnare yiari. Acayaju ejacõri Jesure tuorũnuroca Dios ĩ yianare queno ejabuayiju Apolos. 28 Ĩ queno tuoĩagũ ñari, judio masa ĩna busibojarisere, "Ado robojua bajia", yiyiju ĩ masa tiro riojo. "Ado bajiro bajia", yirocu Dios oca ti gotiyiju ĩ. "Dios ĩ beseru mani bocatigu, ĩti ñami Jesucristo", yi riasoyiju ĩ. Queno riasogu ñajare, "Ito bajiro meje bajia", yi masibisijarã judio masa.

Efesoju Pablo ĩ ña ucure gaye

19 Apolos Corintoju ĩ ñaroca riti Pablojuama gũta yucuri judo ñari cutori rẽta wacõri Efesoju ejayiju. Ito ejacõri Jesure tuorũnurãre coriarã ti bujayiju ĩ. 2 Ito bajiri ado bajiro ĩnare seniĩayiju ĩ:

—¿Jesure mua tuorũnuri rumuti Espíritu Santo quedi sãjacati muare? yiyiju Pablo ĩnare.

Ito ĩ yija ado bajiro cudiyijarã ĩna:

—Espíritu Santo ĩ ñare gayere masibiticu gua, yiyijarã ĩna.

3 Ito yija Pablo ĩnare seniĩayiju:

—¿No bajiro bajirisere idé gu ecocati mua? yiyiju Pablo ĩnare.

—Juan ĩ riasoado bajiroti idé gu ecocu gua, yiyijarã ĩna Pablore.

4 Ĩna ito yija ado bajiro yiyiju Pablo ĩnare:

—Masa ĩna ñeñaro yirisere jidicãnare idé guñi Juan. Ito yicõri ado bajiro ĩnare gotiñi Juan: "Yu bero ejarocure mua tuorũnuja quena", yi riasoñi Juan. Ito bajiro ĩ busiru ĩti ñami Jesús, yiyiju Pablo.

5 Ito bajiro Jesure ĩna tuorũnuja
ti masicõri Jesús wamena ĩnare idé
guyiju Pablo. 6 Ito yicõri Pablo ĩnare
ãmo moa jeoroca, Espíritu Santo ĩnare
quedi sãjayiju. Ito bajijare ricati riti ĩna
masibiti oca ñabojareti busiyijarã ĩna.
Diore tuocõri ĩ gotiro bajiroti gotiyijarã
ĩna. 7 Jua gubojeno ũmua ñayijarã ĩna.
8 Disejua ĩ tuo güirise mañiju Pablore.
Ito bajiri udiarã ũmacañicõ minijuara
wiju masare Dios oca goti ñayiju ĩ. "Ĩre
tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji
Dios", yi gotiyiju ĩ masa Diore ĩna
tuorũnutoni. 9 Ito bajibojarocati coriarã
Pablo ĩ busirisere tuo batecãcõyijarã
Diore tuorũnu ãmomena. Masa riojo
Jesús ocare ñeñaro busiyijarã ĩna. Ito
bajiri ĩnare camotadiyiju Pablo. Ito
yicõri Jesure tuorũnurãre ĩ rãca ãmi
wayiju ĩ, Tirano wame cutigu ya riasora
wiju ĩna rãca busirocu. Iti wiju co
rumu ruyabeto ĩna rãca busisotiyiju.
10 Itiju jua rodo riaso ñayiju ĩ. Ito bajiri
iti sita Asia wame cutiri sita gãna,
judio masa, judio masa meje ñarã cuni
mani Uju Jesús oca tuo jediyijarã ĩna.
11 Pablona suoriti jaje tiyamani ĩoyiju
Dios. 12 Ito bajiri Pablo ĩ moaĩagore
resurori, yutabujuri ĩ moaĩagore cuni
masa cõrã tuju ĩna ãmi waja ĩnare ñarise
rẽtayiju. Ito yicõri rũmúa sãñarãre
rũmúa budigoyijarã.
13–14 Iti rodori judio masa jua
ãmojeno ñarã masa rũmúa sãñarãre
bucõa ucuyijarã ĩna cutorire. Paia uju
Esceva wame cutigu rĩa ñayijarã ĩna.
Ĩna Efesoju ejayijarã. Jesús masirisena
Pablo rũmúa sãñarã ĩ bucõado bajiro yi
ãmobojayijarã ĩna. Ito bajiri rũmúare
ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Jesús wamena muare budi rotia
gua. Pablo ĩ busi ucugu Jesús wamena
muare budi rotia gua, yibojayijarã ĩna.
15 Ito bajiro ĩna yibojarocati, ado bajiro
ĩnare cudiyiju rũmú:

—Jesure masia yu, ito yicõri Pablore
cuni masia yu. Muareama ti masibea
yu. ¿Ñimarãona ñati muama? yiyiju
rũmú ĩnare.

16 Ito yicõri rũmú sãñagũ ĩnare
bubu quedi jeayiju. Buto sẽorisena
ĩnare ñeñaro yi rẽtocũyiju ĩ. Sẽoro ĩ
yi rẽtocũjare yutabuju manati cami
cutirã ũmaquedi rudi wayijarã ĩna.
17 Efeso ñarã judio masa ito yicõri
judio masa meje ñarã cuni ito bajiro iti
bajire gayere tuo jediyijarã. Iti oca tuo
ucacõri, jãjarã busa, "Sẽogũguti ñami
Jesús", yi tuoĩa rũcubuoyijarã masa ĩja.
18 Iti oca tuocõri jãjarã Jesure
tuorũnurã ĩna ñeñaro yirisere goti
rẽtobuyijarã. "Rũmú ĩ masirisena
masare quenacu gua ito yicõri ĩnare
rojacu gua", yiyijarã ĩna. 19 Ito yicõri
ado bajiro yiyijarã cumua queti oca
quesoĩari masa. Ĩna ya papera tutiri
queti oca gotiri tutiri ãmi wacõri masa
riojo soeyijarã. Iti papera tutiri ĩna soe
ruyuriore cincuenta mil niyeru cujiri
waja cutirisecõ godayiju. 20 Iti ito bajiro
rẽtaja bero mani Uju Jesús oca coju
ruyabeto bataja tuore ñacu ĩja. Iti oca
tuocõri jãjarã Jesure tuorũnuyijarã ĩja.
21 Ito bajiro iti rẽtaja bero Jerusalénju
tudi ware tuoĩayiju Pablo. "Macedonia
sita, ito yicõri Acaya sita rẽta wacu ya
yu", yi tuoĩayiju Pablo. "Jerusalénju
yu ejaja bero Romaju ware ña yure",
yi tuoĩayiju ĩ. 22 Ito bajiro yi tuoĩacõri
Timoteo ito yicõri Erasto rãca ĩre
ejabuari masare ĩ riojua cõayiju ĩ,
Macedoniaju ĩna wayutoni. Ĩjuama Asia
sitaju Efeso wame cutiri cutoju tujayiju
maji.

Efesoju ĩna oca riawusare gaye

23 Iti rumuri Pablo Efeso ĩ ñaroca,
"Jesús sĩgũti ñami masare maso
masigũ", yi masa ĩna tuoĩa masi
jedibeja buto oca ñeñasuoyiju iti cutoju.
24 Demetrio wame cutigu ñayiju iti oca

ñeñosuori masu. Masa ĩna rũcubuoroti plata wame cutirisena meni rujeori masu ñayiju ĩ. Ĩre moa ejabuari masa cuni ñayijarã. Gãjerã ĩna rũcubuogo Artemisa wame cutigo isore rũcubuorã ĩna minijuari wi robo bajiro mutãri wiri platana meniyijarã ĩna. Iti mutãri wiriacã menicõri gãjerãre ĩna ĩsija jaje niyeru bujayijarã ĩna. 25 Ito yija ĩre ejabuari masare miojuyiju ĩ, ito yicõri ĩna bajiro moarãre cuni. Ito yicõri ado bajiro ĩnare yiyiju ĩ:

—Mani adi moare cutirã queno ñe ruyabeto ña mani. 26 ¿Masare Pablo ĩ gotirise tuoĩabeati mua? Menicõri mani rũcubuorisere, "Rũcubuoreoni meje ña", yami Pablo. Ĩ busirisere tuocõri masa jãjarã tuorũnuama ĩre. Ado mani ñari cuto Efeso gãna riti meje ĩre tuorũnuama. Adi sita ñajediro Asia sita gãna tuorũnuama ĩre. 27 Bujato bajiro yiroja manire. Mani meni rujeorisere ãmimena yirãji masa. Ito bajiri waja buja masimena yirãji mani. Mani rũcubuogo Artemisa isore rũcubuora wire rũcubuomena yirãji masa. Pablore ĩna tuorũnuja, mani rũcubuogore adi sita ĩna yi ñaro bajiro yimena yirãji ĩna, yiyiju Demetrio ĩre bajiro moare cutirãre.

28 Ito ĩ yija tuocõri, buto junisiniyijarã ĩna. Ito yicõri awasãyijarã ĩna:

—Mani rũcubuogo Artemisa quenagõ ñamo. Ñatĩñarujamo, yiyijarã ĩna.

29 Iti cuto gãna jeyaro iti oca gãmeri busicõri jaje oca busi riawusoyijarã ĩna. Ito bajijare Gayo, Aristarcore Pablo rãca baba cutianare ñiayijarã. Macedonia gãna ñayijarã ĩna. Ĩnare ñiacõri buto oca sẽoro, "Ita, ita", yi wayijarã ĩna. Busirona masa ĩna minijuasotiroju ĩnare ãmi wayijarã ĩna. 30 Ĩ baba mesare busi ejabuarocu sãja ãmobojayiju Pablo. Ĩ sãja ãmoja ticõri "Sãjabesa", yiyijarã Jesure tuorũnurã ĩre. 31 Ito gãna ñari masa cuni Pablo baba mesa ñacõri, ĩre oca cõayijarã. "Ĩna rãca coca yibesa", yirona ĩre oca cõayijarã ĩna. 32 Itiju minijuarajuju gãjerã ado bajiro awasãyijarã. Gãjerã ricati awasãyijarã. Sĩgũre bajiro tuoĩabiticõri oca riawusa ñayijarã ĩna. "Ñasariju ñe busirona minijuayijaribe gua", yi masibisijarã ĩna. 33 Judio masa ĩna rãca gagu Alejandro wame cutigure iti oca ĩre goti rẽtobuyijarã ĩna. Ito yicõri "Manire yiari busi ĩsiña mu", yirona masa riojo ĩre busi rotiyijarã. Itiju minijua ñarãre busirocu oca tabojayiju Alejandro. "Ñe seti ma guare", yirocu yibojayiju ĩ. 34 Ito ĩ yija tuo masicõri "Judio masu ñami", yirona buto busa ĩre awasã rẽtocũyijarã ĩna:

—Gua rũcubuogo Artemisa quenagõ ñamo. Ñatĩñarujamo iso, yi awasãyijarã ĩna. Juaji cõrecõ ito bajiro awasã ñayijarã ĩna.

35 Sĩgũ ito gagu uju masare oca tayiju. Ito yicõri ado bajiro yiyiju ĩ ĩnare:

—Adi cuto Efeso gãna tuoya mua. Mani adi cuto gãna ña mani rũcubuogo Artemisa ya wi coderi masa. Ito yicõri maniti ña iso ya ruju ũmacũju quedi wadire gaye tirũnurã cuni. "Ito bajiro bajiama", yi masiama masa jeyaro manire. 36 Noajua masa maño masibeama itire. Ito bajiri itocõ jidicãña mua itire. Queno tuoĩabitibojarãti ñeñaro yibesa mua. 37 Ãna ũmua mua ãmi wadiana mani rũcubuogo Artemisa ya wi gayere rinibeama ĩna. Ito yicõri isore ñeñaro busibeama ĩna. 38 Demetrio ĩ rãca moarã rãca gãjerãre oca ñaja, ĩna ujarã tuju oca quenorona ãmi waja quena. Ĩnare oca ñaja ujarãre gotirujama ĩna. Ĩna ujarã ñama iti oca quenori masa. 39 Mua gaje oca goti ãmoja ujarã riojo ito yicõri adi cuto gãna jeyaro minijuaroca gotija quena. 40 ¿No bajiro tuoĩarã yirãjida Romano masa ujarã ito bajiro masa ĩna oca cutirisere? Ado bajiro tuoĩarã

yirãji gajea: “Manire junisinicõri cudi ãmobeama ĩna”, yi tuoĩarã yirãji ĩna. Ñe oca manoti ado itire oca cuti ña mani. Ito bajiri, “¿Ñe oca bajijare ito bajiro oca cuti ñati mua?” Romano masa ĩna yija, no bajiro cudi masia ma manire, yiyiju sĩgũ iti cuto gagu.

41 Ito yi tĩocõri, “Itocõ ñajaro”, yiyiju ĩ.

Macedoniaju Pablo ĩ ware gaye

20 Iti oca rẽtaja bero Jesure tuorũnurãre jiyiju Pablo, ĩ waroto riojua ĩnare oca gotirocu. Iti oca goti tĩocõri ĩnare ware gotigu jababayiju. Ito yicõri Macedoniaju wasuoyiju ĩ. 2 Macedoniaju wacu Jesure tuorũnurãre ti rẽta wayiju ĩ. Ĩnare busicõri buto Jesure tuorũnu oca sẽoroca ĩnare yiyiju ĩ. Ito bero Greciaju ejayiju ĩ. 3 Itoju udiarã ũmacañi ñayiju ĩ cumana wasaru tujayiju ĩ, Judio masa sĩa ãmorã ĩna cuníja tuo masicõri. Ito bajiri, “Macedonia sita yu wadicatoti tudi wacuja yu”, yi tuoĩayiju Pablo. 4 Ĩ rãca baba cuti wana adocõ ñacu gua, Sópater Berea gagu Pirro macu, Segundo, Aristarco, Tesalónica gãna, Gayo Derbe gagu, Timoteo ito yicõri Tíquico, Trófimo Asia sita gãna, ito yicõri yu Lucas. Itocõ Pablo rãca baba cuti wacu gua. 5 Coriarã gua rãca gãna wayuñi Troasju guare yurona. 6 Gua naju wadarise uco wuoya mani bare basa bero Filiposna cumana wacu gua. Co dujamocõ rumuri bero Troasju ejacu gua. Guare wayuana itoju gua baba mesare suacu gua. Ito jua ãmojeno rumuri ñacu gua.

Troas cutoju Pablo ĩ ña ucure gaye

7 Co semana ñasuori rumu minijuacu gua Jesure masirã rãca. Manire yiari Jesús ĩ goda ĩsire tuoĩarã ĩ rotiro bajiroti najure bato barona minijuacu gua. Gua baroto riojua Dios oca gotiquĩ Pablo guare. Gaje rumu ĩ waroti ñajare yoari busiquĩ ĩ. Ĩ busiroca riti ñami gudareco ejacoacu. 8 Co wi udia tuti ñari wiju co sõa minijua ñacu gua. Iti sõaju jaje sĩabusuore busu ñacu. 9 Sĩgũ mamu Eutico wame cutigu iti sõa ũmacũju ñari soje joe rujiquĩ. Yoari Pablo ĩ busimucutija wujo jujaquĩ ĩ mamu. Buto cani rẽtocũ wacu quedicoaquĩ ĩ mamu. Ruji wacõri ĩre tũa wumuobojacu gua. Cõcoañi ĩ. 10 Ito yija Pablo ruji wacõri ĩ joe jesacõri ĩre wana cuníquĩ ĩ. Ito yicõri ado bajiro yiquĩ ĩ guare:

—Ucabesa mua. Cõgũ meje yami ãni. Catiami, yiquĩ Pablo guare.

11 Ito yija bero Pablo rãca mucana muja wacu gua. Iti sõa muja ejacõri naju batoquĩ ĩ. Iti gua baja bero busigu riti busuacoaquĩ Pablo. Ito bero Aso wame cutiri cutoju mana waquĩ ĩ. 12 Mamu ado bajiro bajiquĩ. Queno cati quenacõri ĩ ya wiju tudi waquĩ. Ito yicõri gãjerã cuni ĩna ya wiju tudi wacã. Ito ĩ bajija ticõri, queno wanu quenaro tujacu gua.

Miletoju Pablo ĩ ware gaye

13 Pablo ĩ roticato bajiroti cumana Aso wame cutiri cutoju wacu gua. Itona ĩre cumana sã bocarona ĩre bocaticu gua, mana ĩ wacati ñajare. 14 Asoju ĩ ejaroca ĩre cumana sãcu gua. Ĩre sãcõri Mitilene wame cutiri cutoju wacu gua ĩja. 15 Itona wacõri gaje rumu Quío wame cutiri yoga rẽtacu gua. Gaje rumu Samos wame cutiri yoga ejacu gua. Itona wacõri gaje rumu Mileto cutoju ejacu gua. 16 “Asia sitaju Jesure tuorũnurã tu yu waja yoari sejabogуja yu”, Pablo ĩ yija tuocõri, Efeso cutore riojo rẽta wacu gua. “Jerusalén cutoju Pentecostés basa tiana mani”, yi tuoĩacõri, “Ejori wana mani”, yi usirio waquĩ Pablo.

Efeso gãna ñari masare Pablo ĩ gotire gaye

17 Mileto ñacõri Jesure tuorũnurãre
ũmatã ñarãre oca cõaquĩ Pablo:
“Muajua ado waya. Efesoju wado ma”,
yu yiquĩ Pablo ĩnare oca cõagũ. 18 Ito
bajiri gua tu ĩna ejaroca ado bajiro yiquĩ
Pablo:

—Cajero Asia sita ejagu queno
yu yicato bajiroti, adocãta yu yirise
cuni masia mua. 19 Mua rãca ñagũ
mani Ujure moa ĩsicõri, “Mua rẽtoro
masigũ ña yu”, yibiticu yu. Masa ĩna
Jesure tuorũnubeja ticõri ruje oticu
yu. Ito yicõri judio masa yure ĩna
ñeñaro yi ãmoja, quenabeto tõbujacu
yu. 20 Ito bajiro judio masa yure ĩna
cuníbojarocati Jesús oca muare goti
tarojobiticu yu. “Dios oca tuocõri queno
ñarã yirãji”, yirocu iti oca muare goticu
yu. Ito bajiri jeyaro muare gotisoticu yu.
Mua minijua ñaroju ito yicõri mua ya
wiriju cuni muare gotisoticu yu. 21 “Mua
ñeñaro yirise tuoĩa bojori bujacõri itire
jidicãña mua. Ito yicõri Diore cudi
ãmorã mani Uju Jesucristore tuorũnuña
mua”, yiari gotisoticu yu muare. Judio
masa, ito yicõri judio masa meje ñarãre
cuni ito bajiroti gotisoticu yu. 22 Espíritu
Santo yure ĩ rotiado bajiroti adocãta
Jerusalénju wacu ya yu. Itoju yu ñaroca
yure rẽtaroti gayere masibea yu. 23 Adi
riti muare goti masia yu. Espíritu Santo
yure ĩ gotija, “Jeyaro cutori mu riaso
ucuroju mure tubiarã yirãji ĩna. Ito
yicõri quenabeto tõbujagu yigуja mu”,
yami yure. 24 Ito bajiro yure ĩna yi
ãmobojarocati buto itire tuoĩa usirio
yibea yu. Yu catiriseama ñasarise meje
ña. Mani Uju yure moare ĩ cũre queno
wanu quenacõri ñaro bajiroti itire cudi
jeo ãmoa yu. Ĩ oca quenarise gotitoni
yure cũñi Jesús. “Masare ti maicõri ĩ
Macure goda ĩsi rotiyiju Dios”, yu yi
gotitoni yure cũñi mani Uju Jesús, yiquĩ
Pablo.

25 ’“Ĩre tuorũnurãre miojugu yiguĩji
Dios”, yire oca mua ñajedirore goticu
yu. “Juaji yure tibabo yimenaji” yi
masia yu. 26–27 Jeyaro Dios ĩ yure goti
rotiado bajiroti ñajediro muare goticu
yu. Jabeto Dios oca goti ruabitisoticu
yu. Ñarocõti muare gotisoticu yu. Ito
bajiri muare adi gotia yu. Sĩgũjuama
Dios tuju mua ejabeja, yure seti mano
yiroja. Dios tuju mua ejabeja muareti
seti ñaro yiroja. 28 Ito bajiri muamasiti
queno tuo masiña. Ito Efesoju tudi
ejacõri Jesure tuorũnurãre queno
tirũnuma. Espíritu Santo ĩ cũado bajiroti
yiba mua. Mani Uju Jesús manire
yiari ĩ goda ĩsirajuna suoriti, Dios
ñarã ña mani. Ito bajiroti bajirãji ĩna
cuni. Ito bajiri queno tirũnuma ĩnare,
oveja coderi masu ĩ tirũnuro bajiro.
29 Yu masia, yu wagoja bero gãjerã
ruori oca riasori masa ejarã yirãji.
Yaia ĩna ovejare ba ruyurioro bajiro
Jesure tuorũnurãre ruyurio ãmorã ruori
oca riasorã yirãji ĩna. Jesure tuorũnu
jidicãjaro ĩna yirona, ruori oca riasorã
yirãji ĩna. 30 Mua rãca gãna coriarã
ruori oca riasorã yirãji. Gua robo bajiro
tuoĩajaro ĩna cuni yirona, riasorã yirãji
ĩna. Jesure tuorũnurã jidicãjaro ĩna
yirona, ito bajiro riasorã yirãji ĩna.
31 Ito bajiri queno tuoĩaña ruore oca
mua tuorũnume yirona. Udia rodo
ñami ũmua cuni yu muare riasocati
ãcabojabeja mua. Coji meje muare
tuoĩacõri oticu yu.

32 ’Yu ñarã, muare yiari Diore busi
ĩsigũ ya yu, muare ĩ tirũnutoni. “Manire
ti maicõri mani ñeñaro yirise waja,
waja yi ĩsiñi Dios”, yi mua tuoĩaja, buto
busa ĩre mua tuorũnuroca yigu yiguĩji
Dios. “Yu beseanare queno yigu yigуja
yu”, ĩ yiado bajiroti queno muare yigu
yiguĩji Dios. 33 Gãjerã ye niyeru ĩna
ya yutabujuri cuni uobiticu yu itire.

34 Ado robojua bajia. Yumasiti moacõri
bare bujacu, yutabujuri bujacu. Ito
yicõri yu rãca gãnare cuni buja ĩsicu
yu. Itire masia mua. 35 Ito bajiri coji
ruyabeto muare moare riasocu yu. Ito
yicõri bojoro bujarãre ejabuare gaye
cuni muare gotisoticu yu. Mani Uju
Jesús ĩ goticatire ãcabojabeja mua.
“Boca ãmigũ rẽto busaro wanu quenami
ĩsigũjua”, yiyiju Jesús, yiquĩ Pablo
Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarãre.
36 Ito ĩ yija bero rijomunigãna ñini
rũjũcu gua. Ito bajiro gua baji ñaroca
Diore busiquĩ Pablo. 37 Diore ĩ busi tĩoja
bero yago rãcati ĩre jababacõri ware
goticã ĩna. 38 “Juaji yure timenaji mua”,
Pablo ĩ yija bero ñajare, buto bojori
bujacã ĩna. Ito yija bero jetacaju guare
cũ tudicã ĩna.

Jerusalénju Pablo ĩ ware gaye

21 Jesure tuorũnurãre ware goticõri
cumaju sãjacu gua. Ito yicõri
riojoti Cos wame cutiri yogaju wacu
gua. Gaje rumu Rodas wame cutiri
yogaju wacu gua. Itijuna Pátara majado
ejacu gua. 2 Ito bajiri majado gua
ñaroca, “Feniciaju waro ya adiga
cuma”, ĩna yija, itigana wacu gua.
3 Warãju Chipre wame cutiri yoga ti
rẽta wacu gua. Gãcodujajuare ñacu iti
yoga. Siria sita riojore wacu gua. Tiro
jetaca cuma bucua gajeoni iti cũroti
ñajare ito ñucũcu gua. 4 Itoju Jesure
tuorũnurãre ti bujacu gua. Ito bajiri ĩna
rãca jua ãmojeno rumuri tujacu gua.
Espíritu Santo ĩnare ĩ gotire masicõri,
Jerusalénju Pablore wa rotibiticã
ĩna. 5 Ito bajiro ĩna yibojarocati jua
ãmojeno jediri rumu wasuocu gua
mucana. Ito gãna Jesure tuorũnurã ĩna
manojosãromia ĩna rĩa cuni gua rãca
cuto sõjuaju baba cuti wacõri jetacaju
ejacã ĩna gua rãca. Ito jajuju ejacõri
rijomunigãna ñini rũjũcõri cojuti ĩna
rãca Diore busicu gua. 6 Ito yija bero
ĩnare ware goticu gua. Ito yi tĩocõri
cumaju sãjacu gua. Ĩnama tudicoacã.
7 Tirona wacõri Tolemaida jetaca
ejacu gua. Itoju ejacõri Jesure
tuorũnurãre senicu gua. Ito yicõri co
rumu tujacu gua ĩna rãca. 8 Gaje rumu
itona wacõri Cesarea wame cutiri cuto
ejacu gua. Ito ejacõri Dios oca goti ucuri
masu Felipe ya wi wacu gua. Ĩ ñayiju
Jerusalénju Jesure tuorũnurãre apóstol
mesare eja buarocu ĩna cũru. Ĩ ya wi
tujacu gua. 9 Juariarã rĩa romia cutiquĩ
Felipe. Manuju mana ñacã ĩna. Dios oca
tuocõri gãjerãre goti rẽtori masa ñacã
ĩna. 10 Ito co rumu meje gua ñaroca
Judea sita gagu Dios oca gotiri masu
Agabo wame cutigu ejaquĩ. 11 Gua tu
ejacõri Pablo ya wecu wiro ruaquĩ ĩ. Ito
yicõri ĩmasiti gubori, ãmori siatuquĩ. Ito
yicõri ado bajiro gotiquĩ ĩ:

—Espíritu Santo yure ĩ gotija,
Jerusalénju judio masa ado bajiro
siaturã yirãji adi wiro wecu wiro ujure.
Ĩre siatucõri judio masa meje ñarãre
ĩsirã yirãji, yiari gotiami Espíritu Santo
yure, yiquĩ Agabo.

12 Ito ĩ yija tuocõri, gua ito
yicõri Cesarea gãna cuni, “Wabesa
mu Jerusalénju”, yiari goticu gua
Pablore. 13 Ito bajiro gua yibojarocati
Pablojuama ado bajiro cudiquĩ:

—Otibesa mua. Mua otija ticõri,
bojori buja yu. Ito bajibojagu yu
tuoĩarise ñaro bajiroti bajiro yiroja.
Yure ĩna sia ãmoja, “Siabesa mua”,
yibicuja yu. Mani Uju Jesure yu
tuorũnugũ ñajare Jerusalénju yure
ĩna sĩa ãmoja cuni, wanu quenaro
godabogu ja yu, yiquĩ Pablo guare.

14 Gua gotiro bajiro ĩ cudibeja, itocõ
jidicãcu gua. Ito yicõri ado bajiro ĩre
yicu gua.

—Mani Uju ĩ ãmoro bajiroti bajijaro,
yicu gua ĩre.

15 Ito yija bero seo tĩorãti Jerusalénju
wacu gua. 16 Cesarea gãna coriarã

Jesure tuorũnurã guare baba cuti wacã. Sĩgũ Mnasón wame cutigu ya wiju guare ãmi wacã ĩna. Chipre gagu ñagoru ñayiju ĩ. Co rodo meje Jesure tuorũnugũ ñagũ ñayiju ĩ. Ĩ ya wi tujacãrã ejacu gua.

Santiagore Pablo ĩ tigu ejare gaye

17 Jerusalénju gua ejaroca queno wanu quenacõri guare boca ãmicã Jesure tuorũnurã. 18 Gua eja busuari rumu Santiagore gua tirã waja, gua rãca waquĩ Pablo. Jãjarã Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarã ñacã Santiago tu. 19 "¿Ñati mua?" yi tĩogũ, "Judio masa meje ñarãre Dios oca yu gotija, jaje quenarise yiñi Dios", yirocu jeyaro rẽtare gaye gotiquĩ Pablo ĩnare. 20 Iti tuocõri queno wanu quenacõri, "Queno yigu ñami Dios", yicã ĩna. Ito yicõri Pablore ado bajiro yicã ĩna:

—Mani masa jãjarã ñama Jesure tuorũnurã. Jesure tuorũnurã ñabojarãti Moisés ĩ rotiado bajiro riti manire rotiama ĩna maji. ¿Itire masibeati mu? 21 Gãjerãjuama ado gãnare ado bajiro ĩnare gotiama: "Mani masa gãjerã cutoriju ñarãre queno riasobisĩ Pablo. Ito yicõri Moisés ñayoru ĩ rotire gayere jidicã rotiñi ĩ. Ĩna rĩa ũmuare wiro ta rotibisĩ ĩ. Ito yicõri mani masa yisotire gayere jidicã rotiñi Pablo", yisotiama coriarã mure busirã, yicã Pablore. 22 Mu ejaja tuocõri, minijuarã yirãji masa. ¿Ĩna ito bajiro yija, no bajiro yigujada mu? 23 Ado bajiro mu yija quenaroja. Ado mani rãca ũmua juariarã ñama, "Mu tiro riojo ado bajiro yiana gua", Diore yiana ñama ĩna. "Gua yiana yiado bajiroti", yiana yirona, Dios ya wiju joa sua rotirã warã yama ĩna. 24 Ĩna rãca wasa mu cuni. Ĩna ñeñaro yirise coe ãmorã ovejare gãme ĩsirã yirãji ĩna. Ito bajiro yicõri Diore rũcubuorã ovejare sĩacõri soerã yirãji ĩna. Ĩnare bajiro yiba mu cuni. Ito yicõri paiare mua jeyaro joa sua roti masitoni mu sĩgũti ovejare waja yiba. Ito bajiro mu yija ticõri, " 'Moisés ĩ rotirise cudigu meje ñami Pablo', gãjerã ĩna yiriseama, buroti bajia. Ñaro bajiroti cudiami Pablo", yirã yirãji mani masa, yicã ĩna Pablore. 25 Judio masa meje ñarã Jesure tuorũnurãre papera cõacu gua. Ado bajiro ĩnare goti ucacu gua: "Gua judio masa bajiro gua yisotirise robo bajiro mua yibeja cuni no yibea muarea. Adi riti muare goti ñuca gua. Ĩna meni rujeorure ĩna ecarise babesa mua. Ríre cuni idibesa. Ãmuma wãñiatanare babesa. Baroto riojua rí cõaja quena. Ito yicõri muamasiti mua ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti ñeñaro yibesa", yi ucacu gua, yicã ĩna Pablore.

Dios ya wiju Pablore ĩna ñiare gaye

26 Ito yija gaje rumu Dios ya wiju ĩna ũmua juariarãre ãmi wayiju Pablo. Ĩna ñeñaro yirisere coe ãmorã Dios ya wi sãja wacõri paia mesare ado bajiro gotiyiju Pablo: "Adocõ ũmuari ruya maji gua ñeñaro yirise coe roti rumuri. Susari rumu ejaroca Diore guare yiari oveja mua soe ĩsire ãmoa gua", yiyiju Pablo paia mesare.

27 Susari rumu ejaroca judio masa Asia sita gãna Dios ya wiju Pablo ĩ ñaja tiyijarã. Ĩre ticõri, Pablore junisinijaro adi cuto gãna yirona, masare oca riawusoyijarã ĩna. Ito yi Pablore ñiacõri ado bajiro masare busiyijarã ĩna:

28 —Guare ejabuaya gua ñarã mua. Ãni ũmugũti ñami manire ñeñaro busi ucuri masu. "Moisés ĩ rotirise gayere quenarise meje ña", yi masare goti batoami ĩ. Ito yicõri adi wi Dios ya wire ñeñaro busitugu ñami ĩ. Judio masa meje ñarãre adi wi Dios ya wi ãmi ejañi ĩ. Ito bajiro ĩ yija adi wi Dios ya wire ñeñogũ yami ĩ, yiyijarã ĩna gãjerãre gotirã.

29 Cuto gudareco Trófimo wame
cutigu rãca Pablo ĩ ñaja ticõri, ito bajiro
gotiyijarã ĩna. Judio masu meje ñayiju
Trófimo. Efeso cuto gagu ñayiju ĩ. Ito
ĩnare ti bujacõri, "Judio masu meje
ñagüre Dios ya wiju ãmi waru ĩ", yi
tuoĩayijarã ĩna. Iti tuoĩa warã, iti cuto
gãnare ito bajiro gotiyijarã ĩna.
30 Ĩna ito yija tuocõri, iti cuto gãna
gãmeri oca riawusayijarã. Ito bajiri
ũmaquedi wacõri Dios ya wiju sãjayijarã
ĩna. Pablore ñiacõri weja budi wayijarã
ĩna. Ito bajiri ĩ budigorijuti sojeri bia
jeocõyijarã, mucana tudi ĩ sãjame
yirona. 31 Ĩre sĩaboyijarã ĩna. Ito ĩna
yirã wãna yirocati, masa iti cuto gãna
oca riawusarise oca ejayiju Romano
masa surara ujure. 32 Iti oca tuocõri ĩ
ya surara, ito yicõri ĩ roca gãna ujarãre
cuni miojuyiju ĩ. Ito bajiri ũmaquedi
wacõri, masa ĩna oca riawusa ñaroju
ejayijarã ĩna. Surara uju ĩ ya surara
rãca ejaja ticõri, Pablore ja jidicãyijarã
ĩna. 33 Ito yija surara uju ĩ ya surarare
Pablore ñia rotiyiju ĩ. Ñia roticõri jua
ma come mana sia rotiyiju. Ito yicõri
masare seniĩayiju ĩ:
—¿Ñimuõcu ñati ãni? ¿Ñeoni seti ñati
ĩre? yiyiju ĩ masare.
34 Ricati riti tuoĩa awasã busiyijarã
ĩna. Ĩna awasãmucutija tuo masibiticõri,
"Iti seti ña", yi masibisiju ĩ. Ito yija
Pablore ĩna surara wiju ãmi wa rotiyiju
surara uju. 35–36 Surara wiju ĩna ãmi
waja ticõri masa jãjarã suya wayijarã.
"Ĩre sĩacõña", yi awasã suyayijarã ĩna.
Surara ya wi mujado ĩna ejaroca, buto
busa junisini oca sẽoyijarã ĩna. Ito bajiri
Pablore masa sĩame yirona surara ãmi
muja wayijarã ĩre.

Masa tiro riojo, ñe seti ma yure Pablo ĩ yire gaye

37 Surara wiju ĩna ãmi sãjarã wãna
yiroca, ado bajiro surara ujure busiyiju
Pablo griego ocana:
—Mu rãca busi ãmoa yu, yiyiju.
Iti tuocõri:
—¿Griego oca masiati mu? yiyiju
surara uju Pablore. 38 Griego oca mu
busijama, Egipto gagu meje ña mu.
¿Masare oca riawusacõri ujarãre rẽtocũ
ãmorã cuatro mil ñarãre baba cuti
wacõri yucu manoju wa ucuru meje ñati
mu? yi seniĩayiju ĩ Pablore.
39 Ito yija ado yiyiju Pablo ĩre:
—Ĩ meje ña yu. Judio masu ña yuama.
Cilicia sita, Tarso wame cutiri cuto
ñasari cuto gagu ña yu. Masare yure
busi roticuati mu, yiyiju Pablo surara
ujure.
40 Ito ĩ yijare, "Busiya mu", yiyiju
Pablore. Ito bajiri mujado rũgõcõri
masare oca tagu ãmo wuamoyiju ĩ.
Masa ĩna oca tadiroca hebreo ocana
busiyiju Pablo:

22 —Yu ñarã tuoya maji. "Ñe seti
mami", mua yitoni muare oca
gotigu ya maji, yiyiju Pablo.
2 Ĩna oca ĩ busija tuocõri, buto busa
oca tadiyijarã ĩna. Ado bajiro gotiyiju
Pablo ĩnare:
3 —Yu cuni judio masuti ña. Cilicia
sita, Tarso wame cutiri cuto rujearu ña
yu. Ito yicõri ado Jerusalénju bucuaru
ña yu. Gamaliel wame cutiguna suoriti
papera riasoticu yu. Mani ñicusabatia
ĩna rotiyore gayere queno riasoticu
yu. Adi rumuri mua Diore cudisotiro
bajiroti Diore cudi ãmosoticu yu
cuni. 4 "Diore queno cudigu ña yu",
yi tuoĩabojacõri, Jesure tuorũnurãre
ñeñaro ĩna tõbujaroca yicu yu. Sĩacõcu
gajerea. Ũmua, romiare cuni ñia wacõri
tubiasoticu yu. 5 Paia uju ito yicõri
mani ñicusabatia ñasari masa, "Ito
bajiroti yiquĩ ĩ", yi masiama ĩna yure.
Ĩnati papera meni ĩsicã yure, mani ñarã
Damasco gãnare yu ĩotoni. Iti papera
ãmicõri, Jesure tuorũnurãre ãmacu yu.
Ito bajiri Jesure ĩna tuorũnure waja

ĩnare ãmi wadicõri ado Jerusalénju ĩnare tubiarocu yibojacu yu.

Ado bajiro Jesure masisuocu yu, Pablo ĩ yi gotire gaye

(Hch 9.1-19; 26.12-18)

6 'Ma yu waroca, Damascoju yu cõñaroca, ñajasaroti ũmua gudareco ũmacũju gaye buto yobusurise yure sĩaticu. 7 Ito bajijare quedicoacu yu. Ito bajicõri ado bajiro yure sĩgũ ĩ busija tuocu yu: "Saulo, ¿no yija yure ñeñaro yi ãmoati mu?" 8 Iti tuocõri ado bajiro cudicu yu: "¿Yu Uju ñimu ñati mu?" yicu yu. Ito yija ĩjua ado bajiro cudiquiĩ: "Yuti ña Jesús Nazaret gagu. Yuti ña mu ñeñaro yi ãmogũ", yiquĩ ĩ yure. 9 Iti busurise ticõri yu rãca wacana ucacã. Busurisere tibojarãti yure busicacu oca tuobiticã ĩna. 10 Ito bajiro yure busija tuocõri, ĩre seniĩacu yu. "¿No bajiro yu yire ãmoati yu Uju mu?" yicu yu. Yu ito yija yure ado bajiro cudiquiĩ ĩ: "Wumuña Damascoju wasa. Itoju sĩgũ mure gotigu yiguĩji jeyaro moare yu mure cũre", yiquĩ ĩ yure. 11 Iti busurise yu tija cajea godacoacu yure. Ito bajiri yu rãca gãna Damascoju yure tũa ejacã ĩna.

12 'Itoju sĩgũ Ananías wame cutigu ñaquĩ. Moisés ñayoru ĩ rotirise gaye ñaro bajiroti cudigu ñaquĩ ĩ. Ito ñarã judio masa, "Queno yigu ñami ĩ", yi busicã ĩna ĩre. 13 Iti cuto yu ejaja bero yure tigu ejaquĩ Ananías. Yu tu ejacõri ado bajiro yiquĩ ĩ yure: "Yu yagu Saulo, cajea ruyurise boca ãmiña mucana", yiquĩ yure. Ito ĩ yirocati cajea ticoacu yu mucana. Ito bajiri ĩre ticu yu. 14 Ito yija ado bajiro yiquĩ ĩ yure: "Dios mani ñicusabatia ĩna rũcubuoru ĩ beseru ña mu. Ĩ ãmorise mu masitoni, ĩ macu ñeñaro yiĩabicure mu titoni, ito yicõri ĩ busirisere mu tuotoni mure cũñi Dios. 15 Jesús ocare goti ucugu yiguja mu. Mu tigore, mu tuogore cuni masa cutori jeyaro goti ucugu yiguja mu. 16 Sejabesa ĩja. Cojiti Jesure tuorũnucõri, mu ñeñaro yirise ĩ coetoni seniña. Ito yicõri idé gu rotiya", yiquĩ Ananías yure.

"Judio masa meje ñarãre goti ucutẽña", yiquĩ Jesús yure, Pablo ĩ yire gaye

17 'Ito ĩ yija tuocõri, ñaro bajiroti yu cudija bero Jerusalénju tudi wacu yu. Ito ejacõri Dios ya wiju Diore busigu ejacu yu. Diore busigujų mani Uju Jesure cãiticu yu. 18 Ĩ ado bajiro yiquĩ yure: "Cojiti adi cuto Jerusalénre wagoya. Ado gãna masa yu ocare ĩnare mu gotibojaja, tuomena yirãji ĩna", yiquĩ ĩ yure. 19 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudicu yu: "Ado gãna jeyaro yu yigorere masiama ĩna. Mure tuorũnurã minijuara wiju ñarãre ãmi wacõri tubiacu yu. Ito yicõri ĩnare jasoticu yu. 20 Mu oca gotiri masu Estebanre ĩna sĩaja ito ti rũgõcu yu. Ĩre sĩarã ĩna yutabuju ruacũrise coderi masu ñacu yu. Ito bajiri ĩre sĩaja ticõri, 'Ito bajiroti uja', yi tuoĩacu yu cuni. 'Ito bajiroti yiquĩ Pablo', yi masiama masa ado gãna", yicu yu mani Ujure. 21 Ito bajiri, ĩjua yure ado bajiro gotiquĩ: "Wasa sõju judio masa meje ñarãre mu riasotoni. Mure sõju cõa yu", yiquĩ mani Uju Jesús, yiari gotiyiju Pablo masare.

Surara uju Pablore ñia rotire gaye

22 Ito bajiro ĩ yirocati ĩre tuosusayijarã masa. Mucana junisinicõri awasã tudiyijarã ĩna:

—Godacoarujami. Catibitirujami, yiyijarã ĩna.

23 Tujare mejeti awasãyijarã ĩna. Ito yicõri ĩna ya yutabujuri ruacõri ũmacũju cõamuoyijarã. Ito yicõri sita rũnacõri reamuayijarã ĩna, ĩna junisinirise ĩorã. 24 Ito ĩna yija tuocõri, surara uju ĩ ya surarare, Pablore ĩna ya wiju ãmi sãja wa rotiyiju: "¿Ñe seti tudiati masa mure?" yirocu, "Pablore bajeya", yiyiju

surara uju ĩ ya surarare. 25 Ĩre bajerona ĩna sia rũgõ tĩorocati ado bajiro busiyiju Pablo ito gagu ujure:

—¿Sĩgũ romano masure mua bajeja quena ñarojada? “Itocõ seti ña ĩre”, ujarã ĩna yibitibojarocati, ¿yure bajerã yati mua? yiyiju Pablo ito ñagũ ujure.

26 Ito ĩ yija tuocõri, uju tu wacõri ado bajiro ĩre gotiyiju ĩ:

—Queno tuoĩaña mu yiroto riojua. Ãni ũmugũ mu baje rotigu romano masu ñami, yiyiju ĩ surara ujure.

27 Ito ĩ yija tuocõri, Pablore seniĩayiju surara uju:

—¿Riti ñati romano masu mu ñarise?

—Ĩti ña yu, yiyiju Pablo.

28 Ito ĩ yija, ado bajiro yiyiju surara uju ĩre.

—Jairoguti niyeru waja yicu yu romano masu ñarocu.

Ito bajiro ĩ yija tuocõri:

—Romano masu rujearuti ña yu, yiyiju Pablo.

29 Ito ĩ yija tuocõri, ĩre baje ãmobojarã güirã bata rũgũyijarã. “Romano masu ñami”, yi tuo masicõri, “Bujato romano masure baje rotiyija yu”, yi tuo güiyiju ĩ, surara uju cuni.

Ujarã ñasarã riojo Pablo ĩ busire gaye

30 Gaje rumu, “¿Ñe setina Pablore tudiyijari masa?” yirocu, paia ujarã, judio masa ujarã ñasarãre cuni miojuyiju surara uju. Ito yicõri Pablore come mari õjacõri, ĩna riojo ãmi wacõri jidi rũgõyiju.

23 Judio masa ujarãre tijucõri ado bajiro yiyiju Pablo:

—Yu ñarã yu catirocõ Dios ĩ ãmoro bajiro yisoticu yu. Ito bajiri ĩ riojo ñe usiriobeto ña yu, yiyiju Pablo ĩnare.

2 Iti tuocõri paia uju Ananías wame cutigu Pablo tu rũgõrãre: “Ĩre rise jabiatẽña”, yiyiju. 3 Ito bajiro ĩ yijare ado bajiro yiyiju Pablo ĩre:

—“Queno yigu ña yu”, yigu ñabojaguti, ñeñaro yigu ña mu. Ito bajiri iti waja ñeñaro mu tõbujaroca yigu yiguĩji Dios mure. Dios ĩ rotirisena suoriti, “Cudigu ña mu. Cudigu meje ña mu”, yi mu yure bese ãmoja, ¿no yija ĩ rotirise cudibiticõri yure ja rotiati mu? yiyiju Pablo paia ujure.

4 Ito ĩ yija tuocõri, ito ñarã ado bajiro yiyijarã Pablore:

—Dios ĩ beseru paia uju ñasagure ñeñaro busia mu, yiyijarã ĩna, ito tu ñarã.

5 Ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Pablo:

—“Paia uju ñasagu ñaguĩji”, yibiju yu ñarã yu. Dios oca iti gotija, “Mua ujarãre busitubesa”, ya ĩ oca. “Uju ñasari masu ñami ĩ”, yu yi masija, ĩre busibitiboruja yu, yiyiju Pablo.

6 Judio masa ujarã ricati riti tuoĩarã ñayijarã. Gãjerã saduceo gaye tuoĩayijarã. Gãjerã fariseo gaye tuoĩayijarã. Iti masicõri oca sẽo busaro busiyiju Pablo:

—Fariseo gaye tuoĩagũ ña yu cuni. Yu ñarã cuni ito bajiro tuoĩarã ñama. “Masa ĩna godaja bero mucana tudi catirã yirãji”, yi tuoĩagũ ña yu. Ito bajiro yu tuoĩagũ ñajare, “Ĩre seti ña”, yi ãmoa mua, yiyiju Pablo ĩnare.

7 Ito ĩ yija tuocõri, saduceo gayere tuoĩarã, fariseo gayere tuoĩarã ĩnamasi tuoĩa gãmeri busiyijarã. Sĩgũre bajiro tuoĩarã ñabojarãti gãmeri bata rũgũcoayijarã ĩna. 8 Saduceo gaye tuoĩarã ado bajiro yi tuoĩama ĩna: “Masa ĩna godaja mucana tudi catimenaji, Dios ñaro gãna ángel mesa manaji, ito yicõri rũmúa cuni manaji”, yi tuoĩarã ñama saduceo gaye tuoĩarãma. Fariseo gaye tuoĩarãma ado bajiro tuoĩama ĩna: “Masa ĩna godaja mucana tudi catirã yirãji, Dios ñaro gãna ángel mesa ñarãji, rũmúa cuni ñarãji”, yi tuoĩarã ñama fariseo gaye tuoĩarã. 9 Ito bajiri ricati

riti tuoĩarã ñari, ruje awasãyijarã ĩna maji. Ito yija judio masa rotirise riasori masa busirona wumu rũgũyijarã. Ĩna cuni fariseo gaye tuoĩarã ñayijarã:

—Ñejua ñeñarise yigu meje ñami ãni. Damascoju ĩ waroca ángel ĩre busiru gajea. “Ito bajiro meje bajiyija”, yibitiruja manire, Diore mani cudibitibe maji, yiyijarã ĩna.

10 Buto ĩna gãmeri tuoĩa busija tuocõri, “Pablore sĩa baterã yirãji ĩna”, yi tuoĩayiju surara uju. Ito bajiri ĩ ya surarare jiyiju ĩ. Ĩnare jicõri ado bajiro rotiyiju: “Pablore ĩna watoju ãmi wacõri mucana mua ya wiju cũña”, yiyiju surara uju ĩnare.

11 Iti ñami mani Uju Jesús Pablore goaĩoyiju. Ĩre goaĩocõri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Oca sẽoña Pablo mu. Adiju Jerusalén ñagũ yu gayere mu busiro bajiroti Romaju cuni busigu yiguja mu, yiyiju Pablore.

Pablore sĩarona ĩna cuníre gaye

12 Gaje rumu coriarã judio masa minijuacõri, “Pablore sĩaruja mani”, yi tuoĩayijarã. “Ĩre mani sĩaroto riojua, bamenaji mani, ito yicõri idimenaji maji”, yi tuoĩayijarã ĩna. “Ĩre mani sĩabeja, manijuare Dios ĩ sĩaja quena”, yiyijarã ĩna. 13 Sĩgũ robo bajiro ito bajiro yi gãmeri busi ñarã jũarã masacõ rẽto busaro ñayijarã ĩna. 14 Ito bero paia ujarã, judio masa bucurãre cuni busirã wayijarã ĩna. Ĩna tu ejacõri ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Gua sĩgũ bajiro riti tuoĩacõri, “Pablore mani sĩaroto riojua, babiti, idibiti yiana mani. Ĩre mani sĩabeja, manijuare Dios ĩ sĩaja quena”, yibu gua. 15 Mua, judio masa ujarã cuni ado bajiro mua yija quena. Adocãta surara ujure oca cõaña, jane busuri Pablore mua tu ãmi wadijaro. “Riti ĩre seti ñaja masi ãmoa gua. Ado ãmi waya Pablore”, yi ruo oca cõama surara ujure. Mua ito yija ado Pablo ĩ ejabeto riti ĩre boca sĩana gua, yiyijarã ĩna. Ito bajiri ujarã cuni, “Bau, ito ujaroja maji”, yiyijarã.

16 Pablo romio macu iti oca bajirisere masiyiju. Ito bajiri Pablore iti oca, gotirocu surara wiju wayiju ĩ. 17 Itoju ejacõri Pablore gotiyiju ĩ. Ito ĩ yija tuocõri, ito gagu surara masure jiyiju Pablo:

—Ãni mamure mu uju tuju ãmi wasa. Oca gotirocu yiri seyoami ĩ, yiyiju Pablo surara masure.

18 Ito ĩ yija tuocõri, ĩ uju tuju ãmi wayiju ĩ. Ĩ ujure ado bajiro gotiyiju ĩ:

—Gua tirũnugũ Pablo yure ji ñucacõri, “Ãni mamure mu uju tuju ãmi wasa”, ĩ yijare ãmi wadibu yu. Mure oca gotirocu yiri seyomi ĩ, yiyiju ĩ, ĩ ujure.

19 Ito ĩ yija tuocõri, gajero busa ĩre tũa wacõri seniĩayiju:

—¿Ñe yure gotirocu yiri mu? yiyiju surara uju.

20 Ito yija Pablo romio macu ado bajiro gotiyiju:

—Judio masa sĩgũ robo tuoĩacõri ĩna ujarã riojo Pablore mu ãmi watoni oca cõarã yirãji. “Riti ĩre seti ñaja masi ãmoa gua”, yi rurã yirãji ĩna. 21 Ĩna ito bajiro mure yija tuobeja mu. Ĩna rãca gãna jũarã masacõ rẽto busaro ma gudareco Pablore sĩarona bocati ñarãji ĩna. “Pablore mani sĩaroto riojua babiti, idibiti yiana mani. Ĩre mani sĩabeja, ito bajiroti quenabeto tõbujacõana mani”, yi tuoĩa ñarãji ĩna. Mu gotiroti gayere bocaticãma ĩna, yiyiju Pablo romio macu ujure.

22 —Yure mu gotirise gãjerãre goti bato yibeja, yi tĩogũ, “Wasa”, yiyiju surara uju ĩre.

Félix tu Pablore ĩna ãmi wa rotire gaye

23 Ito yija surara uju, ĩ bero ñarã ujarãre jiyiju jũarãre. Ito bero ado
bajiro ĩnare rotiyiju ĩ:
—Adi ñami nueve tujaroca Cesareaju
Pablore ãmi warã yirãji mua. Adocõ
jãjarã ñarã yirãji mua rãca warã:
Doscientos ñarã yirãji gubona warã. Ito
yicõri setenta ñarã yirãji cabaru joena
warã. Ito yicõri doscientos ñarã ñarã
yirãji rearebisu yucuri rucorã. 24 Ito
yicõri Pablo ĩ jesa warocu cabarure buja
yucãña mua. Uju Félix wame cutigu tu
catiguti Pablo ĩ ejare ãmoa yu, yiyiju
surara uju ĩ bero gãna ujarãre.
25 Ado bajiro ĩna rãca Félixre papera
cõayiju surara uju:
26 "Yu Claudio Lisias adi papera cõa.
¿Ñati uju ñasagu Félix mu? 27 Judio
masa ãni Pablore ñiacõri sĩa ãmoñi ĩna.
'Romano masu ñami ãni', ĩna yija tuo
masicõri, ĩre siame yirona yu ya surara
rãca camotacu gua. 28 'Iti seti ña ĩre', ĩna
yija tuorocu, judio masa ujarã tu ãmi
ejacu yu Pablore. 29 'Gua ñicusabatia ĩna
rotire gayere cudibicu ñami ãni', yirã
ĩre junisinicã ĩna. Ĩre ĩna sĩa ãmoja, ĩre
ĩna tubia ãmoja, ñejua buto seti manicu
ĩre. 30 Judio masa Pablore sĩarona ĩna
cuníre gaye masicõri, mu tu ĩre cõa yu.
Ĩre oca meniri masare cuni cõa yu, 'Ado
bajiro seti ña ĩre', mure ĩna yitoni. Itocõ
ña", yi ucayiju surara uju Félixre papera
cõagũ.
31 Ito bajiri surara uju ĩ rotiro bajiroti
Pablore ñami wacõri Antípatris ejayijarã
ĩna. 32 Busuri surara gubona wana ĩna
ya wiju tudicoayijarã mucana. Cabaru
joe wana riti Pablo rãca wayijarã.
33 Cesarea ejacõri uju Félixre papera
ĩsiyijarã ĩna. Ito yicõri Pablore ĩ tu
cũyijarã ĩna. 34 Iti papera boca ãmi ti
tĩocõri ado bajiro Pablore seniĩayiju ĩ:
—¿Noju gagu ñati mu? yiyiju uju ĩre.
Ito ĩ yija:
—Cilicia sita gagu ña yu, yiyiju
Pablojua. "Cilicia sita gagu ña yu", ĩ yija
tuocõri, 35 ado bajiro yiyiju Félix ĩre:
—"Mure seti ña", yirã ĩna ejaroca
ĩnare mu busija tuocuja yu maji, yiyiju
Félix.
Ito yija ĩ ya surarare tirũnu rotiyiju ĩ
Herodes ñajacu ya wi jaja wiju.

Félix tiro riojo, "Seti ma yure", Pablo ĩ yire gaye

24 Co dujamocõ rumuri bero paia
uju Ananías wame cutigu, ito
yicõri judio masa bucurã rãca Cesareaju
ejayijarã. Ĩnare busi ĩsigũ Tértulo wame
cutigu ĩna rãca ejayiju. Cesareaju
ejacõri uju tuju wayijarã ĩna, "Pablore
seti ña", yirã warã. 2 Ito yija uju Félix
Pablore jiwio rotiyiju. "Pablore seti ña",
yirocu ado bajiro yiyiju Tértulo Félixre:
—Queno ya yu uju mu. Mu masirisena
suoriti, oca ma manire. Ito bajiri ñejua
tuo güire ma manire. Ito bajiri jeyaro
quena ña adi sita. Adi sita gãna masare
queno ejabua mu. 3 Ito bajiro mu
yisotirise masicõri masa jeyaro mure
wanuama. Yu uju buto yu rũcubuogu,
queno ya mu, ya gua. 4 Yoari yu
busija, mu moaroti mure ruyuriobogueja
mucana yu. Ito bajiri yure queno yicõri
yoari mejeti yu busija tuoya maji. 5 Ãni
ñami masare usirioro yi jaigu. Co cuto
ruyabeto wa ucucõri judio masare oca
riawuso ucuami ĩ. Jesús Nazaret gagure
tuorũnurã uju ñami ãni. 6 Dios ya wi
ñeño ãmogũ ito õno sãjarãona meje rãca
sãjañi ãni. Ito bajiri ĩre ñiacu gua. Gua
ñicusabatia ĩna rotiado bajiro, "Ĩre seti
ña", yi ãmobojacu gua. 7 Ito bajiro gua
yi ãmobojarocati surara uju Lisias gua
tu ejacõri sẽoro yicõri guare, Pablore
ẽmagoquĩ. 8 Ado bajiro guare yiquĩ ĩ:
" 'Pablore seti ña', mua yi ãmoja, adi
sita gagu uju Félix tu wasa", yiquĩ ĩ
guare. Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yicu

gua: “Mumasiti, ¿ñe seti ñati mure? yi seniïaite mu. Ito bajiro mu seniïaja bero gua gotirise, ‘Riti ña’, yigu yiguja mu”, yicu gua Lisiasre, yiyiju Tértulo Félixre.

9 Ito ñarã ĩ rãca gãna judio masa cuni, “Riti ña”, yiyijarã ĩna. 10 Ito yija Félix Pablore ãmo buyeyiju, “Busiya”, yirocu. Ito ĩ yija ticõri, busisuoyiju Pablo:

—Yu masia, adi sita gagu uju iti rumuju ñasuoru ña mu. Ito bajiri mu riojo wanu quenacõri, “Ñe seti ma yure”, yirocu busigu ya yu. 11 Jua gubojeno rumuriti tuja maji Jerusalénju Diore rũcubuogu yu ejaja bero. “¿Riti ñati?” mu yija, gãjerãre seniïaña mu. 12 Nocãta Dios ya wiju minijuacõri jãjarã rãca yu busi tuoïaja, tibiticã ĩna. Ito yicõri minijuara wiriju masare yu riawusoja, ito yicõri cutoju yu riawusoja, nocãta yure tibiticã ĩna. 13 Yure tigoana roboti, “Seti ña ĩre”, yi goti masimenaji ãna. 14 Adi ñasarise mure goti rẽtobugu ya yu. Yu ñicusabatia ĩna yiado bajiroti, Jesure tuorũnucõri Diore rũcubuoa yu. Ãna, “Ĩre seti ña”, yure yirã, Jesús oca bajirisere, “Buroti bajia ruore gaye ña”, yama ĩna. Diore rũcubuogu ñari Moisés ĩ rotirise gaye rũcubuoa yu. Ito yicõri Diore goti ĩsiri masa ĩna ucare gaye cuni rũcubuoa yu. 15 “Ñeñaro yirã godarã, queno yirã godarãre cuni tudi ĩna catiroca yigu yiguĩji Dios”, yama ĩna. Yu cuni ĩnare bajiroti tuoïa. 16 Ito bajiri quenarise riti ya yu, Dios riojo, masa riojo cuni, “Seti ma yure”, yu yija quenaroti, yiyiju Pablo.

17 ’Co rodo meje gaje cutoriju wa ucucõri, Jerusalénju tudi ejacu yu. Jerusalénju tudi ejacõri bojoro bujarãre niyeru batocu yu. Ito yicõri Diore rũcubuogu ĩre yiari waibucurã soe ĩsicu yu itoju. 18 Dios ya wiju ito bajiro yu yi ñaroca judio masa Asia sita gãna rãca yure ti bujacã. Gua masa yisotire gaye ñeñaro yirise yu coe tĩoroca, yure ti bujacã ĩna. Dios ya wi totiju jãjarã masa manicã yu rãca. Ito yicõri riawusarã manicã. 19 Asia sita gãna Dios ya wiju yu ñaroca yure tigoana, “Ĩre seti ña”, yirã, gotirã wadirujama. 20 Ĩna gotirã wadibeja, ãna ado ñarã, gua judio masa ujarã riojo, “Ado bajiro seti ñacu ĩre”, ĩna yi gotija quena. 21 Coji ĩna riojo oca sẽo busaro ado bajiro busicu yu: “Godana mucana tudi catirã yirãji”, yicu yu. Ito bajiro yu yicati bero ñajare, “Ĩre seti ña”, yirãji mua yicu yu ĩnare, yiyiju Pablo Félixre.

22 Ito ĩ yija bero, “Queno yirã ñama Jesure tuorũnurã”, yi tuoïacõri, ado bajiro yiyiju Félix judio masare:

—Itocõti tuocuja maji yu. Surara uju Lisias ĩ ejaroca, “Seti ña ĩre, seti ma ĩre”, yi besecuja yu, yiyiju Félix judio masare.

23 Ito bajiri Félix tubiara wiju Pablo ĩ tujatoni ĩ ya surarare tirũnu rotiyiju. “Tubiara wi tu jabeto ĩ ti ãmoja rẽobeja. Ĩ baba mesa ĩna ejaja, ticõama. Rẽobeja. Gãjerã ĩ baba mesa ĩre ejabua ãmoja, ejabuaja quena”, yiyiju Félix. Ito ĩ yija bero wacoayiju ĩ.

24 Ito bero yoa busari ejayiju Félix mucana ĩ manojo Drusila rãca. Judio maso ñayijo iso. Ito ejacõri Pablore ji rotiyiju ĩ. Ĩ ejaja ticõri, “Jesucristore mu tuorũnurise gaye gotiya guare”, yiyiju Félix. 25 Pablo ado bajiro gotiyiju ĩre: “ ‘Queno corocõ ñaña’, yire gaye gotiami Dios manire. Manire ñeñaro yiroto ãmobojacati ñeñaro yibitiruja manire. Co rumu mani ñeñaro yigorere waja senigũ yiguĩji Dios manire”, yiyiju Pablo. Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ucayiju Félix.

—Wasa. Yu no yibitiju mucana mure ji ñucacuja gaje tuo remorocu, yiyiju Félix Pablore.

26 “Ĩ yure niyeru ĩsija, ĩre bucõacuja yu”, yi tuoïa wacu, biyaro Pablore ji ñucayiju ĩ, ĩ rãca busirocu. Ito bajibojarocati ĩ ãmoro bajiro meje

yiyiju Pablo. 27 Ito ĩ yiroca riti jua rodo rẽtayiju. Iti jua rodo bero Félix uju ĩ ñarise budiyiju. Ito yicõri Pórcio Festo wame cutigu ĩre uju wasoayiju. Félix uju ĩ ñarise ĩ budiroto riojua judio masa rãca queno ñarocu, Pablore bucõabisiju ĩ maji.

Festo tiro riojo Pablo ĩ busire gaye

25 Festo udia rumuti ĩ uju sãjaja bero Cesareana ñacõri Jerusalénju wa ucugu wayiju. 2 Ito ĩ ejaroca paia ujarã ito yicõri, judio masa ujarã ñasarã, “Pablore seti ña”, yirona ĩre gotirã ejayijarã:

3 —Guare queno yiya mu. Pablo ado Jerusalénju ĩ ejatoni ji ñucaña mu, yi josayijarã ĩna Festore.

Ĩnarioti ado bajiro busicãyijarã itiriojua: “Pablore ĩ ji ñucaja ma gudareco ĩre sĩacõana mani”, yi tuoĩabojayijarã ĩna.

4 Ĩna ito yija Festojua ado bajiro yiyiju ĩnare:

—Itoju Cesareaju tubiara wiju ñacãmi Pablo. Ito bajiri, “Yoari mejeti itoju yumasiti wacuja”, yi tuoĩa yu. 5 Mua rãca gãna coriarã ujarã ñarã yu rãca warujama. Seti ĩre ñajama, yu rãca wacõri, “Seti ña ĩre”, yirã warujama ĩna, yiyiju Festo ĩnare.

6 Jua dujamocõ rumuricõ Jerusalénju ñacõri, Cesareaju tudi wayiju Festo mucana. Ĩ eja busuari rumu ĩna oca gãmeri seniĩari wiju wayiju Festo. Itoju ejacõri Pablore ji ñucayiju ĩ. 7 Pablo ĩ sãja ejaroca judio masa Jerusalén wadiana ĩ tu eja rũgũyijarã. “Seti jaje ña ĩre”, yibojarãti, “Iti ña seti ĩre ñasarise”, yi goti rẽtobu masibisijarã ĩna. 8 Ito ĩna yija tuocõri, “Yure seti ma”, yirocu ado bajiro yiyiju Pablo:

—Gua judio masa rotirise cudibicu meje ña yu. Dios ya wi ñeñogũ sãjabiticu yu. Ito yicõri Roma gagu ujure cudibiticõ yibiticu yu, yiyiju Pablo ito tuo rujirãre.

9 Judio masa rãca queno ñarocu, Festojua ado bajiro seniĩayiju Pablore:

—¿Jerusalénju wa ãmoati mu? Jerusalénju masa tiro riojo, “¿Seti ñati mure?” yi yu seniĩare, ¿ãmoati mu? yiyiju Festo Pablore.

10 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Pablo:

—Meje. Adoju ña yu, “Mure seti ña, mure seti ma”, ujarã ĩna riojo gotiroju ña yu. Adoju Roma gagu uju ĩre ejabuari masa, “Mure seti ña, mure seti ma”, yirã tuju ña yu maji. Adoju ñaruja yure. “Judio masare ñeñaro yibitiquĩ ĩ”, yi masia mua. 11 “Ĩre buto seti ña”, yicõri yure mua sĩa ãmoja, no yicõri mañobicuja yu. “Ĩre buto seti ña”, yi masibitibojarãti judio masa tuju sĩgũjua yure cũ masibea mua. Roma gagu ujumasiti, “Seti ña mure, seti ma mure”, ĩ yire ãmoa yu quenogoroa, yiyiju Pablo Festore.

12 Pablo ito ĩ yija tuocõri, ĩre busi ejabuari masa rãca busiyiju Festo. Ito yicõri ado bajiro yiyiju Pablore:

—“Roma gagumasiti, ‘Ito bajia’, ĩ yire ãmoa yu”, mu yija tuocõri, mure uju tuju cũna gua, yiyiju Festo Pablore.

Uju Agripa tiro riojo Pablo ĩ busire gaye

13 Ito bajija bero yoa busari uju ñasagu Agripa wame cutigu ĩ rĩjoro Berenice wame cutigo rãca, Cesareaju ejayijarã ĩna. Festo mamu uju ĩ wasoare ñajare, “Queno bajia mu”, yirona wayijarã ĩna. 14 Yoa busari ĩ ñaja bero Pablo gayere busiyiju Festo, uju Agripare.

—Yu uju wasoaroca Félix budi wacu sĩgũ ũmugũ ĩ tubiaru ñami ado. 15 Jerusalénju yu ñaroca paia ujarã ito yicõri judio masa bucurã, “Ĩre seti ña. Ito bajiri ĩre sĩaja quena”, yicã ĩna

yure. 16 Ado bajiro ĩnare cudicu yu:
“Gua romano masa gua yisotirise ado
bajiro bajia. ‘Ĩre seti ña’, yirã riojo,
‘Ado bajirojua bajia, yure seti ma’,
ĩ yiroto riojua sĩare ma guare, yicu
yu”, yiyiju Festo Agripare. 17 Ito bajiri
judio masa ĩna ejaroca, uju yu sãjaja
bero, “Ĩre seti ma, ĩre seti ña”, ujarã
ĩna yiroju yoari mejeti wacu yu. Iti
wiju ejacõri Pablore ãmi roticu yu.
18 Yu tuoĩaja, ado ejarã judio masa,
“Ĩre buto ñeñarise seti ña”, yirã yirãji,
yibojacu yu. Ito yibojarocati, “Itocõ
jaje seti ña”, yi masibiticã ĩna. 19 “Gua
rũcubuosotirisere rũcubuobeami ĩ.
‘Godabojagu ti mucana tudi catiami
Jesús’, yi ruomi Pablo. Ĩre seti ña”,
yirona iti riti goticã ĩna. 20 Iti oca
bajirisere queno masibiticõri, Pablore
ado bajiro seniĩacu yu: “Jerusalénju,
‘Ĩre seti ma, ĩre seti ña’, ĩna yi beseroju,
¿wa ãmoati mu?” yibojacu yu Pablore.
21 “Meje, Roma gagu uju Augusto wame
cutigu, ‘Ĩre seti ña, ito yicõri ĩre seti
ma’, Ĩ yire ãmoa yu”, yiquĩ Pablo. Ito
ĩ yija tuocõri, “No yu cõa ãmori rumu
Roma gagu uju tuju mure cõacuja.
Adocãta tubiara wiju ñatĩñagũ ya mu
maji. No yu cõa ãmori rumu gajero
mure cõacuja yu”, yicu yu Pablore,
yiyiju Festo Agripare.

22 Ito yija Agripa ado bajiro yiyiju
Festore:

—Yu cuni Pablo ĩ busirere tuo ãmoa
yu, yiyiju Agripa, Festore:

—Bau, jane busuriti Pablo ĩ busirere
tuogu yiguja mu, yiyiju Festo Agripare.

23 Ito bajiri, busuriti Agripa ĩ rĩjoro
Berenice, Pablo ĩ busija tuorã ejayijarã
ĩna. Itoju ejacõri sõbajiro ñasagu ña
yu, yi tuoĩa minijuara wiju sãjayijarã
ĩna. Surara ujarã rãca, ito yicõri iti cuto
ujarã ñasarã rãca sãjayijarã ĩna. Ĩna
sãjaja ticõri, Pablore ji rotiyiju Festo.
24 Pablo ĩ ejaja ticõri, itoju minijua
ñarãre ado bajiro yiyiju Festo:

—Yu uju Agripa, ito yicõri gua rãca
minijua ñarã, tiya ãni ñami Pablo. Jãjarã
judio masa “Ĩre seti ña”, yi busiama
ĩna yure, Jerusalénju ito yicõri adoju
Cesareaju cuni. “Ĩ godacoarujami”,
yire gayere busi tarojobeama ĩna. 25 Yu
tuoĩaja, seti ñasarise ma ĩre. Ito bajiri,
“Godarujami ĩ”, yi masibea yu. “Roma
gagu uju riojo, ‘Iti mure seti ma, iti
mure seti ña’, ĩ yicato bajiroti uju tu
cõacuja”, yi tuoĩa yu. 26 “Iti ña oca
ñasarise Pablore”, yi yu ujure papera
uca masibea yu. Ito bajiri Pablore ji
ñucamu yu, mua riojo, quenogorama
yu uju Agripa mu seniĩatoni. Ito bajiro
mu seniĩaja bero iti oca tuocõri ucagu
yiguja yu Augustore. 27 Rocati, “Iti seti
ña ĩre”, yi masibitibojaguti, yu Pablore
cõaja, rocati mecuri masure bajiro
yiguja yu, yiyiju Festo Agripare.

Yu gotirise tuoya, uju Agripare Pablo ĩ yire gaye

26 Ito ĩ yija tuocõri, Pablore busi
rotiyiju Agripa:

—Mumasiti, “Iti seti ma yure”, yi
gotiya, yiyiju ĩ.

Ito ĩ yija tuocõri, “Busigu wagu ya
yu”, yirocu ĩ ya ãmo ñumuoyiju Pablo.
Ito yicõri busisuoyiju ĩja:

2–3 —Yu uju Agripa, mu tuoro riojo
busigu wagu queno wanu quenacõri
busigu wagu ya yu. Gua judio masa
gua yisotirisere queno masia mu. Gua
tuoĩa busisotirise cuni queno masia mu.
Ito bajiri judio masa, “Ĩre seti ña”, ĩna
yibojarisere mu tiro riojo itire gotigu ya
yu. Queno yu gotirisere usiriobicuti tuo
jeoya, yiyiju Pablo Agripare.

Jesure yu masiroto riojua ado bajiro bajicu yu maji, Pablo ĩ yire gaye

4 ’Yu ñarã judio masa jeyaro yu
ñagorere masiama ĩna. Yu ya cuto
jaibicuacã yu ñagore ito yicõri
Jerusalénju yu ñagore cuni queno

masiama ĩna. “Jaibicu ñagũju, mani masa yisotirise gayere cudiquĩ ĩ. Ito yicõri iti gayere riasotiquĩ ĩ”, yi masirãji ĩna yure. 5 Gua masa fariseo gaye tuoĩarã, ĩna ñama buto Moisés ñayoru ĩ rotirise gaye rũcubuorã. Macuacã yu ñacatijujuti fariseo gaye ĩna tuoĩarise tuoĩasoticu yu. “Ito bajiro bajiquĩ ĩ”, ĩna yi ãmoja, riti yirãji ĩna. 6 “Godanare mucana tudi ĩna catiroca yigu yiguja yu”, yi goti yucãñi Dios gua ñicusabatiare. Ito bajiro yu tuoĩajare, “Ĩre seti ña”, yicõri yure ãmi wadiama ĩna. 7 Dios ĩ yicato bajiroti yirotire bocatirã yama gua masa jua gubojeno buturi ñarã. Ito bajiri ñamiri, ũmuari Diore rũcubuo ñama ĩna. Ito yicõri Diore cudi ñama ĩna. Yu cuni ĩnare bajiroti rũcubuoa itire. Iti gaye yu tuoĩajare, “Ĩre seti ña”, yama ĩna. 8 ¿No yija, “Godanare mucana tudi catiroca yibiquĩji Dios”, yi tuoĩati mua? yiyiju Pablo uju Agripare.

Jesure masirãre rocati yi ãmocu yu maji, Pablo ĩ yire gaye

9 Gaje ado bajiro busi remoyiju Pablo:

—“Jesús Nazaret gagure tuorũnurãjuare ñeñaro yisaruja yure”, yi tuoĩabojacu yu maji cajero. 10 Ito yu tuoĩacato bajiroti yicu yu Jerusalénju. Paia ujarã ĩna rotirisena, Jesure tuorũnurãre tubiara wiju cũcu yu. Jesure masirãre ĩna sĩaja, “Ito bajiroti uja”, yi tuoĩacu yu cuni. 11 Coji meje Jesure tuorũnurãre ñeñaro ĩna tõbujaroca yicu yu. Judio masa minijuari wiju ĩnare ãmi sãjacõri ñeñaro ĩna tõbujaroca yicu yu. Ito yicõri, “Jesure masibea gua”, ĩna yijaro yirocu, ĩnare usirioro yi codecu yu. Ĩnare buto junisinicõri ĩnare suyacu yu, gaje cutoju suacõri, ñeñaro tõbujaroca ĩnare yirocu.

Ado bajiro Jesure masisuocu yu, mucana Pablo ĩ yire gaye

(Hch 9.1-19; 22.6-16)

12 ’Ito bajiro yirocu Damasco cutoju wacu yu. Paia ujarã ĩna rotija tuocõri, itoju wacu yu. 13 Yu uju, ma wacu, buto ũmacañi rẽtoro busurise ticu yu ũmua gudareco tujaroca. Iti busurise yure sĩaticu ito yicõri yu rãca wacanare cuni. 14 Ito bajijare ñarocõti quedicoacu gua. Ito yija, hebreo ocana ado bajiro yure busija tuocu yu: “Saulo Saulo, ¿no yija yure ñeñaro yi ãmoati mu?” yire oca ruyucu ũmacũju. “Ito bajiro mu yija mumasiti ñeñaro tõbujagu ya mu. Adocãta mu ya ruju jota mu jajuja, juniroja mure cuni. Itioni yigu bajiro ya mu”, yi ruyucu oca yure ũmacũju gaye. 15 Ito yijare, “¿Noju gagu yure busiati mu?” yicu yu. Ito yija mani Uju ado bajiro yiquĩ yure: “Yu ña Jesús ñeñaro yi ãmogũ mu josaguti. 16 Wumu rũgũña. Yure moa ĩsijaro ĩ yirocu, mure goaĩoa yu. Ito bajiri yu oca masare goti batogu yiguja mu. Adocãta mu tirise, gotigu yiguja mu. Ija mure yu ĩoroti gaye cuni goti batogu yiguja mu. 17 Judio masa, ito yicõri judio masa meje ñarã cuni mure ĩna sĩa ãmoja mu rãca ñacuja yu. Masa jeyarore yu oca gotijaro Pablo, yirocu ĩna tu mure cõa yu. 18 Ĩna tu mure cõacuja yu, yu oca ĩna tuo masitoni. Yu oca mu gotija ñeñaro yi ñabojana, quenarise yi ñarã yirãji ĩja. Rãitĩaroju ñabojana busuroju ñarã yirãji mucana. Yu ñagũ yiguja ĩna uju. Rũmú ĩ rotirise cudirã meje ñarã yirãji ĩna. Yure ĩna tuorũnuja, ñeñaro ĩna yirisere ãcabojocuja yu. Ito bajiri Dios ĩ besecãna rãca catitĩñarã yirãji ĩna”, yi ruyucu oca yure, yiyiju Pablo Agripare.

Jesús ĩ roticatire yiro robo cudicu yu, Pablo ĩ yire gaye

19 'Ito bajiro ũmacũju ruyuja tuocõri,
yiro bajiroti cudicu yu Jesure. Yu uju
Agripa, Jesús ĩ roticatire cudibiticõ
yibiticu yu. 20 Ĩ "Yiba", yicato bajiroti
Damasco gãnare Jesús oca gotisuocu
yu. Ito bero Jerusalén gãna Judea sita
gãna ñajediro, ito yicõri judio masa
mejere cuni, ĩ ocare goti ucucu yu.
"Mua ñeñaro yirise jidicãcõri, Dios robo
bajiro tuoĩaña mua. Ito yicõri quenarise
yiba, gãjerã, 'Diore masirã ñama', ĩna
yi ti masitoni", yicu yu ĩnare. 21 Ito
bajiro yu gotija tuocõri, judio masa
yure ñiacã Dios ya wiju. Ito yicõri
yure sĩa ãmocã ĩna. 22 Ĩna ito bajiro yi
ãmobojarocati, Dios ejabuaquĩ yure.
Adocãta cuni yure ejabuami Dios. Ito
bajiri Dios oca gotia yu ñasari masa
ujarãre ito yicõri ñari masa mejere cuni.
"Ito bajiro rẽtaro yiroja", Moisés ñayoru
ĩ goticãdo bajiroti, ito yicõri Diore
goti ĩsiri masa ĩna goticãdo bajiroti iti
gayere mure gotia yu. 23 Ado bajiro
yiñi Moisés ito yicõri Diore goti ĩsiri
masa: "Dios ĩ cõagũ quenabeto tõbujagu
yiguĩji. Ito bero godagu yiguĩji. Ĩ ñagũ
yiguĩji godabojagu ti cajero catisuogu.
Mucana caticõri masa ĩna tuo masiroca
yigu yiguĩji. Ito yicõri ĩre tuorũnurãre
masogũ yiguĩji. Judio masa, judio masa
mejere cuni masogũ yiguĩji", yi ucañi
ĩna, yiyiju Pablo.

Cristore ĩ tuorũnuroca Agripare Pablo ĩ yi ãmore gaye

24 Ito bajiro ĩmasiti Pablo ĩ gotija
tuocõri, Festo oca sẽoro busiyiju:

—Tuo masibea Pablo mu. Buto
mu papera riasotija mu tuoĩarise
wisacoayija mure, yiyiju Festo Pablore.

25 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju
Pablo:

—Meje yu uju mecubesame yu.
Ado robojua bajia. Yu busirise queno
tuoĩacõri busia yu, ito yicõri riti ña,
yiyiju Pablo Festore. 26 Ito yija busi
remogũ ado bajiro yiyiju Pablo uju
Agripare: "Yu busirisere queno tuo
masia mu. Ito bajiri tuo güibicuti mu
tuoro riojo busia yu. Iti jeyaro yu
busirisere queno masia mu. Adi Jesús
oca yeyo gotire meje ña. Masa ĩna tiro
riojo rẽtare ña. 27 Yu uju Agripa, ¿Diore
goti ĩsiri masa ĩna gotigore tuorũnuati
mu? Tuorũnua mu, yu tija", yiyiju Pablo
Agripare.

28 —¿Iti jabetacã yure busicõri,
"Jesure rũcubuogu yiguja mu", yati mu
yure? yiyiju Agripa Pablore.

29 Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiyiju
Pablo ĩre:

—Oca jairo yu busija jabetacã yu
busija cuni, mure yiari Diore senigũ
ya yu. Ito yicõri ado yu busija tuorã
jeyarore yiari Diore senigũ ya yu, Jesure
yu tuorũnuro bajiro mua tuorũnutoni.
Yu Jesure tuorũnuro bajiroti mua
tuorũnure ãmoa yu. Ito bajibojarocati
yu robo bajiro tubiara wiju ñacõri meje
mua tuorũnure ãmoa yu, yiyiju Pablo
ĩnare.

30–31 Ito bajiro Pablo ĩ yija bero
Agripa, Festo, Berenice itiju minijua
ñana cuni ricati wacõri oca bajirisere
itire busirã wayijarã ĩna. Ito bajiri
Ĩnamasiti ado bajiro gãmeri busiyijarã
ĩna.

—Ñe seti ma ãnire. Ito bajiri
sĩabitiruja ĩre. Ito yicõri tubiara wiju
ñabitiruja ĩre, yiyijarã ĩna.

32 Ito yija Agripa ado bajiro yiyiju
Festore:

—Roma gagu uju, ĩ oca quenore
ãmoa yu, ĩ yibeto bajija, adocãta jidicã
ecocõboñi ĩ ĩja, yiyiju Agripa Festore.

Pablore Romaju ujarã ĩna cõare gaye

27 Ito yija, “Pablo ito yicõri ĩ rãca tubiara wiju ñarãre cuni Italia sitaju cõarуja mani”, yiri seyoñi ujarã. Ito bajiro yicõri sĩgũ Julio wame cutigure guare Italiaju ãmi wa roticã ĩna. Roma gagu uju ĩ ya surara coderi masu ñaquĩ Julio. 2 Ito bajiri Adramitio wame cutiri cuto gaga cumana wasuocu gua mucana. Asia sita cutori majadori ti ucuro warica ñacu itiga cuma. Sĩgũ Aristarco wame cutigu waquĩ gua rãca. Macedonia sita Tesalónica wame cutiri cuto gagu ñaquĩ ĩ. 3 Cesareana wasuocu gua. Ito bajiri gaje rumu Sidónju ejacu gua. Itoju ejacõri Pablore queno ti maicõri ĩre queno yiquĩ Julio. Iti cuto gãnare ĩ baba mesare ĩ ti ucu ãmoja ĩre rẽobitiquĩ Julio. Ito yicõri ĩ baba mesa ĩre bare eca ãmoja, ĩre ĩna ejabua ãmoja cuni rẽobitiquĩ Julio. 4 Ito Sidónre wacoacu gua. Ito gua waroca buto mino wẽatucu guare. Ito bajiri riojo wa masibiticu gua. Chipre wame cutiri yoga gaje dujare wacu gua. Ito bajiri gãcodujajuare ñacu iti yoga. Itojua mino buto wasabiticu. 5 Cilicia sita, Panfilia sita, riojo rẽtacu gua. Ito rẽtacõri Licia sita Mira wame cutiri cuto ejacu gua.

6 Ito ejacõri surara uju Julio Italiaju warica coga cuma ti bujañi ĩ. Itiga cuma Alejandría gaga ñayiju. Itiga ĩ bujaja bero warona itigaju sãjacu gua mucana. 7 Mino buto iti wẽajare, co rumu meje ñacõri, josari Gnido wame cutiri cuto ejacu gua. Riojo rẽtacu gua itore. Gua waro riojo buto mino iti wẽajare, riojo wa masibiticu gua. Jẽa wacõri Salomón wame cutiri cuto rẽtacu gua. Ito yicõri Creta wame cutiri yoga rũja wacu gua. 8 Ito gãni rũja wacõri, josari Lasea wame cutiri cuto tu, “Quenari Jetacari”, wame cutiro ejacu gua.

9 Gua waroca jaje rumuri godacu guare. Juebucu iti cõñajare waroto guijo ñacu riaca jajosa ĩja. Ito bajiri: “Ado bajiro mua yija quena”, yiquĩ Pablo ĩnare.

10 —Yu ñarã yu tija adi mani warise, guijoro rẽtaro yiroja manire. Mani ya cuma rujacoaro yiroja. Ito yicõri gajeoni cuni rujacoaro yiroja. Mani cuni godacoarã yirãji gajea. Yu tuoĩaja adoti tujaruja mani maji, yibojaquĩ Pablo ĩnare.

11 Ito bajiro ĩ yibojarocati Pablore tuorũnubitiquĩ surara uju. Iti cuma uju, ito yicõri iti cuma weatugure ĩnare riti queno tuorũnuquĩ surara uju. 12 “Guijoro ñaroja”, yi masicõri, iti jetacaju juebucu rẽta ãmobiticã gãjerã, gua rãca warã. Ito bajiri ado bajiro tuoĩacã ĩna: “Iti yoga rũja wacõri Fenice cutoju juebucu rẽtoruja manire. Rujasõa busa ñajare buto mino wãbetoja itoju”, yi tuoĩacã ĩna.

Ĩnare mino wẽare gaye

13 Iti buto mino wẽabeja ticõri, “Fenicеju ejarã yirãji mani”, yi tuoĩacã ĩna. Ito bajiro tuoĩacõri wasuorãti iti yoga tu rũja wacu gua mucana. 14 Ito bero nocõ mejeti cumaju buto mino wãcu. Ũmacañi ĩ joejea wadiro gaje dujare gãcodujare wadicu iti mino. 15 Iti cumare buto wẽacoacu mino. Ito bajiri riojo wa masibiticu gua. Ito bajiri mino iti ãmi waroti ticõacu gua ĩja. 16 Ruja yoga jaibiti yoga Cauda wame cutiri yoga totoju wẽasabitijuju wacu gua. Ito bajiri josari cuma mutacã gua sia yocatire ãmicu gua. 17 Gua muojeoja bero jajoca cuma gua wacatigare, jũgubona siari cũcã moari masa, mino iti wẽaja wadirujabe yirona. Ito bero, “Sirte wame cutiriju jaju mino iti wẽacoaja queditua rujaboroja”, yi tuoĩarã, mino iti wẽaturise saya rujiocã ĩna ĩja. Ito bajiri mino iti wẽacoaro bajiroti wacu gua ĩja. 18 Ito bajiri gaje rumu buto iti mino wẽa rẽtocũjare,

cuma bucua gaye gajeoni cõaroasuocã ĩna. 19 Mucana gaje rumu ĩnamasiti cuma bucua ñarise gajeoni cõaroacã ĩna. 20 Co rumu meje ide bueri iti bue rẽtocũjare ñocõa cuni ruyubiti, ũmacañi cuni ruyubiti bajicã. Ito yicõri buto mino wãcu guare. Ito bajiri ito bajijare, “Catiado ma mani, catire ma manire”, yi tuoĩacu gua.

21 Yoari co rumu meje babiticu gua. Ito bajiri iti ticõri wumu rũgũcõri busiquĩ Pablo:

—Creta yogaju yu busiroca mua tuojama, quenoti ejaboyija, yiquĩ Pablo. Itojuna mani wadibeto bajijama, cuma bucua cuni ñeñabitiboadoja. Ito yicõri gajeoni cuni godabitiboadoja. 22 Adocãta tuoĩa oca quedi yibesa. Adi cuma, cuma iti godabojarocati, sĩgũjua goda yimenaji mani. 23 Dios ñami yu Uju. Ito yicõri ĩre rũcubuoa yu. Jĩju ñami Dios ñaro gagu ángel ĩ cõaru, yure goami. 24 Ĩ ángel ado bajiro gotimi yure: “Güibesa. Roma gagu ujure, ‘Seti ma yure’, yigu yiguja mu. Diore mu senija tuoñi Dios mure. Ito bajiri mu rãca gãna cuma wãrã ñarocõti cati jedicõrã yirãji”, yimi ángel yure. 25 Ito bajiri oca sẽoña yu ñarã mua. Diore tuorũnua yu. Ito bajiri, “Ángel ĩ gotiro bajiroti rẽtaro yiroja”, yi tuoĩa yu. 26 Gudareco yogaju queditua rujabojarãti godamenaji mani, yiquĩ Pablo guare.

27 Ito bero juaji semana bero Adiático wame cutirita itajaraju ñacu gua, mino guare iti wẽacõajare. Ñami gudareco iti cuma moari masa, “Sitaju ejarã ya mani”, yicã ĩna. 28 Ito yicõri gũtagã yutamana cano yicõri ide ucãrisere cõĩacã ĩna. Treinta y seis metros ucãro ñacu ito. Yoa busari mucana ĩna cõĩaja veintisiete metros ucãro ñacu. 29 Gũta quedituare güirã, juariagari come guji cutirise come mana cano yicõri cõaroacã ĩna, cuma iti waja tũatujaro yirona. Cuma usitutujure ito bajiro yicã ĩna. Ito bajiri ejori iti busure ãmorã Diore senicã ĩna. 30 Ito bajiroca riti rudire tuoĩacã iti cuma moari masa. Ito bajiri cuma ĩguẽajua, cuma bucua ñiarotire come cõaroarã yama yiado bajiro cuma jaibitigacã rujiocã ĩna. 31 Ito bajija ti masicõri, surarare ito yicõri ĩna ujure ado bajiro gotiquĩ Pablo:

—Ĩna adi cuma moari masa ĩna rudija, mani adi cuma tujarã godacoarã yirãji, yiquĩ Pablo surarare.

32 Ito ĩ yija tuocõri, cuma jaibitiga siara mare yije tacõcã ĩna, “Iti ãmoroti wajaro”, yirona.

33 Busuri jĩju jabeto ba rotiquĩ Pablo guare:

—Juaji semana rẽta, canimenati, bamenati mua ñaroca. 34 Mua jabeto bare ãmoa yu. “Catiba”, yirocu muare ba rotia yu. Ñejua rẽtabetoja muare. Catirã yirãji mua ñarocõti, yiquĩ Pablo guare.

35 Ito yi tĩocõri ĩ ya ãmona naju ãmi rucocõri, “Queno ya mu”, yiquĩ Diore gua tiro riojo. Ito yicõri jabetacã igata ãmicõri baquĩ ĩ. 36 Ito ĩ yija ti wanucõri, oca sẽocu gua. Ito bajiri gua ñarocõti bacu itire. 37 Doscientos setenta y seis masa ñarã ñacu gua iti cuma warã. 38 No gua ba ãmorocõ bacu gua. Ba tĩocõri trigo bujuri cõaroacu gua, cuma bucua buto busa jayajaro yirona.

Cuma bucua iti rujare gaye

39 Iti busuroca iti cuma moari masa ruja yogaju jaju iti ruyuja ticã ĩna. “Ito bajiro wame cutia”, yi masibisĩ ĩna iti yogare. Iti sita wame masibitibojarãti, “Cuma majado iti quenaja tito maji”, yicã ĩna. 40 Ito bajiri come gujiro ñiaroti ĩna siarere yije tacã ĩna. Ito bajiri ide watojuti tujacoari seyocu iti. Ito bajiri cuma bucua weatura jãire sã rũgõcã ĩna mucana. Ito yicõri mino tuaroto ũmatũadoju saya wero muocã ĩna. Ito bajiri jaju tujuare jãja wacu cuma ĩja.

41 Ito wasuoroti ũma gãnioro jajujų sua
queacų cuma bucua. Ĩguẽajua jajujų
jua rũjũcoacų. No yicõri wa masia
mano cuma usitutujua buto iti jacũjare
wadisuocų.
42 Ito bajija ticõri, surara tubiarona
ĩna ãmi wanare, “Sĩacõrųja mani, ĩna
bati rudi wabe yirona”, yi tuoĩacã ĩna.
43 Ito bajiro ĩna yibojarocati surara
ųjųama Pablo ĩ catire ãmoquĩ. Ito bajiri
ĩ ya surarare sĩa rotibitiquĩ ĩ: “Mua
bati masirã cojiti bati jãjã wasa jajujų
ejasuoba”, yiquĩ surara ųjų. 44 Ito yicõri
gãjerãre bati masimenare, “Cumu jãiri
cuma ñagorena wasa mua”, yiquĩ. Ito
bajiri sĩgũ godabeto ñarocõti jãja ejacų
gua jajujų.

Malta wame cutiri yogajų Pablo ĩ wa ucure gaye

28 Ito maja rũgũcõri, “Malta wame
cutiri yoga ña adi yoga”, yi
masicų gua ĩja. 2 Iti sita gãna queno
yicã guare. Ide jairo quedija iti usajare
jeame jajame riocã ĩna. Ito bajiro yicõri,
“Sumarã waya mua cuni”, yicã guare.
3 Ito yija Pablo jea cararise jabeto
mioquĩ. Iti ĩ jea tĩaroca asijua budi
wadigujų Pablo ya ãmojų ãña cuni ñia
yojaquĩ. 4 Iti sita gãna Pablore ãña cuni
ñia yojaja ticõri, ado bajiro ĩnamasi
gãmeri busicã ĩna:
—Wajacų seyoami ãni. Riaca jajosajų
godabiticõri ĩ ñeñaro yire waja godagų
yiguĩji ĩja, yicã ĩna.
5 Ito ĩna yibojarocati Pabloama
jeamejų ãñare wẽjata tĩacoquĩ. Ito
bajicõri ĩre ñejua rẽtabiticų. 6 Iti sita
gãna masa ñarocõti “Mijiro yiroja”,
yibojacã ĩna. “Yoari mejeti usi jedi
quedigų yiguĩji”, yibojacã ĩna. Ito bero
yoari yubojari ĩ godabeja ticõri, ĩna
tuoĩarisere gajero bajirojua tuoĩacã ĩna
mucana: “Mani rũcubuogų masų rujų,
rujų cuticõri ejami ãni”, yicã ĩna.

7 Ito tų iti yoga ųjų ñari masų ya
sita ñacų. Públio wame cutigų ñaquĩ
ĩ. Guare boca ãmicõri udia rumų gua
ñacati rumuricõ queno yiquĩ ĩ guare.
8 Ito gua ñaroca Públio jacų, jacũari,
ñiori cõ yosaquĩ. Ĩ tų tirã wacų gua
Pablo rãca. Ĩ tų ejacõri Diore seniquĩ
Pablo. Ito yicõri cõgũre ĩ ya ãmo ĩ moa
jeorocati ĩ ñarise cutirise iti rẽtaroca
yiquĩ ĩ. 9 Ito ĩti bajija tuocõri, iti yoga
gãna gãjerã cõrã ĩ tų ejacã. Ito bajiri
ĩna ñarise cutirise rẽtacų ĩnare cuni.
10 Guare rũcubuorã ñari guare queno
yicã ĩna. Gua waroto riojua gua ba
waroti jeyaro ñe ruyabeto guare ĩsicã
ĩna.

Romajų Pablo ĩ ejare gaye

11 Udiarã ũmacañi iti yoga gua ñaja
bero mucana warona cumajų sãjacų
gua. Itiga juebucų rẽtagoraga ñacų.
Alejandría wame cutiri cuto wadiraga
ñacų itiga. Cuma bucua ũmatũadojuare,
masa rijogari bajiro ĩna menire ñacų iti
cuma ujarã ĩna rũcubuorise. Iti wame
cuticų, Cástor, ito yicõri Pólux. 12 Iti
cumana wacõri Siracusa wame cutirijų
jetaca ejacų gua. Itojų udia rumų tujacų
gua. 13 Ito tunima busa warã riti Regio
cuto ejacų gua. Gãcõa sojejua wẽarise
mino queno ejabuacų guare. Ito bajiri
gaje rumuti Puteolijų ejacų gua. Ito
majacų gua. 14 Iti cuto gãjerã Jesure
masirãre ti bujacų gua. “Gua rãca coji
semana tujaya”, yicã ĩna guare. Iti
semana bero mucana wasuocų gua,
Romajų warã. 15 Roma gãna Jesure
masirã gua ware gaye masi yucãri
seyoñi. Ito bajiri majų guare bocarã
ejacã ĩna. Coriarã, Foro de Apio wame
cutiri cutojų guare bocacã. Ito yicõri
gãjerã Tres Tabernas wame cutiri cutojų
guare bocacã. Ito ĩnare ti bujacõri,
“Queno ya mų”, yiquĩ Pablo Diore. Ito
bajiri queno wanų quena oca sẽoquĩ ĩ.
16 Romajų gua ejaja bero tubiarona ãmi

wacãnare surara uju gotiquĩ, tubiara wi coderi masu ujure. Pabloreama ricati sĩgũ surara codegu cutiro ĩre cũcã.

Romaju Pablo ĩ ñare gaye

17 Gua ejaja bero udia rumu tujaroca, judio masa ñasari masare ji rotiquĩ Pablo. Ĩna minijua jediroca ado bajiro ĩnare gotiquĩ ĩ:

—Yu ñarã, disejua mani ñarãre ñeñarise yibiticu yu. Mani ñicusabatia ĩna rũcubuore cuni ñeñaro yibiticu yu. Ito yu yibitibojarocati Jerusalénju mani masa yure ñiacõri Romano masare ĩsicã ĩna yure. 18 Yure boca ãmicõri yure jidicã ãmobojacã ĩna. “Ñe setina godado ma mu”, yirona yure jidicã ãmobojacã ĩna. 19 Ito bajibojarocati mani masa jidicã ãmobiticã yure. Ito bajiri, “Yu uju Roma gagu, seti ña mure, seti ma mure”, ĩ yi besere ãmocu yu. Mani ñarãre junisinicõri meje ito bajiro yicu yu. 20 Ito bajiri iti muare busirocu, muare ji ñucamu yu. Mani judio masa mani bocatigu ejacoami ĩja. Ĩti ñami Jesucristo. Ĩre tuorũnugũ yu ñajare, come mana yure siari seyoama ĩna, yiquĩ Pablo.

21 Ito yija ado bajiro yicã ĩna ĩre:

—Mu oca iti bajirisere Judea sita ĩna papera cõarere boca ãmibiticu gua. Mani ñarã ito wadiana cuni ñejua ñeñarise mu gayere busi ejabiticã ĩna. 22 “Masa Jesure ĩna tuorũnuja quenarise meje ña”, yire gaye riti tuoa gua. Ito bajiri adi mame tuoĩare gaye muáma, ¿no bajiro tuoĩati? Iti gayere tuo ãmoa gua, yicã ĩna Pablore.

23 “Ito yija iti rumu minijuana mani”, yicã ĩna. Ito yija bero batacã ĩna. Ĩna wara rumu ejaroca jãjarã masa ejacã Pablo ĩ ñaroju. Ĩna minijuaja ticõri, “Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire gayere gotiquĩ Pablo. Busuri jĩju ĩ goticoaja, rãiocũro goti tarojoquĩ. Moisés ñayoru ĩ ucarere gotiquĩ Pablo. Ito yicõri Diore goti ĩsiri masa ĩna ucare cuni gotiquĩ ĩ. “Jesure tuorũnujaro ĩna”, yirocu ito bajiro gotiquĩ Pablo ĩnare. 24 Coriarã Pablo ĩ busirisere queno tuocã. Gãjerãma tuorũnubiticã. 25 Gãjerãma sĩgũre bajiro tuoĩabiticõri wagocoacã. Ito bajijare ado bajiro gotiquĩ Pablo ĩnare:

—Isaíasna suoriti queno gotiñi Espíritu Santo mani ñicusabatiare. “Ado bajiro yami Dios”, yi gotiñi Espíritu Santo Isaíasre.

26–27 Wasa, yure yiari judio masare ado bajiro gotiya: Mua ñeñaro yirisere jidicãbiticõri, yure boca ãmi ãmobea mua. Yu gotirise queno tuo masi ãmobea mua. Yu yigore tibojarãti, “Iti ña Dios ĩ yigore”, yi ãmobea mua. Ñeñaro mua yirisere jidicã ãmobea mua. Muare yu masotoni, yure boca ãmi ãmobea mua. Ito bajiri yu busirise tuobojarãti tuo masimena yirãji mua. Yu yigore tibojarãti, “Iti ña Dios ĩ yigore”, yi masimena yirãji mua, yami Dios ĩ oca tutina, yiquĩ Pablo.

28 Ito bajiri busi tĩogũ ado bajiro gotiquĩ Pablo:

—Ado yu busirisere mua tuorũnure ãmoa yu. Jane adi rumuna Dios ĩ ñarãre ĩ masore gaye oca, judio masa meje ñarãre gotire ñaro wado yiroja. Iti oca tuocõri wanu quenarã yirãji ĩnama, yiquĩ Pablo ĩnare.

29 Pablo ito ĩ yija tuocõri, ĩnamasiti gãmeri busi wacã judio masa.

30 Ĩna wasoara wire jua rodo queno ñañi Pablo itojure. Ĩre tirã ejarãrecõti ĩnare boca ãmiyiju Pablo. 31 Güibicuti oca sẽocõri, “Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire gaye gotiyiju Pablo. Ito yicõri mani Uju Jesucristo gaye cuni riasoyiju ĩ. Ito bajiro Pablo ĩ goti ñaroca sĩgũjua usirioro yibisijarã ĩre. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a los

Romanos

Roma cuto gãnare Pablo ĩ papera cõare gaye

1 Ñati Roma gãna mua. Yu ña Pablo, adi muare papera cõagu. Jesucristore moa ĩsiri masu ña yu. Yure besecõri Cristo oca masare yu goti ucutoni yure cũñi Dios. “No Jesucristore tuorũnugũre ĩre masogu yiguĩji Dios”, yi masare yu goti ucutoni yure cũñi Dios.

2 Jane mejeju, “Ado bajiro masare queno ejabuagu yiguja yu”, yirocu iti oca goti yucãyiju Dios. Ĩ gotiado bajiroti ĩ ocare uca rotiyiju ĩre goti ĩsiri masare. Ito bajiri iti oca quenarise uca warã ĩ oca tuti ucayijarã ĩna. 3 Iti oca Jesucristo gaye manire riasoa. Ĩti ñami Dios Macu, mani Uju. Adi sitaju masu rujuna rujeayiju ĩ. Ito yicõri David ñayoru janerãbatia janamiti ñayiju Jesucristo. 4 Ito bajibojaguti Dios Macuti ñayiju Jesucristo. Ĩ godaja bero Espíritu Santo ĩ masirisena, ĩre mucana tudi ĩ catiroca yiyiju. Itire masicõri, “Dios Macuti ñami Jesucristo”, yi tuoĩa mani ĩja.

5 Jesucristona suoriti queno yiñi Dios yure. Masa jeyaro Jesure ĩna tuorũnutoni, ito yicõri yiro robo ĩna cuditoni, yure cũñi Dios. Ito bajiri, “Rẽtoro quenagũ ñami Dios”, yi ĩre rũcubuorã yirãji masa. 6 Muare cuni beseñi Dios. Jesucristo ñarã mua ñatoni, muare beseñi ĩ. 7 Mua Roma gãna ñarocõreti adi papera cõa yu. Buto maiami Dios muare. Ĩ ñarã mua ñatoni muare beseñi Dios. Mani Jacu Dios ito yicõri Jesucristo mani Uju muare queno yijaro. Ito yicõri mua ya usiju queno mua wanu quenaroca yijaro ĩna.

Roma cuto gãnare Pablo ĩ ti ãmore gaye

8 Ado bajiro muare gotisuoa yu. Co cuto ruyabeto mua Jesure tuorũnure gayere muare busisotiama masa jeyaro. Ito bajiro ĩna yija tuocõri, “Queno ya Dios mu”, ya yu. Ito bajiro Diore busia yu, Jesús yure ĩ ejabuarisena. 9 Coji ruyabeto Diore yu busija, muare yiari busisotia yu. Buto yu tuoĩarise ñarocõnati ĩ yiro robo Diore cudia yu. Ĩre yiro robo cudigu, ĩ Macu Jesús oca masare goti ucua yu. “Roma gãnare yiari yure senisotiami Pablo”, yi masiguĩji Dios yure. 10 Diore yu busija ito bajiro senisotia yu. Ĩ ãmoja mua tuju co rumu ejabogu ja yu, yirocu ito bajiro senisotia yu. Yoari mua tu warocu tuoĩasotiboja yu. 11 Dios gayere muare riaso ãmoa yu, yure ĩ ejabuado bajiro muare cuni ĩ ejabuatoni. Ito bajiro muare ĩ ejabuaja, ĩ ocare masicõri buto busa tuoĩa oca sẽorã yirãji mua. Ito bajiri buto muare ti ãmoa yu. 12 Jesucristore tuorũnurã ña mani. Ito bajiri mua tu ejacõri mua rãca baba cuti ãmoa yu. “Queno Jesure tuorũnuama ĩna”, yi muare ti masicõri tuoĩa oca sẽogũ yiguja yu. Mua cuni ito bajiroti yu rãca gãmeri busicõri tuoĩa oca sẽorã yirãji.

13 Mua tuo masitoni adi muare gotia, yu mairã yu. Coji ruyabeto mua tuju wa ãmosotiboja yu. Yoari mua tuju wa ãmobojaguti, iti rumuju mua tuju eja masibiticu yu maji. Gaje cuto gãnare yu riasoroca Jesure boca ãmiñi ĩna. Mua bajiroti judio masa meje ñarã ñacã ĩna cuni. Mua tu ñarã cuni Jesure ĩna masitoni ejabuagu wa ãmosotia yu mua tuju. Ito bajibojarocati mua tuju ejabiticu yu maji. 14 Masa jeyarore riasore ña yure, Dios oca quenarise gayere. Yu ya moare ña, yu oca busirãre riosore, ito yicõri yu oca busimenare cuni riasore gaye. Masirãre cuni riasogu

yigɯja yɯ, ito yicõri masimenare cɯni.
15 Ito bajicõri Romajɯ ejacõri, mɯa tɯ
gãnare cɯni Jesús gaye oca quenarise
riaso ãmosacõa yɯ.

Jesucristo oca ñasarise ña, yire gaye

16 Iti oca masa ĩna tɯorũnɯja, jeamejɯ
ĩna ɯabore ñaroca, ĩnare masoguĩji
Dios. Iti oca judio masare riti ejasɯoyija
maji. Ito bajibojarocati adocãtama no
itire tɯorũnɯgũreti masogũ yiguĩji Dios
ĩja. Ito bajiri itire masicõri, Jesús gayere
bojobicɯti gotia yɯ. 17 Ado bajiro ña iti
oca: “Jesure mani tɯorũnɯja, manire
boca ãmicõri, ‘Queno yirã ñama. Ñe
seti ma ĩnare’, yiguĩji Dios. Ado bajiro
ucare ñayija jane mejejɯ gaye: No Diore
tɯorũnɯgũre, ĩre boca ãmigũ yiguĩji
Dios. ‘Ñe seti ma ĩre’, yi tigɯ yiguĩji Dios
ĩre tɯorũnɯgũre. Ito bajiri catitĩñagũ
yiguĩji ĩ”, yi gotia Dios oca tuti.

Masa jeyaro seti cɯtirã ñama, yire gaye

18 Ado bajiro ña. Dios macãrɯcũrojɯ
ñagũ, masa ĩna ñeñaro yirise, ĩna riojo
cɯdibitire cɯni, itire bɯto ti teguĩji Dios.
Ito bajiro ĩna ñeñaro yija, Dios oca
quenarisere gãjerã ĩna tɯobitiroca yirãji
ĩna. Itire junisinicõri bɯto teguĩji Dios.
19 “Ito bajiro bajigɯ ñaguĩji Dios”, yi
masi jedirãji masa. Ĩmasiti ito bajiro
ĩna masiroca yiñi Dios. “Ñeñaro yɯ
yire waja quenabeto yɯ tõbɯjaroca
yigɯ yiguĩji Dios”, yi masi jedirãji
masa. 20 Diore tibitibojarãti, “Bɯto
masigũ ñami Dios”, yi tɯoĩa mani.
Dios mani masiroca yami, ito bajigɯ
ñari. Macãrɯcũro ĩ rujeorajɯjɯ, jeyaro
ĩ rujeore gaye ticõri, “Ito bajigɯ ñami
Dios. Iti ña ĩ rujeogore”, yi masirãji
masa jeyaro. Ito bajiri, “¿No bajigɯ ñati
Dios? Ĩre ti bɯjabea yɯ. Ito bajiri yɯre
seti ma”, yi masia ma masare. 21 “Ito
bajigɯ ñami Dios”, yi masibojarãti,
Diore queno rũcɯbɯobisijarã masa.
Ito yicõri, “Queno ya mɯ”, yire gaye
yibisijarã ĩre. Ado bajirojɯa yiyijarã
ĩna. Rocati bajiro, tɯoĩabojayijarã
masa. Ñeñarise riti ĩna tɯoĩa rẽtocũja,
quenarise ĩna tɯoĩabojare gayere
ãcabojayija ĩnare. Ito bajiro bajirã ñari
rãitĩari ɯsi bajiro ɯsi cɯtiyijarã ĩna.
22 “Bɯto masirã ña gɯa”, yibojayijarã
ĩna. Ito yibojarãti masimena ñayijarã
ĩna. 23 Ito bajiro tɯoĩabojarãti, Dios
catitĩñagũre queno rũcɯbɯobisijarã ĩna.
Gajero bajirojɯa yiyijarã ĩna. Masɯ
jogaroti rujɯ robo bajiro meni rujeocõri
rũcɯbɯobojayijarã ĩna. Wɯtirãre,
jinoare, ito yicõri waibɯcɯ bajirãre cɯni
rũcɯbɯobojayijarã ĩna.

24 Itire ñeñarise gayere ĩna rũcɯbɯoja,
“Yibesa”, yibisijɯ Dios. Riojoti ticõayijɯ
ĩja. “Ĩna ãmoro bajicõato”, yiyijɯ Dios
ĩnare. Ito bajiri ĩnamasiti ĩna ya rujɯ
ñeñaro iti tɯoĩaro bajiroti ñeñaro
yi ɯyayijarã ĩna. Ito bajiro yicõri
ĩnamasiti gãmeri ñeñaro yiyijarã ĩna.
25 Dios oca ñasarisere tɯorũnɯbiticõri,
rɯore ocajɯare tɯorũnɯyijarã ĩna.
Diore rũcɯbɯoado õno yirã, Dios
ĩ menire gayejɯare rũcɯbɯoyijarã
masa. “Dise rɯyabeto rujeorɯ ña Dios
mɯ. Mɯ ña rẽtoro queno yigɯ”, yi
rũcɯbɯotĩñacõrɯja manire. Ito bajiro
riti bajitĩñaja quena.

26 “Ĩna ñeñaro yirisere jidicã
ãmobeama”, yi masicõri masare
ticõayijɯ Dios ĩja. Romiajɯa cɯni, ũmɯa
rãca ĩna yibojarere jidicãcõri, ĩna romia
comasiti yiyijarã ĩna ĩja. 27 Ito bajiroti
ũmɯa cɯni, romia rãca ĩna yibojarere
wasoayijarã ĩna. Ito bajiri, ĩna ũmɯa
comasiti, ruje josayijarã ĩna ĩja. Ito bajiri
ĩna ũmɯa comasiti ñeñarise yiyijarã
ĩna. Ito bajiri ñeñaro ĩna yirisere ĩna ya
rujɯmasiti quenabisijɯ ĩnare.

28 Diore ĩna tɯo ãmobitiado bajiroti,
ñeñarise ĩna yijare, “Yibesa mɯa”,
yibisijɯ Dios. Riojoti ticõayijɯ. “Ĩna
ãmoro bajicõato”, yiyijɯ Dios. Ito bajiri

ĩna yi ãmoriseti ñeñaro yiyijarã ĩna ĩja. 29 Jeyaro ñeñarise, yi ʉyarã ñama masa. Jeyaro ñeñarise yirãji ĩna. Ado bajiro bajia. Tʉote mʉa. Dios rotirisere tʉo tecõri bʉto ñeñarise yirãji ĩna. Gãji ya gajeoni ãmotirã yirãji ĩna. Gãjire ñeñaro yirona tʉoĩarã yirãji ĩna. Gãji jai bʉsaro ĩ rʉcoja, ĩre ʉorãji ĩna. Sĩarãji ĩna. Gãmeri oca josarãji ĩna. Ito yicõri rocati socarãji ĩna. Ti tudirã yirãji ĩna. Gãjerãre oca menirã yirãji ĩna. 30 Bʉsiturãji ĩna. Diore ti terãji ĩna. Junisiorise cʉdirã yirãji ĩna. “Ñasagʉ ña yʉ”, yi tʉoĩarã yirãji ĩna. “Bʉto masigʉ ña yʉ”, yi bʉsirãji ĩna. Ñeñarisere yirã, bʉto tʉoĩa rujeorã yirãji ĩna. Ĩna jacʉsabatiare yiro robo cʉdimenaji ĩna. 31 Tʉo masimena ñarã yirãji ĩna. Ĩna bʉsisʉoado bajiro yimenaji ĩna. Ito yicõri gãjerãre ti maimenaji ĩna. Gãjerã ñeñaro ĩna yirisere, ãcabojomenaji ĩna. 32 “Ito bajiro ñeñaro yirãre jeame ʉjʉroja cõacʉja yʉ”, yicãñi Dios, yi tʉoĩabojarãti ñeñaro ĩna yirisere jidicã ãmomenaji ĩna. Iti ñeñarise yi ʉyacõrã yirãji ĩna. Ito yicõri ĩna robo bajiro gãjerã cʉni ñeñaro ĩna yija ticõri, bʉto wanʉrã yirãji. “Quena ña iti”, yi tirã yirãji ĩna.

Masa ñeñaro ĩna yiado bajiroti waja senigʉ yiguĩji Dios, yire gaye

2 Gãjerãre ti masicõri, “Ĩna ñama ñeñaro yirã”, yibesa. Ĩna robo bajiroti ñeñarise ya mʉa cʉni. Ito bajiri, “Seti ma gʉare”, yi masia ma mʉare. “Ĩnare seti ña”, mʉa yija, “Yʉre cʉni seti ña”, yiado bajiro ya mʉa. Ĩna yiro bajiroti ya mʉa cʉni. 2 Ñeñaro yirã ñabojarãti, “Ĩna ñama ñeñaro yirã”, mʉa yija, mʉare cʉni waja senigʉ yiguĩji Dios. Masa jeyaro ñeñaro ĩna yirise waja, Dios ĩ senija, yiro robo yigʉ ñami Dios. “Riti bajia iti”, yi masi jedia mani. 3 Ĩna robo ñeñaro yirã ñabojarãti, “Ĩnare seti ña”, mʉa yija, ĩna robo bajiro ñeñaro yirãti ya mʉa cʉni. “Dios mani ñeñaro yirise waja, manire waja senibiquĩji”, yi tʉoĩabojarãji mʉa. Ito bajiro yi tʉoĩabojarocati mʉa ñeñaro yirise waja mʉare waja senigʉ yiguĩji Dios. 4 Mʉa ñeñaro yibojarocati, mʉa ñeñaro yirise waja senirocʉ ʉsiriobiquĩji Dios. ¿Ito bajiri, “Yʉre waja senibiquĩji”, yi tʉoĩabojati mʉa? Ito bajiro meje bajia. Manire ti maicõri, mani ñeñaro yirise waja, waja senirocʉ ʉsirio yibiquĩji Dios. Ñeñaro yirise mani jidicãre ãmoami ĩ. Itire mani jidicãtoni yugʉ yami Dios. 5 Diore tʉo ãmobea mʉa. Ito bajiri ñeñaro mʉa yirisere tʉoĩa bojori bʉjabiticõri itire jidicãbea mʉa maji. Bʉto bʉsa ñeñarise mʉa yi rẽtocũja, bʉto ñeñarise mʉa tõbʉjaroca yigʉ yiguĩji Dios. Ito bajiro ĩ yija ticõri, “Yiro robo yigʉ ñami Dios”, yi masi jedirã yirãji masa jeyaro. 6 Masa jeyarore ñeñaro ĩna yirise waja ĩnare waja senigʉ yiguĩji Dios. Ito yicõri quenaro yigoanare, queno yigʉ yiguĩji ĩ. 7 “Yʉ Macʉre tʉorʉ̃nʉcõri queno yirã ña mʉa. Ito bajiri yʉ rãca catitĩñarã yirãji mʉa”, Dios ĩ yire tʉo ãmorã, quenarise riti yisotirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija ticõri, ĩnare catitĩñare gaye ĩsigʉ yiguĩji Dios. 8 Gãjerãma ito bajirã meje ñarãji. Gãjerãre tʉo maibiticõri ĩna rʉcorisere bʉto mairãji ĩna. Ito yicõri Dios oca quenarise tʉorʉ̃nʉmena, ñeñarise yi ʉyarãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija bʉto ti junisinicõri, ĩnare waja senigʉ yiguĩji Dios. 9 Ñeñaro yirã jeyaro bʉto tʉoĩa bʉjatobiticõri ñeñaro tõbʉjarã yirãji ĩna. Cajero judio masa ñeñaro ĩna yirise waja tõbʉjasʉorã yirãji ĩna. Judio masa meje cʉni ito bajiroti ñeñaro ĩna yirise waja tõbʉjarã yirãji ĩna. 10 Gãjerã quenaro yigoanareama, “Quenaro yirã ñañi”, yigʉ yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩnareama gãjerã rʉcʉbʉorã yirãji. Ito yicõri ñe ʉsiriobeto ñarã yirãji ĩna. Ĩna ya ʉsijʉ queno wanʉ quenarã yirãji ĩna.

Ito bajiro, bajiro yiroja judio masare, ito yicõri judio masa mejere cuni, Jesucristore tuorũnucõri quenarise riti ĩna yijama.

11 Mani yi ñasotigore ticõri, manire bese masigũ yiguĩji Dios. Judio masa, judio masa mejere cuni coro bajiroti ti maiguĩji Dios. 12 Masa jeyaro ñeñaro yirãji ĩna. Coriarã Dios ĩ rotirisere masimenati ñeñaro yirãji ĩna. Ĩna ñeñaro yija, ĩna ñeñaro yirise waja, waja senigũ yiguĩji Dios, ĩ rotirisere masimena ñabojarocati. Gãjerãma Dios ĩ rotirisere masirã ñabojarãti, ñeñarise yirãji ĩna. Ito bajiri ĩna cudibitire waja, ĩnare waja senigũ yiguĩji Dios. 13 Ĩ rotirise tuobojarãti ĩna cudibeja, "Queno yirã ñama", yibiquĩji Dios. "Quenarã ñama ĩna", yiguĩji Dios, ĩ rotirise yiro robo cudirãreama. 14 Judio masa meje cuni, Dios ĩ rotirisere masibitibojarãti, coriajuri quenarise yisotirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yisotija, Dios rotirise ucara tuti manibojarocati, ĩna masirisena Dios rotirise ña ĩnare. 15 Ĩna rũcubuogore ticõri, "Ĩna masirisena Dios ĩ rotirise ña ĩnare", yi tuoĩa mani. Ñeñaro ĩna yija, yoari meje, "Ñeñaro ya yu", yirãji ĩna, ĩna masirisena. "¿No yija ñeñaro yati yu?" yi tuoĩarãji ĩna. Quenarise ĩna yija, "Quenarise yibu yu", yi masirãji ĩna. 16 Mani tuoĩarisere masicãguĩji Jesucristo. Ito yicõri yeyorojũ mani yibojarisere masicõguĩji ĩ. Ito bajiri Dios, Jesure waja senitoni ĩ cõari rumu, masa quenarãre bese masigũ yiguĩji Jesús. Ĩ oca quenarise muare yu riasoja, ito bajiroti iti oca muare riasoa yu.

Moisés rotirisere cudirã ñari Dios ñarã ña gua, judio masa ĩna yire gaye

17 Ado bajiro tuoĩabojarãji judio masa mua: "Judio masa ñari Moisés ñayorure Dios ĩ rotirise ĩ cũre rũcubuoa gua. Ito bajiri Dios ñarã ña gua", yi tuoĩabojarãji mua. 18 Dios ĩ yiro robo yire gayere masirãji mua. "Dios ĩ rotirise masicõri, quenarisere yi masia gua", yirãji mua. 19 Mua itire tuoĩarã, "Dios gaye masimenare riaso masia gua", yi tuoĩarãji mua. "Ñeñaro yirãre quenarise gaye riaso masia gua", yi tuoĩarãji mua. 20 "Tuo masimenare, ito yicõri rĩaca bajiro tuoĩarãre cuni riaso masia gua", yi tuoĩarãji mua. "Dios rotirise masicõri, jeyaro ñasarise masia gua", yi tuoĩabojarãji mua. 21 Gãjerãre queno riasobojarãti, ¿no yija ĩnare mua riasoado bajiroti yibeati mua? "Rinire, quenarise gaye meje ña", yi riasobojarãti, ¿no yija muamasiti riniati mua? 22 "Manojo cutibojarãti, gãjerãre yire meje ñaroja", yibojarãti, ¿no yija muamasiti itire yati mua? Masa ĩna meni rujeorure ti tebojarãti, ¿no yija iti wi gaye gajeoni riniati mua? 23 "Dios ĩ rotirisere masia gua", yibojarãti, ĩre cudibea mua. Diore cudimena ñari, ĩre rũcubuorã meje ña mua. Ito bajiro mua yija ticõri, gãjerã cuni Diore rũcubuomena yirãji ĩna. 24 Dios oca gotirise bajiro bajia muare. Ado bajiro goti iti: "Judio masa ñabojarãti, Dios rotirise gayere cudibea mua. Mua ito bajija ti masicõri, judio masa meje cuni Diore ñeñaro busituama ĩna. Ito bajiri muare seti ña", yi gotia Dios oca tuti.

25 "Dios ñarã ña gua", yi tuoĩacõri pĩ gaja wiro tasotirãji judio masa. "Diore mua cudija ĩ ñarã ñarãji mua", ya yu. Ito bajibojarocati, wiro tagoana ñabojarãti Diore mua cudibeja ĩ ñarã meje ña mua. 26 No Dios rotirisere cudiguti, wiro taya macu ñabojaguti, "Yu yagu ñami ĩ", yigu yiguĩji Dios. 27 Mua judio masa Dios rotirise ucara tutire rucorã ñabojarãti, ito yicõri wiro tagoana ñabojarãti Diore cudibea mua. Coriarã judio masa meje ñarã, wiro tamena ñabojarãti Dios ĩ rotirisere cudirã ñama ĩna. Ito bajiro ĩna yija ticõri, "Dios ĩ tiro riojo ñeñaro yirã ña gua", yi

tʉoĩarã yirãji mʉa. 28 Judio masʉ goro
ĩ ñarise mʉare gotigʉ ya yʉ. Sĩgʉ̃ wiro
tarʉ ñabojagʉti Diore rʉ̃cʉbʉobicʉ,
judio masʉ goro meje ñami ĩocʉ̃. 29 No
Dios bajiro ʉsi cʉtigʉ, ito yicõri Dios
ĩ rotirise yiro robo cʉdigʉ judio masʉ
goro ñaguĩji ĩocʉ̃. Judio masa bajiro
wiro tacõacõri, ĩ ñeñaro yirisere jidicãgʉ̃
yiguĩji ĩ. Ito bajiro bajigʉ ñaguĩji Dios
rotirisere yiro robo cʉdigʉ. Ito bajiro
bajigʉre, “Quenagʉ̃ ñami. Ñe seti ma
ĩre”, yiguĩji Dios. Masa ĩna, “Quenagʉ̃
ñami”, ĩna yibitibojarocati, “Quenagʉ̃
ñami”, yiguĩji Dioama.

3 Itire tʉocõri, ¿no bajiro tʉoĩati mʉa?
Judio masʉ ñaja, ¿ñasagʉ ñare ñati?
wiro tare gaye, ¿ĩna yiado bajiro yija
quenati? “Judio masʉ ña yʉ”, ¿sĩgʉ̃
ĩ yija quenati? ¿No yibeati? 2 “Judio
masʉ ña yʉ”, ĩ yi tʉoĩaja quena ña.
Jaje gotirena sʉoriti judio masʉ ñasagʉ
ñare ña. Cajero goroama judio masare ĩ
oca cõañi Dios. 3 Ĩ oca rʉ̃cʉbʉobojarãti
judio masa coriarã Diore yiro robo ĩna
cʉdibeja, ¿no bajirojada? Yiro robo Dios
rotirise ĩna yibitibojarocati Dioama yiro
robo yigʉ ñami. “Ĩ yiro robo yibiquĩji
Dios”, ĩna yi tʉoĩaja, ¿ĩ yiro robo
yibiquĩjida Dios? 4 Meje, bajibea. Ĩ yiro
robo yisotigʉ yiguĩji Dios. Masa jeyaro
ĩna socabojarocati, Dioama socagʉ meje
ñami. Jane mejejʉ Diore goti ĩsiri masʉ
ado bajiro ucayoñi:

> Dios mʉ ña coji rʉyabeto yiro robo
> yigʉ. “Ado bajiro yicʉja yʉ”, mʉ
> yiro bajiroti ya mʉ. Ito bajigʉ
> mʉ ñajare, “Diore seti ña”, yi
> masimenaji masa. “Socagʉ meje
> ñami Dios”, yi masi jedirã yirãji
> masa jeyaro, yi ucayoñi Diore
> goti ĩsiri masʉ.

5 Coriarã ado bajiro tʉoĩabojarãji:
“Bʉto ñeñarise yʉ yi rẽtocũja ticõri,
‘Dios sĩgʉ̃ti ñami quenagʉ̃’, yi tʉoĩarã
yirãji gãjerã”, yi tʉoĩabojama coriarã.
Ito bajiro tʉoĩacõri, “Ñeñaro yʉ yirise
waja, waja Dios ĩ senija, ñeñaro yiguĩji
ĩ cʉni”, yi tʉoĩabojarãji coriarã. 6 Ito
bajiro meje ña. Masa ĩna ñeñaro ĩna
yirise waja Dios ĩ senija, ñeñaro yigʉ
meje yami Dios. Ñeñarise ma Diore. Ito
bajiri masa jeyarore, ñeñaro ĩna yirise
waja seni masiguĩji Dios.

7 Gajero bajirojʉa tʉoĩabojarãji masa:
“Yʉ rʉoja ticõri, ‘Rʉogʉ meje ñami
Dios’, yi rʉ̃cʉbʉorã yirãji gãjerã. Ito
bajiri, ¿no yija yʉ rʉojati yʉre waja
seniati Dios?” yi tʉoĩabojarãji coriarã.
8 “Ñeñaro mani yija ticõri, ‘Dios sĩgʉ̃ti
ñami queno yigʉ’, yi rʉ̃cʉbʉorã yirãji
gãjerã. Ito bajiri ñeñaro yito mani”,
yi tʉoĩabojarãji coriarã. Gʉare masa
tʉorʉ̃nʉme yirona, “Ito bajiroti rʉore
gaye riasoama Pablo mesa cʉni”, yi
rʉoama gãjerã gʉare. Ito ĩna yire waja,
quenabeto ĩna tõbʉjaroca yirʉjami Dios.

Mani ñarocõti seti cʉtirã ña, yire gaye

9 ¿No bajiro tʉoĩati mʉa? Mani judio
masa, ¿gãjerã rẽto bʉsaro ñasari masa
bajiro bajiati mani? Ñena sʉori bajibea
mani. Mani judio masa, judio masa
meje ñarã cʉni, seti cʉtirã riti ña mani.
Ito bajiro riti masare riasocʉ yʉ. 10 Dios
oca tuti ado bajiro gotia:

> Sĩgʉ̃ quena bʉsagʉ maquĩji.
> 11 Ñimʉjʉa tʉoĩa masigʉ̃ maquĩji, ito
> yicõri Dios robo bajiro ʉsi cʉti
> ãmogʉ̃ maquĩji.
> 12 Masa jeyaro Dios oca quenarisere
> jidicãñi, ito yicõri ñeñarise riti
> yirãji. Nijʉa sĩgʉ̃ quenarise yigʉ
> maquĩji.
> 13 Ĩna ya riseri, masari cuma janado
> bajiro bajiroja. Ĩna bʉsija masari
> cuma ʉ̃niro bajiro bajiroja, rʉore
> oca riti ĩna bʉsija. Ĩna bʉsija,
> ãña rima robo bajiro junirise
> budiroja, ĩna ya oca.
> 14 Gãjerãre bʉsiturã, oca junisiorise
> bʉsiturã ñarãji ĩna. Ito bajiro
> yicõri gãjerãre rojarã yirãji ĩna.

15 Rocati tuoĩamenati, gãjire sĩarãji
ĩna.
16 Ĩna waroju ñeñarise yirãji ĩna.
Ñeñaro yicõri, gãjerã bujato
mano ĩna tõbujaroca yirãji ĩna.
17 Gãjerã rãca queno ñare gaye ña
masimenaji ĩna.
18 "Sẽogũ ñami Dios", yi tuoĩabojarãti,
ĩre rũcubuomenaji ĩna, yi gotia
Dios oca tuti.
19 Dios ĩ rotirise gaye, mani judio
masare cũñi, ĩ rotirisere mani cuditoni.
Dios ĩ rotirise masibojarãti, itire mani
yibeja, "Yure seti ma", yi masimenaji
mani. Ito bajiri, "Masa jeyarore ĩna
ñeñaro yirise waja, waja senigũ yiguĩji
Dios", yi tuoĩa mani. 20 Nijua sĩgũ
maquĩji, "Dios ĩ rotirise ñarocõti cudi
jeoa yu", yi tuoĩagũ. Ito bajiri, " 'Queno
yigu ña mu', yigu yiguĩji Dios yure", yi
tuoĩagũ maquĩji. Dios ĩ rotirise masicõri,
"Ñeñaro yigu ña yu", yi masi jedia mani
ĩja.

**Jesucristore mani tuorũnuja ticõri,
manire masogũ yiguĩji Dios, yire gaye**

21 "Yu rotirisere masibitibojarãti
queno yirã ñama yure tuorũnurã. Ñe
seti ma ĩnare", yi gotiami Dios adi
rumuri ĩja. Jane mejeju cuni ito bajiroti
gotisuoyija ĩ rotirise, ĩre goti ĩsiri masa
ĩna ucare cuni. 22 "No Jesucristore
tuorũnugũ, ĩ ñami quenagũ", yigu
yiguĩji Dios. Judio masa, judio masa
meje cuni Jesucristore ĩna tuorũnuja
ticõri, coro bajiroti ti maiguĩji Dios.
23 Mani jeyaro ñeñarise yiana riti ña
mani. Ñimujua maquĩji, Dios ĩ ãmorise
yigu. 24 Ito bajibojarocati manire ti
maiguĩji Dios. Jesure mani tuorũnuja,
"Yure waja ruyuriobeama ĩna, ĩna
ñeñaro yirise waja yi jeocõñi yu Macu",
yigu yiguĩji Dios. 25 Dios cõayiju
Jesucristore, manire ĩ goda ĩsitoni. Mani
rũcubuore rãca, "Ñeñaro yu yirisere
waja yi ĩsiñi Jesús ĩ ya rína", mani yija,
mani ñeñaro yirisere ãcabojogu yiguĩji
Dios. Iti masicõri, "Yiro bajiroti yigu
ñami Dios", yi tuoĩa mani. Jane mejeju
masa ĩna ñeñaro yirisere waja seni
usirio yibisiju Dios. "Ĩna ñeñaro yirise
waja goda ĩsigũ yiguĩji yu Macu", yire
gaye masi yucãyiju Dios. 26 Ito bajiro
rẽtayija, "Yiro robo yigu ñami Dios",
mani yitoni. No Jesure tuorũnugũreti,
"Queno yigu ñami", yigu yiguĩji Dios,
ñeñaro mani yirise Jesús ĩ waja yija
bero ñajare.
27 "Queno yigu ña yu", Dios ĩ tiro
riojo yi masibea mani. Adocãta Dios
rotirise yiro robo mani cudija, "Queno
yigu ña yu", ¿yi masiati mani? Meje
itioni yi masimenaji mani. Itire mani
yi masibitibojarocati Jesure mani
tuorũnuja, "Queno yirã ñama", yi tiguĩji
Dios manire. 28 Dios rotirise mani cudi
ãmorã josabojarocati, "Queno yirã
ñama", yibiquĩji Dios. Ito bajibojarocati,
"Yu ñeñaro yirisere waja yi ĩsiñi Jesús",
mani yi tuoĩaja, "Ĩna ñama quenarã",
yigu yiguĩji Dios.
29 Mani judio masa Uju riti meje
ñaguĩji Dios. Judio masa mejere cuni
ĩna Ujuti ñami Dios. 30 Ito bajiri sĩgũ
ñabojagu ti masa jeyaro Ujų ñami Dios.
Ito bajiri sĩgũ judio masu, Jesure ĩ
tuorũnuja ticõri, "Quenagũ ñami", yigu
yiguĩji Dios. Ito yicõri judio masu meje
cuni Jesure ĩ tuorũnuja ticõri, "Ĩ ñami
quenagũ", yigu yiguĩji Dios. Wiro mani
tabeja, wiro mani taja cuni ñasarise
meje ña Dios ĩ tija. 31 Itire tuoĩacõri,
¿Dios ĩ rotirise jidicãrujati mani? No
yicõri jidicãmenaji mani. Mani Jesure
tuorũnurã buto busa Dios ĩ rotirisere
cudirã yirãji mani.

**Ado bajiro bajiyiju
Abraham ñayoru, yire gaye**

4 Mani ñicu Abraham ñayorure
tuoĩacõri, ¿no bajiro yi tuoĩati
mani? Ito yicõri, ¿no bajiro ĩ yija ticõri,

ĩre boca ãmiyijari Dios? 2 Queno ĩ yirise
ticõri, ¿ĩre boca ãmiyijari Dios? Ito
bajiro meje ña. Ito bajiro bajijama,
“Queno yigʉ ña yʉ”, yiborʉ Abraham.
Dios ĩ tiro riojo, “Queno yigʉ ña yʉ”,
yi tʉoĩabisijʉ Abraham. 3 Dios oca
ado bajirojʉa gotia: “Abraham Diore
queno tʉorũnʉyijʉ. Ito bajiri, ‘Queno
yigʉ ñami’, yi boca ãmiyijʉ Dios
Abrahamre”, yi gotia Dios oca. 4 Ado
bajiro mʉare goti masiogũ ya yʉ. Sĩgũ
ĩ moaja, ĩre moare rotigʉ rocati meje
waja yiguĩji ĩ. Ĩ moare ticõri waja yiguĩji
ĩ. 5 Diore tʉorũnʉre gayeama, ito bajiro
meje bajia. Ĩre tʉorũnʉrãre queno boca
ãmiguĩji Dios. Ĩna queno yire waja, waja
yirocʉ meje ĩnare boca ãmigũ yiguĩji
Dios. Ĩre ĩna tʉorũnʉjare, ĩnare boca
ãmigũ yiguĩji Dios. Ĩre ĩna tʉorũnʉja
ticõri, “Queno yirã ñama”, yigʉ yiguĩji
Dios. Ĩna queno yire waja, waja yirocʉ
meje ito bajiro yigʉ yiguĩji Dios. Ĩre ĩna
tʉorũnʉjare, ĩnare boca ãmigũ yiguĩji
Dios. 6 Itire tʉoĩagũ David ñayorʉ cʉni
ado bajiro yiyijʉ: “Jeyaro ĩna yigore
tʉoĩabicʉti, ‘Queno yirã ñama. Ñe
seti ma ĩnare’, yigʉ yiguĩji Dios ĩre
tʉorũnʉrãre. Ito bajiro Dios ĩnare ĩ boca
ãmija, wanʉ quenarã yirãji ĩna”, yiyijʉ
David ñayorʉ. “Wanʉ quenarã yirãji”,
yirocʉ, 7 ado bajiro yiyijʉ David:

> Ñeñaro ĩna yirisere Dios ĩ ãcabojoja,
> ito yicõri iti ñeñarisere ĩ ruyurioja
> bero queno wanʉ quenarã yirãji
> ĩna.
> 8 No ñeñaro ĩ yirisere waja Dios ĩ
> senibeja, queno wanʉ quenagũ
> ñaguĩji, yiyijʉ David ñayorʉ.

9 Iti wanʉ quenare, judio masa wiro
tagoana gaye riti meje ñaroja iti. Judio
masa meje ñarã cʉni wiro tabitibojarãti
Diore ĩna tʉorũnʉja wanʉ quenarã
yirãji. Abraham ñayorʉre mʉcana tʉdi
tʉoĩate mʉa. “Yʉre tʉorũnʉgũ ñami
Abraham”, yi ticõri, “Queno yigʉ ñami
ĩ. Ñe seti ma ĩre”, yiyijʉ Dios. 10 Dios ito
bajiro ĩ yija, ¿Abraham ĩ wiro taja bero
ñayijari? Ito bajirojʉa meje bajiyija.
Abraham ĩ wiro taroto riojʉa, “Queno
yigʉ ñami Abraham”, yiyijʉ Dios.
11 Abraham ĩ tʉorũnʉja ticõri, “Queno
yigʉ ñami”, yi ĩre boca ãmiyijʉ Dios.
Ĩre ĩ boca ãmija berojʉa ĩre wiro ta
rotiyijʉ Dios. “Riti Dios yagʉ ña yʉ”,
yi tʉoĩacõri, Dios ĩ rotiado bajiro yigʉ
wiro tayijʉ Abraham ñayorʉ. Ito bajiri
Abrahamre ĩ wiro ta rotiroto riojʉa,
“Queno yigʉ ñami Abraham”, yiyijʉ
Dios, yi tʉoĩa masia mani. No Diore
tʉorũnʉgũ, judio masʉ meje ñabojagʉti,
wiro ta ecorʉ meje ñabojagʉti, “Ĩ ñami
quenagũ”, yigʉ yiguĩji Dios. Dios ĩ
boca ãmiana, Abraham janerãbatia
robo bajiro bajirã ñarãji ĩna ĩja. 12 Wiro
tagoana ñicʉ cʉni ñaguĩji Abraham.
Wiro ĩ taroto riojʉa Diore tʉorũnʉyijʉ
Abraham. Wiro ĩna tarajʉna sʉori meje
ĩna ñicʉ ñaguĩji Abraham. Ĩ robo bajiro,
Diore ĩna tʉorũnʉjare, judio masa ñicʉ
ñaguĩji Abraham. Judio masa ñicʉ
ñaguĩji ĩ. Judio masa ĩna ñare waja
meje, Diore ĩna tʉorũnʉre waja judio
masa ñicʉ ñaguĩji Abraham. Ito bajiri
Abraham robo bajiro Diore tʉorũnʉrã, ĩ
janerãbatia robo bajirã ñarãji ĩna.

Jesure mani tʉorũnʉja Dios ĩ goticãdo bajiroti rẽtaro yiroja, yire gaye

13 Jane mejejʉ ado bajiro goticãyijʉ
Dios Abrahamre: “Macãrʉcũro sita
ñarocõti mʉre, mʉ janerãbatiare
cʉni ĩsigũ yigʉja yʉ”, yiyijʉ Dios.
Ito bajiro gotiyijʉ Dios Abrahamre ĩ
rotirisere yiro robo ĩ cʉdija ticõri meje.
“Yʉre tʉorũnʉcõri, queno yigʉ ñami
Abraham”, yi tʉoĩacõri ito bajiro cũyijʉ
Dios Abrahamre. 14 “Dios ĩ rotirisere
gʉa cʉdire waja, ‘Ado bajiro masare
ĩsicʉja yʉ’, ĩ yiro bajiroti gʉare ĩsigũ
yiguĩji Dios”, yi tʉoĩabojama coriarã.
Ĩre tʉorũnʉmenareti ĩ rotirise ĩna cʉdire

waja Dios ĩ ĩsija ĩre tʉorʉ̃nʉbojarã ya mani. Ito yicõri, “Yʉre tʉorʉ̃nʉrãre ado bajiro ĩsicʉja yʉ”, yi Dios ĩ goticãre bʉroti bajiro bajia iti cʉni. 15 Ito bajiro meje ña. “Ĩ rotirisere masibojarãti ĩna cʉdibeja ticõri, ĩnare junisinigʉ̃ yiguĩji Dios”, yi tʉoĩa mani. Dios ĩ rotirise manija, “Dios ĩ rotirisere cʉdibeama masa”, yi masibitiboana mani.

16 Abrahamre ti maicõri, “Yʉre mʉ tʉorʉ̃nʉja, rocati waja mano mʉre ĩsigʉ̃ yigʉja yʉ”, yiyijʉ Dios Abrahamre. Mani Diore tʉorʉ̃nʉja, mani ñicʉ bajiro bajigʉ ñaguĩji Abraham. Ito bajiri Dios rotirise cʉdirã riti meje, Abrahamre Dios ĩ goticãre boca ãmirã yirãji ĩna. No Abraham robo bajiro Diore tʉorʉ̃nʉrã Dios ĩ goticãre boca ãmirã yirãji ĩna. 17 Dios Abrahamre ĩ goticãdo bajiroti, ucare ñayijʉ jane mejejʉti. Ado bajiro bajiyijʉ: “Jaje sitari gãna ñicʉ ñarocʉ mʉre cũa yʉ”, yiyijʉ Dios Abraham ñayorʉre. Ito bajiro Dios ĩ yija tʉocõri, ĩ gotiro bajiroti rʉ̃cʉbʉoyijʉ Abraham. Ito bajiri mani ñicʉ ñarocʉ cũyijʉ Dios Abrahamre. Sẽogʉ̃ ñami Dios. Ĩti ñami godanare catiroca yigʉ, ito yicõri jeyaro rujeorʉ.

18 “Mʉ janerãbatia jãjarã ñarã yirãji”, Abrahamre Dios ĩ yiroca, rĩa macʉ ñayijʉ Abraham maji. “Dios ĩ gotire, rẽtaro yiroja”, yi tʉoĩa ñayijʉ Abraham, rĩa manibojagʉti. 19 Abraham cien rodoricõ tʉjabojagʉti, ito yicõri ĩ manojo Sara, bʉco ñabojarocati, “Rĩa macʉja yʉ”, yibisijʉ Abraham. Bʉcugʉ rĩa cʉtiado macʉ ñabojagʉti, “Ija rĩa cʉtibicʉja yʉ”, yi tʉoĩabisijʉ ĩ. “Dios ĩ gotirise riti ña”, yi tʉoĩa jidicãbisijʉ Abraham. 20 “Dios ĩ gotirise ñaro bajiroti rẽtaro yiroja”, yi tʉoĩayijʉ Abraham. “Ĩ gotiado bajiro yibicʉ yiguĩji Dios”, yire gaye tʉoĩabisijʉ Abraham. Ito bajiri bʉto bʉsa tʉoĩa oca sẽocõri, “Ĩ rotiado bajiroti yigʉ yiguĩji Dios”, yi tʉoĩayijʉ ĩ. Ito bajiro tʉoĩacõri, “Rẽtoro masigʉ̃ ñami Dios”, yi rʉ̃cʉbʉoyijʉ Abraham, Diore tʉorʉ̃nʉgʉ̃. 21 “Dios bʉto masigʉ̃ ĩ ñajare, ĩ goticãdo bajiroti yigʉ yiguĩji”, yi tʉoĩasotiyijʉ Abraham. 22 Ito bajiro ĩ yija ticõri, “Queno yʉre tʉorʉ̃nʉgʉ̃ ñami Abraham, ito yicõri queno yigʉ ñami ĩ”, yiyijʉ Dios. Ito bajiro gotia Dios oca tuti.

23 Abraham ĩ sĩgʉ̃re yiari meje ucare ñayija iti. 24 Manire yiari cʉni ucare ñayija iti. Diore mani tʉorʉ̃nʉja manire boca ãmicõri, “Quenarã ñama ĩna. Ñe seti ma ĩnare”, yigʉ yiguĩji Dios. Ĩ Dioti ñami, mani Ʉjʉ Jesure, ĩ godaroca mʉcana tʉdi ĩ catiroca yirʉ. 25 Mani ñeñaro yirise ñarocõti waja yi jeorocʉ godañi Jesús. Ĩ godaja bero mʉcana tʉdi catiñi, “Ñe waja ruyuriobeama ĩna. Queno yirã ñama ĩna”, Dios ĩ yitoni.

Jesure mani tʉorʉ̃nʉja ñe seti mana ña mani, yire gaye

5 Jesure mani tʉorʉ̃nʉja, “Ĩna ñama quenarã. Yʉre waja ruyuriobeama ĩna”, yigʉ boca ãmiguĩji Dios manire. Ñarocõreti quenoyijʉ Jesús. Ito bajiri Dios rãca queno ñare gaye ña manire. 2 Jesure mani tʉorʉ̃nʉja, manire ti maicõri manire masogʉ̃ yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩre tʉorʉ̃nʉcõri queno wanʉrãji mani. “Rẽtoro quenagʉ̃ ñami Dios. Ĩ quenaro yirise manire yiari jidicãgʉ̃ yiguĩji ĩ”, yi wanʉ quenarãji mani. 3 Iti gaye riti meje wanʉ quenarãji mani. Mani ñeñaro tõbʉjabojarijʉ cʉni wanʉcõrãji mani. “Ñeñaro yʉ tõbʉjabojaja cʉni Jesure masicõri bʉto bʉsa tʉoĩa oca sẽogʉ̃ yigʉja yʉ”, yi tʉoĩa mani. 4 Ito bajiro mani bajija ticõri, “Queno yʉre tʉorʉ̃nʉrã ñama ĩna”, yigʉ yiguĩji Dios. Ito bajiro Dios ĩ yija, “Yʉre masogʉ̃ yiguĩji”, yi tʉoĩa yucãrãji mani. 5 Ito bajiro tʉoĩa yucõri, bojori bʉjare gayere bʉjamenaji mani. “Dios manire masogʉ̃ yiguĩji”, yi tʉoĩacõa mani. Manire bʉto maiami Dios. Ito bajiri

manire Espíritu Santore queo sãñi Dios. Espíritu Santo mani rãca ĩ ñatĩñajare, “Yʉre maiami Dios”, yi tʉoĩa mani ĩja.
6 Ñeñaro mani yirise mani jidicã masibeto, ito yicõri, “No yi masia ma yʉre”, mani yi tʉoĩaroca, itocõ Dios ãmoro bajiro ejayija, Cristo manire ĩ goda ĩsirijʉ. 7 Sĩgʉ̃ queno yigʉ ñabojarocati, ĩre goda ĩsigʉ̃ queno maquĩji. Sĩgʉ̃ queno yigʉ ĩre goda ĩsigʉ̃ ñaguĩji gajea. 8 Cristoama mani ñeñaro yirã ñabojarocati, manire goda ĩsiñi ĩ. Ito bajiri, “Manire bʉto maiami Dios”, yi tʉoĩa masia mani. 9 Jesús mani ñeñaro yirise waja, ĩ ya rína waja yi godañi. Ito bajiri itire ticõri, “Yʉre waja ruyuriobeama ĩna. Ñe seti ma ĩnare ĩja”, yiguĩji Dios manire. “Yʉre yiari bʉsigʉ yiguĩji Cristo. Ito bajiri, yʉre junisinibicʉ, ñeñaro yʉ tõbʉjaroca yibicʉ yiguĩji Dios”, yi tʉoĩa masia mani. 10 Diore mani wajacʉ cʉtibojarocati maji, manire yiari goda ĩsiñi Cristo. Ito bajiro yiñi ĩ, Dios rãca mani queno ñatoni. Dios rãca queno mani ñaroca, adocãta Jesús mʉcana caticõri queno bʉsa manire yigʉ yiguĩji. Jeame ʉ̃jʉrojʉ mani wabore ñaroca, manire masogʉ̃ yiguĩji Jesús. 11 “Jeame ʉ̃jʉrojʉ wabore gaye manire masogʉ̃ yiguĩji”, yirona bʉto wanʉrãji mani. Ito yicõri, “Yʉ ñarã ñama. Ñe seti ma ĩnare”, yigʉ yiguĩji Dios. Ito bajiro yiguĩji Dios, mani Ʉjʉ Jesucristo manire ĩ goda ĩsire ñajare.

Cristo ito yicõri Adán ñayorʉ ĩna bajire gaye

12 Dios ĩ cajero rujeosʉorʉ ĩ ñayijʉ Adán wame cʉtigʉ. Ĩ cajero ñeñarise yisʉoyijʉ. Ĩ ñeñaro yisʉorajʉna, jeyaro macãrʉcʉ̃ro gãna ñeñaro yisʉoyijarã. Ito yicõri godasʉoyijarã ĩna. Mani ñeñarise yirã ñari, goda jedirã yirãji mani jeyaro. 13 Dios ĩ rotirise, Moisésre ĩ jidicãroto riojʉa, masa ñeñarise yicãnajʉ ñayijarã ĩja. Ñeñaro ĩna yibojarocati, Dios ĩ rotirise manijare maji, “Yʉ rotirisere tʉorʉ̃nʉbeama ĩna”, yibisijʉ Dios maji. 14 Dios ĩ rotirise manijare, ñeñaro yiyijarã masa. Adán ĩ ñaratʉ̃ajʉ, ito yicõri Moisés ĩ ñarajʉjʉ cʉni, ito bajiroti bajicõyijʉ. Ito bajiri goda jedicoayijarã ĩna ñarocõti. Ĩna ñeñaro yire, Adán ĩ Diore cʉdibitire gaye bajiro meje yiyijarã ĩna. Adánti ñayijʉ cajero ñeñarise yire gayere mʉocõari masʉ. Mani ĩ bero gãna jeyaro ñeñaro yirã riti ña. Manire ticõri, “Ñeñaro yirã riti ñama”, yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati Adán ĩ ñaja bero yoari sĩgʉ̃ ĩ robo bajiro bajigʉ meje quenarise riti yigʉ ñayijʉ. Ĩ ñayijʉ Jesucristo. Ĩ ñayijʉ cajero Dios rotirise cʉdi jeogʉ. Mani ñeñaro yirise waja ĩ waja yi ĩsirena sʉoriti, “Yʉre waja ruyuriobeama. Ñe seti ma ĩnare ĩja”, yi tisʉoyijʉ Dios manire.
15 Adán ñeñaro ĩ yigore, ito yicõri Dios manire queno ĩ yigore rãca babo masia ma. Masare Dios ĩ ti mairise, iti ña bʉto bʉsa quenarise. Adán sĩgʉ̃ ñabojagʉti ñeñaro ĩ yirajʉna sʉoriti masa jãjarã godayijarã. Dioama manire ti maicõri, Jesucristore cõañi manire ĩ goda ĩsitoni. Jesús sĩgʉ̃ ñabojagʉti jãjarãre jeamejʉ ʉaboanare masoyijʉ ĩ. Ito yicõri Jesús ĩ sĩgʉ̃ti manire ti maicõri, waja senibicʉ yiguĩji ĩ. Ĩama mani catitĩñaroca yigʉ yiguĩji. 16 Dios manire ĩ queno yigore ito yicõri Adán ĩ ñeñaro yigore rãca babo masia ma. Adán sĩgʉ̃ ĩ ñabojarocati ñeñaro ĩ yisʉore ticõri, “Masa jeyaro ñeñaro ĩna yirise waja tõbʉjarã yirãji ĩna”, yiyijʉ Dios. Ito bajibojarocati, masare ti maicõri, Jesure cõañi Dios, masare ĩ goda ĩsitoni. Ito bajiri ĩre mani tʉorʉ̃nʉja, ñeñaro mani yirisere ãcabojogʉ yiguĩji Dios. Ito bajiri ñeñaro yirã mani ñabojarocati, “Queno yirã ñama. Ñe seti ma ĩnare”, yigʉ yiguĩji Dios. 17 Adán sĩgʉ̃ ñabojagʉti, ĩ ñeñaro yijare, masa jeyaro godarã yirãji. Ito

bajibojarocati Jesús manire ĩ goda ĩsirena sʉoriti mani ñeñaro yirisere ãcabojogʉ yiguĩji Dios. Ito yicõri manire ti maicõri, “Quenarã ñama ĩna. Ũmacʉ̃jʉ yʉ Macʉ Jesucristo rãca catitĩñarã yirãji ĩna”, yigʉ yiguĩji Dios.

18 Adán sĩgʉ̃ ñabojagʉti, ñeñaro ĩ yijare masa jeyaro ĩna tõbʉjaroca yigʉ yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati Jesús sĩgʉ̃ ñabojagʉti queno ĩ yijare, “Ñeñaro yʉ yirisere itire ãcabojoya Dios mʉ”, yi masirãji masa jeyaro. Ito bajiro ĩna yi rʉ̃cʉbʉoja tʉocõri, “Quena ñama. Catitĩñarã yirãji”, yigʉ yiguĩji Dios.

19 Dios ĩ rotiro bajiro cʉdibisijʉ Adán. Adán sĩgʉ̃ ñabojagʉti, ito bajiro ĩ yija, jãjarã masa ñeñaro yisʉoyijarã ĩja. Ito bajibojarocati, Jesuama ñaro bajiroti cʉdiyijʉ Diore. Ito bajiro ĩ yija jãjarã masa ñeñaro ĩna yirise Dios ĩ cõa ĩsigoana ñama ĩja. Ito bajiri, “Queno yirã ñama”, yicõri ĩnare boca ãmigʉ̃ yiguĩji Dios.

20 Dios ĩ rotirise jidicãñi Moisésre, “Ñeñaro yirã ña gʉa”, mani yi tʉoĩa jeditoni. Ñeñaro mani yibojarocati, “Dioama bʉto bʉsa manire ti maiguĩji”, yi tʉoĩa mani ĩja. 21 Mani ñarocõreti ñeñaro mani yirise waja seti ña. Ito bajiri ñarocõti godarã yirãji mani ĩja. Ito bajibojarocati Dioama manire ti maiguĩji. Dios manire ti maicõri, Jesucristo mani Ʉjʉre cõañi, ñeñarise jeyaro ĩ quenotoni. Ito bajiri Dios manire ti maicõri, “Queno yirã ñama ĩna”, yicõri, manire boca ãmigʉ̃ yiguĩji. Ito bajiri catitĩñarã yirãji mani ĩja.

Ñeñarise jidicãna ñari Cristona sʉoriti catitĩñarã yirãji mani, yire gaye

6 Itire masicõri, ¿ñere yirʉja, yi tʉoĩati mʉa adocãta? ¿Ñeñaro yirejʉare yitĩñarʉjati manire, Dios ĩ mairise bʉto bʉsa manire ĩ ĩotoni? 2 Ñena sʉori yimenaji mani. Ñeñarisere jidicãgoana ña mani. Ito bajiri mani Cristo ñarã ñabojarãti, ¿ñeñarise yi ʉyarãjida mani? Meje ñeñarise yi ʉyamenaji mani. 3 ¿Idé gure gayere tʉo masiati mʉa? Idé gu roticʉ mani, “Cristo ñarã ñama”, gãjerã ĩna yi ti masitoni. Riti ĩ ñarã ña mani ĩja. Ito bajiri Cristo ĩ godacãre ñajare, ĩ robo bajiroti godacãna ña mani cʉni. 4 Mani idé gucatijʉ, Cristo rãca yuje cũado bajiro bajicʉ mani. Cristo ĩ godaja bero mʉcana tʉdi ĩ catiroca yiyijʉ mani Jacʉ Dios ĩ masirisena. Mani ñeñaro yirise jidicãtoni ito bajiro yiyijʉ Dios. Ito yicõri quenarise mani yitoni, ĩ masirisena manire ejabʉagʉ yiguĩji Dios.

5 Cristo ñarã mani ñaja, ĩ godarajʉ ĩ robo bajiro godana ña mani cʉni. Ito yicõri ĩ ñarã mani ñaja, mʉcana tʉdi ĩ catiado bajiroti, mani cʉni tʉdi caticõri ĩ rãca catitĩñarã yirãji. 6 Cristo yucʉtẽojʉ ĩ godado bajiroti, mani ñeñaro yi ãmorise godayija. Ito bajiri ñeñaro yi ãmorã meje ña mani ĩja. Ñeñaro mani yi ãmorisere jidicã masia mani. Ito bajiri ñeñarise yi ʉyamenaji mani ĩja. 7 Masa godarã, ñeñaro ĩna yibeto bajiro mani cʉni ñeñaro yi ʉyamenaji. 8 Ñeñarise jidicãgoana mani ñaja, Cristo rãca godacãna robo bajiro bajia mani. Ito bajiri, “Ĩ tʉdi catiado bajiroti, mani cʉni tʉdi catirã yirãji”, ya mani. 9 “Godabojagʉti mʉcana tʉdi ĩ catiroca yiyijʉ Dios Cristore. Mʉcana tʉdi jʉaji godabiquĩji Cristo”, yi tʉoĩa mani. Mʉcana tʉdi jʉaji godare manoja ĩre. 10 Cristo cojiti godañi, mani ñeñaro yirisere cõagʉ̃. Mʉcana tʉdi caticõri, Dios ĩ ãmoro bajiro yi ñagʉ̃ ñami ĩ ĩja. 11 Ito bajiro tʉoĩarʉja manire cʉni. “Yʉ ñeñaro yirisere jidicãcõri tʉdi itire yi ʉyabicʉja yʉ mʉcana. Cristo yagʉ ñacõri, Dios ĩ ãmoro bajiro yi ñagʉ̃ yigʉja yʉ”, yirʉja manire.

12 Ñatĩñaroti meje ña mani ya rujʉ. Ito bajiri mʉa ya rujʉ ñeñaro iti tʉoĩaro bajiroti ñeñaro yi ʉyabesa. Bʉto ñeñarise yiroto ãmobojarocati ñemecʉtirʉja manire. 13 Mʉa ya rujʉ ñeñaro iti tʉoĩaro bajiroti ñeñaro yibitirʉja mʉare. Mʉa ña, jeame ʉ̃jʉrojʉ mʉa wabore ñaroca Jesús ĩ masogoana. Ito bajiri Dios ĩ ãmoro bajiro riti mʉa ya rujʉna quenarise riti mʉa yitĩñaja quena. 14 Ĩre cʉdirã mani ñaja, ñeñarise yire gaye ãmobeto yiroja manire. “Dios ĩ rotirisere yʉ cʉdibeja, jeameju yʉre cõagʉ̃ yiguĩji”, yi tʉoĩa güirã meje ña mani. “Jesure yʉ tʉorʉ̃nʉja, yʉre ti maicõri, yʉre masogʉ̃ yiguĩji Dios”, yi tʉoĩa wanʉrã ña mani.

Ñeñarise riti mani yi ʉyaja mani Ʉjʉ robo bajirise ña, yire gaye

15 “Dios ĩ rotirisere yʉ cʉdibeja, jeame ʉ̃jʉrojʉ yʉre cõagʉ̃ yiguĩji ĩ”, yi tʉoĩa güicõri, ñeñarise yibitirʉja manire. “Yʉre ti maicõri, yʉre masogʉ̃ yiguĩji Dios”, yi tʉoĩarã ñari, Dios ĩ ãmoro bajiro riti cʉdirʉja manire. 16 Gãjire mʉa tʉorʉ̃nʉja, ĩ ñaguĩji mʉa ʉjʉ. Ito yicõri ĩre moa ĩsiri masa ñarãji mʉa. Ito bajiro ñeñarise riti mʉa yi ʉyaja, mʉa ʉjʉ robo bajiro tujaroja ñeñarise ĩja. Ito bajiro ñeñarise mʉa yija, ñeñarisere jidicã masimenaji mʉa. Ito bajiro mʉa yija, jeame ʉ̃jʉrojʉ warã yirãji mʉa. Ito bajibojarocati, Diore mʉa tʉorʉ̃nʉja, “Queno yirã ñama. Seti ma ĩnare”, yigʉ yiguĩji Dios. Itire masirãji mʉa. 17 Iti rʉmʉjʉ, ñeñarise mʉa yija, mʉa ʉjʉ robo bajiro bajiyija ñeñarise. Ito bajiri ñeñarise yi ʉyayija mʉa maji. Adocãtama Dios ocare riasoticõri itire cʉdia mʉa. Ito bajiri ĩre rʉ̃cʉbʉorã ña mʉa ĩja. Iti masicõri, “Queno ya Dios mʉ”, ya yʉ ĩre. 18 Ñeñaro yire gaye cʉdirã meje ña mʉa ĩja. Diore cʉdirã ñari quenarise riti yi ãmorã ña mʉa ĩja. 19 Queno cõĩa gotire rãca mʉare goticʉ yʉ, queno mʉa tʉo masitoni. Iti rʉmʉjʉ bʉto ñeñarise yirã ñayija mʉa maji. Adocãtama quenarise riti mʉa yi ñaja quena. Quenarise riti mʉa yija, Dios ĩ ãmorise yirã yirãji mʉa.

20 Iti rʉmʉjʉ ñeñarise riti yirã ñari quenarisere yibisija mʉa maji. Dios ĩ ãmoro bajiro yirã meje ñayija mʉa maji. 21 Itijʉjʉ, ñeñarise mʉa yirajʉjʉ, ¿ñeoni quenarise bʉjacati mʉa? Bʉjabisija mʉa. Adocãta, iti rʉmʉjʉ ñeñarise mʉa yigore, mʉa tʉoĩaja, bojoriseti bajia ĩja. No ñeñarise riti yirã, ĩna godaja bero jeame ʉ̃jʉrojʉ warã yirãji ĩna. 22 Mʉa adocãta ñeñarisere cʉdirã meje ña mʉa ĩja. Ñeñarise jidicãcõri Diore cʉdirã ña mʉa ĩja. Dios ĩ ãmoro bajiro riti ĩre cʉdirã ñari, bʉto bʉsa ĩre cʉdi ãmorã yirãji mʉa. Ito bajiro mani yija, ĩ rãca riti ñatĩñarã yirãji mani. 23 Mani ñeñaro yirise waja, waja yirã bajiro godarã yirãji mani. Ito bajiri seti cʉtirã ñari Dios tʉ queno eja masimenaji mani. Jesucristo mani Ʉjʉre mani tʉorʉ̃nʉjama, ñe waja manoti catitĩñare gaye ĩsigʉ̃ yiguĩji Dios manire.

Romio manʉjʉ cʉtigo, iso manʉjʉ rãca riti ñaja quena, yire gaye

7 Yʉ ñarã, mʉa ña rotire gaye masirã. Mani catirocõ rotire gaye cʉdirãona ña mani. Mani godaja berojʉama, no yicõri itire cʉdi masia manoja manire. 2 Rotire gaye ado robojʉa gotia manire: Romio manʉjʉ cʉtigo, iso manʉjʉ rãca riti ñaja quena, ĩ catirocõ. Iso manʉjʉ godaja bero, rotire gaye cʉdibeco meje yamo iso, gãjire iso manʉjʉ cʉtija. 3 Iso manʉjʉ ĩ catibojarocati, gãji rãca iso ñaja, manʉjʉ cʉtibojagoti ajeri maso ñamo isoõcõ. Ito bajibojarocati iso manʉjʉ godaja bero gãji rãca iso manʉjʉ cʉtija, Dios rotirise cʉdibeco meje yamo iso. Ito bajiro yigo manʉjʉ godagoro ñari ajegoõcõ meje ñamo iso.

4 Ito bajiroti yu ñarã Cristo ñarã ña
mani ĩja. Iti rumu Cristo ĩ godaroto
riojua mani uju robo bajirise ñayiju
rotire gaye maji. Adocãtama Jesucristo
manire ĩ goda ĩsirajuna suoriti mani
uju robo bajirise meje ña ĩja. Cristo
ĩjua ñami mani Uju ñasagu. Ito yicõri
ĩ ñarã ña mani. Cristo ĩ godaja bero ĩ
tudi catiroca yiñi Dios. Ito bajiro yiñi
Dios ĩre mani queno moa ĩsi masitoni.
5 Jesure mani masiroto riojuaju, mani
ãmoriseti yicu mani maji. Dios ĩ rotirise
masibojarãti itire cudi ãmobiticu
mani. Ito bajiri mani ya ruju ñeñaro
iti tuoĩaro bajiroti ñeñaro yicu mani
maji. Dios ĩ rotirisere cudimena ñari,
buto busa ñeñarise yicu mani. Ito
bajiri jeame ũjuroju warona ñacu mani
maji. 6 Adocãtama, “Dios ĩ rotirisere yu
cudibeja, jeameju yure cõagũ yiguĩji ĩ”,
yi tuoĩa güirã meje ña mani. Cristore
buto tuorũnua mani adocãta. “Cristore
yu tuorũnuja yure masogũ yiguĩji
Dios”, yi tuoĩarã ña mani ĩja. Espíritu
Santo mani ya usiju ñagũ, ñeñarise yire
jidicãroca yami. Ito yicõri, quenarisejua
wasoaroca yami ĩ.

Manireti ña ñeñarise, yire gaye

7 Dios ĩ rotirise, ¿no bajiro yirã yati
mani? “Ĩ rotirise ñeñarise ña”, ¿yirujati
mani? Meje yibitiruja manire. Dios ĩ
rotirise manire gotia, “Iti ña ñeñaro yire
gaye”, mani yi masitoni. Dios rotirise
iti manija, “Iti ña ñeñaro yire gaye”, yi
masibitiboana mani. Adi gaye tuoĩate
mua: “Gãji ya gajeonireti uobesa”, yi
gotia Dios rotirise. Ito bajiro ĩ yibeja,
“Gãji ya gajeoni ãmotire ñeñarise
ñaroja”, yi masibitiboruja yu. 8 Ito bajiri
iti rotirise masicõri, ñeñaro yigu ñari
buto busa gãji ya gajeoni ãmoticu yu. Iti
rotire masibiticõri buto gãji ya gajeoni
ãmotibiticu yu maji. 9 Dios ĩ rotirise
yu masiroto riojua maji, “Buto queno
yigu ña yu”, yi tuoĩabojacu yu maji.
Dios ĩ rotirisere masigũ ñabojaguti,
buto busa ñeñarise yi ãmocu yu maji.
“Ñeñaro yigu ña yu. Ito bajiri jeame
ũjuroju wacu yiguja yu”, yi masibojacu
yu, yi masirea. Ito bajiri buto bojori
buja ñacu yu. 10 Ĩ rotirise cũñi Dios,
masa ĩna queno ñatoni. Yuama Dios ĩ
rotirise masicõri, buto bojori buja ñacu.
Ñeñarise yicõri, “Jeame ũjuroju wacu
yiguja yu”, yi tuoĩacu yu. 11 Yu ñeñaro
yirise tuoĩacõri, buto ñeñaro yi ãmocu
yu. Yu ñeñaro tuoĩarise yure ruoyija.
Dios ĩ rotirisere cudi ãmobiticu yu. Iti
rotirise masicõri, “Jeame ũjuroju wacu
yiguja yu”, yi masibojacu yu. Ito bajiri
buto bojori buja ñacu yu.

12 Iti rumu maji ito bajiro tuoĩabojacu
yu. Adi rumuri ado bajiro ya yu ĩja.
Jeyaro Dios ĩ gotirise quenarise ña.
Ito bajiri Dios ĩ rotirise riojo gotirise
ñaroja, ito yicõri quenarise. 13 Adi
rotirise quenarise ñabojaroti, ¿mani
jeame ũjuroju waroca yirojada? Meje
ito bajiro meje bajia. Mani ñeñaro yire,
mani jeame ũjuroju waroca yiroja. Dios
ĩ rotirise mani masija bero, ñeñaro mani
yirise, “Ñeñaro ya yu”, yi tuoĩa mani.
Ñeñaro yire masicõri, “Jeame ũjuroju
wacu yiguja yu, ñeñaro yigu ñari”, yi
tuoĩa masia mani. Ito yija Dios rotirise
masibojarãti, itire mani cudibeja, iti ña
buto busa ñeñarise.

14 Mani masia, Espíritu Santona suoriti
ĩ rotirise cũñi Dios Moisés ñayorure.
Manire Espíritu Santo ĩ ejabuabeja, Dios
ĩ rotirisere cudi masimenaji mani. Yu
masia, ñeñaro yigu ña yu. Ito bajiri
ñeñaro yitĩña yu. 15 ¿No yija, ito bajiro
yiguja yayua yu? Masibea yu itire.
Queno yu yi ãmobojarise gaye yibea
yu. Ñeñaro yu yi ãmobitibojarejuare
itijuare ya yu. Masibea yu. ¿No yija
itire yiguja yayua yu? 16 Ito yija ñeñaro
yi ãmobitibojaguti, ñeñaro ya yu. Ito
bajiro yu yija, “Dios ĩ rotirise quenarise
ña”, yi tuoĩa yu. 17 Ito bajiri adocãta,

ñeñaro yu̶ yirise yu̶masi meje ya. Ñeñaro tu̶oĩare yu̶re ñacõri, iti ña ñeñaro yiroca yu̶re yirise. 18 Yu̶ masia, yu̶ tu̶oĩarise quenarise ma yu̶re. Quenarise yu̶ yi ãmobojarocati, quenarise yire ma yu̶re. 19 Quenaro yu̶ yi ãmorisere, itire yibea yu̶. Ito bajibojarocati ñeñarise riti ya yu̶, yu̶ ãmobitire. 20 Ito yija ñeñaro yu̶ yi ãmobitire yu̶ yija, yu̶masi meje ya. Ñeñaro yire gaye yu̶re ñacõri iti ña ñeñaro yiroca yu̶re yirise.

21 Ito bajiro riti bajisotia yu̶re. Quenarise yu̶ yi ãmobojaja, no masia ma yu̶re, ñeñarise yu̶reju̶ ñacõri. 22 Yu̶ ya u̶sinama rujeguti Diore cu̶di ãmoboja yu̶. 23 “Queno yu̶ yi ãmoja, ñeñarise yu̶re ñacõri, queno canamu̶obea iti”, yi tu̶oĩa yu̶. Yu̶ ya u̶sinama Diore cu̶di ãmoboja yu̶. Ito bajibojarocati yu̶ ya rujuti ñeñaro ya yu̶re. Ito bajiri ñeñarise jidicã masibea yu̶.

24 Bu̶jatoguti bajicõa yu̶. Yu̶ ya rujuna ñeñaro yu̶ yirise waja jeame ũju̶roju̶ wacu̶ yigu̶ja yu̶. ¿Ñimu̶ju̶a yu̶re masogũ yiguĩjida? 25 Ado roboju̶a bajia. Mani Ujũ Jesucristo yu̶re masocãñi. Yu̶re yiari Jesucristore cõañi Dios. Ito bajiri, “Queno ya mu̶”, ya yu̶ ĩre. Yu̶ ya u̶si ñarocõnati ruje Diore cu̶di ãmoa yu̶. Ito bajibojarocati ñeñaro tu̶oĩare yu̶re ñacõri, iti ña ñeñaro yiroca yu̶re yirise. Queno yiñi Dios. Ñeñaro yu̶ yibititoni Jesucristore cõañi ĩ.

Espíritu Santore mani cu̶dija Dios ñarã ñarã yirãji mani, yire gaye

8 Cristo ñarã mani ñaja, ito yicõri ĩ rãca sĩgũre bajiro mani u̶si cu̶tija, manire waja senibicu̶ yiguĩji Dios. Cristo ñarã ñari mani ya rujũ ñeñaro iti tu̶oĩaro bajiroti yi ãmomenaji. Ito yicõri Espíritu Santo ĩ rotiro bajiroju̶a yisotirãji mani. 2 Mani ñeñaro yirise ñaroja mani godaroca yirise. Ito bajibojarocati Jesucristore mani tu̶orũnu̶ja, Espíritu Santo mani catitĩñaroca yigu̶ yiguĩji. Cristo yagu̶ yu̶ ñajare, Espíritu Santo yu̶re ejabu̶agu̶ yiguĩji, ñeñaro yu̶ yibititoni. Ito yicõri jeame ũju̶roju̶ yu̶ wabore ñaroca yu̶re masocãñi. 3 Dios rotirise ñarocõti cu̶di jeo masia ma manire. Ito bajiri, “Dios ĩ rotirisere yu̶ cu̶dire waja, yu̶re masogũ yiguĩji”, yi masibea mani. Ado bajiroju̶a bajia. Dios ĩ Macu̶gorore adi macãru̶cũroju̶ cõañi. Mani ñeñaro yiri ruju̶ bajiro ruju̶ cu̶tiñi. Mani robo ruju̶ cu̶tibojagu̶ti ñeñarise yibisĩ ĩ. Ĩ ya rujuna ñeñaro yiĩabicu̶ ñari, mani ñeñaro yirisere ñarocõti waja yi jeoñi ĩ. Ito bajiri, “Ĩ ejabu̶arisena, ñeñaro yibicu̶ja yu̶”, yi masirãji mani. 4 Ito bajiro manire goda ĩsiñi ĩ, Dios rotirise bajiro quenarise mani yitoni. Adocãta ñeñaro mani tu̶oĩarise rãca ñamenaji mani. Espíritu Santo ĩ ãmoro bajiro yirãji mani.

5 Ñeñaro tu̶oĩacõri ĩna ñeñaro yirotire tu̶oĩasotirã yirãji ĩna. Espíritu Santo ĩ ãmoro bajiro yirãma, ĩ ãmoro bajiro riti yirona tu̶oĩasotirã yirãji ĩna. 6 Ĩna ya ruju̶ ñeñaro iti tu̶oĩaro bajiroti tu̶oĩasotirã, ĩna godaja bero jeame ũju̶roju̶ warã yirãji ĩnaõna. Ito bajibojarocati, “Espíritu Santo ĩ ãmoro bajiro yicu̶ja yu̶”, yirã, catitĩñarã yirãji. Ito yicõri ĩna ya u̶siju̶ queno wanu̶ quenarise rãca ñarã yirãji ĩna. 7 Ñeñaro yire tu̶oĩarã, Diore tu̶o terãji ĩna. Dios rotirise cu̶di ãmomenaji ĩna. Ito yicõri, no masia manoja ĩnare. 8 Ito bajiri, “Yu̶ ñeñaro yirise riti yi wanu̶ ñacu̶ja yu̶”, yirã, Dios ĩ ãmoro bajiro yi masimenaji ĩnaõna.

9 Mani ya u̶siju̶ Espíritu Santo ĩ ñaja, ĩ ãmoro bajiroti yirã yirãji mani. Ito yicõri mani ñeñaro tu̶oĩarise bajiro meje yirãji mani. Espíritu Santo ĩ ya u̶siju̶ ñabeja Cristo yagu̶ meje ñami ĩocũ. 10 Riti ña, mani ñeñaro yiri ruju̶ godaro yiroja. Ito bajibojarocati Cristo mani ya u̶siju̶ ĩ ñaja, catitĩñarã yirãji mani. “Quena ñama ĩna. Ñe seti ma ĩnare”,

yi boca ãmigũ yiguĩji Dios manire. Ito bajiri catitĩñarã yirãji mani. 11 Espíritu Santona suoriti Cristo godarure mucana tudi ĩ catiroca yiñi Dios. Mucana ĩti ñami mani ya ruju godarotire mucana tudi catiroca yirocu. Ito bajiro yigu yiguĩji ĩ manire. Espíritu Santo mani ya usiju ĩ ñaja, catitĩñare gaye ĩsigũ yiguĩji ĩ manire.

12 Ito bajiri yu ñarã, juaji ñeñaro yi uyabitiruja manire, iti rumu mani yicato bajiro. Espíritu Santo ĩ ãmoro bajirojua yirãji mani. 13 Ñeñaro mani tuoĩarise mani yija, godarã jeame ũjuroju warã yirãji mani. Ito bajibojarocati Espíritu Santona suoriti mani ñeñaro yirise mani jidicãja, catitĩñarã yirãji mani.

14 No Espíritu Santo ĩ rotiro bajiro yirã, Dios rĩa ñama ĩna. 15 Ado robojua bajia. Espíritu Santo manire queo sãñi Dios. Ito bajiri moari masa ĩna ujure güirã bajiro meje ña mani. Adocãta Dios rĩa ĩre queno cudirã ña mani. Ito bajiri, “Yu Jacu, Cuna”, ya mani Diore. 16 Espíritu Santo mani masiroca yami, “Dios rĩa ña mani”, mani yitoni. 17 Ĩ rĩati ñacõri, quenarise ĩ goticãre boca ãmirã yirãji mani. Cristo rãca boca ãmirã yirãji mani, Dios ĩ goticãre gaye. Cristo robo mani tõbujaja, ĩ rãcati mani wanu quenaroca yigu yiguĩji Dios manire.

Ija mani boca ãmiroti wanu quenare ñaro yiroja, yire gaye

18 Adi rumuri ñeñaro mani tõbujaja, “¿No yicõri bujato tõbujati yu?” yi tuoĩare ma. “Ñeñaro mani tõbujagore rẽtoro ñasarise ña ija ũmacũju mani wanu quenaroti gaye”, yi tuoĩa yu. 19 Co rumu Dios ado bajiro yigu yiguĩji: “Ãna ñama yu rĩa yure queno cudirã”, yigu yiguĩji Dios. Ĩ rujeore ñarocõti buto bocatia, ĩ ito bajiro yirotire. 20 Dios cajero gaye, ĩ rujeore gaye bajiro meje bajia adi rumuri. Adi rumuri jeyaro jogarise riti ña. Ito bajiro rẽtarotire cũsuoyiju Dios, Adán ĩ ñeñaro yirajuna suori. Ito bajiro riti bajitĩña yibetoja. 21 Co rumu Dios ĩ rujeore ñarocõti quenogũ yiguĩji ĩ mucana. Ito bajiri ĩ rĩa ñari mucana tudi juaji ñeñaro yimenaji mani. Adi rumuri jeyaro jogarise riti ña. Ija ĩ wasoari rumu mucana tudi juaji jogabetoja iti. 22 Mani masia, adocãta Dios ĩ rujeore ñarocõti ñeñaro tõbuja iti. Romio iso macu cutiro robo bajiro ñeñaro tõbuja iti jeyaro. 23 Mani cuni Jesure masirã, ñeñarise tõbuja. Ito bajiri Espíritu Santo Dios manire queo sãre ñajare, “Ito bero juaji ñeñarise tõbuja yibicuja ĩja yu”, yi tuoĩa mani. Ito bajiri Dios mama ruju manire ĩ ĩsiroti rujure, yurã yirãji mani. Iti ruju jogabeto yiroja, ito yicõri ñeñarise tõbujabeto yiroja. Ito bajiro ĩ yiri rumu, “Ãna ñama yu rĩa”, yigu yiguĩji. 24 Cristore mani tuorũnurajuna suoriti, manire masoñi Dios. Mani tuoĩa yurise rẽtagore meje ña. Rẽtare gaye tuoĩa yu masimenaji mani. Rẽtabiti gayereama tuoĩa yurã yirãji mani. 25 Rẽtabiti gayere tuoĩa yurã, “Ito bajiro rẽtaro yiroja”, yi tuoĩa yucõri, ñe usirioari meje, bocatirãji mani. Ito yicõri, ñe usirioro meje mani bocatiroca ya iti.

26 Ito bajiroti Espíritu Santo manire ejabuami, mani queno masimena ñajare. Diore queno seni rũcubuo masibea mani. Ito bajiri Espíritu Santo manire yiari josa ĩsiguĩji Diore. “Diore yu seni ãmobojarise queno goti masibea yu”, yi mani tuoĩarise masicõri, manire yiari busi ĩsigũ yiguĩji ĩ Diore. 27 Mani tuoĩarise tuo masi jeogu ñari, Espíritu Santo gotirisere tuo masi jeogu yiguĩji Dios. Dios ãmoro bajiroti seni masicõri manire yiari Diore senigũ yiguĩji Espíritu Santo. Ito bajiri Dios sĩgũ tuo masire gaye busi masigũ ñari manire yiari queno Diore busigu yiguĩji Espíritu Santo.

Cristore tuorũnurã ñari ñeñarisere rẽtocũrãji mani, yire gaye

28 Riti Diore mani maija, “Ĩ ãmoro bajiro yu yisotitoni yure beseñi Dios”, yi tuoĩa masia mani. “Jeyaro yure rẽtarise quenarise ña. Quenarise riti yure rẽtaroca yigu ñami Dios”, yi tuoĩa masia mani. 29 Cajerojuti mani ĩre tuorũnuronare masiñi Dios. Manire beseñi ĩ, ĩ Macu Jesucristo robo mani bajitoni. Ito bajiroti Dios rĩa ñarã, mani rĩjoru ñami Jesús. 30 Cajerojuti ĩ rĩa ñaronare manire beseñi Dios. Manire besecõri, “Queno yirã ñama ĩna. Ñe seti ma ĩnare”, yi boca ãmiñi Dios. Manire boca ãmicõri, ĩ Macure ĩ yiado bajiro ñasarã mani ñaroca yigu yiguĩji Dios manire.

31 Iti oca quenarisere tuocõri, ¿no bajiro yirãti mani? Ado bajiro yiruja manire: “Dios manire ejabuagu yiguĩji, ito yicõri manire jidicãbicu yiguĩji. Ito bajiri no yibea gãjerã manire ĩna ti teja”, yiruja manire. 32 Ĩ Macure maibojaguti, manire yiari goda ĩsi rotiñi Dios. Ito bajiri, “Riti ña. Ñe ruyabeto, jeyaro quenarise manire yi ĩsigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa masia mani. 33 Dios manire boca ãmi wacu, “Quenarã ñama ĩna. Ñe seti ma ĩnare”, yiñi Dios. Ito bajiro ĩ yija, noajua gãjerã, “Seti ña ĩnare”, yi masimenaji. 34 Nijua mami, “Ĩna ñeñaro yirise waja, waja ruyurioama ĩna”, yigu. Mani ñeñaro yirise waja, waja yi jeoñi Jesús. Ito bajiri, “Ĩnare seti ña”, yibiquĩji Jesús. Mucana caticõri, Dios ya riojocaduja rũcubuoraju ñaguĩji ĩ. Ito yicõri manire yiari Diore busi ĩsiguĩji ĩ. 35 Manire buto maiguĩji Cristo. Ito bajiri ñimujua manire ĩ mairise jidicãroca yi masibiquĩji. Mani yija, ñeñaro tõbujarã yirãji gajea. Mani yija, güirã yirãji gajea. Ĩna yija, gãjerã manire usirioro yi coderã yirãji gajea. Mani yija, ñiojogarã yirãji gajea. Iti yija, sãñare ruyaro yiroja gajea, manire. Mani yija, guijoroju warã yirãji gajea. Ĩna yija, gãjerã manire sĩarã yirãji gajea. Iti jeyaro manire rẽtabojarocati manire jidicãbicu yiguĩji Jesús. Manire mai jidicãbicu yiguĩji. 36 Ado bajiro gotiyiju Dios oca goti ĩsiri masu, ĩ oca tuti uca wacu:

> Mu ñarã gua ñajare, co rumu ruyabeto guare gãjerã sĩa ãmoama. Ovejare ĩna sĩarocu bajiro guare yama, yiyiju Dios oca goti ĩsiri masu.

37 Ñeñaro gua tõbujabojarocati, guare rẽtocũmena yirãji gãjerã. Cristo manire maigũ ĩ ejabuaja, jeyaro manire rẽtarise ñemecuti sẽorã yirãji mani. Cristore tuorũnucõri buto busa tuoĩa oca sẽorã yirãji mani. 38 Disejua Dios manire ĩ mairise jidicãroca yibetoja. “Riti ñaroja iti”, yi tuoĩa yu itire. Disejua mani catibojaja, mani godabojaja cuni, Dios ĩ mairise manire camotabetoja. Dios ñaro gãna cuni, rũmúa cuni, ũmua ñasari masa cuni, Dios manire ĩ mairise jidicãroca yi masimenaji. Adocãta rẽtarise, ija rẽtaroti cuni, Dios ĩ mairise camotaroca yibetoja manire. 39 Mani jubeju ñabojaja cuni, ũmacũju mani ñabojaja cuni, no mani ñaroti Dios ĩ manire mairise jidicãroca yibetoja. Disejua Dios ĩ rujeore manire ĩ mairise camota masibetoja. “Cristo mani Uju manire ĩ yi ĩsirajuna suoriti buto maiami Dios manire”, yi tuoĩa mani.

Israel sita gãnare Dios ĩ besere gaye

9 Yu gotirise riti ña. Cristore tuorũnugũ ñari ĩ yagu ña yu. Ito bajiri socabea yu. “Espíritu Santo ĩ ejabuarisena riojo oca gotia yu”, yi tuoĩa yu. 2 “Jesucristore tuorũnu ãmobeama yu ñarã”, yi tuoĩacõri buto bojori buja yu. 3 Ĩnare maigũ, jeame ũjuroju ĩna ware ãmobea yu. Ĩnare jeame ũjuroju Dios ĩ cõame yirocu, yujuare ĩ cõa ãmojama camotabitibogu ja yu. 4 Ĩna ñama yu ñarã, Israel ñayoru janerãbatia.

Jane mejeɉ ĩnare besebojayiɉ Dios ñarã ĩna ñatoni. Ĩ masirise, ĩoyiɉ Dios ĩnare. Ito yicõri ĩ rotirise cuni ĩnare gotibojayiɉ ĩ. “Ado bajiro yicõri yure muа rũcuьuore ãmoa yu”, yiyiɉ Dios yu ñarã ñasuoanare. “Queno muare yigu yiguja yu”, yiari goti yucãyiɉ Dios yu ñarãre. 5 Yu ñarã bucurã ñasuoana janerãbatia ñama ĩna. Cristo cuni yu ya butu gaguti rujeañi. Cristoti ñami Dios, masa ñarocõreti rotigu. Coji ruyabeto ĩre rũcuьuotĩñaruja manire. Ito bajiro riti bajitĩñajaro.

6 Yu ñarã, judio masare, Dios oca quenarise ĩ gotibojarocati coriarãti ñama ĩre bajiro tuoĩarã. “Judio masare Dios ĩ goticãdo bajiroti yibeami”, yi tuoĩabitiruja manire. Judio masa rujeabojarãti jeyaro Dios ñarã meje ñarãji ĩna. 7 Abraham janerãbatia, ĩna ñarocõti, ĩ janerãbatia goro meje ñama, Dios ĩ tija. Ado bajiro Abrahamre gotiñi Dios: “Mu macu Isaac ĩ rĩa ĩna ñarã yirãji mu janerãbatia goro”, yiyiɉ Dios Abraham ñayorure. 8 Iti oca tuocõri, “Abraham janerãbatia riti rujearã, Dios rĩa ñama ĩna, yireoni meje ña iti”, yi tuoĩa mani. Ado bajirojua bajia: Dios ĩ goti cũrise tuorũnurã, ĩna ñama mucana tudi rujeana, ito yicõri Dios rĩa. Ito bajicõri Abraham janerãbatia goro bajiro bajiama ĩna ĩja. 9 Ado bajiro goti yucãyiɉ Dios Abrahamre: “Ijaca rodo adocõ tujarocati wadigu yiguja yu. Ito yicõri mu manojo Sara wame cutigo macu rucogo yigõji iso”, yiyiɉ Dios Abrahamre.

10 Adiacã riti meje ña. Ado bajiro bajia gaje. Ĩna macu Isaac jai tujacõri, Rebeca rãca manojo cutiyiɉ ĩ. Rĩa sũrũayijo iso. Ito bajibojarocati jacuama sĩgũti ñayiɉ. 11–13 Iso rucoroto riojua, ado bajiro gotiyiɉ Dios isore: “Mu macu ñasuogu ĩ ocabajire moa ĩsiri masu ñagũ yiguĩji ĩ”, yiyiɉ Dios, Rebecare gotigu. Jane mejeɉ ito bajiroti gotiyiɉ Dios ĩ oca tutina. Ado bajiro bajiyiɉ: “Esaú rẽto busaro maia yu Jacobre”, yiyiɉ Dios ĩ ocana ĩna jũarã rujearoto riojua. Quenarise, ñeñarise cuni ĩna yibetoɉ, gotiyiɉ Dios itire maji. Ito bajiri, “Dios ĩ tuoĩaro bajiro beseami masare. Ĩna yigorena suori meje beseguĩji Dios. Ĩ ãmoro bajiroti beseguĩji”, yi tuoĩa mani.

14 “Gãjerãre bese, gãjerãre besebiti ĩ yija, ñeñaro yami Dios”, yi tuoĩabojama coriarã. Ito bajirojua meje bajia. 15 Dios sĩgũti bese masiguĩji ĩ. Ito bajiri ado bajiro yiyiɉ Dios, Moisés ñayorure: “Yu ãmorãrecõti ĩnare ti maigũ yiguja yu”, yiyiɉ Dios Moisés ñayorure. 16 Dios queno yami masare. Ĩ ti mairo roboti yami. Masa ĩna queno yire ãmoja meje, ito yicõri buto ĩna moaja meje, ĩ ti mairo bajiro queno yami Dios masare. 17 Ucara tutina ado bajiro yiyiɉ Dios Egipto gagu ɉure: “Ɉuɉ mure cũcu yu, muna suoriti yu masirise masare ĩorocu. Ito bajiro yicu yu masa jeyaro yu gayere ĩna tuo jeditoni”, yiyiɉ Dios, Egipto gagu ɉure. 18 Iti tuocõri, “Ĩ ti mairãre riti ti maiguĩji Dios. Ito yicõri, ‘Yure cudibicure ĩre cudibitiroca yigu yiguja yu’, yicõri, ĩ ãmoro bajiro yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa mani.

19 Ito bajiro bajija tuocõri, “¿No yija, ‘Muare seti ña’, yigu yiguĩjida Dios manire?” yirãji mua coriarã. “ ‘Dios ĩ ãmoro bajiro yibicuja yu’, yi masigũ mami”, yirãji mua. Ito bajiro yure mua busija, ado bajiro muare cudicuja yu: 20 Ito bajiro busibitiruja muare. “Dios ĩ yire quenabea”, yiado ma muare. Riri sotu, “¿No yija yure ito bajiro yure meniri mu?” yibetoja iti sotu menirore. 21 Riri sotu meniri maso iso ãmoro bajiroti menigõji. Iti ririnati quenari sotu iso meni ãmoja, menigõji. Itinati ejori iso meni ãmoja rocati busa bajiro menigõji iso ãmoro bajiroti.

22 Iso yiado bajiroti ĩ ãmoro bajiro yigu yiguĩji Dios cuni. Ĩ masirise

ĩo ãmobojagʉti ito yicõri masa ĩna tõbʉjaroca yi ãmobojagʉti, itire yibisijʉ Dios. Ado robojʉa bajia. “Ĩnare ruyuriorʉja yʉre”, yibojagʉti, ñeñaro ĩna tõbʉjaroca yi ʉsiriobisijʉ Dios. 23 Ito bajiro yiñi Dios, mani ĩ ti mairãre, “Ĩti ñami rẽtoro masigʉ̃”, mani yi tʉoĩatoni. Cajerojʉti manire ti maicõri beseñi Dios, ĩ masirise manire ĩsirocʉ. 24 Mani ĩre tʉorʉ̃nʉtoni, manire beseñi Dios. Mani coriarã judio masa ña. Gãjerã judio masa meje ñama. Ito bajibojarocati mani ñarocõreti beseñi Dios. 25 Ado bajiro bajia Dios ĩ yire, Oseas ñayorʉ ĩ ucare jane mejejʉ gaye:

Yʉ ñarã mejere cʉni, “Yʉ ñarã ña mʉa”, yigʉ yigʉja yʉ. “Cajero mʉare ti maibiticʉ yʉ. Adocãta mʉare ti maia yʉ”, yigʉ yigʉja yʉ.

26 “Yʉ rĩa meje ñama”, Dios ĩ yiadojʉ, ĩnati Dios rĩa ñarã yirãji. Dios catitĩñagʉ̃ rĩa ñarã yirãji. Ito bajiro ucayoñi Oseas jane mejejʉ.

27 Isaíasjʉa, ado bajiro bʉsiyoyijʉ, Israel sita gãnare tʉoĩa yugʉ: “Israel gãna jãjarã bʉsa bʉjʉama. Jai rẽtocũcõri, ja sitacõ jãjarã ñama ĩna. Jãjarã ĩna ñabojarocati coriarãreti masogʉ̃ yiguĩji Dios. 28 Dios ĩ goticãdo bajiroti yigʉ yiguĩji. Jãjarã adi macãrʉcʉ̃ro gãna masa, ĩna ñeñaro yirise waja, ĩnare waja senigʉ̃ yiguĩji Dios. Ito yicõri cojisiti ĩnare ruyuriogʉ yiguĩji”, yi ucañi Isaías. 29 Ito yicõri, ucagʉti ado bajiro yiyijʉ Isaías:

Dios masa jeyaro ʉjʉ ñagʉ̃, mani rĩa sĩgʉ̃re ĩ masobeto bajija, mani judio masa jeyaro maniboana mani. Dios Sodoma, Gomorra gãnare ĩ ruyurioado bajiro, manire yiborʉ, manire sĩgʉ̃ ĩ masobeto bajija. Ito bajiro yiari ucañi Isaías.

Cristo ocare judio masa ĩna tʉo ãmobitire gaye

30 Riti ña. Itire tʉocõri ado bajiro yi tʉoĩa masia mani: “¿No bajiro yirʉjati gʉare, Dios riojo, ‘Quena ña mʉa’, ĩ yitoni?” yi tʉoĩabisijarã judio masa meje ñarã. Ito bajibojarocati, “Queno yirã ñama. Ñe seti ma ĩnare”, yigʉ yiguĩji Dios, Cristore ĩna tʉorʉ̃nʉja, yi tʉoĩa masia mani. 31 Yʉ ñarã, judio masama ado bajiro yi tʉoĩabojayijarã: “Queno gʉa yija, ‘Queno yirã ñama’, yigʉ yiguĩji Dios gʉare”, yi tʉoĩabojayijarã ĩna. Dios ĩ rotirise ñarocõti, ĩna cʉdibejare, “Queno yirã ñama ĩna”, yi masibisijʉ Dios. 32 Ado bajiro bajia. Judio masa Diore tʉorʉ̃nʉrã meje ñayijarã. “Quenaro gʉa yirise ticõri, ‘Queno yirã ñama ĩna’, yigʉ yiguĩji Dios”, yi tʉoĩabojayijarã ĩna. Cristore boca ãmimena ñari, masa ĩna camota cũado bajiro Dios tʉ eja masibisijarã ĩna. Cristore ĩna boca ãmi ãmobeja, gʉ̃tagã camotado bajiro bajiami ĩ. 33 Itire ĩ oca tutina ado bajiro bʉsiami Dios:

Sión wame cʉtiri cʉtojʉ Cristore cũa yʉ. Gʉ̃tagã camotado bajiro bajigʉ Cristore cũa yʉ. Ĩre ĩna tʉorʉ̃nʉbeja camotagʉ yiguĩji ĩ. Ito bajiri yʉ tʉ eja masimena yirãji ĩna. No Cristore tʉorʉ̃nʉgʉ̃ti bojori bʉjabicʉ yiguĩji. Wanʉ quenagʉ̃ yiguĩji ĩ. Ito bajiroti gotiyijʉ ĩ oca tutina, jane mejejʉti.

10 Tʉoya, Jesure tʉorʉ̃nʉrã mʉa. Gãjerã yʉ ñarã, Dios jeame ʉ̃jʉrojʉ ĩ cõabore, ĩ masoja, bʉto itire wanʉ quenagʉ̃ja yʉ. Iti ña Diore yʉ seni tʉoĩarise. 2 Yʉ ñarã, Israel gãna, Dios ĩ ãmorise ĩna tʉoĩarisena bʉto yi ãmobojama ĩna. Ito bajibojarocati, “Iti ña ĩ ãmorise”, yi tʉoĩa masibeama ĩna. 3 “Cristo mani ñeñaro yirise waja yicãñi. Ito bajiri Dios ĩ tija, seti ma

manire", yi tʉoĩabeama ĩna. "Ĩ rotirise gʉa cʉdija, 'Queno yirã ñama ĩna', yigʉ yiguĩji Dios", yi tʉoĩabojama ĩna. Ito bajibojarocati Dios ĩ ãmoro bajiro yibeama ĩna. Ito yicõri Diore queno tʉorʉ̃nʉbeama ĩna. Ito bajiri, "Queno yirã ñama ĩna", yibiquĩji Dios. [4] Cristo ĩ ejaja bero, ĩna sʉoriti manire masogʉ̃ yiguĩji Dios. Adi rʉmʉri, no Cristore tʉorʉ̃nʉgʉ̃ti, "Ĩ ñami queno yigʉ. Seti macʉ ñami", yiguĩji Dios. Cristo ĩ goda ĩsirajʉna sʉoriti manire masoguĩji Dios. Ito bajiri, "Dios rotirise mani cʉdirajʉna sʉoriti manire masogʉ̃ yiguĩji", yire ma ĩja.

[5] Moisés ñayorʉ jane mejejʉ ado bajiro bʉsiyijʉ: "No Dios rotirise ñarocõti cʉdigʉ catitĩñare bʉjagʉ yiguĩji", yi ucayijʉ Moisés ñayorʉ. [6] Ito bajibojarocati, sĩgʉ̃jʉa mami Dios rotirisere ñarocõti cʉdigʉ. Cristore masa ĩna tʉorʉ̃nʉja ticõri, "Queno yirã ñama ĩna. Seti ma ĩnare", yigʉ yiguĩji Dios. Iti ocare ado bajiro gotia manire, Dios oca: "¿Ñimʉ ũmacʉ̃jʉ tigʉ ejayijari? 'Itojʉ gagʉ wadirʉ ñami Cristo', yi masiana", yirona. Ito bajiro tʉoĩabitirʉja mʉare. [7] "¿Ñimʉ godana tʉjʉ ejarʉda Cristo ĩ tujaja tirocʉ?" yi tʉoĩabiticõrʉja mʉare. [8] Dios oca ado bajiro gotia: "Dios riasore gaye ñacã mʉare. Ito bajiri iti riasore gaye masicã mʉa. Ĩ riasore gayere bʉsiyija mʉa", yi gotia Dios oca. "Cristore masa tʉorʉ̃nʉre ãmoguĩji Dios", yire gaye ña iti oca. Ito bajiro masare riasoa gʉa iti oca. [9] "Jesús ĩ godaja bero mʉcana tʉdi ĩ catiroca yiñi Dios", mani yi tʉoĩaja, ito yicõri "Jesús ñami yʉ Ʉjʉ", mani yija, jeame ʉ̃jʉrojʉ mani wabore ñaroca manire masoguĩji Dios. [10] Cristore mani tʉorʉ̃nʉja ticõri, "Queno yirã ñama ĩna. Ĩnare seti ma", yigʉ yiguĩji Dios. Ito yicõri, "Jesure tʉorʉ̃nʉgʉ̃ ña yʉ", yi gãjerãre mani goti rẽtobuja, riti Dios ĩ masoana ñarã yirãji mani ĩja.

[11] Ado bajiro gotia Dios oca tuti: "No ĩre tʉorʉ̃nʉrã, 'Bʉjato bajia yʉre', yirã mama", yi gotia Dios oca. [12] Dios ĩ tija judio masa, judio masa mejere cʉni, coro bajiroti tiguĩji ĩ. Mani Ʉjʉ ñami ĩ, ito yicõri jeyaro Ʉjʉ. No ĩre senigʉ̃re queno yigʉ yiguĩji Dios. [13] Dios oca tuti ado bajiro gotia: "No Jesure, 'Yʉ Ʉjʉ ña mʉ. Yʉ ñeñaro yirisere ãcabojoya. Jeame ʉ̃jʉrojʉ yʉ wabore ñaroca yʉre masoña', yirã masoana ñarã yirãji", yi gotia Dios oca. [14] Cristore ĩna tʉorʉ̃nʉbeja, ĩre seni masimenaji ĩna. Ito yicõri Cristo gayere ĩna tʉobeja, ĩre tʉorʉ̃nʉ masimenaji ĩna. Sĩgʉ̃ ĩnare Cristo oca riasobeja, masimena yirãji ĩna. [15] Ĩ oca gotirona mani cõabeja, ĩ oca riasorã manaji. Ado bajiro gotia Dios oca: "Dios oca quenarise riasorã, no ĩna gotirojʉ masa ĩna tʉoja, wanʉ quenarã yirãji ĩna". Ito bajiro ucare ñayija jane mejejʉti.

[16] Masa jãjarã oca quenarise tʉobojarãti itire tʉorʉ̃nʉbeama ĩna. Jane mejejʉ Isaías ĩ ucado bajiroti bajia: "Yʉ Ʉjʉ, coriarãti ñama mʉ ocare tʉorʉ̃nʉrã", yiyijʉ Isaías Diore gotigʉ. [17] Cristo oca quenarise ĩna tʉobeja, itire tʉorʉ̃nʉmenaji ĩna. Cristo ocajʉare tʉosʉorʉja, ĩna tʉorʉ̃nʉroto riojʉa.

[18] Adire mʉare seniĩagʉ̃ ya yʉ: ¿Israel sita gãna Dios oca tʉobitianada? Tʉobojana tʉorea. Dios oca tuti ado bajiro gotia:

> Dios oca gotiri masa, masa jeyarore goti jeoñi. Ito yicõri ĩna oca cojʉ rʉyabeto, tʉore ña.

[19] Mʉcana mʉare jabeto seniĩa tʉogʉ ya yʉ. ¿Dios oca tʉobojarãti, queno tʉo masibisijari Israel sita gãna? Tʉo masibisijarã ĩna. Moisés ñayorʉ ĩti ñami cajero iti oca gayere ucasʉorʉ. Dios ĩ gotiro bajiroti ucayijʉ ĩ. Israel sita gãnare Dios ĩ tʉoĩare gaye gotigʉ ado bajiro ucayijʉ Moisés ñayorʉ:

" 'Tʉo rẽtobubeama ĩna', mʉa yirãre,
'Yʉ ñarã ña mʉa', yigʉ yigʉja
yʉ ĩnare. Ito bajiro yʉ yija, bʉto
rorã yirãji mʉa. Ito yicõri bʉto
junisinirã yirãji mʉa", yiyijʉ
Dios, yi ucayijʉ Moisés ñayorʉ.
20 Moisés ĩ ucaja bero bʉto oca sẽocõri,
ucayijʉ Isaías. Dios ĩ yiro bajiroti
ucayijʉ ĩ cʉni:
"Yʉre ãmabitibojanajʉa yʉre
bʉjama. Ito yicõri yʉre masi
ãmomenajʉare, yʉre ĩna masiroca
yicʉ yʉ", yiyijʉ Dios judio masa
meje ñarãre cʉni tʉoĩagʉ, yi
ucayijʉ Isaías ñayorʉ.
21 Israel sita gãna ĩna bajirisejʉa, Dios
ĩ gotirisere ucayijʉ Isaías: "Co rʉmʉ
rʉyabeto ĩnare jisotiboja yʉ, ĩna ñeñaro
yirisere ĩna jidicãtoni. Ito bajibojarocati
yiro robo cʉdirã meje ñama ĩna. Ito
yicõri yʉre ti terã, tudiama ĩna", yiyijʉ
Dios, yi ucayijʉ Isaías ñayorʉ.

Coriarã Israel sita gãnare Dios ĩ masore gaye

11 "Dios ñarã Israel sita gãna ĩnare
jidicãcõrʉ", yire ¿tʉoĩati mʉa?
Meje ĩnare jidicãbeami. Israel sita
gagʉti ña yʉ cʉni. Ito bajiri yʉ ñicʉ
ñasʉorʉti ñami Abraham ñayorʉ. Ito
yicõri Benjamín ya butu gagʉti ña yʉ.
Ito yicõri Benjamín janerãbatia janamiti
ña yʉ. 2 Jane mejejʉ gʉa Israel gãnare
beseñi Dios, ĩ ñarã ĩna ñatoni. Ito yicõri
gʉare jidicãbeami ĩ. Dios oca tutijʉ
Elías ñayorʉ ĩ oca gayere tiyija mʉa.
Dios rãca bʉsigʉ, "Israel gãnare seti
ña", yire gaye yiyijʉ Elías ñayorʉ. Tite.
Ado bajiro yiyijʉ ĩ, Diore bʉsigʉ: 3 "Yʉ
Ujʉ, mʉre goti ĩsiri masare sĩayijarã
Israel sita gãna. Mʉre rʉcʉbʉorã ĩna
soe ĩsisotira casabo cʉni ruyurioñi ĩna.
Ito yirã ñari, yʉre cʉni sĩa ãmocã ĩna.
Yʉ sĩgʉti mʉ oca gotiri masʉ catia
maji", yiyijʉ Elías Diore. 4 Ito bajiro ĩ
yija tʉocõri, ado bajiro cʉdiyijʉ Dios:
"Mʉ sĩgʉ meje ña. Siete mil ñarã masa
ñama maji yʉre rʉcʉbʉorã. Gãjerã ĩna
meni rujeorʉ Baal wame cʉtigʉre ñini
rʉjʉ rʉcʉbʉo yibiticã ĩna", yiyijʉ Dios
Elías ñayorʉre. 5 Elías ĩ ñaratʉa, Dios
ĩ beseado bajiroti adocãta cʉni Israel
gãna coriarãre beseguĩji Dios, ĩ ñarã ĩna
ñatoni. Ĩnare ti maicõri ĩnare beseñi
Dios. 6 Ĩna queno yirena sʉori meje
beseñi Dios. Ĩnare ti maicõri beseñi ĩ.
Ĩna queno yirena sʉori ĩ besero bajija,
ĩnare waja yirocʉ robo beseborʉ ĩ.
Quenarise ĩna yibitibojarocati, ĩnare ti
maicõri beseñi Dios.
7 Ado robojʉa bajia. Israel sita gãna,
"Queno yirã ñama ĩna", ĩ yire ĩna
ãmobojarocati, "Queno yirã ñama
ĩna", yibisijʉ Dios. Coriarãti Dios ĩ
beseana, "Ĩna ñama queno yirã", yiyijʉ
Dios. Gãjerãma Dios oca tʉo ãmomena
ñayijarã ĩna. 8 Ĩna gayere bʉsia Dios oca
tuti. Ado bajiro gotia: "Ĩre ãmomenare
ĩ oca ĩna tʉo masibitiroca yiyijʉ Dios
ĩnare. Ito bajiri gãjerã ĩ ocare ĩna
gotibojarocati tʉo masibisijarã ĩna. Ito
bajiroti bajia adi rʉmʉri cʉni", yi gotia
Dios oca tuti. 9 Ado bajiro yiñi David
ñayorʉ Diore:
Israel gãna wanʉ quenarã, basa ĩna
menirise bojori bʉjaroca yiya.
Ĩna tʉoĩa bʉjatobitiroca yiya. Ito
yicõri ĩna ñeñaro yirise waja,
ĩnare waja seniña.
10 Ĩna tʉo masibitiroca yiya. Sĩgʉ
rʉcʉrise ãmi wacʉ robo bajiro,
ĩna ñeñaro yirise tãniroca yiya
mʉ, yiyijʉ David ñayorʉ Diore.

Judio masa mejere cʉni Dios ĩ masore gaye

11 ¿No bajiro tʉoĩati mʉa? Dios judio
masare, ĩre ĩna ãmobejare, ¿ĩnare jidicã
ruyuriogʉ yiguĩjida? Meje ĩnare jidicã
ruyuriobiquĩji Dios. Judio masa Diore
ĩna ãmobeja, judio masa mejereama
masogʉ yiguĩji Dios. Ito bajiro gãjerãre

ĩ masoja ti masicõri, ãmotirã yirãji judio masa cuni. 12 Judio masa Diore ĩna cudibejare, jaje quenarise gaye masa jãjarãre ejayiju. Judio masa Cristore ĩna tuorũnubejare judio masa mejere cuni jaje quenarise gaye ejayiju. Ito bajiri Cristore tuorũnusuoyijarã ĩna cuni ĩja. Judio masa cuni Cristore ĩna tuorũnuja, buto busa masa jeyarore quenarise ejaro yiroja.

13 Mua judio masa mejere cuni busigu ya yu. Muare Dios oca gotire ña yure. Muare yu riasotoni yure cũñi Dios. "Iti ña moare ñasarise", yi tuoĩa yu. 14 Yu ñarã judio masa, muare bajiro ĩna bajire ãmogũ, itire gotia yu. Dios muare masoja masicõri, ãmotirã yirãji ĩna cuni. Ito yija Cristore tuorũnurã yirãji gajea. Ito bajiro ĩna yija ticõri, ĩnare masogũ yiguĩji Dios. 15 Judio masare Dios ĩ jabeto jidicãraju, masa jeyarore oca quenarise cũyiju Dios, ĩ rãca ĩna queno ñatoni. Ito bajiro ĩ oca cũyiju Dios judio masa mejere cuni. Ito bajiri Cristore ĩna tuorũnuja Dios ñarã ñarãji ĩna cuni. Buto busa quenaroja, judio masa cuni Cristore ĩna tuorũnuja. Jeame ũjuroju ĩna wabore ñaroca ĩnare masogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri godabojarãti mucana tudi catirã robo bajirã yirãji ĩna. 16 Ado bajiro bajia. Jabeto cujabura gaye, boca ãmicõri, Dios ĩ quenoja, ñarocõti cujabura quena jedicoaro yiroja. Yucugu ñe, jeyaro iti quenaja, jeyaro rujuri cuni quena jediroja. Ito bajiro bajiyiju Abraham ñayoru. Queno yigu ñari, Diore tuorũnuyiju ĩ. Ito bajiri ĩ janerãbatia Diore ĩna tuorũnuja, queno yirã ñarã yirãji ĩna cuni.

17 Cogu yucugu, olivo wame cutiricu, ruju jatacõacõri, rocati judiragu ruju ãmicõri wõja, cogu gaye bajiroti bajiroja. Ito bajiroti Dios cuni judio masare cõacõri, judio masa mejere cuni, muare ĩ ñarã ñatoni cũñi ĩ. Ito bajiri Dios ye quenarise bujacõri gua judio masa rãca sĩgũre bajiro bajirã ña mua. 18 Ito bajiro Dios ĩ yija, "Judio masa rẽto busaro queno yirã ña gua", yi tuoĩabitiruja muare. "Judio masare mani riojuaju beseñi Dios", yire gayere tuoĩaña mua. Cristo judio masu ĩ rujearena suoriti muare masoñi Dios. Ito bajiri, "Judio masa rẽto busaro queno yirã ña mani", yiado ma muare.

19 Mua judio masa meje ñarã, ado bajiro yiborãji gajea: "Judio masare jidicãyiju Dios, ĩ ñarã mani ñatoni. Ito bajiri ñasari masa ña mani", yi tuoĩabojarãji gajea mua. 20 Riti ña, judio masare Dios ĩ jidicãre. Cristore ĩna tuorũnubejare, ito bajiro yiñi ĩ, ĩnare. Cristore mua tuorũnubeja, muare cuni cõacõboru ĩ. Ito bajiri, "Judio masa rẽto busaro ñari masa ña mani", yi tuoĩabesa mua. "Ñasarã meje ña mani", yi tuoĩaña mua. Ito bajiro tuoĩacõri, "Queno ya Dios mu", yiya, ĩre rũcubuorã. 21 Dios judio masare, cajero ĩ beseanare ĩ cõaja, muare cuni cõa masiguĩji ĩ. 22 "Jaje quenarise gaye yami Dios masare. Ito yicõri masare buto ĩna tõbujaroca cuni yami Dios", yi tuoĩaña mua. Ado bajiro bajia. Ĩre rũcubuomenare buto ĩna tõbujaroca yibojagu ti muare queno yami. Ito bajibojarocati mua ĩre rũcubuotĩñabeja, muare cuni cõacõboru ĩ. 23 Judio masa ĩ cõana, Cristore ĩna tuorũnuja ĩ ñarã ñaroca yigu yiguĩji ĩ mucana. Ĩ masirisena, ĩ ñarã ñaroca yi masiguĩji mucana. 24 Judio masa meje mua ñabojarocati ĩ ñarã bajiro muare cũñi Dios. Judio masa ñama cajero Dios ĩ beseana. Cajero ĩ beseana meje mua ñabojarocati josari ĩ ñarã mua ñaroca yiñi Dios. Judio masa cajero ĩ beseana mucana ĩ ñarã ñaroca ĩ yija, josari mejeti ñaroja.

Israel sita gãnare Dios ĩ masosusare gaye

25 Yu ñarã, masa ĩna masibiticati gayere, muare gotigu ya yu. Dios ĩ beseana ña mani. “Jeyaro masirã ña mani”, mua yi tuoĩabititoni, iti gaye ocare muare gotia yu. Adocãta judio masa jãjarã ñama Diore tuo ãmomena. Ito bajiro bajitĩñamenaji ĩna. Judio masa meje ñarã, Dios ĩ besecãna, Jesure ĩna tuorũnuja ticõri, judio masa cuni Diore ãmorã yirãji ĩna. 26 Ito bajiro judio masa Diore ĩna ãmoja, jeame ũjuroju ĩna wabore ñaroca ĩnare masogũ yiguĩji ĩ. Ito bajiro ucare ña Dios oca tutiju:

Sión wame cutiri cutoju ejagu yiguĩji
masare masori masu. Jacob
janerãbatiare ĩna ñeñaro yirisere
coegu yiguĩji ĩ.
27 Ito bajicõri, ñeñaro ĩna yirise
yu ãcabojoja, jane mejeju yu
goticãdo bajiroti yigu yiguja yu,
yi gotia Dios oca tuti.

28 Adocãta judio masa jãjarã Cristo oca quenarise rũcubuomena jaicoama. Ito bajiri Dios wajana ñama ĩna. Ito bajiro ĩna bajijare, mua judio masa mejejua tuorũnusuoa mua. Judio masa ĩna Diore ãmobitibojarocati, ĩjuama ĩnare ti maiguĩji maji. Ĩna ñicusabatiare cuni ti maiñi ĩ. Ito bajiri adi rumuri gãna judio masare cuni ti maiami ĩ maji. 29 “Ĩnare besecu yu. Ito bajiri ĩnare queno yigu yiguja yu”, yiyiju Dios. Ĩ goticãdo bajiroti yigu yiguĩji ĩ. Ĩ goticãdo bajiroti jidicãbicu yiguĩji Dios. 30 Cajero Diore cudibisija mua. Judio masa Diore ĩna cudibeja ticõri, muajuare maicõri, muare masoñi ĩ. 31 Adocãta judio masa Diore cudirã meje ñama. Ito bajiro ĩna bajibojarocati, muare ĩ ti mairo bajiroti, ija ĩnare cuni ti maigũ yiguĩji ĩ. 32 Mani jeyaro Diore cudimena riti ñacu mani maji. Ñeñaro mani yi ãmoja manire camotabisĩ Dios. Ito bajiro yiñi, ñeñaro mani yija bero, “Buto yure maisacõguĩji Dios. Ĩre yu ñeñaro yirise yu goti rẽtobuja, yure ãcabojogu yiguĩji”, mani yi tuoĩa masitoni.

33 Quenasacõa. Quenoguti yigu ñami mani Jacu Dios. Jeyaro masigũ ñami ĩ, ito yicõri jeyaro tuo masigũ. Ĩ tuoĩarisere masibea mani. Ito yicõri ĩ yirisere ti masibea mani. 34 Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Ñimujua Dios ĩ tuoĩarise tuoĩagũ mami. Ñimujua Diore riasogu mami. 35 Ñimujua mami, ‘Diore ĩsicu yu. Ito bajiri yure waja ruyurioami ĩ’, yigu”. Ito bajiro ucare ñayija jane mejejuti. 36 Adi sita ñarotire jeyaro rujeoñi Dios. Ĩna suoriti jeyaro ña. Ito yicõri ĩ ye riti ña. Ito bajiro ĩ bajijare ĩre rũcubuotiñacõruja manire. Ito bajiro riti bajitĩñajaro.

Dios ĩ ãmorise riti mani yija quena, yire gaye

12 Dios manire ti maicõri jaje mani yerotire yiñi. Ito bajiri yu ñarã Dios ĩ ãmorise riti yirã ñaña mua. Quenarise riti yiya, ñeñarise yimenati. Mua ito bajiro yija, Dios wanu quenagũ yiguĩji mua rãca. Diore mani rũcubuorise ĩre ĩorona ito bajiro yiruja mani. Ito bajiro mua yitoni, oca sẽoro muare rotia yu. 2 Diore masimena ĩna yiro bajiro yibesa. Mame tuoĩare gaye wasoacõri, quenarise riti tuoĩaña mua. Ito bajiro tuoĩacõri Dios ĩ ãmorise masirã yirãji mua. “Diore quena ña”, yire gaye masirã yirãji mua. Ito yicõri ĩ wanuroti gaye cuni masirã yirãji mua. “Iti ña yure ñasarise”, Dios ye yire gaye masirã yirãji mua.

3 Yure ti maicõri ĩ oca muare gotirocure yure cũñi Dios. Ito bajiri ado bajiro muare gotia yu. Mani ĩre tuorũnurã ñajare manire moare cũñi ĩ. “Ĩre yu moa ĩsi masitoni yure ejabuagu yiguĩji Dios”, mani yi tuoĩaroca yami

Dios. Ito bajiri, “Yʉmasi queno Diore moa ĩsia yʉ”, yi tʉoĩabitirʉja manire. Ado bajirojʉa mani tʉoĩaja quena. “Dios ĩ ejabʉarisena riti queno moa masia yʉ”, yi tʉoĩarʉja manire. 4 Mani ya rujʉ jaje ña. Tite mʉa. Ãmo, cajea, gãmoro, gʉbo jaje ña mani ya rujʉ. Co rujʉ gaye ricati riti moare cʉtia mani ya rujʉ. Tite mʉa. Cajeana ti, gãmorona tʉo, ãmona ãmi, gʉbona wa ya mani. 5 Ito bajiroti bajia mani Jesucristore tʉorʉ̃nʉrã. Ĩre tʉorʉ̃nʉrã ñari ĩ ya rujʉ robo bajirã ña mani. Ito bajiri jãjarã ñabojarãti sĩgʉ̃re bajiro tʉoĩacõri gãmeri ejabʉa mani. Ito yicõri mani yagʉ sĩgʉ̃ ĩ manija gãmeri godo cʉtia mani.

6 Ĩ ãmoro bajiro mani jeyarore, ricati riti mani moa masirotire jidicãñi Dios. Dios manire jidicãre mani moa masirisena ĩre queno moa ĩsirʉja manire. Dios ĩ oca gotiroti gayere mʉare ĩ jidicãja, Cristore mʉa tʉorʉ̃nʉrocõ gotija quena. 7 Gãjerãre ejabʉare gaye manire Dios ĩ jidicãja, gãjerãre queno ejabʉaja quena. Ito yicõri, no riasore gaye boca ãmigʉ̃ gãjerãre queno riasoja quena. 8 Gãjerã oca sẽoroca yi masigʉ̃, queno yija quena. No gãjerãre ĩ ĩsi ãmoja, queno wanʉ quenaro jairo ĩsija quena. No rotigʉ quenoti rotija quena. No bojori bʉjarãre ejabʉagʉ, wanʉ quenare rãca ejabʉaja quena.

Cristore tʉorʉ̃nʉrã ado bajiro ñaja quena, yire gaye.

9 Bʉgʉti gãjerãre mai rʉobesa. Gãjerãre maisagʉti maija quena. Ñeñaro yirere ti tecõri jidicãña. Quenarise riti yi ãmoña. 10 Cristore tʉorʉ̃nʉrã ñari sĩgʉ̃ rĩa robo bajiro gãmeri queno ti maiña. Ito bajiro yicõri queno gãmeri rʉ̃cʉbʉoya mʉa.

11 Dios moare gaye mʉare ĩ cũre tʉoĩa wanʉcõri moaja quena. Diore wanʉrã ĩ ãmoro bajiroti ĩre queno moa ĩsiña mʉa.

12 “Gʉare queno yigʉ yiguĩji Dios”, yi tʉoĩa yurã ñari, queno wanʉ quenaro ñaña mʉa. Mʉa tõbʉjaja, ñemecʉtiya. Mʉare oca ñaja, ʉsiriobeja. Ito yicõri Diore bʉsi jidicãbeja mʉa. Ĩre mʉa bʉsisotija quena.

13 Cristore masirã ĩna bojoro bʉjaja, ĩnare ĩsima. Mʉa ya wi ejarãre queno boca ãmima.

14 Jesure masirã mʉa ñajare gãjerã ñeñaro mʉare ĩna yija, ñeñaro ĩnare bʉsitubeja. Dios ĩnare queno yitoni, Diore senima mʉa.

15 Gãjerã queno ĩna wanʉ quenaja, queno corocõ ĩna rãca wanʉma mʉa cʉni. Gãjerã ĩna bojori bʉjaja, cocati bojori bʉjaba mʉa cʉni.

16 Gãjerã jeyarore queno ti mai ñaña mʉa. “Ĩna rẽto bʉsaro queno yirã ña mani”, yi tʉoĩabesa mʉa. “Ñasamena ñama ĩna”, gãjerã yianare cʉni baba cʉticõri, queno wanʉ quena ña mʉa. “Gãjerã rẽto bʉsaro masia yʉ”, yi tʉoĩabesa.

17 Gãjerã ñeñaro mʉare ĩna yija, ĩnare gãmebeja mʉa. Quenarise riti yiya mʉa, gãjerã, “Ñeñaro yirã ñama”, ĩna yibititoni. 18 Gãjerã rãca gãmeri ti tudibesa mʉa. Ado bajirojʉa mʉa yija quena. Queno mʉa yi masirise yiya, masa jeyaro rãca queno mʉa ñatoni. 19 Queno tʉoya yʉ ñarã mʉa. Gãjerã ñeñaro mʉare ĩna yibojarocati ĩnare ñeñaro yibeja mʉa. Mʉare ñeñaro yirãre ñeñaro ĩna tõbʉjaroca yi masiami Dios, ĩnaõnare. Ĩ oca tutina ado bajiro gotiami Dios: “Yʉ ña, masa ĩna ñeñaro yire waja, ñeñaro ĩna tõbʉjaroca yiri masʉ. Ĩna ñeñaro yire waja, ĩnare waja senigʉ̃ yigʉja yʉ”, yiari gotiami mani Ʉjʉ ĩ oca tutina. 20 Gaje ado bajiro gotia Dios oca: “Mʉa wajacʉ ĩ ñiocõja, ĩre bare ecaya. Ĩ idi ãmoja, ĩre ioya. Ito bajiro mʉa yija, mʉa wajacʉ ñeñaro yi ãmogʉ̃, mʉare bojobʉja tigʉ yiguĩji”, yi gotia Dios oca tuti. 21 Gãjerã ñeñaro mʉare

ĩna yibojarocati ĩnare ñeñaro yibeja mʉama. Ĩnare quenarise riti yiya mʉa. Ito bajiro mʉa yija ticõri, ĩna ñeñaro yirisere jidicãrã yirãji gajea.

13 Dioti ñami mani ʉjarãre cũri masʉ. Dios ĩ cũana ñajare, mani ʉjarãre yiro robo cʉdirʉja manire. 2 Ʉjarãre ti tujabicʉ, ĩna rotitoni Dios ĩ cũanare cʉdigʉõcʉ̃ meje ñami ĩocʉ̃. Ito bajiro cʉdimenare, ĩna tõbʉjaroca yigʉ yiguĩji Dios. 3 Queno yiri masare güiri masa meje ñama rotiri masa. Ñeñaro yiri masajʉare güiri masa ñama rotiri masa. Ito bajiri quenarise riti yiya mʉa. Quenarise riti mʉa yija ticõri, mʉare ti wanʉrã yirãji mʉa ʉjarã. 4 Mani queno ñatoni rotiri masare cũñi Dios. Mani ñeñaro yija, güirã yirãji mani. "Yʉ ñeñaro tõbʉjaroca yigʉ yiguĩji", yi tʉoĩacõri güirã yirãji mani. Ñeñaro yirãre ĩna tõbʉjaroca yironare rotiri masare cũñi Dios. 5 Ito bajiri jʉaji tʉoĩare gaye tʉoĩacõri rotiri masare ĩna yiro bajiroti cʉdirona ña mani. "Yʉ cʉdibeja ticõri, yʉ tõbʉjaroca yigʉ yiguĩji Dios", yi tʉoĩarã cʉdija quena. Ito yicõri, "Yʉ cʉdija iti ña queno yire gaye", yi tʉoĩacõri, ĩna yiro bajiroti cʉdirʉja manire. 6 Rotiri masa ĩna moarise yiro robo ĩna moaja, Diore yiari moa ĩsirã yama ĩna. Ito bajiro ĩna yitoni ĩnare cũñi Dios. Ito bajiri rotiri masa ĩna waja senija, ĩnare waja yija quena.

7 Mʉa waja ruyuriorãre cʉni waja yiya. Ʉjarã ye niyeru seni ĩsiri masare waja yiya. Gaje ʉjarã ĩna waja yirotija, ĩna rotiro bajiroti waja yiya. Ito yicõri ĩna yiro bajiroti yiya mʉa. Mʉa ʉjarã ñarocõreti rʉ̃cʉbʉoya. 8 Gãjerãre waja ruyuriobesa. Sĩgʉ̃re rʉyabeto gãmeri ti maisotiya. Ito bajiro gãmeri mʉa ti mairise jidicãbeja mʉa. No ĩ tʉ gãnare ti maigʉ̃, Dios ĩ rotirise cʉdigʉti ñami ĩocʉ̃ ĩja. 9 Dios ĩ rotirise ado bajiro gotia: "Gãji manojore ajebesa. Gãjerãre sĩabesa. Rinibesa. Ito yicõri gãji ya gajeonire ti ʉobesa", yi gotia Dios ĩ rotire. Dios ĩ rotirise ñarocõti ado bajiro riti gotia: Gãjerãre mʉa ti maija, ĩnare ñeñaro yimenaji mʉa. Ito yicõri ĩnare mʉa ti maija, Dios ĩ rotirisere cʉdi jeorã ñarã yirãji mʉa. Ito bajiri mʉamasiti mʉa mairo bajiroti, mʉa tʉ gãnare cʉni ti maiña. 10 No ĩ tʉ gãnare ti maigʉ̃, ĩnare ñeñaro yibicʉ yiguĩji. Ito bajiri mani tʉ gãnare mani ti maija, ñarocõti Dios ĩ rotirise cʉdirã ñarã yirãji mani.

11 Dios ĩ rotiro bajiro riti yirʉja manire. Ñamicajʉ ña ĩja. Nocõ mejeti mani Ʉjʉ ejagʉ yiguĩji manire ãmi warocʉ. Ito bajiri ña yucãrʉja manire. Cajero ĩ oca mani tʉorʉ̃nʉja, "Co rʉmʉ tʉdi ejagʉ yiguĩji Jesús", yi tʉoĩacʉ mani. Ito bajibojarocati adi rʉmʉ, "Nocõ mejeti rʉya manire ĩ masogʉ̃ ejaroto", yi tʉoĩa masia mani ĩja. 12 Adocãta ñami bajiro bajia, masa ñeñaro ĩna yija. Ñami rẽta wajʉ, nocõ mejeti mani Ʉjʉ ĩ tʉdi ejaroti rʉmʉ ejaro yiroja. Itocõti ejagʉ yiguĩji ĩ. Ito bajiri ñeñaro mani yire gayere jidicãrʉja manire. Gãjerã rãitĩarojʉ ñeñaro ĩna yiro bajiro yibitirʉja manire. Ado bajirojʉa yirʉja manire. Quenarise riti yirʉja, busuro ñarã queno ĩna yiro bajiro. 13 Quenarise riti yirʉja manire, masa ĩna tiro riojo queno mani yiro bajiro. Basa ĩna menirojʉ wabitirʉja manire. Ñeñaro ĩna ajerojʉ mecʉbitirʉja manire. Gãji manojore ajebitirʉja manire. Mani ya rujʉ ñeñaro iti tʉoĩaro bajiroti ñeñaro yibitirʉja manire. Gãjerãre tudibitirʉja manire. Gãjerã mani rẽtoro ĩna masija ticõri, ĩnare ti junisinibitirʉja manire. 14 Ado bajirojʉa mani yija quena. Mani Ʉjʉ Jesucristore tʉorʉ̃nʉrʉja manire. Ĩti ñami manire ejabʉagʉ, mani ñeñaro yibititoni. Ito bajiri ĩ ejabʉarisena mani ya rujʉ ñeñaro iti tʉoĩaro bajiroti yi ʉyabitirʉja manire.

Cristore tuorũnurãre busitubesa, yire gaye

14 Queno Jesure tuorũnusabicu ñabojaguti sĩgũ mua rãca ĩ ña ãmoja, ĩre boca queno ãmiña mua. “Ito bajiro bajigu ñami”, yi ti masicõri ĩ rãca gãmeri busi tuoĩabeja ñasabitire. 2 Ado robojua bajia ñasabiti gaye. Coriarã Jesure masirã, “Jeyaro mani baja cuni quena ña”, yi tuoĩama ĩna. Gãjerã queno Jesure masisamenama, “Waibucu ri ba jidicãrua. Ote gaye riti mani baja quena”, yi tuoĩama ĩna. 3 Ñarocõti jeyaro barã, gãjerã ba jidicãrãre busitubiticõrua ĩnare. Ito bajiroti ba jidicãrãjua cuni, jeyaro barãre busitubiticõrua. Cristore tuorũnucõri, Dios ñarã ñama ĩna ĩja. Ito bajiri ĩnare busiture ma. 4 Jesure tuorũnurã, Diore moa ĩsiri masa ñama ĩnaõna. Ĩna ujarã meje ña mua. Dios ñami ĩna uju. Ito bajiri Dios ĩna uju ñari, “Queno ya mua yure”, ito yicõri, “Queno yibea mua yure”, yiguĩji ĩ. Dios sĩgũti ĩre moa ĩsiri masare ĩna queno yitoni yi masiami.

5 Coriarã Jesure masirã ado bajiro tuoĩama: “Adi rumu Diore rũcubuora rumu ñasari rumu ña gaje rumu rẽtoro”, yi tuoĩama ĩna. Gãjerãma ado bajiro tuoĩama: “Co rumu ruyabeto corocõ Diore rũcubuorua mani”, yi tuoĩama ĩna. Mani jeyaro sĩgũ ruyabeto, “Yu yisotire, ñeñarise meje ña”, yi masirua manire. 6 Sĩgũ, “Adi rumu ña ñasari rumu”, yi tuoĩagũ, ito bajiro yami mani Ujure rũcubuogu. Gãji, “Co rumu ruyabeto corocõti ña”, yi tuoĩagũ, ĩ cuni Diore rũcubuore gayeti ito bajiro yami. Gãji jeyaro bagu, Diore rũcubuorocuti bami ĩocũ cuni. Ĩ baja, “Queno ya Dios mu”, yiguĩji ĩ. Gãji waibucu ri ĩ ba jidicãja, ito bajiro yami ĩ cuni Diore rũcubuogu. “Queno ya Dios mu”, yiguĩji ĩ cuni.

7 Mani Cristore masirã, mani tuoĩarise riti yi ãmorã meje ña mani. Ito bajiri, “Yu ãmori rumu godacuja yu”, yimenaji mani. 8 Mani catirocõ, mani Uju Cristo ĩ ãmoro bajiro yirona ña mani. Ito yicõri ĩ ãmorocõ godarãji mani, ĩ rãca ñarona. Ito bajiri mani catija cuni, mani godaja cuni Cristo ñarã ña mani. 9 Ado robojua bajia. Cristo godacõri mucana tudi catiñi godarã uju ñarocu, ito yicõri catirã uju ñarocu cuni.

10 ¿No yija gãjerã Jesure masirãre seti yiati mua? ¿No yija gãjerã Jesure masirãre ñeñaro tuoĩa busiati mua? Mani ñarocõti Cristo riojo ñarã yirãji mani, mani queno yigore, mani ñeñaro yigore cuni, ĩ cõĩatoni. Iti masicõri mani ñarãre, “Ĩnare seti ña”, yibitirua manire. 11 Ado bajiro gotia Dios oca tuti:

> Catia yu. Ito bajiri yu gotirise riti ña. Masa jeyaro yu riojo, rijomunigãna ñini rũjũrã yirãji, yure rũcubuorona. Sĩgũ ruyabeto, “Dios ña mu”, yirã yirãji, yi gotia Dios oca tuti.

12 Iti tuocõri, “Mani jeyaro sĩgũ ruyabeto, jeyaro mani yigorore Diore goti rẽtorã yirãji mani”, yi tuoĩa mani.

Cristore tuorũnurãre ĩna jidicãroca yibesa, yire gaye

13 Ito bajiri gãmeri busitubiticõrua manire. Ado bajirojua quenarise riti yirua manire. Ito yicõri mani rãca gãna Cristore masirã, ĩna ñeñaro yiroca yimenaji mani. 14 Yuama Cristore masigũ ñari, “Jeyaro yu baja quena ña”, yi tuoĩa yu. “Iti yu baja, ñeñarise ña”, yi tuoĩabojaguti ĩ baja, ñeñaro yigu yami ĩocũ. 15 Sĩgũ Cristore masigũ, “Rẽore gaye ña”, ĩ yi tuoĩarise mani baja ticõri, bojori bujagu yiguĩji gajea. Ito bajiri ĩ bojori bujaroca mani yija, ĩre ti mairã meje ña mani. Ĩnaõnare yiari cuni goda ĩsiñi Cristo. Ito bajiri sĩgũ Cristore

masigũ mani baja ticõri, Cristore ĩ jidicã ãmoja, babiticõrɯja itire. 16 "Gɯa yirise quena ña", yi mɯa tɯoĩabojarocati, "Ñeñaro yama ĩna", yi gãjerã mɯare ĩna bɯsituja, yibeja itire. 17 Ĩre tɯorũnɯrãre riti ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios. Ito bajiri mani barise cɯni, mani idirise cɯni ñasarise meje ña. Mani Ujɯ ĩ rotiro bajiro mani cɯdija, iti ña ñasarise. Ito yicõri gãjerã rãca queno mani ñaja, iti ña ñasarise. Espíritu Santo mani wanɯ quenaroca ĩ yija, iti cɯni ñasarise ña. 18 Cristo ĩ ãmoro bajiroti mani yija, "Queno yirã ñama ĩna", yigu yiguĩji Dios. Ito yicõri masa cɯni ito bajiroti yirã yirãji.

19 Ito bajiro yirɯja mani, gãjerã rãca ñe oca manoti queno mani ñatoni. Ito yicõri gãmeri ejabɯato mani, Cristore bɯto bɯsa tɯorũnɯana yirona. 20 Sĩgũ, "Rẽore gaye bama ĩna", yi wacu Diore ĩ jidicã ãmoja, babitirɯja mani. Bare jeyaro mani baja quenarise ñaroja. Ito bajibojarocati gãji, "Rẽore ña iti", yi wacu, mani baja ticõri, Cristore ĩ jidicã ãmoja, babitirɯja mani itire. 21 Gãji Cristore masigũ, rẽore gaye mani baja ticõri, ito yicõri ɯyé ide mani idija ticõri, Cristore jidicãgũ yiguĩji gajea. Ito bajiri Cristore ĩ jidicãbititoni, jeyaro rẽore gaye babitirɯja manire. Ito yicõri idire idibitirɯja manire. Mani yirise ticõri, Cristore ĩ jidicã ãmoja, yibitirɯja mani itire. 22 "Jeyaro yu baja quenaroja", mani yi tɯoĩaja, Diore riti gotija quena. No, "Yu yisotirise quena ña Dios ĩ tiro riojo", yi masigũ, wanu quenagũ ñami ĩocũ. 23 No, "Yu baja quenabetoja iti", yi masibojagɯti, ĩ baja, seti ñaroja ĩre. "Yu baja quenabetoja gajea", yibojagɯti, ĩ bajare seti ñaroja ĩre. "Yu yija quenabetoja gajea", yibojarãti, mani yija, seti ñaroja manire.

Mani ñaroti gaye riti meje tɯoĩaja quena, yire gaye

15 Mani Diore queno tɯorũnɯrã, gãjerã queno Diore tɯorũnɯsamenare ejabɯarɯja manire, ñeñaro ĩna yibititoni. "Rẽore ña", ĩna yi tɯoĩare gaye yibiticõrɯja mani. Ito yicõri mani wanɯroti gaye riti yibitirɯja manire. 2 Ado bajirojɯa yirɯja manire. Mani tu ñarãre ĩna wanu quenaroca yirɯja manire. Ito yicõri ĩnare queno yirɯja mani, Diore bɯto bɯsa ĩna tɯorũnɯtoni. 3 Cristo cɯni ĩ rioti ĩ wanɯroti gayere yibisĩ ĩ. Ado robojɯa bajiyija. Dios oca tuti ucare bajiroti rẽtayija. Ado bajiro yiyiju Cristo, ĩ Jacure: "Jeyaro ñeñarise mɯre ĩna bɯsigoreti, yɯre rẽtacu ĩja", yi ucare ñayija jane mejejɯti. 4 Jane mejeju Dios ĩ bɯsigore ucare ñayija. Quenarisejɯa mani yi riasotitoni bajiyija iti. Ito bajiri itire mani riasotija, ñeñaro tõbɯjabojarãti ɯsiriomenati ñemecɯticõrãji mani. Ito yicõri queno wanu quenarã yirãji mani. "Dios ĩ goticãdo bajiroti jeyaro rẽtaro yiroja", yi tɯoĩa yucõri, queno wanu quenarã yirãji mani. 5 Dios ñami mani ñemecɯtiroca yigu, ito yicõri mani tɯoĩa oca sẽoroca yigu. Sĩgũre bajiro mɯa tɯoĩa wanɯroca yijaro ĩ, Cristo ĩ ãmoro bajiro. 6 Mani Ujɯ Jesucristo Jacu Diore mɯa rũcɯbɯotoni, ito bajiro yijaro Dios mɯare. Ito yicõri sĩgũre bajiro ɯsi cɯticõri, "Ĩ ñami rẽtoro masigũ", mɯa yi tɯoĩatoni, ito bajiro yijaro Dios mɯare.

Judio masa mejere cɯni Pablo Cristo oca ĩ gotire gaye

7 Cristo manire ĩ boca ãmiado bajiroti, gãjerãre boca ãmiña mɯa cɯni. Ito bajiro mɯa yija, masa mɯare tirã riti, "Queno yigu ñami Dios", yirã yirãji ĩna. 8 "Adi macãrɯcũrojɯre judio masare ejabɯagu wadiñi Cristo", ya yu mɯare.

Ito bajiro yiñi Cristo, “Jane mejeju gãnare Dios ĩ goticãdo bajiroti yiñi”, mani yi masitoni. 9 Gaje ado bajiro wadiñi Cristo. “Masare ti maigũ ñari rẽtoro queno yigu ñami Dios”, judio masa meje cuni ĩna yi masitoni, ado wadiñi Cristo. Dios oca tuti iti gotiado bajiroti ado bajiro gotiñi Cristo Diore:

> Judio masa meje tuoro riojo, “Mu ña rẽtoro masigũ”, yi mure rũcubuogu yiguja yu. Mure rũcubuogu mu wame basa sẽacuja yu, yiyiju Cristo Diore. Ito bajiro yi ucare ñayija jane mejeuti.

10 Ito yicõri gaje ado bajiro ucare ña:

> Mua judio masa meje cuni, Dios ñarã judio masa rãca wanu quena ña mua, yiari ucare ñayija.

11 Ito yicõri ado bajiro ucare ñayija gaje:

> Judio masa meje, ito yicõri masa jeyaro, “Rẽtoro queno masigũ ñami Dios, ito yicõri rẽtoro queno yigu ñami Dios”, yi rũcubuojaro ĩna, yi ucare ñayija.

12 Isaías ñayoru ado bajiro ucañi:

> Isaí ñayoru janerãbatia janami sĩgũ rujeagu yiguĩji. Judio masa meje uju ñagũ yiguĩji ĩ. Ĩre tuorũnucõri, “Manire masogũ yiguĩji”, yirã yirãji ĩna, yi ucare ñayija.

13 “Dioti ñami manire masorocu”, yi tuoĩa mani. Ĩre senia yu, mua ĩre tuorũnucõri queno corocõ mua wanu quenatoni, ito yicõri queno corocõ mua ñatoni. Gaje ĩre senia yu. “Espíritu Santona suoriti manire masogũ yiguĩji”, yi mua tuoĩa wanutoni Diore senia yu.

14 Yu ñarã, queno yirã ña mua, ito yicõri Cristo gayere queno masirã ña mua. Ito bajiri gãmeri riaso masia mua. Yi tuoĩasacõa yu itire. 15 Ito bajibojarocati adi paperana muare oca sẽo busaro gotia yu. Ito bajiro muare ya yu, mua tuogore mua tuo bujatoni, ito yicõri mua ãcabojabititoni. Sẽoro muare papera cõa yu, Dios yure ti maicõri ito bajiro ĩ cũjare. 16 Mua judio masa mejere cuni Cristo oca quenarise riasotoni yure cũñi Dios. Cristore tuorũnujaro ĩna, yirocu muare riasocu yu. Adocãta ĩre tuorũnurã ñari Espíritu Santona suoriti Dios ñarã ña mua ĩja. Ito bajiri queno wanu quenacõri muare boca ãmigũ yiguĩji Dios. Itire tuoĩagũ muare riasoa yu.

17 Jesucristore tuorũnucõri Diore moa ĩsia yu. Ito bajiri wanu quenacõri, “Jesucristo ĩ ejabuarisena Diore queno moa ĩsia yu”, yi tuoĩa yu. 18–19 Iti riti muare gotia yu. Yure ejabuañi Cristo, mua judio masa mejere cuni ĩre mua cudiroca yu yitoni. Yu riasore gaye tuocõri, queno yu yire gaye ticõri, ito yicõri Espíritu Santona suoriti tiyamani yu yija ticõri, Cristore tuorũnuyija mua ĩja. Ñaro bajiroti Cristo oca quenarise riasocu yu. Jerusalénjuna yu goti wadija, gaje cutori jeyaro goticõri, Iliriaju goti ejacu yu itire. 20 Cristo gaye ĩna tuoĩamena ñaroju, Cristo masare ĩ masore gaye ĩnare riasogu wasoticu yu. Gãjerã ĩna riasocãdojure, riasogu wa ãmobiticu yu. 21 Ito bajiro yu yija, Dios oca tuti iti ucado bajiroti bajicu. Ado bajiro gotia:

> Ĩ oca tuobitiana tuorã yirãji. Ito yicõri tuo rẽtoburã yirãji, yi ucare ñayija.

Romaju Pablo ĩ wa ãmore gaye

22 Jaje cutori yu riaso ucure ñajare mua tu wa ãmobojaguti wa masibiticu yu maji. 23 Adi sitajure moare tĩocoa yu ĩja. Canu meje mua tu wa ãmobojaguti, wa masibiticu yu maji. Ito bajiri adocãta mua tu wacu ya yu ĩja. 24 Españaju wacu, muare ti rẽta wacu yiguja yu. Mua rãca yu wanu quenaja bero yure mua ejabuare ãmoa yu, España yu eja masitoni. 25 Ito bajibojarocati cajero Jerusalénju wacu ya yu maji, Cristore

tuorũnuri masare niyeru ãmi wacu. 26 Macedonia sita gãna, ito yicõri Acaya sita gãna cuni, ado bajiro tuoĩayijarã ĩna: “Jerusalén gãna Jesure masirã, bojoro bujarã yirãji coriarã. Ito bajiri niyeruna ĩnare ejabuaruja mani”, yi tuoĩayijarã ĩna. Niyeru miojucõri yure ĩsicã ĩna. Ito bajiri iti niyeru Jerusalén gãnare ĩsigũ wacu ya yu. 27 Macedonia sita gãna, ito yicõri Acaya sita gãna, judio masa meje ñabojarãti, “Jerusalén gãna judio masare, ĩnare ejabuaruja mani”, yi tuoĩayijarã ĩna. Cajero maji judio masa mejere cuni Dios masare ĩ masore gaye riasoyijarã judio masa maji. Ito bajiri adocãta judio masa meje ñarã judio masa bojoro bujarãre, ejabuaja quena. 28 Jerusalén gãna Jesure masirãre iti niyeru yu ĩsija bero, Españaju wacu muare ti rẽta wacu yiguja yu. 29 Mua tu ejacõri Cristo gayere yu riasoja, mua wanuroca yigu yiguĩji Cristo.

30 Yu ñarã Cristore tuorũnurã ña mua. Ito yicõri Espíritu Santona suoriti gãmeri ti maia mua. Ito bajiri yure yiari Diore mua senitoni muare usirio codea yu. 31 Judea gãna Jesure masimena yure ñeñaro ĩna yibititoni, Diore busi ĩsiña mua, yure yiari. Ito yicõri gaje ado bajiro Diore seniña, Jerusalén gãna Cristore masirã, buto wanu quenacõri, yu niyeru ãmi warise ĩna boca ãmitoni. 32 Ito bajiro yure yiari mua busi ĩsija, Dios ĩ ãmoro bajiroti mua tu wanu ejagu yiguja yu. Ito yicõri queno usi cuticõri gãmeri ejabuarã yirãji mani. 33 Mani sajari oca cutiroca yigu ñami Dios. Mua rãca ñatĩñajaro Dios, ya yu. Ito bajiro riti bajitĩñajaro.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

16 Mani yago Febe wame cutigo mu tu ejago yigõji. Queno yigo ñamo iso. Cencrea wame cutiri cuto gãna Jesure masirã rãca Diore yiari moa ĩsiri maso ñamo iso. 2 Jãjarãre ejabuañi iso. Ito yicõri yure cuni ejabuacõ iso. Mani Ujure tuo mairã ñari, isore queno boca ãmima mua. Mani Cristore masirã ñari, gãjerã Cristore masirãre mani gãmeri boca ãmija quena. Ito bajiri isore boca ãmicõri, jeyaro mua ejabuarocõ isore ejabuaba.

3 Quenajaro Aquila, ito yicõri ĩ manojo Priscila cuni. Jesucristo gaye yu riasotoni, queno yure ejabuacã ĩna. 4 Yure gãjerã sĩa ãmorã ĩna josaja, yure ejabuabojari godacobocã ĩna. Ito bajiri, “Quenoguti yicã ĩna”, ya yu ĩnare. Yu sĩgũ meje, “Queno yicã”, ya yu. Judio masa meje cuni Cristore masirã, ito bajiroti yama ĩna cuni. 5 Quenajaro, Diore rũcubuorona Aquila ya wi minijuarã. Quenajaro yu rãca gagu yu baba, Epeneto cuni. Ĩ ñami cajero Asia sita gagu Cristore tuorũnusuoru. 6 Quenajaro mani yago María cuni. Yoari mua rãca moañi iso. 7 Gua comasi ñarã cuni, Andrónico, ito yicõri Junias cuni, Quenajaro. Ĩna rãca tubiara wiju ñacu gua. Ito yicõri yu riojua busa Cristore tuorũnusuoñi ĩna. “Queno yirã ñama Andrónico, ito yicõri Junias cuni”, yama Cristo ĩ cũana.

8 Quenajaro yu baba Ampliato cuni. Mani Uju yagu ĩ ñajare buto ĩre maia yu. 9 Quenajaro Urbano cuni. Mani rãca Cristore moa ĩsigũ ñami ĩ. Quenajaro yu baba yu maigũ Estaquis cuni. 10 Quenajaro Apeles cuni. Jeyaro ĩ moagore ticõri, “Cristore queno tuorũnugũ ñami ĩ”, yi tuoĩa mani. Quenajaro Aristóbulo cuni, ĩ ya wi gãna ñarocõti. 11 Quenajaro gua comasi, Herodión cuni. Quenajaro Narciso cuni, ĩ ya wi gãna ñarocõ Cristore masirã cuni. 12 Quenajaro Trifena, ito yicõri Trifosa cuni. Ĩna romia jũarã ruje moacã mani Uju Jesure yiari. Quenajaro mani yago Pérsida cuni.

Iso cuni ruje mani Ujure yiari moacõ.
13 Quenajaro Rufo cuni. Masa jeyaro,
"Buto Cristore tuorũnugũ ñami ĩ", yama
ĩna. Quenajaro ĩ jaco. Yu jacoõcõti
ñamo iso cuni yure. 14 Quenajaro
Asíncrito, Flegonte cuni, Hermas cuni,
Patrobas cuni, Hermes cuni. Ito yicõri
ĩna rãca Cristore tuorũnurã ĩnacõti
quenajaro. 15 Quenajaro Filólogo, Julia
cuni, Nereo cuni, ito yicõri ĩ ocabajio
cuni, Olimpas cuni. Ito yicõri ĩna rãca
Cristore tuorũnurã ĩnacõti quenajaro.
16 Mani comasi Cristore masirãre
queno wanucõri gãmeri boca ãmima
mua. Cristore tuorũnurã ñarocõti,
"Quenajaro", yama muare.
17 Yu ñarã ado bajiro gaje muare
gotigu ya yu. Coriarã ñama masa
batatoni oca menirã. Ito yicõri Jesús
gayere ĩna riasoja, mua tuogore bajiro
meje riasoama ĩna. Ĩnare mua tuoja,
"Roya", yirocu muare gotia yu. Ĩnare
camotadiya mua. 18 Mani Uju Cristore
yiari meje moama ĩna. Ĩna tuoĩaro
bajiroti yama ĩna. Ĩna busija, buroti
quenarise bajiro ruyua. Quenarise meje
ña iti. Ito bajiri queno tuo masimena ĩna
busirisere tuorũnubojama ĩna. 19 "Dios
oca queno cudirã ñama ĩna", yama
masa jeyaro muare. Ito bajiri muare
wanua yu. Quenarise gaye riti mua yire
ãmoa yu. Ito yicõri cojirea ñeñarise
mua yimena ñare ãmoa yu. 20 Dioti
ñami mani queno corocõ ñaroca yigu.
Nocõ mejeti rũmúa uju Satanásre mua
rẽtocũroca yigu yiguĩji Dios muare.
Mani Uju Jesucristo queno muare
yijaro.
21 Yu rãca moagũ Timoteo,
"Quenajaro", yami muare. Ito
yicõri gua comasi Lucio, Jasón cuni ito
yicõri Sosípater, "Quenajaro", yama ĩna
muare.
22 Yu Tercio, Pablo ĩ rotiro bajiro adi
papera menia. Yu Jesure masigũ ñari,
mua Jesure masirãre, "Quenajaro", ya
yu.
23 Gayo cuni, "Quenajaro", yami
muare. Ĩ rãca ĩ ya wiju ña yu. Ado ĩ ya
wiju Jesure masirã minijuasotiama ĩna.
Ĩna cuni, "Quenajaro", yama muare. Ito
yicõri Erasto, adi cuto gagu niyeru seori
masu, "Quenajaro", yami muare. Ito
yicõri mani rãca gagu Cristore masigũ
Cuarto wame cutigu "Quenajaro", yami
muare.
24 Mani Uju Jesucristo, mua ñarocõ
jeyarore queno mua ñaroca yijaro. Ito
bajiro riti bajitĩñajaro.

Diore rũcubuoruja manire, Pablo ĩ yisusare gaye

25 Diore rũcubuorã ñari, "Queno yigu
ñami ĩ. Rẽtoro masigũ ñami ĩ", Diore yi
rũcubuoruja mani. Ĩ ocare queno mua
tuorũnuja, mua tuoĩa oca sẽoroca yi
masiguĩji Dios. Iti oca ña, Cristo masare
ĩ masore gaye, yu riasorise. Cajerojuti
jane mejeju masare riasore meje ñayija
iti. 26 Ito bajibojarocati adocãta masirãji
masa itire, Dios oca gotiri masa itire ĩna
ucajare. Masa jeyaro iti oca tuorũnucõri
ĩna cuditoni, Dios catitĩñagũ, iti oca
riasore gaye cõañi.
27 Jesucristore tuorũnurã ñari, "Buto
masigũ ñami Dios. Ĩ sĩgũti ñami jeyaro
masigũ", yi rũcubuotĩñaruja manire.
Itocõ ña.

Primera carta de San Pablo a los

Corintios

Corinto cuto gãnare Pablo ĩ papera cõare gaye

1 Ñati Corinto cuto gãna mua. Yu ña Pablo. Sóstenes mani yagu rãca, “Quenajaro”, ya gua. Dios ĩ ãmoro bajiroti Jesucristo ocare yu riaso ucutoni yure cũñi ĩ. 2 Mua Corinto cuto gãna cuni Dios ñarã ña mua. Ito bajiri adi papera cõa yu muare. Jesucristore tuorũnurã ñari Dios ñarã ña mua. Dios muare beseñi ñeñarise yimenati mua ñatoni. No mani Uju Jesucristore tuorũnurãti ito bajiroti ĩna ñare ãmoguĩji Dios. Mani Uju ñami Jesucristo. No ĩre tuorũnurãre ĩna Uju ñami Jesucristo. 3 Mani Jacu Dios, ito yicõri mani Uju Jesucristore cuni seni ĩsia yu muare yiari. Muare ĩna queno yijaro yirocu ĩnare senia yu. Mua ya usiju queno mua wanu quenatoni muare yiari ĩnare senia yu.

Cristore tuorũnurãre Dios ĩ queno yire gaye

4 Jesucristo ĩ goda ĩsirajuna suoriti queno yami Dios muare. Ito bajiro ĩ yijare, “Queno ya Dios mu”, yisotia yu ĩre. 5 Cristore tuorũnurã mua ñajare queno muare ejabuami Dios. Ĩ gayere queno mua tuo rẽtobutoni ito bajiro yami Dios. Ito bajiri mua busirise, mua masirise cuni queno mua masi rẽta budiroca yami ĩ. 6 “Jesucristore mua tuorũnuja, mama usi muare wasoagu yiguĩji ĩ”, yu yiado bajiroti bajia muare. 7 Ito bajiri Jesucristo mani Uju ĩ ejari rumu mani bocatiroca queno yi ñagũ yiguĩji Dios manire. Ito bajiro manire queno ĩ yijare ñejua ruyabeto yiroja manire, ĩre mani moa ĩsi masitoni. 8 Macãrucũro iti jediroto riojua Jesucristore mani tuorũnu jidicãbititoni manire ejabuagu yiguĩji Dios. Ito bajiri Jesucristo mani Uju ĩ tudi ejari rumu, “Seti cutirã ñama ĩna”, sĩgũjua yi masimena yirãji ĩna manire. 9 “Ado bajiro yigu yiguja yu”, ĩ yiado bajiroti yigu yiguĩji Dios. Dios ĩti ñami manire beseru. Ĩ Macu Jesucristo mani Uju rãca sĩgũre bajiro mani queno ñatoni manire beseñi Dios.

Corinto cuto gãna ricati riti ĩna tuoĩare gaye

10 Tuoya yu ñarã mua. Muare yu gotitoni yure cũñi mani Uju Jesucristo. Ĩre tuorũnurã ña mua. Ito bajiri sĩgũre bajiro mua tuoĩaja quena. Ricati riti tuoĩabesa mua. Ado bajirojua mua yija quena. Sĩgũre bajiro tuoĩacõri oca manoti queno mua ñaja quena. 11 “Ricati riti tuoĩama ĩna”, Cloé mesa ĩna yija tuocõri, iti muare busia, yu ñarã yu. 12 Ado bajiro yure goticã Cloé mesa: “Ricati riti tuoĩama Corinto cuto gãna. Tite mu. ‘Pablore tuo suyarã ña guama’, yama gãjerã. ‘Apolosre tuo suyarã ña guama’, yama gãjerã. ‘Pedrore tuo suyarã ña guama’, yama gãjerã. ‘Cristore tuo suyarã ña guama’, yama gãjerã”, yi goticã Cloé mesa yure. 13 Ricati riti masa ĩna tuoĩaroca yigu meje ñami Cristo. Muare yiari yucutẽoju goda ĩsibiticu yu. Yure tuorũnucõri meje idé gu rotiyija mua. Cristojuare tuorũnucõri idé gu rotiyija mua. 14–15 Mua wato gãnare jãjarã meje idé gucu yu. Crispore ito yicõri Gayore ĩna jũarãreti idé gucu yu. Ito bajiri, “Pablore tuorũnucõri idé gu roticu gua”, yi tuoĩamenaji mua. Mua jãjarãre idé gubitigoru ñari, “Queno ya Dios mu”, yi tuoĩa yu. 16 Bau, gãjerã Estéfanas ñarãre idé gucu yu. “Iti cuto gãna gãjerãre idé gucu yu”, yi masibea yu. 17 Masare yu idé gutoni meje yure

cũñi Cristo. “Masare masogũ yiguĩji Cristo”, yire oca yu gotitoni yure cũñi ĩ. Buto masirena masa ĩna tuo seyotoni busibea yu. Buto tuo seyore oca yu busija, yujuare tuorũnucõri Cristore tuorũnubitiboana masa. “Masare yiari yucutẽoju godañi Cristo”, yi yu masare gotija, iti ña ñasarise.

Dios ĩ masirise rucogu ñami Cristo, yire gaye

18 Adi oca iti gotija, “Manire masorocu yucutẽoju godañi Cristo”, ya iti oca. “Buroti bajia iti, mecure oca ña iti”, yama jeame ũjuroju warona. Mani Dios ĩ masoanareama oca wanu quenare gaye ña. Sẽorise ña Dios oca. Ito bajiri ĩ oca tuorũnucõri, “Cristo ĩ godarena suoriti manire masogũ yiguĩji”, yi tuoĩa mani. 19 Dios oca tuti iti gotija ado bajiro gotia:

> “Adi sita gãna ĩna masirise buto masire gaye meje ña”, masa ĩna yiroca yigu yiguja yu. “Queno masirã ña gua”, yibojarãre, “Queno masirã meje ñama ĩna”, gãjerã ĩna yi ti masiroca yigu yiguja yu, yi gotiami Dios ĩ oca tutina.

20 “Queno masirã ña gua”, yama coriarã adi sita gãna. “Queno riaso masia gua”, yama gãjerã. “Adi macãrucũro gayere queno tuoĩa busi masia gua”, yama gãjerã. Ito bajiro ĩna yibojarocati, “Queno masirã meje ñama ĩna”, gãjerã masa ĩna yi ti masiroca yigu ñami Dios. 21 Jeyaro ñejua ruyabeto tuo masi jeogu ñami Dios. Adi sita gãna ĩna tuo masirena meje ĩre masire ãmoñi Dios. Ĩ ocare tuorũnurena suoriti ĩre masire ãmoñi Dios. Ito bajiri ĩ oca tuorũnurãre riti masoami Dios. “Ito bajiro masare masoami Dios”, yire oca tuocõri, “Buroti bajia, mecure oca ña”, yama Diore masimena.

22 Tiyamani Dios ĩ ĩore ti ãmoama judio masa. Masa ĩna masirisejuare tuo suya ãmoama griego masa. 23 “Masare yiari yucutẽoju godañi Cristo”, yire oca gotia maniama. Iti gayere mani gotija tuo ãmobiticõri, junisiniama judio masa. Judio masa meje cuni iti oca tuocõri, “Buroti bajia, mecure oca ña iti”, yama ĩna cuni. 24 Maniama Dios ĩ beseana ñari Cristore tuorũnua mani. Mani judio masa, ito yicõri judio masa meje cuni Cristore mani tuorũnuja Dios ĩ beseana ña mani. Ito bajiri ĩre tuorũnucõri, “Rẽtoro sẽogũ ñami Dios ito yicõri jeyaro masigũ”, yi tuoĩa mani. Ito bajigu ñari jeame ũjuroju mani wabore ñaroca Cristona suoriti manire masogũ yiguĩji Dios. 25 “Masare yiari goda ĩsi rotiñi Dios Cristore”, yire oca tuocõri, “Queno masigũ meje ñami Dios”, yi tuoĩama ĩre masimena. Ito bajibojarocati Dios ĩ masirise masa ĩna masirise rẽto busaro ñasarise ña. “Yucutẽoju godañi Cristo”, yire oca tuocõri, “Queno sẽogũ meje ñañi Dios”, yi tuoĩama ĩre masimena. Ito bajibojarocati masa ĩna sẽorise rẽto busaro sẽogũ ñami Dios. 26 Tuoya yu ñarã mua. Buto masirã meje ñabojarãti Dios ĩ beseana ña mani. Diore masimena ĩna tija buto masirã meje ña mani. Mani wato coriarãti ñama gãjerãre rotiri masa. Mani wato coriarãti ñama ñasari masa rĩa. Buto ñasarã meje mani ñabojarocati manire beseñi Dios. 27 “Buto masirã meje ñama ĩna”, Diore masimena ĩna yianare beseñi Dios. Ito bajiro yiñi Dios, masimenare ĩ beseja ticõri, “Masirã ña gua”, yirã ĩna bojo bujatoni. “Queno sẽorã meje ñama”, Diore masimena ĩna yianare beseñi Dios. Ito bajiro yiñi Dios, sẽomenare ĩ beseja ticõri, “Sẽorã ña gua”, yirã ĩna bojo bujatoni. 28 “Ñasarã meje ñama ĩna”, Diore masimena ĩna yianare beseñi Dios. Ĩre masimena ĩna ti tudianare

beseñi Dios. Ito bajiro yiñi Dios, “Ñasarã ña gua”, yirã, “Ñasarã meje ña gua”, ĩna yi tuoĩa masitoni. 29 Ito bajiro Dios ĩ yijare, ĩ tiro riojo, “Ñasagu ña yu”, yi tuoĩa masigũ mami. 30 Cristore mani tuorũnure ãmoñi Dios. Ito bajiri ĩre bajiro mani tuoĩaroca yiñi Dios manire. Jesucristona suoriti ĩ oca mani tuo masiroca yiñi Dios. Jesucristona suoriti manire boca ãmicõri mani queno yiroca yiñi Dios. Mani ñeñaro yirisere Cristo ĩ waja yi ĩsicãjare, ñe seti mana ña mani Dios ĩ tija. Ĩ ñarã ña mani ĩja. Cristona suoriti manire masoñi Dios. 31 Ito bajiri ĩ oca tuti iti gotija ado bajiro gotia: “ ‘Ñasarã ña gua’, yi tuoĩabitiruja manire. Ado bajirojua yiruja: ‘Manire queno yiñi Cristo. Ĩjua ñami ñasagu’, yi wanu quenaruja manire”, yi gotia Dios oca tuti.

Yucutẽoju godañi Cristo, yire gaye

2 Tuoya yu ñarã mua. Dios gaye muare goti ãmogũ, tuo seyore oca rãca meje muare busi ucucu yu. Ito yicõri buto masire ocana meje Dios oca muare goticu yu. 2 Mua tu yu ejacati coji gaye ñasarise muare goti ãmocu yu. “Yucutẽoju godañi Cristo masare yiari”, yire gaye riti muare goti ãmocu yu. 3 Ñasagu meje bajiro mua tu ejacu yu. Mua tiro riojo güigu nuruo busicu yu. 4 Muare yu busija, yu masirisena meje muare busicu yu. Ito yicõri Dios oca muare yu riasoja, yu masirisena meje muare riasocu yu. Cristore mua tuorũnure ãmogũ, masa ĩna masirisena meje muare busicu yu. Ado robojua bajicu: Ĩ oca muare yu riasoroca ĩ masirisena mua tuorũnuroca yiñi Espíritu Santo. 5 Ito bajiri masa ĩna masirise tuo seyocõri meje Jesure tuorũnuyija mua. Ĩ ocare mua tuo masiroca yiñi Dios. Ito bajiri ĩ masirisena suoriti Jesucristore tuorũnuyija mua.

Espíritu Santona suoriti Diore masia mani, yire gaye

6 Jesucristore rũcubuocõri queno ĩre tuo rẽtoburãre yu busija queno masire ocana ĩnare busia yu. Ito bajiro yu busija, adi sita gãna ĩna masirisena meje busia yu. Ito yicõri adi sita gãna ujarã ĩna masirisena meje busia yu. Adi sita gãna ujarã ñabojana ĩna masibojare rãcati godarã yirãji ĩna. 7 Yu busija, Dios ĩ masirisena busia yu. Ito bajiro yu busija, masa ĩna tuo masiroti gaye ña iti. Adi macãrucũro ĩ rujeoroto riojua, “Ado bajiro masare masogũ yiguja yu”, yi masicãñi Dios. Iti oca masa ĩna masibitire Dios ĩ masirisena masare riasoa yu. 8 Sĩgũjua adi sita gãna ujarã itire tuo masirã mama. “Cristona suoriti masare masogũ yiguĩji Dios”, yi ĩna tuo masija, mani Uju ñasagure yucutẽoju sĩabitiboana ĩna. 9 Dios oca tuti iti gotiado bajiroti bajia. Tuote mua:

> Ĩre tuo mairãre yiari quenarise queno yucãñi Dios. Masa ĩna tiĩabiti, ĩna tuobiti, ĩna tuoĩabiti cuni quenarise queno yucãñi Dios, yi gotia Dios oca tuti.

10 Espíritu Santo manire queo sãcõri, “Quenarise queno yicãñi Dios”, yi mani tuo masiroca yami Dios. Dise ruyabeto masiami Espíritu Santo. Dios ĩ tuoĩarise masi jeoami Espíritu Santo.

11 Mani masamasiti, “Ĩ ito bajiro tuoĩami”, gãmeri yi masibea mani. Ĩmasiti, “Ito bajiro tuoĩa yu”, yi masiguĩji ĩ. Ito bajiroti Espíritu Santo sĩgũti Dios ĩ masirisere masiguĩji. 12 Jesucristore tuorũnurã ñari adi sita gãna ĩna masirise boca ãmiana meje ña mani. Espíritu Santo Dios ĩ cõarureama boca ãmiana ña mani. Dios queno manire ĩ yire gaye mani tuo masitoni Espíritu Santore cõañi Dios manire yiari. 13 Ito bajiri mani busija, mani tuoĩa rujeorisena meje busia mani.

Espíritu Santo manire ĩ riasorise bʉsia mani. Mani tʉoĩa rujeorisena meje bʉsia mani. Espíritu Santore boca ãmigoana ñari, gãjerã ĩre boca ãmigoanare ĩ gayere goti rẽtobu masia mani.

14 Adi sita gãna Espíritu Santore boca ãmimena Dios gayere tʉo masimenaji ĩna. “Bʉroti bajia, mecʉre oca ña”, yi tʉoĩarãji ĩna. Ito bajiri itire tʉo ãmomenaji ĩna. Espíritu Santore boca ãmimena ñari Dios gayere tʉo masimenaji ĩna. Ĩna tʉo masiroca Espíritu Santo ĩ yibeja tʉo masimenaji ĩna. 15 Espíritu Santore boca ãmianama Dios gayere tʉo masirãji ĩna. Ito bajiri, “Dios gayere tʉo masirã meje ñama ĩna”, sĩgʉ̃jʉa yigʉ maquĩji ĩnare. 16 Dios oca tuti iti gotija, ado bajiro gotia: “Mani Ʉjʉ ĩ tʉoĩarise masigʉ̃ maquĩji. Ñimʉjʉa Diore riasogʉ maquĩji”, yi gotia Dios oca tuti. Ito bajibojarocati Espíritu Santo quedi sãja ecoana mani ñajare, Cristo tʉoĩarise mani tʉo masitoni manire ejabʉami ĩ.

Diore mani moa ĩsiroti gaye

3 Tʉoya yʉ ñarã mʉa. Espíritu Santore queno tʉorʉ̃nʉsamena mʉa ñajare, josari gaye mʉare bʉsibiticʉ yʉ maji. Adi sita gãna Espíritu Santore boca ãmimena bajiro josarise gaye meje mʉare bʉsicʉ yʉ. Iti rʉmʉjʉ Cristore boca ãmiana ñabojarãti ĩre mʉa queno tʉo sʉyabejare, rĩacare bʉsigʉ bajiro mʉare bʉsicʉ yʉ. Queno mʉa tʉo masibejare rĩaca robo bajiro mʉare bʉsicʉ yʉ. 2 Josabitire mʉare riasocʉ yʉ. Macʉacã ʉ̃jugʉ̃, õjegõa riti ʉ̃juguĩji. Bare bʉtirise ĩre ecamenaji. Iti robo bajiroti Cristore mʉa tʉorʉ̃nʉsamena ñajare, josarise gaye mʉare bʉsibiticʉ yʉ maji. Adocãta cʉni josarise gaye mʉare riaso masibea yʉ maji. 3 Adi sita gãna Jesure boca ãmibitiana bajiro mʉa ñajare, josarise gaye mʉare riasobea yʉ maji. Gãjerãre ti ʉorã ña mʉa maji. Gãmeri bʉsitua mʉa. Ricati riti tʉoĩa mʉa. Diore masimenare bajiro tʉoĩacõri ĩna yiado bajiroti ya mʉa maji. 4 Mʉa coriarã ado bajiro ya: “Pablore tʉo sʉyagʉ ña yʉama. Ito yicõri Apolosre tʉo sʉyagʉ ña yʉama”, ya mʉa. Ito bajiro mʉa yija, adi sita gãna Diore masimena ĩna yiado bajiroti ya mʉa maji.

5 Yʉ Pablo ñasagʉ meje ña. Apolos cʉni ñasagʉ meje ñami. Diore moa ĩsirã ña gʉa. Gʉa riasorisere tʉorʉ̃nʉcõri Cristore tʉorʉ̃nʉyija mʉa. Gʉa Apolos rãca mani Ʉjʉ ĩ moare cũado bajiroti moa gʉa. 6 Yʉ mʉare cajero riasosʉocʉ. Ito bajiri aje otesʉogʉ robo bajiro bajia yʉ. Yʉ bero Apolos jai bʉsaro mʉare riaso remoñi. Ĩ ñami aje juditoni ide jio gugʉ bajiro yigʉ. Dios ñami Cristore mʉa masiroca yigʉ. Ito bajiri gʉa otere judiroca yigʉ bajiro yigʉ ñami Dios. 7 Aje otesʉogʉ, aje ide jio gugʉ cʉni ñasarã meje ñama ĩna. Dios ñami ñasagʉ. Ĩ ñami iti judi mʉjaroca yigʉ. Ito bajiroti ĩ oca riasorã, ito bero gãjerã goti quenorã cʉni ñasarã meje ñama ĩna. Dios ñami ñasagʉ. Ĩ ñami Cristore mani masiroca yigʉ. 8 Aje oterã, otere ide jio gurã cʉni corocõ moama ĩna. Ito bajiroti Dios oca riasorã, ito bero gãjerã goti quenorã corocõti moama ĩna. Ĩna moado bajiroti ĩnare waja yigʉ yiguĩji Dios. 9 Gʉa Apolos rãca sĩgʉ̃re bajiro tʉoĩacõri Diore moa ĩsirã ña gʉa. Mʉa ña sita Dios ĩ coderiʉ robo bajirã. Gaje Dios ĩ wi menisʉori wi robo bajirã ña mʉa, ĩre cʉdisʉorã mʉa ñajare. 10 Dios oca mʉare riasosʉogʉ ñari, wi menirotiʉ wi godo gosʉogʉ robo bajiro bajigʉ ña yʉ. Yʉre ti maicõri mʉare ĩ oca yʉ gotitoni yʉre cũñi Dios. Gãjerã yʉ bero riasorã wi godo yʉ gorajʉ wi menisʉorã robo bajirã ñama ĩna. Wi queno riojo ñari wi menirã bajiro Dios ocare queno riojo ĩna riasoja quena. 11 Wi meniri masa cajero botari ĩna ãmi

cũbeja menimenaji. Ito bajiroti Dios oca gotiri masa cajero Cristo gaye ĩna goti rẽtobubeja tuo masimenaji. “Mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsirocu godañi Cristo”, yi muare riasocãcu yu. Iti ña ñasarise. “Ado bajiro Dios ñarã ñarã yirãji masa”, yire gaye oca riojua gaye ñe gaje oca ñasarise gotisuore manoja. 12 Wi menirotiju gorajure quenari wi menirona gũta queno butirisena, orona, plata wame cutirisena menirãji ĩna. Gãjerã buto butiri wi meje ĩna menija, yucu jidirisena, muji yoari meje jogarisena, ito yicõri ñicojãi jidirisena menibojarãji ĩna. Queno Dios oca riojo riasorã ĩna ñama butiri wi bajiro menirã. Riojo ñasarise queno riasomena ĩna ñama jidiri wiacã bajiro menirã. 13 Masa tiro riojo Dios ĩ beseri rumu mani moagoado bajiroti waja senigũ yiguĩji Dios. Iti rumu jea ũjurise ejaro yiroja. Mani moagore quesoĩaro ejaro yiroja iti. Mani moagore quenarise iti ñaja, uabeto yiroja. Ñeñarise iti ñaja, ua jedicoaro yiroja. 14 Dios oca queno riojo riasoanare ĩna moagore jedibeto yiroja. Gũta wi uabeto bajiro, ĩna moagore jedibeto yiroja. Ito bajiri ĩnare waja yigu yiguĩji Dios. 15 Dios oca queno riasobitianare ĩna moabojare jediro yiroja. Yucu wi iti ua godaro bajiroti jediro yiroja. Ĩna ya wi uaja budigoana robo bajirã yirãji ĩna. Jeyaro ĩna moabojare ua godacoaro yiroja. Ito bajibojarocati jeame ũjuroju cõabicu yiguĩji Dios ĩnare. Ĩnare masogũ yiguĩji Dios Jesucristore ĩna tuorũnuja.

16 Espíritu Santo quedi sãja ecoana ñari Dios ya wi robo bajirã ña mani. ¿Iti gayere masibeati mua? 17 Dios ya wi robo bajirã ñari ĩ ñarã ña mani ĩja. Ito bajiri sĩgũ manire ĩ ñeñoja manire ĩ ñeñore waja ĩre waja senigũ yiguĩji Dios. Ito yicõri ĩre ruyuriogu yiguĩji Dios.

18 Muamasiti mua rujurire ruobesa. “Adi sita gãna ĩna masirise masi jeocõri buto masigũ ña yu”, yibitiruja muare. Ado bajirojua mua yija quena. “Buto ñasagu meje, buto masigũ meje ña yu”, yiruja muare. Ito bajiro mua yija queno masirã ñarã yirãji mua. 19 “Queno masirã ña gua”, adi sita gãna ĩna yibojarocati ñe ma Dios ĩ tija. Dios oca tuti iti gotija ado bajiro gotia: “Queno masirã ña mani. Ado bajiro yirã yirãji mani”, ĩna yi tuoĩabojarocati ĩnare camotagu yiguĩji Dios, yi gotia Dios oca tuti. 20 Gaje iti gotija ado bajiro gotia: Adi sita gãna queno masirã ĩna masirisere masi jeocõami Dios. “Queno masibeama ĩna”, yami Dios, yi gotia ĩ oca tuti. 21 Ito bajiri, “Yu tuo suyagujua ñami buto masigũ”, yi tuoĩa wanure ma muare. Dios oca muare riasorãre ĩna oca mua tuo masitoni ĩnare cũñi Dios. 22 Gua, yu, Apolos, Pedrore cuni ĩ oca muare riasotoni guare cũñi Dios. Adi sitaju mani catiroti, mani godaroti cuni cũñi Dios. Jane gaye, ija rẽtaroti gaye cuni manire cũ ĩsiñi Dios manire ejabuaroti gaye. 23 Cristo ñarã ña mani. Ĩ Cristo Dios yagu ñami. Ito bajiri mani cuni Dios ñarã ña ĩja.

Jesucristo oca goti ucuri masa ĩna moare gaye

4 Ado bajirojua guare mua tuoĩaja quena: “Cristore moa ĩsira ñama ĩna”, guare mua yi tuoĩaja quena. Guare cũñi Dios ĩ oca masa ĩna masibitire gua riasotoni. 2 Moare cũ ecoana mani ñaja, queno mani moaja quena. Ito bajiro mani queno yija ticõri, manire tuorũnurã yirãji gãjerã. 3 “Cristore queno moa ĩsigũ ñami Pablo”, mua yija, mua yibeja cuni, tuoĩa usirio yibea yu. “Cristore queno moa ĩsigũ ñami Pablo”, masa ujarã ĩna yija, ĩna yibeja cuni, tuoĩa usirio yibea yu. “¿Cristore queno moa ĩsicati yu? Queno moa ĩsibitiruja

gajea yʉ", yi masibea yʉ. Cristo sĩgʉ̃ti "Ĩ ñami queno yʉre moa ĩsigorʉ", yi masiguĩji. 4 Yʉ tʉoĩaja Cristore queno moa ĩsicʉ yʉ. Ito bajibojarocati, "Seti macʉ ñami ĩ", yireoni meje ña iti. Mani Ʉjʉ Cristo riti ñaguĩji, "Queno moa ĩsiquĩ Pablo yʉre", yigʉ. 5 Mani Ʉjʉ ĩ ejaroto riojʉa, gãjerã ĩna yirise ticõri, "Ñeñaro yirã ña mʉa", yibitirʉja manire. Mani Ʉjʉ ĩ tʉdi ejari rʉmʉ, yeyorojʉa masa ĩna yibojare gãjerã masa ĩna tiro riojo itire gotigʉ yiguĩji ĩ. "Ado bajiro yi ãmoa yʉ", yi masa ĩna tʉoĩa ñarise cʉni recoti ĩogʉ̃ yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩre queno moa ĩsigoana mani ñaja, "Queno yʉre yicʉ mʉa", yi wanʉgʉ̃ yiguĩji Dios manire.

6 Tʉoya yʉ ñarã mʉa. Queno mʉa ñatoni iti gaye mʉare bʉsia yʉ. Yʉ gaye, Apolos gaye cʉni mʉare gotia yʉ. "Ado bajiro yami Pablo, Apolos cʉni", mʉa yi masitoni iti gaye mʉare gotia yʉ. Itire masicõri adi tuti iti rotiro bajiro ricati yibitirʉja mʉare. Ito yicõri, "Gʉajʉare riasori masa, mʉare riasori masa rẽto bʉsaro masirã ñama ĩna", gãmeri yibitirʉja mʉare. 7 "Gãjerã rẽtoro masirã ña gʉa", yire ma mʉare. Jeyaro mʉa masirise Dios ĩ mʉare jidicãre ña. Mʉa masirise mʉamasiti mʉa bʉjare meje ña. Dios ĩ jidicãre ña. "Dios oca riasoticõri, gʉamasiti queno tʉo rẽtobua gʉa", yire ma mʉare. "Dios ĩ ejabʉarisena queno tʉo rẽtobua gʉa", mʉa yija quena.

8 "Dios oca queno masia gʉa. Dise rʉyabeto jeyaro masi jeoa gʉa", yi tʉoĩa mʉa, yʉ tija. "Ʉjarã robo bajiro bajicã gʉa ĩja", yi tʉoĩabojacõri gʉare jidicã mʉa ĩja. Ito bajiro mʉa yija, "Queno tʉoĩarã meje ñama ĩna", yi tʉoĩa yʉ mʉare. Riti ʉjarã mʉa ñaja, quena ñaboadoja. Ʉjarã mʉa ñaja mʉa rãcati rotiboana gʉa cʉni. 9 Ado bajiro tʉoĩa yʉama. Gʉa Jesucristo ocare riaso ucurã, "Bero gãna manire cũñi Dios", yiado bajiro tʉoĩa gʉa. "Ĩnare sĩacõrã yirãji mani", ĩna yiana bajiro tʉoĩa gʉa. "No bajiro ĩnare rẽtaja tiana mani", yi tiama masa gʉare. Adi sita gãna, ũmacʉ̃jʉ ángel mesa cʉni gʉare rẽtarotire ti ñarãji ĩna. 10 Jesucristo oca gʉa riasojare, "Mecʉri masa ñama ĩna", yi tʉoĩama masa gʉare. Ito bajiro gʉare ĩna yiroca, "Queno masirã ña gʉama", yi tʉoĩa mʉa. "Dios oca queno goti masirã meje ñama", yi tʉoĩama masa gʉare. Ito bajiro gʉare ĩna yiroca, "Dios ocare queno goti masia gʉa", ya mʉama. Gʉareama masa ti te ñama. "Masa ĩna ti rʉ̃cʉbʉoana ña mani", ya mʉama. 11 Iti rʉmʉjʉ gʉa ñiocõcato bajiroti ñiocõa gʉa adocãta cʉni. Ide ma gʉare. Yutabujuri cʉni ma gʉare. Masa ñeñaro yama gʉare. Wi ma gʉare. 12 Ruje moacõri boga gʉa. Masa ĩna ñeñaro gʉare ĩna bʉsitubojarocati, "Dios queno yijaro mʉare", yire gaye rãca ĩnare cʉdia gʉa. Gʉare ĩna ʉsirioro ĩna yi codebojarocati ĩnare gãmebea gʉa. 13 Gʉare ñeñaro ĩna bʉsitubojarocati, ʉsiriomenati ĩnajʉare oca goti quenoa gʉa. Gʉare ti wanʉbeama ĩna. Adi sita gãna ĩna ãmobitire, ĩna cõado robo bajiro gʉare tiama ĩna. Iti rʉmʉjʉ cʉni, adocãta cʉni ñaro bajiroti gʉare ti teama ĩna.

14 Mʉa bojo bʉjatoni meje ito bajiro mʉare uca yʉ. Yʉ rĩa yʉ mairã robo bajiro mʉare tʉoĩa yʉ. Ito bajiri mʉare goti riasogʉ adi mʉare uca yʉ. 15 Diez mil ñarã Jesús oca riasori masa ñabojarocati sĩgʉ̃ ñami mʉare Jesús oca riasosʉorʉ. Yʉ ña mʉare cajero riasosʉocacʉ. Ito bajiri mʉa jacʉ robo bajigʉ ña yʉ. "Jesucristore mʉa tʉorʉ̃nʉja, mʉare masogʉ̃ yiguĩji Dios", yʉ yija tʉocõri, ĩre tʉorʉ̃nʉsʉocʉ mʉa. 16 Yʉ yiado bajiroti mʉa yitoni mʉare josa yʉ.

17 Ito bajiro mʉa yire ãmoa yʉ. Ito bajiri Timoteore mʉa tʉ cõa yʉ. Ĩ

ñami mani Ujure queno tuorũnugũ. Ito bajiri yu macure bajiro ĩre tuo maia yu. “Cristore tuorũnugũ ñari ado bajiro ñasotiami Pablo”, mua yi masitoni muare gotigu yiguĩji Timoteo. Jesucristore masirãre jeyaro yu riaso ucure gaye muare goti rẽtobugu yiguĩji ĩ. 18 “Mani tu ejabicu yiguĩji Pablo. Ito bajiri mani ãmoro bajiroti yiana”, yi tuoĩa wanuboja mua coriarã. 19 “Dios ĩ ãmoja, yoari mejeti muare tigu wacu yiguja yu”, yi tuoĩa yu. Mua tu yu ejaja, ito bajiro tuoĩa wanubojarãre tigu yiguja yu. Mua tu ejacõri, no bajiro ĩna yija tigu yiguja yu. Ito yicõri, riti Dios ĩ masirisena ĩna moaja ti ejagu yiguja yu. 20 “Ĩre tuorũnurãre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, mani yi masija, oca riti meje busirãji mani. Ĩ ejabuarisena queno ĩre moa ĩsirã yirãji mani. 21 ¿No bajiro ãmoati mua? Ñeñaro mua yisotire mua jidicãbeja, “Quenabea mua”, ¿yu yi tudi ejare ãmoatite mua? Ñeñaro mua yirise mua jidicãja, ¿mua tu ejacõri yu wanurejuare ãmoatite mua?

Rocati romiare ajere quenabea, yi Pablo ĩ gotire gaye

5 Sĩgũ mua rãca gagu ado bajiro oca ruyuami: “Ĩ jacu manojo rãca quenabeto aje ñayiju”, yire oca ruyua. Iti ña buto ñeñaro yire. Gãjerãma Diore masimena ñabojarãti itioniregorama yimenaji. 2 Iti ñeñarise mua wato ĩ yi ñabojarocati, “Queno yirã ña gua”, ¿yi tuoĩa wanubojati mua? Masa ĩna godaja bojori bujaro bajiro bojori buja ñaruja muare. Ñeñaro yigure ĩre mua bucõaja quena. 3 Reco mua rãca ñabitibojaguti, yu tuoĩarisena mua tuju ña yu. Mua rãca ñabitibojaguti, “Ado bajiro yiroja ĩ ñeñaro yirise waja”, yi masicã yu. 4 “Ado bajiro ãmoami mani Uju Cristo”, yirona mua minijuare ãmoa yu. Ito bajiro mua minijua ñaroca yu tuoĩarisena mua rãca ñagũ yiguja yu. Mani Uju Jesucristo cuni ĩ masirisena mua rãca ñagũ yiguĩji ĩ, “Ado bajiro gua yija quena”, mua yi tuoĩatoni. 5 Minijuacõri ñeñaro yigure bucõaña mua, rũmúa uju Satanás ĩ ãmoro bajiro ĩre ĩ yitoni. Ito bajiro mua yija, ĩ ãmoro bajiroti ĩ tõbujaroca yigu yiguĩji Satanás ĩre. Ito bajiro mua yija ĩ ñeñaro yirisere jidicãgũ yiguĩji gajea. Ito bajiro ñeñaro ĩ yirise ĩ jidicãja, mani Uju Jesucristo ĩ tudi ejari rumu ĩre masogũ yiguĩji.

6 Ito bajiro ñeñarise mua wato ĩ yi ñaja, “Queno yirã ña gua”, yire ma muare. Wadarise uco jabeto mani wuoja, ñarocõti wusa jediroja. Ito bajiroti ñeñaro yigu mua wato ĩ wusaja ñeñaro yirã riti ñarã yirãji mua. ¿Iti gayere masibeati mua? 7 Ito bajiri mua wato ñeñaro yigure bucõaña, gãjerã cuni ñeñaro ĩna yibe yirona. Ĩre bajiro ñeñaro yibeama gãjerã maji. Ito bajiri ñeñaro yisuogure bucõaja quena. Mani ñeñaro yirise waja, waja yirocu manire yiari goda ĩsiñi Cristo. Pascua basa menirã oveja macure sĩasotiama ĩna. Ĩ robo bajiroti manire goda ĩsiru ñari, oveja macu robo bajiro bajigu ñami Cristo. Ito bajiri mani ñeñaro yirise Cristo ĩ waja yicãre ñajare, mani wato ñeñaro yirãre bucõaja quena. 8 Ñeñarisere camotadigoruja manire. Ito bajiro mani bajija naju wadarise uco wuoya mana robo bajirãji mani. Gãjerãre ti tudibitiruja manire. Ito yicõri jeyaro ñeñaro yirise jidicãcõri quenarise rioti yisotiruja manire.

9 Iti rumuju muare yu papera cõasuocati ado bajiro muare goticu yu: “Rocati romia ajerã rãca baba cutibeja mua”, yi muare goti ñucacu yu iti rumuju. 10 Ito bajiro yu yicati, “Adi sita gãna Jesure masimenare camotadiya mua”, yirocu meje yicu yu. Ĩna Jesure masimena rocati romiare ajerã ñama ĩna. Jai busaro niyeru buja ãmorã ruorã ñama ĩna. Riniri masa ñama ĩna. Ito

yicõri ĩna meni rujeorure rũcubuoama ĩna. “Adi sita gãnare camotadiya”, yu yija, adi sitare wagoboana mua. “Ito bajiro yiba”, yirocu meje yicu yu. 11 “Ado bajirojua yiba mua”, yirocu muare goticu yu. “Jesure tuorũnugũ ña yu”, yibojaguti, rocati romiare ajegu rãca baba cutibeja. Jai busaro bujarocu ruogure baba cutibeja. Ĩna meni rujeorure rũcubuorãre baba cutibeja. Rocati ruocõri oca menigũ rãca baba cutibeja. Mecu jaigu rãca baba cutibeja. Ito yicõri, “Jesure tuorũnugũ ña yu”, yibojaguti rinire jaigure baba cutibeja, yirocu muare gotisuocu yu iti rumujũ. Ito bajiro ñeñaro yirã rãca baba cutibeja. 12–13 Dios riti ñami Jesure tuorũnumenare ĩna ñeñaro yirise waja, waja seni masigũ. Maniama ĩna ñeñaro yirise waja, waja seniri masa meje ña mani. Ito bajibojarocati mani robo bajiro Jesucristore tuorũnurã ñabojarãti ñeñaro yirise ĩna jidicã ãmobeja mani bucõaja quena. Dios oca tuti iti gotija ado bajiro gotia: “Mua rãca gagu ñeñaro yigure bucõaña”, yi gotia Dios oca tuti.

Gãji Jesure masigũ rãca mani oca cutire gaye

6 Gãji Jesucristore masigũ rãca mua oca josaja, iti oca quenorona Jesure masimena oca quenori masa tu wabeja. Ado bajirojua mua yija quena. Jesure masirã oca quenori masa tujua mua waja quena. 2 Mani Dios ñarã ĩ rãcati adi sita gãnare beserã yirãji. ¿Itire masibeati mua? Riti ĩ rãca beserã yirãji mani. Ito bajiri Dios rãca adi sita gãnare mani bese masija, oca jabeto iti ñaja queno masiruja manire. 3 “Ũmacũju ángel mesare Dios rãca beserã yirãji mani”, ¿yi masibeati mua? Ĩnare mani bese masija, adocãta mani wato oca jabeto ñarisere queno masiruja manire. 4 Ito bajiri mua wato oca ñaja, Jesure masimena oca quenori masa tu wabeja. Ĩnaõna tu mua waja quenabea. 5 Mua bojo bujatoni itire muare gotia yu. ¿Mua wato queno tuo masigũ Jesure tuorũnugũ oca quenori masu ñabiquĩjida? Ñaguĩji gajea. 6 Ito bajibojarocati gãji Jesure masigũ rãca mua oca josaja, Jesure masimena oca quenori masa tu warãji mua. Ito bajiro mua yija quenabea.

7 Jesure masirã ñabojarãti mua gãmeri tudija, “Jesure queno cudirã meje ñama ĩna maji”, yi tuoĩagũja yu muare. Gãjire mua seti yija quenabea. Sĩgũ muare ñeñaro ĩ yibojarocati, mua gãmebeja, itijua ña buto busa quenarise. Gãji muare ĩ rinija, riojoti tibojaja quena. Ĩre gãmebeja. 8 Ito bajiro yibesa mua. Muamasiti ñeñaro yicõri mua ñarãre rinia mua.

9–10 “Dios ĩ rotirojų ejamena yirãji ñeñaro yiri masa”, yi masicãrã ñaboja mua. “Ñeñaro yirã ñabojarãti Dios tu ejarã yirãji mani”, yi tuoĩaboja mua. Ado bajiro ñeñaro yirã Dios tu wamenaji. Tuote mua. Rocati romiare ajerã Dios tu wamenaji. Ĩna meni rujeorure rũcubuorã cuni wamena yirãji. Manojo cutirã ñabojarãti gãjerã romiare ajerã, ĩna comasiti yirã cuni, riniri masa cuni, jai busaro bujarona ruorã cuni, mecu jairã cuni, rocati socacõri ruo gotirã cuni, rini ucurã cuni Dios tu wamenaji. “Ĩna robo bajiro ñeñaro mani yibojarocati Dios tu ejarã yirãji mani”, yi tuoĩabojabesa mua. 11 Iti rumujų ĩna robo bajirã ñayija mua maji. Mua ñeñaro yirisere waja yi ecoana ña mua ĩja. Ito bajiri Jesucristore tuorũnucõri Dios ñarã ña mua ĩja. Espíritu Santona suoriti Dios ĩ boca ãmiana ña mani. “Ĩna ñama quenarã. Yure waja ruyuriobeama ĩna”, Dios ĩ yi tuoĩarã ña mani.

Mani ya ruju Dios yeti ña, yire gaye

12 Ado bajiro yama coriarã: “Rẽore
ma guare. Gua ãmoro bajiroti yi
masia gua ĩja”, yama coriarã. Riti
ña, ito bajibojarocati jeyaro mani
yi ãmorise quenarise meje ña. Mani
yi ãmorise gãjerãre iti ejabuabeja,
yibitiruja manire. Mani ãmoro bajiro
yi masirã ñabojarãti, ñeñaro mani
yi uyabojarisere yibe yirona, mani
ya rujure rẽoja quena. 13 Gãjerã ado
bajiro yama: “Jeraga mani sãroti ña
bare. Bare sãñariju ña jeraga. Ito bajiro
manire meniñi Dios”, yama gãjerã. Ito
bajibojarocati, mani ya jeraga, bare cuni
ñatĩñaroti meje ña. Mani babojarise,
mani ya jeraga cuni jediroca yigu
yiguĩji Dios ũmacũju. Gãjerã ado bajiro
yibojama ĩna: “Romia rãca mani ajetoni
ruju manire ĩsiñi Dios”, yibojama ĩna.
Ado robojua bajia: Mani Ujure mani
moa ĩsitoni ruju ña manire. Ĩ ñami
mani ya rujure tirũnugũ. 14 Mani Uju
Jesucristore tudi catiroca Dios ĩ yiado
bajiroti mani tudi catiroca yigu yiguĩji
Dios. Ĩ masirisena manire ãmi mujagũ
yiguĩji Dios.

15 Mani ya usiju quedi sãjacõri
mani ya rujuju ñaguĩji Cristo. “Ito
bajiro bajiguĩji”, ¿yi masibeati mua?
¿Mani ya usiju ĩ ñabojarocati wedi
maso rãca mani waja quenati? Meje,
quenabetoja. Ito bajiri itire yibitiruja
manire. 16 Sĩgũ wedi maso rãca ĩ ajeja
co ruju bajiroti ruju cutirã ñama ĩna.
“Ito bajiro bajiroja”, ¿yi masibeati mua
itire? Dios oca tuti ado bajiro gotia:
“Manojo cutigu co ruju bajiroti ruju
cutirã ñama ĩna”, yi gotia Dios oca tuti.
17 Sĩgũ Cristore boca ãmigũ ĩ ya usiju ĩ
quedi sãjaroca sĩgũ robo bajiro bajiama
ĩna jũarã.

18 Ito bajiri muamasiti mua ya ruju
ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti ñeñaro
yibesa. Gaje ñeñaro mani yirise mani
ya rujuna meje ya mani. No ĩmasiti
ĩ ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti
ñeñaro ĩ yija, ĩ ya rujure ñeñogũ yami
ĩ. 19 Manire Espíritu Santo queo sãñi
Dios. Ito bajiri Espíritu Santo mani rãca
ñami ĩja. Manire ĩ quedi sãjaja bero
mani ya rujuti ñaroja ĩ ya wi ĩja. Mani
ya ruju Dios yeti ña. ¿Itire masibeati
mua? Ĩ ñami mani Uju. 20 Ito bajiroti
bajia. Ĩ ñarã mani ñatoni waja rũcuro
manire waja yi ãmiñi ĩ. Mani ya ruju,
mani tuoĩarise cuni Dios yeti ña. Mani
ya rujuna, mani ya usina cuni Dios ĩ
ãmoro bajiro riti yiruja manire.

Manojo cutire gaye

7 Paperana yure mua seniĩa ñucare
adocãta itire cudigu ya yu. ¿Sĩgũ
manojo macu ĩ ña ãmoja quena ñati?
yure mua yi seniĩa ñucare, “Quena
ña”, ya yu itire. 2 Ito bajibojarocati,
“Ĩna manojo cutibeja rocati ajerã yirãji
gajea”, yi masicõri, “Ĩna manojo cutija
quena”, ya yu. Romia cuni ĩna manuju
cutibeja rocati ajerã yirãji gajea. Ito
bajiri ĩna manuju cutija quena. 3 Manojo
cuticõri iso ãmoro bajiro cudija quena.
Isojua cuni ito bajiroti manuju ĩ ãmoro
bajiro cudija quena. 4 Manuju cuticõri,
“Yu ãmoro bajiro yicoja yu”, yire ma
romiore. Iso manuju yago ñamo iso
ĩja. Manojo cuticõri, “Yu ãmoro bajiro
yicuja yu”, yire ma ũmugũre cuni. Ĩ
manojo yagu ñami ĩ ĩja. 5 Ito bajiri
manuju cutirã, manuju ĩ yi ãmoja,
“Yibesa”, yire ma romiore. Ũmugũre ito
bajiroti, manojo iso yi ãmoja, “Yibesa”,
yire ma ũmugũre. Diore rũcubuorona,
“Yibitiruja mani maji”, yi ĩna jũarãju ĩna
tuoĩaja, quena ña. Diore rũcubuo tĩorã
ĩna yisotiado bajiroti ĩna yija quena ña
mucana. “Yoari ĩna yibeja ñemecuti
masimenaji”, yi tuoĩagũ ñami Satanás.
Ito bajiri yoari ĩna yibeja, gãjerã rãca
ĩna aje ãmoroca yi codegu yiguĩji rũmúa
uju.

6 Itire mʉare rotirocʉ meje ya yʉ. Yʉ gotiro bajiroti mʉa yija, “Quena ña”, yirocʉ mʉare ya yʉ itire. 7 Yʉmasiti yʉ tʉoĩaja, yʉ bajiro riti mʉa bajija quena. Manojo macʉ ña yʉama. Ito bajibojarocati sĩgʉ̃ robo bajirã meje ña mani. Gãjerãre ĩna manojo cʉtiroca yami Dios. Gãjerãre manojo mana ñabojarãti ĩna wanʉroca yami Dios.

8 Mʉa manojo manare, manojo godagoanare cʉni ado bajiro ya yʉ mʉare: Yʉ robo bajiro manojo mana mʉa ñacõaja quena ña. 9 Ito bajibojarocati sĩgʉ̃ ĩ ñemecʉti masibeja, manojo cʉtija quena. Sĩgʉ̃ romiare bʉto ĩ tʉoĩaja, ĩ manojo cʉtija quena ĩocʉ̃re. Romio cʉni ʉ̃mʉgʉ̃re bʉto iso tʉoĩaja, iso manʉjʉ cʉtija quena isore.

10 Ado bajiro rotia yʉ mʉare. Mʉa manʉjʉ cʉticãna gãmeri jidicãre ma. Iti ña mani Ʉjʉ ĩ rotire. Yʉmasiti yʉ tʉoĩa rujeore meje ña iti. 11 Sĩgõ manʉjʉ jidicãro iso ñaja, gãji manʉjʉ cʉtire ma isore. Iso manʉjʉ ñacãrʉ rãca oca quenoja quena mʉcana. Ito bajiroti ʉ̃mʉgʉ̃ cʉni ĩ manojo cʉtija, jidicãre ma.

12 Adocãta yʉ tʉoĩarisere mʉare gotigʉ ya yʉ. Mani Ʉjʉ ĩ gotigore meje ña iti. Ĩ cʉ̃rʉ ñari ado bajiro gotia yʉ: Mʉa coriarã Jesure masimena rãca manojo cʉtirã ñarãji mʉa. Mʉa manojosãromia mʉa rãca ĩna ña jidicã ãmobeja, jidicãre ma mʉare. 13 Mʉa coriarã Jesure masimena rãca manʉjʉ cʉtirãji mʉa. Mʉa manʉjʉsabatia mʉa rãca ĩna ña jidicã ãmobeja, jidicãre ma mʉare. 14 Mʉa manʉjʉsabatia Jesure masimena ñabojarãti mʉare ĩna manojo cʉtija, ĩnare cʉni ti maigʉ̃ yiguĩji Dios. Dios mʉare ĩ queno yiado bajiroti mʉa manʉjʉsabatiare cʉni queno yigʉ yiguĩji Dios. Ito bajiroti mʉa manojosãromiare Jesucristore masimena ñabojarãti ĩnare ti maigʉ̃ yiguĩji Dios. Mʉa rĩare cʉni ti maigʉ̃ yiguĩji Dios. Jesure tʉorʉ̃nʉrã mʉa ñajare, mʉa rĩare cʉni queno yigʉ yiguĩji Dios. “Yʉre tʉorʉ̃nʉmena rĩa meje ñama”, yi tʉoĩacõri mʉa rĩare cʉni queno yigʉ yiguĩji Dios. 15 Sĩgʉ̃ Jesure masigʉ̃ ĩ manojo Jesure tʉorʉ̃nʉbeco ñari iso jidicã ãmogõ iso josaja, jidicãja quena. Sĩgʉ̃ mʉa manʉjʉ Jesure masibicʉ ñari ĩ jidicã ãmogʉ̃ ĩ josaja, jidicãja quena. Ñe oca manoti queno mani ñare ãmoguĩji Dios. Ito bajiri jidicã ãmorã ĩna josaja, ĩnare mai cũbeja quena. 16 “Jesure masigõ yʉ ñajare yʉ rãca ĩ ñaja, Jesure boca ãmigʉ̃ yiguĩji ĩ cʉni”, yi tʉoĩa masibea mʉa. “Jesure masigʉ̃ yʉ ñajare yʉ rãca iso ñaja, Jesure boca ãmigõ yigõji iso cʉni”, yi tʉoĩa masibea mʉa.

17 Mani ñaroto bajiroti manire cũñi Dios. Jesure boca ãmicõri mani ñasʉoado bajiroti mani ñaja quena. No Jesure tʉorʉ̃nʉrã ĩna minijuaja, ito bajiro gotisotia yʉ ĩnare. 18 Sĩgʉ̃ wiro tagorʉ Cristore ĩ boca ãmija, “Bʉjato bajia wiro tagorʉ ña yʉ”, yire ma. Sĩgʉ̃ wiro taya macʉ Jesure ĩ boca ãmija, ĩ ñado bajiroti ĩ ñaja quena. 19 Wiro tana mani ñaja, taya mana mani ñaja cʉni, no yibea. Ñasarise meje ña. Ado robojʉa bajia ñasarise: Dios ĩ ãmoro bajiro mani yija, iti ña ñasarise. 20 Cristore boca ãmicõri mani ñasʉoado bajiroti mani ñaja quena. 21 Gãjerãre moa ĩsi ñarã Jesure mʉa boca ãmija, “Bʉjato bajia ĩna josʉ ña yʉ”, yire ma mʉare. Ito bajibojarocati mʉajʉare ĩna bucõa ãmoja budija quena. 22 Gãjerãre moa ĩsi ñarã Jesure mʉa boca ãmija, mʉa ʉjʉ josa meje ña mʉa adocãta. Cristo ñami mʉa ʉjʉ adocãta, ito yicõri ĩre moa ĩsirã ña mʉa ĩja. Gãjerãre moa ĩsirã meje mʉa ñaja, Cristore boca ãmicõri, adocãta Cristore moa ĩsirã ña mʉa ĩja. 23 Ĩ ñarã mani ñatoni waja rʉ̃cʉrisena manire waja yi ĩsiñi Dios. Ĩ sĩgʉ̃ti ñami mani Ʉjʉ. Ito bajiri adocãta ĩre moa ĩsia mani. Ĩ ãmoro bajiro riti yirʉja

manire. Adi macãrucũro ñeñaro yire mani yitoni gãjerã ĩna yi codebojaja ĩnare cudibitiruja manire. 24 Tuoya yu ñarã mua. Cristore boca ãmicõri, mani ñasuoado bajiroti mani ñaja quena. Ito yicõri Diore mani tuorũnusotija quena.

25 "Manuju mana, manojo manare cuni, ado bajiro rotiami mani Uju", yire ma yure. Ito bajibojarocati yu tuoĩarise muare gotigu ya yu. Yure ti maicõri ĩ cũru ñari busia yu. Ito bajiri yure mua tuorũnuja quena. 26 Ado bajiro tuoĩa yu: "Adi rumuri ñare gaye josari ña. Ito bajiri mua manojo mana mua ñado bajiroti ñaja quena", yi tuoĩa yu. 27 "Mua manojo cuticãrã jidicãre ma ĩja. Mua manojo mana ñarã ãmabeja quena", ya yu muare. 28 Ito bajiro yu yibojarocati, sĩgũ ũmugũ ĩ manojo cuti ãmoja, ito yicõri romio cuni iso manuju cuti ãmoja, ĩna manuju cutija ñeñaro yirã meje yama ĩna. Manojo cutirã buto oca ña codero bajiro usirioro bujarã yirãji. Iti muare bajibe yirocu iti muare goti camota yu. Adi rumuri josari ña manire. Ito bajiri manojo cuticõri, manuju cuticõri buto busa josari ñaro yiroja muare.

29 Tuoya yu ñarã mua. "Nocõ mejeti ruya manire", yirocu iti muare gotia yu. Mua manojo cutirã, manojo mana bajiro Diore moa ĩsiña. 30 Mua godago ecoana, godago ecobitiana bajiro ĩre moa ĩsiña. Mua basa ñarã, basamena bajiro Diore moa ĩsiña. Mua gajeoni bujarã, "Iti ña yu ye", yimenati Diore moa ĩsiña. 31 Mua adi sitajure queno bujarã, queno bujamena bajiro Diore moa ĩsiña. Adi sita gaye mani tirise jedi waju.

32 Tuoĩa usiriomenati mua ñare ãmoa yu. Sĩgũ manojo macu mani Uju ye moarocu, tuoĩagũ yiguĩji ĩ. Mani Uju ĩ wanutoni tuoĩagũ yiguĩji ĩ. 33 Manojo cutigu ĩ manojo queno ñatoni adi sita gayere tuoĩagũ yiguĩji. Ito yicõri ĩ manojo wanutoni tuoĩa usiriogu yiguĩji. 34 Diore moa ĩsire, manojore moa ĩsire juaji tuoĩare gaye ñaroja ĩre. Manuju cutigo, manuju maco cuni ito bajiroti bajirãji ĩna cuni. Manuju maco ito bajiroti mani Ujure moa ĩsiroco tuoĩa usiriogo yigõji. "Yu ya rujuna, yu ya usina cuni Diore moa ĩsigõ yigoja yu", yi tuoĩagõ yigõji iso. Manuju cutigoama iso manuju queno ñatoni adi ũmuari gayere tuoĩa usiriogo yigõji. Ito yicõri iso manuju wanutoni tuoĩa usiriogo yigõji.

35 Muare rẽorocu meje iti gotia yu. Mua queno ñatoni itire gotia yu. Mua queno yi ñare ãmoa yu. "Mani Uju Jesucristore riti moa ĩsigũ yiguja yu", yi mua rũcubuore ãmoa yu.

36 "Yu manojo ñaroco bucuacoamo ĩja. Butoguti isore ãmocõa yu. Ito bajiri ñemecuti masibea yu", yi tuoĩacõri sĩgũ ĩ manojo cutija quena. Ito bajiro ĩ ãmogõre ĩ manojo cutija, ñeñaro yigu meje yami ĩ. 37 Gãjiama, "Manojo macu ñagũ yiguja yu", yi tuoĩacõri ĩ tuoĩaro bajiro ĩ manojo cutibeja quena. "Manojo macu ñabojaguti ñemecuti masia yu", ĩ ya usiju ĩ yi tuoĩa masija, manojo macu ĩ ñaja quenaña ĩocũre. 38 Sĩgũ ito bajiro buto ĩ ãmogõre ĩ manojo cutija queno yami. Ito bajibojarocati gãjiama ĩ manojo cutibeja queno busa yami ĩ.

39 Sĩgõ manuju cuticãro, manuju ĩ catiroca riti gãji rãca manuju cutire ma isore. Iso manuju godagoja, gãji iso ãmogũ rãca iso manuju cutija quena ña. Gãji Jesure masigũ rãca iso manuju cutija quena. 40 Ito bajibojarocati mucana tudi iso manuju cuti ãmobeja, "Buto busa wanugõ yigõji iso", yi tuoĩa yu. "Espíritu Santo yure ĩ ejabuajare, ito bajiro busia yu", yi tuoĩa yu.

Ĩna meni rujeoanare ecare gaye

8 Ĩna meni rujeoanare rũcubuorã waibucurã sĩacõri ecare gaye muare busigu ya yu adocãta. "Itire mani baja,

quena ña. Ñeñaro yibea mani", yi masi jedirãji mua. Ito bajibojarocati, "Gãjerã rẽtoro masirã ña gua", mua yibojaja, masirã meje ña mua. Gãmeri mani ti maija itijua ña ñasarise. Gãmeri mani ti maija, gãmeri tuoĩa oca sẽoroca yirãji mani. 2 "Queno masigũ ña yu", sĩgũ ĩ yibojaja, queno masigũ meje ñami ĩocũ. Ĩ masiriseonijuare masibeami ĩ. 3 No Diore ti maigũre, ĩre ti masicõri ĩre maigũ yiguĩji Dios.

4 Ĩna meni rujeoanare waibucu sĩacõri ĩna ecare gaye muare busigu ya yu. "Masa ĩna meni rujeoana ñasarã meje ñama", yi tuoĩa mani. "Dios sĩgũti ñami ñasagu", yi tuoĩa mani. 5 Adi sita gãna Diore masimena ĩna gotija, "Ũmacũju, jacaju cuni mani rũcubuorona ñama ĩna. Jãjarã ñarãji mani rũcubuorona, mani ujarã", yi tuoĩabojama Diore masimena. 6 Ito bajiro ĩna yi tuoĩabojarocati, jãjarã meje ñama mani rũcubuorona. Dios mani Jacu sĩgũti ñami mani rũcubuosarocu. Ĩti ñami jeyarore rujeoru. Ĩre moa ĩsirona ña mani. Sĩgũ ñami mani Uju. Ĩ ñami Jesucristo. Ĩna suoriti jeyaro ña. "Mani cuni ĩna suoriti ña", yi tuoĩa mani.

7 Ito bajiro mani yi tuoĩabojarocati gãjerã Jesure masirã ñabojarãti masimenaji iti gayere. Jesure ĩna masiroto riojua ĩna meni rujeoanare rũcubuorã ñayijarã ĩna maji. Ito bajiri, "Masa ĩna meni rujeorure bare ĩna ecare mani baja, quenabetoja manire, ñeñaro ya mani", yi tuoĩarãji ĩna. Ito bajiro tuoĩabojarãti ĩna baja, tuoĩa oca sẽomena yirãji ĩna. Ito yicõri queno Diore cudimenaji ĩna. 8 Mani baja, mani babeja cuni ñasarise meje ña iti Dios ĩ tija. "Itire mani babeja, manire ti wanugũ yiguĩji Dios", yire ma. Ito yicõri, "Itire mani baja, manire ti wanubicu yiguĩji Dios", yire cuni ma. 9 "Mani baja, mani babeja cuni no yibea", yi masibojarãti mani baroto riojua queno tuoĩaja quena. Itire mani baja ticõri, "Diore masibojarãti queno cudibeama ĩna", yi tuoĩagũ yiguĩji Jesure tuorũnusuogu gajea. Ito bajiro tuoĩa wisacõri Jesure tuoĩa jidicãgũ yiguĩji. 10 Ado bajiro rẽtaroja gajea. Sĩgũ Jesure tuorũnusuogu ĩna meni rujeorure ĩna ecare mani baja tigu yiguĩji gajea. Itire mani baja, "Quena ña. No yibea", yi tuoĩa mani. Ito bajibojarocati ĩjuama masibiquĩji itire. Mani baja ticõri, "Yu baja quenabetoja", yi tuoĩabojagũti bagu yiguĩji ĩ cuni. 11 "Rẽore ma", yi masibojarãti mani baja, Jesure tuorũnusuogu ĩ tuoĩa jidicãroca yirã yirãji gajea mani. Ĩre yiari cuni goda ĩsiñi Cristo. Mani baja ticõri, Jesucristore jidicãgũ yiguĩji. Ito bajiri, "Rẽore ma", yi masibojarãti babitiruja manire. 12 Itire mani baja ticõri, sĩgũ Jesure tuorũnusuogure ĩ tuoĩa wisaroca yirãji mani. Ito bajiro mani yija ĩre riti meje ñeñaro ya mani. Cristore cuni ñeñaro yirã ya mani. 13 Ito bajiri waibucu yu baja ticõri sĩgũ Jesure tuorũnusuogu ĩ tuoĩa wisaroca yu yija, waibucu ri babitiruja yure. Jesure ĩ tuoĩa jidicãroca yibe yirocu itire babitirũja yure.

Jesucristo ĩ cũana ñari, "Ado bajiro yiana mani", ĩna yire gaye

9 Yu ãmoro bajiro yi masibojagũti Jesucristo ãmoro bajiro cudirocu ña yu. Ĩ oca yu goti ucutoni yure cũñi Dios. Ĩre moa ĩsigũ muare riasocu yu. "Pablo ĩ riasorisere tuocõri, Jesure tuorũnusuocu mani", yi tuoĩarãji mua. 2 "Jesús ĩ cũru meje ñami Pablo", yirã yirãji gajea gãjerã. Yu riasorisere tuocõri Jesure tuorũnucu mua. Ito bajiri itina, "Jesús ĩ cũru ñami Pablo", yi tuoĩarã yirãji mua.

3 "Jesús ĩ cũru meje ñami Pablo", ĩna yija, ado bajiro cudia yu: 4 Jesús ĩ cũru ña yu. Ito bajiri yu riasore waja yure ĩna ecaja, yure ĩna ioja cuni

boca ãmire ña yure. 5 Gãjerã Jesús ĩ cũana masare riaso ucurã ĩna waja, ĩna manojosãromia rãca wa ucuama. Ito bajiroti ĩna manojosãromia rãca riaso ucurã wama Jesús ocabaji mesa, ito yicõri Pedro cuni. Ĩna manojo cutiado bajiroti sĩgõ Jesure tuorũnugõ rãca yu manojo cuti ãmoja, manojo cuti masia yu cuni. 6 Jesucristo oca goti ucuri masa ĩna ña masitoni jeyaro ejabua mua ĩnareama. “Bernabé, Pablo rãca Jesucristo oca goti ucurã ĩna ña masitoni ĩna moaja quena”, ¿yi tuoĩati mua guareama? 7 Gãjerãre moa ĩsirã ñari waja bujarã yirãji surara. Rocati ñamena yirãji. Uyé otegu iti ricare bagu yiguĩji. Oveja coderi masu cuni ĩna ya õjegõa bijecõri idigu yiguĩji ĩ. 8 Iti yu gotirise, “Ĩ tuoĩarise busiami Pablo”, ¿yi tuoĩati mua yure? Bajibea. Ito bajiroti gotia Moisés ñayoru ĩ rotire cuni. 9 Dios rotirise ucagu ado bajiro ucañi Moisés ñayoru: “Ta wecu trigo ajere ĩ wi cuda codaja, ‘Bajaro ĩ cuni jabeto’, yirona ĩ ya rise sia biabesa”, yi gotia Dios oca tuti. Ta wecu ĩ batoni tuoĩa usiriogu meje itire yiñi Dios. 10 Gua ĩ oca riaso ucurãre tuoĩacõri ito bajiro gotiñi Dios. Guare masa ejabuatoni itire gotiñi ĩ. Weseca moagũ, trigo ajeri codagu cuni, “Ito bajiro bujagu yiguja yu”, yi tuoĩa wanucõri moama ĩna. 11 Dios oca muare riasosuorã, wesecaju oterã bajiro moacu gua. ¿Weseca oteri masa ĩna bujado bajiro muare gua bujaja, no bajirojada? ¿Gua riasore waja guare mua ejabuaja, no bajirojada? 12 Gãjerã Dios oca muare riasoanare ĩna ñatoni ĩna ãmorise ĩsiyija mua. Ĩnare mua ĩsija, gua muare riasosuoanajuare queno busa mua ĩsija quena. “Muare riasocu gua. Ito bajiri gua ñatoni gua bojoro bujarise ĩsiña”, yi tuoĩabojarãti muare senibiticu gua.

Ado robojua bajicu gua. Guare bare manija, yutabujuri manija, riojoti ñemecuticu gua. “Cristo oca mani riasoroca ĩnare mani senija, ĩ ocare boca ãmimenaji ĩna”, yi tuoĩacõri muare senibiticu gua. Riojoti ñemecuticu gua. 13 Judio masa ĩna minijuara wi ĩna moaja iti wi gayeti bocatirãji. Ado bajiro bajia iti. Diore rũcubuorona ĩna menira casabo waibucurã sĩacõri ĩna soeriseti bama itiju moari masa. Itire masia mua. 14 Ito bajiroti bajia Cristo oca riasorãre cuni. Ĩna riasore waja ĩna riasoana ĩnare ejabuaja quena. Ito bajiro rotiñi mani Uju Cristo. 15 Muare seni masibojaguti coji muare senibiticu yu. Adi yu muare ucarise cuni yure mua ĩsitoni meje uca yu. Ñiocõ goda wabojaguti muare senibicu yiguja yu. “Senibicuti masare riasocu yu”, yi tuoĩacõri wanua yu.

16 “Ĩre tuorũnurãre masogũ yiguĩji Cristo”, yu yi masare riasoja, “Queno yigu ña yu”, yi tuoĩabea yu. Ito bajiro yu goti ucutoni yure cũñi Jesucristo. Masare ĩ oca yu riasobeja, quenabeto rẽtaroja yure. Iti yu riasobeja, wanubicu yiguja yu. 17 Waja bujarocu yu riasoja, “Waja bujagu yiguja yu”, yiboguja yu. Ito bajiro meje bajia. Yu tuoĩarise meje riasoa yu. Dios ĩ yure cũado bajiroti riasoa yu. 18 Ado robojua bajia yu waja bujarise. Masare waja senibicuti, “Ĩre tuorũnurãre masogũ yiguĩji Dios”, yi riasoa yu. Waja bujarocu meje ĩ ocare riasoa yu. Itire masicõri wanua yu. Iti ña yu bujarise. “Muare yu riasore waja yure mua ĩsija quena”, yi masibojaguti muare senibiticu yu.

19 Gãjire moa ĩsiri masu meje ña yu. Ito bajibojarocati mua jeyarore moa ĩsigũ bajiro ña yu. Jãjarã busa Jesucristore tuorũnujaro, yirocu ito bajiro moa yu. 20 Judio masa rãca yu ñaja, ĩnare bajiroti ña yu cuni. Jesure ĩna tuorũnure ãmogũ ito bajiro ya yu. Moisés ñayoru rotire cudirã rãca yu ñaja, ĩna robo bajiroti ña yu. Itire cudibitirocu ñabojaguti Jesure ĩna tuorũnure ãmogũ ĩna bajiroti ña yu.

21 Gãjerã Moisés ñayoru rotire cudimena
rãca yu ñaja, ĩna bajiroti ña yu. Ito
bajibojarocati, “Dios ĩ rotire cudigu
meje ña yu”, yibea yu ĩnare. Jesure ĩna
tuorũnure ãmogũ ito bajiroti ya yu.
Cristore cudigu ñari Dios ĩ rotire ña yu
cudiroti. 22 Jesucristore tuorũnusuorã
rãca yu ñaja, ĩna bajiroti ña yu. Ito
bajiro ya yu buto busa Jesucristore ĩna
tuorũnutoni. No masa rãca yu ñaja, ĩna
rãca gagu bajiro ya yu. Ito bajiro ya yu,
“Ĩre tuorũnurãre masogũ yiguĩji Cristo”,
yi yu riasore tuocõri Cristore ĩna boca
ãmitoni. 23 “Ĩre tuorũnurãre masogũ
yiguĩji Cristo”, yire gaye masa ĩna tuo
jeditoni iti gayere moa yu. Jesucristore
boca ãmicõri masa ĩna wanure ti ãmogũ
itire moa yu.

24 Masa ĩna ũmaquedija, sĩgũ ruyabeto
ũmaquedicã. Ito bajibojarocati sĩgũti
ñaquĩ ejasuogu. Ĩ ñaquĩ ejasuore waja,
waja bujagu. Itire masia mua. Cajero
ejasuorocu ĩ ũmaquedisuoado bajiro
Diore queno moa ĩsiña mua. Dios tu
bujarona ĩre queno moa ĩsiña mua.
25 No cajero ũmaquedi rẽtocũ ãmorã
dise ĩna ya rujuri ñeñorise gayere
rẽoama ĩna. Ito bajiro josari moama
ĩna jũ suara bedo nocõ mejeti jogari
bedore bujarona. Maniama jogabiti
gayere bujarona buto Diore moa ĩsia.
26 “Ado bajiro yu yire ãmoguĩji Dios”,
yi tuoĩa masicõri, Diore moa ĩsia yu.
Sĩgũ rocati ĩ roca wuebojaro bajiro meje
ya yu. “Ado bajiro ãmoguĩji Dios”, yi
masibiticõri meje ĩre moa ĩsia yu. 27 Ado
robojua bajia. Diore moa ĩsi ãmogũ
ñari, yu ãmorise meje ya yu. Yu ya rujũ
ñeñaro iti tuoĩabojarocati ito bajiro
yibea yu. Yu ya rujure rẽocõri Diore
riti moa ĩsia yu. Ito bajiro yu ya rujure
yu rẽobeja, masare Dios oca riasoru yu
ñabojarocati, “Queno yicu mu”, yi boca
ãmibiquĩji Dios yure.

**Masa ĩna meni rujeorure
rũcubuobesa, yire gaye**

10 Tuoya yu ñarã mua. Mani
ñicusabatiare ĩna wa masi
jeditoni ide buerina ĩnare ĩoyiju Dios.
Riaca jajosa Ide Sũarise wame cutirisa
ĩna jẽa masi jediroca yiyiju Dios.
Itire tuoĩa ãcabojabesa mua. 2 Moisés
ñayorure tuorũnucõri ide buerire
suya wayijarã ĩna. Ito yicõri riaca
jajosa jẽayijarã ĩna. Moisés ñayorure
tuorũnucõri ĩre suya jediyijarã ĩna.
3 Ũmacũju gaye maná wame cutirise
Dios ĩ queore ba jediyijarã ĩna. 4 Ĩna
idi catitoni gũtagã ide budiroca yiyiju
Dios. Iti gũtana suoriti meje catiyijarã
ĩna. Cristo ĩnare tirũnujare catiyijarã
ĩna. No ĩna waroti ĩnare tirũnusotiyiju
Cristo. 5 Ito bajibojarocati ĩna jãjarã
Diore cudibisijarã. Ĩna cudibeja ticõri,
ĩnare wanubisiju Dios. Ito bajiri Diore
ĩna cudibitire waja yucu manoju goda
jediyijarã ĩna.

6 “ ‘Ito bajiro rẽtayiju ĩnare’, yi
masibojarãti mani ñeñaro yi ãmoja,
ito bajiroti rẽtaroja manire cuni”,
mani yi tuo güija quena. 7 Ito bajiri
ĩna meni rujeoana ĩna rũcubuoado
bajiro rũcubuobesa mua. Jeyaro ĩnare
bajigore gaye Dios oca tuti iti gotija, ado
bajiro gotia: “Ba rujiyijarã. Ito yicõri
jiarise idiyijarã ĩna. Ito yicõri ĩna meni
rujeorure rũcubuorona basayijarã ĩna”,
yi gotia Dios oca tuti. 8 Rocati romiare
ĩna ajeado bajiro yibitiruja manire. Ito
bajiro ñeñaro yicõri veintitrés mil ñarã
co rumuti goda jediyijarã ĩna. 9 “Mani
ñeñaro yibojarocati manire waja
senibiquĩji Dios”, yi mani ñicusabatia
ĩna yibojado bajiro yibitiruja manire.
Ito bajiro ñeñaro yicõri ãña ocana jãjarã
godayijarã ĩna. 10 Diore ĩna busitu ñado
bajiro yibitiruja manire. Ito bajiro ĩna
yijare, sĩgũ ángel jãjarãre ĩ sĩa batetoni
cõayiju Dios.

11 Jeyaro mani ñicusabatiare rẽtagore
oca ña jedia Dios oca tutiju. Mani Jesús
ĩ ejarotire tuoĩa yurã, mani tiroti ña iti
oca. Ĩnare bajiro ñeñaro mani yibititoni,
Dios oca tutiju ña iti oca. Ĩnare
bajiro mani yija, tõbujarã yirãji mani
cuni. 12 No "Ñeñaro yibicuja yu", yi
tuoĩabojaguti, ñeñaro yigu yiguĩji gajea.
Ito bajiri ñeñaro yibe yirocu queno
ĩ tuoĩaja quena. 13 Manire riti mani
ñeñaro yitoni meje usirioro yi codeami
rũmúa uju. Mani riojua gãnare cuni,
masa jeyarore cuni usirioro yi codeami
ĩ. Manire ĩ usirioro yi codebojarocati,
mani ñeñaro yibititoni Diore mani
tuorũnuja, manire ejabuagu yiguĩji ĩ.
"Mua ñeñaro yibititoni muare ejabuagu
yiguja yu", Dios ĩ yiado bajiroti manire
ejabuagu yiguĩji ĩ. Rũmúa uju Satanás
buto usirioro manire ñeñaro ĩ yi
rotibojarocati, Diore mani tuorũnuja,
itire mani ñemecutiroca yigu yiguĩji
Dios manire. Mani ñeñaro yi ãmorise
mani yibititoni manire ejabuagu yiguĩji
Dios.

14 Ito bajiri yu ñarã mua, ĩna meni
rujeorure rũcubuobesa mua. 15 Yu
busirisere tuo masirã ña mua. "Riti
gotiami Pablo", yi tuoĩarã ña mua.
16 "Queno ya Dios mu. Gua ñeñaro
yirise waja, waja yi ĩsirocure mu Macu
Cristore cõayija mu", yicõri uyé ide
bato idia mani. Itire tuoĩarã, "Yucutẽoju
manire yiari goda ĩsiñi Cristo", yi tuoĩa
jedia mani. Cristo ya rujure tuoĩarã,
najure bato ba mani. "Yucutẽoju manire
yiari goda ĩsiñi Cristo", yi tuoĩa jedicõri
bato ba mani. 17 Jãjarã ñabojarãti sĩgũre
bajiro riti tuoĩarã ña mani. Jesure
tuoĩarã najuro corona bato ba mani.
Ito bajiro yicõri Cristore riti tuorũnua
mani. Sĩgũre bajiro riti tuoĩarã ña mani.
Ito bajiri jãjarã ñabojarãti co ruju robo
bajiro bajirã ña mani.

18 Israel sita gãnare tuoĩate mua.
Ĩna ñeñaro yirise waja, waja yirona
waibucu ri soerãji ĩna Diore rũcubuorã.
Sĩgũre bajiro riti tuoĩacõri ĩna soe
ĩsirere barãji ĩna. 19 "Masa ĩna meni
rujeorure rũcubuoja quena ña", yirocu
meje ya yu itire. Ito yicõri, "Ĩna meni
rujeorure waibucu ri ĩsire gaje waibucu
ri rẽtoro ñasarise ña", yirocu meje
ya yu itire. 20 Ado bajirojua muare
yirocu ya yu: Diore masimena ĩna meni
rujeorure ĩna ecaja, Diore ecarã meje
yama ĩna. Rũmúare ecarã yama ĩna.
Ito bajiri ĩna rãca baba cuticõri mua
baja rũmúare rũcubuorã bajiro yirãji
mua. Ito bajiro mua yire ãmobea yu.
21 Rũmúare mani cudija, Jesús mani
Ujure cudirã meje ña mani. Ito bajiro
mani yija, Jesure tuoĩarã idisusare gaye
uyé ide idibitiruja manire. Ito yicõri
Jesure tuoĩarã basusare gaye babitiruja
manire.

22 "Yu ñarã ñabojarãti rũmúre
cudiama ĩna", Jesús ĩ yi junisiniroca
yibitiruja manire. Ĩ rẽtoro masirã meje
ña mani.

Mani gãmeri ti maija quena, yire gaye

23 "Dios ĩ rẽobeja mani ãmoro bajiro
mani yija quena", yi tuoĩama gãjerã.
Ito bajiro ĩna yi tuoĩabojarocati ado
bajirojua ya yuama. Jeyaro mani yi
ãmoro bajiro mani yibojarocati queno
ejabuabetoja manire. Mani ãmoro
bajiro mani yija, Jesure tuorũnusuogu
ĩ tuorũnu jidicãroca yirã yirãji gajea
mani. 24 Mani queno ñaroti gaye riti
tuoĩabitiruja manire. Gãjerã ĩna queno
ñatoni, ĩnare ejabuarona tuoĩaruja
manire. Jesure tuorũnu jidicãbitijaro
ĩna, yirona tuoĩaruja manire.

25 Waibucu ri ĩna ĩsiriju waja yicõri
mua baja quena. "¿Ĩna meni rujeorure
ecagore meje ñati adi?" yi seniĩabesa.
Riojoti waja yicõri mua baja quena.
26 Adi sita gaye jeyaro Dios ĩ rujeore ña.
Ito bajiri disejua ruyabeto ĩ ye riti ña. Ĩ
rujeore iti ñajare, mani baja quena.

27 Sĩgũ Jesure tuorũnugũ meje ñagũ,
“Yu tu barã waya”, ĩ yija, ĩ ecaro bajiroti
baja quena. “¿Ĩna meni rujeorure ĩna
ecagore meje ñati?” yi seniĩamenati
baja quena. 28 Gãji itire ba güigu, “Ĩna
meni rujeorure ĩna ecagore ña adi”,
ĩ yi goti masioja, babeja itire. Itire
mua baja ticõri, ĩ tuoĩariseju tuoĩa
bujatobicu yiguĩji ĩ. “Ñeñaro yama ĩna”,
yi tuoĩacõri bujatobicu yuguĩji. Ito bajiri
Jesure ĩ jidicãme yirona, babeja itire.
29 “Jeyaro waibucu ri mani baja quena
ña”, yi tuoĩabojarãti, “Iti gaye mani baja
quenabea”, gãjerã ĩna yi tuoĩarisere
babitiruja manire.

Mua coriarã ado bajiro yirã yirãji
gajea: “Itire baja quenabea”, gãjerã ĩna
yi tuoĩabojarocati, ¿itire ba jidicãgũ
yigujada yu? yi tuoĩarãji mua coriarã.
30 Gaje ado bajiro yirãji mua: Yu
baroto riojua, “Queno ya Dios mu”,
yu yibojarocati gãjerã, “Babitiruja
muare”, yi codebitiruja ĩnare, yirãji
mua. 31 Ado robojua bajia: No mani
bariseti, mani idirise, mani moarise
cuni Diore masa ĩna rũcubuoroca
yiruja manire. 32 Gãjerã ĩna ñeñaro yi
ãmoroca yibe yirona, quenarise riti
yiruja manire. Judio masa, judio masa
meje cuni Jesure tuorũnurãre cuni ĩna
ñeñaro yi ãmoroca yibitiruja manire.
33 Yuama ado bajiro tuoĩa yu: Jeyaro yu
yirise masa ĩna ti wanu jedire ãmoa yu.
Sĩgũti queno yu ñaroti gayere tuoĩabea
yu. Jesure ĩna tuorũnure ãmogũ ĩna
queno ñaroti gayejuare tuoĩa yu. Jeame
ũjuroju ĩna wabore ñaroca ĩnare Dios
masore ãmoa yu.

11 Cristo ĩ yiado bajiroti ya yu cuni.
Ito bajiri yu yiro bajiroti yiya
mua cuni.

Mani minijuaja romia ado bajiro ĩna yija quena, yire gaye

2 Tuoya yu ñarã mua. Muare yu
riasocatire yiro robo yirã ña mua. Ito
bajiri yure mua ãcabojabejare muare
queno wanua yu. 3 Gaje mua tuo
masire ãmoa yu. Ado bajiro bajia iti.
Manojo cutigu ĩ manojo rijoga ñami
ũmugũ. Mani ũmua rijoga ñami Cristo.
Ito bajiroti Cristo rijoga ñami Dios.
4 Sĩgũ minijuara wiju ĩ ya rijoga buagu
Diore ĩ senija, Dios oca ĩ busija cuni,
Diore rũcubuobicu bajiro yami ĩocũ.
5 Minijuara wiju sĩgõ rijoga buabeco
Diore iso senija, Dios oca iso riasoja
cuni, iso manujure rũcubuobeco bajiro
yamo iso. Rijoga iso buabeja, joa
suagoro bajiro bajigõji iso. 6 Sĩgõ iso
rijoga bua ãmobeja, cojisiti joa sua
jeocõja quena isoõcõreama. “Rijoga
joa suagoja bojo ña yu”, yi iso tuoĩaja,
rijoga iso buaja quena. 7 Mani ũmuare
minijuara wiju rijoga buare ma manire.
Ĩ robo bajigu manire rujeoñi Dios.
Manimasi gãmeri ticõri, “Queno masigũ
ñami Dios”, yi tuoĩa mani. Ito bajiri ĩre
wanucõri ĩre rũcubuoa mani. Romiama
mani ũmuare rũcubuorã ñama. Ito
bajiri, “Ũmuare rũcubuoa gua”, yirona
rijoga ĩna buaja quena. 8 Ado robojua
bajia: Ũmugũre rujeogu romio ya gõana
meje rujeoyiju Dios. Romiare rujeogu
ũmugũ ya gõana rujeoyiju. 9 Romiore
ejabuarocure meje ũmugũre rujeoñi
Dios. Ũmugũjuare ejabuarocore romiore
rujeoñi Dios. 10 Ito bajiri, “Yure ũmatã
ñagũ ñari yu ya rijoga bajiro bajigu
ñami yu manujue”, yiroco iso ya rijoga
buaja quena romiore. Ito bajiro ĩna
yija ticõri, ĩnare ti wanurã yirãji ángel
mesa. 11 Ũmua cuni, romia cuni ĩna
ñare ãmoñi Dios. Romia ĩna manija,
queno ña masimenaji ũmua. Romia ito
bajiroti ũmua ĩna manija, queno ña
masimenaji romia. Ito bajiri mani Jesús
ñarã, “Ñe waja mama ũmua, ñe waja
mama romia”, yire ma manire. 12 Ado
robojua bajia: Ũmugũ ya gõana romiore
rujeoñi Dios. Ito bajibojarocati romiana

rujeana ñama ũmua. Mani ũmua, romia cuni Dios ĩ rujeoana riti ña mani.
13 Adi muare yu gotirise queno tuoĩaña mua. Minijuara wiju rijoga buabecoti, ¿Diore iso senija quenati? Quenabea. 14 "Ũmua joa yoarise ĩna ũmaja, bojorise ña", yi tuoĩa jedia mani. 15 Romiareama joa yoarise ĩna ũmaja, queno ti wanua mani. Joa yoarise iso ũmaja, iso ya rijoga buago bajiro yamo iso. 16 Sĩgũ adi yu gotirisere ĩ tuoĩa busi ãmoja, ado bajiro ĩre gotija quena: "Gua, gãjerã Jesure tuorũnurã cuni, ito bajiro riti yisotia gua", yi gotija quena ĩre.

Jesús ĩ basusare gaye barã queno ĩna yibitire gaye

17 Adocãta muare yu ucarise, muare wanugũ meje uca yu. Jesús basusare gaye minijua barona queno yibea mua. Mani Uju ĩ basusare gayere ñeñoa mua. 18 "Ĩna minijuaja, ricati riti tuoĩama", yire gaye tuoa yu muare. "Riti bajiroja", yi tuoĩa yu itire. 19 "Mani tuoĩa busija, 'Ĩnati ñama Jesure tuorũnusarã', yi tuoĩarã yirãji gãjerã manire", yi tuoĩa busiboja mua. 20 Ricati riti tuoĩa busicõri, Jesús basusare gaye mua minijua baja, mani Ujure rũcubuorã meje yirãji mua. 21 Baraju iti ejaroca mua ãmoro bajiroti ba ãmorãji mua yajirona. Cocati bare bato bamenaji mua. Ito bajiro mua yija, gãjerã ñiocõrãji. Gãjerãma idi mecurãji ĩna. 22 Wiri cutirã ña mua. Mua ya wiriju mua ba, idi, yija quena. Ito bajiro queno mua yibeja, Jesús basusare gaye barã gãjerã queno ba bujamena, bujato ĩna bujaroca ya mua. Ito bajiro mua yija gãjerã Jesure tuorũnurãre ti tudirã bajiro ya mua. "Queno ya mua", ¿yiguti yu muare? Meje yi ãmobea yu. Muare wanubea yu.

Mani Uju ĩ basusare gaye

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

23 Adi muare yu riasorise mani Uju ĩ basusare gaye muare yu riaso masitoni yu masiroca yiñi ĩ. Ado bajiro bajia: Mani Ujure ĩ wajana ñiatoni Judas ĩ gotira ñami, ĩ ya ãmona naju ãmi rucoyiju Jesús. 24 Ãmi rucocõri, "Queno ya Dios mu", yiyiju ĩ. Igata batocõri ado bajiro yiyiju ĩ, ĩ rãca riasotirãre: "Ĩmo baya. Adi ña yu ya ruju robo bajiro bajirise. Muare yiari goda ĩsigũ yiguja yu. Yu godaja bero yu muare ĩogore tuoĩacõri yure rũcubuorã ado bajiroti minijua basotiba", yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre. 25 Ĩna baja bero uyé ide tẽro ãmi rucoyiju Jesús. Ito yicõri ado bajiro ĩnare gotiyiju ĩ: "Ĩmo idiya. Muare yiari yu ya rí budiro yiroja yure. Yu ya rína suoriti, 'Ado bajiro masare queno yigu yiguja yu', Dios ĩ yiado bajiroti ñasuoro yiroja ĩja. Yu godaja bero yu muare ĩogore tuoĩacõri, yure rũcubuorã ado bajiroti minijua idisotiba", yiyiju Jesús ĩ rãca riasotirãre. 26 Mani Uju ĩ rotiado bajiroti mani baja, mani idija cuni, "Manire yiari goda ĩsiñi Cristo", yirona ito bajiro basotia mani. Mani Uju ĩ ejarocaju ito bajiro yisusarã yirãji mani.

Mani Uju ĩ basusare gaye mani baja, ado bajiro mani baja quena, yire gaye

27 Ado robojua bajia: No Diore rũcubuobicuti rocati mani Uju ĩ basusare gaye ĩ baja, ĩ idija cuni ñeñaro yigu yiguĩji ĩocũ. Ito bajiro ĩ yija, "Ñe waja ma Jesús ya ruju, ĩ ya rí cuni", yigure bajiro yami ĩocũ. No ito bajiro yigu seti cutigu yiguĩji. 28 Ito bajiri mani Uju ĩ basusare gaye ba ãmorã, mani baroto riojua, mani idiroto riojua cuni ado bajiro mani yija quena: Mani ñeñaro yirise tuoĩa bojori bujacõri Diore mani goti rẽtobuja quena. Ito bajiro mani yija bero mani Uju godare tuoĩacõri

mani baja quena. 29 “Yu ñeñaro yirisere yure waja yi ĩsirocu godañi Cristo”, yi mani tuoĩaja quena. Jesure tuoĩamenati rocati mani baja, mani tõbujaroca yigu yiguĩji Dios manire. 30 Ito bajiro rocati bacõri jãjarã ñarise cutia mua. Gãjerã wisia mua. Ito bajicõri gãjerã godañi ĩna. 31 Mani baroto riojua queno mani tuoĩaja, mani tõbujaroca yibicu yiguĩji Dios. 32 Mani ñeñaro yirise waja mani tõbujaroca Dios ĩ yija, mani queno yitoni ito bajiro yami ĩ. Ĩre masimena jeame ũjurouju wana rãca mani ware ãmobeami Dios. Ito bajiri ñeñaro mani yirisere jidicãtoni mani tõbujaroca yami ĩ.

33 Ito bajiri Jesús ĩ basusare gaye barã wana mua minijuaja, sĩgũ ruyabeto corocõ barona ejori mejeti baya yu ñarã mua. 34 Mua ñiocõja, mua minijuaroto riojua mua ya wiju baja quena. Ito bajiri minijuara wiju mua baja, jairo ba yajirona meje barã yirãji mua. “Ito bajiro mua yijare mua tõbujaroca yibicu yiguĩji Dios”, yi gotia yu muare. Gaje oca ñarisere mua tu ejacõri quenogũ yiguja yu.

Jeyaro mani moa masitoni Espíritu Santo manire ĩ jidicãre gaye

12 Queno tuoĩaña yu ñarã mua. Ricati riti mani moa masi sosatoni Espíritu Santo ĩ cũre gaye mua masire ãmoa yu.

2 “Jesure mani masiroto riojua mani meni rujeoana busimenare rũcubuocu mani”, yi tuoĩarãji mua. Gajero bajiro tuoĩacõri jãjarã mua meni rujeoanare rũcubuobojayija mua maji. 3 Ito bajiri, “Ĩna ñama Espíritu Santo rotirise meje busirã. Ĩ ñami Espíritu Santo rotirise busigu”, mua yi tuoĩare ãmoa yu. No Jesure busitugu, Espíritu Santo ĩ rotirise meje busiami ĩocũ. No, “Rẽtoro masigũ ñami Jesús yu Ujua”, yi busigu, Espíritu Santo rotirise busiami ĩocũ.

4 Diore mani moa ĩsitoni, ricati riti mani moa masiroca yami Espíritu Santo. Ricati riti mani moa masiroca yibojagu sĩgũti ñami Espíritu Santo. 5 Ricati riti mani Ujure moa ĩsia mani. Ricati riti moabojarãti ĩ sĩgũreti moa ĩsia mani. 6 Ricati riti moare cũñi Dios manire. Ito yicõri ĩ sĩgũti ñami mani moa masiroca yigu. 7 Espíritu Santo quedi sãja ecoana ñari, Diore mani moa ĩsi masiroca yami ĩ. Ito bajiri, “Espíritu Santo quedi sãja ecoru ña yu”, yi tuoĩa mani. Gãmeri mani ejabuatoni ricati riti moare cũñi Espíritu Santo manire. 8 Coriarã Espíritu Santona suoriti queno tuoĩacõri goti masiama ĩna. Gãjerã cuni Dios oca josarise gaye riasoticõri goti masiama ĩna, Espíritu Santo ejabuarisena. 9 “Yu seniro bajiroti cudigu yiguĩji Dios”, gãjerã ĩna queno tuorũnuroca yami Espíritu Santo. Cõrãre ĩna yisio masiroca yami Espíritu Santo gãjerãre. 10 Tiyamani ĩna ĩo masiroca yami Espíritu Santo gãjerãre. Gãjerãre Dios oca ĩna goti masiroca yami Espíritu Santo. “Ĩ ñami Espíritu Santo rotirise busigu. Ĩna ñama Espíritu Santo rotirise meje busirã”, ĩna yi masiroca yami Espíritu Santo gãjerãre. Ĩna busi masibiti oca ñabojareti ĩna busi masiroca yami Espíritu Santo gãjerãre. Iti gaye oca ĩna busigore ĩna rogoti masiroca yami Espíritu Santo gãjerãreama. 11 Ricati gaye riti manire moare cũru sĩgũti ñami Espíritu Santo. Ĩ ãmoro bajiro riti ricati mani moa masiroca yami Espíritu Santo.

Co ruju bajiroti ruju cutirã ña mani, yire gaye

12 Mani ya ruju jeyaro ñabojarocati co rujuti ña. Tite mua. Ãmo, cajea, gãmoro, gubo jaje ña mani ya ruju. Ito bajiro bajirã ña mani Jesucristore tuorũnurã cuni. Jãjarã ñabojarãti Cristore riti tuorũnurã ñari co ruju

bajiro bajirã ña mani. Ĩre tʉorʉ̃nʉrã ñari gãmeri ejabʉa mani. 13 Jeyaro ña mani. Tʉote mʉa. Judio masa, judio masa meje cʉni, gãjerãre moa ĩsirã, gãjerãre moa ĩsimena cʉni ña mani. Jesucristore tʉorʉ̃nʉcõri idé gu roticʉ mani. Mani sĩgʉ̃ rʉyabeto Espíritu Santo quedi sãja ecoana riti ña mani. Ĩ sĩgʉ̃ti ñami mani ya ʉsijʉ quedi sãjarʉ. Ito bajiri ĺna sʉoriti co rujʉ bajiroti rujʉ cʉtia mani.

14 Co rujʉ ñabojaroti jeyaro ña mani ya rujʉ. Cojʉ gaye meje ña mani ya rujʉ. Jeyaro ña. 15 Gʉbo iti bʉsija, “Ãmo meje ña yʉa, ito bajiri rujʉ gaye meje ña”, yibojarocati rujʉ gayeti ña. 16 Gãmoro iti bʉsija, “Cajea meje ña yʉ, ito bajiri rujʉ gaye meje ña”, yibojarocati rujʉ gayeti ña iti. 17 Mani ya rujʉ cajea bʉcʉagoti iti ñaja, ¿ñena tʉoboanada mani? Mani ya rujʉ gãmoro bʉcʉrogoti iti ñaja, ¿ñena wĩjiboanada mani? 18 Meje ado robojʉa bajia. Mani ya rujʉ iti ñaroto bajiroti ĩ ãmoro bajiro rujeoñi Dios manire. 19 Mani ya rujʉ cojʉ gaye iti ñaja, jeyaro ñabitiboadoja. 20 Ado robojʉa bajia: Mani ya rujʉ jeyaro ñabojarocati co rujʉti ña. Ito bajiro bajirã ña mani Jesure tʉorʉ̃nʉrã. Jãjarã ñabojarãti sĩgʉ̃re bajiro riti tʉoĩacõri gãmeri ejabʉa mani.

21 Mani ya cajea iti bʉsija, “Ñe waja ma ãmo”, yi masibitiboadoja. Mani ya rijoga iti bʉsija, “Ñe waja ma gʉbori”, yi masibitiboadoja iti. 22 Ado robojʉa bajia: Mani ya rujʉ gaye, “Adi gaye queno waja ma yʉre”, mani yi tʉoĩabojarocati ñasarise ña iti cʉni. 23 Mani ya rujʉ gaye, “Adi gaye queno waja ma yʉre”, mani yibojarise cʉni queno tirʉ̃nʉa mani. Gaje mani ya rujʉ gaye masa jeyarore mani ĩobiti yutabujuna sãña bia mani. 24 Gajejʉri mani ya rujʉri bojobea mani. Ito bajiri itire bʉabea mani. Mani ya rujʉre ĩ ãmoro bajiroti quenoñi Dios. Mani ya rujʉ gaye, “Ñasarise meje ña”, mani yirise itijʉa ña bʉto bʉsa ñasarise. 25 Mani ya rujʉ jeyaro ñabojarocati corocõti ñasarise ña. Mani Jesure tʉorʉ̃nʉrã ito bajiro bajirãti ña. Jãjarã ñabojarãti ñasarã riti ña mani. Ito bajiri wanʉre rãca gãmeri ejabʉa mani. 26 Mani ya rujʉ cojʉ iti junija, rujʉ ñarocõti juni wisia. Mani ya rujʉ cojʉ masa ĩna ti wanʉja, mani ya rujʉ ñarocõreti wanʉjeacoa mani. Iti gaye robo bajiroti bajia mani Jesure tʉorʉ̃nʉrã cʉni. Mani wato sĩgʉ̃ ĩ bojori bʉjaja, mani ñarocõti ĩ rãca bojori bʉjarãji mani. Ito yicõri sĩgʉ̃ mani wato ĩ wanʉ quenaja, mani ñarocõti wanʉ quenarãji mani.

27 Ado robojʉa bajia: Mani Jesure tʉorʉ̃nʉrã ĩre moa ĩsirã ñari ĩ ya rujʉ robo bajirã ña mani. Mani sĩgʉ̃ rʉyabeto ñasarã ña mani. Mani rãca gagʉ sĩgʉ̃ ĩ manija, ĩre godo cʉtia mani cocati Jesure moa ĩsirã ñari. 28 Mani Jesure tʉorʉ̃nʉrã ñaja sĩgʉ̃ rʉyabeto moare cũñi Dios manire. Cajero mani coriarãre Jesús oca goti ucuronare cũñi ĩ. Ito bero gãjerã ĩre goti ĩsironare cũñi. Gãjerã ĩ oca riasoronare cũñi. Gãjerãre tiyamani ĩna ĩorotire cũñi. Gãjerã cõrãre yisioronare cũñi. Gãjerã ejabʉaronare cũñi. Gãjerã tirʉ̃nʉronare cũñi. Ito bero gãjerã ĩna bʉsi masibiti oca ñabojareti bʉsi masironare cũñi Dios. 29 Corocõti ĩre moa ĩsirona meje cũñi Dios manire. Mani jeyaro Jesucristo oca gotirona ĩ cũana meje ña mani. Mani jeyaro Diore goti ĩsiri masa meje ña mani. Mani jeyaro ĩ oca riasori masa meje ña mani. Mani jeyaro tiyamani ĩori masa meje ña mani. 30 Mani jeyaro cõri masare yisiori masa meje ña mani. Mani jeyaro mani bʉsi masibiti oca ñabojareti bʉsi masirona meje ña mani. Mani jeyaro ĩna bʉsija tʉocõri, “Ado bajiro bʉsirʉ ĩna”, yi masirã meje ña mani. Mani jeyaro ĩna bʉsirisere rogoti masirã meje ña mani. 31 “Ñasarise yʉ yiroca, Dios ĩ

yire ãmoa yu”, yiruja muare. Ito bajiro mua yijama quena ña. Ito bajiro mua yibojarocati adocãta buto ñasarisejuare muare riasogu ya yu.

Gãjerãre mani ti maija, iti ña ñasarise, yire gaye

13 Co oca ruyabeto mani busi masibojarocati, ito yicõri ángel mesa oca mani busi masibojarocati, gãjerãre mani ti maibeja, ñe waja mana ña mani. Gãjerãre mani ti maibeja, jeyaro busirã ñabojarãti, rocati yucu toti iti busiro bajiroti, ito yicõri cometiro iti busiro bajiro, rocati oca godacoaju. Gãjerãre ti maimenati mani busibojaja manire tuomenaji ĩna. 2 Diore goti ĩsiri masa ñabojarãti, ito yicõri goti rudire jeyaro masibojarãti, gãjerãre mani ti maibeja, ñe waja mana ña mani. Jeyaro tuo masirã ñabojarãti, ito yicõri “ ‘Gũta yucurire cũo rũgõña Dios mu’, yu yija, ñaro bajiroti cudiguĩji ĩ”, yi tuoĩa masirã ñabojarãti, gãjerãre mani ti maibeja, ñe waja mana ña mani. 3 Mani rucorise ñarocõti batorã ñabojarãti, gãjerãre mani ti maibeja ñe waja bujamenaji mani. “Yure ĩna soe ãmobojarocati Dios oca goti jidicãbicuja yu”, yi tuoĩarã ñabojarãti gãjerãre mani ti maibeja ñe waja bujamenaji mani.

4 Gãjerãre mani ti maija, ado robouja bajirã yirãji mani: Gãjerãre usirioro yimenaji mani. Gãjerãre queno yirã yirãji mani. Gãjerãre ti uomena yirãji mani. Gãjerãre rũcubuorã yirãji mani. “Gãjerã rẽtoro ñasagu ña yu”, yimenaji mani. 5 Mani queno ñaroti gaye riti tuoĩamena yirãji mani. Gãjerãjuare ĩna queno ñaroti gaye tuoĩarã yirãji mani. Gãjerãre ti junisinimena yirãji mani. Gãji manire ñeñaro ĩ yibojarocati yoari junisinimenaji mani. Itire ãcabojorã yirãji mani. 6 Gãji ĩ ñeñaro yija, ti wanumenaji mani. Gãji ĩ queno yijauja ĩre ti wanurã yirãji mani. 7 Gãjerãre mani ti maibojarocati ñeñaro manire ĩna yija, ĩnare ti mai jidicãmenaji mani. Ito yicõri ĩnare busitumenaji mani. Ĩnare mani ti maija, ĩnare tuorũnurã yirãji mani. Gãjerãre mani ti maibojarocati, manire ĩna ñeñaro yija, ĩnare usiriomenaji mani. Ito yicõri ĩnare ti mai jidicãmenaji mani.

8 Gãjerãre mani ti maija, ĩnare ti mai jidicãre ma manire. Ĩnare ti maisotirã yirãji mani. Gãjerãre mani ti mairise jedirise meje ña. Co rumu Dios ĩ manire moare cũre jediro yiroja. Iti rumu iti ejaja Diore queno masirã yirãji mani. Ito bajiri ĩre goti ĩsire mano yiroja ĩja. Ito yicõri mani masibiti oca jeyaro mani busiroca yibicu yiguĩji Dios. Gaje ĩ oca josarisere mani goti masiroca yibicu yiguĩji ĩ ĩja. 9 Ado robouja bajia: Adocãta jeyaro Dios ye masi jeobea mani. Dios ocare goti jeo masibea mani. 10 Ija co rumu Dios gayere masi jeocõrã yirãji mani maji. Ito bajiri iti rumu ejaroca ĩ oca manire goti rẽtoburi masa mana yirãji ĩja. Manimasiti tuo masi jeocõrã yirãji.

11 Ado bajiro bajia. Macuacã yu ñaja, macuacã oca busicu yu. Macuacã yu ñaja, macuacã robo riti tuoĩacu yu. Macuacã yu ñaja, macuacã bajiro riti tuoĩa besecu yu. Bucua wacu macuacã yu ñagore gaye jidicãcu yu. 12 Adocãta jeyaro Dios gayere tuo masi jeobea mani. Ẽoro queno ruyubeto bajiro Dios oca queno tuo masi jeobea mani. Ito bajibojarocati co rumu Dios tu ejacõri ĩ gayere tuo masi jeorã yirãji mani. Adocãta coriajuriti ĩ oca masia mani. Ija co rumu Dios ĩ manire ti masi jeoado bajiroti ĩ gaye tuo masi jeorã yirãji mani cuni.

13 Udiaji gaye ña mani yisotiroti: Diore tuorũnusotiruja manire. “Dios ĩ yiro bajiroti yigu yiguĩji”, yi tuoĩasotiruja manire. Ito yicõri gãjerãre ti maisotiruja

manire. Iti ʉdiaji gaye gãjerãre mani ti mairise iti ña ñasarise.

Oca masibitibojarãti gãjerã oca bʉsire gaye

14 Gãjerãre ti maisotirʉja manire. Iti ña mani cʉdiroti ñasarise. Ĩre mani moa ĩsitoni Dios ĩ cũre gayere ãmoana mani. “Yʉre goti ĩsiri masa ñama mʉa”, manire ĩ yire gaye, ãmoana mani. Iti cʉni ñasarise ña. 2 No gãjerã oca ĩ masibiti ĩ bʉsija, Diore rʉ̃cʉbʉogʉti yami, ito bajiro ĩ yija. Ito bajiro ĩ bʉsija, masa tʉomenaji ĩre. Ito bajiri ĩnare meje bʉsiguĩji ĩ. Diojʉare bʉsiguĩji. Ito bajiro ĩ bʉsija Espíritu Santo ejabʉarisena bʉsiguĩji ĩ. Ito yicõri gãjerã ĩna tʉoroti meje bʉsiguĩji ĩ. 3 Gãjiama Diore goti ĩsigʉ̃ ĩ bʉsija, masareti bʉsiguĩji. Bʉto bʉsa Diore ĩna tʉorʉ̃nʉtoni ito bajiro bʉsiguĩji ĩ. Ĩna tʉoĩa oca sẽotoni ito yicõri ĩna wanʉtoni ito bajiro bʉsiguĩji ĩ. 4 No gãjerã oca ĩ masibiti Diore ĩ bʉsija, bʉto bʉsa ĩmasiti Diore masi waguĩji. Ito bajiro tʉoyamani ĩ bʉsija, tʉobiticõri bʉto bʉsa Diore masimenaji ĩna ĩja. Gãjiama Dios oca gotigʉ ĩna tʉorisena ĩ gotija tʉocõri, gãjerã Jesure tʉorʉ̃nʉrã bʉto bʉsa ĩna tʉorʉ̃nʉroca yami ĩ.

5 Sĩgʉ̃ rʉyabeto gãjerã oca mʉa masibiti oca ñabojareti mʉa bʉsija, quena ñaboroja yʉre. Ito bajibojarocati ĩ masibiti oca ñabojareti bʉsigʉ rẽto bʉsaro ñasarise moami Dios oca gotiri masʉ. Ĩ masibiti oca ñabojare bʉsigʉ ĩ bʉsirise masa ĩna tʉo masitoni ĩ rogotija, ñasarise moami ĩ cʉni. Ito bajiro ĩ yija Jesure masirã bʉto bʉsa ĩre ĩna tʉorʉ̃nʉ waroca yami ĩ. Bʉsi tĩocõri ĩ rogotibejama tʉo masimenaji ĩna. 6 Tʉoya yʉ ñarã mʉa. Mʉa tʉ ejacõri mʉa tʉobiti yʉ bʉsija, ñe waja ma. Ñejʉa ejabʉabetoja mʉare. Yʉ masiroca Dios ĩ yirise mʉare yʉ bʉsija, mʉare ejabʉaroja itiama. Dios oca riojo ñasarise mʉare yʉ riasoja, iti cʉni mʉare ejabʉaroja.

7 Goti masiore ocana mʉare gotigʉ ya yʉ: Sĩgʉ̃ tẽrora ĩ juti masibeja, “Iti basa menigʉ̃ yami”, yi masimenaji mani. Arpa wame cʉtirisena queno ĩ basa meni masibeja, “Iti gaye basa menigʉ̃ yami”, yi masimenaji mani. 8 Surarare jigʉ trompeta wame cʉtirica queno ĩ juti masibeja, gãjerã rãca gãmeri sĩarona ña yucãmenaji ĩna. “Wadirʉ ĩna”, yi masibiticõri ña yucãmenaji ĩna. 9 Iti bajiroti bajia, gãjerã oca mʉa masibiti mʉa bʉsibojaja. Mʉa masibiti mʉa bʉsija tʉo masibiticõri, “Ito bajiro yireoni ña”, yi masimena yirãji gãjerã. Ito bajiro mʉa bʉsibojaja, mino bajiroti godacoaro yiroja. 10 Riti ña, adi macãrʉcʉrore jaje oca bʉsia mani. Mani bʉsirisere tʉorã yirãji gãjerã. 11 Ito bajibojarocati sĩgʉ̃ yʉ tʉobiti yʉre ĩ bʉsibojaja jʉa dʉja gãmeri tʉomenaji gʉa. Ĩre tʉo masibiticõri, “Gaje masʉ ñaguĩji”, yi tʉoĩagʉ̃ yigʉja yʉ. Yʉre tʉo masibiticõri ito bajiroti tʉoĩagʉ̃ yiguĩji ĩ cʉni. 12 Diore moa ĩsiroca Espíritu Santo ĩ yire ãmorã ña mʉa. Ito bajiro ãmorã ñari, “Gãjerã Jesure tʉorʉ̃nʉrãre gʉa ejabʉaroca yiya”, yirona Espíritu Santore seniña.

13 Ito bajiri sĩgʉ̃ gãjerã oca ĩ masibiti ĩ bʉsija, ĩ rogoti masitoni Diore ĩ senija quena. 14 Diore rʉ̃cʉbʉogʉ gaje oca yʉ masibiti yʉ bʉsija, Espíritu Santo ĩ ejabʉarisena ito bajiro bʉsigʉja yʉ. Ito bajibojarocati, “Iti gayere bʉsia yʉ”, yi masibicʉja yʉ. Ito bajiri gãjerã ĩna tʉo masiroca yi masibicʉ yigʉja yʉ. 15 Ado bajiro jʉaji gayena Diore yʉ bʉsija quena. Espíritu Santona sʉoriti yʉ masibiti oca ñabojareti Diore yʉ bʉsija quena. Ito yicõri gãjerã ĩna tʉotoni ĩna tʉorisena Diore yʉ bʉsija quena. Jʉaji gayena Diore yʉ basaja quena. Espíritu Santona sʉoriti yʉ masibiti oca ñabojareti Diore yʉ basaja

quena, ito yicõri gãjerã ĩna tʉorisena Diore yʉ basaja quena. 16 Diore rʉ̃cʉbʉorã Espíritu Santona sʉoriti gãjerã ĩna tʉobiti riti mani bʉsibojaja, “Iti gaye bʉsirãji ĩna”, yi masimenaji ĩna. Ito bajiri ĩna tʉobeja, mani rãca cocati Diore rʉ̃cʉbʉo masimenaji ĩna. 17 Manire tʉobiticõri mani rãca cocati, “Queno ya Dios mʉ”, yi masimena yirãji ĩna. Diore rʉ̃cʉbʉorã, “Queno ya Dios mʉ”, mani queno yibojarocati, manire tʉobiticõri bʉto bʉsa Diore masibiti warã yirãji ĩna. 18 Mʉa rẽtoro gãjerã oca yʉ masibiti bʉsia yʉ. Ito bajiri, “Queno ya Dios mʉ. Yʉ masibiti oca ñabojareti yʉ bʉsiroca ya mʉ”, ya yʉ ĩre. 19 Ito bajibojarocati Dios ya wi minijuacõri jaje mʉa tʉobiti yʉ gotibojaja, ñe waja ma iti. Yʉ gotirisere tʉomenaji mʉa. Mʉa ocana mʉa tʉorise jabetacã yʉ gotibojarocati mʉa tʉoja, iti ña yʉre bʉto bʉsa quenarise.

20 Rĩaca bajiro tʉoĩabesa yʉ ñarã mʉa. Ito bajibojarocati mʉtarãcã ñeñaro yibitiana bajiro mʉa ñaja quena. Bʉcʉrã bajiro queno mʉa tʉoĩaja quena. Bʉcʉrã mʉa ñajare, ito bajiro tʉoĩaja quena. 21 Dios oca tuti iti gotija, ado bajiro gotia: “Yʉ ñarãre gaje ocana ĩnare bʉsigʉ yigʉja yʉ. Gaje masa yʉ ñarãre gaje ocana bʉsironare cõagʉ̃ yigʉja yʉ. Ito bajiro yʉ yibojarocati yʉre tʉorʉ̃nʉmena yirãji ĩna”, yi gotia Dios oca tuti. 22 Diore ĩna tʉo ãmobeto bajiroti tʉo ãmomenaji Jesure tʉorʉ̃nʉmena cʉni. Sĩgʉ̃ gãjerã oca ĩ masibiti ĩ bʉsiroca Dios ĩ yija, “Masigʉ̃ ñari manire waja senigʉ̃ yiguĩji Dios”, Jesure tʉorʉ̃nʉmena ĩna yitoni ito bajiro ĩoguĩji Dios. Gãjiama ĩ oca goti masiroca Dios ĩ yija, “Masigʉ̃ ñari manire ejabʉagʉ yiguĩji Dios”, Jesure tʉorʉ̃nʉrã ĩna yitoni ito bajiro ĩoguĩji Dios. 23 Ado robojʉa bajia: Diore rʉ̃cʉbʉorona minijua ñarajʉ, gãjerã oca mʉa masibiti mʉa bʉsi ñaroca Dios ocare riasotimena, ito yicõri Diore tʉorʉ̃nʉmena cʉni ĩna ejaja, “Mecʉri masaguti ñacõyijari ãna”, yirã yirãji ĩna mʉare. 24 Diore rʉ̃cʉbʉorã mʉa minijua ñarijʉ gãjerã Diore masimena ĩna ejaja, Dios oca mʉa gotijama tʉo masirã yirãji. Ito bajiri queno tʉo masicõri, “Ñeñaro yigʉgo ñada yʉ cʉni”, yi tʉoĩarã yirãji ĩna. 25 “Yʉ tʉoĩa rudibojarisere masicõami Dios”, yirã yirãji ĩna. Ito yicõri Diore rʉ̃cʉbʉorona rijomunigãna ñini rũjũrã yirãji ĩna. “Ãna rãca ñasacõami Dios”, yirã yirãji ĩna mʉare.

Minijuacõri ado bajiro queno yirʉja manire, yire gaye

26 Tʉoya yʉ ñarã mʉa. Ado bajiro bajia: Mʉa coriarã minijuacõri basa ãmoa mʉa. Gãjerã riaso ãmoa mʉa. Gãjerã mʉa masiroca Dios ĩ yirere goti ãmoa mʉa. Mʉa coriarã gãjerã oca mʉa masibitire bʉsi ãmoa mʉa. Gãjerãre rogoti ãmoa mʉa. Quena ña ito bajiro mʉa yija. Dise rʉyabeto mʉa yisotija, Diore tʉorʉ̃nʉrã bʉto bʉsa ĩna tʉorʉ̃nʉ waroca mʉa yija quena. 27 Gãjerã oca mʉa masibiti mʉa bʉsi ãmoja, jʉ̃arãona ʉdiarãonati mʉa bʉsija quena. Sĩgʉ̃ ĩ bʉsija bero, ito bero gãji, ito bero gãji mʉa bʉsija quenaroja. Mʉa bʉsija bero gãji ĩ rogotija quena, gãjerã ĩna tʉotoni. 28 Sĩgʉ̃ rogotigʉ ĩ manija, minijuacõri gãjerã oca mʉa masibiti bʉsibitirʉja mʉare. Sĩgʉ̃ rogotigʉ ĩ manija, masa ĩna tiro riojo meje mʉa bʉsija quena. Mʉa tʉoĩarisena Diore mʉa bʉsija quena. 29 Mʉa masiroca Dios ĩ yire mʉa goti ãmoja, jʉ̃arãona, ʉdiarãonati bʉsija quena. Sĩgʉ̃ ĩ bʉsija bero, ito bero gãji, ito bero gãji bʉsija quena. Gãjerã mʉare tʉo rujirã, “Riti Dios ocare bʉsiama ĩna”, yi tʉoĩa bese rujirã yirãji ĩna. 30 Sĩgʉ̃ ĩ bʉsiroca gãji tʉo rujigʉre ĩ bʉsiroti gaye tʉoĩa bʉjaroca Dios ĩ yija, bʉsisʉogʉ bʉsi jidicãja quena,

gãji ĩ bʉsitoni. 31 Queno gãji bero, gãji bero mʉa bʉsija, mʉa Diore goti ĩsiri masa sĩgʉ̃ rʉyabeto bʉsi masirã yirãji mʉa. Ito bajiro mʉa yija, sĩgʉ̃ rʉyabeto bʉsi masirã yirãji mʉa. Ito bajiro mʉa yija, bʉto bʉsa Dios ocare masicõri tʉoĩa oca sẽo wanʉ jedirã yirãji mʉa. 32 Mʉa Dios oca goti ĩsiri masa ĩ oca mʉa gotija, rocati meje gotirã yirãji mʉa. “Ado bajiro goticʉja yʉ”, yi tʉoĩacõri mʉa gotija quena. Gãjerã ĩna bʉsiroca bʉsibitirʉja mʉare. Mʉa yuja quena. 33 Ñe oca manoti mani minijuaja ticõri, manire wanʉgʉ̃ yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati mani bʉsi riawʉsaja ticõri, wanʉbicʉ yiguĩji Dios.

Ito bajiri gãjerã Jesure tʉorʉ̃nʉrã ĩna minijuado bajiro, ñe oca mano bʉsi riawʉsare mano mʉa minijuasotija quena. 34 Dios ya wi mʉa minijuaroca bʉsire ma romiare. Ĩna ñama ĩna manʉjʉsabatiare cʉdirona. Ʉ̃mʉa ñama ĩnare ʉ̃matãrã. Ito bajiroti gotia Dios oca tuti. 35 Ĩna seniĩa ãmoja, ĩna ya wijʉ tʉdi ejacõri ĩna manʉjʉsabatiare seniĩaja quena. Mʉa minijuari wijʉ romio sĩgõ iso bʉsija, queno ejasabea.

36 “ ‘Ado bajiro gotia Dios oca’, yi goti rẽtobu masirã ña gʉa”, ¿yi tʉoĩati mʉa? Ito bajirojʉa meje bajia. Mʉa riti meje ña Dios oca boca ãmisʉoana. 37 “Diore goti ĩsiri masʉ ña yʉ”, sĩgʉ̃ ĩ yija, “Mani Ʉjʉ ĩ rotiado bajiroti gotiami Pablo”, yi masigʉ̃ yiguĩji ĩ. Ito bajiroti yigʉ yiguĩji gãji cʉni, “Espíritu Santo rotirise bʉsia yʉ”, ĩ yi masija. 38 “Dios oca gotigʉ meje ñami Pablo”, sĩgʉ̃ ĩ yija, ĩre cʉni tʉorʉ̃nʉbeja quena.

39 Tʉoya yʉ ñarã mʉa. Ado bajirojʉa mʉa yija quena: “Dios oca yʉ goti masiroca ĩ yire ãmoa yʉ”, mʉa yija quena. No gãjerã oca ĩna tʉobiti ĩna bʉsija, rẽore ma. 40 Ito bajibojarocati mʉa minijua ñari wijʉ gãjerãre rʉcʉbʉocõri sĩgʉ̃ ĩ bʉsiroca gãjerã bʉsire ma. No mʉa yisotirise dise rʉyabeto queno tʉoĩacõri mʉa bʉsija quena.

Mʉcana tʉdi Cristo catire gaye

15 “Masare masorocʉ goda ĩsiñi Cristo”, yi mʉare yʉ riasocatire itire tʉdi mʉa tʉoĩare ãmoa yʉ. Iti ocare iti rʉmʉjʉ boca ãmicãcʉ mʉa. Iti ocare boca ãmicõri Cristore tʉorʉ̃nʉa mʉa. 2 Mʉare yʉ riasocatire mʉa tʉorʉ̃nʉ jidicãbeja, Dios ĩ masoana ña mʉa ĩja. “Dios ocare tʉorʉ̃nʉrã ña gʉa”, yibojarãti iti ocare queno tʉorʉ̃nʉsamena mʉa ñaja, Dios ĩ masoana meje ña mʉa.

3 Oca bʉto ñasarise yʉ masiroca Dios ĩ yirere mʉare riasocʉ yʉ. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti, “Mani ñeñaro yirise waja goda ĩsiñi Cristo”, yi mʉare riasocʉ yʉ. 4 “Ĩre ĩna yujebojarocati ʉdia rʉmʉ bero mʉcana tʉdi catiñi Cristo”, yi mʉare riasocʉ yʉ. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti mʉare riasocʉ yʉ. 5 Tʉdi caticõri Pedrore goaĩoyijʉ Jesús. Ito bero ĩ cũana jʉa gʉbojeno ñarãre goaĩoyijʉ. 6 Ito bero gãjerã quinientos ñarã rẽto bʉsaro ĩre tʉorʉ̃nʉrãre goaĩoyijʉ Jesús. Ĩ goaĩoana jãjarã catiama maji. Gãjerãma godacoañi. 7 Ito bero Santiagore goaĩoyijʉ. Ito bero ĩ oca goti ucutoni ĩ cũanare ñarocõreti goaĩoyijʉ.

8 Ĩnare ĩ goaĩoja bero yʉre cʉni sʉsari goaĩoquĩ. Ĩna bajiro ñasagʉ meje ña yʉ. Ñasagʉ meje yʉ ñajare ĩna bero yʉre cʉni goaĩosʉsaquĩ ĩ. 9 Ĩ oca goti ucurona ĩ cũana rãca corocõ ñasagʉ meje ña yʉ. Iti rʉmʉ Cristore tʉorʉ̃nʉrãre queno yibiticʉ yʉ maji. Ĩ ñarãre yʉ ʉsirioro yi codejama ĩ oca yʉ goti ucuroca yibitiborʉ Dios. “Queno yʉ yigʉ ñajare yʉre beseñi Dios”, yi tʉoĩabea yʉ. 10 Yʉre ti maicõri yʉre beseñi Dios, ĩre yʉ moa ĩsitoni. Quenoguti Dios ĩ yʉre yijare ĩre queno moa ĩsia yʉ. Ito bajiri, “Bʉjato bajia. Ĩre besebojacʉ

yu”, yibeami Dios yure. Gãjerã Jesús ĩ cũana rẽto busaro Diore moa ĩsia yu. Ito bajibojarocati yumasi meje Diore moa ĩsia yu. Yure ti maicõri ĩre yu moa ĩsi masiroca yami Dios yure. 11 “Gãjerã rẽto busaro Dios oca muare riasocu yu”, yu yija no yibea iti. Ado robojua ña ñasarise. Dios ocare tuocõri Jesure tuorũnuyija mua. Itijua ña ñasarise.

Godabojarãti mucana tudi mani catire gaye

12 Gua Jesús ĩ cũana sĩgũ ruyabeto corocõ gotia gua. “Godabojaguti mucana tudi catiñi Cristo”, yi gotia gua. Muare ito bajiro gua yibojarocati, ¿no yija mua coriarã, “Godabojarãti mucana tudi catiya ma”, yati mua? 13 Godabojarãti tudi catire iti manija, Cristo cuni tudi catibitioru. 14 Tudi ĩ catibeja, ĩ oca gua riasobojarise ñe waja manoja. Ĩ tudi catibeja, ĩre tuorũnubojarãti ya mua. Ĩ manija ĩ manibojarocati ĩre tuorũnuboana mua. 15 Ĩ tudi catibeja, burãti Dios oca riasoboyija gua. “Tudi Cristo ĩ catiroca yiñi Dios”, yicãcu gua. Godana mucana tudi ĩna catibeja, Jesure cuni tudi ĩ catiroca yibitioru Dios. 16 Godana mucana tudi ĩna catibeja, ito bajiroti Cristo cuni tudi catibitioru. 17 Cristo tudi ĩ catibeja, ĩre tuorũnubojarãti ya mua. Ĩ manija ĩ manibojarocati ĩre tuorũnuboana mua. Mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsirocu godacõri ĩ tudi catibeja, seti cutirã ñaboana mani maji. 18 Ito bajiro iti bajija, Jesucristore tuorũnucõri godana jeame ũjuroju waboana ĩna. 19 Cristore tuorũnubojarãti tudi mani catibeja, ĩre tuorũnumena rẽtoro bojori bujarã ñaboana mani.

20 Ado robojua bajia: Cristo ĩ godabojarocati mucana tudi ĩ catiroca yiñi Dios ĩja. Ito bajiri ĩ ñami cajero godabojaguti mucana tudi catisuoru. Ína suoriti godana ñarocõti mucana tudi cati jedirã yirãji. 21 Adán ñayoru ĩ ñeñaro yirajuna suoriti godasuoñi adi sita gãna. Ito bajibojarocati Cristo tudi ĩ catirajuna suoriti godabojarãti tudi catirãji mani cuni. 22 Adán ñayoru janerãbatia ñari goda jedirã yirãji mani. Ito bajibojarocati Cristore tuorũnurã ñari ína suoriti mucana mani catiroca yigu yiguĩji Dios. 23 Dios ĩ ãmoro bajiroti mucana tudi catirã yirãji masa. Cristo ñami cajero godabojaguti mucana tudi catisuoru. Ija Cristo ĩ tudi ejaroca ĩre tuorũnugoana mucana tudi catirã yirãji. 24 Ito baji ñaroca adi ũmuari jediro yiroja. Ĩ wajana ñarocõreti rẽtocũgũ yiguĩji Cristo. Adi sita gãna ujarã, ito yicõri ũmacũju gãna ujarãre cuni rẽtocũgũ yiguĩji Cristo. Ito bajiro yicõri ĩre tuorũnurãre miojugu yiguĩji Cristo. “Ĩna Uju ñasagu ñatĩñama mu”, yirocu ĩ Jacu Diojuare ĩsigũ yiguĩji Cristo ĩre tuorũnugoanare. 25 Ĩ wajanare ĩ rẽtocũroto riojua Uju ĩ ñaroca yigu yiguĩji Dios Cristore. Ito bajiro ĩ baji ñare ãmoguĩji Dios. 26 Ĩ wajana ñarocõreti rẽtocũcõri masa ĩna godarise gaye itocõti gajanoagũ yiguĩji Cristo. Ito bajiri mucana tudi godare mano yiroja. 27 Dios oca tuti iti gotiro bajiroti jeyaro Uju ñarocure cũñi Dios Cristore. “Ĩ Jacu Uju ñami Cristo”, yireoni meje ña iti. Ĩ Jacujua jeyaro Uju ñarocure cũñi. 28 Co rumu ĩ wajana jeyarore, ito yicõri ujarã jeyarore cuni ĩnare rẽtocũgũ yiguĩji Cristo. Ito bajiro yicõri jeyarore rotigu ñagũ yiguĩji Cristo. Iti rumuti ĩ roti masitoni Dios ĩ jidicãrere tudi ĩsigũ yiguĩji Diore. Ito bajiro ĩ yijare Dios ĩre cũru jeyaro, dise ruyabeto Uju ñagũ yiguĩji.

29 “Godana mucana tudi catimenaji”, gãjerã ĩna yibojarise gaye muare goti masio ãmoa yu. ¿No yija, “Godana mucana tudi catimenaji”, yi tuoĩabojarãti idé guya mana godanare

yiari idé gu ĩsirã yati gãjerã? Godana mucana tudi ĩna catibejama, rocati bajiro ĩnare idé gu ĩsibojarãji ĩna.
30 Dios oca yu riasoja, buto guijosotia yure, jãjarã yure sĩa ãmorã ĩna cuníjare.
“Riti godana tudi catirã yirãji ĩja”, yi tuoĩacõri Dios oca riaso jidicãbea yu.
31 Riti muare gotia yu ñarã yu. Co rumu ruyabeto yure sĩa ãmorã cunísotiama ĩna. Riti bajia iti. Gaje riojo gotia yu muare. “Yu riasocatire tuocõri Cristore tuorũnuñi Corinto cuto gãna”, yi muare tuoĩacõri wanua yu. 32 Efeso cuto gãna yaiare bajiro guacõri yu tõbujaroca yicã ĩna. Godabojarãti mucana tudi mani catibeja, rocati Diore moa ĩsibocu yu. Ito yicõri tõbujabojaguti, ñe bujabitiboguja yu. Godana mucana tudi ĩna catibeja, Jesure tuorũnumena ĩna tuoĩado bajiro mani cuni tuoĩaja quenaboa. Ado bajiro yi tuoĩama ĩna: “Yoari mejeti godarã yirãji mani. Ito bajiri mani ãmoro bajiroti wanuruja mani, baruja mani, idiruja mani”, yi tuoĩabojama ĩna.
33 Ito bajiro ruo gotirãre tuorũnubesa. Ado bajirojua ya yu muare: “Ñeñaro yirã rãca mua baba cutija, queno yirã ñabojarãti ĩna bajiroti ñeñaro yirã yirãji mua cuni”, ya yu muare. 34 Tudi queno tuoĩa quenocõri quenarise riti yiya mua. Mua ñeñaro yirisere jidicãña. Mua coriarã Diore masirã meje ña mua. Mua bojo bujatoni ito bajiro ya yu.

Godabojarãti mucana tudi ĩna catire gaye

35 Ado bajiro yure seniĩarã yirãji gajea coriarã: “Godana ñabojarãti, ¿no bajiro tudi catirã yirãjida? Ito yicõri, ¿no bajiro ruju cutirã yirãjida ĩna?” yi yure seniĩarã yirãji gajea coriarã. 36 Ito bajiro yure seniĩarã queno tuoĩamena ñama ĩna. Ado robojua bajia: Aje mani oteja, joe gayeti jogaro yiroja. Ito bajibojarocati gudajubero gaye judi mujaroja. 37–38 Trigo ajeri, gaje ote ajeri mani oteja, rujagu meje otea mani. Mani oteja bero rujagu iti ñatoni Dios ĩ ãmoro bajiroti menigũ yiguĩji ĩ. Ote ajeri iti ñaro bajiroti iti judiroca yigu yiguĩji Dios. Maniama ajerigoti otea mani. Dios ñami iti judiroca yigu.
39 Mani catirã jeyaro ricati riti ruju cutia mani. Tite mua. Wai, waibucurã, wutirã, mani masa cuni ricati riti ruju cutia. 40 Ito bajiroti ũmacũju gãna cuni ricati ruju cutirãji. Mani adi sita gãna ricati ruju cutia mani. Mani adi sita ñarã quenari ruju, ruju cutia mani. Ũmacũju gãna cuni manire bajiro ruju cutibitibojarãti quenari ruju, ruju cutirãji ĩna cuni. 41 Ũmua gagu ĩ busurise bajirise meje busuami ñami gagu cuni. Ricati busuami. Ito bajiroti ñocõa cuni ricati busuama. Ĩna ñocõa comasi cuni ricati riti busuama. 42 Ito bajiroti bajirã yirãji mani. Godabojarãti mucana tudi caticõri ricati ruju cutirã yirãji mani. Sĩgũ godarure mani yujeja, ĩ ya ruju jogacoaro yiroja. Tudi catiroca Dios ĩ yija, tudi godare mano yiroja ĩre.
43 Sĩgũ godarure mani yujeja, jogari rujure yujea mani. Ĩ tudi catiroca Dios ĩ yija, seyori ruju, ruju cutigu yiguĩji. Queno ruju sẽogũre meje yujea mani. Ruju sẽobiti ruju yujea mani. Ito bajibojarocati tudi catiroca Dios ĩ yija, sẽori ruju, ruju cutigu yiguĩji ĩ.
44 Adi sita ñarã mani ruju cutirisere ĩna yujeja, jogari rujure yujerã yirãji ĩna. Ito bajibojarocati mani tudi catiroca Dios ĩ yija, jogabiti ruju bujarã yirãji mani. Adi sita ñarã jogari ruju, ruju cutia mani. Mani godabojarocati mani ya usiama godabetoja. Ũmacũju Dios tu ejacõri jogabiti ruju, ruju cutirã yirãji mani.
45 Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Cajero ũmugũ ñasuoru, Adán ñayoru Dios ĩ rujeoru ñayiju. Ĩ catiroca yiyiju Dios”, yi gotia Dios oca tuti. Adán bero gagu ñabojaguti ĩ rẽtoro ñasagu ñami

Cristo. Ĩ ñami mani catitĩñaroca yigu. 46 Adocãta mani ruju cutirise jogari ruju ña. Ito bajibojarocati ũmacũju Dios tu ejacõri jogabiti ruju bujarã yirãji mani. 47 Ũmugũ ñasuorure sitana rujeoyiju Dios. Ito bajiri adi sita gagu ñayiju ĩ. Ĩ bero gagu Cristoama ũmacũju gagu wadiru ñayiju. 48 Adi sita ñarã cajero ñasuoru sitana rujearu robo bajiro ruju cutia mani. Ũmacũju Dios tu mani waja ito gagu wadiru Cristo robo bajiro ruju cutirã yirãji mani. 49 Adi rumuri Adán ñayoru bajiro ruju cutia mani. Ito bajibojarocati Dios tu ejacõri Cristo bajiroti ruju cutirã ñarã yirãji mani ĩja.

50 Ado bajiro goti ãmoa yu ñarã yu muare: Adocãta mani ya ruju wiro, rí cuni ña manire. Ito bajiri ruju ũmacũju Dios ĩ rotiroju ña masibetoja. Adocãta mani ruju cutiri ruju yoari ñabetoja. Ito bajiri Dios rãca catitĩñarona ruju jogabiti ruju mani ruju cutija quena. 51 Gãjerã ĩna masibitire muare gotigu ya yu. Jeyaro meje godarã yirãji. Ito bajibojarocati mani sĩgũ ruyabeto ruju wasoarã yirãji mani. 52 Cajea mani yabi yiro bajiro ejaroti rujure wasoagu yiguĩji Dios. Ito bajiro bajiro yiroja susari rumu. Trompeta wame cutirica jutiraga oca ruyuro yiroja. Iti oca ruyuroca godana tudi catirã yirãji. Ito yicõri tudi godare mano yiroja ĩnare. Iti rumuri cati ruyarãre ĩna ya rujurire wasoagu yiguĩji Dios. 53 Mani ruju cutirise jogarise ña. Ito bajiri Dios rãca mani catitĩñatoni manire ruju wasoagu yiguĩji Dios. Adocãta mani ruju cutirise godacoaro yiroja. Ito bajiri tudi mani godabititoni mani ya rujure wasoagu yiguĩji Dios. 54–55 Adocãta mani ruju cutiri ruju godacoaro yiroja. Mucana tudi godabiti ruju Dios ĩ manire wasoaja, Dios oca tuti iti gotiado bajiroti rẽtaro yiroja. Ado bajiro gotia iti: Mani godarise jediroca yami Dios ĩja. Ito bajiri mucana tudi godamenaji mani. “Tõbujacõri goda wacu ya yu”, yi tuoĩa güire ma ĩja. 56 Ñeñaro yisotirã ñari godarã yirãji mani. Dios ĩ rotirisere cudimena ñari, “Ñeñaro yirã ña gua”, yi tuoĩa mani. Ñeñaro mani yirisere mani coe rotibeja godacõri, buto tõbujarã yirãji mani. 57 Ito bajibojarocati mani Uju Jesucristore mani tuorũnuja, ĩ godarena suoriti jeame ũjuroju mani waborere rẽtogũ yiguĩji Dios. Godabojarãti caticoarã yirãji mani. Itire tuoĩa wanucõri, “Queno ya Dios mu”, ya mani.

58 Ito bajiri Jesucristore tuorũnu jidicãbitiruja yu ñarã manire. Ito yicõri ĩre moa ĩsi jidicãbitiruja manire. “Ĩre mani moa ĩsija queno manire waja yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa mani. Ito bajiri mani Ujure mani moa ĩsija rocati meje moarã yirãji mani.

Gãjerãre ejabuarona mani niyeru miojure gaye

16 Gãjerã Jesure tuorũnurãre ejabuarona niyeru mua miojuroti gaye muare busigu ya yu adocãta. Jesure rũcubuorona ĩna minijua ñaroca, Galacia sita gãnare niyeru yu mioju rotiado bajiroti muare cuni niyeru mioju rotia yu. 2 Ado bajiro muare mioju rotia yu: Coji tujacãra rumu ruyabeto mua buja sosaro bajiroti jabetacã ĩsija quena. Itire miojucõri cojuti seoba. Ito bajiro mua yija, yu ejari rumu ñacãro yiroja. 3 Mua tu ejacõri niyeru ãmi warona mua beseanare, “Jerusalén gãnare niyeru ĩsitẽña”, yirocu ĩnare wa rotigu yiguja yu. Ito bajiri mua miojure gaye ãmi wacõri ito gãna Jesure tuorũnurã bojoro bujarãre ĩsirã yirãji ĩna. “Ãna ñama queno yirã. Ĩnare boca ãmiña mua”, yi papera uca ĩsigũ yiguja yu Jerusalén gãnare ĩna ĩo ejatoni. 4 “Ĩna rãca waruja yure”, yu yi tuoĩaja, ĩnare ũmatã wacu yiguja yu.

Warocu Pablo ĩ tuoĩare gaye

5 Adona wacõri Macedonia sitaju
ejagu yiguja yu. Itona wacõri mua cuto
Corintoju ejagu yiguja yu. 6 Yoari mua
rãca ñagũ yiguja gajea yu. Juebucu
ñarocõti mua rãca ñagũ yiguja gajea yu.
Ito bero gaje cuto yu wa masitoni yure
mani gaye yure mua ĩsi ejabuaja quena
ñaroja yure. 7 Ejori oca mua tu ti rẽta
ãmobea yu. Mani Uju ĩ ãmoja, yoari
mua tu ña ãmoa yu. 8 Ito bajibojagu ti
coji wabea yu maji. Adi cuto Efeso, iti
Pentecostés basa iti rẽtaja bero wacu
yiguja yu. 9 Ado ñacõa ãmoa yu maji.
Jãjarã yure ti tudirã ñabojarãti, Dios
oca yu riasoja jãjarã ñama queno tuo
ãmorã.

10 Timoteo mua tu ĩ ejaja, queno
boca ãmima ĩre. Mua rãca ĩ wanutoni,
ĩ tuoĩa oca jaibe yirona, queno ĩre boca
ãmima. Mani Ujure moa ĩsigũti ñami ĩ
cuni, yu robo bajiroti. 11 Ito bajiri ĩre
mua rũcubuore ãmoa yu. Ĩre bocatia
yu, ito yicõri Jesure tuorũnurã ĩ rãca
gãnare cuni. Ito bajiri mua tu ĩ ejaja, ĩre
ejabuaya, yure rẽta tigu ĩ ejatoni.

12 Mani yagu Apolosre gãjerã Jesure
tuorũnurã rãca ĩre josabojacu yu,
mua tu ĩ tigu watoni. Ito bajiro yu
yibojarocati “Adocãta yu ware ãmoguĩji
Dios”, yi tuoĩabeami maji. Ito bajiri,
“Yu ware quena”, ĩ yi tuoĩari rumu mua
tu tigu wacu yiguĩji ĩ.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

13 Queno tuoĩacõri ña yucãña mua.
Ito yicõri mani Uju Jesucristore tuorũnu
jidicãbesa mua. Ũmua seyoro queno
mua usi cuti ñaja quena. Ito yicõri tuoĩa
oca sẽoña mua. 14 Dise ruyabeto Diore
mua moa ĩsisotirise gãjerãre ti maicõri
ĩre moa ĩsija quena.

15 Acaya sita gagu Estéfanas ĩ ñarã
rãca cajero Dios oca yu riasocatire boca
ãmisuoquĩ ĩ. “Ito bajiroti bajicu”, yi
tuoĩarãji mua. Adi rumuri gãjerã Jesure
tuorũnurãre ejabuarona Diore moa
ĩsirã yama ĩna. 16 Ĩnare mua rũcubuo
cudire ãmoa yu. Ito yicõri no ĩna bajiro
Diore moa ĩsicõri mua rãca moarãre
mua rũcubuo cudire ãmoa yu. 17 Mua
ñarã Estéfanas, Fortunato ito yicõri
Acaico ĩna ejaja buto wanua yu. Sõju
ñacõri yure ejabua masibea mua. Ito
bajiri muare yiari yu tu ejacõri yure
ejabuama ĩna. 18 Mua oca sẽoroca ĩna
yiado bajiroti yu tu ejacõri yu oca
sẽoroca yama ĩna. Ito bajiro yirãre mani
rũcubuoja quena.

19 Asia sita gãna Jesure tuorũnurã,
“Quenajaro”, yi ñucama muare. Aquila
ĩ manojo Priscila ĩna ya wi minijuarã
cuni mani Ujure tuorũnurã ñari,
“Quenajaro”, yi ñucama ĩna muare.
20 Ado gãna manire bajiro Jesure
tuorũnurã, “Quenajaro”, yi ñucama
muare. Diore rũcubuorã ñari, “¿Ñati
mua?” yicõri gãmeri mua jababare
ãmoa yu.

21 Yumasiti, “Quenajaro”, yi uca ñuca
yu muare.

22 No mani Uju Jesucristore maimena
jeame ũjurouju warã yirãji. Mani Uju ĩ
tudi ejare ãmosacõa yu.

23 Mani Uju Jesure senia yu muare
queno ĩ yitoni. 24 “Jesucristore
tuorũnurã mua ñajare, muare buto tuo
maia yu”, yi ñuca yu muare. Itocõ ña.

Segunda carta de San Pablo a los

Corintios

Corinto cuto gãnare Pablo ĩ papera cõare gaye

1 Ñati yu ñarã mua. Yu robo bajiroti Jesucristore tuorũnurã ña mua cuni. Yu ña Pablo adi papera muare cõagũ. Jesucristo ocare yu goti ucutoni ĩ cũru ña yu. Dios ĩ ãmojare ito bajiro yure cũquĩ Jesucristo. Mua Corinto cuto gãna Diore rũcubuorã minijuasotia mua. Adi papera cõa yu muare. Mua Acaya sita gãnare cuni Diore rũcubuorã mua ñajare adi papera cõa yu. Mani yagu Timoteo rãca adi papera muare cõa yu. [2] Muare yiari mani Jacu Dios, ito yicõri mani Uju Jesucristore cuni seni ĩsia yu. Muare ĩna queno yitoni ĩnare senia yu. Mua ya usiju queno mua wanu quenatoni muare yiari ĩnare seni ĩsia yu.

Pablo ĩ tuoĩa bujatobitire gaye

[3] Mani Uju Jesucristo Jacure rũcubuoruja manire. Mani Jacu ñari manire ti maigũ yiguĩji Dios. Ito bajiri mani tuoĩa bujatobitibe yirocu mani rãca ñatĩñagũ yiguĩji ĩ. Ito bajiro bajigu ĩ ñajare ĩre rũcubuoa mani. [4] Diseju ruyabeto mani bujatobitija ĩ tuoĩarisena mani rãca ñatĩñagũ yiguĩji Dios. Ito bajiroti manire yigu yiguĩji Dios, "Gãjerã ĩna tuoĩa bujatobitija ĩnare ejabuajaro", yirocu. Mani tuoĩa bujatobitija manire Dios ĩ ejabuaro robo bajiro gãjerãre mani ejabuaja quena. [5] Mani ye waja buto tuoĩa bujatobisiju Cristo. Manire cuni tuoĩa bujatobitiroca yirã yirãji masa. Ito bajibojarocati Cristo ĩ goda ĩsiana mani ñajare mani tuoĩa bujatobitija, ĩ tuoĩarisena mani rãca ñatĩñagũ yiguĩji Dios. [6] "Jesucristore mua tuorũnuja, muare masogũ yiguĩji Dios", yi masare yu riasojare buto yu tuoĩa bujatobitiroca yama gãjerã. Ito bajiro yure ĩna yibojarocati masare yu riaso jidicãbititoni yure ejabuami Dios. Ito bajiri tuoĩa bujatobitigoru ñari mua tuoĩa bujatobitija muare ejabua masigũja yu. "Yu ñemecutiroca Dios ĩ yure yiado bajiroti mua ñemecutiroca yigu yiguĩji Dios", yi tuoĩa yu. [7] "Diore queno tuorũnurã ñama Corinto cuto gãna", yi tuoĩa yu muare. Yu tuoĩa bujatobitiado bajiroti tuoĩa bujatomena yirãji mua cuni. Ito bajibojarocati, "Yure ĩ ejabuado bajiroti muare cuni ejabuagu yiguĩji Dios", yi tuoĩa yu. "Diore jidicãmena yirãji ĩna", yi tuoĩa yu muare.

[8] Tuoya yu ñarã mua. "Asia sitaju ñagũ jaje oca josarise gaye rẽtañi Pablo", mua yi tuoĩare ãmoa yu. Ado bajiro bajicu. Itoju buto tuoĩa bujatobiticu yu. "Ñemecutiado ma yu", yi tuoĩacu yu. "Catigu yigуja yu", yi tuoĩare manicu yure. [9] "Pablore sĩana mani", ĩna yire masicãcu yu. "Yure ĩna sĩaroti yumasiti camota masibea yu", yi tuoĩacu yu. Ito bajiro rẽtacu yure, Diore riti yu tuorũnutoni. "Dios ñami godarãre mucana tudi catiroca yigu. Ito bajiri ĩ sĩgũti ñami yure maso masigũ", yu yi masitoni, ito bajiro rẽtacu yure. [10] Yure ĩna sĩa ãmobojarocati yure queno ejabuaquĩ Dios. Ito bajiri yure sĩa masibiticã ĩna. "Ito bajiro riti yure ejabuasotigu yiguĩji Dios", yi tuoĩa yu. Yu tuoĩarise Diore riti ña yure. "Yure ejabuasotigu yiguĩji Dios", yi tuoĩa yu. [11] Yure yiari Diore seni ĩsiña. Ito bajiro yure mua ejabuare ãmoa yu. Ito bajiro mua yija queno yure ejabuagu yiguĩji Dios. Mua jãjarã yure seni ĩsirena suoriti yure ejabuagu yiguĩji Dios. "Pablore queno ejabuami Dios", yi ti masicõri jãjarã masa, "Queno ya Dios mu", yirã yirãji ĩna ĩre.

Corinto cutoju Pablo ĩ wabitire gaye

12 Gaje gaye tuoĩacõri wanua yu. Ado
bajiro bajia iti yu wanurise. “Dios ĩ
ãmoro bajiro masare queno yicu yu”,
yi tuoĩacõri wanua yu. “Masare ruogu
meje ña yu. Corinto cuto gãna rãca
ñagũ ĩnare queno Dios oca riasocu yu”,
yi tuoĩa yu. Yure queno yicõri, gãjerãre
yu queno yi masiroca yiñi Dios. Yu
masirisena meje ito bajiro yicu yu.
Dios ĩ masirisena ito bajiro yicu yu.
13 Adi papera yu ucarise riojo gotia yu.
Ruore ocana meje muare uca yu. Mua
tuo masirotire uca yu. Ito bajiri queno
mua tuo masi jeore ãmoa yu. 14 Ado
yu yirisere queno tuo masi jeobea mua
maji. “Ado bajiro bajigu ñami Pablo”,
queno yi masi jeobea mua maji. Yure
mua queno masija, mani Uju Jesucristo
ĩ tudi ejari rumu, “Guare queno riasoquĩ
Pablo”, yi tuoĩa wanurã yirã yirãji mua.
Muare ito bajiroti wanugũ yiguja yu
cuni. “Queno cudirã ñama ĩna”, muare
yi tuoĩacõri queno wanugũ yiguja yu.
15 “Yure wanurã yirãji”, yi tuoĩacõri,
“Juaji ĩna tu tigu waruja yu”, yi tuoĩa
yu muare. Ito bajiri juaji yure ti wanurã
yirãji mua. 16 Ado bajiro tuoĩacu yu:
“Macedonia sitaju wacu, ĩnare ti rẽta
wacuja yu. Mucana tudi wadigu ĩnare
ti rẽta wadicuja yu”, yi tuoĩacu yu.
“Ĩna tu ejacõri, Judea wame cutiri
sita yu ejatoni yure ejabuarã yirãji
ĩna”, yi tuoĩacu yu muare. Ito bajiro
tuoĩabojaguti mua tu eja masibiticu yu.
17 Mua tu yu eja masibejare, “Buguti
yami Pablo”, yure mua yire tuoa yu.
Diore masimena ĩna ruoro bajiro yibea
yu. “Ito bajiro yigu ya yu”, yibojaguti
gajero bajiro yigu meje ña yu. “Ado
bajiro yicuja yu”, yu yija ñaro bajiroti
yiguja yu itire. 18 Mani Jacu Dios riojo
gotigu ñami. Yu cuni riojo gotigu ña.
“Ado bajiro yicuja”, yu yija, gajero
bajiro yibea yu. “Ito bajiro bajigu ñami”,
yi tuoĩaguĩji Dios yure. 19 Jesucristo
Dios Macure cudigu ñari ito bajiro ya
yu. Yu Pablo, Silvano cuni, Timoteo
cuni, Jesucristo gayere muare goticu
gua. “Ado bajiro yicuja yu”, Cristo ĩ
yija, ito bajiroti yiyiju. Riojo gotisotiyiju
ĩ. 20 “Ado bajiro queno masare yicuja
yu”, Dios ĩ yire, ĩ Macu Jesucristona
suoriti rẽtayiju iti. Itire masicõri, “Ĩ yiro
bajiroti yisotigu yiguĩji Dios”, yi wanua
mani. Ito bajiro mani tuoĩaja, Diore
rũcubuorã ya mani. 21 Jesucristore mani
tuorũnu jidicãbeto yigu ñami Dios. Ĩ
ñarã mani ñaroca yami Dios. Jesucristo
oca mani gãjerãre gotitoni manire cũñi
Dios. 22 “Dios ñarã ñama ĩna”, gãjerã
ĩna manire yi ti masiroca ĩnare yigu
ñami Dios. Mani ya usiju Espíritu Santo
queo sãñi Dios. Ito bajiro ĩ yija, “Ĩ ñarã
ña mani”, yi tuoĩa mani ĩja. “ ‘Masare
queno yicuja yu’, ĩ yiado bajiroti manire
queno yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa mani.
23 “Yu tiro riojo ĩna bojobe yirocu ĩna
tu wabitiruja yure”, yi tuoĩacõri mua tu
wabiticu yu maji. “Diore queno cudibea
mua”, yi ãmobiticu yu. Ito bajiri muare
tigu wabiticu yu maji. Riojo muare yu
gotibeja cuni, “Tuoĩa bujatobitijaro ĩ”,
Dios ĩ yija cuni quena ñaboroja yure.
24 “Ado bajiro Diore rũcubuore ña iti”,
muare yi roti ãmobea yu. “Diore queno
tuorũnurã ñama ĩna”, yi tuoĩa yu muare.
Mua bojori bujaroca yi ãmobea yu. Buto
busa wanu quenajaro ĩna, yirocu muare
riasoa yu.

2 Itire tuoĩagũ, “Ĩna bojori bujabe
yirocu ĩna tu tigu wabea yu”, yi
tuoĩacu yu. 2 Mua bojori bujaroca yu
yija, mua sĩgũjuama yu wanuroca yigu
maniboguĩji. Mua ña yu queno wanu
quenaroca yirã. Ito bajiri mua bojori
bujaroca yi ãmobea yu. 3 Mua bojori
bujabe yirocu mua tu wabiticu yu.
Papera riti muare cõacu yu maji. Mua
tu yu ejaroto riojua oca queno ãmogũ,
“Ado bajiro mua yire ãmoa yu”, yi

papera cõacu yu muare. Mua tu ejacõri mua bojori bujare ti ãmobea yu. Mua tu ejacõri mua wanura ti ãmoa yu. “Yu wanuja ticõri, wanurã yirãji ĩna cuni”, yi tuoĩa yu. Ito bajiri mua tu yu waroto riojua oca quenogũ muare papera cõacu yu. 4 Iti rumu iti muare papera cõagũ buto tuoĩacu yu. Yu ya usiju bojori bujacõri, buto oticu yu. Mua bojori bujajaro, yirocu meje iti muare papera cõacu yu. “Manire ti mai ñañi Pablo”, mua yi masitoni muare papera cõacu yu iti rumu.

Ñeñaro yire ãcabojoya, Pablo ĩ yire gaye

5 Mua wato gagu ñeñaro ĩ yire tuoĩacõri bojori bujacu yu. Yu sĩgũ meje bojori bujacu. Ĩ ñeñaro yire ticõri bojori bujana mua cuni. Buto busa ĩ bujatobitiroca mua yire ãmobea yu. 6 Minijuacõri ĩ ñeñaro yire waja ĩ tuo bujatobitiroca yiyija mua. Ito bajiro yicõri ĩre bucõayija mua. Itocõti ĩ bujatobitiroca mua yire ãmoa yu. 7 Ito bajiri adocãta ĩ ñeñaro yirisere mua ãcabojore ãmoa yu. “Mu ñeñaro yirise mure ãcabojoa gua. Mucana gua rãca mu ñare ãmoa gua ĩja”, ĩre yi mua baba cutire ãmoa yu. Ito bajiro mua yibeja, yoari bojori bujacõri Cristore suya jidicãgũ yiguĩji gajea. 8 Ito bajiri mucana ĩre mua ti maire ãmoa yu. “Gua rãca mu ñare ãmoa gua”, yi ĩre mua baba cutire ãmoa yu ĩja. 9 Iti rumuju iti gaye muare papera cõacu yu. “Yu rotirise ĩna cudi jeoja ticuja yu”, yi tuoĩacõri papera cõacu yu muare. 10 Ĩ ñeñaro yirise mua ãcabojoja, yu cuni ĩre ito bajiroti ãcabojogu yiguja yu. Iti rumu ĩ yure ñeñaro yibojarocati, ito bajiro yicuja yu, sĩgũre bajiro mua tuoĩa wanutoni. Ito bajiro ya yu Cristo ĩ tiro riojo. 11 “Sĩgũre bajiro mani tuoĩabitiroca yi ãmoami rũmúa uju Satanás manire”, yi tuoĩa mani. Ito bajiri sĩgũre bajiro tuoĩacõri mani gãmeri ãcabojoja quena. Ito bajiro mani yija, manire rẽtocũ masibiquĩji Satanás.

Troas cuto ejacõri Pablo ĩ bujatobitire gaye

12 Gaje gaye muare goti ãmoa yu. Ado bajiro bajia iti. Troas wame cutiri cuto ejacõri queno Cristo oca masare riasocu yu. “Guare gotibesa”, yibiticã masa. Queno yure boca ãmicã ĩna. Ito bajiri Jesucristo ĩ ejabuarisena suoriti masare queno riaso masicu yu. 13 Masare queno riasobojagu ti yu ya usiju buto tuoĩacu yu. Mani yagu Titore ti bujabiticõri yu ya usiju buto tuoĩacu yu. Ito bajiri Titore ãmarocu ĩnare ware goticõri Macedonia sitaju wacu yu.

Cristore mani tuorũnuja rẽtocũrã mani ñaroca Dios ĩ yire gaye

14 Jesucristore tuorũnucõri yu ñeñaro yirisere rẽtocũ masia yu. Ito bajiro yu baji ñaroca Jesucristo rãca yu baba cuti wanuroca yiñi Dios. Ito bajiro Dios ĩ yijare, “Queno ya Dios mu”, ya yu ĩre. Adi rumuri no yu riaso ucurijuti, Jesure masa ĩna tuorũnuroca yami Dios. Suti quenarise iti suti bataro bajiro coju ruyabeto Dios oca bata ejaro ya. 15 “Masa ĩna ñeñaro yirise waja goda ĩsigũ yami yu Macu”, yi ticõri wanuyiju Dios. Jesucristo oca masare mani riasoja ticõri, manire wanuagũ yiguĩji Dios. Coji ruyabeto masare mani Dios oca riasoja, masa jeyaro ĩ oca masirã yirãji. Jeame ũjuroju warona cuni, jeame ũjuroju ĩna wabore ñaroca Dios ĩ masoana cuni ĩ oca masirã yirãji ĩja. Masare Dios oca mani riasoja queno sutiro bajiro bajia ĩre. Ito bajiro masare mani gotija ticõri, wanugũ yiguĩji Dios. 16 Jeame ũjuroju waronare Dios oca yu riasoja, ũnirise queno suti quenabiti robo bajia ĩnare. Jeame ũjuroju ĩna wabore ñaroca Dios ĩ masoana ĩ oca yu riasoja, ĩnareama

queno sʉti quenaro robo bajiro bajia. “Dios ocare yʉ tʉorʉ̃nʉja catitĩñagʉ̃ yigʉja yʉ”, yi tʉoĩama ĩnama. Yʉre Dios ĩ ejabʉabejama ĩ oca gotiado ma yʉ. 17 Niyeru bʉjarona riti masare Dios oca riasorã jãjarã ñama ĩna. Dios oca ñasarise meje riasoama ĩnaõna. Riojo meje riasoama ĩna. Ĩna ãmoro bajiroti riasobojama. Ĩnare bajiro meje riasoa yʉama. Dios ĩ tiro riojo queno tʉoĩacõri masare riasoa yʉ. Cristo oca yʉ riasotoni Dios ĩ cũrʉ ña yʉ. Ĩ oca queno masare riasoa yʉ. “Queno masare riasoami Pablo”, yi tiguĩji Dios yʉre.

Ado bajiro bajia mame oca, Pablo ĩ yire gaye

3 Yʉre queno bʉsijaro, yirocʉ meje iti gotia yʉ mʉare. “Ãni ñami queno Dios oca riaso masigʉ̃”, yi gãji ĩ papera ucaja, “Gʉare ĩogʉ̃ yiguĩji Pablo”, ¿yire masiati mʉa? Yʉre masicã mʉa. Ito bajiri mʉare ĩoado ma yʉ. Gãjerã ĩre boca ãmitoni, “ ‘Ãni ñami queno Dios oca riaso masigʉ̃’, manire yi uca rotigʉ yiguĩji Pablo”, ¿yire masiati mʉa? “Queno Dios oca riaso masiami”, yi masicãrãji masa yʉre. 2 Ado bajiro bajia: Mʉa ñeñaro yirisere jidicãcõri gaje mʉa wasoaja ticõri, “Dios oca ĩnare queno riasoñi Pablo”, yi tʉoĩarã yirãji masa jeyaro. “Pablo ĩ riasore tʉorʉ̃nʉcõri gaje wasoañi ĩna”, yi ti masirã yirãji masa mʉare. 3 Mʉa tʉ gãna masa, “Ito bajiro bajirã ñama ĩna”, yi ti masirã yirãji ĩna mʉare. “Pablo ĩ riasore tʉorʉ̃nʉcõri gaje tʉoĩare wasoañi ĩna”, yi masa ĩna tire ãmoguĩji Cristo. Ito bajiro ĩna yi masitoni papera cõabisĩ Cristo ĩnare. Gʉ̃ta jãina ucacõri cʉni ĩnare cõabisĩ ĩ. Ado bajirojʉa bajia: Mʉa ya ʉsijʉ Espíritu Santo queo sãñi Dios catitĩñagʉ̃. Ito yicõri gaje tʉoĩare wasoañi Dios mʉare. Ito bajiro yiñi Dios, “Cristo ñarã ñama ĩna”, yi masa ĩna mʉare ti masitoni.

4 Masare Dios oca yʉ riasoja, Jesucristo ĩ ejabʉarisena ito bajiro riasoa yʉ. Ito bajiri, “Masare queno riasoa yʉ”, yi tʉoĩa yʉ Dios ĩ tiro riojo. 5 Ito bajiro yibojagʉti, “Yʉrio yʉ masirise masare riasocʉ yʉ”, yibea yʉ. Ado robojʉa bajia: Dios ĩ ejabʉarisena riti masare queno riaso masicʉ yʉ. 6 Dios ñami ĩ ye yʉ tʉo masiroca yigʉ. Ito bajiri Dios oca ĩ mame wasoare goti rẽtobu masia yʉ. “No yʉ rotirisere cʉdi jeobicʉti ĩ godaja jeame ʉ̃jʉrojʉ wacʉ yiguĩji”, yi gotia bʉcʉ oca. Mame oca ĩ wasoare bʉcʉ oca ucare bajiro meje bajia. Mame oca ĩ wasoareama ado bajiro bajia: “No Espíritu Santore boca ãmirã yʉre cʉdi masirã yirãji ĩna”, yi gotia Dios oca mame ĩ wasoare. “Espíritu Santona sʉoriti catitĩñarã yirãji ĩna”, yi gotia Dios oca.

7 Jane mejejʉ ĩ rotirise jidicãyijʉ Dios Moisés ñayorʉre. Ĩ rotirise gʉ̃ta jãirijʉ ucare ñayijʉ. Iti ĩ ĩsiri rʉmʉ bʉto guijorise rãca ejayijʉ. Ado bajiro bajiyijʉ iti: Dios rotirise boca ãmicõri Moisés ya rio bʉto yoyijʉ. Bʉto ĩ ya rio iti yojare ĩ ya rio ti masia mano bajiyijʉ Israel sita gãnare. Ĩ ya rio bʉto yobojagʉti yoari mejeti mʉcana yo jidicãsʉoyijʉ. Dios rotirisere cʉdi jeo masibiticõri bojori bʉjayijarã ĩna. “Goda warã ya mani”, yire masiyijarã ĩna. 8 Espíritu Santo quedi sãja ecoana mani ñajare ñeñaro mani yirisere ãcabojorʉ Dios. Ito bajiri, “Bʉcʉ oca rẽto bʉsaro ñasarise ña mame oca Dios ĩ wasoare”, yi tʉoĩa mani. 9 Bʉto guijorise rãca bʉcʉ oca iti ejabojarocati iti oca queno cʉdi jeo masibisijarã masa. Itire cʉdi jeo masibiticõri, “Godarã ya mani”, yiyijarã ĩna. Bʉcʉ oca rẽto bʉsaro ñasarise ña mame oca Dios ĩ wasoare. Mame oca ĩ wasoarena ado bajiro gotiami Dios: “No Espíritu Santo quedi sãja ecogʉ ñe seti macʉ ñami ĩ”, yi gotiami Dios ĩ ocana. 10 Jane

mejeju Moisés ñayoru ĩ rotirise buto rũcubuoyijarã masa. Buto iti rũcubuore ñabojarocati, rẽtoro rũcubuore ña mame oca Dios ĩ wasoare. Moisés ñayoru ĩ rotigore jedi wayiju ĩja. Ito bajiri mame oca Dios ĩ wasoare ña buto mani rũcubuoroti. 11 Moisés ñayoru ĩ rotirise buto rũcubuore ñabojaroti yoari sejabisiju. Mame oca Dios ĩ wasoareama jedibeto yiroja. Ñatĩñaro yiroja. Mame oca Dios ĩ wasoare mani tuorũnuja, catitĩñarã yirãji mani. Ito bajiri bucu oca rẽtoro ñasarise ña mame oca Dios ĩ wasoare.

12 "Buto ñasarise ña Dios oca", yi tuoĩa yu. Ito bajiri güigu meje Dios oca masare buto riasoa yu. 13 Moisés ñayoru bajiro meje bajia yu. Dios rãca ĩ busija bero ĩ ya rio sayana camotayiju Moisés ñayoru. Ĩ ya rio yorise iti jedi waja tibe yirocu camotayiju Moisés ñayoru. 14 Jane mejeju cuni Dios oca tuorũnu ãmobisijarã judio masa. Ito bajiri ĩ oca tibojarãti tuo masibisijarã. Adi rumuri cuni ito bajiroti bajicõama ĩna. Moisés ñayoru ĩ ucare ĩna tibojaja cuni tuo masibeama ĩna. Cristore tuorũnurã riti Dios oca ticõri ti masiama ĩna. 15 Ito bajiri Cristore tuorũnubiticõri Dios ocare tuo masibeama judio masa. Ito yicõri Moisés ñayoru ĩ ucare riasotibojarãti itire tuo masibeama ĩna maji. 16 No mani Uju Jesucristore boca ãmigũti, Dios ocare tuo masigũ yiguĩji. 17 Jesucristo mani Uju, ito yicõri Espíritu Santo cuni coro bajiroti bajirã ñama ĩna. Ito bajiri Espíritu Santo quedi sãja ecoana ñari, "Jesucristore mani tuorũnuja, catitĩñarã yirãji", yi tuoĩa mani. "Moisés ñayoru ĩ rotirise yu cudija, yure masogũ yiguĩji Dios", yi tuoĩabea mani. 18 Jesucristore tuorũnurã ñari, "Ĩti ñami rẽtoro quenagũ", yi tuo masia mani. Itire tuo masicõri ĩre riti tuoĩa mani. Ito bajiro ĩre tuoĩasoticõri co rumu ruyabeto buto busa ĩre bajiro baji waju mani. Espíritu Santo quedi sãja ecoana ñari Jesucristo bajiro mani baji waroca yami.

4 Yure ti maicõri ĩ oca masare yu riasotoni yure cũñi Dios. Ito bajiro yure ĩ yija, oca sẽoa yu. Ito bajiri ĩ oca riaso jidicãbea yu. 2 "Ruore ocana meje masare Dios oca ñasarise riasocuja yu", yicãcu yu. Yumasi yu tuoĩa rujeore meje riasoa yu. Dios oca iti riasoro bajiroti riasoa yu masare. Dios ĩ tiro riojo ñasarise riti riasoa yu masare. Ito bajiri, "Riojo ñasarise masare riasoami Pablo", yi masi jedirãji masa yure. 3 Jãjarã ñama Cristo oca yu riasoja, tuo masimena. Ĩ oca ĩna tuo ãmobejare, ĩna tuo masiroca yibeami ĩ. Ito bajiri ĩ oca tuorũnubiticõri jeame ũjuroju warona ñama ĩna. 4 Cristore ĩna tuorũnubeja, ĩna tuoĩa wisaroca yami Satanás wame cutigu. Ĩ ñami adi macãrucũro ñeñaro yirã uju. Cristo rũcubuoru ĩ oca quenarisere ĩna tuorũnure ãmobeami Satanás. Dioti ñami Cristo. Ito bajiri ĩ ocare ĩna tuo masime yirocu ĩna tuoĩa wisaroca yiñi Satanás. 5 Masare yu riasoja, yumasi gaye meje riasoa yu. "Jesucristo ñami mani Uju", yire oca riasoa yu masare. Cristore tuo maicõri ĩre moa ĩsigũ ña yu. Ĩre cudicõri ĩ oca muare riasoa yu, quenarise muare ejatoni. 6 Adi macãrucũro rujeo wacu, "Rãitĩaroju busuya", yigoru ñami Dios. Ĩti ñami ĩ ocare mani ya usiju tuo masiroca yigu. Ito bajiri, "Rũcubuoru ñami Cristo", yi tuoĩa mani. Cristore ti masicõri, "Ĩ robo bajiro rũcubuogu ñami Dios", yi tuoĩa mani.

Cristore tuorũnucõri queno ñare gaye

7 Gua ĩ cũana ñasarã meje ña. Ĩ ocaju ña rẽtoro ñasarise. Yu masirisena meje masare ĩ oca riasoa yu. Buto tuoĩa masigũ meje ña yu. Ito bajiri yu riasoja tuocõri, "Dios ĩ masirisena queno riasoami Pablo", yi ti masiama

masa yure. 8 Masare Dios oca yu riasoja, coji meje tuoĩa bujatobiticu yu. Ito bajiro tuoĩa bujatobitibojagu ti Dios ocare riaso jidicãbea yu. “¿Disejua yisagu yigujada yu?” yi tuoĩare jaia yu cojirea. Ito bajibojagu ti bojori bujabea yu. 9 Jãjarã yure ti tudirã ñabojarocati Dioama yure jidicãbeami. Coji meje yure ñeñaro yicã masa. Ito yicõri yure jacaju tumecãcõacã masa. Ito bajiro yure ĩna yibojarocati mucana tudi wumu rũgũcõri masare Dios oca riaso ucucu yu. 10 No yu wa ucuroju ñama masa coriarã yure sĩa ãmorã. Jesure ĩna sĩado bajiroti yure cuni sĩa ãmoama masa. Yure ĩna sĩame yirocu tirũnusotiami Jesús yure. Yure ĩ tirũnuja ticõri, “Catigu ñami Jesús. Ĩ ñarãre queno tirũnuami”, yi tuoĩama masa. 11–12 Jesús oca yu riasojare, coriarã masa sĩa ãmosotiama yure. Yure ĩna sĩa ãmobojarocati Jesuama yure tirũnuami. “Catigu ñami Jesús. Ito bajiri ĩ ñarãre tirũnuami ĩ”, yi muare yu riasojare, yure sĩarona cuníama masa. Ito bajiro ĩna yibojarocati Dios oca riaso jidicãbea yu. Jesure tuorũnucõri, mua catitĩñare ãmogũ muare riasoa yu.

13 Dios oca tutiju ado bajiro gotiami sĩgũ: “Diore tuorũnua yu. Ito bajiri ĩ oca masare gotia yu”, yi gotiami sĩgũ Dios oca tutiju. Ito bajiro tuoĩa yu cuni. Diore tuorũnucõri ĩ oca riaso jidicãbea yu. 14 Yure masa ĩna sĩa ãmoja güibea yu. Mani Uju Jesucristo ĩ godabojarocati mucana tudi ĩ catiroca yiñi Dios. Ito bajiri Jesús yagu ñari, “Yu tudi catiroca yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa yu. “Mua rãca cocati ĩ ñaroju ũmacũju manire ãmi wacu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa yu. 15 Quenarise gaye mua boca ãmitoni ito bajiro jeyaro rẽtacu yure. Jãjarã Jesucristore tuorũnujaro, yirocu ĩ oca riasoa yu. “Manire ti maicõri manire queno yami Dios”, yi warã yirãji masa jãjarã busa. “Mu ña rẽtoro rũcubuoru”, yi rũcubuo warã yirãji masa jãjarã busa Diore.

16 Itire masicõri oca sẽoa yu. Jesús oca riaso jidicãbea yu. Yu ya ruju bucua jedi wabojarocati yu ya usijuama oca sẽo ña yu. Co rumu ruyabeto yu oca sẽoroca yami Dios. 17 Adi sita ñagũ yu bujatobitire ñabojarocati yoari mejeti tuoĩa wanu quenagũ yiguja yu. Yu tuoĩa bujatobitire ñaja yure queno yigu yiguĩji Dios. Ĩ rãca yu catitĩñaroca yure queno yisotigu yiguĩji Dios. Masare riasogu yu tuoĩa bujatobitire waja yure queno yigu yiguĩji Dios. 18 Ito bajiri yu tuoĩa bujatobitire itire buto tuoĩa yibea yu. Ũmacũju Dios queno ĩ yirotijuare buto tuoĩa yu. Mani ya ruju ñatĩñaroti meje ña. Ito bajibojarocati mani ya usijuama ñatĩñaroti ña. Ito bajiri ũmacũju Dios queno ĩ yirotijuare buto tuoĩa yu.

5 “Ado mani reco ñari ruju godaroca gaje mama ruju wasoagu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa yu. Ĩ masirisena mama ruju wasoagu yiguĩji manire. Mama ruju manire ĩ wasoaja, tudi godabiti ruju ñaro yiroja iti ruju. Ito bajiri catitĩñarã yirãji mani, manire ĩ queno yurajuju. 2 Adi sita ñarã buto Dios tu ware tuoĩa mani. “Mama ruju Dios ĩ wasoara rujuna ña ãmoa yu”, yi tuoĩa yua mani adi sita ñarã. 3 Co rumu Dios tu ejacõri mama rujuna ñarã yirãji mani. Ito bajiri, “Yu ya usi mama ruju ña yure”, yirã yirãji mani Dios tu ejacõri. 4 Adi sita ruju cuti ñarã tuoĩa oca jaia mani. Ito yicõri tuoĩa bujatobea mani. Goda ãmobitibojarãti ũmacũju ñari rujure ãmoa mani. Dios ĩ ñaro godaya manoju ña ãmoa mani. 5 Queno tuoĩacõri manire queno rujeoñi Dios. Gaje ruju wasoarã mani ñatoni manire rujeoñi ĩ. Espíritu Santo queo sãñi Dios mani ya usiju. Ito bajiro ĩ yijare, “Jeyaro Dios ĩ gotire ito bajiro riti rẽtaro yiroja”, yi tuoĩa mani.

6 Itire masicõri oca sẽosotia yu. Adi sita ruju, ruju cutigu ñari mani Uju

Jesucristo tu wa masibea yu maji.
Ito bajiri ija rẽtaroti gayere tuoĩa
yugu wanua yu. 7 Ija rẽtaroti gaye
tibitibojagu ti, Cristore tuorũnucõri, “Ito
bajiro rẽtaro yiroja”, yi tuoĩa yu. 8 Ito
bajiro tuoĩagũ ñari oca sẽoa yu. Yu
godarotire güibea yu. Yu godaroti gaye
tuoĩagũ wanua yu. Mani Uju Jesucristo
tujua ñagũ wa ãmoa. 9 Adi sita yu ñaja
cuni, ũmacũju yu ñaja cuni Dios ĩ ti
wanurise riti yi ãmoa yu. Disejua gaje
ñasarise ma yureama. Dios ĩ ti wanurise
riti yi ãmoa yu. 10 Ado bajirojua bajia:
Co rumu rotira cumuro Cristo ĩ rujiro
riojo masa jeyaro rũgõrã yirãji ĩ riojo.
Iti rumu mani ñeñaro yigore, mani
quenaro yigore cuni manire waja yigu
yiguĩji Cristo. Ito bajiro yicõri manire
besegu yiguĩji Cristo.

Cristona suoriti oca ma manire, yire gaye

11 Itire masicõri ĩre güi rũcubuoa yu.
Ito bajiri Cristore masa ĩna tuorũnure
ãmogũ ĩnare gotisotia yu. “Yure
rũcubuocõri queno masare riasoami
Pablo”, yi masiguĩji Dios yure. Mua cuni
ito bajiro mua yi masire ãmoa yu. 12 Iti
muare yu gotija, yure ti wanure ãmogũ
meje ya yu itire. Ado bajirojua bajia:
Yure busiturãre mua cudi masitoni, yu
yigore muare queno goti rẽtobua yu.
Yure oca menirã ĩna ñama, “Gãjerã
rẽtoro ñasarã ña gua”, yibojarãti
quenarise tuoĩamena. “Ñasarise masare
oca riasoñi Pablo”, yure mua yire
ãmoa yu. 13 “Queno tuo masibicu ñami
Pablo”, masa ĩna yure yibojaja cuni,
no yibea yure. Diore rũcubuojaro ĩna,
yirocu masare riasoa yu. “Buto masigũ
ñami Pablo”, masa ĩna yure yibojaja
cuni, no yibea yure. Mua queno ñatoni
muare Dios oca riasoa yu. 14 “Yure
maiami Cristo”, yicõri ĩre cudi ãmoa
mani. Manire buto ti maiami Cristo.
Ito bajiri mani ñeñaro yirise waja,
waja yi ĩsigũ godañi ĩ. Mani ñeñaro
yirise waja tuoĩa bujatobisĩ Cristo. Ito
bajiri mani ãmorise yirãona Cristo ĩ
ãmorisejuare yiruja manire. 15 Yure
cudijaro ĩna, yirocu manire goda ĩsiñi
Cristo. Ito bajiri adi rumuri cuni Cristo
ĩ ãmoro bajiroti yi ñasotia mani. Ĩti
ñami godabojagu ti mucana tudi catiru.
Manire yiari ito bajiro yiñi ĩ. 16 Gãjire
tibojarãti, “Ito bajiro tuoĩami ĩ ya
usiju”, yi masibea mani. Ito bajiri Diore
masimena gãjerã ñeñaro ĩna tuoĩaro
bajiro tuoĩabea maniama. Cristore yu
masiroto riojua, “Yu roboti adi sita
gagu ñaguĩji ĩ cuni”, yi tuoĩabojacu yu.
Ĩre masicõri gajero bajiro tuoĩa yu ĩja
Cristore. 17 No Cristore tuorũnugũti ĩ
ñeñaro tuoĩarise jidicãcõri gaje tuoĩare
wasoagu yiguĩji. Ĩ ñeñaro yirisere
jidicãcõri mucana itire yi ãmobiquĩji ĩ.
Gaje ĩ tuoĩarise wasoacõri quenarise riti
yi ãmoguĩji ĩja.

18 Dios ñami mani tuoĩarise wasoagu.
Iti rumuju ĩ wajana ñabojarocati
Jesucristo ĩ goda ĩsirena suoriti ĩ ñarã
mani ñaroca yiñi Dios. “Dios rãca oca
quenocõri ĩ rãca baba cutiya mua”,
masare mani yitoni manire cũñi Dios.
19 Ado bajiro bajia: Jesucristo ĩ goda
ĩsirena suoriti mani ye waja oca quenoñi
Dios. Ĩ ñarã mani ñaroca yiñi ĩ. Mani
ñeñaro yirise ãcabojacõri, “Ñe seti
mana ñama ĩna ĩja”, yiyiju Dios. “Oca
quenoñi Dios”, yu yitoni yure cũñi ĩ.
20 Muare yu goti rẽtoburisena suoriti
muare busiami Dios. Cristo oca goti
ĩsiri masuti ña yu. Cristore goti ĩsiri
masu ñari, ado bajiro muare josa yu:
“Dios rãca oca quenoña mua”, yi josa
yu muare. 21 Cojireama ñeñaro yiĩabicu
ñami Cristo. Cojireama ñeñaro yiĩabicu
ñari ĩ sĩgũti mani ñeñaro yirise waja,
waja yi masigũ ñami. Ito bajiro bajigu
ĩ ñajare manire goda ĩsi rotiñi Dios. Ito
bajiri Cristore mani tuorũnuja, “Ñe seti
mama ĩna”, yi tiami Dios manire.

6 Diore moa ĩsigũ ñari ado bajiro goti josa yu: Muare ti maicõri muare maso ãmoami Dios. Muare ĩ maso ãmoja rẽobesa. “Yure masoña”, mua yijaro yirocu ito bajiro muare goti josa yu. 2 Ĩ oca tutiju ado bajiro gotiami Dios:

Muare yu maso ãmori rumu yure mua senija, cudicuja yu. Ito bajiri yure mua senija, muare masocuja yu. Ito yicõri muare ejabuacuja, yi gotiami Dios ĩ oca tutiju.

Tuoya yu ñarã mua. Adocãta ña muare Dios ĩ maso ãmori rumu. Ito bajiri mua ĩre senija, muare masogũ yiguĩji ĩ.

3 Quenarise riti yiĩasotia yu. Dios oca riasogu ñabojaguti ñeñarise yu yija, yure tuorũnumena yirãji masa. Ito bajiri ñeñarisere yi ãmobiticõri quenarise riti yiĩasotia yu. 4 Ado bajirojua ya yu. “Diore queno moa ĩsigũ ñami Pablo”, yure masa yijaro yirocu quenarise riti yiĩasotia yu. Ito bajiri tuoĩa bujatobitibojaguti ñemecutia yu. Yure masa ĩna ñeñaro yi codebojarocati ñemecutia yu. Diore tuorũnucõri ĩ ocare jidicãbea yu. 5 Coji meje yure bajecã ĩna. Coji meje yure tubia, yure tudi yicã ĩna. Bogabojaguti ito bajiroti moa ñacõa yu maji. Cojireama ñami canibicuti, busuasoticu yu. Ito yicõri coji meje ñiocõsoticu yu. 6 Yu queno yirise ticõri, “Diore queno moa ĩsigũ ñami Pablo”, yirãji masa yure. Quenarise tuoĩagũ ñari ñeñaro yibea yu. Dios ocare riasoticõri ñasarisere masia yu. Masa ĩna yure ñeñaro yibojarocati tudibea yu ĩnare. Masare usirioro yigu meje ña yu. Gãjerãre ejabua yu. Espíritu Santo quedi sãjacõri yure ejabuami ĩ, Diore yu cudi masitoni. Gãjerãre buto maia yu. 7 Oca ñasarise riasogu ña yu. Quenarise yu yija, Dios ĩ ejabuarisena ya yu itire. Jesucristore tuorũnucõri quenarise riti yiĩasotia yu. Yu ñeñaro yijaro yirocu rũmú ĩ yibojarocati yu ñeñaro yiroca yi masibeami ĩ. 8 Coriarã ñama yure rũcubuorã. Gãjerãma rũcubuobeama. Yure queno busirã ñama coriarã. Gãjerãma yure busiturã ñama. “Socari masu ñami Pablo”, masa ĩna yure yitubojarocati, oca ñasarise riti riasoa yu. 9 “¿Ñimu ñaguĩjida Pablo? Ĩre masibea gua”, yama coriarã. “Ñasagu ñami Pablo. Ĩre masia gua”, yirã ñama gãjerã. Coji meje yure masa ĩna sĩaboroca, catia yu maji. Jãjarã yure ñeñaro ĩna yi codebojarocati, Dios yure ĩ ejabuarisena catia yu maji. 10 Cojireama buto bojori buja yu. Ito bajibojarocati Jesucristore yu tuorũnujama wanusotia yu. Bojoro bujagu ña yu. Ito bajibojarocati masare Dios oca yu riasoja, ĩna queno ñaroca ya yu. “Ñe macuti ñami Pablo”, yama gãjerã yure. Ito bajibojarocati yu wanu quenaroca yami Dios yure. Ititi ña yu ãmorise. Ito bajiri disejua gaje yu ãmorise ruyabea yure.

11 Corinto cuto gãna tuoya yu ñarã mua. Yu ya usiju yu tuoĩarise goti jeoa yu muare. Muare buto tuo maia yu. 12 Muare yu buto tuo maibojarocati muajuama yure tuo maimenaji. Sĩgũ robo bajiro mani baba cutibeja yure seti ma. Muaju yure tuo maimenaji. Yuama buto mua baba ña ãmoboja. 13 Jacu ĩ rĩare maigũ busiado bajiro muare busia yu. Muare yu tuo mairo bajiroti yure tuo maiña mua cuni.

Mani ya usiju Dios ĩ ñajare ĩ ya wi robo bajirã ña mani, yire gaye

14 Cristore tuorũnumena rãca baba cutibesa mua. Diore tuorũnurã bajiro meje tuoĩama Diore masimena. Sĩgũre bajiro tuoĩarã meje ñama ĩna. Quenaro yirã, ñeñaro yirã ĩna tuoĩaro bajiro meje tuoĩama ĩna. Busurise robo bajirise meje ña rãitĩarise. Iti bajiroti Diore tuorũnurã cuni Diore tuorũnumena bajiro tuoĩarã meje ñama ĩna. 15 Cristo, Satanás rãca coro bajiro tuoĩarã meje

ñama. Ito bajiro bajiama Cristore tʉorũnʉrã. Ĩre tʉorũnʉmena rãca coro bajiro tʉoĩabeama ĩna. Ito bajiri coro bajiro tʉoĩabiticõri gãmeri baba cʉti masimenaji ĩna. 16 Dios catitĩñagʉ̃ ya wi ejacõri ĩre riti rʉ̃cʉbʉorã yirãji. Ito bajiri masa ĩna meni rujeoanare mani rʉ̃cʉbʉoja quenabetoja. Masa ĩna meni rujeoanare Dios ya wijʉ mani ãmi sãjaja bʉto quenabetoja. Ito bajiroti Diore tʉorũnʉmena rãca mani baba cʉtija quenabetoja. Mani ya ʉsijʉ Dios ĩ ñajare ĩ ya wi bajiro bajia mani. Ito bajiroti gotiami Dios ĩ oca tutijʉ. Ado bajiro gotia iti:

Yʉ ñarã ya ʉsijʉ ñasotigʉ yigʉja yʉ.
No ĩna ñarijʉ ĩna ñaja, ĩna rãca ñagʉ̃ yigʉja yʉ. Ĩna rʉ̃cʉbʉogʉ ñagʉ̃ yigʉja yʉ. Yʉ ñarã ñarã yirãji ĩna, yi gotiami Dios ĩ oca tutijʉ.

17 Gaje ado bajiro gotiami mani Ʉjʉ:

Ñeñaro yirãre baba cʉtibesa. Ĩna tʉ ñabojarãti sõ bʉsa ñacõaña. Ĩna ñeñaro yiro robo yibesa mʉa. Yʉ yiro bajiro mʉa yija, mʉare boca ãmigʉ̃ yigʉja yʉ, yi gotiami mani Ʉjʉ.

18 Mʉa Jacʉ ñagʉ̃ yigʉja yʉ. Yʉ rĩa ñarã yirãji mʉa, yi gotiami rẽtoro masigʉ̃ mani Ʉjʉ, ĩ oca tutina.

7 Tʉoya yʉ ñarã mʉa. Adi mʉare yʉ gotirise Dios ĩ gotire ña. Ĩ yiro bajiro riti yisotiami Dios. Ito bajiri ñeñarise jeyaro jidicãrʉja manire. Manimasiti mani ya rujʉ ñeñaro iti tʉoĩaro bajiro yibitirʉja manire. Mani ya ʉsijʉ mani ñeñaro tʉoĩarise cʉni jidicãrʉja manire. Diore rʉ̃cʉbʉocõri ĩ ãmorise riti yirʉja manire. Quenarise riti yirʉja manire.

Ñeñarisere jidicãcõri quenarisejʉa tʉoĩaja quena, Pablo ĩ yire gaye

2 Gaje ado bajiro mʉare gotia yʉ. Yʉre ti tebesa. Tʉo maiña yʉre. Ñimʉjʉare ñeñaro yibiticʉ yʉ. Ñimʉjʉare ñeñarise yi rotibiticʉ yʉ. Yʉmasirio bʉjarocʉ rʉobiticʉ yʉ masare. Ito bajiri yʉre tʉo maiña. 3 Adi mʉare yʉ gotija, mʉare bʉsiturocʉ meje ya yʉ. Mʉare bʉto tʉo maia yʉ. Mani catija, mani godaja cʉni Jesucristo ñarã ñari sĩgʉ̃re bajiro riti tʉoĩarã yirãji mani. Mʉare yʉ gotiado bajiroti tʉo mai jidicãbicʉja yʉ. 4 "Yʉ gotiro bajiroti cʉdirã yirãji", yi tʉoĩa yʉ mʉare. Ito bajiri mʉare bʉto wanʉa yʉ. "Queno yirã ñama Corinto cʉto gãna", mʉare yi tʉoĩacõri bʉto wanʉa yʉ. "Ito bajiro bajirã ñama Corinto cʉto gãna", mʉare yi tʉoĩacõri oca sẽoa yʉ. Tʉoĩa bʉjatobitibojagʉti mʉa queno yirisere tʉoĩacõri wanʉa yʉ ĩja.

5 Ado Macedonia sita yʉ ejaja tujacãre manicʉ yʉre. Oca jaje ñacʉ ado. Jãjarã ñacã yʉre ti tudirã. Adi cʉto gãna sĩgʉ̃ robo bajiro ĩna tʉoĩabeja, jaje gãmeri tudire ñacʉ. "Dios ocare queno cʉdibeama ĩna", yi tʉoĩacõri yʉ ya ʉsijʉ bojori bʉjacʉ yʉ. 6 Oca sẽomenare oca sẽoroca yigʉ ñami Dios. Ito bajiri yʉ bojori bʉjabojarocati yʉ oca sẽoroca yiquĩ ĩ. Tito ĩ ejaja ticõri, yʉ oca sẽoroca yiquĩ Dios. 7 Tito ĩ ejare gayena riti meje wanʉa yʉ. Mʉa gaye ĩ gotija tʉocõri, wanʉa yʉ itire cʉni. "Yʉre tʉorũnʉcã Corinto cʉto gãna, ito yicõri yʉ oca sẽoroca yicã", ĩ yija tʉocõri wanʉa yʉ. Gaje ado bajiro gotiquĩ Tito yʉre: "Mʉre bʉto ti ãmoama Corinto cʉto gãna. Ĩna ñeñaro yirisere tʉoĩacõri bʉto bojori bʉjama ĩna. Mʉre rʉ̃cʉbʉocõri bʉto tʉo maiama ĩna", yi goti ejaquĩ Tito yʉre. Ito bajiro ĩ yija tʉocõri, bʉto bʉsa mʉare wanʉcʉ yʉ.

8 Iti rʉmʉ mʉare papera cõagʉ̃, "Iti papera ticõri jabeto bojori bʉjarã yirãji ĩna", yi tʉoĩacõri bojori bʉjacʉ yʉ. "Ñeñaro yirã ña mani", mʉa yijaro yirocʉ, iti papera mʉare cõacʉ yʉ. Ito bajiri, "Iti papera cõabitirʉjabojayija yʉre", yi tʉoĩabea yʉ. 9 Iti papera mʉare yʉ cõacati tʉoĩacõri wanʉa yʉ ĩja. Iti

papera ticõri mua bojori bujare gaye meje wanua yu. Ado robojua bajia: “Ĩna ñeñaro yirise jidicãcõri gaje tuoĩare wasoama ĩna ĩja”, yure ĩ yija tuocõri, wanucu yu muare. Iti papera yu cõare ticõri bojori bujayija mua. Ĩna ñeñaro yirisere jidicãjaro yirocu, mua bojori bujaroca yiñi Dios. Ito bajiri iti rumu muare yu papera cõacati quenarise gaye ñacu iti. 10 Mani ñeñaro yirise mani tuoĩaja, mani bojori bujaroca yami Dios. Gaje tuoĩare mani wasoaja ticõri, manire wanugu yiguĩji Dios. Ito yicõri manire masogu yiguĩji. “Yu ñeñaro yirisere tuoĩacõri yu bojori bujaroca yibitirujabojañi Dios”, yibea mani. “Ito bajiro yi masigu ñami Dios”, yi tuoĩacõri, buto wanua mani. Ĩna ñeñaro yirise tuo bojori bujabojarãti itire jidicã ãmobeama gãjerãma. Ito bajiri goda warã jeame ujuroju warã yirãji ĩna. 11 Mua bojori bujaroca Dios ĩ yija, muare queno yigu yiñi ĩ. Tuoĩate mua: Ito bajiro muare Dios ĩ yija, rucubuo quenaro tuoĩasuoyija mua ĩja. “Oca ña mani wato. Itire quenoruja manire”, yi tuoĩana mua. “Iti mani oca quenobeja mani tuoĩa bujatobitiroca yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa güiana mua. Ito bajiro tuoĩacõri, ñeñaro yigu ĩ tuoĩa bujatobitiroca yiana mua, itire jidicãjaro yirona. Ito bajiro yicõri oca quenoyija mua. Ito bajiri, “Queno yama ĩna. Ñe seti ma ĩnare”, yi tuoĩa yu muare. 12 Iti rumu muare papera yu cõacati, “Ĩna wato ñeñaro yigu ĩ tuoĩa bujatobitiroca yijaro”, yirocu meje papera cõacu yu. Ito yicõri, “Ĩ ñeñaro yirure ejabuaya mua”, yirocu meje papera cõacu yu muare. Ado bajirojua yicu yu. Pablore tuo mairã ña mani. Ito bajiro Dios ĩ tiro riojo Pablore cudiruja manire yijaro ĩna, yirocu iti papera cõacu yu muare. 13 Ito bajiri queno mua yire tuoĩacõri oca sẽoa yu.

“Queno yama ĩna”, Tito ĩ yija tuocõri, buto busa wanua yu muare. Ado bajiro yure yiquĩ ĩ: “Corinto cuto gãna queno ĩna yija ticõri, oca sẽocu yu”, yi goti ejaquĩ Tito yure. Ito bajiro ĩ wanuja ticõri, yu cuni muare buto wanua. 14 Mua tu Titore yu cõaroto riojua ado bajiro yicu yu ĩre: “Ĩnare yu oca cõaja, queno cudirã yirãji Corinto cuto gãna”, yicu yu Titore. Ĩre yu yicato bajiroti queno cudiyija mua. Ito bajiri Tito tudi ejacõri ĩ tiro riojo bojobea yu. “Cudirã yirãji ĩna”, yu yiado bajiroti cudiyija mua. Coji ruyabeto ñasarise muare busicu yu. 15 Ĩre mua cudigore tuoĩa bujacõri buto busa tuo maiami Tito muare. “Yure tuocõri rũcubuore rãca cudicã ĩna”, yi masicõri muare buto wanuami Tito. 16 “Yu gotirise jeyaro cudi jeorã yirãji ĩna”, yi tuoĩa yu muare. Ito bajiri mua rãca buto wanua yu.

Bojoro bujarãre wanure rãca ejabuaja quena, yire gaye

8 Tuoya yu ñarã mua. Ado Macedonia sita gãna Jesucristore tuorũnurã Dios ĩ queno yire gaye muare goti ãmoa yu. Ĩnare ti maicõri queno yiñi Dios. 2 Jaje oca tuoĩa bujatobitibojarãti wanuama ĩna. Bojoro bujarã ñabojarãti gãjerãre ejabuarona jaje niyeru miojuama ĩna. 3 Ĩna miojuja ticõri, “Maibiticõri queno wanure rãca ĩsiama ĩna”, yi tuoĩa yu. Ĩna rucorocõ ĩsibojarãti bojoro bujarãre tuo maicõri, jai busaro ĩsiama ĩna mucana. Yu senibitibojarocati queno ĩsiama ĩna. 4 “Jerusalén gãna Jesure tuorũnurã bojoro bujarãre ejabua ãmoa gua. Ito bajiri adi niyeru ãmi wa ĩsiña ĩnare”, yi josama ĩna yure. 5 “Adocõ queno yirã yirãji ĩna”, yi yu tuoĩa yuado rẽtoro queno yama ĩna. “Dios ĩ ãmoro bajiro riti yi ãmoa gua”, yama ĩna. “Diore cudicõri mure cuni cudi ãmoa gua”, yama ĩna yure. “Niyeru miojucõri

Jerusalén gãna bojoro bʉjarãre ejabʉa ãmoa gʉa", yama ĩna yʉre. 6 Ĩna ito yija ticõri, "Corinto cʉto gãna tʉjʉ tʉdi wasa mʉ", ya yʉ Titore. "Mʉ ña bojoro bʉjarãre yiari niyeru mioju rotirʉ. Itojʉ tʉdi wacõri ito bajiroti niyeru mioju ñama mʉ", ya yʉ Titore. 7 Gãjerã rẽtoro masirã ña mʉa. Jesucristore queno tʉorũnʉrã ña mʉa. Queno masirã ñari Dios oca goti rẽtobu masia mʉa. Gãjerãre bʉto ejabʉa ãmorã ña mʉa. Yʉre bʉto ti mairã ña mʉa. Ito bajiri bojoro bʉjarãre ejabʉarona gãjerã rẽtoro niyeru mʉa miojuja quena. Ito yicõri wanʉ quenaro mʉa miojuja quena.

8 Ito bajiro mʉare yʉ yija, rotigʉ meje ya yʉ. Queno wanʉ quenaro bojoro bʉjarãre ejabʉarona niyeru ĩsiama coriarã. "¿Riti gãjerãre tʉo maiati ĩna?" yirocʉ ya yʉ mʉare. Bojoro bʉjarãre mʉa tʉo maija, ĩnare ejabʉarona niyeru miojurã yirãji mʉa. 9 "Manire ti maicõri manire goda ĩsiñi mani Ʉjʉ Jesucristo", yi tʉoĩarã ña mʉa. Dise rʉyabeto rʉcogʉ ñabojagʉti manire ti maicõri ĩ rʉcorise jidicãyijʉ. Adi sita ejagʉ bojoro bʉjagʉ robo bajiro ñayijʉ ĩ. Ito bajiro ĩ bajijare catitĩñarã yirãji mani. Manire ĩ queno yirajʉna sʉoriti ñejʉa rʉyabetoja manire.

10 Mʉa queno ñare ãmogʉ̃ yʉ tʉoĩarise mʉare gotigʉ ya yʉ. Iti rʉmʉca rodo mʉa yisʉore mʉa tʉoĩare ãmoa yʉ. Iti rʉmʉca rodo bojoro bʉjarãre ejabʉarona niyeru miojusʉoyija mʉa. Mʉa miojusʉore mʉa tĩore ãmoa yʉ. "Bojoro bʉjarãre ejabʉarona niyeru miojuto mani", yirã, wanʉre rãca niyeru miojusʉoyija mʉa. 11 Adocãta cʉni ito bajiroti niyeru miojutĩñacõña mʉa. Mioju tĩocõri mʉa cõaja quena. Iti rʉmʉ wanʉ quenaro mʉa miojuado bajiroti yija quena adocãta cʉni. Maimenati mʉa ĩsija quena. 12 Ado robojʉa bajia: Jairo mʉa rʉcoja jairo ĩsija quena. Jabeto mʉa rʉcoja jabetoti ĩsija quena. Maimenati wanʉre rãca mʉa ĩsi ãmoja mʉare wanʉgʉ̃ yiguĩji Dios.

13 "Bojoro bʉjarãre ejabʉaya", yʉ yija, "Ĩsi jeocõña", yigʉ meje ya yʉ mʉare. "Bojoro bʉjarãre niyeru ĩsi jeocõri, bojoro bʉjaya mʉa", yigʉ meje ya yʉ mʉare. 14 Coro bajiro ñarejʉa mʉa ñaja quena. Mʉa ña jaje rʉcorã. Ito bajiri, "Bojoro bʉjarã ñama ĩna", yi ti masicõri ĩnare mʉa ĩsija quena. Mʉa ãmorise iti manija, mʉare ĩsirã yirãji ĩna cʉni. Ito bajiri ñejʉa rʉyabetoja ĩnare, mʉare cʉni. Ito yija corocõ ñarã yirãji mʉa. 15 Dios oca tuti ado bajiro gotia: "Jairo mioju ãmorã ñabojarãti ĩna ãmoro rẽtoro bʉjabisijarã ĩna. Gãjerãma jabetacã miorã ñabojarãti ĩna ãmorocõ bʉjayijarã ĩnama", yi gotia Dios oca tuti.

Tito mesare queno boca ãmiña mʉa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

16 Mʉare yʉ tʉo mairo bajiroti mʉare tʉo maiami Tito cʉni. Mʉare ejabʉa ãmoami ĩ cʉni. Mʉare ĩ tʉo mairoca yiñi Dios. Ito bajiro ĩ yija, "Queno ya Dios mʉ", ya yʉ ĩre. 17 "Corinto cʉto gãnare ejabʉatẽña", yʉ yi gotija, queno wanʉ quenaro cʉdiquĩ Tito. "Baʉ, wacʉja yʉ", yi cʉdiquĩ ĩ. Mʉare bʉto tʉo maigʉ̃ ñari ĩmasiti, "Ĩna tʉ wacʉja yʉ", yi tʉoĩaquĩ ĩ.

18 Titore baba cʉti warocʉ mani bajiro Cristore tʉorũnʉgʉ̃re mʉa tʉ cõa yʉ. Masa jeyaro ĩna rʉ̃cʉbʉogʉ ñami ĩ. "Dios ocare queno goti rẽtobu masigʉ̃ ñami ĩ", yi gotiama jeyaro Jesure tʉorũnʉrã. 19 Ĩnare niyeru mioju ejabʉajaro yirona, ĩre besecã Jesure tʉorũnʉrã. "Bojoro bʉjarãre niyeru ĩsi ejabʉatẽña", yicã ĩna ĩre. Bojoro bʉjarãre ĩsirona niyeru ĩna miojure gʉa ĩsi bateja ticõri, "Bojoro bʉjarãre queno ejabʉama Jesure tʉorũnʉrã", yi tʉoĩarã yirãji masa jeyaro. Ito yicõri

mani Uju Jesucristore rũcubuorã yirãji ĩna. 20 “Adi gayeti niyeru ãmi ruoguĩji Pablo”, yi masa ĩna yure busiture ãmobea yu. Ito bajiro ĩna tuoĩame yirocu queno tuoĩacõri niyeru ĩsi ñuca yu. 21 “Niyerure ãmi ruobiquĩji Pablo. Ñarocõti bojoro bujarãre ĩsi ñucacõgũ yiguĩji”, yi tiguĩji Dios yure. “Niyeru ñarocõti ĩsi ñucacõñi Pablo”, masa ĩna yijaro yirocu, masa ĩna rũcubuogu Titore baba cuti ware ãmoa yu.

22 Ito yicõri ĩna rãca ado gãna ĩna beseru, gãji mua tu cõagũ ya yu. Cristore tuorũnugũ ñari mani yagu ñami ĩ cuni. Ĩre ti masigũ ñari, “Queno yigu ñami ĩ”, yi tuoĩa yu ĩre. Coji ruyabeto ejabua ãmosotiami ĩ. “Corinto cuto gãna queno cudiama ĩna”, yu yija tuocõri, muare ejabua ãmoami ĩ. 23 Mua tu gãna, “¿Ñimu ñaguĩjida Tito?” ĩna yi seniĩaja, ado bajiro mua cudija quena: “Pablo baba ñami ĩ. Pablo robo bajiro manire Dios oca goti rẽtobugu ñaguĩji ĩ cuni”, mua yija quena. Gãjerã jũarã Titore baba cuti warã Jesucristore tuorũnurã ñama ĩna cuni. Ito bajiri mani ñarã ñama ĩna. Ĩna queno yire ticõri, “Queno yirã ñama Jesucristo ñarã”, yi tuo masiama ado gãna ĩnare. Ado gãna Jesucristore tuorũnurã mua tu ĩna watoni ĩnare besecã. 24 Mua tu ĩna ejaja, rũcubuore rãca ĩnare boca ãmiña. “Queno yirã ñama Corinto cuto gãna. Gãjerãre rũcubuorã ñama ĩna”, ya yu masa jeyarore. “Riti yami Pablo”, gãjerã Jesucristore tuorũnurã ĩna yi masitoni, yu gotiro bajiroti rũcubuore rãca ĩnare boca ãmiña mua.

Mani ñarã bojoro bujarãre ejabuaja quena, yire gaye

9 “Mani ñarã bojoro bujarãre ejabuarona niyeru miojuja quena”, yi tuoĩarã ña mua. Ito bajiri, “Masicãrãji ĩna”, yibojagu uca yu muare. 2 “Bojoro bujarãre ejabua ãmoama ĩna”, yi tuoĩa yu muare. Ado Macedonia sita yu wa ucuja, “Iti rumuca rodo bojoro bujarãre ejabuarona niyeru miojusuoñi Corinto cuto gãna”, ya yu masare. Muare wanugũ ito bajiro masare ya yu. Ito bajiro yu yija tuo oca sẽocõri, “Mani cuni ito bajiroti bojoro bujarãre yiari niyeru miojuto mani”, yama adi cuto gãna cuni. 3 Yu waroto riojua Tito mesare cõa yu. “Yu ejari rumu niyeru rãca minijua yucãrã yirãji ĩna”, yirocu cõa yu ĩnare. “Niyeru mioju yucãrãji ĩna”, ya yu ado gãnare. Ito bajiri mua tu ejacõri, “Niyeru mioju tĩobeama ĩna maji”, ĩna yire tuo ãmobea yu. “Niyeru mioju yucãrã yirãji”, yi tuoĩa yu muare. 4 Ado gãna Macedonia sita gãna yure ĩna baba cuti waja, niyeru manoti muare ĩna ti bujare ãmobea. “Corinto cuto gãna bojoro bujarãre ejabuarona niyeru mioju tĩocãrã yirãji ĩna”, ya yu ado gãnare. Ito bajiri mua ruco yubeja, bojori bujagu yigija yu. Mua cuni bojori bujarã yirãji mioju tĩobiticõri. 5 Ito bajiri mani ñarã Tito mesa yu waroto riojua mua tu ĩna waja quena yure. “Adocõ ĩsiana gua”, mua yire mioju tĩo masitoni muare ejabuarã yirãji ĩna. Ito bajiri yu ejaroca tĩjacãre ñaro yiroja iti mua miojure. Ito bajiri yu ejaroto riojua sĩgũ ruyabeto mua ĩsi ãmorocõ ĩsirã yirãji mua. Ito bajiri, “Pablo ĩnare ĩ josajare ĩsiñi ĩna”, yi tuoĩamenaji gãjerã.

6 Ado yu busirise tuoya mua. No jabeto otegu ĩ oterocõti bujagu yiguĩji. Jairo oteguama jairo bujagu yiguĩji. No jabeto ĩsigũ itocõti boca ãmigũ yiguĩji. Jairo ĩsigũ jairo bujagu yiguĩji. 7 “Adocõ ĩsigũ yigija yu”, mua ya usiju yi mua tuoĩadocõ mua ĩsija quena. Maibojarãti mua ĩsija quenabea. Ĩsi ãmobitibojarãti gãji ĩ josaja tuocõri, mua ĩsija quenabea. Muamasiti ĩsi ãmorã mua ĩsija quena. Wanu quenaro ĩsirãre ti wanuami Dios. 8 Ito bajiro mua yija ticõri, muare

queno yigu yiguĩji Dios. Mua ãmoro rẽto busaro ĩsi remogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ñejua ruyabetoja muare. Ito bajiro muare yigu yami Dios, bojoro bujarãre mua ejabuatoni. 9 Ado bajiro gotia Dios oca tuti:

Maibicuti bojoro bujarãre ĩsigũ yiguĩji
Diore rũcubuogu. Ito bajiri ĩ
queno yigore ãcabojobicu yiguĩji
Dios, yi gotia Dios oca tuti.

10 Dios ñami, otejaro yirocu, aje ĩsigũ. Ĩti ñami, bajaro yirocu, bare ĩsigũ. Mua ãmorise ñarocõti muare ĩsigũ yiguĩji Dios. Gãjerãre mua ejabuatoni muare ĩsigũ yiguĩji Dios. 11 Jairo muare ĩsigũ yiguĩji Dios, bojoro bujarãre mua ejabuatoni. Ito bajiro mua yijare, “Queno ya Dios mu”, yi rũcubuorã yirãji masa ĩre. Jerusalén gãna Jesucristore tuorũnurãre mua miojure yu ãmi ejaja ticõri, “Queno ya Dios mu”, yi rũcubuorã yirãji ĩna ĩre. 12 Mani ñarã bojoro bujarãre adi mua ĩsija, queno ejabuaro ya ĩnare ĩna queno ñatoni. Ito bajiro mua yija, “Queno ya Dios mu”, yi rũcubuorã yirãji ĩna. 13 Ĩnare mua ĩsijare, “Cristo ocare queno cudiama Corinto cuto gãna”, yirã yirãji ĩna muare. Ito yicõri Diore rũcubuorã yirãji ĩna. “Manire ejabuacõri gãjerãre cuni buto ejabuama ĩna”, yirã yirãji ĩna. Ito bajiri Diore rũcubuorã yirãji ĩna. 14 “Manire ĩna queno ejabuaroca yiñi Dios”, yirã yirãji muare tuo wanucõri. Ito mua yire tuoĩacõri muare yiari buto Diore seni ĩsirã yirãji ĩna. 15 “Queno ya Dios mu”, yirua manire. Rẽtoro quenarise manire ĩsiñi Dios. Ĩna ñeñaro yirise waja yi ĩsijaro yirocu, ĩ Macure cõañi Dios. Iti ña rẽtoro ñasarise. Ito bajiri, “Queno ya Dios mu”, yirua manire.

Dios ĩ rotirisena riasoa yu, Pablo ĩ yire gaye

10 Yu ña Pablo. Yure jabeto ña muare yu gotiroti. Ado bajiro bajia iti: Masare busigu ĩnare ti maicõri quenoti busiyiju Cristo. Ĩre bajiro muare goti ãmoa yu cuni. Ito gãna coriarã yure busituyijarã. “Mani rãca ĩ ñajama quenoti manire busiami Pablo. Sõju ĩ ñajama manire oca sẽoro busiami”, yiyijarã mua coriarã yure busiturã. 2 Ñeñaro yirãre goti queno masia yu. Ito bajibojarocati mua tu yu ejaja, sẽoro busi ãmobea yu. Ito bajiri ñeñaro mua yirise jidicãña, mua tu ejacõri yu oca sẽoro busibe yirona. “Adi sita ñeñaro yirã robo yigu ñami Pablo”, yi yure busiturãreama oca sẽoro busicuja yu. 3 Ito bajiroti bajia. Muare bajiroti masu ña yu cuni. Ito bajibojarocati Dios oca yu riasoja ĩ masirisena riasoa yu. 4 Yumasi tuoĩarisena yu riasojama, queno riasobitiboguja yu. Dios ĩ masirisena riasoa yu. Ito bajiro bajigu ñari ñeñaro yirãre rẽtocũ masia yu. 5 Jesure gãjerã tuorũnume yirona, “Ñasarise riasobea mu”, yure ĩna yija, Dios ĩ ejabuarisena ĩnare busi rẽtocũa yu. Cristo oca yu riasorise gãjerã ĩna riasobojarise rẽto busaro ñasarise ña. Ito bajiri Cristo oca yu riasoja tuorũnucõri, ĩre cudi ãmorãji ĩna ĩja. Dios ĩ masirisena ito bajiro ya yu. 6 Ito bajigu ñari mua wato yu riasorisere cudimenare goti queno masia yu. Sĩgũ ruyabeto mua cudija, gãjerã cudimenare riasogu yigua yu.

7 Yure tibojarãti yu tuoĩarise masibea mua. Ito bajiri queno tuoĩaña mua, “Riti Cristo ñarã ña gua”, mua yijama, “Riti Cristo yagu ñami Pablo”, yi ti masiborãji mua yure. 8 Muare yu riasotoni yure cũñi Dios. Muare biyaro yu gotija cuni, bojobea yu. “Mani Ujua, ‘Yu oca riasojaro ĩnare’, yirocu yure cũñi ĩ”, yi

tuoĩa yu. Bojori bujajaro ĩna, yirocu meje yure cũñi Dios. Ado bajirojua bajia: Oca sẽoro mua ñatoni yure cũñi Dios. 9 "Manire papera ĩ cõaja, 'Sẽoro busiami Pablo mani güijaro', yirocu", yi tuoĩabitirija muare. Ito bajiro mua tuoĩare ãmobea yu. 10 Mua coriarã yure busiturã, ado bajiro ya mua: "Papera jũjuna oca sẽoro busibojaguti mani tu ĩ ejajama oca sẽoro busibiquĩji ĩ. Oca sẽogũ meje ñami ĩ. Rojogu ñami. Ñe waja ma ĩ busirise", yi yure busiturãji mua coriarã. 11 Ito bajiro yure ĩna yibojarocati ito bajiro bajigu meje ña yu. Papera jũjuna oca sẽoro yu busiro bajiroti busigu yiguja yu, yure busiturã tu ejagu cuni. "Iti masi yuya mua", ya yu muare.

12 Ado bajiro yirãji mua rãca gãna coriarã: "¿Ñimu ñati mani wato buto busa tuoĩagũ? Yu ña buto busa tuoĩagũ", yi gãmeri busirãji ĩna. "Gãjerã rẽtoro masirã ña mani", yi tuoĩarãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija, tuoĩa wisarã yirãji ĩna. Ĩna robo bajiro tuoĩagũ meje ña yu. 13 "Masigũ ña yu", yibea yu. Ado bajirojua ya yu: Mua Corinto cuto gãnare yu riasotoni yure cũñi Dios. Ito bajiri, "Ĩ masirisena muare riasoa yu", yu yija, riti muare gotia yu. 14 Gãjerã riojua Cristo oca quenarise muare riasocu yu. Iti oca yu muare riasotoni yure cũñi Dios. Yumasi tuoĩa rujeocõri meje muare riasocu yu. 15 Gãjerã riasoanare, "Yu riasoana ñama ĩna", yibea yu. Yumasi yu moagore riti muare busia yu. Ado bajiro bajia: Buto busa Jesucristore mua tuorũnure ãmoa yu. Ito bajiri jai busaro muare riaso ãmoa yu. Riasojaro yirocu, Dios yure ĩ cũre riti riaso ãmoa yu. 16 Ito bajiro yicõri mua sõjua ñarãre riasogu wa ãmoa yu mucana. Ĩna tu ejacõri Jesucristo oca quenarise ĩnare riaso ãmoa yu. Gãjerã ĩna riasogobitianare riaso ãmoa yu. Ito bajiro yu yija, gãjerã riasogoana ñabojarocati, "Yu riasoana ñama ãna", yi goti wanu ãmobea yu.

17 Ado bajiro gotia Dios oca tuti: "Diore rũcubuojaro masa yirocu, 'Dios ĩ masirisena yicu yu' ", mani yija quena. "Yumasi tuoĩarisena yicu yu", yibitirija manire, yi gotia Dios oca tuti. 18 Sĩgũ ĩmasiti "Queno yigu ña yu", ĩ yibojaja, waja ma iti. Dios ĩ boca ãmirocu meje ñami ĩ. "Ãni ñami queno yigu", Dios ĩ yijama, ĩ ñami ĩ boca ãmirocu.

Ruore oca riasorã Dios ĩ cũana meje ñama, Pablo ĩ yire gaye

11 Tuo masibicure bajiro yu busibojarocati yure mua tuorũnure ãmoa yu. Adi yu busirise tuoya mua. 2 Romio gãji rãca ajebeco iso manujũ ñarocure riti tuoĩagõ yigõji. Isore bajiro Cristore riti mua tuorũnure ãmoa yu. Yu ña cajero muare riasosuocacu. Cristore tuorũnujaro ĩna, yirocu muare riasocu yu. Ito bajiri buto muare Dios ĩ tuoĩaro bajiroti tuoĩa yu cuni. Cristore tuoĩa jidicãme ĩna, yirocu muare buto tuoĩa yu. 3 Jane mejeju rũmúa ujũ jinona quedi sãjacõri Eva ñayorore ruoyijũ ĩ. "Ito bajiroti ĩnare ruogu yiguĩji ĩ", yi tuoĩa yu muare. "Buto Cristore masirã ñabojarãti rũmú ĩ ruorise tuorũnucõri Cristo oca jidicãrã yirãji ĩna", yi tuoĩa yu. Ito bajiri buto tuoĩa yu muare. 4 Ado bajirojua bajia: Gãjerã ricati riasorã ĩna ejaja, wanure rãca ĩnare boca ãmirãji mua. Jesús oca yu riasoado bajiro meje ĩna riasobojarocati ĩnare tuorũnurãji mua. "Ado bajiro bajiami Espíritu Santo", yu yiado bajiro meje ĩna riasobojarocati ĩnare tuorũnurãji mua. "Ado bajiro masare masogũ yiguĩji Dios", yu yiado bajiro meje ĩna riasobojarocati ĩnare tuorũnurãji mua. Ito bajiro ĩnare mua tuorũnuja quenabea. 5 "Dios ĩ cũana ña gua. Gãjerã rẽtoro masirã ña gua", yirãji ĩna. "Dios ĩ cũru ña yuama. Ĩna

rɯja bʉsaro meje ñagʉ̃ja yʉ ñarea”, yi tʉoĩa yʉ. 6 Queno bʉsi masibitibojagʉti Dios ocare queno masia yʉ. Ito bajiri ĩ ocare queno mʉare goti rẽtobucʉ yʉ. Coji meje yʉre tʉogoana ñari, “Queno Dios ocare masiami Pablo”, yi tʉoĩarãji mʉa yʉre.

7 Dios oca quenarise yʉ mʉare riasoja, waja senibiticʉ yʉ. Bojoro bʉjagʉ ñabojagʉti, Dios ocare riti tʉorʉ̃nʉjaro ĩna, yirocʉ mʉare waja senibiticʉ yʉ. ¿Quenabisijari ito bajiro yʉ yija? Meje, queno yicʉ yʉ. 8 Gãjerã Jesure tʉorʉ̃nʉrã yʉre niyeru ĩsi ñucañi. Ĩna ejabʉarise boca ãmicõri mʉa tʉ riaso ñacʉ yʉ. Yʉre mʉa ĩsi ãmobejare ĩnajʉa yʉre ĩsi ñucañi. 9 Mʉa tʉ ñagʉ̃ bojoro bʉjacʉ yʉ. Ito bajiro bajibojagʉti mʉa tʉ yʉ ña masitoni, “Yʉre ejabʉaya mʉa”, yibiticʉ yʉ. Macedonia sita gãna ejacõri mʉa tʉ yʉ ña masitoni yʉ bojoro bʉjarise yʉre ĩsicã ĩna. Mʉa tʉ ñagʉ̃, “Yʉre ejabʉaya”, yibiticʉ yʉ. Coji mʉare niyeru senibiticʉ yʉ. Ija cʉni senibicʉja yʉ. 10 Cristo oca yʉ riojo gotiado bajiro mʉare riojo gotigʉ yigʉja yʉ. “Yʉ ña masitoni yʉre niyeru ĩsiña mʉa”, yibicʉja yʉ. “Gʉare niyeru seniĩabeami Pablo”, yi tʉoĩarã yirãji mʉa Acaya sita gãna jeyaro. 11 Ado bajiro yʉ bʉsija, ¿mʉare maigʉ̃ meje yati yʉ? Bajibea. Mʉare bʉto maia yʉ. “Ĩnare bʉto maiami Pablo”, yi tʉoĩaguĩji Dios yʉre.

12 Mʉare waja senibicʉti riasosotigʉ yigʉja yʉ. “Pablore bajiro Dios ĩ cũana ña gʉa cʉni”, yirã mʉare ĩna riasoja, waja senirã yirãji ĩna. “Pablore bajiro waja senia gʉa”, ĩna yibe yirocʉ, mʉare waja senibicʉja yʉ. 13 Diore moa ĩsirã meje ñama ĩnaõna. “Dios ĩ cũana ña gʉa”, yibojama ĩna. Rʉo jairã ñama ĩna. “Cristo oca riasotoni ĩ cũana ña gʉa”, yi rʉoama ĩna. 14 Ito bajiro ĩna yija tʉo ʉcabea yʉ. Rʉ̃mʉ́a ʉjʉ Satanás cʉni cojireama ángel queno yigʉre bajiro godo wediguĩji. 15 Satanásre cʉdirã ĩna ñama ĩ ñarã. “Mʉare ejabʉa ãmoa gʉa”, yi rʉoama ĩna. Ĩna ʉjʉ Satanás masare rʉorocʉ queno yigʉre bajiro ĩ godo wedi rʉoado robo bajiro yirãji ĩna cʉni. Ĩna ñeñaro yire waja yirãonati co rʉmʉ tʉoĩa bʉjatomena yirãji ĩna.

Cristore moa ĩsigʉ̃ ñari ñeñaro tõbʉjacʉ yʉ, Pablo ĩ yire gaye

16 Ito bajiro yʉ yibojarocati, “Queno tʉo masibicʉ ñami Pablo”, yi tʉoĩabesa mʉa yʉre. “Mecʉri masʉ bajiro bʉsiami Pablo”, yʉre yibojarãti, “Bʉsijaro maji”, yiya yʉre, yʉmasi gaye yʉ bʉsitoni. 17 Adocãta yʉ mʉare gotiroti mani Ʉjʉ Jesucristo ĩ goti rotire meje ña. Yʉ gaye riti bʉsigʉ yigʉja yʉ. Mecʉri masa ñama ĩna ye riti bʉsirã. 18 Mʉa wato gãna coriarã ĩnamasiti, “Queno yirã ña gʉa”, yirãji ĩna. Ĩnare bajiro yigʉ yigʉja yʉ jabeto. 19 “Queno masirã ña gʉa”, yirãji mʉa. Ito yibojarãti mecʉri masa ĩna bʉsirisere tʉorʉ̃nʉrãji mʉa. Ĩna ñarãji, “Dios ĩ cũana ña gʉa”, yi rʉorã. 20 Ĩna josare bajiro mʉare ĩna yibojarocati ĩnare boca ãmirã yirãji mʉa. Mʉa ye rʉcorona mʉare rʉorãji ĩna. Manire moa ĩsijaro ĩna yirona, mʉare rʉorãji. Mʉa ya riojʉ jarãji. Ito bajiro ĩna yibojarocati ĩna yirisere tʉorʉ̃nʉrã yirãji mʉa. 21 Mʉare ñeñaro ĩna yiado bajiro yi masibea yʉ. ¿Ito bajiro mʉare yʉ yibeja quenabeati? Meje, mʉare queno ya yʉ.

Mʉcana queno tʉo masibicʉre bajiro bʉsigʉ ya yʉ. Yʉmasi gaye mʉare gotigʉ ya yʉ. “Jaje quenarise yicʉ gʉa”, ĩna yi masija, “Ito bajiro jaje quenarise yicʉ yʉ cʉni”, yi tʉo masia yʉ. 22 “Hebreo oca bʉsirã ñari gãjerã rẽtoro ñasarã ña gʉa”, yama ĩna. Hebreo oca bʉsigʉti ña yʉ cʉni. “Israel sita gãna ñari gãjerã rẽtoro ñasarã ña gʉa”, yama ĩna. Yʉ cʉni Israel sita gagʉti ña. “Abraham ñayorʉ janerãbatia ñari gãjerã rẽtoro ñasarã ña gʉa”, yama ĩna.

Abraham ñayoru janerãbatia janamiti ña yu cuni. 23 "Cristore moa ĩsirã ñari gãjerã rẽtoro ñasarã ña gua", yama ĩna. Ĩna rẽto busaro Cristore moa ĩsigũ ña yu. Yumasi gaye busigu queno tuo masibicure bajiro busia yu. Ito bajibojarocati yu gaye yu gotija quena. Ĩna rẽto busaro moasotia yu. Coji meje yure tubiacã masa, Dios oca yu riasoja ticõri. Coji meje yure bajecã. Coji meje yure sĩabocã ĩna. 24 Co rumu treinta y nueve jiri yure bajecã ĩna. Mucana yure ñiacõri juaria rumuri ito bajiro bajecã ĩna. 25 Udiaji yucu jãina yure jacã ĩna. Yure sĩarona coji gũtana reacã ĩna. Yu wabojacati cuma, cuma bucua udiaji rujacu. Coji rujagu ũmuasaro, ñamiasaro baticu yu riaca jajosaju. 26 Dios oca riasogu sõju wa ucucu yu. Ito bajiro wa ucugu guijorise ticu yu. Riaca guijoro wa ucucu yu. Riniri masa ĩna guijoro, yu ñarã ñabojarãti guijoro, ito yicõri gãjerã masa guijoro wa ucucu yu. Cuto jaja cuto guijori cuto, cuto meje cuni guijoro riaca jajosa cuni, ito yicõri "Cristore tuorũnurã ña gua", yibojarãti guijorã wato wa ucucu yu. 27 Josari moacõri tuoĩa bujatobiticu yu. Coji meje canibicuti busuasoticu yu. Coji meje bare, ide cuni manicu yure. Ito yicõri coji meje ñiocõcu yu. Coji meje usarise tuoĩa bujatobiticu yu, yutabujuri yure iti manijare.

28 Iti riti meje tuoĩa bujatobiticu yu. "¿No bajiro ñarãjida gaje cuto gãna Jesure tuorũnurã?" yi tuoĩacõri ruje tuoĩasotia yu. 29 Jesucristore tuorũnurã ñabojarãti ñeñaro yicõri bojori bujarãre yu ti bujaja, ĩna rãca bojori buja yu cuni. Jesure tuorũnugũre gãjerã ĩ ñeñaro yiroca ĩna yija, bojori buja yu. Ito bajiro ĩna ĩre yija, ĩna rãca junisinia yu. 30 Yu gaye masijaro yirocu, muare busia yu. "Buto sẽogũ meje ñami Pablo", mua yi tuoĩatoni yu gaye muare busia yu. 31 Adi yu muare gotirise, "Riojo gotiami Pablo", yi masiami mani Uju Jesucristo Jacu Dios yure. Ĩti ñami mani rũcubuotĩñarocu. 32 Damasco wame cutiri cuto yu ñaroca, "Pablore ñiacõri tubiajaro", yirocu iti cuto tunima ñari sojeriju surara cũquĩ, iti cuto uju. Iti sita uju Aretas wame cutigu roca gagu ñaquĩ ĩ iti cuto uju. 33 Yure tubia ãmobojaguti yure ñia masibitiquĩ ĩ. Ito cuto tunima ñari cuníju ñari sojena jibuju sãcõri yure rujiocã ĩna. Ito bajiro yure ĩna ejabuajare rudicu yu.

Dios ñaroju Pablo ĩ cãire gaye

12 Yumasi gaye yu busijama, "Quenabea iti. Rocati busiboja yu", yi tuoĩa yu. Ito bajibojarocati mani Uju yure ĩ ĩogore busicuja yu. Ito yicõri yu cãiroju ĩ gotire cuni muare goticuja yu. 2 Iti rumuju Jesucristore tuorũnusuocu yu. Ũmacũju susari tutiju Dios ñaroju yure ĩ ãmi ejaja bero catorce rodori tuja adocãta ĩja. Yure ito ĩ ãmi ejaja, "Ito bajiro ãmi ejaru", yibea yu. Yu ya rujuti, yu ya usigoti ãmi ejaru gajea. Dios sĩgũti masiami itire. 3 Riti, "Quenari cutoju Dios ĩ ñaro yure ãmi ejañi", ya yu mucana. Ito bajibojarocati, "Ito bajiro ejacu yu", yi masibea yu. Yu ya usigoti, yu ya ruju cuni ãmi mujari seyoñi Dios gajea. Ĩ sĩgũti masiami itire. 4 Ito ejacõri masare Dios ĩ gotibitire tuocu yu. Ito yu tuogore goti rotibeami Dios yure. 5 Iti gaye yure Dios ĩ gotija, "Ñasagu ña yu", yibogуja yu. Ito bajibojarocati itire yibicuja. Yumasi gaye yu busija, "Buto sẽogũ meje ña yu. Yu cuni tuoĩa bujatobea yu", yicuja yu. 6 "Queno yigu ña yu", yu yi ãmoja, yi masia yu itire. Riojo yu gotigu ñajare, "Buguti yami Pablo", yi masimenaji gãjerã. Ito bajibojarocati, "Queno yigu ña yu", yi ãmobea yu. Yu yigore tibojarãti, ito yicõri yu busigore tuobojarã cuni, "Queno yigu ñami Pablo", mua yi masibeja, "Queno yigu

ñami Pablo”, mua yire ãmobitiborija yu. 7 Yu cãiroju Dios yure ĩ ĩocati quenarise ñacu. Ito bajiro ĩobojaguti, “Gãjerã rẽtoro ñasagu ña yu”, yu yire ãmobeami Dios. Ito bajiri yu ya ruju, yu ñarise cutiroca yiñi Dios. Jota iti juniro bajiro bajia iti yure. Yure iti ñaja ticõri, “Gãjerã rẽtoro ñasagu meje ña mu”, yami Satanás yure. 8 Yu ñarise cutirise yisijaro yirocu, udiaji Diore senibojacu yu. 9 Ito bajiro ĩre yu senibojarocati ado bajiro yure cudiquĩ ĩ: “ ‘Yure ti maiami Dios’, mu yi masija, ñe ruyabea mure. Rojo busagu mu ñaja ticõri, ‘Dios ĩ masirisena, riasoguĩji Pablo’, yi tuoĩarã yirãji masa”, yiquĩ mani Uju yure. Ito bajiri ñarise cuticõri wanua yu. Ito bajigu yu ñaja ticõri, “Cristo masirisena riasoñi Pablo”, yure yi tuoĩarã yirãji masa. 10 Ito bajiri yu ñarise cutija, wanua yu. Coji meje yure busitucã masa. Coji meje yu ãmorise ruyasoticu yure. Coji meje usirioro yi codecã masa yure. Cristo oca yu riasojare coji meje yu tuoĩa bujatobitiroca yicã masa yure. Ito bajibojarocati wanua yu. Yu tuoĩa bujatobitija, Cristore riti tuoĩa yu. Ito bajiri, “Ĩ masirisena ña yu”, yi tuoĩa yu.

Corinto cuto gãnare Pablo ĩ tuoĩa oca jaire gaye

11 Yumasi gaye gotigu, queno tuo masibicure bajiro busia yu. “Queno yigu ñami Pablo”, mua yibejare, yumasiti ito bajiro ya yu. Ito bajibojarocati, “Queno yigu ñami Pablo”, yirujaboja muare. Mua tu gãna, “Dios ĩ cũana ñasarã ña gua”, yirã rẽtoro ñasagu ña yu. No yigu meje ñabojaguti ĩna rẽtoro ñasagu ña yu. 12 Dios ĩ cũru ñami Pablo, yijaro ĩna yirocu, tiyamani jaje yi ĩocu yu muare mua tu ñagũ. Mua yure ñeñaro yibojarocati usiriobicuti Dios oca muare goti rẽtobucu yu. Jaje tiyamani muare ĩocu yu. “Riti Dios ĩ cũru ñami Pablo”, yi tuoĩaruja mua yure. 13 “Gãjerã Jesucristore tuorũnurãreama buto rũcubuoami Pablo. Manireama rũcubuobeami”, ¿yi tuoĩati mua? Corocõti muare rũcubuoa yu. Gãjerã Jesucristore tuorũnurãre, “Yure ejabuaya mua, yu ña masitoni”, ĩnare yu yiado bajiro yibiticu yu muare. Ito bajiro muare yibiticõri, “Yu ñeñaro yirisere ãcabojoya”, ¿yigu yigujada yu muare? Yibicuja. Ñeñaro yibiticu yu muare.

14 Juaji mua tu ejasuocu yu. Ito bajiri udiaji mua tu ejagu warocu jane quenosuoa yu mucana. Mua tu yu ña, muare josabicu yiguja yu. Mua yure ti maire ãmoa yu. Mua ya niyeru ãmogũ meje mua tu ejagu yiguja yu. Ado bajirojua bajia: Ĩna rĩare ejabuarona niyerure ãmoama ĩna jacusabatia. Rĩa meje ñama ĩna jacusabatiare ejabuarona niyeru ãmarã. Yu rĩare bajiro bajia mua. Ito bajiri muare josabicu yiguja yu. 15 Muare ti maicõri muare ejabua ãmoa yu. Cristore tuorũnujaro ĩna, yirocu yu rucorise ñarocõti wanure rãca jidicãcuja yu. Cristore tuorũnujaro Corinto cuto gãna, yirocu bucua wabojaguti muare ejabuasoticuja yu. Muare yu buto ti maibojarocati yu tuoĩaja yure queno ti maibea mua.

16 “Mani rãca ñagũ manire josabitiquĩ Pablo”, yi tuoĩarãji mua yure. Ito bajibojarocati, “Queno tuoĩagũ ñari manire ruoñi Pablo”, yirãji mua coriarã. 17 “Manire ĩ oca cõana rãca manire ruoñi Pablo”, ¿yi tuoĩati mua? Ruobiticu yu muare. 18 “Ĩnare titẽña”, yirocu iti rumu Titore cõacu yu mua tu. Gãji ĩ rãca Cristore tuorũnugũ cõacu yu. “Manire ruoñi Tito”, ¿yi tuoĩati mua? Ruobitiru ĩ. “Queno yiquĩ Tito”, yi tuoĩarãji mua. Yure bajiro Espíritu Santo quedi sãja ecogu ñari, muare ejabua ãmogũ Dios oca queno riasoñi ĩ. Muare niyeru josabisĩ ĩ.

19 “Ĩre wanujaro ĩna, yirocu iti manire
gotiami Pablo”, ¿yi tuoĩati mua? Ito
bajiro meje bajia. Ado bajirojua bajia:
Muare yu busija, Cristo ĩ ãmoro bajiro
muare busia yu, Dios ĩ tiro riojo. Tuoya
yu mairã yu ñarã mua. Jeyaro yu muare
gotirise, “Cristore tuorũnu wajaro ĩna”,
yirocu muare ya yu. 20 “Mua tu ejacõri,
Cristore cudibiticõri ñeñarise riti mua
yi ñaroca ti ejagu yigуja yu gajea”, yi
tuoĩa yu muare. “Mua tu ejacõri mua
oca josa ñaroca ti ejagu yigуja yu gajea.
Gãjerã ya gajeoni mua uoroca, mua
junisini ñaroca ito yicõri gãmeri queno
mua baba cuti ñabitiroca, oca menirã
cuni, busiturã, gãmeri tãrã, ito bajiro
yibojarãti, ‘Gãjerã rẽtoro tuoĩarã ña
gua’, mua yi ñaroca ti ejagu yigуja yu
gajea”, yi tuoĩa yu muare. Ito bajiro mua
yi ñaroca yu ti ejaja, mua ãmoro bajiro
muare wanu ejabicuja yu. Ito bajiro
mua ñeñaro yirise ticõri muare junisini
tigu yigуja yu. Ito bajiri yu junisinija
ticõri, wanumenaji mua. 21 “Mua tu
ejagu mua ñeñaro yire ticõri yu bojo
bujaroca yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa
güia yu. Iti rumu mua ñeñaro yiado
bajiroti mua yija ticõri, mua tiro riojo
otigu yigуja yu. Itire ãmobea yu. Mua
tu ejacõri, “Ĩna ñeñaro yirisere jidicã
ãmobeama ĩna. Rocati romiare ĩna
ajerise jidicã ãmobeama ĩna. Ĩnamasiti
ĩna ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti
ñeñaro yi uyarãji maji”, yi yu ti ejaja,
otigu yigуja yu. Itire ãmobea yu.

Pablo ĩ goti quenosusare gaye

13 Adi yu warisena udiaji muare
tigu yigуja yu. Yu ejaroti bocati
yucãña mua. Ado bajiro gotia Dios oca
tuti: Gãjire sĩgũ ĩ seti yi ãmoja, ĩre busi
ejabuarã, “Riti yami. Ticu gua cuni. Ito
bajiroti bajicu”, yirã jũarã, udiarã ñaja
cuni quena, yi gotia Dios oca tuti. 2 Iti
rumu mua tu ñagũ ñeñaro yirãre goti
quenocu yu, ĩna ñeñaro yirise jidicãjaro
yirocu. Mua tu ñabitibojaguti gãjerã
ñeñaro yirãre cuni goti quenoa yu,
jidicãjaro yirocu. Ñeñaro yirã ĩna ñaja
ti ejacõri, buto ĩna tuoĩa bujatobitiroca
yigu yigуja yu. 3 Ĩnare ito bajiro yu
yija ticõri, “Cristo ĩ ãmoro bajiro
gotiami Pablo”, yi tuoĩarãji mua. Ĩna
ñeñaro yirise jidicãjaro yirocu, oca
sẽoro yigu yiguĩji Cristo. Ito yicõri ĩ
masirise muare ĩogũ yiguĩji. 4 Manire
bajiro ruju cuticõri yucutẽoju ĩna jajuja
godañi Cristo. Ito bajiro ĩna yibojarocati
adocãta Dios ĩ masirisena ñami ĩ ĩja.
Cristore yu tuorũnuja ticõri, “Rojogu
ñami Pablo”, yama masa yure. Ito bajiro
ĩna yibojarocati Cristore tuorũnugũ yu
ñajare, yu oca sẽoroca yigu yiguĩji Dios.
Ito bajiri mua tu ejacõri, ĩna ñeñaro
yirisere jidicãjaro yirocu, oca sẽoro
muare goti quenocuja yu.

5 “¿Riti Cristore tuorũnugũ ñati yu?”
yi tuoĩaña mua. “¿Riti Cristo yu ya usiju
quedi sãja ecoru ñati yu?” yi tuoĩaña
mua. “Cristo yu ya usiju quedi sãja
ecoru ña yu”, mua yi tuoĩabeja, Cristore
tuorũnurã meje ña mua. 6 “ ‘Riti Cristore
tuorũnugũ ñami Pablo’, yure yirãji
mua”, ya yu. 7 Mua ñeñaro yibititoni
mure yiari Diore seni ĩsisotia yu. “Ĩnare
queno Dios oca riasoñi Pablo”, yure ĩna
masa yi wanujaro yirocu meje Diore
senia yu. Quenarise riti mua yire ãmoa
yu. Ito bajiri mua queno yitoni Diore
seni ĩsia yu. “Ĩnare queno riasobisĩ
Pablo”, masa ĩna yibojaja cuni, no yibea
yure. 8 Oca ñasarise tuorũnujaro ĩna
yirocu, Dios oca riasoa yu. Oca ñasarise
ĩna tuorũnu jidicãroca yi ãmobea yu.
9 Ito bajiri mua tu ejacõri, “Queno
Cristore tuorũnurã ñama ĩna”, yi yu
ti masija, sẽoro muare busibicuja yu.
Ito bajiro iti bajija, ticõri buto wanugũ
yigуja yu. Cristore tuorũnucõri ĩ ãmoro
bajiro riti yijaro ĩna, yirocu muare
Diore seni ĩsia yu. 10 Mua tu ejacõri
sẽoro muare busi ãmobea yu. Ito bajiri

yʉ waroto riojʉa adi papera mʉare cõa yʉ. Mʉa oca sẽoroca yʉ yitoni yʉre cũñi mani Ʉjʉ. Oca sẽobitijaro ĩna, yirocʉ meje yʉre cũñi ĩ. Ito bajiri mʉa tʉ ejacõri mʉa oca sẽoroca yi ãmoa yʉ.

11 Itocõ uca yʉ ñarã yʉ mʉare. Queno ñaña mʉa. Cristo ĩ ãmoro bajiro riti yiya mʉa. Yʉ mʉare gotirise tʉorũnʉña. Sĩgũre bajiro tʉoĩacõri ñaña mʉa. Oca ñaja itire quenoña. Ito bajiro mʉa yija, mʉare ti maicõri mʉa rãca ñatĩñagũ yiguĩji Dios. Ito yicõri mʉa ya ʉsijʉ queno mʉa wanʉ quenaroca yigʉ yiguĩji ĩ. 12 Cristore tʉorũnʉrã ñari queno wanʉre rãca gãmeri seniĩa ñasotiya mʉa. 13 Ado gãna Cristore tʉorũnʉrã, “Quenajaro”, yi ñucama mʉare.

14 “Ĩnare queno yiya Cristo mʉ”, yirocʉ mʉare yiari mani Ʉjʉ Jesucristore senia yʉ. “Ĩnare maiña Dios mʉ, ito yicõri ĩna rãca ñaña Espíritu Santo mʉ”, yi seni ĩsisotia yʉ ñarã yʉ, mʉa jeyarore yiari. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a los

Gálatas

Galacia sita gãnare Pablo ĩ papera cõare gaye

1 1–2 Ñati Galacia gãna mʉa. Jesucristore tʉorʉ̃nʉ sʉyarã ñari, ĩ ocare riasotirona minijuasotirã yirãji mʉa. Yʉ ña Pablo adi papera mʉare cõagʉ̃. Ĩ oca yʉ goti ucutoni yʉre cũñi Jesucristo. Masa ĩna cũrʉ meje ña yʉ. Dios oca yʉ goti ucutoni yʉre cũbiticã masa. Dios, Jesucristo Jacʉjʉa yʉre cũñi. Ĩti ñami Jesús ĩ tʉdi catiroca yirʉ. Yʉ sĩgʉ̃ meje adi papera mʉare cõa yʉ. Yʉ rãca gãna, adojʉ Jesucristore tʉorʉ̃nʉrã cʉni, “Quenajaro”, yi ñucama ĩna mʉare. 3 Queno mʉare yijaro mani Jacʉ Dios. Mani Ʉjʉ Jesucristo cʉni queno mʉare yijaro ĩ. Ito yicõri mʉa ya ʉsi queno wanʉ quenaroca yijaro ĩna. Ito bajiro mʉare yijaro yirocʉ Diore seni ĩsia yʉ. 4 Mani Jacʉ Dios ĩ ãmoro bajiro yigʉ ñari, mani ñeñaro yirise waja, waja yirocʉ manire goda ĩsiñi Jesucristo. Ito bajiri adi rʉmʉri cʉni ñeñaro yirã robo bajiro mani bajibe yirocʉ, manire ejabʉa masiguĩji Jesús. 5 “Ito bajiro yami ĩ”, yi masicõri, Diore rʉ̃cʉbʉotĩñarʉja manire. “Rẽtoro quenagʉ̃ ñami Dios”, yi tʉoĩarʉja manire. Ito bajiroti tʉoĩatĩñarʉja manire.

Jesucristore mani tʉorʉ̃nʉrena sʉoriti manire masogʉ̃ yiguĩji Dios, yire oca

6 Manire ti maicõri manire beseñi Dios. Cristore mani tʉorʉ̃nʉja ticõri, manire masoñi ĩ. Ito bajiro manire ĩ yire ñabojarocati, yoari mejeti ĩre jidicã ãmoa mʉa. Ito yicõri gaje ocajʉare tʉorʉ̃nʉa mʉa. “Ito bajiro bajicã Galacia gãna”, masa ĩna yija tʉocõri, ʉcacʉ yʉ jabeto. 7 Dios oca riti ña riojo gotire gaye. Ñe gaje oca bʉto bʉsa quenasarise manoja. Jesucristore mani tʉorʉ̃nʉrena sʉoriti manire masogʉ̃ yiguĩji Dios. Ñejʉana gaje manire maso masibiquĩji Dios. Ito bajibojarocati mʉa tʉ gãna ricati mʉare oca riasorã yirãji ĩna. Ito yicõri ĩna robo bajiro mʉa tʉoĩajaro yirona, mʉare ʉsirio coderã yirãji ĩna. 8 Mʉa tʉjʉ yʉ ñaja, quenarise Dios ocare, ñaro bajiroti mʉare riasocʉ yʉ. Ricati rʉore oca mʉare yʉ riasoja, jeame ʉ̃jʉrojʉ yʉre cõa masiguĩji Dios. No adi tuti gagʉ, ito yicõri ũmacʉ̃jʉ Dios ñaro gagʉ cʉni ricati rʉore oca ĩna riasoja, jeame ʉ̃jʉrojʉ ĩnare cõaguĩji Dios. 9 Yʉ gotisʉoro bajiroti mʉcana jʉaji goti quenogʉ̃ ya yʉ. No Dios oca quenarisere jidicãcõri gaje oca ĩna riasoja, jeame ʉ̃jʉrojʉ ĩnare cõa masiguĩji Dios.

10 Ito bajiro yʉ riasoja, masa yʉre ĩna wanʉtoni meje riasoa yʉ. Yʉre Dios wanʉjaro yirocʉ, ito bajiro riasoa yʉ. Iti rʉmʉjʉ masa yʉre ĩna wanʉtoni gaje oca riasocʉ yʉ maji. Iti rʉmʉjʉ masa ĩna wanʉtoni yʉ goticato bajiro yʉ gotibojaja, Cristo ĩ ãmoro bajiro meje yigʉ ñabogʉja yʉ. Ito yicõri ĩre moa ĩsiri masʉ meje ñabogʉja yʉ.

Ado bajiro apóstol ñasʉocʉ yʉ, Pablo ĩ yire gaye

11 Queno tʉoya yʉ ñarã mʉa. Riti mʉare gotia yʉ. Jesucristo oca yʉ riasorise masa ĩna tʉoĩa rujeore meje ña. 12 Iti oca quenarise yʉ masiroca yibiticã masa. Ito yicõri iti oca yʉre riasobiticã masa. Jesucristoama ĩmasiti yʉ masiroca yiquĩ ĩ.

13 Iti rʉmʉjʉ gʉa judio masa tʉoĩare gaye riti rʉ̃cʉbʉocʉ yʉ maji. Ito yʉ bajigore tʉogoana ña mʉa. Iti rʉmʉjʉ Jesure tʉorʉ̃nʉrãre ñeñaro ĩna tõbʉjaroca yicʉ yʉ. Ito bajiri ĩnare ti maicõri meje, ĩnare sʉyacʉ yʉ. Ito

yicõri ĩnare ruyurio ãmogũ yibojacu yu. 14 Yu mamu ñagũ, gua judio masa tuoĩare gaye queno rũcubuocu yu. Gua masa bucurã ĩna rotire gayere yu rãca corocõ tujarã rẽto busaro queno cudicu yu. 15 Ito bajiro yu bajibojarocati, yure ãmogũ beseñi Dios. Iti rumuju yu rujearoto riojuaju yure beseñi Dios. Yure ti maicõri, "Ãni Pablo ĩ bucuaja, yu yagu ñagũ yiguĩji ĩ", yi tuoĩacõri yure beseñi Dios. 16 Ito bajiroti Dios ĩ ãmori rumu, ĩ Macu Cristore yu masiroca yiñi ĩ ĩja. Ito bajiri adocãta, "Dios Macuti ñami Cristo", yi tuoĩa masia yu ĩja. Ito bajiro yu masiroca yiñi Dios, judio masa mejere cuni ĩ oca yu goti ucutoni. Iti tuo masicõri, "¿No bajiro yigu yigujada yu?" yi seniĩabiticu yu gãjerãre. 17 Ito yicõri yu riojua Jesucristo ĩ cũanare cuni seniĩarocu, Jerusalénju wabiticu yu. Ado bajirojua yicu yu. Yoari mejeti Arabia wame cutiri sitaju masa manoju tuoĩarocu wacu yu. Ito bero Damasco cutoju tudi ejacu yu.

18 Itoju udia rodo ñacõri, Pedro rãca busirocu Jerusalénju wacu yu ĩja. Itoju ejacõri quince rumuri ĩ rãca ñacu yu. 19 Itoju ñagũ gãjerã Jesús ĩ cũanare tibiticu yu. Pedro, mani Uju ocabaji Santiagore cuni, ĩna jũarãti ticu yu. 20 Dios ĩ tiro riojo adire uca yu. Ruobea yu muare. Ado yu ucarise riti ña.

21 Jerusalénju yu ñaja bero Siria wame cutiri sitaju wa ucucu yu. Ito yicõri Cilicia wame cutiri sitaju cuni wa ucucu yu. 22 Yoari mejeti Judea sitaju yu ñajare, yure queno masi jedibiticã ito gãna maji. Ito bajiri ito gãna Jesure tuorũnurã, yure queno masibiticã ĩna maji. 23 Gãjerã ĩna busire riti tuori seyoñi ĩna. "Manire ñeñaro ĩ yi ãmorise jidicãcõri gaje mame tuoĩare ña ĩre ĩja. Iti rumuju Jesure mani tuorũnuja ticõri, manire sĩa ãmoñi ĩ maji. Adi rumuriama manire bajiroti Jesucristore tuorũnugũ yiguĩji ĩ cuni", masa ĩna yija, tuori seyoñi Judea sita gãna. 24 "Jesucristore tuorũnugũ ñami Pablo ĩja", masa ĩna yija tuocõri, Diore queno rũcubuore ocana busiñi ĩna.

Apóstol mesa Pablore ĩna boca ãmire gaye

2 Catorce rodori bero mucana Jerusalénju wacu yu, Bernabé rãca. Ito yicõri Tito wame cutigu cuni baba cuti waquĩ gua rãca. 2 Dios yure ito bajiro ĩ wa rotijare Jerusalénju wacu yu. Itoju ejacõri Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarã rãca riti busirocu, ĩna rãca minijuacu yu. Ado bajiro ĩnare goticu yu: "Masa ñajedirore maso ãmoguĩji Dios. Ito bajiri judio masa mejere cuni ĩ oca quenarise goti ucua yu", yicu yu Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarãre. Ito bajiro goticu yu ĩnare, yu tuoĩaro bajiro tuoĩacõri, "Riti oca quenarise goti ucuami Pablo", yure ĩna yitoni. 3 Ito bajiro yu gotija bero sĩgũre bajiro riti tuoĩacu gua ĩja. Ito bajiri sĩgũre bajiro tuoĩacõri, yu rãca gagu Titore wiro ta rotibiticã ĩna ĩja. Judio masu meje Tito ĩ ñabojarocati, "Gua judio masa yisotiro bajiro wiro taruja mure", yibiticã ĩna ĩre. 4 Gãjerãma, "Jesure tuorũnurã ña gua", yi ruorã Titore wiro ta rotibojacã ĩna. "¿No bajiro yati, Jesure tuorũnurã? Ito yicõri, ¿bucurã masa rotire cudiati ĩna?" yi seniĩarona, guare ruorã gua rãca minijuacã ĩna. Gua rãca minijuacõri, "Bucurã masa ĩna yisotiro bajiro yiruja manire", yibojacã ĩna guare. 5 Ito bajiro ĩna yibojarocati ĩnare cudibiticu gua. Ito yicõri ĩna rotibojarisere cuni cudibiticu gua. Jesure riti mani tuorũnuja manire masogũ yiguĩji ĩ. "Bucurã rotirisere mani cudija, manire masogũ yiguĩji Dios", mua yi tuoĩabititoni, guare ĩna rotibojarocati cudibiticu gua.

6 "Ito bajiro riasoami Pablo", yicõri, "Gaje ado bajiro mu riasoja quena", yure yibiticã Jesure tuorũnurãre ũmatã

ñari masa. “Ujarã ñasarã ñarãji ĩna”, yi tuoĩa güibiticu yu. Ĩnare ĩ beseado bajiroti yure cuni beseñi Dios. Coro bajiroti manire ti maiami Dios. 7 Ujarã ado bajiro yicã yure: “Dios ĩ cũru ña mu cuni. Judio masa mejere cuni Jesús oca quenarise mu goti ucutoni mure cũri seyoñi Dios”, ya gua. “Iti rumuju Pedrore cũñi Dios, judio masare oca quenarise ĩ gotitoni. Ito bajiroti mure cuni cũri seyoñi Dios, judio masa mejere cuni mu goti ucutoni”, yi tuoĩa gua, yicã ujarã yure. 8 Riti ña. Pedrore cũñi Dios, judio masare oca quenarise ĩ goti ucutoni. Ito bajiroti cũñi Dios yure cuni, judio masa mejere yu riaso ucutoni.

9 Ito gãna Jesure tuorũnurã ujarã Santiago, Pedro, Juan cuni ado bajiro yicã ĩna yure: “Dios ĩmasiti mure queno yirocu cũri seyoñi, ĩ oca judio masa mejere cuni mu riaso ucutoni. Ito bajiri ĩnare riaso ucuruja mu. Guareama judio masare ĩ oca riasotoni guare cũñi Dios. Ito bajiri ĩnare riasorãona ña gua. Ito yicõri coro bajiroti Diore moa ĩsiruja mani”, yicã ĩna yure. Ĩna ito yija tuocõri, sĩgũre bajiro riti tuoĩacu gua ĩja. Ito bajiri yure, yu rãca gagu Bernabére cuni ãmo ñia wanucã ĩna. 10 “Bojoro bujarãre queno ejabuaya mua”, yicã ĩna guare. Ito bajiro ĩna yija tuocõri, wanure rãca cudicu gua ĩja. Iti riti roticã ĩna guare.

Pedrore Pablo ĩ goti quenore gaye

11 Antioquíaju yu ñaroca Pedro cuni ejaquĩ. Itoju ejacõri queno yibitiquĩ ĩ. Ito bajiri “Iti seti ña mure”, yirocu masa tiro riojo ĩre goticu yu. 12 Ado bajiro bajicu ĩre seti. Cajero Antioquíaju ejacõri queno yiquĩ Pedro maji. Judio masa meje ñarã rãca baba cuticõri, ĩna rãca baquĩ Pedro. Ito bajiro ĩ yi ñaroca Jerusalén gãna Santiago ĩ cõana ti ucurã ejacã ĩna cuni. “Judio masa meje ñarã rãca babitiruja mani. Ito yicõri Diore mani cudi ãmoja, wiro tarujarãji mani”, yi tuoĩarã ñacã ĩna. Ĩna ejaja ticõri, güiquĩ Pedro. “Yure tudirã yirãji”, yirocu judio masa meje ñarã rãca tudi babitiquĩ Pedro ĩja. 13 Gãjerã judio masa ñarã, Pedro ĩ güija ticõri, ĩre bajiroti judio masa meje ñarã rãca juaji babiticã ĩna cuni. Ito bajiro ĩna yija tuocõri, “Ĩnare bajiroti yiruja yure cuni”, yi tuoĩaquĩ Bernabé. 14 “Jesure riti mani tuorũnuja manire masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa masibojarãti, bucurã rotirisejuare rũcubuorã bajiro yicã ĩna. Ito bajiro ĩna yija ticõri, gãjerã Jesure tuorũnurã ĩna tiro riojo Pedrore tudicu yu. Ado bajiro ĩre tudicu yu: “Judio masu ñabojaguti, Jesure mu tuorũnuja bero, mani bucurã ĩna yisotirere jidicãyija mu. Ito bajiro mu yijama queno tuoĩayija mu maji. Ito bajibojarocati mucana adocãta bucurã ĩna yisotire gayere rũcubuogu bajiro ya mu. Ito yicõri judio masa mejere cuni rotiboja mu. ‘Bucurã masa yisotire bajiro yiya mua cuni’, yirocu ito bajiro ĩnare rotiboja mu. Ito bajiro yibitiruja mure”, yi goticu yu Pedrore. Gaje ado bajiro ĩre goticu yu:

Jesucristore mani tuorũnuja ticõri, mani jeyarore masogũ yiguĩji Dios, yire gaye

15 “Mani jũarã judio masa rujeana ña mani. Gãjerã masa, mani bucurã rotire gayere ñeñaro aja tudiama ĩna. Ĩna robo ñeñaro yirã meje ña maniama. 16 Ito bajibojarocati, Moisés ñayoru rotire ñarocõti mani cudija cuni, ‘Queno yirã ñama. Seti ma ĩnare’, yibiquĩji Dios manire. Jesucristore riti mani tuorũnujama, ‘Queno yirã ñama ĩna’, yigu yiguĩji Dios manire. Itire masicõri Dios manire ĩ boca ãmitoni Jesucristore riti tuorũnua mani. ‘Jeyaro bucurã rotirise mani cudi ñabojarocati, Jesure mani tuorũnubeja, manire boca ãmibiquĩji Dios’, yi tuoĩa mani. No

bucurã rotire riti cudigure, ‘Queno yigu ñami ĩ’, yibiquĩji Dios. Ito yicõri ĩre boca ãmibiquĩji Dios”, yi goticu yu Pedrore.
17 “Mani Jesure riti tuorũnuja, manire boca ãmigũ yiguĩji Dios”, mani yija tuocõri, “Ñeñaro ya mua”, yirã yirãji mani masa. “Mani bucurã rotire gayere mua cudibeja, gaje masa ñeñaro ĩna yiro bajiro ya mua cuni”, yirã yirãji mani masa. Ado bajiro mure seniĩa ãmoa yu. ¿Mani ñeñaro yiroca, yigu yiguĩjida Cristo? “Yibiquĩji”, yi tuoĩa yuama. Ĩre riti mani tuorũnuja, Dios rotirisere mani cudiroca yigu yiguĩji Jesucristo. 18 Ado robojua bajia. “Jesure riti mani tuorũnuja, manire masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa yu. Ito bajibojarocati, iti ocare jidicãcõri, “Mani bucurã ĩna rotire gayere mani rũcubuoja, manire masogũ yiguĩji Dios”, yu yi gotija, ñeñaro yiborua yu. 19 Iti rumuju ado bajiro tuoĩabojacu yu maji. “Mani bucurã ĩna rotirisere ñarocõti mani cudija, yure boca ãmigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩabojacu yu maji. Ito bajiro tuoĩabojaguti, ñarocõti cudi jeo masibiticu yu. Adocãta, “Jesure riti yu tuorũnuja, yure boca ãmigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa yu ĩja. 20 Adi rumuriama Jesucristo, ĩti ñami yu Uju ĩja. Ito bajiri ĩ ãmorise yu yi ñatoni yure gotiami ĩ. Adocãta yu ãmoro bajiro meje ya yu. Jesucristo, Dios Macu yure ti maicõri, yu ñeñaro yirise waja, waja yirocu yure goda ĩsiñi ĩ. Ito bajiri adi rumuri ĩre tuorũnugũ ñari, ĩ ãmoro bajiro riti yi ñasotia yu ĩja. 21 “Rocati masare yiari ĩ Macure cõabojañi Dios”, yi tuoĩagũ meje ña yuama. “Rẽtoro ñasarise ña iti”, yi tuoĩagũ ña yu. Bucurã ĩna rotirise mani cudire waja Dios ĩ masoja, Cristo goda ĩsibitiboru manire.

Diore tuorũnure meje ña bucurã ĩna rotire gaye

3 Tuoya Galacia gãna mua. Jesucristore jidicãcõri gaje ocaju tuorũnurã ñari queno tuoĩamena ña mua ĩja. ¿Ñimu ruore oca goticati muare? Yu goroama muare gotibiticu yu. Iti rumuju mua rãca ñagũ, yucutẽoju Jesucristo godare gaye oca muare queno goticu yu. Iti oca tuocõri queno rũcubuocu mua maji. Ito bajibojarocati ruore oca riasori masare tuorũnucõri, Jesucristore jidicã ãmoa mua. Ito bajiro mua yija, queno tuoĩamena ña mua. 2 Coji gaye muare seniĩa ãmoa yu: ¿Moisés ñayoru ĩ rotire gaye mua cudija ticõri, Espíritu Santo quedi sãjacati muare? Ito bajirouja meje bajia. Jesucristo oca tuocõri, ĩre mua tuorũnuja bero, muare quedi sãjañi Espíritu Santo. 3 ¿No bajiati, mua tuoĩarise jedicoati muare? Iti rumuju Jesucristore mua tuorũnuja ticõri, mua ya usiju quedi sãjañi Espíritu Santo. Ito bajibojarocati, “Bucurã rotire gaye mani tuorũnuja ticõri, manire masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩaboja mua adi rumuri. Itire tuoĩabesa mua. 4 ¿Muare rẽtagore ñajediroti ãcabojocoati mua? Ito yicõri, ¿Mua tõbujare gaye cuni ãcabojocati mua? “Itire ãcabojamenaji ĩna”, yi tuoĩa yu muare. Itire tudi tuoĩacõri queno tuoĩarã yirãji mua mucana. 5 Espíritu Santo queo sãñi Dios muare. Ito yicõri jaje tiyamani, mua tiro riojo ĩoñi Dios. Judio masa bucurã ĩna rotire gaye mua tuorũnujare ¿ito bajiro yicati Dios? Ito bajiro meje bajia. Jesucristo oca mua tuorũnujare, ito bajiro yiñi Dios.
6 Abraham ñayorure tuoĩate mua. Ĩama Dios busirisere tuorũnuyiju. Ito bajiro ĩ yija ticõri, “Queno yigu ñami Abraham”, yiyiju Dios. 7 Iti ocare tuocõri, ado bajiro yi tuoĩa mani: “Mani Abraham ñayoru bajiro Diore tuorũnurã ñari, ĩ janerãbatia robo bajirã

ña mani ĩja”, yi tuoĩa mani. 8 Jane mejeju iti gaye gotisuoyiju Dios ĩ oca tutina. Ito yicõri judio masa meje ñarã Diore ĩna rũcubuoroti gaye gotisuoyiju Dios. “Judio masa mejere cuni masogũ yiguja yu”, yirocu ado bajiro yiyiju Dios Abrahamre: “No gãji mu robo bajiro yure ĩ tuorũnuja ticõri, ñeñaro ĩ yirisere ãcabojogu yiguja yu”, yiyiju Dios Abraham ñayorure. 9 Diore queno tuorũnuyiju Abraham. Ito bajiri ĩre queno yiyiju Dios. Adi rumuri cuni, no Jesucristore tuorũnugũre queno yigu yiguĩji Dios.

10 “Moisés ñayoru ĩ rotirisere yu cudi jeoja ticõri, yure masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩabojagure, seti ña ĩre maji. Ito bajiri ĩre masobiquĩji Dios. Ito yicõri ĩre waja senigũ yiguĩji Dios. Ado bajiro yi ucañi Moisés ñayoru: “No adi papera tuti rotirisere cudi jeobicure, seti ña ĩre maji. Ito bajiri ĩre waja senigũ yiguĩji Dios”, yi ucañi Moisés ñayoru. 11 Iti oca tuocõri, “Judio masa bucurã rotire gaye cudi jeo masibea mani. Ito bajiri, ‘Queno cudi jeorã ña mua’, yibiquĩji Dios manire. Sĩgũ ñarocõti cudi jeogu maquĩji”, yi tuoĩa masia mani. Ado bajiro yi gotia Dios oca tuti: “No Diore tuorũnugũre, ‘Queno yigu ña mu’, yigu yiguĩji Dios ĩre. Ito yicõri ĩ catitĩñaroca yigu yiguĩji Dios”, yi gotia Dios oca tuti. 12 Ito bajibojarocati, “Bucurã rotire gaye yu cudi jeoja, yure seti manoja”, yirã, Diore tuorũnurã meje ñama ĩnaõna. Diore tuorũnure meje ña bucurã rotire gaye mani tuorũnuja. Ado bajiro yi ucañi Moisés ñayoru: “No adi tuti rotirise cudi jeoguti, seti manicõri Dios rãca queno ñagũ yiguĩji ĩ”, yi ucañi Moisés ñayoru.

13 Ito bajibojarocati ñarocõti bucurã rotire gaye cudi jeo masibea mani. Ito bajiri seti jaje ña manire. Ito yicõri jairo ñeñaro yirise waja, waja ruyurioa mani. Itire masicõri, mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsirocu goda ĩsiñi Cristo. Ado bajiro yi gotia Dios oca: “Yucuguju sĩgũre ĩna sĩa yoja, seti cutigu ñaguĩji ĩocũ”, yi gotia Dios oca tuti. Mani ñeñaro yirise waja, manire waja yi ĩsirocu yucutẽoju goda ĩsiñi Cristo. 14 Jane mejeju ado bajiro goticãyiju Dios Abraham ñayorure: “No mure bajiro yure tuorũnurãre, queno yigu yiguja yu”, yiyiju Dios Abraham ñayorure. Judio masa mani ñaja, judio masa meje mani ñaja cuni, Jesucristore mani tuorũnuja manire masogũ yiguĩji Dios. Ito yicõri ĩ goticato bajiroti Espíritu Santo queo sãgũ yiguĩji Dios manire.

Ado bajiro yicuja yu, Dios ĩ yire gaye

15 Queno tuoya yu ñarã mua. Goti masiore ocana muare gotigu ya yu. “Ĩ yiro robo yibisĩ ĩ”, gãjerã yibe yirona, “Ado bajiro yicuja yu”, yi ucasotia mani. Ito bajiro mani yi ucajare, “Meje ĩ yiro bajiro yibisĩ ĩ”, yi masimenaji gãjerã. Mani ucacãre ñajare, busi remo masimenaji ĩna ĩja. 16 Jane mejeju cuni, “Ado bajiro yicuja yu”, Abrahamre Dios ĩ yija, ucare ña iti cuni. Ado bajiro Abraham ñayorure goticãñi Dios: “Sĩgũ mu janamina suoriti masa jeyarore queno yigu yiguja yu”, yiñi Dios Abraham ñayorure. “Mu janerãbatiana suoriti masa jeyarore queno yigu yiguja yu”, yibisĩ Dios. “Sĩgũ mu janamina suoriti”, ĩ yija, “Jesucristona suoriti”, yireoni ña iti. 17 Mua queno tuo masitoni muare goti rẽtobugu ya yu. Ado bajiro goticãñi Dios Abrahamre. “No mu robo yure tuorũnugũre, ĩre masogũ yiguja yu”, yi goticãñi Dios ĩre. Ito yija cuatrocientos treinta rodori bero ĩ rotirise Moisésna cũyiju Dios, judio masa ĩna cudijaro yirocu. Ito bajiro yigu, “Jane mejeju Abrahamre yu gotiyocatire jidicãcõri gaje wasoagu ya yu”, yirocu meje yiyiju Dios itire. Ito bajiri, “Abrahamre ĩ

gotiyorere jidicãcõñi Dios”, yi tuoĩabea mani. 18 Moisés rotirise mani cudi jeore waja meje manire masogũ yiguĩji Dios. Ñarocõti Moisés rotirise cudi jeo masibea mani. Ĩ rotirise mani cudire wajana suoriti manire Dios ĩ masoja, Abraham ñayorure Dios ĩ goticãre rocati bajiro ñaboroja iti. “Yure mu tuorũnuja, mure queno yicuja yu”, yicãñi Dios Abraham. Ito bajiri Abraham ñayoru robo bajiro Diore mani tuorũnuja manire masogũ yiguĩji ĩ.

19 Ito bajicõri, ¿no yija ĩ rotirisere cũyijari Dios manire? Ado robojua bajia. “Dios rotirisere cudi jeo masibea yu. Ñeñaro yi jaigu ña yu”, mani yitoni ĩ rotirisere cũñi Dios manire. Ito bajiri, “Sĩgũ mu janamina suoriti masare masogũ yiguja yu”, Abrahamre yiru ĩ ejaroto riojua ĩ rotire ñacãyiju manire. Dios ĩmasiti, Moisésre gotibisiju ĩ rotirise. Ĩ ñaro gãna ángel mesare Moisésre goti rotiyiju Dios. Ĩna gotija tuocõri, judio masajuare gotiyiju Moisés mucana. 20 “Sĩgũ mu janamina suoriti masare masogũ yiguja yu”, Dios ĩ yija, ĩmasiti Abrahamre gotiyiju. Iti gayereama ángel mesare goti rotibisiju Dios. Ĩmasiti Abraham ñayorure gotiyiju Dios.

“Ñeñaro yigu ña yu”, mani yi tuoĩatoni, ĩ rotirise manire cũñi Dios, yire gaye

21 ¿Moisésre ĩ rotire gaye ĩ cũroca Abrahamre ĩ goticãrere jidicãyijari Dios? Meje ĩ goticãrere jidicãbisiju Dios. Ado robojua bajia. Catitĩñare gaye mani bujatoni meje ĩ rotirise cũyiju Dios. Ĩ rotirisere cudi jeo masibea mani. Ito bajiri, “Cudi jeorã ña mua. Queno yirã ña mua”, yibiquĩji Dios manire. Ĩ rotirise mani cudi jeoja ticõri, “Queno yirã ña mua”, yiboguĩji gajea. 22 Ito bajibojarocati cudi jeo masibea mani. Dios oca tuti gotiado bajiroti bajia iti. “Masa jeyaro ñeñaro yama ĩna. Sĩgũ ruyabeto seti cutirã ñama ĩna”, yi gotia Dios oca. Ĩ rotirise cudi jeo masibea mani. Ito bajibojarocati jane mejeju Abrahamre Dios ĩ goticãrena suoriti manire maso masiguĩji Dios. Jesucristore mani tuorũnuja ticõri, manire masogũ yiguĩji Dios, ĩ goticãdo bajiroti.

23 Iti rumu, “Jesucristore yu tuorũnuja ticõri, yure masogũ yiguĩji Dios”, yi masibiticu mani maji. Itire mani masiroto riojua, “Dios ĩ rotirise riti ña mani cudiroti”, yi tuoĩacu mani maji. Ito bajibojarocati Dios ĩ rotirise cudi ãmobojarãti, cudi jeo masibiticu mani. 24 Jesucristo ejaroto riojua Dios ĩ rotirisere riasoticu mani. Itire riasoticõri, “Ñeñaro yigu ña yu. No bajiro ñeñaro yu yirise jidicã masibea yu”, yi tuoĩacu mani maji. Ito bajiro tuoĩacu mani maji Jesucristo ĩ ejaroto riojua. Adi rumuriama, “Jesucristore yu tuorũnuja, yure masogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩ rãca queno wanu catitĩñagũ yiguja yu”, yi tuoĩa mani ĩja. 25 Adi rumuriama Jesucristore riti tuorũnurja manire. Ito bajiri, “Judio masa bucurã rotire gaye yu cudi jeoja, yure masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩabiturja manire ĩja.

26 Tuoya mua. Jesucristore tuorũnurã ñacõri adocãta Dios rĩa ña mua cuni ĩja. 27 Jesucristore tuorũnucõri, idé gu rotiyija mua cuni. Ito bajiro mua yija ticõri, Jesucristo queno ĩ yi ñado bajiro mua queno yi ñaroca yami Dios muare. 28 Sĩgũ robo bajiro ti maiguĩji Dios manire. Sĩgũre bajiro tuoĩacõri Jesucristore tuorũnua mani. Ito bajiro mani yija ticõri, itina suoriti manire masoñi Dios. Co masa bajiroti masoñi Dios manire. Tite mua, jeyaro ña mani. Judio masa, judio masa meje cuni ña mani. Moa ĩsiri masa, moa ĩsiri masa meje cuni ña mani. Romia, ũmua cuni ña mani. Jeyaro

mani masa wusabojarocati Jesucristore mani tuorũnuja ticõri, co masa bajiroti masoñi Dios manire. 29 Ito yicõri, judio masa meje ñabojarãti, Jesucristore mua tuorũnuja Dios ñarã ña mua cuni ĩja. Ito bajiri ĩ ñarã mua ñaja, yu bajiroti, Abraham ñayoru janerãbatia ña mua cuni ĩja. Ito bajiri, "Mu janerãbatiare queno yigu yiguja yu", Dios Abrahamre ĩ goticãdo bajiroti muare cuni queno yigu yiguĩji Dios ĩja.

4 Mucana gaje muare goti remoa yu. Coriarã ado bajiro yama ĩna macu ñasuogure: "Macu, mu jai tujaroca jeyaro yu rucorise mu yeti ñaro yiroja", yama coriarã, ĩna macu ñasuogure. Macuacã ñagũ, jai tujabicu ĩ jacu ye gajeonire ruco masibiquĩji maji. Ito bajiri ija rucorocu ñabojaguti, ĩ rucoroto riojua ĩ jacure moa ĩsiri masu bajiro bajiami ĩ maji. 2 Macuacã ĩ ñaroca ĩ jacure moa ĩsiri masa ĩre coderã yirãji. Ito yicõri ija ĩ rucorotire cuni coderã yirãji ĩna. "Yu macu ĩ jai tujaroca jeyaro yu rucorise ĩre ĩsima", jacu ĩ yiri rumu ejaroca ĩre ĩsirã yirãji ĩna. Ito bajiri moa ĩsiri masu bajiro meje bajigu yiguĩji ĩ ĩja. 3 Mani cuni Jesucristore mani tuorũnuroto riojuaju ito bajiroti bajibojacu maji. "Bucurã rotire yu cudi jeobeja quenabeto tõbujagu yiguja yu", yi tuoĩabojacu mani. Ito bajiri Cristore masibiticõri rũmúare moa ĩsirã bajiro bajirã ñacu mani maji. 4 Ito bajiro mani bajibojarocati, "Masare yiari yu Macure cõagũ yiguja yu", Dios ĩ yiri rumu ejayija ĩja. Ito bajiri Dios Macu ñabojaguti, romiona rujeañi Jesucristo. Ito yicõri judio masu rujeañi ĩ. 5 "Bucurã masa ĩna rotire gaye yu cudibeja, quenabeto tõbujagu yiguja yu", yi gua masa tuoĩabojarocati, manire yiari ĩ Macure cõañi Dios. Ĩ rĩa mani ñatoni manire masorocu ĩ Macure cõañi Dios.

6 Ito bajiri Jesucristore mani tuorũnuja, Dios rĩa ña mani ĩja. Ĩ rĩa mani ñajare ĩ Macu Jesucristona suoriti, manire Espíritu Santo queo sãñi Dios. Ito bajiri, "Cuna, yu Jacu", ya mani Diore. 7 Diore tuorũnucõri, "Bucurã rotire gaye yu cudibeja, quenabeto tõbujagu yiguja yu", yi tuoĩabea mani ĩja. Dios rĩa ña mani ĩja. Ito bajiri, Abraham ñayorure, Dios ĩ gotiado bajiroti manire masocõri, manire queno yigu yiguĩji Dios.

Jesure masirãre Pablo ĩ tuoĩa oca jaire gaye

8 Tuoya mua. Iti rumuju Diore masibisija mua maji. Diore masibiticõri, bucurã masare rũcubuoyija mua. Dios meje ĩna ñabojarocati bucurã ñayoanare rũcubuobojayija mua. "Ĩna rotirise mani cudibeja, quenabeto tõbujarã yirãji mani", yi tuoĩa güiyija mua maji. 9 Adi rumuriama Diore masirã ña mua cuni ĩja. Ito bajijare Dios ĩmasiti muare ti masiami ĩja. Diore tuorũnucõri bucurã rotire gaye jidicãcu mua. Ito bajibojarocati yu tuoja, bucurã ĩna rotire gaye rũcubuoyija mua mucana. "Bucurã rotire gaye mani cudibeja, quenabeto tõbujarã yirãji mani", ¿yi tuoĩa güi ãmoati mua mucana? 10 Ado bajiro tuoĩabojarãji mua mucana: "Judio masa ĩna rotirere mani rũcubuoja, manire masogũ yiguĩji Dios", yi tuoĩabojarãji mua. Ito bajiro tuoĩabojacõri, "Adi rumu rũcubuora rumu ña, adocõ ñami gagu ĩ tujaroca adocõ jue iti tujaroca, ito yicõri adocõ cuma iti tujaroca rũcubuoroti ña", yi tuoĩabojarãji mua. 11 "Muare riasobojacu yu", yiadoti bajia yure ĩja. Ito bajiro mua bajija tuocõri, bojori buja yu.

12 Yu mairã, muare queno gotia ãmoa yu. Jesucristore tuorũnucõri, gua judio masa bucurã tuoĩare gaye jidicãcu yu. Yu robo yiya mua cuni. Jesucristore riti tuorũnuña mua. Ito yicõri bucurã tuoĩare gaye jidicãña mua. Iti rumuju

ito bajiro mцare yц riasoja, queno yцre boca ãmicц mцa maji. 13 Mцa masia, cajero Jesucristo oca mцare yц riasoja cõ ñacц yц. 14 Cõgц̃, yц ñabojarocati, yцre ti tebiticц mцa. “Cõgц̃ wadiami”, yibojarãti, queno yцre boca ãmicц mцa. Ado bajiro yicц mцa. Dios ñaro gagц ángelre boca ãmirã robo bajiro, queno yцre boca ãmicц mцa. Ito yicõri Jesucristore boca ãmirã robo bajiro queno yцre boca ãmicц mцa. 15 Mцa tцjц yц ñaroca queno wanц quenacц mani maji. “Queno wanцmenaji ĩna”, yi tцoĩa yц mцare. Iti rцmцjц yцre ti maicõri, queno yцre ejabцa ãmocц mцa maji. “Mцa ya cajea mцa rua masija, yцre ĩsibocц mцa”, yi tцoĩa yц mцare. 16 Oca quenarise riti riojo mцare goticц yц. Iti yц gotijare ¿yцre ti teati mцa ĩja?

17 Judio masa rotire gaye oca mцare riasoana, mцare queno yi ãmorã meje ñarã yirãji ĩna. Mцare queno yirona meje baba cцtirãji ĩna. Ito bajiro mцare rцorãji ĩna, yцre mцa jidicãtoni. Ito yicõri ĩnare riti mцa tцorц̃нre ãmorãji ĩna. 18 Riti, mцare queno yi ãmorã ĩna ñajama, mцare baba cцtirona wanцre oca rãca ĩna bцsija, quena ñaroja. Ito bajirojцa yirцja ĩnare. Mцa tцjц yц ñaja, mцa tцjц meje yц ñaja cцni, ito bajiro riti yirцja ĩnare. 19 Yц mairã, yц rĩa robo bajirã ña mцa. Mцare bцto tцoĩa ña yц. Romia ĩna rцcoroto riojцa bцto tцoĩa bцjatomenaji ĩna. Ito bajiroti mцare tцoĩacõri, bцjato bajia yц cцni. Gaje mцa tцoĩasцore jidicãcõri, Jesucristore riti mцa tцorц̃нrцroto riojцa, mцare tцoĩa ñagц̃ yigцja yц. 20 Mцa tцjц oca quenorocц mцa rãca ña ãmoboja yц. Mцare bцto tцoĩa цsirioa yц. Ito bajibojarocati sõjц ñacõri ñe gaje mцare goti ejabцa masibea yц ĩja.

Sara, Agar ĩna bajire gaye

21 Tцoya yц ñarã mцa. “Moisés ñayorц ĩ rotire mani cцdija, manire masogц̃ yiguĩji Dios”, yi tцoĩabojarãji mцa. Ĩ rotiyorere queno tцo masibea mцa. 22 Ado bajiro yi ucare ña: “Ũmцa jц̃arã rĩa cцtiyijц Abraham ñayorц. Ĩ manojore moa ĩsiri maso, Agar wame cцtigo, sĩgц̃ macц cцtiyijo iso. Ĩ manojo ñasago cцni sĩgц̃ macц cцtiyijo iso”, yi ucare ña iti gaye. 23 Romia gãjerã ĩna macц rцcoro bajiroti macц cцtiyijo Agar cцni. Sara bцcojцama, Dios ĩ gotiado bajiroti, rĩa mani waro ñabojagoti, sĩgц̃ macц cцtiyijo iso cцni ĩja. 24–25 Iti oca mцare goticõri, iti oca gayere queno mцare goti masio ãmoa yц. Ado bajiro bajia iti oca. Ĩna romia jц̃arãre rẽtare gaye tцoĩacõri, jцaji Dios ĩ goticãre gaye cцni tцoĩarã yirãji mani. Arabia sitajц, Sinaí wame cцtiricц gц̃tagц̃ joejц Moisés ĩ rotirire ĩsiyijц Dios. Iti gц̃tagц̃ jцdo gago ñayijo Agar ñayoro. Gãjerãre moa ĩsiri maso ñayijo iso. Iso janerãbatia cцni gãjerãre moa ĩsiri masa riti ñayijarã ĩna. Noa, “Moisés ĩ rotirere mani cцdi jeoja, manire masogц̃ yiguĩji Dios”, yi tцoĩarã ĩna ñama Agar janerãbatia ñayoana robo bajiro tцoĩarã. Rц̃мцare moa ĩsiri masa bajiro bajiama ĩna. Ito bajiro bajibojama yц ñarã judio masa. Moisés rotirisere cцdi ãmobojarãti, cцdi jeo masibeama ĩna. Ito bajiri Diore tцorц̃нцmena ñari, Agar janerãbatia ñayoana robo bajirã ñama, yц ñarã Jerusalén gãna. 26 Maniama Sara janerãbatia ñayoana robo bajirã ña mani. Gãjerãre moa ĩsiri maso meje ñayoyijo Sara. Jesucristore tцorц̃нcõri, rц̃мцare moa ĩsirã meje ñarãji mani ĩja. “Judio masa bцcцrã rotire gaye yц cцdi jeobeja, yцre masobiquĩji Dios”, yi tцoĩa güirã meje ña mani ĩja. “Jesucristore yц tцorц̃нцja, yцre masogц̃ yiguĩji Dios”, yi tцoĩa wanцrã ña maniama ĩja. 27 Sarare tцoĩa yugц ado bajiro ucañi Diore goti ĩsiri masц:

Rĩa mani waro tцoya mц. Rĩa maco
ñabojagoti, queno wanц quenaña

mu. Junirise tuoĩabiticõri,
wanu quenaña mu. Jãjarã mu
janerãbatia cutiroca yigu yiguja
yu. Mure moa ĩsiri maso rẽtaro
janerãbatia cutigo yigoja mu,
yiyiju Dios ĩ oca tutina.
28 Yu ñarã, Dios ĩ gotiado bajiroti
macu cutiyijo Sara, Abraham manojo.
Isaac wame cutigu ñayiju iso macu.
Mani cuni Jesucristore tuorũnucõri,
Dios rĩa ña mani ĩja. Abrahamre Dios
ĩ gotiado bajiroti ĩ rĩa ña mani cuni
ĩja. 29 "Espíritu Santona suoriti macu
cutigo yigõji Sara", Dios ĩ gotiado
bajiroti Isaac wame cutigu macu
cutiyijo iso. Isore moa ĩsiri maso macu
buto ti tudiyiju Isaacre. Adi rumuri ito
bajiroti bajia manire cuni. Jesucristore
mani tuorũnuja ticõri, manire ti tudirã
yirãji Moisés rotiyore rũcubuorã.
30 Abrahamre Dios ĩ busiyore gotia Dios
oca tuti. Abrahamre ado bajiro yiyiju
Dios: "Mu manojore moa ĩsiri masona
mu macu cutiru mu ya gajeonire
rucobicu yiguĩji ĩ. Mu manojona mu
macu cutirujua ĩ ñagũ yiguĩji mu
ya gajeoni rucorocu. Ito bajiri mu
manojore moa ĩsiri maso, iso macure
cuni bucõaña mu", yi gotiyiju Dios
Abrahamre. 31 Yu ñarã, moa ĩsiri maso
janerãbatia meje ña mani. "Judio masa
bucurã rotire gaye yu cudi jeobeja,
yure masobiquĩji Dios", yi tuoĩa güirã
meje ña mani ĩja. "Jesucristore yu
tuorũnuja, yure masogũ yiguĩji Dios", yi
tuoĩa masirã ña mani ĩja. Ito bajiri Sara
ñayoro janerãbatia robo bajirã ña mani
cuni.

Ñeñarise mano quenarisena riti ñaña mua, yire gaye

5 Iti rumuju rũmúre moa ĩsiri masare
bajiro mani bajibojarocati, manire
masoñi Cristo. Ĩre mani tuorũnuja ticõri,
manire masoñi ĩ. Ito bajiri buto busa ĩre
tuorũnuruja manire. Ito yicõri, "Bucurã
ĩna rotire gaye yu cudi jeobeja, yure
masobiquĩji Dios", yi tuoĩa güibitiruja
manire. Ito bajiro mani tuoĩabojaja,
mucana rũmúre moa ĩsiri masa bajiro
bajirã ñarã yirãji mani.
2 Tuoya mua. Muare ado bajiro
gotisagu ya yu: "Bucurã rotiro bajiro,
wiro yu ta rotija, yure masogũ yiguĩji
Dios", ¿yi tuoĩati mua? Ito bajiro mua
tuoĩabojaja muare maso masibiquĩji
Cristo. 3 Mucana muare goti quenogũ
ya yu. No, "Bucurã rotiro bajiro wiro
yu ta rotija, yure masogũ yiguĩji Dios",
yi tuoĩagũ, ñarocõti rotirise gaye
cudi jeorujami ĩocu. Ito bajibojarocati
ñimujua cudi jeogu maquĩji. 4 "Yu
ñeñaro yirise waja, waja yirocu judio
masa bucurã rotire gaye cudicuja yu", yi
tuoĩabojarãji coriarã. Ito bajiro tuoĩarã,
Jesucristore jidicãcõri ĩre tuorũnurã
meje ñama ĩnaõna. Ito yicõri Dios ĩnare
masorocu, ĩ queno yi ãmobojarisere
boca ãmimenaji ĩna. 5 Espíritu Santo
ĩ ejabuarisena Jesucristore tuorũnua
maniama. Ito bajiro Jesucristore mani
tuorũnuja ticõri, "Queno yirã ña mua",
yigu yiguĩji Dios manire. Ito bajiro ĩ
yija, "Manire masogũ yiguĩji Dios",
yi tuoĩa mani ĩja. 6 Wiro mani taja,
mani tabeja cuni ñasarise meje ña iti.
Itina suori meje manire masogũ yiguĩji
Dios. Cristore mani tuorũnuja, ito yicõri
gãjerãre mani ti maija, iti ña ñasarise.
Ito bajiro mani yija ticõri, manire
masogũ yiguĩji Dios.
7 Jesucristore tuorũnusuocõri, ĩ ãmoro
bajiroti queno cudiyija mua maji. Adi
rumuriama ĩja, ĩ oca ñasarisere queno
cudibea mua. ¿Ñimu Jesucristo ocare
mua jidicãroca yicati muare? 8 "Dios
meje ĩ ocare ĩna jidicãroca yiñi", ya
yu muare. Dioti ñami manire besecõri
Jesucristo ocare mani tuorũnuroca yiru.
9 Naju wadarise uco gayere tuoĩate
mua. Naju cujare jabeto uco mani
wuoja, queno wusa quenaroja. Ito

bajiroti bajia rʉore oca cʉni. Rʉore ocare tʉorʉ̃nʉcõri, jãjarã itire tʉorʉ̃nʉrã yirãji. Ito bajiri rʉore ocare tʉorʉ̃nʉcõri jãjarã bʉsa cʉdi warã yirãji masa. 10 “Gãjerã mʉare rʉore oca ĩna gotija, ĩnare mʉa tʉorʉ̃nʉme yirocʉ, mʉare ejabʉagʉ yiguĩji Cristo. Ito bajiri ĩ oca mʉare yʉ riasorisere jidicãmenaji ĩna”, yi tʉoĩa yʉ mʉare. “No mʉare rʉore oca gotirãre waja senigʉ̃ yiguĩji Dios ĩnare”, yi tʉoĩa yʉ.

11 Ado bajiro rʉorãji ĩna mʉare: “Dios rãca queno mani ña ãmoja, judio masa ĩna rotiado bajiro wiro tarʉja mani”, yami Pablo manire, yi goti rʉorãji ĩna mʉare. Ito bajiro masare riasobea yʉ. Ito bajiro yʉ riasoja, yʉre ti tudibitiboana judio masa. Yʉama ado bajirojʉa riasoa: “Mani ñeñaro yirise waja, waja yigʉ yucʉtẽojʉ godañi Cristo. Ĩre mani tʉorʉ̃nʉja ticõri, manire masogʉ̃ yiguĩji Dios”, yi riasoa yʉama. Ito bajiro yʉ riasoja ticõri, yʉre ti tudiama judio masa. 12 Mʉare rʉore oca gotirã, bʉoro ʉsirioro mʉare wiro ta rotirãji ĩna. Yʉ tʉoĩaja, ĩnamasiti rʉtaja quenaboyija yʉreama. Ito yicõri, “Gajerojʉ ĩna waja, quena ñaboroja”, yi tʉoĩa yʉ.

13 Yʉ ñarã, mʉare beseñi Dios, ĩ ñarã mʉa ñatoni. Judio masa bʉcʉrã rotire gaye mʉare cʉdi rotibisijʉ Dios. Ĩ rotibitibojarocati, “Yʉ ya rujʉ iti tʉoĩaro bajiro yicʉja yʉ”, yi tʉoĩabitirʉja mʉare. Ado bajirojʉa mʉa yi ñaja quena. Gãjerãre ti maicõri ĩnare ejabʉaya mʉa. 14 Jaje rotire gaye ñabojarocati coji gayeti ña bʉto bʉsa ñasarise. Ado bajiro bajia iti. “Mʉ ya rujʉre mʉ ti mairo bajiroti mʉ ñarãre cʉni ti maiña”, yi gotia iti. Disejʉa gaje Dios ĩ rotirise rẽtocũrise manoja. 15 Mʉa ñarãre mʉa ti tudija, ito yicõri ĩnare mʉa oca menija, queno ĩna rãca ña masimenaji mʉa. Ito bajiri rʉore oca riasorãre tʉorʉ̃nʉbesa. Mʉa ñarã rãca queno mʉa ña masitoni queno tʉoĩaña.

Espíritu Santo ĩ ãmoro bajiro mani cʉdija quena, yire gaye

16 Ado bajiro gotia yʉ mʉare. Manire Espíritu Santo ĩ rotiro bajiroti mani cʉdija quena. Ito bajiro mani yija, manimasiti mani ya rujʉ ñeñaro iti tʉoĩaro bajiro yimenaji mani. 17 Mani ya rujʉna ñeñaro mani yi ãmorise ito yicõri Espíritu Santo ĩ tʉoĩarise rãca corocõ meje ñaroja iti. Mani ya rujʉna bʉto ñeñaro yi ãmoa mani. Ito bajibojarocati mani queno yire ãmoguĩji Espíritu Santo. Espíritu Santo ĩ ãmoro bajiro mani yija, mani ya rujʉ ñeñaro yire gaye yimenaji mani ĩja. Ito bajiri mani queno yijaro yirocʉ, manire ejabʉagʉ yiguĩji ĩ. 18 Espíritu Santo ĩ ãmoro bajiro mani yi ñaja, “Judio masa bʉcʉrã rotire gaye mani cʉdija manire masogʉ̃ yiguĩji Dios”, yi tʉoĩamenaji mani.

19 “Ito bajiro ñeñaro yama ĩna ñeñaro tʉoĩaro bajiro yirã”, yi ti masirã yirãji mani. Ado bajiro yirãji ĩna. Tite. Manojo cʉtirã ñabojarãti, gãji manojore ajerãji ĩna. Romia cʉni ito bajiroti yirãji. Manʉjʉ cʉtirã ñabojarãti, gajeo manʉjʉre ajarãji ĩna. Jaje ñeñarise tʉoĩarãji ĩna. Ito bajiri jeyaro ñeñaro ĩna yi ãmorise yisotirãji ĩna. 20 Ito bajicõri ĩna meni rujeoanareama rʉ̃cʉbʉorãji ĩna. Gãjerãre rojarãji ĩna. Gãjerãre terãji ĩna. Gãmeri tudirãji ĩna. Ito yicõri gãjerãre ti tudirãji ĩna. Junisinirãji ĩna. Ĩna ãmoro bajiro riti yirãji ĩna. Sĩgʉ̃re bajiro tʉoĩa ãmomenaji ĩna. Rocati oca rujeocõri, gãjerã ĩna ña masibeto yirãji ĩna. 21 Gãjerã ya gajeonire ti ʉorãji ĩna. Gãjerãre sĩarãji ĩna. Idire idicõri mecʉrãji ĩna. Mecʉcõri rocati yirãji ĩna. Ito yicõri jeyaro ñeñarise yirãji ĩna. Iti rʉmʉjʉ mʉare yʉ goticato bajiro mʉare gotisagʉ ya yʉ. No ito bajiro ñeñaro yi ʉyagʉ, ũmacʉ̃jʉ Dios ĩ rotirojʉ ejabicʉ yiguĩji ĩ.

22 Espíritu Santo ĩ ãmoro bajiro mani
yija, ñeñarise yi ʉyamenaji mani. Ado
bajirojʉa yirãji mani. Gãjerãre ti mairãji
mani. Diore tʉoĩacõri queno wanʉ
quenarãji mani. Ito yicõri mani ya ʉsi
queno ñaroja manire. Gãjerã manire
ñeñaro ĩna yibojarocati ĩnare tudimenaji
mani. Ĩnare queno yirãji mani. Ito yicõri
Dios ĩ ãmoro bajiroti yirãji mani. “Ado
bajiro yicʉja yʉ”, mani yicãre ñajare ito
bajiroti yirãji mani ĩja. 23 “Gãjerã rẽtoro
queno yigʉ ña yʉ”, yi tʉoĩamenaji
mani. Ito yicõri mani ya rujʉ ñeñaro
yi ãmorisere yimenaji mani. Ito bajiro
yirãji mani, Espíritu Santo ĩ ãmoro
bajiro mani tʉoĩaja. Ito bajiro mani yija
ticõri, “Rotirisere cʉdirã meje ña mʉa”,
yimenaji gãjerã manire. 24 Jesucristo
ñarã ñari ado bajiro yi tʉoĩarãji mani.
“Yʉ ñeñaro yirise waja, waja yigʉ
godañi Cristo. Ito bajiri yʉ ya rujʉ
ñeñaro yi ãmorisere jidicãcʉja yʉ. Ito
bajiri ĩ ejabʉajare, mʉcana ñeñarisere
yi ʉyabicʉja yʉ”, yi tʉoĩarãji mani.
25 Catitĩñare mani bʉjatoni, Jesucristore
mani tʉorʉ̃nʉroca yiñi Espíritu Santo.
Ito bajiri ĩ ãmoro bajiro yirʉja manire.
26 “Gãjerã rẽtoro masigʉ̃ ña yʉ”,
yibitirʉja manire. Ito bajiro mani yibeja,
manire ti tudimenaji gãjerã. Ito yicõri
mani rãca junisinimenaji ĩna.

Gãmeri ejabʉaja quena, yire gaye

6 Yʉ ñarã, Espíritu Santo ĩ quedi
sãjana ña mʉa. Ito bajiri sĩgʉ̃ mʉa
rãca gagʉ ĩ ñeñaro yija, ĩre ejabʉaya, ĩ
ñeñaro yirise ĩ jidicãtoni. Ĩre ti maicõri,
ĩre ejabʉarʉja mʉare. Ito yicõri queno
tʉoĩaña mʉa, ĩre bajiro mʉa ñeñaro yibe
yirona. 2 Mʉa rãca gãnare oca iti ñaja,
ĩnare ejabʉaya mʉa. Ito bajiro mʉa yija,
Jesucristo ĩ rotiro bajiroti cʉdirã yirãji
mʉa.

3 Sĩgʉ̃ “Ñeñaro yigʉ meje ña yʉama.
Ñasari masʉ ña yʉ”, ĩ yi tʉoĩaja, ĩmasiti
rʉoami ĩocʉ̃. 4 Ado bajiro mani tʉoĩaja
quena: “¿Yʉ yirise quena ñarojada?
Quenabetojada gajea”, yi tʉoĩarʉja
manire. Ito bajiro tʉoĩacõri, “Yʉ yirise
quena ñaroja, Dios ĩ tija”, mani yi
masija, wanʉrã yirãji mani. “Yʉ sĩgʉ̃ti
ña queno yigʉ. Ĩnama queno yirã meje
ñama”, yi tʉoĩabitirʉja manire. 5 Masa
jeyarore ĩna ñeñaro yirise waja, waja
senigʉ̃ yiguĩji Dios. Ito bajiri ñeñaro
mani yija iti waja manimasiti quenabeto
tõbʉjarã yirãji mani.

6 No Jesucristo oca mʉare riasogʉre
ĩre ejabʉarʉja mʉare. Ito yicõri mʉa
rʉcorise ĩre cʉni jabeto ĩsiña.

7 Queno tʉoĩaña mʉa. Jeyaro
mani yirise masiguĩji Dios. “Ñeñaro
yʉ yija, masibiquĩji Dios”, mani yi
tʉoĩabojarocati, masi jeocõguĩji Dios.
Ñe ĩ masibiti manoja. Queno tʉoya.
Goti masiore ocana mʉare gotigʉ ya yʉ.
Bia aje mani oteja, bia judiro yiroja.
Mani otero bajiroti judiro yiroja. 8 Ito
bajiroti bajia mani yirise cʉni. Mani
ya rujʉ ñeñaro yi ãmorise mani yija,
itire waja yirãonati jeame ʉ̃jʉrojʉ warã
yirãji mani. Gajereama, Espíritu Santo ĩ
ãmoro bajiro mani yija, mani wanʉroca
yigʉ yiguĩji ĩ. Ito yicõri Dios rãca
catitĩñarã yirãji mani ĩja. 9 Ito bajiri
quenarise yi jidicãmenati itire yitĩñarʉja
manire. Quenarise mani yi jidicãbeja,
Dios ĩ ãmori rʉmʉ ĩ goticato bajiroti
manire queno yigʉ yiguĩji ĩ. 10 Ito bajiri
mani queno yi masirocõ, masa jeyarore
queno ejabʉarʉja manire. Ito yicõri
manire bajiro Jesucristore tʉorʉ̃nʉrãre
cʉni bʉto bʉsa mani ejabʉaja quena.

Pablo ĩ goti quenosʉsare gaye

11 Adi yʉ gotisʉsarise, yʉmasiti uca
yʉ. Tiya, wame cʉrisena uca yʉ. 12 Wiro
mʉare ta rotirã, gãjerã judio masa
rãca queno ñarona, mʉare rotirãji ĩna.
“Jesucristona sʉoriti masare masogʉ̃
yiguĩji Dios, yi gʉa riasoja, gʉare ti
tudirã yirãji gãjerã judio masa. Ito bajiri

gua tõbujaroca yirãji ĩna", yi tuoĩa güirã ñama, muare wiro ta rotirã. Itire güirã ito bajiro muare wiro ta rotirãji ĩna. 13 Wiro tagoana ñabojarãti, judio masa bucurã ĩna rotire gaye queno cudi jeomenaji ĩna. Cudi jeomena ñabojarãti muare wiro ta rotirãji ĩna. "Galacia gãnare wiro gua ta rotija tuocõri, guare wanurã yirãji masa", yi tuoĩacõri, ito bajiro muare rotibojarãji ĩna. 14 Ĩna robo riasobea yuama. Yucutẽoju Jesucristo ĩ godare oca yu riasoja, iti gayere riti wanua yu. Yure ĩ ejabuarisena suoriti adi macãrucũro gaye gajeonire buto tuoĩabea yu ĩja. Ito yicõri, ĩre masicõri adi macãrucũro gaye ñeñarise yi ãmobea yu. 15 Mani wiro taja, mani tabeja cuni ñasarise meje ña iti. Itina suori meje manire masogũ yiguĩji Dios. Jesucristore tuorũnucõri mani ñeñaro yirise mani jidicãja, mame tuoĩare gaye ñaroja manire. Iti ña ñasarise. 16 Ñeñaro mani yirise jidicãcõri, Jesucristore mani tuorũnuja, Dios ñarã ñarãji mani ĩja. No ito bajiro tuoĩagũre yiari Diore busi ĩsia yu. Ĩna ya usiju queno wanu quenajaro, yirocu muare yiari Diore senisotia yu. Ito yicõri muare ĩ ti maitoni, muare yiari ĩre busia yu.

17 Jesucristo oca yu goti ucujare yure ñeñaro yicã masa. Ito bajiro yure ĩna yigore jaje camigodo ña yure. Ito bajiri itire ticõri, "Jesucristo oca goti ucuri masu meje ñami Pablo", yibeja mua ĩja.

18 Yu ñarã bajiroti muare maia yu. Mua ya usiju ñacõri muare queno yijaro mani Uju Jesucristo, yisusa yu. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a los

Efesios

Efeso cʉto gãnare Pablo ĩ papera cõare gaye

1 Ñati Efeso gãna mʉa. Yʉ ña Pablo adi papera mʉare cõagʉ̃. Jesucristore queno tʉorʉ̃nʉcõri ĩre jidicãrã meje ña mʉa. Jesucristo oca yʉ goti ucure ãmoñi Dios. Ito bajiri masare yʉ riaso ucutoni yʉre cũñi ĩ. 2 Mʉare yiari mani Jacʉ Diore, ito yicõri Jesucristore cʉni senia yʉ. Mʉare ti maicõri queno yijaro Dios. Ito yicõri mʉa ya ʉsijʉ queno sajari oca cʉti quenaro ñajaro, yirocʉ Diore senia yʉ mʉare yiari.

Cristona sʉoriti quenarise manire cõañi Dios, yire gaye

3 “Rẽtoro queno yigʉ ña Dios mʉ”, mani Ʉjʉ Jesucristo Jacʉre yi rʉ̃cʉbʉorʉja manire. Cristo ñarã mani ñajare, quenoguti yiñi Dios manire. Ito bajiro yicõri jeyaro ũmacʉ̃jʉ gaye mani tʉoĩa wanʉroca yami Dios, mani ya ʉsijʉ queno mani ñatoni. 4 Adi macãrʉcʉ̃ro ĩ rujeoroto riojʉa manire beseñi Dios, ĩ ñarã mani ñatoni. “Cristore tʉorʉ̃nʉrã yirãji ĩna”, yi tʉoĩa masicõri, manire beseñi Dios. Ito bajiri manire ti maicõri, “Ñe seti ma ĩnare. Yʉ ãmoro bajiro queno yirã ñama ĩna”, yi tiguĩji Dios manire. 5 Jane mejejʉ manire ti maicõri, manire beseñi Dios. “Yʉ ñarã ĩna ñatoni, yʉ Macʉ Jesucristore cõagʉ̃ yigʉja yʉ”, yi tʉoĩayijʉ Dios. Ito bajiro yi tʉoĩacõri ĩ rĩa mani ñaroca yiñi Dios manire. 6 Ito bajiro manire ĩ queno yijare, ado bajiro ĩre yi rʉ̃cʉbʉorʉja manire: “Gʉare quenoguti ya Dios mʉ. Mʉ Macʉ Jesure bʉto maibojagʉti gʉa ñeñaro yirise waja, ĩ waja yi ĩsitoni ĩre cõayija mʉ. Ito bajiro yicõri gʉare masoyija mʉ. Rẽtoro queno yigʉ ña mʉ”, Diore yi rʉ̃cʉbʉorʉja manire. 7 Manire ti maicõri ado bajiro quenoñi Dios. “Mʉ ya rínati masa ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsigʉ̃ yigʉja mʉ”, yigʉ ĩ Macʉre cõayijʉ Dios. Ito bajiri Cristore mani tʉorʉ̃nʉja ticõri, mani ñeñaro yirisere ãcabojoñi Dios. Ito yicõri manire masoñi ĩ. 8 Manire ti maicõri bʉto queno yiñi Dios manire. Ĩ gaye queno mani tʉo masiroca yiñi. Ito bajiri ĩ ejabʉarisena ĩ ocare queno tʉo masirã yirãji mani. 9 Jane mejejʉ, “Ado bajiro yigʉ yiguĩji Dios”, yi masibisijarã masa maji. Adi rʉmʉriama Jesucristo ñarã mani ñajare, “Ado bajiro queno yigʉ yiguĩji Dios”, mani yi tʉo masiroca yigʉ yiguĩji Dios. Ado bajiro yigʉ yiguĩji ĩ. 10 Dios ĩ ãmori rʉmʉ, manire miojugʉ yiguĩji ĩ. No mani ñaroti, manire ãmigʉ̃ yiguĩji Dios. Ito yicõri ũmacʉ̃jʉ gãna, jaca gãna jeyaro adi sita gaye cʉni Jesús sĩgʉ̃ti ĩ rotiroca yigʉ yiguĩji Dios. Ito bajiro yigʉ yiguĩji Dios, Jesús sĩgʉ̃ti Ʉjʉ ĩ ñatĩñatoni.

11 Dios ĩ tʉoĩaro bajiroti jeyaro rẽtaro yiroja. Cristo ñarã mani ñatoni, jane mejejʉ ĩ ãmoro bajiroti manire beseñi Dios. “Ado bajiro yigʉ yigʉja yʉ”, yi tʉoĩacõri, ito bajiro yiyijʉ Dios. Ito bajiri Cristo ñarã mani ñaja ticõri, wanʉgʉ̃ yiguĩji Dios ĩja. 12 Gʉa judio masama, mʉa riojʉajʉ Cristore tʉorʉ̃nʉsʉocʉ gʉa. Gʉare besecõri, Jesucristore gʉa rʉ̃cʉbʉoroca yiñi Dios. “Rẽtoro queno yigʉ ñami Dios. Ĩre mani tʉorʉ̃nʉja manire masogʉ̃ yiguĩji ĩ”, gʉa yi rʉ̃cʉbʉotoni gʉare cũñi Dios. 13 Jesucristore tʉorʉ̃nʉrã ña mʉa cʉni. Ĩ oca quenarise tʉocõri, “Cristore mani tʉorʉ̃nʉja, manire masogʉ̃ yiguĩji Dios”, yi tʉorʉ̃nʉyija mʉa cʉni. Ito bajiri Dios ĩ goticãdo bajiroti, Espíritu Santo queo sãyijʉ Dios mʉa ya ʉsijʉ. Ito bajiro ĩ yijare, “Dios ñarã ña mani”, yi tʉoĩa masia mʉa cʉni ĩja. 14 Mani ya ʉsijʉ ĩ

ñaja, ado bajiro ya mani: “Yu ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsicãñi Dios. Ito bajiri ĩ rãca catitĩñagũ yiguja yu. Ito yicõri jeyaro ũmacũju ĩ goticãdo bajiroti bujagu yiguja yu”, yi tuoĩa mani. Ito bajiri, “Rẽtoro queno yiñi Dios”, yi rũcubuoariti ñaruja manire.

Diore tuorũnurãre ĩ masirise ĩsijaro yirocu, Pablo Diore ĩ seni ĩsire gaye

15 “Mani Uju Jesure tuorũnucõri gãjerã Jesure tuorũnurãre tuo mairã ñama Efeso gãna”, muare masa ĩna yija tuocu yu. Ito bajiro ĩna yija tuocõri, wanua yu. 16 Muare wanucõri, “Queno ya Dios mu”, yisotia yu Diore. Ito bajiri muare tuoĩacõri muare yiari Diore seni jidicãbea yu. 17 Rẽtoro ñasagu ñami mani Jacu Dios. Ĩti ñami mani Uju Jesucristo Jacu. Ĩre senisotia yu, muare yiari. Ĩ gaye queno mua tuo masitoni, muare yiari Diore busi ĩsisotia yu. Ito yicõri ĩre mua queno masitoni ĩre senisotia yu. 18 Manire besecõri mani ñeñaro yirisere coe jeoñi Dios. Ito yicõri ĩ ñarã mani ñatoni, manire cũñi Dios. Ĩ ñarã ñacõri, ũmacũju catitĩñare gaye boca ãmirã yirãji mani. Iti ña oca rẽtoro quenarise. Itire queno mua tuo masitoni, Diore busisotia yu. 19–20 Ado bajiro manire ĩ masirise ĩoñi Dios. Ĩ masirise ĩogũ, Jesús ĩ godaja bero mucana tudi ĩ catiroca yiñi Dios. Ito bajiro yicõri ĩ ya riojocaduja, rũcubuoraju, Jesús ĩ rujiroca yiyiju Dios. Rẽtoro masigũ ñami ĩ. Ito bajiri queno manire ejabuaguĩji, ĩre mani tuorũnuja. Itire mua tuo masitoni muare yiari Diore busisotia yu. 21 Ito bajiro rũcubuoraju Cristore ruji rotiyiju Dios adi macãrucũro rotiri masu ĩ ñatĩñatoni. Ito bajiri Uju ñasagu ñami ĩ. Gãjerã rotiri masa rẽtoro roti masigũ ñami Jesús. Ñimu gãji ĩ robo roti masigũ maquĩji. Ĩ ñami ñari masa rẽtoro mani rũcubuorocu. Ito bajiro cũyiju Dios Jesucristore Uju ñasagu ĩ ñatĩñatoni. Ito bajiri adi macãrucũro iti jedija bero Uju ñasagu ñatĩñacõgũ yiguĩji ĩ. Ito bajiroti ñatĩñacõgũ yiguĩji Cristo. 22 Adi macãrucũro jeyaro ĩ rotirotire cũyiju Dios Jesucristore. Ito bajiri Cristore mani tuorũnuja, ĩti ñami mani Uju. Manire ũmatã ñagũ ñari mani rijoga ñami ĩ. 23 Cristore tuorũnucõri sĩgũ bajiro riti usi cuti ñarã ña mani ĩja. Mani ya usiju ñaguĩji Cristo. Ito bajiri ĩ ya ruju robo bajirã ña mani cuni ĩja. No mani ñarijuti mani rãca ñagũ yiguĩji Cristo. Cristo ĩ manija ñe gaje manoja. Ito bajiri mani rãca ĩ ñajare ñe ruyabea manire.

Manire ti maicõri manire Dios ĩ masore gaye

2 Iti rumuju Diore tuorũnubiticõri, ñeñaro yirã ñacu mani maji. Ito bajirã ñari jeame ũjurouju warona ñabojacu mani. Ito bajiri godacãna robo bajirã ñacu mani maji, Diore masibiticõri. 2 Iti rumu adi macãrucũro gãna ñeñaro yirã bajiro yibojacu mani cuni maji. Ito yicõri rũmúa ujure cudibojacu mani maji. Ĩti ñami Diore cudimena uju, Satanás wame cutigu. Ĩ ñami ñeñaro ĩna yiroca yigu. 3 Iti rumu Diore cudibitiana ñeñaro ĩna yiado bajiro yibojacu mani cuni maji. Mani tuoĩaro bajiroti ñeñaro yicu mani maji, Diore masibiticõri. Manimasiti mani ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiro ñeñaro yibojacu mani maji. Diore cudirã meje ñacu mani. Mani ñeñaro yirise waja Diore waja ruyuriocu mani maji. Ito bajiri jeame ũjurouju warona ñabojacu mani maji. 4 Ito bajibojarocati manire buto ti maicõri, manire ãmosacõyiju Dios. Ito bajiri manire yiari queno yiñi ĩ. 5 Ñeñaro yirã mani ñaja, Dios ĩ tija, godacãna bajiro bajirã ñacu mani. Ito bajibojarocati Jesucristore mani tuorũnuja ticõri, Cristore mucana tudi ĩ catiroca Dios ĩ yiado bajiroti, tudi mani

catiroca yiyijʉ Dios. Mani queno yirise ticõri meje manire masoñi Dios. Manire ti maicõri, “Yʉ Macʉre tʉorũnʉrã ñama ĩna”, yicõri manire masoñi Dios. 6 Cristo ĩ godaja bero mʉcana tʉdi ĩ catiroca yiyijʉ Dios. Ito yicõri ũmacũjʉ ĩre ãmi mʉja wacõri ĩ tʉjʉ rũcʉbʉorajʉ Cristore ruji rotiyijʉ Dios. Ito bajiri Cristo ñarã ñacõri rũmúa ʉjʉre cʉdirã meje ña mani ĩja. Ũmacũjʉ Cristo rãca rujirã bajiro tiguĩji Dios manire. 7 Ito bajiro yiyijʉ Dios, queno ĩ yirise manire ĩorocʉ. “Jesucristo ñarã mani ñajare, manire ti maicõri quenoguti yiñi Dios”, mani yi tʉoĩatĩñatoni, manire ĩ queno yirise ĩoñi Dios. 8 Manire ti maicõri quenoguti yiñi Dios. Ĩ Macʉ Jesucristore mani tʉorũnʉja ticõri, manire masoñi Dios. Mani queno yigorise waja yirocʉ meje manire masoñi ĩ. Manire ti maicõri rocati waja senibicʉti manire masoñi Dios. 9 Mani queno yigorise ticõri meje manire masoñi Dios. Ito bajiri, “Yʉ queno yigorise ticõri, yʉre masoñi Dios”, yi masibea mani ĩja. 10 Dios ĩ rujeoana ña mani. Jane mejejʉ ĩ tʉoĩa yucãdo bajiroti meniñi Dios manire. Ĩ Macʉ Jesucristo ñarã mani ñatoni manire rujeoñi Dios. “Yʉ Macʉre ĩna tʉorũnʉja, ĩ ejabʉarisena quenarise riti yirãji ĩna”, yi tʉoĩacõri, manire rujeoñi Dios.

Dios rãca mani oca cʉtirise quenoñi Cristo, yire gaye

11 Iti rʉmʉ Diore masirã meje ñayija mʉa maji. Ito bajiri mʉare ti tudicʉ gʉa masa. “Judio masa meje ñama ĩna. Ito bajiri Diore cʉdibiticõri, gʉa yisotiado bajiro wiro tabeama ĩna”, yicʉ gʉa masa mʉare. “Diore cʉdirã ñari wiro tagoana ña gʉama”, yi ti tudicʉ gʉa mʉare. “Ito bajiro yi tʉoĩayijarã judio masa gʉare”, yi ãcabojabesa mʉa. 12 Iti rʉmʉjʉ Jesucristore masirã meje ñayija mʉa maji. Dios ñarã meje ñari ĩ rãca sĩgũre bajiro tʉoĩabisija mʉa maji. Ito bajiri, “Ĩ ñami mani wajacʉ”, yiado bajiro tʉoĩayija mʉa maji, ĩre masibiticõri. “Dios ñarã mani ñajare ĩ yiado bajiroti manire masogũ yiguĩji ĩ”, yi tʉoĩa yurã meje ñayija mʉa maji. “Ito bajiro yigʉ yiguĩji Dios”, yi tʉoĩabisija mʉa. Adi macãrʉcũro gaye ñeñaro yire tʉoĩa wanʉcõri, Diore masirã meje ñayija mʉa maji. “Ito bajirã ñabojacʉ gʉa maji”, yi tʉoĩaña mʉa. 13 Adi rʉmʉriama Jesucristore tʉorũnʉrã ñari Dios ñarã ña mʉa ĩja. Manire goda ĩsicõri, Dios ñarã mani ñaroca yiyijʉ Cristo. Ito bajiri ĩ rãca sĩgũ bajiro riti tʉoĩarã ña mani ĩja. 14 Cristo ñami oca quenori masʉ. Iti rʉmʉjʉ sĩgũre bajiro meje tʉoĩacʉ mani maji. Iti rʉmʉjʉ gʉa judio masa rãca oca ñacʉ maji. Ito bajibojarocati mani jeyarore goda ĩsicõri oca quenoñi Cristo. Ito bajiri sĩgũ bajiro riti tʉoĩarã ña mani ĩja. Cristo oca ĩ quenoja bero wajana robo bajirã meje ña mani ĩja. 15 Manire Cristo goda ĩsijare, “No Moisés ñayorʉ rotirisere cʉdi jeobicʉti jeame ũjʉrojʉ wacʉ yiguĩji”, yire ma ĩja. Manire goda ĩsicõri mani gãmeri ti tudirise jediroca yiñi Cristo. Jʉa butu mani ñabojarocati, co masa bajiroti mani ñaroca yiñi Cristo. Ito bajiri gãmeri mani ti tudirise ma ĩja. Oca quenoñi Cristo ĩja. 16 Yucʉtẽojʉ manire goda ĩsicõri, Dios rãca mani queno ñaroca yiyijʉ Cristo. Ito bajiri, “Ñe seti ma ĩnare. Yʉre waja ruyuriobeama ĩna ĩja”, yi tiguĩji Dios manire. Manire goda ĩsicõri, mani gãmeri ti tudirise jediroca yiñi Cristo. Ito bajiri jʉa butu gãna mani ñabojarocati, Cristore tʉorũnʉcõri, co masa bajiroti ña mani ĩja.

17 Oca quenarise gotirocʉ adi macãrʉcũrojʉ wadiyijʉ Cristo. Dios ñarã meje mʉa ñabojarocati Dios rãca mʉa oca cʉtirise quenorocʉ adi sitajʉ wadiyijʉ Cristo. Gʉa judio masa, Dios ñarã ñabojarãti ĩ rãca oca cʉticʉ gʉa

cuni. Ito bajiri Dios rãca gua oca cutirise quenorocu adi sitaju wadiyiju Cristo. 18 Mani ñajedirore goda ĩsiyiju Cristo. Ito bajiri judio masa mani ñaja, mani ñabeja cuni, Espíritu Santo ĩ ejabuarisena Diore busi masia mani ĩja. 19 Ito bajiri judio masa meje mua ñabojarocati, “Yu ñarã ñama ĩna”, yigu yiguĩji Dios muare. “Yu Macu Jesucristore tuorũnucõri yu ñarã ñama ĩna ĩja”, yi tiguĩji Dios muare. Ito bajiri Cristore tuorũnucõri co masa ña mani ĩja. Dios ñarã riti ñacõri cojuti ñatiñarona warã ya mani. 20 Gũta wi masa ĩna meni ãmoja, sita butirise ãmarã yirãji ĩna, wi iti jujabe yirona. Sita quenarise bujacõri, gũta ajeri quenarise ãmarã yirãji ĩna, yoari iti wi ñatoni. Jesucristo ĩ cũana ito yicõri Diore goti ĩsiri masa, sita queno buti quenarise robo bajirã ñama ĩna. Ĩna riasorisere tuocõri, Cristore tuorũnu jidicãmenaji mani ĩja. Gũta wi meniroti bajiro bajirã ña mani. Ito yicõri gũtagã ñasarica ĩna cõĩaraga robo bajigu ñami Jesucristo. Ĩ ñami manire ũmatã ñagũ. Ĩre mani tuorũnuja, catitĩñarã yirãji mani. 21 Cristore tuorũnucõri, sĩgũ robo bajiro riti tuoĩarã yirãji mani. Ito bajiri Dios ñarã ñari queno ĩre moa ĩsirã yirãji mani. Ito bajiro mani yija ticõri, gãjerã cuni Diore rũcubuorã yirãji. Jesure tuorũnucõri, ĩ rãca Diore wi meni ĩsirona bajiro bajirã yirãji mani. Mani ya usiju Dios ĩ ñaja, ĩ ya wi robo bajiro yiroja mani ya ruju. Ito bajiri Jesure riti mani tuorũnuja, quenari wi Diore meni ĩsiado bajiro bajirã ñarã yirãji mani. 22 Gua masa meje ñabojarãti Jesucristore tuorũnucõri Dios ñarã ña mua cuni ĩja. Ito bajiri cocati ĩre moa ĩsicõri, ĩ ñarã riti ña mani. Ĩ ya Usi manire ĩ queo sãjare, ĩ ya wi robo bajirã ña mani ĩja.

Judio masa mejere cuni Dios oca Pablo ĩ gotire gaye

3 Yu ña Pablo, Jesucristore moa ĩsiri masu. Mua judio masa meje ñarãre Jesucristo oca yu riasoja ticõri, ado tubiara wiju yure cũama ĩna. Adocãta Dios ñarã mua ñajare muare yiari Diore seni ĩsisotia yu. 2 “Judio masa meje mua ñabojarocati, muare ti maicõri, muare queno yiñi Dios”, yi riasoa yu muare. Yure queno yijaro yirocu, ito bajiro muare riasorocu yure cũñi Dios. “Itire masirãji ĩna”, yi tuoĩa yu muare. 3 “Judio masa meje ñarãre cuni ti maicõri, ĩnare masogũ yiguĩji Dios”, yi yu tuoĩa masiroca yiñi Dios yure. Iti rumuju iti ocare masibisijarã masa. Ito bajiri iti paperana jabeto muare gotisuoa yu itire 4 Yu ucare ticõri, “Guare cuni goda ĩsiñi Cristo. Iti oca gãjerã ĩna masibitire, queno masiami Pablo”, yirãji mua yu ucare ticõri. 5 Bucurã ñayoana iti ocare masibisijarã ĩna. Adi rumuriama gua Jesús ĩ cũana, Diore goti ĩsiri masare cuni, ĩ ya Usi ĩnare queo sãcõri iti ocare ĩna masiroca yiyiju Dios. 6 Ado bajiro bajia iti oca: Judio masa, judio masa mejere cuni, Cristo oca quenarisere mani tuorũnuja, manire masogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩ ñarã ñacõri, co masa bajiroti ñarã yirãji mani. Ito bajiro Cristore tuorũnucõri Dios ĩ goticãdo bajiroti ĩ ĩsirotire boca ãmirã yirãji mani.

7 Yure ti maicõri, iti oca quenarise masare yu goti ucutoni yure cũñi Dios. Ito yicõri ĩ oca queno yu goti masitoni yure ejabuami Dios ĩ masirisena. 8 “Queno yigu meje yu ñabojarocati yure beseñi Dios”, yi tuoĩa yu. Gãjerã Cristore masirã berojua gagu ña yu. Yu tija ñasagu meje ña yu. Ito bajibojarocati yure ti maicõri, yure beseñi Dios. Yure besecõri, judio masa meje ñarãre cuni Cristo oca yu

gotitoni yure cũñi Dios. “Cristore mua tuorũnuja, rẽtoro queno yigu yiguĩji Dios muare”, yu yi goti ucutoni yure cũñi Dios. 9 “Judio masa meje ñarãre cuni masogũ yiguĩji Dios”, yu gotire ãmoguĩji Dios, ñajediro masa ĩna masitoni. Adi macãrucũro ĩ rujeoroto riojua, “Yu Macure ĩna tuorũnuja, judio masa meje ñarãre cuni masogũ yiguja yu”, yi tuoĩayiju Dios. Ito bajibojarocati iti oca masa ĩna masiroca yibisiju Dios maji. 10 Judio masa meje ñarãre cuni masocõri, ĩ masirise ĩoyiju Dios. Ito bajiri adi rumuri ĩja ángel mesa, ũmacũju rotiri masa cuni ado bajiro yirã yirãji ĩna: “Jeyaro masigũ ñami Dios. Quenarise riti tuoĩagũ ñami ĩ. Judio masa, judio masa mejere cuni ĩ masoja bero, sĩgũ bajiro riti tuoĩarã ñama ĩna ĩja”, yirã yirãji ũmacũju gãna. 11 Jane mejeju adi macãrucũro ĩ rujearoto riojua, “No yu Macu Jesucristore tuorũnurã yu ñarã riti ñarã yirãji ĩna”, yi tuoĩasotiyiju Dios. Ĩ tuoĩasotiro bajiroti rẽta adi rumuri ĩja. No mani Uju Cristore tuorũnugũti Dios yagu ñaguĩji. 12 Jesucristore tuorũnucõri, “Yure masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa mani ĩja. Ito bajiri ĩre masicõri güimenati Diore busia mani. 13 Mua judio masa meje ñarãre Cristo oca yu riasoja ticõri, tubiara wiju yu ñeñaro tõbujaroca yama ĩna. Itire masicõri, “Bujato bajia”, yi tuoĩa bojori bujabesa mua. “Pablo gotija tuocõri, Jesucristore tuorũnusuocu gua. Ito bajiri Dios ñarã ña gua ĩja”, yi wanuruja muare.

Cristo manire ĩ maire gaye

14 Rẽtoro queno tuoĩagũ ñari judio masa mejere cuni masogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri itire tuoĩacõri, rijomunigãna ñini rũjũa yu, Mani Jacu Diore rũcubuorocu. 15 Jeyaro Dios ñarã, ũmacũju cuni, adi sitaju cuni ĩ rujeoana riti ña mani. Ito bajiri ĩti ñami mani Jacu ñasagu. 16 Rẽtoro masigũ ñari, manire queno ejabua masiguĩji Dios. Ito bajiri muare yiari ado bajiro Diore senia yu, “Mu ya usi ĩnare queo sãcõri queno ĩna tuoĩa oca sẽoroca yiya”, yi senia yu Diore muare yiari. 17 “Jesucristore tuorũnurã ĩna ñajare ĩre riti ĩna cudiroca yiya”, ya yu Diore muare yiari. Manire ĩ maiado bajiroti gãjerãre mua maire ãmoa yu. 18 No mani ñaroti manire tuo maigũ yiguĩji Cristo. Ũmacũju, jacaju cuni no mani ñaroti manire maigũ yiguĩji ĩ. Wesicaju, rocaju cuni no mani ñaroti manire maigũ yiguĩji Cristo. “Manire maisaguĩji Cristo”, yi tuoĩarã rãca sĩgũre bajiro mua tuoĩare ãmoa yu. Ito bajiro mua tuoĩatoni muare yiari Diore senia yu. 19 Manire maisacõami Cristo. “Adocõ manire maiguĩji”, yi mani tuoĩaro rẽto busaro manire maiguĩji Cristo. “Riti bajia iti”, mua yitoni, Diore senia yu. Ito bajiri Diore tuorũnu rẽtocũcõri ĩ ãmoro bajiro riti mua yire ãmoa yu.

20 Mani ya usiju Dios ĩ ñajare, ĩ masirisena manire queno ejabua masiguĩji Dios. Ĩre mani seniro rẽto busaro ejabuaguĩji Dios manire. Ito yicõri mani tuoĩaro rẽto busaro ejabua masiguĩji ĩ manire. Itire tuocõri, “Rẽtoro queno yigu ña Dios mu”, yi ĩre rũcubuotĩñaruja manire. 21 Jesucristona suoriti manire masoñi Dios, ĩ ñarã mani ñatoni. Ito bajiri ĩre rũcubuotĩñaruja manire. “Rẽtoro masigũ ña Dios mu”, yi rũcubuotĩñaruja mani ĩre. Ito bajiro riti bajitĩñajaro.

Sĩgũre bajiro mani tuoĩaroca yigu ñami Espíritu Santo, yire gaye

4 Mani Uju Jesucristo oca masare yu riasoja ticõri, adoju tubiara wi yure tubiacã ĩna. Muare yu riasogore tuoĩacõri ado bajiro muare riasoa yu mucana. “Quenarise riti mani yi ñatoni manire beseñi Dios”, yi tuoĩarã ña mua.

Ito bajiri, “Ĩ ãmoro bajiro riti cudisotiya
mua”, yi josa yu muare. 2 “Gãjerã
rẽtoro ñasagu ña yu”, yi tuoĩabesa mua.
Quenoti gãjerãre mua rotija quena. Ito
yicõri gãjerãre usirioro yi codebesa.
Gãjerã ĩna muare ñeñaro yija, ĩnare
ti tudibesa. Ĩnare ti maicõri, ĩnare
ejabuaya mua. 3 Gãmeri ejabuacõri oca
mano ñaña mua. Sĩgũ bajiro riti mani
tuoĩaroca yigu ñami Espíritu Santo. Ito
bajiri wanure rãca ĩre cudisotiya mua.
Ito bajiro mua yija ticõri, sĩgũre bajiroti
mua tuoĩaroca yigu yiguĩji ĩ. 4 Sĩgũ
ñabojagueti mani jeyarore quedi sãjañi
Espíritu Santo. Ito bajiri Jesucristore
tuorũnucõri sĩgũ bajiro riti tuoĩarã ña
mani ĩja. Ito yicõri co masa bajiro ña
mani ĩja. Dios ĩ beseana ñari, “Dios rãca
catitĩñagũ yiguja yu”, yi tuoĩa mani.
5 Sĩgũti ñami Jesucristo mani Ujue. Ito
bajiri ĩ sĩgũreti tuorũnua mani. “Cristore
tuorũnugũ ñaguĩji ĩ cuni”, yi gãjerã ĩna
ti masitoni idé gu rotia mani. 6 Mani
Jacu Dios sĩgũreti rũcubuoa mani. Ĩ
sĩgũti ñami mani jeyarore roti masigũ.
Mani ya usije ñacõri, manire ejabuaguĩji
Dios. Ito bajiri ĩre mani moa ĩsi masitoni
mani jeyarore ejabuagu yiguĩji ĩ.

7 Ĩre mani moa ĩsisosatoni mani
masiroca yigu ñami Cristo. Manire
ti maicõri, ĩ ãmoro bajiro mani moa
ĩsisosaroca yami Cristo. 8 Ito bajiri ado
bajiro gotia Dios oca tuti:

> Ũmacũje ĩ tudi waroto riojua ĩ
> wajanare rẽtocũgũ yiguĩji Cristo.
> Ito bajiro yicõri jaje quenarise
> ĩ ñarãre ĩsigũ yiguĩji Cristo, yi
> gotia Dios oca tuti.

9 Tite mua: “Ũmacũje tudi wacu
yiguĩji ĩ”, yi gotia Dios oca. “Ũmacũje
ĩ tudi waroto riojua, cajero jacaje adi
sitaje ruji ejañi ĩ”, yi tuoĩa mani. 10 Adi
sita rocajuga tuti ejaru ĩti ñami mucana
ũmacũjuga weca tuti muja waru. “Coju
ruyabeto roticuja yu”, yirocu ito bajiro
yiyije Jesucristo ĩ masirisena. Ito bajiri
jeyaro roti masiguĩji Cristo. 11 Ĩti ñami
queno mani moa masiroca yigu. Tite
mua. Mani coriarãre ĩ oca mani goti
ucutoni cũñi. Gãjerã Diore goti ĩsiri
masa mani ñatoni cũñi Cristo. Gãjerã
ĩre ĩna tuorũnutoni, ejabua masiama
ĩna. Gãjerã queno Jesucristore masirãre
ũmatã ña masiama ĩna. Ito yicõri gãjerã
queno masare ĩna riaso masiroca yiñi
Cristo. 12 Ito bajiro mani masiroca yiñi
Cristo, Diore yiari queno mani moa
ĩsitoni. Ito yicõri mani oca sẽotoni,
cocati mani gãmeri ejabua masiroca
yiñi Cristo. Ito bajiro ĩ yijare ĩ ñarã
ñari, sĩgũ bajiro riti tuoĩarã ña mani
ĩja. 13 Ito bajiri sĩgũre bajiro tuoĩacõri
coro bajiroti Cristore tuorũnurã yirãji
mani. Ito bajiro yicõri, Dios Macure
queno masirã yirãji mani. Mani ya
usije ĩ ñajare, ĩre bajiroti tuoĩarã yirãji
mani cuni. Yoari ĩre masicõri, queno
cudirã yirãji mani. 14 Rĩaca bajiro mani
tuoĩare ãmobiquĩji Cristo. Biyaro mani
tuoĩarise wasoare ãmobiquĩji Cristo. Ĩ
sĩgũreti mani tuorũnure ãmoguĩji ĩ. Ito
bajiri gãjerã ricati tuoĩarã, queno oca
ĩna gotibojarocati, ĩnare tuorũnumenaji
mani. 15 Ado bajirojua yirãji mani.
Gãjerãre ti maicõri, riojo oca gotirã
yirãji mani. Ito yicõri, buto busa
Cristore tuorũnucõri, ĩ ãmoro bajiro riti
cudirã yirãji mani. Ĩti ñami mani Uju.
Ito yicõri, ĩ ñarã ña mani. 16 Jãjarã mani
ñabojarocati sĩgũre bajiro tuoĩacõri ĩre
mani moa ĩsiroca yami Cristo. Manire
ũmatã ñagũ ñari, mani rijoga ñami
Cristo. Ito yicõri ĩre moa ĩsirã ñari ĩ
ya ruju robo bajirã ña mani. Riojo ĩre
mani cudija, cocati queno moarã yirãji
mani. Gãmeri ti maicõri, gãmeri queno
ejabuarã yirãji mani. Ito yicõri buto
busa Cristore tuorũnurã yirãji mani.

Cristona suoriti mame tuoïare ña manire, yire gaye

17 Mani Uju Cristo ĩ yure rotijare,
ado bajiro busia yu muare: Diore
masimena ĩna yiro bajiro mucana tudi
ñeñaro yibesa mua. Ĩna tuoïaro bajiroti
yibojama ĩna. Ĩnare bajiro yibesa
muama. 18 Dios ocare tuo ãmobiticõri,
"Ado bajiro yu yi ñare ãmoguĩji Dios",
yi masimenaji ĩna. Ito bajiri Dios ñarã
meje ñari ĩ rãca sĩgũ bajiro tuoïamenaji
ĩna. Ito bajiro bajirã ñari Dios ocare
tuo masimena yirãji ĩna ĩja. Ĩ ocare
tuo masibiticõri, rãitĩarojũ ñarã bajiro
bajirãji ĩna. 19 "Iti ña ñeñarise", yi
masibojarãti ñeñaro yi uyacõrãji ĩna. Ito
yicõri ñeñaro ĩna yija bero ñabojarocati,
"No yibea", yirãji ĩna. Ĩna ãmoro
bajiroti romia rãca, ũmua rãca cuni
jeyaro ñeñaro ĩna yirise yirãji ĩna.
Ĩna tuoïaro bajiroti buto ñeñarise yi
uyarã yirãji ĩna. 20 Jesucristo ocare
masibojarãti, "Ĩre masimena bajiro
ñeñaro gua yire, ãmobiquĩji Cristo",
¿yi masibeati mua? 21 Jesucristo oca
quenarise ĩ riasore gaye tuogoana ña
mua. Ĩ ocare tuorũnurã mua ñaja, "Ĩ
oca ñasarise ña", yi tuoïarã yirãji mua.
22 Iti rumu Jesucristore mua masiroto
riojua, ñeñarise yi ñayija mua. Ñeñaro
tuoïacõri, buto busa ñeñaro yi ñayija
mua maji. Ito bajiri ñeñaro tuoïarisere
mucana itire tudi tuoïabesa mua. Itire
jidicãña mua ĩja. 23 Ñeñaro tuoïarise
jidicãcõri, Dios ĩ tuoïaro bajirojua
mame tuoïare wasoaya mua. 24 Mame
tuoïare wasoacõri, Dios ĩ ãmoro bajiro
yiya mua. Ĩre bajiro quenarise riti
mani yitoni mame tuoïare gaye manire
wasoacõañi Dios. Ito bajiro ĩ yijare
ñeñarise tuoïamenati quenarise riti
mani yija quena.

25 Ito bajiri mua socare oca cuni
jidicãña. Ñasarise riti gãmeri oca gotiya
mua. Cristo ñarã ñari, co masa robo
bajirã ña mani ĩja.

26 Gãjire junisinibojarãti, ĩre ñeñaro
yibesa mua. Ito yicõri ũmacañi ĩ quedi
sãjaroto riojua oca quenocõri, mua
junisinirise jidicãma. 27 Mua junisinirise
mua jidicãbeja, rũmúa ujure cudirã
yirãji mua. Ito bajiri itire yibesa mua.

28 Rinigoana mua ñaja, tudi mucana
rinibesa. Ado bajirojua mua yija quena.
Waja bujarona queno moaña. Waja
bujacõri, bojoro bujarãre ejabuaya.

29 Oca ñeñarise busibesa mua. Ado
bajirojua mua yija quena. Gãjerãre
ejabuarona oca quenarise riti busiya.
Ito bajiro mua busija tuocõri, tuoïa
oca sẽorã yirãji ĩna. Ito yicõri buto
busa Diore tuorũnu ãmorã yirãji ĩna.
30 Ñeñaro mani yija ticõri, bojori bujagu
yiguĩji Espíritu Santo. Ito bajiri itire
yibitiruja manire. Ĩ ñami mani ya usiju
quedi sãjaru. Manire ĩ quedi sãjaja bero,
"Dios yagu ña yu. Ito bajiri masa ĩna
ñeñaro yirise waja Dios ĩ waja seniri
rumu yure masogũ yiguĩji ĩ", yi tuoïa
mani.

31 Gãjire ñeñaro mua tuoïaja, jidicãña
itire. Gãjire mua ti tudija, jidicãña.
Gãjerãre mua junisinirise jidicãña.
Gãjerãre ñeñaro busitubesa. Gãjire oca
menibesa. Gãmeri tudirisere jidicãña
mua. Ito yicõri gãjerãre ti tudibesa
mua. 32 Ado bajirojua mani yija quena.
Gãjerãre ti maicõri, ĩnare queno yiruja
manire. Manire ñeñaro ĩna yibojarocati,
ĩnare mani ãcabojoja quena. Dios
cuni mani ñeñaro yirisere ãcabojoñi
ĩ, Jesucristore tuorũnurã mani ñajare.
Ito bajiri gãjerã ñeñaro manire ĩna
yibojarocati itire mani ãcabojoja quena.

Dios rĩa mani ñaja ado bajiro ñaruja, yire gaye

5 Dios rĩa, ĩ mairã ñari, queno ĩ yiado
bajiroti queno yiĩana mani cuni.
2 Manire Cristo ĩ mairo bajiro gãjerãre

cuni mairuja manire. Manire ti maicõri, mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsirocu goda ĩsiñi Cristo. Manire Cristo ĩ queno yigore ticõri, buto wanuyiju Dios.

3 Dios ñarã ña mani ĩja. Ito bajiri mani ũmua romiare ajebitiruja manire. Ũmuare ajebesa romia mua cuni. Ñeñarise ñarocõti yibitiruja manire. Ito yicõri gãji ya gajeonire ti uobitiruja manire. Ñeñaro yibitiruja manire, "Ñeñaro yirã ñama ĩna", gãjerã ĩna yibe yirona. 4 Oca ñeñarise busibitiruja manire. Tuoĩamenati busibitiruja manire. Ito yicõri romia rãca ajere gaye busibitiruja manire. Quenarise meje ña iti. Ado bajirojua busiruja manire. "Manire queno yami Dios", yi gãmeri busi wanuruja manire. 5 Tuoya mua. Riti muare gotia yu. Ñeñaro yirã Cristo ñarã meje ñama ĩna. Ito bajiri Dios ĩ rotiroju ejamenaji ĩna. No rocati romiare ajegu, Dios tuju ejabiquĩji ĩ. Coriarã Diore mairo rẽto busaro gajeonire mairãji ĩna. Dios ĩ tija ĩre rũcubuorã meje ñarãji ĩna. Ito bajiri ĩnaõna Dios ĩ rotiroju ejamenaji. 6 "Ñeñarise meje ña iti", yi ruorãre tuobesa mua. Ñeñaro yirãre ti tudiguĩji Dios. Ĩna cudibitire waja tõbujarã yirãji ĩna. 7 Ito bajiri ĩnare bajiro yibe yirona, ĩna rãca baba cutibesa mua.

8 Iti rumu ñeñaro yisoticõri, rãitĩarojᵘ ñarã robo bajiro ñayija mani maji. Adi rumuriama Jesucristore masicõri, busuroju ñarã robo bajiro ña mani ĩja. "Iti ña ñeñarise. Iti ña quenarise", mani yi masiroca yami mani Ujᵘ Jesucristo. Ito bajiri ĩ ñarã ñari queno yi ñaruja manire. 9 Mani ya usiju Espíritu Santo ĩ ñajare, busuroju ñarã bajiro ña mani ĩja. Ito bajiri quenarise riti yiruja manire. Ñeñarise yimenati, Dios ĩ ãmoro bajiro riti yiruja manire. Mani busija ñasarise gotiruja manire. 10 "Ado bajiro yu yija, wanugũ yiguĩji Dios", yi masirona, quenarise riti yiĩaruja manire. 11 Diore masimena, rãitĩarojᵘ ñarã bajiro ñarãji ĩna. Ĩna ñeñaro yirisere ti wanubiquĩji Dios. Ĩ tu waja bujamenaji ĩna. Ito bajiri ĩna rãca ñeñaro yibesa mua. Ado bajirojua mua yija quena. Ñeñaro yirãre Dios oca ĩnare goti masioña, "¿Ñeñaro yirã ñayijari gua?" ĩna yi tuo masitoni. 12 Masa gãjerã ĩna tibeto buto ñeñarise yirã ñarãji ĩna. Ĩna ñeñaro yigore mani busija, buto bojorise ña. Ito bajiri itire busibitiruja manire. 13 Ado robojua mani yija quena. Dios oca ĩnare mani goti masioja, busuro queno ruyurojᵘ ñarã bajiro ñacõri, ĩna ñeñaro yirisere ti masirã yirãji ĩna. "¿Ñeñaro yirã ñayijari gua?" yi tuo masirã yirãji ĩna ĩja. Ito bajiro tuoĩacõri, coriarã Jesucristore boca ãmirã yirãji gajea. 14 Ito bajiri ado bajiro gotia Dios oca:

> Caniana, godacãna bajiro bajirã ña mua. Ñeñaro yibojarãti, "Ñeñaro yirã ña gua", yibea mua. Ito bajiri yujiya, Cristore tuorũnuña mua. Busurojᵘ ñarã bajiro mua ñaroca yigu yiguĩji Cristo, yi gotia Dios oca.

15 Diore masirã ñari, queno tuoĩaña, Dios ĩ ãmoro bajiro mua yi ña masitoni. Diore masimena bajiro yi ñabesa mua. Diore masirã ñari ĩ ãmoro bajiro riti yi ñaña mua. 16 Adi rumuri buto ñeñarise yama masa. Ito bajiro ĩna yibojarocati quenarise yi ñaña muama. "Tudi ejagu yiguĩji Cristo", yi tuoĩacõri, Diore moa ĩsiña mua. 17 Rocati queno tuoĩamena bajiro bajibesa mua. Dios ocare queno tuo masiña, ĩ ãmoro bajiro mua yi masitoni. 18 "Idire queacõri, wanugũ yiguja yu", yi tuoĩabesa mua. Ito bajiro mua queaja, ñeñaro yirã yirãji mua. Ado bajirojua yiya. Espíritu Santo mua ya usiju ĩ ñajare, ĩ robo tuoĩacõri ĩ ãmoro bajiroti yiya. 19 Espíritu Santo rãca sĩgũ bajiro riti tuoĩacõri, mani Ujᵘ Jesucristo ocare gãmeri busi wanuña mua. Ito bajiro busi wanucõri, ĩ ocare basa

sẽaña. Ito yicõri ĩre wanurã, mua ya usina ĩre basa rũcubuoya mua. 20 Cristo ñarã mani ñajare, “Queno ya Dios mu”, yiruja manire mani Jacure. “Queno ya Dios mu. Dise ruyabeto mu yisotirise quenarise riti ña”, mani yija, mani Uju Jesucristo wamenati yisotiruja manire.

Cristore tuorũnurã ñari ado bajiro mani ñaja quena, yire gaye

21 Cristore rũcubuorã ñari, gãjerã ĩre masirãre cuni rũcubuoja quena. Ito yicõri rũcubuore rãca gãmeri cudiya mua.

22 Tuoya romia mua, muare busigu ya yu. Mani Uju Cristore mani cudiro bajiroti mua manujusabatiare queno cudija quena. 23 Mua manuju cutija bero, ĩti ñami mua uju. Ito bajiroti Cristo ñarã mani ñaja, ĩti ñami mani Uju. Manire ũmatã ñagũ ñari mani rijoga bajiro bajigu ñami Cristo. Ito yicõri ĩre moa ĩsirã ñari ĩ ya ruju robo bajirã ña mani. Manire masorocu manire goda ĩsiñi ĩ. 24 Ito bajiri mani Cristo ñarã, ĩre mani cudiro bajiroti mua manujusabatiare cuni cudisotiya mua.

25 Tuoya ũmua mua, muare busigu ya yu. Mua manojosãromiare buto maiña mua. Manire cuni buto maiguĩji Cristo. Ito bajiri ĩ ñarã mani ñatoni, manire yiari goda ĩsiñi ĩ. Manire ĩ mairo bajiroti mua manojosãromiare maiña mua cuni. 26 Manire goda ĩsiñi Cristo mani ñeñaro yirise coerocu. Ito yicõri manire beseñi ĩ ñarã riti mani ñatoni. Dios ocare mani tuorũnuja ticõri, mani ñeñaro yirise coeñi Cristo. Mani ñeñaro yirise jidicãcõri, idé gu roticu mani. Ito bajiro ĩre mani tuorũnuja ticõri, mani ñeñaro yirise coeñi Cristo. 27 Ito bajiro manire coeñi Cristo, ĩ riojo seti mana mani ejatoni. Ito bajiro manire ĩ yicãre ñajare, ĩ riojo ñeñaro yimena bajiroti ejarã yirãji mani. Ito yicõri seti mana bajiro ejarã yirãji mani, ĩ riojo. “Queno yirã ña mua”, yi manire boca ãmigũ yiguĩji ĩ. 28 Mua manojo cutirã ito bajiroti mua manojosãromiare queno tuoĩaja quena. Mua ya rujuri mua mairo bajiroti mua manojosãromiare cuni maiña. Mua manojo cutija bero, jũarã ñabojarãti co ruju bajiroti ruju cutirã ña mua. Ito bajiri mua manojosãromiare mua maija, mua ya rujuri mairo bajiroti maia mua. 29–30 Mani ya rujure ti tebea mani. Mani ya rujure maicõri, itire queno tirũnurã yirãji mani. Ito bajiroti Cristo cuni queno tirũnugũ yiguĩji ĩ ñarãre. Ĩ ñarã ñari, ĩ ya ruju robo bajirã ña mani. Ito bajiri manire queno tirũnugũ yiguĩji Cristo. 31 Ado bajiro gotia Dios oca: “Sĩgũ manojo cuticõri jũarã ñabojarãti, co ruju bajiroti ruju cutirã ñarãji ĩna. Ĩ manojo cutija, ĩ jacu ĩ jaco rãca cuni ñabiquĩji ĩja. Ito yicõri jũarã ñabojarãti co ruju bajiroti ruju cutirã yirãji ĩna”, yi gotia Dios oca. 32 Iti ocare mani tuo masi ãmoja, josari ña. Ito bajibojarocati iti oca queno manire goti masioa. “Cristo ñarã ĩ ya ruju robo bajirã ñama”, yi riasoa iti oca. 33 Manojo cutire gaye cuni queno riasoa iti oca. Ito bajiri mucana muare gotia yu. Mua manojosãromiare queno maiña. Mua ya rujure mua mairo bajiroti queno mua manojosãromiare maiña. Romia mua cuni, queno rũcubuocõri, mua manujusabatiare cudiya.

6 Rĩaca tuoya mua cuni, muare busigu ya yu. Mua jacusabatiare yiro robo cudiya. Mani Uju Jesucristo ñarã ñari, mua jacusabatiare queno cudiruja muare. Ito bajiro mua yija Cristo ãmoro bajiro queno yirã yirãji mua. 2–3 “Yure mua cudija ado bajiro yicuja yu”, yi tuoĩa wacu ado bajiro rotisuoyiju Dios. “Mua jacu, mua jacore cuni rũcubuoya”, yi gotiyiju Dios. Ito bajiro ĩ rotija bero, gaje ado bajiro goticãyiju Dios: “Mua jacusabatiare mua queno rũcubuoja, adi

sita ñarã yoari wanu quena cati ñarã yirãji mua", yi goticãyiju Dios.
4 Rĩa cutirã tuoya mua, muare busigu ya yu. Biyaro mua rĩa junisiniroca yibesa. Ado bajirojua mua yija quena. Mani Uju ĩ ãmoro bajiro ĩnare ti maicõri, queno ĩnare masoña. Ñeñaro ĩna yija, ĩnare gotiya ĩna tuo masitoni. Ito yicõri queno ĩnare riasoya mua, Cristore queno ĩna tuorũnutoni.
5 Gãjerãre moa ĩsiri masa tuoya mua, muare busigu ya yu. Wanure rãca mua ujarãre queno cudiya mua. Ito yicõri ĩnare güi rũcubuoya. Cristore tuorũnucõri, ĩre queno cudia mua. Ito bajiroti mua ujarãre cuni queno cudija quena. 6 "Yu ujarã yure ĩna wanutoni ĩna tiroca riti queno moagũ yiguja yu", yi tuoĩabesa mua. Ĩna tiroca, ĩna tibeja cuni queno ĩnare moa ĩsija quena. Cristore mua moa ĩsiro bajiroti queno mua ujarãre cuni moa ĩsija quena. Mua ya usina Diore maicõri, ĩ ãmoro bajiro queno moa ĩsiña mua ujarãre. 7 Wanure rãca queno mua ujarãre moa ĩsiña mua. "Ĩnare yu queno cudija, Cristore cuni queno cudia yu", yi tuoĩacõri, mua ujarãre cuni queno moa ĩsiña. 8 "Mani yiro bajiroti, manire waja yigu yiguĩji Dios", yi tuoĩa mani. Moa ĩsiri masa mani ñaja, moa ĩsiri masa meje mani ñaja cuni, mani queno yiro bajiroti manire waja yigu yiguĩji Dios.
9 Moari masa ujarã tuoya mua, muare busigu ya yu. Muare moa ĩsiri masare queno yiya mua. Ĩnare cuni queno muare cudi rotibu yu. Muare moa ĩsiri masare usirioro yicõri, ĩna güiroca yibesa. Sĩgũ ñami ũmacũju gagu mani Uju. Muare moa ĩsiri masa Uju cuni ñaguĩji ĩ. "Mani yigore ti cõĩacõri, ito bajiroti manire waja senigũ yiguĩji Dios", yi tuoĩa masiña mua.

Rũmúre mani rẽtocũtoni manire ejabuagu yiguĩji Cristo, yire gaye

10 Yu ñarã susari muare ado bajiro gotisusa yu. Mani Uju rãca sĩgũ bajiro riti tuoĩacõri, ĩ masirisena buto busa ĩre tuorũnuña mua. Ito bajiro yicõri buto oca sẽoña mua. 11 Surarare tuoĩate mua. Ĩna ya rujure camotarona ĩna sãñarise gaye sãñarã yirãji ĩna. Mua cuni ito bajiroti Dios ocare queno tuorũnucõri, tuoĩa oca sẽoña, rũmúa uju muare ruobe yirona. Ito bajiro mua yija, muare ruo masibiquĩji rũmúa uju. 12 Mani bajiro ruju cutirã rãca meje gãmeri tãrã ya mani. Rũmúa tiyamana rãca gãmeri tãrã ya mani. Ĩnati ñama adi macãrucũro rãitĩaroju ñeñaro yirã ujarã. Ĩna ñama ñeñaro mani yitoni manire usirioro yi coderã. 13 Ija buto ñeñari rumuri ejaro yiroja. Mani ñeñaro yitoni, ruje manire usiriogu yiguĩji rũmúa uju. Manire ĩ usirio codebojarocati, mani oca sẽotoni ado bajiro yiruja manire. Ñeñari rumu iti ejaroto riojua, Dios ocare queno riasotiruja manire iti ejaroca oca sẽorona. Ito bajiri oca sẽocõri, Jesure jidicãmenaji mani. Ito bajiro mani yija, surara ĩna ya rujuri ĩna camotado bajiro bajirã yirãji mani ĩja.
14 Jesucristore tuorũnucõri, oca sẽoña. Ito yicõri ñasarise riti busisotiba. Ito bajiro mua yija, sĩgũ surara masu wecu wiro wẽñucõri, ĩ ñacãdo bajiroti ñacãrã yirãji mua cuni. Quenarise riti yisotiba. Ito bajiro mua yija, surara masu usi riojo camotaro bajiro bajirã yirãji mua. 15 "Dios rãca mani oca cutirise quenoñi Cristo. Iti ña oca quenarise", yi masare gotirona masi yucãña. Ito bajiro mua yija, surara masu ĩ ya guboco sãñacõri, ĩ ñacãro bajiro ñarã yirãji mua. 16 Queno Jesucristore tuorũnuña mua. Iti ña ñasarise. Ito bajiro mua yija, camotare gaye rucorã bajiro ñarã yirãji mua. Mani tuoĩa oca sẽome yirocu, yirugu ũjuricu

manire jatucõagũ bajiro yami rũmúa ujụ. Ito bajiro manire ĩ yi codebojarocati Cristore mani tuorũnuja manire rẽtocũ masibiquũji rũmú. 17 "Jesucristore yu tuorũnuja ticõri, yure masoñi Dios", yi tuoĩacõri, oca sẽoña mua. Ito bajiro mua oca sẽoja, surara masu ĩ jesari coro jesarã bajiro ñarãji mua cuni. Dios oca Espíritu Santo mani masiroca ĩ yirisere queno tuo masiña mua. Ito bajiro mua tuoĩaja, sĩgũ sarera jãi rucogu bajiro ñarã yirãji mua. Ito bajiri rũmúa ujụ muare ĩ usirioro yi codebojarocati Dios ocare masicãcõri ĩjuare rẽtocũrã yirãji mua. 18 Ito bajiro yirona Diore busisotiya mua. Coji ruyabeto Espíritu Santo ĩ ejabuarisena, Diore busisotiya mua. Ĩ ãmoro bajiro yirona queno oca sẽoro ña yucãña. Ito yicõri ĩre busi jidicãbesa. Ito bajiro yicõri ĩ ñarãre yiari, Diore senisotiya mua. 19 Yure yiari cuni Diore senisotiya. Dios oca yu gotiroca, Diore busiya mua, ĩ oca queno yu goti masitoni. "Masa jeyarore maso ãmoguĩji Dios", yi masibisijarã masa maji. Güibicuti iti oca masare yu gotitoni yure yiari Diore busiya mua. 20 Iti oca yu gotitoni yure cũñi Dios. Iti oca masare yu gotija ticõri, ado tubiara wiju yure tubiacã ĩna. Dios ĩ ãmoro bajiro güibicuti iti oca yu gotitoni, yure yiari Diore seniña mua.

Queno ñaña mua, Pablo ĩ yi ñucare gaye

21 Tíquico, mani yagu, mua tu wacu yami. Ĩ ñami mani Ujụ gaye yu moaroca queno ejabuagu. Mua tu ejacõri, yu gaye, yure rẽtagore, muare goti jeogu yiguĩji ĩ. Ito yicõri ado yu moarise gaye muare gotigu yiguĩji ĩ. 22 Ito bajiri ĩre cõa yu, yu gaye muare ĩ gotitoni. "Queno ñaguĩji Pablo", yi tuo masicõri mua ya usiju tuoĩa oca sẽorã yirãji mua. Ito bajiro mua oca sẽotoni mua tujụ ĩre cõa yu.

23 Mani Jacu Dios, ito yicõri mani Ujụ Jesucristore cuni queno tuorũnurã ña mua. Ito bajiri mua ya usiju queno mua wanu quenaroca yijaro ĩna. Ito yicõri mua gãmeri ti mairoca yijaro ĩna. 24 Mani Ujụ Jesucristore mai jidicãmenare queno yijaro Dios muare. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a los

Filipenses

Filipos cuto gãnare Pablo ĩ papera cõare gaye

1 Ñati Filipos gãna mua. Yu Pablo Timoteo rãca adi papera uca gua. Jesucristore moa ĩsiri masa ña gua. Cristore tuorũnucõri Dios ñarã ña mua cuni. “Queno ñaña mua”, yi ñuca gua muare. Dios oca riasori masa ito yicõri ĩnare ejabuari masare cuni, “Quenajaro”, yi ñuca gua. 2 Muare queno yijaro mani Jacu Dios. Ito yicõri mua ya usiju sajari oca cutiroca yijaro ĩ. Ito bajiro muare yijaro yirocu, Diore ito yicõri mani Uju Jesucristore cuni muare yiari seni ĩsisotia yu.

Jesucristore rũcubuorãre yiari Pablo ĩ seni ĩsire gaye

3 Muare tuoĩa wanucõri, “Queno ya Dios mu”, yisotia yu. 4 Muare yiari Diore yu busisotija, yu ya usiju queno wanu quenasotia yure. 5 Cajero Cristo ocare boca ãmisuorãti yure ejabuasuocu mua. Adocãta cuni yure ejabuacõa mua maji. Ito bajiri muare yiari Diore yu senisotija yu ya usiju queno wanu quenasotia yure. 6 Jesucristore mua tuorũnusuorajuti queno mua yi ñaroca yisuoñi Dios. Mani Uju Jesucristo ĩ tudi ejaroti rumujuti, “Queno yi masijaro ĩna”, yirocu manire ejabuagu yiguĩji Dios. Ĩ ñarã mani ñatĩñatoni ito bajiro manire yigu yiguĩji ĩ. “Riti bajia iti”, yi masia yu. 7 Yure ti maicõri ĩ oca gãjerãre yu goti ucutoni yure cũñi Dios. Ĩ ocare yu riaso ucuroca queno yure ejabuasoticu mua. Jesucristo oca masare yu riasoja ticõri, yure tubiacã ĩna. Ito bajiro yure ĩna yibojarocati, “Ĩna cuni Cristore tuorũnujaro”, yirocu, “Ñasarise ña Cristo oca”, yi jidicãbea yu. Tubia ecoru yu ñabojarocati queno yure ejabuasotia mua. Ito bajiri yu ya usiju muare tuo maia yu. Ito bajiro muare yu tuoĩaja quena ña yure. 8 Jesucristo muare ĩ tuo mairo bajiroti buto muare tuo maia yu cuni. “Ĩnare buto ti ãmoami Pablo”, yi masiami Dios yure. 9 Gãjerãre buto busa ti maijaro ĩna, yirocu Diore seni ĩsisotia yu muare yiari. Queno tuoĩare gaye Dios muare jidicãjaro, yirocu ĩre senisotia yu. Ito yicõri ĩ ãmorise mua tuo masi jeotoni muare yiari Diore seni ĩsisotia yu. 10 Ñasarise riti mua tuoĩa besere ãmoa yu. Ito bajiro mua yija, queno yirã ñari Cristo ĩ tudi ejari rumu ñe seti mana ñarã yirãji mua. 11 Jesucristo sĩgũti ñami quenarise riti mani yi masiroca yigu. Quenarise riti yisotijaro ĩna, yirocu muare yiari ĩre seni ĩsisotia yu. Ito bajiro queno mua yija ticõri, “Rẽtoro masigũ ñami Dios”, yi rũcubuorã yirãji gãjerã cuni.

Cristore riti mani moa ĩsi suyaja quena, Pablo ĩ yire gaye

12 Tuoya yu ñarã mua. “Quenabiti jaje Pablore rẽtabojarocati jãjarã busa Jesucristo oca tuorũnu wama masa”, mua yire ãmoa yu. 13 “Cristore ĩ tuorũnuja ticõri, ĩre tubiayijarã ĩna”, yi masiama adi cuto gagu uju ya wi coderi masa. Ito bajiro riti yi masi jediama ado gãna yure. 14 “Tubia ecoru ñabojagu Cristore jidicãbeami Pablo”, yi tuoĩacõri ado gãna mani ñarã jãjarã, buto busa Cristore tuorũnu wama. Ito bajiri oca sẽocõri güimenati Dios ocare riasoama ĩna.

15 Cristo ocare queno yu riaso masijare, yure ti uoama coriarã. “Pablo rẽto busaro queno riasorãji guama”, yicõri riasobojama ĩna. Gãjerãma Dios oca tuorũnurã ñari, wanure rãca riasoama. 16 Yure tuo maicõri Cristo oca masare riasoama ĩna. “Tubia

ecoanare cuni Cristo oca ñasarise
gotijaro Pablo, yirocu Pablore tubiaroca
yiñi Dios", yi masiama ĩna yure. Ito
bajiri yure tuoĩacõri Cristo oca masare
riasoama ĩna. 17 Yu riasorise ti uocõri,
"Manire cuni ti wanujaro masa", yirona
riasobojama yure ti tudiri masa. Dios
ocare tuorũnurã meje ñabojarãti ĩ
oca masare riasoama ĩna. " 'Ĩnajuare
tuorũnu wama masa', yire oca Pablo ĩ
tuoja, buto busa bojori bujagu yiguĩji ĩ
tubiara wi ñagũ", yi tuoĩabojarãji ĩna
yure. 18 Ito bajiro ĩna yibojaja cuni
no yibea yure. Cristo oca masare ĩna
riasoja iti ña yure quenarise. Yure ĩna
ti maija, ĩna ti maibeja cuni Cristo oca
masare ĩna riasoja iti ña yu ya usiju yu
wanuroca yirise. Ito bajiri buto busa
wanu wacu yiguja yu.
19 "Yure yiari Diore senirã yama ĩna",
yi tuoĩa yu muare. "Yure ejabuarocu
Espíritu Santore cõañi Jesucristo",
yi tuoĩa yu. Ito bajiri tubia ecoru yu
ñabojarocati, "Quenarise rẽtaro yiroja
yure", yi tuoĩa yu. 20 Jesucristo ĩ cũru
ñari, ija ĩ tiro riojo bojo ãmobea yu. Yu
tuoĩa yurise, yu ãmorise cuni yu tuoĩa
yuja, ado bajiro bajia. Oca sẽocõri Cristo
ocare riti riasosoti ãmoa yu. Tubia ecoru
yu ñaja, tubia ecoru meje yu ñaja cuni,
yure ticõri Cristore masa ĩna rũcubuore
ãmoa yu. Yure ĩna bucõaja cuni yure
ĩna sĩaja cuni no yibea yure. Cristore
masa ĩna rũcubuoja iti ña yure ñasarise.
21 Cristore riti moa ĩsirocu ña ãmoa
yu. Iti ña yure ñasarise. Yu godaja,
buto busa quenarise bujagu yiguja yu.
22 Adi sita ñagũ, Cristore tuorũnujaro
masa, yirocu ĩnare riasoa yu. Catigu
yu ñaja, quena ña yure. Yu godaja
cuni quena ña. Ito bajiri, "Godarejua
ãmoa yu, catirejua ãmoa yu", yi bese
masibea yu. Juaji gayejuti quenacõa
yure. 23 Ito bajiri josari ña yure iti juaji
gaye yu beseja. Cristo rãca ña ãmogũ,
godare ãmoa yu. Ĩ tu yu waja, buto
busa wanu quenaro ñagũ yiguja. 24 Ito
bajibojarocati adi sita yu ñaja buto
busa muare riasogu yiguja yu. Muare
yu riasoja iti ña buto busa ñasarise.
25 "Riti bajia iti", yi tuoĩa yu. Ito bajiri,
buto busa Cristore tuorũnu wajaro
ĩna, yirocu, "Mua rãca ñagũ yiguja yu
maji", yi tuoĩa yu. Cristore tuorũnucõri
buto busa wanujaro ĩna, yirocu mua
rãca ñagũ yiguja yu maji. 26 Ito bajiri
mucana yure mua tija, wanurã yirãji
mua. Cristo yure ĩ codeja ticõri, "Queno
ya Dios mu", yi rũcubuorã yirãji mua.
27 Cristo oca iti gotiro bajiroti mua
cudija iti ña ñasarise. Mua tuju yu waja,
yu wabeja cuni yu yiro bajiroti mua yire
ãmoa yu. "Cristore tuorũnucõri sĩgũ
bajiro riti tuoĩarã ñama ĩna. Ito yicõri,
Cristore tuorũnujaro gãjerã cuni yirona,
ĩ oca riti riasoama ĩna", masa ĩna muare
yire, tuo ãmoa yu. 28 Mua wajana Dios
oca ti terã ĩna ñaja, güibesa ĩnare. Oca
sẽoña. Ito bajiro mua yija ticõri, "Jeame
ũjuroju cõagũ yiguĩji Dios manire",
yi masirã yirãji ĩna. Gaje gaye cuni
ado bajiro muare tuoĩarã yirãji ĩna.
"Ĩnare ejabuami Dios. Ito bajiri ĩnare
masogũ yiguĩji ĩ", yi tuoĩarã yirãji ĩna,
mua queno yirise ticõri. 29 Manire ti
maicõri Cristore mani tuorũnuroca
yiñi Dios. Iti ña mani wanurise. Ito
bajibojarocati Cristore mani tuorũnuja
ticõri, quenabeto mani tõbujaroca
yirã yirãji gãjerã. Ito bajiro cũñi Dios
manire. Ito bajiri mani wanuroti ña iti
cuni. 30 Sĩgũre bajiro tuoĩacõri, Cristore
tuorũnujaro masa yirona, josari moa
mani. Iti rumu Cristo oca yu riasoja
ticõri, quenabeto yu tõbujaroca yure
masa ĩna yija ticu mua. "Adocãta cuni
ñeñaro tõbujagu yiguĩji", yire oca
tuorãji mua.

Bʉto ñasagʉ ñabojagʉti, “Ñasagʉ ña yʉ”, yibisijʉ Cristo yire oca

2 Cristoti ñami mani tʉoĩa oca sẽoroca yigʉ. Manire ti maigʉ̃ ñari mani bojori bʉjaja, “Bojori bʉjabesa mʉa”, yigʉ yiguĩji ĩ. Espíritu Santo rãca mani baba cʉtiroca yami ĩ. Gãjerãre mani ti mairoca ito yicõri ĩnare queno mani yiroca yami Cristo. 2 Ito bajiri, “Queno wanʉ quenaro ñajaro ĩ”, yirona sĩgʉ̃ bajiro riti tʉoĩaña mʉa. Sĩgʉ̃re bajiro gãmeri ti maiña. Sĩgʉ̃ bajiro riti tʉoĩacõri Cristore moa ĩsiña mʉa. 3 “Yʉmasi bʉjagʉ yigʉja yʉ”, yi oca jaimenati mʉa moaja quena. “Yʉre ti seyojaro gãjerã”, yi tʉoĩamenati moaja quena. “Gãjerã rẽtoro ñasagʉ ña yʉ”, yi tʉoĩabesa. “Ĩnama yʉ rẽtoro ñasarã ñama”, mʉa yi tʉoĩaja quena. 4 Mʉa ñaroti riti meje tʉoĩaña. Gãjerã ĩna queno ñaroti gaye cʉni tʉoĩaja quena.

5 Jesucristo ĩ tʉoĩado bajiroti mʉa tʉoĩaja quena. 6 Ũmacʉ̃jʉ ñagʉ̃, Diocõ masigʉ̃ ñabojagʉti adi sitajʉ wadigʉ ĩ masirise jidicãyijʉ Cristo maji. 7 Dios ñabojagʉti ĩ masirise jidicãcõri manire bajiroti rujeayijʉ Cristo. Ito bajiro rujeacõri bʉcʉa wacʉ masare moa ejabʉagʉ ñasotiyijʉ ĩ. 8 Adi sita wadicõri, “Gãjerã rẽtoro ñasagʉ ña yʉ”, yi tʉoĩabisijʉ ĩ. Ĩ Jacʉ Diore cʉdigʉ yucʉtẽojʉ masa ĩre jaju sĩabojarocati ĩnare camotabisijʉ ĩ. Ñeñaro yiri masʉre ĩna sĩaro bajiro ĩna sĩabojarocati camotabisijʉ ĩ. 9 Ito bajiri ĩ tʉdi catiroca yicõri bʉto rʉ̃cʉbʉorʉ ĩ ñaroca yiñi Dios. Ñimʉ gãji ĩ robo rʉ̃cʉbʉorʉ maquĩji. Ito bajiri wame ñasarise ĩre wõñi Dios. 10 Jesús wame tʉocõri ĩre rʉ̃cʉbʉorã, rijomunigãna ñini rũjũ jedijaro masa, yirocʉ wame ñasarise ĩre wõñi Dios. Ito bajiri ĩ wame tʉocõri ũmacʉ̃jʉ gãna, adi sita gãna, ito yicõri adi sita rocajʉ gãna cʉni rijomunigãna ñini rũjũ jedirã yirãji. 11 “Jesucristo ñami Ʉjʉ ñasagʉ”, yi jedirã yirãji masa. Ito bajiro ĩna yija, mani Jacʉ Diore cʉni rʉ̃cʉbʉorã yirãji ĩna.

Quenarise mani yi ãmoroca yigʉ ñami Dios, Pablo ĩ yire gaye

12 Tʉoya yʉ mairã mʉa. Yʉ mʉa rãca ñaroca yʉre cʉdisoticʉ mʉa. Mʉa tʉ yʉ ñabitibojarocati bʉto bʉsa mʉa yʉre tʉorʉ̃nʉre ãmoa yʉ. “Dios ĩ masoana ña mani”, yi masicõri ĩre bʉto rʉ̃cʉbʉoya mʉa. “Ĩre yʉ cʉdibeja, yʉre ti wanʉbicʉ yiguĩji Dios”, yi tʉoĩa güirã ĩre riti cʉdiya. 13 Quenarise mani yi ãmoroca yigʉ ñami Dios. Ito bajiri ĩ ãmoro bajiro mʉa yi masi jeotoni mʉare ejabʉaguĩji Dios.

14 Dise rʉyabeto mʉa moaja wanʉre rãca riti moaja quena. Ito yicõri gãmeri oca josamenati moaña. 15 Ito bajiro mʉa yija ticõri, “Ñeñaro yirã ñama ĩna. Seti cʉtirã ñama”, ñimʉjʉa mʉare yi masibiquĩji ĩja. Dios ñarã ña mʉa. Ito bajiri adi sita gãna Diore ti tecõri ñeñaro yirã ĩna tiro riojo, quenarise riti mʉa yija quena. Diore mʉa cʉdija ticõri, “Ñeñaro yirã ña gʉama”, yi tʉoĩarã yirãji ĩna. 16 Catitĩñare gaye Dios tʉjʉ ĩna bʉja masitoni Jesucristo oca ĩnare gotiya. Ito bajiro mʉa yija ticõri, Cristo ĩ tʉdi ejari rʉmʉ bʉto mʉare wanʉgʉ̃ yigʉja yʉ. “Ĩnare riasobojabisija yʉ. Yʉ ĩnare riasocato bajiroti yama ĩna”, yi tʉoĩagʉ̃ yigʉja yʉ mʉare. Ito bajiro wanʉre rãca yigʉ yigʉja yʉ. 17 Cristore tʉorʉ̃nʉjaro yirocʉ, mʉare riasocʉ yʉ. Ito bajiro mʉare yʉ riasoja ticõri, yʉre sĩarã yirãji gajea. Ito bajiro yʉre ĩna sĩabojarocati wanʉ quenaro ñagʉ̃ yigʉja yʉ. “Cristore tʉorʉ̃nʉcõri wanʉrã yirãji yʉ riasogoana”, yi tʉoĩacõri wanʉa yʉ cʉni. 18 Ito bajiroti mʉa cʉni itire wanʉja quena. “Quenabeto tõbʉjabojagʉti wanʉami Pablo”, yi tʉoĩa wanʉña mʉa cʉni.

Timoteo, Epafrodito oca

19 Mani Uju Jesús ĩ ãmoja yoari
mejeti mua tu Timoteore cõare tuoĩa
yu. Mua tu ejaru ĩ tudi ejaroca mua oca
tuocõri wanugũ yiguja yu. 20 Ĩ sĩgũti
ñami yu tuoĩaro bajiro tuoĩagũ. Yure
bajiroti mua queno ñaroti gaye tuoĩa
usirioami Timoteo cuni. 21 Gãjerãma ĩna
queno ñaroti riti tuoĩama. "¿No bajiro
Jesucristore yu moa ĩsija quenati?" yi
tuoĩabeama ĩnaõna. 22 "Queno yigu
ñami Timoteo", yi masia mua ĩre. Ito
yicõri, "Pablo rãca queno Jesucristo oca
riasoami Timoteo", yi tuoĩa masia mua.
Riti bajia. Yu macu bajiroti queno yure
ejabuami ĩ. 23 Ito bajiri, "Ado bajiro
rẽtaro yiroja yure", yu yi masija, mua tu
ĩre cõagũ yiguja yu. 24 Mani Ujure riti
tuorũnua yu. Ito bajiri, "Ĩ ãmoja yoari
mejeti muare tigu wacu yiguja yu", yi
tuoĩa yu.

25 "Mani bajiro Cristore tuorũnugũ
Epafroditore mucana cõagũ yiguja mua
tu", yi tuoĩa ña yu. Yure ĩ ejabuatoni,
ĩre cõayija mua. Ado ejacõri yu rãca
moami ĩ. Quenabeto tõbujabojarãti
Jesucristo oca riaso jidicãbea gua.
26 Mua ñajedirore buto ti ãmoami ĩ.
"Epafrodito cõgũ ñami", mua yija tuo
masicõri, tuoĩa oca jaiquĩ ĩ. 27 Riti
bajiquĩ, buto cõquĩ ĩ. Goda waru ñaquĩ.
Ĩre ti maiñi Dios. Ito bajiri godabitiquĩ.
Tuoĩa bujatobicu ñari, ĩ godaja buto
busa bojori bujaboruja yu. Ito bajiri
yure ti maicõri ĩre yisioñi Dios, yu buto
bojori bujare ãmobicu. 28 Epafrodito
sẽo quenagũ ĩ ñaja ticõri, wanurã yirãji
mua. Ito bajiri, wanujaro ĩna, yirocu
mua tu buto ĩre cõa ãmoa yu. "Wanurã
yirãji ĩna", muare yi tuoĩacõri wanugũ
yiguja yu cuni. 29 Ĩre bajiro mani Ujure
tuorũnurã ñari ĩ ejaja wanure rãca boca
ãmiña ĩre. Ĩre bajiro bajirãre rũcubuoya
mua. 30 Yure ejabua ñagũ Cristore
moa ĩsiquĩ ĩ. Yure ejabuaguti bujato
tõbujaquĩ ĩ cuni. Ito yicõri godaboquĩ.
Sõju ñacõri yure mua ejabua masibitire
yure ejabuaquĩ ĩ.

Cristore mani tuorũnuja iti ña ñasarise, yire gaye

3 Tuoya yu ñarã mua. Ado bajiro
gotisusa yu muare. Mani Uju
Jesucristore tuorũnurã ñari wanuña
mua. Iti rumu yu gotigore mucana yu
muare gotija, quena ña yure. Mucana
tudi itire mua tuoja, quena ñaro yiroja
muare. 2 Ecaru yai cunigũre güi ña
mani. Ito bajiroti ricati riasorãre cuni
mani güija quena. Ĩna ñama ñeñaro
yirã. "Dios rĩa mani ña ãmoja, wiro
tarã yirãji mani", yi riaso ruorãre cuni
mani cudibeja quena. 3 Diore mani
tuorũnujare mani ya usiju Espíritu
Santo queo sãñi Dios. Ito bajiri manire
ticõri, "Dios ñarã ñama ĩnama", yi
masirã yirãji gãjerã. "Wiro mani taja
ticõri, manire masogũ yiguĩji Dios", yi
tuorũnurã meje ña mani. "Cristore mani
tuorũnuja, ĩ rãca catitĩñarã yirãji mani",
yi tuoĩa wanu quenarãji mani. 4 "Ñasarã
ña mani. Mani queno yigore ticõri
manire masogũ yiguĩji Dios", gãjerã
ĩna yi masija, ĩna rẽto busaro yiboruja
yu. "Ñasagu ñami Pablo", yire gaye ĩna
rẽto busaro buto busa ña yure. Tite
mua: 5 Udia ãmojeno rumuri yu rujeaja
bero yure wiro tañi ĩna. Judio masu
ña yu. Benjamín ñayoru janerãbatia
janami ña yu. Judio masu rujearu
hebreo oca busigu ña yu. Fariseo gaye
tuoĩagoru ñari, ĩna robo buto judio
masa rotirise rũcubuocu yu cuni maji.
6 Judio masa rotirise buto cudi ãmogũ,
Jesucristore tuorũnurãre usirioro yi
codecu yu. "Bucurã rotire cudibeami ĩ.
Seti cutigu ñami ĩ", yure yirã manicã.
7 "Iti gaye ña ñasarise", yirocu itire buto
rũcubuocu yu maji. "Ñe waja ma iti",
yi tuoĩa yu ĩja adocãta. Jesucristore riti
rũcubuoa yu adi rumuri ĩja. 8 "Bucurã

rotire ñasarise ñaroja", yigobojaru ñari, mani Uju Jesucristore yu masija bero, "Ñasarise ña iti", yi tuoĩabea yu adocãta ĩja. Ĩre mani tuorũnuja, ñejua gaje ñasarise ma. Iti rumu yu tuorũnubojare jidicã jeocõcu yu. "Jesucristore riti tuorũnucuja yu ĩja", yirocu iti rumu yu tuorũnubojare jidicãcu yu. [9] Ĩ yagu ña ãmogũ ĩre riti tuorũnua yu ĩja. "Judio masa rotirise yu cudija ticõri, yure masogũ yiguĩji Dios", yi tuoĩabojacu yu maji. Cristore yu tuorũnuja ticõri, yu ñeñaro yirise ãcabojoñi Dios. Ito bajiri adi rumuri ĩ tiro riojo ñe seti macu ña yu ĩja. Ado bajiro bajia iti. No Cristore tuorũnugũreti ĩ ñeñaro yirisere ãcabojogu yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩre riti tuorũnua yu ĩja. [10] Buto busa Cristore masi ãmoa yu. Iti ña yure ñasarise. Ĩ godaja bero mucana tudi ĩ catiroca yicõri, ĩ masirise ĩoñi Dios. Yu ĩre cudi masitoni, ĩ masirisena yure ĩ ejabuare ãmoa yu. Diore cudi ãmogũ, ĩ tuoĩa bujatobitiroca masa ĩna yibojarocati, ĩnare camotabisiju Jesucristo. Ĩre ĩna sĩabojarocati, camotabisiju. Diore riti cudi ãmoyiju ĩ. Ito bajiri masa yure ĩna sĩa ãmobojarocati, ĩre bajiro Diore riti cudi ãmoa yu cuni. [11] Ito bajiro ya yu, "Godanare mucana tudi catiroca Dios ĩ yiri rumu, yure cuni yu catiroca yigu yiguĩji Dios", yi tuoĩacõri wanua yu.

Mani moaroti Cristo ĩ cũre mani jeoja quena, Pablo ĩ yire gaye

[12] "Jeyaro masigũ ña yu. Quenarise riti yigu ña yu", yi masibea yu. Yu masibiti jaje ruya maji. Ito bajibojarocati Jesucristo yagu yu ñaroca yicãñi ĩ. Ito bajiri yu moaroti ĩ cũre, itire jeorocu ĩre moa ĩsisotia yu. [13] Tuoya yu ñarã mua. "Cristo ĩ ãmoro bajiro quenarise riti yigu ña yu", yibea yu. Ado bajirojua bajia yu yirise. Iti rumuju rẽtagore gaye buto tuoĩabea yu. Yu moaroti Cristo ĩ cũcãja bero ñajare, "Itire yicuja yu", yirocu josa yu ĩja. [14] Cristore tuorũnurã mani ñajare, ũmacũju manire ãmi wacõri waja yigu yiguĩji Dios. Mani catitĩñaroca yigu yiguĩji ĩ. Ito bajiri moare ĩ cũre ñajare, itire jeo ãmoa yu maji.

[15] Mani Cristore tuorũnusuoana itire sĩgũ bajiro riti tuoĩa mani. "Mani moaroti Dios ĩ cũrere jeoana mani", yi tuoĩarã ña mani. Ito bajibojarocati coriarã mua yu bajiro tuoĩabeja, mua tuo masibitire mua tuo masiroca yigu yiguĩji Dios. [16] Dios oca ñarocõ tuo masi jeobitibojarãti mani tuo masiriseti mani cudi ñaja quena.

[17] Tuoya yu ñarã mua. "Ado bajiro ñami Pablo", yi tuoĩacõri, yu yiado bajiroti yiya mua cuni. Yu yiado bajiro yirãre tuorũnuña mua. [18] Adocãta yu muare gotirise coji meje muare goticu yu. "Cristore tuorũnurã ña gua", yibojarãti, "Yucutẽoju ĩ godaja, ñe waja ma", yirã jãjarã ñama maji. "Ito bajiro yama ĩna", yi tuoĩacõri oti ãmoa yu. Ito bajiro tuoĩarã Cristo wajana ñama ĩnaõna. [19] Ito bajiro yirã jeame ũjuroju warã yirãji. Ĩna ya usiju maquĩji Dios. Adi sita gaye riti tuoĩarãji ĩna. Ĩna ñeñaro yi ãmoriseti tuoĩa wanuama ĩna. Ĩna ñeñaro yija, bojo bujaro õno yirã itire wanuama ĩna. [20] Maniama ũmacũju Dios tuju warona ña. Dios ĩ ñaroju ña mani ñatĩñaro. "Manire masorocu tudi ejagu yiguĩji Jesucristo", yi tuoĩacõri ĩre bocatia mani. [21] Mani ya ruju godari rujure gaje ruju godabiti rujuna manire wasoagu yiguĩji Cristo. Ĩ ya ruju ñasari ruju bajiri rujuna manire wasoagu yiguĩji ĩ. Buto masigũ ñari, ñejua ĩ roti masibiti ma ĩre. "Ĩ masirisena mani ya rujure wasoagu yiguĩji ĩ", yi tuoĩacõri wanua mani.

Mani Ujure tuorũnurã ñari wanu quenatĩñaja quena, Pablo ĩ yire gaye

4 Tuoya yu ñarã mua. Muare buto tuo maia yu. Muare tuoĩagũ, buto ti ãmoa yu muare. Muare tuoĩacõri buto wanua yu. “Yu riasorise tuocõri Diore cudiama ĩna”, yi tuoĩacõri wanua yu muare. Ito bajiri mani Uju Jesucristore tuorũnurã ñari, ito bajiroti ĩre tuorũnu jidicãbesa mua.

2 Evodia ito yicõri Síntiquere cuni busi ãmoa yu adocãta. Mani Ujure tuorũnurã ñari, sĩgũ rĩa robo bajiro bajia mua. Ito bajiri, “Sĩgõ robo bajiroti mua tuoĩaja quena”, yi goti queno ãmoa yu muare. 3 Ito gagu queno yu rãca moare baba cutigorure busigu ya yu adocãta. Ĩna romia jũarãre ĩna ya oca queno ejabuaya. Ito yu ñaroca queno ejabuacã ĩna Cristo oca yu riasoroca. Clemente wame cutigure cuni ejabuacã ĩna. Gãjerã yu rãca cocati Jesucristo oca riasorãre cuni ejabuacã ĩna. Yu rãca moagoanare, “Adocõ ñama yu rãca catitĩñarona”, yirocu ĩ ya papera tutiju ĩna wame wõcãyiju Dios.

4 Mani Ujure tuorũnurã ñari, wanu quenatĩñaña mua cuni. “Wanu quenaña mua”, ya yu mucana. 5 “Ĩna ñama rũcubuorã”, gãjerã muare ĩna yijaro yirona, quenarise riti gãjerãre yisotiya mua. Mani Uju yoari mejeti tudi ejagu yiguĩji. Itire ãcabojabesa mua.

6 Ñejuare tuoĩa usirio yibesa. Muare oca iti ñaja, Diore gotiba. Gaje muare iti ruyaja, Diore gotija quena. Ñajediro Diore mua gotija, quenaro yiroja. Ito bajiri ĩ cudija ticõri, “Queno ya Dios mu”, yi jidicãbesa mua. 7 Ito bajiro mua yija tuocõri, mua ya usiju queno mua wanu quenaroca yigu yiguĩji Dios. Mani queno wanu quenaroca ĩ yija, iti ña rẽtoro quenarise. “Ito bajiro mani queno wanu quenaroca yami Dios”, yi tuoĩa masibea mani. Jesucristo ñarã mani ñaja ticõri, mani ya usiju queno wanu quenaroca yami Dios. Ito yicõri mani tuoĩa güibitiroca yami ĩ.

Quenarise riti tuoĩaja quena, Pablo ĩ yire gaye

8 Ado bajiro gotisusa, yu ñarã yu muare. Quenarise gaye riti mani tuoĩaja quena. Rũcubuore gaye, riojo ñasarise, queno yire gaye, seyorise gaye, ito yicõri gãjerã queno ĩna yigore cuni mani tuoĩaja quena. Quenarise riti mani tuoĩaja quena. Ito yicõri, “Iti ña quenarise”, Dios ĩ yirise, mani yi tuoĩaja quena.

9 Muare yu riasocato bajiroti yisotiba mua. Yure mua tuogore, mua tigore cuni ito bajiro mua yija quena. Ito bajiro mua yija ticõri, mua rãca ñatĩñagũ yiguĩji Dios mani queno wanu quenaroca yigu.

Filipo cuto gãna Pablore niyeru ĩna ĩsi cõare gaye

10 Yure tudi tuoĩacõri yu ãmorise yure cõayija mua. Ito bajiri muare wanucõri, “Queno ya Dios mu”, ya yu mani Ujure. Ñejua yoari mua yure cõabitibojarocati, “Yure jidicãbeama ĩna maji”, yi masicu yu. “Ñejua yure ĩna cõabeja, cõa ãmobojarãti cõa masimenaji ĩna”, yi tuoĩacu yu. 11 “Jai busaro ãmoa yu”, yigu meje ya yu. No yu ñaro bajiroti yu ñaja quena. Yu rucoja, yu rucobeja cuni, “Quena ña”, yi tuoĩacõri wanua yu. 12 Cojireama bojoro bujagu ñacu yu. Cojireama jaje rucocu yu. No yu ñaro bajiroti yu rucoja, yu rucobeja cuni, “Quena ña”, yi tuoĩa wanua yu. Yu yajija, yu yajibeja cuni wanusotia yu. Jaje yu rucoja, ñe yu rucobeja cuni, “Quena ña”, yi tuoĩacõri wanua yu. 13 Yu sẽoroca Cristo ĩ yijare no ñarijuti moare yure Dios ĩ cũja, moagũ yiguja yu. Ito bajiri yure rẽtaroti gaye cuni güibea yu. 14 Ito bajibojarocati

yu bojoro bujaroca mua yure ejabuaja queno yiyija mua.
15 Macedonia sita ñacõri Cristo oca yu riaso ucugu waroca, mua Filipos cuto gãna riti niyeru miojucõri, yure ĩsi ñucayija mua. Muare yu riasogore ñajare yure wanurã, niyeru ĩsi ñucayija mua. Gãjerãma Jesure tuorũnurã ñabojarãti, yure ĩsi ñucabisĩ ĩna. “Riti bajia”, yirãji mua. 16 Tesalónica cuto yu ñaroca maji, “Pablo ĩ ãmorise bujajaro”, yirona coji meje niyeru miojucõri, yure ĩsi ñucayija mua. 17 Yu ãmorise mua ĩsi ñucare riti meje muare wanua yu. Ado robojua bajia: “Mua queno yirise ticõri, buto busa queno muare waja yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩacõri, wanua yu muare. 18 Epafrodito rãca mua yure cõare ñarocõti boca ãmicu yu. Yure queno ĩsiyija mua. Ito bajiri yu ãmorise rẽto busaro rucoa yu. Yure mua ĩsi ñucare quenarise ña. Diore rũcubuorã queno sutirise masa ĩna soe muore bajiro bajia, ito bajiro mua yure yija. Yure mua queno yirise ticõri, muare ti wanugũ yiguĩji Dios.
19 Mua ãmorise ñajediro ĩsigũ yiguĩji mani Uju Dios. Jeyaro rucogu ñari, Jesucristo ñarã mani ñaja ticõri, manire queno yisotigu yiguĩji Dios. 20 “Mu ña rẽtoro masigũ”, yi mani Jacu Diore rũcubuosotiruja manire. Ijariju cuni ito bajiroti ñatĩñajaro, yi gotia yu muare. Itocõ ña.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

21 “Quenajaro Dios ñarã Jesucristore tuorũnurã”, yi ñuca yu. Ado gãna Jesure tuorũnurã yu rãca gãna, “Quenajaro”, yi ñucama muare. 22 Ado gãna Dios ñarã ñajediro “Quenajaro”, yi ñucama muare. Jesure tuorũnurã, “Buto quenajaro”, yi ñucama Roma cuto gagu ujure moa ĩsiri masa.
23 Queno yijaro ĩna ñajedirore, yirocu mani Uju Jesucristore muare yiari seni ĩsia yu. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a los

Colosenses

Colosas cuto gãnare Pablo ĩ papera cõare gaye

1 1–2 Ñati Colosas cuto gãna mua. Yu ña Pablo. Adi papera muare cõa yu. Jesucristo ocare yu riaso ucutoni ĩ cũru ña yu. Ito bajiro yure ĩ cũre ãmoñi Dios. Adoju mani yagu Timoteo rãca tubia ecoana ña gua. “Quenajaro”, yami ĩ cuni. “Dios rĩa ña mua, ito yicõri Jesucristore queno tuorũnurã ña mua”, yi masia gua muare. Muare queno ĩ yitoni, mani Jacu Diore seni ĩsisotia gua. Mua ya usiju queno sajari oca cuti quenaroca Dios ĩ yire ãmoa gua.

Cristore tuorũnurãre yiari Diore Pablo ĩ seni ĩsisotire gaye

3–4 “Jesucristore queno tuorũnurã ñama ĩna, ito yicõri Dios ñarãre queno ti mairã ñama ĩna”, muare masa ĩna yija tuocu gua. Ito bajiro ĩna yija tuocõri, wanua gua. Ito bajiri muare yiari Diore gua senija, “Queno ya Dios mu”, yisotia gua, mani Uju Jesucristo Jacure busirã. 5 “Ũmacũju Dios tuju ejacõri queno wanu quenarã yirãji mani”, yi tuoĩa wanu yurã ña mua cuni. Ito bajiro tuoĩasuoyija mua cajero Cristo oca mua tuorũnusuora rumu. Cristo oca iti ña oca riojo ñasarise. 6 Cristo oca tuo masisuocõri, “Iti ña oca riojo ñasarise”, yiyija mua. “Ñeñaro yirã ñabojarãti manire ti maicõri manire queno yiñi Dios”, yi tuorũnuyija mua. Ĩ oca quenarise mua tuogore masa jeyaro tuorã yirãji adi rumuri ĩja. Ito yicõri mua yiado bajiroti ĩna ñeñaro yirise jidicãcõri mama usi wasoarã yirãji ĩna cuni. 7 Mani yagu Epafras wame cutigu, ĩ ñami mani maigũ. Muare Dios oca riasoñi ĩ. Jesucristore moa ĩsigũ ñari queno adoju guare ejabuami ĩ. 8 “Espíritu Santona suoriti gãmeri ti maiama ĩna Colosas cuto gãna”, yi goti ejaquĩ Epafras guare.

9 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, muare yiari Diore seni ĩsisuocu gua. Ñaro bajiroti muare yiari Diore senisusabea gua. Ĩ ocare queno mua tuo masi jeotoni, ĩre senia gua. Ito yicõri ĩ masirise muare jidicãtoni Diore senia gua. “Ado bajiro mani yire ãmoguĩji Dios”, mua yi masitoni, ĩre seni ĩsisotia gua. 10 Ito bajiro mua yi masija, mani Uju ĩ ãmoro bajiro yi ñarã yirãji mua. Ito yicõri ĩ wanutoni ĩre cudisotirã yirãji mua. Ĩre moa ĩsirã gãjerãre queno ejabuarã yirãji mua, ĩna Diore masitoni. Ito bajiro yirã Dios gaye masi remocõri buto busa ĩre tuorũnu warã yirãji mua. 11 Rẽtoro masigũ Dios ĩ ñajare, ĩre senia gua ĩ masirise muare ĩ jidicãtoni. Ito bajiro muare ĩ yirise ñajare, ñeñaro mua tõbujabojaja cuni ñemecuti masirã yirãji mua. Ito yicõri tuoĩa usirio yimenati wanu quenarã yirãji mua. 12 Mani Jacu Diore wanucõri ado bajiro ĩre busisotirã yirãji mani ĩja. “Queno ya Dios mu. Mu ñarã gua ñatoni guare masoyija mu. Ito bajiri mu ñaro queno busuroju ejacõri, gãjerã mu ñarã rãca mu ĩsiroti bujarã yirãji gua cuni”, yi wanurã yirãji mani, Diore busirã. 13 Ñeñaro yirã uju ĩ ñarã mani ñame yirocu manire masoñi Dios. Manire masocõri ĩ Macu ĩ maigũ ñarã mani ñatoni manire cũñi Dios. 14 Manire yiari ĩ Macu godarena suoriti manire masoñi Dios. Ito bajiro yicõri mani ñeñaro yirise ãcabojoñi Dios.

Cristo ĩ goda ĩsirena suoriti Dios rãca oca mano queno mani ñare gaye

15 Ñimujua Diore tigoru maquĩji. Ruyugu meje ñami Dios. Ito bajibojarocati Cristore mani masija, “Ito bajiguti ñaguĩji Dios”, yi masirãji

mani. Ñatĩñagũ ñami Cristo. Adi macãrucũro Dios ĩ rujeoroto riojua ñacãyiju Cristo. 16 Ĩna suoriti dise ruyabeto ũmacũju gaye cuni, adi sita gaye cuni rujeoyiju Dios. Ruyubiti cuni, ruyurise cuni ĩ Macu rãcati rujeoyiju Dios. Ruyumenare, ĩna ujarãre cuni rujeoyiju Dios, ĩ Macu rãcati. Ito bajiri ĩnare rujeoru ñari, ĩna uju ñami Dios Macu. Ito bajiro yicõri ĩna Uju ñasagu ĩ Macure cũyiju Dios. 17 Adi macãrucũro Dios ĩ rujeoroto riojua ĩ Macu ñacãyiju. Ĩna suoriti jeyaro ña. Ĩ manijama disejua maniboadoja. 18 Jesucristo sĩgũti ñami ĩre tuorũnurãre ũmatã ñari masu. Ĩ ñarã mani ñajare ĩ ñami mani rijoga. Ĩ godarena suoriti ĩ ñarã mani ñasuoroca yiyiju Dios. Ĩ ñami cajero godabojagũti mucana tudi catiru. Ito bajigu ñari, manire cuni tudi catiroca yi masiguĩji ĩ. Ĩti ñami masa jeyaro Uju ñasagu. 19 Ĩ Jacu Dios robo bajigũti ñami Jesucristo cuni. Ito bajiro ĩ bajijare ãmoyiju Dios. 20 Masa jeyaro adi sita gãna, ũmacũju gãna cuni ñeñaro yirã ñayijarã. Ito bajiri masa ĩna oca cutirise oca queno ãmogũ ĩ Macure waja yi ĩsi rotiyiju Dios. Yucutẽoju ĩ Macu ya rí budirena suoriti masa rãca oca quenoyiju Dios.

21 Iti rumuju ñeñaro tuoĩarã ñabojacu mani maji. Ñeñarise yisoticu mani maji. Diore ti tudirã ñari, mani wajacure bajiro ĩre tuoĩacu mani maji. 22 Adi rumuriama mani wajacure bajiro ĩre tuoĩabea mani ĩja. Ĩjua oca quenoñi. Ñeñaro mani yirise waja, waja yirocu manire goda ĩsiñi Cristo. Ito bajiro ĩ yijare Dios ĩ tiro riojo ñe seti mana ña mani ĩja. Ñeñaro yiĩamena robo bajirã ña mani ĩja, Dios ĩ tija. “Ĩna ñama yu waja yi ĩsiana, ito bajiri seti ma ĩnare”, yigu yiguĩji Cristo, Diore gotigu. 23 Ito bajiro manire yiari Diore busi ejabuagu yiguĩji Cristo, Dios oca mani tuorũnu jidicãbeja. Ĩ oca mani tuosuocatire tuorũnusotirã yirãji mani. Gaje oca manire gãjerã ĩna gotibojaja cuni, ĩnare tuorũnumenaji mani. “Jesucristore mani tuorũnuja, manire masogũ yiguĩji”, yire oca jidicãmenaji mani. Iti ña oca quenarise. Adi rumuri co sita gãna ruyabeto iti ocare tuorãji. Yu Pablo Diore moa ĩsigũ ñari iti oca riaso ucuri masu ña yu.

Diore tuorũnurãre Pablo ĩ ejabuare gaye

24 Dios oca riaso ucuri masu ñari, buto wanua yu. Ito bajibojarocati ĩ oca yu muare riasoja, yu tuoĩa bujatobitiroca yama gãjerã. Tuoĩa bujatobitibojagũti wanua yu. Manire yiari tuoĩa bujatobisĩ Cristo cuni. Ito bajiri Dios oca Cristore tuorũnurãre riasogũti yu tuoĩa bujatobitibojaja, no yibea yure. Tuoĩa oca jaibea yu. Wanua yu. Mani ĩ ñarãre yiari tuoĩa bujatobisĩ Cristo cuni. 25 Ĩre tuorũnurãre ĩ oca riaso ucutoni yure cũñi Dios. Mua oca sẽotoni yure cũñi Dios. Co masa ruyabeto ĩ oca ĩna tuobitire riaso ucutoni yure cũñi Dios. 26–27 “Judio masa mejere cuni masogũ yiguĩji Cristo”, yire gaye gotibisiju Dios maji jane mejeju. Ito bajiri mani riojua gãna iti ocare masibisijarã maji. Adi rumuriama ĩ ñarã ñarocõti ĩ oca quenarise mani tuo jedire ãmoguĩji ĩ. Ado bajiro bajia iti oca wanu quenarise. Tite. Mani ya usiju quedi sãjacõri mani rãcati ñatĩñagũ yiguĩji Cristo. Ito bajiri, “Ũmacũju Dios ĩ ñaroju Cristo rãca catitĩñagũ yiguja yu”, yi tuoĩacõri wanua mani.

28 No yu wa ucurijucõ masa jeyarore Cristo oca yu masiadocõ riaso ucua yu. “Cristore mua tuorũnubeja muare masobicu yiguĩji ĩ”, yi goti quenoa yu masare. Ito bajiro masare riasoa yu, Dios ĩ tiro riojo, Cristore tuorũnucõri ñe seti mana ĩna ñatoni. 29 Jesucristore queno masa masitoni josari moa yu.

Yumasirio meje moasotia yu. Cristo yure ĩ ejabuarisena moasotia yu.
2 Muare yiari ruje Diore seni ĩsisotia yu. Laodicea cuto gãna, yure tiĩamenare yiari ito bajiroti Diore seni ĩsia yu. “Manire yiari ruje Diore seni ĩsisotiami Pablo”, mua yi tuoĩare ãmoa yu. Ito bajiri adi papera muare cõa yu. 2–3 Muare yiari ito bajiro Diore seni ĩsisotia yu, mua ya usiju tuoĩa oca sẽotoni. Sĩgũ usi bajiro riti tuoĩacõri mua gãmeri maitoni muare yiari Diore seni ĩsisotia yu. Ĩ ocare queno tuo masicõri, “Riti ña iti. Jesucristo masoana ña gua”, yi mua tuoĩare ãmoa yu. Iti rumuju Jesucristo gaye ñarocõti goti jeobisiju Dios maji. Adi rumuri ĩja ĩ goti jeobitire gotigu yami Dios manire. Cristo sĩgũti ñami jeyaro tuo masire rucogu. Dise ruyabeto tuo masigũ ñami ĩ. Ĩre mani tuorũnuja queno tuo masirã ñarã yirãji mani cuni. 4 Queno goti ruorãre mua tuorũnume yirocu, adi muare gotia yu. 5 Mua tu ñabitibojaguti muare tuo maicõri mua tu ñagũ bajiro bajia yu. “Sĩgũre bajiro riti usi cuticõri, queno Jesucristore tuorũnurã ñama Colosas cuto gãna”, muare masa ĩna yija tuocõri, buto wanua yu.

Cristore boca ãmigoana ñari, ĩ ãmoro bajiro riti yija quena, yire gaye

6 Cristore boca ãmicõri, “Ĩti ñami yu Uju ĩja”, yigoana ña mua. Ito bajiro yiana ñari, ĩ ãmoro bajiro riti yi ñasotiya mua. 7 Buto busa Cristore tuorũnu warona Dios ocare riasotiya mua. Ĩre queno tuorũnucõri ĩre cudisotiya mua. Muare riasogoana yiado bajiroti buto busa Jesucristore tuorũnuña mua. Ito yicõri, “Queno ya Dios mu”, yi wanusotiba mua.

8 “Oca ñasarise riasoa gua”, Jesure masimena ĩna yibojaja, ĩnare tuorũnubesa mua. Jesucristo oca meje ña ĩna riasorise. Ĩna riojua gãna ĩnamasi tuoĩa rujeore gaye riasoama ĩna. “Ado bajiro bajia adi macãrucũro”, ĩna yi tuoĩa rujeore gaye riasoama ĩna. Cristo oca meje ña ĩna riasorise.

9 Riojo muare oca gotia yu. Cristo sĩgũti ñami jeyaro Dios gaye rucogu. Dios ĩ masirise, ĩ sẽorise, ĩ ñasarise Dios gaye disejua ruyabeto rucogu ñami Cristo. Manire bajiro ruju cutibojaguti Dioti ñami Cristo. 10 Ito bajiri Cristore boca ãmigoana ñari queno usi cutia mani ĩja. Ĩre boca ãmicõri Diore cuni boca ãmigoana ña mani ĩja. Cristoti ñami Uju ñasagu. Ñimujua ĩre roti masigũ maquĩji. Ĩti ñami ũmacũju gãna ujarãre, adi sita gãna ujarãre cuni roti masigũ. 11 Dios ñarã ñarona judio masa wiro tabojare bajiro yibisija mua. Dios ñarã ñarona Cristore tuorũnuyija mua. Ito bajiri mua ñeñaro yi uyarisere mua jidicãtoni, muare ejabuañi Cristo. 12 “Riti bajia. Cristo ĩ godabojarocati tudi ĩ catiroca yiñi Dios. Ito bajiroti yure cuni tudi catiroca yigu yiguĩji Dios”, yi tuorũnuyija mua. Ito bajiro yi tuorũnucõri idé gu rotiyija mua. “Cristore tuorũnurã ñari gua ñeñaro yirisere jidicã ãmoa gua. Mama usi wasoa ãmoa gua”, yi tuoĩacõri idé gu rotiyija mua. 13 Iti rumuju ñeñaro yirã ñari, ito yicõri ñeñaro yirise jidicã ãmomena ñari, godana robo bajirã ñabojacu mani maji. Diore masirã meje ñacu mani. Cristore mani tuorũnujare manire masoñi Dios. Ito yicõri mani ñeñaro yirise ãcabojo jeoñi ĩ. 14 Dios ĩ rotirise cudibiticõri seti cutirã ñacu mani maji. Yucutẽoju masare yiari Cristo ĩ goda ĩsirena suoriti mani ñeñaro yirise ãcabojo jeoñi Dios. Ito yicõri mame oca gotirocu cajero ĩ rotisuore jidicãcõri gaje wasoayiju Dios ĩja. 15 Ito bajiro Dios ĩ yijare, “Seti cutirã ñama ĩna”, yi masibeami rũmúa uju Satanás ĩja. Yucutẽoju manire yiari goda ĩsicõri, rũmúare ruyumena

ñarocõreti rẽtocũyiju Cristo. Ito bajiro ĩ yijare, “Rẽtoro masigũ ñami Cristo. Ĩ masirise ĩorocu, rũmúa uju ĩ ñarãre cuni rẽtocũyiju Cristo”, yi tuoĩa mani.

Dios ĩ ãmoro bajiro riti mani yija quena, Pablo ĩ yire gaye

16 Ito bajiri, “Rẽore ña, babesa, idibesa”, yire ma ĩja. “Bucurã rotire cudibea mua”, muare ĩna yibojaja, bojori bujare ma muare. “Gua ya basa rumu, gua ya tujacãra rumu cuni rũcubuobea mua. Mamu ũmacañi ĩ joeari rumu rũcubuobea mua”, muare ĩna yibojaja bojori bujare ma muare. 17 Cristo ĩ godaroto riojua jaje rotire gaye ñayiju maji. “Cristo ĩ ejaja queno manire ejabuagu yiguĩji ĩ”, judio masa ĩna yitoni jaje rotire gaye cũyiju Dios maji. Manire Cristo ĩ goda ĩsija bero bucurã ĩna yisotire mani yiroti meje ña ĩja. Adi rumuri Cristo ĩ rotiro bajiro riti cudi warã yirãji mani ĩja. 18 Coriarã ado bajiro goti ruoama muare: “Gua cãirouju ticõri queno Dios ĩ rotirise goti masia gua. Manimasiti mani ya rujure cami menija quena”, yi goti ruoama ĩna muare. “Ángel mesare gua rũcubuoado bajiro mua rũcubuobeja, muare masobiquĩji Dios”, yi goti ruoama ĩna muare. Ĩnamasiti tuoĩa rujeocõri, ito bajiro goti ruoama ĩna. “Gua robo bajiro mua yibeja, muare masobicu yiguĩji Dios”, yi ruoama ĩna. Ito bajiro muare ĩna yibojarocati, ĩnare tuorũnubeja. 19 Mani Uju Cristo bajiro tuoĩarã meje ñama ĩnaõna. Mani Uju ñari, Cristo sĩgũti ñami mani rijoga bajiro bajigu. Ĩre boca ãmigoana ñari ĩ ya ruju robo bajirã ña mani. Ĩre riti mani tuorũnuja, sĩgũ bajiro riti tuoĩarã yirãji mani. Ito yicõri Dios ĩ ãmoro bajiroti buto busa Cristore tuorũnu warã yirãji mani ĩja.

20 Manire goda ĩsicõri bucurã rotire jidicãcõri mame oca wasoayiju Cristo. Ito bajiri adi sita gãna ĩna tuoĩa rujeore mani cudiroti meje ña. “Bucurã masa ĩna rotire mani cudija, manire masogũ yiguĩji Dios”, ĩna yibojaja, mani cudiroti meje ña. ¿No yija ito bajibojarocati adi sita gãna ĩna tuoĩa rujeorise cudiati mua maji? 21 Ado bajiro rotiama ĩna. Tite: “Itire bare meje ña. Babesa, moaĩabesa”, yama ĩna. 22 Ito bajiro ĩna riasoja, adi macãrucũro gãna ĩna tuoĩa rujeorise ña. Bare jedirise ña, ito yicõri mani ba jeoroti ña iti. 23 Ĩna tuo seyorise ĩna riasoja tuocõri, “Queno tuoĩarã ñama”, yi tuoĩabojama coriarã. Ito bajibojarocati queno tuoĩarã meje ñama ĩna. Ado bajiro riasobojama ĩna. Tite: “Gua rũcubuoanare rũcubuoja quena. ‘Masigũ meje ña yu’, mani yija quena. Mani tuoĩa bujatobeja quena. Manimasiti mani ya rujure cami menija quena. Ito bajiro mani yija, mani ñeñaro yirise jidicã masirã yirãji mani”, yi tuoĩabojama. Ito bajiro meje bajia.

3 Cristore ĩna sĩabojarocati tudi ĩ catiroca yiñi Dios. Ĩre mucana tudi catiroca yicõri ũmacũju ĩ ya riojocaduja rũcubuorauju ruji rotiyiju Dios. Cristore mani tuorũnuroto riojua Diore masibiticõri godacãna robo bajirã ñacu mani maji. Ito bajiri ñeñaro yirise jidicãcõri Cristore mani tuorũnusuocati rumu tudi catirã robo bajiro mani bajiroca yiyiju Dios manire. Ito bajiri ũmacũju Dios rãca catitĩñarã yirãji mani. Ito bajiri ĩre wanurã ũmacũju ĩ gaye mani tuoĩaja quena. 2 Adi sita gayere tuoĩa wanusabitiruja manire. Ũmacũju Cristo gaye buto busa mani tuoĩa wanuja quena. 3 Jesucristo ĩ goda ĩsirena suoriti mani ñeñaro yirise ãcabojoñi Dios. Ito bajiri mucana tudi ñeñaro yi uyabitiruja manire. Mucana tudi mani ñeñaro yi uyabe yirocu, manire tirũnugũ yiguĩji Cristo. Ito yicõri ũmacũju Dios rãca mani catitĩñatoni manire tirũnugũ yiguĩji Cristo. 4 Mani ya usiju Cristo ĩ quedi sãjagoana ñari

ĺna sʉoriti catia mani. Ĩti ñami catitĩñare ñasarise rʉcogʉ. Tʉdi ĩ goaĩori rʉmʉ masa jeyaro ĩre rʉ̃cʉbʉorã̃ yirãji. Ĩ ñarã̃ ñari, ũmacʉ̃jʉ ĩ rãcati wanʉrã̃ yirãji mani cʉni.

Cristore boca ãmicõri mama ʉsi wasoare gaye

5 Ito bajiri adi macãrʉcʉ̃ro ñeñaro mani yirise jidicãgorʉja manire. Rocati romiare yibitirʉja manire. “Isore ãmoa yʉ”, yi tʉoĩabitirʉja manire. Mani ya rujʉna ñeñaro mani yirise jidicãrʉja manire. Gãji ya gajeonire ʉobitirʉja manire. Gajeonire mani tʉoĩa wanʉja, Diore rʉ̃cʉbʉorã̃ meje ña mani. 6 Ito bajiro ñeñaro yirãre junisinicõri, ĩna cʉdibitire waja, ĩnare bʉto waja senigʉ̃ yiguĩji Dios. 7 Iti rʉmʉjʉ adi sita gãna bajiro tʉoĩacõri ĩnare bajiroti ñeñaro yicʉ mani cʉni maji. 8 Adi rʉmʉri jeyaro mani ñeñaro yirise jidicãja quena. Junisinibitirʉja manire. Ti tebitirʉja manire. Ti tudibitirʉja manire. Gãjerãre bʉsitubitirʉja manire. Mani ya risena oca ñeñarise bʉsibitirʉja manire. 9–10 Ñeñaro mani yi ʉyarise jidicãcõri mama ʉsi wasoana ña mani ĩja. Ito bajiri mʉcana tʉdi gãjerãre socabitirʉja manire. Dios manire rujeorʉ ejabʉasotiami manire ĩ ãmoro bajiro mani yitoni. Bʉto bʉsa ĩre mani masiroca yami Dios, Cristo ĩ queno yiado bajiro mani yitoni. 11 Cristo ĩ quedi sãjana ñari sĩgʉ̃ rĩa ña mani ĩja. Ito bajiri, “Judio masa ña gʉa. Judio masa meje ña mʉama”, yire ma ĩja. “Wiro tagoana ña gʉa. Wiro tagoana meje ña mʉama. Riasotigoana ña gʉa. Riasotigoana meje ña mʉama. Gãjerãre moa ĩsirãona meje ña gʉa. Gãjerãre moa ĩsirãona ña mʉama”, yire ma ĩja. Sĩgʉ̃ti ñami mani Ʉjʉ, ĩ ñami Cristo. Ito bajiri Dios ĩ tija sĩgʉ̃ rĩa bajiro bajirã ña mani.

12 Dios ñarã ña mani ĩja. Manire ti maicõri, manire beseñi Dios, ĩ ñarã mani ñatoni. Ito bajiri mani cʉni gãjerãre mani ti maija quena. Ito yicõri ĩnare mani ejabʉaja quena. “Gãjerã rẽtoro quenagʉ̃ ña yʉ”, yi tʉoĩabitirʉja manire. Gãjerãre sẽoro rotibitirʉja manire. Manire gãjerã ʉsirioro ĩna yibojarocati junisinibitirʉja manire. 13 Mani gãmeri ejabʉaja quena. Manire gãjerã ĩna ñeñaro yibojarocati ĩnare junisinibitirʉja manire. Itire mani ãcabojoja quena. Mani ñeñaro yirise Jesucristo ĩ ãcabojado bajiroti gãjerãre cʉni mani ãcabojoja quena. 14 Gãmeri mani ti maija, iti ña rẽtoro ñasarise. Dise gaje rotire rẽtoro ñasarise manoja. Mani gãmeri ti maija, sĩgʉ̃ bajiro riti tʉoĩarã̃ yirãji mani, Dios ĩ ãmoro bajiroti. 15 Cristo ĩ ãmoro bajiro riti mani yija, ñe oca manoti mani ya ʉsijʉ queno wanʉ quenarã̃ ñarã̃ yirãji mani. “Ĩre cʉdia yʉ”, yi masicõri, mani ya ʉsijʉ queno wanʉ quenarise rãca ñarã̃ yirãji mani. Ito bajiro mani ñatoni ĩ ñarã̃ sĩgʉ̃re bajiro mani tʉoĩaroca yicãñi Dios. Ito bajiri, “Queno ya Dios mʉ”, yitĩñarʉja manire, Diore rʉ̃cʉbʉorã̃.

16 Mani ya ʉsina Cristo ocare tʉorʉ̃nʉcõri wanʉre rãca ĩre cʉdi ñasotirʉja manire. Ĩ ocare queno masicõri gãmeri mani riasoja quena. Ito yicõri mani goti rẽtobuja quena. Diore wanʉrã̃, ĩre basa sẽato mani. Ĩ oca tutire ticõri sẽato mani. “Queno ya Dios mʉ”, ĩre yi rʉ̃cʉbʉo sẽato mani. 17 Dise rʉyabeto mani bʉsija cʉni, mani moaja cʉni, “Jesucristo ñami yʉ Ʉjʉ”, yi tʉoĩacõri, ito bajiro yirʉja manire. Cristore tʉorʉ̃nʉcõri ĩ ejabʉarisena, “Queno ya Dios mʉ”, mani Jacʉ Diore yi rʉ̃cʉbʉorʉja manire.

Cristore tʉorʉ̃nʉrã̃ ñari mani bajire gaye

18 Tʉoya romia mʉa, mʉare bʉsigʉ ya yʉ. Mʉa manʉjʉsabatia yiro bajiroti

cudiya. Mani Uju Jesucristore tuorũnurã ñari, ito bajiroti mua yija quena.
19 Tuoya ũmua mua, muare cuni busigu ya yu. Mua manojosãromiare queno ti maiña. Ito yicõri sẽorise rãca rotibesa mua. Quenoti ĩnare rotija quena.
20 Tuoya rĩaca mua, muare busigu ya yu. Mua jacusabatia yiro bajiroti cudisotiba mua. Ito bajiro mua yija ticõri, wanugũ yiguĩji Dios.
21 Tuoya rĩa cutirã mua, muare busigu ya yu. Mua rĩare usirioro tudibesa mua. Biyaro ĩnare mua tudija tuocõri, tuo oca sẽomenaji ĩna. Ito bajiri muare cudi ãmomenaji ĩna.
22 Tuoya gãjerãre moa ĩsirã mua, muare busigu ya yu. Mua ujarãre queno cudiya mua. Ĩna tiroca cuni, ĩna tibeto cuni ĩnare queno cudisotiba mua. Mua ujarã ĩna tiroca riti mua moaja, "Guare ti wanujaro ĩ", yi tuoĩa mua. Ito bajiro mua yija queno moa ĩsirã meje ña mua. Mani Uju Jesucristore tuorũnurã ñari, mua ujarãre queno moa ĩsija quena.
23 Dise ruyabeto mua ujarã ĩna rotirise wanure rãca moa ĩsija quena. Temenati moaja quena. "Yu moarise tiami Cristo", yi tuoĩacõri, ĩre moa ĩsirã robo bajiro mua ujarãre cuni queno moa ĩsiña mua.
24 Cristo sĩgũti ñami mani Uju ñasagu. Ĩre moa ĩsirã ya mani. Itire ãcabojabesa. Manire queno waja yigu yiguĩji. Mani catitĩñaroca yigu yiguĩji Cristo. 25 No ñeñaro yigureti waja senigũ yiguĩji Dios. Queno ti bese masigũ ñari, masa ĩna ñeñaro yigoadocõti waja senigũ yiguĩji Dios.

4 Tuoya moa ĩsiri masa cutirã mua, muare busigu ya yu. Mua ya moari masare quenoti rotiya. Ito yicõri ĩna moaro bajiroti ĩnare queno yiya. Ado bajiro mua tuoĩaja quena, "Ũmacũju ñami yu Uju, yure queno yigu. Ito bajiri yu ya moari masare queno yicuja yu cuni", yi tuoĩaja quena.

2 Diore busi jidicãbeja. Ĩre mua busisotija quena. Ĩ cudija ticõri, "Queno ya Dios mu", yi ñaña mua. 3 Diore mua busija guare yiari seni ĩsisotiya mua. Ito bajiro mua senija tuocõri, guare queno ejabuagu yiguĩji Dios, gaje masare Cristo oca gua riaso ucu masitoni. Cristo oca masa ĩna masibitire yu riasojare ado tubia ecoru ña yu. 4 Yure yiari Diore seni ĩsiña, masare yu riasoja queno ĩna tuo masitoni. Ito bajiro ĩna queno tuo masiroca ĩnare riasoruja yure.
5 Jesucristore tuorũnumena tu mua waja, rocati ñacõabesa. Ĩ ocare ĩna tuo ãmoja ĩnare gotiba. "Queno yirã meje ña mua", muare ĩna yibe yirona, queno tuoĩacõri ĩnare ĩ oca goti rẽtobuja quena. 6 Queno tuoĩacõri ĩnare Cristo oca gotiruja muare. Queno wanu quenacõri mua busija quena, Cristo ocare ĩna boca ãmitoni. Dios ocare queno riasotiya, gãjerã muare ĩna seniĩaja, riojo mua cuditoni.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

7 Adoju yu rãca mani Ujure moa ĩsigũ ñami Tíquico wame cutigu. Manire bajiroti Jesucristore tuorũnugũ ñami ĩ cuni. Ito bajiri mani rãca gagu mani maigũ ñami ĩ. Mua tu ejacõri yure rẽtare gaye muare gotigu yiguĩji ĩ. 8 Mua tuju ĩre wa rotigu, ado bajiro ĩre gotia yu: "Ĩna ya usiju ĩna tuo oca sẽotoni, 'Queno ñama Pablo mesa', yi gotitẽña", yi gotia yu Tíquicore. 9 "Tíquicore baba cuti wasa", yi gotia yu Onésimore. Manire bajiroti Jesucristore queno tuorũnugũ ñami Onésimo cuni. Ĩ ñami mani rãca gagu, mani maigũ. Mua rãca ñagoru ñami Onésimo. Mua tu ejacõri guare rẽtare gaye gotirã yirãji ĩna jũarã.
10 Adoju yu rãca tubia ecoru ñami Aristarco wame cutigu. "Quenajaro", yami muare. "Quenajaro", yami Marcos cuni. Ĩ ñami Bernabé teñu. "Mua tu

Marcos ĩ ejaja, wanure rãca ĩre boca
ãmiña", mure oca goti ñucacãcu
yu. 11 Jesús Justo wame cutigu cuni,
"Quenajaro", yami. Ĩna udiarãti ñama
judio masa yu rãca Diore moa ĩsirã.
Jesucristore boca ãmicõri Diore moa
ĩsirã ñama ĩna cuni. Ĩna yure ejabuajare,
queno wanu quenacõri oca sẽoa yu
ĩja. 12 Mua yagu Epafras wame cutigu,
"Quenajaro", yami. Jesucristore moa
ĩsigũ ñami ĩ cuni. Co rumu ruyabeto
muare yiari Diore seni ĩsisotiami ĩ.
Queno Diore tuorũnurã ĩre mua cudi
ñatoni muare yiari Diore seni ĩsisotiami
ĩ. Ito yicõri ĩ ãmoro bajiro mua cudi
jeotoni muare yiari Diore seni ĩsisotiami
ĩ. 13 "Riti muare yiari Diore senisotiami
Epafras", ya yu, ĩre tisotigu ñari.
Laodicea cuto gãnare, Hierápolis cuto
gãnare yiari cuni Diore senisotiami ĩ.
14 Lucas uco yiri masu mani maigũ,
"Quenajaro", yami. Demas wame
cutigu, "Quenajaro", yami ĩ cuni.
15 "Quenajaro Laodicea cuto gãna",
ya yu. "Quenajaro Ninfa. Quenajaro
Cristore tuorũnucõri iso ya wiju
minijuasotirã cuni", ya yu. 16 Adi papera
muare yu cõare mua ti jeoja bero
Laodicea cuto gãna Jesure tuorũnurãre
wasoaba, ĩna titoni. Ito yicõri ĩnare yu
papera cõacatijuare wasoacõri tiba mua
cuni. 17 Ado bajiro Arquipore mua gotire
ãmoa yu: "Mani Uju Jesucristo mure ĩ
rotiado bajiroti queno gajanoaña", yiya
Arquipore.
18 "Quenajaro", yi uca yu, yumasiti.
Adoju tubia ecoru ña yu. Yure
ãcabojabesa. Yure yiari Diore seni
ĩsisotiya mua. Muare yiari Dios ĩ queno
yitoni ĩre seni ĩsisotia yu cuni. Itocõ ña.

Primera carta de San Pablo a los

Tesalonicenses

Tesalónica cuto gãnare Pablo ĩ papera cõare gaye

1 Ñati Tesalónica gãna mua. Yu ña Pablo. Mani ñarã Silvano, Timoteo mesa rãca adi papera uca gua. Mani Jacu Dios ñarã ña mani. Mani Uju Jesucristo ñarã cuni ña mani. Ĩnare tuorũnurã ñari minijuasotia mani, ĩnare rũcubuorona. Mani Jacu Dios queno yijaro muare ito yicõri mua ya usiju queno sajari oca cuti quenaroca yijaro ĩ.

Tesalónica gãna queno Jesure ĩna tuorũnure gaye

2 Muare tuoĩacõri, "Queno ya Dios mu", yisotia gua. Muare yiari coji ruyabeto Diore busisotia gua. 3 Mani Jacu Diore gua busija, "Cristore tuorũnurã ñari queno ĩre moa ĩsiama Tesalónica gãna", yi tuoĩa gua. "Gãmeri ti mairã ñari queno gãmeri ejabuama ĩna", yi tuoĩa gua muare. "Mani Uju Jesucristore tuorũnusarã ñari, 'Riti mucana tudi ejagu yiguĩji', yi tuoĩarã ñama ĩna", yi tuoĩa gua muare. 4 Tuoya gua ñarã mua. Dios ĩ ti mairã ña mua. "Dios ĩ beseana ñama ĩna", ya gua muare. 5 Jesucristo oca gua muare riasosuoja, rocati goti ajere gaye meje muare riasocu gua. Dios ĩ rotirise rãca muare riasocu gua. "Riti bajia iti oca", mua yi masiroca yiñi Espíritu Santo. Mua tu gua ñacatiju, "Ito bajiro ñacã ĩna", yi masirãji mua guare. Ito bajiro gua ñacatire ticõri, "Mani queno ñatoni mani tu ejañi ĩna", yi masirãji mua guare.

6 Guare ticõri, gua ñado bajiroti ñacu mua cuni. Jesucristo ocare boca ãmicõri, ĩ queno yigoado bajiroti queno yi ãmocu mua cuni. Muare tuoĩa bujatobitiroca gãjerã ĩna yibojarocati, wanure rãca Jesucristo ocare boca ãmicu mua. Espíritu Santoti ñañi mua tuoĩa wanu quenaroca yigu. 7 Ito bajiro muare ĩ yijare Macedonia sita gãna ito yicõri Acaya sita gãnare ĩna tiro riojo queno ĩoyija mua. Ito bajiro queno mua yi ĩoja ticõri, "Ĩna robo bajiro queno yiruja manire cuni", yi tuoĩa jedirã yirãji ito gãna Cristore tuorũnurã. 8 Jesucristo ocare boca ãmicõri Macedonia sita gãna, Acaya sita gãnare riti meje goti batoyija mua. Masa jeyarore Cristo ocare goti batoyija mua. Queno mua yigore tuocõri, "Cristore queno tuorũnurã ñama Tesalónica cuto gãna", yama masa jeyaro muare. Ito bajiri gua wa ucuja mua gayere masare gotibea gua. Muare masicãma ĩna. 9 "Oca mua riasorise gayere queno boca ãmiyijarã Tesalónica gãna", yire gaye tuoa gua, yama ĩna guajuare. "Diore queno tuorũnucõri ĩnamasi meni rujeoanare rũcubuo jidicãma ĩna", yama ĩna guare. "Dios ñasagu catitĩñagũre moa ĩsirã yama Tesalónica gãna", yama ĩna guare muare tuoĩarã. 10 Gaje mua gaye ado bajiro gotiama ĩna guare: "Dios Macu ũmacũju gagu ĩ tudi ejare bocatirã yama Tesalónica gãna", yama ĩna guare. Jesuti ñami Dios Macu. Masa ĩre ĩna sĩabojarocati mucana tudi ĩ catiroca yiñi Dios. Mani ñeñaro yirisere buto ti teami Dios. Ito bajiri mani ñeñaro yirise waja yigu, manire goda ĩsiñi Jesucristo. Masa ĩna ñeñaro yirise waja Dios ĩ seniri rumu Jesucristo ñami manire masorocu.

Tesalónica cutoju Pablo ĩ moare gaye

2 "Riasobojarã meje yicã Pablo mesa. Mani tu ĩna ñaja jãjarã Jesucristo ocare boca ãmicã", yi tuorãji mua guare. 2 Filipos cuto gua ñaroca ĩna guare busiture, gua tuoĩa bujatobitiroca

guare ĩna yire, masirãji mua. Mua ya cuto gua ejaja ito bajiroti yicã masa guare. Ito bajiro guare ĩna yibojarocati ĩ oca gua goti güibititoni gua oca sẽoroca yiñi Dios. 3 Muare gua riasocati wisare oca meje muare riasocu gua. Queno ñajaro ĩna yirona, muare riasocu gua. Muare ruorona meje muare riasocu gua. Muare gua riasocati ñasarise queno riojo muare riasocu gua. 4 Jesucristo oca riasorona yiari guare cũñi Dios. Ito bajiri ĩ oca ñasarise riti ĩ ãmoro bajiro riasoa gua. Masa guare ti seyojaro yirona meje Dios ocare riasoa gua. Dios sĩgũti ĩ guare wanure ãmoa gua. Dios sĩgũti ñami gua tuoĩarisere ti masigũ. 5 Tuo seyore bajiro bajijaro yirã meje muare goticu gua. "Riti bajia iti", yi tuoĩarãji mua. "Niyeru bujarona meje yu ocare riasoama ĩna", yiguĩji Dios guare. 6 Gua muare riasogoanare buto rũcubuojaro yirona meje riasocu gua. Diore rũcubuojaro yirona muare goticu gua. Gãjerãre cuni guare ĩna rũcubuotoni meje ĩnare riasocu gua. Ito bajibojarocati Cristo ĩ cũana ñari, "Guare rũcubuoya", gua yi ãmoja yiboana gua. 7 Ado bajirojua yicu gua. Sĩgõ jaco iso rĩare tirũnu masoado bajiro yicu gua, muare ti maicõri. 8 Muare buto tuo maia gua. Muare ti mairã ñari Dios oca muare riaso ãmocu gua. Muare ti maicõri queno mua ñare ãmocu gua. Ito bajiri muare yiari godarona ñacãcu gua. Muare masicõri buto muare ti maia gua. 9 Tuoya gua ñarã mua. Mua tu ñarã gua buto moagorere ãcabojabeja mua. Dios oca muare riasorã ñami, ũmua cuni moasoticu gua. Sĩgũjua mua guare yiari mua waja yi ĩsire ãmobiticu gua. Ito bajiri queno ña masirona guamasiti moacu gua.

10 Mani Cristore tuorũnurã ñari mua rãca gua ñaja ñeñaro yiĩabiticu gua muare. Dios ĩ ãmoro bajiro riti yisoticu gua. Ito bajiro gua bajija ticõri, "Ñe seti mana ñama ĩna", yi tuoĩacu mua guare. Dios cuni ito bajiroti masiguĩji guare. 11 "Manire goti quenocã ĩna", yi masirãji mua guare. "Mani bojori bujaja mani oca sẽoroca yicã ĩna", yi masirãji mua guare. Sĩgũ ĩ rĩare maigũ ĩ goti quenoado robo bajiro muare goti quenocu gua. 12 Mua oca sẽojaro yirona ado bajiro muare goticu gua. "Dios ĩ ãmoro bajiro riti yisotiya, Dios muare ĩ wanutoni", yi goti quenocu gua muare. Muare beseñi Dios ĩ rotirouu ĩ rãca mua ñatĩñatoni.

13 Dios oca muare gua goti rẽtobuja, "Ĩna tuoĩa rujeoreti gotiama ĩna", yi tuoĩabiticu mua. "Riti Dios ocare riasoama ĩna", yi tuoĩacõri itire boca ãmicu mua. Dios ocare mua tuorũnujare mua ñeñaro yirisere mua jidicãroca yiñi Dios muare. Ĩre mua cuditĩñaroca yami Dios. Ito bajiri iti gaye tuoĩacõri, "Queno ya Dios mu", yisotia gua ĩre. 14 Mua ya cuto gãna muare usirioro yi codejare tuoĩa bujatobisija mua. Judea sita gãnare cuni ito bajiroti rẽtayiju. Ĩna comasiti usirioro ĩnare yi codeyijarã. Ĩna tuoĩa bujatobitiado bajiroti tuoĩa bujatobisija mua cuni. 15 Judio masati ñama mani Uju Jesucristore sĩana. Diore goti ĩsiri masare cuni ito bajiroti sĩayijarã ĩna. Ĩnati ñama guare bucõana. Ito bajiro ĩna yijare ĩnare ti wanubeami Dios. Ĩna ñama masa jeyarore ti terã. 16 "Muare cuni maso ãmoami Cristo", judio masa mejere cuni gua goti ãmobojarocati guare camotacã judio masa. Ito bajiro ĩna yija buto busa seti cutirã ñama ĩna. Ito bajiro ĩna yija ti junisinicõri, "Ĩna ñeñaro yirise waja, waja yirã tuoĩa bujatomena yirãji ĩna", yi tuoĩacãguĩji Dios.

Tesalónica gãnare mucana tudi Pablo ĩ ti ãmore gaye

17 Tuoya gua ñarã mua. Muare gua wagoja bero nocõ mejeti muare tuoĩa

riocu gua mucana. Mua tu ñabitibojarãti gua tuoĩariseju mua tuju ñacu gua. Muare tudi ti ãmorã ruje josabojacu gua. 18 Buto muare ti ãmosabojacu gua. Yu Pablo coji meje muare tigu wa ãmobojacu yu. Coji ruyabeto mua tu yu tigu wa ãmoja, rũmúa uju Satanás camotasotiñi yure. 19 Gãjerã rẽtoro muare tuoĩa wanua gua. "Tesalónica cuto gãna mu oca gua riasoja, queno boca ãmicã ĩna", wanu quenare rãca gotirã yirãji gua mani Uju Jesucristore ĩ ejaroca. 20 "Ĩna ñama mani riasogoana", yi tuoĩarã, muare wanu ñuca gua. Riti ña iti gaye.

3 1–2 Muare buto ti ãmorã ñemecuti masibiticu gua. Ito bajiri mani yagu Timoteore muare ĩ titoni cõacu gua. Guama Atenas wame cutiri cutoju tujacu. Guare bajiro Diore moa ĩsigũ ñari Jesucristo oca masare goti rẽtobuami ĩ cuni. Mua oca sẽoroca ĩ yitoni ĩre mua tuju cõacu gua. Ito yicõri Jesucristo ocare mua tuorũnu waroca ĩ yitoni ĩre mua tuju cõacu gua. 3 Tuoĩa bujatomena mua ñajare Cristo ocare mua tuorũnu jidicãre ãmobiticu gua. Ito bajiri mua oca sẽotoni Timoteore mua tuju cõacu gua. "Cristore mani tuorũnurã ñajare gãjerãma mani tuoĩa bujatobitiroca yirã yirãji. Ito bajiro manire rẽtare ãmoguĩji Dios buto busa ĩre mani tuorũnutoni", yi tuoĩa jedia mani. 4 Mua rãca ñarãju maji muare goti cũcãcu gua. "Mua tuoĩa bujatobitiroca yirã yirãji gãjerã", yi goti cũcãcu gua muare. Muare gua gotiado bajiroti rẽtayija. 5 Ito bajiri muare buto ti ãmorã ñemecuti masibiticu gua. Ito bajiri Timoteore cõacu gua, "¿Jesucristore tuorũnucuati ĩna maji?" yirona. "Ñeñaro ĩna yitoni ĩnare usirioro yi rẽtocũguĩji gajea rũmúa uju", yi tuoĩacu gua. "Ĩnare ĩ rẽtocũja mani moagorere ñeñogũ yiguĩji gajea", yi tuoĩacu gua. Ito bajiro tuoĩacõri Timoteore ti roti ñucacu gua.

6 Mua tu ejaru adoju tudi ejacoami Timoteo mucana. Adoju ejacõri mua gayere oca quenarisere goti tudi ejami ĩ. "Cristore queno tuorũnurã ñama ĩna, ito yicõri gãmeri ti mairã ñama ĩna", yi goti ejami ĩ. "Muare queno tuoĩa gua", yima ĩna, yi goti ejami guare. "Guare mua ti ãmoro bajiroti muare cuni ti ãmoboja gua", yima ĩna, yi goti ejami ĩ. 7 Ito bajiro ĩ gotija tuocõri, tuoĩa bujatobitibojarãti gua ya usijuama queno tuoĩa oca sẽoa gua. "Cristore tuorũnu jidicãbeama ĩna", ĩ yija tuocõri, queno muare wanu ñuca gua ñarã gua. 8 "Cristore tuorũnu warã yama ĩna", ĩ yija tuocõri, tuoĩa oca sẽoa gua, ito yicõri mama usi buja gua. 9 Muare tuoĩacõri, "Queno ya Dios mu", yi jidicã masibea gua. Diore gua busija, "Cristore queno tuorũnuama ĩna", yi tuoĩa masicõri buto wanua gua. 10 Ñami, ũmua cuni Diore senisotia gua, mua tuju gua ejaroca ĩ yitoni. Buto busa Cristore mua tuorũnutoni mua masibitire muare riaso ãmoa gua maji.

11 Mua tu gua tirã watoni mani Jacu Dios, ito yicõri mani Uju Jesucristo guare ejabuajaro. 12 Muare buto ti mai waju gua. Muare gua ti mairo bajiroti buto busa mua gãmeri ti mairoca yijaro mani Uju muare. Ito yicõri buto busa masa jeyarore mua ti mairoca yijaro ĩ. 13 Mua ya usiju mua oca sẽo waroca yijaro mani Uju. Ñeñarisere jidicãcõri quenarisejua riti mua yiroca yijaro ĩ. Ito bajiro muare ĩ yija bero mani Uju ĩ ñarã rãca ĩ tudi ejari rumu mani Jacu Dios ĩ tiro riojo ñe seti mana ñarã yirãji mua.

Dios ĩ ti wanure gaye

4 Gua ñarã gaje muare goti ãmoa gua. "Ado bajiro mua ñaja muare ti wanugũ yiguĩji Dios", yi muare riasocu gua. "Ito bajiro ñama ĩna", yi tuoĩa gua muare. Dios muare ti wanujaro yirona, ĩ ãmorise riti buto busa mua yire ãmoa

gua. Ito bajiro josa gua, muare riasotoni mani Uju cũana ñari.
2 "Cristo ĩ riaso rotiado bajiroti guare riasocã ĩna" yi masirãji mua guare. 3 Ado bajiro bajia mua yiroti Dios ĩ ãmorise. Dios ñarã mua ñajare quenarise riti mua yire ãmoami ĩ. Mua manojo mana gãjerã romia rãca ajere ãmobeami ĩ. 4 Mua manojo bujaroto riojua romiare ajeĩamena mua ñare ãmoami Dios. Ito bajiri isore bujacõri Dios ĩ ãmoro bajiro isore mua rũcubuoja quena. Mua manojosãromiare riti ti maicõri gãjerã romiare ajebeja quena. 5 Isore ti seyocõri isore ajerocu meje manojo cutija quena. Gãjerã Dios gayere masimena ñari ito bajiro yi ãmorãji ĩnaõna. Ĩna robo bajiro yibitiruja manire. 6 Gãji manojo rãca ajebeja. Gãji manojore ti uobeja mua. "Ito bajiro yirãre buto ĩna tuoĩa bujatobitiroca yigu yiguĩji Dios", sẽoro muare goti cũcãcu gua. 7 Quenarise mani yitoni manire beseñi Dios. Ñeñaro mani yitoni meje manire beseñi ĩ. 8 Adi gua riasorisere ti terã guare riti meje ti terã yama ĩna. Diore cuni ti terã yama ĩna. Ñeñaro mani yirisere jidicãtoni Espíritu Santo manire queo sãgũ ñami Dios.
9 Tuoya, gãmeri ti maire gaye muare busigu ya yu. "Gãmeri ti mairuja manire", mua yi masiroca yicãñi Dios muare. Ito bajiri guama, "Gãmeri ti maiña mua", yi ucabea gua muare. 10 Riti queno yirã ña mua. Macedonia sita gãna Cristore masirãre ti maisotirã ña mua. "Ĩnare ti maicõri buto busa ĩnare ti mairuja mua", sẽoro muare gotia gua. 11 Ado bajiro mua yi josaja quena. Ñe oca manoti queno ñaña mua. Gãjerã ĩna busirise tuocõri coca oca cutibeja. Mua ña masitoni muamasiti moaña. Gua rotiado bajiroti yisotiba mua. 12 Ito bajiro queno mua moaja, ñejua ruyabeto yiroja muare. Ito bajiri gãjerãre josamena yirãji mua. Ito bajiro queno mua moaja ticõri, Jesure tuorũnumena cuni queno muare rũcubuorã yirãji.

Mani Uju ĩ tudi ejare gaye

13 Tuoya gua ñarã mua. Jesure tuorũnurã godana ĩna bajire gaye muare goti ãmoa gua. Ĩna bajire gaye muare goti rẽtobu ãmoa gua, mua bojori bujabe yirona. "Godabojana mucana tudi caticoarã yirãji", yi tuoĩa yurã meje ñama Diore tuorũnumena. Ĩnare bajiro tuoĩarã meje ña mua. "Godabojana caticoarã yirãji", yi tuoĩarã ña mani. 14 "Godacoabojañi Cristo. Ito bajibojarocati mucana tudi ĩ catiroca yiñi Dios", yi tuoĩa masirã ña mani. Iti masicõri gaje ado bajiro yi tuorũnua mani: "Jesús ĩ tudi ejari rumu ĩre tuorũnugoana ĩ rãcati baba cuti ejaroca yigu yiguĩji Dios ĩnare", yi tuoĩa mani.
15 Iti muare gua gotirise mani Uju guare masiroca ĩ yirise gayere muare gotia gua. Mani Uju ĩ tudi ejari rumu godanajua mujasuorã yirãji. Ĩna riojua mujamena yirãji adi sita gãna cati ñarã. 16 Ado bajiro rẽtaro yiroja. Dios ĩ rotirisena sẽoro busi ruji wadigu yiguĩji ũmacũjuana. Dios ñaro gãna ángel mesa uju ĩ busirise cuni sẽoro ruyuro yiroja. Dios yaga jutiraga cuni sẽoro ruyuro yiroja. Ito yija Jesure tuorũnugoana tudi caticõri muja ejasuorã yirãji. 17 Ito bajiro iti ruyuroca riti Jesure tuorũnu ñarãre miojugu yiguĩji Dios. Ĩnare miojucõri tudi catisuoana rãca ide buerina ĩna muja waroca yigu yiguĩji Dios. Muja wacõri mani Ujure canamuorã yirãji mani. Ito bajiri ĩ rãca catitĩñarã yirãji mani ĩja. Ito bajiroti bajiro yiroja. 18 Iti gaye gãmeri busicõri oca sẽoña mua.

Jesús ĩ ejarotire mani bocatija quena, yire gaye

5 “Iti rumu ejagu yiguĩji mani Uju. Itocõ tujaroca ejagu yiguĩji”, yi ucabea gua muare. 2 “Iti rumu ejagu yiguĩji Jesús”, yi masibea mani, yi tuoĩa masirãji mua cuni. “Iti rumu ejagu yiguĩji”, masa ĩna yi masibiti rumu ejagu yiguĩji ĩ. Riniri masu ñami ĩ ejaja cuni, “Itocõ ejagu yiguĩji”, yi masibea mani. Ito bajiroti, “Iti rumu ejagu yiguĩji Cristo”, yi masimena yirãji mani. 3 “Ñe oca mano queno ñacã mani”, yi masa ĩna tuoĩari rumu ñajasaroti guijorise ejaro yiroja ĩnare. Iti guijorisere sĩgũjua rudi masimena yirãji masa. Coju rudiraju mano yiroja ĩnare. Romio macu rucoroco ñajasaroti iso cõro robo bajiro bajiro yiroja iti. 4 Iti ocare tuo masimena meje ña gua ñarã mua. Ito bajiri mani Uju ĩ tudi ejari rumu ti ucamena yirãji mani. Riniri masu ĩ ejaja masa ĩna ucaro bajiro ucamena yirãji mani. Mani Uju ĩ ejarotire bocaticãrã yirãji mani. 5 Mani ña Dios ñarã. Ito bajiri tuo masirã ñari quenarise yi ãmoa mani. Mani ñeñaro yirisere jidicãna ñari rãitĩarise uju ñarã meje ña mani. 6 Ito bajiri queno tuoĩacõri mani Uju ĩ ejaroti gaye bocaticãruja manire. Ĩ tudi ejaroti rumu canicãna robo bajiro bajibitiruja manire. 7 Ñamire canicã masa. Ñamijuati idire idi mecucã ĩna. 8 Queno tuoĩacõri mani Uju ĩ tudi ejarotire bocaticãruja manire. Cristo ñarã mani ñajare mani tuo masiroca yami ĩ. Ito bajiri ñeñaro yi ãmomena quenaro tuoĩaruja manire. Cristore mani tuorũnuja ito yicõri gãmeri mani ti maija rũmúa uju manire ejabe yirocu, manire camotagu yiguĩji ĩ. “Cristore mani tuorũnuja ticõri, manire masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa yucãruja manire. 9 “Ĩna tuoĩa bujatobitiroca yigu yiguja yu”, yirocu meje manire beseñi Dios. Ito bajiro meje bajia. Mani Uju Jesucristo ĩ godarisena suoriti manire masorocu manire beseñi Dios. 10 Manire yiari godañi ĩ, ĩ rãca mani ñatĩñatoni. Ito bajiri tudi ĩ ejaja mani catija cuni, mani godaja bero cuni manire ãmi wacu yiguĩji ĩ, ĩ rãca mani ñatĩñatoni. 11 Itire gãmeri busicõri wanu oca sẽoña mua. “Ito bajiro yirã yirãji ĩna”, yi tuoĩa masi ña gua muare.

Pablo ĩ goti quenore gaye

12 Tuoya gua ñarã mua. Mua wato gãna Diore moa ĩsirãre queno mua rũcubuore ãmoa gua. Muare riasorona ito yicõri muare goti quenoronare cuni cũñi Dios. Ito bajiri ĩnare rũcubuoya mua. 13 Queno ĩna muare ejabuaja ticõri, queno rũcubuoya mua ĩnare. Mua ya usina ĩnare tuo maiña mua. Ñe oca mano gãmeri baba cutiya mua.

14 Gua ñarã gaje ado bajiro muare rotia gua. Mua tu gãna moamenare queno ĩnare gotiya. Mua tu gãna tuoĩa oca sẽomenare ĩna oca sẽoroca yiya mua. Cristore queno tuorũnusamenare queno ejabuaya mua. Ĩna jeyarore usirioro yimenati ñacõaña mua.

15 Queno tuoĩaña mua. Gãjerã ĩna muare ñeñaro yibojarocati ĩnare gãmebeja mua. Ado bajirojua yiba. Coji ruyabeto queno gãmeri yisotiba mua. Masa jeyarore ito bajiro riti yiba.

16 Diore tuoĩacõri wanusotiba mua. 17 Diore busi jidicãbeja. Ĩre busitĩñasotiba. 18 Quenarise, quenabiti cuni muare rẽtaja, “Queno ya Dios mu”, yisotiba mua. Jesucristore mua tuorũnurã ñajare ñajediro muare rẽtarise, “Queno ya Dios mu”, yire ãmoami ĩ.

19 Diore mani cudi masitoni manire ejabua ãmoami Espíritu Santo. Ito bajiri ĩre tuo tebesa mua. 20 Dios gaye busirã ĩna busija ĩnare tuo tebesa. 21 “¿Dios gayere busirã ñati ĩna? Ĩnamasi tuoĩa

rujeocõri bʉsirãji gajea”, yirona queno tʉoya maji. Dios gayere ĩna bʉsija itire boca ãmicõri tʉorũnʉma mʉa. 22 Jeyaro ñeñarisere tʉoĩa jidicãña mʉa.

23 Dioti ñami ñe oca mano mani ñaroca yigʉ. “Mʉre riti rũcubʉorã mʉ ñarã ĩna ñaroca yiya mʉ”, mʉare yiari Diore seni ĩsisotia gʉa. “Quenarise riti tʉoĩajaro, Cristore riti tʉorũnʉjaro, quenarise riti yijaro”, yirona Diore senia gʉa, mʉare yiari. Mani Ʉjʉ Jesucristo ĩ tʉdi ejari rʉmʉ ñe seti mana mʉa ñare ãmoa gʉa. Ito bajiri mʉare yiari Diore seni ĩsisotia gʉa. 24 Ĩ ñarã mani ñatoni manire beseñi Dios. Jidicãre mano manire tirũnʉgũ yiguĩji ĩ. Ito bajiri ĩ ãmoro bajiro mani yi masitoni manire ejabʉagʉ yiguĩji.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

25 Gʉare yiari Diore seni ĩsiña gʉa ñarã mʉa cʉni.

26 Gʉare yiari gãjerã Jesure tʉorũnʉrãre jababa ĩsiña mʉa.

27 Mani Ʉjʉ ĩ cũana ñari ado bajiro mʉare rotia gʉa. Ito gãna Jesure tʉorũnʉrã ñarocõti minijuacõri adi paperare tiya gʉa ñarã mʉa.

28 Mani Ʉjʉ Jesucristo queno yijaro mʉare. Itocõ ña.

Segunda carta de San Pablo a los

Tesalonicenses

Tesalónica cuto gãnare Pablo ĩ papera cõare gaye

1 Ñati Tesalónica cuto gãna mua. Yu Pablo mani ñarã Silvano, Timoteo mesa rãca adi papera muare uca yu. Mani Jacu Dios ñarã ña mani, ito yicõri mani Uju Jesucristo ñarã cuni ña mani. Ĩnare tuorũnurã ñari minijuasotia mua cuni, ĩnare rũcubuorona. [2] Muare queno ĩ yitoni Mani Jacu Diore senisotia gua. Ito yicõri ñe oca manoti mua ya usiju queno mua wanu quenaroca ĩ yitoni ĩre senisotia gua. Mani Uju Jesucristore cuni ito bajiroti seni ĩsisotia gua muare yiari.

Cristo ĩ tudi ejari rumu ñeñaro masa ĩna yire waja Dios ĩ seniroti gaye

[3] Tuoya yu ñarã mua. Coji ruyabeto gua muare tuoĩasotija, "Queno ya Dios mu", yisotia gua ĩre. Queno busa Jesucristore tuorũnu warã ya mua, ito yicõri buto busa gãmeri ti mai warã ya mua. Itire tuoĩacõri, "Queno ya Dios mu", yisotia gua ĩre. [4] Ito bajiro bajirã mua ñajare gãjerã Jesucristore tuorũnurãre mua gaye gua busija, wanure rãca busia gua. Ado bajiro wanure rãca busia gua ĩnare: "Tesalónica cuto gãna Diore queno tuorũnucõri, tuo jidicãbeama ĩna. Tuoĩa bujatobitibojarãti ñemecutiama ĩna. Gãjerã ĩnare usirioro yi codebojarocati ñemecutiama ĩna", yi gotia gua gãjerã Jesucristore tuorũnurãre. [5] Mua Dios ocare cudija ticõri, mua tuoĩa bujatobitiroca yama gãjerã. Ito bajiro ĩna yibojarocati ĩ rotiroju mua eja masiroca quenarise mua yi masitoni muare yigu yiguĩji. Itire masicõri, "Masa ĩna yigoado bajiroti ĩnare ti besegu yiguĩji Dios. Quenarise riti yigu ñami ĩ", yi tuoĩa masia mani.

[6] Mua tuoĩa bujatobitiroca yirãre ĩna tuoĩa bujatobitiroca yigu yiguĩji Dios. Ito bajiro ĩnare ĩ yija, ĩna ñeñaro yirise waja senigũ yigu yiguĩji. Ĩ ito bajiro yija quena. [7] Adocãta tuoĩa bujatobitibojarãti itire ito bajiro bajitĩñamenaji mani. Co rumu mua tujacãroca yigu yiguĩji Dios. Guare cuni ito bajiroti yigu yiguĩji. Ito bajiro yigu yiguĩji mani Uju ũmacũju ĩ goaĩori rumu. Ũmacũju goaĩocõri jãjarã ángel mesa rãca wadigu yiguĩji ĩ. Jea ũjuro yorise bajiro buto busurise wato wadirã yirãji ĩna. [8] Diore tuorũnubitigoanare mani Uju Jesucristo gaye oca cudimenare waja senigũ wadigu yiguĩji ĩ. [9] Jesucristore ĩna tuorũnubitire waja, jeame ũjuroju tuoĩa bujatobiti ñasotirã yirãji. Ito yicõri wisa godana bajiro ñatĩñarã yirãji ĩna. Mani Uju ñaro camotado ñatĩñaro yiroja ĩnare. Ĩ masirise ĩ ĩoriju timena yirãji ĩna. [10] Iti rumu Jesucristo ĩ tudi ejari rumu ĩ ñarã ĩre tuorũnurã ĩre ti wanurã yirãji ĩna. Ito yicõri, "Ĩ ñami rẽtoro masigũ", ĩre yi rũcubuorã yirãji ĩna. Muare gua riasorise tuorũnurã ñari ĩna rãca ĩre ti wanurã yirãji mua cuni.

[11] Itire tuoĩarã, muare yiari Diore seni ĩsisotia gua. Ĩ ñarã mua ñatoni muare beseñi mani Uju Dios. Ito bajiri, Tesalónica cuto gãna mu ãmorise yi masijaro yirona, Diore senisotia gua. Gaje muare yiari ado bajiro Diore seni ĩsisotia gua: "Quenarise ĩna yi ãmorise ĩna yi masitoni mu masirisena ĩnare ejabuaya", yi seni ĩsisotia gua. "Cristore tuorũnurã ñari ñajediro moare ĩ cũre gayere ito bajiroti yijaro ĩna", yirona Diore senia gua muare yiari. [12] Ito bajiri queno mua yirise ticõri, mani Uju Jesucristore rũcubuorã yirãji masa jeyaro. Ĩ ñarã mua ñajare muare cuni

rũcubuorã yirãji ĩna. Manire ti maicõri Jesucristore Dios ĩ goda ĩsi rotijare, ito bajiro rẽtaro yiroja.

Jesucristo ĩ tudi ejaroto riojua bajiroti gaye

2 Tuoya yu ñarã mua. Mucana mani Uju Jesucristo ĩ tudi wadiroti rumu gaye muare busi ãmoa yu. Manire miojucõri ĩ rãca mani ñatĩñatoni manire ãmi wadigu yiguĩji ĩ. 2 "Ejacãñi Jesús", gãjerã ĩna yibojaja, güibesa mua. Ĩnare tuocõri, tuoĩa wisabesa. "Riti ña, yu cãiroju ito bajiro gotiquĩ Dios yure", ĩna yibojaja cuni ĩnare tuorũnubesa. "Ejacãñi Jesús, yi gotiami Pablo yure paperana", ĩna yibojarocati ĩnare tuorũnubesa. 3 Jãjarã ĩna muare ruobojaja cuni tuorũnubesa. Jesús ĩ tudi wadiroto riojua, juaji gaye rẽtaro yiroja. Ĩ wadiroto riojua Diore buto ti tecõri cudimenaji masa. Ito bajiro ĩna baji ñaroca rẽtoro ñeñaro yigu goaĩogũ yiguĩji. "Jeame ũjuroju ĩre cõagũ yiguja yu", Dios ĩ yicãru ñami ĩ. 4 Jeyaro masa ĩna rũcubuorise ti tegu ñagũ yiguĩji ĩ. Dios gayere ti tegu ñari ĩ wajacu ñami ĩ. "Yu sĩgũti ña masa jeyaro uju", yigu yiguĩji ĩ. Diore rũcubuorã masa ĩna minijuari wiju rujigu yiguĩji ĩ. Dios robo bajiro ña ruogu yiguĩji. "Dios ña yu", yi ruogu yiguĩji ĩ.

5 Iti rumu mua rãca ñagũ iti goti jeocu yu muare. ¿Itire masibeati mua? 6 "Rẽtoro ñeñaro yigu ĩ goaĩome yirocu, ĩre camotami Dios maji", yi tuoĩarã ña mani. Dios ĩ rotibetoti goaĩobiquĩji ĩ. 7 Jeyaro ñeñaro ĩ yiroti masibitibojarãti, "Masa ĩna ñeñaro yiroca yicãmi ĩ", yi tuoĩarã ña mani. Dios ĩre camotagu ĩ rotibetoti goaĩobicu yiguĩji ĩ. 8 Dios ĩ camotabeja goaĩogũ yiguĩji rẽtoro ñeñaro yigu. Ito bajibojarocati Jesús ĩ tudi ejari rumu ĩ jutirisenati sĩacõgũ yiguĩji ñeñaro yigure. Rẽtoro masigũ ñari josari mejeti ĩre ruyuriogu yiguĩji Jesús ĩ tudi ejari rumu. Ito bajiro ĩ yija ticõri, "Rẽtoro masigũ ñami Jesús", yi masirã yirãji masa jeyaro. 9 Rẽtoro ñeñaro yigu ĩ goaĩoja rũmúa uju Satanás ĩ masirise jidicãgũ yiguĩji ĩre. Ito bajiri buto ĩ masirisena ejagu yiguĩji ĩ. Tiyamani ĩocõri masare ruogu yiguĩji ĩ. 10 Wisa godasotianare ruorocu dise ruyabeto ñeñaro yigu yiguĩji ĩ. Ĩnare Dios ĩ maso ãmobojarocati ĩ oca ñasarise boca ãmimenaji ĩna. Ito bajiri wisa godana ñatĩñarã yirãji ĩna. 11 Ĩ oca riojo ñasarise ĩna boca ãmibitire waja ĩna tuoĩa wisaroca yigu yiguĩji Dios. Ito bajiri ruore gaye oca tuorũnurã yirãji ĩna. 12 Ito bajiro yigu yiguĩji Dios, ĩ oca ñasarisere tuorũnubiticõri ñeñarise yi wanurãre jeame ũjuroju ĩna watoni.

Manire masorocu Dios ĩ besere gaye

13 Tuoya yu ñarã mua. Mani Uju buto manire tuo maiami. Jane mejeju muare masorocu muare beseñi Dios. "Ñeñaro yirã ña mani, mani ñeñaro yirise jidicãruja manire", mua yi tuoĩa masiroca yiñi Dios Espíritu Santona suoriti. Ito bajiro ĩ yija, ĩ oca ñasarisere tuorũnuyija mua. Itire tuoĩacõri "Queno ya Dios mu", yi jidicãbitiruja guare. 14 Ĩ ñarã mua ñatoni ĩ oca ñasarise gua muare goti rẽtobujaro yirocu, guare cũñi Dios. Ĩ ocare mua tuorũnuja ticõri, Cristore ĩ tudi catiroca ĩ yiado bajiroti mua tudi catiroca yigu yiguĩji muare cuni.

15 Jesucristore tuorũnu jidicãbesa yu ñarã mua. Muare oca riojo ñasarise gua riasogocatire itire jidicãbesa. Iti oca mua tiro riojo goticu gua. Paperana cuni muare goticu. 16–17 Manire ti maicõri queno yiñi Dios manire. Mani tuo wanujaro yirocu, manire baba cutitĩñagũ yiguĩji ĩ. "Ĩ rãca catitĩñagũ yiguja yu", mani yi tuoĩa wanu yuroca yigu ñami ĩ. Mani Jacu Dios, mani Uju Jesucristo cuni queno yitĩñajaro muare.

Mua ya usiju oca sẽoroca yijaro Dios. Quenarise riti mua busitoni, ito yicõri quenarise riti mua moatoni muare ejabuajaro Dios.

Guare yiari Diore seni ĩsiña, Pablo ĩ yire gaye

3 Susari coji gaye muare goti ãmoa yu ñarã yu maji. Guare yiari Diore seniña. Coju ruyabeto mani Uju oca iti bata watoni Diore seniña. Ĩ oca tuo wanucõri mua boca ãmiado bajiro jãjarã ĩna boca ãmitoni Diore seniña. 2 Guare ñeñaro yi ãmorãre ĩnare camotajaro Dios yirona, ĩre seniña. Gua riasorise ocare tuorũnu ãmomena jãjarã ñama. 3 Ito bajibojarocati guare jidicãbicu yiguĩji Dios, muare cuni ito bajiroti. Mua oca sẽoroca yicõri queno busa Cristore mua tuorũnuroca yigu yiguĩji ĩ. Rũmúa uju muare ñeñaro yibe yirocu, muare camotagu yiguĩji Dios. 4 Cristore tuorũnucõri, "Tesalónica cuto gãnare ĩna queno yi masitoni ejabuagu yiguĩji ĩ", yi tuoĩa gua. Ito bajiri, "Gua rotirise cudirã yirãji ĩna. Ito yicõri ñaro bajiroti yisotirã yirãji", yi tuoĩa gua muare. 5 "Queno manire ti maiami Dios", mua yi masijaro yirona, Diore senia gua. Tuoĩa bujatobitibojaguti ñemecutiñi Cristo. Ĩ ñemecutiado bajiroti muare cuni ñemecuti masiroca yijaro Dios.

Sĩgũ ruyabeto moaja quena, yire gaye

6 Tuoya yu ñarã mua. Adi muare rotijaro yirocu, guare cũñi mani Uju Jesucristo. Sĩgũ Jesure tuorũnugũ ñabojaguti ĩ moa ãmobeja, ito gua riasoado bajiro ĩ yi ãmobeja ĩ rãca baba cutibeja. 7 Mua tu gua ñaja rocati ñacõabiticu gua, moacu. Guare tigoana ñari, "Ĩnare bajiro mani yija quena", yiruja muare. 8 Mua tu gua ñaja waja yimenati mua ya najure babiticu gua. Ado robojua yicu gua. Ũmuari ñami cuni josari moacu gua. Ito bajiro yicu gua bare waja yirona. Muare usirioro yibe yirona, mua guare waja yi ĩsire ãmobiticu gua. 9 Muare riasori masa ñari, "Guare ejabuaya mua", gua yija quena ñaboadoja. Ito bajibojarocati muare josabiticu gua. Ado robojua yicu. Moacu gua, "Ĩna robo bajiro yiruja manire cuni", mua yi masitoni. 10 Mua rãca ñarã ado bajiro roticu gua: "No moa ãmobicu babitijaro", yicu gua muare. 11 "Ĩna wato coriarã moamenati ñama", yire oca tuoa gua muare. "Coriarã moamena ĩna wato gãjerã ye oca tuocõri rocati busi batorã yirãji", yire oca tuoa gua muare. 12 Mani Uju Jesucristo ĩ cũana ñari, ado bajiro rocati moamena ñarãre rotisotia gua: "Moaña, queno ñana yirona. Ito yicõri gãjerã ye oca tuocõri busi batobesa", yi rotisotia gua.

13 Tuoya yu ñarã mua. Queno yirã ñari queno mua yirise jidicãbesa. 14 Sĩgũ adi papera gua ucarise tuorũnubicure ti masicõri ĩre baba cutibesa. Ito bajiro mua yija ĩ ñeñaro yirise tuoĩabojogu yiguĩji ĩ. 15 Ñeñaro ĩ yibojarocati ĩre ti tebesa. Mani yagu ĩ ñajare ĩre goti quenoña mua.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

16 Mani Uju ĩ ñami ñe oca manoti mani ñaroca yigu. Ñe oca manoti mua ya usiju queno wanu quenaroca yitĩñajaro Dios. Dise ruyabeto muare iti rẽtabojarocati ñe oca manoti mua ñaroca yijaro Dios. Mua ñarocõ rãca ñatĩñajaro mani Uju.

17 " 'Quenajaro', yami Pablo", yi uca yu, yumasiti. Ito bajiro riti gajanoa papera yu ucarise. Ito bajiro ya yu, "Riti ucañi Pablo", mua yi masitoni. 18 Mani ñajediroreti queno yitĩñajaro mani Uju Jesucristo. Itocõ ña.

Primera carta de San Pablo a

Timoteo

Timoteore Pablo ĩ papera cõare gaye

1 [1–2] Ñati yu baba Timoteo mu.
"Quenajaro", ya yu mure. Yu ña
Pablo adi papera mure uca ñucagu.
"Yure masogu yiguĩji Jesucristo", yi
mani tuoĩa yugu, ĩ cũru ña yu. Dios
yure ĩ rotijare Jesucristo ocare goti
ucuri masu ña yu. Tuoya Timoteo mu.
Jesucristore tuorũnujaro yirocu, mure
riasocu yu. Ito bajiri yu macu robo
bajiro bajia mu. Mani Jacu Diore mure
yiari senia yu. "Ĩ queno ñaroca yiya.
Ĩre ti maiña. Ito yicõri ñe oca manoti ĩ
ñaroca yiya", yi Diore seni ĩsisotia yu
mure yiari. Mani Uju Jesucristore cuni
ito bajiroti seni ĩsisotia yu mure yiari.

Ruore oca riasorãre tuorũnubesa, Pablo ĩ yire gaye

[3] Macedonia sita wacu, "Ado Efeso
cuto tujaya mu", yicu yu mure.
Ito gãnare oca riojo riasomenare, "
'Jidicãña mua', yiya", yirocu ito mu
tujare ãmoa yu. Ĩna ñama, "Dios oca
ñasarise riasorã ña gua", yibojarãti
ĩ oca riojo riasomena. [4] "Bucurã oca
riaso jidicãña mua", yiya mu ĩnare.
Ito yicõri, " 'Ado bajiro yiyijarã mani
ñicusabatia', mua yi gotirisere jidicãña
mua", yi gotiya mu ĩnare. Iti oca ĩna
gotija jaje ñacõri jedirise meje ña. Ito
bajiri iti oca masare ĩna riasoja ricati riti
ĩna tuoĩaroca yirãji ĩna. "Cristore mani
tuorũnuja ticõri, manire masogu yiguĩji
Dios", yi masare mani riasore ãmoami
Dios.

[5] Ito gãna gãmeri ĩna ti maire ãmogu
ito bajiro rotia yu. Mani ñeñaro yirise
jidicãcõri Cristo sĩgũreti mani buto
tuorũnuja, "Ñe seti ma yure", yi masirãji
mani. Ito bajiro mani yi masija gãmeri ti
mairã yirãji mani. [6] Dios oca ñasarisere
jidicãrã ñari, ñe waja mani gayejuare
tuoĩa busiama ĩna. Ito bajiro yicõri tuoĩa
wisama. [7] Moisés ñayoru rotirise riasori
masa ña ãmoama ĩna. Ito bajibojarãti
ĩnamasi ĩna tuoĩa busirise, ĩna oca
riasorise cuni tuo masibeama. "Queno
riasorã ña gua", yibojarãti ĩnamasi ĩna
riasorisere tuo masibeama ĩna.

[8] "Moisés ñayoru ĩ rotirise quenarise
ña", yi tuoĩa mani. Ĩ rotirisere masicõri,
"Queno Diore cudibea yu", yirãji mani.
[9] Queno yisotirãre meje ĩ rotirise cũñi
Dios. Ñeñaro yirãjuare ĩ rotirise cũñi.
Cudimenare, Diore ti terã, ñeñaro yirã,
ñeñaro busirã, jacusabatiare sĩarã, ito
yicõri sĩari masare cuni ĩ rotirise cũñi
Dios. "Ñeñaro yirã ña mani", ĩna yi
masijaro yirocu, ĩ rotirise cũñi Dios.
[10] Romiare ajerãre, ũmua comasiti
ñeñaro yirã, gãjerãre ñiacõri ãmi warãre
cuni, ito yicõri ruori masa, "Dios ĩ tiro
riojo riojo gotia gua", yi ruorã, ito
yicõri oca ñasarise cudi ãmomenare
cuni ĩ rotirise cũñi Dios, "Ñeñaro yirã
ña mani", ĩna yi masitoni. [11] Jesucristo
oca quenarise iti ña ñasarise. Iti oca yu
riaso ucutoni yure cũñi mani Uju Dios. Ĩ
sĩgũti ñami rẽtoro rũcubuoru.

Yure queno yiñi Cristo, Pablo ĩ yire gaye

[12] Ĩ oca yu riasotoni yu oca sẽoroca
yami mani Uju Jesucristo. "Yure
tuorũnugũ ñami Pablo", yicõri "Yure
moa ĩsijaro", yirocu yure cũñi Cristo.
Ito bajiri, "Queno ya mu", ya yu
ĩre. [13] Iti rumuju yu ñeñaro ĩre
busibojarocati yure beseñi ĩ, ĩre yu moa
ĩsitoni. Iti rumuju Jesure tuorũnurãre
usirioro yisoticu yu maji, ito yicõri
Jesure busitusoticu. Ito bajiro ĩre yu
yibojarocati yure ti maiñi Dios. "Yu
Macure tuorũnubicu ñari ĩre ĩ ñeñaro
yirisere masibeami Pablo maji", yi

masiñi Dios yure. Ito bajiro yi masicõri yure ti maiñi Dios. 14 Yure ti maicõri jaje queno yiñi mani Uju yure. Ĩre yu tuorũnuroca yiñi ĩ. Gãjerãre yu ti mairoca yiñi. Riti yure queno yiñi ĩ.

15 Ado yu muare gotiroti riti bajia. Ito bajiri mua tuorũnuja quena. Ado bajiro bajia. Ñeñaro yirãre masorocu adi sita wadiñi Cristo. Yu ñacu gãjerã ñeñaro yirã rẽtoro ñeñaro yicacu. 16 Ito bajiro yu bajibojarocati yure ti maicõri yure masoñi Dios. Ito bajiro yure yiñi Dios. “Gãjerã rẽtoro ñeñaro yigu Pablo ĩ ñabojarocati ĩre ti mai jidicãbisiju Cristo. Ĩre ti maicõri ĩre masoñi ĩ”, masa jeyaro ĩna yi masitoni yure masoñi ĩ. Ito bajiro ĩ yijare, “No Cristore tuorũnurãreti ĩna ñeñaro yirisere ãcabojogu yiguĩji Dios. Ĩnare masocõri ĩna catitĩñaroca yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa mani. 17 Ito bajiri ĩre rũcubuotĩñaruja manire. Ado bajiro ĩre yi rũcubuoruja manire: “Muti ña gua Uju catitĩñagũ. Godarocu meje ña mu. Sĩgũ mure tigoru maquĩji. Ñimu mu robo bajigu maquĩji. Mu sĩgũti ña rẽtoro masigũ”, yi rũcubuotĩñaruja mani Diore. “Ito bajiro bajitĩñajaro”, ya yu.

18 Tuoya yu maigũ Timoteo mu. Yu macu robo bajiro tuoĩa yu mure. Ado bajiro rotia yu mure: Ñarocõti Dios ĩ mure cũre ito bajiroti yiya mu itire. “Diore queno cudigu yiguĩji”, yiyijarã Diore goti ĩsiri masa mure tuoĩa yurã. Ĩna goti yuado bajiroti rũmúre cudibe yirocu, Diore queno moa ĩsiña. 19 Diore tuorũnu jidicãbesa. Mu tuoĩarise quenarise mure iti gotija, tuorũnuña mu itire. Coriarã ñama ĩna tuoĩarise iti gotibojarocati tuorũnumena. Ito bajiro yicõri Diore tuorũnu jidicãma ĩna. 20 Ito bajiro yicã Himeneo ito yicõri Alejandro cuni. Diore tuorũnu jidicãcõri ñeñaro busicã ĩna ĩre. Ito bajiri, Diore ñeñaro ĩna busirise jidicãjaro yirocu, rũmú ĩnare usirioro ĩ yi codeja camotabiticu yu.

Mani Diore senire gaye

2 Cajero ado bajiro mure rotia yu. Masa jeyarore yiari Diore seni ĩsiña. “Masare ti maiña”, yirocu Diore seniña. Ĩ masare queno yija ticõri, “Queno ya Dios mu”, yiya. 2 Gobierno masare yiari Diore seni ĩsiruja manire. Ito yicõri ujarã jeyarore Diore seni ĩsiruja manire. Ito bajiro mani yija queno ñe oca mano ñarã yirãji mani. Ito yicõri Diore cudi ãmorã ñari quenarise riti yirã yirãji mani. 3 Masa jeyarore yiari Diore seniruja manire. Iti ña quenarise. Ito bajiro mani yija, manire ti wanugũ yiguĩji Dios, manire masoru. 4 Masa jeyarore maso ãmogũ ĩna ñeñaro yirisere jidicãre ãmoami Dios. “Riojo ñasarise ña Dios oca”, masa jeyaro ĩna yire ãmoami Dios. 5 Sĩgũti ñami Dios. Ñimu gãji ĩ robo bajigu mami. Sĩgũti ñami manire yiari Diore busi ĩsigũ. Ĩti ñami Jesucristo. Ĩ sĩgũti ñami Dios ñarã mani ñaroca yi masigũ. 6 Jesús godañi mani ñeñaro yirise waja yi ĩsirocu, mani jeyaroreti. Ito bajiro ĩ yijare, “Masa jeyarore maso ãmoami Dios”, yi tuoĩa masirã ña mani. 7 Iti oca yu masare riaso ucutoni yure cũñi Dios. Iti Cristo oca ñasarise judio masa mejere cuni yu riasotoni yure cũñi Dios. Cristore tuorũnujaro yirocu, ĩnare yu riasotoni yure cũñi Dios. Cristore tuorũnugũ ñari riojo gotia yu. Socabea yu.

8 Coju ruyabeto masa Diore ĩna busire ãmoa yu. Diore rũcubuorã ãmo ĩna ñumuoja, ĩna ya usiju Diore tuoĩa rũcubuocõri ĩna yija quena. Ĩna ya usiju gãjerãre tuoĩa junisinicõri meje yija quena. 9 Queno tuoĩacõri romia ĩna saya sãñare ãmoa yu. “¿No bajirojua yu sãñaja yure ti seyorã yirãjida ũmua?” yirã mejeti ĩna sãñaja quena. Jaje ti seyore gaye busabitiruja ĩnare. “¿No

bajirojua yu joa quenoja ti seyorã yirãjida ũmua?" yimenati ĩna joa quenoja quena. Yure ti seyojaro yirona, perla wame cutirise, oro wame cutirise cuni busabitiruja ĩnare. Yure ti seyojaro yirona meje, saya buto waja cutirise ĩna sãñaja quena. 10 No romia quenarise yirã riti gãjerã ĩna tiro riojo seyorã ñarã yirãji ĩna. Romia Diore tuorũnurã quenarise riti yirã ñari seyorã ñarã yirãji ĩna. 11 Dios oca tuorona mua minijuaja romia busimenati ĩna tuo rujija quena. Riasori masure ĩna rũcubuoja quena. 12 Mua minijuari wi ũmuare romia ĩna riasore ãmobea yu. Mua minijuaja romia busimenati ĩna ñaja quena. Romia ũmuare rotimenati rũcubuoja quena. 13 Ado bajiro bajia. Cajero Adán ñayorure rujeosuoyiju Dios. Ito bero ĩ manojo Evare rujeoyiju. 14 Adán meje ñayiju rũmú ĩ ruorisere tuorũnusuoru. Ĩ manojojua ñayijo rũmúre tuorũnusuoro. Rũmú ĩ ruorise tuorũnucõri ñeñaro yiyijo iso. 15 Ito bajiri romia ĩna macu cutija ĩna tuoĩa bujatobitiroca yami Dios. Ito bajibojarocati sĩgõ Jesucristore tuorũnu jidicãbeco gãjerãre iso ti maija, Dios ãmoro bajiro iso yija, ito yicõri ñeñarise iso ñemecutija isore masogũ yiguĩji Dios.

Dios oca riasori masa bajire gaye

3 Ado yu muare gotiroti, riti ña. No Dios oca riaso ãmorã ito bajiro ĩna yija quena ña. 2 Sĩgũ Dios oca riasori masu ĩ ña ãmoja ñe seti macu ĩ ñaja quena. Sĩgõti ĩ manojo cuti, ñeñaro yire ñemecuti, queno tuoĩagũ ĩ ñaja quena. Ejarãre boca ãmi tebicu ĩ ñaja quena. Ito yicõri queno riaso masigũ ĩ ñaja quena. 3 Idire queagu meje, gãjerã rãca gãmeri tã ãmogũ meje, ito yicõri niyerure tuorũnugũ meje ĩ ñaja quena. Ado robojua ĩ bajija quena: Gãjerãre queno yigu, oca queno masigũ, ito yicõri niyerure tuo maibicu ĩ ñaja quena. 4 Ĩ ñarãre queno goti masigũ, ĩ rĩa queno cudiroca ĩ yi masigũ ñaja, ito yicõri ĩ rĩa gãjerãre ĩna rũcubuoroca ĩ yija quena. 5 Sĩgũ ĩ ñarãre ĩ tirũnu masibeja, Diore rũcubuorã minijuarãre cuni tirũnu masibicu yiguĩji ĩ. 6 Gãjerãre Dios oca riaso ñarocu mame Cristore tuorũnusuogu meje ĩ ñaja quena. Cristore tuorũnusuogureti mani cũjama, "Yu sĩgũti ña gãjerã rẽtoro masigũ", yi tuoĩaguĩji ĩocũ. Ito bajiro ĩ yija ĩ tuoĩa bujatobitiroca yigu yiguĩji Dios. Ito bajiro Satanás ĩ tuoĩa bujatobitiroca yiyiju Dios, "Dios rẽtoro ñasagu ña yu", yi ĩ tuoĩare waja. 7 Dios oca riasori masure masa ĩna tuorũnure ãmobeami Satanás. Ito bajiri gãjerã Jesure tuorũnumena cuni ĩna rũcubuogu ĩ ñaja quena. Ito bajiro bajigu ĩ ñaja gãjerã busitu masimenaji ĩre.

Dios oca riasori masure ejabuari masa bajire gaye

8 Dios oca riasori masure ejabuarã cuni ito bajiroti gãjerã ĩna rũcubuorã ñaja quena. "Ado robojua yiana mani", ĩna yiro bajiroti ĩna yirã ñaja quena. Idire queará meje, niyerure tuo mairã meje ñaja quena. 9 Iti rumuju Cristo oca masa ĩna masibitire queno ĩna tuorũnuja quena. Ito bajiro tuorũnucõri, "Dios ãmoro bajiro mani yijare ĩ tiro riojo ñe seti mana ña mani", ĩna yija quena. Ito bajiro bajirã ñacõri Dios oca riasori masure ejabuarã ĩna ñaja quena. 10 Ĩnare mu beseroto riojua, "Ãna ñama queno yirã. Ñe seti ma ĩnare", mu yi ti masija quena. Queno ĩna yija ticõri, ĩnare besegu yiguja mu ĩja. 11 Romia cuni Dios oca riasori masure ejabuarã gãjerã rũcubuorã ĩna ñaja quena. Ñeñarise ñemecutirã oca menimena, idire queamena ĩna ñaja quena. Ito yicõri, "Ado bajirojua yiana mani", ĩna yiro bajiroti ĩna yirã ñaja quena. 12 Dios oca riasori masure ejabuarã sĩgõreti

ĩna manojo cutija quena. Ĩna rĩa queno cudiroca ĩna yija quena. Ito yicõri ĩna ñarãre cuni queno ĩna goti masirã ĩna ñaja quena. 13 Ĩna moarise queno ĩna yija gãjerã rũcubuorã yirãji. “Jesure tuorũnurã ña mani”, yirã ñari oca sẽorã yirãji ĩna. Ito bajiri Jesucristore ĩna tuorũnure gaye, güimenati gãjerãre gotirã yirãji ĩna.

Gãjerã ĩna tuo masibiti gaye

14 “Yoari mejeti mu tu wacu yiguja yu”, yi tuoĩacõri adi papera mure cõa yu. 15 Ito bajibojarocati coji mu tu yu ejabeja, Dios ñarãre ado bajiro mu yi goti masitoni adi papera mure cõa yu. Mani minijuaja Dios catitĩñagũre rũcubuorona minijua mani. Dios oca ñasarisere rũcubuorã ñari, “Riojo gotia Dios oca”, yirã ña mani. 16 Ñasarise ña Dios oca gãjerã ĩna tuorũnubitibojarocati mani tuorũnusotirise. Ĩ oca mani tuo masiroca yiñi Dios. Ado bajiro bajia:

Manire bajiro ruju cuticõri adi sitaju wadiñi Cristo. Espíritu Santo ĩ rotiro bajiro riti yisotiyiju Cristo. Ito bajiri, “Ñeñaro ĩ yire ma ĩre”, masa ĩna yiroca yiñi Espíritu Santo. Ángel mesa cuni ĩre ti rũcubuoyijarã. Co sita ruyabeto ĩ ocare riasoyijarã ĩna. Ito yicõri co sita ruyabeto ĩre tuorũnuyijarã coriarã. Ito bajiro bajija bero ũmacũju ĩre boca ãmiyiju Dios. Itire mani tuo masiroca yiñi Dios.

Jesure tuorũnu jidicãre gaye

4 “Adi macãrucũro iti jedi wari rumuri coriarã Jesucristore tuorũnurã ñabojarãti ĩre tuorũnu jidicãrã yirãji”, recoti manire gotiami Espíritu Santo. Ado bajiro ñaro yiroja: Cristore tuorũnu jidicãcõri rũmú ĩ ruorise riasorãre tuo suyarã yirãji ĩna. 2 Ĩnare riasori masa ado bajiro bajirã ñarã yirãji ĩna. “Ruorã ya mani”, yi masibojarãti ĩnare ruorã yirãji ĩna. “Ñeñaro yirã ña mani”, yi masibojarãti itire tuoĩacõri bojori bujamenaji ĩna. 3 Manojo cutire gaye rẽorã yirãji ĩna. Coji gaye bare rẽorã yirãji ĩna. Ito bajibojarocati Jesure tuorũnurã mani baroti bare cũñi Dios. Dios oca ñasarise tuorũnucõri, “Queno ya Dios mu”, mani yijaro yirocu barere cũñi Dios. 4 Ado robojua bajia: Ñarocõti Dios ĩ rujeore quenarise ña. Ito bajiri, “Adijua ña bare. Adi ña bare meje”, yi rẽobitiruja manire. Ado bajirojua mani yija quena: Bare bujacõri, “Queno ya Dios mu”, yiruja manire. 5 “Bare dise ruyabeto ña mani baroti”, yi gotia Dios oca tuti manire. Ito bajiri, mani baroto riojua “Queno ya Dios mu”, mani ĩre yija, “Baya quenarise ña”, yigu yiguĩji Dios.

Queno Jesucristore moa ĩsire gaye

6 Iti oca gãjerã Jesucristore tuorũnurãre mu gotija, queno ĩre moa ĩsigũ ñagũ yiguja mu. Dios oca ñasarise mani tuorũnurisere mu riasoti jidicãbeja buto busa Jesucristore tuorũnu wacu yiguja mu. 7 Bucurã oca ĩna tuoĩa rujeorere tuorũnubesa. Dios ĩ cũre meje ña iti. Ito bajiri waja ma. Diore queno cudi ãmogũ ĩ gayere riasotiya. 8 Mani moaja mani ya ruju sẽoroca ya mani. Ito bajibojarocati Dios gaye mani riasotija rẽto busaro quena iti. Ĩ gaye riasoticõri mani ĩre cudija adi sita mani ñaroca, ito yicõri ũmacũju ĩ tu mani ñaroca cuni manire queno yigu yiguĩji Dios. 9 Adi mure yu gotirise riti ña. Ito bajiri masa jeyaro ĩna tuorũnuroti ña adi. 10 “Catitĩñagũ ñami Dios”, yicõri ĩre tuorũnua mani. Masa jeyarore maso masigũ ñami Cristo. No ĩre tuorũnurãre masogũ yiguĩji. Ito bajiri gãjerã ĩna manire usirioro yi codebojarocati mani moaroti Dios ĩ cũre moaruja manire.

11 Adi oca yu busirise masare riasocõri
ĩnare cudi rotiya. 12 Mu tu ñarã Jesure
tuorũnurã ĩna queno yitoni ĩna tiro
riojo quenarise riti yiya. Quenarise
riti busiya. Gãjerãre ti maiña. Cristore
queno tuorũnuña. Queno tuoĩacõri
quenarise riti yiya. Ito bajiro mu yija
ticõri, mamu mu ñabojarocati mure
rũcubuorã yirãji ĩna. 13 Yu ejaroto riojua
masa ĩna tuoro riojo Dios oca tuti ti
gotiya ĩnare. Ito yicõri ĩna oca sẽoroca
yirocu Dios oca riasoya masare. 14 Mu
queno yi masiroca Dios ĩ mure yire itire
jidicãbesa mu. Ito yu ñaroca ĩna ya ãmo
moa jeocõri, “Adi ña mu moaroti Dios
ĩ cũre”, yicã Jesure tuorũnusuoana. Ito
bajiri mu masiroca Dios ĩ mure yire
gaye yiya mu.

15 Adi oca yu mure gotirise cudirocu
tuorũnuña. Ito bajiro mu yija ticõri,
“Dios ocare buto busa cudi masi wacu
yami ĩ”, yirã yirãji ĩna mure. 16 Dise
ruyabeto mu yiroto riojua queno
tuoĩacõri mu yisotija quena. Queno
riasorocu queno tuoĩaña. Dios ocare
jidicãbesa mu. Ito bajiro mu yija mure
masogũ yiguĩji Dios. Ito yicõri mu
riasorise tuorũnurãre cuni masogũ
yiguĩji Dios.

Jesure tuorũnurãre ũmatã ñare gaye

5 Sĩgũ bucugu ñeñaro ĩ yibojarocati
buto sẽoro yicõri goti quenobesa.
Ado bajirojua mu yija quena: Rũcubuore
rãca ĩre goti quenoma. Mu jacure bajiro
ĩre rũcubuoba. Mamarãre mu ocabaji
mesa bajiroti tuoĩama. 2 Romia bucurãre
mu jacore bajiro rũcubuoba. Ito yicõri
mamarã romiare cuni mu ocabajio
mesa bajiroti tuoĩama. Quenarise riti
tuoĩacõri ĩnare rũcubuoba.

3 Manuju godagoanare rũcubuoba.
Ĩna bojoro bujaja gãjerã Jesure
tuorũnurã ĩnare ejabuaja quena. 4 Ito
bajibojarocati sĩgõ manuju godagoro iso
rĩa ñaja, ito yicõri janerãbatia ñaja cuni
ĩna isore ejabuaja quenaro yiroja. Ito
bajiro rotiyiju Dios. Mani jacusabatia
manire ti maicõri ĩna masore waja
ĩnare mani ejabuaja quena. Iti ña
quenarise, ito yicõri Dios ĩ ti wanurise.
5 Manuju godagoro sĩgõti iso ñaja ito
yicõri isore ejabuarã manija gãjerã
Cristore tuorũnurã ejabuaja quena.
Diore riti tuorũnucõri ũmua, ñami
cuni ĩre senigõ yigõji iso. Ito bajiri
gãjerã Jesucristore tuorũnurã isore
ejabuaja quena. 6 Manuju godagoro iso
tuoĩa wanu quenarise riti yigo ñajama,
ejabuare ma isoõcõre. Catigo ñabojagoti
godacãro bajiro bajiamo iso ñeñaro
yigo ñari. 7 Adi yu mure rotirise mu
tu ñarã Jesure tuorũnurãre gotiya.
Ĩna cudija ticõri, “Ñeñaro yama ĩna”,
yi busitu masimenaji gãjerã. 8 Sĩgũ ĩ
ñarãre, ĩ jacusabatiare cuni ĩ ejabuabeja,
“Diore tuorũnugũ ña yu”, yibojaguti ĩre
tuorũnu jidicãru ñami ĩocũ. Gãjerãma
Diore tuorũnumena ñabojarãti ĩna
ñarãre ejabuarãji.

9 Sĩgõ manuju godagoro Dios oca
riasori masure gãjerã romia rãca iso
ejabua ãmoja sesenta rodori rẽto busaro
iso tujago ñaja quena. Sĩgũti manuju
cutigoro iso ñaja quena. 10 “Queno
yigoro ñamo iso”, masa jeyaro ĩna yigo
ñaja quena. Iso rĩare queno masogoro
ñaja quena. Iso ya wi ejarãre queno
boca ãmigoro iso ñaja quena. Gãjerã
Jesure tuorũnurãre wanure rãca iso
ejabuagoro ñaja, bojoro bujarãre cuni
ejabua, ito yicõri quenarise riti iso yigo
ñaja quena.

11 Dios oca riasori masure ejabuarona
mamarã busa manuju godagoanare
cũbesa. Mamarã busa mu cũja mucana
tudi buto manuju cuti ãmobojacõri ĩna
moaroti Cristo ĩ cũrere jidicã ãmorã
yirãji gajea. 12 Ito bajiro ĩna yija, “Dios
oca riasori masure ejabua ãmosotia
gua”, ĩna yiro bajiro yi tĩomenaji ĩna.
13 Gaje mure gotia yu. Jãjarã masa tu

ña ucucõri teri jairã ñarã yirãji ĩna. Iti riti meje yirã ñarãji ĩnaõna. Oca socari masa cuni ñarã yirãji. Gãjerã ĩna busija tuocõri, rocati busi bato ãmorã yirãji ĩna. Ĩna busirotioni meje busirã yirãji. 14 Ito bajiri mamarã busa manujũ godagoana mucana ĩna tudi manujũ cutire ãmoa yu. Rĩa cuti, ĩna ya wi tirũnu, ĩna yi ñare ãmoa yu. Ito bajiro ĩna bajija ticõri, gãjerã manire busitu ãmorã, "Ñeñaro yirã ñama Cristore tuorũnurã", yi masimenaji ĩna manire. 15 Coriarã manujũ godagoana Cristore tuorũnu jidicãcõri Satanásjuare tuorũnu suyama ĩna.

16 Jesure tuorũnurã ĩna ñarã wato manujũ godagoro iso ñaja ĩna isore ejabuaja quena. Gãjerã Jesure tuorũnurã ejabuamenaji isore iso ñarã ĩna ejabuacãjare. Manujũ godagoana bojoro bujarãre ito yicõri ñimujua ĩnare ejabuagu manija ticõri, ĩnare ejabuarã yirãji gãjerã Jesure tuorũnurã.

17 Ito mu tu ñarã bucurã queno Jesure masirãre buto rũcubuoja quena. Ito yicõri gãjerã Jesure masirãre ĩna queno ũmatã ñaja ticõri, ĩnare rũcubuocõri waja yija quena. 18 Ado bajiro gotia Dios oca tuti: "Ta wecu trigo ajere ĩ wi cuda codaja, 'Bajaro ĩ cuni jabeto', yirona ĩ ya rise sia biabesa", yi gotia Dios oca tuti. Gaje ado bajiro gotia: "No moarãti waja bujarã yirãji", yi gotia Dios oca tuti.

19 Jesure tuorũnurãre ũmatã ñagũre gãji ĩ oca menija, gãjerã ĩ baba mesa ĩ robo yirã manija cudibeja quena. 20 No ñeñaro yisotirãreama gãjerã ĩna tiro riojo oca sẽoro yicõri jidicã rotiya. Ito bajiro mu yija ti güicõri ñeñaro yimenaji ĩna cuni. 21 Ado bajiro mure rotia yu Dios ĩ tiro riojo, Jesucristo, ito yicõri ángel mesa cuni ĩ beseana rãca: Sĩgũ mu baba ĩ ñabojarocati ñeñaro ĩ yija oca sẽoro yicõri ĩre jidicã rotiya. Masa jeyarore coro bajiro mu rũcubuoja quena. 22 Dios oca riaso ñarocu mu cũ ãmoja usiriobicuti mu beseja quena. Queno yigu ĩ ñaja tirocu usiriobesa mu maji. Ñeñaro yigure mu cũjama, "Ñeñaro ĩ yigu ñabojarocati ĩre cũami Timoteo", yirã yirãji masa mure. Ñeñaro yibe yirocu, ñeñaro yirã rãca baba catibesa mu. Gãjerã ñeñaro ĩna yibojarocati coca ĩna rãca ñeñaro yibeja mu.

23 Tuoya Timoteo mu. "Coji meje jeraga juni cõsotigu mu ñajama ide goti idibesa. Uyé ide cuni jabeto idiya", ya yu mure.

24 Coriarã ñeñaro ĩna yirise recoti tia mani. "Masa ĩna ñeñaro yirise waja Dios ĩ seniri rumu ĩnare waja senigũ yiguĩji", yi tuoĩa mani. Gãjerãreama ñeñaro yirã ĩna ñabojarocati recoti ĩna ñeñaro yija tibea mani. Ito bajibojarocati masa ĩna ñeñaro yirise waja Dios ĩ seniri rumu, "Ñeñaro yirã ñama ĩna", yi ti masirã yirãji masa jeyaro. 25 Coriarã queno ĩna yirise recoti tia mani. Gãjerãma queno ĩna yibojarocati recoti tibea mani. Ito bajibojarocati masare Dios ĩ waja yiri rumu "Queno yirã ñama ĩna", yi masirã yirãji masa jeyaro.

Gãjerãre moa ĩsirã bajire gaye

6 Jesucristore tuorũnurã gãjerãre moa ĩsirã ñari ĩna ujarãre ĩna rũcubuoja quena. Ĩna ujarãre rũcubuobeja ticõri, "Ñeñaro yirã ñama Jesure tuorũnurã. Ñe waja ma ĩna riasorise", yirã yirãji gãjerã. 2 Cristore tuorũnurãre moa ĩsiri masa ñari ĩna ujarãre ĩna rũcubuoja quena. "Mani robo bajirãti ñama ĩna. Ĩnare rũcubuomena mani", yibitiruja ĩnare. Ado bajirojua ĩna yija quena. Ĩna uju Jesucristore ĩ tuorũnugũ ñajare buto busa ĩna moa ĩsija quena. Jesucristore tuorũnugũ ĩ ñajare ĩ ñarã bajiroti ĩna ĩre ti maija quena. Ito bajiri buto busa ĩna ĩre moa ĩsija quena. Adi ito mu tu ñarãre mu riasore ãmoa yu.

Niyerure tuo maire gaye

Ado bajiro ĩnare mu cudi rotire ãmoa yu: 3 Mani Uju Jesucristo oca ñasarise iti ña mani tuorũnusotirise. Mu tu gãna coriarã manire bajiro tuoĩarã meje ñama ĩna. Ricati tuoĩama. Ito bajiro tuoĩacõri ruore gaye oca riasoama. 4 Ito bajiro riasorã ñama, “Gãjerã rẽtoro masirã ña gua”, yirã. Ito bajibojarocati masirã meje ñama ĩna. Cristo gaye gãmeri busi tobua ãmosotiama. Gãmeri oca josama ĩna. Ito bajiro ĩna yija, masa ricati tuoĩaroca yama. Masa ĩna gãmeri ti tudiroca yama. Masa ĩna gãmeri busituroca yama. Ito yicõri masa ĩna gãmeri tuo rũcubuobitiroca yama. 5 Ñeñarise tuoĩarã ñari masa rãca oca josasotiama ĩnaõna. Oca riojo ñasarisere masirã meje ñama ĩna. “Dios oca masare mani riasoja niyeru jairo bujarã yirãji mani”, yi tuoĩama ĩna. Ito bajiro yirã rãca baba cutibesa. 6 Jesucristore mani tuorũnurise buto ñasarise ña. Jairo rucomena ñabojarãti Cristore tuorũnucõri mani wanuja gajeoni jairã robo bajiro bajia mani. 7 Adi sita mani rujeaja ñe rucomenati rujeayija mani. Ito bajiroti mani godaja cuni ñe ãmi wamenaji mani. 8 Mani bare cuti, yutabuju cuti, mani yijama, “Ñejua ruyabea”, yi tuoĩacõa mani. Ito bajiri wanu quena mani. 9 Gãjerãma niyeru jairo bujarona ñeñarisere ñemecuti masibeama ĩna. “Ado bajiro ñeñaro yicuja yu”, yi tuoĩabitibojarãti ñeñaro yisuoama ĩna. Ito bajiri ñeñaro yisuocõri rocati quenabiti yi uya ãmorãji ĩna. Ñeñaro yi uyacõri itire jidicã masimenaji ĩna. Ito bajiri jeame ũjurojᵾ warã yirãji. 10 Niyerure riti tuo mairã ñeñaro yirã yirãji itire bujarona. Niyerure mani tuo maija dise ruyabeto ñeñarise yisuorã yirãji mani. Coriarã ñama buto niyerure buja ãmocõri Jesucristore tuorũnu jidicãrã. Ito bajiro yicõri ĩna ya usiju bojori bujama ĩna.

Timoteore Pablo ĩ rotire gaye

11 Ito bajiro ĩna yibojarocati ĩna robo yibesa muáma. Dios yagu ñari quenarise riti buto yiya mu. Diore riti rũcubuoya. Ito yicõri ĩre riti tuorũnuña. Gãjerãre tuo maiña. Tuoĩa bujatobitibojagᵾti Cristore tuorũnu jidicãbesa. Gãjerãre rũcubuocõri ĩnare quenoti yiya. 12 Ñeñaro yijaro yirocu, rũmú ĩ mure usirioro yibojarocati Jesucristore tuorũnucõri quenarise riti yiya. Ito bajiro mu yija ticõri, mure waja yigu mu catitĩñaroca yigu yiguĩji Dios. Dios oca riasori masu mure ĩ cũri rumu gua jãjarã tuoro riojo, “Cristore tuorũnugũ ñari quenarise riti yi ãmoa yu”, yicu mu. 13 Dios dise ruyabeto iti ñasotiroca yigu mure yu rotirise tuoguĩji ĩ. Jesucristo mani Uju cuni yu mure rotirise tuoguĩji ĩ. Ĩ ñami güibicuti Poncio Pilato wame cutigu ĩ tiro riojo, “Dios ĩ cõaru ña yu”, yigu. Ado bajiro mure rotia yu: 14 Yu mure rotirise ñarocõti cudiya. “Ñeñaro yami ĩ”, gãjerã mure yi busitube yirocu, yu rotirise ñarocõti cudiya. Ito bajiro yisotiba mani Uju Jesucristo ĩ ejarocõjᵾti. 15 Dios ĩ ãmori rumuti tudi ejagu yiguĩji Cristo. Rẽtoro rũcubuogu ñami Dios. Rẽtoro masigũ ñami ĩ. Ñimu gãji ĩ robo bajigu uju mami. Ñimu gãji ĩ robo rũcubuoru mami. 16 Ĩ sĩgũti ñami godabicu. Buto busuroju masa ĩna ejabetoju ñasotiami ĩ. Sĩgũ ĩre tigoru maquĩji. Ito yicõri sĩgũ ĩre tibicu yiguĩji. Ĩre rũcubuotĩñaruja manire. Ñimu gãji ĩ robo rẽtoro masigũ mami. Ito bajiro riti bajitĩñajaro ijariju cuni.

17 Adi sita gaye gajeoni jairo rucorãre, “ ‘Gãjerã rẽtoro ñasarã ña gua’, yibesa”, yiya ĩnare. “ ‘Jaje niyeru rucoa yu. Ito bajiri ñe rẽtabetoja yure’, yi tuoĩabesa mua”, yiya ĩnare.

Yoari mejeti jedirise ña niyeru. Dios catitĩñagũre tuorũnucõri, “Ĩti ñami manire tirũnugũ”, yiruja ĩnare. Mani queno wanu quena ñatoni manire queno yigu yiguĩji Dios. 18 Gajeoni jairãre, “Quenarisejua yiya mua”, yi rotiya ĩnare. Gajeoni buja ãmore rẽto busaro quenarise ña queno yire. Ĩna ya niyerure tuo maimenati gãjerãre ejabuarona ĩna ĩsija quena. 19 Ito bajiro ĩna yija ticõri, masare Dios ĩ waja yiri rumu ĩnare queno waja yigu yiguĩji ĩ. Jogabiti gaye ĩnare ĩsigũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri ĩna catitĩñaroca yigu yiguĩji.

Timoteore Pablo ĩ rotisusare gaye

20 Tuoya Timoteo mu. Ĩ oca riasojaro yirocu, mure cũñi Dios. Ito bajiri ĩ mure cũru ñari queno riasoya. Rocati masa ĩna tuoĩa rujeorere tuorũnubesa. Ñe waja ma iti. Ito bajiro busirã rãca gãmeri tuoĩa busibesa. “Buto masire gaye riasorã ya gua”, yirãre tuorũnubesa. Ito bajiro yibojarãti oca ñasarise meje riasoama ĩna. 21 “Buto masire gaye riasoa gua”, yirãre tuo suyama coriarã. Ito bajiri ĩnajuare tuo suyacõri Diore tuorũnubeama ĩna.

Dios queno yisotijaro mure. Itocõ ña.

Segunda carta de San Pablo a

Timoteo

Timoteore Pablo ĩ papera cõare gaye

1 [1–2] Ñati yu baba Timoteo mu. “Quenajaro”, ya yu mure. Yu ña Pablo. Adi papera mure cõa yu. Jesucristo ĩ cũru ña yu. Jane mejeju ado bajiro yicãyiju Dios: “No yu Macure tuorũnurãreti ĩna catitĩñaroca yigu yiguja yu”, yicãyiju Dios. Iti oca yu riaso ucutoni yure cũñi Dios, ĩ ãmoro bajiroti. Tuoya Timoteo mu. Mure buto tuo maicõri yu macure bajiro mure tuoĩa yu. Mani Jacu Diore mure yiari seni ĩsisotia yu. “Ĩ queno ñaroca yiya. Ĩre ti maiña ito yicõri ñe oca manoti ĩ ñaroca yiya”, yi Diore seni ĩsisotia yu mure yiari. Ito bajiroti mani Uju Jesucristore cuni seni ĩsisotia yu mure yiari.

Masare Cristo oca goti batoya, Pablo ĩ yire gaye

[3] Yu ñicusabatia Diore ĩna rũcubuoado bajiroti rũcubuoa yu cuni. “Yu ñeñaro yirisere coe jeoñi Dios”, yi tuoĩacõri ĩ tiro riojo queno ĩre moa ĩsia yu. Ũmua ñami cuni mure yiari Diore seni ĩsisotia yu. Mure tuoĩa bujacõri, “Queno ya Dios mu”, yisotia yu ĩre. [4] Yu wacati rumu mu oticati masia yu. Mucana mure buto ti ãmoa yu queno wanu quenarocu. [5] “Cristore queno tuorũnugũ ñami Timoteo”, yi tuoĩa yu mure. Mu ñico Loida, mu jaco Eunice cuni mu riojuaju ito bajiro Cristore tuorũnuyijarã ĩna. “Mu cuni ito bajiroti Cristore tuorũnugũ ñagũja mu”, yi tuoĩa yu mure.

[6] Ito bajiri yu ãmo mure moa jeocati rumu mucana mu tudi tuoĩare ãmoa yu. Ito bajiro yu yicati rumu Diore mu moa ĩsi masiroca yiñi ĩ. Itire ãcabojabesa. Wanucõri queno busa ĩre mu moa ĩsire ãmoa yu. [7] Mani ya usiju mani tuoĩa güi ñatoni meje yiñi Dios. Ado bajirojua yiñi. Mani tuoĩa oca sẽoroca yiñi ĩ. Espíritu Santo manire queo sãcõri queno mani ĩre moa ĩsiroca yiñi. Gãjerãre mani ti mairoca yiñi. Ito yicõri ñeñarise mani ñemecuti masiroca yiñi Dios. [8] Mani Uju Jesucristore busi ejabuagu, “Masare masogũ ñami ĩ. Ĩre riti tuorũnua yu”, yibojobesa. Masare Jesucristo oca yu riasore waja ado tubia ecoru ña yu. Ito bajiro yu bajibojarocati, “Pablo ñami yu baba”, yibojobesa. “Pablo ĩ tuoĩa bujatobitiro bajiro bujagu yiguja yu cuni”, yi tuoĩa güibesa. Jesucristo oca quenarise mu masare riasobojarocati co rumu mu tuoĩa bujatobitiroca yirã yirãji gãjerã. Ito bajiro ĩna yibojarocati mu ñemecuti masitoni mure ejabuagu yiguĩji Dios. [9] Manire masoñi Dios. Ĩ ñarã queno yirã mani ñatoni manire beseñi ĩ. Mani queno yirise ticõri meje manire masoñi Dios. Ñeñaro yirã mani ñabojarocati manire masoñi ĩ. Manire ti maicõri ĩ ãmoro bajiroti manire masoñi Dios. Adi macãrucũro ĩ rujeoroto riojua manire masi yucõri manire ti maiyiju Dios. “Yu Macu Jesucristo ĩ godarotina suoriti ĩnare masogũ yiguja yu”, yi tuoĩa yucãyiju Dios. [10] Adi sitaju wadicõri mani Uju Jesucristo ĩ manire goda ĩsirena suoriti, “Manire ti maiami Dios”, yi tuoĩa masia mani, adi rumuri ĩja. Godabojaguti tudi Jesucristo catijare, ija mani godarotire güibea mani. “Cristo oca quenarise mani tuorũnuja mani catitĩñaroca yigu yiguĩji”, mani yi masiroca yami ĩ.

[11] Iti oca yu masare goti rẽtobutoni yure cũñi Dios. Judio masare meje Cristo oca yu riaso ucutoni yure cũñi ĩ. [12] Iti oca yu riasore waja ado tuoĩa bujatobiti ña yu. Yu tuorũnugũre ĩre queno masia yu. Ito bajiri ado tubia ecobojaguti bojori bujabea yu. Yure

tirũnugũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri, “Masa ñeñaro yirise waja ĩ seniri rumu yure masogũ yiguĩji”, yi masia yu.

13 Oca ñasarise muare riasocu yu. Iti oca yu muare riasocati riaso jidicãbesa masare. Jesucristore tuorũnu jidicãbesa. Jesucristo ñarã ñacõri ĩre tuo mairuja manire. Ito bajiroti gãjerã ĩre tuorũnurãre cuni mani maija quena. 14 Ĩ oca masare mu riasotoni mure cũñi Dios. Mani ya usiju quedi sãjaru Espíritu Santo ĩ ejabuarisena masare riasoya.

15 “Asia sita gãna Pablore jidicãñi ĩna”, yi masigũja mu. Ĩna wato ñama yure jidicãrã Figelo ito yicõri Hermógenes. 16 Yure ĩna jidicãbojarocati Onesíforo wame cutiguama yure ejabuaquĩ. Ito yicõri yu oca sẽoroca yiquĩ ĩ. Tubiara wi yu ñabojarocati “Ĩre ti ãmobea yu”, yibitiquĩ yure. Ito bajiri ĩre mani Uju Dios queno ĩ yire ãmoa yu. Ĩ ñarãre cuni ito bajiroti Dios ĩ yire ãmoa yu. 17 Ado Roma wame cutiri cuto ejacõri yure bujarocu ãma jidicãbisĩ ĩ. 18 “Ado Efesoju Pablo ĩ ñaroca queno ejabuaquĩ Onesíforo”, yi masigũja mu. Yure ĩ queno yire waja ĩre queno yijaro mani Uju. Masa ĩna ñeñaro yirise waja ĩ seniri rumu ĩre ti maijaro Dios.

Ñemecutiya Timoteo mu, Pablo ĩ yire gaye

2 Tuoya yu macu Timoteo mu. Manire ti maicõri ĩ ñarã mani ñaroca yiñi Jesucristo. Ito bajiri itire tuoĩacõri oca sẽoña mu. 2 Jãjarã masare oca yu riasoroca tuogocacu ñacu mu. Ito bajiri yu mure riasogocati Jesure masirãre riasoya, gãjerãre ĩna riaso masitoni. Ito bajiro mu yija gãjerãre Cristo oca ñasarise riasorã yirãji ĩna cuni.

3 Jesucristore queno tuorũnugũ ña mu. Ito bajiri tuoĩa bujatobitibojaguti surara masu bajiro ñemecutiya mu. 4 Ĩna uju rotirise riti tuorũnurãji surara. Gãjerã ĩna yisotiriseama tuorũnumenaji ĩna. Ĩna uju rotirise riti cudi ãmorãji ĩna. 5 Ito bajiroti no ajere gaye rẽtocũ ãmogũ, ajere ujarã ĩna rotiro bajiro ĩ cudija quena. Itire ĩ cudibeja ĩ ajere waja bujabiquĩji ĩ. 6 Ito bajiroti no weseca moagũ ĩ moare waja cajero iti wese rica bujagu yiguĩji ĩ. Gãjerã riojua bujasuogu yiguĩji ĩ. Ito bajiroti bajija quena. 7 Iti oca mure yu gotirise queno tuoĩaña. Itire mu queno tuoĩaja mu tuoĩa masiroca yigu yiguĩji mani Uju.

8 Jesucristo ĩ ñare gaye tuoĩate mu. Uju ñayoru David wame cutigu janerãbatia janami ñayiju ĩ. Ĩre ĩna sĩabojarocati ĩ tudi catiroca yiyiju Dios. Iti ña oca quenarise. Ito yicõri iti ña masare yu oca goti rẽtobure. 9 Iti oca masare yu riasore waja ado tubiara wiju tuoĩa bujatobiti ña yu. Ñeñaro yigure bajiro come mana yure siacã ĩna. Come mana yure ĩna siabojarocati Dios ocareama camota masimenaji ĩna. 10 Ito bajiri ado robojua bajia. Dise ruyabeto yu tuoĩa bujatobitiroca ĩna yibojarocati ñemecutigu yiguja yu. Dios ĩ beseana Jesucristore ĩna tuorũnure ãmoa yu. Ĩre ĩna tuorũnuja ĩnare masogũ yiguĩji. Ito bajiri ĩ rãca ũmacũju catitĩñarã yirãji ĩna. Itire tuoĩacõri yu tuoĩa bujatobitiroca masa ĩna yibojarocati itire ñemecutigu yiguja yu.

11 Oca riojo ñasarise ado bajiro gotia:
Cristore tuorũnurã ñari mani godaja ĩ rãca catitĩñarã yirãji mani.
12 Tuoĩa bujatobitibojarãti mani ñemecutija, co rumu ĩ rãca rotirã yirãji mani cuni. “Masibea yu Jesure”, mani yija co rumu, “Masibea yu mure”, yigu yiguĩji ĩ cuni manire.
13 “Ado bajiro yiana mani”, mani yiro robo yi jeobitibojarocati ĩjuama, “Ado robo yicuja yu”, ĩ yiado bajiroti yi jeogu yiguĩji. Riojo gotisotigu ñari ruore oca goti masibeami ĩ.

Queno Diore moa ĩsiña, Pablo ĩ yire gaye

14 Mure yu gotirise ito gãna mucana tudi ĩna tuoĩaroca yiya. Ado bajiro ĩnare mu gotire ãmoa yu: “Biyaro mua oca josarise jidicãtoni yure cũñi Dios. Ito bajiri ñasabitire mua tuoĩa jidicãja quena. Ñasabiti mua tuoĩa busija, ñe waja ma iti. Ito bajiro mua busija tuocõri, tuo wisarã yirãji muare tuo coderã cuni”, yiya ito gãnare. 15 Dios ĩ mure ti wanutoni yiro robo queno ĩre moa ĩsiña Timoteo mu. Ito bajiro mu yija ticõri, queno mure wanugũ yiguũji Dios. Ĩ ocare queno riasotiya, masare queno mu goti rẽtobu masitoni. “Diore queno moa ĩsia yu”, mu yi masija ĩ tiro riojo bojobicu yiguja mu. 16 Adi sita gaye riti tuoĩacõri ruore oca riasorã rãca tuoĩa busibesa. Ito bajiro masare riasocõri buto busa ĩna ñeñaro yi waroca yirã yirãji ĩna. 17 Ruore oca riasorã ĩna ruorise cami jogare robo bajiro bajia. Ĩna ruorise cami joga waro bajiro baji waju iti. Gãjerãre ĩna tuoĩa wisaroca ya iti. Jũarã ruore oca riasorã ado bajiro wame cutirã ñama, Himeneo, ito yicõri Fileto. 18 Oca riojo ñasarisejua jidicãcõri ruore ocajua riasoama ĩna. “Godarãre mucana tudi catiroca Dios ĩ yiri rumu rẽtacoaju”, yi riasoama ĩna. Ito bajiro ĩna riasoja tuocõri, coriarã Jesucristore tuorũnurã tuoĩa wisama ĩna. 19 Ito bajiro ĩna riasobojarocati Dios ocama ñeñabetoja iti. Ĩ oca ito bajiro ñatĩñaro yiroja. Ĩ oca ado bajiro gotia: “Ĩ ñarãre ti masiami mani Uju”, yi gotia Dios oca. Gaje ado bajiro gotia iti: “No, ‘Jesucristore tuorũnurã ña gua’, yirã, ĩna ñeñaro yirisere jidicãja quena”, yi gotia Dios oca.

20 Queno tuoya, goti masiore ocana mure gotigu ya yu. Wi jajo wiju somotẽrori jaje ñaro yiroja. Quenari tẽrori ñaro yiroja. Oro wame cutirisena ito yicõri plata wame cutirisena ĩna menire ñaro yiroja iti somotẽrori. Somotẽrori gaje buto quenarise meje ñaro yiroja. Yucuna, ririna ĩna menire ñaroja gaje. Iti wi uju ñasari masa ĩna ejaja ticõri, somotẽrori quenarisena bare jeogu yiguũji ĩnare. Iti tẽrorire wanugũ queno codegu yiguũji ĩ. Gaje somotẽrorireama quenasabitire co rumu ruyabeto bare jeo bagu yiguũji. 21 No ñasarise Diore moa ĩsi ãmogũ ñarocõti ñeñaro ĩ yirise jidicãja quena. Ñeñarise jidicãcõri Diore riti ĩ rũcubuoja quena. No ito bajiro yiguti quenarise Diore moa ĩsigũ ña yucãgũ yiguũji.

22 Mamu ñabojagути gãjerã mamarã ĩna ñeñaro yi uyarisere ti cũbesa muáma. Quenarisejua riti yisotiya mu. Diore riti tuorũnu ñasotiya. Gãjerãre ti maicõri queno ñe oca manoti, ñaña mu. Ĩna ñeñaro yirise jidicãnajua Cristore riti tuorũnurã rãcajua baba cutiya. 23 Ñeñaro tuoĩa busirã rãca baba cutibesa. Ĩna tuoĩa busirise rocati gaye ñacõri ñe waja ma. “Masa ĩna oca josaroca yama ĩna”, yi masigũja mu ĩnare. Mure ĩna seniĩa josabojarocati ĩnare tuorũnubesa. 24 No mani Ujure moa ĩsi ãmogũti oca josagu meje ĩ ñaja quena. Ado robojua ĩ bajija quena: Masa jeyarore queno yigu ñaja quena. Queno riasogu ñaja quena. Ĩre bajiro ĩna tuoĩabitibojarocati usirioro ĩnare yi codebicu ĩ ñaja quena. 25 Dios oca ti tudirãre quenoti ĩ goti quenoja quena. Ito bajiro ĩnare ĩ gotija ĩna ñeñaro yirise jidicãroca yigu yiguũji Dios gajea. Ito bajiri Dios oca ñasarise tuorã yirãji gajea. 26 Oca ñasarisere tuorũnucõri quenarisere tuoĩarã yirãji ĩna. Ĩna ñeñaro yirisejuare jidicãcõri rũmúa ujure rẽtocũrã yirãji ĩna. Rũmúa ujure cudigoana ñabojarãti ĩre rẽtocũrã yirãji.

Adi macãrucũro iti jedi warijũ gaye

3 “Adi macãrucũro iti jedi warijũ bũto josari rumuri ñaro yiroja”, mũ yi masire ãmoa yũ. 2 Ado bajiro bajiro yiroja. Ĩna ya rujure maicõri ĩna ya gajeonire cuni tuo mairã ñarã yirãji adi sita gãna. Ito bajiroti ĩna ya niyerure cuni tuo mairã yirãji. “Gãjerã rẽtoro ñasarã ña gua. Ñejua ruyabea guare”, yi tuoĩarã yirãji masa. Gãjerãre busiturã yirãji. Ĩna jacusabatiare cudimena yirãji. Ĩnare queno gãjerã yibojarocati, “Queno ya mua”, yimenaji ĩna. Ñeñaro yirã ñari Dios ocare cuni rũcubuomena yirãji ĩna. 3 Gãjerãre ti maibiticõri ĩnare ñeñaro yirã yirãji ĩna. Gãmeri ti tudirã yirãji. Oca ruo gotiri masa ñarã yirãji ĩna. Ĩna ñeñaro yi ãmorise ñemecutimenaji. Gãjerãre ñeñaro yi coderã yirãji. Queno yirãre ti tudirã yirãji. 4 “Mũ babaguti ñagũ yigũja yũ”, yi ruocõri, oca menirã yirãji ĩna. Ĩna ãmoro bajiroti ñeñaro yirã yirãji ĩna. “Gãjerã rẽtoro ñasarãguti ña gua”, yirã yirãji ĩna. Dios ĩ ãmorisejua yiro õno yirã ĩna yi ãmorisejua yirã yirãji ĩna. 5 “Dios ocare rũcubuorã ña gua”, yirã yirãji ĩna. Ito bajibojarocati, “Dios sĩgũti ñami rẽtoro masigũ”, yi rũcubuomenaji ĩna.

Ito bajiro yirã rãca baba cutibesa. 6 Romia queno tuoĩamenare, “Dios oca muare goti rẽtobuana gua”, yama ĩna coriarã. “Bujato bajia ñeñaro yirã romia ña gua”, yibojarãti ñeñaro ĩna yirise jidicã masimena romiare ãmarã yirãji ruori masa. Ito bajiro bajirã romiare ruorona ãmarã yirãji ĩna. 7 Dise ruyabeto gãjerã ĩna riasobojarisere tuorũnu ãmoama romia ĩnaõna. Ito bajiro yicõri Dios oca ñasarisere tuo masibeama ĩna. 8 Jane mejeju Janes wame cutigu ito yicõri Jambres wame cutigu cuni Moisés ñayorure ti tudicõri ĩre cudi ãmobisijarã ĩna. Ito bajiro bajirã ñama ruori masa. Dios oca riojo ñasarisere ti tudiama ĩna. Ñeñarise riti tuoĩama ĩna. “Diore tuorũnurã ña gua”, yibojarãti ĩre tuorũnurã meje ñama ĩna. 9 Ito bajiro ĩna bajijare, “Rocati ruore oca riasoama ĩna”, yi masirãji masa jeyaro. Jane mejeju Janes ito yicõri Jambres cuni ĩna ruore ti masiado bajiroti adi rumuri ruorãre cuni ti masirã yirãji masa.

Timoteore Pablo ĩ rotire gaye

10 Ĩna robo bajigu meje ña Timoteo muáma. Masare yu riasorise gaye queno masia mu. “Ito bajiro ñasotigu ñami Pablo”, yure yi masia mu. “Jesucristore tuorũnugũ ñari ĩ ãmorise riti yi ãmoami Pablo”, yi masigũja mu yure. “Masare usirioro yigu meje, ĩnare ti maigũ ñami Pablo”, yure yigũja mu. “Tuoĩa bujatobitibojaguti Dios oca masare riaso jidicãbisĩ Pablo”, yure yi masigũja mu. 11 Cristo oca yu riasojare masa ĩna yure usirioro yi codeja ticu mu. Yu tuoĩa bujatobitija ticu mu. Antioquía, Iconio ito yicõri Listra wame cutiri cutoju cuni yure rẽtare ñarocõti masigũja mu. Iti cutoriju yu tuoĩa bujatobitiroca masa ĩna yure yire masigũja mu. Ito bajiro ĩna yibojarocati mani Ujũ yure codeñi ĩ. 12 No Jesucristore tuorũnurã queno yi ãmorãre usirioro yi coderã yirãji gãjerã. 13 Ñeñaro yirã ito yicõri ruo jairã cuni bũto busa ñeñaro yi warã yirãji. Ruore oca gotisotirã yirãji. Gãjerã cuni ito bajiroti ruorã yirãji ĩna ruorã ñajare.

14 Ĩna bajiro yibesa muáma. Dios oca mu riasotire tuorũnu jidicãbesa. “Yure riasogoana oca riojo ñasarise riasocã ĩna”, yi masigũja mu. 15 Dios oca tutire macuacã ñagũju riasotisuoyija mu. Dios oca riasotigu ñari, “No Jesucristore tuorũnugũti, ĩre masogũ yiguĩji Dios”, yi masigũja mu. 16 Dios oca tuti ucagoana ĩna tuoĩa rujeore meje ucayijarã ĩna. Ĩna tuoĩarisejũ Dios ĩ gotire riti ucayijarã. Ĩ oca tuti ña mani riasotiroti. Itire

riasoticõri oca riojo ñasarise masia mani. Itire riasoticõri, “Ñeñaro yigu ña yu cuni”, yi masia mani. “Yu ñeñaro yirise jidicãcõri, queno ñagũ yiguja yu”, yi masia mani. Ĩ ocare riasoticõri Dios ĩ ãmorise quenarise moa masia mani. 17 “Ado bajiro Diore mani moa ĩsija quena”, mani yi masire ãmoami Dios. Gãjerãre quenarise yirona mani ña yucãre ãmoami Dios. Ito bajiri ĩ ãmorise mani yi masitoni ĩ oca tuti manire cũñi ĩ.

Timoteore Pablo rotisusare gaye

4 Tuoya Timoteo mu. Yu mure rotirise tuoami Dios. Cristo masa jeyarore ti beserocu cuni yu mure rotirise tuoami. Jesucristo ĩ tudi ejari rumu catirãre, godanare cuni ti besegu yiguĩji. Ñeñaro yigoana tuoĩa bujatomena yirãji ĩna. Jesucristore tuorũnurãma ĩ rotirojų ĩ rãca ñatĩñarã yirãji mani. Itire masigũja mu. Ito bajiri ado bajiro mure rotia yu. 2 Dios oca masare riaso ñasotiya. Masa ĩna tuo ãmoja, ĩna tuo ãmobeja cuni oca ñasarise riaso jidicãbesa. “Ñeñaro yirã ña gua”, masa ĩna yi masitoni ĩnare riasoya. Ĩna ñeñaro yirise jidicã ãmomenare goti quenoña. Dios oca masare riasocõri ĩna oca sẽoroca yiya. Coji Dios ocare ĩna tuo masibitibojarocati ĩnare junisinibesa mu. Usiriobicuti ĩnare Dios oca riasosotiya. 3 Oca riojo ñasarisere ti tecõri itire masa ĩna tuo ãmobiti rumu ejaro yiroja co rumu. Ĩna ñeñaro yi ãmorise riti yirã yirãji ĩna. Ito bajiri ĩna tuo ãmorise riasorãre riti ãmarã yirãji ĩna. Oca riojo ñasarise riasorãjuare tuo ãmomenaji ĩna. 4 Oca riojo ñasarisere jidicãrã yirãji ĩna. Masa ĩna ruo gotirisereama tuorũnurã yirãji ĩna. 5 Muáma ĩna bajiro yibeja mu. Queno tuoĩarise jidicãbesa mu. Tuoĩa bujatobitibojagu ñemecutiya mu. Cristo oca tuoĩamenare riaso ucuya mu. Mu moaroti Dios ĩ cũre ñaro bajiroti yiya.

6 Yure ĩna sĩaroti rumu jabeto ruya. Jesucristo oca masare yu riasojare yure sĩarã yirãji ĩna. Ito bajiri yoari mejeti Dios tu wacu yiguja yu. 7 “Ĩna ñeñaro yirise jidicãjaro”, yirocu Cristo oca masare riaso josacu yu. Jeyaro moare yure Dios ĩ cũre ito bajiroti jeoa yu. Diore tuorũnu jidicãbiticu yu. 8 Ito bajiri ĩre yu tuorũnu jidicãbitire waja yure queno yigu yiguĩji Dios. Queno yigoana ĩna jesari bedo bujagu yiguja yu cuni. Masare ĩ ti beseri rumu yure waja yigu yiguĩji ĩ. Masa ĩna yigoado bajiroti ĩnare ti besegu yiguĩji ĩ. Yure riti meje waja yigu yiguĩji ĩ. No Jesucristore tuo maicõri ĩ tudi ejari rumu bocatirãre cuni queno waja yigu yiguĩji ĩ.

Timoteore Pablo ĩ ti ãmore gaye

9 Tuoya Timoteo mu. Yoari mejeti yure tigu waya. Sejabesa mu. 10 Yu rãca ñabojagu yure jidicãquĩ Demas wame cutigu. Dios gaye rẽtoro adi sita gayejuare ãmoquĩ ĩ. Ito bajiri yure jidicãcõri Tesalónica wame cutiri cutoju waquĩ ĩ. Galacia sita gãnare Dios oca riasogu waquĩ Crescenteama. Ito yicõri Dalmacia sita gãnare riasogu waquĩ Tito cuni. 11 Lucas sĩgũti ñami yu rãca. Ito bajiri Marcosre ãmacõri ĩre ãmi waya. Yu moarise yure ejabua masiguĩji ĩ. 12 Tíquico wame cutigure Efeso cutoju cõacu yu. 13 Wadigu joe sãñado yu yaro ãmi wadiba. Troas gagu Carpo wame cutigu ya wiju cũcu yu. Ãmi wadi ĩsiña yure. Papera tutiri cuni ãmi wadiba. Yu ya papera tunare mu ãmi wadisacõre ãmoa yu.

14 Alejandro come moari masu jaje ñeñaro yiquĩ yure. Yure ĩ ñeñaro yiadocõti ĩre waja senigũ yiguĩji mani Uju. 15 Roya ĩre, mure cuni ñeñaro yigu yiguĩji gajea. Oca ñasarise mani riasorisere buto ti teami ĩ.

16 Oca quenori masa tiro riojo, “Ñe
seti ma yure”, yu yi ejasuocati rumu
sĩgũ yure busi ejabuagu maniquĩ.
Yu rãca ñabojarã yure jidicãcã. Ito
bajiro yure ĩna ñeñaro yibojarocati,
“Ĩnare waja senibitijaro Dios”, yi
tuoĩa yu. 17 Yu baba mesama ĩna yure
jidicãbojarocati mani Ujuama yure
jidicãbisĩ. Yu oca sẽoroca yiñi. Ito bajiro
yure ĩ yijare judio masa meje ñarãre
oca riojo ñasarise goti rẽtobu jeocu yu.
Yure ĩna sĩa ãmobojarocati camotañi
Dios. 18 Ũmacũju Dios ĩ rotiroju yu ejare
ãmoami ĩ. Ito bajiri ñeñarise yu yibe
yirocu yure ejabuagu yiguĩji ĩ. Ito yicõri
yure masa ñeñaro yi ãmobojarocati yure
codegu yiguĩji ĩ. Ĩre rũcubuotĩñaruja
manire, “Rẽtoro masigũ ñami”, yirã. Ito
bajiro riti ñatĩñajaro.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

19 Quenajaro Aquila ĩ manojo Priscila
cuni. Quenajaro Onesíforo ñarã cuni.
20 Mani yagu Erasto Corinto cutoju
tujacoami. Mileto wame cutiri cutoju
mani yagu Trófimore cũcu yu, ĩ cõja
ticõri. 21 “Juebucu riojua busa ĩ tu
ejacuja”, yirocu ejori busa waya.
Eubulo, Pudente, Lino ito yicõri Claudia
cuni, “Quenajaro”, yi ñucama mure. Ado
gãna mani ñarã Jesucristore tuorũnurã
cuni, “Quenajaro”, yi ñucama.

22 Mu rãca ñatĩñajaro Jesucristo. Mu
ya usiju oca sẽoroca yijaro ĩ. Mu rãca
ñarã ñarocõreti queno yijaro Dios. Itocõ
ña.

La carta de San Pablo a

Tito

Titore Pablo ĩ papera cõare gaye

1 Ñati Tito mu. Yu ña Pablo. Adi mure papera cõa yu. Diore moa ĩsiri masu ña yu. Ito yicõri Jesucristo oca riaso ucutoni ĩ cũru ña yu. Ito bajiri Dios ñarã ĩ beseanare riasogu ya yu, Jesure buto busa tuorũnu wajaro, yirocu. “Iti ña oca riojo ñasarise”, mani yi tuo rũcubuorise masare yu riasotoni yure cũñi Dios. [2] Ito bajiri “Diore mani tuorũnuja, catitĩñarã yirãji mani”, masa ĩna yi tuoĩa wanu yutoni ĩnare Dios oca riasoa yu. Jane mejeju adi macãrucũro ĩ rujeoroto riojua ado bajiro yicãyiju Dios: “No yure tuorũnurãti catitĩñarã yirãji”, yicãyiju Dios, socabicu ñari. [3] Adi rumuri ĩja ĩ oca masare ĩna masiroca yi ãmoguĩji Dios. Ito bajiri ĩ oca masare riaso ucu rotiñi Dios yure. Ĩti ñami jeame ũjuroju mani wabore ñaroca manire masoru. [4] Tuoya Tito mu. “Yu macu robo bajigu ñami”, yi tuoĩa yu mure. “Yu riasocatina suoriti Jesure tuorũnuami Tito”, yi ticu yu mure. Ito bajiri, “macu”, ya yu mure, adi papera cõagũ. Sĩgũre bajiro tuoĩarã ña mani ĩja. Mani Jacu Diore, ito yicõri Jesucristo manire masorure cuni senia yu, mure ĩna queno yitoni. Ñe oca manoti mu ya usiju queno wanu quenaroca ĩna yire ãmoa yu. Ito bajiroti ĩnare senisotia yu mure yiari.

Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarãre Tito ĩ besere gaye

[5] Iti rumuju Creta wame cutiri yogaju mure cũcu yu. “Adoju yu riasobore Jesure tuorũnurãre yure riaso ĩsima”, yicõri ware goticu yu mure. Yu waroto riojua ado bajiro gaje mure roticu yu: “Co cuto ruyabeto Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarona bucurãre beseya mu”, yi roticu yu mure. [6] Ito bajiri, “Ãni ñagũ yiguĩji ĩnare ũmatã ñagũ”, mu yi bese masitoni adi mure gotia yu. Sĩgũ mu besegure ado bajiro ĩ ñaja quena: Ñe seti macu ĩ ñaja quena. Manojo cuticõri gãjerã romiare ajebicu ĩ ñaja quena. Ĩ rĩa cuni Jesure tuorũnurã ĩna ñaja quena. Jesure tuorũnurã ñari, ñeñaro yimenati, ĩna jacusabatiare queno cudirã yirãji ĩ rĩa. Ito bajiro bajigu ĩ ñaja quena, Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarocu mu besegu. [7] Jesure tuorũnurãre ũmatã ñagũ Diore moa ĩsigũ, ñe seti macu ĩ ñaja quena. “Gãjerã rẽtoro masigũ ña yu”, yi tuoĩagũ meje ĩ ñaja quena. Gãjerãre ejori tuo junisinigũ meje ĩ ñaja quena. Idire cuni queagu meje ĩ ñaja quena. Gãjerã rãca ĩ gãmeri jagu meje ĩ ñaja quena. Niyerure tuoĩa ãmosabicu ĩ ñaja quena. [8] Ado bajirojua bajigu ñaguĩji mu besegu: Wa ucurã ejarãre wanu quenaro ĩ boca ãmija quena. Quenarise tuoĩagũ ñari, quenarise riti ĩ yi ñaja quena. Queno tuoĩagũ ñari, ñeñaro yire ñemecutigu ĩ ñaja quena. Gãjerãre queno yigu ĩ ñaja quena. Diore queno tuorũnugũ ĩ ñaja quena. Ñeñarise yi ãmobicu ñari, ñeñaro yire ñemecutigu yiguĩji ĩ. [9] Dios oca riojo ñasarise yu riasocatire tuorũnu jidicãbicu ĩ ñaja quena. Ito bajigu ñari gãjerãre riasocõri ĩna oca sẽoroca yigu yiguĩji ĩ. Ito yicõri gãjerã Dios oca tuo terã ñabojarãti ĩ queno gotija tuocõri, “Wisa mani. Diore mani tuorũnuja quena”, yi tuoĩarã yirãji ĩna cuni.

[10] “Jãjarã ñarãji mua tu ricati riti tuoĩacõri mure cudi ãmomena”, yi tuoĩa yu. Rocati busicõri gãjerãre ruorãji ĩna. “Judio masa bucurã rotire mani cudija, manire masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩarã ñama buto busa masare ruorã. [11] Ito bajiro ruore oca riasocõri, jãjarã co wi gãna ñabojarãti ĩna gãmeri tudiroca yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija quenabea. “Waja bujarãji mani”, yi tuoĩacõri

masare riasorãji ĩna. Rʉore oca riasorãji ĩna. Ito bajiri ĩna bʉsirisere mʉ bʉsi camotare ãmoa yʉ.

12 “Ñeñaro yama ĩna”, yʉ yiado bajiroti, yi gotiyijʉ Creta wame cʉtiri yoga gagʉ cʉni. Ĩna rʉ̃cʉbʉogʉ ñayijʉ ĩ. Ĩ ñarãre bʉsigʉ ado bajiro yiyijʉ ĩ: “Mani Creta gãna jãjarã ña soca jairã, ito yicõri rocati ñeñaro yirã. Mani wato jãjarã ñama moamenati rocati jairo barã”, yi gotiyijʉ Creta wame cʉtiri yoga gagʉ, ĩ ñarãre. 13 Riti gotiñi ĩ itire. Ito bajiri mʉ tʉ gãna ricati riti tʉoĩarãre oca sẽoro goti quenoña, itire ĩna jidicãtoni. Ito bajiro mʉ yija tʉocõri, queno Dios ocare tʉorʉ̃nʉrã yirãji ĩna. 14 Judio masa ĩna tʉoĩa rujeoyorere mʉ tʉ gãna ĩna tʉorʉ̃nʉbititoni, ĩnare oca sẽoro goti quenoña mʉ. Ito yicõri Jesure tʉorʉ̃nʉmena ĩna rotirisere mʉ tʉ gãna ĩna tʉorʉ̃nʉbititoni, ĩnare oca sẽoro bʉsiya mʉ.

15 Mʉ tʉ yʉ ñaja, ricati riti tʉoĩarãre ado bajiro gotiborʉja yʉ: No quenarise riti yigʉ quenarise riti tʉoĩagʉ̃ yiguĩji ĩ. No Diore tʉorʉ̃nʉbicʉ ñeñarise riti yigʉama quenarise ĩ tibojaja cʉni ñeñarise riti tʉoĩagʉ̃ yiguĩji ĩ. Ñeñarise riti tʉoĩagʉ̃, ito bajiro riti ñeñarise tʉoĩagʉ̃ yiguĩji ĩ. 16 “Diore masirã ña gʉa”, yibojarãti, gãjerãre ti terãji ĩna. Diore cʉdimenaji ĩna. Ito bajirã ñari disejʉa quenarise yimenaji ĩna. Ito bajiro ĩna bajija ticõri, “Diore masirã meje ñama ĩna”, yi ti masia mani.

Oca riojo ñasarise gaye

2 Tʉoya Tito mʉ. Dios yere queno riasoticõri riojo ĩnare riasoya mʉ, queno yijaro ĩna yirocʉ. 2 Ado bajiro ʉ̃mʉa bʉcʉrãre mʉ gotire ãmoa yʉ: Idire idi mecʉbesa mʉa. Gãjerã ĩna rʉ̃cʉbʉorã ñaña mʉa. Queno tʉoĩacõri ñeñarisere ñemecʉtiya mʉa. Dios oca riti tʉorʉ̃nʉrã ñaña mʉa. Gãjerãre ti maicõri ejabʉarã ñaña mʉa. Dios ocare riasoticõri itire jidicãmena ñaña mʉa, yi mʉ gotire ãmoa yʉ ʉ̃mʉa bʉcʉrãre. 3 Romia bʉcʉrãre cʉni ado bajiro mʉ gotire ãmoa yʉ: Diore tʉorʉ̃nʉrã ñari, queno yirã ñaña mʉa. Gãjerãre bʉsitubesa. Idire rĩarise idi mecʉbesa. Quenarise gãjerãre riasoya. 4 Ito bajiro yirã riti ado bajiro mame manʉjʉ cʉtirã romiare mʉa riasoja quena: Mʉa manʉjʉsabatiare queno maiña mʉa, mʉa rĩare ito bajiroti. 5 Queno tʉoĩacõri, ñeñarisere ñemecʉtiya mʉa. Quenarise riti tʉoĩacõri, ʉ̃mʉa rãca ajebesa. Mʉa rãca gãnare queno tirʉ̃nʉña. Masa jeyarore queno yiya. Mʉa manʉjʉsabatiare tʉo rʉ̃cʉbʉoya. Ito bajiro yiba mʉa, Dios ocare gãjerã ñeñaro bʉsibe yirona. Ito bajiroti mʉa rĩa romiare riasoya mʉa, mʉ yi gotire ãmoa yʉ romia bʉcʉrãre.

6 Mamarã ʉ̃mʉare cʉni ado bajiro mʉ gotire ãmoa yʉ: Queno tʉoĩacõri, ñeñarisere ñemecʉtiya mʉa, yi gotiya mʉ ĩnare cʉni. 7 Mʉream̃a ado bajiro gotia yʉ: Quenarise riti yisotiya. Ito bajiro mʉ yija ticõri, “Ĩre bajiro yirʉja mani cʉni”, yirã yirãji mʉ tʉ gãna. Gaje tʉoĩa wanʉbicʉti Dios oca riojo gotiya mʉ. Rʉ̃cʉbʉore rãca ĩnare mʉ riasoja quena. 8 Yʉ mʉre riasocato bajiroti ĩnare gotiya. Ito bajiro riojo Dios oca mʉ gotija tʉocõri, bojorã yirãji mʉ wajana. Ito bajiri, “Socagʉ ñami”, yi masimenaji ĩna mʉre. Ito yicõri mʉre bʉsitu masimena yirãji ĩna.

9 Jesure tʉorʉ̃nʉrã gãjerãre moa ĩsirãre ado bajiro mʉ gotire ãmoa yʉ: Mʉa ʉjarãre queno cʉdisotiya. “Dise rʉyabeto mani moa ĩsirise ticõri wanʉ quenajaro”, yi tʉoĩarã moa ĩsija quena. Mʉa ʉjarãre tudibesa. 10 Mʉa ʉjarã yere ãmi rudibesa. Ito bajiro mʉa yija mʉare queno tʉoĩa wanʉrã yirãji ĩna. Mʉa ʉjarãre rʉ̃cʉbʉocõri queno ĩnare cʉdisotiya mʉa. Mʉare queno masicõri, “Dios oca queno tʉorʉ̃nʉrã

ñama ĩna", yirã yirãji ĩna mʉare. Ito bajiri Dios jeame ʉ̃jʉrojʉ mani wabore ñaroca manire masorʉ ĩ gayere queno rʉ̃cʉbʉorã yirãji mʉa ʉjarã cʉni, yi gotiya mʉ tʉ gãna gãjerãre moa ĩsiri masare.

11 Jeame ʉ̃jʉrojʉ mani wabe yirocʉ ĩ oca mani masiroca yiñi Dios. Ito bajiro ĩ yijare, "Masa jeyarore ti maigʉ̃ ñari manire maso ãmoguĩji Dios", yi tʉoĩa mani. 12 Itire masicõri ado bajiro yirʉja manire: Ñeñarisere ñarocõti mani jidicãja quena. Adi sita gãna ñeñaro ĩna yiado bajiro yibitirʉja manire. Ado bajirojʉa mani yija quena: Queno tʉoĩacõri, ñeñarisere ñemecʉtirʉja manire. Gãjerãre queno yirʉja manire. Ito yicõri Dios ñarã ñari ĩ yiro bajiroti cʉdirã yirãji mani. 13 Co rʉmʉ mani Ʉjʉ Jesucristo tʉdi ejagʉ yiguĩji. Ĩ goticato bajiroti tʉdi ejagʉ yiguĩji. Ito bajiri ĩ tʉdi ejaroti rʉmʉ tʉoĩa wanʉ yurã, quenarise riti yi ñarʉja manire. Ĩ tʉdi ejaroti rʉmʉ, "Ĩti ñami Dios mani rʉ̃cʉbʉogʉ, ito yicõri manire masorʉ", yi wanʉrã yirãji mani. 14 Manire yiari goda ĩsiñi Jesucristo. Ñeñarisere mani ñemecʉti masitoni, ito yicõri quenarise mani yi masitoni, manire yiari ito bajiro godañi ĩ. Ito bajiro yicõri mani ñeñaro yirisere coe jeoñi ĩ. Ĩ ñarã mani ñatoni, ito yicõri quenarisejʉa mani yi ãmotoni, manire yiari ito bajiro godañi Cristo.

15 Ito bajiro mʉre yʉ gotirisere queno masare riasosotiya mʉ. Dios ocare queno cʉdijaro ĩna yirocʉ, oca sẽoro gotisotiya. "Dios ĩ cũrʉ ña yʉ", yicõri, "Ado bajiro ñeñaro ya mʉa", yi goti quenoña ĩnare. Ito bajiro gotiya ĩnare, "Ĩ riasobojarise ñasarise meje ña", mʉre ĩna yi tʉoĩame yirocʉ.

Jesure tʉorʉ̃nʉrãre ado bajiro yi ñarʉja, Pablo ĩ yire gaye

3 Mʉ tʉ gãna Jesure tʉorʉ̃nʉrãre ado bajiro tʉdi mʉcana goti quenoña, ĩna ãcabojabititoni: Mʉa ʉjarã ñarocõreti, gobierno masare cʉni queno ĩnare tʉo rʉ̃cʉbʉoya. Ĩna rotirise masicõri queno cʉdiya mʉa. "Disejʉa rʉyabeto quenarise yiana mani", yirona ña yucãña mʉa. 2 Gãjerãre ñeñaro bʉsitubesa. Gãjerãre tʉo junisinibesa, mʉa oca josabe yirona. "Gãmeri tudi ãmobea gʉa", yirã, ado bajirojʉa mʉa yija quena: Gãjerãre corocõ ti maicõri queno yiya. Mʉare ñeñaro ĩna yibojaja cʉni mʉajʉama queno ĩnare yiba, yi gotiya Tito mʉ, mʉ tʉ gãna Jesure tʉorʉ̃nʉrãre.

3 Jesure mani masiroto riojʉa, ñeñaro yirã bajiroti ñabojacʉ mani cʉni maji. Tite. Tʉoĩa masimena ñabojacʉ mani maji. Diore cʉdimena ñabojacʉ mani. Ito bajiro bajirã ñari socarãre tʉorʉ̃nʉbojacʉ mani. Ñeñarise riti yi ãmosotibojacʉ mani maji. Ito bajiro yirã riti, "¿Ñe ñeñarise yirãti mani?" yi tʉoĩacʉ mani. Gãjerã ĩna rʉcorise ticõri ʉocʉ mani. Gãjerãre ti tecʉ mani. Ito yicõri manimasi cʉni gãmeri ti terã ñabojacʉ mani maji. 4–6 Ito bajirã mani ñabojarocati Dioama quenarise manire yi ĩsiñi, manire ti maicõri. Ito bajiro quenarise manire yi ĩsigʉ̃ ñari, mani Jesure tʉorʉ̃nʉrã jeame ʉ̃jʉrojʉ mani wabore ñaroca manire masoñi ĩ. Ĩre mani tʉorʉ̃nʉjare jeame ʉ̃jʉrojʉ mani wabore ñaroca manire masoñi Dios. Quenarise mani yirã meje ñabojarocati manire masoñi ĩ. Ĩjʉama masare ti maigʉ̃ ñari, Jesure mani tʉorʉ̃nʉjare manire masoñi ĩ. Manire queno yigʉ, Espíritu Santo manire queo sãñi Dios. Jesuna sʉoriti ito bajiro Espíritu Santo manire queo sãñi Dios. 7 Ito bajiroti manire ti maicõri mani Jesure tʉorʉ̃nʉrãre jeame ʉ̃jʉrojʉ mani wabore ñaroca manire masoñi ĩ. Ito bajiro manire ĩ yicãre ñajare, manire ticõri, "Ñe seti mana ñama ĩna", yi tigʉ yiguĩji ĩ manire. Ito bajiro manire ĩ yicãre

ñajare, mani godaja bero wanʉ quena ñarã yirãji mani. “Ĩ robo catitĩñarã yirãji mani”, yi tʉoĩa wanʉ yua mani.

8 Iti mʉre yʉ gotirise riojo gotia Tito yʉ mʉre. Ito bajiri ito gãna Diore tʉorũnʉrã adi ocare ĩnare mʉ cʉdi rotire ãmoa yʉ. Quenarise ña adi oca. Itire tʉorũnʉcõri, quenarise yi ãmorã yirãji ĩna. Iti oca mʉa cʉdija, quena ñaro yiroja mʉare. Ejabʉatĩñarise ña iti oca. 9 Rocati masa ĩna tʉoĩa bʉsirisere coca tʉoĩa bʉsibitirʉja manire. “Ado bajiro wame cʉtiyijarã bʉcʉrã masa, ito yicõri ado bajiro yisotiyijarã ĩna”, yi tʉoĩa bʉsibitirʉja manire. “Ado bajiro rotiyoyijʉ Moisés ñayorʉ”, yi tʉoĩa gãmeri bʉsibitirʉja manire. Ito bajiro mani tʉoĩa bʉsibojaja, oca ñasarise meje ña iti. Itioni mani tʉoĩa bʉsibojaja, quenabetoja manire.

10 Sĩgʉ̃ Jesure tʉorũnʉrãre ricati ĩna tʉoĩa batoroca yigʉre oca sẽoro, “Yibesa”, yiya ĩre. Jʉaji mʉ gotibojaja bero, ĩ cʉdibeja, ĩre bucõama. 11 Ito bajiro mʉ gotiroca cʉdibicʉre, “Ñeñaro yigʉ ñami”, yi masigʉ̃ yigʉja mʉ ĩre. Ito yicõri ĩmasiti, “Ñeñaro yigʉ ña yʉ”, yi tʉoĩa masigʉ̃ yiguĩji ĩ cʉni. Ito bajiri ĩre waja senigʉ̃ yiguĩji Dios.

Titore Pablo ĩ goti ñucare gaye

12 Nicópolis wame cʉtiri cʉtojʉ juebʉcʉ rẽtare tʉoĩa yʉ. Sĩgʉ̃ mʉre ãmirocʉ Artemasre cõagʉ̃ yigʉja, yʉ yija, Tíquicojʉare cõagʉ̃ yigʉja gajea. Mʉ tʉ ĩ ejaja cojiti ĩ rãca wadiba. Nicópolisjʉ canamʉorã yirãji mani. 13 Apolosre ito yicõri masare oca quenori masʉ Zenasre mʉ masirocõ ĩnare ejabʉaba. Ĩna rẽta wa masitoni ĩnare rʉyarise ejabʉaba. 14 Mʉ tʉ ñarã Jesure tʉorũnʉrã gãjerãre ĩna ejabʉare ãmoa yʉ. Ito yicõri gãjerã ĩna bojoro bʉjaja ticõri, ĩnare ejabʉaja quena. Gãjerãre mani ejabʉaja, iti ña queno ñare gaye.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

15 Yʉ rãca gãna ñarocõti, “Quenajaro”, yi ñucama mʉre. Mʉ tʉ ñarã Jesure tʉorũnʉcõri gʉare tʉo mairãre, “Quenajaro”, ya yʉ. Mʉacõreti Dios ĩ queno yitoni mʉare yiari seni ĩsisotia yʉ. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a

Filemón

Filemónre Pablo ĩ papera cõare gaye

1 Ñati gua baba Filemón mu. Mu ña gua queno maigũ, ito yicõri mu ña gua robo bajiro Diore moa ĩsigũ. Yu Pablo, mani yagu Timoteo rãca adi papera mure cõa gua. Manire bajiro Jesucristore tuorũnugũ ñari mani yagu ñami Timoteo. Masare Jesucristo oca yu riasojare ado tubiara wiju ña yu. 2 "Cristore rũcubuorona mu ya wi minijua ñarã, quenajaro", ya yu. "Mani yago Apia, quenajaro. Arquipo cuni quenajaro", ya yu. Mani bajiroti Diore queno moa ĩsisotigu ñami ĩ cuni. 3 Mure yiari mani Jacu Diore, mani Uju Jesucristore cuni seni ĩsisotia yu. "Filemónre queno yiya, ito yicõri ĩ ya usiju ñe oca mano ĩ ñaroca yiya", ya yu Diore. Ito bajiroti ya yu Jesucristore cuni, mure yiari.

Jesucristore queno tuorũnugũ Filemón ĩ ñare gaye

4 Yu baba Filemón mure yiari Diore seni ĩsisotia yu. Co rumu ruyabeto Diore busisotia yu. Ĩre busiguju, "Filemónre queno yiñi Dios", yi tuoĩa bujacõri, "Queno ya Dios mu", yisotia yu ĩre. 5 "Mani Uju Jesucristore queno tuorũnugũ ñami Filemón. Dios ñarãre buto tuo maigũ ñami ĩ", yama masa mure. Ito bajiro ĩna yija tuocõri, wanua yu. Ito bajiri, "Queno ya Dios mu", ya yu. 6 "Jesucristore mani tuorũnuja quena", yi masare mu riaso masitoni, mure yiari Diore senisotia yu. Ito yicõri, "Cristore mani tuorũnuja, ĩ ñarãre ĩ queno yiado bajiroti manire cuni queno yigu yiguĩji", mu riasoana ĩna yi masitoni Diore senia yu. 7 Dios ñarãre buto ti maigũ mu ñajare, yu ya usiju oca sẽocõri wanusacoa yu. Dios ñarã jeyaro mu queno yirise tuoĩacõri ĩna ya usiju oca sẽoama ĩna cuni. Itire tuocõri buto wanua yu mure.

Onésimore yiari Pablo ĩ busi ejabuare gaye

8 Ito bajigu mu ñajare yure mu queno yitoni mure senigũ ya yu. Cristo ĩ cũru ña yu. Ito bajiri mure yu roti ãmoja mure roti masia yu. Mure roti masigũ ñabojaguti buto mure roti ãmobea yu. 9 Mure tuo maicõri mure senia yu, yure mu queno yitoni. Bucugu ña yu ĩja. Ito yicõri masare Jesucristo oca yu riasojare ado tubiara wiju ña yu. 10 Ado bajiro mure senia yu. Queno tuoya Filemón mu. Onésimo mu moa ĩsiri masu ñabojarure tudi mu ãmire ãmoa yu mucana. Adoju tubiara wi ñagũre Dios oca goticu yu ĩre. Dios oca tuorũnucõri Jesucristore boca ãmiquĩ ĩ ya usiju. Ito bajiri yu macu bajiro bajigu ñami ĩ ĩja.

11 Iti rumuju mure moa ĩsiri masu ñabojaguti mure queno moa ĩsibisĩ ĩ. Adi rumuriama mani jũarãre queno ejabuagu yiguĩji ĩ. 12 Mu tu ĩre tudi wa rotia yu. Ĩ ñami buto yu maigũ. Mu tu ĩ waja bero, ĩre tuoĩagũ yigu ja yu. Yure mu boca ãmiro bajiroti ĩre boca ãmiña mu. 13 Masare Dios oca riasocõri tubiara wiju tuoĩa bujatobea yu. Yure Onésimo ĩ ejabuatoni ado yu tu ĩ tujare ãmoboja yu. Mu tu ĩre yu cõabeja adoju yure ejabuaboguĩji. Sõju ñacõri yure ejabua masibea mu. Onésimore mu tu yu cõabeja ĩjua yure ejabuaboguĩji. 14 Ito bajibojarocati, "Quena ña. Mu tu ĩ tujare ãmoa yu cuni", mu yiroto riojua, "Adoju tujaya Onésimo mu", yi masibea yu. Ito bajiri ĩre ãmogũ ñabojaguti, mu tu ĩre tudi wa rotia yu. Mu tu ĩ tudi ejaroca, "Pablore ejabuatẽña", mu yi tuoĩaja, quena ñaro yiroja yure.

15 Iti rumuju Onésimo mure ĩ rudire
ñabojarocati, quenarise rẽtacu. Tite mu.
Ado bajiro bajia: Adocãta Jesucristore
tuorũnugũ ñari tudi mure rudibiquĩji.
Mure ejabuatĩñagũ yiguĩji ĩ. 16 "Yure
moa ĩsigoru ñami ĩ", yi tuoĩabesa mu
Onésimore ĩja. "Yu ocabaji robo bajiro
bajiami ĩ", mu yi tuoĩaja quena. Ĩre buto
maia yu. Mure moa ĩsigoru ñabojaguti
Jesucristore ĩ tuorũnujare sĩgũ rĩa robo
bajirã ña mua ĩja. Ito bajiri buto busa
ĩre mu maija quena.

17 Ĩre mu tudi boca ãmire ãmoa yu.
"Yu baba ñami Pablo", mu yi tuoĩaja,
yure mu boca ãmiro bajiroti ĩre boca
ãmiña. 18 Iti rumu mure ñeñaro ĩ yija,
ito yicõri mure ĩ waja ruyurioja cuni,
yujuare waja seniña. 19 Yumasiti adi
uca yu. "Yu Pablo, mure waja yicuja
yu", ya yu. Yu ña, "Jesucristore mu
tuorũnuja, mure masogũ yiguĩji Dios",
mure yi gotigoru. Mure Dios oca riasoru
ñari, yure cuni waja ruyurioa mu. "Itire
ãcabojabesa mu", yi josabea yu mure.
20 Jesucristore tuorũnurã ñari sĩgũ rĩa
robo bajirã ña mani. Ĩre mu tuorũnujare
yu ocabaji robo bajigu ña mu. Mu cuni
Cristore cudi ãmogũ ñari yure queno
yiya mu. Wanure rãca Onésimore boca
ãmiña. Ito bajiro mu yija tuocõri, yu ya
usiju oca sẽo wanugũ yiguja yu.

21 "Yu seniro bajiroti cudigu yiguĩji
Filemón", yi tuoĩacõri adi papera
mure cõa yu. "Yu seniro rẽto busaro
yure queno yigu yiguĩji Filemón", yi
tuoĩa masia yu mure. 22 Mu tu warocu
tuoĩasotia yu. Yure yiari Diore mu
senija mu tu ejagu yiguja yu. Ito bajiri
yu caniroti sõa queno yuya.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

23 Mani yagu Epafras cuni ado tubiara
wiju ñami. Masare Jesucristo oca ĩ
riasore waja tubia ecoru ñami ĩ cuni.
"Quenajaro", yami mure. 24 Yu rãca
masare riasorã adocõ jãjarã ñama,
Marcos, Aristarco, Demas, ito yicõri
Lucas. "Quenajaro", yama ĩna cuni.

25 Mure yiari mani Uju Jesucristore
seni ĩsisotia yu, mure ĩ queno yitoni.
Itocõ ña.

La carta a los

Hebreos

Ĩ Macuna suoriti ĩ oca cõayiju Dios, yire gaye

1 Jane mejeju mani jacusabatiare ĩ oca goti ĩsiri masana suoriti coji meje oca cõayiju Dios. Jeyaro ĩ ãmoro bajiro ĩ oca goti ĩsiri masana suoriti ĩ oca cõayiju Dios masare. 2 Ito bero canu busati ĩ Macuna suoriti ĩ oca manire cõayiju Dios. Ũmacũjuga tuti, jacajuga tuti cuni meniyiju Dios. Ito yicõri ĩ Macuna suoriti jeyaro adi sita gaye rujeoyiju Dios. Jeyaro dise ruyabeto ĩ rucotoni cũyiju Dios ĩ Macure. 3 Ũmacañi ĩ busuja ticõri, "Ito bajigu ñaguĩji ũmacañi", yirãji mani. Iti bajiroti, Dios Macu ñasagure mani tija, "Ito bajiguti ñaguĩji Dios cuni", yirãji mani. Ĩ Jacu robo bajiguti ñami Jesús. Ĩ oca buto masire gaye ña. Ito bajiri ĩ ocana suoriti adi macãrucũro gaye jeyaro ña jedia ĩja. Ĩti mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiyiju. Ito bajiro ĩ yija bero, ũmacũju muja wacõri Dios ya riojocaduja rũcubuoraju rujiyiju ĩ.

Ángel mesa rẽtoro ñasagu ñami Dios Macu, yire gaye

4 Dios rãca rotigu ñari, ángel mesa rẽtoro ñasagu ñami Dios Macu. Ángel mesa rẽto busaro ĩ ñatoni ĩ Macure cũyiju Dios. Ito yicõri ĩna wame rẽto busaro wame ñasarise ĩ Macure wõyiju Dios. 5 Ito bajiri ĩ Macure riti ado bajiro gotiyiju Dios:

> Yu Macu ña mu. Adi rumu masa ĩna tuoro riojo, "Ãni yu Macu mua Uju ñami", yigu yiguja yu, yiyiju Dios ĩ Macure.

Ángel mesareama, "Ito bajiro bajirã yirãji mua", yibisiju Dios. Ĩ Macure riti tuoĩagũ mucana ado bajiro gotiyiju Dios:

> Ĩ Jacu ñagũ yiguja yu. Ito yicõri yu Macu ñagũ yiguĩji ĩ, yi gotiyiju Dios, ĩ Macure tuoĩagũ. Ángel mesareama ito bajiro yibisiju Dios.

6 Ĩ Macu ñasagure ĩ cõara rumu ado bajiro busiyiju Dios mucana:

> Ángel mesa ñarocõti mure rũcubuo jedicoajaro, yi gotiyiju Dios.

7 Ángel mesare tuoĩagũ ado bajiro busiyiju Dios:

> Ángel mesare yu rotija, ejori mino iti wẽaro bajiro ejori yure cudirã yirãji. Jea queno ũjurise bajiro sẽo quenaro yure moa ĩsirã yirãji ĩna, yi gotiyiju Dios, ángel mesare tuoĩagũ.

8 Ĩ Macure busigu ado bajiro yiyiju Dios:

> Dios ña mu. Masare rotitĩñagũ yiguja mu. Ĩnare mu rotija queno yigu ñari riojo rotigu yiguja mu.
>
> 9 Queno yire gayere riti queno wanua mu. Ñeñarisereama tuo te ña mu. Ito bajigu mu ñajare Uju ñasagu mure cũa yu. Mu baba mesa rẽtoro rũcubuoru mu ñaroca ya yu. Ito yicõri buto mu wanuroca ya yu, yi gotiyiju Dios ĩ Macure.

10 Gaje ado bajiro busiyiju Dios ĩ Macure:

> Yure bajiroti Uju ñasagu ña mu cuni. Cajerojuti adi sita ñarocõti rujeocu mu. Ito yicõri ũmacũju gãna jeyarore rujeocu.
>
> 11 Iti mu rujeore ñarocõti jedicoaro yiroja. Yutabuju iti bucuaro bajiro, bajiro yiroja iti ñarocõti. Ito bajibojarocati muáma ñatĩñacõgũ yiguja.
>
> 12 Yutabuju ruacũcõri gaje ĩna wasoaro bajiro iti jeyarore wasoagu yiguja mu. Muáma ñaro bajiguti ñagũ yiguja. Mureama godare gaye mano yiroja. Ito

bajiri ñatĩñacõgũ yigɯja mɯ, yi
gotiyijɯ Dios ĩ Macure.
13 Ĩ Macure riti ado bajiro gotiyijɯ Dios:
Ado yɯ ya riojocadɯja rũcubuoroju
rujiya. Mɯ wajanare mɯ roti
masiroca yigɯ yigɯja yɯ, yi
gotiyijɯ Dios ĩ Macure. Ángel
mesareama ito bajiro yibisijɯ
Dios.
14 Ĩ Macu bajiro roti masirã meje ñama
ĩna. Usire bajiro ruyumena ñama ángel
mesa. Diore moa ĩsiri masa ñama ĩna.
Ĩ masoana mani ñajare jaje quenarise
manire yigɯ yiguĩji Dios. Ito bajiri
manire ĩna ejabuatoni ángel mesare
cõayijɯ Dios.

Ñasarise ña masare Dios ĩ maso ãmorise, yire gaye

2 Ito bajiri ángel mesa rẽtoro ñasagɯ
Dios Macu ĩ ñaja, ĩ gotirise buto busa
mani tuorũnuja quena. Ĩre mani queno
tuobeja, ãcabojarã yirãji mani. Ito yicõri
Dios ĩ rotiro bajiro cudibiticõri ĩre
jidicãrã yirãji mani. 2 Jane mejejɯ Dios ĩ
rotirise Moisés ñayorure gotiyijarã ángel
mesa. Mani ñicusabatia ĩna cudiroti
ñayijɯ Dios rotirise. Ĩ ocare cudibiticõri
ñeñaro yirãreama ĩna tõbɯjaroca yiyijɯ
Dios, ĩ goticãdo bajiroti. 3 Manire ti
maicõri buto manire maso ãmoguĩji
Dios. Ito bajiri ĩ oca ñasarisere mani
tuorũnubeja, mani tõbɯjaroca yigɯ
yiguĩji Dios. “Ĩre tuorũnurãre masogũ
yiguĩji Dios”, yire oca cajerojuti goticãñi
mani Ujɯ Jesucristo. Ĩre tuogoana, “Riti
bajia iti oca”, yirona manire goticã
ĩna. Ito bajiri, “Riti bajia iti oca”, yi
tuoĩa mani cuni. 4 “Riti bajia iti oca”,
mani yitoni, jaje tiyamani ĩoyijɯ Dios
manire. Espíritu Santona suoriti jaje
quenarise mani yi masiroca yami Dios. Ĩ
ãmoro bajiro ricati riti ĩre mani moa ĩsi
masiroca yami Dios.

Dios rĩa mani ñajare, “yɯ ocabajirã”, yami Jesús manire, yire gaye

5 Ijarijɯ bajiroti gaye mɯare busigɯ ya
yɯ. Ijarijɯ gayere ángel mesare rotibisijɯ
Dios. Ado bajirojɯa yiyijɯ Dios. Ijarijɯ
masa ĩna rotirotire cũñi Dios. 6 Tite
mɯa. Dios oca tutijɯ ado bajiro ucañi
sĩgũ:
¿Dios, no yija gɯa ñasamena
ñabojarocati, gɯare ãcabojabeati
mɯ? Ito yicõri, ¿no yija ñasamena
gɯa ñabojarocati, gɯare tirũnuati
mɯ? Ñasamena gɯa ñabojarocati
gɯare buto tuoĩa mɯ.
7 Adi sita gɯa ñaroca ángel mesa bero
gãnajɯare cũyija mɯ maji. Ito
bajibojarocati ija rũcubuore gaye
ujarãre bajiro gɯare cũgũ yigɯja
mɯ.
8 Jeyaro mɯ rujeore gaye, jeyaro mɯ
rujeoanare cuni gɯa roti masiroca
yigɯ yigɯja mɯ, yi ucañi sĩgũ
Diore goti ĩsiri masu.
Ito bajiri, “Yɯ rujeore masa ĩna rotiroca
yigɯ yigɯja yɯ”, Dios ĩ yija tuocõri,
“Dise ruyabeto gɯa rotiroca yigɯ
yiguĩji Dios”, yi tuoĩa masia mani. Ito
bajibojarocati jeyaro goroama manire
cudi jedibea maji. 9 Jesure masia mani.
“Ito bajiro bajiñi Jesús”, yi tuoĩa mani.
Adi sita Jesús ĩ ñaroca maji ángel mesa
berojɯa ĩre cũñi Dios. Manire ti maicõri
ĩ Macure goda ĩsi rotiyijɯ Dios. Manire
yiari tõbɯjacõri ĩ goda ĩsire ñajare, Ujɯ
ñasagɯ ĩre cũñi Dios. Ito yicõri masa
jeyaro ĩre rũcubuotoni ĩ Macure cũñi
Dios.
10 Ito bajiro Dios ĩ yija queno yiñi.
Ĩ ãmoro bajiroti yiñi ĩ. Jeyaro Dios ĩ
menire ña. Jeyaro ĩ wanutoni ña iti ĩ
rujeore. Mani Dios ñarã ĩ rãca mani roti
ñare ãmoñi Dios. Ito bajiri ĩ tu mani eja
masitoni ĩ Macu Jesucristore goda ĩsi
rotiyijɯ Dios. Jesucristo ñami manire
masori masu. Ñimɯ gãji manire maso

masigũ maquĩji. Ito bajiri ína sʉoriti ũmacũjʉ ejarã yirãji mani. 11 Dios Macʉ ñami mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiri masʉ. Dios ñarã mani ñaroca yigʉ ñami Jesús. Ito bajiri Jesús rãca sĩgũ rĩa ña mani. Dios rĩa mani ñajare, “yʉ ocabajirã”, yi bojobeami Jesucristo.
12 Ito bajiro yiñi Jesús Dios oca tutina.
Ado bajiro bajia iti. Tʉoĩate mʉa:

Mʉ ñarise gayere yʉ ocabajirãre gotigʉ yigʉja yʉ. Ĩna minijuaroca mʉre wanʉgũ, mʉre basa sẽa ñucagũ yigʉja yʉ, yiñi Jesús, Dios oca tutina

13 Gaje ado bajiro yiñi Jesús:

Yʉ cʉni Diore riti bʉto tʉorũnʉcʉja yʉ, yiñi Jesús, Dios oca tutina.

Gaje ado bajiro yiñi Jesús:

Ĩ rĩare yʉre ĩsiquĩ Dios. Ito bajiri ado ĩna rãca ña yʉ, yiñi Jesús, Dios oca tutina.

14 Dios ñarã ñari, sĩgũ rʉyabeto rujʉ cʉtirã ña mani. Mani rãca ña ãmogũ, manire bajiroti rujʉ cʉtiñi Jesús cʉni. Ito bajigʉ ñari manire goda ĩsiñi ĩ. Ito bajiri rũmʉ́a ʉjʉ manire ruyuriobore ruyuriogʉ yiguĩji Jesús. 15 Ito bajiro Jesús ĩ yijare, mani godaroti güire ma manire. Ito bajiri ĩre mani tʉorũnʉja, “Yʉ ñeñaro yirise waja yʉ tõbʉjaroca yigʉ yiguĩji Dios”, yi tʉoĩa güirã meje ña mani ĩja. 16 Riti bajia. Adi sita Jesús ĩ wadija, ángel mesare ejabʉarocʉ meje wadiñi ĩ. Mani Abraham ñayorʉ bajiro Diore tʉorũnʉrãre ejabʉagʉ wadiñi ĩ. 17 Ito bajiri mani ĩ ocabajirãre ejabʉarocʉ Dios ĩ rotiro bajiroti yiñi Jesús. Manire bajiro rujʉ rujeacõri, manire goda ĩsiñi Jesús. Ito bajiri manire ti maicõri manire yiari Diore bʉsi ĩsisotiguĩji ĩ. Masare yiari paia mesa ĩna bʉsirise rẽtoro manire yiari bʉsi ejabʉasotigʉ yiguĩji Jesús. Mani ñeñaro yirisere Dios ĩ ãcabojatoni, manire yiari bʉsi ĩsisotiguĩji Jesús. 18 Mani robo rujʉ cʉticõri tõbʉjañi Jesús. Ĩre cʉni, ñeñaro ĩ yitoni ĩre rotiĩabojañi rũmʉ́a ʉjʉ Satanás. Ito bajiro ĩ yibojarocati ñeñaro yibisijʉ Jesús. Ito bajiri mani tõbʉjaja manire ejabʉaguĩji Jesús. Ito yicõri mani ñeñaro yitoni rũmʉ́ manire ĩ roti ãmoja manire ejabʉaguĩji Jesús.

Moisés ñayorʉ rẽtoro ñasagʉ ñami Jesús, yire gaye

3 Yʉ ñarã, Jesucristore tʉorũnʉrã ñari Dios ñarã ña mani ĩja. Ĩ ñarã mani ñatoni manire beseñi Dios. Ito bajiri Jesucristore riti mani tʉorũnʉja quena. Dios oca goti ucurona ĩ cõarã rẽtoro ñasagʉ ñami Jesucristo. Ito yicõri paia ʉjarã masare yiari Diore ĩna bʉsi ĩsire rẽtoro manire bʉsi ĩsigũ ñami Jesucristo. Ito bajiri Jesucristore riti tʉorũnʉrʉja manire. 2 Dios ĩ beserʉ ñari ĩ rotiado bajiroti yi ñañi Jesús. Dios ñarãre queno ejabʉañi ĩ. Moisés ñayorʉ cʉni Dios ĩ rotiado bajiroti yiyijʉ. Dios ñarãre queno ejabʉayijʉ ĩ. 3 Ito bajibojarocati Moisés ñayorʉre rẽto bʉsaro Jesure mani rũcʉbʉoja quena. Ado bajiro bajia. Sĩgũ ĩ wi menija, ĩ menira wi rẽtoro ĩre rũcʉbʉorã yirãji mani. Ito bajiri Moisés ñayorʉre rẽto bʉsaro Jesús manire rujeorʉre rũcʉbʉoja quena. 4 Wigoti iti ñaja, sĩgũ iti wire menirʉ ñaguĩji. Dios sĩgũti ñaguĩji jeyarore rujeori masʉ. 5 Diore queno cʉdigʉ ñayijʉ Moisés ñayorʉ. Diore moa ĩsigũ, Dios ñarãre queno ejabʉayijʉ Moisés ñayorʉ. Moisés ñayorʉre tʉocõri, “Ito bajiro yigʉ yiguĩji Dios”, yi tʉoĩayijarã masa. Diore moa ĩsiri masʉ ñayijʉ Moisés ñayorʉ. 6 Cristoama Diore moa ĩsiri masʉre bajiro meje bajiñi ĩ. Ĩ ñami Dios Macʉ, queno ĩre cʉdigʉ. Ito bajicõri Dios ñarã Ʉjʉ ñami Jesucristo. “Tʉdi ejagʉ yiguĩji Cristo”, yi mani tʉoĩa wanʉja, ĩre tʉorũnʉcõri mani ĩre jidicãbeja, Dios ñarã, ñarã yirãji mani ĩja.

Yure mua tuorũnubeja quenari cutoju ware ma muare, Israel sita gãnare Dios ĩ yire gaye

7 Ito bajiri Jesucristore jidicãbitiruja manire. Ito yicõri Espíritu Santo ĩ gotirere tuorũnuruja manire. Ado bajiro gotiami ĩ, Dios oca tutina:

Adocãta muare Dios ĩ busija, ĩ yiro bajiroti cudija quena.

8 Mua ñicusabatia ĩna ya usiju Diore junisinicõri, ĩna cudibitiado bajiro bajibeja. Yucu manoju ñarã, “Mani ñeñaro yija, ¿no bajiro yigu yiguĩjida Dios manire?” yi tuoĩa ñayijarã ĩna.

9 Mua ñicusabatiare jũarã masacõ rodori jaje quenarise yicu yu. Ito yu yibojarocati, “Mani ñeñaro yija, ¿no bajiro yigu yiguĩjida Dios manire?” yi tuoĩañi ĩna.

10 Ito bajiri ĩnare junisinicu yu. Ado bajiro yicu yu ĩnare. “Mua ya usiju yure bajiro tuoĩabitisotia mua. Ito yicõri yu rotiro bajiro cudi ãmobea mua”, yicu yu ĩnare.

11 Ito bajiri ĩnare junisinigũ ado bajiro yicu yu: “Quenari cutoju yu muare ĩsi ãmobojacatoju juaji ejare ma muare. Yu rãca tujacãre mano yiroja muare”, yiari goticu yu ĩnare, yure ĩna tuobejare, yi gotiami Espíritu Santo, Dios oca tutina.

12 Queno tuoĩaña yu ñarã mua. Ĩna bajiro ñeñaro mua yibe yirona, queno tuoĩaña. Mua ya usiju queno tuoĩaña mua. Mua ya usiju ñeñaro tuoĩaja, Dios ñatĩñagũre jidicãrã yirãji mua. Ito yicõri ĩre tuorũnumenaji mua. 13 Ado bajiroju mani yija quena. Dios oca mani gãmeri gotija, corocõ oca sẽorãji mani ĩja. Co rumu ruyabeto ito bajiro riti yitĩñaruja manire. Dios gayere mani busija, mani ñeñaro yitoni rũmú ĩ rotibojaja, ĩre tuorũnumenaji mani. Ito yicõri, “Yu ãmoro yicuja yu. Diore cudibicuja yu”, yimenaji mani. Dios oca mani gãmeri busija, oca sẽocõri corocõ wanurã yirãji mani. 14 Cajeroju Jesucristore mani tuorũnucato bajiroti, mani godaroto riojua ĩre tuorũnutĩñaruja manire. Ito bajiro mani yija ũmacũju Cristo rãca wanu quenarã yirãji mani.

15 Tite mua. Ado bajiro gotia Dios oca:

Adocãta muare Dios ĩ busija, ĩ yiro bajiroti cudija quena. Mua ñicusabatia ĩna ya usiju Diore junisinicõri, ĩna cudibitiado bajiro bajibeja, yi gotia Dios oca.

16 Mua tija, ¿noa ñayijari Dios oca tuoana ñabojarãti ĩna ãmoro bajiro yi ãmorã Diore cudibitiana? Ĩna ñayijarã Egipto sitaju ñarãre Moisés ĩ tũa wana. 17 Diore cudi ãmobiticõri ñeñarise riti yiyijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yijare jũarã masacõ rodori ĩnare junisiniyiju Dios. Ito bajiri yucu manoju ĩna ña ucuroca yiyiju Dios. Itoju ña ucurã riti goda jedicoayijarã ĩna. 18 Ĩre ĩna cudibejare, ado bajiro yiyiju Dios. “Quenari cutoju muare yu ĩsi ãmobojacatoju juaji ejare ma muare. Yu rãca tujacãre mano yiroja muare”, yiyiju Dios mani ñicusabatiare. 19 Itire tuocõri, “Diore ĩna tuorũnubitire waja, quenari cuto ĩnare ĩ cũ ãmobojara cuto ejabisĩ ĩna”, yi tuoĩa mani.

4 “Mua tujacãroto muare meni ĩsicu yu”, mani ñicusabatiare Dios ĩ yiado bajiroti yami Dios adi rumuri cuni. Adi rumuri manire cuni tujacãre ñaroja. Ito bajiri itoju mani ejaroto riojua queno tuoĩaruja manire, mani eja jeditoni. Mua coriarã ĩre queno tuorũnubiticõri queno ejamenaji. 2 “Ĩre tuorũnurãre riti masogũ yiguĩji Dios”, yire oca tuogoana ña mani. Mani tujaroto mani eja ãmoja, ĩre queno tuorũnurãji mani. Itire tuogoana ñayijarã mani ñicusabatia cuni. Itire tuogoana ñabojarãti queno tuorũnubisijarã ĩna. Ito bajiri Dios ĩ tuja

rotiadoju ejabisijarã ĩna. 3 Ĩre tuorũnurã riti, Dios ĩ tujacã rotiadoju ejarã yirãji mani. Ado bajiro gotiñi Dios mani ñicusabatiare tuoĩa yugu:

Yure ĩna tuorũnubejare ĩnare junisinicu yu. “Ĩnare yu tujacãrotirajau ejamena yirãji ĩna”, yi goticã yu, yiñi Dios, mani ñicusabatiare tuoĩa yugu.

Adi macãrucũro meni wacu, coju tujacãraju meniñi Dios. Ito ĩ yija bero mucana tudi gaje rujeobisiju Dios ĩja. Tujacãraju ĩ menicãre ñabojarocati, ĩnare sãja rotibisiju ĩ, ĩre ĩna tuorũnubejare. 4 Dios oca ado bajiro gotia, jua ãmojeno ñari rumu gaye:

Co ãmojeno ñari rumuri moacõri, jua ãmojeno ñari rumuna tujacãyiju Dios, yi gotia Dios oca.

5 Mucana gaje ado bajiro gotia Dios oca:

Yu rãca tujacãdoju tujacãmenaji ĩna, yiñi Dios, mani ñicusabatiare tuoĩagũ.

6 “Ĩre tuorũnurãre riti masogũ yiguĩji Dios”, yire oca tuosuogoana ñabojarãti ĩre tuorũnubiticõri tujacãdoju ejabisijarã mani ñicusabatia. Diore tuorũnurã riti ejarã yirãji. Tujacãdoju ejarona eja jedibeama maji. 7 Ito bajiri adocãta ĩre tuorũnurãre ãmagũ yiguĩji Dios maji. Adocãta mani ĩre tuorũnuja, iti ña ñasarise. Yoari mani ñicusabatia ĩna cudibitija bero, Diore tuocõri ucañi David ñayoru. Jĩju yu muare gotigoriseti, David ñayoru ĩ ucare mucana muare gotia yu:

Adocãta muare Dios ĩ busija, ĩ yiro bajiroti cudija quena. Mua ñicusabatia ĩna ya usiju Diore junisinicõri, ĩna cudibitiado bajiro bajibeja, yi ucañi David ñayoru.

8 Mani ñicusabatia rĩa masa ñayoanare tujacãraju tũa wayiju Josué ñayoru. Ito bajiri tujacãre gaye Dios ĩ busija, Josué ñayoru mani ñicusabatia rĩare ĩ tujacãre ãmi ejare gaye meje busiguĩji ĩ. Ito bajiro iti bajijama, “Jane adi rumu yu tuju tujacãrã ejarã ya mua”, yibitiboru Dios. 9 Ito bajiri Diore mani tuorũnuja, ĩ ñarã ñacõri, ĩ tuju ñaroja mani tujacãrotiju. 10 No Diore tuorũnurãti adi macãrucũrore meni tĩo wacu ĩ tujacãdo bajiroti ĩ rãca tujacãrã yirãji ĩna cuni. 11 Ito bajiri buto busa oca sẽocõri Diore tuorũnurũja manire, tujacãdo mani eja masitoni. Mani ñicusabatiare bajiro Diore cudimena robo bajiro bajimenaji mani.

12 Sẽorise ña Dios oca. Ito yicõri adi rumuri mani tuoroti ña Dios oca. Sarera jãi jua duja odiri jãi robo bajiro bajia Dios oca. Ito bajicõri, “Mani ya usiju quedi sãjaroja Dios oca mani tuorũnuja. Jeyaro mani ya usiju mani tuoĩarisere masiguĩji Dios. Mani yeyoro mani tuoĩarisere cuni masiguĩji Dios. ‘Ija ito bajiro yicuja yu’, mani yirise cuni masi jeoguĩji Dios. Dios ocare mani tuorũnuja, ‘Ito bajiro bajia yu’ ”, yi tuoĩa mani. 13 Disejua Dios ĩ rujeore yeyo masiña ma. Dise ĩ ti masibiti ruyabetoja Diore. Ñe mani yigore ĩ masibiti ma. Ito yicõri ñe mani tuoĩagore ĩ masibiti ma. Ito bajiri jeyaro masiguĩji ĩ. Dios ĩ tiro riojo, “Adocõ jaje ñeñarise yicu yu”, yi goti rẽtobu jedirã yirãji mani.

Paia uju rẽtoro ñasagu ñami Jesús, yire gaye

14 Paia uju rẽtoro ñasagu ñami Jesús, Dios Macu. Ũmacũju Dios tu ñaguĩji ĩ, manire yiari ĩre busi ĩsisotigu. Ito bajiri, “Diore tuorũnugũ ña yu”, mani yija, buto busa ĩre mani tuorũnuja quena. Ĩre jidicãbitiruja manire. 15 Ĩ ñami paia uju rẽtoro manire ejabua masigũ. Mani tõbujaja, manire ti maiguĩji ĩ. Mani ñeñaro yija, “Yure queno masibeama. Ito bajiri ñeñaro yama maji”, yi tuoĩacõri, manire ti maiguĩji Jesús. Mani ñeñaro yitoni, rũmú usirioro ĩ

yi codero bajiro, Jesucristore cuni ito bajiroti yibojayiju. Ito bajibojarocati ñeñarise yibisiju Cristo. Ito bajiri manire rũmú usirioro yija, manire ejabua masiguĩji Cristo. 16 Ito bajiri Diore mani busija, güire mano busirãji mani. Manire buto ti maiguĩji Dios. Ito bajiri mani ĩre busija, manire ti maiguĩji ĩ. No mani ejabuare ãmoriju manire queno ejabuagu yiguĩji Dios.

5 Masare yiari paia uju Diore ĩ busi ĩsiado bajiro manire busi ejabuarocu Cristore cũñi Dios. “Riti bajia iti”, mua yi tuoĩatoni adi muare gotia yu. Mani ñicusabatia ñayoana ĩna rãca gagu sĩgũre besecõri, “Mu ñagũ yigуja pai guare busi ĩsiri masu”, yi cũñi ĩna ĩre. Ĩ ya moare ado bajiro bajiyiju. Masa Diore ĩna ĩsiroti boca ãmicõri, itire Diore soe ĩsiyiju ĩ, masa ĩna ñeñaro yire waja, waja yi ĩsirocu. 2 Pai mani robo bajigu ñari, Dios ĩ rotirise ñarocõti cudi jeo masibiquĩji ĩ cuni. Ito bajiri queno tuoĩamenati ñeñaro masa ĩna yija, ĩnare junisinibiquĩji ĩ. Quenoti ĩnare goti quenogũ yiguĩji ĩ. 3 Ito bajiri Diore masa ĩna ĩsiroti soe ĩsi wacu, “Masa ĩna ñeñaro yirise ĩnare ãcabojaya”, yiguĩji ĩ Diore. Ito bajiroti yigu yiguĩji ĩ cuni, ñeñaro ĩ yirise waja.

4 No paia uju ña ãmobojagu ĩmasiti ña masibiquĩji ĩ. Dios sĩgũti ñami, sĩgũre ti besecõri, “Mu ñama paia uju”, ĩre yigu. Ito bajiroti Aarón ñayorure cũñi Dios. 5 Ito bajiroti bajiyiju Cristore cuni. Ĩmasiti, “Paia uju rẽtoro ñasagu ñacuja yu”, yibisiju ĩ. Dioti ĩre cũyiju, ito bajigu ĩ ñatoni. Ado bajiro ĩre gotiyiju Dios:

> Yu Macu ña mu. Adi rumu masa ĩna tuoro riojo, “Ãni yu Macu mua uju ñami”, yigu yiguja yu, yiyiju Dios ĩ Macu Cristore.

6 Ĩ oca tutina gaje ado bajiro gotiñi Dios ĩ Macure:

> Masare yiari mu busi ĩsitoni mure cũa yu. Paia uju Melquisedec ñayorure bajiro ñasagu mure cũa yu, yiyiju Dios ĩ Macure.

7 Adi macãrucũro Jesús ĩ ñaroca ĩre ĩna sĩaroti ñami riojua Diore busigu josayiju. Yago rãca oca sẽoro busiyiju ĩ Jacure. “Cuna, goda wacu ya yu. Yu catire mu ãmoja, camota masigũja mu. Ito bajibojarocati mu ãmoro bajiro bajiatoja”, yiyiju Jesús ĩ Jacure. “Mure cudi ãmoa yu”, Jesucristo ĩ yijare tuoyiju Dios. 8 Dios Macu ñabojaguti tõbujayiju Cristo. Tõbuja wacu jeyaro Dios ĩ rotiado bajiroti yiyiju Cristo. Ĩ Jacure queno cudigu ñari, manire yiari tõbuja ĩsiyiju Cristo. 9 Ĩ Jacu ĩre rotiado bajiroti manire yiari goda ĩsiyiju Cristo. Ñimu gãji manire goda ĩsigũ maquĩji. Ito bajiri ĩre mani tuorũnuja ticõri, manire masogũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri mani catitĩñaroca yigu yiguĩji ĩ. 10 Paia uju ñasagu Melquisedec ñayoru ĩ ñado bajiro ĩ Macu Jesucristore cũyiju Dios. Ito bajiri manire maso masiguĩji Cristo.

Jesucristore masirã ñabojarãti ĩre mani jidicãja guijo ña, yire gaye

11 Iti oca gotiroti jaje ruya maji. Ito bajibojarocati iti ocare tuo masi ãmobea mua. Ito bajiri josari ña iti muare gua goti rẽto ãmobojaja. 12 Yoari Cristore mua tuorũnuja bero ĩ oca riasori masa ñaboyija mua. Ito bajibojarocati Dios oca josari meje busa gayere mucana tudi muare goti rẽtoburuja gua. Waibucu ri ba masi wana ñabojarãti, mucana tudi ũjurãre bajiro bajirã ña mua. Macuacã ũjugũre bajiro waibucu ri ĩ ba masibeto bajiro Dios oca josari ñarisere tuo rẽtobu masibea mua. 13 Õjegõa idirã, macuacã ũjugũre bajiro bajirã ña mua. Dios ocare queno masirã meje ña mua. Ĩ oca masibiticõri Dios ĩ ãmoro bajiro queno yire gayere masibea mua. 14 Bare jeyaro buti quenarise ña bucurã bare. Ĩna ñama queno sẽo quenarã. Ito bajiroti bajiama Dios oca queno tuo

masirã cuni. Dios oca queno masicõri,
“Iti ña ñeñarise, iti ña quenarise”, yi ti
beserã yirãji ĩna.
6 Bucurãre bajiro Cristore mani queno
masi ãmoja, ĩ oca josari ñarisere
mani riasotija quena. Josabiti gayere
riasoticãcu mani. “Ñeñarise jidicãcõri,
quenarise tuoĩarujа manire”, yire gaye
riasoticãcu mani. “Queno yibojarãti
Diore mani tuorũnubeja jeame ũjurojᴜ
warã yirãji mani”, yire gaye riasoticãcu
mani. 2 Idé gure gaye cuni riasoticãcu
mani. Gãjerã Diore masirãre yiari Diore
busirã wana ĩnare ãmo moa jeore
gaye riasoticãcu mani. “Godabojarãti
mucana tudi catirã yirãji mani”, yire
gaye riasoticãcu mani. “Ñeñaro yirã
ĩna ñeñaro yirise waja, tõbujatĩñarã
yirãji ĩna”, yire gayere riasoticãcu mani.
3 Dios ĩ ejabuarisena, josari gayere
riasoti ũmatũarã yirãji mani.
4 Dios oca tuogoana ña mani, ito
yicõri Jesucristo ũmacũju wadirure
boca ãmiana ña mani. Espíritu Santo ĩ
queo sãna ña mani ĩja. Ito bajiri Dios
oca mani riasoti ũmatũabeja ãcabojarã
yirãji mani. Ĩ ocare ãcabojacõri tudi
ñeñaro yirãji mani. Ito bajiri mucana
tudi ĩre tuorũnu ãmomenaji mani.
5 Dios oca quenarise tuogoana ña mani.
Tiyamani Dios gayere tigoana ña mani.
“Adi sita tudi ejagu yiguĩji Jesús”, yi
tuoĩarã ña mani. 6 Iti jeyarore masi
jedirã ñabojarãti, Jesucristore mani
jidicãja, tudi mani ñeñaro yirisere
jidicã masimenaji mani. Dios Macure
tuorũnubojarãti mani jidicãja mucana
tudi yucutẽoju ĩre jajurãre bajiro ya
mani. Ito yicõri masa tiro riojo ĩre aja
tudirãre bajiro ya mani. 7 Ado bajiro
bajira sitare tuoĩate mua. Sita joe ide
iti quedija, sitajuare ide sãjaroja. Iti
sita ote queno judi, iti rica cutija ticõri,
“Quenari sita ña adi sita”, yirã yirãji ĩna
iti sita moari masa. “Queno yiñi Dios iti
sitare”, yirã yirãji ĩna. Ito bajiroti Diore
jidicãmenare cuni queno yigu yiguĩji ĩ
ĩnare. 8 Iti sita jota, ito yicõri ta widirise
jeyaro iti judija, ñe waja ma iti wese.
Ito bajiri sita iti ujarã itire soecõrã yirãji
ĩna. “Adi sitare queno yibisĩ Dios”, yirã
yirãji ĩna. Ito bajiroti ĩre jidicãrãre
jeame ũjurojᴜ cõagũ yiguĩji Dios.

“Yure masogũ yiguĩji Cristo”, mani yi tuoĩaja oca sẽoa mani, yire gaye

9 Yu mairã, “Mua ña Jesucristore
jidicãrã”, yirocu meje muare itire busia
yu. “Mua ña Jesucristo ĩ masoana”,
ya yu muare. Mua ña Dios ĩ ãmoro
bajiro yirã. Ito bajiri, “Queno yami Dios
muare”, yi tuoĩa yu. 10 Riojo yigu ñami
Dios, ito bajiri mua queno yigorere
ãcabojabicu yiguĩji ĩ. Gãjerã Jesure
tuorũnurãre ti maicõri, ĩnare mua
ejabuagorisere ãcabojabicu yiguĩji ĩ.
Ñaro bajiroti gãjerãre ejabuarãji mua
maji. Ito bajiro mua yirisere ãcabojabicu
yiguĩji Dios. 11 Mua sĩgũ ruyabeto wanu
oca sẽocõri Diore mua cuditĩñare ãmoa
gua. Mua catirocõ mua ito bajiro yi
ñaja, mua bocatirisere ñarocõti boca
ãmirã yirãji mua. 12 Jesure mua tuorũnu
jidicãre ãmobea gua. Ito yicõri Dios oca
tutire mua jidicãre ãmobea gua. Yoari
Jesucristo ĩ tudi ejaroti bocaticõri, ĩre
jidicãbisĩ coriarã. Ito bajiri ĩnare bajiro
mua bajire ãmoa gua. Ĩnare bajiro mua
yija, Dios ĩ goticãdo bajiro ñarocõti
boca ãmirãji mua.
13–14 Abraham ñayorure tuoĩate mua.
Ado bajiro ĩre goti yucãyiju Dios: “Riti
queno mure yisacõgũ yigуja yu. Jãjarã
mu janerãbatia cutiroca yigu yigуja
yu. ‘Ito bajiroti yicuja yu’, yirocu yu
wamena ya yu”, yiyiju Dios Abraham
ñayorure. Ĩ wamenati yiyiju Dios.
Gãji wamena meje ito bajiro yiyiju
Dios Abrahamre. Ñimujua gãji Diore
rẽtocũgũ maquĩji. Ito bajiri ĩ wamenati
yiyiju Dios. 15 “Ĩ yiro robo bajiro yigu
yiguĩji Dios”, yirocu usirioro meje

yuyiju Abraham ñayoru. Ito bajiri Dios
ĩ goticãdo bajiroti rẽtayiju Abrahamre.
16 "Ado bajiro yicuja yu", ĩna yija, Dios
wamena yama coriarã masa. Ĩ wamena
yama ĩna, masa rẽtoro ñasagu ĩ ñajare.
"Riti muare Dios wamena gotia yu",
ĩna yija, nojua gãjerã, "Burãti yama",
yi masimenaji. 17 Ito bajiroti mani
ñicusabatiare, "Ito bajiro yicuja yu",
ĩ yire ñajare, yisacõyiju Dios. "Riti
manire ĩ goticãdo bajiro ĩsigũ yiguĩji
Dios. Ĩ goticãdo bajiroti gajero bajiro
wasoabicu yiguĩji ĩ", ĩna yi masitoni,
ĩnare yisacõyiju Dios. "Muare socabea
yu. Riojo yu wamena muare gotia yu",
yiyiju Dios mani ñicusabatiare. 18 "Riti
muare queno yisagu yiguja yu", yiyiju
Dios. Gaje ado bajiro yiyiju Dios: "Ito
bajiroti yicuja yu, yirocu yu wamena
ya yu", yiyiju Dios. Juaji Dios ĩ yijare,
gajero bajirojua wasoabicu yiguĩji ĩ. Ito
bajiri, "Ado bajiro yicuja yu", ĩ yicãre
ñajare manire masogũ yiguĩji ĩ. Ito
yicõri, "Ĩ rãca catitĩñarã yirãji mani", yi
tuoĩa mani. Ĩ goticãre mani tuorũnuja
wanu oca sẽorã yirãji mani. 19 Dios ĩ
goticãre ñarocõti tuorũnuruja manire.
"Muare masogũ yiguja yu", yiñi Dios
manire. "Ĩ rãca catitĩñagũ yiguja yu", yi
mani tuo masija, mani ya usi güibeto
yiroja manire. Ito yicõri oca sẽorã yirãji
mani. Jane mejeju masare yiari Diore
senirona Dios ñari wi yobiado wajaju
Dios ñari sõa wasotiyijarã paia mesa.
20 Ito bajiro yiñi Jesús cuni. Ũmacũju
mujacõri manire yiari Diore busiñi ĩ. Ito
bajiri, "Manire masogũ yiguĩji Dios",
yi tuoĩa mani. Paia uju Melquisedec
ñayoru ĩ ñasado bajiro ñasagu ñatĩñagũ
yiguĩji Jesús. Manire yiari Diore busi
ĩsitĩñagũ yiguĩji Jesús. Ito bajiro ĩ busi
ĩsitĩñatoni cũñi Dios ĩre.

Paia uju Melquisedec bajiguti ñami Jesús cuni, yire gaye

7 Ĩ Melquisedec, Salem cuto gagu
uju ñayiju. Ito yicõri Dios ũmacũju
gagure moa ĩsiri masu ñayiju ĩ pai.
Abraham ñayoru gaje cutori gãna
ujarãre rẽtocũcõri, tudi wayiju ĩ ya
cutojuare. Ito bajiri ĩ tudi waroca ĩre
boca wayiju Melquisedec. Ĩre bocacõri
ĩre yiari Diore busigu, "Dios queno
yijaro mure", yiyiju Melquisedec
Abrahamre. 2 Gãjerã ujarãre rẽtocũcõri,
ĩ bujare gayere cõĩacõri Dios ĩ rotiado
bajiroti Melquisedecre jabeto ĩsiyiju
Abraham. "Uju queno yigu", yireoni ña
iti Melquisedec yire. Salem cuto gagu
uju ñayiju Melquisedec. Ñe oca mani
cuto, yireoni ñayiju Salem yireoni.
Ñe oca mana uju ñayiju Melquisedec.
3 Melquisedec jacusabatia wame, ĩ
ñarã wame cuni ucare ma Dios oca
tutiju. Ito yicõri ĩ rujeare, ĩ godare cuni
ucare goabea. "Ĩ godaja bero masare
yiari Diore busi jidicãyiju", yire ma.
Melquisedecre mani tuoĩaja, "Masare
yiari Diore ĩ busi ĩsiado bajiro masare
yiari Diore busi ĩsitĩñagũ yiguĩji Cristo
cuni", yi tuoĩa mani.

4 Mani ñicu Abraham ñayoru rẽtoro
ñasagu ñayiju Melquisedec. Tuoĩate
mua. Gaje cuto gãna ujarãre rẽtocũcõri,
ĩ bujarere cõĩacõri jabeto ĩsiyiju
Abraham Melquisedecre. 5 Ito bajiroti
Abraham janerãbatia judio masa jeyaro
ĩna rucorisere cõĩacõri jabeto ĩsiyijarã
paiare. Leví wame cutigu janerãbatia
ñayijarã ĩna paia mesa. Ĩna ñarã judio
masare jeyaro ĩna rucorisere cõĩacõri
jabeto ãmiyijarã ĩna, Moisés ĩ rotiado
bajiroti. Ĩna ñarã ñabojarocati ito bajiro
yiyijarã ĩna, Moisés ĩ rotijare. 6 Leví
janami meje ñabojagu ti, Abraham
bujarere jabeto seniyiju ĩ Melquisedec.
Itire boca ãmicõri ĩre yiari Diore
busiyiju Melquisedec. Abraham

ñayiju, “Queno mure yigu yiguja yu”, Dios ĩ yiru. Ñasagu ñayiju Abraham ñayoru. 7 “Dios mure queno yijaro”, yi ecoru rẽtoro ñami, “Dios mure queno yijaro”, yiru. Melquisedec ĩ, “Queno Dios mure yijaro”, yi ecoru ñayiju Abraham. Ito bajiri, “Abraham rẽtoro ñasagu ñayiju Melquisedec”, yi tuoĩa mani. 8 Mani wato ñarã paia gãjerã rucorisere cõĩacõri jabeto ãmirã, manire bajiroti godarãji ĩna cuni. Melquisedecreama Dios oca tuti iti gotija, “Itocõ godañi Melquisedec”, yire oca ma. Ito bajiri godabicu robo bajiro bajiguĩji ĩ. 9–10 Melquisedecre jabeto ĩsiroca ĩ janerãbatia ñarona ĩna rujeabitibojarocati ĩ ya rujuju ñayijarã ĩna maji Abrahamre. Abraham janami Leví wame cutigu janerãbatia ñayijarã, masa ĩna rucorisere cõĩacõri jabeto ãmirã. Abraham ya rujuju ñacõri Melquisedecre Abraham ĩ waja yija, ĩna cuni waja yirãre bajiro yiyijarã, Abraham ya ruju ñacõri. Ito bajiri, “Ĩna ñarocõ rẽto busaro ñasagu ñañi Melquisedec”, yi tuoĩa mani.

11 Leví janerãbatiana suoriti ĩ rotirise cũyiju Dios, judio masare. Leví janerãbatiare paia ĩna ñaroca yiñi Dios. Sĩgũ Leví janami ñayiju pai ñasagu, Aarón wame cutigu. Aarón ĩ janerãbatia rãca masa ĩna Diore ĩsiroti boca ãmiyijarã ĩna. Boca ãmicõri Diore soe ĩsiyijarã ĩna, masa ĩna ñeñaro yirise waja yirã. Ito bajiro ĩna yibojarocati, “Seti ma muare. Queno yirã ña mua”, yibisiju Dios ĩnare. Ito bajiri Melquisedec ñasagure bajiro bajigure cõayiju Dios, masare ĩ goda ĩsitoni. Aarón mesa waibucurãre soe ĩsicõri, masa ĩna ñeñaro yirise waja, waja yi jeocõajama gãji masare busi ĩsirocu cõabitiboru Dios. 12 Masare busi ĩsirocu Jesure Dios ĩ cõaja bero mucana tudi paia mesare masare yiari busi ĩsi rotibisiju Dios. Ito yicõri bucu oca jidicãcõri ĩ oca mame wasoa rotiyiju Dios paia mesare. 13 Mani Uju Jesucristore cũñi Dios, paia uju ñasagu ĩ ñatoni. Ito bajiri ĩ ñami manire yiari Diore busi ĩsigũ. Leví janerãbatia janami meje ñayiju Cristo. Judá janerãbatia janami ñayiju Cristo. Judá janerãbatia Cristo riojua sĩgũ pai mañiju. 14 Mani Uju Jesucristo, Judá janerãbatia janami ñayiju ĩ. Leví janerãbatiare paia cũ wacu Judá janerãbatiareama ito bajiro yibisiju Moisés ñayoru. Itire queno tuo masia mani.

15 Itire tuocõri, “Bucu oca jidicãcõri oca mame wasoacõñi Dios”, yi tuoĩa mani. Paia uju Melquisedec ñasagu ĩ ñado bajiro manire yiari busi ĩsigũre cũñi Dios. 16 Leví janerãbatiare riti, “Paia ñarã yirãji ĩna”, yi rotiyiju Moisés. Ito bajiri Moisés ĩ rotirena meje paia uju Cristo ĩ ñaroca yiñi Dios. Tudi ĩ catija ticõri, ĩ Macure cũñi Dios manire yiari ĩ busi ĩsitoni. Buto masigũ ñari juaji godabicu yiguĩji Cristo. 17 Ado bajiro gotiyiju Dios ĩ Macure:

> Masare mu busi ĩsitĩñatoni mure cũa yu. Paia uju Melquisedec ñasagu ĩ ñado bajiro ñatĩñagũ yiguja mu, yiyiju Dios ĩ Macure.

18 Bucu oca iti rotiro bajiro queno cudi jeo masibisijarã mani ñicusabatia. Ito bajiri ĩnare seti ñayiju maji. Ito bajija ticõri, “Bucu oca quenabea. Ñe waja ma iti”, yi tuoĩa wacu itire jidicãyiju Dios. 19 Bucu oca ĩna cudi jeoja ticõri, “Ĩnare seti ña maji”, yiyiju Dios. Ito bajiri bucu oca jidicãcõri, mame oca cũyiju Dios ĩja. Ado bajiro yiyiju Dios. Ĩ Macu Cristore cõayiju, mani ñeñaro yirisere ĩ waja yi ĩsitoni. Ito bajiri Cristore mani tuorũnuja ticõri, “Ñe seti ma muare”, yigu yiguĩji Dios ĩ tu mani ejari rumu. Iti mame oca tuocõri, “Bucu oca ñasuore rẽtoro quena mame oca”, yi tuoĩa mani.

20 “Yu Macure cũa yu, masare yiari ĩ busi ĩsitĩñatoni. Riti ya yu”, yi goticãyiju

Dios. 21 Cristore Dios ĩ cũroto riojʉa,
gãjerã paiare ĩ cũja, “Ñasagʉ ãnire cũa
yʉ”, yibisijʉ Dios. Ĩ Macʉreama paia ʉjʉ
cũ wacʉ, “Riti, ãni ñasagʉre cũa yʉ”,
yiyijʉ Dios. Ĩ Macʉre ado bajiro gotiyijʉ
Dios ĩ oca tutina:

Yʉ ña Dios mʉ Ʉjʉ. “Ado bajiro yigʉ
yigʉja yʉ”, yicõri yʉ tʉoĩarise tʉo
riawʉsobicʉja yʉ. Masare yiari
mʉ bʉsi ĩsitĩñatoni mʉre cũa yʉ.
Paia ʉjʉ Melquisedec ñasagʉ ĩ
ñado bajiro ñatĩñagʉ̃ yigʉja mʉ
cʉni, yiñi Dios ĩ Macʉre, yi gotia
Dios oca tutijʉ.

22 Iti mani tʉoja, “Riti manire masogʉ̃
yiguĩji Jesucristo. Bʉcʉ oca rẽtoro
quenarise ña iti mame oca”, yi tʉoĩa
mani. 23 Bʉcʉ oca iti ñaroca jãjarã
paia ñayijarã. Ĩna godaja gãjerã ĩnare
wasoarona ñayijarã. 24 Ito bajiro ĩna
godabojarocati, Jesuama godagʉ meje
ñami. Ñimʉjʉa gãji Jesure wasoarocʉ
maquĩji. 25 Catitĩñagʉ̃ ñari manire yiari
Diore bʉsi ĩsitĩñagʉ̃ yiguĩji ĩ. “Mʉ Macʉ
yʉre goda ĩsiñi. Ito bajiri ína sʉoriti mʉ
yagʉ ña ãmoa yʉ”, Diore mani yija,
manire masogʉ̃ yiguĩji Cristo. Manire
ĩ masoja bero ĩ rãca catitĩñarã yirãji
mani.

26 Jesucristo rʉyabojañi maji, manire
bʉsi ĩsirocʉ. Manire yiari Diore ĩ bʉsi
ĩsibeja, Dios tʉ ejamenaji mani. Dios ĩ
ñajare, ñeñarise ma ĩre. Ñeñaro yigʉ
meje ñayijʉ ĩ. Ñe seti macʉ ñayijʉ ĩ.
Masa ñeñaro yirãre bajiro meje bajigʉ
ñami ĩ. Ũmacʉ̃jʉ gãna rẽtoro ñasagʉ ĩ
ñaroca yiyijʉ Dios Jesure. 27 Gãjerã paia
ʉjʉre bajiro bajigʉ meje ñaguĩji ĩ. Co
rʉmʉ rʉyabeto waibʉcʉrãre sĩayijarã
ĩna, Diore soe ĩsirona. Ito bajiro yicõri,
“Gʉa ñeñaro yirisere ãcabojoya. Ito
yicõri masa ĩna ñeñaro yirisere cʉni
ãcabojoya”, yiyijarã ĩna. Coji meje
ito bajiro yiyijarã ĩna. Jesuama cojiti
godañi, masa ĩna ñeñaro yirise waja,
waja yi ĩsigʉ̃. Mʉcana tʉdi waja yibicʉ
yiguĩji ĩ, ĩ ya rína ĩ waja yi tĩocãre
ñajare. 28 Moisés ñayorʉ ĩ rotirena
sʉoriti manire bajirãreti paia ʉjarã ña
rotiyijarã ĩna. Bʉcʉ oca jidicãcõri mame
oca cũyijʉ Dios. “Riti ado bajiro yicʉja
yʉ”, yirocʉ mame oca cũyijʉ Dios. “Yʉ
Macʉ ñeñaro yibicʉre cũa yʉ, masare
yiari ĩ bʉsi ĩsitoni”, yiyijʉ Dios ĩ oca
tutina.

Mame oca goticõri manire bʉsi ĩsiri masʉ ñami Jesús, yire gaye

8 Yʉ gotisʉorise ado bajiro bajia
ñasarise. Sĩgʉ̃ ñami manire
yiari Diore bʉsi ĩsigʉ̃. Ĩ ñami
ñasagʉ. Ũmacʉ̃jʉ Dios ya riojocadʉja
rʉ̃cʉbʉorajʉ rujiguĩji ĩ. 2 Dios ya wi
ñasari wi ñacõri manire yiari bʉsi ĩsigʉ̃
yiguĩji ĩ. Masa ĩna menira wi meje
ñaroja iti wi. Dios ĩ menira wi ñaroja iti
wi.

3 Masa ĩna ñeñaro yirise waja, waja
yirona Diore waibʉcʉrã soe ĩsiri masa
ñama paia ʉjarã. Ito bajiro ĩna yitoni
ĩnare cũrã yirãji masa. Manire yiari
ito bajiro yiñi mani Ʉjʉ Jesucristo
cʉni. Mani ñeñaro yirise waja, waja
yirocʉ manire goda ĩsiñi ĩ. Ito bajiro
yicõri Diore bʉsi wacʉ ĩ ya rujʉ ĩsigʉ̃re
bajiro yiñi ĩ. 4 Adi tuti ñarã paia, Moisés
ñayorʉ ĩ rotiado bajiroti soe ĩsiama
maji. Ito bajiri Cristo adi sita ĩ ñajama
ĩnare bajiro yibitiboguĩji. Adocãta
manire yiari ũmacʉ̃jʉ Diore bʉsi ĩsigʉ̃
yiguĩji ĩ. 5 Adojʉ paia ĩna moari wi
ũmacʉ̃jʉ gagʉ Dios ya wi robo bajiro
bajia. Moisés ñayorʉ Dios ya wi ĩ
menigʉ̃ wagʉ yiroca, ado bajiro rotiyijʉ
Dios ĩre: “Gʉ̃tagʉ̃ joejʉ yʉ mʉre goticato
bajiroti tʉoĩacõri, ito bajiro menima”,
yiyijʉ Dios Moisés ñayorʉre. Adi sita
gãna paia ĩna moaja ũmacʉ̃jʉ gagʉ Dios
ya wi robo bajiro quesoĩarã yirãji ĩna.
6 Cristo manire bʉsi ĩsiri masʉre moare
ñasarise cũñi Dios. Paia ñayoana bʉcʉrã
rotirere cʉdigoana ĩna yiado rẽtoro

yigu ñami Cristo. “Masa yu Macure ĩna tuorũnuja, ĩnare queno yigu yiguja yu. Ĩna ñeñaro yirisere ãcabojocõri, ĩnare masogũ yiguja yu”, yami Dios ĩ oca tutina.

7 Bucu oca rẽtoro ñasarise ña mame oca. Bucu oca tuo suyacõri Dios ñaro mani ejajama gaje mame oca cũbitiboru ĩ. 8 Bucu ocare masa ĩna cudi jeo masibeja tiyiju Dios. Ito bajiri ado bajiro yiyiju ĩ:

Israel sita gãna rãca, Judá gãna rãca
ija mame oca quenogũ yiguja yu
maji.
9 Ĩna ñicusabatiare yu goticato bajiro
meje bajiro yiroja. Egiptoju ĩna
ñaroca gajeroju ĩnare cũ wacu
ĩnare gotibojacu yu. Yu goticato
bajiro cudibiticã ĩna. Ito bajiri
ĩnare tuorũnubiticu yu.
10 Ija Israel sita gãnare yu oca
quenoja, ado bajiro yigu yiguja
yu: Yu rotirise ĩna tuoĩaroca yigu
yiguja yu. Ito bajiri ĩna ya usiju
yu rotirisere cudi ãmorã yirãji
ĩna. Ito yicõri ĩna uju ñagũ yiguja
yu. Ito bajiri ĩna ñarã yirãji yu
ñarã.
11 Yu ñarã ñari ñarocõti yure ti
masirã yirãji ĩna. Ito bajiri yure
masirã riti ĩna ñajare ĩna baba
mesare cuni yure ĩna ti masitoni
riasomena yirãji ĩna. Ĩna jeyaro
yure ti masirã yirãji ĩna. Mutarã
cuni, bucurã cuni yure ti masirã
yirãji ĩna. Ito bajiri yure ĩna ti
masitoni riasomena yirãji ĩna.
12 Ĩnare ti maicõri ĩna ñeñaro yirisere
ãcabojogu yiguja yu. Ito yicõri
juaji ĩna ñeñaro yirisere tuobicu
yiguja yu ĩja, yami mani Uju Dios
ĩ oca tutina.

13 Mame oca Dios manire ĩ busija, “Bucu ocare jidicãcõgũ yiguĩji”, yi tuoĩa mani. Bucua warise jedi wato ya. Ito bajiroti manire mame oca ĩ gotija, “Iti rumu gaye bucu oca jedi waro ya”, yi tuoĩa masia mani.

Diore rũcubuorã ado bajiro yiyijarã bucurã, yire gaye

9 Cajero Dios Moisés rotirotire cũgũ masa ĩre rũcubuoroti gayere ĩre cũyiju Dios. “Adi sitaju yure rũcubuorona mua minijuaroti wi menire ãmoa yu”, yi rotiyiju Dios Moisésre. 2 Ito bajiri ĩ rotiado bajiroti wi jua sõa, sõa cutiri wi meni ĩsiyijarã ĩna. Wi gudareco saya webutirona yobiara wi ñayiju iti wi. Cajero ejasuoraju Diore rũcubuora sõa ñayiju iti sõa. Iti sõaju jeobusuora tutu ñayiju. Ito yicõri casabo ñayiju, naju Diore ĩsiroti jesari casabo. 3 Yobiado gaje duja ñari sõa, Dios ĩ ñasari sõa wame cutiyiju iti sõa. 4 Itoju orona ĩna menira casabo ñayiju. Iti ñayiju Diore yiari queno suti quenarise ĩna soe ĩsisotira casabo. Ito yicõri orona ĩna menira jedo ñayiju. Dios ĩ busigore ñari jedo ñayiju iti jedo. Iti jedo totiju adocõ jaje ñayiju. Iti jedoju oro sotu sãñayiju. Iti sotuju bare maná wame cutirise sãñayiju. Ito yicõri iti jedoju Aarón ñayoru ya turigu ñasãturagu sãñayiju. Ito yicõri iti jedoju gũta jãiri Dios ĩ rotirise ucare ñayiju. 5 Iti jedo joe ángel mesa bajirã ĩna meni rujeoana jesayijarã. Ĩna ñayijarã masa ĩna ñeñaro yirise waja soe ĩsiraju weca caero ñujeorã. Ĩnare ticõri, “Adi sõa ña Dios ĩ ñasari sõa”, yi tuoĩayijarã paia. Adocãta iti gaye ñarocõti goti masia ma maji.

6 Ito bajiro bajiyiju mani ñicusabatia Diore ĩna rũcubuore gaye. Co rumu ruyabeto ĩna moasotire ñajare, Diore rũcubuoraju ñasuori sõa ejasotiyijarã ĩna. 7 Ito bajibojarocati Dios ĩ ñasari sõareama paia uju co rodo ruyabeto cojiti sãjayiju ĩ co rodore. Itoju ĩ sãja waja, waibucurã rí rãca ãmi sãja wayiju ĩ. Iti ñayiju ĩ ñeñaro yirise

waja, waja yiroti, ito yicõri masa ñeñaro yirise waja, waja yiroti. 8 "Mani ñicusabatia cajero Dios ĩ rotisuore ĩna rũcubuosuoroca paia ujų sĩgũti Dios ĩ ñasari sõa sãjasotiyijų. Masama ejasuora sõa riti sãjasotiyijarã ĩna. Ito bajiri Dios ĩ ñarojų eja masibisijarã masa maji", mani yi masiroca yami Espíritu Santo. 9 "Ricati bajia adi rumuri", mani yi tuoĩaroca yami Espíritu Santo. Mani ñicusabatia Diore rũcubuorona waibucurãre soe ĩsiyijarã ĩna. Ito bajiro yibojarãti ĩna tuoĩarise, "Seti cuti ña yu maji", yi tuoĩayijarã ĩna. 10 Bucurã rotire gaye ado bajiro bajiyija: "Adi ña bare, adi ña bare meje. Adi ña idiroti, adi ña idire meje. Ado bajiro guaja quena. Ado bajiro coeja quena. Ito yicõri ado bajiro rujure tirũnuja quena", yire gaye ñayijų bucurã ĩna rotire. Mani ñicusabatia itire cudi ãmorã ñabojarãti, ñarocõti cudi jeo masibisijarã ĩna. Mame oca Dios ĩ wasoaroto riojua bucu oca ñasarise ñayijų maji.

11 Ĩjama Cristo ejacoami. Ĩti ñami manire yiari Diore busi ĩsigũ ñasagu. Ĩti ñami manire quenarise rẽtaroca yigu. Manire ĩ goda ĩsija bero ũmacũjų Dios ya wijų mųja wayijų ĩ. Itojų Dios ya wi ñacõri manire yiari busi ĩsisotiguĩji ĩ. Ũmua ĩna menira wi rẽtoro quenari wi ñaroja Dios ya wi. Adi sitaga wi meje ñaroja Dios ya wi. 12 Ũmacũjų Dios ĩ ñasari sõajų ñaguĩji Cristo adocãta. Itojų sãjacõri cabra macu rí, ta wecu macu rína Diore ĩsirocu meje sãjaru ĩ. Ĩ ya rínati Diore ĩsirocu sãjaru ĩ. Manire goda ĩsicõri mani ñeñaro yirise waja, waja yi tĩoru ĩ. Ito bajiri mucana juaji ĩ ya ríre Diore ĩsibiquĩji ĩ. Ĩ rãca mani ñatĩñatoni ñarocõti waja yiñi ĩ. 13 Ado bajiro bajiyijų Dios ĩ rotisuore: Sĩgũ godarure ĩ moaĩaja ito yicõri rẽore gayere ĩ moaĩaja, ĩ ya rujų ueri jaigure bajiro bajiyijų ĩ. Ito bajiri itire coerona ta wecu rí, cabra macu rí cuni, ito yicõri ta wecu macu rí ĩna soe abore rĩti ĩna ya rujure paiare wẽjabate gu rotiyijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yija joe ueri coero bajiro bajiyijų iti. 14 Waibucurã rí rẽto busaro ñasarise ña Cristo ya rí. Waibucurã ríama joe gayeti coeroja. Jesús ya ríama mani ñeñaro yirisere coe jeocõroja. Cojirea ñeñaro yiĩabicu ñari manire goda ĩsiñi ĩ, mani ñeñaro yirisere waja yi ĩsirocu. Ito bajiro yiñi Cristo manire, Espíritu Santo ñatĩñagure tuocõri. Jesús ya rína suoriti mani ñeñaro yirisere ãcabojogu yiguĩji Dios. Ito bajiri, "Yu queno yirise ticõri yure masogũ yiguĩji Dios", yi tuoĩabea mani. "Jesús ya ríre ticõri yu ñeñaro yirisere ãcabojoñi Dios", yi tuoĩa mani. Ito bajiri Dios catitĩñagure wanurã ĩre moa ĩsitĩñarã yirãji mani.

15 Ito bajiri iti oca tuocõri, "Jesucristo ĩti ñami mame oca manire gotitoni Dios ĩ cõaru", ya mani. Cajero Dios ĩ rotisuore gaye cudi jeo masibisija mani. Ito bajiri Dios ĩ rotisuore mani cudi jeo masibejare, itire waja yi ĩsirocu manire yiari goda ĩsiñi Cristo. Ito bajiro Cristo ĩ yija ticõri, Dios ĩ goticãdo bajiroti yigu yiguĩji ĩ. Mani ñeñaro yirisere ãcabojocõri, ĩ rãca mani ñatĩñatoni manire ãmigũ yiguĩji Dios. 16 Ado robojua bajia. Tite. Sĩgũ ĩ godaroto riojua, "Yu ya gajeoni ruco wasoarã yirãji yu ñarã", yi menigũ yiguĩji ĩ. Ito bajiro ĩ yija bero, "Riti ña. Adi papera ĩ ucaja bero godacoañi", oca quenori masu ĩ yiroto riojua, godaru ya gajeonire boca ãmi masimenaji ĩ ñarã. 17 Iti papera ucaru ĩ catija maji, ĩ ñarã ĩ ya gajeonire boca ãmi masimenaji maji. Ĩ godaja bero riti, ĩ uca gotiado bajiro boca ãmirã yirãji ĩna. 18 Ito bajiroti cajero ĩ rotire gotigu, Moisés ñayorure waibucu rí wẽjabate rotiyijų Dios. "Iti ríre ticõri, 'Ija sĩgũ manire goda ĩsigũ yiguĩji', yi tuoĩarã yirãji masa", yiñi Dios Moisésre. 19 Ito bajiro ĩ gotija tuocõri,

ñarocõti Dios ĩ rotire gaye masare goti jeoyiju Moisés ñayoru. Itire goti tĩocõri cabra macu rí, ta wecu macu rí idena jabeto wuoyiju. Ito yicõri oveja joa sũarise ãmicõri hisopo wame cutiricu rujure siayiju. Iti gocore ríju yosecõri, Dios ĩ rotira tutire ito yicõri masare cuni rína wẽjabate guyiju Moisés ñayoru. 20 Ito yicõri masare ado bajiro yiyiju ĩ: “Adi ríre ticõri, ‘Ito bajiro yicuja yu’, Dios ĩ yiado bajiroti yigu yiguĩji, yi tuoĩa mani”, yiyiju Moisés masare. 21 Ĩna minijuara wiju cuni rína wẽjabate guyiju Moisés ñayoru. Ito yicõri itiju minijuara wi ñarise ñarocõreti rína wẽjabate guyiju ĩ. 22 Ado bajiro gotia bucu oca: “Ueri cutirise jeyaro, rína coeja quenaroja. Sĩgũ ĩ rí budibeja mani ñeñaro yirise coeya maniboadoja”, yi gotia bucu oca.

Cristo ĩ godarena suoriti mani ñeñaro yirise coeyiju, yire gaye

23 Ito bajiri mani ñicusabatia Dios ya wiju ĩna sãjaroto riojua, ĩna ya rujure ĩna ya gajeonire cuni rí wẽjabate guyijarã ĩna. Rí wẽjabatecõri, “Ueri ma manire. Sãjaruja manire”, yiyijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yija, ũmacũju Dios ĩ ñaro bajiro quesoĩayijarã ĩna. Ĩna yisotiado bajiro waibucurã rẽtoro ñasagu manire goda ĩsiñi Cristo. Ĩ ya rína suoriti Dios ya wiju ejarã yirãji mani. 24 Mani ñicusabatia ĩna menira wiju sãjabisiju Cristo. “Ado bajiro bajiroja Dios ya wi”, yiariti ĩna menira wi ñayiju iti wi. Cristoama ũmacũju Dios ĩ ñaroju sãjañi. Ito bajiri adocãta itona ñacõri, manire yiari Diore busi ĩsiguĩji ĩ. 25 Judio masa paia uju co rodo ruyabeto cojiti sãjayiju ĩ co rodore. Itoju sãjacõri, Diore yiari waibucu rí wẽjabateyiju ĩ. Cristoama cojiti ĩ ya rí ĩsiyiju Diore, masa ĩna ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsirocu. 26 Co rodo ruyabeto Cristo godare Dios ĩ ãmoja, biyaro godaboru, adi macãrucũro iti rujearocaju ti. Ado bajiroju a bajia. Adocãta macãrucũro iti jediroto riojua, manire yiari cojiti goda ĩsiñi Cristo. Mani ñeñaro yirisere goda ĩsiñi ĩ. Ito bajiri ĩre mani tuorũnuja, manire ĩ yi ĩsigore ticõri, mani ñeñaro yirisere ãcabojogu yiguĩji Dios. 27 Sĩgũ ruyabeto cojiti godarã yirãji mani. Ito yicõri mani queno yire, mani ñeñarise yire cuni cõĩagũ yiguĩji Dios. 28 Cristo cuni masa jeyarore ĩna ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsirocu cojiti godañi. Mucana tudi ĩ goaja, masa ĩna ñeñaro yirisere waja yi ĩsirocu meje ejagu yiguĩji. Ĩre bocatirãre masorocu ejagu yiguĩji ĩ.

10 Bucu ocana suoriti quenaro ĩnare Cristo ĩ yiroti gayere masisuoyijarã masa. Ñarocõti ĩ queno yiroti masi jeobisijarã ĩna maji. Bucu oca cudirã co rodo ruyabeto waibucurã sĩacõri Diore soe ĩsisotiyijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yibojarocati, “Yu tija, seti ma ĩnare”, yibisiju Dios. Ito bajiri bucu ocare mani tuo suyabojaja Dios tu ejamena yirãji mani. 2 Diore yiari waibucurã ĩna soe ĩsija bero ĩna ñeñaro yirisere ĩ coe jeoja, mucana waibucurã soe ĩsibitiboana ĩna. “Waja yi tĩomu yu. Yure seti ma ĩja”, yiboana. 3 Ito bajiro meje bajiyija. Co rodo ruyabeto Diore waibucurã ĩna soe ĩsija, “Ñeñaro yigu ña yu”, yi tuoĩa bujayijarã ĩna. 4 Ta wecu rí, cabra rí, masa ĩna ñeñaro yirisere coeroti meje ñaroja.

5 Ito bajiri adi sitaju wadigu, ado bajiro yiyiju Cristo Diore:

> Masa ĩna waibucurã soe ĩsire ãmobea mu. Ito bajiri ĩna ñeñaro yirise yu waja yi ĩsitoni, ĩna tu yu ruju cutiroca ya mu.
>
> 6 Masa ĩna ñeñaro yirise waja yirona waibucurã ĩna soe ĩsija queno wanubea mu, ya yu.
>
> 7 Gaje ado bajiro mure gotia yu: Dios mu ãmoro bajiro yirocu masa

tujʉ wacʉ ya yʉ. “Dios ĩ rotiro
bajiro yigʉ yiguĩji ĩ”, mʉ oca tuti
iti gotiroto bajiroti, masa tujʉ
wacʉ ya yʉ, yiyijʉ Cristo Diore.
8 Queno tʉoya yʉ ñarã mʉa. Ado bajiro
gotiyijʉ Cristo: “Masa ĩna ñeñaro yirise
waja yirona Diore yiari waibʉcʉrã ĩna
soe ĩsi ãmobojaja, queno wanʉbeami.
Moisés ñayorʉ ĩ rotire ñabojarocati,
queno wanʉbeami Dios”, yi gotiyijʉ
Cristo. 9 Gaje ado bajiro gotiyijʉ Cristo:
“Dios, mʉ ãmoro bajiro yirocʉ, masa
tujʉ wacʉ ya yʉ”, yiyijʉ Cristo Diore.
Ĩ ito yija tʉocõri, “Bʉcʉrã waibʉcʉrã
soe ĩsire jidicãcõri, ĩmasiti manire
goda ĩsiñi”, yi tʉoĩa mani. 10 Dios ĩ
ãmoro bajiro yiñi Jesucristo. Cojiti
manire yiari goda ĩsiñi ĩ, ĩ ya rína mani
ñeñaro yirisere waja yirocʉ. Ito bajiro
ĩ yire ñajare, mani ñeñaro yirisere
ãcabojocõri, “Seti ma mʉare”, yigʉ
yiguĩji Dios manire.
11 Judio masa paia co rʉmʉ rʉyabeto
ĩna ya moare ñajare, biyaro Diore
waibʉcʉrã soe ĩsisotiama ĩna. Ito
bajiro ĩna yibojarocati masa ĩna ñeñaro
yirisere coebetoja. 12 Cristoama cojiti
mani ñeñaro yirisere waja yi tĩorocʉ
manire yiari goda ĩsiñi ĩ. Mani ñeñaro
yirise waja yi tĩocõri ũmacʉ̃jʉ Dios ya
riojocadʉja rʉ̃cʉbʉorajʉ rujiguĩji ĩ ĩja.
13 Itojʉ ñacõri ĩ wajanare rẽtocʉ̃roca
Dios ĩ yitoni bocatigʉ yiguĩji maji.
14 Manire yiari cojiti goda ĩsiñi Cristo.
Ito bajiro ĩ yijare manire ticõri, “Seti
ma mʉare”, yigʉ yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩ
rãca catitĩñarã yirãji mani. 15 “Riti bajia
iti oca”, mani yi masitoni, ado bajiro
gotiñi Espíritu Santo:

16 Masa rãca mame oca quenogʉ̃
yigʉja yʉ. Ado robojʉa bajiro
yiroja:
Yʉ rotirise ĩna tʉoĩaroca yigʉja yʉ.
Ito bajiri ĩna ya ʉsijʉ yʉ rotirisere
cʉdi ãmorã yirãji ĩna.

17 Cristore ĩna tʉorʉ̃nʉja ticõri, ĩna
ñeñaro yirise, ĩna seti cʉtirise
jʉaji tʉdi tʉoĩabicʉja yʉ, yi gotiñi
Espíritu Santo Dios oca tutina.
18 Ito bajiri mani ñeñaro yirisere Dios
ĩ ãcabojoja bero, jʉaji mani ñeñaro
yirisere waja yi masia ma.

Diore mani tʉorʉ̃nʉja quena, yire gaye

19–20 Ito bajiri yʉ mairã, ado robojʉa
bajia mame oca, adi rʉmʉri. Mani
ñeñaro yirise waja, waja yi tĩoñi
Cristo, ĩ ya rína. Godarʉ ñabojagʉti
mʉcana caticõri ũmacʉ̃jʉ Dios ĩ ñarojʉ
ñaguĩji manire yiari. Ito bajiri ĩre mani
tʉorʉ̃nʉja ũmacʉ̃jʉ Dios ĩ ñasari sõajʉ
güimenati sãjarã yirãji mani. Mani
ñicʉsabatia Dios ĩ ñasari sõa yobiadore
rẽta masibisijarã ĩna. Ito bajiro meje
bajia adocãta. 21 Jesucristo sĩgʉ̃ti ñami
paia ujʉ ñasagʉ. Manire yiari Diore bʉsi
ĩsisotigʉ yiguĩji. Ito bajiro yisotiguĩji
Cristo, Dios ya wina ñacõri. 22 Ito bajiri
güimenati Diore rʉ̃cʉbʉorona ĩ tʉ
warʉja manire. Ito yicõri, “Yʉre boca
ãmigʉ̃ yiguĩji”, yi tʉoĩa rʉ̃cʉbʉorʉja
manire. Mani ñeñaro yirisere coeñi
Dios, Jesucristo ya rína. Ado bajiro bajia
iti. Ide quenarisena mani guaja bero
mani ya rujʉ ʉeri manoja ĩja. Iti bajiroti
Jesucristo ya rína sʉoriti mani ñeñaro
yirise Dios ĩ coeja bero, ʉeri mana bajiro
ñarãji mani ĩja. Ito bajiri, “Ñeñaro ya yʉ.
Seti ña yʉre”, yi tʉoĩabea mani. 23 Ĩre
tʉorʉ̃nʉcõri, “Yʉre masogʉ̃ yiguĩji ĩ”,
yirã ñari, ĩre tʉorʉ̃nʉ sʉyarʉja manire.
Gajero bajiro tʉoĩabitirʉja manire. Dios
manire ĩ goticãdo bajiroti yigʉ yiguĩji ĩ.
24 Gãjerãre mani queno yitoni, ito yicõri
ĩnare mani ti maitoni, gãmeri ejabʉarʉja
manire. 25 Jesucristore tʉorʉ̃nʉrã ñari,
ĩre rʉ̃cʉbʉorona minijuatĩñarʉja
manire. Coriarã minijua jidicãñi ĩna.
Ĩnare bajiro yibitirʉja manireama.
Jesucristore mani jidicãbititoni, bʉto

bʉsa gãmeri oca sẽo rotirʉja manire. Ito bajiri adi rʉmʉri bʉto bʉsa oca sẽorʉja manire, yoari mejeti mani Ʉjʉ ĩ ejaroti ñajare.

26 Dios ocare masirã ñabojarãti, ñeñaro mani yi ʉyaja ñe waja yi remore manoja. Waja yicãñi Cristo. Ito bajiri ĩre mani tʉorʉ̃nʉbeja, tʉdi waja yibiquĩji ĩ ĩja. 27 Ito bajiri Cristore mani tʉorʉ̃nʉbeja ticõri, guijorise riti manire waja senigʉ̃ yiguĩji Dios. Ito yicõri jeame ʉ̃jʉrojʉ ĩ wajanare ruyuriorijʉjʉ manire cõagʉ̃ yiguĩji Dios. 28 Moisés ñayorʉ ĩ rotire gayere sĩgʉ̃ ĩ cʉdibeja ado bajiro bajiyijʉ. Jʉ̃arã, ʉdiarã, “Riti cʉdibeami ĩ”, ĩre yi coderã ñaja, jabeto ĩre ti mairã mejeti ĩre sĩacõyijarã ĩna. 29 Iti gayere mani tʉoĩaja, “Sĩgʉ̃ Dios Macʉre ti tecõri ĩ rʉ̃cʉbʉobeja, bʉto bʉsa ĩ tõbʉjaroca yigʉ yiguĩji Dios ĩre”, yi tʉoĩa mani. Masa jeyaro yiari Jesucristo ya rí budiyijʉ. Ĩ ya rína sʉoriti mani ñeñaro yirisere ãcabojoguĩji Dios. Iti ña oca mame Dios ĩ cũre. Ito bajiri, “Masare yiari ĩ goda ĩsibore ñe waja ma ĩ ya rí”, yigʉre bʉto ĩ tõbʉjaroca yigʉ yiguĩji Dios. Manire ti maigʉ̃ ñari queno manire ejabʉami Espíritu Santo. Ito bajiri no Espíritu Santore bʉsitugʉreti bʉto ĩ tõbʉjaroca yigʉ yiguĩji Dios. 30 Ado bajiro yiñi Dios: “Yʉ ña masa ĩna ñeñaro yirisere waja senirocʉ. Ito yicõri yʉti ña ĩna tõbʉjaroca yirocʉ”, yiñi Dios. Itire masia mani. Gaje ado bajiro gotia Dios oca: “Dios ñami ĩ ñarãre ĩna ñeñaro yirise waja, waja senirocʉ”, yi gotia Dios oca. 31 Ñeñaro yirãre ñiacõri Dios catitĩñagʉ̃ ĩ waja senija, bʉto guijorise ñaroja.

32 Ito bajiri, “Ĩre jidicãgʉ̃ yigʉja yʉ”, yi tʉoĩabesa mʉa. Jesucristo oca tʉocõri ĩre mʉa boca ãmicato bajiroti ĩre riti mʉa tʉorʉ̃nʉ sʉyaja quena. Ĩre mʉa tʉorʉ̃nʉja ticõri, mʉare tudiñi gãjerã. Mʉa tõbʉjaroca ĩna mʉare yibojarocati Cristore tʉorʉ̃nʉ jidicãbisija mʉa. 33 Mʉa coriarãre masa bʉsi tudiñi. Ito yicõri mʉa coriarãre masa ĩna tiro riojo ñeñaro yiñi ĩna. Mʉa baba mesare ñeñaro ĩna yija ticõri, ĩna rãca tõbʉjayija mʉa cʉni. 34 Mʉa baba mesare ĩna tubiaja ĩnare tʉo maiyija mʉa. Mʉa ya gajeonire ĩna ẽmabojaja cʉni bʉto bojori bʉjabisija mʉa. “Ũmacʉ̃jʉ Dios ĩ ñarojʉ jogabitire boca ãmirã yirãji mani. Ĩna manire ẽmarise rẽtoro quenarise bʉjarã yirãji mani”, yi wanʉre rãca tʉoĩayija mʉa. 35 Ito bajiro ñeñaro tõbʉjabojarãti Diore tʉorʉ̃nʉ jidicãbeja mʉa. Oca sẽoro wanʉre rãca bʉto bʉsa Diore tʉorʉ̃nʉña mʉa. Ito bajiro mʉa yija, iti waja queno yigʉ yiguĩji Dios mʉare. 36 Dios ĩ ãmoro bajiro mʉa yi ãmoja, ʉsiriobeja mʉa. Ito bajiro mʉa yija ticõri, ĩ gotiado bajiroti mʉare ĩ ĩsiroti ĩsigʉ̃ yiguĩji Dios. 37 Yoari goroama bocati yimenaji mʉa. Ado bajiro gotiami Dios ĩ oca tutina:

Yoari mejeti yʉ cũrʉ ejagʉ yiguĩji.
Yoari goroama godabetoja ĩ ejaroti.

38 No ĩ ñeñaro yirisere jidicãcõri
Cristore tʉorʉ̃nʉgʉ̃reti ti
wanʉgʉ̃ yigʉja yʉ. Ito bajiri ĩ
catitĩñaroca yigʉ yigʉja yʉ. Yʉre
jidicãrãreama ĩna rãca wanʉbicʉ
yigʉja yʉ, yiñi Dios ĩ ocana.

39 Diore jidicãrã meje ña mani. Ito yicõri ĩ ruyuriorona meje ña mani. Diore tʉorʉ̃nʉrã ña mani. Ito bajiri ĩ masoana ñari ĩ rãca catitĩñarã yirãji mani.

Diore mani tʉorʉ̃nʉja catitĩñarã yirãji mani, yire gaye

11 Diore mani tʉorʉ̃nʉja ado bajiro tʉoĩarã yirãji mani. “Dios ĩ yiro bajiroti yʉre masogʉ̃ yiguĩji ĩ. Ija yʉre ĩ ĩsiroti itire tibitibojagʉti boca ãmigʉ̃ yigʉja yʉ”, ya mani Diore mani tʉorʉ̃nʉja. 2 Jane mejeʉ ĩre ĩna tʉorʉ̃nʉja ticõri, mani ñicʉsabatiare wanʉyijʉ Dios.

3 “Ĩ ya ocanati adi macãrucũrore rujeoñi Dios”, ya mani, ĩre mani tuorũnuja. “Rocati mani tigorena meje adi macãrucũrore rujeoñi Dios. Ĩ ya ocanati adi macãrucũrore rujeoñi Dios”, ya mani, ĩre mani tuorũnuja.

4 Mani ñicusabatia Diore ĩna tuorũnugore gaye muare gotigu ya yu. Abel ñayoru Diore tuorũnucõri ĩ rĩjoru Caín, Diore ĩ ĩsiroti rẽtoro quenarise ĩsiyiju Abel ñayoru. Ito bajiri, “Yu rotiro bajiroti yami”, yicõri ĩ ĩsiro bajiroti boca ãmiyiju Dios. Jane mejeju Abel ñayoru ĩ godabojarocati Diore ĩ tuorũnure mani tuoĩaja, buto busa Dios gayere tuo masirã yirãji mani.

5 Enoc ñayoru Diore ĩ tuorũnujare ĩre wanuyiju Dios. Ĩre ti wanucõri, catigureti ĩre ãmicoayiju Dios. Ito bajiri ĩre ãmabojarãti bujabisijarã masa, Dios ĩre ãmire ñajare. Dios oca tuti iti gotija, “Enoc ñayoru ĩ ãmi ecoroto riojua, ĩre queno wanuyiju Dios”, yi gotia Dios oca tuti. 6 Diore mani tuorũnubeja, manire wanubiguĩji ĩ. Dios rãca mani baba cuti ãmoja, ado bajiro tuoĩaruja manire: “Riti bajia, ñasacõguĩji Dios. No Diore masi ãmogũ ĩ ãmaja, ĩre boca ãmigũ yiguĩji Dios”, yiruja manire, Dios rãca mani baba cuti ãmoja.

7 Noé ñayoru cuni Diore tuorũnuyiju. “Mu tiĩabiti rẽtaro yiroja mure”, Dios ĩ yija tuocõri, Dios ĩ yiro bajiroti cudiyiju Noé ñayoru. Ito bajiri cuma bucua jajoca meniyiju Noé ñayoru, ĩ ñarã rãca rujabe yirocu. Diore tuorũnucõri adi macãrucũro gãna Diore tuorũnubitianare bajiro meje yiyiju ĩ. Ito bajiro Noé ĩ yija ticõri, “Manire waja senigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩayijarã masa. “Yure ĩ tuorũnujare seti ma Noére”, yi wacu ĩre masoyiju Dios.

8 Abraham ñayoru cuni Diore tuorũnuyiju. Dios ĩ busija tuocõri, ĩ yiro bajiro cudiyiju Abraham ñayoru. “Gaje sita mure ĩsigũ yiguja yu”, Dios ĩ yija tuocõri, ĩ ya sitare wagoyiju Abraham. “Itoju ejagu yiguja yu”, yi masibicuti wayiju Abraham cajero wasuogu. 9 Diore tuorũnucõri, Dios ĩre ĩsiroti sita ñagũ wayiju Abraham, gãjerã ya sita ñabojarocati. Wijãi menicõri, ito yicõri waibucu wirorina wi menicõri ñayiju ĩ. “Yoari mejeti ñagũ yiguja yu”, yirocu itina meniyiju ĩ. Ito bajiro yiyiju ĩ macu Isaac cuni, ito yicõri ĩ janami Jacob cuni. “Adi sita manire ĩsigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa masirã ñayijarã ĩna cuni. 10 Diore tuorũnucõri, Dios ĩ ñasari cutore tuoĩayiju Abraham ñayoru. Iti cuto Dios ĩ menicãra cuto ñaroja. Ito bajiri iti cuto gajanoabeto yiroja.

11 Abraham manojo Sara ñayoro Diore tuorũnugõ ñayijo. Buco rĩa mani waro ñabojarocati iso macu cutiroca yiyiju Dios isore. Ito bajiri, “Dios ĩ yiro bajiro yigu yiguĩji”, yi waco macu cutiyijo iso. 12 Ito bajiroti Abraham ñayoru cuni ĩ godaroto riojuati macu cutiyiju ĩ. Ĩ ñayiju jãjarã janerãbatia cutirocu. Jãjarã ñocõa, jaje ja sitacõ janerãbatia cutirocu ñayiju ĩ, cõĩado mana.

13 Ãna muare yu gotirã ĩna godaroto riojua, “Adi sita muare ĩsigũ yiguja yu”, Dios ĩ yira sitare boca ãmibisijarã ĩna maji. “Ito bajiro yigu yiguĩji Dios manire”, yi jidicãbisijarã ĩna. “Adi macãrucũro ñatĩñarona meje ña mani. Adoju ña ucurãre bajiro bajirã ña mani. Ũmacũju ñaroja mani ñatĩñaroti cuto”, yi tuoĩayijarã ĩna. 14 Iti gayere mani tuoja, “Ũmacũju Dios tuju ĩna catitĩñaroti cutoju tuoĩa ñayijarã ĩna”, yi tuoĩa mani. 15 Ĩna ya sita ĩna wagoraju ĩna tuoĩaja, iti sitaju mucana tudi waboana ĩna. 16 Ĩna wagora sita rẽtoro quenarise sita ũmacũju Dios ĩ ñaroju tuoĩa ñayijarã ĩna. Ĩna ñaroti cuto meni yucãñi Dios. Ito bajiri ĩnare cuto queno ĩsicõri, bojobicuti, “Yu ñarã ñama ĩna. Ĩna Uju ña yu”, yi wanugũ yiguĩji Dios.

17 “Yure ĩ tuorũnuja ticuja yu”,
Dios ĩ yiro bajiroti cudiyiju Abraham
ñayoru. Ito bajiri Diore tuorũnucõri,
ĩ macu Isaacre Diore soe ĩsirocu ãmi
wayiju. Ĩ macu sĩgũ ñagũre sĩagũti
yibojayiju Abraham. 18 “Isaacna
suoriti jãjarã janerãbatia cutigu yiguja
mu”, Dios ĩ yicãre ñabojarocati, ĩre
sĩaboyiju Abraham, Diore tuorũnucõri.
19 “Godarãre mucana tudi ĩna catiroca
yi masiguĩji Dios”, yi tuoĩayiju Abraham
ñayoru. Ĩ macure ĩ sĩabore ñabojarocati,
mucana ĩ macure judacõayiju Dios. Ito
bajiri, “Mu macure sĩabesa”, yicõri ĩ
macure judacõagũ robo bajiro yiñi Dios
Abrahamre. “Yure queno tuorũnuami
ĩ”, yi tuoĩacõri Abrahamre ti wanuyiju
Dios.

20 Isaac ñayoru cuni Diore tuorũnugũ
ñayiju. Diore tuorũnucõri, “Ado bajiro
queno yigu yiguĩji Dios muare”, yiyiju
Isaac, ĩ rĩare Jacob, Esaúre cuni.
21 Jacob ñayoru cuni Diore tuorũnuyiju.
Ĩ godaroto riojua, “Ado bajiro queno
yigu yiguĩji Dios muare”, yiyiju ĩ, ĩ
janerãbatia José rĩare. Bucugu ñari ĩ ya
turiguna tue wacuti Diore rũcubuoyiju
maji. 22 José ñayoru cuni Diore
tuorũnugũ ñayiju. Ĩ godaroto riojua,
Israel sita gãnare ado bajiro gotiyiju
José: “Ija adi sita Egipto sitare wagorã
yirãji mua. Ito mua waja, yu ya gõarire
ãmi warã yirãji mua”, yiyiju ĩ.

23 Moisés ñayoru jacusabatia Diore
tuorũnucõri, ĩ rujeaja bero udiarã
ũmacañi ĩre yeyoyijarã. “Quenagũ ñami
mani macuacã”, yiyijarã ĩna. Ito bajiri
iti sita gagu uju ĩ sĩa rotibojarocati, ĩre
güibiticõri cudibisijarã ĩna. Diojuare
tuorũnuyijarã ĩna. 24 Moisés ñayoru
cuni Diore tuorũnugũ ñayiju. Egipto
gagu uju maco iso masoru ñabojagũti
bucua wacu, “Iso macu ñami”, masa
ĩna yire ãmobisiju ĩ. 25 “Egipto gãna
rãca ñeñaro yu yija, wanutĩñabicuja yu.
Ito bajiri Dios ñarã rãca baba cutigu
yiguja yu, Egipto gãna ñeñaro yure ĩna
yibojarocati”, yiyiju Moisés ñayoru,
Diore tuorũnucõri. 26 “Egipto sitaju
gajeoni jeyaro yu rucoja, ñasarise meje
ña. Dios cõarocu ĩ tõbujaroto bajiro yu
tõbujaja, iti ña ñasarise”, yi tuoĩayiju
Moisés ñayoru. “Yu tõbujabojarocati,
ija queno yigu yiguĩji Dios yure”,
yi tuoĩacõri Diore tuorũnuyiju ĩ.
27 Diore tuorũnugũ ñari Egipto gagu
ujure güibiticõri, gaje sita wacu ĩ
ñarãre ji wayiju Moisés ñayoru. Diore
tibitibojagũti, “Yu rãca ñaguĩji ĩ”, yi
tuoĩacõri Diore cudiyiju Moisés.

28 Diore tuorũnucõri ĩ ñarã Israel
sita gãnare pascua basa meni rotiyiju
Moisés. Ado bajiro masare gotiyiju ĩ:
“Sĩgũ ángel cõagũ yiguĩji Dios, co wi
ruyabeto macu ñasuogure ĩ sĩatoni.
Dios ĩ rotiro bajiro soje weca mani rí
tuja, ángel rẽtagũ yiguĩji”, yi rotiyiju
Moisés Israel sita gãnare. Ito bajiro
Moisés ĩ rotire ñajare Israel sita gãnare
sĩgũ macure sĩabisiju ángel. 29 Diore
tuorũnucõri Israel sita gãna Ide Sũarise
wame cutirisa ĩna jẽatoni ide jua duja
bata rũgũyiju. Ito bajiri sita butirise
cudado bajiroti cuda jẽacoayijarã
ĩna ĩja. Egipto gãna ĩnare suyarã
ĩnare bajiroti jẽa ãmorã, yibojayijarã
ĩna. No bajiro jẽa masibiticõri ruja
godacoayijarã ĩna.

30 Diore tuorũnucõri Israel sita gãna
jua ãmojeno rumuri gãni biayijarã
Jericó wame cutiri cutore. Jua ãmojeno
rumuri ĩna rũja gãni biaja bero, iti
cutore ĩna camotara cuní juja quediyiju.
31 Rahab wedi maso ñagoro Diore
tuorũnugõ ñayijo iso cuni. Israel gãna
jũarã gãnitirã ejarãre queno boca
ãmiyijo iso. Ito bajiri Israel sita gãna
iso ya cuto gãna Diore cudimenare ĩna
sĩaja, isore sĩaruayijarã ĩna.

32 Jaje muare goti ãmoboja yu.
Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, David,
Samuel ito yicõri Diore goti ĩsiri masa

ĩna jeyaro gayere goti jeo masibea yʉ adocãta. 33 Diore tʉorũnʉcõri coriarã gaje sita gãnare rẽtocũyijarã ĩna. Gãjerã queno masare roti masiyijarã. Dios ĩ gotiado bajiroti ĩ ĩsire boca ãmiyijarã ĩna. Gãjerã yaia riserire biayijarã. 34 Gãjerã jeame bʉto ʉjʉrojʉ cõa tĩabojaja ʉabisijarã ĩna. Gãjerã ĩna wajana sarera jãina sĩa ãmoja, rudi masiyijarã. Gãjerãre ĩna bogaja mʉcana tʉdi ĩna sẽoroca yiyijʉ Dios ĩnare. Ito bajiri ĩna wajanare surarare rẽtocũ masiyijarã ĩna. 35 Coriarã romia cʉni Diore tʉorũnʉrã ñayijarã. Ito bajiri Diore tʉorũnʉcõri ĩna ñarã godabojanare tʉdi ĩna catija tiyijarã ĩna.

Gãjerã Diore tʉorũnʉrã ado bajiro bajiñi. Coriarã ñeñaro tõbʉjacõri godayijarã ĩna. “Diore mani jidicãja manire bucõarã yirãji ĩna. Ito yicõri manire sĩamenaji”, yi tʉoĩabojarãti Diore tʉorũnʉ jidicãbisijarã ĩna. “Mʉcana tʉdi caticõri Dios tʉjʉ bʉto bʉsa queno ñarã yirãji mani”, yi tʉoĩayijarã ĩna. 36 Gãjerãma ĩnare aja tudicõri baje ecoyijarã. Gãjerã ĩna ya ãmori come misina siacõri tubia ecoyijarã. 37 Gãjerã gʉtana rea sĩa ecoyijarã. Gãjerãma ĩna ya rujʉ gʉdareco yijeta ecoyijarã. Gãjerã ñeñaro yi ecoyijarã. Gãjerã sarera jãina sĩa ecoyijarã. Gãjerã queno cʉto bʉjamenati wa ucuyijarã. Waibʉcʉ wirona riti wasoyoyijarã ĩna. Bojoro bʉjarã ñayijarã ĩna. Gãjerã ʉsirio code ecoyijarã. Ĩnare queno yibisijarã gãjerã. 38 Ĩna ñaro queno bʉja masimenati yucʉ manojʉ, ito yicõri gʉta yucʉri watojʉ gãni sãjayijarã ĩna. Gʉta gojerijʉ, sita gojerijʉ cʉni caniyijarã ĩna. Diore tʉorũnʉmena rẽtoro queno yirã ñayijarã ĩna. Ito bajiri adi macãrʉcʉro rẽtoro quenari cʉto ĩna ñatĩñarotijʉ meniyijʉ Dios ĩnare yiari. 39 Ĩre ĩna tʉorũnʉja ticõri, ĩnare ti wanʉyijʉ Dios. Adi sita ĩna ñaroca, “Ado bajiro mʉare ĩsigʉ yigʉja yʉ”, Dios ĩ yirere boca ãmibisijarã ĩna maji. 40 Bʉto bʉsa quenarise ĩsirocʉ ĩna yure ãmoyijʉ Dios. Dios quenarise ĩ quenocãre mani rãca boca ãmirã yirãji ĩna cʉni.

Jesure riti mani tʉorũnʉja quena, yire gaye

12 Itire mani tʉoja, “Mani riojʉa gãna jãjarã Diore tʉorũnʉrã ñañi”, ya mani. Josari ñabojarocati Dios ĩ ãmoro bajiro yiyijarã ĩna. Ĩnare tʉoĩarã, Dios ĩ ãmoro bajiro yirʉja manire cʉni. Diore mani tʉorũnʉ ãmoroca gaje mani ʉsirioro iti camotaja itire jidicãrʉja manire. Mani ñeñaro yiroca tʉoĩa wisarisere cʉni jidicãrʉja manire. Josare ñabojarocati ʉsiriomenati Dios ãmoro bajiro yirʉja manire. Ado robojʉa bajia. Sĩgʉ ũmaquediri masʉ gãjerãre ĩ rẽtocũ ãmoja, rʉcʉrisere cũcõgʉ yiguĩji ĩ. Ito bajiroti yirʉja manire cʉni. Diore mani tʉorũnʉroca gaje ʉsirioro ñeñaro manire iti camotaja, itire jidicãrʉja manire. 2 Jesure bʉto tʉoĩarʉja manire. Manire goda ĩsicõri, ĩti ñami mani tʉorũnʉroca yigʉ. Ĩ godare gaye bojobiticõri, yucʉtẽojʉ tõbʉjayijʉ Jesús. “Yʉ tõbʉjaja bero bʉto bʉsa wanʉgʉ yigʉja yʉ”, yicõri ñeñaro yirã ĩna godado bajiro godagʉ bojobisijʉ ĩ. Mʉcana tʉdi caticõri Dios ya riojocadʉja rʉcʉbʉorajʉ rujiyijʉ ĩ. Adocãta cʉni itoti rujitĩñaguĩji ĩ.

3 Mani bogaja mani oca sẽobeja, manire Jesús ĩ goda ĩsire gayere tʉoĩarʉja manire. Ñeñaro yirã Jesure ĩna ti tudibojarocati ĩ tõbʉjaroca ĩna yibojarocati ñemecʉtiyijʉ ĩ. Ito bajiri ĩre mani tʉoĩaja, ñemecʉti masirã yirãji mani cʉni. 4 Cristo ĩ tõbʉjado bajiro goroama tõbʉjabea mani. “Mʉa ñeñaro yirisere jidicãña”, masare mani yibojarocati manire sĩabiticã ĩna. 5 ¿Ĩ rĩa bajiro ñarãre, mʉare ĩ goti quenore

ãcabojati mʉa? Ado bajiro gotiñi Dios ĩ oca tutina:

Yʉ macʉ, mʉ masitoni yʉ mʉre gotirisere ti tebesa. Yʉ mʉre goti quenojare oca sẽo jidicãbeja mʉ.

6 Yʉ mairãre ĩnare oca quenocʉja yʉ. Ito yicõri yʉ rĩa ñarãre ĩna tõbʉjaroca yigʉja yʉ, ĩna masitoni, yi gotiñi Dios ĩ oca tutina.

7 Ito bajiri mʉa tõbʉjaja ñemecʉtiba. Ĩ rĩa mani ñajare ito bajiro yigʉ yiguĩji ĩ. Sĩgʉ̃ rʉyabeto jacʉsabatia ĩna rĩare goti quenorãji ĩna masitoni. 8 Dios cʉni ĩ ñarã ñarocõreti goti quenoguĩji, ĩna queno yitoni. Mʉare Dios ĩ goti quenobeja ĩ rĩa meje ñarãji mʉa. Ĩ rĩa meje mʉa ñaja, gãji rĩa ñarãji mʉa. 9 Mani rĩaca ñaroca mani jacʉsabatia manire goti quenoñi. Ito bajiro ĩna yijare ĩnare rʉ̃cʉbʉoyija mani. Ito bajiri mani Jacʉ ũmacʉ̃jʉ gagʉre bʉto bʉsa rʉ̃cʉbʉorʉja manire. Ito bajiro mani yija catitĩñarã yirãji mani. 10 Yoari mejeti ĩna ãmorocõ manire riasoñi mani jacʉsabatia. Dioama manire queno yirocʉ sẽoro riasogʉ yiguĩji. Ĩre bajiro mani queno yi ñatoni, ito bajiro yami ĩ. 11 Mani tõbʉjaroca Dios ĩ yija, queno wanʉmenaji mani. Manire juniro yiroja iti. Mani tõbʉjarisena sʉoriti mani riasotija, queno yirãji mani. Ito yicõri oca mano queno ñarã yirãji mani.

Dios ocare mani tʉorʉ̃nʉbeja guijorise ña, yire gaye

12 Ito bajiri tõbʉjabojarãti oca sẽoma mʉa. Diore tʉorʉ̃nʉ jidicãbeja mʉa. 13 Dios ĩ ãmoro bajiro yirona queno tʉoĩama mʉa. Mʉa baba mesare Diore masisʉorãre queno ejabʉaya. Ĩnare mʉa ejabʉaja bʉto bʉsa Diore tʉorʉ̃nʉ oca sẽorã yirãji ĩna. Ito yicõri Dios ĩ ãmoro bajiro yirã yirãji ĩna.

14 Gãjerã rãca queno oca mano corocõ ñama mʉa. Mani Ʉjʉ queno ĩ yiado bajiroti queno yi ñama mʉa cʉni. Mani Ʉjʉ Dios ĩ queno yi ñado bajiro yirã riti ĩ tʉ ejarã yirãji mani. 15 Mʉare Dios ĩ ĩsirotire boca ãmirona sĩgʉ̃ rʉyabeto gãmeri mʉa ejabʉaja quena. Sĩgʉ̃ mʉa rãca gagʉ ñeñaro ĩ yija, gãjerãre ñeñogʉ̃ yiguĩji ĩocʉ̃. Ote quenarise wato widirise iti judija, biaro yiroja iti. Ito yicõri sĩaro yiroja. Ito bajiro bajigʉ ñami ĩocʉ̃, gãjerãre ñeñogʉ̃. 16 Mʉa manojo cʉtiroto riojʉa cʉni romiare ajebeja. Ito yicõri Dios jeyaro ĩ yire gayere ti tebesa. Esaú ñayorʉ ñañi itire ti tudirʉ. Esaú ba ãmogʉ̃ ado bajiro yiyijʉ ĩ ocabajire: “Yʉre mʉ ecaja, mʉ ñagʉ̃ yigʉja, ‘Yʉ macʉ ñasʉogʉ yʉ maigʉ̃’, cʉni ĩ yirʉ”, yiyijʉ Esaú ĩ ocabajire. 17 Ito bajiri ĩ jacʉ ĩ godaroto riojʉa, “Ado bajiro queno yigʉ yiguĩji Dios mʉre”, jacʉ ĩ yire gaye tʉo ãmobojarocati gotibisijʉ jacʉ Esaúre. Ĩ ocabajijʉare ito bajiro queno gotiyijʉ ĩna jacʉ. “Queno yibiticʉ yʉ”, yi tʉoĩa otiyijʉ Esaú ñayorʉ. Ito bajibojarocati jacʉ ĩ gotigoja bero ñajare, no robojʉa ĩ gotigore wasoa masibisijʉ Esaú ñayorʉ.

18 Diore mʉa rʉ̃cʉbʉoja, Israel sita gãna ñayoanare bajiro meje ya mʉa adocãta. Gʉ̃tagʉ̃ Moisésre Dios ĩ rotire ĩ ĩsiragʉ jʉdojʉ ejayijarã ĩna, Diore rʉ̃cʉbʉorona. Itojʉ ejacõri guijorise tiyijarã ĩna. Iti gʉ̃tagʉ̃ bʉto ʉ̃jʉyijʉ. Ide bueri bʉto iti ñajare, bʉto rãitĩayijʉ. Ito yicõri mino bʉto wẽayijʉ. 19 Ito yicõri trompeta iti ruyuja tʉoyijarã ĩna. Ito yicõri Dios ĩnare ĩ bʉsirise ruyuyijʉ. Guijorise oca iti ruyuja tʉocõri, ĩ bʉsi jidicãre ãmoyijarã ĩna. 20 Güirã ñemecʉti masibisijarã ĩna. Ado bajiro ĩ rotirise ruyuyijʉ: “Sĩgʉ̃ masʉ, waibʉcʉ cʉni gʉ̃tagʉ̃re ĩ cʉ̃oja, gʉ̃tagãrina rea sĩacõrʉja ĩocʉ̃re”, yire oca ruyuyijʉ. 21 Bʉto guijorise iti ñajare, Moisés cʉni ado bajiro yiyijʉ: “Iti guijojare nʉrʉoa yʉ”, yiyijʉ Moisés.

22 Gajero bajirojʉa bajia adocãta
Diore mʉa rʉ̃cʉbʉoja. Mani ñicʉsabatia
ñayoanare bajiro guijoro tõbʉjabea mʉa
adi rʉmʉri gãnama. Dios catitĩñagʉ̃ tʉjʉ
ejacõri bʉsirã bajiro Diore bʉsia mʉa
adi rʉmʉri. Ĩ cʉtojʉ ũmacʉ̃jʉ Jerusalén
wame cʉtiri cʉto ña. Itojʉ Sión wame
cʉtiricʉ gʉ̃tagʉ̃ ñaroja. Itojʉ ejacõri
bʉsirã bajiro bʉsia mʉa, Diore mʉa
bʉsija. Diore rʉ̃cʉbʉorona jãjarã ĩ ñarã
minijua ñarãji. 23 Ito yicõri ĩ ñarã ĩre
rʉ̃cʉbʉorona minijua ñarãji itojʉ. Itojʉ
ĩ ñarã wame wõñi Dios. Itojʉ ĩna rãca
minijua ñarãre bajiro Diore bʉsia mʉa
adocãta. Masa jeyarore bese masigʉ̃re
bʉsirã ña mʉa adocãta. Itojʉ ñarãji
queno yigoana. Ito bajiri, “Mʉa ñama
seti mana”, yiguĩji Dios ĩnare. Ĩna rãca
ñacõri Diore bʉsirã bajiro bʉsia mʉa.
24 Mʉa ña Jesure masirã. Ĩ ñami mame
oca quenorʉ. Mʉa ña, “Yʉ ñeñaro
yirisere mʉ ya rína yʉre coeya”, yiana.
Abel ñayorʉ ya ríre mani tʉoĩaja, “Ĩ
rĩjorʉ ĩre sĩayijʉ”, yi tʉoĩa mani. Jesús
ya ríre mani tʉoĩaja, “Ĩ ya rína sʉoriti
mani ñeñaro yirisere ãcabojoñi Dios”,
yi tʉoĩa mani.

25 Ito bajiri Dios manire ĩ bʉsija,
queno tʉorʉ̃nʉrʉja manire. Ito yicõri
ĩ gotiro bajiro cʉdija quena manire.
Moisés ñayorʉ adi sita gagʉ Dios
ĩ rotirise masare ĩ goti ãmobojaja,
ĩre cʉdibisijarã ĩna. Ito bajiri ĩna
tõbʉjaroca yiyijʉ Dios ĩnare. Jesuama
ũmacʉ̃jʉ wadicõri manire oca quenarise
ãmi wadiñi. Ĩre mani tʉorʉ̃nʉbeja,
Moisés ñayorʉre tʉorʉ̃nʉbitiana rẽtoro
tõbʉjarã yirãji mani. 26 Jane mejejʉ
mani ñicʉsabatiare ĩ bʉsija sita ʉeroca
yiyijʉ Dios. Mʉcana ado bajiro gotiami
Dios ĩ oca tutina: “Mʉcana tʉdi iti
ʉeroca yʉ yija, sita riti ʉeroca yibicʉja
yʉ. Ũmacʉ̃jʉ cʉni ʉeroca yigʉ yigʉja
yʉ”, yi gotiami Dios ĩ oca tutina.
27 “Ito bajiro, bajiro yiroja”, Dios ĩ
yija, “Ija bajiroti gayere bʉsiami Dios”,
yi tʉoĩa mani. Adi macãrʉcʉ̃ro gaye
jeyaro ĩ rujeore ruyuriogʉ yiguĩji ĩ.
Ito bajibojarocati mani ya ʉsi, mani
tʉoĩarise, ito yicõri mani catitĩñarotijʉre
ruyuriobicʉ yiguĩji Dios. 28–29 Dios ĩ
rotirojʉ mani catitĩñarotijʉ jediroto
meje ñaroja. Itire masicõri, “Queno
ya Dios mʉ”, yirʉja manire. Ito yicõri
ĩre tʉo güirã ĩre rʉ̃cʉbʉorʉja manire.
Yiro bajiro cʉdirʉja manire ĩ wanʉtoni.
Jeame iti ʉ̃jʉ ruyurioro bajiro guijoro
ruyuriogʉ yiguĩji Dios, ĩre cʉdimenare.
Ito bajiri ĩ ãmoro bajiro cʉdicõri ĩre
rʉ̃cʉbʉorʉja manire.

Gãjerãre mani maija ticõri, manire wanʉgʉ̃ yiguĩji Dios, yire gaye

13 Jesure tʉorʉ̃nʉrã ñari, sĩgʉ̃ rĩare
bajiro mʉa gãmeri ti mairisere
jidicãbeja mʉa. 2 Mʉa tʉ gãjerã Jesure
masirã ĩna ejaja, wanʉre rãca ĩnare
boca ãmiña. “Ángel mesa ñarãji ĩna”,
yi tʉoĩabitibojarãti ĩnare boca ãmiñi
gãjerã. Mʉa masibiti rʉmʉ mʉa tʉ cʉni
ángel mesa ejarã yirãji gajea. Ito bajiri
mʉa tʉ ejarãre wanʉre rãca boca ãmija
quena.

3 Gãjerã Jesure masirã tubiara wijʉ
ñarãre ãcabojabesa. Ĩna rãca tubiara
wijʉ ñarã bajiro, ĩnare tʉo maiña mʉa.
Gãjerã ñeñaro tõbʉjarãre mʉa tʉoĩaja,
ĩna rãca ñeñaro tõbʉjarã bajiro, ĩnare
tʉo maiña mʉa. Mʉare cʉni rujʉ ña. Ito
bajiri ñeñaro tõbʉjarãona ña mʉa cʉni.

4 Manojo cʉtirã gãmeri rʉ̃cʉbʉoya.
Manojo cʉtirã gãjerã rãca ajebesa.
Manojo mana gãjerãre ĩna ajeja, ito
yicõri manojo cʉtirã cʉni ĩna ajeja, ĩna
tõbʉjaroca yigʉ yiguĩji Dios ĩnare.

5 Niyerure bʉto tʉo maibesa mʉa.
Mʉa rʉcorocõacãti wanʉña mʉa. Dios ĩ
gotigore tʉoĩaña mʉa. Ado bajiro gotiñi
ĩ: “Mʉare jidicãbicʉja yʉ. Ito yicõri
mʉare wagobicʉja yʉ”, yi gotiñi Dios ĩ
oca tutina. 6 Itire tʉocõri, wanʉre rãca
ado bajiro ya mani:

Dios yu Uju, ĩti ñami yure ejabuagu.
Ito bajiri gãjerã ñeñaro yure ĩna
yi ãmobojaja cuni, ñe guijobea
yure, ya mani, Diore tuorũnucõri.
7 Cajero Dios oca muare riasoanare
ãcabojabesa. Diore tuorũnurã ñari, ĩna
queno yigore gaye tuoĩaña mua. Diore
queno ĩna tuorũnuro bajiroti mua cuni
queno Diore tuorũnuña.
8 Jesucristo ñami tuoĩa wasoabicu.
Cojire bajiro queno yitĩñagũ ñami ĩ.
Iti rumu ĩ ñado bajiroti adi rumu cuni,
ija cuni ito bajiro riti ñatĩñagũ yiguĩji
ĩ. 9 Gãjerã muare ricati ĩna riasoja, ito
yicõri ruore oca ĩna riasoja, queno ĩnare
tuorũnubeja mua. Ĩnare mua tuorũnuja,
Jesús ocare jidicãrã yirãji mua. Ado
bajiro gotibojama coriarã: “Rẽore
gayere mua babeja, mua ya usina
queno tuoĩarã yirãji mua”, yibojama
coriarã. Iti ocare tuorũnubojarãre queno
ejabisija ĩna tuoĩabojarise. Ito bajiri iti
gaye ĩna riasobojaja, tuorũnubeja mua.
Dios ĩ queno yire gaye mani tuoĩaja,
mani ya usina queno usi cutirã yirãji
mani. Manire ti maicõri mani ya usiju
mani oca sẽoroca yami Dios.
10 Manire masorocu manire yiari
goda ĩsiñi Cristo. No bucu oca cudi
ãmogũ, “Waibucu ri Diore yu soe
ĩsija, yure masogũ yiguĩji Dios”, yi
tuoĩabojagure masobiquĩji Dios. Ito
bajiro tuoĩañi paia bucurã iti rumu
gãna. 11 Bucu oca cudirocu, ado bajiro
yiyiju paia uju. Masa ĩna ñeñaro yirise
waja yigu Dios ĩ ñasari sõaju sãjacõri
waibucu rí wẽjabateyiju ĩ. Waibucu
rujureama cuto sõjua soeyijarã ĩna.
12 Ito bajiroti Jerusalén wame cutiri
cuto sõjua Cristore sĩayijarã ĩna. Mani
ñeñaro yirisere waja yigu, ĩ ya rína
waja yi ĩsiyiju ĩ. 13 Adi macãrucũro
gãna ĩna tuoĩarise bajiro tuoĩamenati
mani Jesure suyarãma ricati bajiro
tuoĩarã yirãji mani. Jesucristore ĩna
aja tudiado bajiroti manire ĩna aja
tudibojarocati Jesucristore rũcubuoana
mani. 14 Adi sita mani ñaja queno
cuto mana bajiro bajirã ña mani.
Cuto manare bajiro ña ucurã ya mani.
Adi tuti gaye cutori ñabojarise jediro
yiroja. Ija Jesús ĩ ñaroju catitĩñarã
yirãji mani. 15 Mani ñeñaro yirise waja
Jesucristo ĩ waja yire ñajare, wanure
rãca Diore rũcubuotĩñaruja manire. Dios
ĩ wanutoni waibucurã soe ĩsimena yirãji
mani. Manire wanujaro yirona, mani
ya risena ĩre rũcubuorã yirãji mani.
“Mu sĩgũti ña rẽtoro quenagũ. Mu sĩgũti
ña gua Uju”, Diore yi rũcubuorã yirãji
mani. 16 Gãjerãre queno yire gayere
jidicãbeja mua. Ito yicõri mua rucorise
gãjerãre batoba. Ito bajiro mani yija
ticõri, itire wanugũ yiguĩji Dios.
17 Muare Jesucristo oca riasoanare
rũcubuoba. Ito yicõri ĩna rotiro
bajiroti cudiba mua. Cristore mua
tuorũnutĩñatoni muare tirũnuronare
ĩnare cũñi Dios. “¿No bajiro tirũnuri
mua, yu ñarãre?” yi seniĩagũ yiguĩji
Dios ĩnare. Ĩna yiro bajiroti cudiba mua.
Ito bajiro mua yija ti wanucõri, bojori
bujamenati muare tirũnurã yirãji ĩna.
Ĩnare mua cudibeja, Dios tiro riojo
bojori bujarã yirãji mua.
18 Ñeñaro yu yibejare, yu tuoĩarise
quena ña yure. Ito bajiri ñeñaro yi
ãmobea yu. Quenarise yu yitoni, yure
yiari Diore seni ĩsiña mua. 19 Yure yiari
buto Diore mua busire ãmoa yu. Yoari
mejeti mucana mua tu yu tudi ejaroca
Dios ĩ yitoni, ĩre busiya mua.

Muare queno yijaro Dios, yisusare gaye

20 Sĩgũ ovejare tirũnugũre bajiro,
manire queno tirũnuami mani Uju
Jesucristo. Manire yiari oca quenocãñi
Jesucristo, Dios rãca. Ĩ ya rína mani
ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiñi Jesús.
Ĩ godabojarocati mucana tudi ĩ catiroca
yiñi Dios ĩre. 21 Dios mani oca mano

queno ñaroca yigure, mare yiari ĩre bsia y. Quenarise riti mya yitoni, ĩre senia y. Ito yicõri ĩ ãmoro bajiro mya yitoni, ĩre senia y. “Jesucristona soriti mya jeyaro queno ya yre”, Dios ĩ yi wanotoni, ĩre senia y. “Ĩti ñami rẽtoro ñasag”, yi wancõri, Jesucristore rũcbotĩñarja manire.

22 Jabetoti mare papera uca y. Ito bajiri y mare goti quenorise siriomenati tiba y ñarã mya. 23 “Mani yag Timoteo tubiara wi meje ñami ĩja”, yire oca tocõri gotia y. Yoari mejeti ĩ ejaja, ĩre ãmi wac yigja y, mya t wac.

24 Mare riasori masa, “Quenajaro”, ito yicõri Jesucristore torũnurã cni. Ado Italia gãna, “Quenajaro”, yama mare.

25 Mya jeyarore queno yijaro Dios. Itocõ ña.

La carta de

Santiago

Wa bateanare Santiago papera ĩ cõare gaye

1 Ñati yu ñarã mua. Yu ña Santiago adi papera muare cõagu. Diore moa ĩsiri masu ña yu. Ito bajiroti mani Uju Jesucristore cuni moa ĩsia yu. Adi macãrucũroju ña bate jedicoaju mani. Co masa ñabojanati, jãjarã masa bujucõri jua gubojeno masa buturi ña mani ĩja.

Diore mani senija ĩ masirise manire jidicãgu yiguĩji, yire gaye

2 Tuoya yu ñarã mua. Buto quenabeto mani tõbujaja cuni wanu quenaruja manire. 3 Quenabiti manire ejabojarocati Diore mani tuorũnujama queno ña masicõri usirio yimenaji mani. 4 Quenabeto mua tõbujaja cuni buto usiriobeja. Mani usiriobeja buto busa Diore masi warã yirãji mani. Ito bajiro ĩre masicõri, "Dise ruyabea manire", yi tuoĩacõri queno wanu quenarã yirãji mani ĩja.

5 Mua masibiti iti ruyaja Diore seniña. Ito mua yija tuocõri, ĩsigu yiguĩji ĩ. Rẽobicuti masa jeyarore ĩsigu yiguĩji Dios. 6 Ito bajibojarocati Diore mua senija, "Guareama ĩsibiquĩji", yi tuoĩabesa mua. "Ĩsibiquĩji", mua yi tuoĩa wuoja jeyaro tuoĩarise wisaroja muare. Ide jacũrisere bajiro bajiroja mua tuoĩarise. 7–8 Sĩgu ito bajiro tuoĩa wuogu, coji gaye riojo tuoĩagu meje ñami ĩocu. Jeyaro ĩ tuoĩarise rocati wisaroja ĩocũre. Ito bajiri, "Dios yure ĩsigu yiguĩji", ĩ yibojaja, ñe boca ãmibiquĩji ĩocu.

9 Gajeoni mana ñabojarãti Jesure mani tuorũnuja queno usi wanu quena ñaruja manire. Dios ĩ tija ñasarã bajiro ñarãji mani. 10 Gajeoni jaigu cuni Jesure ĩ tuorũnuja ĩ ya usi wanu quenaroja ĩre cuni. Diore masicõri, "Ñasarise meje ña gajeoni", yi tuoĩaguĩji ĩja. Gajeoni jairã go siniari go bajiro bajirã yirãji. Gajeoni jairã ñatĩñamenaji ĩna. 11 Ũmacañi joejea wadiroca ĩ buto asiroca ta cuni siniacoacu. Go cuni sinia quedicoacu. Ito bajicõri quenarise iti ruyuja bero ruyubiticu ĩja. Ito bajiroti bajiguĩji gajeoni jaigu ñabojaru cuni. Iti gajeoni niyeru wasoa ãmibojagu riti godacoagu yiguĩji ĩocu.

Ñeñarise riti mani yi uyaja jeame ujuroju warã yirãji mani, yire gaye

12 Quenabeto tõbujabojarãti, Diore mani tuorũnutĩñaja queno wanu quenarã yirãji mani. Quenabeto tõbujagoana ñabojarãti catitĩñare gaye boca ãmirã yirãji mani. "Yure mairãre catitĩñare gaye ĩsigu yiguja yu", yicãñi Dios. 13 Ñeñaro yu yi ãmoroca, "Usirioro yami Dios yure", yi tuoĩabesa mua. Ñeñarisere tuorũnubiquĩji Dios. Ito yicõri mani ñeñaro yirisere tuoĩa usirio yibiquĩji Dios manire. 14 Ado bajiroju bajia. Mani ñeñaro yirise mani ñeñaro tuoĩarise iti tuoĩa rẽtocũ warã, ñeñaro ya mani. 15 Iti ñeñarisejuare mani tuo suyaja, ñeñarise yirãji mani. Ñeñarise riti mani yi uyaja, jeame ujuroju warã yirãji mani.

16 Queno tuoya yu ñarã mua. "Ñeñaro yu tuoĩatoni usirioro yami Dios yure", yi tuoĩa wuobesa mua. 17 Riojo tuoĩare gaye quenarise ñarocõti Dios manire ĩ cũre ña. Ĩti ñami ũmacũju gaye busurise rujeoru. Busuriseama ũmua ña, ñami ña, gaje rumuama ide rãitĩari rumu ña, bajicu. Itire bajiro wasoabiquĩji Dios. Ĩ tuoĩarise gaje tuoĩa wuo yibiquĩji Dios. Quenarise riti tuoĩaguĩji. 18 Ĩ oca quenarise mani tuorũnusuocati rumu catitĩñare gaye ĩsiñi Dios manire. Ito

bajiri Dios rĩa ñasʉorãre bajiro bajirã ña mani ĩja. Ito bajiroti manire ãmoñi Dios.

Dios ocare tʉocõri ñaro bajiroti cʉdirʉja manire, yire gaye

19 Adi Dios ocare ãcabojabesa yʉ ñarã mʉa. Jesure masicõri queno Dios ocare tʉo sʉyarã ñaña mʉa. Queno tʉoĩamenati rocati bʉsire ma. Ito yicõri yoari mejeti junisinire ma. 20 Mani junisinija, Dios ĩ tʉo wanʉro bajiro yirã meje ya mani. 21 Ito bajiri ñeñaro mʉa yi ʉyarisere jidicãña mʉa. Ito yicõri ñeñaro mʉa tʉoĩarise cʉni jidicãja quena. Itire jidicãcõri Dios oca mani ya ʉsijʉ ĩ cũcãrere tʉorũnʉrʉja manire. Ĩ ocare mani tʉorũnʉja, mani ya ʉsire masogʉ̃ yiguĩji Dios.

22 Dios ocare tʉocõri ñaro bajiroti cʉdirʉja manire. Dios oca tʉobojarãti mani cʉdibejama manimasiti rʉoa mani. 23–24 Dios oca riojo tʉobojarãti mani ãcabojaja, sĩgʉ̃ ẽorojʉ ĩ rʉ̃mʉ́ ticõri ĩ jidi jeoja bero ãcabojaguĩji. Ĩre bajiroti bajirãji mani cʉni Dios oca tʉobojarãti mani ãcabojaja. 25 Mani ya ʉsire masorocʉ, quenarise mani tʉoĩatoni ĩ rotirise cũñi Dios manire. Dios ĩ rotirisere mani ãcabojabeja, ito yicõri mani cʉdija, queno mani wanʉ quenaroca yigʉ yiguĩji Dios manire.

26 “Diore queno rʉ̃cʉbʉoa yʉ”, yibojarãti mani rocati bʉsi bateja, manimasiti rʉoa mani. Ito bajiro mani yibojaja, ñe waja manoja manire. Ito bajiro mani yija, “Diore rʉ̃cʉbʉogʉ ña yʉ”, yi masimenaji mani. 27 Jacʉ godagoana, manʉjʉ godagoanare cʉni mani ejabʉaja, ito yicõri adi macãrʉcʉ̃ro gaye ñeñarise mani yibeja, Dios ĩ tija queno ĩre rʉ̃cʉbʉorã ña mani.

Corocõti ti maija quena, yire gaye

2 Tʉoya yʉ ñarã mʉa. Jesucristo bʉto masigʉ̃re tʉorũnʉrã ña mani ĩja. Ito bajiri gajeoni cʉtirã, gajeoni manare cʉni corocõti ti mairʉja manire. 2 Mʉa minijua ñaroca sĩgʉ̃ niyeru jaigʉ quenarise yutabuju sãñacõri, ito yicõri ãmo sãñara bedo sãñacõri ĩ ejaja ticõri, ¿no bajiro ĩre tirãjida mʉa? Gãji bojoro bʉjagʉ yutabuju bʉcʉro sãñacõri ĩ ejaja, ¿no bajiro ĩre tirã yirãjida mʉa? 3 Gajeoni jaigʉre ti rʉ̃cʉbʉorã, “Ado ña cumuro quenaro”, ¿yirãjida mʉa ĩre? Bojoro bʉjagʉ ĩ sãja ejaja, “Itoti rʉ̃gõcõña, jacati rujiya mʉ”, ¿yirãjida mʉa ĩre? 4 Ito bajiro mʉa yija queno corocõ masare ti maimenaji mʉa. Ito bajiro mʉa yija, “Ĩ ñami quenagʉ̃. Ĩ ñami quenabicʉ”, yi beseado bajiro yirãji mʉa. Ñeñaro tʉoĩacõri corocõ masare rʉ̃cʉbʉomenaji mʉa.

5 Queno tʉoya yʉ mairã mʉa. Gajeoni mana Diore queno tʉorũnʉrã jãjarã ñarãji. Ito bajiri ĩnare beseñi Dios ĩ rotirojʉ, quenarise bʉjajaro ĩna yirocʉ. Dios ĩ goticãdo bajiroti ĩre mairã catitĩñare rʉcorã yirãji. 6 Bojoro bʉjarãre queno maiguĩji Dios. Mʉama ĩnare queno ti rʉ̃cʉbʉobea. “Gajeoni jairãti quenabeto mani tõbʉjaroca yama ĩna”, ¿yi masibeati mʉa? Ĩna ñarãji ʉjarã tʉ manire ãmi wacõri seti yirona. 7 Jesure tʉo sʉyarã ñacõri, “Ĩ ñarã ña mani”, yi tʉoĩa mani ĩja. Ito bajiri ĩ wame tʉocõri queno wanʉ quenarãji mani. Niyeru jairãma Jesús wamere tʉo terãji.

8 Dios mani Ʉjʉ ado bajiro rotiñi: “Mʉ ya rujʉre mʉ mairo bajiroti gãjerãre cʉni maiña”, yi gotiñi Dios ĩ oca tutina. Dios rotirise mani cʉdija, queno yirã ñarãji mani. 9 Ito bajibojarocati ñasari masare riti mani ti rʉ̃cʉbʉoja ñeñaro yirã ya mani. Ito bajiri, “Yʉ rotirise riojo cʉdirã meje ña mʉa. Ñeñaro ya mʉa”, yigʉ yiguĩji Dios manire. 10 Dios rotirise cʉdi jeobojarãti, coji gaye mani cʉdibeja, Dios ĩ rotiro bajiro cʉdirã meje ñarãji mani. 11 Jane mejejʉ ado bajiro gotiñi Dios: “Manojo cʉtigʉ ito

yicõri manojo macu cuni gãjerãre ĩ ajeja quenabetoja. Ito yicõri gãjerãre sĩaja quenarise meje ña", yiñi Dios manire. Manojo cutibojagu mani gãjerãre ajebitibojaja cuni, gãjire mani sĩaja, Dios ĩ rotirise ñarocõti cudi jeorã meje ña mani. 12 Manire maso ãmogũ ĩ rotirise cũñi Dios manire. Dios rotirise yiro robo mani cudibeja, mani ñeñaro yirise waja, waja senigũ yiguĩji ĩ. Iti masicõri mani busirotire queno tuoĩaja quena, ito yicõri mani ñaroti gaye cuni queno tuoĩa masija quena. 13 Gãjerãre mani ti maija ticõri, ñeñaro masa ĩna yirise waja Dios ĩ waja seniri rumu manire ti maigũ yiguĩji ĩ. Gãjerãre mani ti maibeja, Dios cuni manire ti maibicu yiguĩji. Ito yicõri ñeñaro yire wajare buto senigũ yiguĩji ĩ manire.

Mani queno yirise ticõri, "Riti yure tuorũnurã ñama", yiguĩji Dios, yire gaye

14 Tuoya yu ñarã mua. "Diore rũcubuogu ña yu", yibojarãti, gãjerãre mani ejabuabeja, Diore rũcubuorã meje ña mani. Ito bajiro mani yija mani ya usi masobiquĩji Dios. 15 Tuoĩate mua. Ado bajiro bajiroja. Sĩgũ mani yagu ĩ ñiocõja, ito yicõri yutabujuri bojoro ĩ bujaja ticõri, ĩre mani ejabuaja quena. 16 "Queno waja, bare queno bujaba, ito yicõri yutabujuri bujaba", yibojarãti bojoro bujagure mani ejabuabeja, ñe waja manoja mani busirise. 17 "Diore rũcubuogu ña yu", yibojarãti gãjerãre mani ejabuabeja, Diore rũcubuorã meje ña mani. Ito bajiri ĩre rũcubuobiticõri godacãna robo bajirã ñarãji mani ĩja.

18 Yu busirisere mua aja tudija, ado bajiro muare cudicuja yu: "Jeyaro queno mua yirise yure mua ĩobeja, 'Queno Diore rũcubuorã ñama' ", yi masibicuja yu. Yuama, jeyaro queno yu yirise muare ĩocuja. Iti ticõri, "Diore rũcubuogu ñami", yi masirã yirãji mua. 19 "Dios sĩgũti ñami. Nijua gãji mami", yi tuoĩarã ña mua. Ito mua yija quena ña itiama. "Dios sĩgũti ñami. Nijua gãji mami", yirãji rũmúa cuni. Ito yicõri Diore güirã ruje nuruoarãji ĩna. Ito bajibojarocati ĩre cudirã meje ñama rũmúa. 20 Queno tuoĩabea mua. Rocati tuoĩa mua. Ado bajirojua bajia. "Diore queno tuorũnua yu", yibojarãti gãjerãre mani ejabuabeja, Diore tuorũnurã meje ña mani. Ito bajiri Diore tuorũnubiticõri godacãna robo bajirã ñarãji mani. 21 Mani ñicu ñayoru, Abraham gayere muare gotigu ya yu. Diore queno tuorũnuñi Abraham. Diore yiari ĩ macure sĩaboyiju Abraham. Dios ĩ rotirise cudicõri Diore yiari ĩ macure soe ĩsiboyiju Abraham. Ito ĩ yija ticõri, "Queno yigu ñami Abraham", yiyiju Dios. 22 Queno tuo masiña mua. Dios ĩ rotirise queno tuorũnucõri quenarise yiyiju Abraham. Quenarise jeyaro ĩ yigore Diore queno ĩ cudire ito yicõri ĩ yire tuocõri, "Diore queno tuorũnugũ ñañi", yi tuoĩa mani. "Diore queno tuorũnure gaye, ito yicõri jeyaro quenarise yire gaye, juaji ñasarise ña iti", yi tuoĩa mani iti tuocõri. 23 Jane mejeju Dios oca tuti ucagu ado bajiro ucañi Diore goti ĩsiri masu: "Diore queno tuorũnuyiju Abraham. Ito bajiri, 'Queno yigu ñami', yi tiyiju Dios ĩre. 'Dios baba ñami Abraham', yiyijarã gãjerã", yi ucare ña. Ito bajiri iti tuocõri, "Diore goti ĩsiri masu ĩ gotire rẽtacoaju", yi tuoĩa mani.

24 Ito bajiri adi gayere masirãji mua: "Diore mani tuorũnuja, ito yicõri quenarise mani yija, manire boca ãmigũ yiguĩji Dios. Ĩre tuorũnubojarãti quenarise mani yibeja, manire boca ãmibicu yiguĩji Dios", yi tuoĩa masirãji mua. 25 Rahab ñayoro gayere muare gotigu ya yu. Rahab ñayoro wedi maso ñayijo iso. Judio masa uju ĩ cõana, ĩna ejaja ticõri, ĩnare queno ejabuayijo iso.

Ĩnare boca ãmiyijo iso. “Mʉa wajana mʉare sĩame, yʉ ya wijʉ sãja rudiya mʉa. Ito yicõri rudi wara ma mʉare goticoja yʉ”, yiyijo iso. Ito iso yija ticõri, “Queno yigo ñamo”, yiyijʉ Dios. 26 Rujʉ ʉsi manija cõrã rujʉ ñaroja. Waja manoja. Ito yicõri, “Diore tʉorũnʉgũ ña yʉ”, yibojarãti quenarise mani yibeja, Diore tʉorũnʉrã meje ña mani. Ito bajiro mani yija, godacãna bajiro bajirãji mani.

Mani ya ñemerona jaje ñeñarise ya mani, yire gaye

3 Yʉ ñarã mʉa, sĩgũ rʉyabeto Dios oca riasori masa ña ãmobojarãji mʉa. Ito bajibojarocati coriarãti ĩ ocare riaso ñaja quenaroja. “Mani ñarocõreti waja senigũ yiguĩji Dios”, yire gaye ¿masibeati mʉa? Dios oca riasori masa gʉa ñajare ĩ yiro robo gʉa cʉdibeja, bʉto bʉsa waja senigũ yiguĩji gʉareama. 2 Mani sĩgũ rʉyabeto ñeñarise yirã riti ña mani. No queno tʉoĩacõri bʉsigʉti, queno yigʉ ñami ĩocũ. Ĩ ya rujʉ jeyaro ĩ yi ãmorise cʉni ñemecʉti masiguĩji ĩocũ. 3 Cabarure tʉoĩate mʉa. Jaigʉ ĩ ñabojarocati ĩ ya risejʉ come ma mani sãja, weatu masirãji mani. Ito bajiroti mani ya ñemero jaibiti ñemeroacã ñabojarocati jaje ñeñarise ya mani, mani ya ñemerona. 4 Cuma jajocare cʉni tʉoĩate mʉa. Mino iti bʉto wẽaja, cuma jajoca ñabojarocati weara jãi jaibiti jãiacãna weatu masirãji mani. Ito yicõri no mani wa ãmoroti iti cumare weatu wa masirãji mani. 5 Weara jãi jaibiti jãire bajiro bajiri jãi ña mani ya ñemero. Jaibiti jãire bajiro bajiri jãi ñabojarocati mani ya ñemerona jaje ñeñarise ya mani. Jeare tʉoĩate mʉa. Jea sĩara waca co wacanati, jajo wesere soecõroja. 6 Mani ya ñemero jea robo bajiro bajirise ña. Jaje ñeñarise ya mani, mani ya ñemerona. Mani ya rujʉ gaye, mani ñeñaro yirise rẽto bʉsaro ya ñemero. Mani ya ñemerona sʉoriti jeyaro ñeñaro yirise mani ya rujʉre quedi sãjaroja. Mani ya ñemerona ñeñaro bʉsicõri jeame ʉjʉre cʉdi sʉyarã yirãji mani. 7 Gãjerona jeyaro, ãña, wʉtirã, riaca gãna, waibʉcʉrã jeyaro tirũnʉ masia mani. 8 Ito bajibojarocati mani ya ñemeroreama tirũnʉ masibea mani. Mani ya ñemero ñeñaro iti yija ñemecʉti masibea mani. Mani ya ñemerona ãña rima iti juniro bajiro gãjerãre bʉto ñeñaro ya mani. 9 Jane mejejʉ masare rujeoyijʉ Dios. Ĩre bajiro bajirã ña mani. Mani Jacʉ Diore oca quenarise bʉsia mani, mani ya ñemerona. Ito bajibojarocati Dios ĩ rujeoanareti bʉsitua mani, mani ya ñemerona. 10 Mʉcana iti ñemeronati Diore rʉ̃cʉbʉoa mani. Ito yicõri iti risenati gãjerãre ñeñarise bʉsitua mani. Yʉ ñarã ito bajiro mani yija, quenasabetoja manire. 11 Ide ũmaburi goje ide sʉ̃erise, ide quenarise rãca budi wʉobetoja. 12 Queno tʉoya yʉ ñarã mʉa. Higuera wame cʉtiricʉ iti rica cʉtija, irimarã rãca rica cʉti wʉobetoja. Ito yicõri ʉyégʉ iti rica cʉtija, higuera rica rãca rica cʉti wʉobetoja. Ito yicõri ide ũmaburi goje ide ocarise iti budija, ocabiti rãca budi wʉobetoja. Mani oca quenarise bʉsija bero ñeñarise rãca bʉsi wʉobitirʉja manire.

Mani queno ñaroti riti mani tʉoĩaja, masirã meje ña mani, yire gaye

13 Riti queno tʉo masirã mʉa ñaja, ado bajiro queno yirãji mʉa. Quenarise riti mʉa yija quenaroja. Ito yicõri gãjerãre mʉa ejabʉaja quenaroja. “Gãjerã rẽtoro queno seyogʉ ña yʉ”, yibitirʉja mʉare. Ito bajiro mʉa yibeja ticõri, “Masirã ñama ĩna”, yirã yirãji gãjerã mʉare. 14 Mʉa ya ʉsijʉ, gãjerãre mʉa tʉo tudija, ito yicõri mʉa queno ñaroti riti mʉa tʉoĩaja, masirã meje ña mʉa. Ito bajiri, “Queno yirã ña gʉa”,

mua yibojaja, riojo gotibiticõri ruore ocajuare gotirã yirãji mua. 15 Ito bajiro mani tuoĩabojaja, Dios gaye wadire meje ñaroja iti. Ado robojua bajia, adi macãrucũro gaye ñaroja. Ñeñaro mani tuoĩarise gaye cuni ñaroja iti. Ito yicõri rũmú gaye wadire ñaroja ñeñaro mani tuoĩarise. 16 Gãjerãre mani ti tudija, ito yicõri, “Ĩna rẽto busaro masirã ña gua”, mani yi tuoĩaja, gãmeri tuo wisarã yirãji mani. Ito yicõri jeyaro ñeñarisere yirã yirãji mani. 17 Mani tuoĩarise Dios gaye wadire iti ñaja, quenarise riti tuoĩarã yirãji mani. Gãmeri ja ãmomena, oca quenori masa ñarã yirãji mani. Gãjerãre ejabuarã yirãji mani. Sĩgũ ruyabeto corocõ riti ti mairã yirãji mani. Ito yicõri rocati ruomenaji mani. 18 Manire ĩna ti tudibojarocati ĩnare mani oca quenoja bero queno usi cuti ñarã yirãji mani ĩja. Ito bajiro mani yija “Queno yijaro ĩna cuni”, yirã bajiro yirãji mani.

Adi sita gaye tuoĩa wanubitiruja manire, yire gaye

4 ¿No gaye wadiati mani ti terise, ito yicõri mani gãmeri tãrise? Mani ñeñaro tuoĩarise gaye wadia iti. Quenarise yi ãmobojarãti ñeñarise ya mani. 2 Gajeoni ãmobojarãti mua buja masibiti waja riojoti sĩa mua. Gãji ĩ rucorise ticõri ĩre uoa mua. Itire buja masibiticõri, gãmeri ja mua. Diore senibiticõri mua ãmorise bujabea mua. 3 Ñeñaro mua tuoĩaja ticõri, mua senibojarocati ĩsibeami Dios muare. Dios ĩ ãmoro bajiro meje senia mua. Diore mua senija, muamasi ye riti seniboja mua. 4 Sĩgõ romio manuju rãca queno ñabecore bajiro bajirã ña mua. Dios rĩa ñabojarãti, adi macãrucũro gaye riti tuoĩa mua. Diore bajiro tuoĩamena, ito yicõri Diore tuo maimena robo bajiro bajia mua. No adi macãrucũro gaye buto tuoĩagũ Diore tuoĩabeami. 5 Rocati meje ña Dios oca. Ado bajiro gotia: “Manire Espíritu Santo queo sãñi Dios. Buto manire tuo maiguĩji Dios. Ito bajiri ĩre riti mani tuoĩare ãmoguĩji. Mani ñeñaro yirisere buto ti teguĩji Dios”, yi gotia ĩ oca tuti. 6 Mani ñeñaro yirisere jidicãtoni manire ejabuagu yiguĩji Dios. Mani ñeñaro yi ãmorise itire mani yi uyabititoni, manire ejabuagu yiguĩji Dios. Ado bajiro gotia Dios oca: “Gãjerã rẽtoro masirã ña gua”, yimenare queno ejabuami Dios. “Gãjerã rẽtoro masirã ña guama”, yirãre queno ejabua ãmobiquĩji Dios. 7 Ito bajiri Dios ĩ yiro bajiro cudiruja manire. Rũmúre cudibitiruja manire. Ĩre mani cudibeja ticõri, rudicoagu yiguĩji rũmú ĩja. 8 Diore mani tuoĩaja ĩ cuni manire tuoĩagũ yiguĩji. Mua ñeñaro yirisere jidicãña mua. Diore tuo maibojarãti adi macãrucũro gaye buto mua tuoĩaja quenabetoja. Ito bajiri Diore riti tuoĩaña mua. 9 Mua ñeñaro yirise tuoĩa bojori bujacõri otiya mua. Ñeñaro mua yirisere tuo wanurã ña mua. Ito bajibojarocati masa godagoana bajiro tuoĩa bojori bujaya mua. 10 Mucana mani Ujure tudi mua tuoĩaja quenaroja. “Dios ĩ tiro riojo ñe waja managuti ña gua”, mua yija quena. Ito bajiro mua yija ticõri, buto muare tuoĩagũ yiguĩji Dios. Ito bajiri muare ĩ tija buto wanu quenagũ yiguĩji ĩja.

“Ĩ ñami ñeñaro yigu”, yibitiruja manire, yire gaye

11 Tuoya yu ñarã mua. Gãjerãre busitubesa. Gãjerã Jesure masirãre mua busituja, ito yicõri mua rũcubuobeja, “Dios ĩ rotirisere queno cudibea yu, ito yicõri queno rũcubuobea yu”, yi tuoĩarãji mua. “Dios rotirise quenabea”, mua yija, ĩ rotirise cudirãona meje ña mua. Ito bajiro mua yija, “Dios ĩ rotirise quenabea, cudibea yu”, yirãre bajiro ya mua. 12 Dios ñami ĩ rotirise manire cũru. Ito bajiri ĩ sĩgũti ñaguĩji mani

ñeñaro yirise waja, waja senigũ. Ĩ sĩgũti mani ya ũsi godabore maso masiguĩji. Ĩ sĩgũti mani ya ũsire ruyurio masiguĩji. Gãjire, “Ĩ ñami ñeñaro yiri masu”, yi masirã meje ña mani. Dios sĩgũti ñami, itionire masigũ.

Ija manire rẽtaroti gayere masibea mani, yire gaye

13 Noa, “Jane busuri, gaje rumu gaje cutoju wacõri, co rodo moa ñacõri niyeru bujacuja yu”, yi tuoĩarã, yure tuoya mua. 14 Ito bajiro tuoĩa busibitiruja manire. Jane, jane busuri, gaje rumu manire rẽtaroti masibea mani. Waju bueri robo bajiro bajirã ña mani. Yoari mejeti goaboja, godacoacu iti cuni. 15 Ado bajiro mani tuoĩa ñaja quenaroja manire. “Dios ĩ ãmoja catirãji mani, ito yicõri ĩ ãmorisere yirãji mani”, mani yi tuoĩaja quena. Ito bajiro mani tuoĩa ñaja quenaroja manire. 16 Ito bajibojarocati mua rioti tuoĩa busia mua. Ito bajiro tuoĩaja quenabea. 17 Quenarise yi masibojarãti ñeñarise mani yija, quenabetoja manire.

Gajeoni jairãre Santiago ĩ goti quenore gaye

5 Tuoya gajeoni jairã mua. Ija ñeñaro mua tõbujaroti gayere tuoĩa oti yuya mua. 2 Gajeoni mua rucobojarise joga jedicoaro yiroja muare. Mua ya yutabujuri quenarise ñabojare cuni butua ba ecocoaro yiroja. 3 Mua ya oro, mua ya niyeru ñabojare cuni guda wiacoaro yiroja. Mua ya niyeru ito bajiro iti guda wiaja ticõri, “Bojoro bujarãre ejabuabisĩ ĩna”, yi tirã yirãji gãjerã. Mua ya gajeonire ito yicõri muare cuni jea soero yiroja. Jairo niyeru cutirã ñaboja mua. Ito bajibojarocati jabetacã ruya Dios masare ñeñaro yirise waja ĩ seniroti rumu ejaroto. 4 Mua ya ote weseri moa ĩsibojanare cuni queno waja yibisija mua. Mua ya moari masare queno mua waja yibitire masiguĩji Dios. Mua ya moari masa ĩna otija ito yicõri ĩna awasãja cuni tuoñi Dios ũmacũju rotigu. 5 Adi macãrucũro ñarã dise ruyabeto rucoyija mua. No mua ãmoriseti yi ñayija mua. Wecure ĩna sĩaroto riojua jairo ĩre ecarãji ĩ ucutoni. Ĩre bajiroti ucuyija mua cuni. Ito bajiri sĩaraju ejacoaju ĩja. Ñeñaro yirise waja seniroti rumu eja waju ĩja, ya yu muare. 6 Masa quenarãreti tubiara wiju cõayija mua. Ito yicõri quenarãreti sĩa rotiyija mua. No yi masibisijarã ĩna muare.

Diore mani senija bero usiriobitiruja manire, yire gaye

7 Jesús ĩ wadiroto riojua queno tuoĩa yuya yu ñarã mua. Ado bajiro tuoĩaña adire: No oteguti usiriore mejeti ricare yuguĩji. Iti ĩ oteja bero cuma ide quediro yiroja. Ito yicõri juebucu ide cuni quediro yiroja. Iti bero rica quenarise bujagu yiguĩji ĩocũ. 8 Ĩre bajiroti tuoĩa usiriobesa mua cuni. Diore mua tuorũnurise jidicãbesa. Tuoĩa oca quedi yibesa. Mani Uju ĩ ejaroto jabeto ruya.

9 Gãjerã rãca gãmeri junisinibesa Dios mua ya usire ĩ ruyuriobe yirona. Dios manire waja senirocu nocõ mejeti ejagu yiguĩji. 10 Dios oca gotiri masare tuoĩate mua. Ado bajiro bajiyiju ĩnare: Diore busi ĩsiyijarã ĩna. Ito yicõri quenabeto tõbujabojarãti tuoĩa usirio yibisijarã ĩna. Ĩnare bajiroti mani tuoĩa usiriobeja quena. 11 “Ñeñaro tõbujabojarãti Diore jidicãmena queno wanu quenarã ñama”, yi tuoĩa mani. Job ñayoru, ĩ tuoĩa oca jaibitirere masia mani. Quenabeto tõbujabojaguti Diore jidicãbisĩ Job ñayoru. Quenabeto ĩ tõbujaja bero Dios queno ejabuayiju ĩre mucana. Quenabeto mani tõbujaja manire tuo maiguĩji Dios. Ito yicõri manire ti maiguĩji ĩ.

12 Oca ñasarise mʉare gotigʉ ya,
yʉ ñarã yʉ. “Ado bajiro yicʉja yʉ”,
mani yija bero ito bajiroti yija quena.
“Yʉ goticato bajiroti yicʉja yʉ”, mani
yija bero, “Riti gotia yʉ Dios ĩ tʉoro
riojo”, yibitirʉja manire. Riojo mani
gotija quena. Mani cʉdibeja cʉni riojo
gotija quena, manire Dios ĩ waja senime
yirona.

13 Mani ñeñaro tõbʉjaja, Diore
bʉsirʉja manire. Mani wanʉ quenaja
Diore rʉ̃cʉbʉorã basaja quena manire.
14 Sĩgʉ̃ ĩ cõja Jesure tʉorʉ̃nʉrãre ũmatã
ñarãre jirʉja manire. Cõgʉ̃ tʉ ejacõri
Diore bʉsirãji ĩna. Ito yicõri cõgʉ̃re
ʉ́ye tucõri Diore senirãji ĩna ĩ tujatoni.
15 “Ĩre yisioguũji”, yi tʉoĩacõri Diore
ĩna senija, cõgʉ̃ tujacoagʉ yiguũji. Ito
yicõri ñeñaro yire waja ĩ cõja ñeñaro
ĩ yirisere ãcabojogʉ yiguũji Dios. 16 Ito
bajiri ñeñaro yicõri mʉa cõja, gãjire
mʉa gotija quena. Ito bajiro mʉa yija
tʉocõri, mʉare yiari Diore seni ĩsigʉ̃
yiguũji ĩ, mʉa tujatoni. Queno yigʉ bʉto
Diore ĩ senija jaje quenarise rẽtaroja.
17 Diore goti ĩsiri masʉ Elías wame
cʉtigʉ, manire bajigʉti ñayoñi ĩ cʉni.
Diore tʉorʉ̃nʉcõri ĩre seniyijʉ ide
quedibe yirocʉ. Ĩ senija bero ʉdia rodo
gʉdarecocõ ide quedibisijʉ. 18 Mʉcana
tʉdi Diore ĩ senirocajʉ ide quedisʉoyijʉ
mʉcana. Ito bajija bero queno bare rica
cʉtiyijʉ.

19–20 Tʉoya yʉ ñarã mʉa. Sĩgʉ̃ Jesure
ĩ jidicãja ticõri, mʉcana tʉdi Jesure ĩ
tʉoĩatoni ĩre mani ejabʉaja quena. Ito
bajiri ĩ ñeñaro yirise jaje ñabojarocati
ĩ jidicãja ticõri, ĩ ñeñaro yirisere
ãcabojogʉ yiguũji Dios. Ito yicõri ĩ ya
ʉsi ruyuriobicʉ yiguũji ĩ. “Sĩgʉ̃ Jesure ĩ
tʉoĩaroca mani yija, iti ña ñasarise”, yi
tʉoĩa masia mani. Itocõ ña.

Primera carta de

San Pedro

Dios ĩ beseanare Pedro ĩ papera cõare gaye

1 Ñati Dios ĩ beseana mɯa. Yɯ ña Pedro adi mɯare papera cõagɯ̃. Jesucristo oca quenarise yɯ gotitoni yɯre cũquĩ ĩ. Mani ya sitare wago ãmobitibojarãti gajerojɯ ña batea mani. Tite. Ponto sitajɯ, Galacia sitajɯ, Capadocia sitajɯ, Asia sitajɯ ito yicõri Bitinia sitajɯ cɯni ña batea mani. 2 Jane mejejɯ mani Jacɯ Dios ĩ tɯoĩa yurisena ĩ ñarã mani ñatoni manire beseñi ĩ. Ito yicõri Espíritu Santona sɯoriti ĩ rãca mani ɯsi cɯtiroca manire yiñi Dios. Ito bajiro yiñi Dios, Jesucristore mani cɯditoni, ito yicõri mani ñeñaro yirisere ĩ ya rína ĩ coetoni. Mɯare yiari Diore bɯsia yɯ. Mɯare ĩ queno ejabɯatoni, ito yicõri mɯa ya ɯsijɯ queno wanɯ quenaro mɯa ñatoni, Diore bɯsia yɯ ĩja.

Yɯ godaja tɯdi catigɯ yigɯja yɯ, yi tɯoĩa wanɯ yure gaye

3 “Queno ya Dios mɯ. Rẽtoro quenagɯ̃ ña mɯ”, mani Ɯjɯ Jesucristo Jacɯre yiana mani. Manire bɯto ti maicõri manire Cristo ĩ goda ĩsitoni ĩre cõañi Dios. Ito yicõri Cristo ĩ godaja bero mɯcana tɯdi ĩ catiroca yiñi Dios. Ito ĩ yijare mama ɯsi cɯtirã tɯdi rujeanare bajiro bajirã ña mani. Ito bajiri: “Catitĩñagɯ̃ yigɯja yɯ”, yi tɯoĩa mani ĩja. 4 Manire ĩsirocɯ quenarise seo cũguĩji Dios ũmacɯ̃jɯ. Jogarise meje ña. Ito yicõri jedirise meje ña. Quenarise ña iti. Ito bajiri ñeñarise godo wedibetoja Dios manire yiari ĩ seo cũre. “Ija itire boca ãmicɯja yɯ”, yi tɯoĩa mani. 5 Diore mani tɯorɯ̃nɯrã ñajare, ĩ masirisena manire codegɯ yiguĩji. Ito yicõri manire masogɯ̃ yiguĩji Dios, catitĩñarojɯ mani ejatoni. Ito bajiro ĩ yijare sɯsari rɯmɯ jeyaro quenarise ĩ seo cũre manire ĩsi jeorocɯ ñacãgɯ̃ yiguĩji Dios.

6 Itire tɯoĩacõri, bɯto wanɯ quenarɯja manire. Ito bajibojarocati adi sitajɯ Jesucristore mani tɯorɯ̃nɯrã ñajare, mani tõbɯjaroca yirã yirãji gãjerã. 7 Ito bajiro tõbɯjarã yirãji mani, “Jesucristore queno tɯorɯ̃nɯrã ñari ĩre jidicãmenaji ĩna”, gãjerã ĩna yi tɯoĩatoni. Goti masiore ocana mɯare gotigɯ ya yɯ. ¿Oro quenarise gɯ̃tare quenore masiati mɯa? Oro quenarise ĩna ãmoja iti gɯ̃tare roama ĩna. Ito bajiro ĩna yija quenarise riti rẽta budiroja. Ito bajiro tõbɯjarã ñabojarãti Cristore mani jidicãbeja, ija bɯto bɯsa ĩre tɯo rẽta budirã yirãji mani. Bɯto waja rɯ̃cɯrise ñabojarocati gɯda wiaro yiroja oro. Dios ĩ tija oro rẽto bɯsaro waja rɯ̃cɯa mani. Ito bajiri, “Yɯre tɯorɯ̃nɯrã ñari, queno yirã ña mɯa. Mɯare bɯto wanɯa yɯ”, yigɯ yiguĩji Dios manire, Jesucristo mɯcana ĩ goaĩori rɯmɯ.

8 Jesucristore tiĩamena ñabojarãti ĩre maia mɯa. Ito yicõri adi rɯmɯri ĩre timena ñabojarãti ĩre tɯorɯ̃nɯa mani. Ito bajiri queno wanɯ quena mani. Bɯto wanɯ rẽtocũcõri, “Itocõ wanɯa yɯ”, yi masibea mani. 9 Ito yicõri ĩre mani tɯorɯ̃nɯja manire masogɯ̃ yiguĩji Dios. Ito bajiri, “Ĩ tɯjɯ ũmacɯ̃jɯ ejagɯ yigɯja yɯ”, yi tɯoĩa mani.

10 Jane mejejɯ Diore goti ĩsiri masa ado bajiro gotiyoyijarã ĩna: “Masare ti maicõri ĩnare masogɯ̃ yiguĩji Dios”, yiyijarã ĩna. Ito yibojarãti, Dios masare ĩ masoroti gaye queno tɯo masibisijarã ĩna maji. “Ado bajiro yicõri masare masogɯ̃ yiguĩji Dios”, yi masibisijarã. Ito bajiri itire riasoticõri ruje tɯoĩayijarã ĩna. 11 Ija rẽtaroti gaye ĩna goti masitoni Espíritu Santore cõayijɯ Cristo. Ito bajiri Cristore masimena ñabojarãti ĩ tõbɯjacõri yucɯtẽojɯ ĩ godaroti gayere

goti yuyijarã ĩna, Diore goti ĩsiri masa. Ito yicõri mucana tudi caticõri Dios tujũ rũcubuoadojũ Cristo ĩ ñaroti gaye goti yuyijarã ĩna. Itire gotiana ñabojarãti, “¿Ñimũ ñagũ yiguĩjida Dios ĩ cõarocu? Ito yicõri ¿nocãta ejagũ yiguĩjida ĩ?” ruje yi tuoĩabojayijarã ĩna. 12 Ito yi, ĩna tuoĩarocati, “Itire timenaji mani. Mani bero gãna ĩna ñaroca rẽtaro yiroja iti”, yi tuoĩayijarã ĩna mucana. Ito bajiro ĩna yi tuo masiroca yiyijũ Dios. Adi rumuri Espíritu Santore cõayijũ Dios ĩ oca gotiri masa manire ĩna riaso masitoni. Ito bajiri iti oca quenarise rẽtaja bero tuorã ña mani. Dios ñaro gãna ángel mesa iti ocare buto tuo ãmoama ĩna cuni, quenarise iti ñajare.

Diore bajiro quenarise riti yija quena, yire gaye

13 Iti oca quenarisere tuo masirã ña maniama. Ito bajiri iti oca tuocõri mecure mano queno tuoĩarujа manire, Diore mani cudi masitoni. Jabeto ruya maji Jesucristo ĩ tudi ejaroti rumu. Ito bajiri ña yucãrujа manire. Ito yicõri, “Manire queno yigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa jidicãbitirujа mani. 14 Dios rĩa ñacõri ĩre queno cudirujа mani. Ĩre mani masiroto riojũa ñeñaro yicu mani maji. Itire tudi yi uyabitirujа manire. Itire tudi tuoĩabitirujа mani, ñeñaro mani yibe yirona. 15 Ado bajiro bajia. Dios, manire beseru quenarise riti yigũ ñami ĩ. Ito yicõri cojireama ñeñarise yiĩagũ meje ñami. Ito bajiri ĩre bajiro quenarise riti yirujа manire cuni. 16 Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Cojirea ñeñaro yiĩabicu ña yu. Ito bajiri ñeñarise yibesa mua cuni”, yi uca rotiyijũ Dios.

17 Diore mani busija, “Yu Jacu”, ya mani ĩre rũcubuorã. Ĩ yiro bajiroti yigũ ñami Dios. Ito bajiri masa ĩna ñeñaro yirise waja Dios ĩ seniri rumũ mani yiado bajiroti waja senigũ yiguĩji Dios manire. Itire mani tuoĩaja quena. Ito bajiri Diore rũcubuorã adi sita mani cati ñarocõ queno yi ñarujа manire. 18–19 Jane mejejũ mani ñicusabatia ĩna ñeñaro yirisere coe ãmorã ado bajiro yiyijarã ĩna. Oveja quenagũre sĩacõri soe ĩsisotiyijarã, Diore yiari. “Mani ñicusabatia ĩna yiado bajiroti mani yija mani ñeñaro yirise jedibetoja”, yi tuoĩa mani. Mani ñeñaro yirise waja ĩ waja yi ĩsitoni ĩ Macure cõañi Dios. Ito bajiri, “Niyeru jogarisena meje mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiñi Dios”, yi tuoĩa mani. Ado bajirojũa bajia. Ĩ Macu Cristo ñeñaro yiĩabicu ya rína waja yi jeoñi Dios manire yiari. Waja rũcurisena mani ñeñaro yirisere waya yi ĩsiñi Dios. 20 Jane mejejũ adi macãrucũro ĩ rujeoroto riojũajũ, manire yiari ĩ Macure cõarocu tuoĩa yucãyijũ Dios. Ito bajiri adi rumuri ĩja, “Yure masorocu ejañi Cristo”, yi tuoĩa mani. 21 Manire masorocu manire goda ĩsiñi Cristo. Dioti ñami Cristo ĩ tudi catiroca yiru, ito yicõri ĩ tujũ rũcubuoadojũ Cristore cũru. Ito bajiro ĩ yijare Diore tuorũnua mani. Ĩre tuorũnucõri, “Dios tujũ catitĩñagũ yigujа yu”, yi tuoĩa mani.

22 Cristo oca quenarise cudirã ña mani. Ito yicõri ñeñaro yirise jidicãcõri Dios rãca sĩgũre bajiro usi cutirã ña mani. Mani ti terisere jidicãcõri sĩgũ rĩare bajiro bajirã Diore masirãre mairujа manire. Maibitibojaguti, “Gãjerãre buto maia yu”, yire ma. Riojoti mani gãjerãre buto maija quena. 23 Jogarise meje ña Dios oca. Ñatĩñaro yiroja ĩ oca. Dios ocare tuorũnucõri mame tuoĩarã ña mani. Mame tuoĩarã ñari tudi rujeana robo bajiro bajirã ña mani. Ito bajiri catitĩñarã yirãji. Mani ya usi godabeto yiroja. 24 Ado bajiro gotia Dios oca:

Siniacõri godaroja ta. Masa cuni
ĩna ñarocõti godarã yirãji.
Go cuni quenarise ñabojaroti

sinia quedicoaro yiroja. Ito
bajicõri quenarise iti ruyuja bero
ruyubetoja ĩja. Itoti bajirãji masa
cuni. Ĩna jeyaro godarã yirãji,
ñasarã ñabojarãti.
25 Mani Uju ocama ñatĩñaro yiroja, yi
gotia Dios oca tuti.
Ito bajiro Dios oca riasotiri masa
ĩna gotija tuocõri: "Iti ña Cristo oca
quenarise", yi tuoĩa mani ĩja.
2 Iti oca tuorũnucõri Dios rĩa ña mani.
Ito bajiri jeyaro mua ñeñaro yirise
jidicãña. Gãjerãre ruobesa. Ito yicõri
socabesa. Gãjerã ya gajeoni ti uobesa,
ito yicõri gãjerãre busitubesa. 2–3 "Yure
ti maicõri, Queno yiquĩ Dios", yi tuoĩa
mua. Ito bajiri jaibicuacã ũju ãmosotiro
bajiroti Dios oca quenarisejuare riti
riasotiya mua. Jaibicuacã ĩ ũjutĩñaja
quenaro bucuaguĩji. Mua cuni Dios
ocare mua riasotitĩñaja ĩre queno masirã
yirãji mua. Ito yicõri Dios rãca sĩgũre
bajiro usi cuticõri ĩ ãmorisere cudirã
yirãji mua.

Gũtagã ñasaricare bajiro bajigu ñami Cristo, yire gaye

4 Queno tuoya. Goti masiore ocana
muare gotigu ya yu. Gũta wi meniri
masa gũtagãre ti cõĩacõri, "Ãmobea
itigare", yiyijarã ĩna. Ito bajibojarocati
gãji itiga gũtagãre ti cõĩacõri, "Gaje
gũta rẽtoro quenarica ña itiga. Ãmoa
yu", yiyiju ĩ. Ado bajiro bajia yireoni ña
iti oca. Cristore ãmobiticõri, "Gua uju
meje ñami ĩ", yiyijarã mani uju mesa.
Ito bajibojarocati Cristore buto ãmocõri
ĩre beseyiju Dios, manire masorocure.
5 Dios beseru ñari ĩre bajiroti mani usi
cuti ñaja quena. Manire cuni beseñi
Dios, Cristo rãca sĩgũre bajiro mani usi
cutitoni. Ito bajiro Dios ejabuarise rãca
queno Cristo rãca usi cutiruja mani.
Manire Dios ĩ wanutoni ĩ ãmoro bajiro
mani yija quena. Cristo ĩ ejabuarise rãca
gãjerãre ĩ oca gotiruja mani. Ito yicõri
gãjerãre yiari Diore busiruja mani. Ito
bajiro yiruja mani Cristo ĩ ejabuarisena,
Dios ĩ wanutoni. 6 Itire yi ucayiju Diore
goti ĩsiri masu. Gaje ado bajiro ucayiju,
Dios busirise gotigu:

> Sión wame cutiri cutoju yu Macure
> cũa yu. Gũta quenarica robo
> bajigu ñami ĩ. Gũta wi
> menisuorona gũta quenaricare
> beseama gũta wi meniri masa.
> Iti bajiroti, yu ñarã uju ñarocure
> yu Macure uju besecu yu. Ĩre
> buto maia yu. No ĩre tuorũnugũti
> bojori bujabiquĩji. Buto wanu
> quenagũ yiguĩji, yiyiju Dios, yi
> ucayiju Diore goti ĩsiri masu.

7–8 Mani Jesucristore tuorũnurã ñari
ĩre buto maia mani. Mani tija ñasagu
ñami ĩ. Itire gotigu ado bajiro ucayiju
Diore goti ĩsiri masu:

> Gũta wi meniri masa gũtagãre ti
> cõĩacõri, "Ãmobea itigare",
> yiyijarã ĩna. Ito bajibojarocati
> gãji itigare ti cõĩacõri, "Ñasarica
> ña itiga. Ãmoa yu", yiyiju ĩ.

Ito bajiro yi gotia Dios oca tuti.
Ado bajiro bajia yireoni ña adi oca.
Jesucristore tuorũnubicu ĩre maigũ
meje ñami ĩ. Ĩre cudigu meje ñami ĩocũ.
Ito bajiri Dios ĩ gotiado bajiroti godagu
yiguĩji. Itire gotigu ado bajiro ucayiju
Diore goti ĩsiri masu:

> Gũtana sĩgũ ĩ juata quedija juniroja
> ĩre, yi gotia Dios oca.

Ado bajiro bajia yireoni ña adi oca. No
Cristore tuorũnubicuti godagu yiguĩji.
9 Ito bajiro bajirã meje ña maniama.
Ĩ ñarã mani ñatoni manire beseñi Dios.
Dios mani Ujure gãjerã ĩna masitoni
ĩ oca riaso ãmoa mani ĩnare. Ñeñaro
yirise ĩ coeana ñari Dios ñarã ña mani
ĩja. Ito bajiri jeyaro queno ĩ yirise
gotiruja mani. Rãitĩarojų ñarãre bajiro
ñeñaro mani yi ñaroca manire jiñi Dios.
Ito yicõri manire boca ãmicõri manire
masoñi ĩ. Ito bajiri ĩ rãca busurojų ña

mani ĩja. Iti oca quenarise gãjerãre mani gotitoni manire cũñi Dios. 10 Iti rumu Dios ñarã meje ñayija mani maji. Adi rumurijuama ĩ ñarã ña mani ĩja. Iti rumu, “Yure ti maiami Dios”, yi tuoĩabisija mani maji. Adi rumurijuama, “Yure buto ti maiami Dios”, yi tuoĩa mani ĩja.

Dios ĩ ãmoro bajiro riti yija quena, yire gaye

11 Yu ñarã muare buto maia yu. Adi macãrucũroju ña ucurã ya mani. Ũmacũju Dios tuju ña mani ñasaroto. Ito bajiri ado yu busirisere queno tuoya mua. Jeyaro mua ñeñaro yi ãmorisere tuoĩa uyabesa. Mua ya usina itire mua tuoĩa uyaja ñeñaro yirã yirãji mua, rũmú ĩ ãmoro bajiro. 12 Diore masimena wato ña mani. Mani yirisere tisotiama ĩna. Ito bajiri ĩna wato ñacõri queno yi ñaruja manire. Manire ñeñaro busituborãji ĩna. Ito bajibojarãti mani queno yirisere tigoana ñari, Diore tuorũnu ãmorã yirãji ĩna gajea. Ito bajiri Dios ĩ tudi ejari rumu, “Rẽtoro quenagũ ñami Dios”, yirã yirãji ĩna, ĩre rũcubuorã.

13 Dios ñarã mani ñajare uju gobierno ĩ rotirisere queno cudiruja mani. Ito bajiro mani yija, “Queno cudirã ñama Dios ñarã”, yirã yirãji gãjerã. 14 Uju gobierno ya ejabuari masare cuni queno cudiruja mani. Ĩna ñama ĩ cũana. Ñeñaro yirãre waja senitoni ĩre ejabuari masare cũñi ĩ. Ito yicõri queno yirãre, “Queno ya mu”, ĩna yitoni ĩre ejabuari masare cõañi uju gobierno. Ito bajiri ĩ cõana ñajare queno cudiruja mani ĩnare. 15 Ito bajiro mani cudija, Dios ĩ ãmoro bajiro queno yi ñarã yirãji mani. Ito bajiri manire rocati busituboana ñe busi masimenaji ĩna. Ito bajiri Dios ĩ ãmoro bajiroti ĩna busitubojarise susacoaro yiroja ĩja.

16 Dios ñarã ña mani. Ĩ sĩgũti ñami mani Uju ñasagu. Ito bajiri ĩre wanurã, mani ãmoro bajiroti yibitiruja mani. “Dios yagu yu ñajare yure waja senibiquĩji. Ito bajiri yu ãmoro bajiro yicuja yu”, yi tuoĩabitiruja manire. Ĩre cudiruja mani. Ito yicõri ĩre cudi ãmorã ñari, ĩ ãmoro bajiroti yi ñarã yirãji mani. 17 Ito bajiri masa jeyarore corocõ mani ti rũcubuoja quena. Jesucristore masirãre mani buto maija quena. “Rẽtoro masigũ ñami Dios”, yi tuoĩarã ñari, ĩre queno rũcubuoruja mani. Ito yicõri uju gobierno ĩ rotirisere cuni cudiruja manire.

Ĩ tõbujaroca yianare gãmebisiju Cristo, yire gaye

18 Mua gãjerãre moa ĩsirã, queno tuoya. Muare busigu ya yu. Mua ujarãre queno rũcubuoya. Ito yicõri ĩna yiro bajiro cudicõri ĩnare queno moa ĩsiña. Ito bajiro yiya mua Dios ñarã ñari. Tere mano mua ujarã ĩna rotija ĩnare queno cudiya mua. Muare terã ĩna rotija cuni, ĩnare queno cudiya mua. 19–20 Ito bajiro mua yija ticõri, muare wanugũ yiguĩji Dios. Mua ujarãre queno mua yibojarocati mua tõbujaroca yirã yirãji coriarã. Ĩnare mua ti tebeja muare wanugũ yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati mua ujarãre mua ñeñaro yija mua tõbujaroca yirã yirãji ĩna. Ito bajiro yirãji ĩna, mua ñeñaro yirise waja yirã. Ito bajiri ado bajiro tuoĩabesa mua. “Queno yicu yu. Yu tõbujaroca yigure tebiticu yu. Ito bajiri yure wanugũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩabesa mua. Mua ujarãre ñeñaro yigoana ñajare muare wanubiquĩji Dios. 21 Ito bajiri mua tõbujaja ñemecutiya mua. Ito yicõri gãmebesa mua. Ito bajiro rotiami Dios mani yitoni. Cristo cuni manire yiari tõbujayiju. Ito yicõri ĩ tõbujaroca yianare gãmebisiju Cristo. Ito bajiro yiyiju Cristo ĩre bajiro mani ña masitoni.

22 Cojireama ñeñaro yiĩabisiju Cristo, ito
yicõri cojireama ruoĩabisiju ĩ. 23 Masa
ĩre ĩna busituja ĩnare busitu gãmebisiju
Cristo. Ito yicõri ĩ tõbujaroca yianare,
“Muare gãmecuja yu”, yibisiju Cristo.
Ito bajiro yigu meje ñayiju Cristo. Ĩ
Jacure queno tuorũnucõri ĩre bajiro
usi cutiyiju Cristo. Ito bajiri, “Yu Jacu
ĩ ñami masa ñeñaro ĩna yirise waja
queno seni masigũ”, yi tuoĩayiju ĩ.
24 Ĩmasiti mani ñeñaro yirise waja
yi ĩsigũ yucutẽoju godañi Cristo. Ito
bajiro manire yi ĩsiyiju ĩ mani ñeñaro
yirisere jidicãcõri mani tudi ñeñaro
yibititoni. Ito yicõri Dios ĩ ãmoro bajiro
mani yi masitoni manire goda ĩsiñi
Cristo. Manire yiari ĩ godajare mani
ñeñaro yirisere ãcabojogu yiguũji Dios.
Ito bajiri manire masogũ yiguũji mani
catitĩñatoni. 25 Queno tuoya. Muare
goti masiore ocana muare gotigu ya yu.
Oveja coderi masa ĩna manija rocati ña
ucuama ĩna. Ito bajiro rocati ñabojayija
mani cuni Cristore mani masiroto
riojua. Adi rumuriama mani ñeñaro
yirise jidicãcõri Cristo rãca sĩgũre bajiro
usi cutirã ña mani ĩja. Ĩti ñami mani ya
usi godabe yirocu manire codegu, ito
yicõri manire tirũnugũ.

Ado bajiro ñaja quena manojo cutirã, yire gaye

3 1–2 Romia queno tuoya mua. Muare
cuni busigu ya yu. Temenati
mua manujusabatiare queno cudiya.
Mua manujusabatia coriarã Diore
tuorũnubeama ĩna. Ito bajiri Dios oca
mua goti ãmobojaja tuo ãmobeama
ĩna. Biyaro mua gotija, “Quejoro
yamo yu manojo”, yi tuoĩarã yirãji
mua manujusabatia. Ito bajiri usirioro
yibesa. Ado robojua mua yija quena.
Mua manujusabatiare queno cudiya
mua. Ito yicõri Diore rũcubuocõri
quenarise riti yi ñaña mua. Ito bajiro
mua yija ticõri, Diore tuorũnu ãmorã
yirãji ĩna gajea. Ito yija Dios oca mua
gotimena ñabojarãti mua queno yirise
ticõri Diore tuorũnu ãmorã yirãji
gajea mua manujusabatia. 3 Ado bajiro
tuoĩabojama romia coriarã. “Queno
seyogo ñamo”, gãjerã ĩna yitoni, yu ya
joa queno sirocoja yu. Ito yicõri jeyaro
quenarise yu ye busacoja yu. Saya
cuni quenarise sãñacoja yu, “Seyogo
ñamo”, gãjerã ĩna yitoni. Ito bajiro
yi tuoĩabesa mua. 4 Dios ĩ tija seyorã
mua ña ãmoja, ado bajiro mua yija
quena. Queno usi tĩja quena ñaña mua.
Mua manujusabatiare queno cudiya.
Ito yicõri ĩna rãca gãmeri tudibesa
mua. Mua tuoĩaro bajiro riti yibesa.
Mua queno yirise gaye jedibetoja.
Iti ña ñasarise Dios ĩ tija. 5 Jane
mejeju ito bajiro yiyijarã romia Diore
tuorũnuana. Dios ĩ ãmorise yi ãmorã ĩna
manujusabatiare queno cudiyijarã ĩna.
Ito bajiri seyorã ñayijarã ĩna, Dios ĩ tija.
6 Ito bajiro queno cudigo ñayijo Sara
ñayoro. Iso manuju Abrahamre queno
cudiyijo iso. Ĩ yago ñari, “Yu uju”, yiyijo
iso ĩre. Iso ñayoro bajiro queno yiya
mua cuni. Ito yicõri iso bajiro Diore
tuorũnucõri ñejua tuo güibesa mua. Ito
mua yija Sara ñayoro bajiro bajirã ña
mua.

7 Mani ũmua tuoya mani ye cuni
busigu ya yu. Mani godabe yirocu
manire ti maicõri manire masoñi
Dios. Ito bajiroti masoñi Dios mani
manojosãromiare cuni. Ito bajiri mani
manojosãromia ĩna queno ñatoni ĩnare
queno yiruja mani. “Yucõ sẽogõ meje
ñamo yu manojo”, yi tuoĩacõri, mani
manojosãromiare ejabuaruja manire.
Ito yicõri ĩnare rũcubuoruja mani. Ito
bajiri mani manojosãromia rãca queno
usi cuti ñaruja manire. Ĩna rãca ñeñarise
mani oca cutija queno Dios rãca busi
masimenaji mani.

Queno yirã ñari tõbʉjarã yirãji mani, yire gaye

8 Mʉare yʉ gotiroti jabeto rʉya maji. Ado bajirojʉa bajia. Sĩgʉre bajiro mani ʉsi cʉti ñaja quena. Dios rĩa ña mani. Ito bajiri sĩgʉ rĩare bajiro mani gãmeri maija quena. Ito yicõri bojoro bʉjarãre ejabʉarʉja manire. “Rẽtoro quenagʉ ña yʉ”, yi tʉoĩabitirʉja manire. 9 Manire gãjerã ĩna ñeñaro yija ĩnare gãmebitirʉja mani. Manire gãjerã ĩna bʉsituja ĩnare bʉsitu gãmebitirʉja manire. Ado bajirojʉa mani yija quena. Manire ñeñaro yirãre cʉni queno yirʉja manire. Ito yicõri ĩnare yiari Diore bʉsija quena. Ito bajiro queno yirʉja mani. Dios ĩ rotiro bajiro mani yija queno yigʉ yiguĩji Dios manire. 10 Itire gotigʉ ado bajiro ucayijʉ Diore goti ĩsiri masʉ:

No co rʉmʉ rʉyabeto quenaro ña
ãmogʉti ñeñaro bʉsibiquĩji, ito
yicõri rʉobiquĩji.
11 Ñeñarise jidicãcõri quenarise riti
yiguĩji ĩ. Gãjerã rãca queno ĩ ña
ãmoja, ĩnare queno yiguĩji.
12 Ado robojʉa bajia. Queno yirãre
tirʉ̃nʉgʉ̃ yiguĩji Dios. Ito yicõri
ĩre ĩna bʉsija, tʉogʉ yiguĩji Dios.
Ñeñaro yirãreama ĩnare queno
ti tujabiticõri ĩnare waja senigʉ̃
yiguĩji Dios. Ito bajiri quenarise
yirʉja mani ĩja, yi gotia Dios oca.

13 Quenarise mani yi ãmosacõja, noajʉa gãjerã mani ñeñaro tõbʉjaroca yirã jãjarã manaji. 14 Ito bajibojarocati mani tõbʉjaja mani queno yirã ñajare mani wanʉroca yigʉ yiguĩji Dios. Ito bajiri manire ñeñaro yi ãmorãre güibitirʉja mani. Ito yicõri tʉoĩa oca jaibitirʉja manire. 15 Ado bajirojʉa mani yija quena. Cristore rʉ̃cʉbʉocõri, “Ĩ yʉ Ʉjʉ ñari, yʉre codegʉ yiguĩji Cristo”, yi tʉoĩarʉja manire. Ito yija, “¿No bajiati Cristore mʉa tʉorʉ̃nʉrise?” gãjerã ĩna seniĩaja, “Ado bajirojʉa bajia”, mani yitoni queno bocatiari ñacãrʉja manire. Ito yicõri ĩnare ti maicõri queno rʉ̃cʉbʉore rãca ĩnare cʉdirʉja mani. 16 Ito yicõri, “Seti ma yʉre”, mani yi masitoni quenarise riti yirʉja manire. Cristo ñarã ñari quenarise riti yirʉja mani. Ito bajicõri manire gãjerã ĩna bʉsituja, “Bʉrãti yama ĩna”, yi tʉoĩarãji gãjerã. Ito bajiri manire bʉsituri masa bojori bʉjarã yirãji ĩna. 17 Ado bajiro bajia, queno tʉoya. Ñeñaro mani yija bero mani tõbʉjaja, iti ña mani ñeñaro yirise waja. Ito bajibojarocati queno yirã ñabojarãti mani tõbʉjarise Dios ĩ camotabeja, “Iti ña Dios ĩ ãmorise, ito bajiri quenarise ña”, yi tʉoĩa mani.

18 Queno yigʉ ñabojagʉti tõbʉjayijʉ Cristo cʉni. Ito bajiri queno yirã ñabojarãti mani tõbʉjaja, manire yiari Cristo ĩ tõbʉjare gayere tʉoĩarʉja manire. Ado bajiro bajia. Ñeñaro yiĩabicʉ ñayijʉ Cristo. Ito bajibojarocati mani ñeñaro yirãre goda ĩsiyijʉ ĩ, manire yiari. Dios rãca mani sĩgʉ̃re bajiro mani ʉsi cʉtire ãmoyijʉ Cristo. Ito bajiri mani ñeñaro yirise waja, waja yi jeorocʉ manire goda ĩsiyijʉ ĩ. Ĩ ya rujʉ godabojarocati ĩ ya ʉsiama godabisijʉ. 19 Ito yija ñeñaro yigoanare bʉsirocʉ ĩna tõbʉjadojʉ ĩ ya ʉsina wayijʉ Cristo. Itojʉ ejacõri jeyaro ĩ yigore ĩnare gotiyijʉ Cristo. 20 Ito ñayoana, Noé ñayorʉre tʉo ãmobitiana ñayijarã ĩna. Yoari Noé ĩ cuma bʉcʉa meniroca ĩna cʉdijaro yirocʉ bocatibojayijʉ Dios. Cʉdibisijarã ĩna. Ito yicõri cuma meni tĩocõri cumajʉ sãjayijarã ĩna. Noé, ĩ manojo, ĩ rĩa, ĩ jẽjosãromia cʉni sãjayijarã. Ĩna rujabe yirocʉ ĩnare riti masoyijʉ Dios. Ʉdia ãmojeno ñayijarã ĩna ñarocõti. 21 Ĩnare ĩ masoado bajiro manire cʉni masoñi Dios, Jesucristo ĩ goda ĩsirena sʉoriti. “Diore cʉdirã ñama”, gãjerã ĩna yitoni idé gu rotia mani. Rujʉ ʉeri coerona meje idé gu rotia mani. Ñeñaro mani

yirise jidicãja bero ado bajiro Diore bʉsia mani. “Queno ya mʉ. Yʉre masoyija mʉ. Mʉ Macʉ Jesucristo yʉ ñeñaro yirise yʉre waja yi ĩsirocʉ yʉre goda ĩsiñi. Ito yicõri yʉre masorocʉ tʉdi catiñi ĩ”, Diore ya mani idé gure ãmorã. 22 Tʉdi caticõri ũmacʉ̃jʉ Dios rãca ñagʉ̃ wayijʉ Jesucristo. Ito yicõri Dios ya riojocadʉja rʉ̃cʉbʉorajʉ ñaguĩji ĩ ĩja. Ito bajiri ángel mesa ĩna ñarocõti Jesucristore rʉ̃cʉbʉorãji ĩna. Ito yicõri ũmacʉ̃jʉ gãna ʉjarã ñasarã Jesucristore rʉ̃cʉbʉoarã, “Gʉa Ʉjʉ ña mʉ”, yirãji ĩna cʉni Jesucristore.

Dios masirise boca ãmiana ñari ricati riti moa masia mani, yire gaye

4 Adi sitajʉ ñagʉ̃ tõbʉjayijʉ Cristo. Ito bajiri, “Ĩre bajiroti tõbʉjagʉ yigʉja yʉ cʉni”, yi tʉoĩacõri, tõbʉjarona tʉoĩa ñacãrʉja mani. Ado bajirojʉa bajia. Tõbʉjacõri Jesucristore bʉto bʉsa mani tʉoĩaja, ñeñaro yi ãmomenaji mani. 2 Ito yicõri ñeñaro yi ãmori masare bajiro yimenaji mani. Ito bajiri mani catirocõ Dios ĩ ãmoro bajiro yirã yirãji mani. 3 Iti rʉmʉ Cristore mʉa masiroto riojʉa jeyaro ñeñarise mʉa yi ãmoro bajiroti yiyija mʉa maji. Mecʉyija mʉa. Ito yi mecʉcõri rocati ñeñaro yiyija mʉa. Mʉa rujeoanare bʉoro rʉ̃cʉbʉoyija mʉa. Itocõ mʉa ito yirise jidicãrʉja mʉare ĩja. 4 Iti rʉmʉ mani ñeñaro yiado bajiro yibea mani adocãta ĩja. Mani baba mesa ñagoana rãca mani ñeñaro yi ãmobeja manire tudirã yirãji ĩna. Ito bajiri ĩnare mani cʉdibeja rocati manire bʉsi ajarã yirãji. 5 Manire ĩna ajabojarocati ĩnare gãmebitirʉja manire. Ito bajiro ñeñaro ĩna yirisere masiami Dios. Manire ajagoana ñari ĩna ñeñaro yirise goti rẽtorã yirãji ĩna Diore. Yoari mejeti masa jeyarore ĩna ñeñaro yi ʉyarise waja senigʉ̃ yiguĩji Dios. Catirãre cʉni, godanare cʉni waja senigʉ̃ yiguĩji Dios. 6 Ito bajiri masa ĩna godaroto riojʉ Dios oca quenarise gotire ña, ĩna catitĩñatoni. Coriarã iti oca tʉocõri queno rʉ̃cʉbʉorã yirãji. Gãjerãma iti ocare rʉ̃cʉbʉomenaji ĩna. Masa jeyaro godarã yirãji sĩgʉ̃ rʉyabeto. Ito bajibojarocati ĩ oca rʉ̃cʉbʉoana masa jeyaro bajiro godabojarãti ĩna ya ʉsijʉama Dios rãca catitĩñaro yiroja.

7 Adi macãrʉcʉ̃ro yoari meje jediro yiroja. Ito bajiri jeyaro mani yiroto riojʉa queno tʉoĩa ñarʉja manire. Ito yicõri mecʉre mano tʉoĩa ñarʉja manire, Diore mani queno bʉsi masitoni. 8 Gãjerãre mani ti maitĩñaja quena. Iti ña ñasarise. Gãjerãre mani bʉto ti maija, ĩna manire ñeñaro yirisere ãcabojarã yirãji mani. 9 Gãjerã mani ya wi ĩna ejaja, wanʉ quenare rãca ĩnare boca ãmirʉja mani. Ĩna ba ãmoja, ĩna cani ãmoja cʉni wanʉ quenare rãca ĩnare cʉdirʉja mani. 10 Jesucristo ñarã ñari manire ti maicõri, jabeto ĩ masirise manire jidicãñi Dios. Ĩ ãmoro bajiro ricati mani moa masitoni ĩ masirise jidicãñi Dios. Ito bajiri Dios manire jidicãre mani moa masirisena gãjerãre ejabʉarʉja mani. Ito bajiro yirʉja mani Diore queno moa ĩsirã ñari. 11 Dios oca mani queno goti masija, “Queno ya Dios mʉ. Mʉ ejabʉarisena riojo goti masia yʉ”, yirʉja mani. Ito yicõri gãjerãre mani queno ejabʉa masija, “Queno ya Dios mʉ”, yirʉja mani. Ito bajiro yirʉja mani, Diore gãjerã ĩna rʉ̃cʉbʉotoni. Jeyaro mani yirisere ticõri, “Ĩ ñarãre queno ejabʉami Jesucristo”, yirã yirãji gãjerã Diore rʉ̃cʉbʉorã. “Ĩti ñami rẽtoro masigʉ̃. Ĩti ñami Ʉjʉ ñasagʉ. Jeyaro ñarise roti masigʉ̃ ñami Dios. Dise ĩ roti masibiti rʉyabea ĩre. Ĩti ñami mani Ʉjʉ ñatĩñagʉ̃”, yi tʉoĩasotirʉja mani ĩja.

Cristore mani tuorũnurã ñajare ñeñaro mani tõbujaroca yirã yirãji gãjerã, yire gaye

12 Yu mairã tuoya mua. Mani buto tõbujabojarãti buto goroama oca jaibitiruja manire. “¿No yija tõbujati yu?” yi tuoĩabitiruja mani. Mani tõbujabojarãti Jesucristore mani jidicãbeja, “Yure queno tuorũnurã ñama ĩna”, yigu yiguĩji Dios. 13 Ado bajirojua mani yija quena. Jesucristore rũcubuorã ñari ĩre bajiro mani tõbujaja queno wanu quenaruja mani. Ito mani yija ĩ tudi ejari rumu ĩre ticõri queno wanu quenarã yirãji mani. 14 Jesucristore mani tuorũnurã ñajare manire aja tudirã yirãji gãjerã. Ito bajiro manire ĩna aja tudibojarocati wanu quenarã yirãji mani. Mani tõbujaja manire ejabuagu yiguĩji Dios. Mani ya usiju Espíritu Santore Dios ĩ queo sãjare queno wanu quena mani ĩja. Ito bajiri tõbujarãti wanu quena mani. Dios ñami mani rũcubuogu. Gãjerãma ĩre rũcubuomenati ĩre ñeñaro busiama ĩna. 15 No gãjerãre sĩagũti, tõbujagu yiguĩji. No gãji ya gajeoni rinigũti, tõbujagu yiguĩji. No ñeñaro yigũti, tõbujagu yiguĩji. No gãjerãre oca menigũti, tõbujagu yiguĩji. Ĩnare bajiro mani yija, tõbujarã yirãji mani cuni. Itire mua ñeñaro yire ãmobea yu. 16 Ito bajibojarocati Jesucristo ñarã ñari mani tõbujaja bojori bujabitiruja manire. Ado bajirojua yiruja mani Diore. “Queno ya Dios mu. Mu Macu Jesucristo yagu yu ñaroca yure yiyija mu. Itire buto wanua yu”, yiruja mani Diore.

17 Adocãta Jesucristore tuorũnurã ñabojarãti tõbuja mani cuni. Jesucristore tuorũnurã ñabojarãti mani tõbujaja, ¿no bajiro tõbujarã yirãjida Dios ocare tuorũnumena? Manire bajiroti buto busa tõbujarã yirãji ĩna. 18 Itire gotigu ado bajiro ucayiju Diore goti ĩsiri masu: “Dios masoana queno yi uyarã ñabojarãti ĩna tõbujaja, ¿no bajiro tõbujarã yirãjida ñeñaro yi uyarã? Ado bajiro bajia. Diore tuorũnumenati buto busa tõbujarã yirãji ĩna”, yi gotia Dios oca. 19 Itire masicõri quenarise riti yitĩñaruja manire. Tõbujarã ñabojarãti, “Iti ña Dios ĩ ãmorise”, yi tuoĩacõri, quenarise riti yiruja manire. Dios manire rujeoru, manire jidicãbiquĩji. Ito bajiri tõbujarã ñabojarãti Diore tuorũnurã yirãji mani. “Ĩ yiado bajiroti yure codegu yiguĩji Dios”, yi tuoĩacõri, ĩre tuorũnuruja mani.

Cristore tuorũnurãre Pedro ĩ goti quenore gaye

5 Adocãta mua Jesucristore masisuoanare busigu ya yu. Mua ña Jesucristo ñarãre tirũnuri masa. Yu cuni ĩ ñarãre tirũnugũti ña. Cristo ĩ tõbujaja tigoru ña yu. Ito yicõri mani Uju Jesucristo ĩ tudi ejari rumu ti wanugũ yigуja yu cuni mua rãca. Mua Jesucristore masisuoana tuoya mua. Ado bajiro muare busigu ya yu. 2 Jesucristo ñarãre mani tirũnutoni manire cũñi Dios. Ito bajiri ĩ ñarãre queno tirũnuruja manire. Tere mano wanu quenare rãca ĩnare tirũnuruja manire. Ito yicõri, “¿Ñe waja bujagu yigujada yu?” yi tuoĩabitiruja mani. Ado bajirojua mani tuoĩaja quena. “Dios ĩ ãmoro bajiro cudi ãmoa yu. Ito bajiri ĩ ñarãre tirũnugũ yigуja yu”, yi tuoĩaja quena. 3 “Ĩna uju ña yu. Ĩnare sẽoro roticuja yu”, yi tuoĩabitiruja mani. Ado bajirojua mani yija quena. Dios ĩ ãmoro bajiro quenarise yiruja mani. Ito mani yija mani yiro bajiroti quesoĩacõri, Dios ĩ ãmoro bajiroti yirã yirãji mani tirũnurã cuni. 4 Ito bajiri Jesucristo mani Uju ĩ tudi ejari rumu mani queno yirisere tuoĩa bujagu yiguĩji ĩ. Ito yicõri manire waja yirocu, “Yu rotiro bajiroti yicu mu.

Mure wanua yu", yigu yiguĩji manire. Ito bajiri ĩ rãca wanu quenatĩñarã yirãji mani.

5 Mamarã adocãta muare busia yu. Jesucristore masisuoanare rũcubuoya mua. Ito yicõri ĩnare queno cudiya. Mani jeyaro gãmeri rũcubuocõri gãmeri ejabuarua manire. Itire gotigu ado bajiro ucayiju Diore goti ĩsiri masu:

"Gãjerã rẽtoro quenagũ ña yu",
yirãre ti tujabeami Dios.
Ito bajibojarocati, "Gãjerãre
rũcubuocõri ĩnare ejabua ãmoa
yu", yi tuoĩarãre wanuami Dios.
Ĩnare ti maicõri ĩnare queno
ejabuagu yiguĩji Dios, yi gotia
Dios oca.

6 Ito bajiri Diore rũcubuocõri ado bajiro mani tuoĩaja quena. "Rẽtoro masigũ ñami Dios. Jeyaro ĩ yirise cudicua yu", yi tuoĩarua manire. Ito bajiro yirua manire, ija ĩ ãmori rumu ĩ tu queno ñasagure bajiro manire ĩ cũtoni. 7 Mani tuoĩa oca jaija, ito yicõri manire oca iti ñaja, Diore gotirua mani. Manire ti maicõri manire ejabuagu yiguĩji Dios.

8 Mecure mano mani queno tuoĩa ñaja quena. Ito yicõri rũmúa uju Satanásre mani cudibititoni queno tuoĩariti ñarua mani. Ĩ ñami mani wajacu. Yaire bajiro yami ĩ Satanás. Tuoĩate mua. No ĩ ba ãmogũreti sĩarocu wa ucuami yai cuni. Ito yicõri ĩ awasãja, jeyaro gãna ĩre tuocõri ĩre güiama. Ito bajiroti guijoro yami Satanás cuni. Manire ruyurio ãmogũ yami ĩ. Ito bajiri Diore mani jidicãtoni manire ruoami Satanás. 9 Ito ĩ yibojarocati Diore jidicãmenaji mani ĩre buto busa tuorũnurã. Mani sĩgũti tõbujabea. Jesucristore tuorũnurã cuni jeyaro manire bajiroti tõbujama. Iti masicõri Jesucristore jidicãbitirua manire. Ito yicõri Satanásre cudibitirua manire. 10 Manire buto ti maiami Dios. Ito bajiri mani tõbujaja, "Biyaro tõbujabicuja yu. Yure ejabuagu yiguĩji Dios", yi tuoĩa mani. Buto busa Cristore mani queno tuorũnuroca yigu yiguĩji Dios. Manire beseñi Dios ĩ rãca mani catitĩñatoni. Ito bajiri ĩ Macu Jesucristona suoriti manire masoñi Dios. 11 "Ĩti ñami Uju ñasagu. Jeyaro ñarise roti masigũ ñami ĩ. Dise ĩ roti masibiti ruyabea. Ĩti ñami mani Uju ñatĩñagũ", yi tuoĩasotirua manire ĩja.

Quenajaro masa, Pedro ĩ yi ñucare gaye

12 Adi paperacãnati muare yu goti masitoni yure uca ĩsiami Silvano. Jesucristore queno tuorũnugũ ĩ ñajare yu ocabajire bajiro tia yu ĩre. Iti tuocõri mua oca sẽotoni adi oca muare gotia yu. Ito yicõri, "Riti ña. Manire buto ti maiami Dios", mua yi masitoni, adi oca muare gotia yu. Ito bajiri iti oca tuocõri Diore buto busa tuorũnuña mua.

13 Ado Babiloniaju ñagũ adi papera muare cõa yu. Ado gãna Cristore masirã, "Quenajaro", yicoama muare. Dios beseana ñama ĩna cuni mani roboti. Yu macu bajiro bajigu Marcos, "Quenajaro", yicoami muare. 14 Gãmeri ti maicõri wanure rãca jababaya mua. Ito yicõri, "Queno ñaña mu", wanure rãca gãmeri yiya mua.

Mua Jesucristore tuorũnurã sĩgũre bajiro mua usi cuti ñare ãmoa yu. Itocõ ña.

Segunda carta de

San Pedro

Cristore tuorũnurãre Pedro papera ĩ cõare gaye

1 Ñati mua. Yu ña Simón Pedro, adi papera muare cõagũ. Jesucristore moa ĩsigũ ña yu. Ĩ oca yu goti ucutoni yure cũquĩ ĩ. Ĩti ñami mani Uju, ito yicõri manire masoru. Queno yigu ñari ĩ yiro bajiroti mani tuorũnuroca yiñi Jesucristo. Ĩre tuorũnucõri sĩgũre bajiroti usi cuti wanua mani. Ito bajiri adi papera muare cõa yu. [2] Diore, ito yicõri mani Uju Jesucristore cuni buto busa mani tuoĩaja, mani ya usi queno wanu quenaroja manire. Ito yicõri queno manire ejabua remogũ yiguĩji Dios. Ito bajiro mua ñatoni muare yiari Diore seni ĩsisotia yu.

Cristore tuorũnurã ñari ado bajiro ñaja quena, yire gaye

[3] Manire beseñi Cristo ĩre bajiro Dios ñarã mani ñatoni. Ito yicõri ĩ queno yi ñaro bajiro mani cuni yi ñatoni manire beseñi Cristo. Dios ñacõri, rẽtoro masigũ ñami Jesucristo. Ito bajiri ĩre mani tuorũnuja ĩ masi rẽtocũrisena manire ejabuagu yiguĩji. Ito yicõri ĩ ãmoro bajiro mani cudi jeo masitoni, manire ejabuagu yiguĩji ĩ. [4] Rẽtoro masigũ ñari ado bajiro manire goticãñi Cristo: "Diore masibiticõri ñeñaro yi uyarã ñarãji adi macãrucũro gãna. Ĩna ya ruju ñeñaro iti tuoĩajare ñeñaro yirã yirãji ĩna. Ĩnare bajiro mua yibe yirocu muareama ejabuagu yiguja yu. Ito yicõri yu tuoĩarore bajiro mua tuoĩaroca yigu yiguja yu", yicãñi Cristo manire. [5] Ito bajiri Jesucristore riti tuorũnurã ñari queno yi ñasotiruja manire ĩja. Ito yicõri Dios ocare cuni riasotiruja manire. [6] Ito yicõri mani ya rujunati mani ñeñaro yi ãmorisere ñemecutiruja manire. Ito bajiro tuoĩacõri buto busa Cristore tuorũnuruja manire. Ĩre tuorũnucõri, Dios ĩ ãmoro bajiro riti mani yi ñaja quena. [7] Dios ãmoro bajiro yicõri, mani ñarãre cuni ti maija quena. Ito yicõri ĩnare ejabuaruja manire.

[8] Ito bajiro mani yija quenaroja manire. Ito bajiro yicõri Jesucristo ĩ ãmoro bajiro riti yisotirã yirãji mani. Ito yicõri ĩre moa ĩsirã yirãji. Ito bajiro mani yibeja, ĩre masirã ñabojarãti, ĩre ejabuamena bajiro ñarã yirãji mani. Ito bajiri mani ñabojarise waja mano bajiroti ñarãji mani. [9] Ito bajiro queno yi masibicuama, "Ado bajiro yu yire ãmoami Dios", yi tuoĩa usiriogu meje ñami ĩocũ. "Yu ñeñaro yirisere coeñi Dios", yigu ñabojaguti tudi mucana ãcabojagu ñami ĩocũ. [10] Ito bajiro yi ãmobitiruja yu ñarã manire. Ito bajiri ĩ ãmoro bajiro riti yi ñaruja manire. Ito bajiro ñacõri, "Yure beseñi Dios. Ĩ yagu ña yu", yi tuoĩarã yirãji mani ĩja. Ito bajiro yi tuoĩacõri ñeñaro yi uyabitiruja manire. Diore riti mani cudija ĩre tuorũnu jidicãmenaji mani ĩja. [11] Ito bajiri Jesucristo mani Uju ĩ rotitĩñaroju ejarã yirãji mani. Ĩ manire masogoruti ñari, ĩ tuju mani ejaroca yigu yiguĩji ĩja.

[12] Adi oca masicãrã ñari itire queno cudia mua. Ito bajiro mua masicãrã ñabojarocati muare gotitĩñagũ yiguja yu. Ito bajiri mua ãcabojabe yirocu, biyaro muare gotisotigu yiguja yu. [13–14] "Yoari meje godagu yiguja yu", yu yi masiroca yiñi mani Uju Jesucristo yure. Ito bajiri itire masicõri, yu catirocõ muare goti ñagũ yiguja yu maji. Ito bajiri yu gotirisere queno mua tuoĩare ãmoa yu. [15] Adi paperana ruje iti oca muare gotisoticuja yu. Ito bajiri yu godaja bero josari mejeti itire tuoĩa bujarã yirãji mua.

Jesucristo yogu ĩ godo wedija ticu yu, Pedro ĩ yire gaye

16 Mani Uju Jesucristo ija ĩ masiro robo ĩ tudi ejaroti gayere muare goticu yu. Yumasi tuoĩa rujeocõri meje itire muare goticu yu. Ado bajirojua bajia iti gaye. Yumasiti ĩre ticõri, “Rẽtoro masigũ ñami”, yi tuoĩacõri muare goticu yu. 17–18 Dios oca iti ruyuroca Jesús rãca gũta yucuriju ñacu yu. Ito bajiri rẽtoro yi masigũ ĩ oca ũmacũju iti ruyuja tuocu yu cuni: “Ãniti ñami yu Macu, yu maigũ. Ĩre buto wanua yu”, yi ruyucu Dios oca, yu tuoja. Iti ruyuroca Jesucristo buto yogu ĩ godo wedija ticu yu. Jeyaro iti rẽtaja ticõri, “Cristore buto rũcubuoami mani Jacu Dios. Ito yicõri ĩ masirise jidicãñi Dios ĩre”, yi tuoĩa yu.

19 Iti rẽtaja tigoru ñari, “Diore goti ĩsiri masa ñaro bajiroti queno yi ucayoñi ĩna”, yi tuoĩa yu ĩja. Ito bajiri ĩna ucayorere mani tuorũnuja quena. Ĩna ucayore mani queno riasotija, “Ado bajiro yu yire ãmoami Dios”, yi tuo masirã yirãji mani. Ado bajirojua bajia. Rãitĩarojս sĩaticõri mani waja, wa masirãji mani. Ito bajiri guijorojս wamenaji mani. Itire bajiroti Dios oca mani riasotija, ĩre cudirã yirãji mani. Ito yicõri guijoro ruore oca gotirãre tuorũnumenaji mani. Ito bajiri Jesucristo ĩ tudi ejaroto riojua, Dios ocare riasotirã riti ña yurսja manire. Ito bajiri Jesús eja wacuti mani tuo masibitire mani tuo masi jediroca yigu yiguĩji. 20–21 Queno tuoya mua. Buto busa ñasarise muare gotigu ya yu. Dios ocare rujeobiticã masa. Ĩnamasi tuoĩa rujeocõri meje ucayijarã Dios oca goti ĩsiri masa. Ado bajirojua bajia. Jane mejeju Diore goti ĩsiri masare quedi sãjacõri, Dios oca ĩna uca masiroca yiyiju Espíritu Santo.

Ado bajiro riasorã yirãji ruori masa, yire gaye

(Jud 4-13)

2 Ito bajibojarocati gãjerãma ruore oca gotiyijarã ĩna. “Diore goti ĩsiri masa ña gua”, yi ruoyijarã ĩna. Adi rumuri cuni mua wato ñarãji ĩnare bajiro ruo jairã. “Dios oca riojo gotirã ña gua ĩja”, yi riaso ruorã yirãji ĩna. Ito bajiro riaso ruocõri Jesucristo ocare masa ĩna jidicãroca yirã yirãji ĩna. Iti gaye riti meje ruorã yirãji ĩna. “Manire goda ĩsiru meje ñami Jesucristo”, yi ruorã yirãji. Ito yicõri, “Mani Uju meje ñami ĩ”, yirã yirãji ĩna. Riojo meje riasorã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija tuocõri, yoari mejeti ruyuriogu yiguĩji Dios ĩnare. 2 “Mani ya rujunati mani yi ãmorise mani yija quena”, yi ruorã yirãji ĩna. Ĩna ruorisere tuorũnucõri jãjarã masa ĩnare bajiro ñeñaro yirã yirãji. Ito bajiro ñeñaro yicõri Cristo oca ñasarisere aja tudirã yirãji masa. Ito bajiri Cristo ocare ĩna aja tudija, ruore oca riasotirãre seti ñaro yiroja. 3 Ito yicõri mua ya gajeoni buja ãmorã, muare ruorã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna ñeñaro yiroto riojua masicãyiju Dios. Iti masicõri, “Ĩna ñeñaro yirise waja, waja senicuja yu”, yi tuoĩayiju Dios. Ito bajiri co rumu ĩnare waja senirocu ãcabojabiquĩji Dios.

4 ¿Dios ñaro gãna ángel mesa oca masiati mua? Jane mejeju jãjarã ángel mesa ñeñaro yi ãmorã queno Diore cudibisijarã ĩna. Ito bajija ticõri, “No yibea yure”, yibisiju Dios. Buto rãitĩarojս ĩnare cõayiju ĩ. Ito yicõri ĩna ñeñaro yirise waja, waja ĩ seniroti rumu riojua ito riti ĩnare cũyiju ĩ. Ito bajiroti ruore oca riasotirãre cuni buto waja senigũ yiguĩji Dios. 5 ¿Jane mejeju Noé ñayoru ĩ ñaroca ñagoanare masiati mua? Ĩna ñeñaro yirise ticõri ĩnare ruyurioyiju Dios. Ide jairo idé queoyiju,

ĩna ruja godajaro yirocu. “Mua ñeñaro yirisere jidicãruja muare”, yibojayiju Noé ñayoru masare. Ito ĩ yibojarocati jidicãbisijarã ĩna. Ito bajiri Noé, ito yicõri ĩ ñarã jua ãmojeno ñarãre riti masoyiju Dios. 6 ¿Sodoma gãna ñabojana, Gomorra gãna ñabojana oca cuni masiati mua? Buto ĩna ñeñaro yija ticõri, ĩnare ruyuriorocu jea queoyiju Dios ĩna ya cutorire. Ito bajiro yiyiju Dios, “Ĩre cudimenati mani ñeñaro yija manire cuni ruyuriogu yiguĩji Dios”, yi mani tuoĩa masitoni.

7–8 ¿Queno yigoru Lot wame cutigu oca masiati mua? Sodoma gãna, Gomorra gãnare cuni ruyurio jeobojagu ti ito gagu Lot sĩgũreti ruyuriobisiju Dios. Diore rũcubuogu ñayiju Lot. Co rumu ruyabeto ĩ tu gãna ñeñaro ĩna yija, tisotibojayiju Lot. Ito yicõri ĩna ñeñaro busirisere cuni tuosotibojayiju ĩ. Rẽore gaye ñabojarocati ñeñaro yi ajeyijarã ĩna ũmua comasiti. Ito bajiro ĩna yija ticõri, ĩ ya usijuama bojori bujayiju Lot ñayoru. Ito bajiri ĩreama ruyuriobisiju Dios. 9 Iti ocare tuocõri, “Mani ñeñaro yitoni rũmũ ĩ usirioro yi codeja, manire ejabuagu yiguĩji Dios. Ito yicõri mani ñeñaro yibe yirocu, manire ejabuagu yiguĩji ĩ. Ito bajiri ñeñaro yirãreama ãcabojabiticõri, ija ĩ waja seniri rumu ĩnare waja senigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa mani.

10 Ĩna ya ruju iti ñeñaro tuoĩaro bajiro yirãre, ito yicõri, “Ujarãre cudibicuja yu”, yirãre cuni buto busa waja senigũ yiguĩji Dios. Ĩna ñama ñeñaro busicõri bojo masimena. “Gua ãmoro bajiro busirã yirãji gua”, yama ĩnaõna. Ito yicõri ángel mesare rũcubuobiticõri, ĩna rotirisere aja tudirã yirãji ĩnaõna. 11 Ĩnare bajiro yibeama Dios ñaro gãna ángel mesa. Ruore oca riasorã rẽtoro masirã ñama ángel mesa. Rẽtoro masirã ñabojarãti, “Ãna ruore oca riasori masa ñeñaro yirã ñama ĩna. Ito yicõri ĩnare seti ña”, Diore yi gotibeama ĩna. Ñeñaro busitu ãmomena ñama ángel mesa.

12 Ito mua wato ruore oca riasori masa, waibucurã bajiro queno tuoĩamena ñarãji ĩna. “Ija ado bajiro rẽtaro yiroja yure”, yi tuoĩa masibitibojarãti, ĩna ãmoro bajiro riti yama ĩna. Ito yicõri Dios oca ĩna tuo masibitire, aja tudiama ĩna. Waibucurãre mani sĩaro bajiroti riaso ruorãre ĩna ñeñaro yija ticõri, ĩnare ruyuriogu yiguĩji Dios. 13 Ito bajiro yiguti ĩnare waja senigũ yiguĩji Dios, masa ñeñaro tõbujaroca ĩna yire waja. Bojomenati, ũmuati ñeñaro yama ĩnaõna. Ito bajiro yicõri itire buto wanuama ĩna. Mua rãca minijuacõri “Queno yirã ña gua”, yi ruoama ĩna. Ito bajiro yibojarãti, buto ñeñaro tuoĩarã ñama ĩnaõna. Mua queno tuo masibeja ĩnare bajiroti ñeñaro yirã yirãji mua cuni.

14 Gãji manojore ticõri, “Iso rãca yi aje ãmoa yu”, yi tuoĩama ĩna. Ñeñarise riti tuoĩa uyama ĩna, ruore oca riasori masa. “Mani ya rujunati mani yi ãmorise mani yija quena. Itire ti tebiquĩji Dios”, yi ruoama ĩna, Diore queno masimenare goti ruorã. Gãjerã ya gajeonire ti uocõri itire buja ãmorã tuoĩarãji ĩnaõna. Ito bajiri ruore oca goticõri josari mejeti gãji ya gajeoni bujama ĩnaõna. Ito bajiro ĩna yi ñaja ticõri, ĩnare ruyuriogu yiguĩji Dios. 15 Dios oca quenarise tuogoana ñabojarãti iti oca jidicãna ñama ĩnaõna. Ito bajiro gaje tuoĩacõri ñeñaro tuoĩama ĩna. Beor macu, Balaam wame cutigu ñayorure bajiro ñeñaro yama ĩna cuni. Diore goti ĩsiri masu ñabojagu ti niyeru buto maigũ ñari, “Ruore oca yu gotija queno bujagu yiguja yu”, yi tuoĩabojayiju Balaam. 16 Ito bajiro tuoĩaboja, burro joe ĩ jesa waroca, ado bajiro yiyiju Dios. Masure bajiro burro ĩ busiroca yiyiju Dios.

Ito bajiro ĩ yirocati bʉsisʉoyijʉ burro: “Bʉto ñeñaro yi tʉoĩa mʉ. Ito bajiro ñeñaro mʉ tʉoĩarise, tʉoĩabesa mʉ”, yi tudiyijʉ burro ĩre. Ito bajiro ĩ yija tʉo ʉcacõri, ĩ ñeñaro tʉoĩarise jidicãyijʉ Balaam ñayorʉ.

17 Queno tʉoya mʉa. Mʉare goti masiore ocana gotigʉ ya yʉ. Ide ãmorã jaibitiya warã yirãji mani. Ito ejacõri cara quearaya mani tija, bojori bʉjarã yirãji mani, ide idi ãmobojarã. Cʉma ñaroca cʉni, ide bueri ti ãmarã yirãji mani ide ãmorã. Ito bajiro mani ti ãma rʉgõroca ide buerire mino iti wẽa rẽtocõja bojori bʉjarã yirãji mani ide ãmobojarã. Iti mani ãmaro bajiroti, Dios oca tʉo ãmorã ĩ oca gotirã tʉjʉ warã yirãji mani. Ĩna tʉjʉ ejacõri rʉore ocati ĩna goti ñaja bojori bʉjarã yirãji mani, Dios oca quenarisere tʉo ãmobojarã. Ito bajiro rʉore oca riasorãre ija ĩnare ĩ cõaroto bʉto rãitĩaro quenocãyijʉ Dios. 18 Ñeñaro yirã ñacõri masa jeyarore wanʉre rãca rʉo gotiama ĩna. “Mani ya rujʉnati mani yi ãmorise mani yija, quena ña. No yibea”, yi ʉsirio codeama gãjerãre. Bʉjato yama ĩna. Ito bajiro ĩna riasoja tʉocõri, “Riti yama ĩna”, yi tʉoĩarã yirãji canʉ bʉsati Jesure masisʉoana. Ito bajiri tʉdi ñeñaro yi ʉyarã yirãji mʉcana, ñeñarisere jidicãbojana. 19 Ado bajiro gotiama rʉore oca riasori masa: “Jeyaro mani ya rujʉnati mani yi ãmorise mani yija, quena ña. No yibea. Ija co rʉmʉ mani jidicã ãmoja, jidicãrã yirãji mani”, yi rʉoama ĩna. Ito bajiro yibojarãti ĩna ñeñaro yirisere jidicã masibeama ĩna. Ado bajirojʉa bajia. No ñeñarise riti tʉoĩa ʉyagʉ ĩ ñeñaro yirisere jidicã ãmobiquĩji ĩ. 20 No Jesucristo mani Ujʉre tʉorũnʉrã adi sita ñeñarisere jidicãrã yirãji ĩna. Ito yibojarãti mʉcana tʉdi ñeñaro ĩna tʉoĩa ʉyaja, bʉto bʉsa ñeñaro yirã yirãji ĩna. Ito bajiri Jesucristore ĩna tʉorũnʉroto riojʉa ĩna ñeñaro yiado rẽto bʉsaro ñeñaro yirã yirãji ĩna ĩja. 21 Cristo oca masibojarãti, Dios rotirisere jidicãcõri tʉdi ñeñaro yirã yirãji ĩna. Ĩna ito bajiro yija ticõri, bʉto bʉsa waja senigʉ yiguĩji Dios ĩnare. Ito bajiri Cristo ocare masibiticõrʉjabojañi ĩna. 22 Jane mejejʉ gaye oca gotire bajiro bajia adi. Tite mʉa: “Mʉñocõri ĩmasiti tʉdi bagʉ yiguĩji ecarʉ yai. Ecana yeseare mani guja bero ĩnamasiti ʉeri wõrã yirãji ĩna”, yi gotia jane mejejʉ gaye oca. Ito bajiroti yama Dios rotirisere jidicãcõri mʉcana tʉdi ñeñaro yirã.

Ado bajiro, bajiro yiroja mani Ujʉ ĩ tʉdi ejaroto riojʉa, yire gaye

3 Yʉ ñarã iti rʉmʉ mʉare papera cõacʉ yʉ. Ito bajiro yʉ cõarisenati Dios oca goticʉ yʉ. Quenarise riti tʉoĩajaro ĩna yirocʉ, ito bajiro mʉare papera cõacʉ yʉ. Adi paperana cʉni ito bajiroti uca yʉ mʉcana, quenarise riti mʉa tʉoĩa sʉyajaro yirocʉ. 2 Diore goti ĩsiri masa ĩna goti yurisere ãcabojabesa mʉa. Ito yicõri mani Ujʉ oca gʉa goti ucutoni ĩ cũana goti ucurisere cʉni ãcabojabesa mʉa. Manire masorʉ ĩ rotirise goticʉ gʉa mʉare.

3 Ñasarise mʉare gotigʉ ya yʉ. Ito bajiri itire queno tʉoĩaña mʉa. Adi macãrʉcʉro jediroto riojʉa Dios ocare aja tudiri masa jãjarã ñarã yirãji. Ito yicõri ĩna ya rujʉnati ĩna ñeñaro yi ãmorise yirã yirãji ĩna. 4 Ado bajiro aja tudirã yirãji ĩna: “¿Nojʉ ñati, ‘Mʉcana tudi ejagʉ yigʉja yʉ’, yibojarʉ? Ito bajiro yirʉ ñabojagʉti tʉdi ejabicʉ yiguĩji Cristo. Tite mʉa. Mani ñicʉsabatia ĩna ñado bajiroti bajia adi rʉmʉri cʉni. Iti rʉmʉjʉ ñado bajiroti bajia adi rʉmʉri cʉni. Mʉcana tʉdi ejabicʉ yiguĩji Cristo”, yi aja tudirã yirãji ĩna. 5 Ito yibojarãti adi macãrʉcʉro Dios ĩ rujeorere tʉdi tʉoĩa ʉya ãmobeama ĩna. “Ĩ ya ocanati adi macãrʉcʉro

gayere rujeoyiju Dios. Ito yicõri idere ĩ bata rotirocati sita ruyucoayiju ĩja”, yi tuoĩa ãmobeama ĩna. 6 Ado bajirojua bajia. Adi macãrucũro Uju ñami Dios. Ito bajiri ĩ rujeoja bero yoari ñeñaro masa ĩna yija ticõri, ide quedi rotiyiju Dios. Ito bajiro yicõri adi macãrucũro ñarãre ito yicõri adi macãrucũro gaye jeyarore ruyurioyiju Dios. 7 Adi sita, ito yicõri macãrucũro cuni Dios ĩ masirisena riti ña. Ito bajibojarocati itire ruyuriogu yiguĩji Dios. Ĩ ya ocana riti adi macãrucũrore ruyuriorocu soe jeogu yiguĩji Dios. Masare ĩ waja seniri rumu ito bajiro soe jeogu yiguĩji Dios. Ito yicõri ñeñaro yirãre waja senicõri ĩnare ruyuriogu yiguĩji Dios.

8 Yu ñarã adire ãcabojabesa mua. Usirioro yigu meje ñami mani Uju. Ĩ tija yoabea mil rodori ñarise. Co rumuacãti bajiro bajia ĩ tija. 9 Mani tijama yoari sejami Dios. “Ĩ yiro bajiro ejori yibeami ĩ”, yi tuoĩa mani. Ito bajiro mani tuoĩabojarocati, ado bajirojua bajia. Ñeñaro yirãre ejori ruyurio ãmobeami Dios. Masa jeyarore ti maicõri sĩgũ jeameju ware ãmobeami Dios. Ito bajiri, “No yure tuorũnugũreti jeame ũjurouju cõabicu yiguja yu”, yi tuoĩacõri ĩnare yugu yiguĩji Dios maji.

10 Ito bajiro yubojaguti co rumu tudi ejagu yiguĩji Jesús. “Jane tudi ejagu yiguĩji ĩ”, mani yi tuoĩabiti rumu tudi ejagu yiguĩji Jesús. Ĩ tudi ejari rumu ũmacũju guijoro oca ruyuro yiroja. Ito yicõri macãrucũroju yobojana jedirã yirãji. Ito yicõri adi sita jeyaro ñabojarise ua jedicoaro yiroja. Masa ĩna menigobojare cuni jeyaro ua jedicoaro yiroja. Ñejua ruyabeto yiroja ĩja.

11 “Ito bajiro adi sitare ruyuriogu yiguĩji Dios”, yi tuoĩacõri, ado bajirojua yiruja manire. Quenarise riti yiruja manire. Ito yicõri Diore rũcubuorã ĩ yiro bajiro riti cudiruja manire. 12 “Co rumu mani Uju tudi ejagu yiguĩji”, yi tuoĩa ñaruja manire. Ito bajiro tuoĩacõri, “Coji ĩ ejare ãmoa yu”, yi tuoĩaruja manire. Ito bajiro tuoĩacõri quenarise riti yi ñaruja manire. “Ĩ ejari rumu macãrucũro, adi sita ñarise jeyarore ruyuriogu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa mani. 13 Iti tuo masibojarãti güi usiriomenaji mani. “Dios ĩ ãmoro bajiro yigu yiguĩji”, yi tuoĩa mani. “Adi macãrucũrore ruyuriocõri jacaju cuni ũmacũju cuni mame rujeo wasoagu yiguĩji Dios. Ito yicõri itoju queno yirã riti catitĩñarã yirãji”, yi tuoĩa mani. Ito bajiri Dios ĩ busigore masicõri güi usiriomenati ĩre yurã yirãji mani.

14 Ĩ tudi ejari rumu bocati ñarã ñacõri, mani ñeñaro yirisere jidicã jeoruja yu ñarã manire. Ito yicõri, “Ĩ ãmoro bajiro riti yicuja yu”, yi tuoĩa ñaruja manire. Ito bajiro yi ñarãti Dios rãca sĩgũre bajiroti usi cuti ñaruja mani. Manire ĩ ti wanutoni ñe seti mana mani ñaja quena. 15 Coji ĩ ejabeja ticõri, ado bajiro yi tuoĩaruja manire. “Masa jãjarã busa maso ãmogũ adi macãrucũrore ruyuriorocu usiriobeami Dios”, yi tuoĩaruja manire. Adi yu ucare bajiro muare ucañi Pablo mani maigũ cuni. Dios ĩ masirisena ito bajiroti yi ucañi Pablo muare. 16 Coji ruyabeto muare ucagu iti oca gotiñi Pablo. Ito bajibojarocati josari ña ĩ riasogore oca. Ito bajiri ĩ ucagore tuo masi ãmomenama ricati riasorã yirãji. “Ado bajiro yi ãmoñi Pablo”, yi ruorã yirãji ĩna. Ito bajiroti Dios oca tuti ticõri wisare oca riasorã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija ticõri, ĩnare waja senirocu ĩnare ruyuriogu yiguĩji Dios.

17 Queno tuoya yu ñarã mua. “Dios oca riasori masa ña gua”, yibojarãti ruore oca gotirã yirãji coriarã. Itire tuo masicã mua. Iti masicõri queno tuoĩa yucãña mua. Diore cudimena ĩna ruorise ocare tuorũnubesa mua. Ito yicõri Jesure tuorũnurã ñari ĩre

jidicãbesa mʉa. 18 Ado bajirojʉa mani yija quena. Bʉto bʉsa mani Ujʉ Jesucristore tʉorũnurʉja manire. Ito yicõri ĩre mani cʉdi masitoni, ĩ ocare riasotirʉja manire. Ĩti ñami manire masorʉ. Ito bajiri ĩre rũcʉbʉorona ado bajiro ĩre bʉsitĩñarʉja manire: “Rẽtoro masigʉ̃ ña mʉ. Ñimʉ gãji mʉre bajiro masigʉ̃ mami”, yitĩñarʉja manire. Itocõ ña.

Primera carta de

San Juan

Jane mejejuti Dios oca goti rẽtoburocu ĩ ñacãre gaye

1 Ñati yu ñarã mua. Muare papera cõa yu. Macãrucũro iti rujearoto riojuaju, Dios oca goti rẽtoburocu ñacãyiju. Guamasiti ĩre ticõri, ĩre tuocõri, ĩre moaĩacõri muare gotia yu. Ĩti ñami mani catitĩñaroca yi masigũ. 2 Dios oca goti rẽtoburocu ĩ goaroca ticu gua. Ĩti ñami Jesucristo catitĩñare rucogu. Ito bajiri gua tigore muare gotia yu. Guare goaĩocacuti, mani Jacu Dios rãca ñayiju. Ĩre gua tiroca yiñi Dios. Ĩ gayere muare busia yu. 3 Gua tigore muare gotia yu. Gua tuogore cuni muare gotia yu. Gua rãca sĩgũ robo bajiroti mua usi cutitoni muare gotia yu. Dios ĩ usi cutiro bajiroti usi cutia gua. Ĩ Macu Jesucristo rãca cuni ito bajiroti usi cutia gua. Dios ĩ usi cutiro bajiroti mua usi cutitoni muare gotia yu. Ito yicõri ĩ Macu rãca mua usi cutitoni muare gotia yu. 4 Adi muare gotia yu sĩgũ robo bajiro mani wanu quenatoni.

Busurise rucogu ñami Dios, yire gaye

5 Busurise rucogu ñami Dios. Rãitĩarise ma ĩre. Ito bajiroti gotiquĩ Jesús guare. Ito bajiri iti tuocõri muare gotia yu. 6 "Dios ĩ usi cutiro bajiroti usi cutia yu", mani yibojaja cuni, ito yicõri ñeñaro mani yirise jidicãbeja, manimasiti ruoa mani. Ito yicõri riojo gotire gaye cuni cudirã meje ña mani. 7 Dios ĩ queno yi ñaro bajiro mani yi ñaja, sĩgũ robo bajiro usi cutirã yirãji mani. Ito yicõri ĩ Macu Jesucristo ya rínati mani ñeñaro yirise coe jeoroja.

8 "Ñeñaro yirise ma yure", mani yibojaja, manimasiti ruoa mani. Ito bajiri riojo gotirã meje ña mani. 9 Yiro robo yigu ñami Dios. Ito bajiri ĩre mani gotija, ñeñaro mani yirise coe jeogu yiguĩji. Ito yicõri mani ñeñaro yirisere ãcabojogu yiguĩji Dios. 10 "Ñeñaro yigu meje ña yuama", mani yibojaja cuni, "Ruore jaigu ñami Dios", yiado bajiro ya mani. Ito bajiro mani yija, Dios oca mani ya usiju manoja manire.

Manire busi ejabuagu ñami Cristo, yire gaye

2 Yu rĩa robo bajiro bajirã ña mua. Ito bajiri ñeñarise mua yibe yirocu, adi muare gotia yu. Mani ñeñarise yijama, sĩgũ ñami Diore manire busi ĩsigũ. Ĩ ñami Jesucristo, ñeñarise yiĩabicu. Ito bajiri Diore busigu yiguĩji manire yiari. 2 Jesús ya rína suoriti, mani ñeñaro yirise waja yicãre ña. Mani ye riti meje waja yicãñi. Masa jeyaro ye cuni waja yicãñi Jesús.

3 Dios rotirise yiro robo mani cudija, "Ĩre masia yu", yi tuoĩa masia mani. 4 No, "Jesure masia yu", yibojaguti, ĩ rotirise yiro robo cudibicu, socagu ñami ĩocũ. Ito bajiri riojo gotigu meje ñami ĩocũ. 5 No Dios rotirise riojo cudigu, ĩre buto tuoĩaguĩji. Diore riojo mani cudija, "Ĩre bajiroti usi cutia yu cuni", yi tuoĩa masirãji mani. 6 "Dios robo bajiro usi cutia yu", yigu Jesucristo ĩ ñado bajiro ñaja quena.

Mame rotire gaye

7 Yu mairã, adi papera muare cõa yu. Mame oca meje muare gotia yu. Jane mejeju masa rãca ñasuore ña adi oca. Mua tuogoreti ña adi oca. 8 Ito bajibojarocati, oca mame robo bajiro eja muare. Rãitĩarise rẽta wado bajiro mua masibitigore rẽta waju. Ito bajiri oca ñasarise masia mua ĩja. Iti ocare cudiñi Jesucristo. Ito yicõri mua cuni iti ocare cudia.

9 Sĩgũ, “Busurojʉ ña yʉ”, yibojagʉti, ĩ
ocabajire ti tudigʉ, rãitĩarojʉti ñacõguĩji
maji. 10 Ĩ ocabajire bʉto ti maigũama,
busurojʉ ñaguĩji ĩocʉ. Ito bajiro
busurojʉ ñagũ ñeñarise yi ʉyabiquĩji.
11 Ĩ ocabajire ti tudigʉ rãitĩarojʉ wa
ucuguĩji. Ĩ waroto masibiquĩji ĩ. “Itijʉ
wajʉ”, yi masia manoti wa ucuguĩji ĩ.
Rãitĩaro ĩ ya cajea ruyubejare, cajea
macʉ robo bajiro bajiguĩji ĩ.
12 Yʉ rĩa robo bajirã mʉa ñajare
iti mʉare gotia yʉ. Jesucristo ya rína
sʉoriti ñeñaro mani yirisere coeñi
Dios. 13 Tʉoya bʉcʉrã mʉa. Adi papera
mʉare menia yʉ. Macãrʉcʉ̃ro rujearoto
riojʉajʉ ñasʉorʉre masirã ña mʉa.
Mʉa mamarãre cʉni adi papera cõa yʉ.
Rʉ̃mʉ́re cʉdigoana ñabojarãti ĩ robo
bajiro tʉoĩabea mʉa ĩja.
14 Tʉoya rĩaca mʉa. Mʉare cʉni adi
papera coa yʉ. Mani Jacʉ Diore masirã
ña mʉa cʉni. Mʉa bʉcʉrãre adi papera
cõa yʉ. Macãrʉcʉ̃ro rujearoto riojʉajʉ
ñasʉorʉre mʉa masijare mʉare papera
cõa yʉ. Mʉa mamarãre cʉni papera cõa
yʉ oca sẽorã mʉa ñajare. Dios ocare
cʉdirã ña mʉa. Ito bajiri rʉ̃mʉ́ robo
bajiro meje tʉoĩa mʉa ĩja.
15 Adi macãrʉcʉ̃rore maibesa mʉa.
Ito yicõri adi macãrʉcʉ̃ro ñarisere cʉni
maibesa mʉa. Macãrʉcʉ̃ro ñarisere bʉto
maigũ, mani Jacʉre maibiquĩji. 16 Mani
ya rujʉna mani ñeñaro yi ãmorise, Dios
gaye wadire meje ña iti. Adi sita gaye
ña iti. Mani ya cajeana ti wanʉcõri
ñeñaro yi ãmorise, adi sita gayeti ña.
Mani gajeoni cʉtirise sõ bajiro mani
yirise, Dios ye wadire meje ña iti. Adi
ñeñaro yire jeyaro adi sita gayeti ña.
17 Ado mani ñari sita jedi wajʉ. Adi
macãrʉcʉ̃ro ñeñarise cʉni jedi wajʉ.
Dios ĩ ãmoro bajiro yigʉama catitĩñagũ
yiguĩji.

Oca riojo gotire meje ña socare, yire gaye

18 Tʉoya yʉ rĩa mʉa. Jabeto rʉya
adi macãrʉcʉ̃ro iti jediroto. Cristo
wajacʉ ĩ wadire gaye tʉoyija mʉa.
Ito bajiri ado bajiro mʉare gotia yʉ.
Gãjerã Cristo wajana jãjarã ejacoama
ado ĩja. Ito bajiri, “Sõmejeti ña sʉsari
rʉmʉ iti ejaroto”, yi tʉo masia mani.
19 Mani rãca ñabojarãti mani robo bajiro
ʉsi cʉtibiticã ĩna. Ito bajiri manire
wagocã ĩna. Mani robo bajiroti ĩna ʉsi
cʉtijama manire budigobitibocã ĩna. Ĩna
budigojare, “Mani robo bajiro ʉsi cʉtirã
meje ñañi ĩna”, yi tʉo masia mani.
20 Espíritu Santo sãñi Cristo mʉare.
Ito bajiro ĩ yijare ñasarise ti masia mʉa.
21 Ñasarise masirã mʉa ñajare, papera
cõa yʉ mʉare. Ñasarise masimena meje
mʉa ñajare mʉare papera cõa yʉ. Oca
riojo gotire gaye meje ña socare gaye.
Itire masia mʉa.
22 ¿Ñimʉ ñati, socari masʉ? Ado
bajiro gotiami socari masʉ: “Cristo meje
ñami Jesús”, yigʉ, ĩ ñami socagʉ. Ĩjʉa
ñami Cristo wajacʉ. “Mani Jacʉ meje
ñami Dios”, yigʉ ñami ĩ. Ito yicõri, “Dios
Macʉ meje ñami Cristo”, yigʉ ñami ĩ.
Ĩocʉ̃ ñami socari masʉ. 23 “Cristo meje
ñami Jesús”, yigʉ Diore masigʉ̃ meje
ñami ĩ. “Jesús ñami Cristo”, yigʉama
Diore masigʉ̃ ñami ĩocʉ̃.
24 Cajero oca mʉa tʉogore queno
tʉoĩama. Itire ãcabojabeja. Iti oca mʉa
tʉogore queno mʉa tʉoĩatĩñaja, Jesús
rãca, Dios rãca cʉni ĩna robo bajiroti ʉsi
cʉtirã yirãji mʉa. 25 Jesucristo goticãñi
manire, catitĩñare gaye ĩsirocʉ.
26 Coriarã mʉare rʉo ãmoama.
Ito bajiri mʉare adi papera cõa yʉ.
27 Espíritu Santo sãñi Jesús manire. Ito
bajiri manire riasori masʉ ñatĩñami.
Dise rʉyabeto manire riasogʉ yiguĩji
Espíritu Santo. Ĩ riasorise riti ña. Socare
gaye meje ña. Ĩ riasoro bajiroti yiya

mʉa cʉni. Jesús robo bajiroti ʉsi cʉtiya mʉa cʉni.
28 Queno tʉoya, yʉ rĩa robo bajirã mʉa. Jesús ĩ ʉsi cʉtiro bajiroti ʉsi cʉti ñaña mʉa cʉni. Ito bajiro mʉa ʉsi cʉti ñaja, Jesús ĩ tʉdi ejari rʉmʉ güire manoja mʉare. Ito bajiri ĩ ejaroca bojore mano yiroja mʉare. 29 "Ñeñarise yigʉ meje ñami Jesús", yi masirãji mʉa. Ito bajiri, "Queno yirãma Dios rĩa ñama", yi masirʉja mʉare.

Dios rĩa ñare gaye

3 Tʉoya mʉa. Mani Jacʉ Dios bʉto maiami manire. Ito bajiri, "yʉ rĩa", yami manire. Riti ĩ rĩa ña mani. Adi macãrʉcʉ̃ro gãnama Diore ti masimenaji. Ito bajiri manire cʉni ti masimenaji ĩna. 2 Tʉoya yʉ mairã mʉa. Dios rĩa ña mani. Mani riojʉa, "Ado bajiro ñarã yirãji", yi masibea mani. Ito bajibojarocati Jesús ĩ goaĩoroca ĩ robo bajiro bajirã yirãji mani. Ĩre ti masicõri ĩ robo bajiro bajirã yirãji mani. 3 "Ĩre tigʉ yigʉja yʉ", mani yi tʉoĩa yuja, ñeñarise yimenaji mani ĩja. Jesús robo bajiroti ñeñarise yimenaji mani cʉni.
4 Ñeñarise riti yitĩñagʉ̃, Dios rotirise cʉdigʉ meje ñami. Dios rotirise mani cʉdibeja, iti ña ñeñaro yire. 5 "Jesucristo ñeñarise yigʉ meje ñami", yi tʉo masirãji mʉa. Jesucristo adi macãrʉcʉ̃ro wadiñi mani ñeñaro yirise waja yirocʉ. Itire masia mʉa. 6 No Jesús robo ʉsi cʉtigʉti, ñeñarise yi ʉyabiquĩji. Ñeñarise riti yitĩñagʉ̃, Jesure tiĩagʉ̃ meje ñami maji. Ito yicõri Jesure masibicʉ ñami maji. 7 Mʉare rʉoronare tʉobesa yʉ rĩa mʉa. Ñeñarise yibicʉ, ĩ cʉni Jesús robo bajiroti quenagʉ̃ ñami. 8 Ñeñarise riti yigʉama rʉ̃mʉ́ yagʉ ñami. Cajerojʉti ñeñarise yigʉ ñañi rʉ̃mʉ́. Ito bajiro bajisʉorʉ ñami ĩ. Rʉ̃mʉ́ ĩ ñeñaro yirisere cõarocʉ wadiñi Dios Macʉ.
9 Dios rĩa ñarã ñeñarise yi ʉyamenaji. Dios gaye tʉoĩare ña ĩnare. Mʉcana tʉdi rujea quenoana ñama ĩna. Ito bajiri adocãta Dios rĩa ñama ĩna. Ito bajiri ñeñarise yi ʉyamenaji ĩna. 10 ¿No bajiro ti masirãjida mani, Dios rĩa ĩna ñaja? Ito yicõri, ¿no bajiro ti masirãjida mani, rʉ̃mʉ́ rĩa ĩna ñaja? Ado bajiro ti masirãji mani. Ñeñarise yitĩñagʉ̃, ito yicõri ĩ ocabajire ti maibicʉ, Dios yagʉ meje ñami ĩocʉ̃. Rʉ̃mʉ́ yagʉ ñami ĩ.

Corocõti gãmeri maija quena, yire gaye

11 Mani ya rujʉre mani mairo robo bajiroti gãjerãre cʉni maija quena. Adi ña Dios oca cajero ĩre masisʉorã mʉa tʉore gaye. 12 Caín ñayorʉ robo bajiro yibesa mʉa. Rʉ̃mʉ́re cʉdigʉ ĩ ocabajire sĩayijʉ Caín ñayorʉ. Ĩ ocabaji quenarise tʉoĩagʉ̃ ñayijʉ. Caínjʉama ñeñarise riti tʉoĩagʉ̃ ñayijʉ. Ito bajiri ĩ ocabajire sĩayijʉ ĩ.
13 Tʉoya yʉ ñarã mʉa. Adi macãrʉcʉ̃ro gãna mʉare ĩna ti tudija, "Abo, ¿no yija yʉre ti tudiatibe ĩna?" yi tʉoĩabeja. 14 Mani godabore gaye rẽtocʉ̃ñi Dios. Ito bajiri catitĩñare gaye manire ĩsiñi ĩ. Mani ñarãre mani ti maija, "Ito bajiroti bajia", yi masirãji mani. Ĩ ocabajire ti maibicʉ godacãrʉ bajiro bajiguĩji. Jeame ʉ̃jʉrojʉ wacʉ yiguĩji ĩocʉ̃. 15 Ĩ ocabajire ti tudigʉ sĩari masʉti ñami Dios ĩ tija. Sĩari masʉ catitĩñare rʉcobiquĩji. Itire masirã ña mʉa cʉni. 16 Cristo manire goda ĩsiñi. Ito bajiri, "Manire bʉto maiami Cristo", yi masirã ña mani ĩja. Mani ñarãre ti mairʉja manire, ĩnare mani goda ĩsiroti ñabojarocati. 17 Gajeoni jaigʉ ĩ ñarã bojoro bʉjarãre ejabʉabicʉ ñabojagʉti "Diore maia yʉ", yibojagʉ yiguĩji ĩocʉ̃. 18 Yʉ rĩa, gãjerãre cʉni ti mairʉja manire. "Gãjerãre ti maia yʉ", yicõri ĩnare cʉni ejabʉarʉjarãji mani.

Cristore mani tuorũnuja Dios ĩ tiro riojo güimenaji mani, yire gaye

19 Mani gãjerãre ti maija, “Cristo, riojo gotigu, ocabaji ña yu”, yi tuoĩarãji mani. Ito bajiri Dios ĩ tiro riojo mani ya usi tuoĩa usirio yimenaji mani. 20 Mani ya usiju mani tuoĩa usirioja, mani ñeñaro yirisere tuoĩarã yirãji mani. Ito bajiro mani tuoĩaja Dios manire tuo masi ñaguĩji. Mani tuoĩarise ñarocõti ti masiami Dios. 21 Yu mairã, tuoya mua. Mani ya usi iti tuoĩa usiriobeja, güire ma manire Dios ĩ tiro riojo. 22 Dios yiro robo mani cudija, mani seniro bajiroti ĩsiguĩji. 23 Ado bajiro manire rotiñi Dios, “Yu Macu Jesucristore rũcubuoya mua. Ito yicõri masa ñarocõreti ti maiña mua”, yiñi Dios. Adi ña ĩ rotire ñasarise. 24 Dios rotirise yiro robo cudirã ĩre bajiroti usi cutirãji ĩna. Ĩna ya usiju ñaguĩji Dios. “Mani ya usiju ñaguĩji Dios”, yi tuo masia mani. Ito bajiro mani tuoĩa masiroca yami Espíritu Santo manire.

Dios ya usi, usi cutimena Cristo wajana ñama ĩna, yire gaye

4 Tuoya yu mairã mua. “Diore yiari busia yu”, yirã ĩna ñabojarocati queno ĩnare tuo suyamenaji mani. Socari masa jãjarã ñarãji adi sitajure. “Diore busirã ña gua”, yibojama ĩna. Dios rĩa ĩna ñajama, queno ruore oca mano gotirã yirãji ĩna. Ito bajiri queno tuo masiña mua. 2 “Adi sitaju wadicõri masu rujuna rujeañi Jesucristo”, yi gotigureama Dios ya usi ñaroja ĩre. Ito bajiro ĩ yijare, “Dios oca busi ĩsigũ ñami”, yi masirãji mua. 3 “Jesucristo masu rujuna meje rujeañi”, yirãreama Dios ya usi manoja ĩnaõnare. Ĩna ñarãji Cristo wajana. “Cristo wajana wadirã yirãji”, yire gaye tuoyija mua. Ito bajiri muare gotia yu, adi macãrucũroju ñacãma ĩna ĩja.

4 Tuoya yu rĩa mua. Dios ñarã ña mua. Mua ya usiju ñami Dios. Ĩ ñami sẽo busagu. Adi macãrucũro gãna Jesucristore tudirã ĩna ya usiju rũmú ñaguĩji ĩnare. Rũmú rẽtoro sẽogũ ñami Dios. Ito bajiri Dios ya usi mua ya usiju iti sãñajare, Cristo wajanare rẽtocũrã yirãji mua. 5 Cristo wajana adi macãrucũro gaye riti tuoĩarãji ĩna. Ito bajiri adi macãrucũro gaye riti busirãji ĩna. Masa adi macãrucũro gãna ĩnare tuorũnurã yirãji. 6 Dios ñarã ña maniama. Ito bajiri Diore masigũ manire tuogu yiguĩji. Dios rĩa meje ñarãma manire tuomena yirãji. Dios oca riasogu, ruore oca riasogure cuni ito bajiroti ti masirã yirãji mani.

Dios ñami masare ti maigũ, yire gaye

7 Tuoya yu mairã mua. Mani ya rujure mani mairo robo bajiroti gãjerãre cuni maija quena. Masare mani ti mairise mani Jacu Diona suoriti wadire ña iti. Gãjerãre ti maigũ mucana tudi mame rujearu ñami, ito yicõri Dios macu ñami ĩ. Diore masigũ ñami ĩocũ. 8 Masare maigũ ñami Dios. Gãjerãre maimena Dios rĩa meje ñama ĩnaõna. Ito bajiri Diore cuni mairã meje ñama ĩnaõna. 9 Dios ĩ Macu sĩgũ ñagure cõañi adi sitaju catitĩñare gaye mani boca ãmitoni. Ito bajiro yicõri ĩ mairise ĩoñi Dios manire. 10 Queno maiami Dios manire. Manijua ĩ robo bajiro ĩre queno maibea mani. Diore mani maibitibojarocati, ĩjuama manire maiami Dios. Ito bajiri ĩ Macure cõañi Dios ĩ ya rína mani ñeñaro yirisere waja yi ĩsitoni.

11 Yu mairã, Dios buto maiñi manire. Ito bajiri gãjerãre cuni mairuja manire. 12 Nijua Diore tigu maquĩji. Gãjerãre mani ti maija, Dios robo bajiroti usi cutia mani. Ito yicõri manire ĩ mairo bajiroti gãjerãre maia mani cuni. 13 Ĩ ya usi sãñi Dios manire. Ito bajiri mani ya

ʉsijʉ Dios ya ʉsi ñaja, “Dios ĩ ʉsi cʉtiro bajiroti ʉsi cʉtia yʉ”, yi tʉoĩarã ña mani ĩja. 14 Gʉa tigore mʉare gotia yʉ. Adi sita gãna masare ĩ masotoni ĩ Macʉ Cristore cõañi Dios mani Jacʉ. Cristore gʉa tigoja bero ito bajiro mʉare gotia yʉ. 15 “Jesucristo Dios Macʉ ñami”, yigʉ Dios robo bajiro ʉsi cʉtigʉ ñami ĩ.

16 Ito bajiroti, “Dios manire maisacõami”, yi masia mani cʉni. Masare maire gaye ña Diore. Ito bajiri no masare ti maigʉ̃ti, Dios ʉsi robo bajiroti ʉsi cʉtiguĩji ĩ cʉni. 17 Cristo robo bajiroti mani ʉsi cʉtija gãjerãre ti mairã yirãji mani. Manire ĩ ti mairo bajiroti ĩre cʉni ti mairãji mani. Ito bajiri ñeñaro yirise Dios ĩ waja seniri rʉmʉre mani ya ʉsijʉ nʉrʉobetoja manire. 18 Ñeñaro yirise Dios ĩ waja seniri rʉmʉre güigʉ, “Masare maigʉ̃ ñami Dios”, yi masigʉ̃ meje ñami. “Masare maigʉ̃ ñami Dios”, mani yi tʉoĩaja, güire ma manire. Mani güijama, “Ñeñaro yirise waja senigʉ̃ yiguĩji Dios yʉre”, yi tʉoĩarãji mani.

19 Manire cajero maisʉoñi Dios. Ito bajiri ĩre maia mani cʉni. 20 No, “Diore bʉto maia yʉ”, yibojagʉti, ĩ ocabajire ti tudigʉ socari masʉ ñami ĩocʉ̃. Ĩ ocabajire tirʉre maibicʉ, Dios tiya macʉre cʉni maibiquĩji. 21 Diore maigʉ̃ ĩ ocabajire cʉni maija quena. Ito bajiro rotiñi Dios manire.

Ñeñarisere mani rẽtocũbitire gaye

5 “Dios cõarʉ ñami Jesús”, yigʉti Dios yagʉ ñami ĩocʉ̃. Jacʉ rãcati rĩare mairãji mani ĩja. “Mani Jacʉ Diore maia yʉ”, mani yija, gãjerã Dios rĩare cʉni maija quena. 2 Diore mani maija ito yicõri Dios rotirise mani yiro robo cʉdija gãjerã Dios rĩare cʉni mairãji mani. 3 Diore mani maija ĩ rotirise yiro bajiroti cʉdirã yirãji mani. Dios rotirise josari meje ñaroja. 4 Ito bajiri Dios rĩa adi macãrʉcʉ̃ro gaye ñeñarisere yi rẽtocũmenaji ĩna. Jesure tʉorʉ̃nʉcõri adi macãrʉcʉ̃ro gaye ñeñarisere yi rẽtocũbea mani. 5 ¿Ñimʉjʉa adi macãrʉcʉ̃ro gaye ñeñaro yirisere rẽtocũbiquĩjida? “Jesús ñami Dios Macʉ”, yi masigʉ̃, ĩti ñami adi macãrʉcʉ̃ro gaye ñeñarisere rẽtocũbicʉ.

Ãniti ñami yʉ Macʉ, Dios ĩ yire gaye

6–8 Dios Macʉti ñami Jesucristo. Tite. Jesure idé guroca ũmacʉ̃jʉ oca ruyuyijʉ. “Ãniti ñami yʉ Macʉ”, yiyijʉ. Jesús yucʉtẽojʉ ĩ rí budi yosaroca, “Ãniti ñami yʉ Macʉ”, yire oca ruyuyijʉ ũmacʉ̃jʉ. Riojo gotigʉ ñami Espíritu Santo. Ĩ cʉni, “Cristo Dios Macʉ ñami”, yi gotiami manire. Ʉdiaji oca tʉocõri, “Jesucristo Dios Macʉ ñami”, yi tʉo masia mani. Ʉdiaji oca bʉsirise corocõti gotia iti. Jesure idé guri rʉmʉ oca ruyure, ito yicõri Jesús ĩ yucʉtẽojʉ ĩ rí budi yosaroca oca ruyure, ito yicõri Espíritu Santo ĩ gotirise cʉni corocõti bʉsia iti. Ito bajiri mani cʉni, “Dios Macʉ ñami Jesús”, yi masirãji mani ĩja. 9 Masa ĩna yirise mani tʉoja, Dios ĩ yirise rẽto bʉsaro tʉorãji mani. Masa ĩna gotirise rẽto bʉsaro ñasarise ña Dios ĩ gotirise. Masa ĩna bʉsire rẽtoro waja cʉtia Dios oca. Dios ĩmasiti ado bajiro gotiñi: “Yʉ Macʉ ñami ĩ”, yiñi. 10 “Jesús Dios Macʉ ñami”, yi masigʉ̃, ito bajiroti gotia ĩ ya ʉsi ĩre. “Jesucristo Dios Macʉ meje ñami”, yigʉ ito yicõri Dios gotirisere tʉobicʉ, “Dios socagʉ ñami”, yiado bajiro bajia. 11 Adi ña Dios ĩ gotire: “Mʉare catitĩñare ĩsia yʉ. Adi catitĩñare yʉ Macʉna sʉoriti boca ãmirã yirãji mʉa. 12 Ito yija no Jesure boca ãmigʉ̃ti catitĩñare rʉcogʉ yiguĩji. No Jesure tʉobicʉti catitĩñare rʉcobicʉ yiguĩji”, yiñi Dios.

San Juan ĩ goti quenosʉsare gaye

13 Dios Macʉre rʉ̃cʉbʉorã mʉa ñajare adi papera cõa yʉ mʉare. “Catitĩñare

rucoa yu", mua yi masitoni adi papera muare cõa yu.

14 Dios ĩ ãmoro bajiro mani senija,
manire tuogu yiguĩji ĩ. Ito bajiri Diore
senicõri, "Yure ĩsigũ yiguĩji", yi tuoĩa
masia mani. 15 "Manire tuogu yiguĩji
Dios", yi tuoĩa masia mani. Ito bajiri
mani ĩre senija, "Yiro robo cudigu
yiguĩji Dios", yi tuoĩa mani.

16 Sĩgũ Cristore tuorũnugũ ñabojagu-
ti ñeñarise ĩ yija ticõri, Diore seni ĩsija
quena ĩre. Ito bajiro mua seni ĩsija
tuocõri, ĩ ñeñaro yirisere ãcabojogu
yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩre ruyurio
ãmobojagu-ti ĩre masogũ yiguĩji Dios ĩja.
Gaje ñeñarise ñaroja mani godaroca
yirise. Iti gaye ĩ yijama, "Ĩre yiari Diore
busi ĩsiña", yibea yu. 17 Dise ruyabeto
ñeñarise, Dios ĩ tiro riojo quenabiti ña.
Ito bajibojarocati jeyaro ñeñarise mani
godaroca yirise meje ñaroja.

18 "No Dios yagu ñagũ, ñeñarisere
yi uyabiquĩji", yi masia mani. Manire
codegu yiguĩji Dios Macu. Ito bajiri ĩre
mani tuorũnuja, usirioro manire yi code
masibiquĩji rũmúa uju.

19 "Dios yagu ña yu", yi tuoĩa mani.
Gãjerãma adi sita gãna rũmú ñarã ñarãji
ĩna. Ĩ ñaguĩji ĩnare rotigu.

20 Dios ñasagure mani masitoni
wadiñi ĩ Macu. Dios Macu Jesucristo
robo bajiroti usi cutia mani. Riti
ñasarise muare gotia yu. Ĩ Jesuti
ñami Dios ñasagu. Ito yicõri catitĩñare
rucogu ñami ĩ. 21 Yu rĩa queno yiya
mua. Dios robo bajirise, masa ĩna
menigore rũcubuobeja mua. Diore mani
rũcubuoro bajiro disejua gaje buto mani
rũcubuorise manoja. Itocõ ña.

Segunda carta de

San Juan

Mame rotire meje ña gãmeri ti maire, yire gaye

1 Yu̶ ña bu̶cu̶gu̶ Juan. Õmi, adi papera mu̶re meni ĩsia yu̶. Mu̶ ña Dios ĩ besero, ito yicõri Diore masigõ ña mu̶. Adi papera mu̶ rĩare cu̶ni cõa yu̶. Mu̶are maisacõa yu̶. Yu̶ sĩgu̶ meje mu̶are maia. Gãjerã Jesure masirã cu̶ni mu̶are maiama. [2] Riojo gotigu̶, gu̶a ya u̶siju̶ ĩ ñajare mu̶are maisacõa gu̶a. Mani rãca ñatĩñagu̶ yiguĩji ĩ. [3] Mani Jacu̶ Dios, ito yicõri ĩ Macu̶ Jesucristo, queno yirã yirãji manire. Manire ti mairã yirãji ĩna. Mani ya u̶siju̶ queno mani tu̶oĩaroca yirã yirãji ĩna. Ito bajiri manire bu̶to mairã ñama ĩna.

[4] Mu̶a rĩa coriarãre tisotia yu̶ adoju̶. Queno eja yu̶re, Jesure ĩna tu̶oja, mani Jacu̶ Dios ĩ rotiado bajiroti. [5] Gãjerãre cu̶ni ti mairu̶ja manire. Õmi, adi papera mu̶re yu̶ cõarise, oca mame rotire meje ña. Jane mejeju̶ti ñasu̶oyiju̶ iti. Iti oca mu̶ ãcabojabititoni mu̶re gotia yu̶. [6] Diore mani maija ĩ rotiro bajiroti yirãji mani. Gãjerãre cu̶ni ti maitĩñaja quena. Ito bajiro rotiñi Dios. Jesure mu̶a masisu̶orajuti itire tu̶osu̶ocu̶ mu̶a.

Ru̶ori masa gaye

[7] Ru̶ori masa jãjarã ñama adi macãru̶cũrore. “Masu̶ rujuna meje rujeañi Jesús”, yama ĩna. Ito bajiro bu̶sirã ru̶orã ñama ĩnaõna. Ito yicõri Cristo wajana ñama ĩnaõna. [8] Ru̶ore jairãre queno ti masiña mu̶a. Jesure queno moa ĩsibojarãti ĩnaju̶are mu̶a tu̶o su̶yaja, queno waja bu̶jamenaji mu̶a. Quenariseju̶a riti yiñaña mu̶a, “Dios tu̶ju̶ queno waja bu̶jana”, yirona.

[9] Cristo riasorise tu̶orũnu̶bicu̶, Dios robo bajiro u̶si cu̶tibiquĩji ĩocũ. Cristo riasorise tu̶orũnu̶gũama, Dios robo bajiroti u̶si cu̶tiguĩji ĩocũ. Ito yicõri Dios ĩ Macu̶ robo bajiroti u̶si cu̶tiguĩji ĩ. [10] Sĩgu̶ mu̶a ya wiju̶ ĩ ejaja, Jesús riasoado bajiroti ĩ riasobeja, ĩre boca ãmibeja. Ito yicõri ĩre senibeja. [11] Ĩre mu̶a boca ãmija ñeñaro ĩ yirise ĩre ejabu̶arã yirãji mu̶a.

San Juan ĩ gotisu̶sare gaye

[12] Gaje oca jaje ñacõboja. Adi riti paperana mu̶are cõa yu̶. Mu̶a tu̶ ware tu̶oĩa yu̶ mu̶a rãca bu̶sirocu̶. Ito bajiri mu̶a tu̶ yu̶ ejaja, queno wanu̶ quenarã yirãji mani.

[13] Mani ocabajio Dios ĩ besero rĩa cu̶ni, “Quenajaro”, yi ñucama mu̶are. Itocõ ña.

Tercera carta de

San Juan

Queno yigu ñami Gayo, ĩna yire gaye

1 Yu ña bucugu Juan. Gayo, mure adi papera cõa yu. Riti mure gotia yu. Mure buto maia yu.

2 Buto yu maigũ ña quĩa mu. “Diore queno tuorũnugũ ñami”, yi tuoĩa yu mure. Quenarise riti rẽtajaro ĩre yirocu, mure yiari Diore seni ĩsisotia yu. Ito yicõri, queno cati quenajaro ĩ yirocu, mure yiari Diore senia yu. 3 Gãjerã Jesure masirã, mure ticõri mu oca ĩna busija buto wanua yu. “Oca ñasarise riojo cudigu ñami, ito yicõri quenarise riti tuoĩagũ ñami”, yima ĩna mure. 4 Jesure masirã, yu rĩa robo bajirãre Dios oca ñasarise ĩna tuo suyajare, iti buto wanua yu. Ñejua gaje oca yu tuo wanurise ma yure.

5 Buto yu maigũ ña quĩa mu. Mu ña queno yigu. Gãjerã Jesure masirãre queno ejabua mu. Ito yicõri gajero gãna ĩna ñabojarocati ĩnare mu ejabuaja queno ya mu ĩnare. 6 Mu ejabuagoana adoju Dios ya wiju ejacõri, “Queno yami guare”, yi gotiama ĩna ado minijuarãre. Mucana mu tu ĩna tudi ejaroca mu ejabuaja iti ñaroja quenarise. Ito bajiro mu yija ticõri, wanugũ yiguĩji Dios. 7 Jesucristore moa ĩsirã ñari ĩ ocare gotirã wacoama ĩna. Diore masimena ejabuare ãmomenaji ĩna. Diore masirãju ĩna ejabuare ãmorãji ĩna. 8 Ito bajiri maniama Diore masirã ñari ĩ oca goti ucurãre ejabuaruja manire. Ĩnare mani ejabuaja ĩna robo bajiroti “Masijaro gãjerã cuni”, yirã robo bajiro ya mani.

Ñeñaro yigu ñami Diótrefes, Demetriojua ñami queno yigu, yire gaye

9 Gaje paperana itire jabeto gotisuocu yu Dios ya wi minijuarãre. Ito bajibojarocati, Diótrefes ĩna uju ña ãmogũ yu roti ñucarise tuobisĩ ĩ. 10 Mu tu ejacõri goticuja yu, Diótrefes ĩ yi ñarisere. Ñeñaro yure busituami ĩ. Mani ñarãre ĩ tu ejaroca boca ãmibisĩ ĩ. Gãjerã ĩna boca ãmi ãmobojarocati ĩnare rẽoñi Diótrefes. Ito yicõri gãjerãre ĩna boca ãmi ãmoja ticõri, Dios ya wiju ñabojarãre bucõañi ĩ.

11 Quĩa, yu maigũ, ñeñaro yirã robo bajiro yibesa mu. Queno usi cuti ñarã robo bajiro usi cutiya mu. No quenarise yigu, Dios yagu ñaguĩji. Ñeñarise yiguama, Diore masigũ meje ñaguĩji.

12 “Queno yigu ñami Demetrio”, yama masa jeyaro. “Ĩ ñami yiro bajiroti cudigu”, yama ĩna. Ĩre ticõri, “Queno yigu ñami”, ya yu cuni. “Riojo gotigu ñami Juan”, yi masigũja mu yure.

San Juan ĩ gotisusare gaye

13 Gaje oca jaje ñacõboja. Adi riti mure gotia yu adi paperana. 14 Nocõ mejeti mure ti ãmoa yu, mu rãca busirocu.

15 Queno usi cuti ñaña. Ado gãna mu baba mesa, “Quenajaro”, yi ñucama mure. Ito gãna mani baba mesare, “Quenajaro”, yi ñuca yu. Itocõ ña.

La carta de

San Judas

Dios ĩ beseanare San Judas ĩ papera cõare gaye

1 Ñati yu ñarã mua. Yu ña Judas
Jesucristore moa ĩsiri masu.
Santiago ocabaji ña yu. Dios ĩ beseana
ña mua. Ito bajiri adi muare papera
cõa yu. Mani Jacu Dios buto maiami
manire. Ito bajiri Jesucristo ñarã mani
ñatĩñatoni, manire codeami Dios.
2 Muare yiari ado bajiro Diore senia yu:
"Ĩnare ti maicõri ĩnare queno ejabuaya.
Ĩna ya usiju queno sajari oca cuti
quenaroca yiya. Ito yicõri ĩna gãmeri ti
mairoca yiya", ya yu Diore, muare yiari
seni ĩsigu.

Ado bajiro riasoama ruore masa, yire gaye

(2 Pe 2.1-7)

3–4 Yu ñarã Dios ĩ masoana ña mani.
Manire ĩ masore gaye oca muare riaso
remorocu muare papera cõa ãmoboja
yu. Ito bajiro ãmobojagu gaje oca
tuocõri, gaje gaye oca ucarujagu ja
yu muare. Mua masibitibojarocati
ruore oca riasori masa ñarãji mua
wato. "Riojo Dios oca riasoa gua", yi
ruorãji ĩna. Diore rucubuobiticõri ado
bajiro ruore oca gotirãji ĩna: "Manire
ti maicõri jeyaro mani ñeñaro yirisere
ãcabojañi Dios. Ito bajiri mani ya
ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti yiana
mani. Manire waja senibiquĩji Dios",
yi ruorãji ĩna. "Jesucristore mani
cudibeja, no yibea. Ĩ sĩgu meje ñami
mani uju", yi ruorãji ĩna. Ĩnare tuoĩa
yugu ado bajiro yiyiju Dios: "Ruori
masare ruyuriocuja yu", yiyiju Dios,
jane mejeju. Ito bajiri ĩnare tuobesa, yu
ñarã mua. Jane mejeju ĩ ocare cũyiju
Dios, Jesucristore mua tuorũnutoni. Ito
bajiri ĩre tuorũnucõri, Dios ñarã ña mua
ĩja. Ĩre tuorũnu jidicãbiticõri buto busa
Jesure tuorũnuruja muare. "Ito bajiro
yiruja manire", mua yi tuoĩa oca sẽotoni
adi muare papera cõa yu.

5 Jane mejeju Israel sita gãnare Dios ĩ
ejabuarise gaye oca tuogoana ña mua.
Ito bajibojarocati mucana itire mua
tudi tuoĩatoni goti ãmoa yu. Tuote
mua. Jane mejeju Egipto sitaju ĩna
ñaroca Israel sita gãnare masoyiju
Dios. Ĩna rudi masitoni ĩnare tũayiju
Dios. Queno ĩnare ĩ masobojarocati,
coriarã ĩre tuorũnubisijarã ĩna. Ito
bajiri ĩre tuorũnubitianare ruyurioyiju
Dios. 6 Ángel mesa bajigore gaye muare
gotigu ya yu. Tuoĩate mua. Jane mejeju
Diore moa ĩsiri masa ñabojarãti jãjarã
ĩre cudi ãmobisijarã ángel mesa. Dios
rẽtoro masi ãmobojayijarã ĩna. Ito
bajirã ĩna ña ãmojare rãitĩaroju ĩnare
cũyiju Dios. Ito bajiri ĩna ñeñaro yirise
waja, waja ĩ seniroti rumu riojua itoju
riti ñarã yirãji ĩna maji. Ĩ waja seniri
rumu ejaroca buto busa tõbujarã yirãji
ĩna. 7 Ĩna robo ñeñaro yiyijarã Sodoma
gãna, Gomorra gãna cuni. Ĩna bajigore
gaye muare gotigu ya yu. Ĩnamasiti
ĩna ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti
ñeñaro yi uyayijarã ĩna. Romia rãca ĩna
yibojare jidicãcõri, ĩna ũmua comasiti
yi uyayijarã ĩna. Ĩna ya cutori tu gãna
cuni ito bajiroti ñeñaro yi uyayijarã. Ito
bajiro ĩna yija ticõri, ĩnare ruyuriorocu
jea queoyiju Dios. Iti oca tuocõri,
"Jeame ũjuroju uatĩñarã yirãji ñeñaro
yi uyari masa", yi tuoĩarãji masa jeyaro.

8 Itire tuo masibojarãti, jane mejeju
gãna ñeñaro ĩna yigoado bajiroti yama
ĩnaõna, ruore oca riasori masa. Buto
ñeñarise ĩna cãija bero, ĩnamasiti ĩna
ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti
ñeñaro yama ĩna. Ujarãre cudibeama
ĩna. Ito yicõri ũmacũju ujarã ñasarãre
rucubuobiticõri, ĩna rotirisere aja

tudiama ĩna. 9 Miguel wame cutigu ĩ bajigore gaye muare gotigu ya yu. Gãjerã ángel mesa rẽtoro ñasagu ñayiju ĩ. Ñasagu ñabojaguti rũmúa uju Satanásre aja tudibisiju ĩ. Tuote mua. Ado bajiro bajia iti oca. Jane mejeju Moisés ñayoru ĩ godaja ticõri, ĩ ya rujure ãmi ãmoyiju Satanás. Ito bajiro ĩre ãmocõri Miguel rãca gãmeri busibojayiju ĩ. Ito bajiro ĩ senija tuocõri, "Ñeñaro yi jaigu ña mu. Jaje seti ña mure", yibisiju Miguel Satanásre. Ñeñaro busi ãmobisiju Miguel. Ado bajiro riti yiyiju ĩ: "Diomasiti mure waja senigũ yiguĩji", yiyiju Miguel rũmúa ujure. Miguel robo bajiro bajibeama ruore oca riasori masa. 10 Ĩnama Dios gayere tuo masimena ñari itire aja tudiama ĩna. Waibucurã robo tuo masibeama ĩna. "Ija ado bajiro rẽtaro yiroja yure", yi tuoĩa masibiticõri, cojisiti ĩna ãmoro bajiro riti yama ĩna. Ito bajiro ĩna yija ticõri, ruore oca riasori masare ruyuriogu yiguĩji Dios.

11 Bujato bajiro yiroja ĩnare ija. Caín ñayoru, Diore ĩ cudibitiado robo bajiro Diore cudibeama ĩna cuni. Ito yicõri Balaam ñayoru niyerure buja ãmosacõri, ĩ ñeñaro yiado robo bajiro ñeñaro yama ĩna cuni. Ito yicõri Coré ñayoru ujarãre ĩ cudibitiado robo bajiro cudibeama ĩna cuni. Coré ñayoru ĩ cudibejare ĩre ruyurioyiju Dios. Ito bajiroti mua tu ruore oca riasorãre ruyuriogu yiguĩji Dios. 12 Diore rũcubuorona mua minijuaja mua rãca cocati minijuabojama ĩna cuni. "Diore cudirã ña gua", yibojarãti ĩna ãmoro bajiro riti yama ĩna. Mua rãca sĩgũ robo bajiro usi cutirã meje ñama ĩna. Ricati tuoĩacõri ñeñarisere tuoĩama ĩnaõna. Ñe waja mana ñama ĩnaõna. Tuote mua. Ĩnare tuoĩagũ ado bajiro goti masiore ocana muare gotigu ya yu. Buto asiri rumu ide buerire ti ãmarã yirãji mani, ide ãmorã. Ito bajiro mani ti ãma rũgõroca ide buerire mino iti wẽa rẽtoja, bojori bujarã yirãji mani, ide ãmobojarã. Ito bajiroti manire ruore oca ĩna riasoja ñe manire ejabuabetoja iti. Ruore oca riasori masare tuoĩagũ mucana goti masiore ocana muare gotigu ya yu. Yucu rica cutiriju ba ãmorã ãmarã yirãji mani. Yucu tu ejacõri rica manigũ iti ñaja bojori bujarã yirãji mani. "Ñe waja ma adigu", yicõri quẽarã yirãji mani. Ito bajiri juaji rica cutibetoja itigu ĩja. Ito bajiroti ñe waja mana ñama ĩna ruore oca riasori masa. Riojo Dios oca gotibeama ĩna. Ito bajiri ĩnare ruyuriogu yiguĩji Dios. 13 Ide buto jacũja ueri somo ñaro yiroja tunimaju. Iti robo bajiroti ñama ruore oca riasori masa. Ñeñarisere buto tuoĩacõri, ñeñarise yama ĩna. Jane mejeju ũmacũju ñocõare cũyiju Dios. Ito bajiro ĩ cũana ñabojarãti ĩ cũraju ĩna jidicãja rãitĩarouju quedirã yirãji ĩna. Ito bajiroti bajiama ruore oca riasori masa. Dios oca quenarisere jidicãcõri, ruore oca riasoama ĩna. Ito bajiri buto rãitĩaroju cõagũ yiguĩji Dios ĩnare. Ĩnare tuoĩagũ ado bajiro yiyiju Dios: "Ñeñaro yiri masare rãitĩaroju ĩna ñatĩñatoni ĩnare cõagũ yiguja yu", yiyiju Dios, jane mejeju.

14–15 Queno tuoya yu ñarã mua. Enoc ñayoru ĩ bajigore gaye muare gotigu ya yu. Adán janerãbatia co ãmojeno ñarã bero gagu ñayiju Enoc. "Ado bajiro rẽtaro yiroja, ruore oca riasori masare", yirocu ado bajiro gotiyiju Enoc ñayoru: "Co rumu mani Uju tudi ejagu yiguĩji jãjarã ángel mesa rãca. Tudi ejacõri masa jeyarore ĩna ñeñaro yirise waja, waja senigũ yiguĩji ĩ. Diore cudibitigoanare ruyuriogu yiguĩji, ĩna ñeñaro yirise waja, waja yigu. Ito yicõri, ĩre rũcubuobiticõri ĩna ñeñaro aja tudire waja buto tõbujarã yirãji ĩna", yi goti yuyiju Enoc ñayoru. 16 "Quenabeto", yisotiama ĩnaõna ruore

oca riasori masa. Mani ujarã rotirisere ti tujabeama ĩna. Ĩna ya rujʉ ñeñaro iti tʉoĩaro bajiroti yama ĩna. Coji meje "Rẽtoro masigʉ̃ ña yʉ", yisotiama ĩna. Ito yicõri, ĩna ãmoro robo bajiro yirona gãjerãreama queno goti rʉoama ĩna.

Cristore masirãre goti quenore gaye

17 Yʉ ñarã mani Ujʉ Jesucristo oca goti ucutoni ĩ cũana ĩna gotirisere ãcabojabesa mʉa. 18 Ado bajiro gotiyijarã ĩna: "Adi macãrʉcʉ̃ro jediroto riojʉa Dios ocare aja tudiri masa ñarã yirãji. Diore rʉ̃cʉbʉobiticõri, ĩna ya rujʉ ñeñaro iti tʉoĩaro bajiroti ñeñaro yi ʉyarã yirãji ĩna", yiyijarã Jesucristo oca goti ucuri masa. 19 Adi sita ñeñaro yire yi ʉyarã ñama ĩnaõna, rʉore oca riasori masa. Espíritu Santo quedi sãjagoana meje ñama ĩnaõna. Ito bajiro bajirã ñari Jesure tʉorʉ̃nʉrãre sĩgʉ̃re bajiro ĩna ya ʉsi tʉoĩabitiroca yi codeama ĩna.

20 Yʉ ñarã ĩna robo bajiro yibitirʉja manireama. Dios oca quenarisere tʉorʉ̃nʉrã ñari adi sita ñeñaro yirã robo yibitirʉja manire. Maniama Jesucristore bʉto bʉsa tʉorʉ̃nʉ oca sẽorʉja manire. Ito yicõri Espíritu Santo ĩ ejabʉarisena Diore bʉsisotirʉja manire. 21 Dios rãca sĩgʉ̃ robo bajiro ʉsi cʉticõri ĩ ãmoro bajiroti yirʉja manire. Ito bajiro mani yija, "Yʉre bʉto maiami Dios", yi tʉoĩasotirã yirãji mani. "Manire ti maicõri, ĩ rãca mani catitĩñaroca yigʉ yiguĩji mani Ujʉ Jesucristo", yi tʉoĩa yucõri güibea mani. "Ĩ yicãdo bajiroti, ĩ rãca catitĩñagʉ̃ yigʉja yʉ", yi tʉoĩacõri wanʉa mani.

22 Jesure tʉorʉ̃nʉ sẽomenare Dios oca goti masiorʉja mani ĩnare. Ito bajiro mani gotija tʉocõri, "Aʉ, ito bajiroti ña", yicõri, bʉto bʉsa Jesure tʉorʉ̃nʉ oca sẽorã yirãji ĩna. 23 Jesure masimenare Dios oca gotirʉja manire. Dios oca tʉocõri ĩna tʉorʉ̃nʉja jeame ʉ̃jʉrojʉ wamenaji ĩna, jeame ʉ̃jʉrojʉ waboana ñabojarãti. Gãjerã ĩna ya rujʉ ñeñaro iti tʉoĩaro bajiro yirãre ti mairʉja manire. Ĩnare ti maibojarãti queno tʉoĩarʉja manire, ĩna robo mani ñeñaro yibe yirona.

Judas Diore ĩ rʉ̃cʉbʉore gaye

24–25 Itire tʉoĩacõri Diore rʉ̃cʉbʉorã ado bajiro bʉsirʉja manire: "Dios mʉ sĩgʉ̃ti ña rẽtoro masi rẽtocũgʉ̃. Ñimʉ gãji mʉ robo bajiro masigʉ̃ mami. Gʉa Ujʉ Jesucristo ĩ goda ĩsirajʉna sʉoriti gʉare masoyija mʉ. Ito yicõri gʉa ñeñaro yibititoni gʉare ejabʉa masigʉ̃ja mʉ. Mʉ rotirojʉ gʉa ejaroca, 'Mʉa ñeñaro yirise waja, waja ruyuriobea mʉa', yi ti gotigʉ yigʉja mʉ gʉare. Ito bajiri mʉ ñarojʉ ejacõri mʉ rãca queno wanʉ quenarã yirãji mani. Rẽtoro quenagʉ̃ ña mʉ. Ito yicõri Ujʉ ñasagʉ ña mʉ. Ñe mʉ masibitigore ma mʉre. Ito yicõri ñe mʉ roti masibitigore ma mʉre. Ito bajiro bajiyija mʉ adi macãrʉcʉ̃rore mʉ rujeoroto riojʉa. Adi rʉmʉri cʉni ito bajiro bajigʉti ña mʉ. Ito bajicõri ito bajigʉti ñatĩñagʉ̃ yigʉja mʉ", yirʉja mani, Diore rʉ̃cʉbʉorã. Itocõ ña.

El Apocalipsis

Juan ĩ cãirojʉ Jesucristo ĩ gotire gaye

1 Adi papera tuti ija yoari mejeti rẽtaroti gaye gotia. Iti oca Jesucristo ĩ masiroca Dios ĩ yire ña. Ito bajiro yiñi Dios, mani Jesucristore moa ĩsirã, “Ito bajiro rẽtaro yiroja”, mani yi tʉoĩa masitoni. Yʉ ña Juan adi papera ucagʉ. “Ado bajiro bajia yireoni ña mʉ canibetoti cãiri bajiro mʉre godo weore”, yʉre yi gotirocʉ ángel yʉ tʉ cõañi Jesucristo. 2 Yʉ tigore, yʉ tʉogore cʉni riojo uca yʉ adire. Iti ña Dios oca yʉ masiroca Jesucristo ĩ yire.

3 Noa adi papera tuti tirãti wanʉrã yirãji. Adi oca ija rẽtaroti gaye tʉocõri, wanʉrã yirãji. Dios oca ña iti. Iti gaye oca rẽtaroti cõña wajʉ. Ito bajiri noa adi ucare gaye tʉorʉ̃nʉrã, wanʉ quenarã yirãji.

Jʉa ãmojeno masa Jesure tʉorʉ̃nʉrãre Juan ĩ ucare gaye

4 Yʉ Juan adi papera mʉare cõa yʉ. Mʉa ña Asia sitajʉ jʉa ãmojeno cʉtori gãna Jesucristore tʉorʉ̃nʉrã. Queno yijaro Dios mʉare. Ito yicõri mʉa ya ʉsijʉ sajari oca cʉtiroca yijaro Dios. Dios ñami iti rʉmʉ gagʉ, adocãta gagʉ, ito yicõri ija ñatĩñarocʉ. Ija adi sitajʉ tʉdi ejagʉ yiguĩji ĩ. Dios ĩ rotiri cumuro riojo ñaguĩji Espíritu Santo. Jʉa ãmojeno ʉsi cʉtigʉ ñari jeyaro masigʉ̃ ñami. Ína sʉoriti mʉare queno yijaro Dios. 5 Jesucristo cʉni mʉare queno yijaro. Ĩ ñami ĩ tigore riojo gotigʉ. Ito yicõri ĩ ñami godabojagʉti mʉcana tʉdi catitĩñarocʉ. Gãjerãma ĩ riojʉa godabojarãti tʉdi catitĩñare gaye boca ãmibisijarã ĩna. Ĩ ñami adi sita gãna ʉjarãre roti masigʉ̃. Manire ti maigʉ̃ ñami Cristo. Ito bajiri godacõri ĩ ya rína mani ñeñaro yirisere waja yi ĩsiñi ĩ.

6 Mani ĩre tʉorʉ̃nʉrãre Dios ñarã mani ñaroca yiñi Cristo. Ito yicõri paia robo ĩ Jacʉ Diore mani moa ĩsiroca yiñi Cristo. Ĩre rʉ̃cʉbʉotĩñarʉja manire. Ĩ ñami rẽtoro roti masigʉ̃. Ito bajiroti ñatĩñajaro ĩ.

7 Ide bueri rãca wadigʉ yiguĩji Cristo. Ito bajiri masa jeyaro ĩre ti jedirã yirãji. Ito yicõri ĩre cami meniana cʉni tirã yirãji ĩre. Ĩre ticõri jeyaro adi sita gãna otirã yirãji. Ito bajiroti bajiro yiroja, ya yʉ mʉare.

8 Rẽtoro sẽogʉ̃ ñami mani Ʉjʉ Dios. Ado bajiro gotiami. Tʉote mʉa: “A wame ñasʉorise, ito yicõri Z wame ñasʉsarise robo bajigʉ ña yʉ. Yʉ ña ñatĩñagʉ̃. Yʉna sʉoriti jeyaro ñasʉoyija. Ito yicõri yʉna sʉoriti jeyaro ñasʉsaro yiroja”, yi gotiami Dios. Ĩ ñami iti rʉmʉ gagʉ, adocãta gagʉ, ito yicõri ija ñatĩñarocʉ. Ija adi sitajʉ tʉdi ejagʉ yiguĩji ĩ.

Ĩ cãirojʉ Juan ĩ tire gaye

9 Yʉ Juan, mʉa rãca Jesucristore masigʉ̃ ña yʉ cʉni. Ito bajiri sĩgʉ̃ rĩa bajiro bajirã ña mani. Mʉare bajiroti tõbʉja yʉ cʉni. Masa mʉare ĩna ti tudiro bajiroti ti tudiama yʉre cʉni. Manire ito bajiro ĩna yibojarocati mani ñemecʉtiroca yami Jesucristo. Ito bajiri co rʉmʉ Dios ĩ rotirojʉ mʉa rãca wanʉgʉ̃ yigʉja yʉ cʉni. Patmos wame cʉtiri yogajʉ coji tubia ecocʉ yʉ. Dios oca yʉ riasojare ito yicõri Jesucristo gaye yʉ bʉsijare yʉre tubiacã ĩna. 10 Tujacãra rʉmʉ Diore yʉ rʉ̃cʉbʉo ñaroca yʉ canibetoti cãiri bajiro yʉre iti godo weoroca yiquĩ Espíritu Santo. Yʉ jʉdojʉa oca sẽorise iti ruyuja, tʉocʉ yʉ. Trompeta jutiado bajiro ruyucʉ. 11 Ado bajiro ruyucʉ iti:

—Adocãta mʉ tirise papera tutijʉ ucaya. Iti ucacõri Asia sita gãna Cristore tʉorʉ̃nʉrãre cõama. Ína ñama jʉa ãmojeno cʉtori gãna. Ado bajiro

wame cutia ĩna cutori: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia ito yicõri Laodicea wame cutiri cutori ña ĩna cutori, yire oca ruyucu yu tuoja.
12 "¿Ñimu yure busiati?" yirocu juda rũgũcu yu, ĩre tirocu. Juda tiguju jua ãmojeno jeobusuora tuturi ticu yu. Orona ĩna menira tuturi ñacu iti. 13 Iti jeobusuora tuturi wato sĩgũ ũmugũ ticu yu. Masa Rĩjoru robo bajiro bajigu ñaquĩ ĩ yu tija. Coro yutabuju yoaro ĩ ya gubo tĩgãju susaro sãñaquĩ ĩ. Ĩ ya wẽñura wiro oro gaye ñacu. Ĩ ya usi riojocõ eyari wiro ñacu iti wiro. 14 Ĩ ya rijoga joa botirise ñacu. Oveja joa robo bajiro, ito yicõri ide buerise robo bajiro boti ruyucu. Ĩ ya cajeari jea ũjurise robo bajiro bajicu. 15 Ĩ ya gubori buto yocu. Bronce wame cutirise robo bajiro jeameju soecõri ĩna gosioado bajiro yocu iti. Ĩ busija riaca buto ũmayurisa robo bajiro ruyucu. 16 Ĩ ya ãmo riojocaduja jua ãmojeno ñocõa rucoquĩ ĩ. Ĩ ya riseju sarera jãi, jua duja odiri jãi budicu. Ĩ ya rio ũmacañi queno ĩ asiro robo bajiro yo ruyucu.
17 Ĩre ticõri ĩ tu cõ quedicu yu. Ito bajiro yu bajibojarocati ĩ ya ãmo riojocaduja yure moa jeoquĩ. Ito yicõri ado bajiro yure yiquĩ ĩ:
—Güibesa. Yu ña ñatĩñagũ. Yuna suoriti jeyaro ñasuoyija. Ito yicõri yuna suoriti jeyaro ñasusaro yiroja. 18 Yu ña catitĩñagũ. Godabojaguti tudi caticu yu. Mucana juaji godare ma yure. Godarãre mucana tudi ĩna catiroca yi masigũ ña yu. Godari masa ĩna ñaroju jana sãjado rucogu ña yu. Ito bajiri jeame ũjuroju waboanare maso masia yu, yiquĩ Masa Rĩjoru yu cãiroju.
19 Mucana gaje ado bajiro gotiquĩ ĩ:
—Adocãta mu tirise ucaya. Adocãta gaye, ija ñaroti gaye cuni ucaya. 20 Yu ya riojocaduja jua ãmojeno ñocõa mu tirã ado bajiro yireoni ña. Ĩna ñama jua ãmojeno cutori gãna yure tuorũnurãre ũmatã ñarã. Jua ãmojeno jeobusuora tuturi mu tirise ado bajiro yireoni ña. Ĩna ñama jua ãmojeno cutori gãna yure tuorũnurã, yiquĩ yu cãiroju yure goaĩocacu.

Efeso gãnare oca cõare gaye

2 Mucana yu cãiroju ado bajiro gotiquĩ:
—Efeso gãna Diore tuorũnurãre ũmatã ñagũre ado bajiro ucaya: "Jua ãmojeno jeobusuora tuturi wato ñagũ, ĩ ya ãmo riojocaduja jua ãmojeno ñocõa rucogu ĩ busire gotirocu adi muare uca yu. Ado bajiro muare gotiami ĩ: 2 Jeyaro mua yirise masia yu. Josari mua moarisere masia yu. Usirioro yimena ña mua. Ñeñaro yirãre ti wanubea mua. 'Gua ña Jesucristo ĩ oca gotitoni ĩ cũana', yibojarãre, ti masiana ña mua. 'Riti Jesús ĩ cũana meje ñama. Socari masa ñama', yi ti masirã ña mua ĩja. 3 Yure tuoĩarã, tujare mejeti moayija mua. Yure mua tuorũnuja ticõri, mua tõbujaroca yama gãjerã. 'Yu tõbujaja cuni, Jesucristore jidicãbicuja yu', yi tuoĩarã ña mua, yi tuoĩa masia yu muare. 4 Ito bajibojarocati muare queno ti wanubea yu maji. Cajero yure masisuorã mua maicato bajiro yure maibea mua ĩja. 5 Ito bajiri yure mua masisuocatire tudi tuoĩacõri, ñeñaro mua yirise jidicãña. Cajero yure mua cudicato bajiroti yiya mucana. Ito bajiro mua yibeja yoari mejeti muare waja senigũ ejagu yiguja yu. Ñeñaro mua yirisere mua jidicãbeja mua ya jeobusuora tutu ẽmagũ yiguja yu. 6 Coji gaye queno ya mua yu tija. Nicolaítas cuto gãna ñeñaro ĩna yirisere ti tea mua. Yu cuni ĩna ñeñaro yirisere ti tea. 7 No gãmo goje cutirã tuoya. Diore tuorũnurãre ado bajiro gotiami Espíritu Santo: 'Noa ĩna ñeñaro yirisere jidicãrã ĩna ñama rũmúa ujure rẽtocũrã. Ito bajiri catitĩñaragu rica ĩnare ecagu

yiguja yu. Dios ya wese quenari wese gudareco ñaroja itigu', yi gotiami Espíritu Santo", yi ucaya mu, yi gotiquĩ yu cãiroju yure goaĩocacu.

Esmirna gãnare oca cõare gaye

8 Gaje ado bajiro gotiquĩ yure yu cãiroju:

—Esmirna gãna Diore tuorũnurãre ũmatã ñagũre ado bajiro ucaya: "Ñasuogu, ñasusagu, ito yicõri godabojaguti mucana tudi catiru ĩ busire gotirocu adi muare uca yu. Ado bajiro muare gotiami: 9 Ñajediro muare rẽtarise masia yu. 'Yure mua tuorũnuja ticõri, mua tõbujaroca yama gãjerã', yi tuoĩa masia yu muare. Bojoro mua bujaja, ti masia yu. Ito bajibojarãti Dios gayere queno masirã ña mua. Ito bajiri queno rucorã ña mua. Ñe ruyabea muare. 'Judio masa, Dios rĩa ña gua', yibojarãre, muare ĩna busituja tuoa yu. Dios rĩa meje ñama ĩna. Rũmúa uju, Satanás rĩa ñama ĩna, ya yu. 10 Mua tõbujaroti gayere tuoĩa güibesa. Mua rãca ñagũ yiguja yu. Muare usirio codegu yiguĩji rũmúa uju. 'Diore ĩna jidicãja ticuja yu', yirocu ado bajiro muare usirio codegu yiguĩji ĩ. Mua coriarãre gãjerã ĩna tubiaroca yigu yiguĩji ĩ. Ito bajiri jua dujamocõ ũmuari tõbujarã yirãji mua. Mua godarã wana yija cuni, yure jidicãbeja. Ito mua yija, catitĩñare muare ĩsigũ yiguja yu iti waja. 11 No gãmo goje cutirã tuoya. Diore tuorũnurãre ado bajiro gotiami Espíritu Santo: 'Noa ĩna ñeñaro yirise jidicãrã ĩna ñama rũmúa ujure rẽtocũrã. Ito bajiri jeame ũjuroju tõbuja godamena yirãji ĩna', yi gotiami Espíritu Santo muare", yi ucaya, yiquĩ yure yu cãiroju.

Pérgamo gãnare oca cõare gaye

12 Gaje mucana ado bajiro gotiquĩ ĩ yu cãiroju:

—Pérgamo gãna Diore tuorũnurãre ũmatã ñagũre ado bajiro ucaya: "Sarera jãi jua duja odiri jãi rucogu, ĩ busire gotirocu adi muare uca yu: 13 Jeyaro mua yirise masia yu. Rũmúa uju Satanás ĩ rotiri cutoju ñaboja mua. Ĩ rotibojarocati ĩre tuorũnubea mua. Yure tuorũnurã ñari, yure tuorũnu jidicãrã meje ña mua. Ito gãna Satanásre cudirã ñari, Antipas wame cutigure sĩañi ĩna. Ĩ ñabojaquĩ, 'Diore mani tuorũnuja quena', yure yi ejabuabojacacu. 'Ĩre ĩna sĩaja bero ñabojarocati yure tuorũnu jidicãbea mua', ya yu muare. 14 Ito bajibojarocati muare queno ti wanubea yu maji. Mua Pérgamo gãna coriarã, Balaam ĩ riasorisere jidicã ãmobea mua. Ĩ ñami Balacre ado bajiro riasoru: 'Ĩnamasi meni rujeoanare bare ecabojare gaye mua Israel sita gãna baja quena. Gãjerã romia rãca mua aje ñaja quena ña', yi riasoñi Balaam. 'Mua wato coriarã ñama ĩ riasorisere jidicã ãmomena', yi tuoĩa yu muare. 15 Mua wato coriarã ñama Nicolaítas cuto gãna ñeñaro ĩna riasorisere jidicã ãmomena. Ĩna riasorisere buto ti tea yu. 16 Ito bajiri mua ñeñaro yirise jidicãña. Mua ñeñaro yirise mua jidicãbeja muare waja senigũ yiguja yu. Ito yicõri yoari mejeti yu ya riseju ñari jãi sarera jãina quenabeto mua tõbujaroca yigu yiguja yu. 17 No gãmo goje cutirã tuoya. Diore tuorũnurãre ado bajiro gotiami Espíritu Santo: 'Noa ĩna ñeñaro yirisere jidicãrã ĩna ñama rũmúa ujure rẽtocũrã. Ito bajiro yirãre maná wame cutirise bare ĩnare ecagu yiguja yu. Iti ña ũmacũju gaye tiyamani bare. Gaje gũtagã botirica ĩnare ĩsigũ yiguja yu. Itiga gũtagãju mame ucare wãñaro yiroja. Itiga gũtagãre boca ãmirã riti itiga wãñarise masirã yirãji', yi gotiami Espíritu Santo", yi ucaya mu, yi gotiquĩ yu cãiroju yure goaĩocacu.

Tiatira gãnare oca cõare gaye

18 Gaje mucana ado bajiro gotiquĩ yu cãiroju:
—Tiatira gãna Diore tuorũnurãre ũmatã ñagũre ado bajiro ucaya: “Dios Macu ĩ ya cajeari jea ũjurise robo bajiro bajigu, ito yicõri bronce wame cutirise buto yorise robo bajiro gubo cutigu ado bajiro muare gotiami: 19 Jeyaro mua yirisere masia yu. ‘Masare ti mairã ñama ĩna’, yi tuoĩa yu muare. ‘Yure tuorũnurã ñama ĩna’, yi tuoĩa yu muare. Gãjerãre yiari mua ejabuarise queno masia yu. Yure mua tuorũnuja ticõri, mua tõbujaroca yama gãjerã. Ito bajiro ĩna yibojarocati yure tuorũnutĩñacõa mua. ‘Cajero yure ĩna masisuocato rẽtoro queno ejabuama’, ya yu muare. 20 Ito bajibojarocati muare queno ti wanubea yu maji. Mua tu gago Jezabel wame cutigo ñeñaro iso busija ticõa mua. Ado bajiro ruore oca busiamo iso: ‘Diore yiari busia yu. Gãjerã romia rãca mua aje ñaja, no yibea. Masa ĩnamasiti meni rujeoanare bare ĩna ecare mua baja, no yibea’, yire oca goti ruoamo iso. Ito bajiro iso yija tuocõri, yure moa ĩsiri masa tuo wisama ĩja. 21 Ñeñaro iso yirise jidicãjaro yirocu, yoari yuboja yu. Ito bajibojarocati jidicã ãmobeamo iso. Ũmua rãca ñeñaro iso yirise cuni jidicã ãmobeamo iso. 22 Ito bajiro iso yijare iso cõ cũñaroca yigu yiguja yu. Iso rãca aje ñarãre cuni ĩna cõroca yigu yiguja yu. Ĩna robo bajiro yi uyacõri itire mua jidicãbeja, muare cuni mua tõbujaroca yicuja yu. 23 Iso rĩare sĩagũ yiguja yu. Ito bajiro yu yija ticõri, yu masirisere tirã yirãji mua. ‘Mani tuoĩarise, mani ya usijuna mani yi ãmorise cuni ti masi jeoami Dios. Ito yicõri mani ñeñaro yiro bajiroti manire waja senigũ yiguĩji’, yi tuoĩa masirã yirãji mua ĩja. 24 Mua Tiatira gãna jãjarã ña iso riasorisere tuorũnumena. ‘Adi ña Satanás oca ñasarise, gãjerã ĩna tuoĩabiti ña iti’, ĩna yibojaja cuni itire tuorũnubea mua. Ito bajiri, ‘Diore queno tuorũnurã ñama ĩna’, yicõri muare josabicuja yu ĩja. 25 Ado bajiro riti muare rotia yu. Yu muare busirisere tuoĩa jidicãbeja. Yu ejarocõjuti itire tuoĩa jidicãbeja. 26 Ĩna ñeñaro yirisere jidicãrã ĩna ñama rũmúa ujure rẽtocũrã. Noa susarijų yu ãmoro bajiro yi jidicãmena gãjerãre ĩna roti masiroca yigu yiguja yu. 27 Yu roti masiroca yu Jacu yure ĩ yiado bajiroti muare yigu yiguja yu. Ito bajiri Dios ĩ cũana ñari sẽoro rotirã yirãji mua. Ito yicõri come mana riri soturi jawado robo bajiro cudimenare ruyuriorã yirãji mua. 28 Muare busuri ñocõagã ĩsigũ yiguja yu. 29 No gãmo goje cutirã tuoya. Adi ña Diore tuorũnurãre Espíritu Santo ĩ gotire”, yi ucaya mu, yiquĩ yu cãiroju yure goaĩocacu.

Sardis gãnare oca cõare gaye

3 Gaje ado bajiro gotiquĩ yu cãiroju:
—Sardis gãna Diore tuorũnurãre ũmatã ñagũre ado bajiro ucaya: “Jua ãmojeno usi cutigu, ito yicõri jua ãmojeno ñocõa rucogu ado bajiro gotiami: Jeyaro mua yirise masia yu. ‘Diore queno cudirã ñama’, yi tuoĩabojama gãjerã muare. Yuama godacãna robo bajiro muare tia. Yure queno cudirã meje ña mua. 2 Yu tija yu ocare mua cudibeja, godana robo bajiro bajirã ña mua. Canirã robo bajiro bajirã ña mua. Yujiya mua. Yu tija yure tuorũnu jidicãrã ya mua. Ito bajiri, ĩre jidicãme yirona, buto busa yure tuorũnuña. Yu tija, Dios ĩ ãmoro bajiro queno yisabea mua. 3 Cajero mua riasotigore mucana tudi tuoĩaña mua. Itire tuorũnucõri, mua ñeñaro yirise jidicãña. Ito bajiro mua yibeja, riniri masu robo bajiro, ‘Itocõ ejagu yiguĩji’, mua yi masibeto, mua tu ejagu yiguja yu. Ito yicõri muare waja senigũ

yigɯja yɯ. 4 Mɯa Sardis gãna coriarã bɯto ñeñarise yibea mɯa. Ito bajiri mɯa ya yutabujuri ɯeri wõña mana robo bajiro bajia mɯa. Ito bajiri mɯare waja yigɯ yutabuju botirise sãñarã yɯ rãca mɯa ñaroca yigɯ yigɯja yɯ. 5 Noa ĩna ñeñaro yirisere jidicãrã ĩna ñama rɯ̃mɯ́a ɯjɯre rẽtocũrã. Ito bajiro yirãre yutabuju botirise ĩna sãñaroca yigɯ yigɯja yɯ. ‘Adocõ ñama catitĩñare rɯcorona’, yire gaye papera tuti ĩna wame coebicɯ yigɯja yɯ. Ito yicõri yɯ Jacɯ ĩ tiro riojo, ‘Ãna ñama yɯ ñarã’, yigɯ yigɯja yɯ. Ángel mesa tiro riojo cɯni ito bajiroti yigɯ yigɯja yɯ. 6 No gãmo goje cɯtirã tɯoya. Adi ña Diore tɯorɯ̃nɯrãre Espíritu Santo ĩ gotire”, yi ucaya, yiquĩ yɯre yɯ cãirojɯ.

Filadelfia gãnare oca cõare gaye

7 Gaje ado bajiro gotiquĩ yɯ cãirojɯ:

—Filadelfia gãna Diore tɯorɯ̃nɯrãre ũmatã ñagɯ̃re ado bajiro ucaya: “Ado bajiro gotiami ñeñaro yiĩabicɯ, ito yicõri riojo gotigɯ. Ĩ ñami David ñayorɯ ɯjɯ robo bajiro roti masigɯ̃. Bɯto roti masigɯ̃ ĩ ñajare soje ĩ janaja, ñimɯjɯa gãji bia masibiquĩji. Soje ĩ biaja cɯni, ñimɯjɯa gãji iti sojere jana masibiquĩji. Ado bajiro gotiami: 8 Jeyaro mɯa yirise masia yɯ. Queno sẽorã meje ña mɯa. Ito bajibojarocati yɯ ocare queno cɯdiĩa ãmoboja mɯa. Ito yicõri, ‘Jesure masibea gɯa’, yibea mɯa. ‘Jesure tɯorɯ̃nɯrã ña gɯa’, ya mɯa. Ito bajiro mɯa yijare, queno mɯare ejabɯagɯ yigɯja yɯ. Mɯare yiari soje jana ĩsicɯ yɯ. Ñimɯjɯa iti sojere biabiquĩji. 9 Ado bajiro yɯ bɯsirise queno tɯoya. Mɯa wato coriarã ñama rɯ̃mɯ́a ɯjɯ Satanásre tɯorɯ̃nɯ sɯyarã. ‘Judio masa ña gɯa. Dios ñarã ña gɯa’, yibojama ĩna. Bajibea, rɯ̃mɯ́a ɯjɯ ñarã ñama ĩna. Mɯa riojo ĩna ya rijomunigãna ñini rũjũ rotigɯ yigɯja yɯ. ‘Ĩna ñama Dios ĩ mairã’, mɯare ĩna yiroca yigɯ yigɯja yɯ. 10 ‘Yɯre mɯa tɯorɯ̃nɯja ticõri, mɯa tõbɯjaroca gãjerã yibojarocati yɯre tɯorɯ̃nɯtĩñacõa mɯa’, yɯ rotiado bajiroti queno cɯdia mɯa. Co rɯmɯ ejaro yiroja adi sita gãna ĩna tõbɯjaroti rɯmɯ. Gãjerãre ɯsirioro yimenati yɯre cɯdirã mɯa ñajare, iti rɯmɯ iti ejaroca mɯare codegɯ yigɯja yɯ. 11 Masima, yoari mejeti ejagɯ yigɯja yɯ. Yɯre mɯa cɯdirise tɯoĩa jidicãbeja. Ito bajiro mɯa yija, ñimɯjɯa mɯa mɯja waroto camota masibiquĩji. 12 No ĩna ñeñaro yirise jidicãrã ĩna ñama rɯ̃mɯ́a ɯjɯre rẽtocũrã. Yɯ Jacɯ Dios ya wi ĩna ñatĩñaroca yigɯ yigɯja yɯ. Ĩ ya wi botari bɯtirise robo bajiro ñatĩñarã yirãji ĩna. Ɯdia wame ĩnare wame wõgɯ̃ yigɯja yɯ, ĩna ñajedirore. Ado bajiro wame yicɯja yɯ: Yɯ Jacɯ Dios wame, ĩ cɯto wame, ito yicõri yɯ wame mame ñaroti wõgɯ̃ yigɯja yɯ ĩnare. Yɯ Jacɯ ĩ ñaro, mame Jerusalén wame cɯtiri cɯto ñaro yiroja. Iti cɯto ũmacɯ̃jɯna ruji wadicõri, ejaro yiroja. 13 No gãmo goje cɯtirã tɯoya. Adi ña Diore tɯorɯ̃nɯrãre Espíritu Santo ĩ gotire”, yi ucaya, yiquĩ yɯre yɯ cãirojɯ.

Laodicea gãnare oca cõare gaye

14 Gaje ado bajiro yɯre gotiquĩ yɯ cãirojɯ:

—Laodicea gãna Diore tɯorɯ̃nɯrãre ũmatã ñagɯ̃re ado bajiro ucaya: “Diore queno goti ejabɯasotigɯ, ito yicõri riojo gotigɯna sɯoriti jeyaro rujeoñi Dios. Ado bajiro gotiami mɯare: 15 Jeyaro mɯa yirise masia yɯ. Yɯ rotirise queno cɯdi ãmobea mɯa. ‘Yɯ ãmorocõ cɯdicɯja yɯama’, yi tɯoĩa mɯa. Yɯre ti tebitibojarãti yɯre queno tɯorɯ̃nɯsabea mɯa. Ito bajiri yɯre queno tɯorɯ̃nɯre ãmoa yɯ. Mɯa queno yɯre tɯorɯ̃nɯ ãmosabeja, yɯre mɯa jidicãja quena. 16 Yɯre tɯorɯ̃nɯmena ñari mɯa ãmoro bajiro riti cɯdisotia mɯa. Ide asirise, ide ɯsarise bajiro bajirã meje ña mɯa. Ide asisɯoriseacã bajiro bajirã ña

mua. Ito bajiro mua bajirã ñajare, ide asisuoriseacã muño bategu robo bajiro muare bucõagũ yigуja yu. 17 ‘Gajeoni jairã ña gua. Gua ãmorise ñajediro, dise ruyabeto rucoa gua’, yiboja mua. Queno itire ti masibea mua. Yu tija yure cudimena ñari ado bajiro bajirã ña mua. Bojoro bujarã, ñe rucomena, tuoĩa oca jairã, cajea mana ito yicõri yutabuju mana bajiro bajirã ña mua. 18 Ito bajiro mua bajirã ñajare, ado bajiro muare goti masioa yu. Quenarise yure mua moa ĩsi ãmoja, yure senija quena. Ito bajiro mua senija tuocõri, jaje quenarise mua yiroca yigu yigуja yu. Ñeñarise mua jidicã ãmoja, yure senija quena. Ito bajiro mua senija tuocõri, quenarise mua tuoĩaroca yigu yigуja yu. Yu ya oca mua masi ãmoja yure senija quena. Ito bajiro mua senija tuocõri, yu ocare queno mua tuo masiroca yigu yigуja yu. 19 No yu mairãre ĩnare goti quenoa yu. Ito yicõri no yu mairãre ĩna ñeñaro yija, ĩnare waja senia yu, ĩna masitoni. Ito bajiri mua ñeñaro yirisere jidicãcõri, yure queno cudiya ĩja. 20 Tiya, soje tu code rũgõa yu sãja ãmogũ. No yu oca tuocõri soje ĩ janaja, sãjagũ yigуja yu. Sãjacõri ĩre baba cutigu yigуja yu. Ito yicõri ĩjua cuni yure baba cutigu yiguĩji. 21 No ĩna ñeñaro yirisere jidicãrã, ĩna ñama rũmúa ujure rẽtocũrã. Ito bajiro bajirã mua ñajare, yu roti rujiro tu yu rãca mua ñaroca yigu yigуja yu. Ito bajiroti rũmúa ujure rẽtocũcõri, yu Jacu rotiro tu rujia yu. 22 No gãmo goje cutirã tuoya. Ito bajiro yami Espíritu Santo, Diore tuorũnurãre”, yi ucaya, yiquĩ yu cãiroju yure goaĩocacu.

Ũmacũju Diore rũcubuore gaye

4 Ito yija bero ũmacũju soje janacãra soje ticu yu. Trompeta jutire oca bajiro yure busisuocacu mucana ado bajiro yure busi ruyuquĩ:

—Muja waya adoju. Ija rẽtaroti gaye mure ĩorocu ya yu, yire oca ruyucu yure.

2 Ito bajiro ĩ yirocati Espíritu Santo ĩ masirisenati ũmacũju ejacoacu yu. Itoju ejacõri uju ya cumuro ticu yu. Iti cumuroju sĩgũ rujiquĩ yu tija. 3 Iti cumuroju rujicacu gũta buto yorise robo bajiro yocu ĩ ya rio. Jaspe Cornalina wame cutirise gũta robo bajiro yo ruyucu ĩ ya rio. Ĩ rujiro tu ide bue bedo ñacu. Esmeralda wame cutirise gũta robo bajiro yo ruyucu iti bedo. 4 Ĩ rujiro tu veinticuatro cumurori ruji gãni biacu ĩ tu. Iti cumuroriju veinticuatro ñarã bucurã rujicã. Botirise sãñacã ĩna. Ito yicõri oro bedori jesacã ĩna. 5 Ĩ rujiri cumuroju bujo ĩ borea yirise bajiro borea yicu. Ito yicõri bujo busirise bajiro ruyucu. Ĩ rujiri cumuro riojo jua ãmojeno jea ũjuricuri ruyucu. Itire ticõri “Jua ãmojeno usi cutigu ñami Dios”, yi ticu yu itire. 6 Uju ya cumuro riojo itajura ide botirita, queno ide ruyurita ticu yu.

Uju ya cumuro riojo, iti cumuro judojua cuni, riojocaduja, gãcoduja cuni tiĩaña mana juariarã ñacã. Jaje cajeari cuticã. Ĩna ya rio ñari duja cuni ĩna ya judojuari cuni cajeari cutirã ñacã ĩna. 7 Sĩgũ tiya macu yai robo bajigu ñaquĩ. Gãji ta wecu robo bajigu ñaquĩ. Gãji ũmugũ bajiro rio cutiquĩ. Susagu ga jagu wutigu robo bajiro bajiquĩ. 8 Ĩna juariarã tiĩaña mana coga ãmojeno caerori caero cuticã. Ĩna ya caeroriju ũmacũjuagaduja, jacagaduja cuni cajeari cutirã ñacã ĩna. Ũmuari, ñamiri cuni Diore rũcubuorã ado bajiro basatĩñacã ĩna:

Quenagũ ña mu. Quenagũ ña mu.
Quenagũ ña mu. Jeyaro masigũ
ña gua Uju mu. Muti ñayija iti
rumuju gagu. Muti ña adocãta
gagu cuni. Muti ña ija ejarocu
cuni, yi ñacã ĩna.

9 Uju ya cumuroju rujigure rũcubuorã ado bajiro yicã ĩna: “Mu ña rẽtoro rũcubuoru. Mu ña rẽtoro ñasagu. Mure rũcubuorã, ‘Queno ya mu’, ya gua mure”, yicã ĩna ito rujigu catitĩñagũre. 10 Coji ruyabeto ito bajiro ĩna yiroca veinticuatro ñarã bucurã ito ñarã, ĩ riojo rijomunigãna ñini rũjũcã ĩna. Catitĩñagũre rũcubuorã ito bajiro ñini rũjũcã ĩna. Ito yicõri ĩna ya jesara bedori ãmicõri ĩ rujiro riojo jidicũcã ĩna. Ito yicõri ĩre rũcubuorã ado bajiro yicã:

11 Mu ña jeyaro rujeoru. Mu ãmoro bajiroti mu rujeore jeyaro ña. Gua Uju ña Dios mu. Masa jeyaro mure rũcubuore ãmoa gua. “Dios ñami ñasagu”, masa jeyaro yi jedire ãmoa gua. “Dios ñami rẽtoro masigũ”, masa mure ĩna yire ãmoa gua, yicã veinticuatro ñarã bucurã. Ito bajiro yicã ĩna Diore rũcubuorã.

Papera tunara joti

5 Ito yija bero uju ya cumuroju rujigu ĩ ya ãmo riojocaduja papera tunara joti ĩ rucoja ticu yu. Iti joti totiju, joe cuni ucare ñacu. Jua ãmojeno suobiare ñacu iti jotijure. 2 Ito bajiroca Dios ñaro gagu ángel queno masigũ ticu yu. Ado bajiro oca sẽoro seniĩaquĩ ĩ:

—¿Ñimu ñati Dios ĩ ti wanugũ iti joti suobiare ñigã ãmigocõri manire ti ĩsigũ? yi seniĩabojaquĩ ĩ.

3 Ito bajiro ĩ seniĩabojaja, ũmacũju gãna, adi sita gãna, adi sita rocajua gãna cuni sĩgũjuama jana masigũ maniquĩ. Sĩgũ itire ti ĩsigũ maniquĩ. 4 Ito bajija ticõri, buto oticu yu. Sĩgũ iti janacõri ti ĩsigũ manijare, buto oticu yu. 5 Yu otija ticõri, sĩgũ bucugu ado bajiro gotiquĩ yure:

—Itocõti otiya ĩja. Adoju tiya. Ado ñami sĩgũ rũmúa ujure rẽtocũru. Judá masa butu gagu ñami ĩ. Yai sẽogũ bajiro bajigu ñami ĩ. Ito yicõri David ujú ñayoru janerãbatia janami ñami ĩ. Ĩre queno wanuami Dios. Ito bajiri jua ãmojeno suobiare ñigã ãmigocõri manire ti ĩsigũ yiguĩji, yiquĩ ĩ yure.

6 Bucurã wato, tiĩaña mana wato, uju ya cumuro tuju sĩgũ Oveja Macu bajiro bajigure ticu yu. Ĩre ĩna sĩagore cami iti ñaja ticu yu. Jua ãmojeno saburi ñacu ĩre. Ito yicõri jua ãmojeno cajeari ñacu ĩre. Ĩ ya cajeari ticõri, “Jua ãmojeno usi cutigu ñami Espíritu Santo. Ĩ ñami adi sitajure coju ruyabeto Dios ĩ cõaru”, yi ticu yu ĩre. 7 Ito yija yu tiroca Oveja Macu, uju ya cumuro rujigu ya riojocaduja papera tunara joti ĩ rucorisere ãmiquĩ. 8 Oveja Macu iti jotire ĩ ãmiroca juariarã tiĩaña mana, ito yicõri veinticuatro ñarã bucurã cuni ĩ riojo rijomunigãna ñini rũjũcã. Ĩna sĩgũ ruyabeto basa meniroti arpa wame cutirise rucocã ĩna. Ito yicõri oro tẽrori rucocã ĩna. Iti tẽroriju soeja queno suti quenarise sãñacu. Iti suti quenarise iti bue muja waja Dios ñarã ĩre ĩna busiro robo bajiro bajirise ñacu. 9 Ado bajiro basacã ĩna mame basare:

Masa jeyarore masorocu goda ĩsiyija mu. Co oca ruyabeto busirãre, co cuto gãna ruyabeto, ito yicõri co sita gãnare ruyabeto goda ĩsiyija mu. Dios ñarã masa ñatoni mu ya rína waja yicãyija mu. Ito bajiri tunara joti ãmicõri suobiare ñigã masigũ ña mu.

10 No Diore tuorũnurãre ĩ ñarã ĩna ñaroca yiyija mu. Ito yicõri paia robo bajiro Diore ĩna moa ĩsiroca ya mu. Ito bajiri adi sita gãnare roti masirã yirãji ĩna, yi basa sẽacã ĩna.

11 Ito yija bero jãjarã ángel mesa ĩna busija tuocu yu. Cõĩaja jediado manicã. Jãjarã ñacã ĩna. Uju ya cumuro tu juariarã tiĩaña mana, veinticuatro ñarã bucurã judojuaju ñacã ángel mesa. 12 Oca sẽoro ado bajiro yicã ĩna:

Masa ĩna ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsirocu goda ĩsiñi Oveja Macu. Ito bajiro bajicõri rẽtoro masigũ ñami ĩ. Rẽtoro sẽogũ, rẽtoro roti masigũ, rẽtoro rũcubuoru, rẽtoro jeyaro rucogu, “Rẽtoro quenagũ ñami”, masa ĩna yirocu, ñami Oveja Macu, yi rũcubuocã ángel mesa.

13 Ito yirocati Dios ĩ rujeoana ñarocõti ĩna busija tuocu yu. Ĩna ñacã ũmacũju gãna ñajediro, adi sita gãna cuni. Ito yicõri sita wato ñarã, godagoana, ito yicõri ide wato gãna, ñajediro ĩna busirise ruyucu. Ujų ya cumuro rujigure, Oveja Macure cuni rũcubuorã ado bajiro busi ruyucã ĩna:

Mųa ña masa ĩna rũcubuorona. Ito bajiri mųare rũcubuotĩñajaro masa. “Mųa ña rẽtoro ñasarã”, yitĩñajaro masa mųare. “Mųa ña rẽtoro masirã. Mųa ña rẽtoro queno yirã”, yitĩñajaro masa mųare, yi busi ruyucã ĩna.

14 Ito bajiro ĩna yiroca juariarã tiĩaña mana ado bajiro busi ruyucã:

—Ito bajiroti bajia, yi busi ruyucã ĩna.

Ito yiroca veinticuatro ñarã bucurã ujų ya cumuroju rujigure, Oveja Macure cuni, rũcubuorã ĩna riojo rijomunigãna ñini rũjũcã ĩna.

Jua ãmojeno suobiare gaye

6 Ito yija Oveja Macu papera tunara jotire cajero suobiaraju ĩ ñigãja ticu yu. Ito yirocati juariarã tiĩaña mana sĩgũ busi ruyuquĩ ĩna rãca gagu. Ĩ busija bujo busirise robo bajiro ruyucu. Ado bajiro yi ruyuquĩ ĩ:

—Adojua tigu waya, yi ruyuquĩ ĩ yure.

2 Ĩ ito yijare ti ñucacu yu. Cabaru botigu ĩ rũgõja ticu yu. Ĩ joe jesagu jatura jãi rucoquĩ. Jesara bedo ĩre ĩna jeoja ticu yu. Ito bajiro ĩna yija bero ĩ wajanare rẽtocũgũ waquĩ ĩ.

3 Ito yirocati Oveja Macu suobiaraju gajeju ñigãquĩ ĩ. Ito yija gãji tiĩaña macu ĩ busija tuocu yu:

—Adojua tigu waya, yi ruyuquĩ ĩ cuni.

4 Ito ĩ yija cabaru sũagũre ti bujacu yu. Ĩ joe jesagure sarera jãi ĩna ĩsija ticu yu. Ado bajiro moare ĩre cũñi ĩna. Masa ĩna queno ñabitire gaye, masa ĩna gãmeri sĩaroti gaye cuni ĩre moare cũñi ĩna.

5 Ito yija bero mucana gajeju suobiaraju ñigãquĩ Oveja Macu. Ito yija gãji tiĩaña macu ĩ busija tuocu yu:

—Adojua tigu waya, yi ruyuquĩ ĩ cuni.

Ĩ ito yija cabaru ñigũre ti bujacu yu. Ĩ joe jesagu rũcuoraga rucoquĩ. 6 Ito yirocati tiĩaña mana wato oca ruyucu. Ado bajiro ruyucu iti:

—Trigo wame cutirise bare co rumu moare waja coji kiloti bujare ñaro yiroja. Ito yicõri cebada wame cutirise bare co rumu moare waja udiaji kilos bujare ñaro yiroja. Ito bajibojarocati uyé ide, uye roabare cuni waja rũcubeto yiroja, yire oca ruyucu.

7 Ito yija mucana gajeju suobiaraju ñigãquĩ Oveja Macu. Ito yija gãji susagu tiĩaña macu ado bajiro yi ruyuquĩ:

—Adojua tigu waya, yi ruyuquĩ yure.

8 Ito ĩ yija cabaru bodeagure ti bujacu yu. Ĩ joe jesagu, “Godare Gaye Rotigu”, wame cutiquĩ. Ĩ bero suyagu, “Ñeñaro Yigoana Ĩna Ñarojų”, wame cutiquĩ ĩ. Sĩare gaye moare cũñi ĩna ĩnare. Gãmeri sĩarena, ñio jogarena, ñarisena ito yicõri gãjeronana cuni ĩnare sĩa rotiñi ĩna. “Adi sita gãna juaria buturi batocõri co butu gãna mu sĩa jeoja quena”, yi rotiñi ĩna ĩnare.

9 Ito yija bero mucana gajeju suobiaraju ñigãquĩ ĩ. Ito bajiro ĩ yirocati Diore rũcubuorã ĩna soe ĩsisotira casabo tu sĩa ecoana ya usi ñacu. Dios oca ĩna riasojare, ito yicõri, “Jesure tuorũnurã ña gua”, ĩna yijare ĩnare sĩañi ĩna.

10 Oca sẽoro ado bajiro yicã ĩna:

—Coji ñeñaro yiĩabicʉ ña gʉa Ujʉ mʉ. “Ado bajiro yigʉ yigʉja yʉ”, mʉ yija yiro robo yigʉ ña mʉ. ¿Gʉare sĩanare nocõ yoari ĩnare waja senigʉ̃ yati mʉ? yicã ĩna. 11 Ĩna ito yijare yutabuju botirise ĩnare ĩsiquĩ ĩ. Ito yicõri:

—Tujacãña maji, ʉsiriobesa. Gãjerã mʉa robo bajirã Jesús gayere riasorã yirãji maji. Ito bajiro ĩna yija ticõri, ĩnare sĩacõrã yirãji maji. Ito bajiro ĩna yija bero ĩnare waja senigʉ̃ yigʉja yʉ, yiquĩ Dios ĩnare.

12 Ito yija bero mʉcana gajejʉ sʉobiarajʉ ñigãquĩ Oveja Macʉ. Ito bajiro ĩ yirocati sita iti bʉto ʉeja ticʉ yʉ. Ito yicõri ũmacañi ũmʉa gagʉ bʉto ñi juaquĩ. Saya bʉto ñiro robo bajiro ñi juaquĩ ĩ. Ito yicõri ñami gagʉ bʉto sũa juaquĩ, rí bʉto sũarise robo bajiro. 13 Ito yicõri ñocõa ũmacʉ̃jʉ gãna jacajʉ quedi queacã ĩna. Higuera wame cʉtiricʉ rica mino iti wẽa batero robo bajiro quedicã ĩna. 14 Ito yija bero macãrʉcʉ̃ro godacoacʉ. Papera jũ tunado bajiro baji godacoacʉ. Gʉ̃ta yucʉri, ruja yogari cʉni gajerojʉ iti cʉni rʉ̃gʉ̃roca yiquĩ Dios. 15 Ito bajijare ʉjarã rotiri masa gʉ̃ta gojerijʉ rudi sãja wacã ĩna. Ito yicõri gʉ̃tagãri wato rudi sãja wacã gãjerã. Ĩna rãcati surara ʉjarã, ñasarã, niyeru jairã, sẽorã, waja mano moari masa, gãjerã queno ñari masa cʉni rudi jedicoacã ĩna. 16 Ito bajiro rudicõri gʉ̃ta yucʉrire, gʉ̃tagãrire cʉni ado bajiro yicã ĩna:

—Gʉare quedi jea biaya ʉjʉ ya cumurojʉ rujigʉ gʉare ĩ tibititoni. Ito yicõri Oveja Macʉ gʉa ñeñaro yirise waja gʉare senibititoni, gʉare quedi jea biaya, yicã ĩna gʉ̃ta yucʉrire.

17 Ija ito bajiro iti bajija masa ĩna ñeñaro yirise waja seniri rʉmʉ ñacãro yiroja. Ito bajiri ñimʉ itire rudi masigʉ̃ macʉ yiguĩji.

Ĩ ñarãre Dios ĩ tirʉ̃nʉre gaye

7 Ito bero ángel mesa jʉariarã ticʉ yʉ. Ũmacañi ĩ joejea wadiri dʉja waquĩ sĩgʉ̃. Ĩ quedi sãja warojʉa waquĩ gãji. Warubʉjʉa waquĩ gãji. Gãji gaje dʉja warubʉjʉa waquĩ. Itojʉ ejacõri mino wẽa rotibisĩ ĩna. Ito bajiri adi sita joe, riaca jajosa joe cʉni mino wẽabiticʉ. Ito bajicõri yucʉ joe cʉni mino wẽabiticʉ. 2 Ito bajiroca ũmacañi ĩ joejea wadiri dʉja gãji ángel ĩ wadija ticʉ yʉ. Dios catitĩñagʉ̃ wame wõroti gaye rʉcocõri ĩ wadija ticʉ yʉ. Ejacõri gãjerã ángel mesa adi sitare, riaca jajosa cʉni, Dios ĩ ñeño rotianare oca sẽoro ado bajiro awasã gotiquĩ ángel:

3 —Mani Ujʉ Dios ya moari masa ya rioweca Dios wame wõrã yirãji mani ĩnare. Mani wõroto riojʉa adi sita, riaca jajosa, yucʉre cʉni ñeñobesa mʉa maji, yiquĩ ángel Dios ĩ ñeño rotianare.

4 Ito yija bero, “Adocõ ñama mʉa wame wõrona”, yire oca ruyucʉ. “Ĩna ñama jʉa gʉbojeno buturi gãna. Jeyaro ciento cuarenta y cuatro mil Israel sita gãna ñama ĩna”, yire gaye oca ruyucʉ. 5 Ado bajiro wame cʉticã jʉa gʉbojeno buturi gãna, Israel sita gãna:

Judá ñayorʉ janerãbatia doce mil ñacã.
Rubén ñayorʉ janerãbatia doce mil ñacã.
Gad ñayorʉ janerãbatia doce mil ñacã.
6 Aser ñayorʉ janerãbatia doce mil ñacã.
Neftalí ñayorʉ janerãbatia doce mil ñacã.
Manasés ñayorʉ janerãbatia doce mil ñacã.
7 Simeón ñayorʉ janerãbatia doce mil ñacã.
Leví ñayorʉ janerãbatia doce mil ñacã.
Isacar ñayorʉ janerãbatia doce mil ñacã.
8 Zabulón ñayorʉ janerãbatia doce mil ñacã.
José ñayorʉ janerãbatia doce mil ñacã.
Ito yicõri sʉsari Benjamín ñayorʉ janerãbatia doce mil ñacã. Ĩna ñacã Dios wame wõ ecorona.

Jãjarã botirise sãñarã

9 Ito yija bero ujʉ ya cumuro riojo,
ito yicõri Oveja Macʉ riojo jãjarã
masa ticʉ yʉ. Ĩna ñacã co sita gãna
rʉyabeto, co oca rʉyabeto bʉsirã, co
cʉto gãna rʉyabeto, ito yicõri co butu
gãna rʉyabeto ñacã ĩna. Cõĩaja jediado
manicã ĩna. Yutabujuri botirise sãñacõri
ĩna ya ãmorijʉ rujaño caeri rʉcocã ĩna.
10 Ado bajiro oca sẽoro awasã bʉsicã
ĩna:

Dios rotira cumurojʉ rujigʉ, ĩ ñami
manire masorocʉ. Ito yicõri Oveja
Macʉ ĩ cʉni manire masorocʉti
ñami, yicã ĩna.

11 Ito bajiro ĩna yiroca riti ángel
mesa ñajediro, bʉcʉrã, jʉariarã tiĩaña
mana cʉni ujʉ ya cumuro riojo Diore
rʉ̃cʉbʉorã ñini rũjũcõri ĩna ya rio sita
cʉ̃oro muqueacã ĩna. 12 Diore rʉ̃cʉbʉorã
ado bajiro yicã ĩna:

Mʉ ña rʉ̃cʉbʉorʉ. Mʉ ña rẽtoro
ñasagʉ. Mʉ ña rẽtoro masigʉ̃.
Mʉ ña rẽtoro queno yigʉ. Mʉ ña
masa jeyaro ĩna rʉ̃cʉbʉogʉ. Mʉ
ña rẽtoro sẽogʉ̃. Ñimʉ gãji mʉ
rẽtoro sẽogʉ̃ maquĩji. Mʉ ña Dios
gʉa Ujʉ. Ito bajiroti ñatĩñama
mʉ. Ito bajiroti bajitĩñajaro. Itocõ
ña. Amén, yicã ĩna.

13 Ito yija sĩgʉ̃ bʉcʉgʉ yʉre seniĩaquĩ:

—¿Ñimarã ñati botirise sãñarã? ¿No
gãna wadiyijari ĩna? yiquĩ ĩ yʉre.

14 Ito ĩ yijare ado bajiro cʉdicʉ yʉ:

—Masibea yʉ. Mʉ mʉri masigʉ̃ja.
Yʉre gotiya, yicʉ yʉ ĩre.

Yʉ ito yijare:

—Ĩna ñama bʉto tõbʉjabojarãti
ĩna ñeñaro yirisere jidicãcõri, rʉ̃mʉ́a
ujʉre rẽtocʉ̃ana. Ĩna ñeñaro yirisere
coeñi Oveja Macʉ, ĩ ya rína. Ito bajiri
yutabujuri boti quenarise sãñama
ĩna, yiquĩ ĩ yʉre. 15 Ito bajicõri ujʉ
ya cumuro riojo Diore rʉ̃cʉbʉo ñama
ĩna. Ito yicõri ĩ ya wire ʉ̃mʉa, ñami
cʉni ĩre moa ĩsiama ĩna. Ito bajiri ĩ
masirisena ĩnare codetĩñagʉ̃ yiguĩji
Dios. 16 Ito bajiri jʉaji ñiocõmena yirãji
ĩna. Jʉaji idi ãmomena yirãji ĩna. Ito
yicõri ũmacañi jʉaji asi jeobicʉ yiguĩji
ĩnare. Ito bajiri asirise tʉoĩamena yirãji
ĩna. 17 Ujʉ ya cumuro riojo ñagʉ̃ Oveja
Macʉ, ĩnare codegʉ yiguĩji. Oveja coderi
masʉ robo bajiro ĩnare codegʉ yiguĩji ĩ.
Ide catitĩñare gaye idijaro ĩna yirocʉ,
ĩnare tʉ̃a wacʉ yiguĩji Oveja Macʉ. Ĩna
ya cajeari yago ide wejacãgʉ̃ yiguĩji
Dios. Ito bajiri wanʉrã, tʉdi otimena
yirãji ĩna ĩja, yiquĩ ĩ yʉre.

Rʉyarijʉ sʉobiarajʉ ñigãre gaye

8 Ito yija Oveja Macʉ jʉa ãmojeno
sʉobiarajʉ rʉyarijʉ ñigãquĩ ĩja.
Ito bajiro ĩ yiroca yoa bʉsari treinta
minutocõ ũmacʉ̃jʉ macãrʉcʉ̃rojʉ oca
manoti ñacʉ. 2 Ito bajija bero jʉa
ãmojeno ángel mesa Dios riojo ĩna
rʉ̃gõja ticʉ yʉ. Jʉa ãmojeno trompeta
jutiragari boca ãmicã ĩna. 3 Ito yija gãji
ángel oro tẽrojʉ soeja sʉti quenarise
sãcõri ejaquĩ. Diore rʉ̃cʉbʉorã ĩna soe
ĩsisotira casabo riojo rʉ̃gõquĩ ĩ. Ito
yicõri jaje soeja sʉti quenarise boca
ãmiquĩ ĩ. Iti ñacʉ, Dios ñarã Diore ĩna
bʉsiroca soe ĩsiroti. Ito yicõri ujʉ ya
cumuro riojo Diore soe ĩsira casabojʉ
Diore soe ĩsiquĩ ĩ. Orona ĩna menira
casabo ñacʉ iti casabo. 4 Ito bajiro ĩ soe
ĩsija bueri queno sʉti quenarise bue
ejacʉ Diore. Dios ñarã ĩre ĩna bʉsirise
cʉni ejacʉ ĩ tʉ. 5 Ito yija ángel Diore ĩna
soe ĩsira casabo gaye ĩ rʉcori tẽrojʉ rĩti
yorise sã dajoquĩ. Ito yicõri adi sitare
rĩti yorise yua queoquĩ. Ito bajiro ĩ
yijare bʉjo ĩ borea yirise ñacʉ. Bʉjo oca
cʉni ruyucʉ. Ito yicõri guijoro ruyucʉ.
Ito bajicõri sita ʉecʉ. Ito bajirise ticʉ
yʉ, yʉ cãirojʉ.

Jutiragari gaye

6 Ito yija bero trompeta wame cutirisena jutirona ruco yucãcã ángel mesa jua ãmojeno ñarã.
7 Cajero gagu jutisuoquiĩ. Ĩ jutirocati ide bura cujiri sitaju quedi queacu. Ito yicõri jea ũjurise rí wusarise quedi queacu. Iti quedi quearoca sita gudareco adojua busacõ ua jedicoacu. Yucu cuni gudareco adojua busacõ uacu. Ta cati cuni ua jedicoacu.
8 Ito bero gagu ángel jutiquiĩ. Ĩ jutirocati gũtagũ bajiro ũjucõri riaca jajosaju quedi roacu. Ito bajiroca riaca jajosa gudareco adojua busacõ rí godo wedicu. 9 Ito bajiri riaca jajosa gãna gudareco adojua busacõ cõ jedicoacã ĩja. Ito yicõri gudareco adojua busacõ cuma bucuri ruja jedicoacu ĩja.
10 Ito bero gagu ángel jutiquiĩ. Ĩ jutirocati ũmacũju gagu ñocõa jaigu quediquiĩ. Jea ũjurise bucu bajiro quediquiĩ ĩ. Riacari, ide ũmaburi gojeri gudareco adojua busacõ quedi roaquiĩ ĩ.
11 "Sũerise", wame cutiquiĩ ĩ ñocõamu. Ito bajiri gudareco adojua busacõ sũerise godo wedicu ide. Ito bajiri itire idicõri masa jãjarã godacã.
12 Ito bero gagu ángel jutiquiĩ mucana. Ĩ jutirocati ũmacañi ũmua gagu gudareco adojua busacõ ñeñaquiĩ. Ito yicõri ñami gagu gudareco adojua busacõ ñeñaquiĩ. Ñocõa cuni itocõti ñeñacã. Ito bajiri gudareco adojua busacõ busubiticã ĩna. Ũmua gagu juariajiri cõrecõ busubitiquiĩ. Ñami gãna cuni iticõti busubiticã.
13 Ũmacũju ti muoca yigu, ga ĩ wutija ticu yu. Ado bajiro oca sẽoro busi ruyuquiĩ ĩ:
—Bujato bajiro wado ya adi sita gãnare. Udiarã ángel mesa jutimena ĩna jutiroca buto tõbujarã yirãji adi sita gãna. Bujato bajiro yiroja ĩnare, yi ruyuquiĩ ĩ yu tuoja.

Susabiti goje gaye

9 Ito bero co dujamo ñagũ ángel jutiquiĩ mucana. Ĩ jutirocati sĩgũ ñocõa robo bajigu ado jacaju ĩ quedi queaja ticu yu. Quedi queacõri susabiti goje soje janado boca ãmiquiĩ ĩ. 2 Ito yicõri iti sojere janaquiĩ ĩ. Ĩ janagoroca jairo ũjurime bueri robo bajiro mujacu. Jairo bue dajacõri rãitĩacoacu. Ito bajicõri ũmacañi cuni ruyubitiquiĩ. 3 Iti bueri wato ñimia jãjarã wuti batacã adi macãrucũrore. Cotiwãja robo bajiro toarã ñacã ĩna ñimia. 4 "Tare, yucure, oteja judirisere cuni ba ñeñobesa mua", Dios ĩ yicãna ñañi ĩna. " 'Ãni ñami Dios yagu', wame wãñamenare riti usirioro yiba mua", Dios ĩ yicãna ñañi ĩna. 5 "Masare usirioro yiba", Dios ĩ yiana ñabojarãti, "Masare sĩama", ĩ yiana meje ñañi ĩna. "Co dujamocõ ũmacañicõ masare rujuri juniroca yiba", Dios ĩ yicãna ñañi ĩna. Masare rujuri juniroca ĩna yija, cotiwãja ĩ toaro bajiro junirã ñacã ĩna. 6 Iti rumuri iti ejaroca buto goda ãmorã yirãji masa. Ito bajibojarocati goda masimena yirãji ĩna. Ejori goda ãmobojarãti godamena yirãji ĩna.
7 Yu tija ñimia cabarua robo bajirã ñacã. Gãmeri sĩarona ña yucãna robo bajiro bajicã ĩna. Ĩna ya rijogari joe oro bedori bajirise jesacã ĩna. Ito yicõri ĩna ya riori, masu rio bajiroti bajicu. 8 Ĩna ya joa romia joa bajirise ñacu. Ito yicõri ĩna ya guji yai guji bajirise ñacu. 9 Ĩna ya ruju cuní gaye come wero robo bajirise ñacu. Ĩna wutija ĩna ya caerori cabarua jãjarã ĩna ũmaquediro bajiro ruyucu. Gãmeri sĩarã warã jãjarã cabarua tunuricori ĩna tũa waro bajiro ruyucu. 10 Cotiwãja jotia robo bajiro jotaga cutirã ñacã ñimia. Ito bajiri co dujamocõ ũmacañicõ masare rujuri juniroca yi ñacã ĩna. 11 Ĩna ñimia uju sĩgũ ñaquiĩ. Susabiti goje gagu ñaquiĩ

ñimia ʉjʉ. Ángel ñagorʉ ñaquĩ ĩna ʉjʉ. Hebreo ocana Abadón wame cʉtiquĩ ĩ. Griego ocana Apolión wame cʉtiquĩ. “Ruyuriori masʉ”, yireoni ña iti.

12 Ito bajiro rẽtacʉ cajero tõbʉjasʉoroti gaye. Ito bero jʉaji gaye rʉyacʉ mʉcana.

13 Ito yija bero gagʉ ángel jutiquĩ mʉcana. Ĩ jutirocati Dios riojo ĩre soe ĩsira casabo jʉaria saburi sabu cʉtiri casabo wato oca ruyucʉ. 14 Ito juti ruyucacʉre ado bajiro oca goti ruyucʉ:

—Éufrates wame cʉtirisa tʉ jʉariarã ángel mesa ñagoana sia cũanare õjaña, yire oca ruyucʉ.

15 Ito bajiri jʉariarã ángel mesa ñagoanare õjaquĩ ĩ. Gʉdareco adojʉa bʉsacõ masare sĩajaro yirocʉ, ĩnare õjaquĩ ĩ. “Iti rodoti, ĩ ũmacañiti, iti rʉmʉti, iti horati ĩnare sĩama”, yi goticãna ñañi ĩna. 16 “Doscientos millones surara cabaru joejʉ jesarã ñama”, yire gaye oca tʉocʉ yʉ.

17 Ito yirocati yʉ cãirojʉ cabaru joe jesarãre ticʉ yʉ. Ĩna ya rujʉ cʉní gaye ricati riti ñacʉ. Gãjerã sũarise, gãjerã sʉmearise, gãjerã bodearise cʉní cʉticã ĩna. Yai rijoga bajiro rijoga cʉticã ĩna cabarua. Ĩna ya riserijʉ bueri, jea, ito yicõri azufre wame cʉtirise cʉni budicʉ. 18 Iti ʉdiaji gaye cabarua ya riserijʉ budicati gʉdareco adojʉa bʉsacõ masare sĩacʉ iti. Jãjarã masare jeana, buerina, ito yicõri azufre wame cʉtirisena cʉni masare sĩacã ĩna. 19 Ĩna ya riserina, ĩna ya jotiarina cʉni masare sĩa masirã ñacã cabarua. Ĩna ya jotiari ãña robo bajiro rijoga cʉticʉ. Ito bajiri ĩna ya jotiarina masa ĩna tõbʉjaroca yicã ĩna.

20 Jãjarãre sĩacã ĩna. Ĩnare sĩaja tibojarãti ĩna ñeñaro yirise jidicãbiticã gãjerã. Rʉ̃mʉ́are rʉ̃cʉbʉo jidicãbiticã ĩna. Rʉ̃cʉbʉorona ĩna meniana ñacã. Oro, plata, bronce wame cʉtirisena, gʉ̃ta, yucʉna cʉni menicã ĩna ĩnare rʉ̃cʉbʉorona. Ĩna menire tirise meje, warise meje, tʉorise meje ñabojarocati itire rʉ̃cʉbʉotĩñacã ĩna. 21 Gãjerãre sĩa jidicãbiticã ĩna. Masare ĩna rojarise jidicãbiticã ĩna. Romiare ĩna ajerise jidicãbiticã. Ĩna rinirise cʉni jidicãbiticã ĩna.

Dios ñaro gagʉ ángel papera tunara joti rʉcogʉ

10 Ito yija gãji ángel sẽogʉ̃ ũmacʉ̃jʉ ĩ ruji wadija ticʉ yʉ. Ide bueri wato ruji wadiquĩ ĩ. Ĩ ya rijoga weca bue bedo ñacʉ. Ĩ ya rio ũmacañi ʉ̃mʉa gagʉ bajiro yocʉ. Ĩ ya ñicʉri jea ʉ̃jʉrise cʉrise bʉcʉ robo bajiro bajicʉ. 2 Ĩ ya ãmojʉ papera tunara joti õjacõri rʉcoquĩ. Ruji ejacõri ĩ ya gʉbo riojocadʉja riaca jajosa cʉda roaquĩ ĩ. Ĩ ya gãcodʉjaga gʉbo boejʉ cʉda cũquĩ. 3 Ito yicõri oca sẽoro awasãquĩ. Yai awasãro bajiro ruyucʉ ĩ awasãja. Ĩ awasãrocati jʉa ãmojeno bʉjoa bʉsi ruyucã. 4 Bʉjoa oca ruyurise ucarocʉ yibojacʉ yʉ. Iti ucagʉ wagʉ yʉ yirocati ũmacʉ̃jʉ ado bajiro oca ruyucʉ yʉre:

—Jʉa ãmojeno bʉjoa oca ruyurise gãjerãre gotibesa. Ucabesa itire, yire oca ruyucʉ yʉre.

5 Ito yija bero co dʉja gʉbo riacajʉ cʉda rʉ̃gõcõri gaje dʉja gʉbo boejʉ cʉda cũgʉ̃, ĩ ya ãmo riojocadʉja ũmacʉ̃jʉ ĩ ñumʉoja ticʉ yʉ. 6 Riti bajiro yiroja yirocʉ, “Dios catitĩñagʉ̃ ĩ tiro riojo ado bajiro ya yʉ”, yiquĩ ĩ. Dios ñami ũmacʉ̃jʉ macãrʉcʉ̃rore rujeorʉ. Sita, riacari cʉrise, ito yicõri jeyaro itijʉ ñarise rujeorʉ ñami ĩ. Riti bajiro yiroja yirocʉ, Dios ĩ tiro riojo ado bajiro ya yʉ:

—Ñe sejare mano yiroja ĩja. 7 Sʉsagʉ ángel jʉa ãmojeno ñagʉ̃ ĩ jutiroca, “Ado bajiro yigʉ yigʉja yʉ”, Dios ĩ yiado bajiroti yigʉ yiguĩji ĩ. Jane mejejʉ masare iti gaye goti jeobisĩ ĩ maji. Ĩre goti ĩsiri masare riti gotiñi ĩ. Ĩnare ĩ

gotiado bajiroti rẽtaro yiroja ángel sʉsagʉ ĩ jutija, yiquĩ ĩ.

8 Ito bajiro ĩ yija bero ũmacʉ̃jʉ oca ruyucati tʉdi ruyucʉ yʉre mʉcana. Ado bajiro yi ruyucʉ yʉre:

—Ángel ĩ ya riojocadʉja riacajʉ cʉda roacõri, boejʉ cʉda cũgʉ̃ tʉ wasa. Papera tunara joti ĩ rʉcorise ãmiña, yire oca ruyucʉ yʉre.

9 Ito bajiro iti ruyuja tʉocõri, ángel tʉ wacʉ yʉ. Ĩ tʉ ejacõri papera tunara jotiacã ĩre senicʉ yʉ. Yʉ senija ado bajiro yʉre cʉdiquĩ ĩ:

—Ĩmo baya. Iti mʉ baja beroa ide robo bajiro ibisitiro yiroja mʉ ya rise. Ito bajibojarocati iti mʉ baja bero ñeme jiacõri mʉre jeraga juniro yiroja, yiquĩ yʉre.

10 Ito ĩ yirocati ãmojʉ ĩ rʉcorise papera ãmicʉ yʉ. Itire ãmicõri bacʉ yʉ ĩja. Beroa ide robo bajiro ibisiticʉ iti yʉ baja. Ito bajibojarocati iti yʉ baja bero yʉ ya jeragajʉ bʉto junicʉ. 11 Yʉ baja berojʉ ado bajiro yʉre gotiquĩ ĩ:

—“Co butu gãna rʉyabeto, co sita gãna rʉyabeto, co oca rʉyabeto bʉsirãre, ito yicõri ʉjarã ñarocõreti ado bajiro rẽtaro wado yiroja”, Dios ĩ yire gaye mʉcana tʉdi goti quenore ña mʉre, yiquĩ ángel yʉre yʉ cãirojʉ.

Jʉ̃arã bʉsi ejabʉari masa gaye

11 Ito yija bero cõĩara jãi, yoari jãi yʉre ĩsiquĩ. Ĩsicõri ado bajiro yʉre gotiquĩ ĩ:

—Ĩmo, ãmiña. Yʉ ya wire yʉre rʉ̃cʉbʉorã masa ĩna minijuara wire cõĩatẽña. Yʉre ĩna soe ĩsira casabore cʉni cõĩama. Ito yicõri yʉre rʉ̃cʉbʉorãre cõĩama. 2 Yʉ ya wi riojo ñari tũcũrore cõĩabeja. Yʉre boca ãmimena ya tũcũro ña iti tũcũro. Yʉ ñarã meje ñama ĩna. Ʉdia rodo gaje rodo gʉdarecocõ yʉ ya cʉto ñeñaro yi ucurã yirãji ĩna. 3 Ito bajiri jʉ̃arã yʉ gaye bʉsirã yʉre bʉsi ejabʉa waronare cõagʉ̃ yigʉja yʉ. Ʉdia rodo gaje rodo gʉdarecocõ yʉ gayere bʉsi ñarã yirãji ĩna. Bojori bʉjarã ĩna sãñarise sãñarã yirãji ĩna, yiquĩ Dios yʉre.

4 Adi macãrʉcʉ̃ro Ʉjʉ Dios riojo, olivos wame cʉtiricʉ jʉagʉ ña. Ito yicõri jeobusuora tutu jʉa tutu ña. Iti robo bajiro bajirã ñama jʉ̃arã ĩre bʉsi ejabʉarã. 5 Ĩna wajanare ĩna ñeñaro yi ãmoja, ĩna ya riserina jea bucã ĩna. Ito bajiro yicõri ĩna wajanare soe jeocã ĩna. No ĩnare ñeño ãmorãre ito bajiroti soecã ĩna. 6 Ide quedire ĩna ãmobeja, idere camota masirã ñacã ĩna. Dios gaye ĩna riasoroca ide quedibe yirona camotacã ĩna. Idere rí iti godo wediroca yi masirã ñacã ĩna. Ito yicõri adi sita ñarise jeyaro iti juniroca yi masirã ñacã ĩna. Ĩna ãmorocõ yisoticã ĩna itire.

7 Diore ĩna bʉsi ejabʉarise gajanoaroca sʉsabiti goje gagʉ guijogʉ ĩna tʉ mʉja ejaquĩ. Ĩnare ñia rẽtocũquĩ ĩ. Ito yicõri ĩnare sĩaquĩ ĩ. 8 Ĩnare sĩacõri jaja cʉto ma gʉdareco ĩna ya rujʉrire cũquĩ sʉsabiti goje gagʉ. Mani Ʉjʉre ĩna sĩara cʉto ñacʉ iti cʉto. Iti cʉto gãna ñeñaro yirã ñari Sodoma cʉto gãna, ito yicõri Egipto gãna bajiro bajirã yicã ĩna. 9 Ʉdia rʉmʉ gaje rʉmʉ gʉdarecocõ majʉ Diore bʉsi ejabʉari masa ya rujʉri cũñacʉ. Masa jeyaro, co butu gãna rʉyabeto, co oca rʉyabeto bʉsirã, co sita gãna rʉyabeto ĩna ya rujʉrire ticã. Ĩna yuje ãmobojarocati masare camota ñaquĩ sʉsabiti goje gagʉ. 10 Bʉsi ejabʉari masa jʉ̃arã ĩna godaja ticõri, wanʉcã adi sita gãna. Wanʉsarã ñarã basa menicã ĩna. Ito yicõri waja manoti gãmeri gajeoni ĩsicã ĩna. “Ĩna jʉ̃arã Diore bʉsi ejabʉari masa tʉdi manire ʉsirioro yimenaji”, yi tʉoĩarã wanʉcã iti cʉto gãna.

11 Ito bajibojarocati ʉdia rʉmʉ gaje rʉmʉ gʉdarecocõti ĩre bʉsi ejabʉarã jʉ̃arã tʉdi ĩna catiroca yiquĩ Dios. Ito bajiro ĩ yijare wʉmʉ rʉ̃gʉ̃cã ĩna. Ĩnare

ti ñabojana ĩna wumu rũgũja, ti ucacã.
12 Ito yija bero oca sẽoro ũmacũju oca
ruyucu ĩna jũarãre:
—Adoju muja waya, yire gaye oca
ruyucu ĩnare.
Ito yija bero ide buerina muja wacã
ĩna ĩja. Ito bajiro ĩna muja waja, ĩna
wajana ñabojana ĩnare ticã. 13 Ĩna muja
warocati adi sita buto uecu. Iti cutore
mil wiri iti ñaja, cien ñari wiri juja
quedicu. Sita uerisena siete mil ñarã
masa godacã. Gãjerã cati ruyarã ti
ucacõri güicã ĩna. Ito bajiri ũmacũju
gagu Diore rũcubuocã ĩna.
14 Ito bajiro rẽtarise adi rãca masa ĩna
tõbujarise juaji rẽtasuocu. Nocõ mejeti
mucana masa ĩna tõbujaroti rẽtacu.

Jua ãmojeno ñagũ Dios ñaro gagu ĩ jutire gaye

15 Ito yija bero susagu jua ãmojeno
ñagũ ángel jutiquĩ. Ĩ jutirocati ũmacũju
oca sẽorise ruyucu yu tuoja. Ado bajiro
yi ruyucu iti:

Adi macãrucũro gãna ñajediro
rotirona ñama Dios mani Uju,
ito yicõri Cristo cuni. Ujarã roti
masirã ñatĩñarã ñarã yirãji ĩna,
yire oca ruyucu ũmacũju yu
tuoja.

16 Ito yiroca veinticuatro ñarã bucurã
Dios riojo uju ya cumuroriju rujirã ñini
rũjũcõri sitaju ĩna ya rio muqueacã ĩna.
Ito bajiro yicã ĩna Diore rũcubuorã.
17 Ado bajiro busi ruyucã ĩna:

Guare queno ya gua Uju mu. Rẽtoro
masigũ ña Dios mu. Ñimu gãji
mu robo masigũ mami. Iti rumuju
gagu ña mu, adocãta gagu cuni.
Ijariju cuni ñatĩñagũ yiguja mu.
Buto masigũ ñari adocãta masare
rotisuoa mu. Ito bajiri, “Queno ya
mu”, ya gua mure.

18 Mure masimena co sita gãna
ruyabeto mure ti junisinicã
ĩna. Ĩna tõbujaroca mu yira
rumu ejacoaju ĩja. Ito yicõri
godarãre waja mu seniri rumu
ejacoaju. Mure moa ĩsicõri ĩna
mure goti ĩsire waja, waja yira
rumu ejacoaju ĩja. Mu ñarã mure
rũcubuoanare mu waja yira rumu
ejacoaju. Ñasarã, ñasa menare
cuni mu ñarã ĩna ñajare ĩnare
waja yigu yiguja mu. Ito yicõri
adi sita gãnare ñeñaro yirãre mu
ruyurioroti rumu ejacoaju, yicã
veinticuatro ñarã bucurã Diore
rũcubuorã.

19 Ito yija bero ũmacũju Dios ya wi
iti janaja ticu yu. Iti wi totiju Dios ĩ
rotirise sãñari jedo iti ñaja ticu yu. Iti
yu tirocati bujo jaquĩ. Ito yicõri buto
busiquĩ. Iti wato guijorise ruyucu. Sita
cuni uecu. Ito yicõri ide bura cujiri
guijoro jaje quedicu.

Romio tu jino robo bajigu bucu ĩ ejare gaye

12 Ito bero ũmacũju ijariju rẽtaroti
ruyucu yure. Ũmacañi ĩ yorise
bajirise saya sãñacõ iso romio. Ũmacañi
ñami gagu joe rũgõcõ iso. Iso ya jesara
bedoju jua gubojeno ñocõa ñacã. 2 Macu
sãñagõ ñacõ iso. Ito bajiri macu cõgõ
awasãcõ. Iti junijare oca jai ñacõ iso.
3 Ũmacũju ija rẽtaroti gaye gaje ruyucu.
Iso tu jino robo bajigu sũagũ bucu
ñaquĩ. Jua ãmojenogãri rijoga cutiquĩ ĩ.
Jua dujamocõ saburi sabu cutiquĩ. Ito
yicõri co rijoga ruyabeto jesara bedo
jesaquĩ. 4 Ñocõare gudareco adoju
busacõ ĩ ya jotiana ja ñajõquĩ ĩ. Ito bajiri
sitaju quedi queacã ĩna ñocõa. Ĩ jino
robo bajigu bucu, macu cõgõ tu tujaquĩ.
“Ĩ rujearocati ĩre bacuja”, yirocu tujaquĩ
ĩ. 5 Ito ĩ yiroca ũmugũ macu cuticõ iso.
Masa jeyaro Uju ñarocu ñaquĩ ĩ. Dios ĩ
cũru ñari sẽoro roti masiquĩ. Iso rucoja
bero uju ya cumuro Dios ĩ rujiro tu
ĩre ãmi ejacã ĩna. 6 Ito yirocati masa
manoju rudicoacõ macuacã jaco. Itoju

iso ñarotijʉ ñacãcʉ Dios ĩ cũrajʉ. Itojʉ mil doscientos sesenta rʉmʉri codequĩ Dios isore.

7 Ito yija bero ũmacʉ̃jʉ ĩna gãmeri sĩaja ticʉ yʉ. Ángel mesa Miguel ʉjʉ rãca ñarã, ángel mesa ñagoana jino robo bajigʉ bʉcʉ ñarã rãca gãmeri tãcã ĩna. 8 Miguel mesare rẽtocũbiticã ĩna. Ito bajiri ũmacʉ̃jʉ Dios tʉ ña masibiticã ĩna ĩja. 9 Ito bajiro ĩna yijare jino robo bajigʉ bʉcʉre bucõaquĩ Dios. Dios ĩ bucõarʉti ñami rʉ̃mʉ́a ʉjʉ Satanás wame cʉtigʉ. Ĩti ñami jane mejejʉ jino robo godo wedirʉ. Ĩti ñami masa jeyarore rʉogʉ. Ĩ ñarã Dios tʉ ñagoana rãcati bucõaquĩ Dios adi sitajʉ ĩna ñatoni.

10 Ito yija ũmacʉ̃jʉ oca sẽoro ado bajiro ruyucʉ:

—Masare masorocʉ ñacãmi Dios ĩja. Ito bajiri mani Ʉjʉ ñarocʉ ñami ĩ. Ĩ masirise cʉni ĩorocʉ ñacãmi. Ĩ Macʉ Cristo cʉni ĩ masirisena rotirocʉ ñacãmi. Rʉ̃mʉ́a ʉjʉre bucõacacʉ ñami ĩ. Ĩ bucõarʉti ñami Cristore tʉorʉ̃nʉrãre oca menigʉ̃. Ʉ̃mʉa, ñami cʉni Dios ĩ tiro riojo mani ñarãre oca meni ãmobojagʉ, “Seti cʉtiama ĩna”, yisotibojami ĩ Diore. 11 Mani ñarãjʉa ĩre rẽtocũcã ĩna. “Ĩ ya rína mani ñeñaro yirisere coe jeogʉ yiguĩji Oveja Macʉ”, yi tʉoĩacõri rʉ̃mʉ́a ʉjʉre rẽtocũcã ĩna. “Cristo oca mani riasoja ticõri, manire sĩarã yirãji”, yi tʉoĩa güibiticã ĩna. “Manire ĩna sĩa ãmobojarocati Dios ocare jidicãmenaji mani”, yi tʉoĩacã ĩna. Ito bajiro yicõri rʉ̃mʉ́re rẽtocũcã ĩna. 12 Rʉ̃mʉ́re ĩna rẽtocũja ticõri, wanʉña ũmacʉ̃jʉ gãna mʉa. Mʉa adi sita gãnareama bʉjato bajiro yiroja. Mʉa riaca jajosa gãnare cʉni bʉjato bajiro yiroja. Mʉa tʉjʉ rujicoami rʉ̃mʉ́ ĩja. Ito bajiri bʉjato bʉjarã wana ya mʉa. “Yoari mejeti yʉ tõbʉjaroca yigʉ yiguĩji Dios”, yirocʉ bʉto junisiniami rʉ̃mʉ́ adocãta, yi ruyucʉ oca ũmacʉ̃jʉ.

13 “Adi sitajʉ cõami Dios yʉre”, yi ti masicõri, romio macʉ rʉcorore sʉyaquĩ jino robo bajigʉ bʉcʉ. 14 Isore ĩ sʉyabojarocati ga caero jʉa caero cʉrise bʉcʉ isore ĩsicã ĩna iso wʉtitoni. Ito bajiri masa manojʉ iso ñarojʉ jinore wʉti rudi wacõ iso. Itojʉ ʉdia rodo gaje rodo gʉdarecocõ isore bare ecacõri tirʉ̃nʉ ñaquĩ Dios. 15 Iso rudija ticõri, isore sĩa ãmoquĩ jino robo bajigʉ. Ito bajiri ĩ ya risena ide buquĩ isore rurocʉ. 16 Ito bajiro ĩ yibojarocati sita ejabʉacʉ isore. Rʉ̃mʉ́ ide ĩ bubojare sitati udi ãmi jeocõcʉ. 17 Iti ito bajija ticõri, bʉto romiore junisiniquĩ jino robo bajigʉ. Isore sĩa masibiticõri iso janerãbatiare tãgʉ̃ waquĩ rʉ̃mʉ́. Ĩna ñama Dios rotirise cʉdirã. Ito yicõri Jesucristo oca tʉorʉ̃nʉ sʉyarã ñari bojomenati masare goti batorã ñama ĩna. 18 Ĩnare sĩa ãmogʉ̃ jino robo bajigʉ riaca jajosa tʉnima jajʉjʉ bocati ñacãquĩ ĩ, yʉ cãirojʉ yʉ tija.

Jʉ̃arã guijorã tiya mana gaye

13 Ito bero yʉ cãirojʉ sĩgʉ̃ guijogʉ tiya macʉ ĩ maja wadija ticʉ yʉ. Jʉa ãmojenogãri rijogari cʉtigʉ ñaquĩ ĩ. Jʉa dʉjamocõ saburi cʉtiquĩ ĩ. Co saburi rʉyabeto come bedori jesacʉ. Ĩ ya riowecarijʉ wame wãñacʉ. Wame ñeñarise iti ñajare itire ti te ñaquĩ Dios. 2 Ĩ guijogʉ yʉ ticacʉ, yai robo bajiro bajiquĩ. Oso wame cʉtigʉ bajiro cʉrise gʉbo cʉtiquĩ ĩ. Yai jaigʉ bʉcʉ robo bajiro rise cʉtiquĩ ĩ. Guijogʉre queno ĩ masiroca yiquĩ jino robo bajigʉ. Ito yicõri ĩ rujiri cumurojʉ ĩre rojoquĩ guijogʉre. Ito yicõri masare ĩ roti masiroca yiquĩ jino robo bajigʉ. Ito bajiri jino robo bajigʉ bajiroti roti masiquĩ guijogʉ cʉni. 3 Guijogʉ coga ĩ ya rijogajʉ ĩre ĩna sĩabojare cami cʉtiquĩ ĩ. Ĩ ya cami yaticoayija yʉ tija. Ĩ catija ticõri, adi sita gãna ñarocõti ĩre ti ʉcacã. Ito bajiri ĩre rʉ̃cʉbʉo sʉyacã ĩna. 4 Guijogʉ ĩ roti masiroca

jino robo bajigu ĩ yijare, jino bucujuare rũcubuocã masa. Ito yicõri guijogure cuni rũcubuocã ĩna. Ĩre rũcubuorã ado bajiro yicã ĩna:

—Ñimu gãji ãni guijogu robo bajigu mami. Ñimu gãji ĩre tã rẽtocũgũ mami, yi rũcubuocã masa guijogure.

5 "Yu ña rẽtoro ñasagu. Ñimu gãji yu robo bajigu maquĩji", yiquĩ guijogu. Ito yicõri Diore ñeñaro busituquĩ ĩ. Cuarenta y dos ũmacañicõ roti ñaquĩ ĩ. Ito bajiro ĩ yija ticõaquĩ Dios. 6 Dios ĩ tuoro riojo ĩre busituquĩ ĩ. Dios wamere ñeñaro busiquĩ ĩ. Dios ya wire cuni ñeñaro busiquĩ ĩ. Ito yicõri ũmacũju gãnare cuni busituquĩ ĩ. 7 Dios ñarã rãca gãmeri tãcõri ĩnare rẽtocũquĩ ĩ. Ito bajiro ĩ yibojarocati ticõaquĩ Dios ĩre. Ĩre rẽobitiquĩ Dios maji. Ito bajiri co butu gãna ruyabeto, co cuto gãna ruyabeto, co oca ruyabeto busirã, ito yicõri co sita gãna ruyabeto roti ñaquĩ guijogu. 8 Adi sita gãna ñajediro ĩre rũcubuo jedicã ĩna. Adi macãrucũrore Dios ĩ rujeoroto riojuaju, "Ãna ñama yu ñarã, catitĩñarona", yiari wame wõcãñi ĩ ya papera tutiju. Iti tutire rucogu ĩ ñami Oveja Macu, ĩna sĩaru. Iti tutiju wame wãñamena guijogure rũcubuocã ĩna, yu cãiroju.

9 No gãmo goje cutirã tuoya. 10 "Seti cutirã ñama ĩna", ĩna yi ñia ãmi warãma, tubiara wiju ãmi warã yirãji. Ito yicõri, "Seti cutirã ĩna ñajare sarera jãina ĩnare sĩaja quena", ĩna yianare sarera jãina sĩarã yirãji ĩna. Ito bajiri mani Dios ñarã ñari mani tõbujabojaja cuni tuoĩa usirio yibitiruja manire. Ito yicõri Diore tuorũnu jidicãbitiruja manire.

11 Ito yija bero gãji guijogu sitaju ĩ joejea wadija ticu yu. Jua sabu mutacã oveja macu saburiacã robo bajiro sabu cutiquĩ ĩ. Ito bajibojarocati jino oca robo bajiro ruyucu ĩ busija. 12 Cajero gagu guijogu ĩ bero gagure ĩ robo bajiroti ĩ roti masiroca yiquĩ ĩ, ĩre. Ito bajiri masa ĩna sĩabojaru cami cutigure masa ĩre rũcubuoroca yiquĩ ĩ, bero gagu. 13 Ĩ cuni masa tiro riojo guijorise tiyamani ĩoquĩ. Masa ĩna tiro riojo ũmacũju gaye jea ũjurise jacaju iti quedi quearoca yiquĩ ĩ. 14 Ito bajiro masa ĩna tiro riojo tiyamani ĩ ĩoja, ĩnare ruogu yiquĩ ĩ. Cajero gagu guijogu ĩ ñaroca riti tiyamani ĩosotiquĩ ĩ bero gagu. Cajero gagu guijogu ruju robo bajiro masare meni rotiquĩ bero gagu. Cajero gagu guijogu ĩ ñaquĩ sarera jãina ĩna cami menibojaru. Ĩ ya ruju robo bajiro masare meni rotiquĩ bero gagu. 15 Masa ĩna meni rujeoja ticõri, ĩna menirure catiocõri ĩ busiroca, bero gagu guijogu ĩ yi masiroca yiquĩ cajero gagu guijogu. Ado bajiro gotiquĩ ĩna meni rujeoru: "Yure rũcubuomenare sĩaja quena", yi rotiquĩ yu cãiroju. 16 Ito yija masa ñajedirore ĩna ya ãmo riojocadujare, ito yicõri ĩna ya riowecare wame wõ rotiquĩ ĩ. Ñasari masa, ñasamenare cuni, niyeru jairã, bojoro bujarã, queno ĩna ãmoro robo ñarãre cuni, gãjerãre moa ĩsiri masare cuni ĩna ñarocõreti wame wõ rotiquĩ ĩ. 17 Waja ãmorã ĩna ĩsi ãmobojarocati gãmeri ĩsire manicu, wame wãñamenare, ĩ rẽojare. Guijogu wame ito yicõri ĩ ya número wãñamenare waja gãmere manicu ĩnare.

18 "Ito bajiro yireoni ña iti número", mani yi masi ãmoja, queno itire riasotija quena. Iti número ũmugũ wame yireoni ña. Ado bajiro bajicu iti número, seiscientos sesenta y seis ñacu.

Dios ĩ masoana ĩna basare gaye

14 Ito bajija bero Sión wame cutiri buro joe, Oveja Macure ĩ rũgõja ticu yu. Ciento cuarenta y cuatro mil ñarã ñacã masa ĩ rãca. Ĩna ya riowecariju Oveja Macu wame, ito yicõri ĩ Jacu wame wãñacu ĩnare. 2 Ito

bero ũmacũju oca ruyucu. Gũta iti udiro bajiro, bujo buto ĩ jaro bajiro, ito yicõri arpa wame cutirise jãjarã basa ĩna meniro bajiro ruyucu. 3 Juariarã tiĩaña mana catirã, ito yicõri veinticuatro ñarã bucurã Dios rotira cumuro tu ñacã. Ĩna riojo ciento cuarenta y cuatro mil ñarã mame basa sẽacã ĩna. Adi sita gãna Dios ĩ masoana riti basa sẽa masicã itire. 4 Ĩna ñacã romia rãca ajeĩamena. Ñeñaro yi ãmobiticõri romiare ajeĩabiticã ĩna. Oveja Macure cudicõri no ĩ waroju ĩ rãca wacã ĩna. Adi sita gãna Dios ĩ masoana ñacã. Ito bajiro bajirã ñari ĩna ñacã cajero Oveja Macu ñarã, ito yicõri ĩ Jacu ñarã ñasuoana. 5 Ĩna wato sĩgũ socagu maniquĩ. Dios ĩ tiro riojo seti mana ñacã ĩna.

Dios ñaro gãna udiarã

6 Ito bero gãji ángel ũmacũju ĩ wutija ticu yu. Ĩ ñaquĩ, “Masare masogũ yiguĩji Dios”, yire oca gotigu. Wasoa ecobeto yiroja iti ñatĩñaroti ñari. Co sita gãna ruyabeto, co butu gãna ruyabeto, co oca ruyabeto busirã, ito yicõri co cuto gãnare ruyabeto iti oca busirocu ñaquĩ ĩ. 7 Ado bajiro sẽoro busi ruyuquĩ ĩ:

—Jeyaro masigũ Dios ĩ ñajare, ĩre güija quena. Ito yicõri ĩre rũcubuoja quena. Masa ĩna ñeñaro yirise waja, waja senira rumu ejacoaju ĩja. Dios ĩ ñami ũmacũju, jacaju cuni, riacari, ide ũmaburijuri cuni menirũ. Ito bajiro yirũ ĩ ñajare ĩre rũcubuoja quena, yi ruyuquĩ ángel ũmacũju.

8 Ito bero mucana gãji ángel ĩ wutija ticu yu. Ado bajiro busi ruyuquĩ ĩ:

—Babilonia wame cutiri cutore, ito yicõri iti cuto gãnare cuni ruyurioquĩ Dios. Babilonia gãna gãjerã ĩna ñeñaro yitoni usirio codecã ĩna. Sĩgũ uyé ide queagu ĩ usirio codero bajiro yicã ĩna, yi ruyuquĩ ángel.

9 Ito bero gãji ángel ticu yu. Ĩna udiarã ticu yu jeyaro. Ado bajiro oca sẽoro busi ruyuquĩ ĩ:

—Guijogure rũcubuorãre ĩna tõbujaroca yigu yiguĩji Dios. Ĩ ya ruju ĩna meni rujeorure rũcubuorãre cuni ĩna tõbujaroca yigu yiguĩji Dios. Ĩ wamere ĩna ya ãmoju, ĩna ya riowecaju wõ rotirãre ti junisinigũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩna tõbujaroca yigu yiguĩji ĩ. 10 Ado bajiro bajia iti. Uyé ide, ide wuoya mani buto rĩarise ñacu. Iti uyé ide buto rĩarise wuoya mani robo bajiro buto ĩna tõbujaroca yigu yiguĩji Dios. No guijogure rũcubuorãre jeame ũjuroju cõagũ yiguĩji Dios. Jeana, azufre wame cutirisena cuni tõbujarã yirãji ĩna. Oveja Macu ĩ tiro riojo ángel mesa ĩna tiro riojo cuni tõbujarã yirãji ĩna. 11 Ĩna uarime gaye bueri buetarojobetoja. Ito bajiri guijogure rũcubuorãre ĩna tõbujarise jedibeto yiroja. Ĩna meni rujeorure rũcubuorã, ito yicõri ĩ wame wõ rotiana cuni ito bajiroti tõbujarã yirãji ĩna. 12 “Ito bajiro tõbujarã yirãji ĩna”, yi tuoĩacõri, Dios rotirisere queno cudiba mua, ĩ ñarã ñari. Jesure tuorũnu jidicãbeja mua. Mua tõbujabojaja cuni usiriobeja, yi ruyuquĩ ángel ũmacũju.

13 Ito yija bero gaje oca ruyucu yure ũmacũju. Ado bajiro yure yi ruyucu iti:

—Yu mure gotirisere ucaya. No Diore tuorũnu jidicãmena ĩna godabojaja cuni wanu quenarã yirãji, yi ruyucu oca yure.

Gaje ado bajiro yi ruyuquĩ Espíritu Santo:

—Riti bajia. Ĩna moarise jidicãcõri, tujacãrã yirãji ĩna. Ũmacũju ĩna ejaroca queno ĩna yigorere waja yigu yiguĩji Dios ĩnare, yi ruyuquĩ Espíritu Santo.

Diore tuorũnurãre miojucõri ĩ ãmire gaye

14 Ito yija ide bueri queno botirise ticu yu. Ide bueri joe Masa Rĩjoru robo

bajigu rujiquĩ. Oro bedo jesaquĩ ĩ. Ĩ ya ãmoju yoara jãi odiri jãi rucoquĩ ĩ. 15 Ito yija gãji ángel Dios ya wiju ĩ budija ticu yu. Ide bueri joe rujigure oca sẽoro ado bajiro busi ruyuquĩ ĩ:

—Macãrucũro rica boticoaju. Rica ãmiraju ejacoaju ĩja. Ito bajiri ricare jata ãmiña ĩja, yi busi ruyuquĩ ángel.

16 Ito ĩ yija tuocõri, ide bueri joe rujigu ĩre tuorũnurãre miojucõri ãmiquĩ. Ricare jata ãmigũ robo bajiro yiquĩ ĩ.

17 Ito bero ũmacũju Dios ya wiju ángel gãji budiquĩ mucana. Ĩ cuni yoara jãi odiri jãi rucoquĩ. 18 Ito bero gãji ángel Diore ĩna soe ĩsisotira casabo jea codegu budiquĩ. Odiri jãi rucogure sẽoro ado bajiro busi ruyuquĩ:

—Macãrucũro gaye uyé ñicoaju ĩja. Ito bajiri mu ya yoara jãi odiri jãina jata ãmiña, yi busi ruyuquĩ yu tuoja.

19 Ito ĩ yija tuocõri, ĩ ya yoara jãina adi sita ricare jata ãmiquĩ ĩ. Ãmicõri iti ide bijerotiju cũquĩ ĩ. “Masa ĩna ñeñaro yirise ti junisinicõri buto ĩna tõbujaroca yigu yiguĩji Dios”, yireoni ña iti. 20 Cuto sõjuaju ide bije ecocu iti uyé. Iti bijeja riaca robo bajiro wacu rí. Trescientos kilómetrocõ yoacu itiya riaca. Cabaru ya wayugacõ ũcacu itiya.

Jua ãmojeno Dios ñaro gãna ñarise rucorã

15 Ito bero mucana ũmacũju tiyamani guijorise ticu yu. Ángel mesa jua ãmojeno ñarãre ticu yu. Ija rẽtaroti gaye jua ãmojeno ñarise ĩna rucoja ticu yu. Iti ñacu masa ĩna ñeñaro yirisere ti junisinicõri ĩna tõbujaroca Dios ĩ yisusaroti.

2 Ito yija riaca jajosa ide ruyurisa, jea wusarisa ticu yu. Itiya tu masa jãjarã ĩna rũgõja ticu yu. Ĩna ñacã guijogure, ito yicõri ĩ rujure bajiro masa ĩna meni rujeorure rẽtocũana. Ĩna ya riowecare guijogu ya número wãñarã meje ñacã ĩna. Riaca jajosa ide ruyurisa tu rũgõcã ĩna. Arpa wame cutirise basa ejabuare Dios ĩ ĩsire rucocã ĩna. 3 Moisés Diore moa ĩsiri masu ñayoru ĩ basayore basacã ĩna. Oveja Macure wanurã ado bajiro basacã ĩna:

Dios, mu ña rẽtoro masigũ. Ñimujua
gãji mu robo masigũ mami.
Jeyaro mu rujeore ticõri,
quenarise iti ñaja, ti uca gua.
Jeyaro mu yirise quenarise ña.
“Ado bajiro yigu yiguja yu”, mu
yija, yiro robo yigu ña mu. Co
sita gãna ruyabeto, masa jeyaro
Uju ña mu.

4 Noajua mure güimena mama ĩna.
Ito yicõri noa mure rũcubuomena
mama. Mu sĩgũti ña coji ñeñaro
yiĩabicu. Queno mu yirisere
ticõri, masa jeyaro mure
rũcubuorã yirãji, yicã Oveja
Macure basarã.

5 Ito bero ũmacũju Dios ya wi iti janaja ticu yu. Ito yicõri Dios ĩ ñari sõa iti janaja ticu yu. 6 Itoju Dios ya wiju jua ãmojeno ángel ñarise rucorã ĩna budija ticu yu. Yutabuju ueri mani queno botirise sãñacã ĩna. Ito yicõri ĩna ya wẽñura wiro oro gaye ñacu. Usi riojocõ susacu iti wiro. 7 Ito yija sĩgũ juariarã ñagũ tiĩaña macu jua ãmojeno ángel mesare oro tẽrori ĩnare ĩ ĩsija, ticu yu. Ija masa ĩna tõbujaroca Dios ĩ yiroti dajacoacu iti tẽroriju. Dios ñami catitĩñagũ. 8 Ĩ ĩsirocati Dios ĩ ñasarisena, ĩ masirisena cuni jea bueri bue dajacoacu Dios ya wi ĩja. Iti bueroca ñimujua sãjado manicu. Jua ãmojeno ángel mesa ñarise rucorãre masa ĩna tõbujaroca yi rotiquĩ Dios. Dios ĩ rotiado bajiroti ĩna gajanoabeja ñimujua sãjado manicu Dios ya wiju maji.

Ñarise sãñari tẽrori

16 Ito bero oca sẽoro Dios ya wiju iti ruyuja tuocu yu. Ado bajiro

jʉa ãmojeno ángel mesare bʉsi ruyucʉ iti:

—Masa ĩna tõbʉjatoni mʉa rʉcori tẽrori sita joere jio queoya. Iti ña, masa ĩna ñeñaro yirisere Dios ĩ ti terise, yi ruyucʉ ũmacʉ̃jʉ.

2 Ito yija cajero gagʉ ángel ĩ rʉcori tẽro sita joe jio queoquĩ. Ito bajiro ĩ yirocati guijogʉ ya rujʉ bajiro ĩna meni rujeorʉre rʉ̃cʉbʉocõri ĩ wame wãñarãre ĩna ya rujʉrire cami joeacʉ. Bʉto cuni junirise ñacʉ iti cami.

3 Ito bero jʉ̃arã ñagʉ̃ ángel ĩ rʉcori tẽro riaca jajosajʉ jio roaquĩ. Ĩ jio roarocati, rí godo wedicʉ ide. Godarʉ rí robo bajirise ñacʉ iti. Riaca jajosa gãna ñarocõti goda jedicoacã.

4 Ito bero gãji ʉdiarã ñagʉ̃ ángel riacarijʉ ide ũmaburi gojerijʉ cʉni jio roaquĩ. Ito ĩ yirocati rí godo wedicoacʉ iti riacari. 5 Ángel ide codegʉ ado bajiro bʉsi ruyuquĩ:

—Dios, mʉ ña ñeñaro yiĩabicʉ. Jane mejejʉ gagʉ ña mʉ. Ito yicõri adocãta gagʉ cʉni ña mʉ. Masa ĩna ñeñaro yirisere ti junisinicõri rí godo wediroca mʉ yija, quena ña. 6 Mʉ ñarãre rí budiroca yicã ĩna. Ito yicõri ĩnare sĩacã ĩna. Ito yicõri mʉre goti ĩsiri masare ito bajiroti yicã ĩna. Ito bajiri ĩna rí idiroca mʉ yija, ito bajiroti quena ĩnare, yi ruyuquĩ ángel ide coderi masʉ.

7 Ito yija bero Diore soe ĩsira casabojʉ oca ruyucʉ:

—Riti ña. Ito bajiroti bajia. Rẽtoro masigʉ̃ ña yʉ Ʉjʉ Dios mʉ. Ñimʉ gãji mʉre bajiro masigʉ̃ mami. Queno ti masigʉ̃ ñari, masa ĩna ñeñaro yiadocõti riojo waja senia mʉ, yire oca ruyucʉ Diore soe ĩsirã casabojʉ.

8 Ito bero jʉariarã ñagʉ̃ ángel ũmacañi joere jiojeoquĩ ĩ rʉcori tẽrore. Ito bajiro ĩ yirocati ĩ asirisena masare soequĩ ũmacañi. 9 Ito bajiri bʉto masare soequĩ ĩ. Ito bajiro ĩ yibojarocati, ĩna ñeñaro yirise jidicãbiticã ĩna. Ito yicõri Diore cʉni rʉ̃cʉbʉobiticã ĩna. Ado bajirojʉa yicã ĩna. Dios ñarise rẽto masigʉ̃re bʉsitucã ĩna.

10 Ito yija bero co dʉjamocõ ñagʉ̃ ángel ĩ rʉcori tẽro guijogʉ ĩ rotiri cumuro joe jiojeoquĩ. Ito ĩ yirocati guijogʉ ĩ rotiri sitare, ito yicõri ĩ ñarãre cʉni ñarocõti rãitĩacoacʉ. Bʉto juni wisirã ĩna ya ñemeroriti cuni canamʉocã ĩna. 11 Ito bajibojarocati ĩna ñeñaro yirisere jidicãbiticã ĩna. Ĩna cami cʉtiroca Dios ĩ yijare Diore bʉsitucã ĩna.

12 Ito yija bero co ãmojeno ñagʉ̃ ángel ĩ rʉcori tẽro Éufrates wame cʉtirisajʉ jio roaquĩ. Ito ĩ yirocati riaca caracoacʉ, ũmacañi joejea wadiri dʉja gãna ʉjarã ĩna ya surara rãca ĩna jẽa watoni.

13 Ito yija bero rʉ̃mʉ́a ʉdiarã tũja robo bajirã ticʉ yʉ. Sĩgʉ̃ jino robo bajigʉ ya risejʉ budirʉ ñaquĩ. Gãji guijogʉ ya risejʉ budirʉ ñaquĩ. Gãji, “Diore goti ĩsiri masʉ ña yʉ”, yibojagʉ ya risejʉ budirʉ ñaquĩ. 14 Ĩna rʉ̃mʉ́a ʉdiarã ñacã, tiyamani ĩosotiana. Adi sita gãna ʉjarã ñarocõti minijuacõri ĩna gãmeri tãroca yicã ĩna. Iti ñaro yiroja masa ĩna ñeñaro yirise waja jeyaro masigʉ̃ Dios ĩ senisʉsari rʉmʉ. 15 Jesucristo ĩ godaroto riojʉa ado bajiro yiyijʉ ĩ: “Queno tʉoĩaña mʉa. ‘Itocõ ejagʉ yigʉja yʉ’, yibicʉti, riniri masʉ ĩ ejaro bajiro ejagʉ yigʉja yʉ. No yʉ ejaroti gayere bocatirã, wanʉ quenarã yirãji ĩna. Ĩna ya yutabujuri rãca ñacãrã bajiro bajirã yirãji ĩna. Wasoro macʉ gãjerã riojo bojogʉ bajiro meje bajirã yirãji ĩna. Yʉre bocati yucãrã ñari wanʉ quenarã yirãji ĩnama”, yiyijʉ Cristo ĩ godaroto riojʉa. 16 Ʉjarã minijuacõri ĩna gãmeri tãrijʉ Armagedón wame cʉtirijʉ ñacʉ Hebreo ocana.

17 Ito yija bero jʉaga ãmojeno ñagʉ̃ ángel ĩ rʉcori tẽro ũmacʉ̃jʉ jio batequĩ. Ito ĩ yirocati ũmacʉ̃jʉ Dios ya wi oca sẽoro oca ruyucʉ. Dios ĩ rotiri cumurojʉ ado bajiro oca ruyucʉ:

—Itocõti ña ĩja, yire oca ruyucʉ.
18 Ito yirocati bʉjo borea yirise ñacʉ.
Ito bero bʉjo bʉsiquĩ. Ito yicõri guijorise
ruyucʉ. Ito yicõri sita bʉto ʉecʉ. Adi
sita gãna masa ĩna ñaroca ʉere rẽtoro
ʉecʉ. 19 Iti ʉerocati jaja cʉto Babilonia
wame cʉtiri cʉto ʉdiajʉjʉ bata rʉgʉcʉ.
Ito bajiroti adi macãrʉcʉro gaye cʉtori
sita ʉerisena ruyuriocõcʉ. Babilonia
gãna ĩna ñeñaro yirere masi bʉjaquĩ
Dios. Ito bajiri ĩnare junisinigʉ ĩna
ñeñaro yire waja ĩna tõbʉjaroca yiquĩ
Dios. 20 Ito bajiroti ruja yogari cʉni,
gʉta yucʉri cʉni goda jedicoacʉ. 21 Ito
yija bero ʉmacʉjʉ gaye ide bʉra cujiri
quedicʉ. Cuarenta kilos rʉcʉrisecõ ñacʉ
iti. Iti ĩnare quedi ejarise tõbʉjacõri
bʉto ñeñaro Diore bʉsitucã masa.

Wedi maso iso tõbʉjare gaye

17 Ito yija jʉa ãmojeno ñagʉ ángel
rujatẽro rʉcogorʉ yʉ tʉ ejaquĩ.
Ejacõri ado bajiro gotiquĩ yʉre:
—Adojʉa waya. Bʉto wedi maso
ñeñaro iso tõbʉjaroti gaye mʉre ĩorocʉ
ya. Iso ñamo riaca jajosa gaye ide joe
rujigo. 2 Adi sita gãna ʉjarã ñeñaro
yirã ñari iso rãca aje ñacã ĩna. Adi sita
gãnare ĩna ñeñaro yitoni ʉyé ide iocõri
ĩna ñeñaro yiroca yigo bajiro ʉsirio
codecõ iso, yiquĩ ángel yʉre.
3 Yʉ cãirojʉ Espíritu Santo ĩ ĩore ado
bajiro rẽtacʉ. Sĩgʉ ángel yucʉ manojʉ
yʉre ãmi waquĩ. Itojʉ ejacõri guijogʉ
sũagʉ joe romio iso jesaja ticʉ yʉ.
Dios ĩ ti terise wame wãñacʉ ĩre. Jʉa
ãmojeno rijogari cʉtiquĩ ĩ. Ito yicõri
jʉa dʉjamocõ saburi cʉtiquĩ ĩ. 4 Saya
iso sãñarise sũa ñirise, ito yicõri bʉto
sũarise cʉni ñacʉ. Iso seyorise jaje
gajeoni cʉticõ iso. Iti ñacʉ oro, gaje
gʉta bʉto waja cʉtirise, gaje perla wame
cʉtirise. Iso ya ãmo oro tẽro rʉcocõ
iso. Iti tẽrojʉ ñeñaro iso yirise sãñacʉ.
Ñeñaro iso ʉmʉa rãca yi ajerise sãñacʉ
iti tẽrojʉ. 5 Iso ya rioweca tʉo masia
mani wame wãñacʉ. Ado bajiro bajicʉ
iti wame: “Jaja cʉto Babilonia wame
cʉtigo ñamo adio. Wedi masa romia
jaco ñamo adio. Ito yicõri ñeñarise
jeyaro jaco ñamo adio”, yireoni ñacʉ iso
ya rioweca wãñarise. 6 Ito yija, “Adioti
ñamo Dios ñarãre sĩa rotigo. Jesure
jidicãmenare sĩa rotigo ñamo. Ĩnare
rí buditoni mecʉcõri sĩa rotigo ñamo
adio”, yi ti masicʉ yʉ. Itire ti masicõri
mano ti ʉcacʉ yʉ.
7 Ito bajiro yʉ baji ñaroca ado bajiro
gotiquĩ ángel yʉre:
—¿Ñere ti ʉcati mʉ? Iso mʉ tiro,
“Ado bajiro yireoni ñati adi”, mʉ yi
masitoni mʉre goti rẽtobugʉ ya yʉ.
Guijogʉ jʉa ãmojeno rijogari cʉticõri
jʉa dʉjamocõ saburi cʉtigʉ isore ãmi
waja mʉ tirʉ, “Ado bajiro yireoni ñati
adi”, mʉ yi masitoni mʉre goti rẽtobugʉ
ya yʉ. 8 Guijogʉ mʉ tirʉ iti rʉmʉjʉ
catiquĩ maji. Adocãtama ruyubeami
ĩja. Ito bajiro bajibojagʉti Dios ĩre
ruyuriosaroto riojʉa sʉsabiti gojena
joejea mʉja wadigʉ yiguĩji. Ĩ joejeaja
ticõri, ĩre ti ʉcarã yirãji masa. Ĩna
ñarã yirãji macãrʉcʉro Dios ĩ rujeoroto
riojʉajʉ papera tuti ucagʉ, “Adocõ
ñama catitĩñarã”, ĩ yi ucabitiana.
Guijogʉ iti rʉmʉ catigorʉ, mʉcana
tʉdi ĩ catija ticõri, ti ʉcarã yirãji masa
jeyaro.
9 ’Jĩjʉ yʉ mʉre gotirise queno mʉ tʉo
masi ãmoja, queno tʉoya. Jʉa ãmojeno
rijogari cʉtigʉ mʉ tirʉ, gʉta yucʉri
jʉa ãmojeno yucʉri bajiro bajia iti. Iti
yucʉri ña, wedi maso iso rujirijʉ. 10 Gaje
ĩ ya rijogari jʉa ãmojeno ʉjarã bajiro
bajia. Co dʉjamocõ ʉjarã ñabojana goda
jedicoama. Ĩna bero gagʉ co ãmojeno
ñagʉ adocãta masare rotigʉ yami. Ĩ
bero gagʉ jʉa ãmojeno ñagʉ ruyubeami
maji. Ija ejacõri masare rotigʉ yiguĩji ĩ.
Ito bajiro yibojagʉti yoari ñabicʉ yiguĩji
ĩ. 11 Ĩna bero rotigʉ ñagʉ yiguĩji guijogʉ
sũagʉ iti rʉmʉ ñagorʉ. Ĩ ñagʉ yiguĩji

sĩgũ co dujamocõ ñarã godabojagutiri mucana tudi catiru. Ĩ tudi catija bero ĩre ruyuriosagu yiguĩji Dios ĩja.

12 'Jua dujamocõ saburi mu tire,
jua dujamocõ ñarã ujarã bajiro bajia iti. Masare rotisuobeama ĩna maji. Ija guijogu sũagũ rãca rotirã yirãji ĩna. Ito bajibojarocati yoari mejeti rotirã yirãji ĩna. 13 Ĩna jua dujamocõ ujarã ñabojarãti sĩgũre bajiroti tuoĩarã ñarã yirãji ĩna. Ito bajiri guijogu sũagũre rotiri masu cũrã yirãji ĩna. 14 Sĩgũre bajiro tuoĩacõri Oveja Macu rãca gãmeri tãrã yirãji ĩna. Ito bajibojarocati ĩjua ĩnare rẽtocũgũ yiguĩji. Gãjerã ñasarã rẽtoro ñasagu ñami ĩ. Ito yicõri gãjerã ujarã uju rẽtoro ñasagu ñami ĩ. Ĩ rãca gãna Dios ĩ beseana ñama ĩna. Ito yicõri ĩre tuorũnu jidicãmena ñama ĩna. Ito bajiri ĩna Uju Oveja Macu rãca gãjerãre rẽtocũrã yirãji ĩna, yiquĩ ángel yure.

15 Ito yija gaje ado bajiro gotiquĩ ángel yure:

—Riaca jajosa joe wedi maso iso rujirise mu tija, masati ña iti. Co cuto ruyabeto gãna, co masa butu ruyabeto gãna, co oca ruyabeto busirã, ito yicõri co sita ruyabeto gãna ñama ĩna mu tirise. 16 Jua dujamocõ ujarã guijogu sũagũ rãca mu tiana, wedi masore ti tudirã yirãji ĩna. Saya manoti sĩgõti isore wagorã yirãji ĩna. Ito yicõri tudi iso ya rujure barã yirãji ĩna. Ito yicõri iso ya gõarire jeana soe ruyuriorã yirãji ĩna. 17 Ĩ ãmorise rẽtatoni, "Ado bajiro yiana mani", yi ĩna tuoĩaroca yigu yiguĩji Dios. Sĩgũre bajiro tuoĩacõri guijogu sũagũre uju cũrã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna yija Dios ĩ ãmoro bajiroti rẽtaro yiroja. 18 Wedi maso mu tiro, cuto jaja cuto robo bajiro bajia iti. Iti cuto gagu uju gaje cutori gãna ujarãre roti ñagũ yiguĩji ĩ, yiquĩ ángel yure yu cãiroju.

Babilonia cuto gãnare gãjerã ĩna rẽtocũre gaye

18 Ito yija bero ũmacũjuna gãji ángel ĩ ruji wadija ticu yu mucana. Buto roti masigũ ñaquĩ ĩ. Buto yogu ĩ ñajare adi sita busu jedicoacu. 2 Oca sẽoro ado bajiro awasãquĩ ĩ:

—Jaja cuto, Babilonia wame cutiri cuto ñabojara cuto ñeñacoaju ĩja. Iti cuto gãna masa goda jedicoama ĩna. Rũmúa cuto ña ĩja. Ito yicõri masa ĩna busigore, wujo cutiri cuto ña ĩja. Wutirã buorise barã ĩna ñaro ña ĩja. 3 Ado robojua bajia: Babilonia cuto gãna buto ñeñaro ĩna yirise ticõri, ñeñaro yicã gãjerã cuni. Ito yicõri adi sita gãna ujarã Babilonia cuto gãna wedi masa romia rãca ñeñaro yicã ĩna. Babilonia cuto gãna buto ĩna gajeoni ãmojare ĩnare gajeoni ĩsicõri queno bujacã gaje cutori gãna. Ñeñaro tuoĩarã ñari ito bajiro riti ñeñarise yicã Babilonia cuto gãna. Ito bajiro ĩna bajija ticõri, ĩnare ruyuriogu yiguĩji Dios, yiquĩ ángel yure yu cãiroju.

4 Ito yija mucana ũmacũju oca ruyucu yure. Ado bajiro goti ruyucu iti:

—Iti cutore budigoya yu ñarã mua. Iti cuto gãna rãca ñabesa. Ito yicõri ĩna rãca ñeñaro yibesa. Ĩna rãca ñeñaro mua yija, ĩna tõbujado robo bajiro ñeñaro tõbujarã yirãji mua cuni. 5 Iti cuto gãna jaje ñeñaro yicã. Ĩna ñeñaro yirise mio cũĩaja, macãrucũroju tuacoaroja. Ĩna ñeñaro yirisere tuo bujacoami Dios. Ito bajiri iti waja ĩna tõbujaroca yigu yiguĩji ĩ. 6 Gãjerãre ñeñaro ĩna yire waja, buto busa ñeñaro tõbujajaro ĩna cuni. Ĩna ñeñaro yire waja juajiricõ ĩnare waja senijaro Dios. Gãjerãre tõbujaroca ĩna yire rẽtoro tõbujajaro ĩna. 7 Iti cuto gãna jaje gajeoni cutirã ñama ĩna. Dise ruyabeto ña ĩnare. "Ujarã ña mani", yibojama ĩna. "Ñejua tõbujamenaji mani", yibojama ĩna. "Manuju godagoana bajiro bajirã meje

ña mani. Queno ñacã mani", yibojama
ĩna. Gãjerãre tõbʉjaroca ĩna yiado
bajiroti tõbʉjarã yirãji ĩna cʉni. 8 Ito
bajiri yoari mejeti ñarise ĩna tõbʉjaroca
yigʉ yiguĩji Dios. Babilonia gãna coriarã
ñarisena godarã yirãji. Gãjerã ñiona
godarã yirãji. Gãjerã jeana soe ecorã
yirãji. Gãjerã bʉto bojori bʉjarã yirãji.
Rẽtoro masigʉ̃ ñari ito bajiro ĩna
tõbʉjaroca yigʉ yiguĩji Dios, mani Ʉjʉ.
Ĩna ñeñaro yirise waja iti cʉtore soe
jeogʉ yiguĩji Dios, yire oca ruyucʉ yʉre,
yʉ cãirojʉ.
9 Iti cʉto bueja ticõri, adi sita gãna
ʉjarã bʉto otirã yirãji ĩna. Ito yicõri
bʉto bojori bʉjarã yirãji ĩna. Ĩna ñarã
yirãji ĩna rãca bʉto ñeñaro yi wanʉana.
10 Ĩna rãca tõbʉja ãmomena sõjʉti tujarã
yirãji ĩna, itire güirã. Ado bajiro yirã
yirãji ĩna:
—Aba, jaja cʉto, ñabojara cʉto ʉa
godacoajʉ ĩja. Gaje cʉtori rẽtoro ñasari
cʉto ñabojacʉ iti cʉto. Adocãtama
ruyubea ĩja. Iti cʉto gãna ñeñaro ĩna
yirise waja yoari mejeti godacoajʉ iti
cʉto, yirã yirãji adi sita gãna ʉjarã, yi
ruyuquĩ Dios ñaro gagʉ yʉ cãirojʉ.
11 Adi sita gãna gajeoni ĩsiri masa cʉni
iti cʉto ʉaja ticõri, bʉto otirã yirãji ĩna.
Ito yicõri bojori bʉjarã yirãji ĩna. "Ñimʉ
mani gajeoni ãmi warise boca ãmigʉ̃
mami", yirona bʉjatomena yirãji ĩna.
12 Ĩna ĩsi ãmobojare adocõ jaje tujaro
yiroja: oro gaye, plata gaye, gʉ̃ta bʉto
waja cʉtirise gaye, perla gaye, saya bʉto
waja cʉtirise, saya gosirise, saya sũa
ñirise, saya bʉto sũarise cʉni, ito yicõri
yucʉ queno sʉti quenarise gaye, marfil
wame cʉtirisena ĩna menire gaye, yucʉ
queno waja cʉtirise, come bronce wame
cʉtirise, comena ĩna menire gaye, itocõ
jaje tujaro yiroja ĩna ĩsi ãmobojare.
13 Gaje ĩna ĩsi ãmobojare adocõ ñaro
yiroja: canela wame cʉtirise baja sʉti
quenarise, bia moa, ẽo gʉje soeja sʉti
quenarise, mirra wame cʉtirise, gaje
sʉti quenarise, ʉyé ide, ʉ́ye roa bare,
trigo ajeri, trigo ajeri ĩna abore cʉni,
ta wecʉa, oveja, cabarua, tunuricorori,
ito yicõri ĩna josare cʉni ĩsi ãmobojarã
yirãji ĩna. Ito bajibojarocati ñimʉjʉa ĩna
ya gajeoni boca ãmigʉ̃ manija, bojori
bʉjarã yirãji ĩna. 14 Babilonia cʉto gãna
ñabojanare tʉoĩarã, ado bajiro yirã
yirãji ĩna:
—Babilonia gãna ñabojana jeyaro
gajeoni ĩna wanʉbojacati ʉa jedicoajʉ
ĩja. Bʉto waja cʉtirise, bʉto seyorise ĩna
rʉcobojare cʉni ʉa jedicoajʉ. Ito bajiri
mʉcana tʉdi goabetoja iti, yirã yirãji
gajeoni ĩsi ucuri masa.
15 Ĩna ñarã yirãji Babilonia gãna
ñabojanare gajeoni ĩsicõri jairo niyeru
bʉjana. Ito bajiri iti cʉto ʉaja ticõri,
otirã yirãji ĩna. Ito yicõri bojori bʉjarã
yirãji ĩna. Sõjʉ ti rʉ̃gõrã yirãji ĩna, ĩna
rãca tõbʉja ãmomena. 16 Ito ti rʉ̃gõcõri
ado bajiro yirã yirãji ĩna:
—Aba, bʉjato bajia Babilonia
jaja cʉto ñabojara cʉto. Iti rʉmʉjʉ
romio seyogo robo bajiro ñabojacʉ
iti cʉto. Saya quenarise sãñagõ, sũa
ñirise, sũarise cʉni sãñagõ robo bajiro
ñabojacʉ iti cʉto. Oro gaye, gʉ̃ta waja
cʉtirise, perla wame cʉtirise gajeoni
cʉtigo robo bajiro ñabojacʉ iti cʉto
maji. 17 Ito bajibojarocati yoari mejeti
iti cʉto gaye rãca gajeoni ʉa godacoajʉ
ĩja, yirã yirãji gajeoni ĩsi ucuri masa.
Cuma bʉcʉa ʉjarã, weaturi masa,
moari masa, wa ucuri masa cʉni sõjʉ
tujacõri, ti jayarã yirãji ĩna. 18 Iti cʉto
ʉare, iti bueja ticõri, ado bajiro awasãrã
yirãji ĩna:
—Iti cʉto robo bajiro gaje cʉto
quenari cʉto manicʉ, yi awasãrã yirãji
ĩna.
19 Bʉto bojori bʉjacõri ĩna ya rijoga
joe sita rũna jeorã yirãji ĩna. Ito yicõri
awasã otirã yirãji ĩna:
—Aba, bʉjato bajia Babilonia
ñabojara cʉto. Jaja cʉto ñabojacʉ iti

cuto. Mani cumari cutirã ĩnare gajeoni ĩsicõri niyeru jaje bujabojacu mani. Yoari mejeti iti cuto ua jedicoaju, yirã yirãji cumari ujarã, yi ruyuquĩ ángel yu cãiroju.

20 Gaje ado bajiro yi ruyuquĩ ĩ:

—Iti cuto uaja ticõri, wanuña ũmacũju ñarã mua. Mua ĩ oca gotitoni Cristo ĩ cũana, Diore goti ĩsiri masa mua cuni, ito yicõri mua Dios ñarã ñarocõti wanuña mua. Iti cuto gãna mua tõbujaroca yicã ĩna. Ito bajiri iti waja adocãta tõbujama ĩna cuni. Ĩna cutore ruyurioquĩ Dios. Ito bajiri wanuña mua, yi ruyuquĩ ángel yu cãiroju.

21 Ito yija sĩgũ ángel sẽogũ ticu yu. Gũtagã jajoca ĩ ãmi muo rũgõja ticu yu. Wãñiara gũtagãcõ jajoca ñacu itiga. Itigare ãmicõri, riaca jajosaju cõa roaquĩ ĩ. Ito yicõri ado bajiro yiquĩ ĩ:

—Gũtagãre yu cõaro bajiroti, Babilonia cutore cõa roa ruyuriogu yiguĩji Dios. Ito bajiri jaja cuto ñabojara cutore mucana tudi juaji timena yirãji masa. 22 Iti cuto gudareco arpa wame cutirise basa mucana tudi juaji ruyubeto yiroja. Seru basa, trompeta basa cuni mucana tudi juaji ruyubeto yiroja iti cuto gaye. Iti cuto moari masa ñagoana mucana tudi moamena yirãji ĩna. Wãñiara gũta gaye ĩna moaja, juaji ruyubeto yiroja. 23 Iti cuto gaye jeobusuora tuturi ñabojare tudi yobeto yiroja. Ito yicõri ãmo siare basa ĩna menija, tuoyamano yiroja. Iti cuto gãna gajeoni ĩsiri masa gãjerã rẽtoro ñasarã ñabojacã. Iti cuto gãna masa jeyarore, “Muare rojabe gua”, yi ruocã ĩna, yiquĩ gũtagã jajoca cõa roagu, yu cãiroju.

24 Iti cuto gãna Diore goti ĩsiri masare sĩañi ĩna. Ito yicõri ĩ ñarãre cuni sĩañi ĩna. Ĩna ñañi, “Diore tuorũnurãre sĩaña”, yiana. Ito bajiro ĩna sĩa rotijare buto seti ña ĩnare.

19 Ito yija bero jãjarã ũmacũju oca sẽoro ĩna busija tuocu yu. Ado bajiro yi ruyucã ĩna:

Aleluya, Diore rũcubuoto mani, yi ruyucã ĩna. Dios mani Uju, ĩ ñami manire masoru. Ĩ ñami rẽtoro ñasagu, ito yicõri rẽtoro masigũ.

2 Masa ĩna ñeñaro yirise waja ĩ senija, riojo ĩna yiado bajiroti seniami ĩ. Wedi maso ñabojarore ruyurioquĩ ĩ. Adi sita gãnare ĩna ñeñaro yitoni usirioro yi codecõ iso. Ito yicõri Diore moa ĩsiri masare sĩacõ iso. Ito bajiro iso yija ticõri, iti waja isore ruyurioquĩ ĩ, yi busi ruyucã ĩna ũmacũju.

3 Mucana tudi ado bajiro busi ruyucã ĩna:

—Aleluya, Diore rũcubuoto mani, yi ruyucã ĩna. Babilonia cuto uare bueri muja jedibeto yiroja, yi ruyucã ĩna.

4 Ito bajiro ĩna yirocati uju ya cumuro Dios ĩ rujiro riojo rijomunigãna ñini rũjũcã veinticuatro ñarã bucurã. Ito yicõri juariarã tiĩaña mana cuni ito bajiroti rijomunigãna ñini rũjũcã ĩna. Diore rũcubuorã ado bajiro yicã ĩna:

—Ito bajiroti ñajaro. Aleluya, Diore rũcubuoto mani, yi ruyucã ĩna.

5 Ito yija bero uju ya cumuroju oca ruyucu:

Mani Uju Diore rũcubuoto mani. Mua Diore moa ĩsirã ĩre rũcubuoya. Mua ñasarã, ñasamena cuni Diore güirã rũcubuoya mua, yi ruyucu uju ya cumuroju.

Oveja Macu robo bajigure ĩna basa jeore gaye

6 Ito yija bero jãjarã ĩna busiro robo bajiro ruyucu. Ito yicõri riacari ũmayuro robo bajiro ruyucu. Ito yicõri bujo ĩ busirise robo bajiro ruyucu. Ado bajiro ruyucu iti:

Rẽtoro masigũ ñami mani Uju Dios. Ñimu gãji ĩ rẽtoro masigũ mami.

Mani ʉjʉ ñarocʉ ñacãmi ĩja.
Aleluya, ĩre rʉ̃cʉbʉoto mani ĩja.
7 Oveja Macʉ ĩ ãmo siaroti rʉmʉ
ejacoajʉ ĩja. Ito bajiri wanʉcõri
wanʉ quenato mani, ñasagʉ ĩ
ñajare. Ĩre rʉ̃cʉbʉoto mani. Ĩ
manojo ñaroco ña yucãmo iso.
8 Saya ʉeri mani botirise iso sãñaroca
yiquĩ Dios isore, yi ruyucʉ oca,
yʉ cãirojʉ.
Iso ya saya ʉeri mani yʉ tire, “Queno
yirã ñama Dios ñarã”, yireoni ña iti.
9 Ito yija ángel ado bajiro yʉre rotiquĩ:
—Mʉre yʉ gotirise ucaya: “No Oveja
Macʉ ãmo siare basa goti ecoana
wanʉrã yirãji ĩna”, yi ucaya mʉ, yiquĩ
ángel yʉre.
—Iti yʉ bʉsirise, Dios oca riojo
ñasarise ña iti, yiquĩ ángel yʉre.
10 Ito ĩ yijare, ĩre rʉ̃cʉbʉogʉ ĩ riojo
rijomunigãna ñini rʉ̃jʉ̃cʉ yʉ. Ito bajiro
yʉ yijare ado bajiro gotiquĩ ĩ yʉre:
—Ito bajiro yibesa. Mʉre bajiroti
Diore moa ĩsigʉ̃ ña yʉ cʉni. Mʉ rãca
gãna Jesús oca riojo ñasarise tʉorʉ̃nʉ
jidicãmena bajiro bajigʉ ña yʉ cʉni.
Ito bajiri yʉre rʉ̃cʉbʉobesa. Diore mʉ
rʉ̃cʉbʉoja quena, yiquĩ ángel yʉre.
Oca riojo ñasarise Jesús gotire iti ña
jane mejejʉ Diore goti ĩsiri masa ĩna
goti yure.

Cabaru botigʉ joe jesagʉ gaye oca

11 Ito yija bero ʉ̃macʉ̃jʉ iti janaja
ticʉ yʉ. Iti janaroca cabaru botigʉ ĩ
goaja ticʉ yʉ. Sĩgʉ̃ ĩ joe jesaquĩ. Ado
bajiro wame cʉtiquĩ ĩ, “Yiro Robo Yigʉ,
Riojo Gotigʉ”, wame cʉtiquĩ ĩ. Masa ĩna
ñeñaro yirise waja ĩ senija ĩna yiado
bajiroti senigʉ̃ ñaquĩ ĩ. Ĩ wajanare ĩna
tõbʉjaroca ĩ yi ãmoja, ĩna yiado bajiroti
ĩna tõbʉjaroca yigʉ ñaquĩ ĩ. 12 Ĩ ya cajea
jea ʉ̃jʉrise robo bajiro yocʉ. Ĩ ya rijogajʉ
jaje come bedori jesaquĩ ĩ. Ĩ ya rioweca
wame ñacʉ. Ĩ sĩgʉ̃ti masiquĩ iti wamere.
13 Rína ñioado yutabuju sãñaquĩ ĩ. Dios
oca goti rẽtobugʉ wame, wame cʉtiquĩ
ĩ. 14 Ʉmacʉ̃jʉ gãna surara ĩ rãca gãna
ĩre sʉyacã. Yutabuju ʉeri mani botirise
sãñacã ĩna. Ito yicõri cabarua botirã joe
jesacã ĩna. 15 Rína ñioado sãñagʉ̃re ĩ
ya risejʉ sarera jãi budicʉ, bʉto odiri
jãi. Iti jãi ñacʉ ĩre tʉorʉ̃nʉmenare ĩna
tõbʉjaroca ĩ yiroti jãi. Dios ĩ cũrʉ ñari
sẽoro roti masigʉ̃ yiguĩji ĩ. Masa ĩna
ñeñaro yirise waja senigʉ̃, sĩgʉ̃ ʉyé ide
ãmogʉ̃ ĩ moa abojioro robo bajiro yigʉ
yiguĩji ĩ. Masa ĩna ñeñaro yirisere ti
tecõri ĩna tõbʉjaroca yirocʉre sarera jãi
risejʉ budigʉre cũgʉ̃ yiguĩji Dios. Dios
ñami rẽtoro masigʉ̃. Ñimʉjʉa gãji ĩ robo
masigʉ̃ maquĩji. 16 Ĩ ya risejʉ sarera jãi
budigʉ ado bajiro wame cʉtiquĩ ĩ. Ĩ ya
yutabujujʉre ito yicõri ĩ ya sagarojʉ
cʉni ado bajiro wame wãñaquĩ: “Ãni
ñami ñari masa rẽtoro ñasagʉ. Ãni ñami
ʉjarã ʉjʉ rẽtoro ñasagʉ”, yire wame
wãñacʉ ĩre.
17 Ito yija bero sĩgʉ̃ ángel ʉ̃macañi joe
ĩ rʉ̃gõja ticʉ yʉ. Yuca ʉ̃macʉ̃jʉ wʉtirãre
ado bajiro oca sẽoro bʉsi ruyuquĩ ĩ:
—Minijuacõri, barã waya mʉa. Sʉsari
rʉmʉ Dios ĩ masare sĩanare barã waya.
18 Ʉjarã, surara ʉjarã, ʉ̃mʉa sẽorã,
cabarua, ĩna joe jesarãre cʉni queno
ĩna ãmoro ñarãre, gãjerãre moa ĩsirã,
ñasarã, ñasamenare cʉni ĩna ya rire
barã yirãji mʉa, yi ruyuquĩ ángel yʉ
cãirojʉ.
19 Ito yija bero guijogʉ sũagʉ̃, adi
sita ʉjarã ĩna surara rãca ĩna minijuaja
ticʉ yʉ. Cabaru joe jesagʉ ĩ ya surara
rãca gãmeri tãrona minijuacã ĩna.
20 Guijogʉ sũagʉ̃ rãca gãmeri tãcõri
ĩre tubiaquĩ cabaru joe jesagʉjʉa. “Yʉ
ña Diore goti ĩsiri masʉ”, yibojagʉre
cʉni tubiaquĩ ĩ. Ĩ ñaquĩ guijogʉ sũagʉ̃
tiro riojo tiyamani yicacʉ. Tiyamani
ĩocõri masare rʉoquĩ ĩ. Ĩ rʉorisere
tʉorʉ̃nʉcõri guijogʉ wame wõ roticã
ĩna. Ito yicõri gãjiõcʉ rujʉ robo bajiro
ĩna meni rujeorʉre rʉ̃cʉbʉocã ĩna.

Guijogu sũagũre, ito yicõri, “Diore goti
ĩsiri masu ña yu”, yibojagure cuni ĩna
catirocati itajura jeame ũjuritaju ĩnare
cõa roaquĩ cabaru joe jesagu. Azufre
wame cutirisena buto ũjucu iti jeame.
21 Ito yicõri gãjerãreama cabaru joe
jesagu ĩ ya riseju sarera jãi budiri jãina
ĩnare sĩaquĩ ĩ. Ito bajiri yuca ĩna ya rire
ĩna ãmoro bajiroti queno ba yajicã ĩna.

Mil ñari rodori gaye

20 Ito bajija bero ado bajiro
bajicu gaje yu cãija. Sĩgũ ángel
ũmacũjuna ĩ ruji wadija ticu yu. Susabiti
goje soje janado, ito yicõri come ma
rucocõri ĩ ruji wadija ticu yu. 2 Ruji
ejacõri jino robo bajigure ñiaquĩ ĩ. Ĩ
ñaquĩ jane mejeju jino godo wediru.
Ito yicõri ĩti ñaquĩ rũmúa uju Satanás
wame cutigu. Jino robo bajigure ñiacõri
come mana ĩre siaquĩ ángel. 3 Susabiti
gojeju ĩre cõa sãquĩ ĩ. Itoju mil rodoricõ
ĩre cũquĩ ĩ. Masare ruobe yirocu, ito
bajiro bia rojoquĩ ĩ. Ito yicõri, gãjerã
janame yirocu, iti goje biadore wame
wõquĩ ĩ. Mil rodori iti jedija bero ĩre
bucõagũ yiguĩji jabeto.

4 Ito yija bero uju ya cumurori ticu
yu. Masa ĩna ñeñaro yirise cõĩacõri waja
senirona rujicã iti cumuroriju. Iti masa
cũñi Dios ĩnare. Ãmuma jata ecoana
ya usi ticu yu. Dios ocare ĩna riasojare,
Jesure ĩna jidicãbejare ãmuma jata
ecoana ñacã ĩna. Guijogure rũcubuoana
meje ñacã ĩna. Ĩ ya ruju robo bajiro
meni rujeorure rũcubuoana meje ñacã
ĩna. Ito yicõri ĩ wame ĩna ya rioweca
ĩna ya ãmori cuni wõ ecoana meje ñacã
ĩna. Ĩna tudi catija ticu yu. Ito yicõri
mil rodoricõ Cristo rãca roti ñacã ĩna.
5 Ĩna ñacã Cristo ñarã sĩa ecoana cajero
tudi catisuoana. Gãjerãma godana mil
rodori iti jediroto riojua tudi catibiticã
ĩna maji. 6 Ĩna cajero mucana tudi
catiana buto wanu quenarã yirãji. Diore
queno cudirã ñarã yirãji ĩna. Mucana
tudi juaji godamena yirãji ĩna. Jeame
ũjuroju ĩnare cõabicu yiguĩji Dios. Paia
robo bajiro Diore moa ĩsirã yirãji ĩna.
Cristore cuni ito bajiroti yirã yirãji ĩna.
Ito bajiri mil rodoricõ Cristo rãca roti
ñarã yirãji ĩna.

Rũmúa ujure ĩna bucõare gaye

7 Mil rodori iti jedija bero rũmúa
uju Satanás bucõa ecogu yiguĩji. 8 Ĩre
ĩna bucõaja bero masa jeyarore ruo
ucugu yiguĩji ĩ. Gog wame cutiri cuto
gãnare, ito yicõri Magog wame cutiri
cuto gãnare cuni ruogu yiguĩji ĩ. Ĩ
ruorisere tuocõri minijuarã yirãji ĩna,
gãmeri tãrona. Jãjarã ñarã yirãji ĩna.
Ja sita cõĩaja jedibiti robo bajiro ñarã
yirãji ĩna. 9 Masare sĩarona adi sitajure
batarã yirãji ĩna. Dios ñarãre gãni biarã
yirãji ĩna. Ito yicõri cuto Dios ĩ mairi
cutore gãni biarã yirãji ĩna. Ito bajiro
ĩna yibojarocati ũmacũjuna ĩnare jea
cõagũ yiguĩji Dios. Ito yicõri ñajediro
soe jeocõgũ yiguĩji ĩnare. 10 Ito yija
bero rũmú ĩnare ruorure itajura jeame
ũjuritaju ĩre cõa roagu yiguĩji Dios.
Azufre wame cutirisena ũjurita ñaro
yiroja itira. Itira ñaroja guijogu sũagũre,
ito yicõri, “Diore goti ĩsiri masu ña yu”,
yibojagure Dios ĩ cõarada. Itoju ũmua,
ñami cuni tõbujatĩñarã yirãji ĩna.

Masa ĩna ñeñaro yirise waja Dios ĩ senisusare gaye

11 Ito yija bero uju ya cumuro botiri
cumuro ticu yu. Ito yicõri iti cumuroju
rujigure ticu yu. Yu tiro riojo adi sita,
macãrucũro cuni godacoacu. Ito yicõri
tudi joejeabiticu. 12 Godana Dios riojo
ĩna rũgõja ticu yu. Ñasarã, ñasamena
cuni ñacã ĩna. Ito ĩna rũgõroca papera
tutiri janaquĩ Dios. Iti papera tutiriju
masa jeyaro ĩna yigore wãñacu iti
tutiriju. Ito bajiri itire ticõri godana ĩna
yiado bajiroti ĩnare besequĩ Dios. Ito
yija gaje tuti papera tuti janaquĩ Dios.

“Adocõ ñama yu rãca ñatĩñarona”, yire gaye wame wãñacu iti tutiju. 13 Riaca jajosaju godabojana mucana tudi mujacoacã ĩna. Ito yicõri godana sita wato ñabojana tudi mujacoacã ĩna. Ito yicõri ĩna ñarocõreti ĩna yiado bajiroti besequĩ Dios. 14 Ito yija bero masa cõcõri ĩna godarise, ito yicõri godana ĩna ñaroju cuni iti ñarisere ãmicõri jea ũjuritaju itire cõa roaquĩ Dios. Itira jeame ũjurita ña godasarada. 15 “Adocõ ñama yu rãca ñatĩñarona”, yire gaye ĩ ya tutiju wãñamenare besecõri ĩna ñarocõreti jea ũjuritaju cõa roaquĩ Dios.

Macãrucũro mamaro ñare gaye

21 Ito yija bero macãrucũro mame, sita mame iti ñaja ticu yu. Dios ĩ wasoare ñari seyocu iti. Macãrucũro bucuro ñasuobojacati, sita ñasuobojacati cuni godacoacu ĩja. Ito yicõri riaca bucuyari manicu. 2 Ito yija bero yu Juan, ñejua ñeñarise mani cuto mame Jerusalén wame cutiri cuto iti ruji ejaja ticu yu. Dios ĩ ñarojuna ruji wadicu iti cuto. Iti cuto queno quenora cuto ñacu. Romio ãmo siaroco saya sãña yucãdo robo bajiro seyori cuto ñacu iti cuto. Iti cutore queno yucãquĩ Dios, ĩ ñarã ĩna ñatoni. 3 Ito yija yu cãiroju ũmacũju oca sẽoro ruyucu:

—Tiya. Adocãta masa rãca ñami Dios. Masa rãca ñagũ ĩ ñajare ĩ ñarã ñarã yirãji ĩna. Masa rãca ñacõri ĩna Uju ñagũ yiguĩji ĩ. 4 Ĩna ya yago idere wejacãgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri wanu quenatĩñarã yirãji ĩna. Ito bajiri godamena yirãji masa ĩja. Ito yicõri otimena yirãji ĩna. Bojori bujamena yirãji ĩna. Junirise mano yiroja ĩnare. Iti rumu bajigore iti rẽta jedijare ito bajiro bajirã yirãji ĩna, yire oca ruyucu ũmacũju.

5 Ito yija uju ya cumuro rujigu ado bajiro yi ruyuquĩ ĩ:

—Ñajediro bucu ñabojare mame riti wasoacu yu, yi ruyuquĩ ĩ.

Ito bajiro yicõri ado bajiro gaje gotiquĩ yure:

—Mure yu gotirise ucaya. Yu mure gotirise riojo gotire ña. “Ito bajiro bajiro yiroja”, yi masigũ yiguja mu, itire tuocõri. Ito bajiri itire ucaya, yi gotiquĩ yure.

6 Bero mucana ado bajiro yiquĩ yure:

—Itocõti ña. Ñacã ĩja. Yuna suoriti jeyaro ñasuoyija. Ito yicõri yuna suoriti jeyaro ñasusaro yiroja. A wame ñasuorise, ito yicõri Z wame ñasusarise robo bajiro bajigu ña yu. Yu ña ñajedirore rujeoru. No yure ide idi ãmorã ĩna senija, ũmaburi goje gaye catitĩñare gaye ĩnare iogu yiguja yu. Waja manoti iogu yiguja yu. 7 No ĩna ñeñaro yirise jidicãrã ĩna ñama rũmúa ujure rẽtocũrã. Ito bajiro ĩna yijare quenarise ĩnare ĩsigũ yiguja yu. Ĩna Uju ñagũ yiguja yu. Ito yicõri yu rĩajua ñarã yirãji ĩna. 8 Gãjerã yure tuorũnumenareama jea ũjuritaju azufre wame cutirisena ũjuritaju ĩnare cõagũ yiguja yu. “Jesure yu cudija ticõri, yure ti tudirã yirãji gãjerã”, yi tuoĩa güirãre cuni jea ũjuritaju cõagũ yiguja yu. Ñeñaro yirã, sĩari masa, romia rãca ajeri masa, gãjerãre rojarã, ĩna meni rujeorure rũcubuorã, ito yicõri socari masa ñarocõreti jea ũjuritaju ĩnare cõagũ yiguja yu. Itira azufre wame cutirisena ũjua itira. Itiraju ña godasarada, yiquĩ uju ya cumuro rujigu, yu cãiroju.

Mama cuto Jerusalén wame cutiri cuto

9 Ito yija bero ángel sĩgũ wadicõri yu tu eja rũjũquĩ. Ĩ ñaquĩ jua ãmojeno ñagũ masa ĩna tõbujatoni ñarise tẽro rucogoru. Ado bajiro yure gotiquĩ ĩ:

—Ado waya. Oveja Macu manojo ñarocore mure ĩorocu ya yu, yiquĩ ángel yure.

10 Yu cãirojᵘ Espíritu Santo yure ito
bajiro ĩ yija, ado bajiro rẽtacu iti. Gũta
yucuri curise ũmacũjᵘ yure ãmi waquĩ
ángel. Ito yure ãmi ejacõri ñeñarise
mani cuto, Jerusalén wame cutiri cuto
yure ĩoquĩ ĩ. Dios ñarojᵘna ruji wadira
cuto ñacu iti cuto. 11 Dios ĩ yorisena
busucu iti cuto. Gũta buto waja cutirise
robo bajiro busucu iti cuto. Jaspe wame
cutirise gũta ẽoro queno ide totiaro
robo bajiro busucu iti cuto. 12 Iti cuto
tunima ĩna sabiara cuní ũmari cuní
ña gãni biacu. Iti bedo jua gubojeno
sojeri, sojeri cuticu. Co soje ruyabeto
ángel sĩgũ rũgõquĩ. Israel gãna jua
gubojeno buturi gãna wame wãñacu iti
sojerijᵘ. 13 Ũmacañi ĩ joejea wadiri duja
udia soje, ĩ quedi sãja warojua udia
soje, warubujua udia soje, gaje duja
warubujua udia soje ñacu iti sojeri. 14 Iti
cuní sabia rũjarajᵘ roca jua gubojeno
gũta cũ gãni biañi ĩna. Iti gũtagãrijᵘ
Oveja Macu ĩ oca goti ucutoni ĩ cũana
wame wãñacu.

15 Ángel yu rãca busicacu cuto
cõĩarotigᵘ orona ĩna menirag ruco quĩ.
Sojeri cuni, ĩna sagãni biare cuníre cuni
ĩ cõĩarotigᵘ ñacu itigᵘ. 16 Ĩ cõĩaja iti
cuto eyarise, iti cuto ũmarise, iti cuto
yoarise corocõ ñacu. Ĩ cõĩaja dos mil
doscientos kilómetrocõ ñacu yoarise,
eyarise, ũmarise cuni. 17 Ĩna sabiare
ángel ĩ cõĩaja sesenta y cinco metros
ũmarise ñacu. Masa ĩna cõĩaro bajiroti
cõĩaquĩ ángel cuni.

18 Jaspe wame cutirise gũtagãrina
iti cutore sabiañi ĩna. Orona iti cutore
meniñi ĩna. Ueri mani ñacõri ẽoro
ueri mano robo bajiro ruyucu iti cuto.
19 Ĩna sabiara cuní roca jua gubojeno
gũta ñarisejure, gũta buto waja cutirise
itigarijᵘ wãñacu. Cajero gaga jaspe
wame cutirise wãñacu. Bero gaga
zafiro wame cutirise wãñacu. Bero
gaga ágata wame cutirise wãñacu.
Bero gaga esmeralda wame cutirise
wãñacu. 20 Bero gaga ónice wame
cutirise wãñacu. Bero gaga cornalina
wame cutirise wãñacu. Bero gaga
crisólito wame cutirise wãñacu. Bero
gaga berilo wame cutirise wãñacu. Bero
gaga topacio wame cutirise wãñacu.
Bero gaga crisoprasa wame cutirise
wãñacu. Bero gaga jacinto wame
cutirise wãñacu. Susarica jua gubojeno
ñarica amatista wame cutirise wãñacu.
21 Jua gubojeno sojeri perla wame
cutirisena meniñi ĩna. Co soje ruyabeto
coga perlanati iti sojerire meniñi ĩna. Iti
cuto gudareco ñasarima ĩna menira ma
orona meniñi ĩna. Ẽoro ide totiaro robo
bajiro ruyucu iti.

22 Dios ya wi ti bujabitic yu iti
cutore. Coju ruyabeto mani Uju Diore
rũcubuocã masa. Rẽtoro masigũ ĩ ñajare
coju ruyabeto ĩre rũcubuocã ĩna. Oveja
Macure cuni ito bajiroti rũcubuocã
masa. Ito bajiri coju ruyabeto ĩnare
rũcubuorã ñari ĩna rũcubuoroti wire
menibisĩ ĩna. 23 Ũmacañi ĩ asirise, ñami
gagu ĩ busurise cuni ãmobea iti cuto.
Dios ĩ yorisenati busua iti cuto. Ito
yicõri Oveja Macu ĩ yorisenati busua
iti cuto. Ito bajiri ũmacañi ĩ asirise,
ñami gagu ĩ busurise cuni ãmobea iti
cuto. 24 Dios ĩ masoana ĩ busurisena iti
cutojᵘ wa ucurã yirãji ĩna. Adi sita gãna
ujarã ĩna rucorise ñasarise ãmi wadicõri
Diore ĩsirã yirãji ĩna ĩre rũcubuorã.
25 Ũmua soje biaya mano yiroja iti
cutojᵘ. Iti cutojᵘ ñami mano yiroja. Ito
bajiri biaya mano yiroja iti cuto. 26 Co
sita gãna ruyabeto ĩna rucorise ñasarise
ãmi wadicõri Diore ĩsirã yirãji ĩna ĩre
rũcubuorã. 27 Ñeñarise rãca sãjamena
yirãji iti cutore. Ñeñaro yirã, ruore oca
gotirã cuni sãjamena yirãji iti cutore.
Oveja Macu ĩ ya papera tutijᵘ wame
wãñarã riti sãjarã yirãji iti cutore.
Iti papera tuti, “Adocõ ñama yu rãca
ñatĩñarona”, yire papera wãñacu iti
tutijᵘ.

22 Ito yija ángel riaca ueri maniña
ĩoquĩ yure. Itiya ide catitĩñare
gaye ñacu. Ide ruyurisa ñacu itiya. Uju
ya cumuro Dios ĩ rujiri cumuroju, ito
yicõri Oveja Macu ĩ rujiri cumuroju jode
cuticu itiya riaca. 2 Iti cuto gudareco
ñari ma gudarecore ñacu itiya riaca.
Riaca jua duja tunima catitĩñare gaye
rica cutiri yucuri ñacu. Sĩgũ ũmacañi
ruyabeto rica cutisoticu iti yucuri.
Ito bajiri co rodo jua gubojenojiri
rica cuticu iti yucuri. Iti jũrina masa
ĩna uco yiroti ñacu. 3 Itoju ñeñarise
manoja. Iti cutoju uju ya cumuro Dios
ĩ rujiri cumuro ñaroja. Ito yicõri Oveja
Macu ya cumuro cuni ñaroja. Ĩnare
moa ĩsiri masa ĩnare rũcubuotĩñasotirã
yirãji. Itoju ñeñarise manoja. 4 Diore ti
canamuorã yirãji ĩna. Ito yicõri Dios
wame ĩna ya rioweca wãñaro yiroja
ĩnare. 5 Itoju ñami mano yiroja. Iti cuto
ñarã sĩabusuore gaye ãmomena yirãji.
Mani Uju Dios ĩ yorisena busu ñaro
yiroja iti cutore. Ito bajiri ũmacañi
asirise ãmomena yirãji ĩna. Ito yicõri
Dios rãca rotitĩñarã yirãji ĩna.

Jesucristo ĩ ejaroto yoabea ĩja, yire gaye

6 Ito yija bero ado bajiro gotiquĩ ángel
yure:

—Jeyaro mu cãiroju mu tigore, mu
tuogore cuni riti ña. Ito bajiri, “Riti
bajiro yiroja iti”, mu yi masija quena.
Mani Uju Dios ĩ ñami ĩre goti ĩsiri
masare ĩna busi masiroca yigu. Ĩti ñami
yure cõaru. “Ado bajiro rẽtaro yiroja”,
ĩre moa ĩsiri masa ĩna yi masitoni, yure
cõaquĩ Dios, yiquĩ ángel yu cãiroju.

7 Gaje ado bajiro gotiquĩ ángel yure:

—Tuoya, ado bajiro gotiami Jesús:
“Yoari mejeti tudi ejagu yiguja yu”,
yi gotiami Jesús. Ito bajiri, no adi
papera tuti Dios ĩ ucare tuorũnurã wanu
quenarã yirãji ĩna, yiquĩ ángel yure.

8 Yu Juan itire ticõri, itire tuocõri yu
ucare ña. Itire ticõri, itire tuocõri ángel
yure ĩocacu riojo rijomunigãna ñini
rũjũcu yu. 9 Ito bajiro yu yijare, ado
bajiro yiquĩ ĩ yure:

—Yibesa itire. Mu robo bajiroti
Diore moa ĩsigũ ña yu cuni. Mu ñarã
Dios ocare goti rẽtoburã, ito yicõri no
adi papera tuti ucare tuorũnurã robo
bajiguti ña yu cuni. Ito bajiri yure
rũcubuobesa. Diojuare mu rũcubuoja
quena, yiquĩ ángel yure.

10 Gaje ado bajiro yure gotiquĩ ĩ:

—Iti papera tutiju, ija rẽtaroti gaye
ucare ña. Dios oca ña iti. Yoari mejeti
iti gaye rẽtaro yiroja. Ito bajiri iti ocare
yeyo rucobesa. 11 Ñeñarise yisotirãma
ñeñariseti yi ñacõajaro ĩnama. Ñeñaro
tuoĩarã ĩna tuoĩaro bajiroti tuoĩa
ñacõajaro ĩna. Queno yirãma queno yi
ñacõajaro. Ito yicõri Diore tuorũnurã
cuni Diore riti tuorũnutĩñajaro. Ĩre ĩna
tuorũnu ñacõaja quena, yiquĩ ángel
yure.

12 —Tuoya, ado bajiro gotiami Jesús:
“Riti gotia yu, yoari mejeti tudi ejagu
yiguja yu. Tudi ejacõri masa ĩna yiado
bajiroti ĩnare waja yicuja yu. 13 Yu ña
ñasuogu, ito yicõri ñasusagu. Yuna
suoriti jeyaro ñasuoyija. Ito yicõri yuna
suoriti jeyaro ñasusaro yiroja. A wame
ñasuorise, ito yicõri Z wame ñasusarise
robo bajigu ña yu”, yi gotiami Jesús,
yiquĩ ángel yure.

14 ’“No ĩna ñeñaro yirisere coe
rotigoana yutabuju ueri mano robo
bajiro bajirã ñama ĩna. Ĩna riti iti cuto
sojere sãjarã yirãji ĩna. Itoju ejacõri
yucu catitĩñare rica barã yirãji ĩna. Ito
bajiri wanurã yirãji ĩna. 15 Adocõ jãjarã
ñama iti cutore sãjado mana. Diore
jidicãna, gãjerãre rojarã, romia rãca aje
ñarã, sĩari masa, ĩna meni rujeoanare
rũcubuorã, ito yicõri ruosotirã cuni
ĩna ñama iti cutore sãjado mana”, yi
gotiami Jesús, yiquĩ ángel yure.

16 Gaje Jesús gotirise gotigu, ado bajiro gotiquĩ ángel:
—“Yure tuorũnurãre iti oca ĩ gotitoni ángel cõacu yu. David uju ñayorure rujeoru ña yu. Ito bajibojarocati ĩ janerãbatia janamiti ña yu. Busuri ñocõagã buto yogu ĩti ña yu”, yi gotiami Jesús, yiquĩ ángel yure.
17 Espíritu Santo, ito yicõri Oveja Macu manojo cuni coro bajiroti busiama ĩna:
—Mucana tudi waya, yama ĩna Jesure.
No itire tuo bujarãti, ĩna bajiroti:
—Tudi waya, yija quena Jesure.
No ide catitĩñare gaye idi ãmorã, Dios tu idirã waya. Waja manoti muare iogu yiguĩji ĩ.
18 No adi papera tuti Dios ocare tirãre ado bajiro muare goti quenoa yu: No adi papera tutire uca remogũre adi tuti iti gotiro bajiroti ñeñaro ĩ tõbujaroca yigu yiguĩji Dios ĩocũre. 19 No adi papera tuti Dios ocare ĩna jidicãja, ito bajiroti ĩnare cuni jidicãgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩ ya papera tutiju ĩna wame ruyubeto yiroja. Ito yicõri ĩ ya cuto ñeñarise mani cuto sãja rotibicu yiguĩji ĩ ĩnare. Ito bajiri yucu catitĩñare rica adi tutiju yu uca wõre gaye bamena yirãji ĩna.
20 Adi gaye yure goti rẽtabugu ado bajiro gotiami yure:
—Yoari mejeti wadicuja yu, yami ĩ.
—Ito bajiroti ãmoa yu cuni. Yoari mejeti tudi wadiya yu Uju mu, ya yu Jesure.
21 Mani Uju Jesucristo mani jeyarore queno yijaro. Itocõ ña.